KERTOMUS

HELSINGIN KAUPUNGIN

KUNNALLISHALLINNOSTA

85

1972

HELSINGIN KAUPUNGIN
TILASTOTOIMISTON JULKAISEMA

HELSINKI 1975

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

Alkusanat III

1. Kaupunginvaltuusto
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat 3
2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat 11
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat 12
4. Sosiaaliset tehtävät 22
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat 33
6. Yleisiä töitä koskevat asiat 48
7. Kiinteistöjä koskevat asiat 51
8. Satamaoloja koskevat asiat 95
9. Liikelaitoksia koskevat asiat 102
10. Muu liikeluonteinen toiminta 105
11. Rahatointa koskevat asiat 106
12. Muut asiat 121

2. Kaupunginhallitus
1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat 122
2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät 153
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat 158
4. Sosiaaliset tehtävät 173
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat 200
6. Yleisiä töitä koskevat asiat 225
7. Kiinteistöjä koskevat asiat 243
8. Satamaoloja koskevat asiat 299
9. Liikelaitoksia koskevat asiat 305
10. Muu liikeluonteinen toiminta 318
11. Rahatointa koskevat asiat 322
12. Muut asiat 328

3. Palkkalautakunta 331
4. Kiinteistölautakunta 337
5. Kaupunkisuunnittelulautakunta 381
6. Maatalouslautakunta 388
7. Vesilautakunta 389
8. Tielautakunta 390
9. Palolautakunta 391
10. Väestönsuojelulautakunta 395
11. Terveydenhoitolautakunta 397
12. Sairaalalautakunta 399
13. Huoltolautakunta 403
14. Lastensuojelulautakunta 408
15. Lastentarhain lautakunta 410
16. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta 413
17. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta 417
18. Ammattioppilaitosten johtokunta 419
19. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta 421
20. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta 423
21. Ammattioppilaslautakunta 425
22. Kotitalouslautakunta 426
23. Kirjastolautakunta 427
24. Museolautakunta 428
25. Musiikkilautakunta 429
26. Nuorisotyölautakunta 430
27. Raittiuslautakunta 432
28. Urheilu- ja ulkoilulautakunta 433
29. Yleisten töiden lautakunta 437
30. Satamalautakunta 444
31. Teollisuuslaitosten lautakunta 446
32. Liikennelaitoksen lautakunta 449
33. Teurastamolaitoksen lautakunta 452
34. Elintarvikekeskuksen lautakunta 454
35. Metrotoimikunta 455

Hakemisto 459

Frenckellin Kirjapaino Oy, 1975
ISBN 951-771-023-2

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1972 alusta lukien:

Järjestelymest. Veikko Aalto
Lehtori Mervi Ahla
Kansak.op. Inkeri Airola
Pääluottamusm. Juho Antikainen
Kirjailija Jouni Apajalahti
Dipl.ekon. Barbro Appelqvist
Fil.maist. Pirkko Aro
Dosentti Kari Asp
Joht. Arne Berner
Päätoim. Pauli Burman
Kirjalija Jörn Donner
Lakit.lis. Georg Ehrnrooth
Liittopuh.joht. Arvo Hautala
Toim.joht. Erkki Heikkonen
Puolueen puh.joht. Harri Holkeri
Pääsiht. Anna-Liisa Hyvönen
Valtiot.tri Raimo Ilaskivi
Toiminnanjoht. Martti Jokinen
Maat. ja metsät.lis. Vuokko Juhola
Fil.maist. Vivan Juthas
Yli-ins. Henrik Kalliala
Lakitiet.lis. Seija Karkinen
Toim.joht. Pentti Katajamäki
Toim.joht. Salme Katajavuori
Toim.joht. Väinö Kekki
Valtiot.maist. Kalevi Kilpi
Valtiot.yo. Juha Klemola
Valtiot.maist. Jorma Korvenheimo
Sos.pääll. Olavi Laine
Apul. os.pääll. Yrjö Larmola
Toim.pääll. Gustaf Laurent
Toiminnanjoht. Aarne Laurila
Rva Rakel Lehtokoski
Ent. suurlähettiläs Tyyne Leivo-Larsson
Pankinjoht. Holger Liinpää
Toim.joht. Carl Gustaf Londen
Joht. Veikko Loppi
Ent. johtava katulähetystyönt.
Arvid v. Martens
Kauppat.lis. Ingvar Melin
Rva Hellä Meltti
Lakit.lis. Aune Mäkinen-Ollinen
Talouspääll. Sigurd Norrmén
Diakoniajoht. Vilho Närhi
Sosion. Tyyne Paasivuori
Toimitt. Erkki Paavola
Toim.joht. Reino Palmroth
Valtiot.kand. Kati Peltola
Talousjoht. Kaarlo Pettinen
Päätoimitt. Pentti Poukka
Fil.maist. Victor Procopé
Prof. Lauri Puntila
Dipl.ins. Kari Rahkamo
Kunnallisneuvos Yrjö Rantala
Dipl.ins. Terttu Raveala
Valtiot.maist. Maija Saari
Liittopuh.joht. Pekka Saarnio

Toiminnanjoht. Irja Salmela
Kirjailija Arvo Salo
Kouluneuvos Jussi Saukkonen
Johtava kodinhoit. Kaarina Syrjänen
Lääket.lis. Ilkka Taipale
Toimitt. Aarne Taussi
Os.pääll. Reino Tuomi
Pääsiht. Mirjam Tuominen
Valtiot.kand. Erkki Tuomioja
Hitsaaja Pentti Ukkola
Opetusneuvos Kerttu Vainikainen
Konttorinhoit. Olavi Valpas
Notaari Liisa Vasama
Tekn.yo. Pekka Vennamo
Tullineuvos Veikko Vennamo
Rva Leena Willberg
Pankinjoht. Erik Witting
Kirjailija Anni Voipio
Kouluhoit. Sirkka Vuorela
Valtiot.maist. Aarne Välikangas
Toimitt. Jutta Zilliacus

Kaupunginvaltuutettujen varajäseninä olivat kertomusvuonna seuraavat:

Toimitt. Elsa Aaltonen
Valtiot.lis. Antero Aarvala
Merkon. Terttu Antikainen
Tekn. Kurt Berg
Os.lääk. Gunnar Brandt
Kolumnisti Heikki Brotherus
Palkka-asiainsiht. Olavi Dahl
Toim.joht. Nils Elfving
Toim.joht. Risto Enarvi
Ekon. Einar Fabricius
Ajomest. Bror Forssell
Autonkulj. Mikael Grönholm
Toimitt. Ulla Gyllenberg
Ekon. Raimo Haavikko
Avustava lakim. Lempi Hartikka
Ent. ylilääk. Johannes Heikkinen
Liikennöits. Asko Heilala
Merkon. Aino Heino
Kirjanp. Helvi Heinonen
Sair.hoit. Seija Helenius-Asp
Toim.joht. Ove Holvikari
Opett. Esko Honkanen
Kuntoutussiht. Aino Hänninen
Varat. Paavo Jauhiainen
Toim.joht. Kai Juuranto
Diakonissa Anna-Lisa Järvinen
Lastent.joht. Kaarina Kalmari
Työturv.tark. Yrjö Kivilinna
Oik.tiet.kand. Pentti Kivinen
Toim.joht. Berndt v. Konow
Piirisiht. Anna-Liisa Kuittinen
Varastonhoit. Birger Käcklund
Autoilija Aarne Lahtinen
Ajomest. Sulo Lahtinen
Pääluottamusm. Unto Laine
Henkilök.pääll. Karl Langenskiöld
Valtiot.yo. Marianne Laxén
Pankkivirk. Kari Lehtinen
Kirvesmies Eino Lehto
Joht. Eino Leino
Tutkimussiht. Paavo Lipponen
Pääluottamusmies Reino Lohikivi
Konttoristi Mirjam Majava
Autonkulj. Jorma Maskulin
Toimitt. Irina Matvejew
Autoilija Juho Mehto
Pääsiht. Toini Nousiainen
Pankinjoht. Heikki Nuotio
Oikeustiet.yo. George Paile
Kenttäpääll. Heikki Pakarinen
Liikkeenharj. Tauno Rantala
Os.siht. Viljo Ripatti
Sairaala-apul. Rauha Ruohonen
Kirkkoherra Sigtrygg Serenius
Puoluesiht. Juha Sipilä
Sos.lääk. Sirkka Syvänne
Vuokra-autoilija Harry Taxell
Varat. Vilho Teivonen
Tal.hoit. Tauno Tuomi
Tied.siht. Jaakko Turkka
Varat. Onni Turtiainen
Valtiot.tri Weijo Wainio
Lääninkätilö Leena Valvanne
Viilari Veikko Vanhanen
Teol.maist. Raili Vihonen
Uutispääll. Eila Vuokko
Putkiasent. Veikko Väliranta

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen kertomusvuodeksi vt Saukkosen, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Rantalan ja toiseksi varapuheenjohtajakseen vt Londenin (12.1. 5 §).

Merkittiin tiedoksi, että kaupunginvaltuuston ensimmäinen varapuheenjohtaja oli kuollut 18.11. Hänen tilalleen kaupunginvaltuuston jäseneksi tuli varavaltuutettu palkkaasiainsiht. Olavi Dahl (29.11. 720 §). Samaten merkittiin tiedoksi, että vt Leskinen oli kuollut 8.3. ja hänen tilalleen tuli varavaltuutettu konttorinhoitaja Olavi Valpas (22.3. 184 §).

Seuraaville valtuutetuille myönnettiin ero tehtävästään: vt Haralle 1.2. lukien, vt Sänkiaholle 9.3. lukien ja vt Tuomelle 7.9. lukien. Vt Haran tilalle valittiin varajäsen Väinö Kekki, vt Sänkiahon tilalle varajäsen Liisa Vasama ja vt Tuomen tilalle ajaksi 7.—30.9. varajäsen Jaakko Turkka sekä ajaksi 1.10.—31.12. varajäsen Helvi Heinonen (26.1. 56 §, 22.3. 185 §, 20.9. 533 §).

Merkittiin tiedoksi, että valtuuston varajäsen Benson oli muuttanut kaupungin alueen ulkopuolelle ja näin menettänyt vaalikelpoisuutensa Helsingin kaupungissa (12.1. 20 §).

Valtuustolla oli kertomusvuonna 23 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 792.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Keskeneräiset aloitteet. Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 18 §:n 3. mom:n mukaan kaupunginhallituksen on vuosittain annettava valtuustolle tiedoksi luettelo aloitteista, joita ei ole edellisen vuoden loppuun mennessä lopullisesti käsitelty. Tällöin kaupunginhallitus voi tehdä tarpeellisiksi katsomiaan esityksiä luetteloon sisältyvien aloitteiden johdosta, kuten esim. esittää, että tietyt aloitteet olisi katsottava käsitellyiksi. Tämä merkitsee näiden aloitteiden poistamista diaarista ja seuraavasta rästiluettelosta, mutta ei aloitteisiin sisältyvien ehdotusten jättämistä vaille huomiota, koska ne tulevat harkittaviksi lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten valmistellessa esityksiään näistä kysymyksistä.

Vuoden 1972 alkaessa oli käsittelemättä 88 kaupunginvaltuutettujen edellisinä vuosina tekemää aloitetta. Kaupunginhallituksen antamien selostusten ja perustelujen nojalla valtuusto katsoi seuraavat rästiluettelossa mainitut aloitteet lopullisesti käsitellyiksi: n:ot 1—8, 10, 11, 13—16, 18—21, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 43, 47, 48, 55, 62, 65, 66, 69, 78, 80 ja 81. Muilta osin luettelo merkittiin tiedoksi. Aloitteen n:o 9 johdosta valtuusto kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, että asukkaat ja työntekijät voisivat valita kiinteistöyhtiöiden hallituksiin ja johtokuntiin oman edustajansa. Lisäksi valtuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

1) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen aloitteen n:o 80 osalta, valtuusto päätti mielipiteenään todeta, että asematunnelissa oleva alkoholimyymälä olisi suljettava mahdollisimman pian ja viimeistään 1.9.1972 sekä antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi ilmoittaa tästä Alko Oy:lle;

2) valtuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ottamaan uudelleen harkittavaksi kysymyksen asematunnelin sulkemisesta öisin samoiksi ajoiksi kuin päärautatieasemakin pidetään suljettuna;

3) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen valtuusto edellyttää, että valtuustoaloitteiden tulisi olla niiden lopullisen käsittelyn yhteydessä kokonaisuudessaan kirjoitettuina esityslistalla;

4) valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta kiirehtimään tutkimuksen suorittamista sairasta puolisoaan hoitavien vanhusten mää-

ALKULAUSE

Käsillä olevassa julkaisussa on selostettu kaupungin päättävien elinten v. 1972 tekemät tärkeimmät päätökset, esitykset ja lausunnot. Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä kiinteistölautakunnan kertomukset on laadittu entiseen tapaan tilastotoimistossa esityslistojen ja päätösluetteloiden perusteella. Muiden hallintoelinten antamia kertomuksia on jonkin verran tiivistetty ja yhdenmukaistettu.

Perusaineiston määrän kasvaessa vuosi vuodelta on ollut välttämätöntä pyrkiä entistä suppeampaan esitystapaan sekä jättämään pois vähemmän tärkeitä samoin kuin muualta helposti saatavissa olevia tietoja. Niinpä mm. sopimuksia ei enää ole selostettu entisessä laajuudessaan.

Toimitustyötä on johtanut aktuaari M a i j a K r i s é.

Helsingissä toukokuun 29. p:nä 1975.

Karl-Erik Forsberg

rästä ja ryhtymään välittömästi tutkimuksen edellyttämiin toimenpiteisiin näiden henkilöiden lomantarpeen tyydyttämiseksi kunnallisena sosiaalipalveluna (23.2. 134 §).

Käsitellessään v. 1969 ilmoitusta valtuutettujen tekemistä aloitteista, joita valtuusto ei v:n 1968 loppuun mennessä ollut lopullisesti käsitellyt, valtuusto katsoi eräät aloitteet lopullisesti käsitellyiksi ja muilta osin merkitsi luettelon tiedoksi. Vt Jokinen haki päätökseen muutosta lääninhallitukselta sillä perusteella, että valtuusto em. päätöksellä oli katsonut valittajan allekirjoittaman Malmin ampumaradan siirtämistä ja mahdollista aluevaihtoa koskevan aloitteen tulleen lopullisesti käsitellyksi siitä huolimatta, ettei kaupunginhallitus ollut valmistellut aloitetta kunnallislain 44 §:ssä ja valtuuston työjärjestyksen 18 §:ssä määrättävällä tavalla. Valittaja vaati päätöksen kumoamista kunnallislain ja valtuuston työjärjestyksen vastaisena, laista poikkeavassa järjestyksessä syntyneenä, valtuuston toimivallan ylittävänä ja valittajan yksityistä oikeutta loukkaavana. Lisäksi valittaja vaati, että kaupunginhallitus velvoitettaisiin valmistelemaan aloite ja esittämään se valtuuston käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus oli myös laiminlyönyt antaa kunnallislain 31 §:n mukaisen tiedon hänelle siitä, että aloite oli katsottu lopullisesti käsitellyksi. Koska päätös koski valittajaa myös yksityisesti, ei häneltä olisi saatu periä lunastusmaksua päätöspöytäkirjan otteesta. Lääninhallitus oli 19.6.1972 päättänyt, ettei valtuuston päätös koskenut valittajaa sillä tavoin yksityisesti, että se olisi ollut annettava hänelle todistettavasti tiedoksi pöytäkirjaotteella. Kun pöytäkirjaotteesta oli näin ollen voitu periä lunastusmaksu, lääninoikeus oli kunnallislain 31 ja 212 §:n säännösten perusteella hylännyt väitteet. Kun valtuuston päätöksellä ei myöskään ollut tarkoitettu lopullisesti ratkaista aloitteisiin sisältyviä ehdotuksia, vaan ne tulevat tai olivat jo tulleet valtuuston käsiteltäviksi muiden asioiden yhteydessä, ei valtuuston päätös ollut syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä, ei ylittänyt valtuuston toimivaltaa, eikä muutoinkaan ollut lain tai asetuksen vastainen, tahi loukannut valittajan yksityistä oikeutta, lääninoikeus oli kunnallislain 44 ja 175 §:n perusteella hylännyt valituksen. Päätös merkittiin tiedoksi (18.10. 585 §).

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Apul. reviisori Toini Kekkoselle myönnettiin hänen anomansa ero virastaan 7.9. lukien (6.9. 477 §).

Kaupungin v:n 1971 tilien tarkastus. Kuten aikaisemminkin v:n 1971 tilintarkastajat jakautuivat jaostoihin, joista jokainen sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hallinnonhaaroihin ja laitoksiin. Tilintarkastajat valitsivat puheenjohtajakseen kauppat.maist. Kurt Hjeltin, varapuheenjohtajakseen työnjoht. Viking Anderssonin sekä palkkiovirkaiseksi sihteerikseen varat. Veikko Kanervan. Tilinpäätöksen mukaan todettiin käyttötalouden ylijäämäksi 273.4 mmk. Tarkastusvuoden toiminta osoitti säästöä 21.8 mmk. Vuoden 1970 säästö oli 21 mmk.

Maksuvalmius parani kertomusvuoden aikana kassavarojen ja talletusten lisäyksen ollessa 48.9 mmk eli 13.7%. Lainat olivat henkikirjoitettua asukasta kohti 433 mk, v. 1970 vastaavasti 309 mk. Verontasausrahastossa oli v:n 1971 päättyessä 69.3 mmk ja käyttörahastossa 78.3 mmk. Kaupungin kantaomaisuuden nettolisäys oli kertomusvuonna 169.7 mmk ja puhdas kantaomaisuus vuoden päättyessä 2 884.9 mmk. Kaupungin sinänsä suotuisaan kehitykseen vaikutti kuitenkin heikentävästi kustannusten voimakas nousu ja tulojen hidastunut kasvu. Vuositilintarkastajat totesivat siirtomäärärahojen lisäyksen edelliseen vuoteen verrattuna olevan 51.4 mmk eli 15.2%. Siirtomäärärahojen osoittaminen ja sitominen määrätarkoitukseen jo vuosia ennen kuin vasta luonnosvaiheessa olevia suunnitelmia ehkä päästään toteuttamaan, ei ollut asianmukaista, koska

tämä aiheutti joidenkin muiden tarpeellisten ja toteutusvaiheessa olevien suunnitelmien täytäntöönpanon lykkääntymisen määrärahojen puutteeseen vedoten.

Suoritettuaan tarkastuksia eri virastoissa ja laitoksissa vuositilintarkastajat kiinnittivät huomiota lisäksi seuraaviin asioihin: hankintatoimiston toimesta hoidetun postin ja muun materiaalin kuljettamisen tarkoituksenmukaisempi ja taloudellisempi järjestäminen, korvauksen periminen ulkokuntalaisten rokottamisesta, itäisen sairaalan rakennushankkeen suuruus, terveyden- ja sairaanhoidon kokonaisohjelman laatiminen, kaupungin ja valtion sairaaloiden välisen työnjaon järjestäminen, aluelääkärijärjestelmän kehittäminen, sairaaloiden valtionavun maksattamisen nopeuttaminen, itäisen lääkäriaseman varavoimalaitoksen tarpeettomuus, kodinhoitoavun kehittäminen ja avosairaanhoidon tehostaminen; vanhusten virkistystoiminnan tehostaminen, vanhusten päiväkotitoiminnan laajentaminen ja ateriapalvelun sisällyttäminen toimintaan, lastentarha- ja -seimirakennusten rakentamiskustannusten erilaisuus ja näiden hoitopaikkojen lisääminen sekä vuorotyötä tekevien lastenhoidon järjestäminen, virkaholhoojatoiminnasta kaupungille kuuluvan holhouspalkkion määrääminen, ulkokuntalaisten ammattikoulutuksesta kaupungille aiheutuvat kustannukset, kaupunginmuseon epätyydyttävät huonetilat, katurakennusosaston tilaamat kivityö- ja asfaltinpaikkausurakat, erään saatavan periminen sekä puhtaanapito-osaston sisäinen laskentatoimi, Kyläsaaren jätevedenpuhdistamon paalutustyön kustannukset, eri laitosten vähäisten korjaustöiden suorittamisen nopeuttaminen, Hämeentie 10:stä nuorisokerhotoimintaa varten hankitun huoneiston kauppa, vuokratulojen menetys ja käyttötarkoitus, Lauttasaaren koulukiinteistön käyttöönoton viivästyminen ja muutostöiden kustannusarvion nousu, Laajasalosta v. 1971 ostetun asuinrakennuksen vuokraaminen myyjälle, huoltoasemien vuokrat, Salmisaaren voimalaitoksen raskaan polttoöljyn kalliosäiliöiden louhintaurakka, liikennelaitoksen yksityisille liikenteenharjoittajille suorittamat ajokilometrikorvaukset sekä joulukuun 1971 korvauksen virheellinen kirjaaminen, Suomenlinnan liikennekysymys, metron rakentamiskustannukset ja töitä koskevien tarjousten pyytäminen, pysyvän asuntonäyttelyn kustannukset ja näyttelyn kaupunkilaisille tuottama hyöty, kaupungin asuntotuotannon riittämättömyys ja pienasuntojen rakentamisen lisääminen ja yhteisväestönsuojien rakennuskustannusten periminen. Lisäksi vuositilintarkastajien kertomukseen sisältyi eräitä vähäisempiä huomautuksia. Kauppat.maist. Olli Heinonen oli eriävässä mielipiteessään todennut, että Helsingin kaupungin vaalituloksia oli väärennetty.

Vuositilintarkastajien kertomuksen johdosta kaupunginhallitus totesi, että siinä tehdyistä huomautuksista oli saatu asianmukaiset selvitykset ja muistutusten johdosta ryhdyttäisiin asiain vaatimiin toimenpiteisiin. Kaupunginhallituksen ehdotuksesta valtuusto päätti vahvistaa kaupungin v:n 1971 tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille (18.10. 595 §, khn mtö n:o 8 ja 15).

Valtuusto valitsi vuositilintarkastajat ja heidän varamiehensä tarkastamaan kertomusvuoden kunnallishallintoa ja tilejä. Nämä valitsivat keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin (12.1. 6 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajat antoivat 24.3. kertomuksensa v:lta 1971. Kertomuksessa oli tehty eräitä huomautuksia, joiden johdosta ao. hallintoelimet antoivat lausuntonsa, joista kävi ilmi mihin toimenpiteisiin huomautusten johdosta oli ryhdytty. Valtuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.10. 594 §, khn mtö n:o 14).

Irtaimen omaisuuden tarkastajat jättivät kaupunginhallitukselle kertomuksensa 29.3. Tarkastajat totesivat, että irtaimen omaisuu-

den kirjanpidossa ja hoidossa havaittu edullinen kehitys jatkui myös v. 1971. Tarkastajien tekemät vähäiset huomautukset saatettiin suoraan ao. laitoksen ja revisioviraston tietoon. Tarkastajien käsityksen mukaan voimassa olevia irtaimiston luettelointiohjeita olisi syytä tarkistaa. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto katsoi, ettei irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1971 antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.10. 593 §, khn mtö n:o 13).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi valittiin kertomusvuodeksi kansak.op. Inkeri Airola, varat. Erkki Hara 31.1. saakka, valtiot. tri Raimo Ilaskivi, kunnallissiht. Pentti Kauhanen, fil.lis. Aarne Laurila, piirisiht. Aulis Leppänen, rva Hellä Meltti, varat. Kaarlo Pettinen, päätoimitt. Pentti Poukka 1.2. lukien, dipl.ins. Kari Rahkamo, pankinjoht. Erik Witting ja valtiot.maist. Aarne Välikangas (12.1. 7 §, 26.1. 57 §).

Selvityksen antamisesta valtuustolle kaupungin johdon kuulumisesta yksityisten liikeyritysten johtokuntiin tekivät vt Taipale ym. 18.10. aloitteen esittäen, että kaupunginhallitus laatisi kiireellisesti selvityksen siitä, missä määrin kaupunginjohtajat ja kaupungin muu korkein virkamiesjohto kuuluu yksityisten liikeyritysten hallinto- ja johtoelimiin sekä esittäisi valtuustolle yksityiskohtaisen luettelon tilanteesta. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi selvityksen laatimisen edellyttävän, että kaupungin virkamiehet olisivat velvolliset antamaan aloitteessa tarkoitetut, yksityisluonteisiksi katsottavat tiedot. Asiasta ei kuitenkaan ole kunnallislaissa eikä muussakaan laissa tai asetuksessa nimenomaisia säännöksiä. Myöskään ei ole olemassa mitään yleistä säännöstä, joka kieltäisi kaupungin virkamiehiä hoitamasta aloitteessa tarkoitettuja toimia. Lainopillinen osasto katsoi, että virkamiehen velvollisuus virkasäännön III luvun perusteella on anoa palkkalautakunnalta lupaa, jos tehtävää yksityisessä liikeyrityksessä on pidettävä sivutoimena tai jos tehtävien hoitaminen haittaa hänen virkatoimiaan. Muuta velvollisuutta virkamiehellä ei aloitteessa tarkoitetuissa tapauksissa voida katsoa olevan. Kaupunginhallitus katsoi lainopillisen osaston lausuntoon viitaten, ettei sillä ollut laillista oikeutta vaatia kaupungin virkamiesjohdolta aloitteessa tarkoitettua selvitystä ja esittää sitä valtuustolle. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.12. 786 §).

Kaupunginkanslian hallinnolliseen osastoon päätettiin 1.1.1973 lukien perustaa kaksi 34. pl:n apulaiskaupunginsihteerin virkaa (21.6. 441 §). Lainopillisen osaston kaupunginlakimiehen virkaan valittiin varat. Jarl-Erik Kuhlefelt tavanmukaisilla ehdoilla (15.11. 658 §).

Valtuusto päätti myöntää varat. Pekka Alaselle eron kaupunginlakimiehen virasta 1.2. alkaen (26.1. 81 §).

Valtuusto valitsi v. 1969 (ks. s. 7) 36. pl:n kaupunginlakimiehen virkaan varat. Pekka Sormusen. Valtuuston ja lääninhallituksen asiaa koskevasta päätöksestä varat. Erkki Aalto-Setälä valitti korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka tutki asian ja katsoi, että asian valmistelu ei ollut tapahtunut kunnallislain 44 ja 92 §:n säännösten mukaisesti, joten valtuuston päätös oli tämän vuoksi syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä. Koska Sormunen oli 20.10.1970 saanut eron kaupunginlakimiehen virasta, korkein hallinto-oikeus katsoi, että enemmän lausunnon antaminen asiasta raukesi.

Liikkeenharj. Svea Talasmäki ja kirvesmies Aarre Merikukka olivat kumpikin erikseen tehneet valtioneuvoston oikeuskanslerille kantelun kaupunginlakim. Sormusen menettelystä erään konkurssiasian yhteydessä. Merikukan kantelun osalta oikeuskansleri katsoi, etteivät Merikukan kirjoitukset antaneet

oikeuskanslerin taholta aihetta enempiin toimenpiteisiin. Talasmäen kantelun osalta oikeuskansleri ilmoitti mm., että koska Sormunen oli saanut virkaeron, ei hänen menettelynsä kantelun alaisessa asiassa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että jäljennös päätöksestä lähetetään Sormuselle ja kaupunginhallitukselle tiedoksi. Merkittiin tiedoksi (17.5. 289 §).

Muu yleinen kunnallishallinto

Hankintatoimistoon päätettiin 1.1.1973 lukien perustaa kaksi 8. pl:n puhelunvälittäjän virkaa ja lakkauttaa 9. pl:aan kuuluva painajan virka (21.6. 441 §, 13.12. 744 §).

Kaupunginarkisto. Valtuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti Helsingin kaupunginarkiston johtosäännön mietinnön n:o 5 liitteen 4 mukaisena ja kumota v. 1945 hyväksymänsä Helsingin kaupunginarkiston johtosäännön siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen (17.5. 291 §, khn mtö n:o 5, kunn. as. kok. n:o 71).

Kaupunginvaltuusto päätti kumota eräiden asiakirjojen säilyttämisen vähimmäisajoista ja hävittämisestä v. 1958, 1960 ja 1961 tekemänsä päätökset. Samalla kaupunginvaltuusto päätti kunnallisiin arkistoihin kuuluvien eräiden asiakirjojen hävittämisestä v. 1956 annetun sisäasiainministeriön päätöksen 4 §:n ja valtionarkiston kirjeen n:o 980/26.11.1970 nojalla määrätä eräiden arkistoasiakirjojen hävittämisestä (14.6. 379 §, 1.11. 610 §, kunn. as. kok. n:o 128).

Rahatoimistoon päätettiin 1.1.1973 lukien perustaa seuraavat virat: 10. pl:n apulaiskirjanpitäjän virka sekä kaksi 8. pl:n ja kaksi 7. pl:n toimistoapulaisen virkaa (21.6. 441 §).

Verotustoimi. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa verohallitukselle, ettei sillä ollut huomauttamista verolautakunnan ja tutkijalautakunnan kokoonpanoon ehdotetuista muutoksista (12.1.27 §, 5.4. 197 §, 29.11. 694 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää vapautuksen verolautakunnan jäsenen tehtävästä fil.kand. Jussi Pikkusaarelle ja kirvesmies Kaarlo Sarvistolle sekä valita heidän tilalleen vastaavasti kirjaltaja Jouko Vannisen ja sähköasent. Jouko Pessin (19.4. 218 §, 29.11. 691 §) sekä vapautuksen varajäsenen tehtävästä dipl.ekon. Stig Granqvistille, jonka tilalle valittiin dipl.ekon. Nanna Lilius, kaikki v:n 1973 lopussa päättyväksi toimikaudeksi (29.11. 692 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää varat. Stig Wibergille vapautuksen tutkijalautakunnan jäsenen tehtävästä ja valita varat. Rabbe Starckin uudeksi jäseneksi lautakuntaan v:n 1973 lopussa päättyväksi toimikaudeksi (12.1. 10 §).

Valtiovarainministeriö on v:sta 1964 alkaen useaan otteeseen kiinnittänyt kaupungin huomiota veroviraston hajasijoitukseen, sen käytössä olevien huonetilojen huonoon kuntoon ja epätarkoituksenmukaiseen sijaintiin. Verohallitus on ilmoittanut pitävänsä tärkeänä riittävien ja tarkoituksenmukaisten huonetilojen hankkimista verovirastolle mahdollisimman pian. Kaupunginvaltuusto päätti, että veroviraston käyttöön hankitaan huonetilat ns. Merihaan alueelle rakennettavasta toimistotalosta merkitsemällä niiden hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Merihaan yhteensä enintään 2 000 000 mk:n nimellisarvoiset osakkeet (23.2. 117 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, työjärjestely- ym. kysymykset

Kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön uusiminen ja kaupungin viranhaltijain kokouspalkkiosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti kumota v. 1966 vahvistetun Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön ja hyväksyä uuden palkkiosäännön. Samaten kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin viranhaltijain

kokouspalkkiosäännön 1 §:n. Uusi kaupungin luottamusmiesten palkkiosääntö ja viranhaltijain kokouspalkkiosäännön muutos tulevat voimaan 1.1.1973 lukien (13.12. 734 §, kunn. as. kok. n:o 147).

Talonmiesten työaikamääräysten vahvistaminen. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimisto saattoi kuntien ja kuntainliittojen tiedoksi yleiskirjeellään n:o 32/71 talonmiesten työaikajärjestelyjä koskevan suositussopimuksen sisällön, jonka kuntien keskusjärjestöt sekä Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto tekivät 17.5.1971 talonmiesten työaikalain 19 §:n 2 mom:n säännösten nojalla. Suositussopimus koskee kaikkia tämän lain soveltamispiiriin kuuluvia, talonmiestehtäviä suorittavia kunnallisia viranhaltijoita ja työntekijöitä. Suosituksesta neuvoteltiin KTV:n Helsingin yhteisjärjestön kanssa, ja asiasta päästiin sopimukseen lokamarraskuun 1971 vaihteessa. Palkkalautakunta hyväksyi neuvottelutuloksen sellaisenaan. Talonmiesten työaikamääräykset oli tarkoitettu noudatettaviksi 1.11.1971 lukien. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa talonmiestehtäviä suorittavia viranhaltijoita ja työntekijöitä koskevat työaikamääräykset (12.1. 38 §, kunn. as. kok. n:o 3).

Kaupungin palveluksessa olevien vuosilomasäännön muuttaminen. Palkkalautakunta oli huomauttanut, että Helsingin kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien vuosilomasääntöön olisi tehtävä vuosilomalain muuttamisesta ja uusista määräyksistä työehtosopimuksissa johtuvat vuosilomaoikeutta ja palvelusvuosien laskemista koskevat muutokset. Kaupunginvaltuusto päätti kumota em. vuosilomasäännön 2 §:n 4 ja 5 kohdan sekä muuttaa 2 §:n, 3 §:n ja 5 §:n. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että 2 ja 3 §:ään tehtyjä muutoksia sovelletaan 1.4.1972 jälkeiseltä ajalta määräytyvään vuosilomaan ja lomakorvaukseen (29.11. 711 §, kunn. as. kok. n:o 141).

Konekirjoituslisäjärjestelmän muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti 1) että pääasiallisesti konekirjoitustyötä tekeville kaupungin palveluksessa oleville viranhaltijoille maksetaan konekirjoituslisää, jonka suuruus määräytyy toisaalta konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen) sekä mahdollisen henkilökohtaisen palkanlisän välisen erotuksen suuruiseksi, 2) että konekirjoitusjärjestelmän täytäntöönpanoohjeet vahvistetaan esityksen mukaisina, 3) että kohtien 1) ja 2) mukaiset konekirjoituslisää koskevat määräykset otetaan käyttöön lopullista täytäntöönpanopäätöstä seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien ja 4) että päätöksen kohta 1) saatetaan kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että pääasiallisesti konekirjoitustyötä suorittaviin työsopimussuhteessa oleviin toimihenkilöihin sovelletaan vastaavaa, päätöksen edellyttämää käytäntöä (1.11. 639 §).

Luottamusmiehille suoritettavan päivärahan ja matkakustannusten korvauksen perusteiden sekä ulkomaanmatkoille eräissä tapauksissa suoritettavan hotellikorvauksen perusteiden vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti

1) ettei Helsingissä voimassa olevia matkustussäännön määräyksiä sovelleta myöskään luottamusmiehiin siltä osin, kun ne ovat ristiriidassa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen virkaehtosopimuksen määräysten kanssa,

2) että luottamusmiehille suoritetaan korvaus oman auton käytöstä sekä virkamatkojen yhteydessä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa, hotellikorvausta ja yömatkarahaa niiden korvausperusteiden ja määrien mukaan, joita kulloinkin sovelletaan kaupungin viranhaltijoihin sekä

3) että kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto ulkomaanmatkojen kysymyksessä ollessa yksittäistapauksessa voivat hyväksyä hotellikorvauksen suorittamisen myös todellisen, veloitetun hinnan mukaan, ylittäen kunnal-

lisessa virkaehtosopimuksessa tältä osin edellytetyn hotellikorvauksen enimmäismäärän (9.2. 101 §).

Eläke-ennakon maksamisesta eläkkeelle siirtyneille ennen kansaneläkkeen myöntämistä tekivät vt Leivo-Larsson ym. aloitteen 12.1. Aloitteessa kiinnitettiin huomiota moniin vaikeuksiin, joihin useat eläkeläiset joutuvat eläkeasioiden hitaan käsittelyn takia Kansaneläkelaitoksessa. Asian parantamiseksi aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto antaisi kaupunginhallituksen tehtäväksi asettaa toimikunnan nopeasti harkitsemaan sellaisen järjestelmän luomista, että kaupunki maksaisi eläkkeelle siirtyvälle ennakkomaksuna tulevaa kansaneläkettä mahdollisine lisineen ja asuntotukea vastaavan summan eläkeanomuksen ratkaisemiseen saakka, jolloin ennakon saajalta voitaisiin takautuvasti maksettavasta eläkesummasta periä takaisin kaupungin maksama ennakko. Huoltolautakunta katsoi kansaneläkeasioiden käsittelyn hitauden kaipaavan pikaisia korjaustoimenpiteitä. Kansaneläkeasioiden käsittelyn hitauden johdosta joutuu osa eläkehakemuksensa vireille panneita henkilöitä päätöstä odottaessaan muiden varojen puutteessa turvautumaan huoltoapuun. Eläkkeiden maksun viivästyminen merkitsee kaupungille tarpeettomia huoltoapumenoja. Aloitteessa kaavaillun järjestelyn osalta lautakunta totesi, että kansaneläkelain 79 §:n mukaan kansaneläkettä ei saa ulosmitata eikä eläkettä siirtää. Kansaneläkelain 43 §:n 1 mom. ja 44 § oikeuttavat kuitenkin eläkelaitoksen päättämään, että eläke maksetaan sosiaalilautakunnalle, jos eläkkeen saaja huoltoapulain mukaisesti saa laitoshoitoa tai hoitoa yksityiskodissa tahi milloin eläkkeen maksamista sen saajalle itselleen ei voida pitää hänen elämäntapojensa tai muun erityisen syyn takia suotavana. Aloitteessa tarkoitettu järjestely voitaisiin toteuttaa vain lakia muuttamalla, mitä lautakunta ei pitänyt tarkoituksenmukaisena.

Kaupunginhallitus päätti 25.9. esittää Kansaneläkelaitokselle tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä eläkeasioiden käsittelyn jouduttamiseksi siten, etteivät eläkkeensaajat joutuisi eläkkeen viivästymisen takia taloudellisiin vaikeuksiin. Lisäksi tehtiin Suomen Kaupunkiliitolle 7.8. esitys toimenpiteisiin ryhtymisestä muun eläkelainsäädännön yhtenäistämiseksi eläkkeiden anomisen ja nostamisen osalta kansaneläkelain säännöksiä mallina pitäen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.11. 647 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää ylimääräisen eläkkeen seuraaville 100 v. täyttäville tai täyttäneille henkilöille: rva Aina Elomaalle 10.12. lukien (15.11. 672 §), rva Johanna Neumanille 22.10. lukien (20.9. 550 §), nti Lyyli Swanille 25.6. lukien (17.5. 312 §), rva Josefina Wilénille 19.4. lukien (22.3. 179 §) ja rva Hanna Villgrenille 8.12. lukien (15.11. 671 §). Ylimääräisten eläkkeiden suuruus on 185.20 mk/kk niihin kulloinkin tulevine korotuksineen.

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti myöntää talonmies Sulo Lindblomille 1 134.40 mk:n suuruisen ylimääräisen eläkkeen kuukaudelta 1.1.1972 alkaen kuitenkin kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 19 §:ssä määritellyin varauksin (26.1. 72 §) sekä lastentarh.op. Ethel Wikbergille 1.8.1972 alkaen 993.50 mk:n perusmääräisen ylimääräisen eläkkeen kuukaudelta, mistä kuitenkin oli vähennettävä Wikbergille myönnetyn lakisääteisen eläkkeen määrä (20.9. 551 §).

Kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut voivansa myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen myöntämistä koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet lastenhoit. Aino Ahonen, os.hoit. Eeva Saarelainen ja kansak.op. Aina Sarvilahti (23.2. 129 §, 1.11. 640 §).

Muut asiat

Kunnallisvaalit. Kaupunginvaltuusto päätti asettaa kunnallisvaalien toimittamista varten kunnan keskusvaalilautakunnan sekä valita

siihen jäseniksi v:ksi 1972 varatuomarit Seppo Horstin ja Anssi Karkisen, lainopin kand. Hemmi Pääkkösen, lakit.lis. Gustaf Möllerin ja toim.joht. Heikki Niemelän sekä varajäseniksi varatuomarit Seppo Jyrkämän ja Eino Malisen, kansanedust. Pekka Vennamon, dosentti Kari Aspin ja toimitt. Sulo Ikosen. Samalla kaupunginvaltuusto määräsi valituista jäsenistä kunnan keskusvaalilautakunnan puheenjohtajaksi varat. Seppo Horstin ja varapuheenjohtajaksi varat. Anssi Karkisen (21.6. 416 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupunkiin asetetaan 25 vaalitoimikuntaa v. 1972 toimitettavien kunnallisvaalien johdosta laitoksissa järjestettävää ennakkoäänestystä varten. Samalla kaupunginvaltuusto valitsi näihin vaalitoimikuntiin jäsenet ja varajäsenet sekä määräsi kullekin vaalitoimikunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan (31.5. 330 §, 21.6. 417 §, 6.9. 476 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti valita 1. ja 2.10. toimitettujen vaalien vaalilautakuntien jäsenet sekä määrätä kullekin lautakunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan (6.9. 478 §).

Keskusvaalilautakunnan ilmoitus 1. ja 2.10. toimitettujen kunnallisvaalien tuloksesta merkittiin tiedoksi (1.11. 627 §).

Ystävyyskaupunkisuhteiden solmiminen Helsingin ja Hanoin kesken sekä kaupungin osallistuminen Hanoin jälleenrakentamiseen. Vt Hyvönen ym. esittivät 6.9. tekemässään aloitteessa, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin ystävyyskaupunkisuhteen aikaansaamiseksi Helsingin ja Vietnamin Demokraattisen Tasavallan pääkaupungin Hanoin välillä ja tekemään esityksen, jonka pohjalta Helsinki osallistuisi Hanoin jälleenrakentamiseen tähtäävään avustustoimintaan. Aloitteessa viitattiin hirvittäviin kärsimyksiin, joita Vietnamin väestö on joutunut kokemaan. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto viittasi lausunnossaan kunnallislain 4 §:n 1 mom:iin, jonka mukaan »Kunnan on tämän lain mukaan ja lain muutoin säätämissä rajoissa hoidettava yhteiset talous-, järjestys- ja muut asiansa, mikäli ne voimassa olevien lakien ja asetusten mukaan eivät ole muun kuin kunnallisen viranomaisen käsiteltäviä». Kunnan toimivaltaan kuuluvan asian on oltava kunnan jäsenten yhteinen siten, että sitä on pidettävä koko kunnalle tärkeänä. Koska esitetty avustustoiminta ei kohdistuisi kunnan alueeseen eikä sen jäseniin välillisestikään, on katsottava, ettei se ole kunnallislain 4 §:ssä tarkoitettu kunnan yhteinen asia, eikä sitä näin ollen voida pitää kunnan toimivaltaan kuuluvana. Kaupunginhallitus totesi, ettei Hanoin jälleenrakentamiseen osallistuminen kunnallislain mukaan kuulu kunnan, vaan pikemminkin valtion toimivaltaan. Valtioneuvosto onkin saatujen tietojen mukaan tehnyt periaatepäätöksen Suomen osallistumisesta Vietnamin avustus- ja jälleenrakennustyöhön. Valtion osallistuessa tähän hankkeeseen osallistuvat kaikki suomalaiset ja siten myös helsinkiläiset välillisesti mainittuun jälleenrakennustyöhön ilman erityistä ystävyyskaupunkisopimustakin. Kaupunginhallitus katsoi, etteivät aloitteessa esitetyt toimenpiteet ole osittain laillisesti mahdollisia, eivätkä muutoinkaan tarpeellisia itse asian kannalta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.12. 758 §).

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito- ja järjestystehtävät

Rakennustarkastusviraston jäljempänä mainittujen viranhaltijain sopimuspalkat vahvistettiin seuraaviksi: viraston yliarkkitehdin viransijaiselle arkkit. Kaj Saleniukselle 4 100 mk/kk siltä ajalta, jona hän hoitaa yliarkkitehdin virkaa, kuitenkin kauintaan ajalta 12.8.—11.11.1972 (4.10. 572 §); 31. pl:n tark. ins. Pentti Nissiselle 1.4.1971 lukien 3 331.80 mk/kk lisättynä 1.1. ja 1.9.1971 lukien toteutetuilla yleiskorotuksilla, 29. pl:n tark.ins. Olof Hedvallille 1.10.1971 lukien 3 000 mk/kk ja 1.5.1972 lukien 3 580.10 mk/kk sekä 29. pl:n tark.ins. Seppo Heiskalalle 1.10.1971 lukien 2 900 mk/kk (12.1. 36 §, 20.12. 783 §); tp. tark.ins. Heikki Rissaselle 1.8.1971 lukien 3 398.40 mk/kk (5.4. 206 §); 31. pl:n tarkastusarkkit. Seppo Pitkäselle 1.2.1972 lukien 3 432.40 mk/kk (31.5. 361 §); tark.ins. Terttu Ravealalle 1.3.1972 lukien 3 432.40 mk/kk (31.5. 360 §); 29. pl:n arkkitehdille Seppo Kontiolalle 3 150 mk/kk 16.3.1972 lukien (15.11. 667 §). Kunnalliselta sopimusvaltuuskunnalta päätettiin pyytää suostumus palkkojen maksamiselle.

Raastuvanoikeuden avoinna olevaan kunnallisneuvosmiehen virkaan valittiin valtiot. kand. Laura Tuhkanen ja avoinna olevaan vanhemman oikeusneuvosmiehen virkaan ylimääräinen vanhempi oikeusneuvosmies Irja Rossi-Tiihonen (9.2. 100 §, 19.4. 239 §).

Tielautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti 19.12.1962 (s. 56) perustaa tielautakunnan 1.1.1963 voimaan tulevan yksityistielain piiriin kuuluvia asioita varten. Yleisten töiden lautakunta toimisi edelleen yleisistä teistä annetun lain edellyttämänä tielautakuntana. Kaupunginvaltuuston v. 1962 tekemän päätöksen perusteella tielautakunta laati ehdotuksen tielautakunnan johtosäännöksi, johon ratkaisuvallan siirtämistoimikunta teki vähäisiä muutoksia. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin tielautakunnalle esitetyn mukaisen johtosäännön (20.12. 774 §, kunn. as. kok. n:o 156).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 12.1. vahvistanut Helsingin kaupungin palojärjestyksen 21 §:n muutoksen valtuuston v. 1971 esittämällä tavalla. Muutos koski nuohouksesta annettavia määräyksiä (23.2. 115 §, kunn. as. kok. n:o 21).

Väestönsuojelu. Valtuusto päätti, hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen,

1) että Helsingin kaupungin väestönsuojelujärjestys hyväksytään kaupunginhallituksen mietinnön n:o 10 liitteen 3 mukaisena,

2) että valtuuston v. 1961 hyväksymä Helsingin kaupungin väestönsuojelujärjestys kumotaan,

3) että Helsingin kaupungin väestönsuojelulautakunnan ohjesääntö hyväksytään niin ikään mietinnän n:o 10 liitteen 4 mukaisena,

4) että valtuuston v. 1959 hyväksymä Helsingin kaupungin väestönsuojelulautakunnan ohjesääntö kumotaan,

5) että Helsingin kaupungin väestönsuojelukeskuksen johtosääntö hyväksytään mietinnön n:o 10 liitteen 5 mukaisena ja

6) että valtuuston v. 1963 vahvistama väestönsuojelutoimiston johtosääntö kumotaan.

Valtuuston päätöksen mukaisesti järjestelyt astuivat voimaan sisäasiainministeriön vahvistettua väestönsuojelujärjestyksen 9.11. ja lääninhallituksen vahvistettua 13.10. väestönsuojelulautakunnan ohjesäännön (20.9. 552 §, 13.12. 730 §, kunn. as. kok. n:o 132).

Valtuusto päätti v. 1958 hyväksyä valtion ja kaupungin kesken tehtäväksi sopimuksen, joka koski 124 m^2:n suuruisen suojatilan vuokraamista Erottajan kalliosuojasta valtiolle 1.1.1955 lukien 25 vuodeksi. Jäljempänä mainittu lisäsopimus sisältää lisäykset ja täy-

dennykset, jotka aiheutuvat kaupungin toimesta ja kustannuksella toteutetusta kalliosuojan peruskorjauksesta. Valtio on aikaisemmin suorittanut kaupungille vain todelliset hoitokustannukset. Valtuusto päätti hyväksyä valtion ja kaupungin kesken tehtäväksi seuraavan sopimuksen:

Sopimus

Sen johdosta, että Helsingin kaupunki on suorittanut omistamassaan Erottajan—Korkeavuorenkadun kalliosuojassa laajennus- ja perusparannustöitä, jotka on katsottava puolustusministeriön ja Helsingin kaupungin kesken 9 ja 16 päivänä heinäkuuta 1958 allekirjoitetun sopimuksen kohdassa 4 g mainituiksi oleellisiksi muutoksiksi kalliosuojan käyttöolosuhteissa ja jotka ovat ulottuneet myös puolustusministeriölle vuokrattuun suojatilaan, tarkistetaan yllä mainittu sopimus näin kuuluvaksi.

— — —

4. Kaupunki luovuttaa peruskorjattuna ja nykyisten kalliosuojamääräysten mukaisesti kunnostettuna valtion käyttöön 1.5.1972 alkaen Erottajan—Korkeavuorenkadun kalliosuojasta 124 m²:n suuruisen suojatilan n:o 1 seuraavilla ehdoilla:

— — —

d) Kaupunki sitoutuu huolehtimaan vuokratun suojatilan hoidosta sekä ilman, lämmön, sähkön ja veden toimituksesta. Valtio huolehtii vuokraamiensa tilojen puhtaanapidosta.

e) Valtio suorittaa kaupungille vuosittain kesäkuun loppuun mennessä vuokraa kaksitoistatuhatta (12 000) markkaa Helsingin kaupungin väestönsuojelutoimiston Helsingin sotilaspiirin esikunnalle lähettämän laskun perusteella. Summa koostuu laskennallisesti seuraavasti:

Kaupungin omistamien kalliosuojien käyttökustannuksista ja suojien hoidosta vastaavan kenttähenkilökunnan palkkakustannusosuudesta, joka on keskimäärin n. 20 mk/m² vuodelta suojahuonealan neliömetriä kohti.

Vuokrattuun suojatilaan perusparannustöiden aikana suoritettu kaupungin investointi on erikseen esitettyjen laskelmien mukaan 124 500 mk, jolle pääomalle on laskettu 8 %:n korkohyvitys.

Jos edellä mainituissa vuokranmaksun perusteissa tapahtuu olennaisia muutoksia, voidaan vuokran suuruus jommankumman osapuolen esityksestä tarkistaa uusia perusteita vastaavaksi.

Vuoden 1972 vuokra on 8 000 mk ja se suoritetaan elokuun 1972 aikana.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle (21.6. 448 §).

Valtuusto päätti hyväksyä Insinööritoimisto Saanio & Laineen laatimat Tähtitornin vuoren yleisen kalliosuojan luonnospiirustukset n:o 1002/1—16 (14.6. 404 §).

Kansanedustajien vaalit. Valtuusto päätti jakaa kaupungin 201 äänestysalueeseen siten, että äänestysaluejako vastaa valtuuston v. 1971 vahvistamaa aluejakoa eräin muutoksin (18.10. 589 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveyden- sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Kansanterveyslakiin liittyvät järjestelyt. 1.4. 1972 voimaan tulleessa kansanterveyslaissa määritellään väestön terveydentilan ylläpitämistä ja edistämistä koskevat toimenpiteet. Yksilön elinympäristöön kohdistuvaa terveydenhoitoa ja siihen liittyvää toimintaa koskevat säännökset eivät sisälly kansanterveyslakiin. Kansanterveyslain mukaan kunnassa tulee olla terveyslautakunta, jossa on valvon-

taosasto ja yleinen osasto. Lautakunnan on sen lisäksi, mitä kansanterveyslaissa on säädetty, huolehdittava myös tehtävistä, jotka muissa laeissa on säädetty kunnan terveydenhoitolautakunnan suoritettavaksi. Kansanterveystyön toimintoja varten kunnalla on oltava terveyskeskus, jonka toiminnan tuli alkaa 1.4.1972. Terveyskeskuksen hoidettavaksi siirtyivät mm. aluelääkärin, koululääkärin ja -hammaslääkärin, terveyssisaren, kätilön sekä äitiys- ja lastenneuvolan toimialaan kuuluvat tehtävät. Sen sijaan rokotus sekä tartunta- ja sukupuolitautien vastustamistyö ja hoito eivät kuulu sen tehtäviin. Kansanterveystyön alalle kuuluvat virat lakkautetaan ja terveyskeskuksen toimialaan kuuluvia tehtäviä suorittava kunnan palveluksessa oleva henkilökunta siirretään lain nojalla vastaaviin terveyskeskuksen palvelussuhteisiin. Terveyskeskukseen siirretyllä on oikeus saada palvelussuhteeseensa liittyvät edut aikaisempien etujensa mukaisina. Viranhaltijalla, joka ilman pätevää syytä kieltäytyy siirtymästä kunnan palvelukseen, ei ole oikeutta virkansa lakkauttamisen johdosta ehkä tulevaan eläkkeeseen tai lakkautuspalkkaan. Terveyskeskuksen palvelut on tarkoitus saattaa asteittain maksuttomiksi. Siirtymäkaudella perittävistä maksuista ja korvauksista säädetään asetuksella. Terveyskeskuksen tarpeellisiin perustamis- ja käyttökustannuksiin annetaan valtionapua kuntien kantokykyluokituksen mukaan. Helsingin kaupunki saa valtionapua 39 %.

Kaupunginvaltuusto päätti

1) todeta, että terveydenhoitolautakunta lopettaa kansanterveyslain nojalla toimintansa 1.4.1972 alkaen,

2) asettaa 1.4.1972 alkaen v:n 1972 loppuun terveyslautakunnan ja määrätä, että se toimii jakautuneena yleiseksi osastoksi ja valvontaosastoksi,

3) määrätä, että terveyslautakunnassa on 11 jäsentä ja 11 henkilökohtaista varajäsentä sekä sen kummassakin osastossa 11 jäsentä ja 11 henkilökohtaista varajäsentä.

Samalla valtuusto valitsi terveyslautakunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä sekä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan (kunnalliskalent. s. 57) sekä totesi terveydenhoitoviraston terveydenhuolto-osaston, kouluterveydenhoito-osaston ja kouluhammashoitolaitoksen toimintayksikköineen toimivan 1.4.1972 alkaen kansanterveyslaissa tarkoitettuna kaupungin terveyskeskuksena.

Valtuusto lakkautti 1.4. lukien 513 terveydenhoitoviraston vakinaista virkaa edellyttäen, että ao. viranhaltijat siirtyvät kansanterveyslaissa määrätyin edellytyksin uusiin vastaaviin virkoihin. Samasta ajankohdasta lukien valtuusto päätti perustaa a) kansanterveystyön johtavan lääkärin viran, jonka haltija toimii terveydenhoitoviraston ja terveyskeskuksen päällikkönä, b) 57 terveyskeskuslääkärin virkaa, 56 terveyskeskushammaslääkärin virkaa ja 273 terveydenhoitajan virkaa siten, että a) ja b) kohdissa mainittujen virkojen palkkauksessa noudatetaan palkkauskustannuksiin myönnettävän valtionavun perusteena olevaa palkkaluokitusta sekä että lääkärien ja hammaslääkärien virkojen haltijat saavat ylimenokautena myös toimenpidepalkkioita erikseen hyväksyttävän, valtionavun perusteista annettavaan asetukseen sisältyvän taksan mukaan, sekä c) johtavan ylihoitajan viran, 4 ylihoitajan virkaa, ylikätilön viran, 9 apulaisylihoitajan virkaa, vastaavan kotilääkintävoimistelijan viran, 9 kotilääkintävoimistelijan virkaa, 16 laboratoriohoitajan virkaa, 6 röntgenhoitajan virkaa, koulujen lääkintävoimistelijan viran, toimistonhoitajan viran, kanslistin viran, apuhoitajan viran, 35 hammashoitajan virkaa, 12 toimistoapulaisen virkaa, vahtimestarin viran, 5 vastaanottoapulaisen virkaa, 16 hoitoapulaisen virkaa sekä 4 puheterapeutin virkaa siten, että c) kohdassa mainittujen virkojen palkkaus määräytyy vastaavien lakkautettujen virkojen palkkauksen mukaisesti ehdolla, että palkkausmenoihin saadaan valtionapu vähentämättömänä sekä d) 33. pl:n kaupun-

ginhygieenikon viran ja 29. pl:n apulaishygieenikon viran sekä siirtää vastaavien virkojen nykyiset haltijat uusiin virkoihin siten, että heille suoritetaan nykyiset palkkaedut. I kaupunginlääkäri siirrettiin 1.4. lukien kansanterveystyön johtavan lääkärin virkaan sekä edellä mainittujen lakkautettujen virkojen haltijat vastaaviin terveyskeskuksen virkoihin ottaen huomioon kansanterveyslain ja sen voimaanpanosta annetun lain sekä myöhemmin annettavat näihin liittyvät säännökset siirron tapahtuessa voimassa olleista palkkaeduista.

Kansanterveyslain piiriin kuuluvista kaupungin kansanterveystyötoiminnoista peritään maksut siten, kuin niistä erikseen on säädetty. Nykyisiä ohje- ja johtosääntöjä noudatetaan niiltä osin, kuin ne eivät ole ristiriidassa kansanterveystyöstä annettujen säännösten kanssa siihen saakka, kunnes on annettu uudet määräykset.

Lisäksi valtuusto päätti hyväksyä seuraavat kaksi toivomuspontta:

hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tekee esityksen kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle siitä, että 1.4. 1972 perustettavien Helsingin kaupungin uusien terveydenhoitajan virkojen palkkaluokkia ei alenneta nykyisestä 18. palkkaluokasta.

hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus samalla huolehtii siitä, että edellä kohdassa b) mainituille 273 terveydenhoitajalle ja kohdassa c) mainituille viranhaltijoille taataan heidän nykyistä palkkaluokkaansa kulloinkin vastaava markkamääräinen ansiotaso (22.3. 181 §, kunn. as. kok. n:o 18).

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää lääkärivälityksen tehtävien hoitamisen sairaalakeskuksesta terveyskeskukseen sekä sairaalaviraston neljä 16. pl:n päivystävän sairaanhoitajan virkaa ja yhden 9. pl:n toimistoapulaisen viran viranhaltijoineen terveyskeskukseen. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että terveyskeskuksiin 1.1.1973 siirtyvien päivystävien sairaanhoitajien työolosuhteita parannetaan ja että virkanimike muutetaan sellaiseksi, joka oikeuttaa 58 v:n eläkeiän (4.10. 574 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kansanterveystyön toimintasuunnitelman v:lle 1972 ja 5-vuotiskaudelle 1973—1977 kaupunginhallituksen mietinnön n:o 16 liitteen A mukaisesti, kuitenkin siten, että se toteutetaan lääkintöhallituksen hyväksymässä laajuudessa. Toimintasuunnitelma alistettiin lääkintöhallituksen vahvistettavaksi (18.10. 596 §, khn mtö n:o 16, kunn. as. kok. n:o 17).

Ammattientarkastus. Insinööri Jaakko Humaloja määrättiin hoitamaan sijaisena 21. pl:aan kuuluvaa ammattientarkastajan virkaa siihen kuuluvin palkkaeduin aikana 1.7.—31.12. tavanmukaisilla ehdoilla (21.6. 444 §).

Ammattientarkastaja Kari Aitomaalle päätettiin myöntää ero 21. pl:n ammattientarkastajan virasta 16.8. alkaen ja dipl.ins. Keijo Kaittolalle ero 27. pl:n tp. ammattientarkastajan virasta 1.12. alkaen (6.9. 518 §, 1.11. 625 §).

Elintarvikkeiden valvontaosasto. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää eläinlääket.lis. Antti Olkkoselle eron apulaiselintarvikehygieenikon virasta 15.1.1973 alkaen (29.11. 713 §).

Maidontarkastamo. Kaupunginvaltuusto päätti valita eläinlääket.lis. Kaarlo Kokon avoinna olevaan 29. pl:n V kaupungineläinlääkärin eli tarkastavan eläinlääkärin virkaan tavanmukaisilla ehdoilla (8.3. 159 §).

Pieneläinsairauksien hoitoa ja eläinlääkärin päivystyksen järjestämistä koskeva sopimus. Terveydenhoitolautakunta oli yleisjaoston kehotuksesta tutkinut mahdollisuuksia toimia yhteistyössä Eläinlääketieteellisen korkeakoulun kanssa eläinlääkintäpalvelujen te-

hostamiseksi. Neuvottelujen tuloksena kaupunginvaltuusto oikeutti terveyslautakunnan tekemään pieneläinsairauksien hoidosta ja eläinlääkäripäivystyksestä sekä omistajaa vailla tavattujen, talteen otettujen pieneläinten hoidosta kaupungissa seuraavan sopimuksen:

Sopimus

Helsingin kaupunki ja Eläinlääketieteellinen korkeakoulu sopivat täten pieneläinsairauksien hoidon ja eläinlääkäripäivystyksen sekä omistajaa vailla tavattujen, talteen otettujen pieneläinten hoidosta Helsingin kaupungissa seuraavasti:

1 §.

Eläinlääketieteellisen korkeakoulun pieneläinklinikka antaa eläinlääkintähuoltolain 10 §:n mukaan kaupungineläinlääkärin tehtäviin kuuluvaa eläinlääkärinapua Helsingin kaupungin asukkaiden pieneläimille. Tätä toimintaa pieneläinklinikka suorittaa antamalla kokovuotisena jatkuvaa polikliinista eläinlääkärinapua ja eläinten sairaalahoitoa sekä ylläpitämällä ympärivuorokautista päivystystä.

2 §.

Pieneläinklinikalle otetaan hoidettaviksi Helsingin kaupungin alueella omistajaa vailla tavattuja, talteen otettuja pieneläimiä. Eläimen kanssa menetellään niin kuin siitä on erikseen säädetty ja järjestyssäännössä määrätty. Ellei eläimen omistajaa tavoiteta tai ellei omistaja nouda eläintä säädetyn määräajan kuluessa, voidaan eläin luovuttaa jonkun eläinystäväksi tunnetun henkilön huoltoon tai kivuttomasti lopettaa. Eläintä ei saada käyttää muuhun tarkoitukseen.

3 §.

Talteen otetuista eläimistä on pidettävä luetteloa, johon eläintä luovutettaessa on otettava vastaanottajan kuittaus tai merkintä eläimen lopettamisesta. Eläimen omistajan on periessään eläimensä korvattava Eläinlääketieteelliselle korkeakoululle eläimen hoidosta aiheutuneet kulut ja suoritettava hoitomaksuksi vahvistettu vuorokautis- tai kertamaksu.

4 §.

Pieneläinklinikalla kuolleet eläimet, joista saattaa aiheutua tartunnan vaaraa, hävitetään korkeakoulun toimesta.

5 §.

Edellä tarkoitetun toiminnan ylläpitämiseksi Eläinlääketieteellisen korkeakoulun toimesta palkataan pieneläinklinikalle neljä klinikkaeläinlääkäriä, instrumenttihoitaja, kaksi eläinten hoitajaa ja kaksi siivoojaa.

6 §.

Helsingin kaupunki osallistuu 5 §:ssä tarkoitetun henkilökunnan palkkaukseen ja suorittaa kolmen ensimmäisen sopimusvuoden aikana 150 000 mk vuosittain. Sen jälkeen kaupungin maksamaa summaa muutetaan vuosittain klinikkaeläinlääkärien palkkauksessa talousarvion laadinta-ajankohtaa edeltävältä vuodelta todettavissa olevaa palkkauksen muutosta vastaavalla määrällä.

7 §.

Helsingin kaupunki suorittaa osuutensa kahtena yhtä suurena eränä puolivuosittain etukäteen tammikuun ja heinäkuun kuluessa Eläinlääketieteellisen korkeakoulun postisiirtotilille.

8 §.

Eläinlääketieteellinen korkeakoulu antaa vuosittain maaliskuun 15 päivään mennessä terveyslautakunnalle vuosikertomuksen pieneläinklinikan toiminnasta.

9 §.

Sopimus astuu voimaan tammikuun 1 päivänä 1973 ja jatkuu kolmen vuoden kausina, ellei sitä jommankumman sopijapuolen taholta irtisanota vuotta ennen seuraavan kolmivuotiskauden alkamista.

Tätä sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle (21.6. 447 §).

Kouluhammashoitolaitos. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön 14 §:n 1 mom:n 1.1.1973 alkaen. Muutos koski kouluhammashoitolaitoksen henkilökunnan työaikoja (15.11. 674 §, kunn. as. kok. n:o 136).

Sairaalat

Sairaalaviraston eräiden tilapäisten virkojen vakinaistamiseksi kaupunginvaltuusto päätti perustaa 1.1.1973 lukien seuraavat virat: 31. pl:n apteekkarin viran, A29. pl:n sairaalafyysikon viran ja 10. pl:n toimistoapulaisen viran (21.6. 441 §).

Kansanterveyslain voimaantuloon liittyvien järjestelyjen vuoksi kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin sairaalatoimen ohjesäännön 17 §:n 1 mom:n, joka koski sairaalakeskuksen tehtäviä (4.10. 574 §).

Lääkärivälityksen tehtävien hoitaminen, ks. terveyskeskus.

Sairaalakeskuksen 32. pl:aan kuuluva johtavan lääkärin virka päätettiin lakkauttaa 1.12.1972 lukien (15.11. 675 §).

Eri sairaaloissa päätettiin vakinaistaa 1.1. 1973 lukien seuraavat tilapäiset virat (palkkaluokka sulkeissa):

Aurooran sairaala: röntgenlääkäri, laboratoriolääkäri, osastolääkäri (kirurgian osasto) ja elektroenkefalografialääkäri (A29), farmaseutti (17), 3 erikoissairaanhoitajaa ja apulaisosastonhoitaja (15), röntgenhoitaja ja 2 nuorisotyönohjaajaa (13), arkistojärjestäjä (11), 4 lastenhoitajaa (9), 2 toimistoapulaista (8), 3 välinehuoltoapulaista ja 1 apteekkiapulainen (6) sekä 6 sairaala-apulaista (5) (21.6. 441 §).

Kivelän sairaala: ylilääkäri (B3), osastolääkäri, sisätautien osasto (A29), 2 apuhoitajaa ja toimistoapulainen (9) sekä 2 toimistoapulaista (8) (21.6. 441 §).

Kivelä—Hesperian sairaalat: 2 toimistoapulaista (10, 9) ja keittäjä (7) (21.6. 441 §).

Malmin sairaala: osastolääkäri ja röntgenlääkäri (A29), kaksi sairaanhoitajaa ja lääkintävoimistelija (13), huoltomies (9), 2 toimistoapulaista (8, 7), välinehuoltoapulainen ja apteekkiapulainen (6), sairaala-apulainen ja keittiöapulainen (5) (21.6. 441 §).

Marian sairaala: apulaisylilääkäri (B1), erikoislääkäri (A29), 4 laboratoriohoitajaa (13), 5 apuhoitajaa ja 1 toimistoapulainen (9), 2 toimistoapulaista ja siivoustöidenohjaaja (8), toimistoapulainen (7), 2 välinehuoltoapulaista (6), sairaala-apulainen ja keittiöapulainen (5) (21.6. 441 §).

Hesperian sairaala: osastolääkäri (A29), psykologi (26), nuoriso-ohjaaja, 2 lääkintävoimistelijaa ja toimintaterapeutti (13), 2 toimistoapulaista (9) ja 8 sairaala-apulaista (5) (21.6. 441 §).

Nikkilän sairaala: 2 perhehoitajaa (18), farmaseutti ja osastonhoitaja (17), apulaisosastonhoitaja (15), 2 lääkintävoimistelijaa, 2 sairaanhoitajaa ja apulaistyömestari (13), 15 mielisairaanhoitajaa, käsityönohjaaja, vahtimestari-obduktioapulainen ja autonkuljettaja (12), 3 toimistoapulaista (10, 9, 8), apulaisvarastonhoitaja (8), 2 kylvettäjää (7), 10 sairaala-apulaista ja 2 keittiöapulaista (5) (21.6. 441 §).

Röykän sairaala: alikonemestari (18), mekaanikko (15), puuseppä (14), autonkuljettaja (12), liinavaatevarastonhoitaja ja talonmies-lämmittäjä (10), toimistoapulainen (9), keittäjä (7), 2 sairaala-apulaista ja keittiöapulainen (5) (21.6. 441 §).

Laakson ja Marian sairaala: 2 toimistoapulaista (9, 8) (21.6. 441 §).

Tuberkuloositoimisto: vahtimestari (10),

vastaanottoapulainen (7) ja sairaala-apulainen (5) (21.6. 441 §).

Hoitokoti ja asuntolat: sairaanhoitaja (13), 4 mieshoitajaa (12), 2 sairaala-apulaista (5) (21.6. 441 §).

Sairaanhoito-oppilaitos: johtaja, mielisairaanhoitajajaosto (22), 2 opettajaa, apuhoitajajaosto (20) ja toimistoapulainen (10) (21.6. 441 §).

Psykiatrinen huoltotoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 1.3. lukien Nikkilän sairaalan yhden A29 pl:aan kuuluvan osastolääkärin viran huoltolääkärin viraksi ja siirtää sen psykiatriseen huoltotoimistoon. Samalla kaupunginvaltuusto päätti siirtää Nikkilän sairaalasta psykiatriseen huoltotoimistoon kaksi 17. pl:n sosiaalihoitajan virkaa, yhden 16. pl:n osastonhoitajan viran ja yhden 14. pl:n sosiaalineuvojan viran (23.2. 130 §).

Aurooran sairaalan rakennuksen n:o 16 muutostyöhön kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1971 talousarvion pääomamenoihin Laajasalon vanhusten asuintaloa varten merkityn määrärahan säästöstä 210 000 mk (13.12. 754 §).

Marian sairaalan ensiapupoliklinikan laajennustyöt päätettiin suorittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta (21.6. 446 §).

Kaupunginhallitus päätti v. 1971, että Lauttasaaren yhteiskoulun entinen koulurakennus muutetaan Marian sairaalan hoito-osastoksi pitkäaikaispotilaita varten ja kuntoutustiloiksi n. 100 potilasta varten. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Kirsti ja Erkki Helamaan laatimat mainitun hoito-osaston 3.5.1972 päivätyt pääpiirustukset n:o 1—11. Samalla kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin ammattikoulurakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta 1 374 048 mk Lauttasaaren koulukiinteistön muutostöitä varten (21.6. 445 §).

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää *Röykän* sairaalassa v. 1967 kuolleen kotitaloudenhoitajatar Irene Salmisen kaupungille testamenttaaman omaisuuden sairaalalautakunnan hallintoon ja oikeuttaa lautakunnan käyttämään varat harkintansa mukaan Röykän sairaalan varattomien potilaiden hyväksi (23.2. 126 §).

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa perhehoitopotilaista maksettavat uudet korvaukset tulemaan voimaan 1.4. lukien (23.2. 131 §, kunn. as. kok. n:o 28).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston laatimat, 14.4. päivätyt Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 10 peruskorjauksen luonnospiirustukset n:o 1—10 (4.10. 576 §).

Länsi-Suomen vesioikeus myönsi 11.10. 1971 luvan suunnitelman laatimiseen Nikkilän sairaalan veden saannin turvaamiseksi. Toimenpide käsittää pohjaveden ottamisen Brobölen pohjavesiesiintymästä ja pintaveden ottamisen Sipoonjoesta. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n 31.8.1970 laatiman Sipoonjoen säännöstely- ja vedenottosuunnitelman. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Sipoon kunnan kanssa Brobölen myllypadon käyttämisestä Nikkilän sairaalan vedensaannin turvaamiseen Sipoonjoesta seuraavan sopimuksen:

S o p i m u s

Sipoon kunta, josta tässä sopimuksessa käytetään nimitystä kunta, ja Helsingin kaupunki, josta tässä sopimuksessa käytetään nimitystä kaupunki, ovat tänään sopineet kunnan Sipoon kunnan Kyrkobyn kylässä omistamalla Kvarnbacken-nimisellä tilalla RN:o 22^6 olevan ns. Brobölen myllypadon, josta tässä sopimuksessa käytetään nimitystä pato, käyttämisestä Nikkilän sairaalan vedensaannin turvaamiseen Sipoonjoesta seuraavaa:

1 §.

Kunta sitoutuu pysyttämään padon sillä paikalla ja vähintään sen korkuisena, kuin se oli kunnan ostaessa padon, sekä käyttämään patoa ja pitämään sen kunnossa muun muassa mahdollisimman suuren vesivaraston muodostamiseksi Sipoonjokeen Nikkilän sairaalan vedensaannin turvaamiseksi.

2 §.

Veden juoksuttamisesta padolla määrätään padotus- ja juoksutussäännössä. Kaupunki luovuttaa korvauksetta kunnalle Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n 31.8.1970 laatiman Sipoonjoen säännöstely- ja vedenottosuunnitelman käytettäväksi Länsi-Suomen vesioikeudelle tehtävässä lupahakemuksessa.

3 §.

Kaupunki sitoutuu siinä tapauksessa, että Länsi-Suomen vesioikeus myöntää kaupungille luvan veden ottamiseen Sipoonjoesta Nikkilän sairaalan tarpeisiin patoa hyväksi käyttäen, suorittamaan kunnalle kertakaikkisena korvauksena padon käyttämisestä tässä sopimuksessa tarkoitetulla tavalla 14 333 markkaa, jonka summan ynnä 6% korkoa pääomalle tämän sopimuksen allekirjoittamispäivästä lukien kaupunki suorittaa kunnalle kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun edellä tarkoitettu Länsi-Suomen vesioikeuden päätös on saanut lainvoiman.

4 §.

Nikkilän sairaalalla on oikeus osallistua padon käytön valvontaan.

5 §.

Padon mahdollisista myöhemmistä uusimis- tai muutostöistä sopimuspuolet sopivat erikseen lisäsopimuksin. Kunta sitoutuu olemaan ryhtymättä edellä tarkoitettuihin toimiin sekä padon kunnossapitotöihin, kunnes kaupunki on puolestaan hyväksynyt töitä koskevat suunnitelmat.

6 §.

Kaupungilla on oikeus osallistua edellä 5 §:ssä tarkoitettujen toimien sekä padon kunnossapitotöiden valvontaan.

7 §.

Kaupunki sitoutuu suorittamaan puolet edellä 5 §:ssä tarkoitettujen töiden kustannuksista sekä padon kunnossapito- ja käyttökustannuksista.

8 §.

Kunta sitoutuu hakemaan tai oikeuttamaan kaupungin hakemaan padon tämän sopimuksen mukaiseen käyttämiseen ja uusimis- tai muutostöiden suorittamiseen mahdollisesti tarvittavat lainmukaiset vesioikeudelliset ja muut luvat. Tarvittaessa sopimuspuolet sitoutuvat hakemaan edellä tarkoitetut luvat yhteisellä hakemuksella.

9 §.

Padon särkymisen tai sen muutoin kolmannelle henkilölle aiheuttamat vahingot sopimuspuolet sitoutuvat korvaamaan puoliksi kumpikin.

10 §.

Siinä tapauksessa, että Länsi-Suomen vesioikeus edellä 8 §:ssä tarkoitetuissa lupapäätöksissään velvoittaa suorittamaan korvauksia koskiosuuksien, vesialueiden tai rantojen omistajille taikka muille oikeudenomistajille, sitoutuvat sopimuspuolet maksamaan nämä korvaukset puoliksi kumpikin.

11 §.

Tämä sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun se on kummankin sopimuspuolen asianomaisissa elimissä hyväksytty, kun päätökset

ovat saaneet lainvoiman sekä kun Länsi-Suomen vesioikeus on myöntänyt luvat veden juoksun säännöstelemiseen padolla ja veden ottamiseen Sipoonjoesta Nikkilän sairaalan tarpeisiin patoa hyväksi käyttäen ja kun nämä päätökset ovat saaneet lainvoiman.

12 §.

Tästä sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riidat ratkaistaan välimiesoikeudessa, johon molemmat sopimuspuolet nimeävät yhden jäsenen ja johon nämä puolestaan valitsevat yhdessä puheenjohtajan. Ellei toinen sopimuspuoli, saatuaan riitakysymyksestä ja välimiesoikeuden käsittelyä vaativan sopimuspuolen nimeämästä välimiehestä kirjallisen ilmoituksen, neljäntoista päivän kuluessa siitä aseta ja samoin kirjallisesti ilmoita nimeämäänsä välimiestä, määrää puuttuvan välimiehen välimiesoikeuden käsittelyä vaativan sopimuspuolen pyynnöstä Porvoon tuomiokunnan tuomari. Vastaavalla tavalla menetellään, elleivät välimiehet pääse yksimielisyyteen puheenjohtajasta. Välimiehenä voi toimia myös sopimuspuolen palveluksessa oleva henkilö. Muutoin noudatetaan, mitä välimiesmenettelystä annetussa laissa on säädetty.

13 §.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopimuspuolelle (21.6. 449 §).

Ahtelan toipilaskodin käyttäminen kaupungin sairaalain toipilaskotina. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Virkamiesliiton kanssa mm. seuraavan sisältöisen sopimuksen Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina 1.1.1973 alkaen:

Kaupunki sijoittaa toipilaskotiin samanaikaisesti hoidettavaksi 30—33 toipilasta niin pitkäksi aikaa kuin Marian sairaala määrää. Toipilaat eivät suurimmalta osalta saa olla vuodepotilaita eivätkä tarttuvaa tautia sairastavia, ja heidän on alistuttava Ahtelan toipilaskodin järjestyssääntöihin. Korvauksena toipilaiden hoidosta kaupunki maksaa liitolle 1.1.1973 lukien 41 mk hoitopäivältä. Liitto laskuttaa hoitopäivämaksuennakon 29 toipilaan mukaan vuosineljänneksittäin kunkin neljänneksen alussa. Kaupunki sitoutuu maksamaan kuukausittain korvauksen vähintään 26—29 toipilaan hoidosta siitä riippumatta, kuinka monta toipilasta se osoittaa toipilaskotiin hoidettaviksi niin kauan kuin sen käytettävissä on vähintään 30—33 toipilaspaikkaa. Muuten sopimus on pääasiallisesti aikaisemmin hyväksytyn mukainen (29.11. 714 §).

Toipilaskoti Jokelan hoitopaikkoja koskeva sopimus. Toipilaskoti-säätiö Betesda tarjosi kaupungin käytettäväksi 30 toipilaspaikkaa säätiön omistamasta Toipilaskoti Jokelasta, joka sijaitsee Lohjan maalaiskunnan Suittilan kylässä, Maikkala-nimisen järven rannalla. Kaupunginhallitus oikeutti kaupunginhallituksen tekemään mainitun säätiön kanssa seuraavan sopimuksen 30 toipilaspaikan käyttämisestä:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Toipilaskotisäätiö Betesdan, jota jäljempänä kutsutaan säätiöksi, välillä on tehty seuraava sopimus Lohjan maalaiskunnan Suittilan kylässä sijaitsevan Jokela-nimisen toipilaskodin toipilaspaikkojen käyttämisestä helsinkiläisiä potilaita varten:

1) Kaupunki sijoittaa toipilaskotiin samanaikaisesti hoidettaviksi enintään 30 toipilasta niin pitkäksi aikaa kuin Kivelän sairaala määrää. Toipilaat eivät saa olla vuodepotilaita eivätkä tarttuvaa tautia sairastavia.

2) Hoitoon sisältyy täysi ylläpito hoidon edellyttämine dieettiruokineen sekä lääkärin valvonta ja toipilaiden saunottaminen kerran viikossa.

3) Kivelän sairaala vastaa toipilaiden lääkkeistä.

4) Säätiö palkkaa toipilaskotiin valvovan lääkärin ja sairaanhoitajatyövoimaa siten, että koulutettu sairaanhoitaja on saatavissa paikalle kaikkina vuorokaudenaikoina, minkä lisäksi säätiö palkkaa kolme apuhoitajaa ja kuusi sairaala-apulaista sekä muun tarvittavan henkilökunnan.

5) Kivelän sairaala vastaa toipilaiden kuljetuksesta toipilaskotiin ja sieltä pois sekä huolehtii sosiaalihoitajan toimialaan kuuluvista tehtävistä.

6) Toipilaan tarvitessa sairaalahoitoa Kivelän sairaala huolehtii hänen sijoittamisestaan takaisin sairaalahoitoon.

7) Korvauksena toipilaiden hoidosta kaupunki makssa säätiölle 35 markkaa hoitopäivältä, kuitenkin siten, että tulopäivää ei oteta huomioon.

8) Toipilaat suorittavat saamastaan hoidosta voimassa olevan taksan mukaisen maksun, joka kuuluu kaupungille. Kivelän sairaala huolehtii potilaskirjanpidosta ja hoitopäivämaksujen perimisestä myös tässä sopimuksessa tarkoitettujen potilaiden osalta.

9) Säätiö laskuttaa kaupunkia kuukausittain sen mukaan, kuinka monta potilasta Kivelän sairaala on lähettänyt toipilaskotiin hoidettaviksi. Lasku osoitetaan Helsingin kaupungin sairaalaviraston talousosastolle, osoite Mechelininkatu 46, 00250 Helsinki 25.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin asianosaiselle, on voimassa 15.2.1972 lukien toistaiseksi, ellei sitä puolin tai toisin irtisanota. Irtisanomisaika on kolme kuukautta.

Myöhemmin Toipilaskoti-säätiö Betesda esitti Toipilaskoti Jokelan hoitopaikkamaksun korottamista ja potilasmäärän lisäämistä koskevan sopimuksen tekemistä vuodeksi 1973. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään säätiön kanssa esitetyn sopimuksen, joka pääasiallisesti on aikaisemman sopimuksen mukainen paitsi että kaupunki sijoittaa toipilaskotiin samanaikaisesti hoidettavaksi enintään 40 toipilasta niin pitkäksi aikaa kuin Kivelän sairaala määrää. Korvauksena toipilaiden hoidosta kaupunki maksaa säätiölle 39 mk hoitopäivältä, kuitenkin siten, että tulopäivää ei oteta huomioon (9.2. 104 §, 13.12. 753 §).

Pitkäaikaissairaiden lasten kuntoushoitoa koskevan sopimuksen tekeminen. Mannerheimin Lastensuojeluliitto on perustanut pitkäaikaissairaille lapsille tarkoitetun Lasten Kuntoutuskodin taloon Ruusulankatu 10. Kotiin otetaan sellaisia sairaaloiden ja poliklinikoiden lähettämiä 5—15-vuotiaita lapsia, jotka eivät enää tarvitse varsinaista sairaalahoitoa, mutta ovat tehostetun kuntoutuksen tarpeessa. Sairaalalautakunta otaksui, että kuntoutuskodin tarjoamien palvelusten tarve Helsingissä ilmeisesti rajoittuisi muutamaan lapseen vuodessa. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa seuraavan sopimuksen pitkäaikaissairaiden helsinkiläislasten hoidosta Lasten kuntoutuskodissa:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton, jota jäljempänä kutsutaan liitoksi, välillä on tehty seuraava sopimus pitkäaikaissairaiden helsinkiläislasten hoidosta Lasten Kuntoutuskodissa:

1) Lasten Kuntoutuskotiin otetaan hoidettaviksi sellaisia kuntoutushoidon tarpeessa olevia pitkäaikaissairaita helsinkiläislapsia, jotka sairautensa vuoksi eivät tarvitse enää erikoishoitoa Auroran sairaalassa tai Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa.

2) Kuntoutushoidon tarpeen kunkin potilaan osalta määrittelee Auroran sairaala ja kuntoutuskotiin sijoittaminen tämän sopimuksen tarkoittamien potilaiden osalta voi tapahtua vain Auroran sairaalan lastentautien osaston ylilääkärin lähetteellä.

3) Hoitoon sisältyy täysi ylläpito hoidon edellyttämine kuntoutusohjelmineen ja fysikaalisine hoitoineen sekä lääkärin valvonta ja tarpeellinen lääkehoito samoin kuin muissa sairaaloissa mahdollisesti suoritettavat lyhytaikaiset erikoistutkimukset.

4) Liitto huolehtii siitä, että kouluikäisille lapsille varataan lukukausien aikana mahdollisuus koulunkäyntiin lähiseudun kouluissa.

5) Korvauksena potilaiden hoidosta kaupunki maksaa Lasten Kuntoutuskodille 66 mk hoitopäivältä potilaan vanhempien tai huoltajan suorittaessa lisäksi 10 mk:n suuruisen hoitopäivämaksun. Kaupungilta perittävää hoitopäiväkorvausta alennetaan kuitenkin siinä tapauksessa, että liitto tulee saamaan invalidihuoltolain nojalla tai kansaneläkelaitoksen kuntoutusvaroista avustusta lapsipotilaiden kuntoutustoimintaa varten.

6) Lasten Kuntoutuskoti laskuttaa kaupunkia kuukausittain sen mukaan, kuinka monta potilasta Auroran sairaala on lähettänyt kuntoutuskotiin hoidettaviksi, ja lähettää lisäksi sairaalavirastolle seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun mennessä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen edelliseltä vuodelta. Lasku toimitetaan Helsingin kaupungin sairaalaviraston talousosastolle, osoite Mechelininkatu 46, 00250 Helsinki 25.

7) Mikäli liitto tulee saamaan 5 kohdassa tarkoitettua avustusta, tulee sen ilmoittaa siitä sairaalaviraston talousosastolle. Mahdollisesti liikaa peritty ennakko edelliseltä vuodelta on maksettava takaisin kaupungille toukokuun loppuun mennessä.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin asianosaiselle, on voimassa 1.3.1972 lukien toistaiseksi, ellei sitä puolin tai toisin irtisanota. Irtisanomisaika on kolme kuukautta (3.5. 272 §).

Lääkäriambulanssitoiminnan järjestäminen ja kahden lahjoitetun lääkäriambulanssin vastaanottaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi v. 1971 enintään 150 000 mk avustuksen suorittamiseksi Suomen Sydäntautiliitolle tehopelastusambulanssitoiminnan jatkamiseksi v:n 1971 loppuun. Lisäksi kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta välittömästi ryhtymään kaikkiin tarjolla oleviin toimiin sellaisen tehokkaan ambulanssitoiminnan perustamiseksi, että potilaalle jo sairaalamatkan aikana pystytään antamaan tehostettua hoitoa lääkärin johdolla. Asiasta käytyjen neuvottelujen perusteella kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton kanssa seuraavan sopimuksen lääkäriambulanssitoiminnan järjestämisestä:

Sopimus

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton, jota jäljempänä kutsutaan keskussairaalaliitoksi, kesken on tehty seuraava sopimus lääkäriambulanssitoiminnan järjestämisestä Helsingissä:

1) Keskussairaalaliitto sitoutuu varaamaan Meilahden sairaala-alueelta sydäninfarktipotilaiden ja muiden tehostettua hoitoa tarvitsevien potilaiden sairaankuljetukseen liittyvää päivystystoimintaa varten tarpeelliset huonetilat ja puhelinyhteydet sairaala-alueen vaihteeseen samoin kuin tarpeelliset paikoitustilat sairaankuljetuskalustoa varten.

2) Sairaankuljetuskalustona käytetään kaupungin palolaitoksen erikoisambulansseja, joiden miehityksenä toimii ympäri vuorokauden vuorollaan yksi Meilahden sairaalan päivystyspoliklinikan apulaislääkäreistä ja kaksi palolaitoksen sairaankuljetusosaston erityiskoulutuksen saanutta sairaankuljettajaa.

3) Kaupunki sitoutuu huolehtimaan palolaitoksen välityksellä sairaankuljetus- ja autoviestikaluston teknillisestä huollosta sekä poltto- ja voiteluaineista.

4) Keskussairaalaliitto sitoutuu huolehtimaan sairaankuljetuskaluston lääkinnällisten

laitteiden huollosta, lääkkeistä ja ensiapuym. tarvikkeista.

5) Kaupunki korvaa keskussairaalaliitolle 2 kohdassa mainittujen, päivystäjinä toimivien apulaislääkärien palkkausmenot, kuitenkin enintään viiden apulaislääkärin osalta, samoin kuin 4 kohdasta aiheutuvat menot kokonaisuudessaan. Lasku mainituista menoista on toimitettava Helsingin kaupungin sairaalaviraston talousosastoon, osoite Mechelininkatu 46, 00250 Helsinki 25. Korvaus suoritetaan kuukauden kuluessa laskun päiväyksestä.

6) Kaupunki sitoutuu lisäämään omien sairaaloidensa tehohoitokapasiteettia, jotta lääkäriambulanssitoiminta ei rasittaisi suhteettomasti Helsingin yliopistollisen keskussairaalan klinikoita. Erikoisambulansseja voidaan käyttää myös lääketieteellisesti tarkoituksenmukaisiin potilassiirtoihin.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin asianosaiselle, on voimassa 1.9.1972 lukien toistaiseksi, ellei sitä puolin tai toisin irtisanota. Irtisanomisaika on kolme kuukautta (14.6. 403 §).

Suomen Sydäntautiliitto lahjoitti 9.3. kaupungille täydellä omistusoikeudella sydänambulanssin (lääkäriambulanssin) kaikkine siihen kuuluvine tehostetun hoidon välineineen. Lahjoitukseen liittyi eräitä toivomuksia. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan lahjoituksen ja kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että lahjoitukseen liittyvät toivomukset mahdollisuuksien mukaan täytetään. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen: ottaessaan kiitollisuudella vastaan Suomen Sydäntautiliiton lahjoittaman sairasauton kaupunginvaltuusto edellyttää, että erittäin kalliskäyttöistä autoa käytetään hoitoyksikön tuomiseksi sydän- tai muun sairauden tahi tapaturman vuoksi hengenvaarassa olevan potilaan luokse (22.3. 180 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan Paavo Nurmen 22.9. kaupungille täydellä omistus- ja hallintaoikeudella lahjoittaman lääkäriambulanssin (15.11. 673 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

H u o l t o t o i m i

Seuraavat tilapäiset virat päätettiin *vakinaistaa* 1.1.1973 lukien (palkkaluokka sulkeissa):

Huoltovirasto: 2 huoltotarkastajan (18), 5 kodinhoitajan (9) ja 2 toimistoapulaisen (8) virat (21.6. 441 §);

Työtuvat: askartelutyönohjaajan (11) ja toimistoapulaisen (8) virat (21.6. 441 §);

Koskelan sairaskoti: talouspäällikön (26), vastaavan sosiaalihoitajan (19), sairaanhoitajan ja 2 laboratoriohoitajan (13), 36 hoitajan (10), 2 osastoavustajan (9), 2 kylvettäjän (7), välinehuoltoapulaisen (6) ja 10 hoitoapulaisen (5) (21.6. 441 §) virat;

Riistavuoren vanhainkoti ja vanhusten asuintalot: 5 hoitajan (10) virat (21.6. 441 §);

Suursuon vanhainkoti: mekaanikon (15) ja 4 keittiöapulaisen (5) virat (21.6. 441§);

Myllypuron sairaskoti: työnjohtajan (16), lääkintävoimistelijan (13), 54 hoitajan (10), 3 huoltomiehen (9), toimistoapulaisen ja apumiehen (8), toimistoapulaisen, 3 puhelunvälittäjän ja 5 kylvettäjän (7) ja 14 keittiöapulaisen (5) virat (21.6. 441 §);

Kustaankartanon vanhainkoti: 3 apulaisosastonhoitajan (15), 3 sairaanhoitajan (13), 12 hoitajan (10), toimistoapulaisen ja varastonhoitajan (8), 15 hoitoapulaisen ja keittiöapulaisen (5) virat (21.6. 441 §);

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti *lakkaut-*

taa 1.6.1972 lukien vanhainkodin avoinna olevat 7. pl:n kanttiininhoitajan viran ja 4. pl:n kanttiininhoitajan apulaisen viran sekä 1.1.1973 lukien seitsemän 5. pl:n kylvettäjähoitoapulaisen virkaa ja *perustaa* 1.6.1972 lukien kaksi uutta 5. pl:n hoitoapulaisen virkaa sekä 1.1.1973 lukien seitsemän uutta 7. pl:n kylvettäjän virkaa (17.5. 311 §, 4.10. 573 §).

Tervalammen työlaitoksen avoinna oleva 15. pl:n työnjohtajan virka päätettiin *lakkauttaa* 1.2. lukien sekä *perustaa* samasta ajankohdasta lukien laitokseen 15. pl:n sosiaaliohjaajan virka (12.1. 37 §).

Vanhusten ym. kodinhoitotoiminta. Kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan käyttämään v:n 1971 talousarvioon vanhusten väliaikaisen asumistuen lisää varten merkitystä määrärahasta aikaisemmin myönnetyn lisäksi 65 000 mk vanhusten ym. kodinhoitoon sekä kertomusvuoden talousarvioon muuta huoltoapua varten merkitystä määrärahasta enintään 200 000 mk samaan tarkoitukseen (12.1. 40 §, 4.10. 579 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan Koskelan sairaskodissa kuolleen potilaan rva Aino Kärnän tyttären rva Raija Laakson sairaskodille lahjoittaman matkatelevision (13.12. 748 §).

Kontulan vanhustenhuollon keskus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi v. 1969 Kontulan vanhustenhuollon keskuksen perustamissuunnitelman siten, että keskukseen tulisi 150 hoitopaikkaa käsittävä uudentyyppinen vanhainkoti, 120 yksiötä sisältävä vanhusten asuintalo, 40-paikkainen päiväkoti sekä palvelukeskus. Sosiaalihallitus hyväksyi perustamissuunnitelman v. 1970. Keskusta varten oli varattu Kontulan korttelin n:o 47031 tontti n:o 5. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston talorakennusosaston laatimat, 16.6.1971 päivätyt vanhustenhuollon keskuksen luonnospiirustukset n:o 1—11 (23.2. 128 §).

A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman ylläpitämistä koskeva sopimus. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään kaupungin puolesta sopimuksen kaupungin osallistumisesta Helsingin A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman ylläpitokustannuksiin:

Sopimus

Sitten kun Helsingin kaupunginvaltuusto on kokouksessaan..... päivänä .....kuuta 1972 päättänyt Helsingin kaupungin osallistumisesta Helsingin A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman ylläpitokustannuksiin, on tämän päätöksen nojalla Helsingin kaupungin, josta jäljempänä käytetään nimitystä kaupunki, ja A-klinikkasäätiön, josta jäljempänä käytetään nimitystä säätiö, kesken tänään tehty Helsingin A-klinikkaa ja Merimiehenkadun nuorisoasemaa koskeva seuraavan sisältöinen sopimus:

1. Helsingin A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman jatkuvasta ylläpitämisestä vastaa säätiö 50-prosenttisesti. Kustannusten toisesta puolesta vastaa kaupunki, sikäli kuin on kysymys menoista, jotka kaupunki on hyväksynyt. Kaupungin kustannusosuudessa otetaan hyvityksenä huomioon puolet Helsingin A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman asiakkailta perityistä hoitomaksuista.

A-klinikan ja nuorisoaseman kustannuksia ja niihin osallistumista laskettaessa luetaan klinikan ylläpitokustannuksiin kuuluvaksi myös se osa säätiön keskustoimiston kuluista, joka saadaan jakamalla puolet keskustoimiston kokonaiskuluista kaikkien toiminnassa olevien klinikoiden ja muiden säätiön hallinnassa olevien hoitolaitosten kesken niiden kokonaismenojen keskinäisessä suhteessa.

Helsingin kaupunginhallitus vahvistaa kaupungin vuosittaisen kustannusosuuden pitäen lähtökohtana säätiön vuoden 1973 talousarvion bruttomenoja, jotka Helsingin A-klinikan osalta ovat 317 800 markkaa ja Merimiehenkadun nuorisoaseman osalta 603 600

markkaa. Hinta- ja palkkatasoissa tapahtuneet muutokset otetaan huomioon kaupungin kustannusosuutta määrättäessä.

A-klinikan ja nuorisoaseman toiminnan sellaiset muutokset, jotka aiheuttavat kustannusten lisäystä, on saatettava etukäteen kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi.

2. Vastuu klinikalla ja nuorisoasemalla annettavasta hoidosta ja tässä tarvittavasta ohjauksesta ja koulutuksesta, käytännöllisistä järjestely- ja hallintotehtävistä, tarpeellisesta valistuksesta ja informaatiosta sekä henkilökunnan valinnasta ja palkkauksesta kuuluu säätiölle. Säätiön edellä mainituissa toimintapisteissä työskentelevän henkilökunnan palkkataso ei saa huomattavasti ylittää kaupungin vastaavaa työtä tekevien henkilöiden palkkatasoa.

3. Kaupunki sitoutuu suorittamaan kohdassa 1 mainitun osuutensa säätiölle puolivuosittain etukäteen säätiön tilille Kansallis-Osake-Pankkiin Helsingin pääkonttoriin, toisen puolivuotisosuuden kuitenkin vasta edellisen vuoden kustannusosuuden vahvistamisen jälkeen.

Säätiölle tilinpäätösvuoden aikana ennakkona mahdollisesti liikaa suoritettu määrä vähennetään kaupungin kustannusosuuden vahvistamisen jälkeen suoritettavasta puolivuotisennakosta. Mikäli ennakkoa taas on suoritettu liian vähän, suorittaa kaupunki säätiölle puuttuvan määrän toisen puolivuotisennakon maksamisen yhteydessä.

4. Helsingin A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman talouden ja tilinpidon hoito ja vastuu kuuluvat säätiölle. Säätiö sitoutuu ottamaan huomioon kaupungin toivomukset A-klinikan ja nuorisoaseman tilinpidon järjestelyssä sekä antamaan kaupungin vaatimuksesta tilikauden aikanakin selvityksen niiden taloudellisesta tilanteesta.

5. Säätiö sitoutuu yhteistyön järjestämiseen siten, että kaupungin asianomaiset elimet ovat jatkuvasti tietoisia klinikan ja nuorisoaseman toiminnasta, hoitotilanteesta sekä muista sellaisista asioista, jotka on syytä saattaa mainittujen elinten tietoon, sikäli kuin tämä ei koske hoidollista luottamuksellisuutta.

6. Helsingin A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman toiminnan valvontaa, ohjausta ja tukemista varten asetetaan johtokunnat, joiden kokoonpanossa ja valinnassa otetaan huomioon Helsingin kaupungin esitys.

7. Tämä sopimus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1973 ja se on voimassa toistaiseksi kalenterivuoden kerrallaan. Sopimus voidaan sanoa irti jommankumman osapuolen toimesta ja irtisanominen on tällöin toimitettava viimeistään kolme kuukautta ennen kalenterivuoden loppua.

Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus päättää sopimukseen mahdollisesti tarvittavista pienehköistä muutoksista (15.11. 670 §).

Kuolinpesien omaisuus. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa vastaan valtioneuvoston päätöksissä mainituilla ehdoilla seuraavien kuolinpesien omaisuudet: 29.8.1970 kuolleen Ester Vilkmanin, 27.9.1970 kuolleen Viljo Koposen, 12.11.1970 kuolleen Signe Soldanin, 6.4.1971 kuolleen Maria Steinin, 7.6.1971 kuolleen Sven Lindholmin, 1.12.1970 kuolleen Hulda Lindemarkin, 21.12.1970 kuolleen Ida Kahelinin, 28.12.1970 kuolleen Aina Laamasen, 12.2.1971 kuolleen Toivo Suomisen, 11.5.1971 kuolleen Hilda Sopasen, 5.6.1971 kuolleen Elsa Könnin, 23.1.1970 kuolleen Erkki Hyvösen, 5.12.1970 kuolleen Olga Lith'in, 5.1.1972 kuolleen Thure Cederströmin, 11.11.1971 kuolleen Elsa Toivosen, 16.12.1970 kuolleen Pekka Heiskasen ja 26.2. 1971 kuolleen Otto Westphal'in omaisuudet. Omaisuudet saatiin käyttää yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien avustamiseen.

Yhdessä tapauksessa valtioneuvosto hylkäsi anomuksen (19.4. 238 §, 31.5. 359 §, 14.6. 398 §, 4.10. 571 §, 13.12. 749 §).

Lastensuojelutoimi

Lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten hoitomaksut. Kaupunginvaltuusto hyväksyi lastensuojelulautakunnan alaisissa lasten- ja nuorisohuoltolaitoksissa annetusta hoidosta hoitovuorokaudelta perittävän korvauksen enimmäismäärät. Uutta hoitomaksutaksaa saatiin soveltaa sen kuukauden jälkeen seuraavan kuukauden alusta lukien, jona sosiaalihallituksen vahvistuspäätös on merkitty tiedoksi. Sosiaalihallitus vahvisti 25.5. ehdotetut hoitomaksut sellaisinaan (8.3. 158 §, 21.6. 439 §, kunn. as. kok. n:o 74).

Seuraavat tilapäiset virat päätettiin *vakinaistaa* 1.1.1973 lukien (palkkaluokka sulkeissa):

Lastensuojeluvirasto: 2 johtavan huoltotarkastajan (21), 2 perhehoidontarkastajan, 5 huoltotarkastajan ja sosiaalitarkkaajan (18), arkistojärjestäjän (12) ja 2 toimistoapulaisen (10, 8) virat (21.6. 441 §);

Sofianlehdon vastaanottokoti: 2 sosiaalitarkkaajan (18), emännän (16), lämmittäjämekaanikon (14), 2 sairaanhoitajan ja apuemännän (13), vastaavan hoitajan (12) ja 7 lastenhoitajan (9) virat (21.6. 441 §);

Naulakallion vastaanottokoti: erityisluokan opettajan (23), apulaisjohtajan (20), sosiaalitarkkaajan (18), 3 ohjaajan (14), 3 vastaavan hoitajan (12), talonmies-kaitsijan ja 7 hoitajan (11), emännän (10) ja toimistoapulaisen virat (21.6. 441 §);

Usvatien nuorisokoti: johtajan (21) ja ohjaajan (13) virat (21.6. 441 §);

Oppilaskoti Toivola: erikoissairaanhoitajan (15) ja 2 hoitajan (11) virat (21.6. 441 §);

Tutkinta-aseman 2 ohjaajan (13) virkaa (21.6. 441 §) sekä

Päivähuoltola Tyynelä: lastenhoitajan (9) virka (21.6. 441 §).

Kallion nuorisokoti. Lastensuojelulautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto oikeutti lautakunnan lopettamaan Kallion nuorisokodin toiminnan 1.1.1973. Samasta ajankohdasta päätettiin lakkauttaa nuorisokodin 21. pl:n johtajan virka, avoinna oleva 13. pl:n ohjaajan virka, 2 avoinna olevaa 12. pl:n vastaavan hoitajan virkaa ja 11. pl:n hoitajan virka. Nuorisokodin käytössä talossa Wallininkatu 4 olevat rakennukset on suunniteltu purettaviksi lähivuosina (1.11. 638 §).

Taivallahden nuorisokodin 11-paikkainen osasto päätettiin muuttaa 6-paikkaiseksi vajaamielisten asuntolaksi (5.4. 207 §).

Nuorten työkoti. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Outamon vastaanottokodin viljamakasiinin ullakkotilan metallityöpajaksi muuttamista varten merkitystä siirtomäärärahasta 20 000 mk Nuorten työkodin lämpimän veden valmistusjärjestelmän hankkimiseen ja rakentamiseen (13.12. 756 §).

Päivölän lastenkoti. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin lastensuojelurakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkityn määrärahan säästöstä Nuorten työkodin osalta 65 000 mk ja uusien lastensuojelurakennusten osalta 19 000 mk Päivölän lastenkodin viemäröinnin järjestelyjen rahoittamiseen (23.2. 132 §).

Solakallion erityiskoulu. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan International Business Machines Oy:n Solakallion erityiskoulun vajaaliikkeisten lasten käyttöön lahjoittamat 4 sähkökirjoituskonetta (17.5. 313 §).

Nuorisokodin perustaminen Pohjois-Haagaan. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan perustamaan Pohjois-Haagan korttelin n:o 29146 tontille n:o 8 (Maiju Lassilan tie 6) asuntotuotantotoimikunnan toimesta lautakunnan käyttöön rakennettaviin huonetiloihin 12 hoitopaikkaa käsittävän tytöille tarkoitetun nuorisokodin (20.12. 784 §).

Kouluikäisten lasten ja nuorten vastaanottokodin perustaminen Oulunkylään. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan perustamaan Oulunkylän korttelin n:o

28073 tontille n:o 4 (Harjantekijäntie 2) rakennettaviin huonetiloihin niiden valmistuttua 32 hoitopaikkaa käsittävän kouluikäisten lasten ja nuorten vastaanottokodin (1.11. 624 §).

Perheryhmäkodin perustaminen Tapanilaan. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan perustamaan Tapanilan korttelin n:o 39045 tontille n:o 5 (Tuohikoivutie 14) rakennettaviin huonetiloihin niiden valmistuttua 7 hoitopaikkaa käsittävän Tapanilan perheryhmäkoti -nimisen erityislastenkodin. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Malmin perheryhmäkodin suunnittelua ja rakentamista varten merkityn määrärahan jäljellä olevan osan Tapanilan perheryhmäkodin suunnitteluun ja rakentamiseen (14.6. 399 §).

Vajaamielisten päivähuoltolan perustaminen Mellunmäkeen. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin perustamaan Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:lta Mellunmäen liikekeskustalosta hankittaviin huonetiloihin niiden valmistuttua 45 hoitopaikkaa käsittävä vajaamielisten päivähuoltola. Päätös esitettiin sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen edellytti, että kaupunginhallitus osoittaa Mellunkylästä nuorisotyölautakunnan käyttöön sen tarpeita vastaavan huoneiston (26.1. 71 §).

Väliaikaisen vajaamielisten keskuslaitoksen perustaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan perustamaan väliaikaisen vajaamielisten keskuslaitoksen, johon kuuluvat Sofianlehdon vastaanottokodin osastot n:o 8, 10—12, Päivölän lastenkoti, Malmin lastenkoti, Nukarin lastenkoti, Päivähuoltola Tyynelä, Päivähuoltola Vantaala, Solakallion erityiskoulu, Vaihetyökeskus, lastensuojeluviraston vajaamielisneuvola ja -huoltotoimisto sekä mahdollisesti myöhemmin perustettavat muut kaupungin vajaamielislaitokset ja -osastot. Samalla kaupunginvaltuusto päätti muuttaa lastensuojelulautakunnan alaisten vajaamielisten ohjesäännön 1, 2, 8, 14, 15 ja 22 §:t kaupunginhallituksen myöhemmin määräämästä ajankohdasta. Päätös alistettiin keskuslaitoksen perustamisen osalta sosiaali- ja terveysministeriön sekä ohjesäännön muuttamisen osalta sosiaalihallituksen vahvistettavaksi (15.11. 669 §).

Killinmäen keskuslaitos. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1969 tekemäänsä päätöstä siltä osin kuin se koski Killinmäen keskuslaitoksen lääkinnällisen keskuksen luonnospiirustuksia ja hyväksyä arkkit. Raimo Savolaisen laatimat, 12.10.1971 päivätyt Killinmäen keskuslaitoksen hallinto- ja tutkimuskeskuksen luonnospiirustukset KKL 0,1 05 ja 07—09 (TRO-723 A). Muutos aiheutui sosiaali- ja terveysministeriön esittämistä tarkistuksista (19.4. 240 §).

Kirkkonummen kunnanhallitus oli lähettänyt kaupungin hyväksyttäväksi ehdotuksen kaupungin ja Kirkkonummen kunnan kesken Killinmäen keskuslaitoksen vesijohtoveden hankkimisesta ja jätevesien johtamisesta ja puhdistamisesta v. 1968 tehdyn sopimuksen 13 §:ssä tarkoitetuksi lisäsopimukseksi. Lisäsopimuksen tarve aiheutui lähinnä siitä, että vesiensuojeluviranomaiset eivät olleet hyväksyneet alkuperäisessä sopimuksessa ollutta Estbyjoen jäteveden puhdistamoa, vaan olivat vaatineet sen rakentamista Pikkalanlahden rannalle sekä 0.5 km:n pituisen poistojohdon rakentamista puhdistamosta mereen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään kaupungin puolesta Kirkkonummen kunnan kanssa Killinmäen keskuslaitoksen vesi- ja jätevesihuollon järjestämisestä ja turvaamisesta 7.3.1968 allekirjoitettuun sopimukseen liittyvän seuraavan lisäsopimuksen:

L i s ä s o p i m u s

Tämä lisäsopimus on Helsingin kaupungin ja Kirkkonummen kunnan välisen Killinmäen keskuslaitoksen vesijohtoveden hank-

kimista sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista koskeva, 7.3.1968 allekirjoitetun sopimuksen 13 §:n edellyttämä erillinen sopimus, jossa kaupunki ja kunta ovat sopineet seuraavaa:

1 §.

Kunta sitoutuu rakentamaan

vesijohdon Gesterby—Gillobackan raja sijasta vesijohdon ylävesisäiliöltä Gillobackan liittymiskohtaan,

Estbyjoen jäteveden pumppuamon sijasta Hindersbyn jäteveden pumppuamon,

viemärin Gillobacka—Estbyjoen pumppuamo sijasta viemärin välille Gillobacka—Hindersbyn pumppuamo,

viemärin Hindersbyn pumppuamo—Pikkalanlahden jäteveden puhdistamo— poistojohto puhdistamolta merelle sekä

Pikkalanlahden jäteveden puhdistamon.

2 §.

Alkuperäisen sopimuksen mukaisesti kaupungin maksettaviksi tulevia kustannuksia laskettaessa käytetään seuraavia mitoitusvesimäärinä ilmaistuja arvoja:

— Vesijohdon ylävesisäiliö—Gillobackan liittymiskohta mitoitusvesimäärä 4 400 m³/vrk
— Hindersbyn pumppuamon mitoitusvesimäärä, 1. vaihe 4 500 m³/vrk
— Hindersbyn pumppuamon mitoitusvesimäärä, 2. vaihe 16 000 m³/vrk
— Killinmäestä tulevan jäte- ja vuotoveden mitoitusvesimäärä, 1. vaihe 375 m³/vrk
— Killinmäestä tulevan jäte- ja vuotoveden mitoitusvesimäärä 1 200 m³/vrk
— Viemärin Hindersbyn pumppuamo—Pikkalanlahden jäteveden puhdistamo mitoitusvesimäärä paineputkien ja poistojohdon osalta 4 500 m³/vrk
— Edellä mainitun viemärin mitoitusvesimäärä gravitaatioviemärien osalta 16 000 m³/vrk

3 §.

Gillobackan jätevesimittarin rakentamiskustannukset jaetaan tasan kunnan ja kaupungin kesken ja käyttökustannuksista vastaa kaupunki.

4 §.

Keskuslaitokseen asennettavan puhdasvesimittarin rakentamiskustannukset maksaa kaupunki (myös mittaria uusittaessa). Käyttökustannuksista vastaa kunta.

5 §.

Mikäli kaupunki rakentaa Gillobackan jätevesimittarin tai muun yhteisesti kustannettavan laitteen, kaupunki on oikeutettu laskuttamaan kunnalta sen osuuden kustannuksista.

6 §.

Kaupunki sallii kunnan korvauksetta vetää vesijohdon ja viemärin Gillobackan alueen halki seuraavin ehdoin:

1. Kunta noudattaa kaivuutyössä kaupungin erikseen antamia ohjeita ja toimittaa työn valmistuttua piirroksen putkien tarkasta sijainnista kaupungille.

2. Työn jälkeen luvansaajan on kunnostettava maasto kaupungin hyväksymään kuntoon.

3. Luvansaaja vastaa kaikesta haitasta ja vahingosta, mikä vesijohdon ja viemärin rakentamisen tai sen sijainnin takia mahdollisesti aiheutuu kaupungille tai kolmannelle osapuolelle.

4. Lupa on voimassa toistaiseksi yhden vuoden irtisanomisajoin. Luvansaajan tulee korvauksetta lupakauden loppuun mennessä

tarvittaessa poistaa tai siirtää alueella olevat rakenteensa ja saattaa paikka sen jälkeen kaupungin hyväksymään kuntoon.

7 §.

Tästä sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riidat ratkaistaan välimiesoikeudessa, johon molemmat sopijapuolet nimeävät yhden jäsenen ja nämä puolestaan valitsevat yhdessä puheenjohtajan. Ellei toinen sopijapuoli saatuaan riitakysymyksestä ja välimiesoikeuden käsittelyä vaativan sopijapuolen nimeämästä välimiehestä kirjallisen ilmoituksen, 14 päivän kuluessa siitä aseta ja samoin kirjallisesti ilmoita nimeämäänsä välimiestä, määrää puuttuvan välimiehen välimiesoikeuden käsittelyä vaativan sopijapuolen pyynnöstä Raaseporin tuomiokunnan tuomari. Vastaavalla tavalla menetellään, elleivät välimiehet pääse yksimielisyyteen puheenjohtajasta. Välimiehenä voi toimia myös sopijapuolen palveluksessa oleva henkilö. Muutoin noudatetaan, mitä välimiesmenettelystä annetussa laissa on säädetty.

8 §.

Tämä sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun se on kummankin sopijapuolen asianomaisissa elimissä lainvoimaisesti hyväksytty.

9 §.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään lisäsopimukseen mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvat vähäiset tarkistukset ja muutokset (9.2. 103 §).

A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman ylläpitämisestä tehtävä sopimus, ks. huoltotoimi s. 23.

Päihdeneuvottelukunnan asettamisesta 9.6. 1971 tehdyssä vt Syvänteen ym. aloitteessa kiinnitettiin huomiota siihen, että päihdeasian erittäin laaja ja vaikea tehtävä on annettu hyvin monelle viranomaiselle ja yhdistykselle. Tästä on ollut seurauksena, että asian kokonaistarpeista ja järjestelyjen kokonaissuunnittelusta ei ole yhtenäisiä ja sitovia ohjeita. Eri päihdehuoltoviranomaisten yhdyselimenä toimii lastensuojelun toimitusjohtajan kutsuma Helsingin päihdetoimikunta, mutta se on lähinnä yhteistyötä koordinoiva, ohjeluonteisia suosituksia antava ja tilanteen seuraamisen kannalta työn koordinointia tehostava elin. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin asettamaan pysyväisluonteinen päihdeneuvottelukunta eri alojen asiantuntijoista ja luottamusmiehistä suorittamaan päihdehuollon kokonaisohjauksen tehtäviä.

Valtuusto päätti 24.11.1971 palauttaa asian kaupunginhallitukselle. Lastensuojelulautakunta, huoltolautakunta, sairaalalautakunta, terveydenhoitolautakunta, raittiuslautakunta ja nuorisotyölautakunta olivat puoltaneet aloitteessa tehtyä esitystä. Huoltolautakunta totesi lausunnossaan, että valtiovallan toimesta hahmotellaan parhaillaan päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon kokonaisvaltaista hallintomallia. Tällöin on käsitelty myös mm. päihdehuollon hoitamista alueellisesti. Lautakunnan käsityksen mukaan kaupungin viranomaisten olisi seurattava kiinteästi valtiovallan sanotulla huollonalalla suorittamia ja suunnittelemia toimia sekä nivellettävä omat toimenpiteensä niihin. Täten kaupungin pysyvä paikallinen päihdeasiain neuvottelukunta olisi asetettava vasta sen jälkeen, kun vastaava valtakunnallinen elin on asetettu. Siihen saakka aloitteessa tarkoitetut kysymykset tulisi hoitaa Helsingin päihdetoimikunnan puitteissa.

Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin ja sosiaalihallituksen edustajat olivat asettaneet 17.11.1971 yhteisen työryhmän kartoittamaan kaupungin päihdehuollon ongelmia ja mahdollisuuksien mukaan luonnostelemaan ko. huollon toimintaohjelmaa. Työryhmän 7.2.1972 päivätystä selvityksestä ilmeni, että päihdehuollon pääongelmana oli

tarkoituksenmukaisten avo- ja laitoshoitopalvelujen riittämättömyys. Kaupunginhallitus katsoi, että myös 1.4.1972 voimaan tullut kansanterveyslaki vaikuttaa päihdehuollon vastaisiin järjestelyihin. Kasvatusneuvolatoiminnan saattaminen kertomusvuoden alusta lakisääteiselle pohjalle tekee mahdolliseksi kasvatusneuvolapalvelujen tarjoamisen myös päihdeongelmista kärsiville nuorille. Sosiaali- ja terveysministeriön v. 1970 asettaman asunnottomien alkoholistien huoltotoimikunnan mietinnössä on käsitelty myös paikallisen päihdehuollon hallintoa. Lisäksi toimikunta ehdotti, että sosiaalihallituksen olisi yhdessä lääninhallitusten sosiaali- ja terveysosastojen kanssa huolehdittava paikallisen päihdehuollon yhteistyön tehostamisesta.

Koska päihdehuollon hallinnon kehittäminen kaupungissa olisi voitava toteuttaa yhteistyössä valtion ao. viranomaisten kanssa, kaupunginhallitus katsoi, ettei pysyväisluonteisen päihdeneuvottelukunnan asettaminen toistaiseksi olisi tarkoituksenmukaista. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.12. 765 §).

Lastentarhat

Lastentarhain toimistossa päätettiin vakinaistaa 1.1.1973 lukien: 10. pl:n tp. toimistoapulaisen ja kahden 8. pl:n tp. toimistoapulaisen virat (21.6. 441 §).

Lastentarhain viranhaltijat. Kertomusvuonna ja v. 1973 valmistuvia lastentarhoja varten päätettiin perustaa seuraavat uudet virat (palkkaluokka sulkeissa): 1.1.1973 lukien 3 lastentarhanjohtajan (18), 5 lastentarhanopettajan (17), 2 lastenseimenopettajan (15) ja 3 lastenhoitajan virkaa (9); 1.5.1973 lukien lastentarhanjohtajan (18) ja lastenseimenopettajan (15) sekä 3 lastenhoitajan virkaa (9); 1.6.1973 lukien 4 lastentarhanopettajan virkaa (17) sekä lastenseimenopettajan (15) ja lastenhoitajan (9) virat; 1.8.1973 lukien lastentarhanjohtajan (18) virka; 1.9.1973 lukien lastentarhanjohtajan (18) virka ja 2 lastentarhanopettajan (17) virkaa; 1.10.1973 lukien 2 lastentarhanopettajan (17) virkaa sekä lastenseimenopettajan (15) ja lastenhoitajan (9) virat; 1.12.1973 lukien 3 lastentarhanjohtajan (17) virkaa sekä 1.1.1973 lukien lastentarha-apulaisen (5) virka (21.6. 441—442 §).

Lastentarhojen perustaminen ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan perustamaan seuraavat lasten päivähoitolaitokset: Itä-Pasilan alueelle asuntotuotantotoimikunnan toimesta Kiinteistö Oy Asemapäällikönkadun yhteyteen rakennettaviin huonetiloihin niiden valmistuttua kaksi lastentarhaosastoa ja 15 lastenseimipaikkaa käsittävän lasten päivähoitolaitoksen, jonka yhteydessä voi lautakunnan harkinnan mukaan toimia yksi puolipäiväosasto myös iltapäivisin (3.5. 271 §); Keskus-Sato Oy:ltä ja Polar-rakennusosakeyhtiöltä ostettavaan, Lauttasaaren Vattuniemessä sijaitsevaan lasten päivähoitolaitoshuoneistoon sen valmistuttua yhden lastentarhaosaston ja 15 seimipaikkaa käsittävän lasten päivähoitolaitoksen (23.2. 127 §); Patolan alueelle asuntotuotantotoimikunnan toimesta korttelin n:o 28309 tontille n:o 1 rakennettavaan lastentaloon sen valmistuttua kolme lastentarhaosastoa sekä 15-paikkaisen lastenseimen käsittävän lasten päivähoitolaitoksen (15.11. 668 §); perustamaan Puotilan lastentarhaan 8—12 hoitopaikkaa käsittävän kuulovammaisten lasten hoitoon tarkoitetun erityisosaston (1.11. 637 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston talorakennusosaston laatimat Koulutanhuan lasten päivähoitolaitoksen luonnospiirustukset n:o 1—7, josta n:o 1 on päivätty 25.1.1972 ja muut 20.3.1972. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan perustamaan rakennukseen sen valmistuttua 60—65 lastentarha-, 30 lastenseimi- ja 40 koululasten päiväkotipaikkaa käsittävän päivähoitolaitoksen (6.9. 517 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään seuraavia määrärahoja jäljempänä mainittuihin tarkoituksiin: v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Kallion kansakoulun peruskorjausta varten merkityn määrärahan säästöstä enintään 200 000 mk Veräjämäen lastentarhan viimeistelytöiden suorittamiseen (12.1. 39 §); em. vuoden pääomamenoihin Puotinharjun kansakoulurakennuksen suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta 100 000 mk, Yliskylän kansakoulurakennuksen suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta 100 000 mk sekä Tuomarinkylän kartanon viljankäsittelylaitoksen rakentamiseen merkityn määrärahan säästön 97 726 mk Kotikallion lastentarhan ja koululasten päiväkodin viimeistely- ja pihatöihin (26.1. 73 §, 19.4. 242 §); v:n 1971 talousarvion pääomamenoihin Itä-Pakilan lastentarhaa varten merkitystä määrärahasta enintään 350 000 mk Tapanilan lastentarhan rakennustyön jatkamiseen (19.4. 241 §) sekä em. määrärahoihin Laajasalon vanhusten asuintaloa varten merkitystä siirtomäärärahasta 365 000 mk Tahvonlahden lastentarharakennuksen rakentamiseen (13.12. 755 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan rva Päiviö Mäkipään erityislastentarha Vanamolle lahjoittaman pianon (21.6. 440 §).

Leikkikenttätoiminta. 1.1.1973 lukien päätettiin vakinaistaa 2 leikinohjaajan (12. ja 10. pl.) sekä 3 apulaisleikinohjaajan (6. pl.) tilapäiset virat (21.6. 441 §).

Alustavan esikoulukokeilun jatkaminen ja soveltavan esikoulukokeilun aloittaminen. Valtioneuvoston v. 1970 asettama esikoulukomitea suoritti lukuvuonna 1971/72 yhteistyössä kouluhallituksen ja sosiaalihallituksen kanssa esikoulukokeilua 11 paikkakunnalla. Helsingissä tähän kokeiluun osallistui valtuuston v. 1971 tekemän päätöksen perusteella Munkkivuoren lastentarhassa kaksi 6-vuotiaiden lasten ryhmää, joissa oli yhteenssä 44 lasta. Kouluhallitus oli ilmoittanut, ettei varsinaista esikoulukokeilua taloudellisista syistä voitu laajentaa. Lautakunta oli esittänyt kokeilun jatkamista Munkkivuoren lastentarhassa entisissä puitteissa. Kouluhallituksen ilmoituksen mukaan voivat kunnat varsinaisen esikoulukokeilun lisäksi omalla kustannuksellaan suorittaa ns. soveltavaa esikoulukokeilua, jonka tarkoituksena on saada kokemusta esikoulutarkoitukseen soveltuvien tilojen, päivähoidon järjestämisen, toiminnan pedagogisen suunnittelun ja opettajakoulutuksen osalta. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa sekä lastentarhojen ja koululasten päiväkotien tiloja ja henkilökuntaa käyttäen lukuvuonna 1972/73 jatkamaan alustavaa esikoulukokeilua Munkkivuoren lastentarhassa sekä suorittamaan soveltavaa esikoulukokeilua Roihuvuoren, Siilitien ja Kontulan lastentarhoissa samoin kuin kahdessa koululasten päiväkodissa niille oppivelvollisuusikäisille lapsille järjestetyssä ryhmässä, joiden oppivelvollisuuden alkamisajankohtaa on lykätty, ja joille suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan mielestä on tarpeellista antaa lastentarhahoitoa. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, ettei oppivelvollisuusikäisille lapsille edellä selostetuin tavoin järjestetystä päivähoidosta peritä mainitulta ajalta korvausta annetuista aterioista. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto esittää, että esikoulukokeilu käsittäisi myös yhden ruotsinkielisen lastentarhan, jonka valinta jätetään lastentarhain toimiston tehtäväksi yhteistoimin lastentarhan lautakunnan kanssa (14.6. 400 §).

Lastentarhaseminaari. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1962, että Hanna Rothmanin ja Elisabeth Alanderin laitokset -nimisen säätiön ja kaupungin kesken tehdään sopimus 1 040 m^2:n suuruisten huonetilojen vuokraamisesta säätiön omistamasta talosta Helsinginkatu 3—5 lastentarhaa ja -seimeä varten ajaksi 1.1.1963—31.5.1978. Kiinteistössä toimii

myös lastentarhaseminaari Ebeneser. Vallitsevan lastentarhanopettajapulan johdosta säätiö esitti koulutuksen lisäämiseksi, että kaupungin ja säätiön välinen em. vuokrasopimus purettaisiin 31.5.1972 ja että tehtävässä uudessa vuokrasopimuksessa lastentarhan ja -seimen tiloista luovutettaisiin 259.2 m² lastentarhaseminaari Ebeneserin käyttöön. Kaupungin lastentarhan ja -seimen tiloiksi jäisi tällöin 780.8 m². Uudelleen järjestelyn jälkeen lastenseimen hoitopaikkaluku pysyisi ennallaan, mutta lastentarhasta jouduttaisiin vähentämään kolme puolipäiväosastoa. Vuonna 1962 oli lastentarhan hoitopaikkaluvuksi vahvistettu 200 ja -seimen paikkaluvuksi 30. Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1962 tekemäänsä päätöstä, hyväksyä lastentarha ja -seimi Ebeneserin hoitopaikkaluvuksi 1.6. 1972 lukien 125 (21.6. 443 §).

Kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamisesta Helsinkiin v. 1970 tehdyssä vt Airolan ym. aloitteessa todettiin Helsingissä olevan huutava puute kokopäiväpaikoista. Suurten lastentarhojen johtajien vapauttamiseksi osastotyöstä ja tarhojen tarkoituksenmukaisen työaikaporrastuksen järjestämiseksi olisi opettajien lukumäärää huomattavasti lisättävä. Työaikaporrastus olisi välttämätöntä mm. siksi, että esim. palveluammateissa olevien vanhempien työaika päättyy klo 18 tai klo 20, kun taas lastentarhat lopettavat toimintansa viimeistään klo 17.30, joten vanhemmat joutuvat tarhahoidosta huolimatta kustantamaan lapsilleen viela tilapäishoitajan. Opettajien lukumäärän lisäämiseen ei kuitenkaan ole mahdollisuuksia, koska Helsingissä toimii vain yksi lastentarhaseminaari, josta valmistuu vuosittain 30 opettajaa. Aloitteentekijät ehdottivat tilanteen parantamiseksi, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamiseksi Helsinkiin ja sitä varten tarvittavan määrärahan merkitsemiseksi v:n 1972 talousarvioon sekä että sosiaalihallitukselta anottaisiin valtionapua tätä tarkoitusta varten. Kaupunginvaltuusto käsitteli aloitetta 1.9.1971 ja palautti sen kaupunginhallitukselle. Tässä yhteydessä antamassaan lausunnossa lastentarhain lautakunta mainitsi mm., että lastentarhanopettajatarve tulee lähitulevaisuudessa todennäköisesti ylittämään toiminnassa olevien seminaarien koulutuskapasiteetin. Tähän vaikuttavat lasten päivähoidosta annettava uusi lainsäädäntö valtionapusäännöksineen, esikouluopetuksen antamisen järjestäminen 6-vuotiaille sekä kaupungin lasten päivähoitokomitean pian toteutumisvaiheeseen ehtivät suunnitelmat. Kaupungin tulisi tämän vuoksi ajoissa ryhtyä toimenpiteisiin pätevän opettajakunnan saannin turvaamiseksi lasten päivähoitolaitoksia ja muita vastaavia toimintamuotoja varten. Koska kunnallisen lastentarhaseminaarin perustaminen oli lautakunnan mielestä tarpeellista, se ehdotti, että Lauttasaaren entistä yhteiskoulukiinteistöä koskevat muutospiirustukset kustannusarvioineen laadittaisiin siten, että huoneisto valmistuttuaan voitaisiin osoittaa lastentarhain lautakunnan käyttöön 100 oppilaan 2-vuotista lastentarhaseminaaria varten. Tarpeelliset määrärahat olisi merkittävä talousarvioon seminaarin perustamista ja toimintaa varten, ja seminaarin toimintaa varten olisi perustettava tarvittavat virat. Lautakunnan yksi jäsen esitti lausunnosta eriävän mielipiteensä.

Kaupunginhallitus totesi, että Lauttasaaren yhteiskoulun ent. koulurakennukseen on päätetty järjestää Marian sairaalan kuntoutusosasto pitkäaikaispotilaita varten. Aloitteen edellisen käsittelyn jälkeen on lastentarhanopettajien koulutus siirtynyt v:n 1972 alusta sosiaalihallituksen alaisuudesta kouluhallituksen alaisuuteen. Tämän vuoksi kaupunginhallitus tiedusteli 17.4. kouluhallitukselta, miten ja missä muodossa lastentarhanopettajien lisääntyvä koulutustarve on tarkoitus valtion toimesta vastaisuudessa saada tyydytetyksi. Kaupunginhallitus teki sosiaalihallitukselle 4.9. esityksen epäpätevien opettajien käyttömahdollisuuksien lisäämiseksi lastentarhoissa. Myös kouluhallitusta pyy-

dettiin kiirehtimään lastentarhanopettajien koulutuksen lisäämiseen tähtäävien suunnitelmien laatimista ja pikaista toteuttamista. Lastentarhanopettajien koulutuksen lisäämiseksi Helsingissä kaupunki on luovuttanut vuokraamiaan lastentarhatiloja lastentarhaseminaari Ebeneserin käyttöön. Lastentarhanopettajien koulutuskysymyksen selvittelyn yhteydessä todettiin, että muunkin lasten päivähoitolaitoksissa työskentelevän henkilökunnan koulutus olisi järjestettävä uudelleen. Vaikka kaupunginhallituksen mielestä valtion olisi huolehdittava kokonaisuudessaan päivähoitolaitoshenkilökunnan koulutuksen järjestämisestä, se asetti vallitsevan tilanteen vuoksi 23.5. kaupungin, sosiaalihallituksen, kouluhallituksen ja ammattikasvatushallituksen edustajista kootun työryhmän selvittämään lasten päivähoito-oppilaitoksen perustamisen tarvetta, laitoksen toimintamuotoa ja koulutuksen sisältöä. Työryhmän tehtäväksi tuli tutkia erityisesti mahdollisuuksia oppilaitoksen saamista valtion ylläpidettäväksi sekä selvittää laitoksen eri toteuttamisvaihtoehdoista kaupungille aiheutuvien kustannusten suuruus. Kaupungin ja valtion edustajien keskeisessä neuvottelussa 31.10. ilmeni, että lasten päivähoitolaitosten henkilökunnan koulutuskysymys oli parhaillaan valtion viranomaisten selviteltävänä, ja että oli olemassa mahdollisuuksia tämän koulutuksen pikaiseen järjestämiseen kokeilun luonteisesti kaupungin toimesta, mutta valtion kustannuksella. Työryhmän mietinnön valmistuttua kaupunginhallituksen tehtävänä on selvittää kaavaillun oppilaitoksen perustamisedellytykset, ja mikäli perustaminen todetaan tarkoituksenmukaiseksi, saattaa asia aikanaan valtuuston käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi ja hyväksyi lisäksi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tutkii, mitä mahdollisuuksia on laajentaa lastentarhain opettajakoulutusta käyttämällä hyväksi v. 1967 annettua oppisopimuslakia (13.12. 764 §).

Muut sosiaaliset tehtävät

Kasvatusneuvolat. Kertomusvuoden alussa voimaan tulleen kasvatusneuvolalain 2 §:n mukaan kasvatusneuvolalla tulee olla sosiaali- ja terveysministeriön vahvistama ohjesääntö. Kaikkien lain voimaan tullessa toiminnassa olleiden kasvatusneuvoloiden on alistettava ohjesääntönsä ministeriön vahvistettavaksi v:n 1972 loppuun mennessä. Ratkaisuvallan siirtämiskomitea totesi, että kaupungin kasvatusneuvoloiden hallinto oli järjestetty siten, että kasvatusneuvolaksi katsottava lastensuojeluviraston sosiaalilääkärin toimisto on lastensuojelulautakunnan alainen ja muut kasvatusneuvolat kaupunginhallituksen kasvatusneuvolajaoston alaisia. Koska lainsäätäjän tarkoitus oli saattaa kasvatusneuvolat lähinnä sosiaalihallinnon piiriin, olisi paikallishallinnossakin meneteltävä samalla tavalla. Kasvatusneuvolat olisi siis ainakin jossakin määrin nivellettävä lastensuojelutoimeen. Tästä johtuen toimikunta ehdotti, että kasvatusneuvolatoimi alistettaisiin lastensuojelulautakunnan asettamalle kasvatusneuvolatoimintaa johtavalle ja valvovalle johtokunnalle, jolle ohjesäännössä annettaisiin varsin itsenäinen asema. Lastensuojelulautakunta katsoi, että sosiaalilääkärin toimisto olisi edelleen pysytettävä lastensuojeluviraston toimistona, vaikka se tulisikin kuulumaan kasvatusneuvolaorganisaatioon.

Kaupunginhallitus yhtyi ratkaisuvallan siirtämistoimikunnan ehdotukseen kasvatusneuvolatoiminnan keskittämisestä lastensuojelutoimen piiriin muodostettavan johtokunnan alaiseksi. Sosiaalilääkärin toimiston siirtäminen lastensuojeluvirastosta kasvatusneuvoloiden johtokunnan alaiseksi ei sinänsä estä lastensuojeluviraston ja mainitun kasvatusneuvolan välisen yhteistyön jatkamista. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti

1) hyväksyä Helsingin kaupungin kasvatusneuvolaohjesäännön khn mietinnön n:o 19 liitteen D mukaisena,

2) lisätä Helsingin kaupungin sosiaaliohjesäännön 3 §:ään uuden 7. kohdan, jolloin nykyinen 7. kohta siirtyy 8. kohdaksi, muuttaa 35 §:n 6. kohdan, lisätä 37 §:ään uuden 3 mom:n, muuttaa 46 §:n, lisätä 47 §:n 2 mom:iin uuden 5. kohdan, kumota 51a §:n, muuttaa 52 §:n, 58 §:n 2 mom:n ja 59 §:n 3 mom:n sekä kumota 59 §:n 4 mom:n mietinnön n:o 19 liitteen 2 mukaisesti sekä

3) kumota Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 11 §:n siitä ajankohdasta lukien, jolloin kasvatusneuvolaohjesääntö tulee voimaan.

Päätös alistettiin kasvatusneuvolaohjesäännön osalta sosiaali- ja terveysministeriön sekä sosiaaliohjesäännön osalta sosiaalihallituksen vahvistettavaksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kasvatusneuvolaohjesäännön kaupunginvaltuusto edellyttää, että kasvatusneuvoloiden tehtäviin kuuluisi myös huolehtiminen siitä, että suomen- ja ruotsinkielisille järjestetään tasapuolisesti omakielistä palvelua (13.12. 750 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Herttoniemen virastotaloon suunniteltuihin huonetiloihin saadaan perustaa niiden valmistuttua kasvatusneuvola (29.11. 712 §).

Oikeusaputoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa holhouksen järjestämisestä eräissä tapauksissa v. 1971 annetussa laissa tarkoitetun virkaholhoustointa koskevan johtosäännön (14.6. 401 §, kunn. as. kok. n:o 80).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muutosten vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 9.12.1971 vahvistanut kaupunginvaltuuston 1.9.1971 esittämät em. ohjesäännön 1 §:n, 2 §:n 2 mom:n ja 15 §:n 2 mom:n muutokset (26.1. 60 §, v:n 1971 kunn. as. kok. n:o 167).

Koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:ssä tarkoitetut toimeenpanosuunnitelmat. Kaupunginvaltuusto antoi v. 1971 lausuntonsa kouluhallituksen alustavasta ehdotuksesta, joka koski koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuja alueellisia toimeenpanosuunnitelmia. Samalla ilmoitettiin, että Helsinki siirtyy peruskoulujärjestelmään v. 1975. Valtioneuvosto vahvisti 23.3. kouluhallituksen esityksestä koulujärjestelmän perusteista 26.7.1968 annetun lain (467/68) 15 §:n 1 mom:ssa tarkoitetut alueelliset toimeenpanosuunnitelmat, mitkä merkittiin tiedoksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: merkitessään tiedoksi valtioneuvoston koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:n 1 mom:ssa tarkoitetun toimeenpanosuunnitelman IV suomenkielisen toimeenpanoalueen siirtymäajankohdasta valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta valtuustolle ensi tilassa annetaan tilaisuus tutustua kaupungin koulusuunnittelun nykyvaiheeseen ja niihin vaihtoehtoihin, joita siinä on valittavissa (14.6. 378 §, kunn. as. kok. n:o 188).

Suomenkieliset kansakoulut. Helsingin ja Kuopion suomenkieliset sokeainkoulut siirtyvät Sokeain Keskusliiton ilmoituksen mukaan Jyväskylään syyskuussa 1972. Koulun johtajan ilmoituksen mukaan Helsingissä oli 6—7 oppilasta, joiden vanhemmat eri syistä

eivät halunneet lastensa siirtyvän Jyväskylään sisäoppilaitokseen. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa suomenkielisiin kansakouluihin 1.8.1972 lukien yhden uuden sokeain opettajan viran ja lakkauttaa samasta ajankohdasta suomenkielisten kansakoulujen yhden avoinna olevan kansalaiskoulun kaupallisten aineiden opettajan viran, johon sisältyy velvollisuus opettaa yleisaineita (19.4. 222 §). Samaten kaupunginvaltuusto päätti perustaa suomenkielisiin kansakouluihin Vuosaaren uutta kansakoulua varten 1.5. lukien 13. pl:n vahtimestarin viran ja lakkauttaa 11. pl:aan kuuluvan talonmies-lämmittäjä-vahtimestarin viran (5.4. 199 §). Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti 1.1.1973 lukien lakkauttaa 14. pl:n veistokalustonhoitajan ja 11. pl:n talonmies-lämmittäjän viran, kaksi 10. pl:n talonmies-lämmittäjän ja yksitoista 4. pl:n siivoojan virkaa (1.11. 611 §).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 7.1. myöntänyt kaupungille luvan kuuden uuden tarkkailuluokan perustamiseen (9.2. 88 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin oikeus- ja poliisitaloa varten merkityistä määrärahoista enintään 400 000 mk Vuosaaren kansakoulun viimeistelytyön suorittamiseen (3.5. 273 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaa Silmä- ja kudospankkisäätiön, eräiden kansakoulujen oppilaiden vanhempien ja opettajien eri kouluja varten lahjoittamat levysoittimet, elokuvaprojektorin ja televisiovastaanottimet (23.2. 118 §, 31.5. 331 §, 21.6. 418 §, 20.12. 773 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Kaupunginvaltuusto määräsi, ettei ruotsinkielisten kansakoulujen yhtä avoinna olevaa varsinaisen kansakoulun opettajanvirkaa ole täytettävä vakinaisesti ennen 1.8.1975 (4.10. 559 §). Yksi avoinna oleva 4. pl:n siivoojan virka päätettiin lakkauttaa 1.1.1973 lukien (1.11. 612 §).

Kesäsiirtolat. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan ottamaan lahjoituksena vastaan Helsingin Opettajayhdistykseltä Vilppulan kunnan Elämäntaipaleen kylässä sijaitsevan tilan Uimaranta II RN:o 2^{69} ehdolla, että kaupunki vastaa tilan lainhuudatuskustannuksista mahdollisine leimaveroineen. Tila kuuluu yhdistyksen kaupungille kesäsiirtolatoimintaa varten v. 1962 lahjoittamaan tilaan Suvikoti RN:o 5^{247} (19.4. 233 §).

Ammattiopetustoimi

Ammattikoulujen eräiden tuntiopettajien palkkauksen epäpätevyysvähennysten muuttaminen. Kaupunginvaltuusto vahvisti v. 1965 ja 1969 ammattikoulujen tuntiopettajien palkkausta koskevat ehdot, joiden mukaan palkkoihin oli sovellettava samoja epäpätevyysvähennyksiä kuin ammattikasvatushallitus käyttää valtionapua määrätessään. Ammattioppilaitosten johtokunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti, että poikkeustapauksessa, jolloin opettajan saaminen ammattikouluun osoittautuu erittäin vaikeaksi, saadaan kaupunginvaltuuston v. 1965 vahvistamista määräyksistä poiketen tuntiopettajan palkkaukseen hänen epäpätevyytensä johdosta tehtävä vähennys laskea 10 prosenttiyksikköä pienempänä kuin ammattikasvatushallitus laskee samasta palkasta valtionapua määrätessään (6.9. 486 §).

Kähertäjäkoulun yksi avoinna oleva 21. pl:n työnopettajan virka päätettiin lakkauttaa 1.5.1972 lukien (19.4. 223 §).

Ammattikurssisäätiön perustaminen ja säädekirjan hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupunki perustaa yhdessä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä Vantaan kauppalan kanssa ammattikurssisäätiön ja hyväksyy säätiölle säädekirjan, joka kuuluu seuraavasti:

Säädekirja

Edistääkseen Pääkaupunkiseudulla tarvittavaa ammattikurssitoimintaa ovat Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupungit sekä Vantaan kauppala päättäneet perustaa Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiö -nimisen säätiön. Säätiön tarkoituksena on huolehtia Pääkaupunkiseudulla tarvittavasta ammattikurssitoiminnasta tähän säädekirjaan liittyvissä säännöissä lähemmin mainitulla tavalla.

Säätiön perustajat ovat hyväksyneet säätiölle seuraavat säännöt:

Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiön säännöt

1 §.

Säätiön nimi on Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiö ja sen kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2 §.

Säätiön tarkoituksena on huolehtia Pääkaupunkiseudulla tarvittavasta ammattikurssitoiminnasta. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö perustaa ja ylläpitää lain 493/1965 mukaisia ammattikurssikeskuksia. Ammattikurssikeskusten ensisijaisena tehtävänä on järjestää ammatillisia täydennys- ja uudelleenkoulutuskursseja. Lisäksi kurssikeskukset järjestävät ammatillisia peruskursseja henkilöille, joilla ei ole mahdollisuutta saada ammatillista peruskoulutusta jäsenkuntien ammatillisissa oppilaitoksissa.

3 §.

Säätiöllä on peruspääoma, käyttörahasto ja erikoisrahastoja. Peruspääoma on säätiötä perustettaessa 50 000 mk ja jakaantuu kuntien kesken asukaslukujen suhteessa. Kunnat osallistuvat vuosittain niihin käyttökustannuksiin, joita valtionapu- ja muut tulot eivät peitä, edellisen vuoden henkikirjoituksessa todetun asukasmäärän perusteella.

Säätiöllä on oikeus vastaanottaa lahjoja ja testamenttivaroja sekä muullakin tavalla kartuttaa omaisuuttaan sekä muodostaa, jos lahjoittaja on niin määrännyt, erikoisrahastoja. Näitä erikoisrahastoja on hoidettava lahjoittajan määräysten mukaan, mikäli ne eivät ole ristiriidassa säätiön tarkoituksen kanssa. Ellei erikoismääräyksiä ole, liitetään saadut varat säätiön käyttörahastoon. Peruspääoman tuotto- ja käyttörahasto käytetään talousarvion puitteissa säätiön tarkoitusperien toteuttamiseksi. Säätiön varat on sijoitettava turvallisesti ja tuottavasti. Säätiö voi myös hankkia kiinteätä omaisuutta.

4 §.

Päätäntävaltaa säätiön asioissa käyttävät säätiön hallitus sekä näiden sääntöjen 8, 9 ja 16 §:ssä mainituissa asioissa valtuuskunta.

5 §.

Säätiön valtuuskuntaan kuuluu 19 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuuskuntaan valitsee Helsingin kaupunki kuusi edustajaa, Espoon kaupunki kolme, Vantaan kauppala kolme ja Kauniaisten kaupunki yhden edustajan. Valtuuskunnan jäsenistä tulee lisäksi kolmen edustaa säätiön toimialaa edustavia työnantajajärjestöjä ja kolmen samoin säätiön toimialaa edustavia työntekijäin ammatillisia järjestöjä. Valtuuskunnan jäsenet valitaan kunnalliseksi vaalikaudeksi. Työnantajajärjestöjä edustavat Suomen Työnantajain Keskusliitto (kaksi jäsentä) ja Liiketyönantajain Keskusliitto r.y. (yksi jäsen), työntekijäjärjestöjä Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö r.y. (kaksi jäsentä) ja Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto r.y. (yksi jäsen).

6 §.

Valtuuskunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kalente-

rivuodeksi kerrallaan. Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun jompikumpi puheenjohtajista ja vähintään puolet jäsenistä on saapuvilla.

7 §.

Valtuuskunta kokoontuu vuosittain varsinaiseen kevät- ja syyskokoukseen. Kevätkokous on pidettävä viimeistään maaliskuun ja syyskokous viimeistään syyskuun loppuun mennessä. Ylimääräisiä kokouksia pidetään tarvittaessa. Kutsu valtuuskunnan varsinaiseen kokoukseen on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lähetettävä kirjallisesti jäsenille vähintään kymmenen päivää ennen kokousta ja ylimääräiseen kokoukseen vähintään viisi päivää ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava käsiteltäväksi tulevat asiat säätiön hallituksen niistä antamine lausuntoineen. Muut tiedonannot toimitetaan valtuuskunnan jäsenille samalla tavalla. Kokouksessa pidetyn pöytäkirjan tarkistajiksi valitaan kaksi kokouksessa läsnä olevaa jäsentä.

8 §.

Valtuuskunnan kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1) esitetään säätiön edellisen kalenterivuoden tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen kertomus säätiön toiminnasta mainittuna aikana,

2) esitetään tilintarkastajien lausunto toimitetusta edellisen kalenterivuoden tilien ja hallinnon tarkastuksesta sekä

3) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä niistä toimenpiteistä, joihin suoritettu tilien ja hallinnon tarkastus antaa aihetta,

4) vahvistetaan hallituksen laatima ehdotus säätiön seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi.

9 §.

Valtuuskunnan syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1) vahvistetaan säätiön valtuuskunnan ja hallituksen jäsenten kokouspalkkion suuruus seuraavaksi kalenterivuodeksi ottaen huomioon, ettei palkkio saa olla suurempi sitä palkkiota, mitä kulloinkin suoritetaan Helsingin kaupunginhallituksen jäsenille ja puheenjohtajille kaupunginhallituksen kokouksista,

2) vahvistetaan seuraavan vuoden tilientarkastamisesta suoritettavat palkkiot,

3) valitaan seuraavaksi kalenterivuodeksi valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja,

4) valitaan seuraavaksi toimikaudeksi säätiön hallituksen puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja jäsenet sekä

5) valitaan kolme tilintarkastajaa ja heille varamiehet tarkastamaan seuraavan vuoden tilejä ja hallintoa.

10 §.

Säätiön hallitukseen, joka valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, kuuluu puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja seitsemän muuta jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Jäsenistä tulee kolmen edustaa Helsingin kaupunkia ja kolmen toiminta-alueen muita kuntia. Lisäksi on yhden jäsenen edustettava työvoimaviranomaisia ja yhden ammattikasvatusviranomaisia sekä yhden työnantajajärjestöjä ja yhden työntekijäjärjestöjä. Hallitus on päätösvaltainen, kun jokin puheenjohtajista ja vähintään puolet jäsenistä on saapuvilla.

Säätiön hallitus valitsee kurssikeskusten johtokunnat, joiden kokoonpano, toimikausi ja tehtävät määritellään valtuuskunnan hyväksymissä johtosäännöissä.

11 §.

Hallituksen tehtävänä on kantaa ja vastata säätiön puolesta ja muutenkin edustaa sitä sekä hoitaa säätiön asioita sellaisin velvollisuuksin ja valtuuksin kuin kulloinkin on säädetty tai määrätty.

12 §.

Hallitus ottaa ja vapauttaa toimistaan säätiön palveluksessa olevat viranhaltijat ja muut toimihenkilöt sekä määrää heidän palkkansa hyväksytyn talousarvion puitteissa. Sihteerinä valtuuskunnan ja hallituksen kokouksissa toimivat ammattikurssikeskusten johtajat, ellei siitä toisin päätetä.

13 §.

Hallituksen kutsuu koolle sen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Puheenjohtaja on velvollinen kutsumaan hallituksen koolle, milloin vähintään kaksi hallituksen jäsentä, kirjallisesti ilmoittamansa asian käsittelemistä varten, on sitä vaatinut. Hallitus päättää, millä tavoin sen kokoukset kutsutaan koolle ja kuinka muut tiedonannot sen jäsenille toimitetaan sekä miten kokouksen pöytäkirja tarkistetaan.

14 §.

Säätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja yhdessä säätiön hallituksen jonkun jäsenen tai kurssikeskuksen johtajan kanssa. Säätiön hallitus voi antaa jollekin säätiön palveluksessa olevalle henkilölle oikeuden kirjoittaa säätiön nimen yhdessä hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen tai kurssikeskuksen johtajan kanssa.

15 §.

Säätiön tilit päätetään kalenterivuosittain. Ne on tilinpäätöksen ja tilintarkastajien niistä antaman lausunnon kera helmikuun kuluessa annettava säätiön hallitukselle. Jäljennös tilinpäätöksestä, tilintarkastajien lausunnosta ja vuosikertomuksesta sekä ote tilinpäätöksen vahvistamista koskevasta valtuuskunnan kokouksen pöytäkirjasta on ennen kesäkuun loppua toimitettava oikeusministeriölle.

16 §.

Näiden sääntöjen muuttamiseen vaaditaan, että muutosehdotus on käsitelty valtuuskunnan kokouksessa, jossa ehdotus on saavuttanut vähintään 2/3 äänten enemmistön laskettuna valtuuskunnan jäsenten kokonaismäärästä. Päätökseen on saatava oikeusministeriön suostumus. Päätös säätiön lakkauttamisesta tehdään samassa järjestyksessä. Säätiön lopettaessa toimintansa luovutetaan sen jäljellä oleva omaisuus käytettäväksi Pääkaupunkiseudun ammattikasvatustoimintaan. Erikoisrahastojen suhteen on tällöin meneteltävä, niin kuin niitä koskevat määräykset edellyttävät.

17 §.

Muutoin on noudatettava säätiöstä kulloinkin voimassa olevan lain määräyksiä (21.6. 420 §).

Pääkaupunkiseudun ruotsinkielisen ammattikoulun perustaminen. Svenska Yrkesutbildningsstyrelsen pyysi aikoinaan kaupunginhallitusta selvittämään, minkälaiset mahdollisuudet kaupungilla olisi perustaa yhdessä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä Vantaan kauppalan kanssa kuntainliitto ruotsinkielisen ammattikoulun aikaansaamiseksi. Kaupunginhallitus kehotti v. 1970 ammattioppilaitosten johtokuntaa selvittämään oliko mahdollista sopia yhteistyöstä kaupungin ja lähikuntien kanssa niin, että ruotsinkielisiä ammattikouluun pyrkijöitä käsiteltäisiin yhteisesti joko perustettavassa yhteiselimessä tai koulujen välisissä suorissa neuvotteluissa. Toimikunta, joka neuvottelujen seurauksena perustettiin antoi 16.4.1971 osamietintönsä, jossa selvitettiin ruotsinkielisen ammattikouluopetuksen järjestämiseksi asetettavaa pitkän tähtäyksen tavoitetta, välivaiheen suunnitelmia ja välittömiä toimenpiteitä. Kiireellisenä toimenpiteenä toimikunta piti ruotsinkielisen ammattikoulun hallin-

tomallin luomista ja kuntainliiton perustamista. Kaupunginhallitus ilmoitti 6.9.1971 lausuntonaan pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle, että toimikunnan osamietintöä voitiin soveltuvin osin pitää pohjana sanotun koulutuksen järjestämistä tutkittaessa ja kehitettäessä.

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti,

että Helsingin kaupunki liittyy pääkaupunkiseudun ruotsinkielisen ammattikoulun kuntainliittoon,

että hyväksytään kuntainliiton perustamissuunnitelma suomenkielisenä kaupunginhallituksen mietinnön n:o 4 liitteen 4 mukaisena ja ruotsinkielisenä saman mietinnön liitteen 5 mukaisena,

että ehdotus kuntainliiton perussäännöksi hyväksytään suomenkielisenä niin ikään liitteen 6 mukaisena ja ruotsinkielisenä mietinnön liitteen 7 mukaisena,

että hyväksytään ehdotus asettaa toimikunta, jonka tehtävänä on toimittaa kunnallislain 157 §:ssä tarkoitettu alistaminen lääninhallitukselle liitteen 3 mukaisena, jolloin toimikunnan jäseninä ovat Björn Immonen, Celius Björkstam, Gretel Hemnell, Marianne von Knorring, Helmer Lindqvist, Veikko Liukko, Pirjo Raitanen, Allan Sirén, Albin Streng, Osvald Söderlund, Gunnar Weckström, Bror Wirlander, Börje Mattson, Gunnel Keränen ja Pauli Ihamäki sekä

että sanottu toimikunta oikeutetaan suorittamaan perussääntöön ja perustamissuunnitelmaan valtion viranomaisten mahdollisesti vaatimat täsmennykset sekä antamaan alistetun asian käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset (19.4. 221 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kirjasto-ohjesäännön 2 §:n, joka koski kaupungin ylläpitämiä kirjastoja sekä 15, 20 ja 21 §:t, jotka koskivat apulaiskirjastonjohtajien, osastonhoitajan ja opiskelunneuvojan tehtäviä. Kouluhallitus vahvisti vastaavasti 29.3. ja 16.11. sanotut muutokset (9.2. 90 §, 3.5. 259 §, 4.10. 560 §, 20.12. 770 §, kunn. as. kok. n:o 44 ja 137).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston talorakennusosaston laatimat, 1.8.1971 päivätyt Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon luonnospiirustukset n:o 1—4, oikeuttaen kaupunginhallituksen hyväksymään luonnospiirustuksiin mahdollisesti tarvittavat vähäisiksi katsottavat muutokset. Kouluhallitus ilmoitti 29.5., että pääpiirustusten ja työselitysten laatimiseen voitiin ryhtyä näiden luonnospiirustusten pohjalta (26.1. 61 §, 6.9. 480 §).

Kaupunginkirjaston lainaustoiminnan tehostamisesta tekivät vt Paasivuori ym. 19.4. aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallitus ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin kaupunginkirjaston lainaustoiminnan harjoittamiseksi kaikissa yksityisissä vanhainkodeissa, sairaskodeissa ja vanhusten asuintaloissa sekä lainaustoiminnan tehostamiseksi kaupungin omissa vanhusten asuintaloissa silmällä pitäen myös vammaisia.

Huoltoviraston laatiman luettelon mukaan kaupungin alueella on varsin huomattava määrä yksityisiä vanhusten asuintaloja ja sairaskoteja. Kirjastotoiminnan kannalta tulisi näistä ensisijaisesti kysymykseen n. 60 laitosta, joissa on yhteensä 4 000—5 000 vanhusta. Lisäksi oli suunnitteilla huomattava määrä uusia yksityisiä vanhusten asuintaloja. Kirjastolautakunta katsoi, että mikäli asuintalon asukkaat ovat pääasiallisesti hyväkuntoisia ja mikäli läheisyydessä sijaitsee joko sivukirjasto tai kirjastoauton pysäköintipaikka, voidaan normaalin kirjastopalvelun hyväksikäyttöä vanhusten kuntouttamisen ja vireyden kannalta pitää jopa suotavana. Koska vanhusten asuintalot sijaitsevat eri puolilla kaupunki ja kun niiden asukasmäärät yleensä ovat pieniä, olisi kirjastopalvelu yleensä helpoimmin ja taloudellisimmin jär-

jestettävissä kirjastoautotoimintaa laajentamalla. Kaupunginkirjastolla on kuitenkin käytössä vain kolme kirjastoautoa, joiden lainaus v. 1971 oli yli 600 000, ja v:n 1972 lainausten arvioidaan nousevan 660 000:een. Kun nämä luvut edellyttäisivät kaksinkertaista ajokalustoa, kirjastolautakunta sisällytti talousarvioehdotukseensa 300 000 mk ns. nivelauton hankkimista varten. Henkilökunnan tarve laskettiin seitsemäksi, ja kirjallisuutta olisi hankittava lisää n. 10 000 nidettä. Lautakunta totesi, että kirjastotoiminnan ulottaminen vanhusten asuintaloihin voitaisiin parhaiten toteuttaa kirjastoautotoimintaa laajentamalla, mikä edellyttäisi neljännen kirjastoauton hankkimista. Tähän pyydettiin jo lupa kouluhallitukselta. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tutkii kirjakaappi- tai kirjavaunujärjestelmän käyttöön ottamista vanhusten asuin- ja hoitolaitosten kirjanlainaustarpeita palvelemaan (1.11. 644 §).

Sivukirjaston perustamisesta Pihlajamäen —Pihlajiston alueelle tekemässään aloitteessa vt Ukkola ym. kiinnittivät huomiota siihen, että Pihlajamäessä kirjastoauton avulla hoidettava kaupunginkirjaston lainauspalvelu on osoittautunut riittämättömäksi. Tilanteen korjaamiseksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin sivukirjaston perustamiseksi kyseiselle alueelle ja ylimenokautena tehostamaan lainauspalvelua lisäämällä kirjastoauton käyttövuoroja siten, että lainaustoiminta olisi entistä suuremmassa määrin mahdollista myös iltaisin.

Kaupunginhallitus ilmoitti kehottaneensa 13.9.1971 kiinteistölautakuntaa ostamaan Rakennustoimisto Puolimatka Oy:n omistamat Pihlajamäen Liiketalo Oy:n osakkeet, jotka oikeuttavat korttelin n:o 38017 tontilla n:o 2 (Pihlajamäentie 1) olevan liikekeskusrakennuksen I kerroksesta erotettavan 591 m²:n suuruisen sivukirjastotilan hallintaan. Kaupunginvaltuusto oli jo 13.10.1971 päättänyt perustaa sivukirjaston Pihlajamäkeen 16.1.1972 lukien. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (9.2. 107 §).

Kaupunginmuseoon päätettiin 1.1.1973 lukien perustaa uusi 24. pl:aan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan museoamanuenssin virka, jonka haltijalta vaaditaan filosofian kandidaatin tutkinto museoalan aineissa, kahden vuoden museoharjoittelu ja vähintään kahden vuoden päätoiminen palvelu museoassistentin tai sitä vastaavassa ylemmässä virassa museoalalla. Samasta ajankohdasta päätettiin lakkauttaa v. 1969 vakinaistettu 19. pl:n museoassistentin virka (20.9. 536 §).

Kaupunginhallitus päätti v. 1965, että Pakilan kylässä sijaitsevalla Erikas-nimisellä tilalla RN:o 1⁶ oleva ns. Pakin talon päärakennus ja luhti säilytetään paikoillaan näytteenä v:n 1970-luvun ryhmäasutuksesta. Talon entistämistä koskevat luonnospiirustukset hyväksyttiin v. 1969 ja samalla päätettiin, että talo saatiin aikanaan vuokrata Pakila-Seuralle paikallista kansalais- ja seuratoimintaa varten. Kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty entistämistöitä varten 150 000 mk, mutta I vaiheen tarkistettu kustannusarvio oli 250 000 mk. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvioon Tuomarinkylän kartanon A, B ja D rakennusten täyskorjausta varten merkityn määrärahan säästyneen osan, 107 250 mk Pakin talon entistämissuunnitelmaan kuuluvan korjaustyön I vaiheen aloittamista ja loppuun saattamista varten (22.3. 182 §).

Kaupunginorkesteri. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupunginorkesterin jäsenille suoritettavat korotetut soitin- ja pukukorvaukset 1.10. lukien kaupunginorkesterin valtuuskunnan ehdotuksen mukaisiksi (6.9. 489 §).

Kaupunginorkesterin 21. pl:aan kuuluvas-

ta varaäänenjohtajan virasta 19. pl:aan kuuluvaan soittajan virkaan siirretylle Emil Silvennoiselle päätettiin suorittaa henkilökohtaisena palkanlisänä 21. ja 19. pl:n mukaisten palkkojen välinen erotus (21.6. 419 §).

Finlandia-talo. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Alvar Aallon laatimat, 11.4.1972 päivätyt Finlandia-talon lisärakennuksen luonnospiirustukset n:o 1—12 rakennustapaselostuksineen (31.5. 332 §).

Kaupungin omistamien huonetilojen antamisesta laulu- ja soittotaiteilijoille konsertteja varten tekivät vt Paasivuori ym. v. 1971 aloitteen, jossa todettiin, että vaikka kaupunki monin tavoin suosii ja tukee erilaisia taidemuotoja, ovat yksityiset esittävät musiikkitaiteilijat jääneet ilman taloudellista tai muuta tukea. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava kiireellisesti harkitsemaan mahdollisuuksia suoda omistamissaan tiloissa mainituille taiteilijoille tilaisuus ainakin ensikonsertin antamiseen joko ilmaiseksi, taikka kohtuullista vuokraa vastaan. Kaupunginhallituksen konsertti- ja kongressitalojaosto mainitsi solistikonserttitoiminnan olleen Helsingissä jo kauan varsin kituvaa, mikä aiheutuu konsertin pitämisestä johtuvista suurista kustannuksista. Sibelius-Akatemiassa diplomin kiitettävin arvosanoin suorittaneille oppilaille järjestetään kuitenkin akatemian toimesta tilaisuus täysin ilmaisen ensikonsertin antamiseen. Akatemia antaa tällöin konserttisalinsa vuokratta konsertoijan käyttöön ja vastaa kaikista ensikonsertteihin liittyvistä kustannuksista. Lukuvuonna 1970/71 akatemia järjesti kymmenen tällaista ilmaista ensikonserttia. Muut kuin Sibelius-Akatemian oppilaat eivät pyri antamaan ensikonsertteja Helsingissä. Muista kotimaisten taiteilijoiden Finlandia-talossa pitämistä solistikonserteista jaosto totesi, että Suomen Solistiyhdistyksen sarjan konsertit on voitu pitää kamarimusiikkisalissa, joka on luovutettu käyttöön alennetusta vuokrasta ja perimättä korvausta lisätyövoiman käytöstä. Täten on pyritty suhtautumaan ymmärtäväisesti kotimaisiin esiintyviin solisteihin. Jaoston on kuitenkin hoidettava taksapolitiikkansa kaupunginvaltuuston talousarviossa edellyttämien tulojen saavuttamiseksi. Mikäli yksityisiä laulu- ja soittotaiteilijoita halutaan ensikonsertin osalta enemmälti tukea, kuuluu tuesta päättäminen kaupungin muille elimille. Kaupunginhallitus ilmoitti, että kaupunginvaltuuston kaupungin taide- ja kirjallisuusapurahojen jakamisesta hyväksymien sääntöjen mukaan jaetaan vuosittain kulloinkin käytettävissä olevasta määrärahasta viidennes säveltäjille ja esittäville säveltaiteilijoille. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä esitetyn riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.12. 759 §).

Nuorisolautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti

1) muuttaa Helsingin kaupungin nuorisotyölautakunnan nimen kuntien nuorisolautakunnista ja kuntien nuorisotyöhön annettavasta valtionavusta annetun lain mukaisesti Helsingin kaupungin nuorisolautakunnaksi,

2) valita nuorisolautakunnan jäseniksi kertomusvuoden loppuun saakka fil.kand. Yrjö Larmolan, tied.siht. Ilkka Saulon, maat. ja metsät.lis. Vuokko Juholan, valtiot.maist. Annette Liljeströmin, ins. Esko Härkösen, toim.siht. Marita Tapanisen, toimitt. Reijo Ollikaisen, opisk. Kalevi Rasilan ja valtiot.yo. Juha Pesosen,

3) määrätä nuorisolautakunnan puheenjohtajaksi samaksi ajaksi fil.kand. Larmolan ja varapuheenjohtajaksi toim.siht. Tapanisen,

4) valita nuorisolautakunnan jäsenten Larmolan, Saulon, Juholan, Liljeströmin, Härkösen, Tapanisen, Ollikaisen, Rasilan ja Pesosen henkilökohtaisiksi varajäseniksi opisk. Lars-Erik Wilskmanin, elektroniikka-asent. Martti Mannerin, opisk. Tuulikki Lehtikallion, kauppat.yo. Göran Meinanderin, toimitt. Janne Mäkisen, toiminnanjoht. Kaimo Koposen, toim.apul. Vuokko Tuomaisen, piirisiht. Sulo Tiaisen ja toimitt. Ritva Särkisillan luetellussa järjestyksessä,

5) määrätä nuorisolautakunnan noudattamaan kuntien nuorisolautakunnista ja kuntien nuorisotyöstä annettavasta valtionavusta annettua lakia, nuorisolautakunta-asetusta ja näiden nojalla annettuja määräyksiä sekä valtuuston v. 1963 hyväksymää Helsingin kaupungin nuorisotyölautakunnan johtosääntöä, sikäli kuin se ei ole ristiriidassa mainitun lain tai asetuksen tahi niiden nojalla annettujen määräysten kanssa,

6) määrätä nuorisolautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimeksi nuorisotoimiston johtosääntönsä mukaisesti, sikäli kuin tämä johtosääntö ei ole ristiriidassa nuorisolautakunnista annetun lain ja asetuksen tahi niiden nojalla annettujen määräysten kanssa,

7) oikeuttaa nuorisolautakunnan käyttämään v:n 1972 talousarvioon nuorisotyölautakunnan käytettäväksi merkittyjä määrärahoja (6.9. 488 §).

Nuorisotilojen käytön tehostamisesta v. 1971 tekemässään aloitteessa vt Juhola ym. kiinnittivät huomiota siihen, että monet nuorisotyötä varten perustetuista toimipaikoista ovat syystä tai toisesta muodostuneet tai muodostumassa huumausaineita käyttävien tyyssijoiksi. Monista toimipaikoista on tullut ympäristön asukkaiden pelkäämiä epäjärjestyksen pesäpaikkoja, joiden liepeillä maleksii työhön tai opiskeluun haluttomia, ympäristön lapsia häiritseviä ongelmanuoria. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin tutkituttamaan pikaisesti kaupungin nuorisotilojen nykyinen tarkoituksenmukaisuus ja ryhtymään toimenpiteisiin näiden tilojen palvelujen laajentamiseksi.

Nuorisotyölautakunnan ilmoituksen mukaan sillä on yli 50 toimipaikkaa eri puolilla kaupunkia. Näistä valtaosa on nuorisojärjestöjen vuorokäytössä olevia kerhokeskuksia. Lisäksi on toiminnassa kahdeksan nuorisokahvilaa, seitsemän moottori- ja askarteluhallia, kolme kunnallista kerhokeskusta sekä kaksi kesä- ja kurssikotia. Häiriötapauksia on esiintynyt ainoastaan eräissä nuorisokahviloissa ja satunnaisesti parissa järjestöjen toimipaikassa. Nuorten kasvanut alkoholin ja huumausaineiden käyttö on ilmennyt humalaisten nuorten aiheuttamina häiriöinä sekä ikkunoiden ja irtaimiston rikkomisena. Häiriöiden selvittäminen tuottaa vaikeuksia henkilökunnalle. Tukholmassa on nuorisotalossa 15 työntekijää, Helsingissä tekee vastaavat työt kolme henkilöä. Henkilökunnan puute vaikeuttaa nuorisotyön tehostamista ja vaikeuksissa olevien nuorten auttamista. Lautakunnan käsityksen mukaan vain riittävän henkilökunnan avulla voidaan nuorisotiloja käyttää tehokkaan kunnallisen nuorisopolitiikan toteuttamiseen. Tehostetulla toiminnalla voitaisiin ennakolta suuressa määrin torjua nuorison epäsosiaalisuutta. Häiriöiden vähentyessä lapset ja nuoret voisivat turvallisesti käyttää kaupungin heille tarjoamia nuorisotyön palveluksia. Häiritsevien humalaisten nuorten auttamiseksi toimivat ns. jengityöntekijät yhdessä lastensuojeluviranomaisten kanssa, jolloin osa heistä saadaankin palaamaan normaalin nuorisotyön piiriin. Vaikeammat tapaukset on jätettävä lastensuojelu- ja muiden huoltoviranomaisten hoidettavaksi. Samalla kun lautakunta pyrkii toteuttamaan aloitteessa esitettyjä näkökohtia, se samalla pyrkii myös auttamaan vaikeuksissa olevia nuoria, mikäli sille suodaan taloudelliset mahdollisuudet riittävän henkilökunnan saamiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (12.1. 41 §).

Raittiuslautakunta ja sen toimisto. 1.1.1969 voimaan tulleen uuden alkoholilainsäädännön johdosta kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan uuden johtosäännön sekä muuttaa Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan toimiston johtosäännön 6 §:n toisen kappaleen, joka koski raittiustyönohjaajien pätevyysvaatimuksia (4.10. 561 §, kunn. as. kok. n:o 112).

Muu yleinen sivistystoimi

Lahjoitukset. Filosofian maisteri Leonard Bäcksbacka, joka 50 v:n ajan toimi Helsingissä taidekauppiaana, keräsi tänä aikana edustavan kokoelman suomalaista ja ranskalaista maalaustaidetta 1900-luvulta. Hänen tarkoituksensa oli, että kokoelmasta muodostettaisiin museo, joka edistäisi taidetta sekä olisi opiksi ja nautinnoksi taiteenharrastajille. Koska museoajatuksen toteuttaminen yksityisten toimesta tuottaisi vaikeuksia, olivat taidekauppias Bäcksbackan perilliset Katarina ja Ingjald Bäcksbacka sekä Irina Bäcksbacka de Maestro anoneet, että kaupunki vastaanottaisi kokoelman vastaan lahjoituksena seuraavilla ehdoilla:

1. Kokoelman nimenä on oltava Bäcksbackan kokoelmat, Leonard ja Katarina Bäcksbackan lahjoitus.

2. Kokoelma on kokonaisuutena sijoitettava sellaiseen taloon ja sellaiselle paikalle, joka allekirjoittaneilla on oikeus hyväksyä tai hylätä.

3. Puolet kokoelmasta on aina oltava näytteillä, ripustamisen on oltava pysyväisluonteista ja allekirjoittaneiden määrättävissä.

4. Kokoelman loppuosa on vain osaksi asetettava näytteille ja ripustaminen vaihdettava vähintään kerran vuodessa.

5. Kokoelma on aina kokonaisuudessaan säilytettävä ilmoitetulla ja hyväksytyllä paikalla. Tauluja ei saa kuljettaa pois. Lainaaminen näyttelyihin on sallittua vain, jos on kysymys asianomaisen taitelijan hyvin tärkeistä uusinta- tai muistonäyttelyistä tahi sellaisista suurista, suomalaisen taiteen virallisista näyttelyistä, jotka ovat hyödyksi koko maan kulttuurille.

6. Tämä tarjous on voimassa viisi vuotta allekirjoituspäivästä lukien.

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa kiitollisuudella vastaan Katarina ja Ingjald Bäcksbackan sekä Irina Bäcksbacka de Maestron kaupungille lahjaksi tarjoaman taidekokoelman. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki sitoutuu täyttämään lahjoittajien asettamat ehdot siten, että Meilahden alueelle rakennetaan uudet näyttelytilat kokoelmaa varten v:n 1974 loppuun mennessä edellyttäen, että lahjoittajat puolestaan antavat kaupungille sitoumuksen siitä, että lahjaksi tarjottu koko taidekokoelma luovutetaan lopullisesti kaupungin omistukseen uusien näyttelytilojen valmistuttua ja viimeistään v:n 1974 loppuun mennessä (12.1. 24 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan Aili R. Karin lahjoittaman, taiteilija Kaarlo Karin maalaaman taulun »Runonlausuja» v:lta 1935 ja rva Ann-Mari Eklundin lahjoittaman Walter Runebergin alkuperäismallin Aleksanteri II:n monumenttiin kuuluvasta veistoksesta »Vårt land» (6.9. 485 §).

»Ars 1974» -näyttelyn kustannukset. Kaupunginvaltuusto päätti sitoutua vastaamaan Suomen Taideakatemian järjestämän »ARS 1974» -näyttelyn mahdollisesta tappiosta enintään 45 000 mk:n määrään asti siten, että tämä avustusmäärä suoritetaan vasta sen jälkeen, kun Suomen Taideakatemia on esittänyt kaupunginhallitukselle hyväksyttävän tilityksen näyttelyn tuloista ja menoista (15.11. 659 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Urheilu- ja ulkoilurahaston perustaminen. Urheilu- ja ulkoilulautakunta mainitsi, että urheilu- ja ulkoilulaitosten lähivuosien rakentamisohjelmaan kuuluu useita suuria kohteita, joiden rakentaminen määrärahojen niukkuuden vuoksi pitkistyy ja pääomat ovat sidottuina rakennusvaiheeseen tarpeettoman kauan. Näiden laitosten toteuttaminen saataisiin joustavammaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi, jos niiden rahoituksen helpottamiseksi muodostettaisiin rahasto, jonka alkupääomaksi siirrettäisiin v:n 1969 työllisyysmäärärahoista säästynyt erä. Kaupunginhallitus voisi lautakunnan lausunnon saa-

tuaan myöntää rahastosta varoja tai antaa lainaa tahi avustusta kulloinkin tärkeinä pidettäviin kohteisiin. Lautakunta esitti, että urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottamiseksi perustettaisiin rahasto ja että sille hyväksyttäisiin säännöt. Yksi lautakunnan jäsenistä oli jättänyt asiasta eriävän mielipiteensä. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa urheilu- ja ulkoilurahaston ja hyväksyä sille säännöt esityksen mukaisesti, kuitenkin siten muutettuna, että sääntöjen 6 §:n mukaan kaupunginhallitus hoitaa rahaston hallintoa ja kaupunginvaltuusto päättää rahaston varojen käyttämisestä. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilurahaston käyttöön siirrettävät varat käytetään ensisijaisesti Esikaupunkien uimahallien ja kuntourheilutilojen rakentamiseen. Lääninhallitus vahvisti 28.11. valtuuston päätöksen (1.11. 630 §, 20.12. 771 §, kunn. as. kok. n:o 140).

Kasavuoren urheilu- ja virkistyskeskuksen toteuttamisesta tekivät vt Airola ym. 12.1. aloitteen, jossa mainittiin, että Helsingin kaupunki, Espoon maalaiskunta ja Kauniaisten kauppala ryhtyivät yli 10 vuotta sitten suunnittelemaan urheilukeskusta Kasavuoren alueelle. Vaikka hanke on ollut jo useita vuosia valmiiksi suunniteltuna se on viime vuosina ollut täysin pysähdyksissä siitä huolimatta, että Espoon valtuusto on kiirehtinyt asiaa ja myös Kasavuori-toimikunta on muistuttanut hankkeesta. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään neuvotteluihin naapurikuntien kanssa Kasavuoren urheilu- ja virkistyskeskuksen toteuttamiseksi seudun asukkaiden virkistys- ja urheilumahdollisuuksia silmällä pitäen. Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistoimikunta mainitsi, että alueen omistussuhteista aiheutuneet vaikeudet ovat viivästyttäneet lopullisen suunnitelman ja ehdotuksen laatimista. Neuvotteluista huolimatta Espoon ja Kauniaisten kaupungit eivät ole saaneet tarvittavia maa-alueita haltuunsa ja pakkolunastustoimenpiteisiin ryhtymistä on vaikeuttanut kaavoituksen keskeneräisyys. Kaupunginhallituksen v. 1959 asettama Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistoimikunta ilmoitti 14.2. pyytäneensä Espoon ja Kauniaisten kaupungeilta ilmoitusta siitä, milloin Kasavuoren urheilukeskusalueen asemakaavat valmistuvat ja milloin ne mahdollisesti tulevat voimaan. Saatujen tietojen perusteella todettiin olosuhteiden toimikunnan asettamisen jälkeen muuttuneen. Kauniaisten kaupunki ei enää katso Kasavuoren hiihtokeskuksen toteuttamista aiheelliseksi, ja Espoon kaupunginhallitus pitää tarpeellisina laajoja liikenteellisiä sekä maankäyttö- ja luonnonsuojelunäkökohtien selvittelyjä ennen asemakaavoituksen jatkamista. Helsinkiläisille taas olisi tärkeä vain Kasavuoren hyppyrimäki. Toimikunta, joka edelleen piti tarpeellisena suurmäen rakentamista pääkaupunkiseudulle, esitti v. 1959 asetetun toimikunnan lakkauttamista ja hyppyrimäkihankkeen tutkimisen siirtämistä pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle. Kaupunginhallitus päätti 5.6. lakkauttaa Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistoimikunnan sekä ehdottaa pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle, että tutkittaisiin mahdollisuuksia sijoittaa hyppyrimäki johonkin sopivaan maastoon pääkaupunkiseudulle. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.11. 642 §).

Huokeahintaisen kuljetuksen järjestämisestä Salmen ja Luukkaan ulkoilualueille tekivät vt Tuominen ym. aloitteen v. 1970 todeten kävijöiden määrän kaupungin ulkoilualueilla viime vuosina huomattavasti lisääntyneen. Kasvu on aiheutunut paitsi lisääntyvästä tarjonnasta, myös autojen lisääntymisestä. Luukkaan ja Salmen ulkoilualueiden käyttäjistä pääosan on todettu olevan omilla autoillaan saapuvia perheitä. Näiden kauniiden ulkoilualueiden käyttöön olisi varattava paremmat mahdollisuudet myös niille helsin-

kiläisille, joilla ei ole vapaa-aikana mahdollisuutta matkustaa maalle kesää viettämään, järjestämällä kesäisin joka päivä huokeahintaisia matkoja kaupungin joukkokuljetusvälineillä.

Liikennelaitoksen lautakunnan ilmoituksen mukaan joukkoliikenteen välineillä pääsee sekä Luukkaan että Salmen ulkoilualueille Vihdintietä kulkevilla linja-autoilla, jotka lähtevät linja-autoasemalta. Luukkaan ja Salmen alueita palvelevia linja-autoja lähtee sekä arkisin että sunnuntaisin lähes 20 kumpaankin suuntaan. Näiden lisäksi pääsee Luukkaan alueelle sekä arkisin että sunnuntaisin n. 20 linja-autolla kumpaankin suuntaan. Lukuun ottamatta perille meneviä autoja, ovat lähimmät pysäkit ulkoilumajojen tienhaarassa, jolloin kävelymatkaksi tulee Luukkaan majalle 500 m ja Salmen majalle 1 km. Mikäli liikennelaitoksen kalustoa käytettäisiin näihin kuljetuksiin, edellyttäisi se luvan hankkimista kaupunkialueen ulkopuolella tapahtuvaa liikennöimistä varten. Liikennelaitoksen johtosääntö edellyttää kuitenkin liikennelaitoksen toimivan ainoastaan kaupungin alueella. Nykyistä huokeampien kuljetusten järjestäminen edellyttäisi liikennöinti- ja alennuslippusopimuksen tekemistä kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien kanssa. Lautakunta katsoi, että ainakin toistaiseksi tulisi ko. kaupungin ulkopuolisten alueiden liikenne hoitaa yksityisten liikennöitsijöiden toimesta. Sen sijaan näitä alueita palvelevien autojen päätepysäkkipaikat keskustan alueella tulisi urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa yhteisesti suunnitellen pyrkiä järjestämään niin, että kävelymatkat vaihtopysäkeillä jäisivät lyhyiksi. Urheilu- ja ulkoilulautakunta katsoi ainoan keinon Luukkaan ja Salmen ulkoilumajoille ulottuvien huokeahintaisten arkipäivävuorojen aikaansaamiseksi olevan, että kaupungin ja ao. yksityisten liikenteenharjoittajien välillä tehdään näitä vuoroja koskeva liikennöinti- ja alennuslippusopimus. Aloitteessa tarkoitetun liikenteen kulkuvuoroja, lippujen myyntiä ja tilityksiä ym. koskevaan sopimukseen tähtäävät neuvottelut olisi käytävä liikennelaitoksen, ao. liikennöitsijäin, urheilu- ja ulkoiluviraston sekä huoltoviraston kanssa siten, että otettaisiin huomioon myös näkökohdat, joista parhaillaan neuvotellaan terveydenhoito-, huolto- sekä urheilu- ja ulkoiluviraston kesken vanhusten kunto- ja virkistystoiminnan koordinoimiseksi. Huoltolautakunta totesi, että vanhuksia, liikuntavammaisia ja muita huonokuntoisia henkilöitä ajatellen on perille asti meneviä linja-autovuoroja erittäin vähän. Huoltovirasto järjestää käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa vanhusten virkistystoiminnan yhteydessä retkiä mm. kaupungin ulkoilualueille. Näitä retkiä voidaan kuitenkin järjestää varsin rajoitetusti. Mikäli kyseessä olevat linjat saataisiin liitetyksi yhteistariffiin, tasaantuisivat kustannukset etenkin invalidilippujen haltijoille. Vanhuksiin suuntautuvaa tiedotustoimintaa olisi myös tehostettava virkistystoimintaa harjoittavien järjestöjen välityksellä ja virkistystoiminnan yhteydessä. Huoltolautakunta piti erittäin tärkeänä, että myös vanhuksilla ja invalideilla olisi riittävät mahdollisuudet kaupungin ulkoilualueiden käyttämiseen. Liikennelaitos, urheilu- ja ulkoiluvirasto sekä huoltovirasto ovat sittemmin sopineet Luukkaan ja Salmen ulkoilualueiden joukkoliikennetarpeen selvittämisestä, minkä jälkeen tehdään ehdotus tarvittavasta linja-autoliikenteen parantamisesta, tilausliikenne mukaan lukien. Samalla tutkitaan huokeahintaisten lippujen käyttömahdollisuuksia ja selvitetään miten tarvittava linja-autoliikenne näille alueille olisi parhaiten järjestettävissä. Työn suorittaa virastopäälliköiden valvonnassa heidän sopimansa työryhmä ja esitykset saatetaan virastopäälliköiden käsiteltäviksi v:n 1973 tammikuussa. Neuvotteluissa todettiin, etteivät muut kaupungin ulkopuolella olevat ulkoilualueet kuin Luukkaa ja Salmi tarvitse tässä vaiheessa joukkoliikenteen parantamistoimenpiteitä. Sen sijaan kaupunkialueella olevista ulkoilualueista Kallahti ja

Mustikkamaa tarvitsisivat joukkoliikenteen parantamista jo kesäksi 1973. Tämä suunnittelu tehdään em. työn yhteydessä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäviksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.12. 788 §).

Tekojääradan rakentamisesta pikaluistelua varten Käpylän urheilupuistoon 3.5. tekemässään aloitteessa esittivät vt Burman ym., että urheilu- ja ulkoilulautakuntaa, kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kaupunginhallitusta kehotettaisiin ottamaan huomioon Käpylän urheilupuiston uudelleen järjestelyn yhteydessä pikaluistelun harjoittelu- ja kilpailutarpeet niin, että alueelle rakennettaisiin pikaluistelua varten keinojäärata. Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti, että Itä-Pasilan asemakaavan toteuttaminen tulee aikanaan supistamaan Käpylän urheilupuiston aluetta mm. siten, että tennis- ja jääkiekkokenttä joudutaan siirtämään toiseen paikkaan, koska asemakaavassa kentän kohdalle on merkitty kävelytie. Raviradankin toiminta joudutaan messukeskuksen rakentamisen vuoksi lähivuosina lopettamaan. Asemakaavassa on osoitettu urheilupuistolle lisää aluetta Mäkelänkadun itäpuolelta, mutta siihen ei ole sisällytetty keinojäärataa. Sen sijaan Oulunkylän urheilupuistoon on suunniteltu rakennettavaksi suuri tekojäärata, jonka kaivu- ja täyttötyöt aloitetaan kertomusvuoden syksyllä. Kun tarkoituksena on, että tämä rata palvelee koko kaupungin pikaluistelijoita, katsoi lautakunta, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (1.11. 645 §).

Yrjönkadun uimahallin ison altaan luovuttamista tähänastista enemmän naisten käyttöön koskevassa vt Klemolan ym. aloitteessa todettiin, että naisten 9.5 tunnin viikottaista ison altaan käyttöaikaa vastasi miesten 29.5 tuntia. Koska pienen altaan pinta-ala on vain noin neljännes ison altaan pinta-alasta on em. vuorojärjestelmää pidetty naisten taholta epäoikeudenmukaisena. Aloitteen tekijät esittävät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin, jotta uimahallia käyttäville naisille järjestettäisiin nykyistä enemmän mahdollisuuksia Yrjönkadun uimahallin ison altaan käyttöön. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan on naisten viikottainen uintiaika isossa altaassa 11.5 tuntia ja miehillä 34.5 tuntia. Koska uimahalli on alunperin suunniteltu sauna-kylpyläksi, eivät naisten ja miesten samanaikaiset vuorot ole mahdollisia. Kun ison altaan naisten vuoroja on eri taholta useaan otteeseen pyydetty lisättäviksi, on urheilu- ja ulkoiluvirasto muuttanut syyskauden 1972 alusta lukien kokeiluluonteisesti uimahallin ison altaan yhden miesten iltavuoron naisten vuoroksi kokemusten saamiseksi naisten lisätyn ison altaan käyttöajan vaikutuksista uimahallin toimintaan. Tämän johdosta vapautuvan henkilökunnan työllistämiseksi on ajateltu erilaisia keinoja, mm. uimahallin pienen altaan pitämistä avoinna naisille kunto- ja virkistystoimintaa varten. Tällä hetkellä pieni allas on kuitenkin vastaavasti miesten käytössä. Koko naisten saunaosastoa (18 hyttiä) varten riittää yksi kylvettäjä, miesten osastossa (56 hyttipaikkaa) kylvettäjiä on kuusi. Jos koko miesten osasto siirrettäisiin naisten käyttöön, jäisi osa miesten kylvettäjistä työtä vaille. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.11. 643 §).

Uimahallin suunnittelemisesta Pukinmäen—Malmin urheilupuistoon tai Ala-Malmin koulukeskuksen läheisyyteen olivat vt Laurila ym. tehneet 13.1.1971 aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, että Malmin, Tapanilan, Suutarilan, Puistolan ja Pihlajamäen alueilla ei ollut minkäänlaisia uintimahdollisuuksia. Vantaan rantaan on Pukinmäen, Tapaninkylän ja Oulunkylän kohdalle järjestetty uintipaikkoja, mutta ne ovat etäällä mainituista alueista ja niitä voidaan käyttää vain kesäisin. Puistolan suunnalla on uimiseen käytetty sorakuoppien lammikoita, mutta koko alueen oppilaat on uimaopetuksen antamiseksi jou-

duttu kuljettamaan joko kaupungin muihin osiin tai Tikkurilaan. Tilanteen parantamiseksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin joko Pukinmäen—Malmin urheilupuistoon tai Ala-Malmin koulukeskuksen lähettyville sijoitettavan uimahallin suunnittelun aloittamiseksi. Virkistysaluetoimikunta yhtyi aloitteessa esitettyyn käsitykseen, että koilliset Esikaupungit olivat uimapalvelusten tarjonnan suhteen erittäin huonossa asemassa. Toimikunta katsoi, että Vantaan rannalle sijoitetut uimapaikat olivat niin vaatimattomia, että kesäistenkin uintimahdollisuuksien parantamista olisi harkittava. Pääpainon tulisi kuitenkin olla uimahallihankkeiden toteuttamisessa. Suoritetun uimalatutkimuksen mukaan näyttää v. 1980 kysyntä olevan koillisissa Esikaupungeissa yht. 640—880 allaspinta-ala m^2. Milllään em. yleiskaava-alueella ei näytä yksin olevan edellytyksiä uimahallin ylläpitämiseen ainakaan vielä v. 1980. Kokonaiskysyntä edellyttäisi tällöin kuitenkin kahden tai kolmen keskikokoisen uimahallin olemassaoloa. Hallien sijoitusta ja määrää harkittaessa olisi syytä ottaa huomioon Tikkurilan uimahalli sekä se, että Siltamäkeen valmistuu 16.7 m:n pituisella altaalla ja Jakomäen yhteiskoulun yhteyteen 25 m:n pituisella altaalla varustettu uimahalli. Toimikunta katsoi, että tarvittava uimahalli voitaisiin parhaiten sijoittaa Pukinmäen urheilupuiston yhteyteen. Alueen alustavan maankäyttösuunnitelman mukaan tullaan urheilupuiston yhteyteen sijoittamaan mm. maauimala ja uimahalli. Uimahalli on merkitty rakennettavaksi v. 1977. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan on Pukinmäen urheilupuiston käyttösuunnitelmaluonnos laadittu jo v. 1966. Urheilupuiston ohjelmointi on suoritettu v. 1970 ja urheilupuiston rahoitus on suunniteltu toteutettavaksi v. 1972—1981. Kaupunginhallitus viittasi kaupunginvaltuuston 1.11. tekemään urheilu- ja ulkoilurahaston perustamista koskevaan päätökseen. Rahaston tarkoituksena on urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottaminen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin Pukinmäen—Malmin uimahallin suunnittelun aloittamiseksi välittömästi (29.11. 718 §).

Talin urheilupuiston erään alueen vuokraaminen Bowling Oy:lle. Kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan tekemään Bowling Oy:n tai sen toimesta perustettavan yhtiön kanssa keilailuhallin rakentamista varten seuraavan vuokrasopimuksen:

Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulautakunta vuokraa Bowling Oy:lle sopimukseen liitettyyn karttapiirrokseen merkityn n. 10 330 m^2:n suuruisen alueen kaupungin omistamasta, Munkkiniemen kylässä sijaitsevasta tilasta Munkkiniemi RN:o 1^{1172}, mikä alue on osa Talin urheilupuistoa, ajaksi 1.1.1973—31.12.2022 seuraavilla ehdoilla:

1 §.

Vuotuinen vuokramaksu on sata (100) mk.

Vuokramaksu on suoritettava vuosittain etukäteen viimeistään kunkin vuoden tammikuun 31 päivänä.

Ellei vuokraeriä erääntymispäivinä suoriteta, vuokramies on velvollinen maksamaan langenneille erille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkoa sekä lisäksi perimispalkkiota kaupunginhallituksen siitä kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaan.

2 §.

Vuokra-alueelle rakennettavaa rakennusta saadaan käyttää ainoastaan keilailun ja muun urheilun tai urheilua välittömästi palvelevan toiminnan harjoittamiseen.

3 §.

Vuokra-alueelle rakennettavan rakennuksen piirustukset on, sen lisäksi, mitä niiden

käsittelystä on erikseen säädetty, esitettävä urheilu- ja ulkoilulautakunnan hyväksyttäviksi.

4 §.

Hyväksyttyjen piirustusten mukainen rakennus on rakennettava vähintään vesikattovaiheeseen kolmen vuoden kuluessa vuokrakauden alkamispäivästä eikä rakennusta saada ilman urheilu- ja ulkoilulautakunnan lupaa kokonaan tai osittain purkaa. Jos rakennus osaksi tai kokonaan palaa, on vuokra-alueelle vuoden kuluessa siitä rakennettava vastaavanlainen rakennus urheilu- ja ulkoilulautakunnan hyväksymien piirustusten mukaan.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta voi hakemuksesta myöntää edellä määrätyn rakennusajan pidennystä.

Jos vuokramies laiminlyö rakentaa vuokra-alueelle määräajan kuluessa, urheilu- ja ulkoilulautakunnalla on oikeus irtisanoa sopimus.

5 §.

Vuokra-alueella olevaa rakennusta on hoidettava hyvin ja se on pidettävä siistissä kunnossa. Rakennuksen ulkoseiniin tai katolle ei ilman urheilu- ja ulkoilulautakunnan lupaa saada tavanomaisten ohjauskilpien ja kilpailutapahtumien julkistamisen lisäksi kiinnittää muita mainoksia kuin talon nimi ja tunnus.

6 §.

Vuokramiehellä on oikeus käyttää yleistä pysäköintialuetta, joka kaupungin toimesta rakennetaan Talin urheilupuiston maankäyttösuunnitelman mukaisesti käyttökelpoiseen kuntoon rakennuksen valmistumiseen mennessä. Niin ikään kaupunki huolehtii tarpeellisen aluevalaistuksen rakentamisesta.

Vuokramiehen on omalla kustannuksellaan huolehdittava rakennuksen liittämisestä viemäri-, vesijohto- ja sähköverkkoihin.

7 §.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta huolehtii ulkoalueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, myös vuokra-alueesta laajennusvaraksi jätetyn alueen osalta siksi, kunnes se otetaan vuokramiehen käyttöön.

Vuokramiehen on huolehdittava rakennuksen katon keräämän sadeveden johtamisesta urheilu- ja ulkoiluviraston osoittamaan avo-ojaan tai sadevesiviemäriin, kuitenkin enintään 100 metrin päähän rakennuksesta, sekä katolta mahdollisesti poistettavan lumen ja jään kuljettamisesta yleiselle lumenkaatopaikalle.

8 §.

Urheilu- ja ulkoilulautakunnalla tai sen määräämillä henkilöillä on oikeus milloin tahansa toimittaa vuokra-alueella katselmus, josta kuitenkin, mikäli se hankaluudetta voi tapahtua, on vuokramiehelle hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava ja jossa hänen tai hänen edustajansa, mikäli mahdollista, on oltava läsnä. Katselmuksessa tarkastetaan, onko vuokrasopimuksen määräyksiä noudatettu, sekä annetaan tarpeellisiksi katsottuja määräyksiä ja ohjeita, joita vuokramies on velvollinen noudattamaan. Jos tarkastus on aiheuttanut muistutuksia, määräävät katselmuksen toimittajat, miten ja minkä ajan kuluessa vuokramiehen on poistettava puutteellisuudet. Ellei vuokramies ole noudattanut katselmuksessa annettuja määräyksiä, ratkaisee asian urheilu- ja ulkoilulautakunta.

9 §.

Vuokramiehellä on oikeus siirtää kaupunkia kuulematta vuokraoikeus toiselle, mutta vuokramiehen tai luovutuksen saajan on ilmoitettava siirrosta urheilu- ja ulkoilulautakunnalle kuukauden kuluessa. Tällöin on esitettävä luovutuskirja ja muut tarpeelliset asiakirjat jäljennöksineen. Entinen vuokramies vastaa vuokrasopimuksen ehtojen täyt-

tämisestä, kunnes urheilu- ja ulkoilulautakunta on merkinnyt siirron. Sitä vastoin vuokramies ei saa luovuttaa vuokra-aluetta tai osaa siitä toisen käytettäväksi.

10 §.

Vuokramiehellä on oikeus kaupunkia enempää kuulematta hakea ja saada kiinnitys tämän sopimuksen mukaisen vuokraoikeuden pysyvyyden vakuudeksi.

11 §.

Jos vuokramies laiminlyö vuokramaksun suorittamisen tai ellei hän määräajassa poista 8 §:ssä mainitussa katselmuksessa havaittuja puutteellisuuksia tahi ellei hän muutoin noudata vuokrasopimuksen ehtoja taikka sopimuksen nojalla annettuja määräyksiä, vuokraoikeus on heti menetetty, jos urheilu- ja ulkoilulautakunta niin vaatii, minkä ohessa vuokramies on velvollinen korvaamaan kaupungille aiheuttamansa vahingon.

12 §.

Vuokra-ajan päättyessä tulee vuokramiehen, ellei urheilu- ja ulkoilulautakunnan kanssa toisin sovita, viedä pois vuokra-alueella oleva rakennus sokkeleineen sekä puhdistaa alue urheilu- ja ulkoiluviraston hyväksymään kuntoon.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan tekemään vuokrasopimuksessa mainittuun vuokra-alueeseen vähäisiä Talin urheilupuiston maankäyttösuunnitelman tarkistustyön mahdollisesti vaatimia muutoksia, vuokra-alueen laajuutta kuitenkaan muuttamatta (29.11. 697 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston johtosääntöjen tarkistaminen. Yleisten töiden lautakunta asetti v. 1963 keskuudestaan jaoston tekemään ehdotuksen lautakunnan ja rakennusviraston johtosääntöihin tarvittavista muutoksista. Organisaatiojaoston asettaminen aiheutui siitä, että lautakunta oli todennut rakennusviraston v. 1961 vahvistetussa organisaatiossa eräitä huomattavia epäkohtia. Jaoston I mietintö valmistui v. 1967 ja siitä pyydettiin mm. järjestelytoimiston lausunto. Järjestelytoimisto katsoi, että rakennusviraston organisaatio olisi vahvistettava johtosäännössä vain siltä osin, kuin sillä on edellytyksiä vastata käytännön vaatimuksia pitemmän aikaa, ja että muusta osasta organisaatiosta olisi yleisten töiden lautakunnan voitava määrätä oman johtosääntönsä perusteella. Tämän jälkeen jaosto laati uudet johtosääntöehdotukset, joissa soveltuvin osin otettiin huomioon järjestelytoimiston ehdotukset. Saatuaan uudesta esityksestä ratkaisuvallan siirtämistoimikunnan ja kaupunginhallituksen lausunnon kaupunginvaltuusto päätti

1) hyväksyä Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunnan johtosäännön khn mietinnön n:o 3 liitteen 2 mukaisena,

2) hyväksyä Helsingin kaupungin rakennusviraston johtosäännön ko. mietinnön liitteen 3 mukaisena, paitsi 23 §:ää, joka koski rakennusviraston viranhaltijain pätevyysvaatimuksia,

3) määrätä uudet johtosäännöt tulemaan voimaan samasta ajankohdasta alkaen kuin niistä aiheutuvat, myöhemmin erikseen päätettävät virkajärjestelyt sekä

4) kumota valtuuston v. 1961 hyväksymät Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston johtosäännöt nii-

hin myöhemmin tehtyine muutoksineen siitä ajankohdasta alkaen, jolloin uudet johtosäännöt tulevat voimaan.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kaksi toivomuspontta:

hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen sen vähemmistön ehdotuksen mukaisesti kaupungin valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus asettaa luottamusmiehistä komitean harkitsemaan, miten opistoinsinöörin pätevyys voitaisiin kaikissa kysymykseen tulevissa kaupungin viroissa ja tehtävissä parhaiten ottaa huomioon,

hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että rakennusviraston organisaatiota edelleen kehitettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota koneteknillisen toimiston asemaan, jotta ympäristönsuojelun kasvavat tarpeet tulisivat riittävästi huomioon otetuiksi (8.3. 147 §, kunn. as. kok. n:o 31).

Rakennusvirasto. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa rakennusvirastoon uuden organisaation edellyttämät virat 1.10. alkaen seuraavasti: 35. pl:aan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan rakennuttajapäällikön viran, 34. pl:aan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan talousosaston osastopäällikön sekä talorakennuspäällikön virat. Talorakennuspäällikön virkaan nimitetään sitä haettavaksi julistamatta nykyisen työpäällikön viran haltija dipl.ins. Lasse Juvonen oikeuksin saada uudessa virassa nykyisen sopimuspalkkansa mukainen palkka. Samalla kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.10. alkaen 32. pl:aan kuuluvan talorakennusosaston työpäällikön viran ja 34. pl:aan kuuluvan yleisen osaston osastopäällikön viran (6.9. 490 §).

Kadun ja viemärilaitoksen keskimääräisten rakennuskustannusten nousun vuoksi kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa uudet yksikköhinnat kertomusvuodeksi (19.4. 225 §, kunn. as. kok. n:o 54).

Katutyöt. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Rautatientoria varten merkityn määrärahan säästyneen osan 100 000 mk ja Metsämäntieltä Tenholantielle vievää tietä varten merkityn määrärahan säästyneen osan 200 000 mk sekä v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin rakennuslain 78 ja 79 §:n mukaisia viemärien rakennustöitä varten merkityn määrärahan käyttämättä jääneen osan 1 215 000 mk Kantelettarentien rakennustöiden jatkamiseen (4.10. 577 §); v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Urheilukadun jatkamiseen Lääkärinkadun pohjoispuolelle merkitystä määrärahasta säästyneen osan 130 000 mk sekä v:n 1971 talousarvion pääomamenoihin Kehätiereitin välillä Yhdyskunnantie —Kivikon liittymä rakentamiseen merkitystä määrärahasta käyttämättä jääneen osan 250 000 mk Sisäkehätien rakennustöiden jatkamiseen (4.10. 578 §).

Yksityiset tiet. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle puoltavansa Hernepellon yksityisen tien muutossuunnitelman hyväksymistä. Samalla kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, että kaupunki suostuu kustannuksellaan siirtämään ja suojaamaan omistamansa johdot ja laitteet ko. yksityisen tien läheisyydessä (4.10. 562 §).

Tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa puoltavansa Helsingin ohikulkutien parantamiseen välillä Veromiehenkylä—Tikkurila liittyvää tarkistettua yksityisten teiden liittymä- ja järjestelysuunnitelmaa, kuitenkin siten, että suunnitelmaan sisältyvä ns. Airamin alikulkukäytävä S 7 rakennetaan kaupunkisuunnittelulautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnoissa esitetyn betonirakenteisen kaksoissiltaratkaisun mukaisesti. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, että kaupunki vastaa alikulkukäytävän S 7 rakennuskustannuksista niiltä osin, kuin ne ylittävät 150 000 mk, että kaupunki vastaa n. 220 m:n pituisen ulkoilutieosuuden U 1 kustannuksista sekä että kaupunki kustantaa alueelleen rakennettavan, n. 330 m:n pituisen tieosuuden jalankulku- ja polkupyörätiestä K 5. Tällöin tietoimituk-

sessa kaupungin osuudeksi päätettäviin tielain 9 luvun mukaisiin korvauskustannuksiin sisältyy puolet Keravajoen ylittävän Airamin yksityissillan lunastuskustannuksista. Edelleen kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei tiesuunnitelma-alueelle ollut vahvistettu asemakaavoja (12.1. 28 §).

Yleisten teiden päätekohtien määrääminen. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa tie- ja ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan puoltavansa Hakkilan—Alppikylän maantien ja Jakomäen—Mellunkylän paikallistien päätekohtien määräämistä katselmuksentoimittajan ehdotuksen mukaisesti kilometrilukemalle 0.280 ja 0.407 (5.4. 200 §).

Vuosaaren kansakoululaisten turvallisuuden parantamisesta koulumatkoilla tekivät vt Pakarinen ym. 3.5. aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin jalkakäytävien rakentamiseksi Punakiventielle, jonka varrella on Vuosaaren uusi kansakoulu, ja aitaamaan koulualue entistä paremmin sekä tutkimaan samalla millä muulla tavoin (ylikulkusilta) lasten koulutien turvaamista voitaisiin tehostaa. Yleisten töiden lautakunta totesi, että Punakiventie on luonteeltaan asuntokatu, jolla nykyisin liikennöi Liikenne Oy. Yhtiö on kuitenkin tehnyt maistraatille esityksen reittien järjestämisestä mm. siten, että linja-autoreitti siirrettäisiin pois Punakiventieltä. Maistraatin päätöksestä riippuen tullee linja-autoliikenne Punakiventiellä lakkaamaan ja katu jäämään yksinomaan asuntokaduksi. Rakennusviraston katurakennusosaston työohjelman mukaan tullaan katu jalkakäytävineen rakentamaan asemakaavan mukaiseksi. Koulupihan istutussuunnitelman mukaan kadun ja pihan välissä on 7 m leveä istutettu kaista, jonka poikki johtaa kaksi kulkuväylää kummallekin pihalle. Lautakunta ei pitänyt koulupihan aitaamista muulla tavoin kaupunkikuvan kannalta suotavana. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan ovat vahvistetun asemakaavan mukaiset kadunrakennustyöt suoritettu loppuun ja kadun ja koulupihan välinen istutusosa on rakenteilla. Koulutontin eteläpäässä on Punakiventielle merkitty suojatie ja lapsivaroitusmerkki on asetettu Punakiventielle ennen koulutonttia molempiin ajosuuntiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (13.12. 760 §).

Alikulkusillat. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Malmin aseman sillan uudelleen rakentamista varten merkitty 600 000 mk:n suuruinen määräraha ja rautatien ylitse rakennettavaa Mikkolantien siltaa varten merkitty 500 000 mk:n suuruinen määräraha Suurmetsäntien ja sen alikulkusillan käyttöönottoon liittyvien liikennejärjestelyjen vaatimien rakennustöiden suorittamiseen (6.9. 519 §).

Kaupunginpuutarha. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1971 talousarvion pääomamenoihin puhdistamojen lietelavojen uusimistyötä varten merkitystä määrärahasta 104 000 mk kaupunginpuutarhan rakenteilla olevan kasvihuoneen rakennustöiden loppuun saattamiseen (26.1. 74 §).

Jätevedenpuhdistamot ym. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston katurakennusosaston laatimat Herttoniemen jätevedenpuhdistamon esikäsittelyaseman luonnospiirustukset n:o 8500/408—8500/414 (31.5. 333 §) sekä v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Rajasaaren kokoojaviemärin uusimiseen Merikannontiellä ja Humalluodoilla merkitystä määrärahasta 500 000 mk Hakaniemen metroasemasta johtuviin viemärijärjestelyihin. Viemäritunnelin rakentaminen liittyy metron töihin vain aikataulullisesti (19.4. 243 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti, että kiinteistöviraston kansliaosastoon perustetaan 1.1.1973 lukien 19. pl:aan kuuluva toimistoesimiehen virka, jonka pätevyysvaatimuksena on alempi oikeustutkinto ja joka kuuluu III kielitaitoluokkaan sekä samalla lakkautetaan 16. pl:n toimistonhoitajan virka (20.9. 541 §), että talo-osastoon perustetaan 1.2.1972 lukien 11. pl:aan kuuluva talonmiehen virka, muutetaan kaksi 9. pl:n lämmittäjän virkaa samasta ajankohdasta lukien 9. pl:n talonmiehen viroiksi (12.1. 34 §) sekä lakkautetaan 1.6.1972 lukien 8. pl:n talonmiehenvirka ja 5. pl:n yövartijan virka (31.5. 337 §).

Kiinteistöviraston jäljempänä mainittujen dipl.insinöörien kanssa päätettiin tehdä uusi palkkasopimus siten, että 1.3. lukien maksetaan 30. pl:aan kuuluvasta tonttiosaston apulaispäällikön virasta Kurt Screiberille 3 700 mk/kk, 30. pl:aan kuuluvasta piiri-insinöörin virasta Tauno Talviolle 3 600 mk/kk sekä Paavo Suniselle ja Mauno Käyräkoskelle 3 500 mk/kk (19.4. 226 §); 28. pl:n insinöörin virkaan valitulle Erkki Siikaniemelle maksetaan 1.3. lukien 3 280.60 mk/kk (8.3. 148 §) sekä 30. pl:aan kuuluvaan piiri-insinöörin virkaan valitulle Pertti Viitaselle 1.8. lukien 3 135 mk/kk (21.6. 421 §).

Apulaiskaupungingeodeetin viransijaiselle dipl.ins. Tauno Talviolle maksettava sopimuspalkka vahvistettiin 3 901.10 mk:ksi/kk ajaksi 15.8.—15.11.1972, jolloin hän on hoitanut mainittua virkaa (13.12. 736 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 3 nojalla 0.2 %:n suuruisen järjestelyvaran käytöstä 23.6.1971 tekemäänsä päätöstä täydentäen siirtää kansliaosaston kaksi 11. pl:n autonkuljettaja-vahtimestarin virkaa 1.6. 1971 lukien 12. pl:aan (9.2. 102 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Kiinteistöjen ostot. Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuoden aikana ostetaan seuraavat tilat, kiinteistöt, maa-alueet ym. jäljempänä määrätyillä ehdoilla:

22. kaupunginosan korttelin n:o 692 tontti n:o 13 rakennuksineen huoneenvuokrasopimuksia lukuun ottamatta rasituksista vapaana Kiiltokangas Oy:ltä hankintatoimiston tarpeita varten yht. 1 970 000 mk:n kauppahinnasta, josta 1 500 000 mk suoritetaan käteisellä ja 470 000 mk sitten, kun talo on vapautunut vuokralaisista, kuitenkin viimeistään 1.5.1974 sekä muutoin kiinteistölautakunnan mahdollisesti määräämin lisäehdoin (20.9. 542 §);

31. kaupunginosan Lauttasaaren kylän tilat Alholmen jämte vattenområde RN:o 1^{289} ja Björkudden RN:o 1^{357} rasituksista vapaina Huber Oy:ltä Hanasaaren ja Lauttasaaren välisen yhdystien rakentamista varten 1 700 000 mk:n käteishinnasta (6.9. 513 §);

43. kaupunginosan korttelin n:o 43014 teollisuustontista n:o 1 n. 9 480 m^2:n suuruinen osa kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 17190/NA 51 mukaisesti 1 005 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta (13.12. 741 §, ks. myynnit);

46. kaupunginosan korttelin n:o 46014 tontti n:o 11 rasituksista vapaana Renlund Oy:ltä 3 mmk:n suuruisesta käteishinnasta (21.6. 430 §);

54. kaupunginosan Vuosaaren kylässä sijaitsevat tilat Sjökulla RN:o 4^{28} ja Sjökulla I RN:o 4^{67} Asunto Oy Meriahteelta rasituksista vapaina yht. 990 000 mk:n käteishinnasta. Myyjä pidättää itselleen Sjökullan tilasta RN:o 4^{28} n. 0.5 ha:n suuruisen määräalan karttapiirroksen n:o 16785/NA 51 mukaisesti (21.6. 431 §);

Vihti: A) Ollilan kylässä sijaitsevat tilat

Saarijärvi RN:o 2^{118} Tiemaa I RN:o 2^{54} ja Tiemaa II RN:o 2^{56} rva Riitta Pätiälä-Saarisalolta 2 200 000 mk:n käteishinnasta. Luovutukseen ei sisälly 6.3.1968 allekirjoitetulla kauppakirjalla tilasta RN:o 2^{118} ylijoht. Paavo Jokiselle myyty n. 5 000 m²:n suuruinen määräala. Tilaa rasittaa Matti Keinäsen vuokraoikeus n. 0.5 ha:n suuruiseen määräalaan, joka on vuokrattu 350 mk:n vuosivuokrasta ajaksi 1.5.1969—1.5.2009,

B) ylijoht. Paavo Jokiselta Ollilan kylässä sijaitseva Saarijärven tilaan RN:o 2^{118} kuuluva n. 5 000 m²:n suuruinen määräala rasituksista vapaana 15 000 mk:n kauppahinnasta (3.5. 268 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään esisopimukset Sipoon kunnan Granön kylässä sijaitsevien

A) Svartholmen-nimisen tilan RN:o 1^{247} ostamisesta Margareta Bergmanilta 1 020 000 mk:n kauppahinnasta,

B) Granö-nimisen tilan RN:o 1^{248} ostamisesta Caroline Wahlin oikeudenomistajilta 1 360 000 mk:n kauppahinnasta ja

C) Granö Jägars -nimisen tilan RN:o 1^{268} ostamisesta fil.kand. Charlotta (Cara) Borgströmiltä 920 000 mk:n kauppahinnasta,

kaikki ehdolla, että esisopimus on voimassa 15.12.1972 saakka ja että kaupassa muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä luovutusehtoja (21.6. 432 §).

Aluevaihdot. Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen 24.2.1971 tekemäänsä ns. Merihaan alueen asemakaavan toteuttamista varten suoritettavaa aluevaihtoa koskevaa päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa seuraavan aluevaihdon:

A) Haka luovuttaa omasta ja perustettavien asunto-osakeyhtiöiden ja muiden yhtiöiden puolesta kaupungille 10. kaupunginosan korttelin n:o 292 tontista n:o 6 asemakaavaa ja asemakaavan muutosta koskevassa piirustuksessa n:o 6481 Sörnäisten rantatie, Hakaniemenranta ja Haapaniemenkatu nimisiksi katualueiksi ynnä puistoalueiksi merkityt määräalat, pinta-alaltaan n. 11 600 m², kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 16647/NA 51 mukaisesti.

B) Kaupunki luovuttaa Hakalle kohdassa A) tarkoitettujen perustettavien asunto-osakeyhtiöiden ja muiden yhtiöiden lukuun yleisistä alueista Og^1, Xa^1, Xd^1 ja Xe^1 12.11.1971 vahvistetun asemakaavan sekä tonttijakokarttojen n:o 3212 ja 3213 mukaan kortteleihin n:o 398 ja 399 kuuluvat seuraavat alueet:

1) Korttelin n:o 398 tonttiin n:o 4 kuuluvan 1 168.6 m²:n suuruisen alueen sekä korttelin n:o 399 tonttiin n:o 1 kuuluvan 0.6 m²:n suuruisen alueen, tonttiin n:o 3 kuuluvan 1 825.7 m²:n suuruisen alueen ja tonttiin n:o 7 kuuluvan 1 081.3 m²:n suuruisen alueen.

2) Korttelin n:o 398 tonttiin n:o 2 kuuluvan 9.6 m²:n suuruisen alueen.

3) Korttelin n:o 398 tonttiin n:o 3 kuuluvan 4.5 m²:n suuruisen alueen.

4) Korttelin n:o 399 tonttiin n:o 2 kuuluvan 3 545.4 m²:n suuruisen alueen.

5) Korttelin n:o 399 tonttiin n:o 4 kuuluvan 2 037.7 m²:n suuruisen alueen.

6) Korttelin n:o 399 tonttiin n:o 6 kuuluvan 1 960.5 m²:n suuruisen alueen.

Aluevaihto suoritettiin eräillä ehdoilla, eikä siinä suoriteta välirahaa (31.5. 357 §).

Lisäksi suoritettiin seuraavat aluevaihdot eräillä ehdoilla:

Asunto Oy Angervotie 7 -nimisen asunto-osakeyhtiön kanssa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille 29. kaupunginosan korttelin n:o 29030 asuntotontin n:o 3 rasituksista vapaana ja jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle korttelin n:o 29022 asuntotontin n:o 5 mm. siten, että kaupunki suorittaa yhtiölle käteisellä välirahaa 93 700 mk ja vastaa tontin n:o 5 tontinmittauskustannuksista (21.6. 433 §);

Rakennus- ja insinööritoimisto Teräsbetoni Oy:n kanssa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Suutarilan kylässä sijaitsevat tilat Betox II RN:o 2^{133} ja Telbe III RN:o 2^{134} sekä jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle perustettavan kiinteistö-

yhtiön lukuun Munkkiniemen korttelin 30009 tontin n:o 11 seuraavasti:

1) Yhtiö suorittaa kaupungille välirahana käteisellä 283 000 mk.

2) Aluevaihto suoritetaan välittömästi sen jälkeen, kun yhtiölle luovutettavan yleisen rakennuksen tontin asemakaavan muutos, jossa tontti muutetaan asuntotontiksi tonttitehokkuusluvulla 0.6 on vahvistettu.

3) Luovutukseen eivät sisälly tilan RN:o 2^{133} alueella oleva varastorakennus, aita eikä raide.

4) Kaupunki vuokraa eri sopimuksella varastoimistarkoituksiin yhden kuukauden irtisanomisajoin kaupantekopäivästä lukien

a) tilan RN:o 2^{133} Betonikone Oy:lle 1 500 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ja

b) tilan RN:o 2^{134} Rakennus- ja insinööritoimisto Teräsbetoni Oy:lle 1 500 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta.

5) Yhtiölle luovutettavan tontin puiston puoleinen raja on aidattava kiinteistöviraston tonttiosaston hyväksymällä tavalla siksi ajaksi, kun tontille rakennetaan uudistaloa.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että Munkkiniemestä varataan jokin rakentamaton tontti tai jo rakennettu huonetilojen saamiseksi paikallisen väestön ja erityisesti nuorison erilaisia vapaa-ajan harrastustoimintoja varten. (3.5. 266 §);

Asunto Oy Perustie 35 -nimisen asunto-osakeyhtiön kanssa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Munkkiniemen korttelin n:o 30095 asuntotontin n:o 9 ja jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle korttelin n:o 30006 asuntotontin n:o 8. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 10 000 mk (13.12. 740 §);

Asunto-osakeyhtiö Björkholmen -nimisen yhtiön kanssa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille omistamastaan Lauttasaaren kylässä sijaitsevaan tilaan Björkholmen RN:o 1^{627} kuuluvasta määräalasta n. 26 m^2 ja kaupunki luovuttaa yhtiölle tilasta 1^{627} n. 26 m^2:n suuruisen määräalan. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 500 mk ja vastaa tilalle RN:o 1^{536} kuuluvan ja tilaa 1^{627} rasittavan maarekisteriin merkityn rasitteen poistamisesta aiheutuvista kustannuksista (20.9. 545 §, ks. v:n 1970 kert. s. 72);

Väinö Niemisen perillisten Hely Rombergin ym. kanssa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa perikunnalle Malmin kylässä sijaitsevasta tilasta Pehrs RN:o 1^{59} n. 806 m^2:n suuruisen määräalan, joka vahvistetussa asemakaavassa on merkitty kuuluvaksi korttelin n:o 38169 tontteihin n:o 1 ja 2, ja perikunta luovuttaa kaupungille samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Huvila n:o 151 RN:o 2^{55} yhteensä n. 706 m^2:n suuruisen määräalan, joka vahvistetussa asemakaavassa on merkitty puistoksi. Perilliset maksavat kaupungille välirahaa 13 000 mk. Vaihto on suoritettava 31.12. mennessä (14.6. 389 §);

johtaja Ole Askolinin kanssa aluevaihto, jossa Askolin luovuttaa kaupungille Suutarilan kylässä sijaitsevan tilan Hannusas RN:o 4^{174} rasituksista vapaana ja jossa kaupunki luovuttaa joht. Askolinille perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Munkkiniemen korttelin n:o 30019 asuntokerrostalotontin n:o 3. Vaihdossa ei suoriteta välirahaa (5.4. 204 §, ks. vuokraukset).

Veljekset Salomaa Oy:n kanssa seuraava aluevaihto:

A) Veljekset Salomaa Oy luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Ala-Tikkurilan kylässä sijaitsevasta tilasta Salomaa RN:o 3^{399} n. 11 905 m^2:n suuruisen määräalan ja tilasta Sillankorva RN:o 3^{204} n. 1 921 m^2:n suuruisen määräalan, jotka hyväksytyssä asemakaavassa n:o 6500 on merkitty katu-, tori-, liikenne- ja puistoalueiksi;

B) kaupunki luovuttaa Ala-Tikkurilan kylässä Heinikkö-nimisestä tilasta RN:o 11^{168}

a) Veljekset Salomaa Oy:lle korttelin n:o 40061 tonttiin n:o 2 merkityn n. 4 358 m^2:n suuruisen määräalan sekä

b) Veljekset Salomaa Oy:n toimesta perustettavien asunto-osakeyhtiöiden lukuun Ala-Tikkurilan korttelin n:o 40065 tonttiin n:o 1 merkityn n. 3 606 m²:n suuruisen määräalan sekä korttelin n:o 40066 tonttiin n:o 1 merkityn n. 1 535 m²:n suuruisen määräalan.

Vaihto tehdään kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 16537/NA 51 mukaisesti. Veljekset Salomaa Oy suorittaa kaupungille vaihdossa välirahaa 205 000 mk (17.5. 309 §).

Rakennus Oy:n kanssa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille Konalan kylässä sijaitsevan tilan Putki RN:o 2^{351} rasituksista vapaana, ja jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Kulosaaren korttelin n:o 42058 asuntotontin n:o 2. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa käteisellä 38 000 mk ja korvauksena Kulosaaren yhteisväestönsuojan rakennuskustannuksista 32 000 mk kuuden kuukauden kuluessa vaihtokirjan allekirjoittamispäivästä lukien (15.11. 664 §);

työnjohtaja Nils Hansenin kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto siten, että Hansen luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Laajasalon kylässä sijaitsevan tilan Katrina RN:o 1^{659} ja kaupunki luovuttaa Hansenille Oulunkylän korttelin n:o 28094 tonttia 22 vastaavan, n. 1 010 m²:n suuruisen määräalan Oulunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Litt. A RN:o 5^{2} tonttijakokartan n:o 951 mukaisesti. Kaupunki suorittaa työnjoht. Hansenille välirahaa 67 500 mk (19.4. 235 §);

peltiseppä Kustaa Kallion kanssa vaihto, jossa Kallio luovuttaa kaupungille rasituksista vapaina Laajasalon kylässä sijaitsevalla tilalla Mäntylä RN:o 1^{843} olevan asuinrakennuksen, laitteet ja istutukset ja kaupunki luovuttaa Kalliolle n. 1 150 m²:n suuruisen määräalan samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Degerögård RN:o 1^{1009} karttapiirroksen n:o 16783/NA 51 mukaisesti. Kaupunki suorittaa välirahana 50 000 mk, josta 40 000 mk kaupantekohetkellä ja 10 000 mk sen jälkeen, kun rakennus on tyhjänä luovutettu kaupungille. Kaupunki vastaa luovuttamansa määräalan tontinmittauskustannuksista (14.6. 388 §);

Paavo Pihlajiston kanssa aluevaihto, jossa Pihlajisto luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Laajasalon kylässä olevan tilan Lepola RN:o 1^{711} ja jossa kaupunki luovuttaa Pihlajistolle samoin rasituksista vapaana samassa kylässä olevan tilan L.T. N:o 38 RN:o 1^{654}. Kaupunki suorittaa Pihlajistolle välirahaa 60 000 mk (1.11. 622 §);

kirvesmies Reino Palviaisen kanssa aluevaihto, jossa Palviainen luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Tapaninkylän korttelin n:o 39096 tontin n:o 24 ja jossa kaupunki luovuttaa Palviaiselle vahvistetun asemakaavan mukaista korttelin n:o 17002 tonttia n:o 4 vastaavan, n. 925 m²:n suuruisen määräalan Espoon kaupungin Suurhuopalahden kylässä sijaitsevasta tilasta Alberga RN:o 2^{1190} tonttijakokartan n:o 17002 mukaisesti ehdolla, että kaupunki suorittaa vaihdossa välirahaa käteisellä 12 000 mk (3.5. 267 §).

Hakunilan ja Pihlajiston tonttien aluevaihtoa koskeva esisopimus (ks. myynnit).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen 15.12.1971 tekemäänsä Pitäjänmäellä sijaitsevien alueiden vaihtamista koskevaa päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan päätöksessä mainitun aluevaihdon Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Varman sijasta Kiinteistö Oy Rakentajantie 10 -nimisen yhtiön kanssa em. päätöksessä mainituilla ehdoilla (6.9. 512 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Suomen valtion kanssa esisopimuksen, jonka mukaan

a) kaupunki sitoutuu luovuttamaan valtiolle Kumpulan kylän Kumpula—Gumtäkt -nimisestä tilasta RN:o 2 n. 1.08 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 16186/NA 51 mukaisesti ja

b) valtio sitoutuu luovuttamaan kaupungille

1) Kumpulan kylän tiloista Sörnäisten sivurata-alue RN:o 2[2], Valtion rautateiden alue RN:o 2[7], Valtion rautateiden alue RN:o 2[8] ja Statsjärnvägarnas område RN:o 2[10] n. 2.86 ha:n suuruisen määräalan karttapiirroksen n:o 16186/NA 51 mukaisesti sekä

2) Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevasta tilasta Malmgård RN:o 4[9] n. 63.2 ha:n suuruiset määräalat kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 16187/NA 51 mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1) Kaupunki rakentaa Itä-Pasilan kunnallisteknilliset työt siten, että kortteliin n:o 17016 tulevat rakennukset voidaan ottaa käyttöön v:n 1973 loppuun mennessä. Kaupunki suorittaa korttelia ympäröivien katujen louhintatyöt viimeistään v:n 1972 loppuun mennessä, lukuun ottamatta karttapiirrokseen n:o 16186/NA 51 merkittyä Radanrakentajantien katualuetta.

Kaupunki ei peri rakennuslain mukaisia korvauksia kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista luovuttamansa alueen osalta.

2) Mikäli kaupunki rakentaa Itä-Pasilan alueella karttapiirrokseen n:o 16186/NA 51 merkitylle Topparoikka-nimiselle jalankulkukadulle ja linja-autopysäkin ramppeihin katulämmityksen, valtio suorittaa tästä aiheutuvat todelliset lisäkustannukset puhtaanapitoalueensa osalta, kuitenkin enintään 100 000 mk:n määrään saakka. Käyttökustannuksiin valtio osallistuu puhtaanapitoalueensa osalta. Mikäli kaupunki rakentaa mainitun katulämmityksen, valtio rakentaa katulämmityksen korttelissa n:o 17016 oleville yleiselle jalankululle varatuille sellaisille tontinosille, joita ei kateta. Kaupunki tekee päätöksen katulämmityksen rakentamisesta 30.6.1972 mennessä.

3) Kaupunki rakentaa Itä-Pasilan alueelle yhteisen väestönsuojan. Valtio maksaa korttelin n:o 17016 osuutena yhteisväestönsuojan rakentamiskustannuksista 1 550 000 mk.

Korvaus erääntyy maksettavaksi 31.12. 1974, tai mikäli suoja valmistuu aikaisemmin, sen valmistuttua. Kaupunki vastaa siitä, ettei valtio joudu rakennuslupamenettelyssä velvolliseksi rakentamaan väestönsuojaa korttelia n:o 17016 varten.

4) Kaupunki rakentaa Itä-Pasilan aluetta palvelemaan kaukolämmityksen, johon valtion kiinteistö liittyy sähkölaitoksen kanssa tehtävän lämpösopimuksen mukaisesti.

5) Kaupungilla on oikeus asettaa asemakaavan mukaisia jalankulkutasoja ja -katoksia varten tarvittavat kiinnikkeet luovutettavalle alueelle tuleviin rakennuksiin ja rakennelmiin korvauksetta.

6) Kaupungilla on oikeus aloittaa välittömästi kunnallisteknilliset työt kaupungille luovutettavilla alueilla, kuitenkin siten, että Itä-Pasilan alueella sijaitsevat asemarakennus ja valtionrautateiden asuinrakennus jäävät käyttökelpoisina paikoilleen. Kaupunki vastaa siitä, että näille alueille säilyy ajoyhteys ja että aseman edellyttämään pysäköintiin on käytettävissä nykyistä pysäköintialuetta vastaava alue, niin kauan kuin nykyistä asemarakennusta käytetään.

7) Kaupungilla on oikeus louhia ja tasata karttapiirrokseen n:o 16186/NA 51 merkitty korttelin n:o 17009 pysäköintitontti n:o 1 kohdassa 6 mainittujen kunnallisteknillisten töiden yhteydessä. Valtio maksaa kaupungille tästä aiheutuneet, omistamaansa korttelinosaan kohdistuneet todelliset ja välittömät kustannukset.

8) Kaupungilla on oikeus pitää vesitunnelia valtiolle luovutettavan alueen alla korvauksetta.

9) Kaupunki laatii, ja mikäli kaupungista riippumattomat syyt eivät aiheuta viivästystä, jättää 31.3.1972 mennessä valtuuston hyväksyttäviksi korttelin n:o 17016 asemakaavan ja asemakaavamääräykset esisopimuksen liitteen mukaisina vähäisiä muutoksia lukuun ottamatta.

10) Kaupunki rakentaa karttapiirrokseen n:o 16186/NA 51 merkityn Asemapäällikönkadun korkeusasemaltaan siten, että sen korkeus korttelin n:o 17016 lounaiskulmassa on

enintään +29.00 ja kaakkoiskulmassa enintään +29.40.

11) Valtio rakentaa karttapiirrokseen merkityn, kortteliin n:o 17016 kuuluvan Junailijankadun sekä huolehtii sen kunnossa- ja puhtaanapidosta.

12) Kaupunki vuokraa valtiolle puolustusministeriön kalliovaraston tilapäistä Itä-Pasilasta poissiirtymistä varten n. 600 m²:n suuruiset tilat enintään 2.50 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta neliömetriltä siihen saakka, kunnes valtiolle valmistuu tarkoitusta varten tilat Itä-Pasilaan, kuitenkin kauintaan v:n 1976 loppuun saakka. Valtio luovuttaa Itä-Pasilan kalliovaraston kaupungin omistukseen korvauksetta siltä osin kuin se on katualueella.

13) Valtiolla on oikeus vastikkeetta rakentaa oma viemäritunneli korttelista n:o 17016 karttapiirrokseen n:o 16186/NA 51 merkityn Radanrakentajantien katualueen kautta kaupungin viemäritunneliin ja liittää se tähän yleiseen viemäriin.

14) Laadittaessa asemakaavaa valtuuston 29.9.1971 hyväksymän Kannelmäen osayleiskaavan perusteella kaupunki merkitsee korttelit n:o 25, 33 ja 34 asuin- ja liikerakennusten korttelialueiksi, mikäli valtio niin vaatii sekä korttelin n:o 23 asuin-, liike- ja yleisten rakennusten korttelialueeksi. Vaatimus on esitettävä viimeistään asemakaavaa laadittaessa. Mikäli valtio tarvitsee kortteliin n:o 23 sijoitettavia omia laitoksiaan varten rakennusoikeutta enemmän kuin osayleiskaava osoittaa, on kaupunki valmis neuvottelemaan korttelin rakennusoikeuden tarkistamisesta.

15) Kaupunki huolehtii siitä, että valtion asuntolainaa haetaan vähintään puolelle niille alueille rakennettavista asuinrakennuksista, jotka alueet valtio tämän esisopimuksen mukaisessa vaihdossa luovuttaa kaupungille.

16) Alueet luovutetaan rasituksista vapaina lukuun ottamatta kohdassa 8 mainittua oikeutta vesitunnelin pitoon sekä Malminkartanon hoitokunnan ja sähkölaitoksen kesken 21.12.1956 tehtyä vuokrasopimusta.

17) Aluevaihdossa ei suoriteta välirahaa (26.1. 66 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Etu-Lassilan kiinteistönomistajien kanssa seuraavan sopimuksen:

Yhteistoimintasopimus

Helsingin kaupungin ja saman kaupungin Talin kylässä sijaitsevien tilojen RN:o 167—172, 176—192, 1101 ja 1103 omistajien, joista seuraavassa käytetään nimitystä Elko, kesken on sovittu tiloja koskevasta kaavoituksesta, rakentamisesta, kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta ja kiinteistöjen luovutuksesta seuraavaa.

1 §.

Kaupunki laatii yhteistoiminnassa Elkon kanssa tilojen alueelle valtuuston 29.9.1971 hyväksymän osayleiskaavan pohjalta asemakaavaehdotuksen, joka pyritään saattamaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltäväksi 1 v:n kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta.

Kaavaehdotusta laadittaessa ei ole tarpeen ottaa huomioon nykyisiä tilojen rajoja.

Osayleiskaavan mukaisen korttelin n:o 9 alueelle ohjeellisesti sijoitettu korttelipuisto pyritään siirtämään tilojen alueen ulkopuolelle.

2 §.

Kaupunki suorittaa osayleiskaavan mukaisten korttelien n:o 9 ja 11 ulkopuoliset kunnallisteknilliset työt. Töihin ryhdytään 1 v:n kuluessa asemakaavan vahvistamisesta ja työt pyritään saattamaan loppuun 3 v:n kuluessa kaavan vahvistamisesta.

Kaupunki perii tontinomistajilta rakennuslain mukaisen korvauksen kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista sanotun lain mukaisessa järjestyksessä.

Tonttien rakentajien ja kaupungin kesken voidaan edellä olevasta poiketen tehdä sopimus kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta ja niiden korvaamisesta.

3 §.

Elko aloittaa tiloista muodostettavien tonttien rakennustyöt 2 v:n kuluessa asemakaavan vahvistamisesta ja tonteille rakennettavat talot on saatettava käyttökuntoon 5 v:n kuluessa kaavan vahvistamisesta edellytyksellä, että kunnallisteknilliset työt on silloin suoritettu loppuun tonttien kohdalla.

Mikäli Elkon omistamien tilojen alueelle muodostettaville asuntotonteille sijoitetaan lastentarha tai -seimi, Elko rakentaa tätä tarkoitusta varten tarvittavat tilat edellyttäen, ettei ko. tilojen kerrosala ylitä 2 000 m², ja myy tai vuokraa ne kaupungille ns. omakustannusperiaatetta noudattaen.

4 §.

Asemakaavan toteuttamista varten suoritetaan Elkon ja kaupungin kesken seuraava aluevaihto:

1) Elko luovuttaa omistamistaan tiloista kaupungille

a) korttelien n:o 9 ja 11 rajojen ulkopuolella sijaitsevat yleisiin tarkoituksiin, kuten kaduksi ja puistoksi, varattavat alueet sekä

b) kortteliin n:o 17 kuuluvat alueet.

2) Kaupunki luovuttaa Elkolle omistamastaan Talin kylän Lassas-nimisestä tilasta RN:o 1^{104} kortteliin n:o 11 kuuluvat alueet sekä kortteliin n:o 9 kuuluvan, Kaupintien ja Etu-Lassilan omakotialueen välisen alueen, joka lännessä rajoittuu suunniteltuun katualueeseen.

3) Vaihdettavien alueiden luovutushintojen määräämisessä noudatetaan seuraavia yksikköhintoja:

yleisten alueiden neliöhinta	13 mk
yleisen rakennuksen tonttialueiden huoneyksikköhinta	2 000 mk
asuntotonttialueiden huoneyksikköhinta	5 000 mk
liiketonttialueiden huoneyksikköhinta	9 000 mk

Niiden yhdistettyjen asunto- ja liiketalotonttien huoneyksikköhinta, joiden liike- ja asuintarkoituksiin käytettävien tilojen keskinäistä suhdetta ei ole erikseen ilmoitettu, on 7 000 mk.

Näille yksikköhinnoille lasketaan 6%:n vuotuinen korko 1.5.1972 lukien.

4) Kaupungille luovutettavilla, yleisiin tarkoituksiin varattavilla alueilla olevien rakennusten luovutushinnat ovat seuraavat:

a) tila RN:o 1^{78}	75 137 mk
b) tila RN:o 1^{84}	67 300 mk
c) tila RN:o 1^{103}	44 850 mk

Näille lunastushinnoille lasketaan 4%:n vuotuinen korko 1.5.1972 lukien.

Osayleiskaavan mukaisessa korttelissa n:o 17 olevista rakennuksista kaupunki ei suorita korvausta.

5) Vaihdettavien alueiden omistusoikeus siirtyy alueen saajalle asemakaavan vahvistamisen jälkeen laadittavan vaihtokirjan allekirjoitushetkellä.

6) Tämän sopimuksen allekirjoituspäivästä alkaen kummallakin osapuolella on oikeus saada haltuunsa ja käyttää osayleiskaavassa merkittyyn tarkoitukseen vaihdettaviksi sovitut alueet, ei kuitenkaan käytössä olevaa Kaupintien aluetta, joka siirtyy Elkon hallintaan sen jälkeen, kun tien käyttö on käynyt tarpeettomaksi. Haltuunotosta on ilmoitettava toiselle osapuolelle vähintään 3 kuukautta aikaisemmin.

7) Kaupungille luovutettavilla alueilla olevat rakennukset siirtyvät kaupungin omistukseen ja hallintaan seuraavasti:

a) Kaupungilla on oikeus lunastaa tilalla RN:o 1^{78} oleva asuinrakennus 3 kk:n kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta. Rakennuksessa asuvalla talonomistajalla on oikeus asua vuokralla nykyisessä asunnossaan, kunnes kaupunki on osoittanut hänelle toisen asun-

non, kuitenkin kauintaan puolen vuoden ajan kaupantekopäivästä lukien.

b) Tiloilla RN:o 1^{84} ja 1^{103} olevat, kaupungille tulevat rakennukset luovutetaan kaupungin omistukseen asemakaavan vahvistamisen jälkeen tapahtuvassa aluevaihdossa. Tilojen RN:o 1^{79} ja 1^{80} omistajilla on oikeus siirtää pois osittain tai kokonaan tiloilla olevat rakennukset 6 kuukauden kuluessa vaihtokirjan allekirjoittamisesta. Tämän jälkeen kaikkien em. rakennusten hallintaoikeus siirtyy kaupungille. Rakennuksissa asuvilla talonomistajilla on tähän saakka oikeus asua vuokratta nykyisissä asunnoissaan, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes kaupunki on osoittanut asunnon tarpeessa oleville talonomistajille toisen asunnon.

8) Kiinteistöjen luovutuskirja pyritään allekirjoittamaan viimeistään kuukauden kuluttua asemakaavan vahvistamisesta.

5 §.

Elkolla on oikeus siirtää sopimus kolmannelle osapuolelle kaupunkia kuulematta (14.6. 390 §).

Kiinteistöjen myynnit. Alko Oy:lle päätettiin asemakaavan vahvistamisen jälkeen myydä 20. kaupunginosan korttelista n:o 791 ja sen viereisestä, korttelin n:o 794 tonttiin n:o 1, yleiseen alueeseen SÄ^1 ja Töölön kylän tilaan Töölö-Tölö RN:o 1 kuuluvasta Porkkalankadun ja Itämerenkadun välissä sijaitsevasta alueesta muodostettava, n. 2.5 ha:n suuruinen tontti 16 mmk:n kauppahinnasta. Mikäli tontin rakennusoikeus laadittavassa asemakaavassa tulee olemaan suurempi tai pienempi kuin 2 000 huoneyksikköä, kauppahintaa tarkistetaan käyttäen perusteena elinkustannusindeksin pisteluvun 240 mukaista huoneyksikköhintaa 8 000 mk. Huoneyksiköksi lasketaan mahdollisen korkeahallin osalta 125 m^3 rakennustilavuutta. Yhtiöllä on oikeus korvauksetta rakentaa tunneli luovutettavalta tontilta kortteliin n:o 781 kaupungin kanssa erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti. Yhtiö on velvollinen noudattamaan raiteenpitojärjestelmää ja muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä ehtoja (17.5. 308 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin myymään 31.12. mennessä Helsingin Työväenyhdistykselle Vallilan korttelin n:o 548 yhdistys- ja viihdetarkoituksia palvelevaan yleisen rakennuksen tonttiin n:o 8 kuuluvat n. 155 m^2:n suuruinen määräala Kumpula Gumtäkt -nimisestä tilasta RN:o 2 Kumpulan kylässä, n. 542 m^2:n suuruinen osa yleisestä alueesta Zs^1 ja n. 138 m^2:n suuruinen osa yleisestä alueesta Zr^1 tonttijakokartan n:o 3423 mukaisesti 550 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta. Kaupungilla on oikeus käyttää yleisiin alueisiin Zs^1 ja Zr^1 kuuluvia tontinosia korvauksetta yleistä jalankulkua varten sekä luovutettavaa tontinosaa korvauksetta viemäriä varten. Luovutettavan alueen n. 77 m^2:n suuruista osaa rasittaa Asunto Oy Tyyni -nimisen asunto-osakeyhtiön vuokraoikeus. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (3.5. 269 §).

Haga Ungdomsförening -nimiselle yhdistykselle päätettiin perustettavan asunto-osakeyhtiön tai kiinteistöyhtiön nimiin myydä 31.12. mennessä Etelä-Haagan korttelin n:o 29009 asuntokerrostalotonttiin n:o 1 kuuluva n. 688 m^2:n suuruinen määräala Haagan kylässä sijaitsevasta tilasta Backas RN:o 2^{805} tonttijakokartan n:o 1163 mukaisesti 99 900 mk:n käteishinnasta mm. sillä ehdolla, että tontille on rakennettava ilman kaupungin lainaa tai avustusta asuntokerrostalo, johon sijoitetaan vähintään 185 m^2 kerrosalaa käsittävä ruotsinkielinen lastentarha (3.5. 270 §).

Helsingin Puhelinyhdistykselle päätettiin myydä Lauttasaaren korttelin n:o 31032 tonttiin n:o 7 kuuluva 116 m^2:n suuruinen määräala tilasta Lauttasaari RN:o 1^{618} tontinmittaustoimituksen n:o 72044 tonttikartan mukaisesti 20 000 mk:n käteishinnasta ehdolla, että kauppa on tehtävä 1.12. mennessä (20.9. 543 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

I myymään seuraavat 38. kaupunginosassa sijaitsevat tontit:

A) Asunto Oy Salpausseläntie 13:lle korttelin n:o 38308 asuntotontin n:o 1 tonttijakokartan n:o 3125 mukaisesti 730 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta,

B) Asunto Oy Helsingin Länsi-Reunalle korttelin n:o 38308 asuntotontin n:o 4 tonttijakokartan n:o 3125 mukaisesti 552 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta,

C) Asunto Oy Tiirismaantie 6:lle korttelin n:o 38310 asuntotontin n:o 1 tonttijakokartan n:o 3127 mukaisesti 476 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta,

D) Asunto Oy Tiirismaantie 4:lle korttelin n:o 38310 asuntotontin n:o 2 tonttijakokartan n:o 3127 mukaisesti 376 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta,

E) Asunto Oy Tiirismaantie 9:lle korttelin n:o 38311 asuntotontin n:o 1 tonttijakokartan n:o 3283 mukaisesti 580 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta,

F) Asunto Oy Hattelmalantie 8—10:lle n:o 38313 asuntotontin n:o 1 tonttijakokartan n:o 3242 mukaisesti 252 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta,

G) Asunto Oy Helsingin Länsi-Reunalle korttelin n:o 38308 autopaikkatontin n:o 3 tonttijakokartan n:o 3125 mukaisesti 34 200 mk:n suuruisesta käteishinnasta sekä

H) kohdissa B, C ja D mainituille asunto-osakeyhtiölle korttelin n:o 38310 autopaikkatontin n:o 3 tonttijakokartan n:o 3127 mukaisesti 24 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta.

Asuntotonttien osalta noudatetaan seuraavia kauppaehtoja:

1) Tonteille rakennettavien rakennusten piirustukset on saatettava kiinteistölautakunnan hyväksyttäviksi.

2) Tonteille tuleviin rakennuksiin ei saada ilman kiinteistölautakunnan lupaa sijoittaa myymälöitä eikä muita liikehuoneistoja.

3) Tonteille ei saada rakentaa talokohtaisia roskanpolttouuneja, ellei kiinteistölautakunta myönnä poikkeusta.

4) Ostajat ovat velvolliset käyttämään aluetta varten rakennettavan yhteisen lämmityslaitoksen jakamaa lämpöä.

5) Tonteille rakennettavien talojen huoneistoihin on asennettava kaasuliedet.

6) Rakennustyössä on käytettävä helsinkiläistä työvoimaa vähintään 95% kulloinkin työssä olevasta työntekijämäärästä, ellei yleisjaosto toisin määrää. Mikäli alueelle tulevan rakennuksen rakentamiseksi on myönnetty ja on voimassa valtion asuntolaina, on tätä ehtoa noudatettava, sikäli kuin se ei ole ristiriidassa asuntohallituksen asettamien vastaavien ehtojen kanssa.

7) Ostajat vastaavat tontinmittauskustannuksista.

8) Kaupungilla on oikeus saada korvauksetta alueelta tuleva kivilouhe ja ostajat ovat velvolliset kuljettamaan louheen kaupungin osoittamaan paikkaan rakennusviraston kanssa sovittavin ehdoin.

9) Mikäli ostajat rikkovat kauppaehtoja, he ovat velvolliset suorittamaan kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, sopimussakkoa enintään 100 000 mk.

Autopaikkatonttien osalta noudatetaan edellä mainittujen kauppaehtojen kohdissa 1—4 ja 6—9 mainittuja ehtoja.

Korttelin n:o 38308 autopaikkatontin n:o 3 kauppakirjaan merkitään lisäksi ehto siitä, että kaupungilla on oikeus yleisen viemärin rakentamiseen ja pitämiseen tontin alueella asemakaavan osoittamalla paikalla korvauksetta.

II tekemään samanaikaisesti kolmen jäljempänä mainitun asunto-osakeyhtiön kanssa esisopimuksen seuraavan aluevaihdon suorittamisesta:

a) Asunto Oy Hakunilan Kehätie 3, Asunto Oy Hakunilan Kehätie 4 ja Asunto Oy Hakunilan Kehätie 5 nimiset asunto-osakeyhtiöt luovuttavat kaupungille Vantaan kauppalan Hakunilan kylässä sijaitsevista tiloista T 3 RN:o 5[66], T 4 RN:o 5[67] ja T 5

RN:o 5[68] määräalan, johon kuuluu noin 60 ha teollisuuskorttelialuetta.

b) Helsingin kaupunki luovuttaa edellä kohdassa a) mainittujen asunto-osakeyhtiöiden toimesta perustettaville asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöille Helsingin kaupungin 38. kaupunginosassa sijaitsevalta Pihlajiston asemakaava-alueelta asuntotontteja, joiden yhteenlaskettu rakennusoikeus vastaa noin 500 huoneyksikköä.

c) Vaihtokirja allekirjoitetaan sen jälkeen, kun Vantaan kauppala on hyväksynyt kaupungille luovutettavalle alueelle asemakaavan, jossa alue on merkitty käytettäväksi teollisuustarkoituksiin.

d) Vaihdossa noudatetaan seuraavia ehtoja:

1) Pihlajiston tonttien lopullista luovutushintaa tarkistetaan alueen asemakaavan vahvistamisen jälkeen asuntotonttien osalta 4 000 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan.

2) Yhtiöt vastaavat niille luovutettavan tonttialueen sisäisten kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta rakennusviraston kanssa erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti.

3) Kaupungille luovutettavan Hakunilan määräalan luovutushintaa tarkistetaan Hakunilan teollisuusalueen asemakaavan vahvistamisen jälkeen teollisuuskorttelialueen osalta 10 mk:n suuruisen neliömetrihinnan mukaan. Määräalan muu osa siirtyy korvauksetta kaupungin omistukseen.

4) Yhtiöt asettavat edellä kohdassa 3 mainitun tarkistushinnan ja Hakunilan teollisuusalueen asemakaavan mahdollisen vahvistamatta jättämisen johdosta kaupungille maksettavan tarkistushinnan suorittamisen vakuudeksi kiinteistölautakunnan hyväksymän pankkitakuun, arvoltaan 3 mmk, joka on voimassa siihen saakka, kunnes sisäasiainministeriö on vahvistanut kaavan, ja kunnes tarkistushinta on maksettu. Ellei kaavaa ole v:n 1974 loppuun mennessä vahvistettu, yhtiöt suorittavat kaupungin niin vaatiessa tarkistushintana 3 mmk kaupungille käteisellä.

e) Ennen vaihtokirjan allekirjoittamista on yhtiöiden kanssa tehtävä yksityiskohtainen sopimus kaupungille luovutettavan Hakunilan alueen kuntoonpanosta teollisuustonttien rakentamista varten. Sopimusta tehtäessä on lähdettävä siitä, että kaupunki korvaa alueen kaavoituskustannukset ja sisäiset kunnallisteknilliset työt sekä että yhtiöt vastaavat alueen saattamisesta rakennuskelpoiseen kuntoon aiheutuvista kaikista muista kustannuksista.

f) Yhtiöt hankkivat ennen vaihtokirjan allekirjoittamista Vantaan kauppalan sitoumuksen siitä, ettei kauppala tule käyttämään Keskus-Sato Oy:n ja kauppalan, entisen Helsingin maalaiskunnan, välisen, 12.10.1967 allekirjoitetun yhteistoimintasopimuksen kohdan 16 mukaista oikeutta teollisuusalueen lunastamiseen.

g) Sopijapuolet vastaavat kaikista luovutettaviin alueisiin kohdistuvista veroista ja maksuista, jotka koskevat aikaa ennen lopullista luovutuspäivää, vaikka ne erääntyisivätkin maksettaviksi vasta sanotun ajankohdan jälkeen.

h) Julkisen kaupanvahvistajan palkkion tämän esisopimuksen vahvistamisesta suorittavat sopijapuolet kumpikin puoleksi (14.6. 393 §).

Telko Oy:n toimesta perustettavalle kiinteistöyhtiölle päätettiin myydä Herttoniemen korttelin n:o 43011 teollisuustontista n:o 6 ja saman korttelin teollisuustontin n:o 5 n. 2 025 m²:n suuruisesta itäosasta muodostettava liiketalotontti 1 305 000 mk:n käteishinnasta mm. seuraavilla ehdoilla: mikäli asemakaavan muutoksen mukaan laskettava muodostettavan tontin huoneyksikköluku on suurempi kuin 174, korotetaan kauppahintaa ylimenevältä osalta 7 500 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan; muodostettavalle tontille on rakennettava vähintään 5 000 m²:n suuruinen toimistotalo vesikattovaiheeseen 31.12.1975 mennessä uhalla, että yhtiön on muutoin suoritettava kaupungille

sopimussakkoa 1 575 000 mk. Kiinteistölautakunta voi myöntää pidennystä rakennusaikaan. Sopimussakon suorittamisesta on annettava kiinteistölautakunnan hyväksymä vakuus (13.12. 741 §).

Dipl.ins. Yrjö Havukaiselle päätettiin myydä n. 216 m²:n suuruinen määräala tilasta Vartio RN:o 2^{1085} Vartiokylän kylässä 4 500 mk:n käteishinnasta kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 16718/NA 51 mukaisesti mm. siten, että kauppa on tehtävä 31.12. mennessä ja kaupungilla on oikeus myöhemmin periä tontin omistajalta luovutettavan määräalan osalta rakennuslain mukainen korvaus kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista (31.5. 356 §).

Keskinäiselle vakuutusyhtiölle Eläke-Varmalle päätettiin perustettavan Kiinteistö Oy Kokkokalliontie 1:n lukuun myydä Konalan kylässä sijaitsevaan tilaan Opinkallio RN:o 1^{11} ja yleiseen alueeseen 46 K kuuluva n. 755.6 m²:n suuruinen alue, joka asemakaavan muutosehdostuksen n:o 6600 mukaan kuuluu korttelin n:o 46133 tonttiin n:o 11, alustavan tonttijakokartan n:o 3363 mukaisesti 107 750 mk:n suuruisesta käteishinnasta. Mikäli em. asemakaavan muutosehdotuksen mukainen tilanne korttelin n:o 46133 suunnitellun tontin n:o 11 käyttötarkoituksen tai rakennusoikeuden osalta muuttuu seuraavassa vahvistettavassa asemakaavassa, suoritetaan muutoksen aiheuttamat hinnantarkistukset kaupassa käytetyn hinnoitteluperusteen, 3 800 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan. Kadun ja viemärin rakentamiskustannuksia koskeva ehto on sama kuin edellä. Kauppa on tehtävä 31.5. mennessä (22.3. 177 §).

Asunto Oy Ounasvaarantie 3 -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä rasituksista vapaina

A) Mellunkylän korttelin tonttiin n:o 8 kuuluvat n. 1 979 m²:n suuruinen määräala tilasta Utby RN:o 3^{61}, n. 600 m²:n suuruinen määräala tilasta Vallinpelto RN:o 3^{114} ja n. 31 m²:n suuruinen määräala tilasta Fallskogen RN:o 3^{145} tonttijakokartan n:o 3343 mukaisesti 476 800 mk:n käteishinnasta sekä

B) saman korttelin tonttiin n:o 9 kuuluvat n. 1 750 m²:n suurinen määräala tilasta Utby RN:o 3^{61} ja n. 193 m²:n suurinen määräala tilasta Vallinpelto RN:o 3^{114} em. tonttijakokartan mukaisesti 19 400 mk:n käteishinnasta (20.9. 544 §).

Luonnospiirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kiinteistön Kirvesmiehenkatu 2 käyttösuunnitelmaa (Herttoniemen uusi poliisivartioasema) koskevat, 29.3. päivätyt luonnospiirustukset n:o 1—6. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, ettei taloon tulevaa kirjastoauto-osastoa koskevien muutostöiden kustannuksiin haeta rakennusavustusta (4.10. 575 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat asiat

Kultaklausuuliehdon soveltaminen eräisiin vuokrasopimuksiin. Kaupunginvaltuuston v. 1961 tekemän päätöksen mukaan on n. 300 Käpylän, Koskelan, Kumpulan ja Taivaskallion vuokramiehiltä peritty tontinvuokrat kultaklausuuliehtoisina, jolloin mahdolliset vuokrien vaihtelut aiheutuvat USA:n dollarin kurssin muutoksesta. Kaupunginvaltuusto päätti, että ns. kultaklausuuliehtoisiin vuokrasopimuksiin perustuvat v:n 1972 vuokrat peritään samansuuruisina kuin v:n 1971 perinnässä ja että vuokramiehille ilmoitetaan, että kullan unssihinnan noususta ja v. 1967 tapahtuneesta devalvoinnista aiheutuva vuokran korotus peritään myöhemmin, mikäli ns. vakauttamislainsäädäntö antaa siihen mahdollisuuden (13.12. 742 §).

Tonttien vuosivuokran määräämisperusteen tarkistaminen. Kaupungin asuntotonttien vuokranmääräämisperusteet on viime aikoina vahvistettu erisuuruisen luovutushinnan mukaan riippuen siitä, rakennetaanko tontille asuinrakennus asuntolainan turvin vai ilman sitä. Asuntolainoitettujen asuintalojen

tonttien vuokrat ovat yleensä olleet 80% ilman asuntolainaa rakennattavien rakennusten tonttien vuokrista. Tämä menetelmä otettiin käyttöön v. 1969. Asuntotuotantolakia muutettiin v. 1970 siten, että osakehuoneistojen omistajat voivat omalta osaltaan suorittaa takaisin asunto-osakeyhtiölle myönnetyt valtion lainat. Maksamalla takaisin asuntolainan huoneiston omistaja vapautuu tarjoamasta asuntoaan kunnalle sekä myyntihintaa koskevista rajoituksista. Mikäli asuntolaina maksetaan pian rakentamisen jälkeen saa omistaja nykyisten vuokrasopimusehtojen vallitessa ylimääräistä hyötyä kaupungin kustannuksella, koska kaupunki oli vuokrannut tontin käytössä olevaa vuokraa alemmasta vuokrasta. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan sisällyttämään vastedes tehtäviin asuntotonttien vuokrasopimuksiin vuokran suuruutta koskevaan sopimuskohtaan seuraavan lisämääräyksen:

»Sinä aikana, jolloin tontille rakennettava asuintalo on asuntolainoitettu tai jolloin talon osakkeenomistajilla tahi vähintään yhdellä heistä on henkilökohtaista asunto- ja lisälainaa, kuitenkin kauintaan 25 vuotena, kannetaan vuosivuokrasta 80%» (26.1. 68 §).

Valtion ja Helsingin yliopiston omistamien eräiden määräalojen vuokraaminen kaupungille sekä eräiden tonttien vuokraaminen rakennuttajille. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

A) tekemään Suomen valtion kanssa seuraavan vuokrasopimuksen:

Sopimus

Suomen valtio vuokraa täten Helsingin kaupungille Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevasta tilasta Malmgård RN:o 49 kaksi määräalaa, pinta-alaltaan n. 39 580 m², kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 16808/NA 52 mukaisesti seuraavin ehdoin:

1) Vuokra-aika alkaa 1.7.1972 ja jatkuu toistaiseksi, kuitenkin vähintään 10 vuotta, kunnes aluetta koskeva aluevaihto on toteutunut, mutta kuitenkin kauintaan 30.9.1996 saakka.

2) Helsingin kaupunki suorittaa alueista vuokraa sata (100) markkaa rakennettavalta huoneyksiköltä, kuitenkin vähintään 91 714 mk v:lta 31.12.1972 asti. Tämän jälkeen on vuotuinen vuokra riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 43.48 mk/huoneyksikkö, kuitenkin vähintään 39 875 mk vuodessa, ja perusindeksinä lukua 100 ja että vuokraa kunkin kalenterivuoden aikana korotetaan tai alennetaan niin monella täydellä 10 prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi on täysinä 10 prosentteina suurempi tai pienempi perusindeksiä. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Vuokra maksetaan vuosittain kesäkuun kuluessa rakennushallituksen postisiirtotilille n:o 3043-6.

3) Kaupungilla on oikeus edelleen vuokrata alueet kolmannelle.

4) Kaupungilla tai sen oikeuttamalla on oikeus hakea poikkeuslupa ja rakennuslupa alueille rakennettaville rakennuksille välittömästi valtion hyväksyttyä tämän sopimuksen.

5) Vuokratuille alueille rakennettavat asuintalot saadaan rakentaa ainoastaan valtion asuntolainan turvin.

6) Tämä sopimus purkautuu, jos vuokratuilla alueilla ei ole 31.12.1973 mennessä aloitettu rakennustöitä.

B) tekemään Helsingin yliopiston kanssa seuraavan vuokrasopimuksen:

Sopimus

Helsingin yliopisto vuokraa täten Helsingin kaupungille Etelä-Kaarelan kylässä si-

jaitsevasta tilasta Mikonmäki RN:o 10 liitteenä olevaan karttaan merkityn määräalan, jonka muodostaa Helsingin yliopiston omistama osa Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunnan 13.4.1972 hyväksymän Kannelmäen asemakaavaehdotuksen n:o 6754 mukaisesta korttelin n:o 33178 tontista n:o 1, pinta-alaltaan 1 379.5 m^2, seuraavin ehdoin:

1) Vuokra-aika alkaa 1.7.1972 ja jatkuu toistaiseksi, kunnes alue siirtyy Helsingin kaupungin omistukseen, kuitenkin kauintaan 31.12.2035 saakka.

2) Helsingin kaupunki suorittaa alueesta vuokraa 5.91 mk rakennettavalta kerrosneliömetriltä, kuitenkin vähintään 11 317.74 mk v:ssa 31.12.1972 asti. Tämän jälkeen on vuotuinen vuokra riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 2.46 mk/kerrosneliömetri, kuitenkin vähintään 4 713.23 mk v:lta, ja perusindeksinä lukua 100 ja että vuokraa kunkin kalenterivuoden aikana korotetaan tai alennetaan niin monella täydellä 10 prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi on täysinä 10 prosentteina suurempi tai pienempi perusindeksiä. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet.

Siltä ajalta, jona tontilla olevalla talolla on voimassa oleva valtion asuntolaina, alennetaan tontin vuokraa 35% edellyttäen, että asuntolainaa on kuoletettu asuntohallituksen hyväksymän kuoletussuunnitelman mukaisesti.

Alueen vuokraa korotetaan 40 v:n kuluttua vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta 30%:lla alkuperäisestä vuosivuokrasta ja 60 v:n kuluttua vuokra-ajan alkamisesta jälleen 30%:lla laskettuna alkuperäisestä vuosivuokrasta.

Vuokra maksetaan vuosittain kesäkuun kuluessa postisiirtotilille n:o 6929—0 Helsingin yliopiston rahastot.

3) Kaupungilla on oikeus edelleen vuokrata alue kolmannelle.

4) Kaupungilla tai kaupungin oikeuttamalla on oikeus hakea poikkeuslupa ja rakennuslupa alueelle rakennettaville rakennuksille välittömästi yliopiston hyväksyttyä tämän sopimuksen.

5) Vuokratulle alueelle saadaan rakentaa ainoastaan valtion asuntolainoittamia rakennuksia.

6) Tämä sopimus purkautuu, ellei vuokratulla alueella ole 31.12.1973 mennessä aloitettu rakennustöitä.

C) vuokraamaan, sen jälkeen kun alueet ovat siirtyneet kaupungin omistukseen, 31.12. 2035 saakka Salpa Oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle tai yhtiöille Kannelmäen kaava-alue 3:n korttelin n:o 33176 autopaikkatontin n:o 1 ja asuntokerrostalotontin n:o 2 sekä korttelin n:o 33178 asuntokerrostalotontin n:o 1 samoin kuin asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle yhtiölle tai yhtiöille Kannelmäen kaava-alue 3:n korttelin n:o 33170 asuntokerrostalotontin n:o 2 ja yleisen rakennuksen tontin n:o 3, korttelin n:o 33172 autopaikkatontin n:o 2 ja korttelin n:o 33173 asuntokerrostalotontin n:o 1 noudattaen asuntotilojen osalta virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavaa 2 000 mk:n suuruista huoneyksikköhintaa, kerrosalaan kuuluvien liiketilojen osalta pistelukua 100 vastaavaa 5 000 mk:n suuruista huoneyksikköhintaa, yleisen rakennuksen tilojen osalta pistelukua 100 vastaavaa 1 000 mk:n suuruista huoneyksikköhintaa ja autopaikkatonttien osalta pistelukua 100 vastaavaa 4 mk:n suuruista neliömetrihintaa, noudattaen lisäksi asuntolainan turvin rakennettavien asuntotonttien osalta valtuuston 26.1.1972 tekemää päätöstä sekä asuntotonttien osalta kerrosalaan kuulumattomien asemakaavan mukaisten palvelutilojen osalta seuraavia periaatteita:

1. Muuhun tarkoitukseen kuin myymälöiksi käytettävistä palvelutiloista ei peritä vuokraa.

2. Myymälöiksi käytettävistä palvelutiloista peritään vuokraa samojen perusteiden mukaan kuin asuntolainoitetusta asuinrakennuksesta.

3. Edellinen kohta toteutetaan siten, ettei vuokrasopimusta tehtäessä peritä vuokraa vielä mistään palvelutiloista, vaan että kiinteistölautakunta liittää vuokrasopimukseen seuraavan ehdon: »Kiinteistölautakunnalla on oikeus määräämästään ajankohdasta lukien tarkistaa vuokra siltä osin, kuin tontille rakennettaviin rakennuksiin tulee myymälöinä käytettäviä tiloja. Tarkistus suoritetaan noudattaen asuntolainoitettavan asuinrakennuksen huoneyksikköhintaa.»

4. Edellä 3 kohdassa mainittu tarkistus toteutetaan sitten, kun vuokramies toimittaa piirustukset kiinteistölautakunnan hyväksyttäviksi (21.6. 438 §).

Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä päätettiin vuokrata Vuosaaressa olevat tilat RN:o 1^{35}, 1^{36}, 1^{38}, 1^{39} ja 1^{58} yhteensä n. 8.07 ha sekä yhtiön omistama osuus Vuosaaren kylässä sijaitseviin n. 7.55 ha:n suuruisiin yhteisiin alueisiin käytettäviksi ulkoilualueena 1.7. 1972—1.7.1982, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes alue siirtyy kaupungin omistukseen. Vuosivuokra on 1 000 mk, joka on maksettava vuosittain joulukuun loppuun mennessä. Kaupunki pyrkii suorittamaan alueella tehokasta valvontaa luonnon ja puuston turvaamiseksi. Kaupungilla on oikeus pystyttää alueelle kevytrakenteisia, ulkoilutarkoituksia palvelevia rakennelmia. Kaupunki vastaa alueen siivoamisesta. Kaupungilla on oikeus rakentaa alueen rajoille aidat, jotta aluetta ei käytettäisi muuhun kuin ulkoilutarkoituksiin. Alueella on telttailu kielletty (6.9. 509 §, ks. maa- ja metsätalous).

Huolto- ja jakeluasematonttien luovutusmääräysten tarkistaminen. Kaupunginhallitus asetti v. 1969 komitean kiireellisesti tarkistamaan voimassa olevat huolto- ja jakeluasematonttien luovutusmääräykset. Mietintö valmistui 2.11.1970. Huolto- ja jakeluasemien luovutustapa oli tärkeimpiä käsitellyistä asioista ja komitea päätyi lähinnä huutokauppamenettelyyn ja suljettujen tarjousten jättämismenettelyyn. Vuokran suuruuden tulisi määräytyä huutokaupassa tehdyn korkeimman vuosivuokran mukaan. Vuokran tarkistamismahdollisuus olisi kuitenkin säilytettävä, ei kuitenkaan useammin kuin 5 v:n väliajoin, ja vuokra olisi edelleen pidettävä sidottuna indeksiin. Vuokrattavan alueen enimmäisvuokra-ajan tulisi olla huoltoaseman osalta edelleen 25 v, jakeluaseman osalta 10 v sekä kausiaseman osalta 5 v. Asemien aukioloajan määrääminen voitaisiin jättää öljy-yhtiöiden harkintaan, mutta vuokramiehet olisi velvoitettava järjestämään huoltoasemille tarkoituksenmukainen, ympärivuotinen päivystys. Matkailunäkökohtiin olisi myös kiinnitettävä entistä enemmän huomiota sijoittamalla mm. opaskarttoja huoltoasemille. Käymäläkysymykseen kiinnitettiin myös erityistä huomiota. Saatuaan asiasta kiinteistölautakunnan lausunnon, kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen huolto- ja jakeluasematonttien luovutusmääräysten tarkistamisesta. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat kolme toivomuspontta:

1) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen valtuusto edellyttää, että suunnittelun alaisena olevien keskustaan johtavien pääliikenneväylien varrelle paikkoihin, joista on hyvät joukkoliikenneyhteydet keskustaan, varataan keskustan ulkopuolelle riittävästi alueita autopalvelupisteiden rakentamista varten.

2) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen valtuusto esittää, että vuokrattaessa maata huoltoasemia ja vastaavia varten ympäristössä olevien rakennusten mahdollinen erikoisluonne huomioidaan siten, ettei huoltoasemia ym. sijoiteta lastentarhojen ja -seimien, lasten leikkipuistojen tai van-

hain- ja eläkeläiskotien välittömään läheisyyteen.

3) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen valtuusto edellyttää, ettei keskioluen tarjoilua sallita Helsingissä sijaitsevilla huoltoasemilla ja vastaavilla (5.4. 201 §, khn mtö n:o 2, kunn. as kok. n:o 47).

Tonttien ym. vuokraaminen eri tarkoituksiin. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Posti- ja lennätinhallituksen kanssa seuraavan, 30.12.1970 allekirjoitettuun vuokrasopimukseen liittyvän lisäsopimuksen:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin ja Suomen valtion, edustajanaan Posti- ja lennätinhallitus, joita seuraavassa nimitetään kaupungiksi ja valtioksi, kesken on tehty seuraava sopimus:

1. Tämä sopimus perustuu kaupungin ja valtion välillä 30.12.1970 allekirjoitettuun vuokrasopimuksen 8 kohtaan ja koskee Helsingin kaupungin VII kaupunginosassa sijaitsevaan Tähtitornin vuoreen rakennettavan valtion laitesuojan ja kaupungin väestönsuojan omistus- ja käyttöoikeussuhteita sekä hankkeeseen liittyvien hankinta- ja käyttökustannusten jakaantumista sopijapuolten kesken. Hankintakustannuksiin luetaan ne kustannukset, jotka tarvitaan valmiin rakennuksen toteuttamiseen esim. rakennus-, suunnittelu- ja valvontakustannukset, mutta ei kummankaan sopijapuolen hallintokustannuksia eikä pääoman korkokustannuksia.

2. Tämän sopimuksen liitteenä olevaan Posti- ja lennätinhallituksen piirustukseen n:o 262—12 on merkitty molempien sopijapuolien omistuksessa olevat tilat sellaisina kuin ne olivat suunnitelmien mukaan tätä sopimusta tehtäessä. Mahdollisten myöhäisempien muutosten vaikutus esim. kustannusten jakaantumiseen otetaan huomioon todellisen tilanteen ja tämän sopimuksen periaatteiden mukaisina.

3. Toisella sopijapuolella on oikeus käyttää toisen omistuksessa olevia tiloja seuraavasti:

3.1 Valtiolla on oikeus asentaa kaapeliputkitus tarvittavine tarkastuskaivoineen kaupungin tilojen lattiatasojen alapuolelle Laivasillankadun sisäänkäynnin kautta katualueelle sekä varapumppausjohto johdettuna vanhaan viemäritunneliin. (Vuokrasop. 5 ja 6 §).

3.2 Kummallakin sopijapuolella on oikeus kuljettaa suuria, harvoin vaihdettavia kojeyksiköitä, esim. varavoimakoneistoja, toisen tilojen kautta omiin tiloihinsa (Vuokrasop. 7 §).

3.3 Mikäli valtio joutuu luopumaan Ullanpuistikon ajoneuvosisäänkäynnin käyttämisestä kaupungin tilojen tultua valmiiksi rakennetuiksi, jolloin nykyisen suunnitelman mukaan ajoneuvosisäänkäynti peitetään ja Ullanpuistikosta rakennetaan erillinen jalankulkusisäänkäynti, kaupunki antaa valtiolle oikeuden rauhanaikaisen ajoneuvoliikenteensä johtamiseen suojatiloihinsa Laivasillankadulta tai Fabianinkadulta kaupungin tilojen halki. Mikäli kaupungin tiloja tarvitaan väestönsuojakäyttöön tai muutoin avataan Ullanpuistikon sisäänkäynti ajoneuvoliikenteelle, valtion liikenne siirtyy sen kautta tapahtuvaksi. Ajoreitti kaupungin tilojen halki mitoitetaan RT 998.508 mukaisella 9 m pitkällä kuorma-autolla ajamista varten siten, että ajoväylä suoralla osuudella on 3.0×3.0 m^2.

3.4 Kaupungilla on oikeus käyttää Ullanpuistikon ajoneuvosisäänkäyntiä väestönsuojansa tulotienä silloin, kun kaupungin tiloja käytetään väestönsuojeluun. Tätä tarkoitusta varten sisäänkäynti tehdään väestönsuojista annettuja määräyksiä noudattaen siten, että käytävän leveys on 6 m. Muuna aikana kaupungilla on oikeus käyttää sisäänkäyntiä paikoitustilojensa tarvitsemaa jalankulkua varten. Mikäli kaupunki haluaa käyttää sisäänkäyntiä ajoneuvoliikennettä varten, on siitä sovittava erikseen.

3.5 Valtiolla on oikeus louhia kaksi yhteyskäytävää omista tiloistaan kaupungin tiloihin liitepiirustuksessa osoitetuissa kohdissa. Valtion on varustettava yhteyskäytävät niiden liittymiskohdissa kaupungin tiloihin vähintään rakennustarkastusviranomaisen hyväksymällä paloseinällä. Yhteyskäytävät toimivat hätäpoistumisteinä suojien valmistuttua.

3.6 Kummallakin sopijapuolella on oikeus käyttää oman suojansa louhinta- ja runkorakennusvaiheessa toisen keskeneräisiä tiloja ja käytäviä louhintamassojen kuljetukseen ja rakennustyömaan tarpeisiin sekä muutenkin sikäli, kuin nämä tilat eivät ole toisen sopijapuolen työkohteina tai käytöstä muuten aiheudu kohtuutonta haittaa. Tiloja käyttäneellä on velvollisuus käytöstä luopuessaan palauttaa ne siihen kuntoon, kuin ne olivat niitä käyttöön otettaessa.

3.7 Kumpikin sopijapuoli pyrkii sijoittamaan työmaansa tarvitsemat toimisto-, sosiaaliset ym. tilat maanpinnan alapuolelle ja välttämään vastaavien maanpäällisten tilojen rakentamista. Tätä tarkoitusta varten kaupunki tyhjentää ns. Kirurgin vanhan suojan ja urakoitsijat velvoitetaan ensisijaisesti vuokraamaan osia näistä tiloista edellämainittuun tarkoitukseen. Tilat luovutetaan sellaisina kuin ne ovat nykyisen arkistokäytön jäljiltä, jollaisiksi ne on jälleen saatettava työmaakäytön päätyttyä, lukuun ottamatta normaalia kulumista.

4. Rakennushanke toteutetaan osittain yhtenäisenä siten, että molempien sopijapuolien suojatilojen louhinnat ja pultitustyöt teetetään yhtenä, rakennushallituksen hankkimana urakkana.

Louhittujen pintojen ruiskubetonityöt toteutetaan samalla tavalla kuin louhintakin, joko erillisenä tai sisustustyön osaurakkana. Ruiskubetonitöiden urakoitsija valitaan edullisimman erillistarjouksen perusteella.

Varsinainen runkotyö suoritetaan siten, että ensimmäisessä rakennusvaiheessa rakennetaan valmiiseen käyttökuntoon valtion tilat ja vasta näiden valmistuttua kaupungin tilat. Molempia rakennusvaiheita voidaan limittää vain siten, että valtion runkotyöosuuden tarvitsemat kohtuulliset työmaa- ja liikennetilat ovat käytettävissä sen valmistumiseen saakka, kuitenkin kauintaan 1.9.1974 saakka.

Näiden rakennusvaiheiden yhteydessä Ullanpuistikon ajoneuvosisäänkäynti rakennetaan valmiiksi, mutta ei vastaavaa henkilösisäänkäyntiä. Ajoneuvosisäänkäynti varustetaan kuitenkin varauksilla henkilösisäänkäynnin liittämiseksi siihen.

Yhteinen urakointi toteutetaan siten, että kummankin sopijapuolen toimittamien suunnitelmien pohjalta Rakennushallitus laatii yhdessä kaupungin edustajien kanssa tarjouspyynnöt urakkaohjelmineen. Urakkasopimuksen laatii ja allekirjoittaa Rakennushallitus. Sopimuksen teossa noudatetaan valtion sopimuskaavakkeita ja valtion talonrakennusurakoita koskevia yleisiä sopimusehtoja. Urakkahinnat pyydetään erikseen sovittavalla tavalla eriteltyinä kaupungin ja valtion osille. Urakoitsija valitaan halvimman, hyväksyttävän kokonaishinnan perusteella. Jos tämän tarjouksen mukaiset kaupungin ja valtion osahinnat ovat urakkakilpailun halvimmat, nämä ovat kaupunkia ja valtiota sitovat. Mikäli näin ei ole, kokonaishinnasta lasketaan osahinnat urakkakilpailun kolmen kokonaishinnoiltaan halvimman tarjouksen osahintojen keskinäisen suhteen keskiarvona, mikäli jompikumpi sopijapuoli ei osoita, että tämä menettely johtaa huomattavan epäoikeudenmukaiseen jakosuhteeseen.

Urakkatarjousten avaus toimitetaan Rakennushallituksessa. Kaupungin edustajilla on oikeus ennen urakoitsijan valintaa tarkastaa tarjoukset ja niiden yhdistelmät sekä hyväksyä valittu urakoitsija sekä kustannukset ennen urakkasopimuksen allekirjoittamista. Tarjousten käsittelyssä kumpikin sopijapuoli sitoutuu normaaleihin käsittelyssä noudatettaviin velvollisuuksiin, myös toista sopijapuolta koskevien tietojen osalta.

Maksuerät jaetaan siten, että kaupungin ja

valtion tiloja koskevat maksuosuudet maksetaan suoraan po. tilan rahoittajalta urakoitsijalle. Mahdollisten muutostöiden tarjouskäsittely ja tilaaminen sekä rahoitus hoidetaan suoraan po. tilan käyttäjän ja urakoitsijan kesken.

Kumpikin sopijapuoli valvoo itse omien tilojensa rakentamisen teknillisen toteuttamisen.

5. Kustannusten jakaminen

5.1 Kumpikin osapuoli maksaa omistuksessaan olevien tilojen hankintakustannukset, mikäli jäljempänä olevasta ei muuta johdu.

5.2 Rakennushankkeen yhteisesti toteutettavaan urakkaosaan kohdistuvat yllättävät kustannukset (esim. lakko, sota, konkurssi, Tähtotorninkadun koristealtaan mahd. korjaaminen, korvaukset ulkopuolisille, myöhästymissakot) katsotaan hankkeen yhteisiksi kustannuksiksi ja jaetaan urakkasopimuksen rahoitusosuuksien suhteessa sopijapuolten kesken. Huolimattomasta louhinnasta urakoitsijan suorittamat sakot kuuluvat sille sopijapuolelle, jonka tiloissa po. louhintaryöstö on syntynyt.

5.3 Yhteisesti toteutettavan urakkaosuuden työmaatiloista mahdollisesti aiheutuvat kustannukset katsotaan hankkeen yhteisiksi kustannuksiksi ja jaetaan urakkasopimuksen rahoitusosuuksien mukaisessa suhteessa.

5.4 Valtion omistaman Ullanpuistikon sisäänkäynnin ilmanvaihtolaitteet mitoitetaan siten, että ne huolehtivat sen kaupungin käytävätilan ilmanvaihdosta, joka jää valtion sisäänkäyntitilojen ja kaupungin väestönsuojaovien väliselle alueelle. Tämän tekee valtio omalla kustannuksellaan.

5.5 Toisen sopijapuolen omistuksessa olevaan tilaan kohdistuvien toisen sopijapuolen oikeuksista suoritetaan seuraavat korvaukset:

Kohdassa 3.1 mainittujen rakennelmien aiheuttamat rakennuskustannukset (louhintaprofiilin suurentumisena ja rakennuskustannukset) maksaa valtio yksikköhintojen perusteella kokonaan kaupungin osuuden sisustamistyön yhteydessä laskutuksen mukaan.

Kohdassa 3.2 mainitusta oikeudesta ei sen tarvitsija suorita muuta korvausta kuin ne kulut, jotka suoranaisesti aiheutuvat kyseessä olevan kuljetuksen vaatimista tilapäisjärjestelyistä.

Kohdassa 3.3 mainitun Ullanpuistikon ajoneuvoväylän sulkemisen ja siihen liittyvän henkilösisäänkäynnin rakentamisen kustannusten maksamisesta sovitaan erikseen kaupungin ja valtion kesken.

Kohdassa 3.4 mainitusta oikeudesta ei kaupunki maksa korvausta valtiolle. Mikäli kuitenkin myöhemmin sovitaan sisäänkäynnin käyttämisestä kaupungin tilojen ajoneuvoliikennettä varten, maksaa kaupunki saamastaan oikeudesta vuokraa, jonka suuruus sovitaan samassa yhteydessä. Vuokran suuruutta määrättäessä ei pääomakustannuksia oteta huomioon.

Kohdassa 3.5 mainitut rakennuskustannukset suorittaa valtio.

Kohdassa 3.6 mainitusta oikeudesta käyttäjä suorittaa vuokraa kuten katualueesta, jota käytetään rakennustyömaan tarpeisiin. Vuokraa ei kuitenkaan suoriteta niistä osista, joita käytetään pelkästään liikennöintiin.

Kohdassa 3.7 mainitusta Kirurgin suojan käyttämisestä suoritetaan korvaus arkistokäyttöä enintään vastanneen neliömetrivuokran mukaisesti.

6. Kumpikin sopijapuoli hankkii ja kustantaa omien tilojensa suunnitelmat.

Niiltä osin kuin suunnittelun eri vaiheiden yhteydessä aikaisemmin on sovittu Ullanpuistikon ajoneuvosisäänkäynnin ja suojaan liittyvien muiden maanpäällisten näkyvien osien suunnittelemisesta kaupungin laadituttamien suunnitelmien yhteydessä, valtio suorittaa korvauksen tehdyistä lopullisista suunnitelmista laskua vastaan.

Kumpikin sopijapuoli asettaa toisen käyttöön riittävän ajoissa ne tiedot tai osasuunnitelmat, jotka tarvitaan 3 kohdassa mainit-

tujen käyttöoikeuksien mahdollistamiseksi. Kumpikin sopijapuoli hankkii itse tarvittavat rakennus- ym. luvat.

7. Tarvittaessa tulkita tai muuttaa tämän sopimuksen sanamuotoa on sitä haluavan ilmoitettava siitä toiselle osapuolelle. Tämän jälkeen on molempien viipymättä nimettävä neuvottelijansa, jotka valmistelevat asian saatettavaksi sopijapuolten päättävien elinten hyväksyttäväksi.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen muuttamalla kohdan 3.4 seuraavaksi:

3.4 Kaupungilla on oikeus käyttää Ullanpuistikon ajoneuvosisäänkäyntiä väestönsuojansa tulotienä silloin, kun kaupungin tiloja käytetään väestönsuojeluun. Tätä tarkoitusta varten sisäänkäynti tehdään väestönsuojista annettuja määräyksiä noudattaen siten, että käytävän leveys on 6 m. Muuna aikana kaupungilla on oikeus käyttää sisäänkäyntiä paikoitustilojensa tarvitsemaa jalankulkua varten. Mikäli kaupunki haluaa käyttää sisäänkäyntiä ajoneuvoliikennettä varten, on siitä sovittava erikseen ja kaupunginhallituksen on päätettävä kaupungin puolesta asiasta (14.6. 405 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan jäljempänä mainitut tontit tietyin ehdoin säätiöille, yhtiöille ym. seuraavasti:

Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets Ab:lle 13. kaupunginosan korttelin n:o 434 huvi-, viihde- ja opintotarkoituksia palvelevien rakennusten tontti n:o 3 kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta 31.12. 2035 saakka osakuntatalon rakentamista varten mm. seuraavin ehdoin:

1) vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava vuosittain kesäkuun kuluessa rahatoimistoon, on 31.12.1972 saakka 64 800 mk. 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu viralisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään perusvuokrana 27 000 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100, sekä että vuokraa kunkin kalenterivuoden aikana korotetaan tai alennetaan niin monella täydellä kymmenellä prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi täysinä kymmeninä prosenteina poikkeaa perusindeksistä. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet;

2) mikäli liiketiloina ja muuhun kuin asunnoksi tai opetustarkoituksiin vuokrattavina tiloina yhteensä käytetään kerrosalaan sisältyviä tiloja enemmän tai vähemmän kuin 800 kerrosneliömetriä, tai mikäli vuokramiehen osakaskorporaatioiden yksinomaisessa, vuokramiehelle tuloa tuottamattomassa käytössä on kerrosalaan sisältyviä tiloja enemmän tai vähemmän kuin 745 kerrosneliömetriä, on kiinteistölautakunnalla oikeus tarkistaa vuokraa seuraavia periaatteita noudattaen:

a. Liiketilojen sekä muuhun tarkoitukseen kuin asunnoiksi tai opetustarkoituksiin vuokrattavien tilojen osalta virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaava huoneyksikköhinta on 6 000 mk.

b. Vuokramiehen osakaskorporaatioiden yksinomaisessa, vuokramiehelle tuloa tuottamattomassa käytössä olevien tilojen osalta vuokraa ei peritä, mikäli näitä tiloja ei käytetä liiketoimintaan.

c. Muiden kuin edellä a ja b kohdassa mainittujen tilojen osalta virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaava huoneyksikköhinta on 3 000 mk.

Liiketiloiksi katsotaan kaikki sellaiset tilat, joita käytetään liiketoimintaan, riippumatta siitä, kenen lukuun liiketoimintaa harjoitetaan.

Vuokraa ei peritä kahden ensimmäisen vuoden ajalta sopimuksen tekemisestä. Kol-

men seuraavan vuoden ajalta vuokrasta peritään puolet.
3—6) ..... (9.2. 97 §).

Proteesisäätiölle päätettiin vuokrata valtuuston 31.5. hyväksymän asemakaavan muutoksen mukainen Ruskeasuon korttelin n:o 729 tontti n:o 10 proteesipajaa varten ajaksi 1.1.1973—31.12.2022 mm. siten, että vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain on suoritettava kesäkuun kuluessa on 31.12.1973 saakka 14 750 mk. 1.1.1974 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 5 900 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet. Siltä ajalta, jolloin rakennusta käytetään pääasiallisesti Proteesisäätiön proteesipajana, kannetaan vuosivuokrasta 50% (6.9. 510 §).

Pasilan korttelien n:o 17001—17043 tontit päätettiin vuokrata kauintaan 31.12.2040 saakka siten, että vuosivuokria määrättäessä virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavana varsinaisen kerrosalan huoneyksikköhintana pidetään 2 400 mk asuntokerrostalotonttien ja 4 400 mk liiketalontonttien ja liiketilojen osalta, että sinä aikana, jolloin asuntotontille rakennettava talo on asuntolainoitettu tai jolloin talon osakkeenomistajilla tahi vähintään yhdellä heistä on henkilökohtaista asunto- ja lisälainaa, kuitenkin 25 vuotena, kannetaan asuntotontin vuosivuokrasta 71%, että vuokrasopimuksissa otetaan huomioon vuokramiehelle asetettava velvoite noudattaa suurkorttelisuunnitteluun liittyviä periaatteita, ja että muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan toimesta määrättäviä luovutushintoja ja -ehtoja (14.6. 391 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, poiketen edellä olevasta päätöksestään, oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Huhtamäki-yhtymä Oy:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön toimesta perustettavalle yhtiölle pääasiallisesti Huhtamäki-yhtymä Oy:n pääkonttoritiloja käsittävää liikerakennusta varten Pasilan suunniteltua korttelin n:o 17015 tonttia n:o 1 vastaavan alueen 31.12.2025 saakka viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» sidotusta vuokrasta, jota määrättäessä pidetään virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavana huoneyksikköhintana varsinaisen rakennusoikeuden osalta 4 167 mk sekä muutoin kiinteistölautakunnan määräämin ehdoin (14.6. 392 §).

Primula Oy:lle päätettiin leipomolaitoksen laajentamista varten vuokrata 2 912.6 m²:n suurinen loppuosa Vallilan korttelin n:o 534 tontista n:o 6 ajaksi 16.4.1972—30.6.2013. Vuotuinen vuokramaksu, joka on maksettava vuosineljänneksittäin, on 31.3.1973 saakka 33 200 mk. 1.4.1973 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 13 835 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Yhtiön vuokraamat alueet saadaan yhdistää yhdeksi tontiksi, joka vastaa korttelin n:o 534 nykyisiä tontteja n:o 6 ja 7, muut ehdot samat kuin edellä (26.1. 67 §).

Teräsmyynti Oy:n toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdsta lukien vuokrata 30 v:n ajaksi Vallilan korttelin n:o 532 n. 1 451.8 m²:n suuruinen tontti n:o 20. Vuotuinen vuokranmaksu, joka on maksettava neljännesvuosittain, on 31.3.1973 saakka 17 422 mk. 1.4.1973 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana pidetään 7 259 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Vuokramies korottaa tontilla olevaa rakennusta vähintään yhdellä kerroksella 5 v:n kuluessa ja kunnostaa tontin aitoineen 31.12. mennessä kiinteistölautakunnan hyväksymällä tavalla (21.6. 435 §).

Helsingin Puhelinyhdistykselle päätettiin vuokrata Käpylän korttelin n:o 825 n. 1 388

m²:n suuruinen tontti n:o 1 puhelinkeskusrakennuksen rakentamista varten sen jälkeen, kun tontin alue on siirtynyt kaupungin hallintaan kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2005 saakka. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain on suoritettava kesäkuun aikana, on 31.12.1973 saakka 5 725 mk. 1.1.1974 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana pidetään 2 290 mk ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet. Puhelinyhdistys korvaa kaupungille sen, minkä kaupunki joutuu suorittamaan tontin alueella olevista puista, istutuksista ja rakenteista Asunto-osuuskunta Käpylälle (1.11. 621 §).

Osuusliike Elannolle päätettiin vuokrata Maunulan korttelin n:o 28211 liiketalotontti n:o 1 liiketalon rakentamista varten kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta 31.12.2035 saakka. Vuotuinen vuokramaksu, joka on maksettava vuosittain kesäkuun kuluessa, on 31.12.1973 saakka 13 000 mk. 1.1.1974 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 5 200 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Entistä korttelin 28 273 tonttia 2 koskeva, kiinteistölautakunnan 7.1.1947 tekemän päätöksen nojalla tehty vuokrasopimus purkautuu lautakunnan määräämänä ajankohtana, jonka jälkeen vuokramies on velvollinen kahden kuukauden kuluessa kustannuksellaan purkamaan ja poistamaan tontilla olevan rakennuksen sekä siistimään alueen (1.11. 623 §).

Johtaja Ole Askolinin toimesta perustettavalle kiinteistöosakeyhtiölle päätettiin vuokrata Etelä-Haagan korttelin n:o 29057 kerrostalotontti n:o 2 vuokratalon rakentamista varten 31.12.2035 saakka mm. seuraavilla ehdoilla: kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan; vuotuinen vuokramaksu, joka on vuosittain suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka 14 652 mk ja 1.1.1973 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 6 105 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100; indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä huomioon puolet (5.4. 204 §).

Insinööritoimisto Jaakko Pöyry & Co:lle päätettiin asemakaavan hyväksymisen jälkeen vuokrata kiinteistölautakunnan hyväksymästä ajankohdasta lukien 31.12.2025 saakka valtuuston 29.9.1971 hyväksymän Pohjois-Haagan eräitä alueita koskevan osayleiskaavan mukaisen korttelin tontti n:o 8 toimitalon rakentamista varten virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavasta 2 000 mk:n huoneyksikköhinnasta ehdolla, että vuokramies luopuu Pitäjänmäen korttelin n:o 46008 tontin n:o 4 vuokraamisesta (5.4. 205 §).

Yhtyneet Ravintolat Oy:lle päätettiin vuokrata n. 12 000 m²:n suuruinen suunnitellun Munkkiniemen korttelin n:o 30003 tontti n:o 2 hotellia varten 31.12.2025 saakka mm. seuraavilla ehdoilla: vuosivuokra, joka on vuosittain suoritettava kesäkuun aikana, on 31.12.1972 saakka 128 500 mk; 1.1.1973 alkaen vuotuinen vuokramaksu on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 53 542 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100; indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet, ja näin määräytyvästä vuosivuokrasta peritään vuokrakauden alusta lukien viiden ensimmäisen vuoden aikana vain puolet; mikäli vahvistettavan asemakaavan mukainen rakennusoikeus ylittää 9 000 m² kerrosalaa, kiinteistölautakunnalla on oikeus tarkistaa vuokraa käyttäen tarkistusperusteena 10 000 mk:n suuruista huoneyksikköhintaa, joka vastaa

em. virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 240; mikäli tontille tulevaan rakennukseen tai siihen liittyviin maanalaisiin tiloihin sijoitetaan muita kuin hotellitarkoituksia palvelevia liiketiloja, lautakunnalla on oikeus korottaa vuokra niiden osalta puolitoistakertaiseksi (12.1. 32 §).

Vanhusten ja lasten tuki-säätiölle päätettiin vuokrata Munkkiniemen korttelin n:o 30032 vanhusten asuntoja varten tarkoitettu asuntokerrostalotontti n:o 4 sen jälkeen, kun tonttia koskeva asemakaavan muutos n:o 6838 on vahvistettu, kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2035 saakka mm. seuraavilla ehdoilla:

1) tontille rakennetaan valtion asuntolainan turvin asuinkerrostaloja, joiden asukkaista vähintään puolet on helsinkiläisiä vanhuksia, jotka ovat yhtäjaksoisesti asuneet Helsingissä tai siihen liitetyillä alueilla vähintään viimeiset 10 v;

2) vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain on suoritettava kesäkuun kuluessa, kaupungin rahatoimistoon on 31.12.1973 saakka 52 000 mk; 1.1.1974 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 20 800 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100; indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet; sinä aikana, jolloin rakennettavassa talossa on asuntolainaa tai jolloin talon osakkeenomistajilla tahi vähintään yhdellä heistä on henkilökohtaista asunto- ja lisälainaa, kuitenkin kauintaan 25 v:na, kannetaan vuosivuokrasta 80 %;

3) vuokramaksusta peritään kuitenkin vain puolet sina aikana, kun tonttia käytetään vanhusten asumistarkoituksiin;

4) siinä tapauksessa, että tulevien rakennusten rakentamiseen myönnetään valtion lainaa, ei tontin vuokraoikeutta saada mistään syystä irtisanoa.

5) ..... (21.6. 434 §).

Lauttasaaren vanhustentalosäätiölle päätettiin vuokrata vanhusten asuntolan rakentamista varten Lauttasaaren korttelin n:o 31002 tontti n:o 3 ajaksi 1.11.1972—31.12. 2032. Vuotuinen vuokramaksu, joka on vuosittain suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1973 saakka 71 500 mk. 1.1.1974 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 28 600 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Edellä mainituin tavoin määräytyvästä vuokrasta peritään kuitenkin vain 25 % ehdolla, että rakennuksessa asuvat ovat sellaisia vanhuksia, jotka yhtäjaksoisesti ovat asuneet Helsingissä tai siihen liitetyillä alueilla vähintään viimeiset 10 v. Muut ehdot ovat samat kuin edellä (1.11. 635 §).

Kiinteistö Oy Salpausseläntie 11 -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata Pihlajiston liikerakennusten korttelin n:o 38039 tontti n:o 1 kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2035 saakka. Vuosittainen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka 18 204 mk ja 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 7 585 mk. Vuokramies on velvollinen käyttämään aluetta palvelevan yhteisen lämmityslaitoksen jakamaa lämpöä erikseen tehtävän sopimuksen mukaan. Ostoskeskusrakennuksen yhteyteen on rakennettava yleisön käyttöön tarkoitettu käymälä, jonka tulee olla maksuttomasti käytettävissä rakennusviraston puhtaanapito-osaston määräämänä aikana ja joka tulee ulkoapäin merkitä kiinteistölautakunnan hyväksymällä kilvellä (5.4. 203 §).

Insinööritoimisto Oy Vesi-Pekalle päätettiin vuokrata Malmin korttelin n:o 38094 tontista n:o 3 ja n. 330 m^2:n suuruisesta osasta saman korttelin tonttia n:o 4 muodostettava

uusi tontti ajaksi 1.1.1973—31.12.2002 mm. seuraavilla ehdoilla:

vuotuinen vuokramaksu, joka on maksettava vuosineljänneksittäin, on 31.3.1974 saakka 2.50 mk/m^2; 1.4.1974 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 1 mk/m^2/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tonttia saadaan käyttää huoltokorjaamo-, varasto- ja verstastarkoituksiin. Vuokramiehellä on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää vuokrasopimus toiselle. Tontille on rakennettava viiden vuoden kuluessa pysyväisluonteisia rakennuksia siten, että lisärakennusten ja nykyisen rakennuksen yhteistä tilavuutta kuutiometrinä ilmaiseva luku on vähintään yhtä suuri kuin tontin pinta-alaa neliömetreinä ilmaiseva luku (4.10. 567 §).

Siltakeskus Oy -nimiselle kiinteistöyhtiölle päätettiin vuokrata Siltamäen korttelin n:o 40005 yleisen rakennuksen tontti n:o 7 ajaksi 1.6.1972—31.12.2035 lastentarha- ja -seimitalon rakentamista varten mm. seuraavilla ehdoilla: vuotuinen vuokramaksu on suoritettava vuosittain kesäkuun kuluessa ja on se 31.12.1973 saakka 3 264 mk; 1.1.1974 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 1 360 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Kaupunki ei peri vuokraa siltä ajalta, jolloin tonttia käytetään lastentarha- ja -seimitarkoituksiin (21.6. 436 §).

Muuttaen 10.2.1971 tekemäänsä päätöstä, kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Kiinteistö Oy Jakolaaksolle ajaksi 1.3.1972—31.12.2035

A) Jakomäen korttelin n:o 41224 asuntotontin n:o 2 valtion asuntolainan turvin rakennettavien vuokratalojen rakentamista varten mm. seuraavilla ehdoilla:

vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka 46 890 mk ja 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 19 537.50 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100; indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena huomioon kulloinkin puolet; vuokramies on velvollinen käyttämään yhteisen lämpökeskuksen jakamaa lämpöä erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti; rakennuksista on varattava vuokrattava tila sähkölaitoksen muuntamoa varten, mikäli sähkölaitos sellaista tarvitsee; tontille saadaan asuntokerrostalon kellarikerrokseen varsinaisen kerrosalan lisäksi rakentaa myymälä tai vastaava, kuitenkin enintään 250 m^2; tontille tulevista asunnoista on varattava 50 % kaupungin osoittamille vuokralaisille, joista 10 % tulee olla rintamamiestunnuksen täyttäviä helsinkiläisiä rintamamiehiä.

B) Jakomäen korttelin n:o 41225 autopaikkatontti n:o 1 autojen pysäköintiä varten mm. siten, että vuotuinen vuokramaksu, joka on vuosittain suoritettava kesäkuun aikana, on 31.12.1972 saakka 1 503.55 mk ja 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 626.48 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100 (8.3. 153 §).

Vakiorakenne Oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata Suurmetsän korttelin n:o 41097 rivitalotontti n:o 1 kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2035 saakka mm. siten, että kesäkuussa suoritetaan vuosittainen vuokramaksu, joka 31.12.1973 saakka on 6 650 mk ja 1.1.1974 saakka vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 2 660 mk vuodelta ja perusindeksinä pistelukua 100. Sinä aikana, jolloin tontille rakennettavassa talossa on asuntolainaa tai jolloin talon osakkeenomistajilla tahi

vähintään yhdellä heistä on henkilökohtaista asunto- ja lisälainaa, kuitenkin kauintaan 25 vuotena, kannetaan vuosivuokrasta 80%. Tontin kautta kulkevia teitä ei saa katkaista, ennen kuin niiden kautta kulkevalle liikenteelle on järjestetty uudet kulkuyhteydet. Rakennus on rakennettava valtion asuntolainan turvin. Rakennukseen on vuokralaisen kustannuksellaan tehtävä sähkölaitoksen ohjeiden mukainen tila sähkölaitoksen muuntamoa varten, josta laitos maksaa teollisuuslaitosten lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaan määräytyvää vuokraa (21.6. 437 §).

Marimekko Oy:lle päätettiin vuokrata Herttoniemen teollisuuskorttelin n:o 43062 eteläosasta n. 15 200 m²:n suuruinen alue, joka vastaa kortteliin suunniteltua tonttia n:o 2 kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2011 saakka. Vuotuinen vuokramaksu, joka on maksettava vuosineljänneksittäin, on 31.3.1973 saakka 114 000 mk ja 1.4.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 47 500 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Vuokramiehellä on vapaa siirtooikeus. Alueelle on rakennettava 31.12.1976 mennessä ainakin vesikattovaiheeseen vähintään 15 000 m³ käsittävät rakennukset asianmukaisesti hyväksyttävien piirustusten mukaisesti (22.3. 175 §).

Etola Oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata Herttoniemen korttelin n:o 43011 tontista n:o 4 ja saman korttelin tontin n:o 5 n. 2 025 m²:n suuruisesta länsiosasta muodostettava liiketalotontti toimitalon rakentamista varten viimeistään 1.1.1974 lukien 31.12.2000 saakka mm. siten, että vuotuinen vuokramaksu, joka on maksettava vuosineljänneksittäin, on 31.3. 1974 saakka 65 250 mk ja 1.4.1974 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana pidetään 26 100 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Mikäli asemakaavan muutoksen mukaan laskettava tontin huoneyksikköluku on suurempi kuin 174, korotetaan perusvuosivuokraa 150 mk:lla kultakin tämän luvun ylittävältä huoneyksiköltä (13.12. 743 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin vuokraamaan Temet Oy:lle Herttoniemen korttelin n:o 43069 teollisuustontit n:o 3 ja 4 viimeistään 1.7.1973 alkaen 31.12.2000 saakka. Vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava vuosineljänneksittäin, on 31.3.1973 saakka 52 700 mk. 1.4.1973 alkaen vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 21 080 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tontit yhdistämällä muodostettavalle uudelle tontille on rakennettava kerrosalaltaan vähintään 6 200 m²:n suuruinen tehdasrakennus vesikattovaiheeseen 31.12.1975 mennessä (15.11. 663 §).

Helsingin Nuorisohotellit Oy:n toimesta perustettavalle kiinteistöosakeyhtiölle päätettiin vuokrata Herttoniemen korttelin n:o 43171 tontti n:o 1 valtion asuntolainan turvin rakennettavaa nuorisohotellia varten kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2035 saakka. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka 37 536 mk ja 1.1.1973 lukien vuosivuokra on riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana pidetään 15 640 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Mikäli tontin rakentamista varten myönnetään valtion lainaa, tontin vuokraoikeutta ei saa mistään syystä irtisanoa (22.3. 176 §).

Emeritus-säätiölle päätettiin vuokrata Tammisalon korttelin n:o 44029 yleisen rakennuksen tontti n:o 2 kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2035 saakka vanhusten palvelutalon rakentamista varten. Vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.

1973 saakka 13 000 mk ja 1.1.1974 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 5 200 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Siltä ajalta, jolloin talolla on asuntolainaa tai jolloin talon osakkeenomistajilla tahi vähintään yhdellä heistä on henkilökohtaista asunto- ja lisälainaa, kuitenkin kauintaan 25 v:lta, kannetaan vuosivuokrasta 80 %. Vuokrasta peritään kuitenkin vain puolet ehdolla, että vähintään 50 % tontille rakennettavassa rakennuksessa asuvista on sellaisia vanhuksia, jotka ovat yhtäjaksoisesti asuneet Helsingissä tai siihen liitetyillä alueilla vähintään viimeiset 10 v. Tontille tuleva rakennus on rakennettava valtion asuntolainan turvin, eikä rakennukseen saada sijoittaa myymälöitä eikä muita liiketiloja (6.9. 511§).

Teknos-Maalit Oy:lle päätettiin ajaksi 29.2. 1972—31.12.1995 vuokrata Pitäjänmäen korttelin n:o 46023 n. 4 384.1 m²:n suuruinen tontti n:o 7 lisäalueeksi yhtiön aikaisemmin vuokraamiin alueisiin seuraavin ehdoin: vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava vuosineljänneksittäin, on 31.3.1973 saakka 19 728 mk ja 1.4.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 8 220 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100; tontille on rakennettava 3 v:n kuluessa vuokrasopimuksen alkamisesta vähintään 5 000 m³ käsittävä rakennus kiinteistölautakunnan hyväksymien piirustusten mukaisesti (19.4. 236 §).

Osuusliike Elannon ja Tukkukauppojen Oy:n toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata Laajasalon korttelin n:o 49080 liikerakennusten tontti n:o 1 kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2000 saakka; vuosivuokra on 31.12.1973 saakka 26 625 mk ja 1.1.1974 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 10 650 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Vuokrasta peritään viiden ensimmäisen vuoden aikana vuokrakauden alusta lukien 20 %, jonka jälkeen vuokra peritään täysimääräisenä. Kiinteistölautakunnalla on oikeus sen jälkeen, kun kymmenen vuotta vuokrakauden alkamisesta on kulunut vaatia, että tontin koko rakennusoikeus on käytettävä ja että liikerakennuksen yhteyteen on rakennettava yleisön käyttöön tarkoitettu käymälä, jonka tulee olla maksuttomasti käytettävissä rakennusviraston puhtaanapito-osaston määräämänä aikana ja joka tulee ulkoapäin merkitä kiinteistölautakunnan hyväksymällä kilvellä (4.10. 568 §).

Vuokra-aikojen jatkaminen ym. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa Markkinointiinstituutin Kannatusyhdistykselle vuokratun Meilahden korttelin n:o 520 tontin n:o 8 perusvuosivuokran 1.4. lukien 10 000 mk:sta 11 600 mk:aan. Korotus aiheutui rakennuksen kerrosalan lisääntymisestä (19.4. 234 §).

Dipl.ins. Martti Koivumäki ja hänen vaimonsa Helena Koivumäki olivat anoneet Käpylän korttelin n:o 861 asuntotontin n:o 9 (Vipusentie 9) 1.6. päättyvän vuokra-ajan jatkamista. Anojat olivat v. 1965 ostaneet tontilla olevan rakennuksen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan anojille ko. tontin ajaksi 1.6.1972—1.1.2020 mm. ehdolla, että vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuussa, on 31.12.1972 saakka 1 633 mk ja 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 710 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet. Vuokramiehellä on vapaa siirto-oikeus (23.2. 123 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1971 tekemäänsä, tontin vuokraamista Kirjateollisuustoimisto Oy:lle koskevaa päätöstä,

että yhtiölle vuokrattavan Herttoniemen korttelin n:o 43066 teollisuustontin n:o 5 vuokra-aika määrätään päättyväksi 31.12. 2010 (22.3. 174 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan muuttamaan Stiftelsen Botby svenska samskola -nimisen säätiön kanssa tehtyä Vartiokylän korttelin n:o 45090 tonttia n:o 2 koskevaa vuokrasopimusta siten, että sopimus tulee koskemaan mainitun korttelin tonttia n:o 3, että uudeksi virallisen elinkustannusindeksin »lokakuu 1951 = 100» pistelukua 100 vastaavaksi perusvuosivuokraksi kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien tulee 10 054.80 mk ja että vuokrasopimuksen 1 §:n 3 mom. muutetaan siten, että vuokraa ei peritä siltä ajalta, jolloin säätiö käyttää tonttia yksinomaan koulutarkoituksiin (9.2. 98 §).

Asuntotonttien luovutus- ja vuokraehtojen sekä asemakaavamääräysten muuttamisesta tekivät vt Jokinen ym. aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin asuinrakennustonttien luovutus- ja vuokraehtojen sekä asemakaavamääräysten muuttamiseksi siten, että asuintalojen alakerta- ja kellaritiloja sallittaisiin käyttää pienliike- ja palvelutarkoituksiin, koska ostoskeskukset eivät yksin kykene tarjoamaan tyydyttävää palvelua niiden vähälukuisuuden ja pienliiketoiminnalle liian kalliiden yhtiö- ja vuokrakustannusten johdosta. Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että v:n 1970 yleiskaavaehdotuksessa on tavoitteelliseksi palveluverkoksi esitetty korttelipalveluja, lähipalvelukeskusta ja aluekeskusta. Näiden erillisten korttelipalvelupisteiden tai lähipalvelukeskusten etäisyydeksi asunnoista on suunniteltu n. 400 m, jolloin asuntoalueille saataisiin kävelyetäisyydelle kohtuullinen määrä palveluja. Tavalliselle esikaupunkialueelle on laskettu n. 200 m:n säteellä tarvittavan vähintään 700 asukasta (n. 270 ruokakuntaa) ylläpitämään yhtä yleismyymälää. Mikäli asuntoalueella sijaitsee myös lähipalvelukeskus, tulee korttelimyymälän vaikutusalueella olla vähintään 1 400 asukasta. Suunnittelussa pyritään myös ottamaan huomioon, että eräät julkiset palvelumuodot, kuten lastentarhat, peruskoulun ala-aste ja kerhotilat sijoitettaisiin pieninä yksikköinä asutuksen sekaan korttelimyymälöiden tapaan. Aloitteessa tarkoitettujen palvelusten sijoittamiseksi asuntokorttelialueille saadaan esim. Koskelan v. 1970 vahvistetun asemakaavan määräysten mukaan asuntokerrostalojen sekä asunto- ja yleisten rakennusten tonteille sallitun kerrosalan lisäksi rakentaa rakennuksen maanpäälliseen kellarikerrokseen sosiaali- ja asumispalvelutiloja enintään 4 % tontin kerrosalasta sekä yhteen rakennukseen, merkityn kerrosalan lisäksi, sisustaa enintään 100 m²:n suuruinen myymälä- tai työhuonetila. Työhuoneiden sijoittamista osittain tai kokonaan maanpinnan alapuolelle ei ole syytä sallia, ellei niissä tapahtuvan toiminnan laatu sitä edellytä. Pienliike ja -palvelutiloja sijoitettaessa tulisi myös ottaa huomioon liikenteen ja pysäköinnin mahdollisesti aiheuttamat häiriöt asukkaiden ja lasten käyttöön tarkoitetuilla pihoilla. Kaupunkisuunnitteluvirastoa on kehotettu rakennettujen asuntoalueiden uudelleen järjestelyjen yhteydessä ja tarvittaessa muulloinkin tutkimaan mahdollisuuksia asemakaavojen muutosten laatimiseksi siten, että aloitteessa mainittuihin tiloihin saataisiin sijoittaa ehdotettuja pienliike- ja palvelutiloja. Kiinteistölautakunta mainitsi, että mikäli asuntotonttia vuokrattaessa voimassa olevista asemakaavamääräyksistä ei muuta johdu, tulee vuokrasopimuksen vuokraehtoihin sisältyä ehto siitä, että tontille rakennettaviin rakennuksiin ei saada sijoittaa myymälöitä eikä liikehuoneistoja. Mikäli asemakaavamääräyksiä myöhemmin muutetaan siten, että liiketilat ovat sallittuja, olisi vuokrasopimusta muutettava ja vuokra tarkistettava, koska liiketaloista peritään korkeampi vuokra kuin asuintaloista. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15.11. 681 §).

Selvityksen antamista kaupungin omistamien asuntotonttien vuokrien korotuksesta koskevassa vt Jokisen v. 1970 tekemässä aloitteessa kiinnitettiin huomiota siihen, että kaupunki on v:n 1970 aikana ryhtynyt korottamaan asuntotonttien vuokria n. 5%:lla. Tämä korotus on suoritettu myös v:n 1969 osalta taannehtivasti. Aloitteentekijät pitivät korotusta huomattavan suurena kaupungin verrattain korkeat asuntotonttien perusvuokrat huomioon ottaen. Uusilla asuma-alueilla ovat asukkaat lisäksi maksaneet kunnallisteknillisten töiden kustannukset suoraan aluerakentajille rakennusvaiheen aikana sekä joutuneet osallistumaan myös yleisten kalliosuojien rakennuskustannuksiin. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti antamaan valtuustolle selitys asiasta ja peruuttamaan 20.4.1970 tehty asiaa koskeva kaupunginhallituksen päätös sekä palauttamaan liikaa perityt vuokrat tai suorittamaan vastaava hyvitys v:n 1970 vuokrakannon yhteydessä. Kiinteistölautakunta totesi, että 9.4.1968 annetulla lailla taloudellisen kasvun turvaamisesta v. 1968—1969 sekä 9.12.1969 vastaavalla v. 1970 koskevalla lailla poistettiin maanvuokrasopimuksissa olleet indeksiehdot niiltä osin, kuin ne kohdistuivat valtalain voimaantulon jälkeiseen aikaan. Samalla lautakunta viittasi Kaupunkiliiton yleiskirjeeseen n:o B/11/13.2.1969, joka koski maan- ja tontinvuokrien perimistä v. 1969. Valtalain 1 §:n 1 mom:lla poistettiin mm. maan- ja tontinvuokrasopimuksissa olleet indeksiehdot siltä osin, kuin ne kohdistuivat lain voimaantulon jälkeiseen aikaan. Lain 1 §:n 2 mom:n mukaan ei lain voimaantulon jälkeen tapahtunutta indeksin muutosta saa ottaa lukuun esim. maksua korottavana perusteena. Näiden säännösten täytäntöönpanosta ja soveltamisesta valtioneuvosto antoi päätöksen (378/68), jonka 3 §:n mukaan käytetään viimeisenä tarkistuslukuna ennen valtalain voimaantuloa viimeksi päättyneen laskentakauden indeksilukua. Laskentakaudella on katsottava tarkoitetun sitä ajanjaksoa, jolta indeksi lasketaan ja julkaistaan, esim. elinkustannusindeksin osalta siis kuukautta. Viimeinen uuden elinkustannusindeksin (1951 = 100) tarkistusluku on näin ollen maaliskuun 1968 indeksiluku 210. Maan- ja tontinvuokrien perimiseen vaikuttaa lisäksi valtioneuvoston päätös hyödykkeiden hintasäännöstelystä (169/68). Vuoden 1969 vuokramaksut peritään laskemalla tarkistusta varten sellainen v:n 1968 keski-indeksi, josta on poistettu valtalain ja hintasäännöstelyn voimaantulon jälkeen tapahtuneen indeksin nousun vaikutus. Esitetty indeksin laskutapa tulee eräissä tapauksissa johtamaan maanvuokrien kohoamiseen v. 1969, joka aiheutuu ainoastaan ennen valtalain voimaantuloa kertyneen indeksihyvityksen osittaisesta realisoimisesta. Indeksitarkistukset tapahtuvat sopimusten mukaan useimmissa tapauksissa vasta 1—1.5 v. myöhemmin. Kaupunkiliitto oli kirjeessään B 22/1.4.1969 kehottanut pidättymään vuokrien korottamisesta sellaisissa tapauksissa, joissa yleiskirjeessä annetut ohjeet johtaisivat vuokrien kohoamiseen. Vuoden 1969 vuokramaksut tulisi siis laskuttaa edellisen vuoden mukaisina, mutta olisi laskuun tai tililleppanokorttiin kuitenkin merkittävä v:n 1969 vuokramaksuun mahdollisesti tuleva korotus. Vuokrat oli peritty ehdotetulla tavalla ja samalla ilmoitettu mahdollisen indeksin nousua vastaavan 5%:n lisävelotuksen perimisestä. Valtioneuvosto antoi toukokuussa uuden päätöksen hyödykkeiden hintavalvonnasta (340/69). Päätös tuli voimaan 31.5. 1969. Päätöksen mukaan on ns. sulkupäivä 30.5.1969. Säännöstelystä vapautuivat tällöin mm. muiden kuin asuntotonttien vuokrat, ns. irrottamisoikeuksiin liittyvät maksut (vuosivuokrat ym.) ja pysäköintimaksut. Uudet maksut eivät myös ole säännöstelytyjä. Näin ollen esim. kaupungin kuntoonpaneman uuden tontin vuokramaksulle ei tarvitse hakea vahvistusta. Rakennuslain nojalla perittävät katu- ja viemärikorvaukset on niin ikään vapautettu säännöstelystä, joten ne voidaan vastedes vahvistaa normaalia me-

nettelyä noudattaen. Vuodelta 1969 saadaan periä vuokrasopimuksen ja vuoden alkupuolella voimassa olleiden säännöstelymääräysten sallima vuokra, laskutusaika ei vaikuta asiaan. Kiinteistölautakunta katsoi lausunnossaan, ettei vuokria ole peritty liikaa, vaan että perintä on tapahtunut ennen valtalain säätämistä tapahtuneen indeksin nousun perusteella. Kaupunginhallitus totesi, että päättäessään 20.4.1970 asuntotonttien v:n 1970 vuokrien ja v:lta 1969 perimättä jätettyjen korotuksien perimisestä kaupunginhallitus ei ole poikennut valtalain säännöksistä, vaan että vuokrien periminen on toimeenpantu valtalain sekä silloin voimassa olleiden hintasäännöstelymääräysten sallimissa puitteissa. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.12. 761 §).

Esplanadikappeli. Osuusliike Elanto, jolle Esplanadikappeli on ollut vuokrattuna v:sta 1968 alkaen oli ehdottanut pitkäaikaisen vuokrasopimuksen solmimista ja peruskorjausten suorittamista kappelissa. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Osuusliike Elannon kanssa sopimuksen Esplanadikappelin vuokraamisesta Osuusliike Elannolle arkkitehtien Aino ja Pekka Laurilan 5.11.1970 tekemien luonnospiirustusten perusteella laadittavan, rakennuksen kokovuotista käyttöä edellyttävän suunnitelman mukaisen entistämis- ja peruskorjaustyön valmistuttua 15 v:n ajaksi ehdolla,

että Osuusliike Elanto on velvollinen osallistumaan sanotun rakennustyön kustannuksiin 600 000 mk:lla ja lisäksi, jos rakennustyöt tulevat maksamaan arvioitua 1 600 000 mk:aa enemmän, osallistumaan kustannusten nousuun arvioiduista kustannuksista määräytyvää osuuttaan vastaavassa suhteessa,

että Osuusliike Elannon katsotaan rakennustöihin sijoittamallaan 600 000 mk:lla suorittaneen Esplanadikappelin vuokran ensimmäisen 10 v:n ajalta ja, mikäli se joutuu rahoittamaan hanketta yli 600 000 mk:ksi arvioidun osuutensa, että sanotun määrän ylittävä osa katsotaan 10 v:n jälkeisen vuokrakauden vuokran lyhennykseksi,

että Osuusliike Elanto on velvollinen kokonaisuudessaan vastaamaan ravintolan sisustustöiksi katsottavien töiden ja ravintolan irtaimistohankintojen kustannuksista sekä

muutoin kiinteistölautakunnan kirjeessä 924/5.9.1972 mainituin ehdoin (20.12. 782 §).

Kiinteistölautakunnan hoidossa oleva maa- ja metsätalous

Luonnonsuojelualueen muodostaminen Killinmäkeen. Filosofian lis. Pekka Borg oli pyytänyt, että kaupunki esittäisi Kirkkonummella sijaitsevan Gillobackaträsket -nimisen järven lounaispäässä omistamiensa maa- ja vesialueiden rahoittamista luonnonsuojelulain nojalla. Alueella sijaitsee Suomessa harvinainen tervaleppäkorpi ja sen aluskasvullisuus on erittäin rehevää. Tällaisia kurjenmiekka- ja nevaimarre-tyyppisiä tervaleppämetsiä ei esiinny muualla pohjoismaissa ja Suomessakin on lisäksi vain Ahvenanmaalla yksi samaan tyyppiin kuuluva kasvisto. Tervaleppämetsiä esiintyy runsaasti vain Valkovenäjällä ja Puolassa. Alue kuuluu tilaan Gillobacka RN:o 1^5 Kirkkonummen kunnan Gillobackan yksinäistaloa. Kaupunginvaltuusto päätti esittää lääninhallitukselle, että kaupukimittausosaston laatimaan karttapiirrokseen n:o 17152/NA 6 merkitystä em. tilaan kuuluvasta n. 10 ha:n suuruisesta alueesta muodostettaisiin luonnonsuojelulain 1 §:n 2 mom:ssa tarkoitettu luonnonsuojelualue (20.9. 546 §).

Vuosaaressa sijaitsevan Kallahdenharjun muodostamista luonnonsuojelualueeksi koskeva lausunto. Lohjan Kalkkitehdas Oy oli esittänyt lääninhallitukselle mm., että yhtiön Vuosaaren kylässä omistama, tiloihin RN:o 2^{147} ja 2^{10} kuuluva Kallvikin niemen tyvessä

sijaitseva alue rauhoitettaisiin luonnonsuojelulain nojalla. Kiinteistölautakunta totesi, että luonnonmuodostumana tämä harjun osa on Helsingin seudulla ainutlaatuinen. Se on maisemallisesti ja virkistyskäytön kannalta erittäin arvokas. Harjun rauhoittamista pidetään tarpeellisena kaikissa kaupungin ja seutukaavaliiton suorittamissa Helsingin seudun luonnonsuojelukohteita koskevissa selvityksissä. Koska Kallvikin niemen virkistyskäyttö on lisääntynyt, on harju alkanut kulua niin nopeasti, että sen suojaaminen on ajankohtaista. Kaupunginvaltuusto päätti antaa lääninhallitukselle kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (6.9. 508 §).

Laajalahden pohjoisosassa sijaitsevan erään ranta- ja vesialueen muodostamisesta luonnonsuojelualueeksi tekivät vt Salo ym. aloitteen v. 1970. Aloitteessa esitettiin, että kaupunginvaltuusto kiireellisesti ryhtyisi toimenpiteisiin luonnonsuojelualueen muodostamiseksi Espoossa Laajalahden pohjoisosassa sijaitsevalle kaupungin omistamalle ranta- ja vesialueelle. Koska Laajalahden rauhoitettavaksi sopiva osa on osittain valtion, osittain kaupungin omistamaa, tulisi luonnonsuojelualue perustaa samalla tavalla kuin Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualuekin, eli siten, että Helsingin kaupunki tekisi hakemuksen omistamansa alueen rauhoittamiseksi, kun taas kaupungin alueeseen rajoittuva valtion omistama Otaniemen pohjoispuolen ranta-alue Otaniemen kärjestä koilliseen Helsingin ja Espoon rajalla sijaitseviin saariin Madeluoto ja Tarvogrundet asti rauhoitettaisiin valtion toimesta. Rauhoitus olisi toteutettava Euroopan luonnonsuojeluvuoden 1970 kunniaksi. Kiinteistölautakunta totesi, että esitetyn luonnonsuojelualueen koko olisi n. 200 ha. Yhteistä vesialuetta olisi n. 50 ha ja valtion ym. vesialueita n. 15 ha. Luonnonsuojelualue tulisi näin ollen pääasiallisesti kaupungin omistamalle maalle. Alue on säilytetty luonnonvaraisena, eikä sitä ole suunniteltu käytettäväksi muuhun kuin mahdollisesti pakottavassa tapauksessa asumajätteiden ja kaivuumassojen sijoituspaikkana siten, että se soveltuvin osin täytettäisiin asianmukaisesti käsitellyllä jätemurskalla maisemallisten näkökohtien mukaisesti. Koska eräissä yhteyksissä oli todettu kaupungin keskustassa sijaitsevan rauhoitetun Vanhankaupunginlahden merkityksen lintujen turvapaikkana ja luonnonharrastajien retkeilykohteena vähentyneen maatumisen, ilman ja veden saastumisen sekä yleensä kaupungistumisen aiheuttamien häiriöiden vuoksi, voitiin Laajalahden muodostamista luonnonsuojelualueeksi pitää perusteltuna. Metsäosaston käsityksen mukaan olisi suotavaa, että niin Vanhankaupunginlahti kuin Laajalahden länsiosa voitaisiin säilyttää saastumattomina, luonnontilaisina ja linnustolle sopivina alueina. Kaupunginhallitus teki v. 1965 Länsi-Suomen vesioikeudelle anomuksen ylimääräisten maa-ainesten ja asumisjätteiden kaatopaikan perustamiseksi Laajalahden länsiosaan. Anomus on Helsingin vesipiirissä lausuntoa varten. Yleisten töiden lautakunnan käsityksen mukaan olisi Laajalahti säilytettävä nykyisellään ja asemakaavoituksen yhteydessä varattava muualta vastaava kaatopaikka. Koska Vanhankaupunginlahti on kaupunkiasutuksen, teollisuuden, jätteenkäsittelykeskuksen sekä sataman ja sitä palvelevien ajoteiden reunustama, on sillä ehkä vielä pienemmät edellytykset luonnonsuojelualueeksi kuin Laajalahdella. Virkistysalueeksi rakentaminen, mikäli se edellyttää täyttöä, olisi edullista suorittaa käyttäen siihen suunnitelmallisesti kaupunkijätettä ja kaupungin rakennustoiminnasta kertyviä ylijäämämassoja. Täten saataisiin kaato- ja täyttöpaikkakysymys ratkaistuksi moneksi vuodeksi eteenpäin. Lisäksi olisi kaavoituksessa ja muutoinkin lähitulevaisuudessa osoitettava sopiva ja riittävän suuri alue tai alueita kaupunkijätteen ja louhinta- sekä kaivuumassojen sijoittamista varten. Vesialueita ei pitäisi vähentää käyttämällä niitä täyttöalueina. Asia on pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan jätehuoltoryhmän käsiteltävänä. Sen tekemät ehdotukset

tulevat aikanaan kaupungin ao. elimien käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15.11. 678 §).

Maanmittaustoimitukset

Uskottujen miesten ja maaoikeuden lautamiesten valitseminen. Kaupunginvaltuusto päätti valita

uskotuiksi miehiksi Helsingin kaupungin alueella suoritettavia jakotoimituksia varten nelivuotiskaudeksi 1973—1976 seuraavat henkilöt; rak.mest. Leo Airusalo, tilanomist. Karl Blomqvist, asentaja Matti Kivistö, koneenhoit. Juho Kärkkäinen, liikemies Sven Liljeström, ent. metallilevytt. Antti Nyman, agr. Hilkka Parvio ja maanvilj. Emil Östberg sekä

maaoikeuden lautamiehiksi toimikaudeksi 1973—1976 seuraavat henkilöt: isänn. Lars-Erik Lindberg, dipl.ins. Lauri Lius, agr. Kaarlo Oila sekä dipl.insinöörit Kurt Schreiber, Paavo Suninen ja Tauno Tirkkonen (15.11. 661 §).

Asuntorakennustoiminta

Helsingin kaupungin asuntotuotanto-ohjelma v:ksi 1972—1976 ja 1973—1977. 22.4. 1966 annetun asuntotuotantolain 19 §:n mukaan, sellaisena kuin se on 19.1.1968 annetussa laissa, on mm. kaupungissa ja kauppalassa valtuuston hyväksyttävä ja vuosittain tarkistettava asuntotuotanto-ohjelma lähinnä seuraavaa viittä vuotta varten. 9.2.1968 annetun asuntotuotantoasetuksen 66 §:n mukaan ohjelma sekä siihen vuosittain tehdyt tarkistukset on toimitettava tiedoksi sisäasiainministeriölle, asuntohallitukselle ja lääninhallitukselle. Valtuusto hyväksyi 17.12. 1969 ensimmäisen virallisen asuntotuotantoohjelman Helsingin kaupunkia varten. Kaupunginhallitus asetti 16.3.1970 asunto-ohjelmatoimikunnan mm. vuosittain laatimaan tarkistetun asuntotuotanto-ohjelman Helsingin kaupunkia varten ja valvomaan ohjelman toteuttamista. 22.2.1971 kaupunginhallitus päätti muuttaa asunto-ohjelmatoimikunnan rakentamisohjelmatoimikunnaksi, jonka tehtävänä on

1) laatia kaupungin pitkän tähtäyksen taloussuunnittelua varten yleispiirteinen 10-vuotisrakentamisohjelma,

2) laatia ajoitettu toteuttamisohjelma kaupungin suuria rakennuskohteita varten, joita tällä hetkellä ovat ainakin Haaga-Vantaa alue, Pasilan keskus, itäinen aluekeskus, Puistolan asemaseutu, Malmin aluekeskus ja Kampin alue,

3) laatia vuosittain asuntotuotantolaissa edellytetty tarkistettu asuntotuotanto-ohjelma Helsingin kaupunkia varten ja

4) valvoa projektiorganisaation avulla sekä asuntotuotanto-ohjelmien että erityisesti edellä tarkoitettujen suurten rakennuskohteiden toteuttamista.

Rakentamisohjelmatoimikunta on laatinut ehdotuksen kaupungin asuntotuotanto-ohjelmaksi v:ksi 1972—1976. Kaupunginvaltuusto päätti, kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti,

1) että Helsingin kaupungin v:ksi 1972—1976 laadittu asuntotuotanto-ohjelma hyväksytään rakentamisohjelmatoimikunnan 27.9. 1971 päivätyn mietinnön mukaisena ja

2) että kaupunginhallitusta kehotetaan varaamaan ao. vuosien talousarvioehdotuksiin tarvittavat määrärahat ohjelman toteuttamisesta aiheutuvista kaupungin suoritettaviksi tulevista tehtävistä johtuvia kustannuksia varten.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

1) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta tekemään Kaupunkiliitolle esityksen, että valtio ryhtyisi toimenpiteisiin, joiden avulla asunnontarvitsijat voisi-

vat saada omistusasunnon pienellä omalla rahoituksella,

2) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus Kaupunkiliitolle ja muille instansseille esittää ryhdyttäväksi toimenpiteisiin asuntohallituksen ns. Aravatalojen vuokralaisten enimmäistulorajoja koskevien määräysten muuttamiseksi siten, että nämä rajat Helsingin kaupungin osalta korotettaisiin helsinkiläisten asunnontarvitsijoiden asumis- ja toimeentulomahdollisuuksien parantamiseksi (9.2. 92 §, khn mtö n:o 1).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, että

I kaupunginhallituksen mietintöön n:o 18 sisältyvä Helsingin kaupungin v:ksi 1973—1977 laadittu asuntotuotanto-ohjelma hyväksytään muuttamalla rakentamisohjelmatoimikunnan 12.10.1972 päivätyn mietinnön sivuilla 64, 65 ja 66 olevat ehdotukset seuraaviksi:

1) että laadittu asuntotuotanto-ohjelma v:ksi 1973—1977 hyväksytään ja että tämän mukaisesti pyritään luomaan edellytykset yhteensä ainakin n. 2 403 000 m² käsittävän huoneistoalan rakentamiselle v. 1973—1977 siten, että v. 1973 valmistuu n. 398 000 m², v. 1974 n. 445 000 m², v. 1975 n. 504 000 m², v. 1976 n. 520 000 m² ja v. 1977 n. 536 000 m² huoneistoalaa,

2) että kaupungin eri virastoja ja laitoksia kehotetaan, sen lisäksi mitä aikaisempien ohjelmien yhteydessä on päätetty, ryhtymään toimenpiteisiin myöskin tämän ohjelman toteuttamiseksi kaupungin toiminta-alaan kuuluvilta osilta,

3) että ohjelma otetaan huomioon kaupungin taloussuunnitelmassa ja että talousarvioihin varataan riittävät määrärahat ohjelman edellyttämää maanhankintaa, suunnittelua ja rakentamista varten,

4) että kaupunki päättää rakentaa omana asuntotuotantonaan v. 1973—1977 lähinnä valtion lainan turvin vuokra-asuntoja yhteensä vähintään 270 000 m² huoneistoalaa, josta määrästä vähintään 1 250 kpl vanhusten asuntoja sekä vuokra-asuntojen lisäksi lähinmäärästä vähintään 1 250 kpl vanhusten asuntoja, sekä vuokra-asuntojen lisäksi lähinnä kaupungin vuokrataloista siirtyville tarkoitettuja omistusasuntoja yhteensä vähintään 100 000 m² huoneistoalaa sekä että tätä asuntotuotantoa ja tämän tuotannon yhteydessä rakennettavia asumispalvelutiloja varten varataan vuosittain riittävät määrärahat ja että lisäksi pyritään luomaan mahdollisuudet erityisesti invalideille ja muille vastaaville erityisryhmille tarkoitettujen asuntojen rakentamiseksi,

5) että kaupunki pyrkii luomaan edellytykset pientaloasuntojen rakentamiselle siten, että niiden osuus olisi vähintään n. 10% ohjelmakaudella tuotettavista asunnoista, huolehtimalla erityisesti siitä, että ohjelmassa esitetty pientalojen suurrakentaminen Kannelmäessä, Lassilassa, Länsi-Vesalassa ja Sarvaston alueella toteutuu ohjelman mukaisesti,

6) että ohjelmakauden koko asuntotuotannolle asetetaan tavoitteeksi huoneistokokojakauma: 30% 1—2 huoneen asuntoja, 60% 3—4 huoneen asuntoja, 10% 5 tai useamman huoneen asuntoja ja kaupungin omalle vuokra-asuntotuotannolle huoneistokokojakauma: 40% 1—2 huoneen asuntoja, 55% 3—4 huoneen asuntoja, 5% 5 tai useamman huoneen asuntoja,

7) että ohjelmakaudella pyritään keskimäärin 50% vuokra-asuntojen tuotantoosuuteen,

8) että vuokra-asuntojen tuotantotavoitteeseen pääsemistä kaupunki edistää

a) hillitsemällä vuokra-asuntojen poistumista asuntokannasta
   — hyväksymällä kiireellisesti esitetyn Kantakaupunkia koskevan rakennusjärjestyksen 50§:n muutoksen ja tehostamalla rakennusvalvontaa ja
   — ostamalla omistusasuntoja edelleen vuokrattavaksi,
b) kehittämällä vuokra-asuntojen tuontatoa

— pyrkimällä saamaan Helsinkiin valtion asuntolainaa keskimäärin 90 mmk vuodessa ja suuntaamaan sen ennen kaikkea vuokra-asuntojen tuottamiseen,
— neuvottelemalla ja sopimalla rahalaitosten kanssa vuokra-asuntotuotannon rahoituksesta,
— huolehtimalla kaavoituksen ja maanhankitapolitiikan avulla siitä, että vuokra-asuntotuotantoon on riittävästi myös asuntolainoituskelpoista maata,
— luovuttamalla asuntorakennustoimintaan käytettävän kaupungin maan pääasiassa vuokra-asuntojen tuotantoon ottaen kaupungin oman tuotannon lisäksi huomioon erityisesti vuokra-asuntotuotantoa hoitavat yksityiset asuntotuottajat,
— vaikuttamalla niiden yksityisten rakennuttajien suunnitelmiin, joiden hallussa on rakennusmaata, aloittamalla välittömästi neuvottelut näiden tuotannon mahdollisimman voimakkaasta suuntaamisesta vuokra-asuntojen rakentamiseen,

9) että kaupunki ryhtyy valmistelemaan toimenpiteitä asuntojen ja asuinalueiden laatutason säilyttämiseksi ja puutteellisuuksien poistamiseksi laatimalla mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi kaupungin alueelle asuntojen ja asuntoalueiden pitkän tähtäyksen saneerausohjelman,

10) että kaupunki omilla toimenpiteillään mahdollisuuksien mukaan pyrkii toteuttamaan Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön (HOAS) v:ien 1973—1977 asuntotuotantosuunnitelmaa, ja että asunnontarvitsijoiden erityisryhmät pyritään ottamaan seuraavissa asuntotuotanto-ohjelmissa entistä paremmin huomioon mm. pyrkien määrittelemään, kuinka suurelle osalle vanhuksista on kaupungin toimesta järjestettävä asunto,

11) että asuntotuotannon sijoittamisen kannalta edullisten alueitten (mm. raideliikenteen varsien) rakentamiskelpoiselle asteelle saattamiseen kiinnitetään maankäytön suunnittelussa erityistä huomiota ja muutoinkin huolehditaan siitä, että ohjelmassa esitetty kaavoitusaikataulu toteutuu,

12) että kaupunki maapolitiikassaan kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteisiin, jotka mahdollisimman nopeasti varmistavat valtion maiden käyttömahdollisuudet asuntotuotantoon ohjelman mukaisesti,

13) että kaupunki huolehtii siitä, että tämän ohjelman toteuttamiselle välttämättömät ja viimeistään v:n 1974 aikana rakentamistoimenpiteitä vaativat kadut ja tiet, kuten Malminkartanontie, Metsämäentie—Koskelantie, Viikintie, Radanvarsitie, Suurmetsäntie ja Pasilan rakennustoiminnan edellyttämät kadut sekä rakennettavien alueiden yhteyksille välttämättömät jalankulku- ja pyörätiet tulevat ajoissa rakennetuiksi tai parannetuiksi ja että uusille alueille johdetaan riittävillä vuorotiheyksillä toimiva joukkoliikenne,

14) että kehotetaan asuntoalueiden peruspalveluista sekä niiden suunnittelusta vastaavia hallintokuntia tehostamaan palvelutilojen suunnittelua asunto-alueiden palvelujen toteuttamisedellytysten luomiseksi,

15) että viherluonnon säilyttäminen, erityisesti jo olevien täysikasvuisten puiden osalta, ja rakentamisen aikainen luonnon suojelu kytketään saumattomasti alueiden rakentamisen suunnitteluun;

ja

II että kaupunginhallitusta kehotetaan varaamaan ao. vuosien talousarvioehdotuksiinsa tarvittavat määrärahat ohjelman toteuttamisesta aiheutuvista, kaupungin suoritettaviksi tulevista tehtävistä johtuvia kustannuksia varten.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen:

Valtion asuntolainojen saantiin oikeuttavat tulorajat ovat Helsingin kohdalla liian alhaiset. Tämän vuoksi helsinkiläiset ammattitaitoiset työntekijät ja toimihenkilöt jäävät useissa tapauksissa ilman valtion asuntolainoja, jotka Helsingin osalta monissa ta-

pauksissa menevät tänne maalta muuttaneille opiskelijoille, joiden alkutulot ovat pienet sekä muille maalta muuttaneille, joiden maatalous- ym. tulot sekä omaisuus on arvostettu valtion asuntolainoja jaettaessa helsinkiläisten tuloja ja omaisuutta alemmiksi. Mainitun epäkohdan korjaamiseksi kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että valtion asuntolainojen tulorajoja nostettaisiin nykyisestään Helsingissä, jossa kustannustaso on muita paikkakuntia korkeampi, jotta valtion lainoittamia asuntoja voitaisiin jakaa nykyistä useammin edellä mainituille helsinkiläisille veronmaksajaryhmille (13.12. 735 §, khn. mtö n:o 18).

Asuntotuotantotoimikunta oikeutettiin käyttämään v:n 1972 talousarvion pääomamenoihin Haagan—Kannelmäen alueen koulujen ja niiden yhteyteen tulevien lastentarhaym. tilojen suunnittelua ja rakentamista varten merkittyä 1 200 000 mk:n määrärahaa asuntorakennustoiminnan tukemiseen myönnettyjen määrärahojen lisäyksenä asuntotuotantotoimikunnan toimesta (29.11. 717 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Hietaniemenkadun virastotalo. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. Kimmo Söderholmin laatimat, 17.12.1971 päivätyt virastotalon Hietaniemenkatu 9 luonnospiirustukset n:o 1—11. Kaupunginvaltuusto oikeutti samalla lastentarhain lautakunnan laajentamaan virastotalon valmistuttua sinne sijoitettavan Leppäsuon lastentarhan ja -seimen käsittämään neljä lastentarhaosastoa ja 45 lastenseimipaikkaa (6.9. 491 §).

Meilahden kartano. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin huoltotoimen rakennusten suunnittelua varten merkityn määrärahan säästöstä 32 000 mk Meilahden kartanon entisen päärakennuksen kunnostamistöiden loppuun saattamiseen (6.9. 520 §).

Kaupunkisuunnittelu

Viranhaltijat. Asemakaavaosastolle päätettiin 1.1.1973 lukien perustaa 8. pl:n toimistoapulaisen virka (21.6. 441 §).

Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa kaupunkisuunnitteluviraston asemakaava-arkkit. Pirkko Vitikaiselle 1.1.1972 lukien maksettavan sopimuspalkan 3 750 mk:ksi/kk. Päätökselle päätettiin hakea kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumus (23.2. 124 §).

Kaupunkisuunnitteluviraston työskentelyn tehostamista koskevassa aloitteessaan esittivät vt Juhola ym. v. 1971, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin pikaisesti tutkituttamaan mistä johtuvat viivästymiset kaupunkisuunnitteluvirastossa, ovatko kaikki työntekijät vaativan tehtävänsä tasalla ja mikäli aihetta ilmenee, normalisoimaan viraston työskentely johtosäännön edellyttämiin puitteisiin. Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että kaupunkisuunnitteluvirasto on perustettu v. 1964. Siihen saakka hoiti kaupungin kaavoitusta kiinteistövirastoon kuulunut asemakaavaosasto, jonka henkilökunnalla ei ollut mahdollisuutta laatia kokonaisselvityksiä. Tämän vuoksi ilman asemakaavaa tai melko yleispiirteisten rakennussuunnitelmien mukaan rakennetut alueet ovat joutuneet suhteellisen kauan odottamaan asemakaavaa. Viraston perustamisen jälkeen on päästy tekemään myös yleissuunnitelmia, kuten esim. yleiskaavaehdotus 1970, Haagan—Vantaan, Malmin—Tapanilan—Pukinmäen—Puistolan sekä Pasilan osayleiskaavat, IES-suunnitelma ja useat kaavarunkotyöt. Lisäksi on laadittu uusien osa-alueiden asemakaavoja kutakuinkin asuntotuotantoohjelman edellyttämässä määrässä. Viraston toimintaa on viime vuosina voimakkaasti tehostettu ja pystytään vuosittain laadittavalla

toimintasuunnitelmalla sekä siihen liittyvällä raportoinnilla ja seurannalla tarkkailemaan tehtävien ajoitusta ja selvittämään tapahtuneet viivästymiset. Lautakunta kiinnitti lisäksi huomiota viraston tehtävien nopeaan kasvuun ja suunnitteluprosessin monimutkaisuuteen. Kaupungin maapinta-ala on 18 171 ha, josta oli v. 1965 kaavoitettu n. 40% ja kaavoja vahvistettu 37.9%. Vastaavasti oli v. 1971 kaavoitettu n. 51.4% ja kaavoja vahvistettu 42.7%. Kaupungin kaavoitettu alue käsitti v. 1967 n. 7 845.5 ha, josta sisäasiainministeriö oli vahvistanut kaavat n. 7 296 ha:n osalta. Lautakunnan käsittelemien kaava-alueiden pinta-ala v. 1967—1972 on kasvanut 8 000 ha:sta n. 10 000 ha:iin samanaikaisesti, kun ministeriön vahvistamien kaavojen pinta-ala on lisääntynyt 7 416 ha:sta 8 200 ha:iin. Luvut eivät kuitenkaan anna oikeata kuvaa kaavoitustyön määrästä, sillä suuren osan työstä muodostaa yleispiirteisen suunnittelun kehittäminen. Viivästymiset jonkin projektin osalta eivät suinkaan merkitse tyhjäkäyntiä viraston toiminnassa, vaan on usein syynä uuden, tärkeämmän tehtävän antaminen virastolle, riippuvuus muista viranomaisista ym. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.12. 762 §).

Lähivuosien kaavoitus- ja rakennusohjelman sopeutumista yhdyskuntien kehittämisedellytyksiin koskeva selvitys. Sisäasianministeriössä oli Helsingin seudun asemakaavojen vahvistamista käsiteltäessä kiinnitetty huomiota siihen, että kaupungin kaavoitus- ja rakennustoiminta oli 1960-luvun loppupuolella ollut melko rajoitettua. Tämän vuoksi asuntotuotanto oli viime aikoina varsin voimakkaasti kohdistunut Helsingin naapurikuntiin, joissa rakentaminen on suunnattu monilukuisten uusien kerrostalovaltaisten yhdyskuntien samanaikaiseen kehittämiseen. Ministeriö katsoi erääksi keskeisimmäksi tehtäväkseen asemakaavojen vahvistusviranomaisena valvoa, että asukkaiden kohtuulliset edut yhdyskuntien viihtyisyyden ja palvelukykyisyyden suhteen tulevat huomioon otetuiksi. Tämän vuoksi ministeriö pyysi kaupunginhallitusta toimittamaan, sen jälkeen kun asia on käsitelty valtuustossa, selvityksen siitä, miten v:n 1975 lopussa kaupungin väestön edellytetään alueellisesti sijoittuvan sekä mitä kaavoitus- ja rakennustoimenpiteitä vaaditaan, jos nykyisen kunnallisen jaoituksen mukaan kaupungin koko asukasmäärä arvioidaan olevan v:n 1975 lopussa 540 000 henkilöä. Selvitys oli laadittava yhdyskunnittain ja mahdollisimman yhdenmukaisesti asuntotuotanto-ohjelmassa noudatetun aluejaon kanssa, ja siitä tuli ilmetä myös yhdyskuntien arvioitu palvelutaso sekä julkisten että yksityisten palvelujen osalta mainittujen väkilukumäärien mukaisesti. Asukaslukua ja palveluselvityksiä voidaan käyttää hyväksi käsiteltäessä asemakaavojen vahvistusasioita sekä arvioitaessa kaavojen tarkoituksenmukaisuutta myös sen varalta, että Helsingin väestönkasvu muodostuu kaupungin arvioimaa hitaammaksi. Myös Espoon kaupungille ja Vantaan kauppalalle esitettiin vastaava selvityspyyntö.

Helsingin kaupungin antama selvitys perustui v:ien 1972—1976 asuntotuotanto-ohjelman, ja se jakautui neljään osaan: väestön kehitys, kaavoitustilanne, kunnallisteknillinen tilanne ja palvelutasoselvitys. Väestön kehityksestä todettiin, että em. asuntotuotanto-ohjelman mukainen asukaslukuennuste 31.12.1975 on 537 900, joka vastaa ministeriön antamaa ns. tarkistettua selvityslukua. Asuntotuotanto-ohjelman ennuste perustuu pitkän tähtäyksen ohjelman siihen vaihtoehtoon, jossa asukaslukutavoite 600 000 asukasta oletetaan saavutettavan v. 1983. Kaavoitustilanteen osalta todettiin, että em. vuosien asuntotuotantokohteiden kokonaiskerrosalasta (2 254 000 m^2) n. 1 300 000 kerrosala-m^2 sijoittuu alueille, joiden kaavoitus oli joko yleiskaava- tai kaavarunkoasteella ja vain vähäiseltä osalta asemakaavaluonnosasteella. Itä-Pasilan ja Haagan-Vantaan alueen rakentamisen edellytyksenä on, että

näiden asemakaavat saadaan riittävän ajoissa vahvistetuiksi. Kunnallistekniikan osalta oli käsitelty vain runkoviemäreitä- ja vesijohtoja sekä laitoksia. Palvelutasoselvityksessä tarkasteltiin asuntotuotanto-ohjelman mukaisen rakentamisen vaikutuksia palvelutasoon. Tyyppipalveluista olivat tarkastelun kohteena kansakoulut, äitiys- ja lastenneuvolat, kerhotilat sekä lasten päivähoitolaitokset. Tehtävän laajuuden ja ajan niukkuuden johdosta palvelutasotarkastelu oli teoreettinen ja keskimääräinen. Alueellinen palvelutaso määräytyy v:ien 1974—1983 taloussuunnitelman laatimisen ja yleiskaavatyön 1972 yhteydessä ja niiden perusteella. Rakentamisohjelmatoimikunta suoritti asuntotuotanto-ohjelmaa v:ksi 1972—1976 laatiessaan ns. 10-vuotistarkastelun, jossa selvitettiin asuntotuotannon määrää ja sijoittumista v. 1972—1983. 5-vuotisasuntotuotanto-ohjelman pohjaksi valittiin vaihtoehto II B, jonka mukaan asukasluku on v:n 1975 lopussa n. 538 000. Asuntotuotanto-ohjelma vastasi siis sellaisenaan ministeriön edellyttämää asukaslukuennustetta. Selvityksestä ilmenivät kaavoitus- ja rakennustoimenpiteet sekä väestöennusteen perusteella arvioitu palvelutaso. Kaupunginhallitus ilmoitti lähettävänsä selvityksen ministeriölle. Kaupunginvaltuusto päätti merkitä selvityksen tiedoksi (9.2. 93 §).

Kunnallisia rajantarkistuksia tai aluesiirtoja koskevasta ehdotuksesta annettava lausunto. Sisäasiainministeriö määräsi v. 1970 toim. joht. L. O. Johansonin toimittamaan kunnallisen jaotuksen muuttamisesta annetun lain mukaan selvityksen siitä, olisiko kunnallista jaotusta Helsingin kaupungin ja sen naapurikuntien välillä tarpeen muuttaa rajantarkistuksia tai suppeahkoja aluesiirtoja toimeenpanemalla. Kuntien määräämät edustajat laativat sittemmin oman kuntansa nykytilannetta ja tulevaisuuden suunnitelmia koskevat selvitykset, joihin tutustuttuaan selvitysmies teki oman alustavan ehdotuksensa kuntien välisistä aluesiirroista. Tällöin selvitysmies totesi, että kunnallisen jaotuksen muuttamisesta annetun lain mukaan kunnallista jaotusta voidaan muuttaa,

1) jos siten edistetään tai helpotetaan kunnallisten tehtävien täyttämistä,

2) jos kunta tarvitsee lisää aluetta asuntoja, teollisuutta, liikenne- tai muita senkaltaisia tarkoituksia varten taikka turvatakseen luonnollisen ja säännöllisen laajenemisensa,

3) jos muutos on omiaan huojentamaan tai tasoittamaan kunnallisia rasituksia tai muuten edistämään yhteiskunnallista tai taloudellista kehitystä,

4) jos voimassa oleva jaotus aiheuttaa epätyydyttäviä esikaupunkioloja, ehkäisee kehitystä, epäsäännöllisyydellään vaikeuttaa kunnallishallintoa tai muuten havaitaan sopimattomaksi taikka

5) jos muutoksen havaitaan muulla tavoin tuottavan etua.

Jos kunta, jota jaotuksen muutos koskee vastustaa sitä, saadaan jaotuksen muutos toimeenpanna ainoastaan milloin se havaitaan tarpeelliseksi huomattavan epäkohdan postamiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi taikka milloin tärkeä yleinen etu sitä muutoin vaatii.

Selvitysmiehen mielestä oli ilmeistä, että kunnallisten tehtävien täyttämistä edistetään, jos nykyiset iralliset, kaukana kuntansa huoltokeskuksista sijaitsevat asutusalueet liitetään läheiseen toiminnalliseen keskukseen. Helsingin kaupungin aluetarvetta tarkasteltaessa olisi kiinnitettävä huomiota mm. kaupungin nykyisen alueen kaavoitustilanteeseen ja kaupungin mahdollisuuksiin maankäyttöpoliittisin toimenpitein tehostaa sen alueen käyttöä, mikä on kaupungin hallinnollisten rajojen sisäpuolella ja otettava huomioon nimenomaan pääkaupungin sekä sen toimintojen luonnollisen ja säännöllisen laajenemisen tarpeet. Lain edellyttämät kunnalliset rasitukset eivät jakaudu tasaisesti, jos jotkut kunnat nauttivat tietyistä toisen kunnan palveluksista tämän kustannuksella. Espoon kaupungin ja Vantaan kauppalan, jotka ovat voimakkaan muuttopaineen kuntia, väestö-

koostumuksen on todettu merkittävästi poikkeavan Helsingin väestökoostumuksesta, jossa mm. vanhusten osuus on tuntuvasti suurempi. Lisäksi näiden kuntien alueella oleviin omistusasuntoihin Helsingistä muuttava, ansiotasoltaan ja veronmaksukyvyltään keskimääräistä paremmassa asemassa oleva henkilö ei vaadi uudelta kotikunnaltaan kalliita sosiaalipalveluksia. Helsingin kaupungin väestön sosiaalinen koostumus alkaa sen sijaan laskea ja kaupungin verotuspohja sen myötä alentua. Tähän vaikuttaa olennaisesti se, että kaupunki on yli 20 v:n ajan rakentanut runsaasti vuokra-asuntoja ja että näiden osuus Helsingissä muutoinkin on huomattavasti suurempi kuin naapurikunnissa. Väestön kasvu on Helsingissä v:n 1965 jälkeen ollut vuosittain vain n. 1.1 % ja se on v. 1970 kääntynyt huomattavaan laskuun. Paitsi huomattavaa väestönkasvua ovat Espoon kaupunki ja Vantaan kauppala lisäksi saaneet osuutensa Helsingistä pois muuttavasta teollisuudesta, joka vaikuttaa Helsingin kaupungin verotuspohjan kaventumiseen. Espoon kaupungin äyrimäärien kasvu oli v. 1955—1969 tulokehityksen suhteen n. 7 % ja tulotasokehityksen suhteen n. 2% suurempi kuin Helsingin kaupungin. Vantaan kauppalan tulokehitys oli vastaavasti n. 5% Helsingin kaupungin vastaavaa kehitystä suurempi ja tulotasokehitys v. 1960—1969 n. 1 % suurempi kuin Helsingin kaupungin. Tällaisen kehityksen jatkuessa häiriintyy Helsingin kaupungin taloudellinen tasapaino, eikä se maan pääkaupukina voi vastata nykyaikaiselle kunnallishallinnolle kuuluvista palveluksista ja velvoitteista. Yksityiskohtaisten alueittaisten selvitysten perusteella selvitysmies ehdotti seuraavia aluesiirtoja:

Lintuvaaran, Mäkkylän, Leppävaaran ja Pohjois-Laajalahden alueet Espoon kaupungista Helsingin kaupunkiin,

Hämevaaran alue Vantaan kauppalasta Helsingin kaupunkiin,

Linnaisten alue Vantaan kauppalasta Espoon kaupunkiin,

osa Ala-Tikkurilan alueesta Helsingin kaupungista Vantaan kauppalaan,

Vaaralan, Rajakylän, Länsimäen ja Länsisalmen alueet Vantaan kauppalasta Helsingin kaupunkiin,

Östersundomin alue Sipoon kunnasta Helsingin kaupunkiin ja

Myraksen alue Sipoon kunnasta Vantaan kauppalaan.

Asukasmäärät muuttuisivat 1.1.1970 lukien siten, että Espoon asukasmäärä vähenisi 92 655 asukkaasta 82 165 asukkaaseen (11.3%), Helsingin maalaiskunnan väestö vähenisi 72 215 asukkaasta 67 080 asukkaaksi (7.1%), Sipoon asukasmäärä vähenisi 12 085 asukkaasta 11 385 asukkaaksi (5%), Helsingin kaupungin asukasmäärä lisääntyisi 523 677 asukkaasta 540 002 asukkaaksi (3.1%). Kaupungin neuvottelijain esittämät perustelut, joihin kaupunginhallitus kaikilta osin yhtyi, tukivat erityisen voimakkaasti juuri selvitysmiehen ehdottamien alueiden liittämistä Helsingin kaupunkiin. Kaupunginhallitus esitti, että selvitys suoritettaisiin selvitysmiehen ehdotuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että alueliitokset toteutettaisiin kokonaisuudessaan. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa valtioneuvostolle annettavassa lausunnossaan em. perusteilla ja yhtyen Helsingin kaupungin neuvottelijoiden ministeriön määräämälle selvitysmiehelle, toim. joht. L. O. Johansonille antaman ehdotuksen perusteluihin, puoltavansa ehdotusta muiltakin osin, ja etenkin pitävänsä välttämättömänä, että Helsingin kaupungin ja sen naapurikuntien kunnallista jaotusta tarkistetaan liittämällä Helsingin kaupunkiin sen naapurikunnista ainakin selvitysmiehen ehdottamat alueet. Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä selvitysmiehen ehdotuksen kuntien taloudelliseksi välienselvitykseksi edellyttäen, että kunnallista jaotusta tarkistetaan selvitysmiehen ehdotuksen mukaisesti (13.12. 733 §).

Yleiskaavat. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin yleiskaavan kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosas-

ton piirustuksen »Helsinki—Helsingfors 1980, tarkistettu 6.9.1971» mukaisena. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen, valtuusto edellyttää, että jos ns. Sörnäisten rantatien jatko rakennetaan, niin suunnitellaan ja sijoitetaan se sillä tavoin, että alueen suuren elintarviketeollisuuden ja Helsingin monitahoisen elintarvikehuollon toiminta voi jatkua tehokkaana (29.11. 706 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Malmin, Tapanilan, Pukinmäen ja Puistolan eräitä alueita koskevan osayleiskaavan kaupunkisuunnitteluviraston 31.8.1971 päivätyn piirustuksen n:o 3 A mukaisena, kuitenkin siten, että kaava-alueeseen eivät kuulu em. piirustukseen n:o 4 A selvitysalueiksi merkityt alueet. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

1) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen Malmin, Tapanilan, Pukinmäen ja Puistolan osayleiskaavasta valtuusto edellyttää, että alueen jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota palvelusten jakamiseen alueelle tasaisesti sijoittaen niitä myös kortteli- ja talokohtaisesti.

2) hyväksyessään Malmin, Tapanilan, Pukinmäen ja Puistolan eräitä alueita koskevan osayleiskaavan kaupunginvaltuusto edellyttää, että Ruotutorpantien, Ruotutorpankujan ja Tapperinkujan rajoittama maanhankintalain mukaan rintamamiesten asuintarkoituksiin käytetty alue otetaan asemakaavaa laadittaessa huomioon säilytettävänä pientaloalueena.

3) hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että Savelan alueelle laaditaan mahdollisimman pian asemakaava, jossa alue saa tiiviin pientaloalueen luonteen ja tulee sopivalla tavalla liittymään asemakaavoituksensa puolesta lähiympäristöönsä.

4) hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että jatkosuunnittelussa perusteellisesti selvitetään ns. välikehätien ja ns. radanvarsitien välttämättömyys ottaen huomioon myös viihtyisyys- ja terveydelliset tekijät ja, mikäli ei ole mahdollista poistaa näitä teitä tai toista niistä suunnitelmista, pyritään tien luokka määrittelemään pitäen silmällä maankäytön taloudellisuutta sekä myös näiden teiden merkitystä kysymyksessä olevien alueiden liikennetarpeen tyydyttämisessä.

5) hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että kaavarunkoja ja asemakaavoja MaTaPuPu -alueelle laadittaessa turvataan erityisesti tiheään rakennettavilla alueilla kortteli- ja kaupunginosapuistoin näiden alueiden viihtyisyys ja terveellisyys.

6) hyväksyessään MaTaPuPu -suunnitelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että suunnitelmaa toteutettaessa koetetaan säilyttää mahdollisimman paljon arvokasta, vanhaan miljööseen kuuluvaa ja omaleimaista rakennuskulttuuria sekä että niillä alueilla, joilla rakennusten saneeraaminen suinkin käy päinsä, se myös tehdään.

Lisäksi valtuusto edellyttää, että jokaista aluetta koskeva yksityiskohtainen suunnitelma esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi;

7) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus käsitellessään Helsingin Turkisteollisuus Oy:n poikkeuslupa-anomusta puoltaa anomusta ilman 4-kohdan edellyttävää rajoitusta;

8) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että myöhemmin laadittavien ja hyväksyttyjen asemakaavojen toteutuksen yhteydessä pyritään huolehtimaan alueella asuvien, etupäässä vähävaraisten asunnonhaltijain asunnonsaamista varaamalla heille ensisijaisesti mahdollisuus siirtyä alueelle rakennettaviin

valtion asuntolainoittamiin taloihin (26.1. 65 §, 9.2. 96 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä itäisiä esikaupunkialueita koskevassa jatkosuunnittelussa noudatettaviksi seuraavat periaatteet:

1) Puotinharjun ja Marjaniemen, Puotinharjun ja Myllypuron sekä Myllypuron ja Kontulan väliset alueet suunnitellaan yhtenä kokonaisuutena asutusta, työpaikkoja ja liikunnallisia tiloja varten siten, että keskustahakuisten kauppa- ja liiketoimintojen pääosa sijoitetaan Puotinharjun ja Marjaniemen väliselle alueelle;

2) itäisten kaupunginosien keskusurheilupuisto sijoitetaan valtuuston jo aikaisemmin tekemän päätöksen mukaisesti Puotinharjun ja Myllypuron väliselle alueelle;

3) metro johdetaan Itäväylän vieritse aluekeskukseen niin kuin valtuuston tekemät päätökset edellyttävät, ja varaudutaan metron haaroittamiseen sekä Kontulan että Vuosaaren suuntaan;

4) itäinen sairaala sijoitetaan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti Roihuvuoren ja Marjaniemen siirtolapuutarhan väliselle alueelle;

5) edellä kohdassa 1) mainittujen alueiden kaavarunkosuunnittelu käynnistetään välittömästi päämääränä asemakaavan laatiminen niille mahdollisimman nopeasti (23.2. 125 §).

Eräiden itäisiä esikaupunkialueita koskevien päätösten tarkistamisesta tekivät vt Sänkiaho ym. v. 1970 aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti tarkistamaan itäisen sairaalan sijoitusta, metrolinjausta välillä Herttoniemi—Puotinharju sekä Myllypuron urheilupuiston paikkaa koskevat päätökset ja tällöin ottamaan erityisesti huomioon, että itäisestä aluekeskuksesta muodostetaan todella palvelukykyinen yksikkö. Kaupunkisuunnittelulautakunnan annettua selostuksensa aloitteessa esitettyjen kysymysten aikaisemmasta käsittelystä ja kaupunginhallituksen viitattua edellä 125 §:n kohdalla oleviin selvityksiin ja niiden perusteella tehtyihin ehdotuksiin, kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (23.2. 135 §).

Asemakaavoja koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kertomusvuonna joukon asemakaavan muuttamista koskevia asioita. Päätökset alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (kunn. as. kok. n:o 193).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, että 34. kaupunginosan asemakaava muutetaan Muurimestarintien ja sen lähiympäristön puisto- ja katualueiden sekä Länsi-Pakilan korttelien n:o 34096, 34102, 34103, 34107, 34109—34113, 34115, 34116, 34123—34125, 34128 ja 34129, korttelin n:o 34094 tonttien n:o 4—6 ja 11—14, korttelin n:o 34100 tonttien n:o 4—7, 10—14 ja 26—27, korttelin n:o 34101 tonttien n:o 1, 2 ja 9, korttelin n:o 34122 tontin n:o 1, korttelin n:o 34126 tonttien n:o 1—10, korttelin n:o 34127 tontin n:o 6 samoin kuin Itä-Pakilan korttelien n:o 34017, 34025—34027 ja 34030, korttelin n:o 34016 tonttien n:o 1—9 ja 16, korttelin n:o 34032 n:o 8, 9 ja 13—16, korttelin n:o 34033 tonttien n:o 1, 10—13 ja 17—19 sekä korttelin n:o 34036 tonttien n:o 1—6 ja 14—21 osalta alueilla, joiden rajat on merkitty asemakaavaosaston laatimiin, 27.1.1972 päivättyihin karttapiirroksiin n:o 6760 ja 6761 (8.3. 149 §).

Hyväksyessään Pasilan kortteleita n:o 17001—17041, Vallilan katu-, rautatie- ja puistolaueita sekä Kumpulan katualuetta koskevan asemakaavan ynnä Alppiharjun korttelia n:o 391 ja Vallilan katualuetta koskevan asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi lisäksi seuraavat neljä toivomuspontta:

1) hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin messualueen vuoksi menetettävien Käpylän urheilupuiston harjoittelualueiden korvaamiseksi vähintään yhtä suurilla nurmipintaisilla harjoittelualueilla Mäkelänkadun itä-

puolelta Kumpulan alueen suunnittelun yhteydessä.

2) kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta Pasilan alueen tonttien luovutuksessa ja alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa kaikin mahdollisin tavoin huolehtimaan siitä, että liikuntavammaisten erikoistarpeet otetaan huomioon tasonvaihtolaitteiden, julkisen liikenteen ja pysäköintipaikkojen järjestelyissä.

3) hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin Itä-Pakilan asemakaava-alueen pohjoispuolelle kaavailtua moottoritietä koskevien suunnitelmien muuttamiseksi niin, ettei mm. Pasilan ja Käpylän asukkaille välttämättömän ja laajempiakin alueita palvelevan Käpylän urheilupuiston käyttöarvoa viheralueena vaaranneta.

4) kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että ajoneuvo- ja jalankulkuliikenteen erottaminen toteutetaan Itä-Pasilassa osayleiskaavan osoittamassa laajuudessa ja että liikuntavammaisten, jalankulkijoiden ja pyöräilijäin edut otetaan kaikissa kysymykseen vaikuttavissa ratkaisuissa huolellisesti huomioon (17.5. 293 §).

Hyväksyessään Vuosaaren kortteleita n:o 54011 ja 54013—54033 koskevan asemakaavan sekä Vuotie-nimisen katualueen asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi lisäksi toivomusponnen, jossa edellytettiin, että valtuuston joutuessa seuraavan kerran käsittelemään Vuosaaren jotakin osa-asemakaavaa, sen jäsenten käytettävissä olisi Vuosaaren kartta, josta mahdollisimman yksityiskohtaisesti käyvät selville Vuosaaren asemakaavasuunnitelmat (1.11. 620 §).

Samaten kaupunginvaltuusto hyväksyessään Vuosaaren itäosassa Niinisaaren nimessä olevat Valmet Oy:n telakka-alueen (korttelit 54150 ja 54151 sekä niihin liittyvät katu-, puisto-, venesatama- ja vesialueet) asemakaavan, kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään Valmetin telakka-alueen kaavaesityksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että Vuosaaren kaavoitusta jatkettaessa Uutelan niemi säilyisi Vuosaaressa sijaitsevien virkistysalueiden keskeisenä osana, ja että tehokkaasti jatkettaisiin toimenpiteitä muun sopivamman alueen saamiseksi mm. ydinvoimalan tarpeisiin (14.6. 387 §).

Vuosaaren maankäytön selvittämistä ja asemakaavan kiirehtimistä koskevassa v. 1970 tehdyssä vt Ilaskiven ym. aloitteessa mainittiin mm. seuraavaa: »Vuosaaren jo useamman vuoden vireillä olleesta asemakaavasta ei käy ilmi muuta kuin asuinkorttelit, asuintontit ja lisätyt rakennusoikeudet. Yleisten tonttien paikkoja ja koko alueen järjestelyjä ei ole selvitetty. Alueella tulee suunnitelmien mukaan v. 1980 olemaan n. 20 000 asukasta, mutta sitä varten ei kuitenkaan ole katsottu tarpeelliseksi laatia kokonaisvaltaista maankäytön suunnitelmaa. Asuintalojen lisäksi Vuosaari tarvitsee muitakin palvelupisteitä kuin myymälät. Asemakaavan puuttumisen vuoksi on olemassa vaara, että Vuosaaressa monien muiden asuntolähiöiden tapaan on ennen pitkää vain ostoskeskuksia, monien julkisten palvelujen puuttuessa.» Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin Vuosaaren kokonaisvaltaisen maankäytön selvittämiseksi sekä kiirehtimään asemakaavan valmistumista. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että Vuosaaren keskeiselle, n. 722 ha:n suuruiselle osa-alueelle vahvistettiin rakennuskaava v. 1963. Sisäasiainministeriö vahvisti v. 1968 rakennuskaavan kumoamista koskeneen valtuuston päätöksen. Ministeriö vahvisti v. 1970 Vuosaaren kortteleiden n:o 54044—54085 asemakaavan ja korttelin n:o 5407 asemakaavan muutoksen. Tämä alue on n. 165 ha:n suuruinen. 24.2.1970 perustettiin yleiskaavaosastoon itäisten esikaupunkialueiden suunnittelua varten ns. IES-toimisto. V. 1969 asetettiin työryhmä

laatimaan itäisten esikaupunkialueiden suunnitteluohjelmaa, jonka edelleen kehittämistä varten asetettiin sittemmin uusi työryhmä laatimaan ehdotusta lopulliseksi suunnitteluohjelmaksi sekä siihen perustuvaa arviota resurssitarpeesta ja suunnittelukustannuksista. Lautakunta hyväksyi 29.1.1970 IES-työryhmän esittämän suunnitteluohjelman aikatauluineen, resurssiarvion ja organisaatioehdotuksen ko. suunnittelutyön pohjaksi. Tarkoitukseen varattiin 780 000 mk. Suunnittelun kiireellisimpiä tehtäviä on ollut maankäytön perusvaihtoehtojen samoin kuin siihen liittyvän tie- ja metroverkon suunnittelu. Ulkopuolisen arkkitehtitoimiston kanssa tehtiin 25.6.1970 sopimus suunnittelutyöstä, joka käsittää mm. kaavarunkoluonnoksen laatimisen Vuosaaren alueelle. Asemakaavaosaston toimintasuunnitelmassa on asemakaavojen laatiminen ajoitettu seuraavasti: osa Keski-Vuosaarta v. 1971, Etelä-Vuosaaren teollisuusalue v. 1971—1972 sekä Rastila v. 1971—1973.

Kiinteistölautakunta totesi, että kaupunki on v. 1966—1970 hankkinut Vuosaaresta omistukseensa kaikkiaan n. 70 ha. Vuosien 1971—1975 asuntotuotanto-ohjelmassa on Vuosaaren ja Rastilan tavoitteelliseksi kerrosalaksi merkitty yht. 70 000 m². Ensimmäiset asunnot tästä osuudesta valmistuivat jo v. 1972. Vuosien 1971—1980 ohjelmassa oli koko IES-projektin osuus 920 000 m². Vuosaaren osuutta siitä ei kuitenkaan ole vielä voitu määritellä. Kaupunginhallitus totesi mm., että Vuosaaren kaavarunkotyön edistymisen esteenä ovat olleet eräät suuret avoimet kysymykset, kuten vedenottamon rakentaminen suoja-alueelle, suurvoimalan sijoituskysymys sekä mahdollinen metron haarautuminen itäisestä aluekeskuksesta Vuosaareen. Myös työpaikkatavoitteita koskeva asia oli selvittämättä. Valmet Oy:n telakka-alueen suunnittelutyön ollessa ensimmäisellä sijalla kaupunkisuunnittelulautakunta päätti muuttaa Vuosaaren kaavarunkotyön aikataulua siten, että kertomusvuoden aikana oli pyrittävä selvittämään eri hallintokuntien kanssa näitä avoimia kysymyksiä ja että kaavarunkotyön loppuraportin laatiminen siirrettiin vuoden lopulle. Asemakaavaosaston toimintasuunnitelmaan oli telakka-alueen asemakaavan laatiminen merkitty aloitettavaksi kertomusvuoden alussa ja päättyväksi saman vuoden huhtikuussa. Valtuuston käsiteltäväksi asemakaava oli tarkoitus saada touko—kesäkuun aikana. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (26.1. 78 §).

Vt Pettinen ym. tekivät 29.9.1971 aloitteen Pukinmäellä olevan Savelan alueen asemakaavallisesta ratkaisusta, sekä vt Jokinen ym. 26.1.1972 aloitteen Savelan alueen asemakaavan laatimisesta ja kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta. Vt Pettinen ym. mainitsivat aloitteessaan mm., että vuosisadan alkuvuosikymmeninä perustetun Savelan pientaloalueen tonttien omistajat ovat jatkuvasti vaikeuksissa Vantaan tulvien ja routavaurioiden huonolle savipohjaiselle maalle rakennetuille rakennuksille aiheuttamien vahinkojen takia sekä alueen puutteellisen vesihuollon johdosta. Alue on edelleen ilman asemakaavaa. Kaupungin viranomaiset ovat useissa yhteyksissä esittäneet, että alue olisi jätettävä puistoksi ja sillä olevat rakennukset purettava tai annettava rappeutua. Kaupungin toimesta suoritetut tutkimukset ovat osoittaneet, että maapohja on huonointa Vantaata lähimpänä olevassa osassa, jossa tulvan vaarakin on suurin. Sen sijaan Seppämestarintietä lähellä olevassa osassa maapohja on käyttökelpoista rakennustarkoituksiin. Jos tälle alueelle suunniteltaisiin pientaloalue omakotitaloja, kytkettyjä taloja tai rivitaloja varten, voitaisiin Vantaata lähinnä oleville tontinomistajille tarjota entisten tonttien ja rakennusten tilalle uuden asunnon rakentamismahdollisuus tai valmiiksi rakennettu pientaloasunto. Tämä edellyttäisi mm. korvauksen suorittamista niille kiinteistönomistajille, jotka joutuvat jättämään tonttinsa ja rakennuksensa rakentamattomaksi jäävälle maalle. Aloitteentekijät ehdottivat,

että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään tarmokkaisiin toimenpiteisiin hyväksyttävissä olevan kokonaisratkaisun aikaansaamiseen Savelan alueen suhteen ja kiinteistönomistajien mielipiteiden kuulemiseksi asiassa.

Vt Jokinen ym. ehdottivat 26.1.1972 tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin Pukinmäen kaupunginosan Savelan alueen asemakaavan laatimiseksi siten, että alue kokonaisuudessaan säilytettäisiin edelleen asuintaloalueena sekä että vesijohtojen, viemäreiden ja teiden rakentaminen suoritettaisiin mahdollisimman pian.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi valtuuston päättäneen v. 1967, että Savelan alueen sille osalle, joka käsittää rakennussuunnitelman korttelit n:o 50—55, laaditaan asemakaava. Valtuusto päätti 21.1.1970 kumota v. 1941 vahvistetun Pukinmäen rakennussuunnitelman mm. kortteleiden n:o 50—55 osalta. Sisäasiainministeriö vahvisti kumoamispäätöksen ja pidensi rakennuskieltoa 20.9.1971 saakka. Valtuusto hyväksyi 9.2. 1972 Malmin, Tapanilan, Pukinmäen ja Puistolan eräitä alueita koskevan osayleiskaavan sekä kehotti samalla kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että Savelan alueelle laaditaan mahdollisimman pian asemakaava, jossa alue saa tiiviin pientaloalueen luonteen ja tulee sopivalla tavalla liittymään asemakaavoituksen puolesta ympäristöön. Vantaanjoen väliraporttia v. 1971 käsitellessään lautakunta päätti mm., että Vantaanjoen—Keravanjoen maisemaa suunnitellaan luonnon ekosysteemiin perustuvan vaihtoehdon pohjalta ja että Vantaanlaakson tulvasuojelu suunnitellaan tämän perusteella. Vantaanjoen tulvahaittojen vaatimista suojelutoimenpiteistä mm. Savelan alueen osalta on tekeillä tutkimus. Yleiskaavaehdotuksen 1970 tarkistuksen yhteydessä lautakunta päätti tievarauksesta v:n 1980 jälkeen Savelan alueen eteläosasta. Vuoden 1973 toimintasuunnitelmassa on alustavasti esitetty Savelan alueen asemakaavasuunnittelun aloittamista kaavarungon pohjalta. Kiinteistölautakunta mainitsi, että mahdollisesti jo v. 1973 aloitettavassa asemakaavassa Vantaan rantaan sijoitetaan todennäköisesti viherväylä nykyisten kiinteistöjen alueelle sekä liitetään uusia asuinkortteleita lähinnä Seppämestarintien puoleiseen osaan. Noin 100 m:n levyisen viherväylän aikaansaaminen Vantaan rannalle aiheuttaa kaupungille n. 20 tilan lunastamisen. Mikäli maanomistajat rahakorvauksen ohella tai asemesta saavat vaihtotontin, tulevat tällöin ensi sijassa kysymykseen Puistolasta varatut pientalotontit tai Savelan alueelle mahdollisesti muodostettavat uudet pientalotontit. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (20.12. 787 §).

Huoneistojen koon pienentämisestä rivitaloalueita kaavoitettaessa teki vt Loikkanen aloitteen v. 1971 sillä perusteella, että myös pienempipalkkaiset henkilöt voisivat asua ns. hyvillä asuntoalueilla. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi lausunnossaan mm., että aloitteessa esitetyn tavoitteen toteuttamiselle on viime aikoina laadituissa kaavoissa pyritty luomaan kaavalliset edellytykset ja että näin menetellään edelleenkin asemakaavoja ja niiden muutoksia laadittaessa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15.11. 679 §).

Hesperian puiston säilyttämisestä puistoalueena ja kävelytien rakentamisesta pitkin Töölönlahden etelä- ja itärantaa tekivät vt Witting ym. 21.6. aloitteen, jossa ilmaistiin huolestuminen siitä, että Hesperian puisto aiotaan vähitellen kokonaan täyttää erilaisilla rakennuksilla ja liikennejärjestelyillä ja siten riistää kaupunkilaisilta kaunis puisto ja suosittu kävelykohde. Aloitteentekijät pyysivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että valtuusto voisi päättää voimassa olevan asemakaavan muuttamisesta siten, että Hesperian puisto Finlandia-talosta Suomen Sokeri Oy:n tonttiin saakka rauhoitettaisiin puistoalueek-

si ja siellä sijaitsevat tontit liitettäisiin puistoon ja niiden voimassa oleva rakennusoikeus poistettaisiin. Samalla olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin kävelytien rakentamiseksi Finlandia-talolta pitkin Töölönlahden etelä- ja itärantaa.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan on alueelle v. 1967 vahvistettu asemakaava. Siinä on merkitty Hesperian puiston ja ent. sokeritehtaan tontista muodostetun puistoalueen kohdalle Töölönlahden rannalle kulttuuritarpeita palvelevia rakennuksia varten rakennusoikeutta yht. 30 000 kerrosalaneliömetriä Finlandia-talon lisäksi. Hesperian puisto-alue on Töölönlahden rantaviivaa lukuun ottamatta merkitty puistoalueeksi. Tämä asemakaava on eräiltä osin kuitenkin todettu vanhentuneeksi ja tästä syystä alue on otettu uudelleen suunnittelun kohteeksi. Kaavarunkosuunnitelma Töölönlahden—Terassitorin alueelle on valmisteilla. Alueen maankäyttö- ja liikennejärjestelyvaihtoehdot on tarkoitus saada valmiiksi v:n 1973 puoliväliin mennessä. Kaavarunkotyö asemakaavan muutosehdotuksineen on tarkoitus saada valmiiksi v:n 1974 puoliväliin mennessä. Töölönlahden—Terassitorin alueen ns. miljöötavoitteellisessa konsulttitehtävässä toimii ulkopuolisena suunnittelijana arkkitehtitoimisto Alvar Aalto. Toimiston alustaviin maankäyttösuunnitelmiin sisältyy periaate Hesperian puiston säilyttämisestä puistoalueena lukuun ottamatta entisestä sokeritehtaan tontista muodostettua puistoaluetta, jolle on ehdotettu sijoitettavaksi huomattava määrä kerrosalaa. Kaupunkisuunnitteluvirastoa on kehotettu kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin kävelytien järjestämiseksi Finlandia-talolta Kallion kaupunginosaan. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi (13.12. 763 §).

Rakennuskiellot. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä sen toimenpiteen, että kaupunginhallitus oli pyytänyt sisäasiainministeriötä jatkamaan 1.—8. sekä 13. ja 14. kaupunginosaa samoin kuin 12. kaupunginosan korttelia n:o 358 koskevaa 11.10. päättynyttä rakennuskieltoa kahdella vuodella niiltä osin, joille 11.10.1961 jälkeen ei ole vahvistettu asemakaavan muutosta. Ministeriö oli 17.11. pidentänyt rakennuskieltoaikaa 11.10.1974 saakka (1.11. 613 §, 20.12. 769 §).

Kaupunginvaltuusto päätti pyytää ministeriötä jatkamaan 28. kaupunginosan kortteleita n:o 28006—28010, 28028—28030, 28035—28038, 28048, 28049, 28058, 28060—28063, 28073, 28074, 28076, 28139, 28145—28147, 28150, 28151, 28153—28155, 28158, 28159, 28161 ja 28163 sekä kortteleiden n:o 28051, 28056, 28075, 28156, 28157 ja 28165 osia koskevaa rakennuskieltoa 10.6.1974 asti alueella, jonka rajat on merkitty asemakaavaosaston 16.4.1970 päivättyyn piirustukseen n:o 6399, lukuun ottamatta korttelin n:o 28073 tonttia n:o 4 ynnä korttelin n:o 28056 tontteja n:o 9—11. Ministeriö oli 14.9. pidentänyt rakennuskieltoa 10.6.1974 saakka (21.6. 425 §, 1.11. 628 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti pyytää ministeriötä jatkamaan 45. kaupunginosan Vartioharju-nimisen osa-alueen kortteleita n:o 45251, 45261—45264, 45278 ja 45308 koskevaa 16.10. päättyvää rakennuskieltoa kahdella vuodella. Lisäksi hyväksyttiin kaupunginhallituksen toimenpiteet Pitäjänmäen kortteleita n:o 46119, 46122, 46140—46158 ja 46160 sekä puisto- ja katualueita koskevaa asemakaavaosaston 30.11. päivätyssä piirustuksessa n:o 6912 osoitettua aluetta tarkoittavan 9.12. päättyneen rakennuskiellon jatkamiseksi yhdellä vuodella (4.10. 563 §, 20.12. 775 §).

Poikkeusluvat. Ministeriölle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti puoltaa poikkeusluvan myöntämistä rakennuskiellosta Säätiö, Stiftelsen Latokartano — Vicus Agriculturae Studiosorum -nimiselle säätiölle kahden asuintalon rakentamiseen osalle Viikin Latokartanon kylässä olevaa tilaa RN:o 1[26] sekä Asunto Oy Kanavalaituri -nimiselle yhtiölle kahden yksikerroksi-

sen, yht. 15 asuinhuoneistoa käsittävän ja kerrosalaltaan yht. 1 873 m²:n suuruisen asuinrakennuksen rakentamiseen Laajasalossa oleville tiloille RN:o 2335 ja 2336 rakennusjärjestyksen 55 §:n 3 ja 5 mom:n määräyksistä poiketen sekä siitä huolimatta, ettei alueelle ole vahvistettu asemakaavaa (21.6. 424, 423 §).

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelu. Vt Tuomioja ym. tekivät aloitteen 26.1. toimenpiteisiin ryhtymisestä Kampin korttelin n:o 68 tontilla n:o 5 olevan talon säilyttämiseksi esittäen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään tarpeellisiin toimiin Eerikin- ja Annankadun kulmassa sijaitsevan uusrenesanssityylisen rakennuksen, ns. Marinadin talon purkamisen estämiseksi sekä vähintäänkin rakennuksen julkisivujen ja porrashuoneiden säilyttämiseksi nykyisessä asussaan. Kyseinen rakennus on osa sitä Helsinkiä, jonka säilyttäminen on ensiarvoisen tärkeää ja jonka tuhoamiseen ei tällä sukupolvella ole oikeutta. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että lääninhallitus oli kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelusta annetun lain 15 §:n nojalla 28.1. kieltänyt ko. kiinteistön omistajaa ryhtymästä rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa vaarantaviin toimenpiteisiin. Päätös on voimassa siksi kunnes rakennuksen kulttuurihistoriallinen arvo on selvitetty, kuitenkin kauintaan 6 kk. Laaditun korttelisuunnitelman perusteella on tontille n:o 5 laadittu asemakaavan muutosehdotus, jossa rakennuksen katujen puoleiset osat on merkitty kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten rakennusalaksi, jolla osalla tonttia ei saa suorittaa sellaisia purkaus- eikä muutostöitä, jotka tärvelevät kadunpuoleisten julkisivujen ja vesikattojen tai sisätilojen kulttuurihistoriallista arvoa ja tyyliä. Lautakunnan käsityksen mukaan asemakaavan muutosehdotuksen hyväksyminen ja vahvistaminen tekee mahdolliseksi rakennuksen säilyttämisen. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (14.6. 407 §).

Paikan varaaminen ns. kolariauton näytteille asettamista varten. V. 1970 tekemässään aloitteessa vt Kilpi ym. ehdottivat, että kaupunginhallitus ryhtyisi yhteistoiminnassa vakuutusyhtiöiden ja Taljan kanssa tutkimaan sopivan paikan löytämistä tuoreimman helsinkiläisen tai Helsingin alueella ihmisvaurioita vaatineen nk. kolariauton asettamiseksi näytteille varoitukseksi sekä autoilijoille että jalankulkijoille, koska maaliikenneonnettomuuksien ja niiden vaatimien uhrien luku oli jatkuvasti lisääntynyt huolestuttavasti. Kaupunkisuunnittelulautakunta piti ajatusta periaatteessa kannatettavana ja katsoi, että kolariauto olisi sijoitettava keskustaan, jossa liikkuu eniten ihmisiä, kuten esim. Erottajalle, Kolmen sepän aukiolle, tai ehkä parhaiten Asema-aukion eteläreunassa olevan korokkeen länsipäähän. Asemakaavaosasto katsoi, ettei romuautoa olisi kaupunkikuvallisista syistä aihetta sijoittaa kaupungin keskustaan ainakaan pitkäksi ajaksi, koska se saattaa herättää vaatimuksia muidenkin esineiden näytteillepanoon. Talja oli ehdottanut kolariautoa pantavaksi näytteille esim. liikenneviikon aikana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi lausunnon riittäväksi selvitykseksi. Samalla kaupunginvaltuusto edellytti kaupunginhallituksen tiedustelevan nopeasti niistä Euroopan kaupungeista, joissa onnettomuusautoja on turmavaaran torjumiseksi asetettu näytteille liikennepiireissä »shokkihoidoksi» sekä vastausten saavuttua mahdollisimman pian esittämään valtuustolle yhteenvedon saaduista tiedoista sekä tällaisten toimenpiteiden vaikutuksesta liikenneturmien määrään (31.5. 362 §).

Liikennejärjestelyt. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin Rautatientorin järjestelyyn merkitystä määrärahasta 160 000 mk julkisen pintaliikenteen parantamiseen Hämeentiellä välillä Siltasaarenkatu—Mäkelänkatu sekä 90 000 mk Helsingin teknillisen museon pysäköintialueen järjestelyyn. Erottajan liikennejärjeste-

lytöitä varten merkityn määrärahan säästöstä päätettiin käyttää 269 264 mk Mannerheimintien osuuden Runeberginkatu—Reijolankatu liikennejärjestelytöiden loppuun saattamiseen (3.5. 274 §, 1.11. 641 §).

Selvityksen antamisesta jalankulkukokeilun aiheuttamista kustannuksista olivat vt Ilaskivi ym. tehneet 14.6. aloitteen, jossa todettiin 12.6. toteutetun ydinkeskustan ym. alueiden sulkemisen moottoriajoneuvoliikenteeltä sopivan varsin huonosti liikennepoliittiseksi kokeiluksi. Sen sijaan se aiheutti kaupungille huomattavia järjestelyjä, valvontatehtäviä ym. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin mahdollisimman pian antamaan selvitys jalankulkukokeilun aiheuttamista menoista. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että ko. liikennejärjestelyistä sekä kuntalaisille järjestetystä liikennepoliittisesta keskustelutilaisuudesta aiheutui kaupungille yht. 9 017 mk:n suuruinen menoerä. Tällöin menetettiin myös käytöstä poissa olleiden pysäköintimittareiden tuotto, 262 mk. Kaupunkisuunnitteluvirasto oli aikanaan esittänyt kokeilun kestoajaksi huomattavasti pitempää ajanjaksoa kuin yhtä vuorokautta, koska silloin olisi paremmin voitu arvioida kokeilun tulosten käyttökelpoisuutta sekä tutkia kaupunkilaisten liikennekäyttäytymistä ja soveltaa tietoja myöhempään liikennesuunnitteluun. Kaupunginhallitus ilmoitti päättäneensä, että ko. kustannukset saisivat olla yhteensä enintään 25 000 mk. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (14.6. 412 §, 15.11. 680 §).

Martinlaakson radan rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti v:n 1972 talousarvion hyväksymistä koskevassa päätöksessään, että v:n 1972 talousarvioon otetaan 28 500 000 mk liikenneväylien rakentamista varten ja että osa sanotusta määrärahasta käytetään Martinlaakson radan rakentamiseen. Oikeustieteen lis. Kerppo Kankaanranta ym. valittivat tästä päätöksestä lääninhallitukseen sillä perusteella, ettei yleistä liikennettä palvelevan radan rakentaminen valtionrautateiden lukuun heidän mielestään ollut sellainen kunnan yhteinen asia, johon kunnan varoja voidaan käyttää. Kaupungilla ei muutoinkaan ollut radan rakentamiseen laillisia edellytyksiä, koska kaupunki mm. ei ollut saanut sen rakentamiseen voimassa olevien säännösten edellyttämää valtioneuvoston poikkeuslupaa. Valittajat vaativat valituksenalaisen päätöksen kumoamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä. Kaupunginhallituksen annettua asiasta selvityksensä lääninhallitus hylkäsi 19.6. valituksen kunnallislain 175 §:n perusteella sekä pyynnön päätöksen täytäntöönpanon kieltämiseksi (6.9. 484 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi v. 1970 rautatiehallituksen, Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan kesken tehtäväksi sopimuksen Martinlaakson rakentamisesta ja liikennöimisestä. Oikeustieteen lis. Kerppo Kankaanrannan valitettua päätöksestä lääninhallitus hylkäsi 20.1.1972 valituksen ja korkein hallinto-oikeus jätti 6.6.1972 lääninhallituksen päätöksen pysyväksi. Asian laatuun nähden ei kaupunki saanut korvausta korkeimmassa hallinto-oikeudessa aiheutuneista oikeudenkäyntikulusita (8.3. 154 §, 6.9. 479 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskuntaa koskeva lakiluonnos. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti esittää sisäasiainministeriölle annettavassa lausunnossaan pitävänsä tarpeellisena, että pääkaupunkiseudun yhteistyötä varten säädetään sisäasiainministeriön toimesta laaditun lakiluonnoksen pohjalta laki pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta siten,

että yhteistyövaltuuskunnan toimivalta määräytyy lakiluonnoksen 2 §:ssä esitetyn suppeamman vaihtoehdon mukaan,

että sanotussa 2 §:ssä mahdollistetaan yk-

sittäistapauksissa yhteistoiminta myös kahden tai kolmen kunnan kesken;

että lakiluonnoksessa tarkoitetun johtosäännön hyväksyminen annetaan yhteistyövaltuuskunnan tehtäväksi, kuitenkin niin, että johtosääntöön otetaan määräys yhteistyövaltuuskunnan vuotuisen talousarvion ja sen toiminnasta aiheutuvien kustannusten jakoperusteiden alistamisesta jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi sekä

että säädettävään lakiin otetaan määräykset siitä, että yhteistyövaltuuskunnan päätöksestä voidaan valittaa noudattamalla kunnallisvalituksesta voimassa olevia säännöksiä (29.11. 695 §).

Helsingin kaupungin ja sen lähikuntien erinäisten yhteisten tehtävien hoidon järjestämisestä annettava lausunto. Kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitea eli ns. Hannuksen komitea jätti sisäasiainministeriölle ehdotuksensa tarkistuksiksi komitean I mietintöön, joka valmistui v. 1969 ja joka koski Helsingin kaupungin sekä sen lähikuntien erinäisten yhteisten tehtävien hoidon järjestämistä. Kaupunginvaltuusto antoi mietinnöstä lausuntonsa 4.2.1970 (ks. s. 90). Helsingin kaupunki, silloiset Espoon ja Kauniaisten kauppalat sekä silloinen Helsingin maalaiskunta asettivat v. 1970 pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan keskitetysti seuraamaan ja ohjaamaan eri aloilla tapahtuvaa yhteistyötoimintaa. Nämä kunnat tekivät v. 1971 vapaaehtoisen yhteistyön kehittämistä koskevan yhteistyösopimuksen. Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan tehtäväpiiri käsittää pääpiirteissään kaikki tehtävät, joita kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitea esittää annettavaksi perustettavalle seutukunnalle.

Kaupunginhallitus totesi pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnasta tähän mennessä saatujen kokemusten olleen myönteisiä sekä läheisen yhteistyön Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupunkien, Vantaan kauppalan sekä erilliskysymyksissä muidenkin Helsingin seudun kuntien kanssa olevan välttämätöntä. Pääkaupunkiseudun kunnat voivat kuitenkin edelleen vapaaehtoisesti, mutta samalla vastuunsa tuntien, aloitetun pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan puitteissa ja joustavasti muullakin tavoin toistaiseksi järjestää yhteisten tehtäviensä hoidon osapuolia tyydyttävästi. Yhteistyötoimikunnan talousarvioehdotus v:lle 1973 oli 1.5 mmk, joten toiminnasta aiheutuvat kustannukset olivat kaupunginhallituksen käsityksen mukaan vain pieni osa seutukunnan kustannuksista. Koska pääkaupunkiseudun kuntien yhteisten tehtävien hoidon tehokas järjestäminen on pääasiassa riippuvainen peruskuntien yhteistyöhalukkuudesta, voitaisiin nykyisen pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan avulla vielä pitkän aikaa huolehtia samoista tehtävistä, joita on suunniteltu ehdotetulle seutukunnalle. Kaupunginhallitus esitti, että ministeriölle annettavassa lausunnossa toistettaisiin esitettyihin perusteluihin viitaten valtuuston v. 1970 antaman lausunnon 1 kohta eli ne seikat, joiden vuoksi ehdotetun seutukunnan perustamista ei voida pitää tarkoituksenmukaisena ratkaisuna Helsingin ja sen lähikuntien yhteisten tehtävien hoidon järjestämisessä. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, että ministeriölle annetaan khn mietinnön n:o 29 sivuilta 1—9 ilmenevä lausunto (20.12. 772 §, khn mtö n:o 20).

Metrotoimikunta

Metroasemat. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat metroasemien luonnospiirustukset: Arkkitehtuuritoimisto Bengt Lundsténin laatiman Hiihtäjäntien metroaseman luonnospiirustuksen n:o 5000 piirustuksessa esiteltyjä liikennejärjestelyjä lukuun ottamatta (31.5. 335 §), Arkkitehtitoimisto Juutilainen—Kairamo—Mikkola—Pallasmaan laatiman Siilitien metroaseman luonnospiirustuksen n:o 4417 (31.5. 336 §) ja Kaupunkisuunnittelu Oy:n laatiman Kulosaaren met-

roaseman luonnospiirustuksen n:o 4300. Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus huolehtii hyvän palvelutason saavuttamisesta kaikilla metroasemilla siten, että tasonvaihto ratkaistaan myös liikuntavaikeuksista kärsiviä henkilöitä ja lastenvaunuja ajatellen yleisten töiden lautakunnan lausunnon mukaisesti (31.5. 334 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. VI tullikamarin lakkauttamisen vuoksi kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.10. lukien satamalaitoksen varastoimis- ja laiturihuolto-osaston avoimena olevan 20. pl:aan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan laiturihuollon toimistonhoitajan viran ja perustaa samasta ajankohdasta lukien varastoimis- ja laiturihuolto-osastoon 20. pl:aan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvan laiturihuollon apulaistarkastajan viran (4.10. 569 §).

Kaupunginvaltuusto vahvisti omasta puolestaan satamarakennusosaston 32. pl:n työpäällikön virkaan valitulle dipl.ins. Eljas Muuriselle maksettavan sopimuspalkan 3 842.45 mk:ksi/kk siitä lukien, kun hän ryhtyy virkaa vakinaisena hoitamaan. Päätökselle päätettiin pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumus (29.11. 707 §).

Satamajärjestyksen muuttaminen. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli 31.12.1971 vahvistanut satamajärjestyksen 17 §:n muuttamisen valtuuston ehdotuksen mukaisesti (26.1. 59 §, v:n 1971 kunn. as. kok. n:o 198).

Satamamaksutaksan täydentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin satamamaksutaksan 9 §:ään seuraavan III mom:n:

»III

satamalautakunnalla on oikeus erityisten syiden vaatiessa myöntää joko vapautus tai alennusta satamamaksusta muissakin kuin edellä luetelluissa tapauksissa». (4.10. 570 §, kunn. as. kok. n:o 110).

Liikennemaksutaksan uusiminen. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä kaupunginhallituksen mietinnön n:o 9 liitteenä 3 olevan ehdotuksen Helsingin kaupungin liikennemaksutaksaksi ja saman mietinnön liitteenä 4 olevan ehdotuksen kotimaan paikkakunnilta vesitse tuotavien kotimaisten ja tullattujen tavarain taksaksi siten, että taksat astuvat voimaan 1.10. Sisäasiainministeriö vahvisti 20.10. kaupunginvaltuuston päätöksen. (20.9. 547 §, 15.11. 656 §, khn mtö n:o 9, kunn. as. kok. n:o 119).

Vapaavaraston laajentaminen. Kaupunginvaltuusto anoi v. 1970 valtioneuvostolta oikeutta Helsingin kaupungin vapaavaraston laajentamiseen. Valtioneuvosto oli 22.12.1971 myöntänyt tullisäännön 87 §:n nojalla kaupungille oikeuden laajentaa vapaavaraston alueen käsittämään karttapiirrokseen merkityn maa-alueen sekä erillisen talletusvarastorakennuksen samoin kuin suostua siihen, että hakemuksessa mainittu ehto poistetaan. Vapaavaraston laajennettuun alueeseen nähden on noudatettava vapaavaraston lupapäätöksessä mainittuja muita ehtoja ja varastonpitäjän on huolehdittava siitä, että uudet varastoalueet erotetaan muusta tullialueesta tullisäännön määräämällä tavalla tullihallituksen lähemmin määräämin toimenpitein. Varastonpitäjän tulee lisäksi rakentaa alueelle tullihallituksen tarpeellisiksi harkitsemat tullitilat (26.1. 58 §).

Rakennustyöt. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään v:n 1971 talousarvion pääomamenoihin uusien siltojen

suunnittelua varten merkitystä määrärahasta 150 000 mk Katajanokan rakennusten liittämiseksi kaukolämmitykseen (15.11. 677 §) ja kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin Matkustajalaiturin peräporttipaikkaa varten merkitystä määrärahasta 150 000 mk sekä samalle tilille vapaavaraston laajentamista varten merkitystä määrärahasta 100 000 mk Sompasaaren parrulaiturin lauttapaikan rakentamiseen. Parrulaituriin tuleva läppä saatiin tilata kertomusvuoden aikana (29.11. 716 §).

Kaupungin liittyminen osakkaaksi Satamavarastot Oy -nimiseen kiinteistöosakeyhtiöön ja alueen vuokraaminen yhtiölle. Suomen Höyrylaiva Oy, Merivienti Oy, Stevedoring Oy ja Åkerman Oy olivat ilmoittaneet satamalaitokselle olevansa valmiit osallistumaan Länsisatamaan rakennettavan varastorakennuksen L 7 A rakentamishankkeen toteuttamiseen. Yhtiöt voisivat osallistua hankkeeseen enintään 2/3:lla. Lisäksi oli Edv. Björklund Oy ilmoittanut olevansa halukas osallistumaan hankkeeseen. Koska L 7 A on lauttavaunuhalli, joka ainakin aluksi toimisi myös vientivarastona, oli lähdetty siitä, että sen rakennuttaminen olisi liikennöitsijäin asia. Satamalautakunta katsoi, että lauttavaunuhallin rakentaminen oli kiireellinen tehtävä ja puolsi varustamojen ja ahtausliikkeiden ehdottamaa rakennusmuotoa, koska kaupungille jäisi omalta osaltaan määräysvalta ja se voisi turvata hankkeen rahoituksen ulkopuolelle jääneiden liikennöitsijöiden edut. Lautakunta katsoi, että perustettavalle yhtiölle olisi vuokrattava pitkäaikaisella vuokrasopimuksella maa-alue varaston rakentamista varten sekä varastorakennus L 7 B lyhytaikaisemmalla vuokrasopimuksella. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyy osakkaaksi perustettavaan Satamavarastot Oy -nimiseen kiinteistöosakeyhtiöön siten, että kaupungin osuus yhtiön osakepääomasta on 30%. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi tehtäväksi seuraavan yhtiösopimuksen:

YHTIÖSOPIMUS

Allekirjoittaneet ovat perustaneet Oy Satamavarastot Ab -nimisen osakeyhtiön sekä hyväksyneet yhtiölle seuraavan yhtiöjärjestyksen.

Yhtiöjärjestys

1 §.

Yhtiön nimi on Oy Satamavarastot Ab ja sen kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2 §.

Yhtiön tarkoituksena on omistaa ja vuokrasopimuksen nojalla hallita varasto- ja toimitiloja ja varastoalueita sekä vuokrata näitä tiloja käytettäviksi tuonti- ja vientitavaroiden vastaanottoa, käsittelyä, säilytystä, tulliselvitystä ja luovutusta varten.

3 §.

Yhtiön osakepääoma on 1.5 mmk jaettuna 1 500 määrätylle henkilölle asetetuksi 1 000 mk:n suuruiseksi osakkeeksi.

Osakepääoma voidaan yhtiöjärjestystä muuttamatta yhtiökokouksen päätöksellä, alkuperäisen pääoman tultua täysin maksetuksi, korottaa yhdessä tai useammassa erässä enintään kolminkertaiseksi antamalla vastaava määrä uusia samanlaisia osakkeita.

Osakepääoma on suoritettava viimeistään vuoden kuluessa yhtiöjärjestyksen vahvistamisesta ja osakepääoman korotus vuoden kuluessa korotuspäätöksestä lukien.

4 §.

Yhtiön osakkeita eivät saa omistaa ulkomaalaiset, ulkomaiset yhtiöt eivätkä ulkomaalaisten sekä eräiden yhteisöjen oikeudesta omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta ja osakkeita 28.7.1939 annetun lain 2 §:ssä mainitut suomalaiset yhteisöt eikä osaketta saa luovuttaa ulkomaalaiselle tai edellä sanotuille yhteisöille.

Yhtiön jokainen osake on varustettava merkinnällä, jossa kielletään luovuttamasta osaketta ulkomaalaisille tai edellä mainituille yhteisöille, ja vastaava merkintä on tehtävä myös osakeluetteloon, mahdollisesti annettavaan väliaikaiseen todistukseen ja osakkeeseen ehkä kuuluvaan talonkiin.

5 §.

Jos osake muun saannon kuin fuusion nojalla siirtyy yhtiöön kuulumattomalle, on siirrosta ilmoitettava johtokunnalle, jonka viipymättä tulee saattaa asia osakkaitten tietoon. Johtokunnalla on ensi sijassa oikeus lunastaa osake yhtiölle yli osakepääoman kertyneillä varoilla 14 p:n kuluessa siitä, kun ilmoitus johtokunnalle tehtiin siirron saajan tarjoamasta hinnasta tai, jos saanto on vastikkeeton, osakkeen viime verotusarvosta. Ellei osaketta lunasteta yhtiölle, on osakkailla lunastusoikeus edellä mainitusta hinnasta 30 p:n kuluessa johtokunnalle tehdystä siirtoilmoituksesta lukien. Jos useammat osakkaat haluavat käyttää lunastusoikeutta, on osakkeet jaettava osakkaitten kesken heidän aikaisemmin omistamiensa osakkeiden lukumäärän mukaisessa suhteessa ja, siltä osin kuin tämä ei käy päinsä, arvalla.

Tämä pykälä on merkittävä osakekirjoihin.

6 §.

Yhtiön hallituksena on johtokunta, johon kuuluu seitsemän (7) varsinaista ja enintään kolme (3) varajäsentä.

Johtokunnan varsinaiset ja varajäsenet valitsee yhtiökokous vuodeksi kerrallaan huomioon ottaen, että jokainen yhtiön perustaja, mikäli hän edelleen on osakkeenomistaja, tulee johtokunnassa edustetuksi, Helsingin kaupunki kahdella ja muut perustajat yhdellä varsinaisella jäsenellä.

Johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

7 §.

Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta tai milloin kaksi johtokunnan jäsentä sitä ilmoittamansa asian vuoksi pyytää.

Johtokunta on päätösvaltainen neljän jäsenen läsnäollessa. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänestenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa.

Johtokunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, jonka laatimistavasta ja tarkistamisesta johtokunta päättää.

8 §.

Johtokunta ottaa keskuudestaan tai johtokunnan ulkopuolelta toimitusjohtajan ja muut yhtiön toimihenkilöt, määrää heidän tehtävänsä ja palkkansa sekä päättää toimitusjohtajan ja toimihenkilöiden erottamisesta.

9 §.

Yhtiön toiminimen kirjoittaa kaksi johtokunnan varsinaista jäsentä yhdessä tai toimitusjohtaja yhdessä jonkun johtokunnan varsinaisen jäsenen kanssa sekä per procuram johtokunnan siihen valtuuttamat henkilöt.

10 §.

Yhtiön tilit päätetään kalenterivuosittain.

Tilinpäätös on siihen liittyvine asiakirjoineen annettava ennen helmikuun loppua tilintarkastajille, joiden tulee antaa tarkastuskertomuksensa johtokunnalle kahden viikon kuluessa tämän jälkeen.

11 §.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään huhtikuun loppuun mennessä ja ylimääräinen yhtiökokous, milloin johtokunta katsoo sen tarpeelliseksi. Osakkeen-

omistajilla, jotka yhteensä edustavat vähintään kymmenettä osaa osakepääomasta, olkoon oikeus pyytää yhtiökokous kutsuttavaksi kokoon tiettyä ilmoitettua asiaa varten. Yhdelläkin osakkeenomistajalla on osakeyhtiöistä annetun lain edellyttämissä tapauksissa oikeus pyytää yhtiökokouksen kokoonkutsumista.

Yhtiökokouksessa on jokaisella ennen yhtiökokousta osakeluetteloon merkityllä osakkaalla oikeus äänestää yhdellä äänellä kutakin osakettaan kohti.

12 §.

Kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan osakkaille kirjatussa kirjeessä 10 päivää ennen kokousta osakeluetteloon merkityllä osoitteella. Muut tiedonannot osakkaille toimitetaan vastaavalla tavalla.

13 §.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

a) johtokunnan kirjallinen vuosikertomus ja tilinpäätös,

b) tilintarkastajain lausunto edellisen vuoden tilien ja hallinnon tarkastuksesta,

c) asianomaisten antama selvitys tilintarkastajien ehkä tekemiin muistutuksiin,

d) vahvistetaan tilinpäätös,

e) päätetään johtokunnalle myönnettävästä tili- ja vastuuvapaudesta tai niistä toimenpiteistä, joihin yhtiön hallinto ehkä antaa aihetta,

f) päätetään vuosivoiton käyttämisestä ja mahdollisen osingonjaon ajasta,

g) päätetään johtokunnan puheenjohtajan, jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista,

h) päätetään johtokunnan varajäsenten määrästä sekä valitaan johtokunnan varsinaiset ja varajäsenet,

i) valitaan kaksi varsinaista tilintarkastajaa ja heille kaksi varamiestä; toinen tilintarkastajista valitaan Helsingin kaupungin nimeämistä ehdokkaista, mikäli kaupunki edelleen on osakkeenomistaja,

j) päätetään niistä periaatteista, joiden mukaan yhtiön omistamien ja hallitsemien tilojen käytöstä peritään korvausta,

k) päätetään kokouskutsussa mainituista muista asioista.

14 §.

Päätöstä tämän yhtiöjärjestyksen muuttamisesta tai yhtiön purkamisesta tulee kokouksessa kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) kokouksessa annetuista äänistä.

15 §.

Muilta osin noudatetaan osakeyhtiölain määräyksiä.

Satamalautakunta oikeutettiin vuokraamaan perustettavalle osakeyhtiölle 25 v:n ajaksi 13.10.1972 päivätystä karttapiirroksesta ilmenevä n. 50 000 m²:n suuruinen alue seuraavin ehdoin:

1. Vuokra on vuosineljänneksittäin etukäteen maksettava satamalaitoksen kassaan.

Ellei vuokraeriä erääntymispäivänä ole suoritettu, vuokralainen on velvollinen maksamaan niille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkoa sekä lisäksi perimispalkkiota kaupunginhallituksen siitä kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaan.

2. Vuokralaisella on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeus toiselle. Tällöin on uusi vuokralainen velvollinen kolmen kuukauden kuluessa saannostaan kirjallisesti ilmoittamaan siitä satamalaitokselle vuokraoikeuden siirron kirjaamista varten liittämällä ilmoitukseen saantokirjan, vuokrasopimuksen ja tarpeelliset muut asiakirjat. Sama ilmoittamisvelvollisuus koskee sellaistakin uutta vuokralaista, jonka saanto perustuu perintöön tai testamenttiin. Kunnes satamalaitos on siirron merkinnyt, vastaa myös entinen vuokralainen vuokraehtojen täyttämisestä. Sitä vastoin vuokralainen ei saa luovuttaa tonttia tai osaa siitä toisen käytettäväksi.

3. Kaupungilla on oikeus vuokralaisen kustannuksella saada ja pitää voimassa kiinnitys parhaalla etuoikeudella tontin vuokraoikeuteen ynnä tontilla oleviin rakennuksiin vuotuisen vuokramaksun suorittamisen vakuudeksi enintään 655 000 mk:n määrään asti 12 %:n vuotuisine korkoineen.

4. Vuokralainen on velvollinen hakemaan ja pitämään voimassa kiinnityksen tämän sopimuksen mukaisen vuokraoikeuden pysyvyyden vakuudeksi.

5. Vuokra-aluetta saadaan käyttää yksinomaan vesitse Helsingin sataman kautta kulkevan tavaran lyhytaikaiseen varastoimiseen.

6. Tontille rakennettavan rakennuksen piirustukset on, sen lisäksi, mitä niiden käsittelystä on erikseen määrätty, esitettävä satamalaitoksen hyväksyttäviksi.

7. Alueella ei saa säilyttää palavia nesteitä eikä räjähdysvaarallisia aineita. Syttyvää tavaraa ei saa varastoida 6 m lähemmäksi naapuritontin rajaa. Kaikkia paloviranomaisten antamia määräyksiä on viipymättä noudatettava.

8. Vuokralaisen tulee pitää alueella olevat rakennukset hyvässä kunnossa. Rakennuksiin ei ilman kaupungin lupaa saada kiinnittää muita mainoksia kuin vuokralaisen liikkeen nimi ja tunnus.

9. Kaupungilla on oikeus sijoittaa tarpeelliset johdot ja laitteet vuokramaahan tai sen ylitse.

10. Vuokralaisella ei ole oikeutta vaatia katujen, teiden, vesi- ja viemärijohtojen ym. rakentamista, ennen kuin kaupunki katsoo voivansa rakentaa ne.

Vuokralainen on velvollinen omalla kustannuksellaan huolehtimaan vuokra-alueelle johtavan tien ja viemärijohtojen rakentamisesta, mikäli hän niitä haluaa, ennen kuin nämä työt asianmukaisessa järjestyksessä saadaan kaupungin toimesta tehdyiksi.

11. Vuokralainen on velvollinen kustannuksellaan huolehtimaan ja vastaamaan vuokra-alueen puhtaanapidosta.

Vuokralainen on velvollinen antamaan huoltoalueensa kunnossa- ja puhtaanapidon kaupungin tehtäväksi todellisia kustannuksia ja yleiskuluja vastaavasta korvauksesta, jonka kaupunki määrää.

12. Satamalautakunnalla tai sen määräämillä henkilöillä on oikeus suorittaa vuokra-alueella tarkastuksia. Vuokralainen on velvollinen myöntämään tarkastuksen suorittajille esteettömän pääsyn kaikkialle alueelle. Tämän vuokrasopimuksen tai voimassa olevien muiden säännösten perusteella tarkastustilaisuudessa annettavia määräyksiä on viipymättä noudatettava.

13. Vuokralainen sitoutuu noudattamaan kaupunginvaltuuston 22.2.1956 hyväksymää raiteenpitojärjestelmää, joka on otettu tämän sopimuksen liitteeksi.

14. Jos vuokralainen rikkoo tämän sopimuksen ehtoja tai sen nojalla annettuja määräyksiä, voidaan vuokralainen velvoittaa maksamaan kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, sopimussakkoa kulloinkin enintään 20 000 mk.

15. Vuokra-ajan päättyessä vuokralaisen tulee purkaa ja viedä pois alueella sijaitsevat rakennukset sokkeleineen ja puhdistaa alue, ellei silloin toisin sovita.

16. Muissa kohdin noudatetaan maanvuokralain 5 luvun määräyksiä.

17. Vuokralainen on velvollinen liittymään satamalaitoksen järjestämään Länsisataman kaukolämpöverkkoon sekä suorittamaan liittymis- ja vuotuiset lämmityskustannukset todellisten kulujen mukaan.

18. Vuokramaksu määräytyy tarkistetun pinta-alan mukaan.

19. Vuotuinen vuokramaksu on 31.12. 1973 saakka 6.24 mk/m^2. 1.1.1974 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100». Perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 2.60 mk/m^2 vuodelta sekä perusindeksinä pistelukua 100 ja vuokraa on kunkin kalenterivuoden alusta korotettava tai alennettava niin monella täydellä 10 prosentilla perusvuokrasta, kuin edel-

lisen kalenterivuoden kymmenen ensimmäisen kuukauden keskimääräinen elinkustannusindeksi poikkeaa täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksistä, kuitenkin siten, että viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä korotus ei saa olla enempää kuin puolet indeksin muutoksesta.

20. Vuokralainen on velvollinen tarvittaessa luovuttamaan kaupungin toimesta varastoon osoitettujen lastien käyttöön enintään 2 500 m² varastotilaa, jolloin vuokralaisella on oikeus periä tästä tavaran haltijalta tullilain 24 §:ssä säädetty maksu.

Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus tehdä pienehköjä muutoksia sopimukseen (13.12. 747 §).

Vuokrauksia koskevat asiat. Satamalautakunta oikeutettiin vuokraamaan Nokia Oy:n Kaapelitehtaalle satamarakennusosaston piirustuksesta II 1276[1] ilmenevä, n. 10 000 m²:n suuruinen täyttämällä muodostettava Salmisaaren alue 31.12.2019 saakka siten, että vuokraamisajankohta jää satamalautakunnan päätettäväksi sekä muutoin mm. seuraavilla ehdoilla:

Vuotuinen vuokramaksu on vuokraoikeuden alkamisvuoden loppuun saakka 6.24 mk/m². Sen jälkeen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 2.60 mk/m²/v ja perusindeksinä pistelukua 100 sekä että vuokraa kunkin kalenterivuoden alusta korotetaan tai alennetaan niin monella täydellä 10 prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden kymmenen ensimmäisen kuukauden keskimääräinen elinkustannusindeksi täysinä kymmeninä prosentteina poikkeaa perusindeksistä. Viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä korotus ei kuitenkaan saa olla enempää kuin puolet indeksin muutoksesta. Vuokramaksu on vuosineljänneksittäin maksettava satamalaitoksen kassaan. Ellei vuokraeriä tai jäljempänä mainittuja kunnossa- ja puhtaanapitokustannuksia erääntymispäivänä ole suoritettu, vuokramies on velvollinen maksamaan niille erääntymispäivästä maksupäivään korkoa sekä perimispalkkiota kaupunginhallituksen kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaan.

Vuokralaisella on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää eräillä ehdoilla vuokraoikeus toiselle.

Kaupungilla on oikeus vuokralaisen kustannuksella saada ja pitää voimassa kiinnitys parhaalla etuoikeudella tontin vuokraoikeuteen ynnä tontilla oleviin rakennuksiin vuotuisen vuokramaksun vakuudeksi enintään 95 000 mk:n määrään asti sekä kadun vuotuisen kunnossa- ja puhtaanapitokorvauksen vakuudeksi enintään 2 500 mk:n määrään asti, kummastakin 12 %:n vuotuisin koroin.

Vuokralainen sitoutuu noudattamaan seuraavia Helsingin kaupungin sähkölaitoksen toimintaan liittyviä ehtoja:

a) Vuokralainen korvaa sähkölaitokselle Kellosaaren öljylaiturin putkistojen ja kaapeleiden uuteen lopulliseen paikkaan siirtämisestä aiheutuvat rakennus-, asennus- ja suunnittelukustannukset.

b) Vuokralainen sallii öljylaiturin putkistojen olla väliaikaisella paikallaan kunnes uusi täyttöalue on painunut riittävästi ja lopullinen asentaminen voidaan suorittaa, tai korvaa uudelle täyttömaalle asentamisesta johtavat erikoiskustannukset, esim. mahdolliset paalutustyöt.

c) Vuokralainen korvaa putkistojen siirrosta mahdollisesti johtuvan käyttökeskeytyksen aiheuttamat kustannukset.

d) Vuokralainen korvaa sähkölaitokselle Kellosaaren kaasuturbiinilaitoksen portinvartijan kopin siirrosta ja aidan muutostöistä aiheutuvat kustannukset.

Kaupunki huolehtii kustannuksellaan vuokrattavan alueen muodostamisesta ja täyttää sen likimain tasoon +2.30 m.

Jos vuokralainen laiminlyö vuokramaksun suorittamisen tai muutoin rikkoo vuokrasopimuksen ehtoja, on vuokraoikeus heti menetetty, jos satamalautakunta niin päättää, min-

kä ohessa vuokralainen voidaan velvoittaa maksamaan kaupungille paitsi vahingonkorvausta, sopimussakkoa kulloinkin enintään 20 000 mk.

Kun vuokra-aika päättyy, tulee vuokralaisen viedä pois kaikki tontilla olevat rakennukset ja laitokset sokkeleineen ja puhdistaa tontti.

Kiinnitystä, alueen aitaamista katujen ym. rakentamista, katujen kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevat ehdot olivat tavanmukaiset.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan jatkamaan Nokia Oy:lle sopimuksella n:o 280 myönnettyä Salmisaaren korttelin n:o 784 tontin n:o 4 vuokraoikeutta entisin ehdoin 31.12.2019 saakka siten, että vuokraoikeus käsittää 1.4.1972 lukien 11.3. 1970 vahvistetun asemakaavan mukaisen 20. kaupunginosan korttelin n:o 784 tontin n:o 4 kokonaisuudessaan (8.3. 157 §).

Satamalautakunnan ja Valtameri Oy:n kesken v. 1954 tehtyä vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että ko. sopimuksella vuokrattu alue tulee käsittämään sisäasiainministeriön 21.4.1970 vahvistaman asemakaavan mukaisen Munkkisaaren korttelin n:o 20181 tontin n:o 3, pinta-alaltaan 15 284 m^2, seuraavilla ehdoilla:

1) Vuokra-aika alkaa 1.7.1972 ja päättyy 31.12.2000.

2) Vuotuinen vuokramaksu koko alueesta on 31.12.1972 saakka 94 835 mk. 1.1.1973 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100» siten, että perusvuokrana käytetään 2.71 mk/m^2/v ja perusindeksinä pistelukua 100 sekä että vuokraa kunkin kalenterivuoden alusta korotetaan tai alennetaan niin monella 10 prosentilla perusvuokrasta kuin edellisen kalenterivuoden 10 ensimmäisen kuukauden keskimääräinen elinkustannusindeksi poikkeaa täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksistä. Viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä korotus ei kuitenkaan saa olla enempää kuin puolet indeksin muutoksesta.

3) Vuokralaisella on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeus toiselle. Tällöin on uusi vuokralainen velvollinen kolmen kuukauden kuluessa saannostaan kirjallisesti ilmoittamaan siitä satamalautakunnalle vuokraoikeuden siirron kirjaamista varten liittämällä ilmoitukseen saantokirjan, vuokrasopimuksen ja muut tarpeelliset asiakirjat. Sama ilmoittamisvelvollisuus koskee sellaista uutta vuokramiestä, jonka saanto perustuu perintöön tai testamenttiin. Myös entinen vuokralainen vastaa vuokraehtojen täyttämisestä, kunnes satamalautakunta on siirron merkinnyt. Sitä vastoin vuokralainen ei saa luovuttaa tonttia tai osaa siitä toisen käytettäväksi.

4) Kaupungilla on oikeus vuokralaisen kustannuksella saada ja pitää voimassa kiinnitys parhaalla etuoikeudella tontin vuokraoikeuteen ynnä tontilla oleviin rakennuksiin vuotuisen vuokramaksun suorittamiseen vakuudeksi enintään 150 000 mk:n määrään asti sekä kadun vuotuisen kunnossa- ja puhtaanapitokorvauksen suorittamisen vakuudeksi enintään 1 000 mk:n määrään asti, kummastakin 12 %:n vuotuisin koroin.

5) Vuokralainen on velvollinen hakemaan ja pitämään voimassa kiinnityksen tämän vuokrasopimuksen mukaisen vuokraoikeuden pysyvyyden vakuudeksi.

6) Kaupunki siirtää tontilla olevan raiteen sopivaksi katsomanaan ajankohtana. Raiteen erottamalta tontinosalta ei peritä vuokraa, ennen kuin raide on siirretty.

7) Tällä sopimuksella puretaan satamalautakunnan ja Valtameri Osakeyhtiön kesken tehdyt vuokrasopimukset n:o 688, 880 ja 1318.

8) Muutoin noudatetaan entisiä vuokraehtoja (14.6. 394 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan jatkamaan lautakunnan ja Paraisten Kalkki Oy:n kesken v. 1955 tehtyä vuokrasopimusta ajaksi 1.1.1980—31.12.1994 siten, että sopimuksen 6. kohta muutetaan seuraavaksi:

»Kaupungilla on oikeus muuttaa vuokra-alueen rajoja, mikäli Sörnäisten rantatien liikennejärjestelyt niin vaativat» (12.1. 35 §).

Ruoholahden korttelin n:o 784 tonttia n:o 6 koskevaa Mercantile Oy:n kanssa tehtyä vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 31.12.1999 saakka (20.9. 548 §).

Satamajäänmurtajat. Wärtsilä Oy:n Helsingin telakalta päätettiin tilata satamalautakunnan 14.2. päivätyssä esityksessä tarkoitettu satamajäänmurtaja siten, että kauppahinnasta suoritetaan 29.5. kassavaroista ennakkomenona 4 150 000 mk, mikä katetaan v:ien 1973—1976 talousarvioissa (19.4. 237 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Sähkölaitos

Johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa sähkölaitoksen johtosäännön 11 §:n 1 mom:n, joka koski toimitusjohtajan pätevyysvaatimuksia (13.12. 746 §).

Sähkön hintojen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa sähkölaitoksen yleiset tariffit siten, että korotettuja maksuja sovelletaan tililaskutuksen piiriin kuuluvien kuluttajien osalta kulutusarvion perusteella päätöstä seuraavan kuukauden 1 p:stä lukien ja muiden kuluttajien osalta saman päivän jälkeen ensiksi suoritetusta mittarinluvusta alkavaan kulutukseen (22.3. 178 §, kunn. as. kok. n:o 39).

Sähköasemarakennukset. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. Kimmo Söderholmin laatimat, 22.3. päivätyt Viikinmäen sähköasemarakennuksen luonnospiirustukset n:o 1—10 (6.9. 514 §).

Vesilaitos

Johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa vesilaitoksen johtosäännön 11 §:n 1 mom:n, joka koski toimitusjohtajan pätevyysvaatimuksia (13.12. 746 §).

Viranhaltijat. Vesilaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittiin tavanmukaisilla ehdoilla tekn.tri Seppo Priha (8.3. 155 §).

Kaupunginvaltuusto vahvisti omasta puolestaan laitoksen 34. pl:aan kuuluvaan osastopäällikön virkaan valitun dipl.ins. Matti Kolpon sopimuspalkan 4 565 mk:ksi/kk siitä lukien, kun hän ryhtyy virkaa vakinaisena hoitamaan. Palkan maksamiselle päätettiin pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumus (15.11. 666 §).

Veden hinnan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa vesilaitoksen taksan mukaan maksettavan vedenhinnan 54 penniksi/m^3 siten, että näin korotettua taksaa sovelletaan aikaisintaan siihen kulutukseen, joka alkaa huhtikuun 1 p:n 1972 jälkeen suoritettavasta ensimmäisestä mittarien lukemisesta. Korotukselle päätettiin hakea sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyminen (26.1. 69 §, 8.3. 156 §).

Päijänne-hanke ja raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen uusiminen. Helsinki, Espoo ja Vantaa tekivät v. 1965 kolmisopimuksen raakaveden hankkimiseksi yhteistoiminnassa. Kunnallishallitukset asettivat kolmisopimustoimikunnan seuraamaan yhteisten tehtävien hoitoa. Sopimuksella varmistettiin vedensaanti ns. lähiohjelman mukaisilla toimenpiteillä siihen saakka, kunnes kaukovedenhankintaa koskeva suunnitelma voitaisiin toteuttaa. Lähiohjelma tarkoitti Hiidenvesi-suunnitelman I ja II vaihetta yhdessä. Suunnitelman I vaiheen avulla oli saatu em. kuntien raakavesivarat lisätyksi n. 5 m^3/s, joka riittäisi mainittujen kuntien tarpeisiin noin v:een 1979 saakka. Tähän mennessä olisi

Päijänne-hanke saatava toteutetuksi, jolloin voitaisiin luopua kalliista Hiidenvesi-suunnitelman II vaiheesta. Vesimäärän riittämättömyyden lisäksi kaukovedenhankintaan pakotti myös nykyisten raakavesilähteiden jatkuvasti huononeva veden laatu ja vedenpuhdistuskustannusten jatkuva kohoaminen. Päijänne-hankkeen toteuttaminen edellytti kuntien päätöksiä rakentamisesta, rahoituksesta, vesivarauksista ja organisaatiosta. Tällöin olisi uusittava myös Helsingin, Espoon ja Vantaan v. 1965 tekemä raakaveden hankintaa koskeva kolmisopimus, koska se kohdistui pääasiallisesti vedenhankinnan lähiohjelman toteuttamiseen. Uudessa sopimuksessa oli määriteltävä sopijakuntien osallistuminen Päijänne-hankkeeseen, hankkeen sisältö, aikataulu ja mitoitusperusteet sekä sopijakuntien keskeiset kustannusjakoperusteet. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti

1) hyväksyä Helsingin kaupungin osallistumisen Päijänne-hankkeeseen vesivarauksella 5.5 m^3/s siten, että kaupungin osuus hankkeen kokonaiskustannuksiin on enintään 59 %,

2) hyväksyä kaupunginhallituksen mietinnön n:o 7 liitteenä 1 olevan hanketta koskevan teknillisen suunnitelman,

3) hyväksyä sen, että Päijänne-hankkeen toteuttamiseksi perustetaan osakeyhtiö,

4) hyväksyä em. mietinnön liitteen 2 mukaisen yhtiösopimuksen ja siihen kuuluvan yhtiöjärjestyksen,

5) hyväksyä liitteen 3 mukaisen yhtymäsopimuksen kolmisopimustoimikunnan esittämin täsmennyksin siten, että sen 20 §:ään lisätään seuraava uusi 3) momentti:

»Päätöksentekoon hallintoneuvostossa vaaditaan lisäksi, mitä yhtiöjärjestyksen 7 §:ssä on määrätty, että ehdotus saa kannatusta vähintään kahden osakkaan nimeämien edustajien taholta»,

6) hyväksyä Espoon kaupungin ja Vantaan kauppalan kanssa tehtäväksi mietinnön liitteen 5 mukaisen sopimuksen raakaveden hankintaa koskevan kolmisopimuksen uusimisesta sekä samalla päättää, että voimassa oleva, 6.10.1965 allekirjoitettu kolmisopimus puretaan uuden sopimuksen solmimisen yhteydessä.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen hyväksymään pienehköjä muutoksia mietinnön n:o 7 em. liitteisiin. Lisäksi kaupunginvaltuusto antoi kaupunginhallitukselle kehotuksen kiirehtiä vesihallitusta suorittamaan Päijänteen vesistön veden laadun jatkuvaa tutkimista sekä toimenpiteitä Pohjois-Päijänteen teollisuuslaitosten puhdistamattomien tai vaillinaisesti puhdistettujen jätevesien vesistöön laskemisen estämiseksi.

Hyväksyessään ehdotuksen Päijänne-hankkeesta kaupunginvaltuusto lisäksi edellytti kaupunginhallituksen ryhtyvän kiireellisesti tarpeellisiin toimenpiteisiin valtion osallistumiseksi hankkeen rahoitukseen (14.6. 395 §, khn mtö n:o 7).

Vesisäiliöt. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkitehtotoimisto Simo Lumme & Co:n laatimat, 26.11.1971 päivätyt Roihuvuoren vesisäiliön luonnospiirustukset n:o 202—208 (6.9. 515 §).

Kaasulaitos

Johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaasulaitoksen johtosäännön 11 §:n 1 mom:n, joka koski toimitusjohtajan pätevyysvaatimuksia (13.12. 746 §).

Liikennelaitos

Viranhaltijat. Liikennelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittiin dipl.ins. Matti Laamanen kymmenen vuoden ajaksi 15.12. lukien tavanmukaisilla ehdoilla. Virasta maksettavan sopimuspalkan suuruus on 5 804.40 mk/kk (13.12. 745 §).

Liikennelaitoksen tariffin uusiminen. Kau-

punginvaltuusto päätti hyväksyä liikennelaitoksen uudet tariffimääräykset lipun hintoineen. Muutetut tariffimääräykset ja lippujen hinnat linja-autolinjojen osalta esitettiin maistraatin hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin päättämään uusien tariffimääräysten ja lipun hintojen voimaantulon alkamisajankohdasta sekä lisäksi päättämään liikennelaitoksen ja rautatiehallituksen kesken tehtävästä sopimuksesta liikennelaitoksen ja valtionrautateiden lippujen kelpoisuudesta liikennelaitoksen ja valtionrautateiden välisessä liikenteessä. Päätös alistettiin tariffimääräysten ja lipun hintojen osalta sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi (29.11. 708 §).

Liikennelaitoksen alennus- ja vapaalippuja koskevien määräysten muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1970 tekemäänsä invalideille ja koululaisille myytäviä alennuslippuja sekä invalideille myönnettäviä vapaalippuja koskevan päätöksen. Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus päättää menettelyn voimaantuloajasta. Päätös alistettiin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta vahvistamaan ns. siviili-invalideille myönnettävien vapaa- ja alennuslippujen perusteet samaksi kuin sotainvalideilla. Lisäksi kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta ottamaan uudelleen harkittavaksi liikennelaitoksen alennus- ja vapaalipuista annettavien määräysten muuttamisen siten, että määräyksiin lisättäisiin uusi (6) kohta, joka koski kuulovammaisia esikoululapsia saattavien henkilöiden alennuslippuja (29.11. 709 §).

Linja-autojen tilaaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti liikennelaitoksen tilaamaan v:n 1972 aikana 10 linja-auton koria, jotka maksetaan v:n 1973 talousarvioon merkittävällä määrärahalla (9.2. 99 §); tilaamaan kertomusvuoden aikana 44 v. 1973 toimitettavaa linja-autoa sekä 20 v. 1973 ja 1974 toimitettavaa johdinlinja-autoa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto edellytti, että linja-autoja Helsingin kaupungille tilattaessa otetaan tarkoituksenmukaisesti huomioon kotimaisen teollisuuden toimitusmahdollisuudet.

Samaten kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin johdinautoliikenteen laajentamiseksi tiheään rakennetulle keskusta-alueelle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisesti ja että linja 14 johdinautoliikennettä jatketaan keskeytyksettä (14.6. 397, 396 §).

Liikennelaitoksen *linja-autolinjan 13 yhteyksien parantamista* koskevassa 21.6. tehdyssä aloitteessaan esittivät vt Matvejew ym., että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin bussilinjan 13 muuttamiseksi niin, että se mahdollisimman tehokkaasti palvelisi Töölön, Kampin ja eteläisten kaupunginosien yhteyksiä sekä että liikenneyhteyksiä sanotulla linjalla lisättäisiin. Myöskin Nordisk Grund — Pohjoismainen Perusta -niminen yhdistys oli aikanaan lähettämässään kirjelmässä todennut, että linjan n:o 13 reitin lyhentäminen siten, ettei se kulje Lapinlahdenkatua eikä Marian sairaalaan ja hautausmaalle, on herättänyt tyytymättömyyttä. Samalla yhdistys esitti kaksi vaihtoehtoa linjaa 13 varten. Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi aloitteen johdosta, että linja-auto 13 liikennöi keskustassa alueella, jossa on useita muitakin keskustalinjoja. Lautakunta esitti 30.5. linjojen 13 ja 13S lopettamista ja autolinjan 55 jatkamista Marian sairaalan luota Hietaniemeen lauantaisin ja sunnuntaisin määräaikoina. Linja 13 ehdotettiin lopetettavaksi pienen matkustajamäärän takia. Kaupunginhallitus puolsi liikennelaitoksen lautakunnan esitystä ja maistraatti teki 5.9. kaupunginhallituksen esityksen mukaiset päätökset ko. linjoista. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (1.11. 646 §).

Liikennelaitoksen *linjan 33 liikennöimisestä.* V. 1971 vt Pekka ja Veikko Vennamo tekivät aloitteen kesän aikana Munkkinie-

men keskustan ja Tarvon saaren välillä liikennöidyn linjan muuttamisesta ympärivuotiseksi. Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi, että linja-autolinja 33 perustettiin kesällä 1970 parantamaan helsinkiläisten liikenneyhteyksiä Akseli Gallen-Kallelan museoon Tarvaspäässä. Linjaa liikennöitiin aluksi vain määräaikana sunnuntaisin. Huoltoviraston aloitettua Tarvossa kesällä 1971 vanhuksille tarkoitetun virkistystoiminnan, alettiin linjaa liikennöidä myös arkisin kesäaikana. Lautakunta esitti liikennöintiajan pidentämistä ajaksi 1.5.—31.10. tarpeen mukaan. Tiilimäen—Ritokalliontien alueelta on raitiolinjan n:o 4 lähimmälle pysäkille n. 700—1 000 m, jonka lautakunta katsoi kohtuulliseksi kävelymatkaksi ilman linjaa 33. Alueella ei ole vanhainkotia, eikä sellaista ole myöskään suunnitteilla lähiaikoina. Maistraatti pidensi 23.12.1971 linjan liikennöintiajan ajaksi 1.5.—31.10. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (9.2. 108 §).

Erikoisalan ammattikoulun perustaminen. Kaupunginvaltuusto esitti v. 1971 opetusministeriölle, että Helsingin kaupungin liikennelaitokseen perustettavan ammattioppilaitoksen perustamissuunnitelma hyväksyttäisiin lautakunnan esityksen mukaisena. Valtioneuvosto hyväksyi 13.4. kaupungin hakemuksen saada perustaa liikennelaitoksen yhteyteen valtionapuun oikeutettu erikoisalan ammattikoulu. Koulun toiminta alkoi 1.8. liikennelaitoksen rakennuksessa. Ennen toiminnan aloittamista tuli ammattioppilaitoksista annetussa laissa ja asetuksessa säädettyjen edellytysten olla täytetyt (31.5. 358 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin liikennelaitoksen ammattikoulun ohjesäännön, joka alistettiin opetusministeriön vahvistettavaksi (1.11. 636 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Teurastamolaitoksen yleismenot. Palkkalautakunta vahvisti 28.6. teurastajien teurastuspalkkiot tulemaan voimaan 26.6. lukien. Koska teurastuspalkkioiden tarkistaminen ei enää tulisi valtuuston päätettäväksi, se oikeutti teurastamolaitoksen lautakunnan vastaisuudessa päättämään teurastuspalkkioihin lisättävien yleismenojen määrästä (6.9. 516 §, v:n 1971 kunn. as. kok. n:o 77).

Piirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä LTR Oy:n laatimat teurastamolaitoksen syväjäädyttämön lisärakennuksen 10.6.1971 päivätyt piirustukset n:o 20/1—20/10 (19.4. 224 §).

Elintarvikekeskus

Henkilökuntaruokailun kustannukset ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti elintarvikekeskuksen lautakunnan käyttämään v:n 1972 talousarvioon kouluruokailua varten merkitystä määrärahasta 470 000 mk hallintoa ja muita yhteisiä kustannuksia sekä henkilökuntaruokailua varten (20.12. 785 §).

Tietojenkäsittelykeskus

Kaupungin liittyminen Helsingin tietojenkäsittely-yhdistyksen jäseneksi. Merkittiin tiedoksi, että Tietokoneyhdistys, jonka jäseneksi kaupunki liittyi 1.1.1964 lukien, oli lopettanut toimintansa 31.12.1971. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki liittyy Tietojenkäsittelyliittoon kuuluvan Helsingin tietojenkäsittely-yhdistyksen jäseneksi (4.10. 558 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Maksu- ja taksakomitean mietintö. Kaupunginhallitus asetti v. 1968 komitean laatimaan suunnitelman kaupungin vastaiseksi maksu- ja taksapolitiikaksi, jotta kaupungin rahoitussuunnittelu saataisiin vakaammalle ja järjestelmällisemmälle kannalle eräiden tulolähteiden merkityksen vähenemisen ja toisaalta uusien tehtävien vaatiman rahoituksen vuoksi. Komitea totesi, että kaupungin talouteen ja samalla veroäyrin hintaan kohdistuva paine oli viime vuosina voimakkaasti kasvanut. Ennakkoveroäyrin hinta oli v:een 1970 mennessä noussut 14 penniin oltuaan 12 penniä vielä v. 1966. Tulolähteet ovat erityisesti ehtyneet valtakunnallisten vakauttamistoimien vuoksi. Lisäksi on valtionavustusten osuus supistumassa varsinkin korkeimpiin kantokykyluokkiin kuuluvissa kunnissa. Tehtävien määrän ja rahoituksen väliseen eroon vaikuttavat mm. edessä olevat suuret investoinnit sekä koulunuudistuksen toteuttaminen. Maksu- ja taksapoliittisia tavoitteita harkitessaan komitea pyrki sellaisten yleisperiaatteiden luomiseen, joita voitaisiin soveltaa kaupungin kaikkiin toimintoihin. Komitea päätyi mietinnössään 15 ehdotukseen, jotka tehtävän määrittelyä vastaavasti liittyvät maksu- ja taksapolitiikan yleistavoitteen ja hallintokuntakohtaisten tavoitteiden määrittelyyn, maksu- ja taksapolitiikan toteuttamisjärjestelmään ja uusien tulolähteiden löytämiseen. Lisäksi ehdotuksessa kiinnitettiin huomiota palvelusten markkinoinnin tutkimiseen, laskentatoimen ja tuottavuuden kehittämiseen ja eräiden erityispalvelusten hinnoitteluperiaatteisiin. Hallintokuntakohtaisten tavoitteiden määrittelemiseksi on kaupungin toiminnassa erotettu liikelaitostoiminnat ja hallinnolliset toiminnat. Uusien tulolähteiden käyttöön saamiseen liittyvissä ehdotuksissa komitea kiinnitti huomiota lähinnä vain jätteidenhävitysmaksuun ja moottoriajoneuvoliikenteestä kertyvien tulojen osittaiseen tulouttamiseen kunnille. Komitea esitti myös toimikunnan asettamista selvittämään alueläkäreiden vastaanotoilla annettavan hoidon maksukysymystä sekä alueläkäreiden palkkauksen uudelleen järjestämistä. Kaupunkiliittoa olisi pyydettävä ryhtymään toimenpiteisiin, jotta kunnat voisivat entistä itsenäisemmin hoitaa ja suunnitella oman maksu- ja taksapolitiikkansa. Lisäksi toimikunta teki ehdotuksia mm. laskentatoimen tehostamisesta, eräiden erityispalvelusten ryhmään kuuluvien palvelusten hinnoittelemisesta sekä uusien tulolähteiden käyttöönottomahdollisuuksien jatkuvasta selvittämisestä.

Saatuaan mietinnöstä ao. lautakuntien lausunnon kaupunginvaltuusto päätti,

1) että Helsingin kaupungin maksu- ja taksapolitiikan yleistavoitteeksi valmistetaan tavoite, jonka mukaan maksu- ja taksatuloilla pyritään kattamaan vähintään 47 % vuotuisten talousarvioiden käyttömenoista,

2) että kaupungin liikelaitokset jaetaan seuraaviin neljään ryhmään sen mukaan, millaista taloudellista tulosta niiltä odotetaan:

ryhmä I: täydellisessä kilpailutaloudessa toimivat yritykset,
ryhmä II: liikelaitokset, joilta odotetaan ylijäämää kaupungin muiden menojen katteeksi,
ryhmä III: laitokset, jotka toimivat omakustannusperiaatteella ja
ryhmä IV: liikeyritysmäisesti organisoidut palvelulaitokset, joiden toimintaa avustetaan kaupungin määrärahoilla.

Ryhmään I kuuluvien laitosten, kuten puutavarakeskuksen ja teurastamolaitoksen, tulee ainakin pitkällä aikavälillä toimia vähintään omakustannusperiaatteella.

Ryhmään II kuuluvien laitosten (sähkölaitos, vesilaitos, kaasulaitos ja satamalaitos) tulee tuottaa ylijäämänä vähintään 2 %, sähkölaitoksen kuitenkin vähintään 6 %.

Ryhmään III kuuluvien laitosten (keskus-

pesula, elintarvikekeskus, tietojenkäsittelykeskus ja toimintayksiköt, jotka myyvät palveluksensa pääasiallisesti kaupungin muille laitoksille) tulee toimia vähintään omakustannusperiaatteella.

Ryhmään IV kuuluvien palvelulaitosten (liikennelaitos ja joukkoliikennettä hoitava yritys, jonka osakas kaupunki on) toimintaan annetaan avustusta kaupungin määrärahoista.

3) että muiden kuin edellä 2 kohdassa mainittujen hallintokuntien maksu- ja taksapolitiikan tavoitteeksi asetetaan sellainen rahoitusjakautuma, jonka mukaan maksu- ja taksatulojen osuus käyttömenoista on vähintään yhtä suuri kuin keskimäärin vuosien 1968—1970 talousarvioissa.

4) että kaupunginhallitus oikeutetaan huolehtimaan maksujen ja taksojen vahvistamisesta edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi, ellei niiden vahvistaminen kuulu lauta- tai johtokunnille tahi niiden alaisille hallintoyksiköille taikka ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, lukuun ottamatta liikennelaitosta, jonka osalta asia on edelleen saatettava kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi,

5) että lauta- ja johtokuntia kehotetaan pitämään voimassa olevista maksuista ja taksoista luetteloa, joka on toimitettava vuosittain talousarvioehdotuksen liitteenä kaupunginhallitukselle sen antamien ohjeiden mukaisesti,

6) että virastoja ja laitoksia kehotetaan kohdistamaan erityistä huomiota palvelusten tarkoituksenmukaiseen markkinointiin ja kysynnän tutkimiseen sekä selvittämään palvelumäärän, hinnan, laadun ja palvelupisteiden määrän välisiä riippuvuussuhteita,

7) että virastoja ja laitoksia kehotetaan kehittämään toimintaansa ja laskentatointaan siten, että palvelusten yksikkökustannukset voitaisiin luotettavasti selvittää sekä toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta edistää,

8) että lauta- ja johtokuntia kehotetaan selvittämään ja vuosittain vahvistamaan, mitkä tarjotuista palveluksista ovat sellaisia erityispalveluksia, jotka eivät kuulu palvelusten perustarjontaan, tai palveluksia, joista koituu erityistä hyötyä palveluksen vastaanottajalle,

9) että edellä 8 kohdassa mainituista palveluksista on perittävä maksu, joka vastaa vähintään palvelusten tuottamisesta aiheutuvia erilliskustannuksia,

10) että yleisten töiden lautakuntaa kehotetaan selvittämään jätteidenhävitysmaksun perimisen edellytykset ja sen käyttöönottoon liittyvät kysymykset sekä

11) että lauta- ja johtokuntia kehotetaan vuosittain selvittämään mahdollisuudet uusien tulolähteiden käyttöön ottamiseksi ja tekemään niistä ehdotuksia kaupunginhallitukselle (18.10. 586 §, 1.11. 629 §, khn mtö n:o 11).

Vakuutusrahaston perustaminen. Kaupunginhallitus asetti v. 1967 komitean tutkimaan kaupungin kaikkia vakuutuksia kokonaisuudessaan ja tekemään tarpeellisiksi katsottavat esitykset kaupunginhallitukselle. Komitea jätti 24.4.1971 kaupunginhallitukselle mietintönsä, jossa se katsoi, että peruskysymyksenä olisi pidettävä vakuutustoiminnan taloudellista kannattavuutta. Kalliimpaa menettelyä, vakuuttamista, olisi syytä käyttää ensisijaisesti silloin, kun vahinkotapahtumien epätasaisuus saisi vakuutuksenottajan taloudessa aikaan haitallisia häiriöitä. Vahinkomenojen tasaamismenetelmäksi komitea ehdotti vakuutusrahaston perustamista. Rahaston peruspääoma olisi 1 mmk, joka muodostuisi tällä hetkellä voimassa olevista vakuutusmaksuista. Kaupunginhallituksen tulisi vahvistaa vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä maksuperusteet kutakin omaisuusryhmää varten, pyrkien saattamaan ne oikeaan suhteeseen vahingonvaaraan nähden. Rahastoa kartutettaisiin, kunnes sen pääoma olisi 50 mmk ja ylittävä osa siirrettäisiin vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuuston päätöksellä johonkin muuhun rahastoon. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa vakuutusrahaston ja hyväksyä sille

säännöt, jotka lääninhallitus vahvisti 12.10. (20.9. 535 §, 29.11. 693 §, kunn. as. kok. n:o 114).

Kaupungin käyttöomaisuuden poistosuunnitelman vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti v. 1963 kiinteistö- ja maakirjanpidon uudelleen järjestämisestä ja siitä miten kiinteän käyttöomaisuuden kirjanpitoarvot maa-alueiden ja rakennusten osalta voidaan jatkuvasti pitää ajan tasalla. Vuonna 1964 kaupunginhallitus asetti toimikunnan valmistelemaan em. päätöksen täydentämistä koko käyttöomaisuutta koskevaksi sekä poistosuunnitelmien ja poistoperiaatteiden mahdollista uudistamista ja tarpeellisten täytäntöönpano-ohjeiden antamista. Komitean mietintö valmistui v. 1967 ja tarkistettu mietintö v. 1971. Toimikunta totesi, että poistomenettelyn päätarkoituksena on mahdollisimman oikean vuosituloksen aikaansaaminen jakamalla käyttöomaisuuden hankintakustannukset niin monelle vuodelle, kuin omaisuuden on katsottava pysyvän käyttökuntoisena ja käytössä taloudellisena. Mietinnössään toimikunta oli erityisesti kiinnittänyt huomiota eräisiin omaisuuslajeihin, joita tähän asti ei ollut merkitty kaupungin käyttöomaisuudeksi. Tällaista omaisuutta olivat irtaimisto, taideteokset ja yleisessä käytössä oleva omaisuus. Poistonalaisen irtaimiston ja tavallisen irtaimiston rajat olisi selvennettävä. Käyttöomaisuuden poistosuunnitelman lisäksi toimikunta laati käyttöomaisuuden arvostusohjeet, joilla pyritään yhdenmukaisia menettelytapoja noudattaen saamaan nykyarvojen mukainen perusta pääomakustannusten laskemiselle sekä vertailukelpoiset tiedot virastojen ja laitosten vuositulosten ja käyttöomaisuuden arvon laskemista varten. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin poistosuunnitelman sekä kumota samalla eräät v. 1953, 1954, 1957, 1960, 1962, 1964 ja 1966 tekemänsä poistosuunnitelmia koskevat päätöksensä (14.6. 377 §).

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti

oikeuttaa kaupunginhallituksen ottamaan v. 1972 ja 1973 koti ja/tai ulkomaisia lainoja enintään 120 000 000 mk vastaavan määrän, jolloin lainojen nimelliskorko on enintään 9% ja laina-aika 12—20 v sekä, mikäli on kysymys obligaatiolainasta, alkuperäinen liikkeellelaskuhinta yleisölle vähintään 97% ja myyntihinta välittäjille vähintään 94.5%,

valtuuttaa kaupunginhallituksen vahvistamaan lainojen lopulliset ehdot oikeuksin valtuuttaa määräämänsä henkilö tai henkilöt vahvistamaan lopulliset lainaehdot ja suorittamaan kaikki ne toimenpiteet, jotka ovat välttämättömät tällaisten lainojen saamiseksi tai liittyvät niihin sekä

hyväksyä lainavarat käytettäviksi v:ien 1973—1975 talousarvioihin sähkö-, vesi- ja satamalaitoksen sekä metron rakennustöiden samoin kuin lisä- ja perusparannustöiden rahoittamiseen.

Lääninhallitus vahvisti 24.5. kaupunginvaltuuston päätöksen (3.5. 257 §, 21.6. 415 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa v:ien 1972 ja 1973 talousarvioissa liikelaitosten investoiteihin ja metron rakentamiseen merkittyjen määrärahojen kattamista varten kaupungin lahjoitusrahastoilta, kaupungin leski- ja orpoeläkekassalta sekä eräiltä muilta rahatoimiston hyväksymiltä lainanantajilta yht. 1 mmk:n osavelkakirjalainan 7.5%:n vuotuisella korolla siten, että laina otetaan 1.3.1972 alkaen lainanantajien tarjoamina erinä, jotka kaikki erääntyvät maksettaviksi 1.3.1977. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään muut lainaehdot (23.2. 116 §).

Valtiolta päätettiin ottaa enintään 6 mmk:n suuruinen laina 5 v pitemmällä maksuajalla kunnan välityksellä ja vastuulla myönnettäviä asuntolainoja varten asuntotuotantolaissa edellytetyin ehdoin (3.5. 258 §).

Kansaneläkelaitokselta päätettiin ottaa Laajasalon vanhusten asuintalon rakennuskustannusten rahoittamista varten 1 mmk:n suuruinen laina, vuotuinen korko 4%, maksuaika 17 v sekä Kansaneläkelaitoksen 1.3.

1972 päivätyssä kirjeessä mainituilla lainaehdoilla. Lääninhallitus vahvisti 27.4. kaupunginvaltuuston päätöksen (5.4. 198 §, 14.6. 376 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Postipankilta Käpylän erikoisammattikoulun rakennuskustannusten rahoittamista varten 67 500 mk:n suuruisen korkotukilainan, jonka pääoma suoritetaan takaisin Postipankille 50 yhtä suurena eränä puolivuosittain 31.3. ja 30.9. tapahtuvin lyhennyksiä siten, että ensimmäinen lyhennys suoritetaan 30.9.1972. Lainan korko on 6%. Lainaan sovelletaan lisäksi 26.4.1972 päivättyyn velkakirjaan merkittyjä muita ehtoja samoin kuin niitä ehtoja, joista valtionavustusten ja -lainojen sekä korkotukilainojen työllisyysehdoista 4.9.1969 annetussa valtioneuvoston päätöksessä on säädetty.

Lääninhallitus vahvisti 27.6. kaupunginvaltuuston em. päätöksen (31.5. 328 §, 6.9. 482 §).

Merkittiin tiedoksi, ettei Kansaneläkelaitos ollut suostunut kaupungin 10.3. ja 15.9. 1971 tekemiin laina-anomuksiin, jotka koskivat 700 000 mk:n suuruisen lainan myöntämistä välitettäväksi Helsingin Diakonissalaitokselle helsinkiläisille vanhuksille ja eläkeläisille rakennettavaa palvelutaloa varten sekä 400 000 mk:n suuruisen lainan myöntämistä välitettäväksi Oulunkylän seurakunnan siirtolayhdistykselle tai sen toimesta perustettavalle säätiölle helsinkiläisille eläkkeensaajille rakennettavaa asuintaloa varten (5.4. 194 §).

Yksityisille laitoksille myönnettäviä lainoja koskevat asiat ym. Kaupunginvaltuusto päätti, kumoten 24.2.1965, 25.5.1966 ja 27.1.1971 yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamista varten myönnettävien lainojen lainaehdoista tekemänsä päätökset, että kaupungin talousarvioon yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamiseen tarkoitettujen lainojen myöntämistä varten merkityistä määrärahoista lainoja myönnettäessä on noudatettava seuraavaa:

1) Lainamäärän suuruutta harkittaessa on otettava huomioon rakennettavien opetustilojen suuruus, rakentamisen tarpeellisuus, rahoitustarve ja käytettävissä oleva määräraha. Lainaa voidaan samalle anojalle myöntää enintään 15% kaupunginhallituksen hyväksymistä rakennuskustannuksista. Lainaa ei kuitenkaan myönnetä anojalle, jonka uudis- tai lisärakennuksen rakennustyöt on saatettu siihen vaiheeseen, että uudis- tai lisärakennus on otettu tahi olisi voitu ottaa tarkoitettuun käyttöön ennen laina-anomuksen tekemistä.

2) Lainan korkokanta määräytyy kolmen suurimman helsinkiläisen säästöpankin 12 kk:n irtisanomisajan varassa oleville talletuksille hyvittämän koron mukaisesti. Mikäli mainittujen pankkien korkokannat vaihtelevat, kaupunginhallitus määrää lainan korkokannan pankkien soveltamien korkokantojen puitteissa.

3) Laina-aika on 20 v, joista viisi ensimmäistä vuotta ovat kuoletuksista vapaita. Laina on maksettava takaisin kuoletusajan kestäessäkin 6 kk:n kuluttua jommaltakummalta puolelta tapahtuneen irtisanomisen jälkeen.

4) Lainan korko ja kuoletus on suoritettava puolivuosittain toukokuun ja marraskuun 30 p:nä.

5) Lainan pääoman ja koron maksamisen vakuudeksi on luovutettava asianomaiseen koulukiinteistöön tai koulutontin vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, joiden tulee nauttia sellaista kiinnitysetuoikeutta, joka yhdessä muiden kiinnitysten kanssa nousee enintään 100%:iin kaupunginhallituksen hyväksymistä koulun hankintakustannuksista kiinteine kalusteineen kouluirtaimistoa huomioon ottamatta.

Poikkeustapauksissa kaupunginhallitus voi hyväksyä lainan vakuudeksi myös pankkitakauksen tai muun varman vakuuden.

6) Lainasta saadaan uudisrakennuksen kysymyksessä ollessa maksattaa myönnettävissä olevan enimmäislainamäärän kolmannesta

vastaava osa, kun rakennuksen perustustyöt on tehty, kolmannesta vastaava osa, kun rakennus on vesikattovaiheessa, ja loput, kun rakennus on valmis, ellei kaupunginhallitus toisin määrää. Lisätilojen rakentamisen kysymyksessä ollessa käytetään vastaavaa maksatusmenettelyä.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään lainat ja antamaan tarkempia määräyksiä yksityiskohtaisista lainaehdoista.

Lisäksi kaupunginvaltuusto edellytti, että ennen lainojen myöntämistä pyydetään koulusuunnittelutoimikunnan lausunto rakentamisen tarpeellisuudesta kussakin tapauksessa (8.3. 145 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Stiftelsen Botby svenska samskola -nimiselle säätiölle kertomusvuoden talousarvion muihin pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan, 2 200 000 mk:n suuruisen lisälainan uusien opetustilojen rakentamista varten kaupunginvaltuuston erikseen vahvistamin yleisin oppikoululainaehdoin ja ehdolla, että uudisrakennuksen luokkahuoneet vuokrataan toistaiseksi kaupungin ruotsinkielisten kansakoulujen käyttöön (18.10. 590 §).

Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Myllypuron Oppikouluyhdistyksen lisärakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 1 mmk sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 1 mmk:aan nousevien, yhdistyksen lisärakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta ehdolla,

1) että lisärakennus rakennetaan kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten, työselityksen ja kustannusarvion mukaisesti,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4 420 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

3) ettei kaupunki takaa valtion myöntämiä lainoja ja

4) että koulurakennus pidetään takauksen voimassaoloajan palovakuutettuna täydestä arvostaan.

Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (15.11. 657 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Helsingin Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistyksen opistorakennushankkeeseen tarvittavien enintään 2 800 000 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. ehdolla:

1) että rakennussuunnitelmat ja kustannusarviot alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun tontin vuokraoikeuteen ja tontille rakennettavaan rakennukseen kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 800 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

3) ettei kaupunki takaa valtion myöntämiä lainoja ja

4) että opistorakennus pidetään takauksen voimassaoloajan palovakuutettuna täydestä arvostaan.

Lääninhallitus vahvisti päätöksen 10.11. (18.10. 591 §, 13.12. 732 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1971 Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiön rakennuslainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä,

vahvistaa yhteiskoulun uudisrakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 14 200 000 mk sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan aikaisemmin myöntämiensä, 8 mmk:aan nousevien takausten lisäksi täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin

omavelkaisen takauksen Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiön pääomamäärältään enintään 1 500 000 mk:aan nousevien, koulun uudisrakennusta varten tarvittavien lisälainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 12 780 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset.

Lääninhallitus vahvisti 28.6. kaupunginvaltuuston päätöksen (31.5. 329 §, 6.9. 483 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:n rakennuslainojen takaamisesta 12.3.1969 tekemäänsä päätöstä,

vahvistaa uuden opistorakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 2 964 900 mk ja

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen pääomamäärältään enintään 2 660 000 mk:aan nousevien, yhtiön opistorakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. siten, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan korttelin n:o 38067 tonttiin ja sillä oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4 290 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset, että indeksiehtoisten lainojen kysymyksessä ollessa takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää.

Lääninhallitus vahvisti 1.3. em. päätöksen (12.1. 26 §, 5.4. 196 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Svenska Förening i Åggelby -nimiselle yhdistykselle mahdollisesti myönnettävien, pääomamäärältään enintään 200 000 mk:aan nousevien lainojen pääoman ja korkojen takaisin maksamisesta mm. siten, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistyksen omistamaan koulukiinteistöön kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 820 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset ja ettei kaupunki takaa valtion mahdollisesti myöntämiä lainoja. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 9.3. (12.1. 25 §, 5.4. 195 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 22.11. ja 16.12.1971 vahvistanut vastaavasti kaupunginvaltuuston päätökset, jotka koskivat Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistyksen sekä Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamista (12.1. 21, 23 §).

Eräiden vanhainkotien ja opiskelija-asuntoloiden lainat. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse -nimiselle säätiölle v. 1968 myöntämänsä lainan Lt 1533, jäljellä olevalta määrältään 136 000 mk, Stiftelsen för Arbetets Vänner Huvudföreningens åldringshem -nimiselle säätiölle ehdolla, että säätiö sitoutuu noudattamaan lainaehdoissa asetettuja velvoitteita (19.4. 220 §).

Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus antaa kaupungin omavelkainen takaus Lauttasaaren vanhustentalosäätiön pääomamäärältään enintään 2 075 000 mk:aan nousevien, vanhusten asuntolan rakentamista varten tarvittavien lainojen pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja viivästyskorkojen maksamisen vakuudeksi mm. siten, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle vuokratun Lauttasaaren korttelin n:o 31002 tontin n:o 3 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 90 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuina kaupunginhallituksen hyväksymistä rakennuksen hankintakustannuksista ja että asuntolan asukkaiksi otetaan vanhuksia, jotka ennen asuntolaan muuttamista ovat asuneet Hel-

singissä yhtäjaksoisesti vähintään 10 v (29.11. 696 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1969 Pakilan sairas- ja vanhainkotisäätiön rakennuslainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä,

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen säätiön pääomamäärältään enintään 1 200 000 mk:aan nousevien, vanhusten uuden sairas- ja vanhainkodin rakentamista varten tarpeellisten lainojen pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja viivästyskorkojen maksamisen vakuudeksi ehdolla,

että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle Pakilan korttelin n:o 34126 tontin n:o 10 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3 mmk:n jälkeiset kiinnitykset.

Sairas- ja vanhainkotirakennuksen hankinta-arvoksi kaupunginvaltuusto vahvisti 3 mmk.

Lääninhallitus oli 9.3. vahvistanut em. päätöksen. Samaten lääninhallitus oli 22.11.1971 vahvistanut kaupunginvaltuuston 27.10.1971 tekemän päätöksen, joka koski säätiön 150 000 mk:aan nousevan lainan pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja viivästyskorkojen takaamista (9.2. 89 §, 19.4. 219 §, 12.1. 22 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets -nimisen yhtiön pääomamäärältään enintään 6 mmk:aan nousevien Casa Academica -nimisen ylioppilastalon rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun tontin vuokraoikeuteen ja tontille rakennettavaksi tarkoitettuun rakennukseen kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 90 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuina rakennuksen hankintahinnasta.

Lääninhallitus vahvisti valtuuston päätöksen 12.6. (17.5. 290 §, 6.9. 481 §).

Kaupunginhallitus oikeutettiin antamaan kaupungin omavelkainen takaus Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön opiskelija-asuntohankkeen v:ien 1972 ja 1973 rakennusohjelman

enintään 1 500 000 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sekä

enintään 10 000 000 mk:aan nousevien rakennusaikaisten lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta ehdolla,

1) että rakennussuunnitelmat ja kustannusarviot alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi,

2) ettei Helsingin kaupungin osuus seudun kuntien takaus yhteismäärästä ylitä 75 %,

3) että taattavien rakennuslainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle vuokrattujen tonttien vuokraoikeuteen ja tonteille rakennettavien rakennusten tai säätiön omistamiin kiinteistöihin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 100 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuina rakennusten ja kiinteistöjen hankintakustannuksista sekä

4) että rakennukset pidetään täydestä arvostaan palovakuutettuina takausten voimassaoloajan.

Lääninhallitus ilmoitti vahvistaneensa 10.11. valtuuston päätöksen (18.10. 592 §, 13.12. 731 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti esittää valtioneuvostolle, että v:n 1973 kunnallisveron ennakkoperinnässä määrätään Helsingin kaupungin osalta sovellettavan ennakkoveroäyrin hinnaksi 14 p (18.10. 587 §).

Vuoden 1973 talousarvio. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä v:n 1973 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisena eräin poikkeuksin.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

1) kaupunginvaltuusto, todeten pitkäaikaissairaiden suuren hoitopaikkavajauksen, joka aiheuttaa paljon kärsimystä, estää muuta sairaanhoitoa ja toimenpiteitä kansanterveyden toteuttamiseksi, velvoittaa kaupunginhallituksen ottamaan taloussuunnitelmassa 1974—1983 huomioon 600 uuden hoitopaikan aikaansaamisen pitkäaikaissairaita vanhuksia varten;

2) hyväksyessään v:n 1973 talousarvioehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin Helsingin kaupungin taloussuunnitelmassa 1972—1981 esitetyn periaatteen toteuttamiseksi, jonka mukaan kotiavustajien määrää lisättäisiin vuosittain vähintään 15:llä vanhusten kotiaputoiminnan tehostamiseksi;

3) kaupunginvaltuusto edellyttää, ettei kaupungin palveluksessa olevan henkilökunnan määrää v:n 1973 aikana lisätä kuin välttämättömissä tapauksissa;

4) kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että kunnallisteknisten töiden ohjelmaa mahdollisesti tarkistettaessa ei aiheuteta viivästymistä ns. vanhojen esikaupunkialueiden eikä asuntorakennustoimintaan kaavoitettujen alueiden kunnallisteknisille töille;

5) yksimielisesti hyväksymässään toivomusponnessa kaupunginvaltuusto 8.12.1965 kiirehti toimenpiteitä, joiden avulla lastenpsykiatrisen sairaalatyön suorittaminen tarpeiden edellyttämässä laajuudessa käy mahdolliseksi. Sanottuun ponteen viitaten kaupunginvaltuusto kiirehtii nyt konkreettisia toimenpiteitä lastenpsykiatrisen sairaalatyön pikaiseksi lisäämiseksi.

Talousarvioehdotus palautettiin kunnallislain 112 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle. Myöhemmin valtuusto hyväksyi lopullisesti v:n 1973 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (12.12. 725, 13.12. 767 §, 20.12. 790 §, khn mtö n:o 12, 17, 21, 22).

Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginvaltuustossa oli tehty määrärahojen merkitsemistä talousarvioon edellyttäviä aloitteita seuraavasti:

Vt Ilaskivi ym. esittivät v. 1971 tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin, jotta aloitteen allekirjoittajien aiemmin jättämässä aloitteessa tehty ehdotus äänestyskoneen hankkimisesta valtuustolle toteutettaisiin. Kaupunginhallitus totesi, että mainittu aloite oli käsitelty valtuustossa 10.12.1969, jolloin se ei ollut antanut aihetta toimenpiteisiin. Äänestyskoneen hankintakustannukset asennuksineen ovat n. 2—2.5 mmk, mikä oli huomattava kustannus, kun otetaan huomioon, että kokoustilat olivat väliaikaiset. Äänestyksiä ja nimenhuutoja on valtuustossa noin neljännes eduskuntaan verrattuna ja on eduskunnan jäsenmäärä n. 2.5 kertainen valtuuston jäsenmäärään verrattuna. Valtuuston uuteen kokoussaliin on suunniteltu hankittavaksi äänestyskone samalla kun otetaan huomioon uudessa kunnallislakiehdotuksessa edellytetty jäsenmäärän lisäys.

Vt Meltti ym. tekivät 14.6. aloitteen 1 mmk:n määrärahan varaamisesta v:n 1973 talousarvioon itäisen sairaalan rakennusrahastoon arkkitehtuurikilpailuja ja alustavia töitä varten. Kaupunginhallitus totesi sairaalan rakentamisen aloittamisen riippuvan sairaalaa koskevasta valtionapupäätöksestä. Rakentaminen voidaan aloittaa aikaisintaan v. 1977. Suunnittelutyötä varten on riittävästi siirtomäärärahoja. Kiireellisemmät rakennuskohteet huomioon ottaen ei lisävarausten tekeminen ollut perusteltua.

Vt Hyvösen ym. 21. 6. tekemässä aloitteessa esitettiin, että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin määräraha, jonka turvin kunnallisia kodinhoitajia voitaisiin palkata kaksinkertainen määrä nykyiseen verrattuna. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan lisätään kodinhoitajien määrää väestöennusteen mukaisesti niin monella, että niiden palkkaukseen saadaan valtionapu. Kaupunginhallitus

totesi, että talousarvioehdotukseen sisältyi lautakunnan ehdottamat kahden uuden kodinhoitajan virat. Muilta osin kaupunginhallitus viittasi vt Ehrnroothin ym. 10. 3. 1971 tekemän aloitteen johdosta lausumaansa.

Vt Ehrnrooth ja vt Jokinen ym. tekivät 10.3.1971 ja vt Vuorela ym. 17.5.1972 aloitteen, joissa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin, jotta vanhukset, invalidit ja avohoidossa olevat sairaat, joiden pääasiallisen tulon muodostaa kansaneläke, voisivat halutessaan saada kaupungin kustantaman puhelimen helpottaakseen avunsaanti- ja hoitomahdollisuuksia ja voidakseen pitää yhteyttä ulkomaailmaan. Huoltolautakunta totesi, että puhelin helpottaisi kotihuollossa olevia. 100 vuokrapuhelinliittymän hankkimiseen tarvittaisiin 30 000 mk:n suuruinen määräraha. Kaupunginhallitus piti mahdollisena, että lautakunta käytettävissään olevilla määrärahoilla kustantaa huoltoapuna puhelimia silloin, kun sitä tapauksen laatuun nähden voidaan pitää välttämättömänä. Kun otetaan huomioon kaupungin tehtäväpiirin laajuus ja yhä kasvava paine kaupungin taloutta kohtaan, ei sosiaalipalvelusten lisääminen ja palvelutason nostaminen tule kysymykseen veroäyrin hintaa nostamatta. Helsingin sosiaalipalvelusten määrä ja taso muihin paikkakuntiin verrattuna aiheuttaa vanhemman ikäluokan siirtymistä pääkaupunkiin.

Vt Hyvönen ym. ehdottivat 21.6. tekemässään aloitteessa, että Riistavuoren vanhainkodin määrärahaa lisättäisiin niin, että vanhustentalojen asukkaille voitaisiin tarjota pientä korvausta vastaan päivittäin ateria päiväkodissa sekä että asuntoloissa oleville 75 vuotta täyttäneille nämä ateriat samoin kuin siivous annettaisiin korvauksetta. Huoltolautakunta totesi mm. asettaneensa kaupunginhallituksen kehotuksesta toimikunnan selvittämään muun ohessa ateria- ym. palvelun tehostamista. Ateriapalvelua on jo pyritty järjestämään sen tarpeessa oleville asuintalon asukkaille, joten aloitteen ei tällä kertaa tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus viittasi lautakunnan lausuntoon ja vt Ehrnroothin ym. aloitteen johdosta edellä lausumaansa.

Vt Witting ym. ehdottivat 5.4. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin Solhällan lastentarhan muuttamiseksi erityislastentarhaksi, eritysopettajan viran perustamiseksi ja muun tarvittavan henkilökunnan palkkaamiseksi sinne sekä erityisten terapiatilojen järjestämiseksi lastentarhaan.

Lastentarhain lautakunta ilmoitti lausunnossaan mm. jatkavansa erityisopetuksen antamista lastentarha Solhällassa ruotsinkielisille puhehäiriöisille ja kuulovammaisille lapsille, mikäli tarkoitusta varten myönnetään tarvittava määräraha sekä perustetaan välttämätön erityisopettajan virka. Kaupunginhallitus totesi, että lautakunnan tähän tarkoitukseen ehdottamat määrärahat on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Vt Peltola ym. tekivät 21.6. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ottamaan v:n 1973 talousarvioon määräraha vähintään lastentarhain lautakunnan kaupungin 10-vuotistaloussuunnitelmaan ehdottamaa 1 500 päivähoitopaikkaa varten. Näiden uusien paikkojen tulisi olla nimenomaan kokopäiväpaikkoja. Lautakunta oli puoltanut määrärahan varaamista. Kaupunginhallitus totesi talousarvioehdotukseen sisältyvän määrärahoja uusien lasten päivähoitopaikkojen rakentamista sekä tilojen muuta hankkimista varten enemmän kuin aikaisemmin. Osa- ja kokopäiväpaikkojen suhde tullaan määrittelemään myöhemmin laitoksia perustettaessa.

Vt Peltola ym. tekivät 14.6. aloitteen myös Sokeainkoulun tilojen varaamiseksi lasten päivähoitotoimintaa, päivähoitajien koulutusta tai muuta lasten ja nuorison palveluun liittyvää toimintaa varten. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että tontin käyttämiseen aloitteessa esitettyihin tarkoituksiin ei ole asemakaavallisia esteitä. Kaupunginhal-

lituksen ilmoituksen mukaan oli valtiolle Sokeainkoulua varten vuokrattuna ollut Kallion korttelin tontti n:o 1 rakennuksineen vapautunut kaupungin käyttöön. Rakennuksen pohjakerroksen sekä toisen ja kolmannen kerroksen tilat oli suunniteltu luovutettaviksi toistaiseksi raastuvanoikeuden käyttöön. Koulun ensimmäisen kerroksen n. 420 m^2:n suuruiset tilat oli suunniteltu annettaviksi lastentarhain toimistolle lasten päivähoidon toimisto- ja opetustiloiksi. Rakennuksen muuttaminen hyväksyttäviksi lastentarhatiloiksi ei ole mahdollista ilman erittäin suuria ja kalliita perusparannustöitä.

Vt Hyvönen ym. tekivät 21.6. aloitteen määrärahan varaamiseksi v:n 1973 talousarvioon esikoulukokeilun aloittamiseksi kansakouluissa v:n 1973 syksystä lähtien ja sopivien opettajien kouluttamiseksi tarkoitusta varten. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta piti tärkeänä rajoitetun esikoulukokeilun kiireellistä toteuttamista. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty määräraha koulutoimen kehittämistä varten. Tämän määrärahan puitteissa voidaan toimeenpanna erilaisia kokeiluja.

Vt Witting ym. ehdottivat 23.2. tekemässään aloitteessa 14 400 mk:n suuruisen määrärahan varaamista v:n 1973 talousarvioon ruotsinkielisen nuoriso-ohjaajan palkkaamista varten. Syksyä 1972 varten olisi samaa tarkoitusta varten myönnettävä 3 000 mk. Nuorisotyölautakunta piti ruotsinkielisen nuoriso-ohjaajatyövoiman lisäämistä tarpeellisena. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitetun järjestöohjaajan palkkaamiseen tarvittava määräraha sisältyi talousarvioehdotukseen.

Vt Hyvönen ym. esittivät aloitteessaan 14.6., että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin yht. 100 000 mk Kom-teatterin, Ryhmä-teatterin ja Praesens-ryhmän avustamiseen. Kaupunginhallitus ilmoitti merkinneensä talousarvioehdotukseen mainittujen taidelaitosten avustamiseen määrärahan. Avustettavien teattereiden suuri määrä ja käytettävissä olevat varat huomioon ottaen, uusien avustusten suhteen oli pakko olla pidättyvä.

Vt Hyvönen ym. tekivät 21.6. aloitteen 30 000 mk:n määrärahan varaamiseksi v:n 1973 talousarvioon Suomen Elokuva -arkistolle elokuvateatterin vuokraamista varten. Kiinteistölautakunta katsoi, että koska mainittu yhdistys oli yleisvaltakunnallinen, tulisi teatterihuoneiston vuokramenoihin käyttää valtiolta saatuja avustuksia, vaikka teatteri tulisikin sijaitsemaan Helsingissä. Kaupunginhallitus ilmoitti merkinneensä talousarvioehdotukseen 6 000 mk yhdistyksen avustamiseen. Erityisavustuksen myöntämistä elokuvateatterin vuokraamista varten kaupunginhallitus ei pitänyt tarkoituksenmukaisena.

Vt Hyvönen ym. ehdottivat 21.6. tekemässään aloitteessa, että v:n 1963 talousarvioon varattaisiin 1 000 mk:n suuruinen apuraha Kulosaaren talviuimareiden Herttoniemessä tapahtuvaa talviuintitoimintaa varten. Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että urheilun ja muun liikuntatoiminnan tukemiseen merkitystä määrärahasta tuetaan lautakunnan hyväksymien avustuksen jakoperusteiden perusteella urheilu- ja ulkoiluseurojen ohjattua harjoitus- ja kilpailutoimintaa. Talviuintiseurojen toiminnan ei ole katsottu olevan ohjattua harjoitustoimintaa. Kaupunginhallitus totesi, että lautakunta voi urheilu- ja ulkoilutoiminnan tukemiseen myönnetyn määrärahan puitteissa, mikäli se harkitsee sen tarkoituksenmukaiseksi, avustaa aloitteessa tarkoitettua toimintaa.

Vt Antikainen ym. tekivät 21.6. aloitteen, jossa ehdotettiin, että itäisten kaupunginosien asukkaiden urheilu- ja virkistystarpeita palvelevan Myllypuron urheilupuiston rakentamista varten myönnettäisiin v:n 1973 talousarviossa 3 mmk ja että työt aloitettaisiin ensi tilassa ko. vuoden aikana. Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että Myllypuron urheilupuiston rakennustöiden aloittamista on viivästyttänyt kysymys itäisen aluekeskuksen sijaintipaikasta. Lautakunta esitti, että urheilupuiston rakennustöiden aloittamista varten

myönnettäisiin erillinen määräraha. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty urheilulaitosten ja kenttien rakentamista varten määrärahoja yht. 2 800 000 mk.

Vt Meltti ym. ehdottivat 21.6. tekemässään aloitteessa 1 mmk:n määrärahan merkitsemistä v:n 1973 talousarvioon Vallilan virastotalon sekä siihen tulevan lääkäriaseman ja kirjaston rakentamista varten. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti tähän mennessä hyväksyneensä ko. rakennuksen rakennusohjelman ja alustavat luonnospiirustukset. Sisäasiainministeriö on vahvistanut asemakaavan muutoksen. Kaupunginhallitus totesi, ettei talousarvioehdotukseen sisältynyt määrärahaa mainitun virastotalon rakentamista varten. Rakennuksen suunnittelua varten on myönnetty yht. 300 000 mk, huomioon ottaen, että virastotalon kokonaiskustannusarvio on 4 800 000 mk, ei rakennustöitä voida aloittaa v. 1973.

Vt Antikainen ym. tekivät 21.6. aloitteen, että kaupungin v:n 1973 talousarvioon varattaisiin 2 500 000 mk sosiaalitilojen (työmaaparakkien) rakentamista varten rakennusviraston alaisille työmaille. Yleisten töiden lautakunta katsoi, että rakennusviraston työmaiden sosiaalitilojen korjaamista tarkoittavat toimenpiteet olisi suoritettava useamman vuoden aikana työmaitten siirtojen yhteydessä. Lautakunnan ehdottama määräraha 935 000 mk riittää kattamaan v:n 1973 parakkien uusimistarpeen. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen sisältyi määräraha ko. tarkoitukseen.

Vt Hara ym. ehdottivat v. 1971 tehdyssä aloitteessaan, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin suorituttamaan tutkimus sekä kokeiluja lumensulatusmenetelmistä, joissa lumen sulattamisessa kaduilta käytettäisiin kaukolämpöverkoston paluuveden lämpöenergiaa. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan on katulämmitystä jo tutkittu ja pienellä alueella kokeiltukin. Mahdollista katulämmityksen käyttöön ottoa olisi lautakunnan mielestä tässä vaiheessa käsiteltävä tapaus tapaukselta etenkin laajempien uudisrakennustöiden yhteydessä. Esim. Itä-Pasilasta saataisiin aikanaan tarpeellista lisäkokemusta ja tietoa katulämmityksen käyttämisen sopivaisuudesta ja todellisista kustannuksista. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitettu kokeilu on tarkoitus toimeenpanna Itä-Pasilan rakentamisen yhteydessä sähkölämmitystä käyttäen. Rakentamiseen tarvittavat määrärahat on osittain sisällytetty talousarvioehdotukseen.

Vt Antikainen ym. tekivät 21.6. aloitteen, että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin 1 500 000 mk vesijohtojen ja viemäreiden rakentamiseksi Länsi-Vesalan alueelle sekä, että työt aloitettaisiin heti v:n 1973 alussa. Yleisten töiden lautakunta totesi mm. varanneensa talousarvioehdotukseensa 500 000 mk Vesalan viemäreiden rakentamiseen. Koska tähän tarkoitukseen v:n 1972 talousarvioon varatusta määrärahasta siirtynee 250 000 mk v:lle 1973, on Länsi-Vesalan viemäritöihin käytettävissä 750 000 mk v. 1973. Töiden aloittaminen riippuu asemakaavan vahvistamisesta. Kaupunginhallitus viittasi lautakunnan lausuntoon ja totesi, että em. työt oli talousarvioehdotusta laadittaessa otettu huomioon. Taloudellisten resurssien riittämättömyyden vuoksi oli määrärahoista kuitenkin jouduttu tinkimaan.

Vt Pakarinen ym. tekivät v. 1971 aloitteen kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymiseksi Vuosaaressa sijaitsevien kaupungin puistoalueiden saattamiseksi asianmukaiseen kuntoon. Yleisten töiden lautakunta totesi mm., että Vuosaaren puistotyöt ovat suureksi osaksi viivästyneet puistoalueiden omistussuhteiden vuoksi. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli uusia puistoja varten merkitty v:ksi 1973 aikaisempaa huomattavasti suurempi määräraha, jonka turvin on mahdollista jatkaa puistojen kunnostamis- ja rakentamistöitä Vuosaaressa.

Vt Gyllenberg teki v. 1971 aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireelli-

sesti ryhtymään toimenpiteisiin, että kaupungin terveydenhoitoviranomaiset voisivat ylläpitää hyväksyttävää siisteyttä yleisissä käymälöissä ja muilla yleisillä paikoilla sekä tutkimaan mahdollisuuksia toteuttaa ne käymäläkomitean ehdotukset, jotka edelleen ovat toteuttamatta. Yleisten töiden lautakunta totesi, että yleisökäymäläkomitean työ oli 1960-luvun alussa lähinnä tilanteen inventointia. Mietinnössä esitettyjä yleisperiaatteita oli pyritty noudattamaan soveltuvissa kohdin ja asialliseksi katsottavassa laajuudessa. Terveydenhoitolautakunnan valvontajaosto katsoi, että käymälöiden järjestystä ja siisteyden valvontaa olisi tehostettava. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin yleisten alueiden sekä yleisökäymälöiden siisteyteen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Siisteyden edistämistä tarkoittavia määrärahoja oli pyritty sisällyttämään talousarvioehdotukseen.

Vt Paavola ym. tekivät v. 1971 aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin toimituttamaan tutkimus siitä, voitaisiinko kaupungin asuntotuotannossa soveltaa tasamaksujärjestelmää erityisesti nuorten avioparien omistusasuntojen hankintojen helpottamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa mainittua järjestelmää sekä muita omistusasuntojen hankintaa lisääviä rahoitusmuotoja ja järjestelyjä tutkitaan parhaillaan. Tutkimuksen tuloksista riippuen tullaan asia esittämään valtuustolle.

Vt Olavi Laine ym. ehdottivat 31.5. tekemässään aloitteessa vähintään 40 mmk:n määrärahan merkitsemistä v:n 1973 talousarvioon kaupungin toimesta rakennettavia vuokra-asuntoja varten. Asuntotuotantotoimikunta mainitsi mm., että se oli esittänyt kaupungin seuraavaan taloussuunnitelmaan vuosittain vähintään 30 mmk:n asuntotuotantomäärärahaa, jota oli pidettävänä miniminä tuotantotavoitteen toteuttamiseksi. Mainitun tavoitteen mukaisen tuotannon kokonaiskustannukset olisivat vuosittain yli 70 mmk, joten kaupungin määrärahan lisäksi olisi saatava yli 40 mmk lainoina asuntohallitukselta sekä raha- ja vakuutuslaitoksilta. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty 31 mmk asuntotuotantoa varten. Määräraha oli suurempi kuin valtuuston tavoitteeksi asettama puoli penniä veroäyrin hinnasta. Tätä suuremman määrärahan varaaminen ei veroäyrin hintaa nostamatta ollut mahdollista.

Vt Matvejew ym. esittivät aloitteessaan v. 1971, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin hankkimaan Vartiosaari kaupungin omistukseen käytettäväksi rakennuksineen ja laitteineen lähinnä eläkeläisten virkistysalueena. Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginjohtaja oli 10.5. asettanut työryhmän virkatyönään tutkimaan mahdollisuuksia ja laatimaan alustavan suunnitelman Vartiosaaren alueen hankkimisesta kaupungin omistukseen. Tutkimuksen valmistuttua tullaan asiasta tekemään kaupunginvaltuustolle tarpeellinen esitys.

Vt Procopé esittivät 6.9. tekemässään aloitteessa, että kaupunki liittyisi Nylands Skärgårdsstiftelse -nimiseen säätiöön ja että kaupunki kiinnittäisi entistä suurempaa huomiota Uudenmaan saaristoalueen edistymiseen. Kaupunginhallitus ei pitänyt tarpeellisena osallistua aloitteessa esitettyyn säätiöön jäsenenä, vaan katsoi, että kaupunkilaisten etuja voitiin paremmin ajaa muilla tavoin.

Vt Mäkinen-Ollinen ym. tekivät 19.4. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin tekemään valtuustolle harkintaan perustuva ehdotus määrärahan varaamiseksi Merisataman edustalla olevalla saariryhmällä ja siihen liittyvällä ranta-alueella suoritettavia parannuksia koskevan järjestelytyön aloittamiseksi matkailuliikennettä ja helsinkiläisten viihtyisyyttä silmällä pitäen. Satamalautakunta totesi, että Merisataman työryhmä jätti syksyllä 1970 kaupunginhallitukselle tarkistetun kokonaissuunnitelman, johon sisältyivät sekä saariketjun että mantereen rannan järjestelyt. Kaupunginhallitus hyväksyi suunnitelman siten, että Uunisaareen ehdotetun lossin tilalle olisi rakennettava avattava jalankulku-

silta. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan talousarvioehdotukseen sisältyi rantojen järjestelyyn merkitty määräraha, jonka avulla voitiin suorittaa mm. aloitteessa tarkoitettuja töitä.

Vt Hyvönen ym. tekivät 21.6. aloitteen, että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin riittävä määräraha johdinautoja, bussi- ja raitiovaunukalustoa varten niin, että kaupunki voisi ottaa HKL:n hallintaan v:n 1973 aikana päättyvät yhteistariffiin kuuluvien linja-autoyhtiöiden nimissä olevat linjaluvat ja siirtyä mahdollisimman pian keskustan linjoilla johdinautoliikenteeseen sekä ryhtyä liikennöimään uusia poikittaislinjoja, jotka yhdistäisivät kaupungin laita-alueet joustavasti toisiinsa. Liikennelaitoksen lautakunta totesi, ettei liikennelaitoksella voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaan ainakaan v. 1973 ollut mahdollisuutta saada yksityisten linjoja hoitoonsa. Sopimus oli irtisanottavissa kunkin linjan osalta erikseen kaksi vuotta ennen liikennelupakauden päättymistä. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli otettu määrärahat kaluston uusimista ja lisätarpeen tyydyttämistä varten niiden mahdollisuuksien puitteissa, jotka 14 pennin ennakkoveroäyrin hinta toiminnalle asettaa. Yksityisten hoitamana liikenne on kaupungille ja kaupunkilaisille huomattavasti halvempi.

Vt Pettinen ym. esittivät 19.4. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin Kansaneläkelaitokselta anottavien lainojen saamiseksi Diakonissalaitoksen toimesta helsinkiläisille vanhuksille ja eläkeläisille rakennettavaa palvelutaloa ja Oulunkylän seurakunnan siirtolayhdistyksen toimesta eläkeläisille rakennettavaa asuintaloa varten. Kaupunginhallitus ilmoitti neuvotelleensa aloitteessa tarkoitetuista lainoista Kansaneläkelaitoksen johdon kanssa. Helsinkiin rakennettavat laitokset olivat sekä palvelutasoltaan että kustannuksiltaan sitä luokkaa, ettei Kansaneläkelaitos pitänyt niiden lainoittamista tarkoituksenmukaisena. Kaupunginhallitus on valmis esittämään uudet hakemukset Kansaneläkelaitokselle mikäli ao. yhteisöt tekevät siitä kaupunginhallitukselle esityksen, johon sisältyy rakennushankkeita koskeva riittävä selvitys. Kaupunginhallitus asetti v. 1970 työryhmän tutkimaan Kansaneläkelaitoksen varoista vanhustenhuoltolaitosten rakentamiseen saatavien lainojen saantiedellytysten parantamista.

Vt Taipale ym. tekivät 4.10. aloitteen, että kaupunginhallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin selvityksen laatimiseksi palkkajakautumasta valtuutettuja varten siten, että siitä kävisi ilmi kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden palkkasumman jakautuminen. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioon sisältyy luettelo vakinaisista ja tilapäisistä viroista sekä työsuhteisista toimista samoin kuin tiedot myös vuosipalkoista. Vuosipalkat ilmoitetaan kuitenkin kunkin viraston osalta kaikkien samaan palkkaryhmään kuuluvien palkkasummana. Kaupungin tilastotoimiston julkaisema Tilastollinen vuosikirja sisältää tarkempia erittelyjä niin viranhaltijain kuin työntekijäin palkoista ja heille maksetuista korvauksista. Vuosikirjassa on mm. kaupungin työsopimussuhteessa olevat kuukausipalkkaiset ryhmitelty kuukausipalkan suuruuden mukaan 12 ryhmäksi. Virat, on ryhmitetty paitsi virastoittain ja palkkaluokittain myös ammattiryhmittäin ja palkkaluokittain. Jälkimmäisessä tapauksessa on käytetty 3—6 palkkaluokkaa käsittäviä ryhmiä. Koska sekä talousarvio että Tilastollinen vuosikirja jaetaan valtuuston jäsenille, ei erillisen selvityksen tekeminen ollut kaupunginhallituksen mielestä aiheellista.

Esittämiinsä selvityksiin viitaten kaupunginhallitus esitti, etteivät vtt Antikaisen, Ehrnroothin, Gyllenbergin, Haran, Hyvösen, Ilaskiven, Jokisen, Olavi Laineen, Matvejwin, Meltin, Mäkinen-Ollisen, Paavolan, Pakarisen, Peltolan, Pettisen, Procopén, Taipaleen, Wittinginja Vuorelan edellä selostetut aloitteet antaisi aihetta toimenpiteisiin (khn mtö n:o 12).

Talousarvion pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (—) v:een 1972 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

Menot

Varsinaiset menot

		v. 1973 mk		mk
01	Yleinen kunnallishallinto	41 817 525	+	3 896 535
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	59 378 337	+	6 979 829
03	Terveydenhoito	46 784 600	+	17 830 158
04	Sairaanhoito	248 213 710	+	30 037 357
05	Sosiaaliset tehtävät	250 494 717	+	25 389 490
06	Opetustoimi	115 991 666	+	9 423 899
07	Sivistystoimi	63 368 183	+	7 891 755
08	Yleiset työt	119 272 442	+	14 070 797
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	65 249 548	+	7 675 623
10	Satamalaitos	59 248 290	+	7 222 542
11/10	Sähkölaitos	239 300 000	+	29 800 000
11/20	Vesilaitos	53 460 000	—	5 440 000
11/30	Kaasulaitos	12 552 000	—	8 784 000
11/40	Liikennelaitos	190 922 000	+	53 488 000
11/50	Metrotoimisto	12 000 000	+	3 380 613
11/60	Puutavarakeskus	11 200 000	—	500 000
12/01	Teurastamolaitos	5 232 800	+	620 800
12/10	Elintarvikekeskus	7 532 735	+	682 472
12/20	Keskuspesula	6 389 883	+	708 521
12/30	Tietojenkäsittelykeskus	5 926 703	+	1 844 577
13	Rahoitusmenot			
	Kunnallisverojen poistot	17 300 000	+	10 300 000
	Muut rahoitusmenot	151 832 492	+	28 339 702
	Yhteensä	1 783 467 631	+	259 582 670

Pääomamenot

14	Pääomamenot	479 315 869	+	79 550 079
	Kaikkiaan	2 262 783 500	+	339 132 749

Tulot

Varsinaiset tulot

		v. 1973 mk		mk
01	Yleinen kunnallishallinto	1 918 980	+	235 838
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	10 146 797	+	1 971 394
03	Terveydenhoito	19 088 820	+	15 863 410
04	Sairaanhoito	74 104 695	+	9 270 949
05	Sosiaaliset tehtävät	35 967 926	+	3 741 161
06	Opetustoimi	29 356 265	+	1 214 449
07	Sivistystoimi	10 595 561	+	1 320 237
08	Yleiset työt	38 488 004	+	4 002 992
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	67 046 056	+	5 209 764
10	Satamalaitos	60 500 000	+	7 350 000
11/10	Sähkölaitos	260 800 000	+	46 150 000
11/20	Vesilaitos	53 474 000	—	2 566 000
11/30	Kaasulaitos	10 016 000	—	8 771 000
11/40	Liikennelaitos	190 922 000	+	53 488 000
11/50	Metrotoimisto	12 000 000	+	3 380 613
11/60	Puutavarakeskus	11 553 000	—	1 147 000
12/01	Teurastamolaitos	5 246 000	+	587 000
12/10	Elintarvikekeskus	7 026 735	+	626 472
12/20	Keskuspesula	6 595 375	+	715 265
12/30	Tietojenkäsittelykeskus	5 854 285	+	1 750 285
13	Rahoitustulot			
	Kunnallisverot	970 171 200	+	181 910 360
	Muut rahoitustulot	216 487 013	—	28 578 660
	Yhteensä	2 097 358 712	+	338 788 189

Pääomatulot

14	Pääomatulot	165 424 788	+	26 683 220
	Kaikkiaan	2 262 783 500	+	365 471 409

12. Muut asiat

Kansaneläkelain mukaiset eläketoimikunnat. Kaupunginvaltuusto päätti esittää Kansaneläkelaitokselle, että Helsingin kaupunkiin perustettaisiin 1.1.1973 lukien nykyisten kolmen eläketoimikunnan lisäksi neljäs eläketoimikunta sekä määrätä kaupungin puolesta eläketoimikuntien jäseniksi toimikaudeksi 1973—1976 huoltovirastosta toim. esim. Hely Raatikaisen, varalle huoltotark. Leena Heinonen, toim.pääll. Valto Saaren, varalle toimistoesim. Sirkka Vuoristo, toim.pääll. Anneli Eerikäisen, varalle apul. toimistoesim. Antti Holamo ja toim.esim. Veijo Pakkasen varalle huoltotark. Terttu Vannola. Varamiehet ovat henkilökohtaisia (13.12. 751 §).

Lautakuntien ym. jäsenten vaalit, ks. kunnalliskalenteria ao. nimen kohdalta.

Vt Laurilalle päätettiin myöntää vapautus kirjastolautakunnan jäsenen tehtävästä. Tilalle valittiin vt Arvo Salo kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (9.2. 87 §).

Fil.tri Matti Sarmelalle päätettiin myöntää vapautus museolautakunnan jäsenen tehtävästä ja valita tilalle työnjoht. Raimo Kilpinen kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (15.11. 655 §).

Entiselle lääninterv.sis. Hildur Henrikssonille myönnettiin vapautus I sairausvakuutustoimikunnan jäsenen tehtävästä ja tilalle valittiin apul. ylihoit. Anita Brink sekä hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen diakonissa Anna-Lisa Järvinen kertomusvuoden lopussa päättyväksi toimikaudeksi (20.9. 549 §).

Ulkomaalaisen oikeus omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta. Lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista seuraaviin anomuksiin suostumiseen nähden: Hänen Brittiläisen Majesteettinsa Ison Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan rakennus- ja yleisten töiden ministerin anomus saada omistaa ja hallita 15.2.1972 ostettua Kaivopuiston korttelin n:o 203 tonttia n:o 3 (21.6. 422 §); Kannelmäen Tavaratalo Oy:n anomus saada Osuusliike Elannon kanssa tehtävän vuokrasopimuksen perusteella hallita Etelä-Kaarelan kylässä olevaa Pilslätt-nimistä tilaa RN:o 7^{234} ja Malmgård-nimiseen tilaan RN:o 4^{9} sisältyvää määräalaa Kannelmäen alennushintatavaratalon rakentamista varten (12.1. 29 §); Osakeyhtiö S & N:n anomus saada hallita kaupungilta vuokraamaansa Vartiokylän korttelin n:o 45191 suunniteltua tonttia n:o 25 vastaavaa aluetta konttori- ja varastotilojen rakentamista varten (31.5. 338 §); sorvaaja Antti Mehiläisen ja hänen vaimonsa Siviä Mehiläisen anomus saada hallita yhdessä Siviä Mehiläisen sisaren Elsa Ignatiuksen kanssa molempien asumistarkoitusta varten ostettua Tapanilan kylässä sijaitsevaa Puistonimistä tilaa RN:o 6^{524} (23.2. 119 §).

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Svenska Normallyceum i Helsingfors -nimisen oppikoulun ja Helsingin lyseon vanhempainneuvostojen eronneiden jäsenien tilalle valittiin uudet jäsenet (9.2. 91 §, 1.11. 609 §).

2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat v. 1972 kaupunginjohtajana ylipormestari Teuvo Aura sekä apulaiskaupunginjohtajina opetus- ja sivistystoimenjohtaja fil.maist. Aarre Loimaranta, rakennustoimenjohtaja valtiot.kand. Veikko Järvinen, kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimenjohtaja varat. Aatto Väyrynen, teollisuustoimenjohtaja dipl.ins. Gunnar Smeds, henkilöasiain ja sosiaalitoimenjohtaja valtiot.maist. Pentti Pusa ja sairaalatoimenjohtaja sosiaalipääll. Aarne Leskinen sekä kaupunginvaltuuston valitsemina jäseninä kansak.op. Inkeri Airola, toim.joht. Raimo Ilaskivi, toimitsija Pentti Kauhanen, toiminnanjoht. Aarne Laurila, piirisiht. Aulis Leppänen, rva Hellä Meltti, talousjoht. Kaarlo Pettinen, päätoimitt. Pentti Poukka, dipl. ins. Kari Rahkamo, pankinjoht. Erik Witting ja valtiot.maist. Aarne Välikangas.

Kaupunginkanslia. Kansliapäällikkönä toimi kanslianeuvos Sulo Hellevaara, hallinnollisen osaston hallintopäällikkönä varat. Yrjö Salo, talous- ja suunnitteluosaston rahoitusjohtajana varat. Erkki Linturi, taloussuunnittelutoimiston talousarviopäällikkönä valtiot. maist. Erkki Kokkonen, kuntasuunnittelutoimiston vt. suunnittelupäällikkönä arkkit. Jaakko Tolonen, organisaatiotoimiston organisaatiopäällikkönä dipl.ins. Pertti Forsström, lainopillisen osaston vs.kaupunginlakimiehenä varat. Jarl-Erik Kuhlefelt, yleisen osaston osastopäällikkönä varat. Harri Sormanen, taideasiainsihteerinä fil.maist. Marja-Liisa Bell, tiedotustoimiston tiedotuspäällikkönä fil.maist. Mirja Lappi-Seppälä ja matkailutoimiston matkailupäällikkönä Mikko Nupponen.

Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 50 ja sen yleisjaostolla 52 kokousta.

Pöytäkirjojen yhteenlaskettu pykäläluku oli 6 248, siitä kaupunginhallituksen yleisten kokousten 3 697 ja sen yleisjaoston 2 551, mistä verotusasioita koskevia 370.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustolle esiteltävien tärkeiden ja suurten asioiden valmistelu. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaikkia lauta- ja johtokuntia laatimaan luettelon sellaisista 1.9.1972—30.6.1973 niiden toimesta käsiteltäviksi tulevista, merkitykseltään tärkeistä tai sisällöltään laajamittaisista asioista, jotka oli esitettävä kaupunginvaltuuston ratkaistaviksi sekä laatimaan aikataulun erikseen syysistuntokaudella 1972 ja erikseen kevätistun-

tokaudella 1973 käsiteltävistä ko. asioista siten, että ne, sen jälkeen kun tarpeelliset lausunnot niistä oli saatu, voitiin tähän astista tasaisemmin jakaa kaupunginvaltuuston eri kokouksiin (14.8. 2118 §).

Lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten ilmoitukset kaupunginvaltuuston kevät- ja syysistuntokaudella 1972 käsiteltäväksi suunnitelluista, merkitykseltään tärkeistä tai sisällöltään laajamittaisista asioista merkittiin tiedoksi (14.2. 482 §, 25.9. 2620 §).

Päätettiin maalauttaa kaupunginvaltuuston puheenjohtajan Jussi Saukkosen muotokuva hänen erotessaan 31.12.1972 mainitusta tehtävästä (18.12. 3612 §).

Revisiolaitos

Vuositilintarkastajien ilmoitus jakautumisestaan jaostoihin päätettiin toimittaa kaikille kaupungin hallintoelimille sekä virastoille ja laitoksille tiedoksi kehotuksin toimia tilintarkastajien esittämien toivomusten mukaisesti (14.2. 483 §).

Vuositilintarkastajien tekemien eräiden huomautusten johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia rakennusten ja huoneistojen ostoesityksiä tehdessään tarkoin selvittämään hankittavien huonetilojen hankinnan tarpeellisuuden sekä tähänastista perusteellisemmin tutkimaan huonetilojen kaikinpuolisen soveltuvuuden aiottuun tarkoitukseen. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa tähänastista tarkemmin valvomaan kaupungin etua ja oikeuksia urakkasopimusten ehtojen noudattamisessa ja kaupunginkanslian lainopillista osastoa yhteistoiminnassa ao. virastojen kanssa suorittamaan perusteellisen selvityksen mahdollisuuksista ja menettelytavoista periä yksityisten omistuksessa olevien tonttien osalta yhteiskalliosuojien rahoitusosuudet (25.9. 2617 §).

Revisioviraston viiteen avoinna olevaan 17. pl:n laskentatarkkaajan virkaan valittiin merkon. Urpo Sallas, merkon. Marita Löfström, merkon. Maija-Liisa Leskinen ja valtiot.kand. Kari Salmi virkaa avoimeksi julistamatta sekä merkon. Terttu Ahlfors (yjsto 5.1. 5009 §, 16.2. 5285 §, 31.5. 5973 §, 29.11. 6989 §), 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan toim.apul. Selma Pösö sekä 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan sitä haettavaksi julistamatta toim. koulul. Eine Sarkkinen (yjsto 4.10. 6648 §, 5.12. 7025 §).

Kustannustutkija Veikko Pellikalle myönnettiin ero 1.9. lukien eläkkeelle siirtymisen vuoksi (yjsto 24.5. 5932 §). Lisäksi saivat seuraavat viranhaltijat anomansa eron virastaan: laskentatarkkaajat Marianne Lindström 1.2. lukien, Iris Leinonen 1.5. lukien sekä Clara Mustonen ja Anna-Liisa Harju 1.9. lukien (yjsto 12.1. 5045 §, 28.3. 5552 §, 9.8. 6377, 6378 §) sekä toim.apul. Marja-Terttu Rantanen 21.8. lukien (yjsto 2.8. 6335 §).

Yleisjaosto hyväksyi kaupunginreviisori Lehdon vuosilomanpitoajat ja myönsi hänelle sairauslomaa ajaksi 5.6.—18.6. täysin palkkaeduin (yjsto 10.5. 5831 §, 28.6. 6128 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä toim.apul. Helvi Elovaaran valituksen palkkalautakunnan päätöksestä palkatonta virkavapautta koskevassa asiassa (13.11. 3197 §).

Kassantarkastukset. Revisioviraston ilmoitukset v:n 1971 IV neljänneksen ja kertomusvuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen kassantarkastuksista merkittiin tiedoksi (14.2. 486 §, 15.5. 1438 §, 4.9. 2358 §, 13.11. 3159 §).

Irtaimen omaisuuden tarkastajien ilmoitus tarkastuskohteiden jakamisesta merkittiin tiedoksi (10.4. 1076 §).

Hyväksyessään rahatoimiston esityksen toimiston irtaimistoluettelon pidon uusimisesta kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa suorittamaan tutkimuksen mahdollisuuksista ottaa rahatoimiston esittämä järjestelmä yleiseen käyttöön sekä tekemään asiasta tarpeellisiksi osoittautuvat ehdotukset (6.3. 716 §).

Irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa suorittamaan tutkimuksen ja sen perusteella tekemään kaupunginhallitukselle esityksen irtaimistoluettelointijärjestelmän mahdollisesta uudistamisesta tarpeellisilta osin (23.10. 2922 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa niitä hallintoelimiä sekä virastoja ja laitoksia, joiden hallinnassa on kiinteätä omaisuutta, samoin niitä virastoja, jotka huolehtivat rakennusten suunnittelusta, kiinnittämään vakavaa huomiota kiinteän omaisuuden tarkastajien esittämiin huomautuksiin ja toivomuksiin (23.10. 2922 §).

Kaupunginhallitus ja kaupunginkanslia

Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokoukset. Kaupunginhallitus päätti,

että se kokoontuu varsinaisiin kokouksiinsa v:n 1972 aikana maanantaisin klo 15 ja ylimääräisiin kokouksiinsa tarvittaessa,

että kaupunginhallituksen yleisjaosto kokoontuu keskiviikkoisin klo 10 ja veroasiain käsittelyä varten tarvittaessa keskiviikkoisin klo 13.30 ja

että kaupunginhallituksen henkilöasiainjaosto, kaupunginhallituksen kasvatusneuvolajaosto, kaupunginhallituksen kongressi- ja konserttitalojaosto, kaupunginhallituksen puutavarajaosto ja kaupunginhallituksen keskuspesulajaosto kokoontuvat tarvittaessa sekä

että kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokousajoista samoin kuin siitä, että kokouksissa kulloinkin laadittu pöytäkirja pidetään kokousta seuraavana kahdeksantena päivänä sekä kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajien, kansliapäällikön ja osastopäälliköiden päätösluettelot perjantaisin kaupunginkansliassa yleisesti nähtävinä, kuulutetaan sanomalehdissä ja maistraatin ilmoitustaululla (3.1. 38 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa eräiden viikottaisten kokoustensa tavanmukaista ajankohtaa juhlapyhien ym. johdosta sekä päätti olla pitämättä kokouksia heinäkuussa 1972 (6.3. 722 §, 8.5. 1355 §, 11.12. 3471 §, 27.12. 3634 §).

Kaupunginhallituksen edustajien määrääminen eri hallintoelimiin. Kaupungin eri hallintoelimiin valittiin edustajat seuraavasti: henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava apulaiskaupunginjohtaja palkkalautakuntaan, huoltolautakuntaan, lastensuojelulautakuntaan ja lastentarhain lautakuntaan; sairaalatointa johtava apulaiskaupunginjohtaja palolautakuntaan, terveydenhoitolautakuntaan sekä sairaalalautakuntaan ja sen jaostoon; opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja urheilu- ja ulkoilulautakuntaan, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, ammattioppilaitosten johtokuntaan, ammattioppilaslautakuntaan ja koulusuunnittelutoimikuntaan; kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja kiinteistölautakuntaan ja sen jaostoihin sekä kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja sen jaostoon; rakennustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja yleisten töiden lautakuntaan; teollisuustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja liikennelaitoksen lautakuntaan ja sen jaostoon, satamalautakuntaan, teurastamolaitoksen lautakuntaan, elintarvikekeskuksen lautakuntaan, teollisuuslaitosten lautakuntaan ja vesilautakuntaan; jäsen Airola huoltolautakunnan omaisuus- ja holhousjaostoon sekä lastensuojelulautakunnan elatusapujaostoon, vajaamielishuoltojaostoon sekä lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten johtokuntaan; jäsen Hara suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan ja kirjastolautakuntaan 31.1. saakka ja 1.2. alkaen se kaupunginhallituksen jäsen, jonka kaupunginvaltuusto valitsee valtuutettu Haran tilalle kaupunginhallitukseen; jäsen Ilaskivi väestönsuojelulautakuntaan; jäsen Kauhanen huoltolauta-

kunnan päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaishuoltojaostoon sekä kotitalouslautakuntaan; jäsen Laurila maatalouslautakuntaan ja tielautakuntaan; jäsen Leppänen huoltolautakunnan työtupien johtokuntaan ja lastensuojelulautakunnan väestöasiainjaostoon; jäsen Meltti lastensuojelulautakunnan suojelukasvatusjaostoon, raittiuslautakuntaan ja museolautakuntaan; jäsen Pettinen huoltolautakunnan hallintojaostoon ja Tervalammen työlaitoksen johtokuntaan sekä oikeusapulautakuntaan; jäsen Rahkamo huoltolautakunnan huoltolaitosten johtokuntaan ja nuorisotyölautakuntaan; jäsen Witting ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan; jäsen Välikangas lastensuojelulautakunnan lastenhuoltojaostoon ja musiikkilautakuntaan (17.1. 191 §).

Kaupunginhallituksen ja eri lautakuntien yhteistyö. Kaikille hallintoelimille päätettiin ilmoittaa, että niiden on hyvissä ajoin, viimeistään kaksi päivää ennen kokousta, lähetettävä esityslistansa kaupunginjohtajalle, ao. apulaiskaupunginjohtajalle ja kaupunginhallituksen edustajalle. Kolmen päivän kuluessa kokouksesta lukien on jäljennös pöytäkirjasta toimitettava kaupunginjohtajalle ja ao. apulaiskaupunginjohtajalle. Ellei pöytäkirja ole valmistunut em. ajassa, on mainituille henkilöille toimitettava sanotussa ajassa esityslistaan liittyvä päätösluettelo sekä jäljennös pöytäkirjasta viipymättä sen valmistuttua. Samalla annettiin hallintoelimille tavanomaiset ohjeet pöytäkirjan laatimisesta, nähtävänä pitämisestä ym. Samaa asiaa koskeva päätös tehtiin myös v:ksi 1973 (3.1. 39 §, 27.12. 3632 §).

Vakuusasiakirjojen tarkastus. Kaupunginhallituksen jäsenet Airola ja Rahkamo valittiin tarkastamaan kertomusvuoden aikana vähintään kahdesti rahatoimiston hallussa olevat arvopaperit ja vakuudet sekä kaupunginhallituksen hoidossa olevat vakuusasiakirjat. Kokoonkutsujaksi määrättiin jäsen Airola (13.3. 796 §).

Rahatoimiston varain hoidon valvonta. Kaupunginhallituksen jäsenet Meltti ja Witting valittiin rahatoimiston varain hoidon tarkastajiksi kertomusvuodeksi. Tänä aikana heidän oli suoritettava myös rahatoimiston kassojen tarkastus vähintään kerran. Kokoonkutsujaksi määrättiin jäsen Witting (13.3. 795 §).

Kaupunginjohtajat. Kaupunginhallitus päätti, että v:n 1973 aikana kaupunginjohtajan estyneenä ollessa toimii hänen sijaisenaan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajana kulloinkin saapuvilla oleva, virassa vanhin apulaiskaupunginjohtaja. Samalla kaupunginhallitus määräsi apulaiskaupunginjohtajien sijaiset (27.12. 3633 §).

Ylipormestari Teuvo Aura oikeutettiin pitämään vuosilomaa 16.2. alkaen niin kauan kuin pääministerin tehtävien hoitaminen kesti ja siten, että hän tänä aikana toimi puheenjohtajana kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen yleisjaoston kokouksissa (14.2. 491 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien vuosilomat lomanantokautena 1972 sekä myöntää sairauslomaa apulaiskaupunginjohtaja A. K. Loimarannalle ajaksi 23.—25.10. (6.3. 725 §, 23.5. 1512 §, 27.11. 3308 §).

Sotakorkeakoulussa järjestettäville maanpuolustuskursseille osallistumista varten myönnettiin apulaiskaupunginjohtajille Loimarannalle, Smedsille ja Pusalle virkavapautta täysin palkkaeduin (10.1. 109 §, 21.8. 2194 §, 11.12. 3475 §, yjsto 16.2. 5286 §).

Kaupunginkanslia. Kaupunginhallitus päätti väliaikaisena muutoksena 1.2.1971 (s. 121) tekemäänsä päätökseen määrätä, että kansliapäällikkö Hellevaaran sijaisena tämän vuosiloman johdosta toimii vs. kaupunginlakimies J.-E. Kuhlefelt (5.6. 1665 §, yjsto 19.7. 6284 §). Yleisjaosto päätti vahvistaa kansliapäällikkö Hellevaaran vuosiloman ajankohdan (yjsto 6.6. 6011 §).

Yleisjaosto päätti muuttaa apulaiskaupunginsihteerien työnjaosta 28.4.1971 (s. 121) te-

kemänsä päätöksen 5) kohdan siltä osin, kuin se koskee apulaiskaupunginsihteeri Simo Somiskalle määrättyjä tehtäviä (yjsto 18.10. 6732 §).

Yleisjaosto päätti vahvistaa kaupunginkanslian 14. pl:n kirjaajan ja 13. pl:n apulaisylivahtimestarin virkojen pätevyysvaatimukset (yjsto 8.11. 6858 §).

Kaupunginkanslian hallinnollisessa osastossa avoinna ollut 12. pl:n autonkuljettajavahtimestarin virka päätettiin julistaa haettavaksi sekä kirjaamossa avoinna ollut 9. pl:n toimistoapulaisen virka uudelleen haettavaksi (yjsto 8.3. 5425 §, 30.8. 6454 §).

Hallinnolliseen osastoon 1.1.1973 lukien perustettuun kahteen vakinaisen apulaiskaupunginsihteerin virkaan valittiin vastaavia tehtäviä hoitaneet tilapäiset viranhaltijat oikeustiet.lis., varat. Rauno Kervinen ja varat. Pentti Sunila (4.9. 2356 §, yjsto 18.10. 6734 §, 25.10. 6779 §), 30. pl:n kansliasihteerin virkaan oikeustiet.kand. Ari Rautanen (25.9. 2619 §, yjsto 25.10. 6780 §), 12. pl:n kanslistin virkaan sosion. Helena Lindström (yjsto 8.3. 5424 §) sekä kunnallisen alkoholitarkastajan apulaisen virkaan merkon. Kauko Salmela (20.11. 3236 §). Talous- ja suunnitteluosastossa avoinna olleeseen 34. pl:n tp. organisaatiopäällikön virkaan valittiin tehtäviä työsopimussuhteessa hoitanut dipl.ins. Pertti Forsström (10.4. 1078 §).

Tiedotuspäällikkö Mirja Lappi-Seppälälle myönnettiin ero kaupunginkanslian 28. pl:n tiedotussihteerin virasta 15.12.1971 lukien (20.3. 860 §), kansliasiht. Jorma Saloselle ero 30. pl:n kansliasihteerin virasta 1.9.1972 lukien (yjsto 23.8. 6422 §) sekä hallinnollisen osaston toim.apul. Marjatta Jerrmanille ero 9. pl:n toimistoapulaisen virasta 1.8.1972 lukien (yjsto 5.7. 6168 §).

Yleisjaosto päätti myöntää sairauslomaa kaupunginkanslian ylivahtimestari Grönholmille ja hallinnollisen osaston 12. pl:n kanslisti Ollikaiselle ja määräsi heille sijaiset (yjsto 11.10. 6692 §, 1.11. 6821 §, 4.10. 6651 §, 18.10. 6733 §, 22.11. 6933 §, 27.12. 7160 §) sekä sairauslomaa ja palkatonta virkavapautta tp. kanslisti Joutselalle (yjsto 1.3. 5376 §, 20.4. 5681 §, 28.6. 6125 §, 22.11. 6934 §).

Talous- ja suunnitteluosaston laskentapäällikölle Lauri Manniselle myönnettiin palkatonta virkavapautta 32. pl:n tp. laskentapäällikön virasta toisen viran hoitamista varten (yjsto 20.12. 7100 §).

Kaupunginkanslian ilmoitukset kaupunginkansliassa suoritetuista ylitöistä v. 1971 ja 1972 merkittiin tiedoksi (yjsto 9.2. 5256 §, 10.5. 5812 §, 15.8. 6398 §, 18.10. 6731 §). Kaupunginkanslia oli oikeutettu teettämään eräillä autonkuljettajavahtimestareilla asianomaisten suostumuksella kullakin ylityötä enemmän kuin 350 tuntia vuosien 1971 ja 1972 aikana (yjsto 9.2. 5257 §, 15.8. 6399 §).

Kaupunginkanslian apulaisylivahtimestarille, eräille autonkuljettaja-vahtimestareille ja vahtimestareille sekä postikeskuksenhoitajalle päätettiin hankkia virkapuvut ym. asusteita (yjsto 1.3. 5377 §, 31.5. 5981 §, 6.9. 6486 §, 29.11. 6992 §).

Kaupunginkanslian hallinnollinen osasto oikeutettiin poistamaan irtaimistoluettelosta apulaisylivahtimestari Havulle v. 1970 hankitut virkapuvut ja korvauksetta luovuttamaan ne asianomaiselle. Myös autonkuljettaja-vahtimestari Vermilälle v. 1971 hankitut virkapuvut saatiin poistaa luettelosta ja luovuttaa ne asianomaiselle 80 mk:n korvauksesta (yjsto 20.12. 7112 §).

Kaupunginkanslian ylikirjaaja Fagerlund ja hänen poissaollessaan kirjaaja Valtia oikeutettiin kuittamaan v:n 1973 aikana kaupunginkansliaan saapuva arvoposti (yjsto 27.12. 7159 §).

Kaupunginhallitus päätti korottaa kunnalliselle alkoholitarkastajalle laskuilla todistettavista ravintolatarkastusmenoista maksettavan korvauksen enintään 90 mk:ksi kuukaudelta ja hänen apulaiselleen maksettavan korvauksen enintään 60 mk:ksi kuukaudelta (9.10. 2784 §, 18.12. 3549 §).

Kaupunginkanslia oikeutettiin vuokraamaan autotalleja virka-autoja varten (yjsto 31.5. 5982 §, 13.9. 6535 §, 18.10. 6723 §).

Kaupunginkanslia oikeutettiin vuokraamaan käyttöönsä toinen IBM-MT malli IV sähkökirjoituskone. Konekirjoituskeskuksen toim.apul. Hilkka Nirolalle päätettiin maksaa 50 mk/kk IBM-tehokirjoitinkonelisää 1.4. lukien (yjsto 2.2. 5202 §, 22.3. 5519 §).

Lainopillisen osaston kaupunginlakimiehelle, varat. Pekka Alaselle kaupunginvaltuusto myönsi eron 1.2. alkaen. Sen johdosta kaupunginhallitus päätti määrätä apul.kaup.-lakimies Jarl-Erik Kuhlefeltin hoitamaan kaupunginlakimiehen virkaa viransijaisena ja julistaa viran haettavaksi 30. päivän hakuajoin erilliskuulutuksella (31.1. 333 §). Kaupunginasiamies Helge Pekkarinen määrättiin viransijaisena hoitamaan apulaiskaupunginlakimiehen virkaa 1.2. lukien toistaiseksi ja kauintaan siihen saakka, kunnes kaupunginlakimiehen virka on täytetty ja virkaan valittu on ryhtynyt sitä hoitamaan (7.2. 401 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunginkanslian lainopillisen osaston suorittamaan alaisilleen haastemiestehtäviä suorittaville vahtimestareille korvauksena kirjallisen haasteen, kutsun tai tiedoksiannon toimittamisesta 8 mk kutakin Kantakaupungin alueella ja 10 mk kutakin liitosalueella toimitettua tiedoksiantoa kohti lopullista päätöstä seuraavan kuukauden alusta lukien ehdolla, ettei puheena oleville henkilöille suoriteta haastemiestehtävistä lisä-, yli-, ilta- eikä sunnuntaityökorvauksia (21.8. 2242 §).

Kirjaaja Taimi Rauntiolle sekä apulaiskirjaaja Eija Mahlbergille myönnettiin oikeus kuitata osastolle tuleva arvoposti v:n 1973 aikana (yjsto 20.12. 7111 §).

Huoltomies Pekka Okkosen oikeuskanslerille tekemän kantelun tutkimista varten oli apulaisoikeuskansleri kehottanut kaupunginhallitusta antamaan tarpeelliset tiedot asiassa, joka koski kaupungin alueen määräämistä varten suoritettavaa rajankäyntitoimitusta aavaa merta vastaan Lauttasaaren, Töölön, Laajasalon, Santahaminan ja Liivasaarten kylien osalta. Kantelija oli pyytänyt tutkimusta siitä, oliko asiaa kaupungin puolesta hoitanut virkamies toiminut sanotussa asiassa virheellisesti ja kaupungin edun vastaisesti, sekä oliko kaupunginhallitusta ja kaupunginvaltuustoakin asiassa erehdytetty. Maatalousministeriö ym. valtion viranomaiset eivät olleet tyytyneet toimitusmiesten päätökseen, vaan hakivat muutosta siihen maanjako-oikeudelta. Maanjako-oikeudessa kaupungin edustaja ilmoitti, että toimitus tarkoitti hallinnollisen eikä omistusoikeudellisen rajan käyntiä, jolloin maanjako-oikeus 22.2.1968 kumosi ja poisti toimitusmiesten päätöksen sillä perusteella, että hallinnollisesta rajasta määrää valtioneuvosto eikä maanjako-oikeus. Vesilautakunta teki aloitteen asian uudelleen vireille saamiseksi ja toimitusmiesten päätös annettiin 21.4.1971. Päätöksestä kaupunginhallitus päätti valittaa Turun maanjako-oikeuteen, vaikka kylien välisten käytyjen vesirajojen suhteen toimitusmiesten päätökseen tyydyttiin. Apulaisoikeuskanslerin 8.5.1972 pyytämänä lisäselvityksenä kaupunginreviisori mainitsee lausunnossaan, ettei ao. kaupungin virkamiehen ilmoituksesta ollut aiheutunut kaupungille sellaisia vahinkoja, joita kantelukirjeessä edellytettiin. Kaupunginhallitus päätti viitaten kaupunginreviisorin antamaan lausuntoon ja kunnallislain 134 §:n säännöksiin esittää, ettei kanteluasian tulisi oikeuskanslerin viraston toimesta antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin ja että asia ratkaistaisiin kiireellisesti. Apulaisoikeuskanslerin 3.10.1972 antama päätös asiassa merkittiin tiedoksi (4.4. 994 §, 29.5. 1594 §, 5.6. 1662 §, 16.10. 2842 §).

Kaupunginhallitus päätti, että se esittämättä huoltomies Pekka Okkosen kaupunginlakimiehen vaalia koskevaa valitusta kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, päättää lausunnon ja selvityksen antamisesta Uudenmaan lääninhallitukselle sen jälkeen, kun sanottu asia oli asianmukaisesti valmisteltuna esitetty kaupunginhallituksen käsiteltäväksi (11.12. 3476 §).

Kaupunginasiamies Kari Ruudun muistio kaupunginlakimiehen viran täyttämistä kos-

kevan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen purkamisesta merkittiin tiedoksi (yjsto 3.5. 5782 §).

Matkailutoimisto. Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille ja liikenneministeriölle, että ne asettaisivat Helsinki-kiertoajeluja koskeviin liikennelupiin ehdoksi yksinomaan koulutettujen Helsinki-oppaiden käyttöä koskevan kohdan (27.3. 908 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaen 28.10. 1964 (s. 106) tekemäänsä päätöstä siten, että matkailutoimisto oikeutetaan 1.1.1973 lukien perimään välittämistään opastuksista opaskohtaisen palkkion, joka on 3 mk ensimmäiseltä ja sen jälkeen 2 mk jokaiselta vajaalta tai täydeltä tunnilta sekä että kuljetusyritysten nettolaskutuksessa matkailutoimisto oikeutetaan perimään bruttolaskutuksessa yleisesti saatavaa hyvitystä vastaava hyvityspalkkio (27.12. 3629 §).

Matkailutoimisto oikeutettiin lopettamaan »Find the Finns» toiminta Helsingissä, ja samalla sitä kehotettiin ilmoittamaan toiminnan lopettamisesta kaikille helsinkiläisille matka-, lento- ja laivatoimistoille, hotelleille, kauppa- ja teollisuusministeriön alaiselle matkailutoimistolle sekä kortistossa oleville isäntäperheille ym. (yjsto 13.9. 6539 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Helsingin Matkailuyhdistyksen esitys pääkaupungin matkailututkimuksen suorittamisesta siinä vaiheessa antanut aihetta toimenpiteisiin. Samalla matkailutoimistoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin pitkän tähtäyksen markkinointisuunnitelman aikaansaamiseksi Helsingin matkailutoimen kehittämistä silmällä pitäen samoin kuin sellaisen yhteistyökaavion suunnittelemiseksi, jonka puitteissa olisi mahdollista laajentaa yhteistyötä kaikkien matkailuelinkeinon piirissä Helsingin matkailualueella toimivien yhteisöjen kanssa (27.3. 909 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Helsingin Ortodoksiselle seurakunnalle, että vaikka se periaatteessa pitää tärkeänä ortodoksisten kirkkojen aukipitämistä ja opastuksen järjestämistä, se ei kuitenkaan katso kaupungin olevan velvollinen vastaamaan näistä järjestelyistä aiheutuvista kustannuksista, ja esittää, että seurakunta ryhtyisi neuvotteluihin Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnan kanssa Helsingin kirkkojen yhtenäisen aukiolokäytännön toteuttamisesta ja opastuksen järjestämisestä (27.3. 910 §).

Yleisjaosto päätti, ettei Ehrensvärd-Seura ry:n anomus avustuksen myöntämisestä opastus- ja matkailupalvelua varten Suomenlinnassa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että anojalle myönnetään kertakaikkisena korvauksena 5 000 mk Suomenlinnassa tapahtuneen opastuksen aiheuttamien kustannusten vajauksen peittämiseksi (yjsto 14.3. 5478 §).

Muu yleinen kunnallishallinto

Hankintatoimisto. Hankintatoimiston 33. pl:n toimistopäällikön virka päätettiin julistaa haettavaksi 30 päivän hakuajoin sekä määrätä virkaa hoitamaan painatusasiamies Lasse Koski aikana 1.—23.9. ja hankinta-asiamies Toivo Kivismäki 24.9. alkaen toistaiseksi, kunnes toimistopäällikön virka täytetään ja virkaan valittu on ryhtynyt sitä hoitamaan kuitenkin kauintaan 31.12.1972 saakka. Ostaja Raimo Valkonen määrättiin hoitamaan 29. pl:n hankinta-asiamiehen virkaa sinä aikana, jona hankinta-asiamies Kivismäki hoiti toimistopäällikön virkaa (4.9. 2405 §, yjsto 6.9. 6515 §).

Hankintatoimiston 33. pl:n toimistopäällikön virkaan valittiin ekon. Heikki Saxén 1.1.1973 lukien (4.12. 3423 §, yjsto 20.12. 7141 §), 14. pl:n kirjanpitäjän virkaan merkon. Kaarina Valakari 1.2.1972 alkaen (yjsto 26.1. 5177 §), 11. pl:n varastokirjanpitäjän virkaan merkon. Tuula Ropo 1.3. lukien (yjsto 1.3. 5403 §), 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan toim.apul. Aira Sten 1.4. alkaen (yjsto 5.4.

5617 §), 8. pl:n puhelunvälittäjän virkaan valittiin 1.7. lukien Saga Makaroff, joka hoiti virkaa viransijaisena 1.6. lukien (yjsto 31.5. 6003 §, 21.6. 6115 §) sekä Gurli Andersen ja Pirkko-Liisa Mattila 1.1.1973 lukien (13.11. 3183 §, yjsto 13.12. 7091 §). Ts. puhelunvälittäjän palkkaamiseksi ajaksi 1.9.—31.12. myönnettiin 3 720 mk (28.8. 2326 §). Toimiston 9. ja 8. pl:n toimistoapulaisen virat päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä v:n 1972 loppuun saakka (29.5. 1624 §).

Seuraaville henkilöille myönnettiin heidän anomansa ero viroistaan: ekon. Heikki Saxénille 29. pl:n hankinta-asiamiehen virasta 1.1.1973 lukien (27.12. 3680 §), Kaarina Valakarille 11. pl:n varastokirjanpitäjän virasta 1.2.1972 lukien (yjsto 2.2. 5228 §), Tuula Ropolle 10. pl:n toimistoapulaisen virasta 1.3. lukien (yjsto 8.3. 5458 §), Ritva Sjöblomille 9. pl:n painajan virasta 1.9. lukien (yjsto 2.8. 6370 §), Tellervo Maaningalle 9. pl:n toimistoapulaisen virasta 1.4. lukien (yjsto 14.3. 5505 §), Aira Stenille 8. pl:n toimistoapulaisen virasta 1.4. lukien (yjsto 11.4. 5660 §) sekä Margit Mattilalle ja Saga Makaroffille 8. pl:n puhelunvälittäjän viroista 1.6. ja 1.7. lukien (yjsto 10.5. 5872 §, 28.6. 6146 §).

Merkittiin tiedoksi palkkalautakunnan ilmoitus palkattoman virkavapauden myöntämisestä hankinta-asiamies Heikki Saxénille ajaksi 1.1.—31.12.1972 (yjsto 2.2. 5233 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston julkaisemaan eräitä toimiston toimia koskevat hakuilmoitukset erilliskuulutuksin valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä sekä toimistopäällikön virkaa koskevan hakuilmoituksen Kauppalehdessä (yjsto 13.9. 6568 §, 27.9. 6640 §, 15.11. 6922 §).

Yleisjaosto myönsi sairauslomaa toimistopäällikkö Arvo Aallolle ja määräsi hänelle viransijaiset (yjsto 26.1. 5175 §, 8.3. 5459 §, 22.3. 5543 §, 20.4. 5729 §, 10.5. 5873 §, 31.5. 6002 §, 28.6. 6147 §) sekä vahvisti hänen vuosilomansa erään osan ajankohdan (yjsto 16.2. 5318 §). Toim.apul. Rakel Kaitosaarelle myönnettiin sairauslomaa ajaksi 25.10.—31.12. (yjsto 15.11. 6921 §).

Hankintatoimisto oikeutettiin käyttämään vakinaisia virkoja varten merkitystä osamäärärahasta 21 583 mk työsuhteisia toimia varten (yjsto 24.5. 5958 §) sekä hankkimaan toimiston työsopimussuhteiselle henkilökunnalle 31 työtakkia toimiston tarverahoja käyttäen (yjsto 8.3. 5457 §).

Konekorjaamon mekaanikko Kalevi Kukkonen oikeutettiin käyttämään omistamaansa autoa virka-ajoihin korvausta vastaan 1.9. lukien niin kauan kuin hän huoltaa ja korjaa talouskoneita, kuitenkin enintään 5 v tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 11.10. 6714 §).

Hankintatoimisto oikeutettiin hyväksymään kaupunginkanslian hallinnollisen osaston painatus- ja sidontatililtä v. 1972 ja 1973 maksettavat laskut (yjsto 5.1. 5010 §, 27.12. 7177 §).

Hankintatoimiston ilmoitukset toimiston varaston puolivuositarkastuksista merkittiin tiedoksi (yjsto 14.3. 5504 §, 18.10. 6766 §).

Yleisjaosto vahvisti hankintatoimiston toimistopäällikön toimesta tehtävien hankintojen arvon ylärajaksi 10 000 mk suoritettaessa v. 1973 toimiston tehtäväksi määrättyjä tarvikkeiden yhteishankintoja (yjsto 13.12. 7088 §).

Hankintatoimiston ilmoitus talousarvion toteutumisesta toimiston osalta v. 1971 merkittiin tiedoksi (yjsto 9.2. 5255 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston suorittamaan hankintoja ja kunnossapitokustannuksia v:n 1973 aikana kuukautta ja laitosta tai virastoa taikka sen osastoa kohti seuraavasti:

1) kaluston kertahankintoja enintään 4 000 mk:aan saakka,

2) kojeiden sekä toimisto- ja talouskoneiden hankintoja enintään 4 000 mk:aan saakka ja

3) kaluston kunnossapitokustannuksia enintään 2 000 mk:aan saakka käyttäen tarkoitukseen v:n 1973 talousarvion rahoitus-

menojen pääluokkaan kuuluvia kaluston hankintamäärärahoja sekä

4) teleteknillisten laitteiden töitä ja hankintoja enintään 4 000 mk:aan saakka käyttäen tarkoitukseen kertomusvuoden talousarvion muihin yleisiin hallintomenoihin merkittyjä Teleteknilliset laitteet määrärahoja.

Hankinnat ja menot oli kuukausittain alistettava yleisjaoston hyväksyttäviksi (yjsto 13.12. 7089 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston tekemään leimasimien ja leimasinalan tarvikkeiden, lattianhoitoaineiden, pesuaineiden, taloustavaroiden sekä valojäljennös- ja reprotöiden yhteishankintasopimukset v:ksi 1973 toimiston esittämien yhtiöiden kanssa (yjsto 8.3. 5455 §, 28.3. 5577 §, 27.9. 6638 §, 29.11. 7017 §, 5.12. 7053 §).

Yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston v:n 1971 marras-joulukuun sekä kertomusvuoden tammi-marraskuun aikana suorittamat kertahankinnat ja myönsi niiden maksamiseen yht. 338 795 mk (yjsto 5.1. 5035 §, 2.2. 5230 §, 9.2. 5270 §, 14.3. 5503 §, 20.4. 5727 §, 17.5. 5912 §, 14.6. 6061 §, 19.7. 6279 §, 27.9. 6636 §, 18.10. 6763 §, 15.11. 6919 §, 13.12. 7087 §).

Rahoitusmenojen pääluokkaan kuuluvista kaluston hankintamäärärahoista myönnettiin seuraavat määrärahat:

Virasto tai laitos	mk
Revisiovirasto (yjsto 26.1. 5136 §) ..	9 985
Kaupunginkanslia (yjsto 26.1. 5150 §, 2.2. 5203 §, 16.2. 5287 §, 1.3. 5379 §, 1.11. 6817 §)	45 986
Kluuvin galleria (yjsto 19.1. 5097 §)	1 497
Hankintatoimisto (yjsto 12.1. 5081 §, 9.2. 5271 §, 8.3. 5456 §, 27.9. 6639 §, 5.12. 7052 §)	65 341
Kaupunginarkisto (yjsto 23.2. 5337 §)	10 250
Rahatoimisto (yjsto 27.9. 6615 §) ..	97 700
Henkilöasiainkeskus (yjsto 26.1. 5183 §, 1.3. 5406 §, 14.3. 5509 §) ..	28 350
Palkkalautakunnan toimisto (yjsto 2.2. 5245 §)	5 100
Maistraatti (yjsto 1.3. 5407 §)	4 300
Ulosottovirasto (yjsto 2.2. 5244 §) ..	4 710
Kasvatusneuvola (yjsto 19.1. 5127 §)	25 800
Huoltovirasto ja huoltotoimistot (yjsto 2.2. 5237 §, 5.4. 5621, 5622 §, 17.5. 5924 §)	25 102
Huoltolautakunnan työtuvat (yjsto 10.5. 5878 §)	10 248
Lastensuojeluvirasto (yjsto 9.2. 5277 §, 22.3. 5546 §, 10.5. 5879 §, 17.5. 5923 §, 14.6. 6073 §)	50 305
Lastentarhain toimisto (yjsto 2.2. 5236 §)	11 000
Kaupunginmuseo (yjsto 20.4. 5702 §)	4 000
Musiikkilautakunta ja kaupunginorkesterin kanslia (yjsto 5.7. 6191 §)	9 960
Bredablickin alueen kivirakennus (yjsto 2.2. 5206 §)	39 500
Kiinteistövirasto (yjsto 2.2. 5224 §, 23.2. 5357 §, 10.5. 5858 §)	20 898
Asuntoasiaintoimisto (yjsto 10.5. 5857 §)	4 900
Kaupunkisuunnitteluvirasto (yjsto 25.7. 6309 §)	158 800

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian hankkimaan Kaupungintalon kokoushuoneeseen, huone n:o 250, uuden kaluston, joka on tarpeen ajatellen huoneen käyttöä valtuuston puheenjohtajan tarkoituksiin ja kokoustiloina (yjsto 23.2. 5325 §).

Hankintatoimisto oikeutettiin hankkimaan kopioraamin malli käyttäen tarkoitukseen enintään 12 731 mk sekä myymään käytetty kopioraamin malli hankkijayhtiölle 2 000 mk:n hinnasta (yjsto 25.10. 6805 §).

Kaupunginarkiston tiloihin Nilsiänkatu 6 päätettiin tilata 163 000 mk:n hintaiset GWS-liukuhyllystöt ja hankintatoimistoa kehotettiin aikanaan tekemään eri esitys tarkoitusta varten myönnettävästä määrärahasta (13.11. 3166 §).

Rahatoimisto oikeutettiin vuokraamaan pienoistietokone varusteineen ja ohjelmointeineen kauintaan 31.12.1973 saakka (yjsto 30.8. 6453 §).

Vuosien 1970—1972 talousarvioon muihin yleisiin hallintomenoihin merkittyjä määrärahoja »Teleteknilliset laitteet» käyttäen hyväksyttiin maksettavaksi raastuvanoikeuden III osaston istuntosalin äänentalletus- ja toistolaitteiden hankkimisesta aiheutunut 5 652 mk:n suuruinen lasku. Finlandia-taloon hankittavia konferenssilaitteita varten päätettiin myöntää 59 686 mk sekä Meilahden kartanon murtohälytyslaitteita varten enintään 6 693 mk (yjsto 9.2. 5279 §, 3.5. 5776 §, 14.6. 6041 §).

Kustaankartanon vanhainkodin puhelinvaihteeseen päätettiin hankkia henkilöhakulaitteet käyttäen tarkoitukseen enintään 36 953 mk (yjsto 16.2. 5320 §).

Riihenkulman lastenkotiin päätettiin hankkia Salora Finlandia 26″ -väritelevisio käyttäen tarkoitukseen enintään 2 270 mk (yjsto 25.10. 6807 §).

Yleisjaosto päätti, että Herttoniemen virastotaloon tulevaan peruskasvatusneuvolaan saadaan hankkia kalusteet ja koneet esitettyjen suunnitelmien mukaisesti käyttäen tarkoitukseen enintään 44 700 mk myöhemmin erikseen määrättävältä tililtä (yjsto 25.10. 6808 §).

Kaupunginhallitus myönsi koulusuunnittelutoimiston käytettäväksi 10 070 mk lisäkaluston hankkimista varten laajentuneelle koulusuunnittelutoimistolle (27.3. 923 §).

Yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston suorittamat kaluston korjaustoimenpiteet ja myönsi tarkoitukseen yht. 16 016 mk (yjsto 2.2. 5231 §, 14.3. 5502 §, 17.5. 5913 §, 19.7. 6280 §, 27.9. 6635 §, 15.11. 6920 §).

Samaten yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston esittämät teleteknillisten laitteiden työt ja hankinnat sekä myönsi tarkoitukseen 4 416 mk (yjsto 2.2. 5232 §, 19.7. 6278 §).

Kaupunginkanslian henkilöautoon päätettiin hankkia radiopuhelin 4 500 mk:n hinnasta (yjsto 13.9. 6525 §). Kiinteistöviraston geoteknillinen toimisto oikeutettiin hankkimaan kaksi autoradioasemaa sekä neljä käsiradiopuhelinta lisävarusteineen käyttäen tarkoitukseen yht. 27 176 mk (yjsto 1.11. 6838 §, 22.11. 6966 §).

Kaupungin omistamien Helsingin Puhelinyhdistyksen osuuksien kirjanpitoarvo päätettiin korottaa 1 500 mk:ksi osuudelta 1.12. 1971 (17.1. 185 §). Kaasulaitoksen ja puutavarakeskuksen vapaat puhelinosuudet päätettiin siirtää keskushallinnon kirjanpitoon (yjsto 10.5. 5871 §, 27.9. 6637 §).

Yleisjaosto päätti, ettei kaupunki käytä äänioikeuttaan Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston vaalissa 16.—27.11.1972 (yjsto 22.11. 6931 §).

Puhelinosuuksien hankkimiseen myönnettiin kertomusvuonna 135 328 mk ja puhelinvaihteiden ym. laitteiden hankkimista varten 1 670 832 mk.

Yleisjaosto teki myös eräitä päätöksiä autojen hankkimiseksi kaupungin eri virastoihin ja laitoksiin sekä eräiden autojen poistamisesta ja myymisestä. Koskelan sairaskodille anottiin vapautusta autoveron suorittamisesta sairaskotiin hankitun pienoisbussin osalta sekä valtioneuvoston päätös vapautuksen myöntämisestä merkittiin tiedoksi (yjsto 22.3. 5547 §, 25.7. 6314 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston myymään eräät käytöstä poistetut irtaimistoesineet (yjsto 5.1. 5034 §, 24.5. 5959 §, 20.9. 6604 §, 25.10. 6804 §).

Yleisjaosto päätti eri virastoille ja laitoksille v:ksi 1973 tilattavista sanomalehdistä.

Yleisjaosto päätti, että kaupunginhallitus kunnioittaa toim.pääll. Aallon muistoa siunaustilaisuudessa kukkalaitteella (yjsto 23.8. 6445 §).

Kaupunginarkisto. Kaupunginhallitus valitsi fil.maist. Teemu Aallon 1.3. lukien kaupunginarkiston arkistonhoitajan virkaan (21.2. 574 §). Valtiot.maist. Simo Kalke määrättiin edelleen kauintaan 15.8. saakka, hoitamaan 26. pl:n arkistontarkastajan virkaa, ja hänet valittiin myös mainittuun virkaan

(yjsto 6.6. 6018 §, 12.7. 6224 §). Arkiston 10. pl:n vahtimestarin virkaan valittiin toim. apul. Harri Mikkonen (yjsto 14.3. 5480 §).

Amanuenssi Teemu Aallolle myönnettiin palkatonta virkavapautta ajaksi 1.1.—30.6. arkistonhoitajan viran hoitamista varten (yjsto 19.1. 5108 §).

Vt. amanuenssi Simo Kalke oikeutettiin asumaan Espoon kaupungissa v:n 1972 loppuun saakka (yjsto 26.1. 5156 §).

Yleisjaosto vahvisti kaupunginarkistonhoitaja Sirkka Impolan vuosiloman pitoajat (yjsto 23.2. 5336 §, 8.3. 5435 §, 14.6. 6039 §).

Tilastotoimisto. Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan työsuhteiseen tutkimussihteerin toimeen valittiin valtiot.kand. Pirkko-Leena Sainio 28. palkkaluokkaa vastaavin palkoin (yjsto 12.1. 5047 §) sekä valtiot.kand. Tapani Kasso 2 000 mk:n suuruisin kuukausipalkoin (yjsto 23.2. 5333 §).

Merkittiin tiedoksi Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan ilmoitukset kaupungin osuudesta neuvottelukunnan kaikista menoista v:lta 1971, sekä päätettiin suorittaa em. osuus 39 486 mk neuvottelukunnalle saman vuoden talousarvioon muihin yleisiin hallintomenoihin merkitystä tarkoitukseen varatusta määrärahasta (yjsto 2.2. 5196 §, 8.3. 5420 §).

Lausuntonaan v:n 1972 kalleusluokitustoimikunnalle kuntien yleistä kalleusluokitusta koskevassa asiassa kaupunginhallitus päätti ilmoittaa tilastotoimiston annettua asiasta lausunnon, että kuntien yleisestä kalleusluokituksesta annetun lain (14/66) edellyttämät tavoitteet huomioon ottaen toimikunnan käyttämää kalleustutkimusmenetelmää voidaan pitää perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Helsingin erityisolosuhteet huomioon ottaen kaupunginhallitus katsoi, että kaupungin tulisi edelleen olla kalleimmassa eli I luokassa. Merkittiin tiedoksi toimikunnan ehdotus kuntien yleiseksi kalleusluokitukseksi vuosiksi 1973—1977 (14.8. 2117 §, 4.12. 3388 §, kunn.as.kok. n:o 181).

Tilastotoimistoa kehotettiin suorittamaan yhteistyössä lastensuojeluviraston kanssa avioliiton ulkopuolella synnyttäneiden äitien ja heidän lastensa olosuhteita sekä lastensuojeluviraston kortistoissa olevia mainittujen lasten elatusvelvollisia koskeva tutkimus. Tilastotoimiston käytettäväksi myönnettiin tutkimuksen suorittamista varten 23 000 mk lastensuojelutoimen ao. määrärahoista (2.5. 1314 §).

Kaupunginhallitus kehotti tilastotoimistoa suorittamaan yhteistoiminnassa eräiden muiden virastojen kanssa a) ns. moniongelmaperheitä ja niiden tarvitsemaa huoltoa koskevan tilastollisen tutkimuksen sekä b) lasten kesänviettoa koskevan tutkimuksen.

Samalla myönnettiin tilastotoimiston käytettäväksi moniongelmaperhetutkimuksen suorittamista varten 33 000 mk sekä lasten kesänviettotutkimuksen suorittamista varten 10 000 mk samoin lastensuojelutoimen ao. määrärahasta (14.2. 534 §).

Tilastotoimisto oikeutettiin kertomusvuodesta lähtien vuosittain suorittamaan Kansainväliselle tilastoinstituutille julkaisutoiminnan kannatusmaksuna 1,50 HFl kaupungin 1 000 asukasta kohden menoja muilta osin mahdollisuuksien mukaan vastaavasti supistaen (24.1. 266 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Kansainvälisen tilastoinstituutin hallituksen kokouksen osanottajille, n. 10 henkilölle, saatiin kaukaupungin kustannuksella tarjota lounas Finlandia-talossa 12.6. Samalla kaupunginkanslia oikeutettiin hyväksymään maksettaviksi Kaupunkitilastomiesten kansainvälisen yhdistyksen tilastopäivien järjestämiseen liittyvät yhteensä enintään n. 10 000 mk:n suuruiset, kokoushuoneen vuokrasta, käännöksistä yms. aiheutuvat kustannukset (17.4. 1139 §).

Pohjoismaisen tilastokokouksen n. 400 osanottajalle päätettiin järjestää kaupungin kustannuksella vastaanotto siihen liittyvine järjestelyineen 14.6.1973 klo 17.30 Kaupungintalossa (20.3. 862 §).

Kaupungin v:n 1971 sisäisiä henkilökulje-

tuksia koskeva toimiston laatima yhteenveto merkittiin tiedoksi (26.6. 1897 §).

Rahatoimistoon päätettiin palkata seuraavat viranhaltijat: 32. pl:n apulaiskaupunginkamreerin virkaan varat., ekon. Jorma Salonen (29.5. 1590 §, yjsto 23.8. 6421 §); 28. pl:n osastopäällikön virkaan ekon. Seppo Eriksson ja tämän kieltäydyttyä valtiot.kand. Kari Kukka (23.5. 1514 §, 27.12. 3636 §, yjsto 2.8. 6336 §); 18. pl:n kirjanpitäjän virkaan merkon. Helena Kinnunen 1.11. alkaen (yjsto 25.10. 6774 §); 13. pl:n kassanhoitajan virkaan Siv Norrman 1.6. lukien (yjsto 10.5. 5835 §); 13. pl:n apulaiskirjanpitäjän virkaan merkon. Helvi Virtanen 1.12. alkaen (yjsto 15.11. 6898 §); 11. pl:n apulaiskirjanpitäjän virkoihin Leena Mäkinen 1.3. lukien sekä Aila Pehkonen ja Mirja Kahila 1.6. lukien (yjsto 2.2. 5199 §, 10.5. 5836 §); 10. pl:n toimistoapulaisen virkoihin Tuula Piispa 1.4. lukien, toim.apul. Helmi Selonen 1.6. lukien sekä Ilse Vihervaara 1.2. lukien (yjsto 8.3. 5418 §, 17.5. 5888 §, 5.1. 5005 §); 8. pl:n toimistoapulaisen virkoihin Paula Fingerros ja Mirjam Tompuri 1.2. lukien, Helmi Selonen ja Tuula Peltola 1.3. lukien, Marianne Hiltunen ja Maija Kiri 1.6. lukien, Päivi Hirvonen ja Sirpa Koskimies 16.11. alkaen sekä Maritta Töyräs 1.12. alkaen (yjsto 5.1. 5006 §, 23.2. 5335 §, 10.5. 5837 §, 1.11. 6816 §, 15.11. 6899 §).

Rahatoimiston apulaiskirjanpitäjä, merkon. Ulpu Metso siirrettiin 20.4. kaupunginkanslian hallinnollisessa osastossa avoinna olleeseen 12. pl:n tp.kanslistin virkaan ja hänet määrättiin viransijaisena hoitamaan 14. pl:n henkilöstöasioiden hoitamista varten perustettua tp. kanslistin virkaa kauintaan 15.10. saakka (yjsto 20.4. 5682 §).

Eräät viranhaltijat määrättiin viransijaisina hoitamaan avoinna olevia virkoja sekä oman virkansa ohella hoitamaan toiseen virkaan kuuluvia tehtäviä. Samoin myönnettiin palkatonta virkavapautta eräille viranhaltijoille mm. toisen viran hoitamista varten.

Rahatoimiston 16. pl:n pääkassanhoitajan virka päätettiin jättää täyttämättä, kunnes rahatoimiston uusi johtosääntö valmistuu, ja 1.6.1970 tehdyllä päätöksellä täyttämättä jätetty rahatoimiston 10. pl:n toimistoapulaisen virka päätettiin täyttää (10.4. 1079 §). Avoinna oleva 13. pl:n toimentajan virka päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä kertomusvuoden loppuun saakka (29.5. 1592 §).

Jäljempänä mainituille viranhaltijoille myönnettiin heidän anomansa ero virastaan: merkon. Arja Berg 1.10. alkaen (yjsto 18.10. 6726 §); toim.apul. Leni Bergh 1.6. lukien (yjsto 10.5. 5833 §); toim.apul. Paula Fingerros 13.9. lukien (yjsto 20.9. 6583 §); toimistonhoit. Maire Helminen 1.6. lukien (yjsto 14.6. 6030 §); apul. kirjanpit. Arja Huttunen 1.1. 1972 lukien (yjsto 12.1. 5046 §); toim.apul. Mirja Kahila ja Aila Pehkonen 1.6. lukien (yjsto 31.5. 5975 §); toim.apul. Riitta Kaksonen 1.8. lukien (yjsto 9.8. 6379 §); apul. kirjanpit. Helena Kinnunen 1.11. lukien (yjsto 22.11. 6944 §); varat. Laura Kotivirta 1.3. lukien (6.3. 720 §); apul. kirjanpit. Elna Laaksonen 1.6. alkaen (yjsto 5.4. 5585 §); apul. kirjanpit. Kerttu Laine 1.9. lukien (yjsto 23.8. 6423 §); toimentaja Ernst Lindström 1.5. lukien (yjsto 8.3. 5415 §); toim.apul. Mildred Manns 1.1.1973 lukien (yjsto 18.10. 6724 §); kirjanpit. Annikki Martinmäki 1.4. lukien (yjsto 28.3. 5551 §); apul. kaup.kamreeri, ekon. Ensio Mäkinen 18.5. lukien (6.3. 717 §); toim.apul. Leena Mäkinen 1.3. lukien ja Siv Norrman 16.2. lukien (yjsto 23.2. 5334 §); apul. kirjanpit. Eeva Mäntylä 1.11. lukien (yjsto 18.10. 6725 §); kassanhoit. Raili Sandström 1.4. lukien (yjsto 22.3. 5517 §); arvoomaisuudenhoit. Katariina Sero 1.11. lukien (yjsto 13.9. 6526 §); toim.apul. Marianne Telaranta 1.7. lukien (yjsto 6.6. 6015 §) ja apul. kirjanpit. Suoma Wikberg 1.8. lukien (yjsto 12.7. 6213 §).

Yleisjaosto vahvisti kaupunginkamreeri Raimo Kaarlehdon vuosiloman pitämisen ajankohdat (yjsto 24.5. 5931 §, 6.6. 6013 §). Kirjanpit. Wikbergille myönnettiin sairauslomaa (yjsto 21.6. 6083 §).

Merkittiin tiedoksi rahatoimiston ilmoitukset toimistossa 1.8.—31.12.1971 ja 1.1.—30.9.1972 tehdyistä lisä- ja ylitöistä (yjsto 12.1. 5053 §, 22.3. 5516 §, 12.7. 6214 §, 15.8. 6395 §, 29.11. 6985 §).

Maksumääräysten anto-oikeus myönnettiin eräille rahatoimiston viranhaltijoille (yjsto 12.1. 5050 §, 11.4. 5629 §, 3.5. 5777 §, 10.5. 5838 §, 12.7. 6209, 6210 §, 22.11. 6942 §).

Rahatoimiston ilmoitukset suoritetuista kassantarkastuksista merkittiin tiedoksi (3.1. 40 §, 28.2. 640 §, 10.4. 1081 §, 12.6. 1757 §, 7.8. 1994 §, 2.10. 2680 §, 4.12. 3385 §). Samoin ilmoitus eräiden käyttövaratilien käytöstä 10.4. mennessä merkittiin tiedoksi (yjsto 20.4. 5678 §).

Rahatoimiston tehtyä esityksen irtaimistoluettelon pidon uusimisesta kaupunginhallitus päätti, että toimiston kalustokirjanpito saadaan järjestää v. 1962 (s. 136) ja v. 1964 (s. 100) hyväksyttyjen irtaimen omaisuuden luettelointiohjeiden määräyksistä poiketen rahatoimiston esittämän järjestelmän mukaisesti. Pääasiallinen ero rahatoimiston kehittämän ja voimassa olleen käytännön välillä oli, että ehdotettu luettelo oli irtokorteilla ja että kalustoesineet oli varustettu pysyvällä numerolla. Samalla kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa kehotettiin suorittamaan tutkimus mahdollisuuksista ottaa sanottu järjestelmä yleiseen käyttöön (6.3. 716 §).

Suomen Pankkiyhdistys oli esittänyt pyynnön vekseliprotestitietojen antamisesta tehdyn sopimuksen jatkamisesta. Kaupunginhallitus päätti korottaa vekseliprotestitietojen antamisesta perittävän kuukausimaksun 200 mk:ksi kuukaudelta ja kultakin yksityisprotestilta perittävän maksun 2 mk:ksi 1.10.1972 jälkeen annettavien tietojen osalta sekä kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa tekemään tietoja haluavien luottolaitosten ja muiden osapuolten kanssa asiaa koskevat kauintaan 30.9.1977 saakka voimassa olevat sopimukset. Annettaviin vekseliprotestitietoihin päätettiin sisällyttää henkilönimien lisäksi ammatti ja osoite niiltä osin, kuin se oli mahdollista, eli niistä vekseleistä ja tratoista, joihin sanotut tiedot oli merkitty (2.10. 2732 §).

Lahjoitusrahastojen käteisvarat, jotka ylittivät käyttövarojen tarpeen, päätettiin sijoittaa toistaiseksi 7.5%:n vuotuisella korolla osavelkakirjalainaan, jonka kaupunginvaltuusto 23.2. (s. 108) tekemällään päätöksellä päätti ottaa 1.3.1972 alkaen (yjsto 20.4. 5687 §).

Rahatoimisto oikeutettiin toistaiseksi luovuttamaan jaettavaksi puolet lahjoitusrahastojen varojen ylijäämästä rahastojen säännöissä määrättyihin tarkoituksiin niistä lahjoitusrahastoista, joiden sääntöjen mukaan rahaston varojen ylijäämästä on jaettavissa enintään puolet, mikäli rahatoimisto ei katso olevan syytä tehdä kaupunginhallitukselle esitystä siitä, että rahaston pääomaan lisättäisiin enemmän kuin puolet ylijäämästä (7.8. 1993 §).

Kaupunginhallitus päätti, että lahjoitusrahastojen mahdollisesta velasta kaupungin kassaan peritään 1.1.1973 lukien toistaiseksi 7.5%:n suuruinen vuotuinen korko (18.12. 3535 §).

Kaupunginhallitus päätti, että v:n 1972 talousarvioon kaupunginhallituksen käytettäväksi merkityistä avustusmäärärahoista maksetaan avustukset ao. avustusten saajille ilman eri anomusta kunkin neljännesvuoden alussa sen tiliosaston toimesta, jonka kirjanpidossa ko. avustusmääräraha on, ellei yleisjaosto yksittäistapauksissa toisin päätä. Avustukset, jotka ovat pienemmät kuin 2 000 mk, maksetaan kuitenkin yhtenä eränä vuoden alussa ja avustukset, joiden suuruus on 2 000—10 000 mk, kahtena eränä vuoden alussa ja kolmannen neljänneksen alussa. Yksinomaan kesäkauteen keskittyvän toiminnan avustamiseen tarkoitetun avustuksen neljäs erä maksetaan kolmannen erän yhteydessä, paitsi milloin avustus on pienempi kuin 10 000 mk, jolloin avustuksen ensimmäinen ja toinen erä eli avustus kokonaisuudessaan maksetaan kolmannen vuosineljänneksen

alussa. Edellä sanottu ei kuitenkaan koske tilitystä vastaan, esim. tappion tai korkomenojen peittämiseksi maksettavia avustuksia, eikä myöskään useammille tarkoitettuja, eri päätöksellä maksettavia avustuksia (10.1. 108 §).

Verotustoimi. Kaupunginhallitus päätti myöntää eron tehtävästään eräille palkkiovirkaisille kunnanasiamiehille ja kunnanasiamiehen varamiehille ja määrätä heidän tilalleen uudet henkilöt. Lisäksi vahvistettiin verolautakunnan muissa kuin palkansaajain jaostoissa toimivien kunnanasiamiesten ja kunnanasiamiehen varamiesten tehtävien jako 1.10. lukien sekä palkansaajain jaostoissa toimivien tehtävien jako 1.11. lukien (31.1. 326 §, 28.2. 637 §, 13.3. 797 §, 10.4. 1080 §, 9.10. 2777 §).

Kunnanasiamiehelle maksettava verovalituspalkkio päätettiin hyväksyä 21 mk:ksi kirjelmien laatimiseen virka-ajan ulkopuolella käytettyä tuntia kohden 1.11.1971 lukien (6.3. 715 §, 27.3. 918 §).

Helsingin veroviraston v:n 1971 II puoliskon kustannuksista suoritettiin kaupungin osuutena 2 128 934 mk ja v:n 1972 I vuosipuoliskon kustannuksista 2 177 168 mk lääninhallituksen postisiirtotilille (6.3. 721 §, 11.9. 2445 §).

Niitä kaupungin virastoja ja laitoksia, jotka tarvitsevat verotodistuksia, päätettiin kehottaa hyväksymään veroviraston antaman verotodistuksen lisäksi verotodistukseksi myös verolipun selvitysosa sellaisenaan, mikäli siinä esitetty selvitys muuten on riittävä. Samalla kaupunginhallitus päätti, että verolipun selvitysosan hyväksymisestä verotodistukseksi tehdään lisämaininta niihin ilmoituksiin, joissa on tähän asti ilmoitettu tarvittavan asiakirjan liitteeksi verotodistus (18.12. 3534 §).

Harkintaverotusoikeuden käyttämättä jättämistä v:n 1971 yritystulon verottamisessa koskevan Teollisuudenharjoittajain liiton esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti, ettei liiton esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että liitolle lähetetään jäljennös veroviraston asiaa koskevasta kirjeestä (13.11. 3157 §).

Henkilöasiainkeskus. Henkilöasiainkeskuksessa avoinna ollutta koulutuspäällikön virkaa koskeva hakuilmoitus päätettiin julkaista erilliskuulutuksin kaupunginvaltuuston 12.2.1969 tekemässä päätöksessä mainituissa lehdissä (yjsto 14.6. 6070 §). Virkaan valittiin fil.kand., koulutuspääll. Esko Posti (11.9. 2480 §).

Henkilöasiainkeskuksen työvoimaosaston työturvallisuustarkastajan 26. pl:n virka päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä sekä palkata virkaan kuuluvia tehtäviä hoitamaan työsopimussuhteinen henkilö (15.5. 1478 §).

Koulutuspääll. Urpo Ryönänkoskelle myönnettiin ero henkilöasiainkeskuksen koulutuspäällikön virasta 15.8.1972 lukien (5.6. 1703 §).

Henkilöasiainkeskukselle v:n 1973 talousarvioon kouluttaja-nimikkeellä merkityn kahden virkamieslipun nimikettä päätettiin muuttaa siten, että toinen näistä lipuista oli koulutussuunnittelijan nimikkeellä (yjsto 20.12. 7152 §).

Tutkija Markku Telamalle päätettiin maksaa kilometrikorvaukset niiltä ajokilometreiltä, jotka Telama oli kuljettanut kahta henkilöasiainkeskuksen palveluksessa olevaa henkilöä työpaikalle ja takaisin yksityisen linja-autoliikenteen lakon aikana (yjsto 5.7. 6189 §).

Työturvallisuustoiminta. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupungin työturvallisuustoiminnan toimintaohjeet ja vaalijärjestyksen sekä kumota v. 1955 (s. 117) ja 1959 (s. 146) tekemillään päätöksillä vahvistamansa toimintaohjeet sekä v. 1963 (s. 134) vahvistamansa vaalijärjestyksen. Esitetyt uudet työturvallisuustoiminnan toimintaohjeet ja vaalijärjestys määrättiin noudatettaviksi niiden hyväksymispäivästä lukien, kuitenkin siten, että valittaviksi tulevien työturvallisuustoimikuntien jäsenien toimikausi

päättyisi 31.12.1974 (14.2. 535 §, kunn.as.kok. n:o 24).

Aloitetoiminta. Kaupunginhallitus päätti valita aloitetoimikunnan jäsenet v:ksi 1972 (13.3. 837 §, ks. kunn.kalenteri s. 390).

Palkkalautakunnan toimiston palkkausinsinöörin Kyösti Suikkasen palkkaus tarkistettiin 3 438 mk:sta 3 650 mk:ksi kuukaudelta 1.3. lukien (20.3. 885 §).

Toimiston 32. ja 30. pl:n sihteerin virat sekä kaksi 28. pl:n sihteerin virkaa saatiin jättää vakinaisesti täyttämättä 1.1.1972 lukien toistaiseksi, kunnes uudet johtosäännöt valmistuivat, kuitenkin kauintaan kertomusvuoden loppuun saakka. Lisäksi palkkalautakunta oikeutettiin ottamaan viransijaiset samaksi ajaksi em. virkoihin (10.1. 145 §).

Yleisjaosto päätti, ettei se myönnä erityisiä määrärahoja palkkalautakunnan toimistolle kuukausipalkkaisia toimihenkilöitä koskevan tiedotekokoelman painatusta varten eikä palkkalautakunnalle tuntipalkkaisia työntekijöitä koskevan »Työpalkkatilaston ammattinimikkeistön» monistamiseksi offset-menetelmällä kaupungin hankintatoimistossa, vaan po. menoerät on katettava soveltuvilla tileillä olevilla määrärahoilla (yjsto 1.3. 5410 §, 13.9. 6572 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin työjärjestely-, palkkaym. kysymykset

Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja sen toimiston toiminnasta aiheutuvan kaupungin maksettavaksi kuuluvan meno-osuuden ennakon maksamiseksi yleisjaosto päätti kehottaa rahatoimistoa suorittamaan mainitun 301 904 mk:n suuruisen ennakon kertomusvuoden talousarvioon ko. tarkoitukseen varatusta määrärahasta siten, että 101 904 mk maksetaan välittömästi, 100 000 mk toukokuun kuluessa ja 100 000 mk syyskuun kuluessa (yjsto 2.2. 5242 §).

Virka- ja työehtosopimukset sekä palkantarkistukset. Merkittiin tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ilmoitukset kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 51 §:ssä tarkoitetun suostumuksen antamisesta seuraavien virkojen palkkauksen tarkistamiseen: terveydenhoitoviraston kasvatusneuvolan tp. mielenterveyslääkärin, tp. kasvatusneuvolalääkärin ja suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan tp. koulupsykiatrin palkkauksen tarkistamiseksi kunkin kohdalla 3 366 mk:ksi/kk 1.6.1971 lukien (7.2. 452 §) sekä kaupunginvaltuuston päättämien virkasuhteisten rakennustarkastusviraston tarkastusinsinöörien sopimuspalkkausten tarkistamiseksi 3 331.80, 3 000 ja 2 900 mk:ksi/kk, joista ensimmäinen lisättynä 1.1. ja 1.9.1971 toteutetuilla yleiskorotuksilla, 1.4. ja 1.10.1971 lukien (24.4. 1250 §).

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan tekemät eräiden kunnallisten, lähinnä terveydenhuoltoalan viranhaltijain palkkauksen tarkistamista, mielisairaaloiden ja vajaamielislaitosten hoitohenkilökunnan palkkausten tarkistamista sekä eräiden kunnallisten oppilaitosten viranhaltijoiden palvelussuhteen ehtojen tarkistamista koskevat virkaehtosopimukset ja saattaa ne palkkalautakunnan, rahatoimiston sekä asianomaisten virastojen ja laitosten sekä hallintokuntien tiedoksi. Rahatoimistoa ja ao. virastoja kehotettiin ryhtymään asiasta aiheutuviin maksutoimenpiteisiin siten, että virkaehtosopimusten mukaan tarkistetut palkat, palkkiot ja lisät maksetaan sopimusten asettamia määräaikoja noudattaen kaikissa niissä tapauksissa, joissa se on mahdollista. Palkkalautakuntaa kehotettiin antamaan solmituista sopimuksista aiheutuvat sovellutusohjeet, kehottamaan ao. virastoja ja laitoksia ryhtymään sopimuksista vielä mahdollisesti aiheutuviin toimenpiteisiin sekä ilmoittamaan kaupunginhallitukselle kunkin viraston ja laitoksen osalta tarkistuksen kohteiksi tulleet virat, niissä olleet vakinaisten ja tilapäisten viranhaltijain lukumäärät, entiset ja uudet palkkaluokat sekä sopimusten kus-

tannusvaikutukset. Edelleen kehotettiin ao. lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia aikanaan ilmoittamaan rahatoimistolle ao. tileille palkkojen korotuksen johdosta mahdollisesti aiheutuvasta lisämäärärahojen tarpeesta yhteisesityksen tekemiseksi kaupunginhallitukselle (18.9. 2588 §, 2.10. 2734 §).

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan sekä toisaalta Akavan, Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton (KTV) sekä TVK:n virkamiesjärjestöt TVK-V -yhdistyksen kesken 14.11. eräiden kunnallisten viranhaltijain palkkauksien tarkistamisesta 1.7., 1.8. ja 1.10.1972 lukien tehtyyn virkaehtosopimukseen liittyvät asiakirjat ja saattaa ne palkkalautakunnan ja rahatoimiston tiedoksi. Palkkalautakuntaa kehotettiin antamaan tehdyistä sopimuksista aiheutuvat sovellutusohjeet, saattamaan virkojen palkkaluokkiin sijoittelua koskevat tarkistukset ja muut virkaehtosopimuksella sovitut palkkausta koskevat järjestelyt ao. virastojen ja laitosten tietoon sekä kehottamaan niitä ryhtymään sopimuksesta mahdollisesti lisäksi aiheutuviin toimenpiteisiin. Palkkalautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin virkaehtosopimuksen 3 §:ssä ja virkaehtosopimukseen liittyvässä erillisessä pöytäkirjassa tarkoitetun, Helsinkiä koskevan kaupunkikohtaisen virkojen palkkaluokkiin sijoittelun tarkistamista ja muita vastaavia järjestelyjä koskevan virkaehtosopimuksen aikaansaamiseksi asetetussa määräajassa eli 31.1.1973 mennessä ja ilmoittamaan mahdollisimman kiireellisesti kaupunginhallitukselle nyt kysymyksessä olevan virkaehtosopimuksen kaupungille aiheuttamat palkkauskustannusten lisäykset virastoittain ja laitoksittain. Kaikkia kaupungin lautakuntia sekä virastoja ja laitoksia, lukuun ottamatta talousarvion 11 ja 12 pääluokan kohdalla mainittuja liikelaitoksia, kehotettiin aikanaan ilmoittamaan rahatoimistolle ao. tileille palkkojen korotuksen johdosta mahdollisesti aiheutuvasta lisämäärärahojen tarpeesta yhteisesityksen tekemiseksi kaupunginhallitukselle sekä rahatoimistoa ryhtymään asiasta aiheutuviin maksutoimenpiteisiin (27.11. 3345 §).

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi virka- ja työehtosopimuksia sekä niihin liittyviä palkkaratkaisuja koskevat kunnallisen sopimusvaltuuskunnan asiakirjat ja saattaa ne palkkalautakunnan ja rahatoimiston tiedoksi sekä kehottaa 1) rahatoimistoa ryhtymään asiasta aiheutuviin maksutoimenpiteisiin siten, että myös kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti tarkistetut palkat, palkkiot ja lisät sekä taannehtivat korotusmäärät saadaan maksaa jo kesäkuussa 1972, 2) palkkalautakuntaa antamaan solmituista sopimuksista aiheutuvat sovellutusohjeet sekä 3) kehottamaan ao. virastoja ja laitoksia ryhtymään niihin toimenpiteisiin, mitkä sopimuksista vielä saattavat aiheutua sekä 4) saattamaan ao. virastojen ja laitosten tietoon kutakin virastoa ja laitosta koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä tarpeelliset palkkataulukot. Kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia, lukuun ottamatta talousarvion 11 ja 12 pääluokan kohdalla mainittuja liikelaitoksia, aikanaan ilmoittamaan rahatoimistolle ao. tileille palkkojen korotuksen johdosta mahdollisesti aiheutuvasta lisämäärärahojen tarpeesta yhteisesityksen tekemiseksi kaupunginhallitukselle. Samalla kaupunginhallitus päätti, että palkkojen korotuksesta aiheutuvien takautuvien maksujen veronpidätys toimitetaan prosenttipidätyksenä (29.5. 1630 §).

Merkittiin tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston ilmoitus, että kunnallisen sopimusvaltuuskunnan kaupunkijaosto oli kokouksessaan 21.6. hyväksynyt Helsingin kaupungin osalta kaupunkien ja kauppalain tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksen 14.4. päivätyn allekirjoituspöytäkirjan 12 §:n 2 kohtaan perustuvan paikallisen neuvottelutuloksen ja vahvistanut kiinteistöviraston maatalousosaston alaisten työntekijäin työehtosopimuksen (19.6. 1876 §, yjsto 12.7. 6244 §).

Merkittiin tiedoksi ja noudatettavaksi työtuomioistuimen tuomio kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 4 oikean sisällön vahvistamista koskevassa jutussa. Mainitussa liitteessä oli määräys mm. terveydenhoitohenkilöstön määrävuosilisistä. Tämän mukaan mm. apuhoitajan viroissa vähintään 6 v toimineille oli suoritettava palkkaus huoltolaitoksissa sekä sairaaloissa ja muissa hoitolaitoksissa yhtä palkkaluokkaa korkeampana kuin näissä viroissa muuten suoritettiin. Tällä perusteella TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V oli vaatinut Helsingin kaupungin Koskelan sairaskodissa hoitajanimikkeisissä viroissa olevien apuhoitajakoulutuksen omaavien viranhaltijoitten palkkauksen suoritettavaksi em. suuruisena. Työtuomioistuin kiinnitti perusteluissaan huomiota siihen, että kun tarkoitettu hoitajan virkanimike otettiin käyttöön Koskelan sairaskodissa, eivät näin perustetut virat eronneet apuhoitajan viroista vain nimikkeeltään, vaan myös palkkaukseltaan ja tehtäviltään. Kun virkaehtosopimuksen yleisissä sovellutusohjeissa todettiin mm., että määrävuosilisää maksetaan vain virkaehtosopimuksen liitteessä n:o 4 mainituissa virkanimikkeissä, eikä määrävuosilisää siis suoriteta näistä poikkeavissa nimikkeissä, työtuomioistuin harkitsi oikeaksi hylätä kanteen (11.9. 2485 §).

Satamajäänmurtajain laivanpäällystön, konepällystön ja miehistön työehtosopimukset sekä Ms Korkeasaaren laivanpäällystön palkkausta ja muita työehtoja koskeva työehtosopimus merkittiin tiedoksi sekä päätettiin saattaa em. työehtosopimukset satamalaitoksen ja liikennelaitoksen tiedoksi ja kehottaa niitä ryhtymään asiasta aiheutuviin maksutoimenpiteisiin sekä kehottaa palkkalautakuntaa antamaan solmituista sopimuksista aiheutuvat mahdollisesti tarvittavat sovellutusohjeet (18.9. 2585 §).

Vapunpäiväviikon työaikajärjestelyt. Kaupunginhallitus päätti kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston yleiskirjeessä tehtyä esitystä noudattaen,

1) että vapunpäiväviikon lauantai 6.5. on kaupungin virastoissa ja laitoksissa viranhaltijoitten, toimihenkilöitten ja työntekijöitten vapaapäivä, milloin se tehtävien luonteen huomioon ottaen on mahdollista,

2) että niissä tapauksissa, joissa mainittua lauantaipäivää ei ole mahdollista järjestää vapaapäiväksi, on vastaava vapaapäivä pyrittävä järjestämään viranhaltijoille, toimihenkilöille ja työntekijöille jonakin muuna päivänä saman viikon, saman työjakson tai saman yhtä työjaksoa pitemmän tasoituskauden kuluessa aina sen mukaan, minkälaisesta työaikajärjestelmästä kulloinkin on kysymys ja

3) että ellei vapaapäivää ole voitu eo. mukaisesti lainkaan järjestää, määräytyvät lisä- ja ylityökorvaukset viranhaltijoitten, toimihenkilöiden ja työntekijäin osalta seuraavasti:

a) toimistotyössä maksetaan viranhaltijalle, toimihenkilölle tai työntekijälle vapunpäivän viikolla lisätyökorvauksena korottamaton tuntipalkka 30 viikkotyötuntia ylittävältä kahdelta ensimmäiseltä tunnilta sekä viikkoylityökorvauksena 50 %:lla korotettu tuntipalkka 32 viikkotyötuntia ylittävältä ajalta. Viikkotyöaika, joka ylittää 48 t, oikeuttaa 100 %:lla korotettuun tuntipalkkaan;

b) työaikalain 5 §:n mukaista työaikajärjestelmää vastaavassa järjestelmässä maksetaan viranhaltijalle, toimihenkilölle tai työntekijälle viikkoylityökorvauksena 50 %:lla korotettu tuntipalkka 32 viikkotyötuntia ylittävältä ajalta sekä 100 %:lla korotettu tuntipalkka 48 t ylittävältä viikkotyöajalta;

c) periodityössä maksetaan viranhaltijalle, toimihenkilölle tai työntekijälle sen kolmen viikon ajanjakson (työjakson), jolle vapunpäivä sattuu, ylityökorvaukset jo 114 t 17 min. ylittävältä työajalta 50 %:lla korotettuna tuntipalkkana 138 työtuntiin asti, ja sen ylittävältä työajalta 100 %:lla korotettuna tuntipalkkana. Milloin noudatetaan kahden työjakson tasoituskautta, lasketaan ylityökorvaukset em. periaatetta vastaavasti;

d) poikkeuksillisissa täyttä työaikaa edel-

lyttävissä järjestelyissä, kuten palolaitoksessa, jossa täyden työpäivän vapaa-aikahyvitys ei yleensä voi tulla kysymykseen, suoritetaan kahdeksalta vapunpäivästä viikon lauantaina tehdyltä työtunnilta 50 %:lla korotettu tuntipalkka.

Edellä c)-kohdassa mainitun periodityön osalta on vielä huomattava, että vapunpäivän sisältävän työjakson keskeytyessä noudatetaan erillistä ja tavanomaisesta poikkeavaa katkenneen jakson taulukkoa, jossa työjakson normiksi on merkitty 114 t 17 min.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että palkkalautakunnan toimistolle annetaan tehtäväksi antaa lähempiä vapunpäiväviikon työaikaa ja siihen liittyvien lisä- ja ylityötuntikorvausten laskentaa koskevia ohjeita (24.4. 1254 §).

Ateriavastikkeiden periminen. Revisiovirasto esityksestä kaupunginhallitus päätti, että huolto-, sairaala- ja lastensuojelualan laitoksissa siirrytään v:n 1973 alusta lukien ao. lautakuntien tarkoituksenmukaiseksi katsomassa laajuudessa niille myönnettyjen määrärahojen puitteissa leimauslaitteen tai -pihtien käyttöön perustuvaan, kaupunginhallituksen järjestelytoimiston 20.10.1969 päivätyssä tutkimusselostuksessa n:o 18—19 esitettyyn viranhaltijain luontoissuoritussäännön edellyttämien ateriavastikkeiden perimisjärjestelmään (21.8. 2243 §, ks. myös v:n 1970 kertomus s. 145).

Virkamatkat. Kaupunginhallitus päätti merkitä 28.4.1972 allekirjoitetun kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 7 tiedoksi ja lähettää sanotun liitteen kaupungin kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille tiedoksi ja noudatettavaksi virkamatkojen matkakustannusten korvauksia, päivärahoja ja majoittumiskorvauksia kaupungin varoista suoritettaessa.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että uusia säännöksiä sovelletaan viranhaltijoiden lisäksi kaupungin palveluksessa oleviin toimenhaltijoihin samoin kuin työsuhteessa kaupunkiin oleviin muihin henkilöihin ao. työehtosopimuksissa määritellyissä puitteissa.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa lauta- ja johtokunnat sekä virastopäälliköt ja heitä vastaavat viranhaltijat ao. hallintokunnan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa, niitä tästä syystä kuitenkaan ylittämättä, ja alistamatta asiaa kaupunginjohtajan tai kaupunginhallituksen yleisjaoston ratkaistavaksi määräämään alaisiaan viranhaltijoita ja toimihenkilöitä sekä työsopimussuhteessa olevia työntekijöitä viraston tai laitoksen hoidettavana olevien tehtävien suorittamista varten virkamatkalle Uudenmaan läänin alueelle ellei viraston ohje- tai johtosäännössä virastopäällikölle ole myönnetty laajempaa oikeutta tai ellei yleisjaosto erityisistä syistä jonkin viraston osalta toisin päätä.

Vielä kaupunginhallitus päätti, että em. mukaisten korvausten saamisen edellytyksenä on, 1) että matka on tehty asianomaisen viranomaisen kirjallisen päätöksen tai kirjallisen virkamatkamääräyksen perusteella, joka on annettu virkamatkalle lähtijälle ennen virkamatkan aloittamista, ja 2) että matkalla ollut on määräajassa esittänyt liitteen 24 ja 25 §:n mukaisen matkalaskun laskujen hyväksyjälle (8.5. 1349 §).

Työsopimuslomakkeen uusiminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä palkkalautakunnan esityksen mukaisen työsuhteeseen palkattavien työsopimuslomakkeen täyttöohjeineen liitteiden n:o 2 ja 3 mukaisena. Samalla kaupunginhallitus päätti kiinnittää virastojen ja laitosten huomiota siihen, että työntekijäin sairaus- ja hautausapusäännön 8 §:n 1 mom:n mukaan hyväksyttävä lääkärintodistus on esitettävä ennen työsuhteen alkua lukuun ottamatta aivan satunnaisia töitä, ja että lääkärintodistus asianomaisen henkilön terveydellisestä sopivuudesta on toistaiseksi jatkuvan palvelussuhteen ollessa kyseessä aina, milloin se on käytännössä mahdollista, pyrittävä saamaan ennen työsopimuksen allekirjoittamista. Vielä kaupunginhallitus päätti kiinnittää virastojen ja lai-

tosten huomiota siihen, että milloin toimihenkilö tai työntekijä haluaa käyttää luottamusmiehen apua hyväkseen työsuhteeseen liittyviä asioita selvitellessään, hänellä kussakin tapauksessa on mahdollisuus antaa luottamusmiehelle valtuus tutkia häntä koskevaa työsopimusta (28.2. 687 §).

Määräaikaistarkastusten suorittamisesta Työterveyslaitoksessa kaupungin henkilökunnalle työturvallisuuslain 44 §:n ja sen nojalla annetun valtioneuvoston päätöksen mukaisissa töissä kaupunginhallitus päätti tehdä Työterveyssäätiön kanssa seuraavansisältöisen sopimuksen:

Sopimus Helsingin kaupungin henkilökunnan työturvallisuuslain 44 §:ssä tarkoitettujen määräaikaistarkastusten suorittamisesta Työterveyslaitoksella

Helsingin kaupungin ja Työterveyssäätiön välillä on tänään tehty seuraava sopimus:

1. Työterveyslaitos ottaa suorittaakseen kaupungin henkilökunnan tarvitsemat työturvallisuuslain 44 §:ssä ja sen perusteella annetussa valtioneuvoston päätöksessä n:o 637/71 tarkoitetut määräaikaistarkastukset ja sitoutuu tarkastuksissaan noudattamaan kyseistä päätöstä ja sen nojalla annettuja määräyksiä.

2. Kaupungin johtavan työterveydenhuoltolääkärin avustuksella laaditaan työpaikkakäyntiohjelma, jonka mukaisesti Työterveyslaitoksen nimeämä lääkäri sekä työhygieenikko yhdessä ao. työkohteiden työturvallisuusorganisaation jäsenten kanssa käyvät tarkastuksilla näissä kohteissa. Käyntien perusteella kehotetaan virastoja ja laitoksia tarpeen vaatiessa lähettämään henkilökunnan jäsenet tarkastuksiin sekä suorituttamaan työpaikoilla lisätutkimuksia.

3. Tarkastusta tarvitsevista henkilökunnan jäsenistä on ao. viraston tai laitoksen lähetettävä tutkimuspyyntö kaupungin johtavalle työterveydenhuoltolääkärille, joka lausunnollaan varustettuna lähettää pyynnön edelleen Työterveyslaitokselle.

4. Suoritetuista toimenpiteistä peritään Työterveyslaitoksen taksan mukainen maksu. Maksut laskutetaan siltä virastolta tai laitokselta, josta tutkittava henkilö tai työkohde on.

5. Tämä sopimus ei muuta aikaisemmin Helsingin kaupungin ja Työterveyssäätiön välillä solmittuja sopimuksia.

6. Tämä sopimus on voimassa 1.10.1972 lukien toistaiseksi 3 kk:n molemminpuolisin irtisanomisajoin.

7. Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa huolehtimaan sopimuksen tekemisestä aiheutuvista toimenpiteistä.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaikkia niitä virastoja ja laitoksia, joiden ei ole mahdollista suorituttaa työturvallisuuslain 44 §:n mukaisia määräaikaistarkastuksia oman työterveydenhuolto-organisaation avulla, suorituttamaan ko. tarkastukset Työterveyslaitoksessa nyt solmittavan sopimuksen mukaisesti (25.9. 2658 §).

Konekirjanpitotyön vaativuusasteen selvittäminen. Kaupunginvaltuusto teki v. 1967 (s. 12) päätöksen konekirjoitus-, konekirjanpito- ja pikakirjoituslisäjärjestelmien muuttamisesta. Päätöksen 4 kohdan mukaan palkkalautakunnalle tehtäviin konekirjanpitolisän myöntämistä koskeviin esityksiin oli liitettävä järjestelytoimiston selvitys konekirjanpitotyön vaativuusasteesta. Kun järjestelytoimistolta kesken jääneiden tehtävien suorittamisesta v. 1971 työtehoneuvottelukunnan tekemään esitykseen ei sisältynyt ehdotusta em. selvityksen osalta, kaupunginhallitus päätti määrätä henkilöasiainkeskuksen tehtäväksi antaa kaupunginvaltuuston päätöksen 4 kohdassa edellytetyt selvitykset konekirjanpitotyön vaativuusasteesta (17.1. 197 §).

Vakuutukset. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan Tapaturmavakuutusosakeyhtiö Kullervolle 4 435 mk yleisten hallintome-

nojen tililtä »Virkamatkat» kaupungin luottamusmiesten ja kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden ryhmävakuutusta lentotapaturmien varalta koskevana lopullisena vakuutusmaksuna v:lta 1971 ja 300 mk sanotun vakuutuksen ennakkovakuutusmaksuna v:lta 1972 (yjsto 1.3. 5378 §).

Helsingin kaupungin vakuutuskomitean jätettyä mietintönsä ja siihen sisältyvät ehdotukset sekä revisioviraston, rahatoimiston, kiinteistölautakunnan, satamalautakunnan, teollisuuslaitosten lautakunnan ja liikennelaitoksen lautakunnan annettua niistä lausunnot kaupunginhallitus päätti hyväksyä esitetyt kaupungin vakuutusten järjestämistä koskevat periaatteet. Samalla kaupunginhallitus päätti, komitean ehdotusten johdosta kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa sanomaan irti kaupungin nykyiset tapaturmavakuutussopimukset ja pyytämään yhteistoiminnassa rahatoimiston kanssa tarjoukset uusiksi sopimuksiksi 1) täysomavastuuvakuutuksen muodossa lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta ja vapaa-ajan tapaturmavakuutuksesta kaikkia kaupungin palveluksessa olevia varten sekä 2) vapaaehtoisesta, soveltuvin osin tapaturmavakuutuslain määräyksiin perustuvasta tapaturmavakuutuksesta, joka kattaisi eräät palolaitoksessa, sairaalakeskuksen lääkäripäivystyksessä, kouluissa, lastentarhoissa ja -seimissä, lastenhuolto- ja huoltolaitoksissa ja vielä kaupungin luottamushenkilöille luottamustehtävissä sattuvat tapaturmat ja vammat. Lisäksi ao. virastoja ja laitoksia kehotettiin ryhtymään vakuutuksia koskeviin tarvittaviin toimenpiteisiin. Lainopillista osastoa kehotettiin sanomaan irti kaikki kaupungin ottamat muut vakuutukset ja samalla kiellettiin uusien vakuutusten ottaminen ilman yksittäistapauksissa annettavaa kaupunginhallituksen lupaa, kuitenkin eräin poikkeuksin, joihin kuului mm. ainaisvakuutukset sekä lakien, säännösten tai sopimusten perusteella otettavat pakolliset vakuutukset jne. (27.3. 913 §, 4.4. 996 §).

Kaupunginhallitus päätti tehdä Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan ja Tapaturmavakuutusosakeyhtiö Kullervon kanssa pöytäkirjan liitteiden n:ot 1—4 mukaiset vakuutussopimukset sekä sopimuksen tapaturmakorvausten järjestelystä em. vakuutusyhtiöiden kanssa, kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa irtisanomaan voimassaolevat vakuutussopimukset 15.6. mennessä sekä huolehtimaan tehtävien sopimusten allekirjoittamisen vaatimista järjestelyistä (12.6. 1760 §, 30.10. 3003 §).

Kaupunginhallitus pyysi Suomen Kaupunkiliittoa kiirehtimään suunnitteilla olevien tapaturmavakuutuslain muutosten valmistelutöitä teollisuuslaitosten lautakunnan tehtyä esityksen tapaturmavakuutuksen laajentamisesta koskemaan myös työmatkoilla sattuneita pahoinpitelytapauksia. Merkittiin tiedoksi Kaupunkiliiton toimiston ilmoitus, että Kaupunkiliiton hallitus oli 17.11. päättänyt lähettää sosiaali- ja terveysministeriölle kirjeen, jossa ministeriötä pyydettiin ryhtymään toimenpiteisiin em. muutosten aikaansaamiseksi tapaturmavakuutuslakiin (4.9. 2412 §, 11.9. 2486 §, 18.9. 2586 §, 11.12. 3512 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Eläkelainsäädännön eräiden säännösten yhtenäistämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä koskevan huoltolautakunnan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että tehtäisiin esitys valtioneuvostolle sairausvakuutuslain, työntekijäin eläkelain, merimieseläkelain, valtion eläkelain ja perhe-eläkelain, evankelisluterilaisen kirkon eläkelain ja perhe-eläkelain, tapaturmavakuutuslain, liikennevakuutuslain, sotilasvammalain ja rintamamiesten ylimääräisestä sotaeläkkeestä annetun valtioneuvoston päätöksen sekä Kunnalliselle eläkelaitokselle laitoksen eläkesäännön asianomaisten säännösten muuttamiseksi seuraavan sisältöiseksi:

1. jos vakuutettu sairauden, vanhuudenheikkouden tai muun sellaisen syyn takia ei pysty itse hakemaan etuutta tahi muutoin

huolehtimaan etuudestaan ja oikeuksistaan eikä vakuutetulla ole holhoojaa, voi eläke- tai vakuutuslaitoksen hyväksymä vakuutetun lähiomainen tai muukin henkilö, joka pääasiallisesti on huolehtinut vakuutetusta sekä vakuutetun asuinkunnan sosiaalilautakunta vakuutetun edunvalvojana käyttää hänen puhevaltaansa etuutta koskevassa asiassa;

2. jos etuuden saaja huoltoapulain mukaisesti saa laitoshoitoa tahi hoitoa yksityiskodissa, eläke- tai vakuutuslaitos voi sosiaalilautakunnan esityksestä päättää, että tällaisen hoidon ajalta suoritettava etuus maksetaan lautakunnalle käytettäväksi etuuden saajan hoitokustannusten korvaamiseen;

3. jos etuuden maksamista etuuden saajalle itselleen ei voida pitää tarkoitustaan vastaavana hänen elämäntapojensa, mielentilansa tai ruumiillisen taikka henkisen heikkoutensa tahi muun erityisen syyn vuoksi, eläke- tai vakuutuslaitos voi päättää, että etuus maksetaan etuuden saajan ja häneltä elatukseen oikeutettujen omaistensa huoltoon käytettäväksi etuuden saajan asuinkunnan sosiaalilautakunnalle tai sosiaalilautakunnan suostumuksella etuuden saajan puolisolle tai muulle sopivalle henkilölle;

4. esityksen etuuden maksamisesta muulle kuin etuuden saajalle itselleen voi tehdä etuuden saaja, hänen puolisonsa, muu omaisensa tai se, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänen toimeentulostaan, taikka sosiaalilautakunta;

5. liikennevakuutuslakiin tulisi lisäksi ottaa tapaturmavakuutuslain 26 §:ää vastaava säännös, jonka mukaan sosiaalilautakunnalla on suoraan lain nojalla oikeus saada vakuutuslaitokselta takaisin ne suoritukset, jotka vakuutusyhtiö olisi ollut velvollinen vakuutetulle suorittamaan;

6. kansaneläkelain 43 §:n 1 momenttiin sisältyvä ns. käyttövarasäännös olisi sisällytettävä myös sairausvakuutuslakiin (7.8. 2080 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piirin esitys sotainvalidien eläkeikärajan alentamisesta ei antanut siinä vaiheessa aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että ko. esityksestä lähetettiin jäljennös Kunnalliselle Eläkelaitokselle tiedoksi (18.9. 2584 §).

Lastenlinnan kuntainliiton esitystä kuntainliiton yksityisen kansakoulun opettajien eläkeiän alentamisesta koskevassa asiassa kaupunginhallitus päätti lausunnossaan kunnalliselle eläkelaitokselle todeta, että kaupungilla ei ole Helsingin Lastenlinnan kuntainliiton sairaalakoulua vastaavaa kansakoulua, eikä näin ollen myöskään tällaisen koulun opettajan virkoihin välittömästi verrattavissa olevia virkoja. Mahdollisten seurannaisvaikutusten osalta kaupunginhallitus totesi, että kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön eläkeikiä koskevan liitteen mukaan vajaamielisten hoito- ja opetuslaitoksen ja koulukodin opettajan virka, mihin esityksessä mainittuja apukoulun tai tarkkailuluokan opettajanvirkoja lähinnä voidaan rinnastaa, on sijoitettu 60 v:n eläkeikäluokkaan (23.10. 2967 §).

Kunnallinen eläkelaitos oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa Tampereen kaupunginvaltuuston esityksestä Naistenlahden voimalaitoksella vuorotyössä työskentelevien eläkeiän alentamisesta 58 ½ vuodeksi, palkkalautakunta katsoi, että mikäli eläkelaitoksen hallitus suostui em. esitykseen, asia tulisi ratkaista siten, että tämä tapahtuisi muutoksena tai lisäyksenä eläkesäännön poikkeuksellisia eläkeikiä koskeviin määräyksiin ja olisi täten valtakunnallinen eikä ainoastaan paikallinen määräys. Ennen eläkesäännön tällaista muutosta olisi kuitenkin ehkä syytä selvittää eläkesäännön määrittämän vuorotyökäsitteen ja käytännön työjärjestelyjen keskinäistä suhdetta ja tästä aiheutuvia ongelmia. Kaupunginhallitus päätti antaa asiassa kunnalliselle eläkelaitokselle eo. mukaisen lausunnon (18.12. 3595 §).

Korkein hallinto-oikeus oli pyytänyt selitystä ent. satamavalvoja Reino Vaittisen eläkeasiassaan tekemästä valituksesta. Vait-

tiselle oli myönnetty täysi eläke 1.3.1960 alkaen, mikä eläke suoritetaan 15. pl:n loppupalkan mukaan laskettuna. Vanhassa tarkistusjärjestelmässä eläkkeet määräytyvät kaupunginvaltuuston v. 1955 tekemän päätöksen mukaan yksityiskohtaisesti siten, että ne vastaavat samasta tai vastaavasta virasta alkuaan hyväksi luetun palvelusajan mukaan nykyisin myönnettäviä eläkkeitä. Valituksissaan Vaittinen oli vaatinut, että hänen eläkkeensä tarkistettaisiin 20. pl:n mukaisesti esittäen perusteluinaan, että v. 1970 satamalaitoksen johtosääntöön tehdyn muutoksen mukaan hänen aikaisempi virkansa vastasi uusia satamaluotsin virkoja, joten eläkekin tulisi suorittaa 20. pl:n mukaisesti. Kaupunginhallituksen ja Uudenmaan lääninhallituksen jo aikaisemmin Vaittisen valitusten johdosta tekemien päätösten mukaisesti kaupunginhallitus päätti korkeimmalle hallinto-oikeudelle osoitetussa ja Uudenmaan lääninhallitukselle lähetetyssä selityksessään todeta, että satamalaitoksen 10.6.1970 johtosäännön muutoksella perustetut satamaluotsin virat olivat kokonaan uusia virkoja, joihin sisältyvät virkatehtävät eroavat olennaisesti satamavalvojien tehtävistä sekä, kun entisen satamavalvojan Reino Vaittisen vaatimus eläkkeensä tarkistamisesta tähän nähden oli perusteeton, eikä valituksenalainen päätös loukannut Vaittisen yksityistä oikeutta, ja kun ei ollut väitettykään, että päätös olisi syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä, menisi palkkalautakunnan tai kaupunginhallituksen toimivaltaa ulommaksi, tai muutoin olisi lain tai asetuksen vastainen esittää, että ent. satamavalvoja Reino Vaittisen valitus hylättäisiin. Merkittiin tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden päätös eo. asiassa (3.1. 80 §, 6.11. 3121 §).

Lempi Finnbergille liikaa suoritetun eläkemäärän 1 051 mk:n osalta päätettiin luopua takaisin perinnästä (yjsto 13.12. 7092 §).

Kunnallisen Eläkelaitoksen yleiskirjeeseen liittyvän laskelman mukaan Helsingin kaupungin lopullinen maksuosuus v:lta 1971 oli 13 050 942 mk, josta ennakkona oli suoritettu 12 784 374 mk. Täydennysmaksu 266 568 mk päätettiin suorittaa 31.8.1972 mennessä (yjsto 2.8. 6332 §).

Kansaneläkkeen maksun suorittamisen ja yleensä kansaneläkeasioiden käsittelyn jouduttamiseksi olivat vt Leivo-Larsson ym. tehneet aloitteen. Huoltolautakunnan annettua asiasta lausunnon kaupunginhallitus päätti esittää Kansaneläkelaitokselle, että se ryhtyisi tarvittaviin toimenpiteisiin eläkeasioiden käsittelyn jouduttamiseksi siten, etteivät eläkkeen saajat eläkeasian käsittelyn aikana joutuisi eläkkeen maksamisen viivästymisen vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin (25.9. 2661 §).

Merkittiin tiedoksi Kansaneläkelaitoksen ilmoitus työterveydenhuollon uusien korvausperusteiden vahvistamisesta sekä kaupunginhallituksen henkilöasiainjaoston siitä antama lausunto. Lausunnossaan henkilöasiainjaosto mainitsee korvausperusteiden muuttuneen lähinnä siten, että korvauksen saamisen edellytyksiä on sairaanhoidon osalta lievennetty, mutta ennalta ehkäisevän toiminnan osalta vaatimuksia taas lisätty. Uusien korvausperusteiden mukaan pidetään korvaukseen oikeuttavina kustannuksina nyt myös työhygieenisten mittausten suorittamisesta sekä sitä varten tarpeellisten laitteiden hankkimisesta ja laboratoriotutkimuksista aiheutuneita kuluja. Uusien korvausperusteiden mukaan on olemassa kaksi varsinaista korvausryhmää: 25%:n ja 50%:n korvaukseen oikeuttavat ryhmät. Korvausperusteissa jo mainituin edellytyksin voidaan lisäksi kummassakin ryhmässä korvauksen määrää korottaa 10 prosenttiyksiköllä (27.12. 3687 §).

Virkamatkoja ja matkalaskuja koskevat määräykset. Merkittiin tiedoksi revisioviraston ilmoitus tilittämättömistä virkamatkaennakoista vuosilta 1970—1971. Samalla päätettiin lähettää jäljennös ilmoituksesta ao. virastoille ja laitoksille tiedoksi kehotuksin antaa kaupunginkanslialle 15.8. mennessä selvitys siitä, miksi ei luettelossa mainituista

virkamatkoista ollut määräajassa esitetty matkalaskua hyväksyttäväksi tai palautettavaa ennakkoa suoritettu, toimittaa puuttuvat matkalaskut asianmukaisesti täytettynä ja ohjeiden mukaisin alkuperäisin tosittein varustettuina kaupunginkansliaan em. määräaikaan mennessä sekä vastaisuudessa huolehtia siitä, että matkalaskut toimitetaan hyväksyttäviksi virkamatkoja koskevissa päätöksissä mainitun ajan kuluessa. Edelleen kehotettiin virkamatkalle lähtijöiden kiinnittämään huomiota siihen, että v. 1972 allekirjoitetun kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen määräysten mukaan matkalasku oli 1 kk:n kuluessa matkan päättymisestä lukien toimitettava hyväksyttäväksi, jos asianomainen haluaa virkamatkan osalta korvausta kaupungin varoista (yjsto 28.6. 6126 §).

Oman moottoriajoneuvon käyttö virkatehtävissä. Kaupunginhallitus päätti, että 1.5. 1972 ja sen jälkeen kertyvien moottoriajoneuvon käyttökilometrien osalta kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 7, 8 ja 9 §:n mukaisia korvauksia on pidettävä kaupungin viranhaltijain ja työsopimussuhteessa olevien henkilöiden oman tai pysyväisesti hallitseman moottoriajoneuvon käyttöä virkatehtävissä koskevien kaupunginhallituksen v. 1964 (s. 120) vahvistamien määräysten 1. kohdan ja 9. kohdan tarkoittaman taksan mukaisina korvauksina (5.6. 1708 §).

Ansiomerkit. Helsinki-mitalit päätettiin jakaa 12.6. klo 18 ja Suomen Kaupunkiliiton ansiomerkit samana päivänä klo 14 Kaupungintalossa sekä tilaisuuden yhteydessä päätettiin järjestää kaupungin kustannuksella virvoke- ja kahvitarjoilu (8.5. 1354 §).

Helsinki-mitali ja Kaupunkiliiton ansiomerkki päätettiin hankkia virastojen ja laitosten esitysten mukaisesti eräille viranhaltijoille sekä eräille luottamusmiehille ja ansioituneille kansalaisille. Ansiomerkkien hankkimiseen oli käytetty 27 247 mk (15.5. 1445, 1446 §, yjsto 10.5. 5810, 5811, 5816 §).

Komiteat ja opintomatkat

Komiteat. Kertomusvuoden aikana päätettiin asettaa seuraavat komiteat ja toimikunnat, jotka oikeutettiin ottamaan sihteeri ja kuulemaan asiantuntijoita:

komitea kiireellisesti tarkistamaan yleisen järjestyssäännön tarkistuskomitean mietintöä ja siitä annettujen lausuntojen pohjalta laadittua ehdotusta Helsingin kaupungin yleisen järjestyssäännön muuttamiseksi ja tekemään uusi ehdotus kaupunginhallitukselle. Komitean puheenjohtajaksi valittiin lainoppinut apul.poliisimest. Viljo Lehkonen sekä jäseniksi kaup.asiamies Kari Ruutu ja kansliasiht. Ari Rautanen (4.12. 3437 §);

komitea laatimaan suunnitelmaa kaupungin aikuisväestön terveystarkastustoiminnasta terveyslautakunnan asiasta tekemän esityksen pohjalta ja tekemään aikanaan kaupunginhallitukselle esitykset tarvittavista toimenpiteistä. Komitean puheenjohtajaksi valittiin terveyskeskuslääk. Martti Kauppinen sekä jäseniksi prof. Antti Mattila, vt. apul.prof. Rainer Fågelholm, lääket. ja kir.tri Aleksander Paile, dos. Pentti Siltanen ja ylilääk. Paavo Tani (27.12. 3694 §);

komitea suunnittelemaan kouluterveydenhuoltoon kuuluvien oppilaiden erikoistutkimusten ja poliklinikkapalvelujen järjestämistä sekä tekemään aikanaan tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle. Komitean puheenjohtajaksi valittiin apul. lääninlääk. Kirsti Valanne sekä jäseniksi kouluylilääk. Anja Helve, suunnittelija Ingrid Hämelin, kouluylihoit. Marjatta Pätilä, prof. Kari Savonen, apul.ylilääk. Rabbe Wallgren ja apul. ylilääk. Carl Wallgren (9.10. 2816 §);

komitea suunnittelemaan sairaankuljettajien koulutusta ja tekemään aikanaan tarvittavista toimenpiteistä esitys kaupunginhallitukselle. Komitean puheenjohtajaksi valittiin sairaalakeskuksen johtava lääkäri Seppo Pakarinen ja jäseniksi apul.ylilääk. Gustaf Fock, apul.ylilääk. Pentti Siltanen, anestesiaerikoislääk. Matti Lahdensuu, palopääll. Rainer

Alho ja rehtori Eeva-Marja Pelttari (20.3. 889 §);

työryhmä tutkimaan hoitohenkilökunnan mitoitusta huoltolautakunnan alaisissa vanhustenhuoltolaitoksissa. Työryhmän puheenjohtajaksi nimitettiin tutkimuspääll. Paavo Jensen huoltovirastosta sekä jäseniksi os. lääk. Antti Apajalahti Koskelan sairaskodista, ylihoitaja Lahja Dammert huoltovirastosta ja maist. Marja Hernesniemi henkilöasiainkeskuksesta sekä sihteeriksi ylihoit. Pirkko Kivimäki Kustaankartanon vanhainkodista. Huoltolautakunta oikeutettiin nimeämään työryhmän jäseniksi 2 edustajaa huoltolaitosten johtokunnasta (23.10. 2965 §);

komitea laatimaan selvitys kaupungin toimesta rakennettujen ja rakennettavien vanhusten asuintalojen sekä vanhuksille osoitettavien muiden kaupungin asuntojen rakentamisessa, hakemisessa ja jakamisessa, niiden hoidossa ja niissä tarjottavissa palveluissa sekä niistä perittävien vuokrien määräämisessä noudatettujen perusteiden ja menettelytapojen tarkistamis- ja yhtenäistämismahdollisuuksista ja -tarpeesta samoin kuin tekemään asiassa tarpeellisiksi katsomansa esitykset kaupunginhallitukselle. Tällöin on otettava huomioon myös Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön hallinnassa olevat ja sen hallintaan tulevat vanhusten asuintalot. Komitean puheenjohtajaksi nimettiin apul.kaup.joht. Pentti Pusa sekä jäseniksi vtt kansaned. Georg Ehrnrooth ja toim.joht. Väinö Kekki sekä lähetystöneuvos Reino Kuusi, tarkast. Lauri Suoranta, uutispääll. Eila Vuokko ja asuntoasiainsiht. Heikki Himanka (5.6. 1707 §);

työryhmä selvittämään lasten päivähoito-oppilaitoksen perustamisen tarvetta sekä laitoksen toimintamuotoa ja koulutuksen sisältöä siten, että erityisesti tutkitaan mahdollisuudet po. oppilaitoksen saamiseen valtion toimesta ylläpidettäväksi sekä selvitetään laitoksen eri toteuttamisvaihtoehdoista kaupungille aiheutuvien kustannusten suuruus. Työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin virastotutk. Inkeri Benson kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastosta sekä jäseniksi lastentarhain tarkastaja Siiri Valli lastentarhain toimistosta, tutkija Leila Räsänen ammattioppilaitosten toimistosta, os.pääll. Reino Rissanen sosiaalihallituksesta, tarkast. Kerttu Lyytikäinen ammattikasvatushallituksesta ja toim.pääll. Erkki Aho kouluhallituksesta sekä sihteeriksi perhepäivähoitokokeilun johtaja Eeva-Maija Pikkanen kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastosta (23.5. 1563 §);

toimikunta kaupungin kansakoulujen audiovisuaalisen opetuksen kehittämistä varten. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta nimesi toimikuntaan puheenjohtajaksi fil.kand. Yrjö Larmolan sekä jäseniksi apukoulun op. Martti Tervon ja kansalaiskoulun kaupallisten aineiden op. Olavi Saarikiven sekä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta nimesi toimikuntaan jäseneksi op. Saga Sundqvistin (14.2. 492 §, 10.4. 1090 §);

toimikunta valmistamaan peruskoulun opetussuunnitelmakomitean mietinnön pohjalta ehdotus uudeksi suomenkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelmaksi peruskoulujärjestelmään siirtymistä edeltäväksi ajaksi. Toimikuntaan määrättiin jäseniksi varsinaisen kansakoulun opettajat Kai Karhuvaara puheenjohtajana sekä Inkeri Airola, Leena-Maija Alho, Irja Laimgruber, Anja Pekkarinen ja Aarno Tuominen muina jäseninä (20.11. 3235 §);

komitea suorittamaan suomenkielisten opettajien lukuvuoden 1972/73 opintopäivien suunnittelu- ja järjestelytyötä. Komitean puheenjohtajaksi nimettiin fil.kand. Yrjö Larmola sekä jäseniksi valitsi koulusuunnittelutoimikunta valistussiht. Seppo Patrikaisen, Helsingin seudun oppikoulujen rehtorien yhdistys reht. Martti Rönkön ja varalle reht. Timo Tenholan, Oppikoulunopettajien Keskusjärjestön Helsingin piiri reht. Kaj Karlssonin ja Helsingin opettajayhdistys opettaja

Olavi Koistisen sekä koulunjohtaja Rauni Aaltosen (26.6. 1921 §, 25.9. 2627 §);

komitea suorittamaan ruotsinkielisten opettajien lukuvuoden 1972/73 opintopäivien suunnittelu- ja järjestelytyötä. Komitean puheenjohtajaksi nimettiin ruotsinkielisen koulutoimen joht. Hilding Cavonius sekä jäseniksi valitsi koulusuunnittelutoimikunta reht. Tor Lindblomin, Finlands svenska läroverksförening reht. Paul Hägglundin ja Helsingfors svenska lärarförening op. Else Winqvistin (26.6. 1922 §, 2.10. 2693 §);

toimikunta yksityisten oppikoulujen omistajien kanssa käymään alustavia neuvotteluja koulujärjestelmälain 14 §:ssä tarkoitetuista suunnitelmista, koulusuunnittelutoimikunnan alustavista piirijakoehdotuksista ja muista koulujen asemaan liittyvistä kysymyksistä. Toimikunnan puheenjohtajaksi nimettiin fil.-kand. Yrjö Larmola ja hänen henkilökohtaiseksi varamiehekseen tekn. Vilho Korja sekä muiksi jäseniksi kansak.op. Inkeri Airola ja hänen henkilökohtaiseksi varamiehekseen valistussiht. Seppo Patrikainen, yliopett. Börje Mattsson, koulutoimen joht. Walter Erko, ruotsinkielisen koulutoimen joht. Hilding Cavonius, taloussuunn. Juhani Kauhanen ja tal.-arviopääll. Erkki Kokkonen (26.6. 1919 §);

komitea harkitsemaan, miten opistoinsinöörien pätevyys voitaisiin kaikissa kysymykseen tulevissa kaupungin viroissa ja tehtävissä parhaiten ottaa huomioon. Komitean puheenjohtajaksi valittiin toim.joht. Aarne Välikangas ja jäseniksi dipl.ins. Sven Wik, ins. Jorma Sunell, raatimies Seppo Perttula ja sosion. Sigurd Norrmén (26.6. 1930 §);

toimikunta kiireellisesti selvittämään, miten kaupungin tuki eri teattereille ja niihin verrattaville taideyhteisöille olisi järjestettävä ottaen erityisesti huomioon uudet tarpeet. Toimikunnan puheenjohtajaksi nimettiin vt Aarne Laurila sekä jäseniksi kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Carl-Gustaf Londen, vtt Hellä Meltti, Kari Rahkamo ja Aarne Välikangas (24.4. 1217 §);

komitea tekemään kaupunginhallitukselle jakoehdotusta yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille jaettaviksi tarkoitetuista apurahoista sen jälkeen kun anomuksista on hankittu ao. hallintoelinten lausunnot. Komitean puheenjohtajaksi valittiin apul.kaup.-joht. Aarre Loimaranta ja jäseniksi kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Carl-Gustaf Londen ynnä kaupunginhallituksen jäsenet Erkki Hara, Hellä Meltti, Aarne Laurila ja Aarne Välikangas (10.1. 115 §);

komitea tutkimaan mahdollisuuksia kaupungin toimesta perustettujen kiinteistöosakeyhtiöiden asukkaiden ja työntekijöiden osallistumiseen yhtiöiden hallintoon sekä tekemään asiasta ehkä tarpeellisiksi osoittautuvat esitykset kaupunginhallitukselle. Komitean puheenjohtajaksi valittiin vt Kaarlo Pettinen sekä jäseniksi vtt Anna-Liisa Hyvönen ja Victor Procopé sekä piirisiht. Aulis Leppänen ja pankinjoht. Raimo Larjola (19.6. 1853 §);

toimikunta tutkimaan kiireellisesti kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien välillä solmittuun sopimukseen mahdollisesti sisältyviä epäkohtia ja niiden poistamista. Toimikunnan puheenjohtajaksi määrättiin tied.pääll. Eino Leino sekä jäseniksi joht. Ilpo Järvinen, toim.joht. Sakari Syväoja, varat. Lauri Nordberg, autonkulj. Viljo Nieminen, hitsaaja Pentti Ukkola, joht. Arne Berner, kauppat.lis. Ingvar Melin ja autonkulj. Tuomo Yrjölä (31.1. 370 §);

komitea valmistelemaan toimenpiteitä kaupungin elinkeinopolitiikan kehittämiseksi ja tekemään kaupunginhallitukselle kertomusvuoden loppuun mennessä elinkeinopolitiikan hoidon kannalta tarpeelliseksi katsomansa esitykset. Komitean puheenjohtajaksi nimettiin vt Pentti Poukka ja jäseniksi valtuuston I varapuheenjohtaja Yrjö Rantala, os.pääll. Armas Vinberg, vtt Ingvar Melin ja Veikko Loppi (24.1. 264 §);

toimikunta tehtävänä yhdessä Helsinki-viikon säätiön kanssa v:sta 1973 lähtien suunnitella ja järjestää Helsinki-päivän ohjelma, kuitenkin niin, että kaupunginkanslian tie-

dotustoimisto huolehtii edelleen niiden ohjelmakohtien toteuttamisesta, jotka liittyvät kaupungin omien laitosten esittelyyn. Toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin vt Jorma Korvenheimo sekä jäseniksi vtt Pauli Burman, Aarne Välikangas ja Jutta Zilliacus sekä kaupunginhallituksen jäsen Pentti Kauhanen (26.6. 1889 §).

Vt Pentti Ukkola päätettiin määrätä toimimaan vt Aarne Laurilan henkilökohtaisena varamiehenä pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnassa sinä aikana kuin 1.6. 1970 nimetty vt Risto Sänkiaho oli estynyt hoitamasta sanottua tehtävää, kuitenkin kauintaan 30.6.1972 saakka (14.2. 489 §).

Kaupunginhallitus päätti, täydentäen v. 1969 (s. 171) toimikunnan asettamisesta tekemäänsä päätöstä, antaa omasta puolestaan VR:n ja Helsingin kaupungin siltatoimikunnan tehtäväksi selvittää pääradan asemien mahdollisesta siirrosta jalankulku- ym. järjestelyineen aiheutuviin suunnittelu- ja rakentamistehtäviin, näistä johtuvien kustannusten jakamiseen valtion ja kaupungin kesken sekä niitä koskevien sopimusten tekemiseen liittyvät kysymykset. Samalla päätettiin pyytää rautatiehallitusta antamaan omasta puolestaan suostumuksensa em. toimikunnan toimeksiannon laajentamiseen (26.6. 1938 §).

Kaupunginhallitus päätti kehottaa ympäristönsuojelutoimikuntaa itse tai asettamansa jaoston tai työryhmän avulla selvittämään, minkä kaupungin viranomaisen toimesta sekä missä muodossa ja millä tavoin olisi kaupungin alueella öljyvahinkojen torjuntaa keskitetysti suoritettava. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa toimikunnan kuulemaan asiantuntijoita ja tarvittaessa ottamaan sihteerejä sekä teknisiä asiantuntijoita avukseen (7.8. 2012 §).

Kunnallishallintokomitean I mietinnön luonnoksesta pyydettynä lausuntona kaupunginhallitus päätti, ottamatta kantaa mietinnön luonnoksessa esitettyihin näkökohtiin, lähettää Kaupunkiliitolle pöytäkirjan liitteiden n:o 2 ja 3 mukaiset kaupunginkanslian laatimat muistiot, joista edellisessä käsiteltiin komitean ehdotuksia Kaupunkiliiton yleiskirjeessä esitettyjen kysymysten osalta ja jälkimmäisessä eräitä huomioita mietinnöstä ja siihen sisältyvistä ehdotuksista muilta osin (20.3. 856 §, 27.3. 914 §).

Valtioneuvosto oli asettanut v. 1971 Helsingin yliopiston suunnittelun neuvottelukunnan, jolle annettiin tehtäväksi mm. tutkia Viikin alueen lisäksi vielä muitakin Helsingin yliopiston ja sen laitosten tulevaa sijoittelua koskevia vaihtoehtoja sekä tehdä ehdotus yliopiston matemaattis-luonnontieteellisen osaston sijoituspaikaksi ja kiinnittää tällöin erityistä huomiota yliopistoalueen liittymiseen muuhun kaupunkiyhteisöön. Neuvottelukunnan I osamietinnöstä kaupunginhallitus päätti antaa opetusministeriön korkeakoulu- ja tiedeosastolle kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan ja esittelijän esityksen mukaisen lausunnon (9.10. 2798 §).

Eräisiin toimikuntiin ym. valittiin kaupungin edustaja seuraavasti: työturvallisuustoimikuntaan kaup.ins. Martti Anttila ja hänen varamiehekseen satamajoht. Keijo Tarnanen (9.10. 2812 §); katastrofitoimikuntaan apul.ylilääk. Gustaf Fock (17.4. 1181 §); Kansainvälisten kulttuurinäyttelyiden neuvottelukuntaan tied.pääll. Mirja Lappi-Seppälä (yjsto 13.12. 7070 §); kauppa- ja teollisuusministeriön asettamaan Suomenlahtitoimikuntaan katurak.os:n puhdistamotston pääll. Jorma Niemelä katurak.pääll. Hans Korsbäckin tilalle (30.10. 3011 §).

Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan päätökset toimikunnan edustajien nimeämisestä energiahuoltotoimikuntaan, Helsingin seudun tieneuvottelukuntaan, Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan työryhmiin ja kolmisopimustoimikuntaan sekä Helsingin seudun tieneuvottelukunnan edustajan kutsumisesta pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan kuntasuunnittelun työryhmään (21.2. 560 §). Li-

säksi kaupunginhallitus päätti hyväksyä varat. Heikki Salon pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan edustajaksi kaupunginhallituksen v. 1969 asettamaan Helsingin seudun joukkokuljetustoimikuntaan (8.5. 1387 §, 19.6. 1864 §).

Seuraaviin komiteoihin ja toimikuntiin valittiin uudet jäsenet: yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahan jakokomiteaan varat. Erkki Haran tilalle kaupunginhallituksen jäsen Pentti Poukka (21.2. 576 §); konsertti- ja kongressitalon rakennustoimikuntaan fil.tri Nils-Eric Ringbomin tilalle Finlandia-talon johtaja Bengt Broms (4.4. 1016 §); Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan kuntasuunnittelun työryhmään vt. Pauli Burmanin tilalle vt Veikko Aalto (13.3. 800 §); kähertäjäkoulukomiteaan tarkast. Maila Könösen tilalle tarkast. Onerva Hentunen (6.11. 3083 §); virkistysaluetoimikuntaan arkkit. Kaija Narisen tilalle yhteiskuntat.maist. Matti Eronen (6.11. 3079 §); palkkalautakunnan yhteydessä toimivaan urakkaneuvottelukuntaan työpääll. J. E. Ask'in tilalle satamark.os:n työpääll. Eljas Muurinen (4.9. 2411 §); VR:n ja Helsingin kaupungin siltatoimikuntaan dipl.ins. Martti Koivumäen ja arkkit. Hubert Federolfin tilalle tonttios:n ins. Erkki Pajunen ja kaupunkisuunnitteluviraston II asemakaavaarkkit. Jyrki Lehikoinen (21.2. 583 §) sekä ympäristönsuojelutoimikuntaan fil.lis. Matti Lähdeojan tilalle ins. Hannes Ignatius sekä dipl.ins. Leo Neuvon tilalle toim.joht. Seppo Priha (27.3. 912 §, 10.4. 1077 §).

Seuraavat jaostot oikeutettiin kokoontumaan useammin kuin kolme kertaa: lääketieteellisten kirjastojen palvelutason parantamista tutkimaan asetettu jaosto (28.8. 2339 §); musiikkilautakunnan johtosäännön uudistusta valmistelemaan asettama jaosto (27.11. 3311 §); yleisten töiden lautakunnan asettama ns. konehankintajaosto (13.3. 804 §); tähänastista taloudellisemman ratkaisun aikaansaamista lastentarhain rakennusten rakentamisessa tutkimaan asetettu yleisten töiden lautakunnan jaosto (2.10.2696 §); Hakaniemen ja Sörnäisten metroasemien piirustuksista annettavaa yleisten töiden lautakunnan lausuntoa valmistelemaan asetettu jaosto (30.10. 3017 §); Päijännehankkeen edistymisen seuraamista varten asetettu jaosto (31.1. 367 §); elintarvikekeskuksen lautakunnan elintarvikekeskuksen toimintaohjeita, organisaatiota ym. valmistelemaan asettama jaosto (5.6. 1702 §).

Kaupunginhallitus päätti todeta Pirkkolan urheilupuiston suunnittelua valvomaan ja ohjaamaan asetetun urheilupuistotoimikunnan työn päättyneeksi (21.2. 569 §).

Kaupunginhallitus päätti lakkauttaa v. 1959 (s. 171) asettamansa Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistoimikunnan. Samalla päätettiin ehdottaa Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle mahdollisuuksien tutkimista sijoittaa hyppyrimäki johonkin sopivaan maastoon pääkaupunkiseudulle (5.6. 1667 §).

Taksikomitea 71 :n työn valmistumista varten määrättyä aikaa päätettiin pidentää 30.11. saakka (6.11. 3106 §). Komitean käytettäväksi myönnettiin 27 000 mk teknillisen sihteerityön hoitamisesta ulkopuolista konsulttia käyttäen aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (31.1. 365 §).

Komiteain ja toimikuntien menoihin käytettiin kertomusvuonna yht. 252 426 mk.

Virkamatkat, kaupungin edustus eri kongresseissa ym. Kertomusvuoden aikana oikeutettiin eri virastot ja laitokset lähettämään edustajansa virkamatkalle Yhdysvaltoihin, Kanadaan, Pohjoismaihin, Neuvostoliittoon, Englantiin, Ranskaan sekä eräisiin muihin Euroopan maihin kunkin oman alan laitokseen ja sen toimintaan tutustumista varten.

Lisäksi oikeutettiin useat viranhaltijat, luottamusmiehet ym. tekemään virkamatka käyttäen tarkoitukseen talousarvioon sisältyviä määrärahoja »Virkamatkat» ja eräitä muita määrärahoja sekä osallistumaan eri kongresseihin, kokouksiin, kursseihin, semi-

naareihin tai opinto- ja neuvottelupäiviin ulkomailla ja kotimaassa.

Opintomatka-apurahat. Opintomatka-apurahoista suoritettavaa ennakonpidätystä ja työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevassa asiassa korkeimman hallinto-oikeuden antama päätös, jolla se oli hylännyt kaupungin hakemuksen muutoksen saamiseksi lääninhallituksen tekemään päätökseen asiassa, merkittiin tiedoksi (28.2. 641 §).

Opintomatkastipendi-määrärahoista saivat apurahan seuraavat viranhaltijat tavanomaisilla ehdoilla: Malmin sairaalan vastaava lääkintävoim. Aili Haukka, Marian sairaalan apul. ylilääk. Jouko Paloheimo, Auroran sairaalan kirurgian os:n vs. apul.ylilääk. Jarmo Kostia, Riistavuoren vanhainkodin erikoissair.hoit. Elsa Ritvanen, Oppilaskoti Toivolan erityisop. Eeva-Kaisa Pitkänen, suomenkielisten kansakoulujen opettajat Kyllikki Matikainen, Kirsti Syväniemi ja Kaija Suortti sekä englannin kielen op. Sinikka Einola, ruotsinkielisten kansakoulujen opettajat Pehr Back ja Else Winqvist, Kampin ja Haagan ammattikoulujen kieltenop. Lea Metsistö, suomenkielisen työväenopiston Lauttasaaren osaston joht. Salli Wialén, kaupunginmuseon joht. Jarno Peltonen, kaupunginorkesterin fagottiryhmän varaäänenjoht. Matti Tossavainen ja sellonsoitt. Pauli Heikkinen, nuorisotoimiston kerhonhoitajat Birgit Abrahamsson, Elli Käki, Anja Laine, Sirkka Lanu, Tellervo Mäkelä, Kyllikki Pekkarinen, Taimi Pekkarinen, Terttu Soukiala, Eila Toivonen ja Elli Viik, kerhonhoitaja-siivoojat Leila Huhtanen, Saara Hurme, Sirkka-Liisa Hörkkö, Katri Nevalainen, Anni Paavilainen ja Helvi Syvänen, kesäkodin- ja kerhonhoitaja Tyyne Ikonen, toim.apul. Aili Nukari sekä siivoojat Laina Pihlajamaa, Soile Raivuori, Kaisa Selin ja Aino Tuomola, rakennusviraston talorak.os:n maalarimest. Pauli Janhunen, rak.mestarit Pauli Rönkkö ja Esko Kauppinen ja kirjuri Raimo Kirjalainen sekä katurak.os:n pääluottamusmies Juhani Vanhanen, informaatikko Marjatta Katajisto ja limnologi Terttu Melvasalo, kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaos:n arkkit. Esko Eerola ja liikennesuunn.os:n suunn. ins. Jaakko Korhonen, kiinteistöviraston asuntoasiaintarkast. Olavi Ahomaa, sähkölaitoksen suunn.teknikot Erik Järnström ja Eero Uitto sekä piirtämön esimies Erkki Soini, vesilaitoksen vedentutkimustoimiston ylikemisti Esko Heinonen, liikennelaitokselta seuraavat henkilöt: ins. Lars Höglund, teknikot Helmes Hällström, Pentti Santanen, Kalevi Saarela, Aatos Avola, Kaj Pynnönen ja Heikki Viitanen, suunn. Eetu Matikainen sekä työnjohtajat Matti Nykänen ja Pauli Laiho, varalla olivat: teknikot Oiva Liesaho, Jarl Sautio ja Väinö Hirvonen sekä työnjohtajat Jorma Järvinen ja Helge Sainio, metrotoimiston kielenkääntäjä Sirkka Kangas, asuntotuotantotoimiston pikakirjoitt. Helena Rajaheimo, palolaitoksen palomest. Bo Winqvist, palokers. Kalevi Laakso ja palomies Keijo Majuri sekä ulosottoviraston toim.-apul. Sirkka Ojala (8.5. 1348 §).

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin Suomen Kunnallisteknilliselle Yhdistykselle kaupungin palveluksessa olevien yhdistysten jäsenten, kuitenkin enintään 94 henkilön, osallistumista varten yhdistyksen Imatralla 1.—3.6. pidettyyn vuosikokoukseen à 175 mk:n suuruinen matka-avustus henkilöä kohden eli yhteensä 16 450 mk suoritettavaa tilitystä vastaan (5.6. 1666 §).

Raastuvanoikeus oikeutettiin myöntämään käytettävissään olevista määrärahoista Suomen kaupunkituomarien yhdistykselle 1 800 mk myöhemmin tehtävää tilitystä vastaan 90 mk:n suuruisen matka-apurahan myöntämiseksi enintään 20:lle Tampereella 17.—18.6. järjestettävään yhdistyksen vuosikokoukseen osallistuvalle raastuvanoikeuden tai maistraatin palveluksessa olevalle yhdistyksen jäsenelle. Hyväksyttiin 540 mk:n suuruinen tilitys matka-apurahan käyttämisestä (yjsto 31.5. 5980 §, 21.6. 6087 §).

Matkakertomukset. Kaupungin myöntä-

män matka-apurahan saaneiden henkilöiden matkoistaan laatimat matkakertomukset lähetettiin säilytettäväksi kaupunginarkistoon.

Edustustilaisuudet. Kaupungin kustannuksella järjestettiin kertomusvuoden aikana vastaanotto-, päivällis- ym. tilaisuuksia mm. ylipormestari Auran 60-vuotispäivän johdosta, erilaisten kansainvälisten konferenssien osanottajille ym.

Seuraavien kaupunkien edustajille oli esitetty vierailukutsu: Kööpenhaminan kaupungin n. 15 henkilöä käsittävälle valtuuskunnalle (21.2. 565 §, yjsto 18.10. 6737 §); Edinburghin, Kielin ja Rostockin kaupunkien edustajille Helsingin juhlaviikkojen aikana n. 3 päivän ajaksi (8.5. 1356 §); Oslon kaupungin valtuuskunnalle (27.11. 3307 §); Prahan kaupunginjohtajalle seurueineen (28.8. 2273 §); Moskovan kaupunkineuvoston toimeenpanevan komitean puheenjohtajalle V. F. Promysloville ja Moskovan kaupungin valtuuskunnalle (2.10. 2686 §).

Oslon kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsu valtuuskunnan lähettämisestä Osloon päätettiin ottaa kiitollisuudella vastaan (26.6. 1900 §).

Kaupunginvaltuutetut Kaarlo Pettinen ja Yrjö Larmola, Irja Salmela, varavaltuutettu Liisa Vasama (Salmelan ja Vasaman varamiehenä vt Ilkka Taipale), valtuutetut Hellä Meltti ja Juho Antikainen, Gustaf Laurent ja Ingvar Melin, jonka asemesta myöhemmin oikeutettiin virkamatkalle kauppat.maist. Carl Adolfsson sekä Henrik Kalliala ja Juha Klemola ynnä apul.kaup.joht. Gunnar Smeds, tal.arviopääll. Erkki Kokkonen ja suunn.pääll. Jaakko Tolonen oikeutettiin tekemään virkamatka Ruotsiin osallistumista varten Hässelbyn linnassa Tukholmassa järjestettävään Pohjoismaiden pääkaupunkien pitkän tähtäyksen suunnittelua käsittelevään konferenssiin (28.2. 643 §, 10.4. 1087 §).

Kunnallisneuvosmies Seppo Perttula, os. pääll. Reino Tuomi, piirisiht. Gunnar Niemi, oik.tiet. kand. Kauko Aaltonen, palkkalautakunnan toimiston toim.pääll. Erkki Salmio, henkilöasiainkeskuksen pääll. Kalevi Ylä-Hokkala ja apul.kaup.siht. Juhani Viitanen oikeutettiin tekemään virkamatka Ruotsiin Hässelbyn linnassa järjestettävään tuotantokomiteatoimintaa ja yritysdemokratiaa kunnallisessa toiminnassa koskevaan konferenssiin osallistumista varten (yjsto 13.9. 6533 §).

Apulaiskaupunginjohtaja Aarre Loimaranta oikeutettiin tekemään elo—syyskuussa 1972 matkapäivineen kauintaan 18 p kestävä virkamatka Saksan Liittotasavaltaan XX Olympiakisojen seuraamiseksi Münchenissä kaupungin edustajana (yjsto 23.2. 5326 §).

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Jussi Saukkonen oikeutettiin saamansa virallisen kutsun perusteella tekemään puolisoineen virkamatka Bukarestiin heinäkuussa 1972 (yjsto 21.6. 6092 §).

Ylipormestari Teuvo Aura ja osastopäällikkö Harri Sormanen oikeutettiin tekemään kesällä 1972 matkapäivineen kauintaan 14 p kestävä virkamatka Saksan Demokraattiseen Tasavaltaan ja Jugoslaviaan esitettyjen vierailukutsujen perusteella (8.5. 1353 §).

Ilmaiseen matkustamiseen liikennelaitoksen kulkuneuvoissa oikeuttavat liput päätettiin antaa seuraaville vierailijoille: Tukholman kaupungin valtuuskunnan osanottajille 17 henkilölle, Reykjavikin kaupungin valtuuskunnan osanottajille 14 henkilölle, Kööpenhaminan pormestareille ja kahdeksalle heidän seurueisiinsa kuuluvalle, joiden vierailusta aiheutuneet kulut päätettiin lisäksi suorittaa tililtä »Kongresseista ja vierailuista ym. kaupungin edustustilaisuuksista aiheutuvia menoja varten» sekä Reykjavikin kunnallisvaltuuskunnan jäsenille yht. 10 henkilölle (yjsto 5.4. 5591 §, 20.4. 5683 §, 10.5. 5820 §, 31.5. 5988 §).

Apulaiskaupunginjohtaja Pusan Kööpenhaminan vierailun yhteydessä hankituista lahjaesineistä aiheutunut lasku 217 mk päätettiin suorittaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 16.2. 5292 §).

Merkittiin tiedoksi Kaupunkiliiton toimis-

ton ilmoitus Euroopan neuvoston vetoomuksesta toukokuun 5. p:n viettämisestä »Eurooppa-päivänä» ja toukokuun 5. p:n sisältävän viikon viettämisestä »Eurooppa-viikkona» sekä Beethovenin IX sinfonian alkusoiton valitsemisesta »Eurooppa-hymniksi» (10.4. 1089 §).

Kiitollisuudella päätettiin ottaa vastaan Suomen Kaupunkiliiton lahjoittama tait. Heikki Häiväojan muovailema Suomen Kaupunkiliiton 60-vuotismitali (yjsto 8.11. 6862 §) sekä Japanin laivamessujen lahjoittamat 100 kirsikkapuuntainta (11.9. 2448 §).

Helsinki-näyttelytoimikunnan ilmoitus toimintansa päättymisestä merkittiin tiedoksi (yjsto 12.1. 5055 §).

Helsinki-viikon säätiön sääntöjen muutosehdotuksesta antamassaan lausunnossa kaupunginhallitus päätti ilmoittaa säätiölle puoltavansa sääntöjen 10 §:n muuttamista kuulumaan seuraavasti:

Säätiön hallitukseen, joka valitaan kalenterivuodeksi kerrallaan, kuuluu puheenjohtaja ja kuusi (6) muuta jäsentä.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Hallitus on päätösvaltainen puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan sekä vähintään kolmen (3) jäsenen läsnäollessa.

Säätiön vakinaisessa palveluksessa oleva henkilö ei voi olla hallituksen jäsen (31.1. 338 §).

Helsingin Juhlaviikot oikeutettiin järjestämään 11.6. Jäähallissa maksullinen popkonsertti. Konsertin tuloista ja menoista annettu tilitys hyväksyttiin ja aiheutuneen tappion korvaamiseksi myönnettiin 47 825 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista ehdolla, että Juhlaviikot luovuttavat konsertin järjestämistä varten ostetut ja tilitykseen sisällytetyt kuusi äänilevyä kaupungille (27.11. 3304 §, yjsto 11.4. 5636 §).

Helsingin kaupungin historiateos päätettiin luovuttaa seuraaville: rahatoimiston palveluksesta 18.5. eläkkeelle siirtyneelle apul.-kaup.kamr. Ensio Mäkiselle (yjsto 10.5. 5818 §); Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitolle liiton 50-vuotisjuhlan vuoksi (yjsto 17.5. 5894 §); Alko Oy:n kurssikeskus Vuorannalle (yjsto 14.6. 6036 §); päätoimittaja Olavi Aarrejärvelle Ilta-Sanomien toimituksen käyttöön (yjsto 4.10. 6654 §). Lisäksi historiateos luovutettiin useille henkilöille kaupungin lahjana heidän täyttäessään 50 ja 60 vuotta.

Kaupungin pöytästandaari luovutettiin kaupungin lahjana Musiikki Fazer Oy:lle yhtiön täyttäessä 75 v (yjsto 29.11. 6980 §), koululaiva Matti Kurjelle (yjsto 20.9. 6578 §), Uusi Suomi -nimiselle sanomalehdelle sen täyttäessä 125 v (yjsto 12.1. 5039 §), Valkeakosken kaupungille (yjsto 18.10. 6756 §).

Ammattienedistämislaitokselle päätettiin kaupungin lahjana 9.11. laitoksen 50-vuotispäivän vuoksi luovuttaa Helsingin asemakaavahistoriallinen kartasto (yjsto 11.10. 6693 §).

Muut asiat

Ympäristönsuojelutoimikunta oli tehnyt esityksen eräistä toimikunnan tehtäväkenttää koskevista järjestelyistä. Voidakseen toimia ympäristönsuojelutyössä aktiivisesti vaikuttavana eikä pelkästään aktiivisesti seuraavana tekijänä toimikunnan oli pyrittävä luomaan riittävän kiinteät ja tiiviit yhteydet käytännössä kaupungin hallinnon puitteissa pitkän tähtäyksen suunnittelua hoitaviin elimiin, eli siis ensisijaisesti kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja taloussuunnittelutoimikuntaan. Lisäksi kaupungin toimintojen ja taloussuunnittelutoimikunnan, jonka valmisteluelimenä toimii kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto sekä maankäytön suunnittelusta vastaavan kaupunkisuunnittelulautakunnan välille oli saatu aikaan yhteistyötä taloussuunnittelutoimikunnan työvaliokunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan yhteiskokousten muodossa. Niin ikään kaupunkisuunnitteluviraston päällikkö oli nimetty

ympäristönsuojelutoimikunnan jäseneksi. Lisäksi oli vielä määrättävä kenen tehtäväkenttään näiden asioiden esittely kuuluu.

Kaupunginhallitus päätti, että ympäristönsuojelua koskevat asiat kuuluvat kaupunginjohtajan toimialaan silloin, kun asia koskee useita hallinnonaloja, ja ao. apulaiskaupunginjohtajalle silloin, kun asia rajoittuu vain yhteen hallinnonalaan. Lisäksi kaupunginhallitus kiinnitti ympäristönsuojeluun liittyvien asioiden valmistelussa erityistä huomiota kaupunginvaltuuston 26.5.1971 (ks. s. 122) hyväksymään toivomusponteen, jossa edellytetään, että aina tehtäessä kaupungin maaperän, vesien ja ilman puhtauteen olennaisesti vaikuttavia ratkaisuja, niistä hankitaan riittävän varhaisessa vaiheessa paitsi terveydenhoitolautakunnan myös ympäristönsuojelutoimikunnan lausunto (5.6. 1663 §).

Ympäristönsuojelunäyttelyn aukioloajoiksi vahvistettiin arkisin klo 11—19 sekä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 11—18 ja kaupunginkanslian yleistä osastoa kehotettiin varaamaan tarpeellinen vahtimestarityövoima näyttelyn aukioloaikojen mukaisesti (yjsto 13.9. 6543 §, 11.10. 6695 §).

Helsinki-päivän tunnuslauseeksi vahvistettiin »Helsinki-päivänä 12.6. kävellään» »På Helsingfors-dagen 12.6. promenerar vi».

Helsinki-päivän ohjelma vahvistettiin esitetyn yksityiskohtaisen suunnitelman mukaisena kuitenkin niin, että tiedotuspäällikkö oikeutettiin tekemään ohjelmaan myöhemmin tarpeellisiksi osoittautuvat pienehköt esim. kellonaikoja koskevat muutokset. Metrotoimiston käytettäväksi myönnettiin 3 800 mk yleisön ajeluttamiseen metron koeradalla. Kluuvin galleria päätettiin luovuttaa korvauksetta liikennelaitoksen käyttöön ajaksi 6.—30.6. ja julkisen liikenteen historiaa esittäneen näyttelyn kustannuksiksi vahvistettiin enintään 3 000 mk. Finlandia-talo päätettiin luovuttaa kaupungin maksamaa korvausta vastaan kaupunginorkesterin konserttia ja sen harjoitusta varten 12.6. Helsinki-päivän pääjuhla järjestettiin Linnanmäellä. Seurasaarisäätiölle suoritettiin korvauksena 11.6. järjestetystä suurjuhlasta 8 500 mk ja Helsingin Kesäteatterille 1 500 mk korvauksena »Jeppe Niilonpoika» -näytelmän esittämisestä Mustikkamaalla. Kiinteistövirastoa kehotettiin huolehtimaan siitä, että sopivat julistetelineet pystytetään Kauppatorille, Rautatientorille, Hakaniemen torille, Meritullintorille, Kallion virastotalon pihatasanteelle, Senaatintorille, linja-autoasemalle ja Linnanmäen Helsinginkadun portin lähettyville sekä että Helsinki-päivää koskevat julisteet kiinnitetään paikoillaan 2.6. mennessä ja poistetaan 13.6. Kaupunginmuseo oikeutettiin pitämään Hakasalmen huvilan ja Tuomarinkylän museon kokoelmat 12.6. maksutta avoinna yleisölle. Helsinkiläisessä sairaalassa 12.6. ensimmäisenä syntyvälle helsinkiläislapselle päätettiin lahjoittaa kaupungin puolesta 250 mk:n suuruinen pankkitalletus. Kaupunginkanslia oikeutettiin hyväksymään Helsinki-päivän järjestelyistä aiheutuvat kustannukset maksettaviksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista. Helsinki-päivää päätettiin viettää kertomusvuonna erityisenä liikennepoliittisena päivänä ja järjestelyistä laadittiin yksityiskohtainen suunnitelma, jonka mukaan suoritettiin mm. seuraavia liikennejärjestelyjä: kaupungin ydinkeskustan ja Punavuoren suurkorttelin alueet sekä Iso-Roobertinkatu suljettiin 12.6. kautta-ajoliikenteeltä lukuun ottamatta raitiovaunu- tai linja-auto-, taksi- ja kiinteistöjen huoltoajoliikennettä sekä kiinteistöille ajoa. Liikennelaitoksen toimesta järjestettiin ilmaiskuljetuksia raitiotielinjoilla 3B ja 3T. Lisäksi päätettiin järjestää 13.6. liikennepoliittinen keskustelutilaisuus suomenkielisen työväenopiston juhlasalissa, missä selostettaisiin asiaan liittyviä suunnitelmia ym. Liikennepoliittisen päivän vietosta aiheutuvat liikennejärjestely- ym. kustannukset saivat olla yhteensä enintään 25 000 mk kuitenkin niin, että liikennelaitoksen linjojen ilmaiskäyttö ei sisälly em. summaan. Helsinki-päivän muusta ohjelmasta aiheutuvat

kustannukset saivat olla yhteensä enintään 70 000 mk.

Päättäessään Helsinki-päivän viettoon liittyvistä järjestelyistä kaupunginhallitus päätti esittää Helsinki-viikon säätiölle, että se v:sta 1973 lähtien jatkuvasti suostumuksensa mukaisesti yhdessä Helsinki-päivän toimikunnan kanssa suunnittelisi ja järjestäisi Helsinki-päivän ohjelman, kuitenkin niin, että tiedotustoimisto jatkuvasti huolehtisi niiden ohjelmakohtien toteuttamisesta, jotka liittyvät kaupungin omien laitosten esittelyyn ja että säätiö v:n 1973 sekä tulevien vuosien talousarviota laatiessaan ottaisi huomioon Helsinki-päivän suunnittelusta ja järjestämisestä aiheutuvat kustannukset aikaisempien vuosien kustannusarvioiden puitteissa. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että sen 17.3. 1966 asettama Helsinki-päivän ohjelmakomitea lakkautetaan (6.3. 710 §, 27.3. 911 §, 15.5. 1440 §, 23.5. 1518 §, 29.5. 1596 §, yjsto 3.5. 5785 §).

Piirrosten luovuttaminen näyttelyyn. Suomen rakennustaiteen museon käyttöön päätettiin luovuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tiloihin sijoitetut Eliel Saarisen piirustukset »Suur-Helsingin asemakaavan ehdotus» ja »Laajalahden linna» käytettäviksi v:n 1973 kuluessa Nürnbergissä, Wienissä ja Darmstadtissa järjestettävässä Suomen jugend-aika -nimisessä näyttelyssä ehdolla, että piirustukset vakuutetaan museon toimesta kaupungin hyväksi matkan ja näyttelyn ajaksi (yjsto 22.11. 6964 §).

Kaupungin vaakuna. Kaupunginhallituksen yleisiä käyttövaroja käyttäen tilattiin toiminimi Laatumerkiltä 2 000 kpl kaupungin hopeisia vaakunamerkkejä (yjsto 10.5. 5817 §), kuvanveistäjä Leila Hietalan muovailemaa kaupungin vaakunalaattaa 200 kpl hintaan 16 mk kpl koteloineen Kultateollisuus Ky:ltä siten, että kuvanveist. Hietalalle suoritettiin laatan suunnittelusta ja valmistustyön valvonnasta palkkiona 1 600 mk (yjsto 13.9. 6538 §) sekä Tikkurila Oy:ltä 20 kpl kaupungin vaakunalippuja, koko 120 cm × 120 cm, arviohintaan 42 mk kpl ja kaupunginkanslian taideasiainsihteerin antamien ohjeiden mukaisesti (yjsto 28.3. 5559 §).

Teräs Oy oikeutettiin käyttämään kaupungin vaakunaa esitetyn piirroksen hahmottelemassa vuosilautasessa ehdolla, että vaakuna on heraldisesti oikea ja että vaakunassa on myös kilven yläpuolella kruunu (yjsto 23.8. 6430 §).

2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät

Kaupungin oikeudenhoidosta huolehtivien elinten yhteistoiminnan järjestäminen. Poliisilaitoksen esityksen perusteella kaupunginhallitus päätti pyytää raastuvanoikeutta, kaupunginviskaalinvirastoa ja poliisilaitosta nimeämään niiden keskeistä yhteydenpitoa ja toiminnan rationalisoimista varten muodostettavaan, työryhmänä toimivaan neuvottelukuntaan edustajansa ja tälle varamiehen. Kaupunginhallituksen edustajaksi nimettiin apul.kaup.siht. Juhani Viitanen ja varamieheksi apul.kaup.siht. Kurt Söderholm (7.2. 442 §).

Maistraatti oikeutettiin erilliskuulutuksin julistamaan haettaviksi pormestarin, neuvosmiesten, maistraatin sihteerin, kaupunginviskaalin ja kaupunginvoudin virat (yjsto 11.4. 5670 §). Kaksi avoinna olevaa kaupunginpalvelijan virkaa päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä kauintaan v:n 1973 loppuun saakka (18.12. 3596 §).

Yleisjaosto myönsi 31.12.1972 eläkkeelle siirtyvän kunnallispormestari Weio Henriksonin muotokuvan maalauttamisesta aiheutuviin kustannuksiin kaupungin osuutena 800

mk. Muotokuvan paljastustilaisuus järjestettiin 30.12. (yjsto 5.12. 7035 §).

Rakennustarkastusvirasto oikeutettiin julistamaan haettavaksi omin palkkavaatimuksin seuraavat virat: 31. pl:n ja 29. pl:n tarkastusinsinöörin virat, 29. pl:n arkkitehdin virka ja 30. pl:n tilapäinen valvontainsinöörin virka (31.1. 377 §, 6.3. 769 §, 11.12. 3513 §).

Tarkastusinsinööri Heikki Rissaselle päätettiin maksaa kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumuksen mukainen kuukausipalkka 3 398 mk 1.8. 1971 alkaen (yjsto 28.6. 6165 §). Dipl.ins. Terttu Ravealan ja tarkastusarkkit. Seppo Pitkäsen kanssa päätettiin tehdä kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumuksen mukaiset palkkaussopimukset (11.9. 2488 §). Työsopimussuhteisen arkkit. Seppo Kontiolan palkka vahvistettiin 3 191 mk:ksi kuukaudessa 1.3.1972 lukien (24.4. 1252 §).

Viraston 9. pl:n vahtimestarin virka saatiin jättää vakinaisesti täyttämättä kauintaan v:n 1972 loppuun saakka (10.1. 146 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennustarkastusviraston maksamaan insinööreille lisä- ja ylityökorvauksia vastaavia kertakaikkisia korvauksia ajalta 1.6.—18.10.1971 seuraavasti: Pentti Bergille 2 800 mk, Pertti Linnalle 1 700 mk, Pentti Nissiselle 2 900 mk, Terttu Ravealalle 750 mk, Eero Saloselle 1 900 mk ja Pentti Sohlbergille 2 750 mk (31.1. 372 §, 7.2. 451 §, 14.2. 539 §).

Ulosottovirasto oikeutettiin palkkaamaan rikostuomioiden täytäntöönpano-osastolle 1.3.1972 lähtien kaksi 16. pl:n tp. ulosotto-apulaista ja yksi toimistoapulainen työsuhteeseen ajaksi 1.3.—31.12.1972 (7.2. 443 §). Vuosilomakustannusten suorittamista varten myönnettiin 35 000 mk:n lisämääräraha (yjsto 21.6. 6085 §).

Raastuvanoikeuden puheenjohtajan vuosilomasijaiselle maksettava palkkio korotettiin 1.7.1972 lukien 190 mk:ksi kuukaudelta ja nuoremmille oikeusneuvosmiehille rikosasiainosastoissa virkasivutulojen vähyyden vuoksi maksettava korvaus 230 mk:ksi kuukaudelta (26.6. 1969 §). Apujäsenpalkkiot korotettiin 1.7.1972 lukien 280 mk:ksi pöytäkirjanpitovelvollisuuksin tapahtuvalla istunnolta ja 110 mk:ksi istunnolta ilman pöytäkirjanpitovelvollisuutta (26.6. 1970 §).

Eduskunnan oikeusasiamies toimitti 2.9. tarkastuksen raastuvanoikeuden kiinteistötuomarien kansliassa todeten vanhassa, puisin välipohjin varustetussa rakennuksessa tulipalonvaaran huomattavan suureksi ja mahdollisesti korvaamattomia vahinkoja aiheuttavaksi. Kaupunginhallitus katsoi, ettei tällä hetkellä ollut osoitettavissa huoneistoa raastuvanoikeuden lähistöltä, joten ainoa tässä vaiheessa mahdollinen ratkaisu oli palonkestävien arkistokaappien hankkiminen ja mahdollisesti kanslian yhden huoneen muuttaminen rakenteeltaan palonkestäväksi (9.10. 2810 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa osoittamaan Ensi linja 9:ssä sijaitsevat, n. 2 620 m²:n suuruiset huonetilat raastuvanoikeuden käyttöön ja yleisten töiden lautakuntaa laadituttamaan suunnitelman tarpeellisista muutos- ja korjaustöistä (27.11. 3343 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin toistaiseksi huolehtimaan raatihuoneen ovien sulkemisesta ja valojen sammuttamisesta istuntojen päätyttyä palkkaamalla erityinen henkilö tehtävää hoitamaan (17.4. 1177 §).

Kaupunginviskaalinviraston alaisille, poliisilaitoksessa toimiville tilapäisille apulaissyyttäjille rangaistusmääräysten käsittelemisestä maksettavat palkkiot vahvistettiin 1.12. lukien. Tällöin tuli apulaissyyttäjien esimiehen sekä I poliisialueen ja II poliisialueen apulaissyyttäjien palkkioksi 400 mk kuukaudelta sekä muiden, enintään 8 apulaissyyttäjän palkkioksi 200 mk kuukaudelta (23.10. 2968 §, 27.12. 3690 §).

Kaupunginhallitus myönsi 27 960 mk:n määrärahan 29. pl:aan kuuluvan tilapäisen kaupunginviskaalin palkkaamista varten v:n 1972 ajaksi (2.10. 2733 §).

Poliisilaitoksen esitys liikenne- ym. valistustoiminnan järjestämisestä v. 1972 hyväksyttiin ehdolla, että hankittava irtaimisto merkitään kaupungin kansakoulujen kalustoluetteloon (15.5. 1487 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa suorituttamaan poliisilaitoksen teknisen toimiston erään huoneen muuttamisen ninhydriinitutkimushuoneeksi (16.10. 2882 §) sekä suorittamaan muutostyöt Malmin poliisiaseman huonetiloissa suunnitelmien mukaisesti (18.12. 3608 §). Ruokalajärjestelyä talossa Sofiankatu 4 koskevat muutospiirustukset hyväksyttiin (19.6. 1880 §).

Poliisivankilan ruoanvalmistajalle maksettava ateriakohtainen korvaus korotettiin takautuvasti 1.10. 1972 alkaen 2.25 mk:ksi sekä korvaus teeannoksesta 1.20 mk:ksi (20.11. 3284 §).

Kaupungin osuutena poliisilaitoksen v:n 1971 ylläpitokustannuksista maksettiin 13 886 446 mk (yjsto 25.7. 6330 §). Vuoden 1972 ennakkoa maksettiin myöhemmin tehtävää tilitystä vastaan 21 100 mk ja 50 000 mk (yjsto 14.6. 6079 §, 1.11. 6849 §).

Vs. ylikonstaapeli Kauko Johanssonille myönnettiin »Ivar Gordien rahastosta» 268 mk:n avustus (23.10. 2974 §).

Kriminaalihuolto r.y:lle myönnettiin avustusta 20 000 mk (yjsto 20.12. 7110 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Kapellimestari Toivo Lehtelän palkkio korotettiin 1.5.1972 alkaen 731 mk:ksi kuukaudelta (20.11. 3283 §).

Lääkäriambulanssitoimintaa varten palkattiin 6 tilapäistä 13. pl:n palomiestä ajaksi 1.8.—31.12. (19.6. 1809 §, 2.10. 2683 §).

Palolautakunnan esityksestä Valtion paloopisto määräsi Helsingin kaupungin palolaitoksen koulutuspalokunnaksi (14.2. 545 §, 28.8. 2338 §).

Arkkit. Seppo Kasasen laatimat Kallion paloaseman pääpiirustukset hyväksyttiin (24.4. 1257 §). Kaupunginhallitus ilmoitti Helsingin Puhelinyhdistykselle katsovansa, että yleinen hätäkeskus olisi siirrettävä Kallion paloasemalle rakennettavaan hälytyskeskukseen yhden yhteisen hätäpuhelinnumeron aikaansaamiseksi (21.2. 607 §). Ilmailuhallitus myönsi luvan Kallion paloaseman helikopterilentopaikan rakentamista varten. Lentopaikan hoidosta, käytöstä ja järjestyksestä vastaa palolaitos (19.6. 1878 §).

Suomenlinnan rakennusta C 78 (paloasema) koskevat muutospiirustukset hyväksyttiin (7.8. 2086 §).

Kaarlenkadun kalliosuoja, pääoma-arvoltaan 50 386 mk, siirrettiin 1.7. lukien väestönsuojelulautakunnan hallinnosta palolautakunnan hallintoon (5.6. 1712 §).

Vuodeksi 1973 suunniteltujen perus- ja jatkokurssien kustannusarviot lähetettiin ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi valtionavustuksen varaamista varten (18.12. 3607 §).

Sairaankuljetuksen laskutusten postitusta ym. varten tarvittava käteiskassa korotettiin 500 mk:ksi (yjsto 12.1. 5051 §).

Irtaimistoluettelosta poistettiin 3 paloautoa, sairaankuljetusauto ja muuta irtainta omaisuutta palolaitoksen esityksen mukaisesti (yjsto 22.3. 5548 §, 26.4. 5773 §, 6.6. 6028 §, 25.10. 6811 §).

Kahdelle palomiesoppilaalle myönnettiin yhteensä 63 mk:n korvaukset sammutustyössä vahingoittuneesta omaisuudesta (yjsto 27.12. 7178 §, 7179 §).

Haagan paloaseman virvokekioski vuokrattiin v:ksi 1972 Helsingin Palokunnan Urheilijat r.y:lle (yjsto 26.1. 5184 §).

Ensiapu- ja sairaankuljetuskomitea ehdotti mietinnössään, että palolautakunnan tehtäväksi annettaisiin:

varautua suorittamaan kiireiset sairaankuljetukset ja myös tavanomaisia sairaankuljetuksia siten, että sairaankuljetuskalustoa ja -miehistöä koskevat valtion sairaankuljetustoimikunnan suositukset tulevat huomioon otetuiksi,

järjestää ensiapupalvelujen radiopuhelinviestitys hälytyskeskuksen, lääkärinvälityksen, päivystyspoliklinikoiden, sairaankuljetusajoneuvojen ja lääkäripäivystysautojen kesken,

ottaa huomioon Kallion paloaseman peruskorjauksen yhteydessä tilojen varaaminen hälytyskeskukseen myös lääkärinvälitystä ja sairaanhoitopalvelujen neuvontaa suorittavan sairaalaviraston henkilökuntaa varten.

Palolautakunta totesi mietinnössä esitettyjen periaatteiden vastaavan palolaitoksen kehittämisessä omaksuttuja suuntaviivoja. Lautakunnan käsityksen mukaan lääkäripäivystysautojen hankinta, ylläpito ja miehitys olisi varminta antaa palolaitoksen tehtäväksi, mikäli toiminnan toivotaan sujuvan kitkattomasti.

Kaupunginhallitus kehotti palolautakuntaa huolehtimaan mietinnössä tehtyjen ehdotusten toteuttamisesta sekä valmistelemaan asiaa yhteistoiminnassa sairaalalautakunnan kanssa (10.1. 156 §).

Nuohoustoimi. Nuohouksen laiminlyöntiä koskevassa ekon. V. Häggmanin valistusasiassa kaupunginhallitus päätti tyytyä Uudenmaan lääninhallituksen päätökseen (17.1. 246 §).

Väestönsuojelu. Väestönsuojelulautakunta oikeutettiin jättämään väestönsuojelutoimiston suojarakenteiden valvojan virka vakinaisesti täyttämättä vuoden 1973 loppuun sekä palkkaamaan työsopimussuhteinen taloudenhoitaja (11.9. 2490 §).

Väestönsuojelututkimuksen valmistuminen merkittiin tiedoksi (19.6. 1881 §).

Väestönsuojelujärjestyksen muuttamista koskevan sisäasiainministeriön kirjeen johdosta lautakunta totesi, ettei väestönsuojelullisen aluejaon muutosehdotus anna aihetta toimenpiteisiin tässä vaiheessa, koska kaupungin suojelusuunnitelma tulee kokonaan uusittavaksi vuoden 1972 aikana (24.1. 296 §).

Väestönsuojelujärjestyksen ja väestönsuojelulautakunnan ohjesäännön vahvistaminen saatettiin 5.12. kunnallislain mukaisesti yleisön tietoon (18.12. 3541 §).

Yleisjaosto myönsi tarvittavan määrärahan talokohtaisten väestönsuojien, maastoon erillisinä rakennettujen suojien sekä kalliosuojien edullisuutta vertailevan teknillis- taloudellisen tutkimuksen seminaarin järjestämiseksi (yjsto 8.3. 5429 §).

Väestönsuojelulautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja eräiden väestönsuojien perusparannuksiin ym. sekä kalliosuojan rakentamiseen liittyviin valmistelutöihin tavanomaisen työvoiman käyttöä koskevin ehdoin (yjsto 26.1. 5186 §, 27.12. 7182 §). Dagmarinkadun kalliosuojan louhintatyön määrärahasta osoitettiin 270 000 mk Erottajan-Korkeavuorenkadun ja 40 000 mk Strömbergintien ensiapusuojan rakennustöiden loppuunsaattamiseksi (21.8. 2202 §, 8.5. 1369 §).

Vartiokylän pienteollisuusalueelle päätettiin rakentaa B-luokan yhteissuojien asemesta yksi uusien määräysten mukainen yhteiskalliosuoja (23.10. 2978 §).

Itä-Pasilan yhteisväestönsuojan rauhanaikaiseksi käytöksi vahvistettiin autopysäköinti. Tähtitorninvuoren kalliosuojan suunnittelun pohjaksi otettiin Insinööritoimisto Saanio & Laineen laatima »vaihtoehto 4», suojahuoneala n. 3 300 m^2 ja rauhanaikaiseksi käytöksi vahvistettiin myös autopysäköinti (3.1. 83, 86 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin suorittamaan väestönsuojelulautakunnalle Tiilimäen väestönsuojan tilitysvuokrana vuosittain 7 776 mk niin kauan kuin suoja on puolustusministeriön käytössä, kuitenkin kauintaan v:n 1976 loppuun saakka (2.10. 2740 §).

Asunto Oy Tiilimäki 10:n kaupunginhallitukselle lähettämän kirjeen mukaan Munkkiniemen kortt. n:o 21 tonttien n:o 8 ja 10 omistajat olivat v. 1940 tehdyllä sopimuksella lahjoittaneet Tiilimäen väestönsuojan kulkutietä varten 120 m^2 ehdolla, ettei suojan tarkoitusta muuteta omistajien suostumuksetta ja ettei sen käyttö millään tavoin häiritse ym-

päristön asukkaita. Vastoin em. ehtoja suojaa käytettiin kuitenkin varastona ja työhuoneena, joiden aiheuttama tavaraliikenne oli haitaksi ympäristölle, minkä lisäksi suojassa oleva lämmityslaite levitti nokea ympäristöön.

Väestönsuojelulautakunta totesi, että aikaisempi vuokrasuhde oli irtisanottu ja suoja luovutettu valtion käyttöön. Valtion varastotoiminta oli ilmoituksen mukaan hiljaista eikä aiheuttanut liikennettä. Lautakunnan mielestä suojaa on voitava rauhanaikanakin käyttää hyödylliseen tarkoitukseen, joten tieyhteys suojaan oli varmistettava kiinteistöjä rasittavalla uudella sopimuksella tai lunastamalla tiealue kaupungille.

Kiinteistölautakunnan mielestä oli asianosaisten päästävä yhteisymmärrykseen suojan rauhanajan käytöstä, kuten sopimus edellyttää.

Terveydenhoitoviraston mukaan kevyellä polttoöljyllä toimiva lämmityslaite on käytännöllisesti katsoen savuton ja nokeamaton. Lautakunta piti kuitenkin suotavana kalliosuojan liittämistä kaukolämpöverkkoon, mikä oli sähkölaitoksen ilmoituksen mukaan mahdollista syksyllä 1973.

Kaupunginhallitus päätti, ettei asia siinä vaiheessa antanut aihetta muuhun kuin että yhtiölle lähetettiin kirjeen johdosta annettujen lausuntojen jäljennökset (2.10. 2793 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavien väestönsuojien piirustukset: Gunillanpolun laitesuojan perusparannustöiden 26.11.1971 päivätyt pääpiirustukset, Sompasaaren väestönsuojan 27. ja 28.4.1972 päivätyt pääpiirustukset sekä Tähtitorninvuoren yleisen kalliosuojan 2.5.1972 päivätyt pääpiirustukset ja 19.5.1972 päivätyt julkisivupiirustukset (31.1. 382 §, 26.6. 1963 § ja 14.8. 2176 §).

Katastrofit ja suuronnettomuudet. Väestönsuojelulautakunta pyysi sisäasiainministeriöltä rauhanajan suuronnettomuuksia koskevia suunnitteluohjeita sekä esitti Uudenmaan lääninhallitukselle ja Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle katastrofisuunnitelmien kehittämistä koko pääkaupunkiseutua koskeviksi. Ministeriö katsoi, ettei ollut tarkoituksenmukaista ryhtyä ohjeiden laatimiseen ennen turvallisuustoimen kehittämiskomitean ehdotusten mahdollisesti aiheuttamia päätöksiä (10.4. 1126 §, 15.5. 1481 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katastrofitoimikunnan esittämän suuronnettomuuksia ja katastrofeja koskevan perussuunnitelman, oikeutti katastrofilääkintäjohtajan päättämään kaupungin sairaaloiden ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalan välisistä potilassiirroista sekä määräsi kaupungin sairaaloiden johtavaksi katastrofipäälliköksi Marian sairaalan kirurgian osaston apulaisylilääkärin, dos. Gustaf Fockin (20.3. 886 §).

Huumekoirien ja väestönsuojelun pelastuskoirien koiravero. Kaupunginhallitus esitti Suomen Kaupunkiliitolle, että liitto ryhtyisi toimenpiteisiin koiraveron suorittamisesta annetun asetuksen 18:n 2 mom:n täydentämiseksi siten, että koiraveroa ei suoritettaisi myöskään koirista, jotka todistettavasti koulutetaan ja käytetään huumausaineiden salakuljetuksen torjuntaan. Samalla kaupunginhallitus laajensi koiraveron maksamisesta vapautettujen rotujen luetteloa (päätös 27.1. 1949) käsittämään myös Skotlannin paimenkoiran (collie) ja Labradorin noutajan. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että loppukokeen suorittaneiden väestönsuojelun pelastuskoirien osalta voidaan myöntää Helsingin Väestönsuojeluyhdistyksen antaman todistuksen perusteella vapautus koiraverosta väliaikaisesti, kuitenkin kauintaan vuodeksi kerrallaan, kunnes koulutus siirtyy Suomen Palveluskoiraliitolle ja Suomen Kennelliitolle (14.2. 487 §).

Meluntorjunta. Kaupunginhallitus päätti saatuaan ympäristönsuojelutoimikunnan esityksen meluntorjuntaohjeista suunnittelutyössä ja toiminnoissa, että kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille toimitetaan ympäristönsuojelutoimikunnan laatimat »Meluntorjuntaohjeet» (osat I ja II)

täydennettynä Malmin lentokentän melunmittauksista laaditulla kartalla.

Maistraattia, terveyslautakuntaa, yleisten töiden lautakuntaa, rakennustarkastusvirastoa, kiinteistölautakuntaa, kaupunkisuunnittelulautakuntaa, satamalautakuntaa, teollisuuslaitosten lautakuntaa, liikennelaitoksen lautakuntaa ja metrotoimikuntaa kehotettiin ryhtymään ohjeissa mainittuihin toimenpiteisiin melua aiheuttavien tekijöiden vähentämiseksi.

Poliisilaitokselle, liikenneministeriölle, merenkulkuhallitukselle ja Suomen Kaupunkiliitolle päätettiin tehdä »Meluntorjuntaohjeissa» mainitut esitykset.

Kaupungin omistamille autoille suositeltiin kolmen minuutin joutokäyntirajoitusta (18.9. 2508 §).

Valtuutettu Kalliala ym. kiinnittivät kirjeessään huomiota kaupungin omien laitosten ja työkoneiden aiheuttamiin meluhaittoihin. Yleisten töiden lautakunta totesi, että mm. paineilmalla toimivien laitteiden ja ilmapuristimien aiheuttamaa melua voidaan vähentää vain hankkimalla uutta kalustoa. Kun kuitenkin alan tekninen kehitys on vasta päässyt alkuun, ei ole vielä mahdollista asettaa laitteiden vakiovaatimukseksi tiettyä melutasoa. Terveydenhoitolautakunta korosti, että pyrittäessä vähentämään melua ja melun aiheuttamia terveydellisiä haittoja, olisi melua ennakolta ehkäisevän toiminnan ja valvonnan tehostamiseksi lisättävä terveydenhoitoviraston valvontaosaston henkilökuntaa ja kalustoa. Kaupunginhallitus ilmoitti kirjeen lähettäjille 18.9. tekemästään päätöksestä, minkä mukaisesti kaikille lauta- ja johtokunnille toimitettiin ympäristönsuojelutoimikunnan laatimat meluntorjuntaohjeet (2.10. 2737 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Aikuisväestön terveystarkastuskomitean mietinnössä esitettiin, että kaupungissa olisi syytä aloittaa terveyskasvatus- ja valistusmenetelmien kehittäminen erityisesti sepelvaltimotaudin syntyyn vaikuttavien riskitekijöiden vähentämiseksi. Komitea ehdotti, että terveystarkastusprojektin ensimmäinen vaihe käsittäisi ohjelman, jonka mukaan toteutettaisiin 45—54 vuotiaiden helsinkiläisten miesten seulatutkimus ja terveyskasvatuksen järjestäminen. Edelleen komitea esitti suoritettavaksi esitutkimuksen, joka käsittäisi n. 2 000 kaupunkilaista. Näille suoritettaisiin lähinnä sepelvaltimotaudin riskitekijöihin kohdistuva seulatutkimus. Kaupunginhallitus lähetti mietinnön ja siitä hankitut lausunnot terveyslautakunnalle otettavaksi huomioon kaupungin kansanterveystyön toimintasuunnitelmaa laadittaessa. Kaupunginhallitus kehotti terveystarkastustoiminnassa ottamaan huomioon erityisesti rintamasotilastunnuksen omaavien helsinkiläisten terveystutkimuksen järjestämisen (26.6. 1980 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan yhteyteen asetettuun *terveyden- ja sosiaalihuollon työryhmään* nimettiin kaupungin edustajiksi terveyslautakunnan puh.joht. Maija Saari, sairaalalautakunnan jäsen Sirkka Vuorela ja huoltotoimen toim.joht. Usko Tiainen (15.5. 1442 §, 4.9. 2359 §, 18.9. 2513 §).

Terveydenhuoltohallinnon seminaari annettiin henkilöasiainjaoston suunniteltavaksi sen esittämällä pohjalla yhteistyössä sairaala-, terveys- ja huoltolautakunnan kanssa (21.2. 612 §).

Lääkintöhallitus myönsi jatkoaikaa 30.11. saakka kansanterveyslain 19 §:n tarkoittamien toimintasuunnitelmien laatimista varten

vuodelle 1972 ja 5-vuotiskaudelle 1973—1977 (21.8. 2247 §, 25.9. 2666 §).

Pienoisröntgenlaitteiden säteilymäärän selvittämiseksi kehotettiin kaikkia niitä kaupungin laitoksia, joissa oli pienoisröntgenym. vastaavia laitteita, ilmoittamaan palkkalautakunnalle, miten näiden laitteiden toiminta sekä henkilökunnan suojaus ja säteilymittaukset oli järjestetty sekä laitteiden säteilymäärät. Lautakuntaa kehotettiin ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin huomioon ottaen valtakunnalliset järjestelyt (30.10. 3043 §).

Terveydenhoitovirasto. Johtavaksi terveydenhuoltolääkäriksi palkattiin 1.5. lukien lääket. lis. Carl-Gustaf Gröndahl 3 863 mk:n suuruisella kuukausipalkalla (28.2. 682 §). Kaupunginhallituksen 10.11.1971 suorittama terveydenhoitoviraston johtavan ylihoitajan vaali raukesi virkaan valitun peruutettua hakemuksensa (6.3. 775 §).

Virasto oikeutettiin palkkaamaan kauintaan v:n 1972 loppuun saakka työsopimussuhteeseen henkilökuntaa seuraavasti: terveydenhoitovirastoon kolme toimistoapulaista 10. pl:aa ja kolme toimistoapulaista 7. pl:aa vastaavin palkkaeduin, terveyskeskukseen 13 kokopäivätoimista ja 2 puolipäivätoimista 9. pl:n toimistoapulaista (29.5. 1632 §, 30.10. 3041 §).

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin jatkamaan kotiavustustoimintaa vuoden loppuun palkkaamalla 5. pl:aa vastaavin palkkaeduin hoitoavustajia, käyttäen määrärahoja, jotka säästyivät sen vuoksi, ettei saatu palkatuksi riittävästi terveyssisaria (5.6. 1710 §).

Sairaalavirastosta siirrettiin tp. päivystävän sairaanhoitajan virka 1.1.1973 lukien terveyskeskukseen (9.10. 2776 §).

Kansanterveyslakiin liittyvät järjestelyt. Kaupunginhallitus päätti, että valtuuston 22.3. tekemä päätös järjestelyistä saadaan mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön.

Terveydenhoitovirastossa lakkautettiin 1.4. alkaen 183 tilapäistä virkaa edellyttäen, että asianomaiset viranhaltijat siirtyvät kansanterveyslaissa määrätyin edellytyksin uusiin vastaaviin virkoihin. Samalla kaupunginhallitus päätti, että terveyskeskukseen saatiin tilapäiseen virkasuhteeseen palkata:

a) ajaksi 1.4.—31.12. 22 terveyskeskuslääkäriä, 19 terveyskeskushammaslääkäriä ja 27 terveydenhoitajaa, joista kaksi puolipäivätoimista

b) ajaksi 1.7.—31.12. kolme terveyskeskuslääkäriä ja kaksi terveydenhoitajaa siten, että palkkauksessa noudatetaan palkkauskustannuksiin myönnettävän valtionavun perusteena olevaa palkkausta sekä että lääkärit ja hammaslääkärit saavat ylimenokautena myös toimenpidepalkkioita erikseen hyväksyttävän, valtionavun perusteista annettavaan asetukseen sisältyvän taksan mukaan sekä

c) ajaksi 1.4.—31.12. kolme erikoissairaanhoitajaa, joista yksi puolipäivätoiminen apulaisylihoitaja, 5 kotilääkintävoimistelijaa, 15 laboratoriohoitajaa, 32 toimistoapulaista, joista 20 puolipäivätoimista, 28 vastaanottoapulaista, 4 puheterapeuttia, 17 hammashoitajaa, joista 15 osapäivätoimista ja puolipäivätoiminen hoitoapulainen sekä

d) ajaksi 1.7.—31.12. kolme tp. laboratoriohoitajaa ja kaksi tp. toimistoapulaista siten, että c ja d kohdissa mainittujen tp. virkojen palkkaus määräytyy vastaavien lakkautettujen tp. virkojen palkkauksen mukaisesti ehdolla, että palkkausmenoihin saadaan valtionapu vähentämättömänä.

Asianomaiset tp. viranhaltijat siirretään 1.4. lukien vastaaviin uusiin terveyskeskuksen tp. virkoihin ottaen huomioon kansanterveyslain ja sen voimaanpanosta annetun lain sekä myöhemmin annettavat näihin liittyvät säännökset siirron tapahtuessa voimassa olleista palkkaeduista (27.3. 979 §).

Läntisten kaupunginosien suurpiirin terveysasemaa varten varattiin 6 000—8 000 kerrosalaneliömetriä korttelista n:o 17032. Korttelissa n:o 17014 päätettiin toteuttaa hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan 6.4. antamas-

sa lausunnossa esitetyt järjestelyt (5.6. 1715 §).

Korvauksen maksamista Raimo Salmelalle v. 1951 myrkyllä suoritetun kyyhkysten hävittämisen yhteydessä tapahtuneesta vahingoittumisesta päätettiin jatkaa siten, että korvausta suoritetaan 172 mk/kk siltä ajalta, jolloin Salmela on laitoshoidossa. Korvausta suoritetaan kauintaan v:n 1973 loppuun ehdolla, ettei kaupunkia kohtaan esitetä muita vaatimuksia tässä asiassa (yjsto 5.12. 7060 §).

Kaupunginhallitus antoi kertomusvuoden aikana lääninhallitukselle useita lausuntoja, jotka koskivat tartuntavaaralliseen tautiin sairastuneiden henkilöiden oikeutta saada terveydenhoitolain mukainen korvaus työansion menetyksestä ja muustakin taloudellisesta vahingosta siltä ajalta, jonka he olivat eristettyinä tartuntataudin johdosta. Samalla merkittiin tiedoksi lääninhallituksen korvaushakemusten johdosta antamat päätökset.

Terveyslautakunta oikeutettiin suorittamaan palkkiona virka-ajan ulkopuolella hävitetyistä kyyhkysistä 1.11. alkaen 1 mk/kpl tehtävään määrätyille terveydenhoitoviraston henkilökuntaan kuuluville henkilöille. Oy Rentokil Ab:n kanssa tehtiin sopimus kyyhkysten hävittämisestä terveyslautakunnan esittämin ehdoin. Virastoa kehotettiin myös huolehtimaan siitä, että asianomaisilla on tehtävän edellyttämä lupa siinä tapauksessa, että kyyhkysiä hävitettiin ampumalla (23.10. 2980 §).

Terveysolojen tarkastustoimisto. Terveystarkastaja Kauko Salmela oli valittanut Uudenmaan lääninhallitukseen sivutoimilupaa koskevassa asiassa. Saatuaan kaupunginhallituksen selityksen ja Suomen Kaupunkiliiton asiaa koskevan lausunnon lääninhallitus totesi, että valtuusto oli tietoisena siitä, että Salmela oli kaupungin terveystarkastajan päävirkaisen viran haltija, valinnut hänet kunnallisen alkoholitarkastajan sivuvirkaiseksi apulaiseksi edellyttämällä, että Salmelan olisi ollut ennen virkaan ryhtymistä osoitettava saaneensa virkasäännön 12 §:ssä tarkoitetun sivutoimiluvan. Täten lääninhallitus katsoi, ettei sivutoimiluvan hankkiminen tässä tapauksessa olisi ollut tarpeen, sekä että palkkalautakunnan ei niin ollen olisi tullut ottaa ratkaistavakseen Salmelan sivutoimilupahakemusta. Kun palkkalautakunta ja kaupunginhallitus siten olivat ylittäneet toimivaltansa, lääninhallitus harkitsi oikeaksi, ottaen huomioon kunnallislain 175 ja 178 §:n säännökset, kumota kaupunginhallituksen ja palkkalautakunnan päätökset. Osa kaupunginhallitusta katsoi, etteivät lääninoikeuden päätöksen perustelut olleet riittäviä sekä ehdotti muutoksen hakemista korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Äänestyksen perusteella kaupunginhallitus päätti tyytyä Uudenmaan lääninhallituksen päätökseen (31.1. 379 §, 6.11. 3126 §, 13.11. 3198 §, yjsto 5.7. 6206 §).

Ammattientarkastus. Terveyslautakunta oikeutettiin julistamaan haettavaksi 27. pl:n tilapäinen ammattientarkastajan virka omin palkkavaatimuksin (9.10. 2813 §).

Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnasta yksityislääkäreille maksettava palkkio vahvistettiin 1.4. lukien 40 mk:ksi vastaanottokerralta ja 3.50 mk:ksi tutkittavaa kohden (27.3. 977 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 17.3. 1969 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan vuokrana Maunulan äitiys- ja lastenneuvolahuoneistosta Kiinteistö Oy Metsäpurontie 13:n asuinhuoneistojen osalta asuntohallituksen kulloinkin vahvistaman vuokran 1.5-kertaisena (6.11. 3128 §).

Käytöstä poistettuja neuvolakalusteita myytiin eräille henkilöille (yjsto 14.6. 6074, 6076 §).

Yleisjaosto myönsi terveydenhoitovirastolle virastokohtaisen oikeuden aikana 1.7.—30.9. käyttää vuokra-autoa kaupunginhallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisin ehdoin kotisairaanhoitotoimiston ja neuvolatoimiston terveydenhoitajien virka-ajoihin (yjsto 12.7. 6247 §).

Terveyskeskus. Kallion terveysasemalla järjestettiin aikana 15.10.—31.12. kokeilun-

luonteisesti yleislääkäritasoista päivystystoimintaa, josta aiheutuneita menoja varten kaupunginhallitus myönsi enintään 378 846 mk (18.9. 2596 §).

Kaupunginhallitus päätti, v. 1964 vahvistamistaan ohjeista poiketen, että terveyskeskuksen lääkärien virkamatkat ja niistä aiheutuvat kustannukset saadaan suorittaa kunnallisen sopimusvaltuuskunnan, valtiovarainministeriön palkkaosaston ja Akavan 25.3. hyväksymän erillispöytäkirjan 3 §:n mukaisesti (23.10. 2973 §).

Vs. terveyskeskusylilääkäri Ritva Tieralalle suoritettiin v:n 1971 vuosilomasta erityisten syiden vuoksi pitämättä jääneistä 18 työpäivästä rahakorvauksena 2 666 mk (14.8. 2173 §).

Yleisjaosto vahvisti 17 terveysaseman vaihtokassan suuruudeksi 100 mk (yjsto 20.9. 6581 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan Osuusmeijerien Eläkekassalta Laajasalon korttelin n:o 49018 tontille n:o 6 rakennutettavasta Laajasalon Liikekeskus Oy:n liiketalosta n. 750 m²:n suuruinen aluelääkärien vastaanottohuoneisto 12.75 mk/m²/kk vuokrasta ja muutoin lautakunnan ja hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan lausunnoissa esitetyin ehdoin sekä lisäksi ehdolla, että tarvittavat pysäköintitilat varataan rakennuksen piha-alueelta (yjsto 12.7. 6261 §).

Aluelääkäri- ja kotisairaanhoitotoiminta talossa Hertankatu 12 Pasilassa lopetettiin 1.6. lukien (8.5. 1398 §).

Pasilan terveyskeskuksen käytöstä poistettua kalustoa myytiin eräille henkilöille (yjsto 14.6. 6075 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Töölön virastotalossa sijaitsevan terveysaseman muutostyösuunnitelmat (18.9. 2595 §).

Pihlajiston terveysaseman irtaimistohankinnat saatiin suorittaa odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa (11.9. 2489 §).

Useille henkilöille maksettiin korvauksia aluelääkäreiden vastaanotoilla kadonneesta omaisuudesta (yjsto 16.2. 5322 §, 14.3. 5511 §, 24.5. 5967 §).

Roihuvuoren Sosialidemokraatit r.y:n kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa yhdistykselle, että Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lastenpäivähoitolaitoksen yhteyteen oli suunniteltu sijoitettavaksi myös terveyskeskuslääkärien vastaanottotilat (13.11. 3200 §).

Myllypuron Sosialidemokraatit r.y. esitti kirjeessään terveyskeskuslääkärin vastaanoton järjestämistä Myllypuroon. Terveyslautakunta päätti ilmoittaa yhdistykselle, että Vartiokylään suunniteltiin parhaillaan peruspalvelupiiriä, johon myös Myllypuro kuuluisi (11.9. 2491 §).

Mäntsälän kunta esitti kaupungille sopimusta toisen kunnan asukkaille annettujen terveyskeskuspalvelujen korvaamisesta vuosittain. Kun kansanterveyslain mukaan tällainen sopimus tulee kysymykseen vain naapurikuntien tai kuntainliittojen välillä, terveysvirasto katsoi ettei ehdotus antanut aihetta toimenpiteisiin (11.12. 3520 §).

Hammashuolto-osasto. Suomen Hammashoitajat r.y. esitti, että terveyskeskuksen hammashoitajille järjestettäisiin kesäaikana työtä, ja että osa-aikaiset virat muutettaisiin kokopäivätoimisiksi. Kaupunginhallitus ilmoitti, että kirjeessä mainitut järjestelyt toteutetaan ao. suunnitelmien mukaisesti (16.10. 2881 §).

Valtuutettu Tuominen ym. kiinnittivät kirjeessään huomiota siihen, että ilmaisen hammashoidon ulkopuolelle jäävät ne koululaiset, jotka ovat vieraskielisissä kouluissa sekä niissä yksityisissä oppikouluissa, joissa on kansakouluastetta vastaavat valmistavat luokat. Kirjeen lähettäjille ilmoitettiin, että valtioneuvoston hyväksymän suunnitelman mukaan saatetaan v. 1973 järjestelmällisen hammashoidon piiriin myös ne 6—13-vuotiaat lapset, jotka vielä olivat sanotun hoidon ulkopuolella. Kun kouluhammashoitolaitoksen hoitokapasiteettia on lisätty, voidaan ko. oppilaiden hammashoito aloittaa (6.11. 3130 §).

Kouluhammaslääkäri Anna-Liisa Rinteelle suoritettiin 295 mk korvauksena Eläintarhan kansakoulun katolta pudonneen kattotiilen hänen autolleen aiheuttamista vahingoista (yjsto 9.2. 5281 §).

Kouluterveydenhoidon ja kouluhammashoidon rationalisointitutkimusta varten myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 10 000 mk (10.4. 1124 §).

Kouluterveydenhuolto-osastoon palkattiin tp. apulaisylihoitaja pl:aa A 20 vastaavin kuukausipalkoin ajaksi 16.9.—31.12. (4.9. 2416 §).

Sukupuolitautien poliklinikalle myönnettiin oikeus pitää 100 mk:n ennakkokassaa (yjsto 21.6. 6084 §).

Desinfioimislaitos. Muuttaen 25.1.1971 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus hyväksyi Auroran sairaalan rakennuksen n:o 16 (desinfioimislaitoksen sauna) numeroilla 1—5 varustetut muutospiirustukset (27.11. 3346 §).

Terveydenhoitoviraston toimesta suoritettavat vanhusten ja invalidien kylvetykset saatiin desinfioimislaitoksen saunan korjaustöiden aikana suorittaa Pihlajamäen vanhusten asuntolan ja Suursuon vanhainkodin saunatiloissa siten, että Pihlajamäen saunan käytöstä suoritetaan 1 000 mk/kk ja Suursuon saunan käytöstä 400 mk/kk. Mainittua kylvetystoimintaa varten saatiin palkata 8. pl:n mukaisin palkkaeduin kaksi ts. kylvettäjää siksi kunnes desinfioimislaitoksen saunan korjaustyöt saataisiin valmiiksi, kuitenkin kauintaan v:n 1973 loppuun (25.9. 2668 §, 27.2. 3695 §).

Desinfektiouunin tilauksen peruuttamista koskevassa asiassa raastuvanoikeus velvoitti kaupungin maksamaan tanskalaiselle yhtiölle A. Wilson A/S:lle korvauksen menetetystä kauppavoitosta ym. Kun hovioikeus vahvisti 2.2. raastuvanoikeuden päätöksen, kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta hovioikeuden tuomioon (21.2. 616 §).

Terveydenhoitovirasto oikeutettiin puhdistuttamaan desinfioimislaitoksen suorittaman turkiskuoriaisten myrkytyksen yhteydessä likaantuneet kokolattiamatot (yjsto 26.4. 5771 §).

Maidontarkastamo. 29. pl:n tarkastavan eläinlääkärin eli V kaupungineläinlääkärin virkaan valittiin eläinlääket.lis. Olli Kokko. Sijaisena toimi 1.3. saakka eläinlääket.lis. Kirsti Manninen (17.1. 248 §, 13.3. 799, 838 §, 27.3. 978 §, 10.4. 1125 §).

Maidontarkastamon autonkuljettajan ja kolmen pesijän lepoaika lyhennettiin yhdestä tunnista 30 minuutiksi (yjsto 28.6. 6154 §, 4.10. 6684 §).

Kaupunginhallitus päätti, että maidontarkastamo saadaan toistaiseksi pitää suljettuna lauantaisin (15.5. 1480 §).

Kaupungin ja Hj. Ingman Kommandiittiyhtiön välinen, v. 1962 tehty maidontarkastuksia koskeva sopimus päätettiin irtisanoa päättyväksi 31.12. 1972 (26.6. 1981 §).

Maidontarkastamon ja terveydellisten tutkimusten laboratorion kustannuksiin anottiin valtionapua 45 000 mk kumpaakin varten. Kauppa- ja teollisuusministeriö myönsi molemmille 5 000 mk:n avustuksen. Koska kysymyksessä oli ns. harkinnanvarainen valtionapu, kaupunginhallitus päätti tyytyä päätöksiin (27.12. 3692 §).

Valtuusto oikeutti 21.6. terveyslautakunnan tekemään sopimuksen *pieneläinsairauksien hoidosta* ja eläinlääkäripäivystyksestä sekä omistajaa vailla tavattujen pieneläinten hoidosta. Tämän johdosta päätettiin irtisanoa kaupungin ja Helsingin Eläinhuoltoyhdistys r.y:n välillä v. 1953 tehty sopimus päättyväksi 31.12.1973 ehdolla, että irtisanominen raukeaa ja sopimus jatkuu entisin ehdoin, ellei sopimusta kaupungin ja eläinlääketieteellisen korkeakoulun välillä ole tehty 1.4. 1973 mennessä (18.12. 3611 §).

Kaupungin *laitoksia kehotettiin välttämään runsaasti fosfaattia tai NTA:ta sisältäviä pesuaineita* ja asettamaan työpisteisiin, joissa yksityistä kulutusta voidaan ohjailla,

kuten esim. matonpesulaitureille, vastaavanlaiset suositukset (24.4. 1215 §).

Ensiapu- ja sairaankuljetuskomitea ehdotti mietinnössään, että sairaalalautakunnan tehtäväksi annettaisiin:

— ryhtyä yhteistoimintaan Helsingin Lääkäriyhdistyksen kanssa lääkärinvälitystoiminnan tehostamiseksi,
— järjestää lääkäripäivystysautotoiminta,
— järjestää palolaitoksen sairaankuljetustoiminnan lääkinnällinen ohjaus,
— järjestää sairaankuljettajien koulutus,
— hankkia yhteistoiminnassa palolaitoksen kanssa päivystyspoliklinikoihin radiopuhelinverkon edellyttämä kalusto,
— järjestää ensiapu- ja sairaankuljetustoimintaa koskeva yleinen tiedotus yleisölle,
— varautua suuronnettomuuksien varalta tarvittavaan ensiapuvalmiuteen,
— järjestää hammaslääkäripäivystys.

Terveydenhoitolautakunnan tehtäväksi annettaisiin:

— järjestää yleislääkärien päivystysvastaanotot,
— järjestää kaupungin laitosten henkilökunnan ja asukkaiden ensiapukoulutus,
— järjestää epidemian aikana väestön informointi.

Helsingin yliopistollista keskussairaalaa pyydettäisiin osallistumaan:

— viestitysjärjestelmän aikaansaamiseen,
— sairaankuljettajien koulutukseen,
— suuronnettomuus- ja katastrofitilanteiden lääkintävalmiuden järjestämiseen,
— lääkäriambulanssikokeilun jatkamiseen.

Kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa huolehtimaan ensiapu- ja sairaankuljetustoiminnan kehittämisestä mietinnössä esitettyjen suuntaviivojen ja ehdotusten pohjalta ja terveyslautakuntaa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin päivystystoiminnan järjestämiseksi ja epidemioita koskevan informoinnin tehostamiseksi sekä huolehtimaan ensiapukoulutuksen järjestämisestä (10.1. 156 §).

Sairaalat

Kaupungin sairaaloiden pysyttäminen paikallissairaaloina. Kansanterveyslain voimaantulo edellytti paikallissairaaloiden toiminnan lopettamista ja siirtämistä terveyskeskuksen toiminnassa käytettäväksi, jollei valtioneuvosto toisin määrää. Koska terveyskeskuksissa oli tarkoitus järjestää sairaansijoja yleislääkärin hoidossa oleville potilaille, ei ollut tarkoituksenmukaista siirtää erikoislääkärijohtoisia paikallissairaaloita terveyskeskusten osiksi. Kaupunginhallituksen ja lääkintöhallituksen esityksestä valtioneuvosto päätti, että kansanterveyslain voimaan tultua Auroran, Kivelän, Malmin ja Marian sairaalat jatkavat toimintaansa 31.12.1973 saakka kunnallisista yleissairaaloista annetussa laissa tarkoitettuina paikallissairaaloina (6.3. 776 §, 2.5. 1319 §).

Lääkintöhallituksen tiedusteltua *sairaanhoitolaitosten toimintavalmiussuunnitelmia onnettomuuksien varalta* kaupunginhallitus ilmoitti, että kaupungin sairaalain sairaalakohtaiset katastrofisuunnitelmat olivat valmistuneet ja että Malmin ja Marian sairaala lähettäisivät katastrofin sattuessa yhden lääkärijohtoisen ensiapuryhmän onnettomuuspaikalle. Lisäksi kaupungin sairaaloissa voidaan suuronnettomuuksien sattuessa toteuttaa sairaalalautakunnan esityksessä mainitut sairaansijajärjestelyt, joiden avulla voidaan vuorokauden kuluessa varata n. 1 500 sairaansijaa onnettomuuden uhreille (ks. myös Väestönsuojelu, 31.1. 385 §).

Kaupungin sairaalain varsinaiset *poikkeusolojen sairaalasuunnitelmat* lähetettiin lääkintöhallitukselle ja alueelliselle neuvottelukunnalle (27.12. 3691 §).

Merkittiin tiedoksi Maailman terveysjärjestön tutkimusohjelmaan kuuluva lääkintäpalvelusten käyttötutkimus (WHO/ICS-MCU) *»sairastavuus ja lääkintäpalvelusten käyttö pääkaupunkiseudulla 1968 ja 1969»*, joka Kansaneläkelaitoksen v. 1968 kanssa tehdyn sopimuksen mukaan laajennettiin

kaupungin osalta sellaiseksi, että se samalla palvelisi terveydenhuollon suunnittelua (14.2. 544 §).

»Lääkinnällinen kuntoutus ja sen kehittäminen 1970-luvulla» -nimisestä muistiosta lääkintöhallitus pyysi sairaalalautakunnan, huoltolautakunnan ja terveydenhoitolautakunnan lausunnot. Kaupunginhallitus esitti kantanaan lääkintöhallitukselle, että ko. muistio on hyvä perusta kuntoutusta kehitettäessä, joskin useissa yksityiskohdissa lisäselvitykset olisivat tarpeen ennen suunnitelman toteuttamista (28.2. 690 §).

Kaupunginhallitus totesi, että *sairaalaruokakomitean* mietinnössään tekemät ehdotukset oli saatu pääkohdiltaan toteutetuiksi sekä kehotti sairaalalautakuntaa edelleenkin ottamaan huomioon mietinnössä esitetyt näkökohdat ja ehdotukset sairaalaravintoa koskevassa kehitystyössä. Terveydenhoitovirastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin ruoanpidon hygienian tarkastusten toimittamiseksi sairaaloissa komitean ehdottamalla tavalla (14.2. 541 §).

Sairaalalautakunnan todettua, ettei *sairaalain tekninen organisaatio* enää vastannut ajan vaatimuksia eikä henkilöstöllä kaikilta osin ollut tehtävien vaatimaa koulutusta, myönnettiin tästä johtuneiden epäkohtien tutkimista varten enintään 29 800 mk (16.10. 2883 §, 11.12. 3517 §).

Kaupungin sairaalain kirurgian osastojen potilasjonoja koskevan tutkimuksen johdosta kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa harkitsemaan suunnittelutoimikunnan esittämän yhteistyöelimen asettamista, jossa Marian, Malmin ja Laakson sairaaloiden johdon ja kirurgien edustajien lisäksi olisivat edustettuina sairaalavirasto ja kotisairaanhoitotoimisto (26.6. 1984 §).

Sairaansijojen luovuttaminen Espoolle. Espoon kaupunginhallituksen kirjeen johdosta kaupunginhallitus ilmoitti olevansa valmis neuvottelemaan Helsingin yliopistollisesta keskussairaalasta varattujen sairaansijojen mahdollisesta luovuttamisesta Espoon kaupungille (2.10. 2738 §).

Virkojen täyttäminen. Yhteensä 147 tilapäistä viranhaltijaa saatiin virkoja haettavaksi julistamatta ottaa näiden viranhaltijoiden nykyisten tehtävien suorittamista varten perustettuihin vakinaisiin virkoihin (6.11. 3127 §).

Puheterapeuttien palkkaus. Sairaalassa saatiin 1.4. lukien toimiville puheterapeuteille maksaa 20 mk hoitotunnilta edellyttäen, ettei mainittua tuntikorvausta noudatettu kokopäivätyössä. Hesperian sairaalan työsopimussuhteiselle puheterapeutille saatiin suorittaa 21. pl:aa vastaava palkka (13.3. 840 §).

Anestesialääkäripäivystyksen järjestäminen. Kiireellisiä anestesiatehtäviä suorittamaan kutsutuille ulkopuolisille lääkäreille ja niille kaupungin sairaalain anestesialääkäreille, jotka eivät ole päivystysvuorossa, saatiin 1.5. lukien maksaa toimenpidekohtainen palkkio, joka määräytyy sosiaaliministeriön v. 1966 vahvistaman sairausvakuutuslain mukaisen ns. lääkärinpalkkion palautustaksan 20 §:ään sisältyvän anestesiologian alan toimenpidetaksan mukaisesti (17.4. 1179 §).

Ulkopuolisten lääkärien palkkaaminen päivystystehtäviin. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan edelleen v:n 1972 ja 1973 aikana Malmin sairaalan kirurgian ja sisätautien osastoille sekä Auroran ja Marian sairaalain kirurgian osastoille päivystystehtäviin ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä korvausta vastaan, joka on arkipäivystyksestä 400 mk sekä lauantai-pyhäpäivystykseltä 500 mk (26.6. 1985 §, 4.12. 3432 §).

Yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa. Eräille kaupungin sairaalain lääkäreille myönnettiin oikeus kertomusvuoden aikana käyttää sairaalain välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen. Sairaalalautakunta teki sopimukset ko. lääkäreiden kanssa ja huolehti tavanomaisten ehtojen täyttämisestä (17.1. 244 §, 31.1. 381 §, 21.2. 609 §, 8.5. 1401 §, 7.8. 2085 §, 18.12. 3605 §).

Obduktiopalkkiot. Merkittiin tiedoksi, että kunnallinen sopimusvaltuuskunta vahvisti kaupunginhallituksen omasta puolestaan vahvistamat obduktioapulaisten palkkiot 1.4. alkaen seuraaviksi: virka-ajan ulkopuolella suoritetusta obduktiosta 30 mk, virka-aikana suoritetusta obduktiosta niille viranhaltijoille, joiden tehtäviin eivät kuulu obduktioapulaisen tehtävät 18 mk, ja ulkopuolisille obduktioapulaisille 30 mk (27.3. 972 §, 11.9. 2494 §).

Siivoustöiden ohjaajien palkkaus. Eräille Malmin, Kivelän ja Nikkilän sairaalain sairaala-apulaisille, jotka oli määrätty hoitamaan oman virkansa lisäksi kokeilunluonteisesti siivoustöiden ohjaukseen liittyviä tehtäviä, suoritettiin 8. pl:n ja 5. pl:n palkkauksen välinen erotus henkilökohtaisena palkanlisänä 1.6.1971 lukien (4.4. 1045 §, 11.9. 2487 §).

Apuhoitajien täydennyskoulutus. Suomen Apuhoitajat r.y:lle päätettiin ilmoittaa, että yhdistyksen esitys apuhoitajien täydennyskoulutuksen järjestämisestä ei tässä vaiheessa antanut aihetta toimenpiteisiin, koska kysymys ratkaistaisiin terveydenhuoltoalan henkilöstön koulutustarvetta koskevan kokonaisselvityksen valmistuttua (18.12. 3594 §).

Vuosilomasijaisten asunnot. Kaupungin sairaalain hoitohenkilökunnan vuosilomasijaisia varten saatiin kesällä 1972 vuokrata 3 kuukauden ajaksi tarvetta vastaavasti enintään 50 oppilasasuntoa Sibelius-Akatemian oppilasasuntola Clavista (24.4. 1255 §).

Erikoistumissairaalaoikeudet. Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osastolle ja Malmin sairaalan sisätautien osastolle päätettiin anoa erikoistumissairaalaoikeuksia (21.2. 610 §).

Korvaukset menetetystä omaisuudesta. Sairaaloiden potilaille ja henkilökunnalle suoritettiin useita korvauksia sairaaloissa tai kotihoidossa vahingoittuneesta tai kadonneesta omaisuudesta.

Eräälle potilaalle maksettiin korvausta 5 724 mk hoitotoimenpiteen yhteydessä sattuneen teknisen häiriön aiheuttaman, työansion menetykseen johtaneen vamman vuoksi (yjsto 24.5. 5970 §).

Työpukukorvaus. Korkein hallinto-oikeus oli tutkinut sairaala-apulaisen Aune Mustosen työpukukorvausta koskevassa asiassa tekemän valituksen ja todennut, että lääninhallituksen ei olisi pitänyt käsitellä Mustosen asiaa valituksena, vaan hakemuksena ja harkinnut oikeaksi kumota lääninhallituksen päätöksen. Tutkittuaan hakemuksen korkein hallinto-oikeus harkitsi oikeaksi hylätä sen, koska katsoi, ettei Mustonen ollut valtuuston vahvistaman kaupungin viranhaltijain luontoissuoritussäännön 56 a §:ssä tarkoitetuin tavoin velvollinen käyttämään virantoimituksessa virkapukua, eikä siten ollut oikeutettu saamaan siitä korvausta (3.1. 84 §, v:n 1971 kert. s. 168).

Sairaalavirasto. Sairaalalautakunta oikeutettiin palkkaamaan sairaalavirastoon kauintaan v:n 1972 loppuun tp. hallintolääkäri valtion B2 palkkausluokan mukaisella kuukausipalkalla sairaalalisineen sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto päättäisi lakkauttaa sairaalakeskuksen johtavan lääkärin viran (30.10. 3044 §).

Sairaalavirastoon saatiin palkata kauintaan v:n 1972 loppuun ts. toimistoapulainen 9. pl:aa vastaavin palkkaeduin sekä ajaksi 16.9.—31.12. lääkärinvälityksen toimistotyöhön ts. toimistoapulainen 7. pl:aa vastaavin palkkaeduin (8.5. 1402 §, 4.9. 2417 §).

Sairaalavirasto oikeutettiin pitämään 130 mk:n suuruista käteiskassaa (yjsto 2.8. 6334 §).

Koko maata käsittävän, mm. potilaiden sosiaaliturvatunnukset ja henkikirjoituskunnat sisältävän mikrofilmitietokonerekisterin eli ns. maammekirjan ja kahden mikrofilminlukulaitteen hankkimista varten myönnettiin 4 100 mk (11.12. 3525 §).

Valtion sairaanhoitokoulun oppilailta ja ulkopuolisilta harjoittelijoilta päätettiin periä samat ateriavastikkeet kuin viranhaltijoilta (14.8. 2177 §).

Auroran sairaala. Lääket. ja kir.tri Jouni Jännekselle myönnettiin ero kliinisen laboratorio-osaston ylilääkärin virasta 2.11. lukien (18.12. 3604 §).

Kaupunginhallitus myönsi 14 547 mk ts. ortopedilääkärin palkkaamiseksi valtion A29 pl:aa vastaavin palkkaeduin ajaksi 15.9.—31.12 (11.9. 2493 §).

Lääkintöhallitukselle esitettiin, että ortopedilääkäri Veijo Vahvaselle myönnettäisiin oikeus saada samanaikaisesti hoitaa enintään kahta potilasta erikoismaksuluokassa (4.12. 3431 §).

Kaupunginhallitus päätti irtisanoa anestesiaylilääk. Sari Gylander-Peltolan 1.3.1973 lukien (28.2. 693 §, 17.4. 1183 §, 14.8. 2172 §, 21.8. 2248 §, 27.11. 3348 §, 4.12. 3430 §).

Erikoissairaanhoitajat Kristina Häggblom ym. valittivat Auroran sairaalan johtajan päätöksestä, jolla erikoissairaanhoitajan virkaan oli valittu Kirsti Schlückling. Uudenmaan lääninhallitus hylkäsi valituksen (6.3. 774 §, 15.5. 1482 §, 2.10. 2736 §).

Trooppisten tautien tutkimukseen ja hoitoon liittyviin koulutuskustannuksiin lääkintöhallitus myönsi 2 580 mk (15.5. 1484 §, 26.6. 1982 §).

Merkittiin tiedoksi, että sos.- ja terv. ministeriö oli hyväksynyt Auroran sairaalan isotooppilaitteiston ja ultrasentrifugin perushankinnat 80 071 mk:n määräisinä valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan (4.4. 1050 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei sairaalalautakunnan esitys lastenpsykiatrisen päiväosastotoiminnan aloittamisesta Auroran sairaalassa antanut aihetta toimenpiteisiin,mutta kehotti sairaalalautakuntaa merkitsemään v:n 1973 talousarvioehdotukseensa määrärahan ko. kokeilunluonteista päiväosastotoimintaa varten (27.3. 976 §).

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lasten Kuntoutuskodille ilmoitettiin, että kaupunki korvaa Vesa Valkeisen kuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset Auroran sairaalan määräämältä hoitoajalta, kuitenkin enintään 66 mk/vrk (7.2. 459 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Auroran sairaalan keittiön perusparannustyötä koskevat, 26.11.1970 päivätyt pääpiirustukset (4.12. 3436 §).

Auroran sairaalan infektiopyykin pesettäminen siirrettiin keskuspesulan suoritettavaksi sen jälkeen, kun keskuspesula oli saanut valmiiksi tilat infektiopyykin pesua varten ja hankkinut tarvittavan pesukoneen. Auroran sairaalassa vapautuneisiin tiloihin sijoitettaisiin kaukolämmön jakelukeskus sairaalan liityttyä kaukolämpöverkostoon (29.5. 1634 §).

Kivelän sairaala. Prof. Mikko Virkkuselle myönnettiin ero sisätautien osaston ylilääkärin virasta 27.3.1973 lukien (4.12. 3435 §).

Valtion B 3 palkkausluokkaan kuuluvaan röntgenylilääkärin virkaan valittiin, dos. Yrjö Perttala (7.2. 453 §).

Ajaksi 1.9.—31.12. palkattiin tilapäinen sairaanhoitaja 13. pl:n mukaisin palkkaeduin (19.6. 1809 §).

Konsultoivalle gynekologierikoislääkärille ja reumaortopedierikoislääkärille päätettiin maksaa 1.3. lukien seuraavat palkkiot: vähintään dosentin pätevyyden omaavalle lääkärille enintään 30 mk, muulle kuin dosentin pätevyyden omaavalle erikoislääkärille enintään 20 mk sekä lisäksi matkaan käytetystä ajasta 15 mk käyntikerralta (27.3. 970 §).

Kaupunginhallitus tyytyi lääkintöhallituksen Kivelän sairaalan mielitautiosaston, tarkkailuosaston ja huolto-osaston rakentamiskustannusten valtionapua koskevaan päätökseen (18.12. 3603 §).

Kivelän sairaalan juhlasalin ja kerhohuoneiden luovuttamisesta muuhun kuin virastokäyttöön hyväksyttiin seuraavat ohjeet:

1) Kivelän ja Hesperian sairaalain talouspäälliköllä on oikeus korvauksetta luovuttaa juhlasali ja kerhohuone kaupungin terveyden- ja sairaanhoitolaitosten järjestämiä koulutus- ja kokoustilaisuuksia samoin kuin sairaalahenkilökunnan yhdistysten maksuttomia tilaisuuksia varten.

2) Talouspäälliköllä on oikeus luovuttaa mainittujen tilojen käyttöoikeus kaupungin muille elimille sekä kaupungin palveluksessa olevien, muille kuin 1) kohdassa tarkoitetuille sairaalahenkilökunnan yhdistyksille samoin kuin terveyden- ja sairaanhoitoa edistäville yhdistyksille sekä seurakunnille, jolloin juhlasalin käytöstä peritään arkisin 8 mk/tunti sekä lauantaisin ja pyhäpäivisin 12 mk/tunti.

3) Talouspäälliköllä on oikeus päättää mainittujen tilojen käytöstä myös muihin kuin 1) ja 2) kohdassa mainittuihin vuokraajiin nähden ja peritään tällöin juhlasalin käytöstä arkisin 12 mk/tunti ja lauantaisin ja pyhäpäivisin 18 mk/tunti.

4) Vuokrana kerhohuoneen käytöstä peritään muilta kuin 1) kohdassa mainituilta yhteisöiltä 3 mk/tunti arkisin ja 5 mk/tunti kauantaisin ja pyhäpäivisin.

5) Edellämainittuihin vuokriin sisältyy korvaus valaistuksesta sekä huonetilojen siivouksesta käytön jälkeen.

6) Maksullisia tilaisuuksia varten ei huonetiloja saa vuokrata (10.1. 151 §).

Erään potilaan pyydettyä jäljennöstä sairaskertomuksestaan, kehotettiin sairaalalautakuntaa huolehtimaan siitä, että potilas saa Kivelän sairaalasta jäljennöksen sairauskertomuksestaan, mikäli hän esittää varteenotettavia perusteita vaatimuksensa tueksi ja mikäli siihen muutoin ei ole estettä asiakirjojen julkisuudesta annetun lain säännösten nojalla (29.5. 1631 §).

Kivelän sairaalan reumaosaston henkilökunnan ja potilaiden kirjeen johdosta, joka koski vanhusten ja vammautuneiden pääsyn edistämistä joukkoliikennevälineisiin, kaupunginhallitus ilmoitti syyskuussa 1971 antaneensa palolaitoksen tehtäväksi hankkia erityiskalustoa vaikeavammaisten kuljetusta varten (24.1. 288 §).

Kivelän ja Hesperian sairaalain hammaslääkärin virka jätettiin täyttämättä ja sairaaraaloihin palkattiin yhteisesti konsultoiva hammaslääkäri Suomen Hammaslääkäriliiton ohjepalkkioiden mukaisin palkoin v:n 1972 loppuun (23.10. 2977 §).

Marian sairaala. Sisätautien osaston ylilääkärille prof. Carl August Hernbergille myönnettiin ero ylilääkärin virasta 1.1.1973 lukien (23.10. 2972 §).

Marian sairaalan sairaansijamääräksi vahvistettiin 417 siten, että 155 sisätautiosaston sairaansijaa on Laakson sairaalassa. Lääkintöhallituksen hyväksyttyä mainitun sairaansijajärjestelyn palkattiin tp. osastolääkäri valtion A 29 pl:n mukaisin kuukausipalkoin ajaksi 1.9.—31.12. (26.6. 1983 §, 4.9. 2418 §, 25.9. 2667 §).

Ajaksi 1.9.—31.12. palkattiin neljä 13. pl:n tilapäistä sairaanhoitajaa ja neljä 9. pl:n tilapäistä apuhoitajaa (19.6. 1809 §).

Hoitohenkilökunnan palkkaamiseksi osaaikatyöhön kriittisessä vaiheessa olevien potilaiden yövalvojiksi myönnettiin 60 000 mk (29.5. 1633 §).

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti hyväksyneensä sairaalan ensiapupoliklinikan laajennuksen perustamis- ja toimintasuunnitelman ja kaupunginhallitus hyväksyi ko. poliklinikan laajennuksen 28.1.1971 päivätyt pääpiirustukset (21.2. 611 §, 11.12. 3519 §, 5.6. 1713 §).

Sosiaali- ja terveysministeriö oli hyväksynyt Marian sairaalan laajennussuunnitelman saatuaan lisäselvityksen ko. suunnitelman soveltuvuudesta kansanterveystyön vastaaviin suunnitelmiin. Niiden mukaisesti Lauttasaaren yhteiskoulun entiseen kiinteistöön perustettaisiin 100 sairaansijaa käsittävä yleislääkärijohtoinen hoito-osasto väliaikaisena v:n 1973 loppuun, mihin mennessä kaupungin olisi selvitettävä toiminnan liittyminen kansanterveyslaissa tarkoitettuun sairaan- ja terveydenhoitoon. Boijen sairaalan 10 sairaansijan vuokrauksen osalta suunnitelma hylättiin. Kaupunginhallitus tyytyi päätökseen (6.3. 773 §, 2.10. 2735 §).

Lauttasaaren osaston kiinteistömenoja varten myönnettiin 132 510 mk (31.1. 386 §).

Leikkausosaston laajentamisen ja toimin-

nan tehostamisen yhteydessä tarvittavia kalustohankintoja varten myönnettiin 96 790 mk (20.3. 887 §, 20.11. 3281 §).

Apuhoitaja Mirja Lehto oli ikälisää koskevassa asiassa toimittanut hakemuksensa lääninhallitukselle, joka päätti olla ottamatta asiaa tutkittavaksi, koska kaupungin virkasäännön mukaan palkkalautakunta ratkaisee lasketaanko ikälisään oikeuttavaksi palvelusajaksi aika, jonka viranhaltija on ollut toisen kunnan palveluksessa työsopimussuhteessa samankaltaisissa tehtävissä. Korkein hallinto-oikeus hyväksyi päätöksen (3.1. 82 §, 12.6. 1794 §, 25.9. 2660 §).

Palkkalautakunta myönsi 1.9.1971 tekemällään päätöksellä Marian sairaalan erikoissairaanhoitaja Kirsti Mäkelälle 50%:n palkkaedut hänelle osaston- ja apulaisosastonhoitajien täydennysoppijaksolle osallistumista varten myönnetyn virkavapauden ajalta. Tätä päätöstä palkkalautakunta muutti 10.11. 1971 tekemällään päätöksellä siten, että anojalle myönnettiin virkavapauden ajalta 20%:n palkkaedut, koska hän ei ollut suorittanut erikoissairaanhoitajille ja apulaisosastonhoitajille tarkoitettua erikoiskoulutusta, mitä oli pidetty edellytyksenä 50%:n palkkaetujen maksamiselle, vaan oli saanut erikoissairaanhoitajan pätevyyden lääkintöhallituksen päätöksellä pelkästään työkokemuksen nojalla. Mäkelä valitti asiasta kaupunginhallitukselle. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi oikeuskäytännössä katsotun, että kunnallisten viranomaisten päätökset, joilla joillekin henkilöille perustetaan oikeuksia tai suodaan etuja eivät ole peruutettavissa eikä muutettavissa eikä palkkalautakunta niin ollen olisi saanut muuttaa aikaisempaa päätöstään asianomaisen vahingoksi. Täten kaupunginhallitus päätti kumota palkkalautakunnan 10.11.1971 tekemän päätöksen ja jättää voimaan asiasta 1.9.1971 tehdyn päätöksen (10.4. 1120 §).

Vuonna 1970 kuollut rakennusmestarinleski Agnes Udd jätti testamentillaan omaisuutensa Marian sairaalalle. Kun hänen puolisonsa Matias Udd kuoli jo v. 1921, eikä pesää, johon sisältyi eräitä kiinteistöjä, silloin selvitetty, oli pesänselvittäjä määrättävä selvittämään myös rak.mest. Uddin kuolinpesä. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa pyytämään, että Helsingin raastuvanoikeus määräisi edesmenneen rak.mest. Matias Uddin pesänselvittäjäksi ja Uddin puolisojen pesänjakajaksi vanhemman oikeusneuvosmies Henrik Boehmin (10.4. 1123 §, v:n 1970 kert. s. 185).

Malmin sairaala. Valtion B 1 palkkausluokkaan kuuluvaan röntgenylilääkärin virkaan valittiin lääket.lis. Mauno Vesanto (28.2. 692 §, 6.3. 777 §).

Sairaalan fysikaaliselle osastolle palkattiin työsopimussuhteeseen apuhoitaja 9.pl:aa vastaavin palkkaeduin ajaksi 1.6.—31.12. (8.5. 1399 §).

Seuraavat tilapäiset viranhaltijat palkattiin Malmin sairaalaan ajaksi 1.9.—31.12.: A 24 pl:n apulaislääkäri, kaksi 13. pl:n sairaanhoitajaa ja 13. pl:n laboratoriohoitaja (19.6. 1809 §).

Itäinen lääkäriasema. Kaupunginhallitus määräsi, muuttaen 1969 tekemäänsä päätöstä, että itäinen lääkäriasema on hallinnollisesti ja taloudellisesti sairaalaviraston alainen ja että sen tukisairaalana kirurgian ja sisätautien osalta toimii Marian sairaala toistaiseksi ja kauintaan siksi, kunnes itäinen sairaala valmistuu (12.6. 1795 §).

Lääkäriaseman hankintoja sekä käyttömenoja varten myönnettiin 2 mmk ajaksi 1.1.—30.6. sekä 2 036 700 mk ajaksi 1.7.—31.12. (14.2. 543 §, 6.11. 3129 §).

Kaupunginhallitus päätti, että lääkäriaseman vastaavan lääkärin palkkausluokka olisi 1.1.1972 lukien valtion B 1 pl. sekä että laitoksen johtamisesta saadaan maksaa palkkiona 1.1.1973 lukien 300 mk/kk (3.1. 87 §, 13.11. 3199 §).

Lääkäriasemalle palkattiin seuraavat tilapäiset viranhaltijat: ajaksi 24.3.—31.12. toimistoapulainen (9. pl.), — ajaksi 1.5.—31.12.

kaksi puhelunvälittäjää, joista toinen osa-aikainen (8. pl.), — ajaksi 1.11.—31.12. kemisti (A 29 pl.), varastonhoitaja (10. pl.) ja toimistoapulainen (8. pl.), — ajaksi 1.12.— 31.12. kolme osastonhoitajaa (17. pl.), vastaava lääkintävoimistelija (17. pl.) ja erikoissairaanhoitaja (15. pl.). Työsopimussuhteeseen palkattiin kone-esimies (18. pl.) 1.5. alkaen ja vastaava sähköasentaja (16. pl.) 1.10. alkaen (17.4. 1182 §).

Elintarvikekeskusta kehotettiin järjestämään itäiselle lääkäriasemalle henkilökuntaruokailu ja kahviautomaatteja (20.3. 888 §).

Valtuutettu Ilkka Taipale esitti itäisen sairaalan toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa koskevassa kirjeessään, että sairaala on ylimitoitettu laadullisesti ja määrällisesti kaupungin järkevän terveyden- ja sairaanhoidon kannalta. Kaupunginhallitus päätti lähettää tässä vaiheessa vt. Taipaleelle hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan lausunnon, jossa laajasti perusteltiin suunnitteluohjelmaa ja kiinnitettiin huomiota siihen, että rakentaminen tapahtuisi vaiheittain. Saatuaan kaikki suunnitelmaa koskevat lausunnot kaupunginhallitus ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi (10.1. 155 §).

Hesperian sairaala hyväksyttiin opetussairaalaksi lastenpsykiatrian alalla (23.5. 1566 §, 7.8. 2088 §).

Sairaalan sairaansijamäärä vahvistettiin 1.1.1972 lukien 628:ksi ja puoliavoimien hoitopaikkojen määrä 186:ksi sekä 1.11. lukien sairaansijamäärä 604:ksi ja puoliavoimien hoitopaikkojen määrä 228:ksi (7.2. 455 §, 6.3. 771 §, 9.10. 2814 §, 6.11. 3131 §).

Lääkintöhallitus suostui erikoissairaanhoitajan palkkaamiseen mielenterveyslääkkeiden käytön, niillä saadun hoitotuloksen ja sivuvaikutusten seuraamista varten (13.3. 839 §, 14.8. 2175 §).

Ehkäisevän työterveydenhuollon aloittamista varten palkattiin 15.10. lukien työsopimussuhteeseen toimistoapulainen 9. pl:aa vastaavalla kuukausipalkalla (18.9. 2593 §).

Kylvettäjä (7. pl.) Kirsti Vuori siirrettiin 5. pl:aan kuuluvaan sairaala-apulaisen virkaan 13.9. lukien. Henkilökohtaisen palkanlisän suorittamisesta tehtäisiin esitys valtuustolle (11.12. 3524 §).

Psykologiharjoittelijoiden palkkauksen järjestämiseksi 31.10.1972 saakka myönnettiin kaupunginhallituksen 29.11.1971 tekemän päätöksen mukaisesti enintään 13 992 mk (20.11. 3282 §).

Sairaalan B-tornitalon osastojen henkilökunta sai oikeuden käyttää kokeilunluonteisesti v:n 1973 ajan virkapukujen sijasta omia mekkoasuja, joiden huollosta henkilökunta itse vastaa (20.11. 3286 §).

Sairaalalautakunta suoritti Helsingin sairausvakuutustoimistolle 144 mk:n suuruisen korvauksen eräälle sairaalan potilaalle maksetuista päivärahoista (yjsto 11.4. 5673 §).

Nikkilän sairaala. Kaupunginhallitus kumosi apulaisylihoitaja Hilkka Pranttilan valituksen johdosta sairaalalautakunnan tekemän päätöksen valt.kand. Kauko Virtasen valitsemisesta sairaalan talouspäällikön virkaan (27.11. 3347 §).

Lääkintöhallitus ilmoitti hyväksyneensä sairaalakäyttöön Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 32 (7.2. 456 §, 24.4. 1256 §).

Uuden 200-paikkaisen osastorakennuksen rakentamisesta sairaalan alueelle luovuttiin (7.8. 2087 §).

Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 10 suunnittelua varten myönnettiin enintään 80 000 mk (28.8. 2340 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sairaalan pohjavedenottamon suoja-aluesuunnitelman kehottaen kaupunginkanslian lainopillista osastoa pyytämään, että Länsi-Suomen vesioikeus määräisi suunnitelman mukaisen suoja-alueen pohjavedenottamosta saatavan veden suojelemiseksi pilaantumiselta (31.1. 383 §).

Sähkölaitokselta siirrettiin Nikkilän sairaalalle porrasauto ja palolaitokselta sairaalan hallintaan paloauto siihen kiinteästi kuuluvine välineistöineen (yjsto 26.1. 5185 §, 11.4. 5675 §).

Röykän sairaalan rakennuksen n:o 1 peruskorjauksen huonetilaohjelma hyväksyttiin (7.2. 454 §).

Piritan sairaalan perustamiskustannuksiin saatu valtionapu 72 250 mk, päätettiin palauttaa mielisairasasetuksen 49 §:n mukaisesti, koska hoitolaitos oli v. 1970 lopettanut toimintansa (7.2. 457 §).

Psykiatrisen avohoidon kehittämistä koskevassa kirjeessään lääkintöhallitus totesi psykiatrisen terveydenhuollon muodostuneen liian sairaalakeskeiseksi. Tehostamalla psykiatristen huoltotoimistojen työskentelyä, järjestämällä psykiatrisia palveluja yleissairaaloiden yhteyteen, kiinnittämällä huomiota hyvin organisoituun kotisairaanhoitoon sekä asuntolatoimintaan parannettaisiin avohoitomahdollisuuksia, jotka olivat tässä tilanteessa riittämättömät. Suojatyötoiminnan tarve ja mahdollisuudet olisi selvitettävä, samoin lasten psykiatristen palvelusten puutteellisuus. Lääkintöhallitus pyysi suunnitelmaa psykiatrisen avohoidon kehittämiseksi vuosien 1972—1976 aikana.

Hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan pohjoisen alueen psykiatrisen huoltokeskuksen suunnittelua varten asettama työryhmä sai työnsä valmiiksi 1969 sekä laati samalla kokonaissuunnitelman kaupungin psykiatrisen sairaanhoidon järjestämiseksi. Suunnitelmassa arvioitiin eri hoitomuotojen tarve vuoteen 1983 mennessä, jolloin kaupungin väkiluvun laskettiin olevan 600 000. Ohjelman mukaan sairaansijoja olisi vähennettävä 162 paikalla, puoliavoimen ja avohoidon lisääntyessä. Päiväsairaanhoitopaikkoja tulisi 166 lisää ja kotihoito laajenisi kolminkertaiseksi. Asuntolapaikkojen määrää lisättäisiin 135:llä sekä poliklinikkatoiminta laajennettaisiin kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna.

Kaupunginhallitus lähetti lääkintöhallitukselle hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan, sairaalalautakunnan ja kaupunginallituksen kasvatusneuvolajaoston asiasta antamat lausunnot, joissa esitettyjen suuntaviivojen pohjalta avohoitoa pyrittäisiin kehittämään vuosien 1972—1976 aikana (24.1. 297 §).

Tuberkuloosin vastustamistyön ja hoidon uudelleen järjestelyä pohtineen komitean mietinnössä korostettiin, että tuberkuloosin hoidossa olisi pyrittävä yhä enemmän avohoitoon.

Mietinnössä pyrittiin selvittämään sairaansijojen tarve sekä kiinnitettiin huomiota potilaiden sosiaaliseen asemaan, joukkotarkastusten suorittamiseen, lääkärikoulutukseen ym.

Kaupunginhallitus antoi lääkintöhallitukselle sairaalalautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon, jossa todettiin, että mietinnössä esitettyä keskuspoliklinikkaa koskevalta osalta tilanne on ollut Helsingissä jo kauan ehdotetun kaltainen, koska täällä toimii vain yksi tuberkuloositoimisto, joka sijaitessaan Laakson sairaalan yhteydessä voi käyttää hyväkseen keskussairaalatasoa vastaavia röntgen- ja laboratoriopalveluksia (5.6. 1714 §).

Laakson sairaala. Lääkintöhallitus vahvisti Laakson sairaalan sairaansijamääräksi 372 siten, että 217 on tuberkuloosi- ja keuhkoosaston sairaansijoja ja 155 Marian sairaalalle kuuluvia sisätautien sairaansijoja (26.6. 1983 §, 25.9. 2667 §).

Laakson sairaalan laajennuksen suunnittelua varten myönnettiin enintään 70 000 mk (28.8. 2340 §) sekä läntisen potilasrakennuksen viimeistelytöitä varten 456 000 mk (8.5. 1400 §).

Sairaalalautakunta oikeutettiin siirtämään Laakson sairaalan hallinnollinen kirjanpito kokeilunluonteisesti tietojenkäsittelykeskuksen hoidettavaksi ja ko. tarkoitukseen myönnettiin 15 100 mk (26.6. 1895 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääninhallituksen päätöksiin, jotka koskivat Laakson sairaalan sisätautiosastojen kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavustusta v. 1964 sekä sairaalan kunnossapito- ja käyttökus-

tannusten valtionavustusta v. 1965 ja 1967 (21.2. 614, 615 §, 18.12. 3609).

Helsingin yliopistollinen keskussairaala. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton lähettämien laskujen mukaisesti keskussairaalaliitolle suoritettavien v:n 1972 pääomamenojen kolme ennakkoerää vastaavasti 10.1., 10.4. ja 10.7. mennessä yht. 1 609 082 mk sekä v:n 1969 ja 1970 tileiltä laskujen mukaisesti yhteensä 1 728 320 mk (10.1. 157 §, 4.4. 1048 §, yjsto 5.7. 6207 §, 18.10. 6729 §).

Samaten rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan viimeistään 11.11. mennessä sairaalan hoitopaikkoihin v:n 1971 aikana käytetyistä perustamiskustannuksista kaupungin varaamien sairaansijojen osalta 683 mk (28.8. 2341 §).

Yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitus ilmoitti keskussairaalaliiton ostaneen 19.6. Syöpäsäätiöltä Radium-kodin. Lääkintöhallitus vahvisti Radium-kodin sairaansijamääräksi 60. Keskussairaalan kokonaissairaansijamäärä oli 1.7. lukien 3 237. Liittohallitus vahvisti em. sairaansijojen käyttöoikeuden jakautumisen 1.7. lukien siten, että kaupungin osuus oli 1 777, muiden jäsenkuntien 718 ja ulkokuntalaisten 742 sairaansijaa (4.9. 2414 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi keskussairaalaliiton liittohallituksen ilmoitukset tilintarkastajien vaalista ja hallintojohtajan viran täyttämisestä. Hallintojohtaja Asteljoen siirryttyä eläkkeelle valittiin virkaan 1.8.1973 alkavaksi 5-vuotiskaudeksi lääket. ja kir.tri Ilkka Väänänen (4.12. 3434 §).

Lääkäriambulanssitoiminnan jatkaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitukselle, että lääkäriambulanssitoimintaa jatkettaisiin Meilahden sairaalan päivystyspoliklinikan yhteydessä liittohallituksen esityksen pohjalta kaupungin kustantamana ja että kaupunginhallitukselle tehtäisiin yksityiskohtainen esitys toimintaan liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista. Sairaalalautakuntaa kehotettiin huolehtimaan lääkäriambulanssitoimintaan liittyvistä neuvotteluista, sopimuksen laatimisesta ja muusta asian valmistelusta sekä tekemään kaupunginhallitukselle esitykset tarvittavista määrärahoista (17.1. 250 §, 24.1. 298 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että tämä vastaanottaisi Suomen Sydäntautiliiton kaupungille lahjoittaman sydänambulanssin myöhemmin tehtävässä esityksessä tarkemmin ilmoitettuine välineistöineen (6.3. 778 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kirjeen, jossa Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitus ilmoitti hyväksyneensä sopimuksen lääkäriambulanssitoiminnan järjestämisestä, antoi toimintaohjeita ja ilmoitti, että Meilahden sairaalan sydäntutkimusosaston osastonylilääkäri Pentti Siltanen oli nimetty lääkäriambulanssitoiminnan yhdysmieheksi keskussairaalan puolesta (4.9. 2415 §).

Kätilöopisto. Ammattikasvatushallitus pyysi lausuntoa Kätilöopiston ja Kätilöopiston sairaalan välisistä huonetilojen vaihdosta, jonka avulla vajaakäytössä oleville huonetiloille saataisiin tarkoituksenmukaisempi käyttö. Kaupunginhallituksella ei ollut huomauttamista ko. vaihtoa vastaan. Opetusministeriö hyväksyi asiaa koskevan sopimuksen 1.11.1972 ja kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä sen (18.9. 2591 §, 4.12. 3433 §).

Lääkintöhallitus totesi kirjeessään, ettei ollut tarkoituksenmukaista, että valtio jatkuvasti hoitaisi Kätilöopiston sairaalaa, kun yleissairauksien hoitamiseksi tarvittavan sairaalahoidon järjestäminen oli säädetty kunnille kuuluvaksi tehtäväksi. Koska kaupunki tarvitsi lisää sairaansijoja, olisi lääkintöhallituksen mielestä ollut aiheellista selvittää mahdollisuudet siihen, että ko. sairaala siirtyisi kaupungille.

Sairaalalautakunta totesi lausunnossaan, että taloudelliselta kannalta sairaalaa koskeva sopimus oli kaupungille edullisempi kuin

sellaiset uudet sopimukset, jotka perustuisivat voimassa olevan sairaalalainsäädännön periaatteelle. Lisäksi oli ilmeistä, että kaupungin tai mahdollisen kuntainliiton omistamana sairaalan käyttökustannukset nimenomaan henkilökunnan osalta tulisivat kasvamaan. Sairaanhoidollista lisäkapasiteettia ei ilmeisesti saataisi paljoa lisää, koska kaupunki jo käytti sekä sairaalan että poliklinikan koko kapasiteetista 2/3 ja koska sairaalan muita käyttäjäkuntia ei ilmeisesti lähitulevaisuudessa saataisi luopumaan sairaalan käytöstä. Sairaala on kuitenkin kaupungille niin tärkeä, että mikäli valtion toimesta sairaalan omistus-, käyttö- tai maksusuhteita vastaisuudessa muutettaisiin, kaupungin olisi pyrittävä varmistamaan käyttöoikeutensa sairaalaan vähintään entisessä laajuudessa.

Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta totesi, ettei kaupunki tulisi saamaan tästä ostosta ainakaan välitöntä hyötyä. Sairaalan saneeraus tulisi huomattavan kalliiksi. Pyrkimys lääketieteen erikoisalojen entistä läheisempään yhteistyöhön ei toteutuisi, koska kaupungin omat synnytyspaikat keskittyisivät ko. kiinteistöön, ilman että sinne voitaisiin sijoittaa riittävän monipuolista naisten- ja lastentautien tutkimus- ja hoitomahdollisuutta.

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lääkintöhallitukselle, että kaupunki oli valmis neuvottelemaan Kätilöopiston sairaalaan liittyvistä järjestelyistä ja että Espoon kaupungin ja Vantaan kauppalan edustajien tulisi osallistua näihin neuvotteluihin. Kaupungin puolesta nimettiin neuvottelijoiksi apul.kaup.-joht. Aarne K. Leskinen ja sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksanen (9.10. 2817 §, 16.10. 2884 §).

Kellokosken sairaala. Vantaan kauppalanhallituksen tiedustelun johdosta päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki tässä vaiheessa voinut myydä sen käytössä olevia Kellokosken sairaalan sairaansijoja (17.1. 247 §).

Samoin päätettiin ilmoittaa Karjaan kauppalanhallitukselle, ettei kaupunki ollut halukas myymään *Meltolan sairaalan* sairaansijoja (27.3. 975 §).

Sairaalalautakunta oikeutettiin suorittamaan *Boijen sairaalan* sairaansijojen vuokraamisesta aiheutuneet menot (21.2. 608 §).

Toipilaskoti Jokelan toipilaspaikkojen käyttämisestä aiheutuviin kustannuksiin kekehotettiin sairaalalautakuntaa käyttämään enintään 310 000 mk (14.2. 488 §).

Veikkolan parantola. Suomen Mielenterveysseura anoi avustusta parantolan potilaiden jälkihoitotoimintaa varten. Kokeilunluonteisena aloitettu toiminta oli sittemmin muodostunut pysyväksi.

Sairaalalautakunta totesi lausunnossaan seuran jo saaneen kertomusvuonna avustusta sekä Veikkolan parantolan toimintaa että itsemurhapreventiokeskuksen toimintaa varten. Kun lisäksi psykiatrisen huoltotoimiston yhteydessä toimi kaupungin oma jälkihuoltotoimisto, katsoi kaupunginhallitus, ettei anomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (6.3. 772 §).

Sairaalalautakunta esitti sopimuksen tekemistä Suomen Mielenterveysseuran kanssa psykiatristen potilaiden lyhytaikaisesta kuntoutushoidosta Veikkolan parantolassa. Kaupunginhallitus päätti, ettei esitys antanut siinä vaiheessa aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että lääkintöhallitukselta tiedusteltaisiin, saataisiinko Veikkolan parantolan ja työklinikan käytöstä ko. sopimuksen perusteella aiheutuviin kustannuksiin mielisairaslain mukaista valtionapua (16.10. 2880 §).

Jäsenmaksut. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan seuraavat jäsenmaksut: Paikallissairaalain Liitolle 53 880 mk, International Hospital Federationille v:n 1972 jäsenmaksun ja Tuberkuloosipiirien Liitolle 14 565 mk (yjsto 2.2. 5248 §, 9.2. 5282 §, 20.4. 5735 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Ruokailupalvelusten järjestäminen vanhuksille. Valtuutettu Lehtokoski ym. mainitsivat kirjeessään, että kaupungissa asuu paljon vanhuksia, jotka elävät kansaneläkkeen tai muun pienen eläkkeen varassa ja joutuvat tyytymään yksipuoliseen ravinneköyhään ruokaan. Koska kuitenkin olisi välttämätöntä, että vanhukset voisivat ainakin kerran päivässä nauttia lämpimän aterian, kirjeen lähettäjät ehdottivat, että kaupunginhallitus tutkisi mahdollisuuksia aloittaa maksua vastaan helsinkiläisissä kansakouluissa lämpimän ruoan tarjoilu ko. vanhuksille.

Huoltolautakunta mainitsi, että ateriapalvelua on järjestetty toistaiseksi vain yhdessä kaupungin omistamassa vanhusten asuintalossa. Pääosa vanhuksista asuu kuitenkin omissa kodeissaan ja heitä varten lautakunta on suunnitellut vanhusten päiväkoti-palvelukeskusten verkostoa. Lautakunta ehdotti, että tehtäisiin tutkimus eläkeläisten ateriapalvelun tarpeesta Kantakaupungin eteläisessä osassa, Töölössä ja Kalliossa.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta katsoi, ettei vanhusten ruokailua kouluissa voitaisi toteuttaa ennen perusteellisia kokeiluja. Koulun ruokailutilojen toiminnan ja kiinteän välineistön asettamien rajoitusten vuoksi vanhusten ruokailu laajassa mitassa koulutiloissa olisi tuskin koskaan mahdollista.

Elintarvikekeskuksen lautakunta ilmoitti, ettei ko. toiminta kuulunut elintarvikekeskuksen johtosäännön mukaan keskuksen toimintapiiriin.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje tässä vaiheessa antanut aihetta muuhun, kuin että valtuutettu Lehtokoskelle lähetettiin jäljennökset asianomaisista lausunnoista (14.2. 537 §).

Valtuutettujen Katajavuoren ja Paasivuoren kiinnitettyä myöhemmin huomiota samaan asiaan, päätti kaupunginhallitus kehottaa huoltolautakuntaa laatimaan suunnitelman vanhusten ateriapalvelun tutkimiseksi ja tekemään asiassa tarvittavat esitykset (15.5. 1477 §).

Vanhusten asunto-olot. SKDL:n valtuustoryhmä esitti, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kaupungin omistuksessa olevien uusimpien vanhusten asuintalojen vuokrien alentamiseksi esim. Riistavuoren vanhusten asuintalon vuokrien tasolle sekä kehottaisi 400-vuotiskotisäätiön hallituksessa olevia edustajiaan toimimaan siten, että säätiön omistamien asuinhuoneistojen vuokrien korotuksista luovuttaisiin.

Huoltolautakunta totesi esityksen johdosta seuraavaa:

Pihlajamäen ja Pukinmäen vanhusten asuintalojen vuokrat olivat alle sen vuokratason, mitä Helsingissä yleensä noudatettiin vastaavanlaisen rakennus- ja varustetason omaavien pienhuoneistojen kohdalla.

Helsingissä oli kotioloissa asuvia yli 65-vuotiaita henkilöitä n. 47 000, joista vain n. 700 oli voinut saada asunnon huoltolautakunnan alaisissa vanhusten asuintaloissa.

Asuminen ko. vanhusten asuintaloissa oli palveluineen ja etuineen erityisesti vanhuksille tarkoituksenmukaista ja edullista, varsinkin kun kansaneläkejärjestelmään liittyvä asumistuki tasaa asumiskustannuksia. Mikäli vuokramenoja pienennettäisiin, pienenisivät myös vanhusten eläkkeet asumistuen vähenemisen johdosta.

Tämän vuoksi lautakunta katsoi, ettei ollut syytä mainittujen vuokrien alentamiseen valtuustoryhmän kirjeessä esitetyllä tavalla.

400-vuotiskotisäätiö mainitsi, että kaupungin säätiölle luovuttamien vanhusten asuntoloiden taloudenhoito perustuu säätiön sääntöjen mukaan itsekannattavaisuusperiaatteelle ja esitti, ettei kirjeen tulisi antaa aihetta ainakaan säätiön laillisesti vireille paneman vuokrankorotushankkeen estämiseksi.

Kaupunginhallitus päätti, ettei SKDL:n valtuustoryhmän kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että ryhmälle lähetettiin jäljennökset huoltolautakunnan ja Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön lausunnoista (3.1. 77 §).

Helsingin Sotaveteraanit esitti, että kaupunki valitessaan asukkaita omistamiinsa vanhusten asuintaloihin asettaisi etusijalle rintamasotilaat etenkin silloin, kun he olivat hakemustensa puolesta tasaveroisessa asemassa asuntojen muihin hakijoihin nähden.

Huoltolautakunta totesi, että Helsingissä vallinneen vaikean asuntopulan vuoksi se oli yleensä pystynyt osoittamaan asunnon alaisistaan vanhusten asuintaloista lähinnä vain häädetyille, asunnottomille, purettavissa taloissa asuneille tai vailla mukavuuksia olevissa asunnoissa asuneille vanhuksille. Valinnoissa oli kiinnitetty erityistä huomiota siihen, etteivät hakijat olleet pystyneet taloudellisista syistä tyydyttävästi muutoin järjestämään asuntoasiaansa. Lautakunta korosti, että em. valintaperusteita olisi edelleenkin noudatettava.

Asunnonjakotoimikunta katsoi, että valittaessa asukkaita ko. taloihin oli aiheellista asettaa rintamasotilaat etusijalle, kun jouduttiin suorittamaan ratkaisu muissa suhteissa tasavertaisten hakijoiden kesken.

400-vuotiskotisäätiö mainitsi, että sääntöjen mukaan asukkaaksi pääsemisen ehtona oli, että hakija oli 60 vuotta täyttänyt ja asunut ainakin viimeiset 20 vuotta Helsingissä. Asunnot on tarkoitettu vähävaraisille. Sääntöjen puitteissa asuntoja oli osoitettu myös sotaveteraaneille.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että yhdistykselle lähetettiin jäljennökset em. lausunnoista (26.6. 1974 §).

Kaupunginhallitus päätti, että vanhusten asunnoiksi tarkoitettujen pienhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden lunastamisessa asuntotuotantolainsäädännön mukaisen etuosto-oikeuden nojalla sekä niiden ostamisessa noudatetaan puheena olevan etuosto-oikeuden käyttämisestä ja osakkeiden ostamisesta annettuja määräyksiä ja että lunastetut tai tarkoitukseen muutoin hankitut huoneistot luovutettaisiin huoltolautakunnan hallintoon käytettäviksi varattomien tai vähävaraisten vanhusten asuntoloina.

Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin ryhtymään mahdollisuuksien mukaan toimenpiteisiin pienhuoneistoihin oikeuttavien osakkeiden hankkimiseksi kaupungille. Lisäksi kehotettiin vanhusten asuntokomitea II:a tehtäväänsä suorittaessaan myös selvittämään vanhuksille pienhuoneistojen osoittamisessa noudatettava menettely ja siinä sovellettavat periaatteet (11.12. 3515 §).

Huoltolautakunta. Kaupunginhallitus kehotti huoltolautakuntaa toimittamaan Kansaneläkelaitokselle selvityksen Laajasalon vanhusten asuintalon lopullisista rakennuskustannuksista ja rakennussuunnitelman noudattamisesta sekä vuosittain helmikuun loppuun mennessä tiedot asuintalon asukkaista ja asunnoista perittävistä vuokrista (10.4. 1084 §).

Kaupunginhallitus päätti alistaa tutkittavakseen huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten johtokunnan kokouksessaan 3.10. tekemän konsultaatiopalkkioiden väliaikaista järjestelyä koskevan päätöksen ja hyväksyä sen pantavaksi täytäntöön siten, että sitä sovellettaisiin lääkäreihin, jotka eivät olleet kaupungin palveluksessa ja kauintaan 31.12.1972 saakka (9.10. 2772 §).

Huoltolaitosten johtokunta oikeutettiin palkkaamaan alaisiinsa vanhustenhuoltolaitoksiin puheopetuksen antamista varten lääkärin osoittamille potilaille puheterapeutteja ja suorittamaan heille palkkiona 20 mk hoitotunnilta edellyttäen, ettei mainittua tuntikorvausta noudateta kokopäivätyössä (4.9. 2407 §).

Kaupunginhallitus päätti, että ulkopuolisilta harjoittelijoilta saadaan periä vanhustenhuoltolaitoksissa samat ateriavastikkeet kuin viranhaltijoilta (13.11. 3195 §).

Huoltolautakunta valitsi 29.5. Koskelan sairaskodin johtajan virkaan vastaanottokodin johtajan Hannu Timperin. Valinta tapahtui arvalla hakija Timperin ja talouspäällikkö Kauko Oittisen saatua vaalissa kummankin viisi ääntä. Ennen vaalia asian esittelijänä toiminut huoltotoimen toimitusjohtaja oli ilmoittanut haluavansa poistaa asian esityslistalta. Huoltolautakuntaa kehotettiin alistamaan em. päätös kaupunginhallituksen tutkittavaksi, koska asia oli otettu lautakunnan kokouksessa käsiteltäväksi ja ratkaistu ilman esittelijän ehdotusta. Tätä menettelyä, ottaen huomioon asian luonteen ja sen, että asia oli ensimmäistä kertaa lautakunnan esityslistalla, ei pidetty asianmukaisena. Kaupunginhallitus päätti kumota huoltolautakunnan kokouksessaan tekemän, sairaskodin johtajan viran täyttämistä koskevan päätöksen sekä palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi (5.6. 1659 §, 26.6. 1973 §).

Huoltolautakunnalle annettiin v:n 1972 talousarvioon merkityille siirtomäärärahoille käyttöoikeus huoltotoimen rakennusten perusparannuksiin (yjsto 9.2. 5278 §).

Huoltovirasto. 33. pl:aan kuuluvaan ensimmäisen apulaisjohtajan virkaan valittiin varat. Pekka Rantalainen 16.1. lukien ja 32. pl:aan kuuluvaan asiamiehen virkaan varat. Aila Vänttinen 1.5. lukien (3.1. 81 §, 17.4. 1172 §).

Huoltolautakunta ja huoltolaitosten johtokunta oikeutettiin ottamaan 178 virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä nykyisin hoitavat tilapäiset viranhaltijat (16.10. 2878 §).

Huoltovirasto oikeutettiin julkaisemaan 25. pl:aan kuuluvaa talouspäällikön virkaa koskeva hakuilmoitus erilliskuulutuksin valtuuston 12.2. 1969 tekemässä päätöksessä mainituissa lehdissä sekä Huoltaja-nimisessä lehdessä (yjsto 13.12. 7093 §).

Huoltovirastoon palkattiin vaikeimpia huoltotapauksia hoitamaan kaksi tilapäistä huoltotarkastajaa 20. pl:aa vastaavalla kuukausipalkalla ajaksi 1.7.1972—31.12.1973 ehdolla, että mainittuihin virkoihin määrättyjen huoltotarkastajien omat virat jätetään vastaavasti täyttämättä (19.6. 1869 §, 27.12. 3684 §).

Lääket. kand. Yrjö Kotilaiselle päätettiin suorittaa huoltoviraston sosiaalilääkärin tehtävien hoitamisesta sosiaalilääkärin vuosiloman aikana konsultaatioluonteisena peruspalkkiona 30 mk jokaiselta päivältä, jona hän osapäivätoimisesti tarpeen mukaan huolehtii sosiaalilääkärin tehtävistä sekä sen lisäksi ns. suppeista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 5 mk/kpl ja muista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 20 mk/kpl ehdolla, ettei niiden hoitaminen käytännössä supista Kotilaisen psykiatrisessa huoltotoimistossa ko. aikana viikottain suorittamaa työaikaa (yjsto 5.7. 6205 §).

Huoltotoimen toimistusjohtaja Usko Tiainen oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1973 loppuun saakka (7.2. 439 §).

Kaupunginhallitus päätti määrätä huoltoviraston keskustoimiston konekirjoittajan Maija-Liisa Hellströmin virantoimitusajaksi toistaiseksi maanantaisin klo 9.00—17.00 ja muina työpäivinä klo 9.00—16.30 sekä konekirjoittajien Pirkko Kovasen ja Seija Kivelän virantoimitusajaksi maanantasin klo 8.00—16.00 ja muina työpäivinä klo 8.00—15.30 (30.10. 3038 §).

Huoltolautakunta pyysi kaupunginhallituksen toimenpiteitä valtuuston 1967 kodinhoitajille suoritettavasta ateriakorvauksesta tekemän päätöksen muuttamiseksi siten, että ko. korvauksen suorittaminen myös huoltoviraston kodinhoitotoimiston palveluksessa oleville johtaville kodinhoitajille ja vanhusten jalkojenhoitajille olisi tullut mahdolliseksi. Edelleen lautakunta pyysi ateriakorvauksen korottamista 1.3.1970 lukien sairaaloiden ja huoltolaitosten viranhaltijain ruokavastikkeiden taksoja vastaavaksi, Huoltovirasto esitti, että myös kodinhoitoharjoittelijat sisällytettäisiin ateriakorvaukseen oikeutettuihin kodinhoitotoimiston työntekijäryhmiin.

Palkkalautakunta ilmoitti 25.11.1970 päät-

täneensä vahvistaa kodinhoitajille ja kotiavustajille suoritettavan ateriakorvauksen suuruudeksi 2.10 mk aterialta 1.3.1970 lukien. Ateriakorvauksen suorittaminen myös ko. viranhaltijoille olisi edellyttänyt kodinhoitotoiminnan ohjesäännön 6 §:n muuttamista.

Huoltolautakunta mainitsi, että ohjesääntöehdotuksen valtuustokäsittelyssä 10. pl:n kodinhoitajan virat muutettiin johtavan kodinhoitajan viroiksi. Koska heidän työnsä virkanimikkeen muutoksesta riippumatta jatkui entisellään, noudatettiin ateriakorvausten osalta entistä käytäntöä. Myöskin kodinhoitajaoppilaille oli suoritettu ateriakorvaukset. Palkkalautakunnan lausunnon tultua huoltoviraston tietoon, lopetettiin korvausten suorittaminen 1.11.1970 lukien. Huoltolautakunta esitti kuitenkin, ettei ko. virkailijoille ja toimihenkilöille sekä kodinhoitajaoppilaille jo maksettuja ateriakorvauksia perittäisi asianomaisilta takaisin.

Palkkalautakunta katsoi, että johtavan kodinhoitajan ja jalkojenhoitajan tehtävät eroavat niin paljon kodinhoitajan tehtävistä, ettei ateriakorvauksia voinut samalla perusteella maksaa. Kodinhoitajaoppilaiden osalta lautakunta puolsi tehtyä esitystä.

Kaupunginhallitus päätti, ettei huoltolautakunnan esitys ateriakorvausten suorittamisesta johtaville kodinhoitajille ja vanhusten jalkojenhoitajille antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että palkkalautakuntaa kehotettiin selvittämään ateriakorvausten käyttöön mahdollisesti liittyvät palkkaukselliset epäkohdat.

Samalla kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan suorittamaan 1.2.1972 lukien toistaiseksi huoltoviraston kodinhoitotoimiston määräämissä työkohteissa työskenteleville työsuhteisille kodinhoitajaoppilaille ateriakorvauksen noudattaen mitä mainitun korvauksen suorittamisesta kunnallisille kodinhoitajille on säädetty ja määrätty (3.1. 78 §).

Johtavat kodinhoitajat Irja Rautakallio ja Aili Riikonen valittivat palkkalautakunnan päätöksestä, jolla heille oli myönnetty 50% palkkaeduista virkavapauden ajalta, joka oli annettu johtavien kodinhoitajien koulutuskurssia varten. Viitaten aikaisempaan käytäntöön, jonka mukaan v. 1968 vastaavalle kurssille osallistuneet kodinhoitajat saivat täydet palkkaedut ja siihen, että heidän saatuaan ko. kursseilla pätevyyden nykyisiin virkoihinsa, kaupungilla olisi mahdollisuus saada valtionapu ko. virkojen palkkaukseen, valittajat pyysivät virkavapauden ajalta täydet palkkaedut. Palkkalautakunta puolsi täysien palkkaetujen myöntämistä. Huoltotoimen johtaja totesi palkkalautakunnan käsitelleen asiaa kahteen otteeseen ja päätyneen täysin erilaisiin tuloksiin. Aikaisemman käytännön perusteella huoltotoimen johtaja kannatti täysien palkkaetujen myöntämistä. Kaupunginhallitus kumosi palkkalautakunnan aikaisemmin tehdyn päätöksen ja myönsi asianomaisille täydet palkkaedut virkavapauden ajalta (6.3. 767 §).

4. huoltotoimiston kassanhoitajalle saatiin maksaa ilmeisesti erhesuorituksesta aiheutuneen 100 mk:n suuruisen vahingon osittaisena korvauksena 70 mk (yjsto 10.5. 5843 §).

8. ja 9. huoltotoimistojen yhteisiin odotustiloihin tulevan lasten leikkinurkkauksen välineistön hankkimista varten saatiin käyttää enintään 1 000 mk (yjsto 17.5. 5919 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi huoltolautakunnan toipilasraha-anomuksen hylkäämispäätöstä koskevan valituksen sekä päätti jättää käsittelemättä lautakunnan asuntohakemuksen hylkäämispäätöstä koskevan valituksen, koska valitus oli tehty liian myöhään (17.4. 1176 §, 7.8. 2084 §).

Lääninhallitus pyysi selvitystä huoltoviraston siivoojalle Aune Jukaselle perusteettomasti suoritetun sotilasavustuksen perimisasiassa. Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa antamaan lääninhallitukselle pyydetyn selvityksen ja siinä yhtymään huoltoviraston Jukaseen kohdistamaan korvaushakemukseen sekä esittämään, että kaupunki on valmis tilittämään Jukaselta mahdollisesti takaisin saamansa so-

tilasavustuksen edelleen valtiolle, sitä mukaa kuin korvausta häneltä saadaan perityksi (23.5. 1565 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi useita eri huoltotoimistoissa tapahtuneita järjestyshäiriöitä ja vahingontekoja, niihin tehtyjä murtoja, kodinhoitotoimistossa tehdyn varkauden sekä etsintähuoltoon käytetyn auton anastamisen (yjsto 23.2. 5368 §, 11.4. 5667, 5669 §, 17.5. 5921, 5922 §, 28.6. 6153 §, 11.10. 6717, 6718 §, 1.11. 6846 §, 22.11. 6974, 6975 §).

Tilapäismajoitustoiminta. Huoltovirasto oikeutettiin luovuttamaan 6. huoltotoimiston huonetiloista tarpeelliset toimisto- ja asiakastilat ym. vuokravastikkeeetta tilapäismajoitustoimintaa ohjaavan yhteistyöelimen käyttöön ajaksi 1.10.1972—15.5.1973 entisin ehdoin (yjsto 13.9. 6571 §, v:n 1971 kert. s. 181).

Alkoholistien suojatyökokeilu. Huoltotoimen toimitusjohtaja oli asettanut työryhmän selvittämään alkoholistien työhönsijoitusongelmia. Työryhmä katsoi, että ainakin 20—25 miesalkoholistille olisi kiireellisesti järjestettävä kokeiluluontoisesti suojatyömahdollisuuksia. Kokeilu olisi järjestettävä huoltosuhteisena ja alkoholisteja olisi pidettävä suojatyössä vain lyhyitä aikoja, minkä jälkeen he hankkiutuisivat normaaliin työhön. Kaupungin sisäisten työkohteiden selvittämiseksi oli käyty neuvotteluja. Huoltolautakunta ehdotti, että 10 miestä sijoitettaisiin liikennelaitoksen Ruhan halleille linja-autojen pesuun ja 10 miestä Mätäojan raivaus- ja perkaustöihin.

Liikennelaitos ilmoitti, että linja-autojen pesu on kahdessa vuorossa suoritettavaa pakkotahtista urakkatyötä, johon sisältyy myös autojen siirtäminen. Kun lisäksi laitoksen työmailla oli esiintynyt alkoholin käyttöä, minkä johdosta oli jouduttu laitoksen palveluksessa olleita miehiä irtisanomaan, ei alkoholistien tuominen nimenomaan liikenteen ja liikennelaitoksen piiriin olisi ollut paras mahdollinen tapa näiden henkilöiden työllistämiseen.

Rakennusvirasto mainitsi, että Mätäojan perkaustyö on märkää ja sitä joudutaan suorittamaan osittain myös vedessä seisten.

Kaupunginhallitus päätti, ettei huoltolautakunnan esitys antanut aihetta toimenpiteisiin, mutta kehotti lautakuntaa tutkimaan mahdollisuuksia alkoholistien suojatyökokeilun suorittamisesta joissakin muissa kaupungin työkohteissa (20.3. 880 §, 8.5. 1390 §).

Kaupungin työntekijöiden ja viranhaltijain alkoholiongelma. Alkoholitutkimussäätiö ja Alkoholipoliittinen tutkimuslaitos suosittelivat erityisen hoitoonohjaussuosituksen hyväksymistä ja käytäntöön soveltamista kaupungin työkohteissa ja virastoissa.

Huoltolautakunta katsoi, että hoitoon hakeutumiseen vaikuttaa huomattavasti myös se, että alkoholiongelmaiset eivät uskalla puhua esimiehilleen ongelmastaan ja ko. hoidon tarpeestaan pelätessään joutuvansa ongelmansa ilmitulon vuoksi työpaikallaan välittömiin tai vastaisiin vaikeuksiin. Lautakunta piti aiheellisena, että ko. henkilöiden hoitoonohjaus pyrittäisiin järjestämään työmarkkinakeskusliittojen keskeisen tunnistamis- ja hoitoonsaattamisohjelman käsittävän sopimuksen puitteissa. Koska tällaisen sopimuksen toteuttaminen oli vielä alkuvaiheessa, lautakunta esitti, että virastoja ja laitoksia kehotettaisiin valvomaan, että työpaikoilla noudatetaan kaupunginhallituksen 1969 antamaa suositusta.

Henkilöasiainjaosto totesi, että em. suositus sisältää pääpiirteittäin samat asiat kuin ko. sopimusluonnos ja piti suositusta riittävänä siksi kunnes voitaisiin päästä sopimusmenettelyyn laajemmissa puitteissa.

Kaupunginhallitus päätti, että asia ei antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kaikkia virastoja ja laitoksia muistutetaan kaupunginhallituksen alkoholiongelmaisten viranhaltijain ja työntekijäin hoitoon ohjaamisesta 17.3.1969 tekemän päätöksen sisällöstä (28.8. 2329 §).

Työtupien johtokunta oikeutettiin ottamaan 11. pl:n askartelutyönohjaajan virkaan

ja 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet tilapäiset viranhaltijat 1.1. 1973 lukien (6.11. 3123 §).

Ulkosuojavaatteiden huoltoa koskevassa esityksessään työtupien johtokunta mainitsi, että ulkosuojavaatteiden hankinnoissa on keskitetysti voitu valvoa kaupungin etua sen jälkeen kun niiden hankinta on suoritettu em. johtokunnan toimesta. Työtupien johtokunta esitti, että ulkosuojavaatteiden pesetys ja huolto järjestettäisiin hoidettavaksi keskuspesulan ja työtupien toimesta.

Kaupunginhallituksen järjestelytoimisto totesi, että johtokunnan esittämä järjestelmä olisi huomattavasti vuokraukseen perustuvaa järjestelmää kalliimpi sekä katsoi, että huollon järjestämisessä oli kaksi vaihtoehtoa:

1) toteutetaan ulkosuojavaatteiden huolto työtupien johtokunnan esittämällä tavalla, jolloin niitä käyttävät virastot ja laitokset maksaisivat käyvän vuokran ja kaupunki korvaisi huoltomäärärahoista työtuville mahdollisesti koituvan tappion, tai

2) siirrytään asteittain yksityisten suojavaatevuokraajien käyttöön siten, että virastot ja laitokset käyttävät nykyisen käytännön mukaisesti hankkimansa suojavaatteet loppuun.

Työtupien johtokunta esitti näin ollen, että ulkosuojavaatteiden lainaustoiminta siirrettäisiin työtupien tehtäväksi kaikkien virastojen ja laitosten osalta lukuun ottamatta sähkölaitosta.

Huoltolautakunta katsoi, että osatyökykyisten työllistämisen kannalta suojavaatteiden huolto- ja lainaustoiminta olisi erittäin sopiva toiminnanmuoto, eikä tällöin voida pitää kiinni itsekannattavuuden periaatteesta.

Hankintaneuvottelukunta esitti, että suojavaatteiden pesu pyrittäisiin suorituttamaan keskuspesulassa, niiden korjaus työtuvilla, vuokrauksesta olisi luovuttava ja hankinta suoritettava työtupien välityksellä.

Kaupunginhallitus päätti kehottaa ulkosuojavaatteita käyttäviä virastoja ja laitoksia suorituttamaan mahdollisuuksien mukaan vaatteiden pesu keskuspesulassa sekä niiden korjaaminen työtuvilla. Työtupien johtokuntaa kehotettiin pyrkimään suojavaatteiden korjaustoiminnan nopeuttamiseen mm. selvittämällä mahdollisuudet työn koneellistamiseksi (6.3. 766 §).

Työtupien johtokunta oikeutettiin myymään verho-osastolle kertyneet kankaiden jätepalat, yhteensä n. 1000 m, alennetuin hinnoin yksityisille siten, että alennusprosentti oli 20—70 riippuen kankaan laadusta (yjsto 19.1. 5125 §).

Korjausosastolla tapahtunut varkaus merkittiin tiedoksi (yjsto 29.11. 7022 §).

Huoltolaitokset. Kaupunginhallitus päätti, että Roihuvuoren, Riistavuoren ja Suursuon vanhainkodeissa saatiin järjestää valtuuston 12.1. vahvistamien talonmiesten työaikamääräysten 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu talonmiesten varallaolo noudattaen em. vanhainkotien esittämiä suunnitelmia (8.5. 1393 §).

Koskelan sairaskoti. Ajaksi 1.8.—31.12. 1972 myönnettiin 17 000 mk tp. osastolääkärin palkkaamista varten A 29 pl:n mukaisin palkkaeduin ja asianmukaisin yleislääkäreille rin palkkaamista varten A 29. pl:n mukaisin palkkaeduin ja asianmukaisin yleislääkäreille suoritettavin sairaalalisin (19.6. 1871 §).

Koskelan sairaskoti oikeutettiin suorittamaan lisäkorvaukset auton- ja traktorinkuljettajan tehtävistä sairaskodin aikaisempien huoltomiesten Pauli Haaviston ja Jorma Lepän sijasta huoltomiehille Väinö Neuvoselle ja Pentti Ruuskalle (11.12. 3514 §).

Sairaskodin vuosilomasijaisia varten saatiin ajaksi 1.6.—31.8. vuokrata tarvetta vastaavasti asunnot enintään 30 henkilöä varten Hämäläis-Osakunnan sekä Nylands Nationin asuntoloista (24.4. 1247 §).

B-rakennuksen välttämättömiä korjaustöitä varten myönnettiin enintään 70 000 mk (17.1. 241 §).

Sairaskoti oikeutettiin luovuttamaan kaksi pienoisbussia kuljettajineen Pohjois-Helsin-

gin Rotary-klubin käyttöön invalidien kuljettamista varten Mäkelänrinteen Yhteiskoulussa järjestettävään illanviettoon (yjsto 3.5. 5806 §).

Merkittiin tiedoksi ilmoitus sairaskodissa tapahtuneesta ilkivallasta (yjsto 2.2. 5238 §).

Kustaankartanon vanhainkoti. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 16.10. tekemäänsä päätöstä, että Kustaankartanon vanhainkotiin saatiin ottaa 1.1.1973 lukien vastaavien tilapäisten virkojen tilalle perustettuihin kahteen vakinaiseen 11. pl:aan kuuluvaan hoitajan virkaan ja yhteen vakinaiseen 5. pl:aan kuuluvaan hoitajan virkaan niitä haettaviksi julistamatta Pirjo Luonuankoski, Maija-Liisa Soukka ja Aune Rintamäki (27.12. 3683 §).

Vanhainkodin palkkiotoimiselle tilapäiselle urkurille päätettiin maksaa palkkiona 156 mk/kk 1.5.1972 lukien (16.10. 2879 §, 23.10. 2971 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Kustaankartanon vanhainkodin B-, D- ja K-rakennusten 25.3.1971 päivätyt muutostyöpiirustukset (24.1. 295 §).

Vanhainkodin eräs huoltomies oli joutunut pahoinpitelyn kohteeksi ja kaupungille oli aiheutunut vahinkoa hänelle työkyvyttömyyden ajalta maksettuna palkkana 583 mk. Yleisjaoston kehotettua kaupunginkanslian lainopillista osastoa valvomaan kaupungin etua ko. pahoinpitelyn johdosta tulevassa oikeudenkäynnissä sekä perimään huoltomiehen pahoinpitelijältä edellä mainittu palkka. Lainopillinen osasto totesi, ettei se voinut kaupungin puolesta esittää korvausvaatimuksia ketään henkilöä vastaan. Hankkimansa selvityksen nojalla osasto katsoi, että huoltomies oli saanut vammansa sellaisella menettelyllään, jonka seuraamukset hän saisi itse kantaa. Yleisjaoston kehotuksesta huoltolaitosten johtokunta päätti ryhtyä toimenpiteisiin huoltomiehelle perusteettomasti maksetun palkan perimiseksi takaisin kaupungille.

Huoltomies haki kaupunginhallitukselle jättämässään valituksessa muutosta päätökseen ja katsoi, että palkan takaisin perimistä koskevan päätöksen olisi tullut perustua pahoinpitelyasiassa annettavaan lopulliseen päätökseen.

Huoltolautakunnan saaman tiedon mukaan ei mainittua syytettä pahoinpitelyasiassa kuitenkaan nostettu, vaan juttu oli rauennut. Tämän vuoksi kaupunginhallitus päätti, koska huoltolaitosten johtokunnan valituksenalainen päätös ei loukannut valittajan yksityistä oikeutta, ei ollut syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä eikä mennyt johtokunnan toimivaltaa ulommaksi eikä muutoinkaan ollut lain tai asetuksen vastainen, kunnallislain 175 ja 179 §:n nojalla hylätä valituksen (14.8. 2169 §, yjsto 19.1. 5126 §).

Merkittiin tiedoksi ilmoitus vanhainkodin C-osastolla tapahtuneesta murtovarkaudesta (yjsto 11.10. 6716 §).

Riistavuoren vanhainkoti. Kaupunginhallitus esitti lääkintöhallitukselle, että vanhainkodin 11 paikkaa käsittävä lisäosasto merkittäisiin laitossairaalaluetteloon. Lääkintöhallitus ilmoitti kuitenkin ettei tämä ollut mahdollista, koska mainittu lisäosasto ei täyttänyt laitossairaalaluetteloon merkitsemisen edellytykseksi asetettuja hoidollisen tason vaatimuksia. Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääkintöhallituksen päätökseen (31.1. 378 §, 13.3. 835 §).

Myllypuron sairaskoti. Huoltolaitosten johtokunta oikeutettiin ottamaan kotitalousopettaja Sirpa Neronen 1.1.1972 lukien sairaskodin 13. pl:n vakinaiseen apuemännän virkaan sitä haettavaksi julistamatta (6.3. 764 §).

Kontulan vanhustenhuollon keskus. Kaupunginhallitus lähetti 28.2. keskuksen luonnospiirustukset sosiaalihallituksen tarkastettavaksi esityksin, että sosiaalihallitus ryhtyisi toimenpiteisiin huoltoapulain 60 §:n 2 momentissa tarkoitetun lainan myöntämiseksi kaupungille. Kaupunginhallitus hyväksyi keskuksen 9.5. 1972 päivätyt pääpiirustukset ja lähetti ne sosiaalihallituksen vahvistettaviksi. Samalla oikeutettiin yleisten töiden lautakunta aloittamaan maanrakennus-, louhinta-

ja paalutustyöt jo ennen rakennusluvan myöntämistä sekä muutkin rakennustyöt ennen sosiaalihallituksen vahvistuspäätöstä.

Sosiaalihallitus palautti luonnos- ja pääpiirustukset ilmoittaen, ettei valtion tulo- ja menoarvioon ollut varattu ko. lainaa varten varoja sekä kiinnitti huomiota oleskelutilojen pienuuteen ja epämukavuuteen sekä tuuletushuoneisiin. Kaupunginhallitus totesi, että lainan saamisen rauettua ei pääpiirustuksille tarvittu sosiaalihallituksen vahvistusta, merkitsi kirjeen tiedoksi ja kehotti yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa huoltolautakunnan kanssa selvittämään, olisiko vanhustenhuollon keskuksen pääpiirustuksia sosiaalihallituksen esittämien huomautusten johdosta syytä tarkistaa (12.6. 1793 §, 25.9. 2659 §).

Hirvihaaran vanhainkodissa aikana 1.12. 1972—31.12.1973 täytettävien virkojen ja toimien hakuilmoitukset yleisjaosto oikeutti julkaisemaan valtuuston määräämissä lehdissä julkaistavan yhteiskuulutuksen lisäksi myös Uusimaa-nimisessä lehdessä (yjsto 29.11. 7021 §).

Kaupunginhallitus esitti v. 1969 (s. 218), että Hirvihaaran vanhainkodin hoitopaikkaluvuksi vahvistettaisiin aikaisemman 56 hoitopaikan sijasta 50. Samalla lähetettiin muutospiirustukset, jotka sosiaalihallitus palautti 29.5. todeten, ettei 1.1.1971 voimaan tulleen huoltoapulain muutoksen jälkeen ko. huoltolaitosten rakennuspiirustuksia tarvitse alistaa sosiaalihallituksen vahvistettaviksi. Kaupunginhallituksen hoitopaikkaluvun muutoksesta tekemä hyväksymispäätös oli siten lopullinen. Sosiaalihallituksen päätös merkittiin tiedoksi (12.6. 1789 §).

Myllypuron, Pukinmäen ja Laajasalon vanhusten asuintaloissa tapahtuneet häiriöt ja ilkivallanteot merkittiin tiedoksi (yjsto 20.12. 7151 §, 11.10. 6715 §, 17.5. 5918 §, 29.11. 7020 §).

Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen muutospiirustusten hyväksyminen, ks. Lastentarhat.

Koskelan vanhusten asuintalo. Kaupunginhallitus hyväksyi 4.1.1971 asettamansa työryhmän laatiman, 4.1.1972 päivätyn Koskelan vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen sekä korttelikoulun perustamissuunnitelman huonetilaohjeineen huoltolautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan esittämin muutoksin ja täsmennyksin jatkosuunnittelun pohjaksi. Tontin rakennusoikeus oli 4 600 m^2 kerrosalaa, josta vanhusten asuintalon osalle tulisi suunnitelmien mukaan 2950 m^2. Huonetilaohjeen mukaan asuintaloon oli suunniteltu sijoitettavaksi n. 25 m^2:n suuruisten asuntojen lisäksi tavanomaiset palvelu- ja aputilat. Asuntoja oli kahdessa eri vaihtoehdossa 85—90 tai 75—80.

Huoltolautakunta ehdotti huonetilaohjeeseen askartelutilojen lisäystä lähinnä ympäristössä asuvien vanhusten askartelun ohjausta silmällä pitäen. Yleisten töiden lautakunta esitti, että rakennushankkeen toteuttamisessa tulisi ottaa huomioon valtion asuntolainan saamisen edellytykset (6.11. 3122 §).

Lauttasaaren vanhustentalo. Arkkitehtitoimisto Veikko Malmion laatimat Lauttasaaren vanhustentalosäätiön vanhusten asuntolarakennuksen 18.8., 29.8., 4.9., 14.9., 5.10. ja 23.10. 1972 päivätyt pääpiirustukset hyväksyttiin ja kustannusarvio vahvistettiin 4 275 000 mk:ksi (27.12. 3666 §).

Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön hallitsemassa kiinteistössä Töyrytie 4 esiintyneitten vesivaurioiden syiden tutkimista ja vaurioiden korjaamista varten myönnettiin 60 000 mk. Samalla kaupunginhallitus kehotti säätiötä ryhtymään toimenpiteisiin asuntoloista perimiensä vuokrien määräämiseksi sellaiselle tasolle, että säätiön hallitsemien asuntolakiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitomenot voidaan vastaisuudessa hoitaa säätiön omien varojen turvin (26.6. 1894 §).

Asunto Oy Säästökaari-nimisen yhtiön vanhusten osaketalossa myönnettiin väliaikainen asumislupa erään asukkaan pojalle 31.12. saakka (yjsto 24.5. 5949 §).

Vanhusten kesävirkistystoiminta. Vanhusten kesävirkistyskomitean mietinnön käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus pyysi Suomen Kaupunkiliittoa tekemään valtioneuvostolle esityksen vähävaraisten vanhusten lomanviettotoiminnan valtionapujärjestelmän muuttamiseksi. Kaupunkiliiton hallitus päätti 18.2. esittää sosiaali- ja terveysministeriölle, että se valtion tulo- ja menoarviota laatiessaan ehdottaisi

1) lomanviettotoimintaan liittyvien määrärahojen käyttösuunnitelman tarkistamista kaikki vähävaraiset vanhukset huomioon ottavaksi,

2) määrärahojen korottamista laajennettua käyttöä ja kustannustason nousua vastaavaksi sekä

3) lomanviettotoiminnan valtionapua koskevan valtioneuvoston päätöksen tarkistamista tai kokonaan uuden päätöksen antamista edellä mainituin tavoin laajennettua käyttötarkoitusta silmällä pitäen.

Kaupunginhallitus merkitsi esityksen jäljennöksen tiedoksi (20.3. 881 §).

Meilahden virkistyskeskukseen palkattiin työsuhteinen valvoja-vahtimestari ajaksi 1.7.—31.12.1972 (19.6. 1868 §).

Vanhusten Viikon näyttely. Huoltovirasto oikeutettiin osallistumaan Vanhusten Viikon näyttelyyn 1.—7.10. järjestämällä kaupungin vanhustenhuoltoa esittelevä osasto. Huoltolautakunta oikeutettiin käyttövaroistaan käyttämään näyttelyyn osallistumiseen enintään 8 880 mk (11.9. 2484 §).

Tervalammen työlaitos. Kaupunginhallitus muutti v. 1969 (s. 220) tekemäänsä päätöstä siltä osin, kuin se koski työlaitoksen työsuhteessa olleelle palkkiotoimiselle lääkärille suoritettua palkkiota vahvistaen ko. palkkion 1.1.1972 lukien 1 500 mk:ksi/kk (17.4. 1175 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi 10.12.1971 päivätyt työlaitoksen henkilökunnan asuinrakennuksen luonnospiirustukset (2.5. 1313 §).

Samoin hyväksyttiin Kauppapuutarhaliiton laatimat, 25.4.1970 päivätyt työlaitoksen kasvihuoneiden laajennuksen pääpiirustukset. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ennen urakkasopimuksen allekirjoittamista selvittämään, oliko tarkoituksenmukaista antaa rakennustyön joitakin työvaiheita kustannusten alentamiseksi työlaitoksen hoidokkityövoimalla toteutettaviksi. Laajennussuunnitelmalle päätettiin pyytää sosiaalihallituksen hyväksyminen ja anoa rakennuskustannuksiin valtionapua. Rakennustyöt oikeutettiin alkamaan myönnettyjen määrärahojen puitteissa jo ennen valtionapuasian ratkeamista (26.6. 1977 §).

Tervalammen työlaitos oikeutettiin luovuttamaan huonetilat Vihdin seurakunnalle kinkerien järjestämistä varten ja järjestämään enintään 100 kinkerivieraalle kahvitarjoilu laitoksen kustannuksella (yjsto 1.3. 5405 §).

Merkittiin tiedoksi ilmoitukset Tervalammen työlaitoksessa 16.5., 1.6 ja 2.6. sattuneista tulipaloista sekä kadonneesta paloletkusta pikaliittimineen ja suihkuputkineen sekä toimenpiteistä, joihin tapausten johdosta oli ryhdytty (yjsto 31.5. 6008 §, 28.6. 6150 §, 5.7. 6188 §).

Miesten hoitokodit ja asuntolat. Huoltolautakunta oikeutettiin jatkamaan eräiden vuokrasopimusten voimassaoloa seuraavasti:

Suoja-Pirtti r.y:n kanssa Porkkalankatu 1:ssä sijaitsevan kiinteistön hallintaa ja Tapanilan kylässä sijaitsevan hoitokoti Sillanpirtin rakennusta koskevia sopimuksia jatkettiin entisin ehdoin (yjsto 26.4. 5768, 5769 §).

Pelastusarmeijan suojakotia, Alppikatu 1, koskevaa sopimusta jatkettiin 1.6. lukien toistaiseksi yhden kuukauden irtisanomisajoin ja muuten huoltolautakunnan sopimusluonnoksen mukaisin ehdoin. Saman kiinteistön piharakennuksessa sijaitsevat suojakotikäytössä olleet huonetilat luovutettiin edelleen Suomen Pelastusarmeijan Säätiön käyttöön (yjsto 26.4. 5767 §).

Kotkankatu 14—16 B-portaassa sijaitsevia miesten hoitokodin huonetiloja koskevaa so-

pimusta jatkettiin entisin ehdoin (yjsto 19.1. 5124 §, 6.9. 6521 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin luovuttamaan Solnantie 44:ssä sijaitseva talo 1.4. lukien 602 mk:n kuukausittaista tilitysvuokraa vastaan huoltolautakunnan käyttöön edelleen vuokrattavaksi Suoja-Pirtti yhdistykselle helsinkiläisten miespuolisten päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien asuntolatarkoituksiin 31.3.1973 saakka (yjsto 28.3. 5578 §).

Miesalkoholistien ensisuojaa varten varattiin Toukolan korttelien n:o 681 ja 682 pohjoisosasta n. 4 000 m²:n suuruinen alue. Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa huoltolautakunnan kanssa suunnittelemaan alueelle kerrosalaltaan n. 3 000 m²:n suuruisen, n. 200 hoitopaikkaa käsittävän ensisuojan käyttäen ohjeena huoltoviraston asettaman työryhmän laatimaa huonetilaohjelmaa (11.9. 2482 §, v:n 1970 kert. s. 195).

Eräiden kuolinpesien omaisuuden luovuttaminen kaupungille. Valtioneuvostolle päätettiin tehdä esitys eräiden kuolinpesien luovuttamisesta kaupungille perintökaaren 5 luvun 2 §:n nojalla käytettäviksi vanhusten asuntoohjelman toteuttamiseen yksityisten järjestöjen ylläpitämille vanhainkodeille annettavina avustuksina (6.3. 770 §, 15.5. 1479 §, 5.6. 1709 §, 28.8. 2336 §, 4.9. 2413 §, 18.9. 2587 §, 30.10. 3040 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston kanssa huolehtimaan eräiden kuolinpesien selvityksestä. Kuolinpesien varat, joista oli pidettävä erillistä tiliä, määrättiin rahatoimiston hoitoon käytettäviksi valtioneuvoston antamien päätösten mukaisesti ja kaupunginvaltuuston tekemässä päätöksessä mainituin tavoin yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien avustamiseen (24.4. 1211 §, 5.6. 1664 §, 9.10. 2776 §, 18.12. 3541 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Emilia Flinck'in tekemän testamentin nojalla kaupungille siirtynyt omaisuus pysytetään toistaiseksi huoltolautakunnan hallinnossa ja kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa tekemään kaupunginhallitukselle sen jälkeen, kun testamentti on valvottu ja saanut lainvoiman, eri esityksen omaisuuden myöhemmästä hoidosta ja käytöstä (25.9. 2663 §, yjsto 15.8. 6416 §).

A-klinikan ja Merimiehenkadun nuorisoaseman ylläpitämistä koskeva sopimus. Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa huolehtimaan sopimuksen tekemisestä A-klinikkasäätiön kanssa sekä huoltolautakuntaa Helsingin A-klinikan osalta ja lastensuojelulautakuntaa Merimiehenkadun nuorisoaseman osalta huolehtimaan sopimuksen edellyttämien maksujen suorittamisesta sekä saattamaan kaupungin kustannusosuuden vuosittain hyvissä ajoin ennen irtisanomisajan päättymistä kaupunginhallituksen vahvistettavaksi (ks. myös valtuusto, 20.11. 3230 §).

Avustukset. Kaupunginhallitus päätti muuttaa yhteisöille myönnettäviä avustuksia koskevan yleisohjeen 52 ja 53 kohdan kuulumaan seuraavasti:

52. Myönnetty avustus maksettakoon korkeintaan neljänä eränä. Mikäli avustussumman suuruus on 2 000—10 000 mk, voidaan avustus kuitenkin maksaa kahtena eränä. Erityisistä syistä voi kaupunginhallituksen yleisjaosto tai avustuksen maksattamisesta päättävä lauta- tai johtokunta päättää, että avustukset on maksettava edellä esitetystä eräjaosta poikkeavasti.

53. Avustusta koskevaa maksumääräystä ei saa antaa, ellei avustuksen myöntänyt viranomainen ole saanut edellisen vuoden avustuksen käytöstä hyväksyttävää selvitystä. Maksattamisesta päättävä lauta- tai johtokunta voi tarvittaessa kuitenkin päättää ennakkoavustuksen maksattamisesta tammi—maaliskuun aikana ehdolla, että avustus voidaan periä takaisin, ellei avustusta saaneelta yhteisöltä saada hyväksyttävää selvitystä edellisen vuoden avustuksen käytöstä (9.10. 2773 §).

Suomen Pelastusarmeijan säätiölle päätettiin suorittaa korkojen maksamiseen myönnetty avustus 11 275 mk (yjsto 2.2. 5194 §).

Yleisjaosto päätti alistaa Mustalaislähetyksen erityisavustusanomuksen epäämisen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (yjsto 25.7. 6329 §).

Suomen Kirkon Sisälähetysseuran anomus Tyynelän A-kodin toiminnan tukemisesta ei antanut aihetta toimenpiteisiin, koska huoltolautakunta oli jo myöntänyt käytettävissään olevasta määrärahasta avustusta sanottuun tarkoitukseen (yjsto 1.11. 6847 §).

Miesten vanhainkodin lahjoitusrahaston ylijäämä saatiin edelleen maksaa Föreningen Gubbhemmet i Helsingfors-nimiselle yhdistykselle, Klara Wilhelmina Törmälän rahaston ylijäämä Helsingin Kristillisen Työväen Naisosaston Palvelijatarkodille. Helsingin entisen merimieshuoneenrahasto-nimisen lahjoitusrahaston ylijäämä saadaan antaa Helsingfors Skeppsbefälhavareförening — Helsingin Laivanpäällikköyhdistys-nimiselle yhdistykselle jaettavaksi avustuksena varattomille miehistöön tai päällystöön kuuluville merimiehille ja luotsi- tai majakkavirkailijoille tai heidän leskilleen ja lapsilleen (28.8. 2327, 2328 §, yjsto 25.7. 6328 §).

Lastensuojelutoimi

Avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten olosuhteita koskeva tutkimus. Lastensuojelulautakunta esitti, että avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten äideille annettavien lastensuojeluviraston palvelujen kehittämiseksi sekä näiden äitien tilanteen ja tarpeiden kartoittamiseksi olisi välttämätöntä suorittaa tutkimus. Ko. lasten lukumäärä oli Helsingissä n. 4 600 ja vuosittain syntyvien määrä n. 500. Haastattelututkimuksen aineisto, johon tulisi sisällyttää sekä äidit, jotka itse hoitivat lastaan, että ns. sijoituslasten äidit, saataisiin kootuksi viraston elatusaputoimiston kortistosta. Lastensuojeluvirasto totesi, että mikäli tutkimukseen sisällytettäisiin lasten isien ja heidän olosuhteittensa tutkiminen, tulisi tutkimuksesta todennäköisesti muodostumaan varsin laaja ja pitkäaikainen, paitsi jos au-isiä koskevassa tutkimuksessa tyydyttäisiin niihin tietoihin, jotka olivat saatavissa viraston elatusaputoimistossa. Tilastotoimisto oli lupautunut suorittamaan tutkimuksen.

Kaupunginhallitus kehotti tilastotoimistoa suorittamaan yhteistyössä lastensuojeluviraston kanssa avioliiton ulkopuolella synnyttäneiden äitien ja heidän lastensa olosuhteita sekä lastensuojeluviraston kortistoissa olevia mainittujen lasten elatusvelvollisia koskevan tutkimuksen sekä myönsi tilastotoimiston käytettäväksi 23 000 mk mainitun tutkimuksen suorittamista varten (7.2. 445 §, 2.5. 1314 §).

Naimattomien äitien ja heidän lastensa asuntokysymys. Au-yhdistys esitti yksinäisten äitien asuntotilanteen parantamiseksi mm., että jokaisen häätötapauksen uhatessa olisi lastensuojelu- ja huoltoviranomaisten neuvoteltava yhdessä asunnonjakoviranomaisten kanssa uuden asunnon osoittamisesta häädetyille. Ennen laitoshoitoon joutumista olisi myös tutkittava mahdollisuus muuhun sijaishoitoon. Koska vapailla markkinoilla on paljon myymättömiä ja siksi tyhjiä asuntoja, olisi sekä kaupungin että au-perheiden edun mukaista, että kaupunki ostaisi näitä asuntoja n. 100 vuosittain ja vuokraisi niitä äideille ja lapsille heti, kun nämä tulevat joko synnytyssairaaloista tai äiti- ja lapsikodeista. Ensi Kodin rakennuttaman asuntolan yksiöiden luovuttaminen entistä enemmän au-äitien käyttöön helpottaisi hieman vaikeata tilannetta.

Lastensuojelulautakunta piti yhdistyksen ehdotuksia perusteltuina sekä au-perheiden itsensä kannalta että huollolliset näkökohdat huomioon ottaen ja pitkällä tähtäyksellä myös kaupungin taloudellisen edun kannalta.

Huoltolautakunta totesi, ettei olisi kohtuullista siirtää Ensi Kodin pitkään asuneita

ja korkean iän saavuttaneita vanhuksia pois asunnoistaan, varsinkaan kun lautakunnalla ei ollut mahdollisuutta osoittaa heille uusia nykyaikaisia asuntoja.

Asunnonjakotoimikunta piti kaupungin oman vuokra-asuntotuotannon lisäämistä pienasuntojen osalta parempana kuin niiden ostamista vapailta markkinoilta.

Kiinteistölautakunta mainitsi, että osakehuoneistojen ostamiseen naimattomille äideille vuokrattaviksi tarvittavat varat voitaisiin tehokkaammin käyttää heille tarkoitettujen asuntojen rakentamiseen kaupungin oman sosiaalisen asuntorakennustoiminnan puitteissa.

Kaupunginhallitus päätti lähettää jäljennökset kiinteistö-, huolto- ja lastensuojelulautakunnan sekä asunnonjakotoimikunnan nan lausunnoista rakentamisohjelmatoimikunnalle (4.9. 2370 §).

Korvauksen periminen lastenhuoltolaitoksissa olevien nuorten ansiotuloista. Lastensuojelulautakunta mainitsi, että lautakunnan 1958 tekemän päätöksen mukaan veloitettiin mm. yli 16-vuotiailta työssä käyviltä huollettavilta lasten- ja nuorisonhuoltolaitoksissa heidän ansiotuloistaan ruoasta 1.80 mk ja asunnosta 1.20 mk vuorokaudelta. Kun lautakunta oli sijoittanut nuoria henkilöitä sekä kaupungin omiin laitoksiin että yksityisiin laitoksiin, nuoret olivat joutuneet eri asemaan, koska eräät yksityiset nuorisokodit olivat perineet nuorilta korvauksen, joka ansiotulojen määrästä riippuen oli saattanut kohota melko huomattaviin määriin. Kaupungin perimä korvaus oli kustannus- ja palkkatason nousun huomioon ottaen liian pieni.

V. 1971 voimaan tullut lastensuojelulain muutos oli aiheuttanut korvauksen perimisen suhteen tulkintavaikeuksia. Sosiaalihallitus oli sen nojalla katsonut, ettei korvausta voitu periä ja nostaa sosiaalilautakunnan huostassa olevan lapsen tai nuoren henkilön saamasta palkkatulosta. Lautakunta totesi kuitenkin, että kun nuori oli nuorisokodissa oman ratkaisunsa perusteella, hän voi tehdä sopimuksen nuorisokodissa asumisestaan, mihin sopimukseen ansiotyössä käyvän osalta voinee sisältyä myös maksun maksaminen nuorisokodin antamasta täysihoidosta, koska nuori holhouslain mukaan saa hallita sitä, mitä hän omalla työllään on ansainnut.

Lastensuojeluviraston laitossuunnittelutoimikunta esitti, että ansiotyössä käyvien 16 v. täyttäneiden nuorten ansiotuloista perittäisiin korvausta sen esittämän ohjetaulukon mukaan vain ansiotulosta, joka olisi vähintään 300 mk/kk ja suurin perittävä korvaussumma olisi 300 mk/kk.

Lautakunta saattoi kysymyksen korvauksen perimisestä kaupunginhallituksen ratkaistavaksi ja esitti, että korvauksia saataisiin periä 1.10.1972 lukien laitossuunnittelutoimikunnan ohjeiden mukaisesti. Samalla lautakunta ilmoitti kehottaneensa lastensuojeluvirastoa huolehtimaan siitä, että tilapäisesti ansiotyössä olevien ja 16 vuotta nuorempien henkilöiden kanssa tehdään mahdollisuuksien mukaan sopimus heidän tulojensa talletttamisesta nuorten vastaisia tarpeita varten. Koska mahdollisuus korvauksen perimiseen nykyisen lainsäädännön puitteissa oli epäselvä, lähinnä holhouslain ja työsopimuslain tulkintaan perustuva, lautakunta esitti toimenpiteisiin ryhtymistä lastensuojelulain muuttamiseksi siten, että tällaisen kasvatuksellisesti merkityksellisen korvauksen perimismahdollisuus laissa selvästi todettaisiin.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto piti oikeana sosiaalihallituksen kantaa, jonka mukaan korvausta ei voida periä nuoren henkilön saamasta palkkatulosta. Osaston mielestä lastensuojelulautakunnan kaavailuja, joiden mukaan nuorisokodissa asuva nuoriso voisi tehdä sopimuksen nuorisokodissa asumisestaan, mihin sopimukseen ansiotyössä käyvän osalta voisi sisältyä myös maksun maksaminen nuorisokodin antamasta täysihoidosta, voitaneen pitää lastensuojelulain määräysten kiertämisenä.

Osasto katsoi, että säästösopimuksen teke-

minen oli voimassa olevan lainsäädännön mukaan mahdollista, koska näin säästetyt varat tulevat lasten ja nuorten hyväksi heidän päästyään laitoksesta. Kun lastensuojelulautakunnan esityksen toteuttaminen muilta osin edellytti lain muuttamista, osaston mielestä kaupunginhallituksen tuli tehdä sitä tarkoittava esitys Suomen Kaupunkiliitolle.

Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että valtioneuvostolle tehtäisiin esitys lastensuojelulain muuttamiseksi siten, että se tekisi mahdolliseksi korvauksen perimisen lastensuojelulaitoksissa olevilta, ansiotyössä käyviltä nuorilta heidän ansiotuloistaan (27.11. 3344 §, 4.12. 3429 §).

Piirustus- ja maalauskilpailun järjestäminen. Kaupunginhallitus oikeutti kuvataidetoimikunnan yhteistoiminnassa lastensuojeluviraston kanssa järjestämään kaupungin lasten- ja nuorisokodeissa sekä perhehoidossa oleville helsinkiläislapsille ja -nuorille piirustus- ja maalauskilpailun kilpailukutsun mukaisesti siten,

että palkintolautakunnan jäsenille, joista kolme valitsee lastensuojeluvirasto ja kaksi kuvataidetoimikunta, suoritetaan kullekin 300 mk:n suuruinen kertakaikkinen palkkio tuomarityöstään,

että palkintolautakunta oikeutetaan määräämään kilpailun palkintojen ja lunastusten suuruudet siten, että niiden yhteismäärä on enintään 4 905 mk sekä ottamaan itselleen sihteeri, ja

että lastensuojeluvirasto oikeutettiin lähettämään kilpailukutsu kaikille niille henkilöille, joita kilpailu koski.

Kuvataidetoimikunnalle myönnettiin 6 500 mk kilpailun enintään 4 905 mk:aan nousevien palkinto- ja lunastuskulujen sekä enintään 1 595 mk:aan nousevien muiden kilpailukulujen suorittamista varten (27.3. 920 §, 4.4. 1000 §).

Lastensuojelulautakunnan 50-vuotisjuhla. Kaupunginhallitus päätti että lastensuojelulautakunnan täyttäessä 50 vuotta toiminnan juhlistamiseksi saadaan

toimittaa n. 20 sivuinen juhlajulkaisu, kustannuksiltaan n. 2 700 mk,

järjestää lastensuojelutoimen toimintaa esittelevä näyttely, kustannusarvioltaan n. 10 000 mk ja järjestää näyttelyn kutsuvieraille, n. 300 henkilölle, kaupungin kustannuksella kahvi- ja virvoketarjoilu ja

tarjota kaupungin kustannuksella päivälliset n. 50 henkilölle ja järjestää kahvitilaisuus lastensuojelutoimen 300—400 työntekijälle (26.6. 1890 §, 18.9. 2516 §).

Lastensuojeluvirasto. Yleisjaosto päätti myöntää 3 000 mk sijaisen palkkaamiseksi lastensuojeluviraston ja huoltoviraston yhteistyön aloittamiseen Itäisellä lääkäriasemalla osallistuvalle lastensuojeluviraston viranhaltijalle (yjsto 5.4. 5624 §).

Kaupunginhallitus kumosi lastensuojelulautakunnan 12.4. tekemän päätöksen lastensuojeluviraston paikallisasiamiesten palkkioiden korottamisen osalta, ja vahvisti ko. palkkiot 1.1.1973 lukien seuraaviksi:

1) hoitokodin hankinta siihen liittyvine tarkastuksineen 21 mk lasta kohti,

2) kesäkodin hankinta siihen liittyvine tarkastuksineen 12.50 mk lasta kohti,

3) kodin valvonta 12 mk vuosineljännekseltä lasta kohti, minkä lisäksi niille asiamiehille, joiden valvottavien lasten lukumäärä ylittää 20 lasta, maksetaan tämän määrän ylittävien lasten valvonnasta muiden kuin kesälapsien osalta 5 mk:n suuruinen lisäpalkkio vuosineljännekseltä lasta kohti sekä

4) ylimääräinen tutustumis- ja valvontakäynti siihen liittyvine selostuksineen 12.50 mk (24.4. 1207 §, 9.10. 2809 §).

Apulaislastenvalvojan virka poistettiin niiden viranhaltijoiden luettelosta, joilla ei ole oikeutta lisä-, yli-, ilta-, yö- eikä sunnuntaityökorvauksiin (11.9. 2483 §).

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin järjestämään lastensuojeluviraston elatusaputoimiston konekirjanpidossa työskentelevien henkilöiden työaika toistaiseksi siten, että työ alkaa päivittäin klo 7—14 välisenä aikana noudatettaen työaikajärjestelyssä 35.5 tunnin

viikkotyöperiaatetta. Päivittäisen työajan on oltava viikon yhtenä työpäivänä 7.5 ja muina työpäivinä 7 t. Lisäksi on noudatettava myös muita kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen työaikaa koskevia määräyksiä (21.8. 2244 §).

Lastensuojeluviraston työntekijöiden työohjauksen järjestämiseen lautakunta oikeutettiin käyttämään 3 040 mk (yjsto 4.10. 6683 §).

Viraston henkilökuntatutkimuksen aiheuttamien painatuskustannusten suorittamista varten myönnettiin käytettäväksi 1971 myönnetyn määrärahan lisäksi 2 500 mk (8.5. 1391 §).

Kaupunginkanslian yleinen osasto oikeutettiin teettämään lastensuojelutoimen toimistojen työtä esittelevä, yhteensä 2 947 mk:n hintainen esite (yjsto 31.5. 5988 §).

Lastensuojelulautakunnan käytettäväksi myönnettiin 25 300 mk kaupungin alueella tapahtuvan lasten perhesijoitustoiminnan tehostamiskampanjan toteuttamiseksi kertomusvuonna sekä tarvittavan työsuhteisen henkilökunnan palkkaamista varten seuraavasti: ajaksi 1.7.—31.12. perhehoidon tarkastaja ja puolipäivätoiminen toimistoapulainen sekä yhden kuukauden ajaksi tiedotuskampanjan hoitaja. (4.4. 1046 §). Myöhemmin myönnettiin 21 846 mk kahden em. viran jatkamiseksi ajaksi 1.1.—31.12.1973 (27.12. 3685 §).

Revisioviraston suorittamassa tutkimuksessa kävi ilmi, että eräs lastensuojeluviraston tp. viranhaltija oli v:n 1969—1971 aikana laskuttaessaan kaupunkia suorittamistaan virkamatkoista menetellyt kaupungin matkustussäännön vastaisesti ja epärehellisesti. Matkalaskujen perusteella hänelle oli suoritettu liikaa 1 008 mk, joten lautakunta pyysi kaupunginhallituksen toimenpiteitä syytteen nostamiseksi ja vahingonkorvausvaateiden esittämiseksi häntä vastaan. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto katsoi ottaen huomioon tapausten lukumäärän ja jatkuvuuden, että asia olisi saatettava tuomioistuimen käsiteltäväksi. Henkilöasiainjohtajan mielestä kaupungin edut voitiin riittävästi valvoa kurinpitomenettelyn yhteydessä. Kaupunginhallitus päättikin palauttaa asian lastensuojelulautakunnalle käsiteltäväksi kiireellisesti kurinpitomenettelynä ja kehotti lautakuntaa huolehtimaan samassa yhteydessä siitä, että ko. perhehoidon tarkastajalta peritään 1 008 mk korkoineen sekä lautakunnan kohtuulliseksi harkitsema korvaus työpäivistä, joina hän ei ollut virkamatkalla eikä myöskään työpaikalla virastossa (26.6. 1978 §).

Lastensuojelulautakunnalle myönnettiin käytettäväksi lastenhuoltotoimiston sijaisvanhempien virkistys- ja neuvottelutilaisuuksia varten kevätkaudella 4 000 mk ja syyskaudella 9 600 mk sekä 3 300 mk sijaisvanhemmille tarkoitetun Me yhdessä-nimisen tiedotuslehden julkaisemista varten kertomusvuoden aikana (yjsto 8.3. 5462 §, 11.9. 2447 §, yjsto 19.1. 5123 §).

Merkittiin tiedoksi lastensuojeluviraston Herttoniemen sivutoimistoon tehty murto (yjsto 5.12. 7057 §).

Yleisjaosto oikeutti lautakunnan käyttämään Sofianlehdon vastaanottokodin, Oppilaskoti Toivolan, Päivähuoltola Vantaalan, Solakallion erityiskoulun, Naulakallion vastaanottokodin, Perhekodin ja Nuorten työkodin perusparannustöihin varattua määrärahaa (yjsto 2.2. 5240 §).

Sofianlehdon vastaanottokodin osaston n:o 8 31.5.1972 päivätyt muutostyöpiirustukset hyväksyttiin (20.11. 3230 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää sosiaalihallitukselle, että vastaanottokodissa olevat, valtuuston 1965 vajaamielisten osastoiksi hyväksymät kolme, yhteensä 74 hoitopaikkaa käsittävää osastoa sekä vastaanottokotiin mahdollisesti myöhemmin perustettavat vajaamielisosastot hyväksyttäisiin vajaamielislaissa sekä lastensuojelulautakunnan alaisten vajaamielislaitosten ohjesäännön 1 §:ssä tarkoitetuksi sellaiseksi hoitokodiksi, jolla on oikeus saada käyttömenoihinsa vajaamielislain mukainen valtionapu (29.5. 1626 §).

Vastaanottokodin toiminnan muuttamisesta johtuvien henkilöstöjärjestelyjen takia oikeutettiin lastensuojelulautakunta palkkaamaan sinne ajaksi 1.1.—30.6.1973 tp. johtava hoitaja 16. pl:n mukaisin palkkaeduin, kaksi tp. ohjaajaa 14. pl:n mukaisin palkkaeduin, kaksi tp. vastaavaa hoitajaa A 14 pl:n mukaisin palkkaeduin, 14 tp. vajaamielishoitajaa A 13 pl:n mukaisin palkkaeduin sekä 10 ts. hoitoapulaista 5. pl:n palkkaeduin.

Lautakuntaa kehotettiin toteuttamaan 24.8. tekemässään esityksessä tarkoitetut henkilökunnan siirrot väliaikaisluonteisina v:n 1973 talousarvion 11. ponnessa edellytetyin tavoin sekä tekemään aikanaan eri esitys em. järjestelyjen jatkamisesta 30.6.1973 jälkeen siten, että kysymys pysyvistä virkajärjestelyistä otettaisiin käsiteltäväksi vasta sitten, kun vastaanottokodin 1. rakennuksen osastot n:o 2—5 oli asianmukaisessa järjestyksessä muodostettu vajaamielisosastoiksi (27.12. 3689 §).

Outamon vastaanottokoti. Sosiaalihallitus hyväksyi muutospiirustukset, jotka koskivat vastaanottokodin vilja-aitan muuttamista metallityöpajaksi (10.1. 147 §).

Lemmilän vastaanottokoti. Hyvinkään kaupunginhallitus pyysi Helsingin kaupunkia kiinnittämään huomiota vastaanottokodin jätevesiasiaan ja tarpeen vaatiessa ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin saastetta aiheuttavien aineiden pääsyn estämiseksi Ridasjärveen. Kaupunginhallitus kehotti lastensuojelulautakuntaa seuraamaan vastaanottokodin jätevesikysymyksen kehitystä ja ryhtymään tarvittaessa yhteistoiminnassa yleisten töiden lautakunnan kanssa välttämättömiksi katsottuihin toimenpiteisiin vastaanottokodin mahdollisesti aiheuttaman Ridasjärven saastumisen estämiseksi (21.2. 602 §).

Eräs vastaanottokodin ohjaaja pyysi vapautusta vuokravelan takautuvasta maksamisesta kaupungille. Yleisjaosto päätti, hyläten anomuksen enemmälti, myöntää hänelle vapautuksen koron maksamisesta anomuksessa tarkoitetulle 3 181 mk:n suuruiselle vuokravelalle 1.6. saakka (yjsto 24.5. 5963 §).

Naulakallion vastaanottokoti. Kaupunginhallitus myönsi 38 500 mk seuraavan lisähenkilökunnan palkkaamiseksi: a) puolipäiväinen tp. toimistoapulainen ja puolipäiväinen ts. toimistoapulainen 8. pl:n mukaisin palkkaeduin sekä ts. laitosapulainen 5. pl:n mukaisin palkkaeduin vuodeksi 1972 sekä b) ts. yövalvoja 9. pl:n ja ts. hoitaja 11. pl:n mukaisin palkkaeduin ajaksi 1.3.—31.12. (13.3. 834 §).

Vastaanottokodin A- ja C-osastojen asuinhuoneiden käyttötarkoituksen muuttamista koskevat, 18.8.1972 päivätyt pääpiirustukset hyväksyttiin (13.11. 3194 §).

Yleisjaosto hylkäsi talonmies-lämmittäjän ja erään ohjaajan vuokravelan takautuvaa maksamista koskevat anomukset, mutta vapautti talonmies-lämmittäjän 31.7. saakka ja ohjaajan 1.8. saakka suorittamasta korkoa ko. vuokravelalle (yjsto 14.6. 6071 §, 12.7. 6245 §).

Apulaisjohtaja Aarre Lampiselle luovutettiin hänen eläkkeelle lähtiessään Yrjö Blomstedtin kirja »Johan Albrecht Ehrenström, kustavilainen ja kaupunkirakentaja» (yjsto 31.5. 5984 §).

Hyvösen lastenkoti. Eräs hoitoapulainen vapautettiin maksamasta korkoa vuokravelasta 30.11. saakka. Lastenkodissa tehty varkaus merkittiin tiedoksi (yjsto 11.10. 6719 §, 6.9. 6519 §).

Oulunkylän erityislastenkoti. Lastensuojelulautakunta päätti, että Hoitokoti Teinilä, joka oli väliaikaisesti sijoitettu Sofianlehdon vastaanottokotiin, siirretään Oulunkylän erityislastenkodin valmistuttua sen tiloihin, jolloin lastenkodin yksi osasto voidaan varata Hoitokodin laitoskoulua varten. Lautakunnan esitettyä täten tarkistetun erityislastenkodin huonetilaohjelman ja muutospiirustusten hyväksymistä, yleisten töiden lautakunta piti muutoksen suorittamista teknillisesti mahdollisena, mutta sen kustannuksia kohtuuttomina eikä siten puoltanut piirustusten

hyväksymistä. Kaupunginhallitus päätti hylätä muutospiirustukset ja kehotti lastensuojelulautakuntaa kiireellisesti laatimaan uuden, hyväksyttyyn rakennussuunnitelmaan perustuvan esityksen mainitun erityislastenkodin perustamiseksi ja toimintasuunnitelmaksi (29.5. 1627 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1971 talousarvion Killinmäen keskuslaitosta varten merkitystä osamäärärahasta enintään 263 000 mk Oulunkylän erityislastenkodin rakennustyöhön (26.6. 1971 §).

Sosiaalihallitus myönsi lastenkodin rakennuskustannusten ja kaluston perushankintamenoihin valtionapua yhteensä 50 000 mk, kaupunginhallituksen anottua tarkoitukseen 1 565 000 mk. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen (11.12. 3510 §).

Oulunkylän erityislastenkotiin saatiin ajaksi 1.1.—30.6. 1973 palkata tilapäinen johtaja 24. pl:n mukaisin palkkaeduin. Käyttömenoja varten myönnettiin 25 100 mk ajaksi 1.11.—31.12., irtaimiston perushankintaa varten 96 000 mk sekä laitoksen käyttömenoja samoin kuin siihen ja Sofianlehdon vastaanottokotiin otettavan henkilökunnan palkkaamista varten 295 000 mk ajaksi 1.1.—30.6.1973. Lastensuojelulautakuntaa kehotettiin toteuttamaan 24.8. tekemässään esityksessä tarkoitetut henkilökunnan siirrot väliaikaisluonteisina (27.12. 3689 §).

Kontulan perhekoti. Kaupunginhallitus myönsi käytettäväksi 106 500 mk perhekodin kalustohankintoihin ja muihin kertomusvuoden käyttömenoihin sekä henkilökunnan palkkaamiseen ajaksi 1.2.—31.12. seuraavasti: tp. johtaja 19. pl:n ja tp. hoitaja 11. pl:n mukaisin palkkaeduin, kaksi ts. laitosapulaista, joista toinen puolipäivätoiminen, 5. pl:n mukaisin palkkaeduin (24.1. 292 §).

Perhekodin johtajan ja hoitajan tp. virkoja koskeva hakuilmoitus erilliskuulutuksin saatiin julkaista valtuuston v. 1969 tekemässä päätöksessä mainituissa lehdissä ja lisäksi Huoltaja- sekä Lapsi ja Nuoriso -nimisissä lehdissä (yjsto 22.3. 5545 §).

Jakomäen nuorisokoti. Lastensuojelulautakunnan esitettyä määrärahan myöntämistä nuorisokodin äänieristyksen parantamista varten, yleisjaosto päätti kehottaa lautakuntaa ottamaan ko. parannustoimenpiteen huomioon laatiessaan v:n 1973 talousarvioehdotusta (yjsto 2.2. 5241 §).

Kallion nuorisokoti. Kaupunginhallitus päätti, että Wallininkatu 4:ssä sijaitsevat nuorisokodin käytöstä vapautuvat huonetilat pysytetään lastensuojelulautakunnan hallinnassa. Lautakuntaa kehotettiin tekemään esitys 31.10. mennessä ko. huonetilojen vastaisesta käytöstä lastensuojelutoimen tarkoituksiin (28.8. 2330 §).

Valtuuston oikeutettua lastensuojelulautakunnan lopettamaan Kallion nuorisokodin toiminnan, kehotti kaupunginhallitus lautakuntaa tekemään esityksen niiden virkojen siirtämisestä tai muusta vastaisesta järjestelystä, joita ei ollut lakkautettu (6.11. 3077 §).

Laajasalon nuorisokoti. Uuden luontoissuoritussäännön voimaantulon johdosta lykkäytyi nuorisokodin johtajan virka-asunnon vuokran määrääminen huomattavasti. Uusi vuokra oli 54 mk/kk suurempi ja erotus muodostui 1 260 mk:ksi. Johtaja anoi kohtuussyistä vapautusta velvollisuudesta maksaa erotus kaupungille. Kaupunginhallitus hylkäsi anomuksen, mutta kehotti perimään ko. saatavan seuraavien viiden kuukauden aikana yhtä suurina kuukausittaisina maksuerinä ja siten, ettei saatavasta peritä korkoa (21.2. 563 §).

Nuorisokodissa tapahtuneen vahingonteon johdosta kehotettiin kaupunginkanslian lainopillista osastoa ryhtymään toimenpiteisiin vahingonkorvauksen perimiseksi (yjsto 2.2. 5239 §).

Maunulan nuorisokodin toiminnan aloittamiseksi ja ylläpitämiseksi aikana 1.10.—31.12. myönnettiin 24 000 mk seuraavan henkilökunnan palkkaamista varten: tp. johtaja 21. pl:n ja kolme tp. ohjaajaa 13. pl:n mukai-

sin palkkaeduin, ts. keittäjä-laitosapulainen 6. pl:n ja ts. laitosapulainen 5. pl:n palkkaeduin sekä 69 500 mk muita käyttömenoja ja irtaimiston perushankintoja varten (19.6. 1870 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin vuokraamaan lastensuojelulautakunnalle Kuusikkotie 4:ssä sijaitseva 58 m²:n suuruinen asuinhuoneisto määrättäväksi myöhemmin Maunulan nuorisokodin johtajan virka-asunnoksi (4.9. 2386 §).

Taivallahden nuorisokoti. Valtuuston oikeutettua lastensuojelulautakunnan muuttamaan nuorisokodin 11-paikkaisen osaston 6-paikkaiseksi vajaamielisten asuntolaksi, kaupunginhallitus teki asiasta esityksen sosiaalihallitukselle, joka hyväksyi muutoksen. Samalla kaupunginhallitus myönsi 25 000 mk kahden ts. ohjaajan palkkaamista varten 13. pl:n mukaisin palkkaeduin ja yhden puolipäiväisen ts. laitosapulaisen palkkaamista varten 5. pl:n mukaisin palkkaeduin nuorisokotiin ajaksi 1.3.—31.12. huolehtimaan yhteistyössä nuorisokodin henkilökunnan kanssa vajaamielisten nuorten avohuoltomuotoisen asuntolatoiminnan ylläpitämisestä tätä tarkoitusta varten osoitetuissa tiloissa (10.4. 1084 §, 14.8. 2168 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen nuorisokotiin hankitun veneen käytöstä. Kesäkuukausina ja syyskuun alkuviikkoina vene oli ollut käytössä 80—100 t/kk. Veneretkeily oli laitoksen johtajan selvityksen mukaan osoittautunut positiiviseksi sekä kasvatuksellisessa mielessä että nuorten ja henkilökunnan välisten suhteiden kehittymisen kannalta (14.2. 533 §).

Merkittiin tiedoksi nuorisokodissa tapahtunut häiriö ja vahingonteko (yjsto 3.5. 5807 §).

Nuorten työkodin työtoiminnan käynnistämistä varten myönnettiin 42 500 mk kahden ts. yövalvojan palkkaamiseksi v:ksi 1972 sekä yhden ts. työnjohtajan palkkaamiseksi ajaksi 1.6.—31.12. enintään 14. pl:n palkkaeduin sekä yhden ts. laitosapulaisen palkkaamista varten samaksi ajaksi 5. pl:n palkkaeduin. Monistuskoneen ja siihen vaadittavien tarvikkeiden hankkimista varten myönnettiin 11 000 mk (23.5. 1564 §).

Töölön nuorisokoti. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin liittämään nuorisokodin ohjaajan virka-asuntona 31.5.1971 saakka ollut huoneisto Ruusulankatu 7 B 28 nuorisokodin toimintatiloihin (24.1. 294 §). Kiinteistövirastoa kehotettiin vuokraamaan saman talon huoneisto B 27 1.6. 1972 lukien käytettäväksi nuorisokodin ohjaajan työsuhdeasuntona (yjsto 2.8. 6371 §).

Hoitokoti Teinilä. Sosiaalihallitus ilmoitti hyväksyneensä Hoitokoti Teinilän toimimaan väliaikaisesti 14-paikkaisena Sofianlehdon vastaanottokodin huonetiloissa, kunnes hoitokodin omat huonetilat vapautuvat jälleen sen käyttöön (17.1. 237 §).

Oppilaskoti Toivola. Hoitaja Leo Koskinen valitti oppilaskodin ohjaajan vaalia koskevasta lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten johtokunnan päätöksestä. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, että viranhaltijan vaalin osalta kysymys, kuka muodollisesti pätevistä hakijoista on katsottava sopivimmaksi, kuuluu vaalin suorittajan harkintavaltaan. Tämän vuoksi kaupunginhallitus päätti siihen nähden, ettei em. johtokunnan valituksenalainen päätös loukkaa valittajan yksityistä oikeutta, ei ollut syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä eikä mennyt johtokunnan toimivaltaa ulommaksi eikä muutoinkaan ollut lain eikä asetuksen vastainen, hylätä valituksen (20.3. 882 §).

Kehitysvammatuki 57 -niminen yhdistys oikeutettiin käyttämään oppilaskodin tiloja kehitysvammaisille tarkoitettuun musiikkikerhotoimintaan tiistai-iltaisin klo 8.30—20.00 (yjsto 18.10. 6767 §).

Oppilaskodin vastaavan hoitajan vapauttamista vuokravelan maksusta kaupungille koskevan anomuksen johdosta yleisjaosto päätti, ettei esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että hänet vapautettiin maksa-

masta korkoa vuokravelalle 30.11. saakka (yjsto 18.10. 6768 §).

Merkittiin tiedoksi oppilaskotiin tehty murto (yjsto 15.11. 6924 §).

Malmin lastenkoti. Kaupunginhallitus päätti hylätä ompelija Eeva Mäkisen valituksen nuorisokodin ompelijan vaalia koskevasta lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten johtokunnan päätöksestä (13.3. 832 §).

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin vuokraamaan Malmin lastenkodin entiset huonetilat edelleen Emmauksen Lumpunkerääjien Kannatusyhdistykselle lautakunnan määräämästä vuokrasta 1.8. lukien enintään 6 kk ajaksi ehdolla, että vuokraaja palovakuuttaa tässä tarkoitetut huonetilat käsittävät rakennukset ja hankkii mahdollisesti tarvittavat luvat (yjsto 6.6. 6027 §).

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin jatkamaan lastenkodin rakennuksen n:o 2 osalta Bruno A. Heinosen kanssa tehtyä vuokrasopimusta edelleen kuuden kuukauden ajaksi entisin ehdoin (yjsto 6.9. 6522 §).

Päivölän lastenkoti. Sosiaalihallitus hyväksyi lastenkodin jäteveden puhdistamon ja pumppaamon rakentamissuunnitelman, mutta lastenkotien valtion tulo- ja menoarvioon varatun määrärahan niukkuuden vuoksi ei kuitenkaan voinut myöntää valtionapua rakennushankkeen kustannuksiin (10.1. 148 §).

Tapanilan perheryhmäkoti. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä 31.7. 1972 päivätyt, muutetut pääpiirustukset ja lähetti ne sosiaalihallitukselle, joka vahvisti ne 2.10. (4.9. 2409 §, 16.10. 2877 §).

Koskelan nuorisokoti. Kaupunginhallitus hyväksyi Arkkitehtitoimisto Keijo Laine Ky:n laatimat, 12.8.1971 päivätyt, Koskelan nuorisokodin pääpiirustukset. Sosiaalihallitus vahvisti ne 10.3. sekä määräsi nuorisokodin hoitopaikkaluvuksi 12 (7.2. 448 §, 20.3. 884 §).

Nuorisokodin toiminnan aloittamiseksi ja ylläpitämiseksi aikana 1.10.—31.12. myönnettiin 44 600 mk käyttömenoja varten sekä seuraavan henkilökunnan palkkaamiseksi: tp. johtaja 21. pl:n ja kolme tp. ohjaajaa 13 pl:n mukaisin palkkaeduin, ts. keittäjä-laitosapulainen 6. pl:n ja ts. laitosapulainen 5. pl:n palkkaeduin.

38 400 mk irtaimiston perushankintoja varten (21.8. 2241 §).

Päivähuoltola Tyynelä. Eräälle hoitoapulaiselle suoritettiin korvaus rikkoontuneista silmälaseista (yjsto 22.11. 6972 §) ja merkittiin tiedoksi laitoksessa tapahtunut varkaus (yjsto 8.3. 5463 §).

Solakallion erityiskoulu. Kaupunginhallitus hyväksyi koulun vesiterapia- ja kuntoutusosaston rakennussuunnitelman vaihtoehdon B2 mukaisesti ja päätti lähettää huone tilaohjelmaa ja suunnitelmaa koskevat, 5.2 1971 päivätyt alustavat luonnospiirustukse sosiaalihallituksen kautta sosiaali- ja terveys ministeriölle hyväksyttäväksi valtionapuu oikeuttavaksi vajaamielisten päivähuoltola perustamissuunnitelmaksi (27.3. 967 §).

Vajaamielislaitosten johtokunta oikeutettiin vuokraamaan Solakallion erityiskoulu voimistelusali lukuvuodeksi 1972—1973 Metsolan kansakoulun käyttöön 5—6 tunniks viikossa ja Pakilan Naisvoimistelijoiden käyttöön torstai-iltaisin (yjsto 20.9. 6608 §).

Yleisjaosto päätti hylätä erityiskoulun talonmiehen anomuksen saada vapautus vuokravelan takautuvasta maksamisesta kaupungille, mutta vapautti hänet maksamasta korkoa ko. vuokravelalle 31.7. saakka sekä ilmoitti, että hänellä oli mahdollisuus anoa lykkäystä ko. velan maksamiselle (yjsto 14.6 6072 §).

Merkittiin tiedoksi koulussa tapahtunu varkaus (yjsto 6.9. 6520 §).

Vajaamielisten päivähuoltolan perustaminen Mellunmäkeen. Valtuuston 26.1. tekemän päätöksen johdosta kehotti kaupunginhallitus kiinteistölautakuntaa hankkimaan Kommandiittiyhtiö Palkki & Co:n tarkistetun tarjouksen mukaisten, Mellunmäen liikekeskustalon I kerrokseen rakennettavien n. 635 m²:n suuruisten huonetilojen ja n. 38 m²:n suuruisen yhteistilaosuuden hallintaan oikeuttava

osakkeet joko merkitsemällä tai ostamalla ne enintään 840 250 mk:n hinnasta erinäisin ehdoin. Samalla kaupunginhallitus määräsi kauppaan kuuluvat huonetilat niiden valmistuttua lastensuojelulautakunnan hallintoon ja hoitoon vajaamielisten päivähuoltolaa varten (31.1. 333 §).

Killinmäen keskuslaitos. Kaupunginhallitus päätti lähettää sosiaalihallitukselle keskuslaitoksen 22.9.1971 päivätyn tarkistetun rakennussuunnitelman sekä edelleen sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi keskuslaitoksen hallinto- ja tutkimuskeskuksen huonetilaohjelman alustavine kustannusarvioineen ja ko. keskusta koskevat luonnospiirustukset (24.4. 1211 §).

Lastensuojelulautakuntaa kehotettiin selvittämään, miten Killinmäen keskuslaitos aikanaan liitetään vajaamielisten keskuslaitosjärjestelmään ja tekemään tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle (20.11. 3230 §).

Vajaamielishuollon toimistotilat ja kehitysvammaklinikka sekä Pasilan päivähoitola. Lastensuojelulautakunta esitti tilojen varaamista Pasilan alueelta kehitysvammahuollon tarpeita varten ja komitean asettamista kehitysvammahuollon kokonaissuunnittelua varten.

Kaupunginhallitus päätti, että vajaamieslishuollon toimistotilat ja suunniteltu kehitysvammaklinikka sijoitettaisiin Kallion virastotaloon ja hyväksyen lautakunnan 18.11. 1971 esittämän ko. tilojen huonetilaohjelman jatkosuunnittelun pohjaksi kehotti lautakuntaa tekemään yksityiskohtaisen esityksen em. tilojen sijoittamisesta Kallion virastotaloon ja kehitysvammaklinikan perustamisesta.

Samoin lautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan kanssa laatimaan Pasilaan suunnitellun vajaamielisten päivähoitolan perustamissuunnitelma huonetilaohjelmineen sekä asuntotuotantotoimikunnan kanssa selvittämään sen sijoituskysymys.

Kaupunginhallitus hylkäsi esityksen komitean asettamisesta kehitysvammahuollon kokonaissuunnittelua varten, koska lastensuojelulautakunnassa ja -virastossa valmisteltiin parhaillaan sosiaalihallituksen aloitteesta esitystä Helsingin väliaikaiseksi vajaamielisten keskuslaitokseksi, minkä yhteydessä myös vajaamielishuollon silloinen organisaatio tulisi tutkituksi (18.9. 2583 §).

Rinnekoti. Kaupunginhallitus kehotti rahatoimistoa viipymättä suorittamaan Rinnekoti-Säätiölle säätiön ja kaupungin välillä v. 1963 tehdyn sopimuksen mukaisena kaupungin rahoitusosuutena Rinnekodin laajentamisesta aiheutuvia kustannuksia kaupungin varaamien 253 hoitopaikan osalta säätiön 28.12.1971 päivätyn, III ja IV rakennusvaiheen ennakkorahoitusosuuksia koskevan laskun perusteella 249 812 mk sekä 1.9.1972 päivätyn laskun mukaisesti 48 755 mk (28.2. 683 §, 27.11. 3305 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti Rinnekoti-Säätiölle, että v. 1970 pyydetty selvitys Rinnekodin keskuslaitoksen rakennusohjelman tarkistamisesta sekä ehdotukset säätiön ja kaupungin välillä 1963 tehtyyn sopimukseen mahdollisesti tarvittavista muutoksista voidaan esittää kaupungin hyväksyttäväksi 30.6. 1972 mennessä (28.2. 685 §).

Kårkullan vajaamielislaitos. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan 29.2. mennessä Kårkulla Centralanstalt Kommunalförbund -nimiselle kuntainliitolle kaupungin rahoitusosuutena v:lta 1972 Kårkullan vajaamielislaitoksen perustamiskustannuksiin 31 500 mk (14.2. 531 §).

Hoitopaikkojen varaaminen Uudenmaan vajaamielishuoltopiirin läntisten laitosten kuntainliiton vajaamielislaitoksesta. Eräät Uudenmaan kunnat olivat päättäneet perustaa Uudenmaan vajaamielishuoltopiirin läntisten laitosten kuntainliiton, jonka tarkoituksena oli rakentaa vajaamielislaitos Vihdin kunnan Nummelan kylään. Kaupungille tarjottiin mahdollisuus hoitopaikkojen varaamiseen ko. laitoksesta. Lastensuojelulautakunta totesi kuitenkin, että ko. laitoksen perustamis- ja toimintaohjelmat olivat siinä määrin van-

hentuneita, ettei niitä voitu tarkoituksenmukaisesti käyttää hyväksi suunniteltaessa uutta laitosta. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje siinä vaiheessa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että asiakirjat palautettiin kuntainliiton asiamiehelle liitteenä jäljennös lastensuojelulautakunnan lausunnosta (31.1. 371 §).

Lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt avustukset. Kaupunginhallitus myönsi Studeranden Anna Johanna V:s fond -nimisen lahjoitusrahaston korkovaroista yhden 28 mk:n apurahan (7.2. 446 §).

Suomen Pelastusarmeijan Säätiölle myönnettiin 1 470 mk Emmy ja David Skogsmans minnesfond -nimisen rahaston korkovaroista säätiön Sipoon kunnassa ylläpitämää nuoriso- ja kurssikeskustoimintaa varten (24.4. 1248 §).

Senatorskan Julie Thiléns fond -nimisen lahjoitusrahaston ylijäämästä saatiin sääntöjen mukaan kaupunginhallituksen määräysvallassa oleva osa edelleen toistaiseksi maksaa Barnavårdsföreningen i Finland -nimiselle yhdistykselle käytettäväksi rahaston säännöissä määrättyyn tarkoitukseen (11.9. 2481 §).

»Ihminen puhtaaksi — aineet pois» kampanja. Kaupunginhallitus myönsi 30 000 mk lastensuojelulautakunnan käytettäväksi nuorisotyötoimikunnan suunnitteleman kampanjan toteuttamiseen ja kehotti lautakuntaa hankkimaan nuorisotyötoimikunnalta yksityiskohtaisen selvityksen kampanjan tuloksista ja siitä saaduista kokemuksista sekä toimittamaan selvityksen omine lausuntoineen kaupunginhallitukselle 31.8. mennessä.

Nuorisotyötoimikunta jätti kampanjaa koskevan tiliselvityksen ja toimintakertomuksen ajalta 1.1.—30.6.1972. Lautakunta totesi, että kampanjaa voitiin pitää tarkoituksenmukaisena ja tarpeellisena, koska se käsitti tosiasiallista toimintaa huumausaineiden käytön ehkäisemiseksi ja oli alustavan arvion mukaan vaikuttanut jossain määrin huumausaineiden kokeilua ja käyttöä rajoittavasti. Kaupunginhallitus merkitsi selvityksen tiedoksi (6.3. 765 §, 9.10. 2807 §).

Lastentarhat

Lastentarhain lautakunnan ylimääräisen kokouksen koolle kutsuminen. Lastentarhain lautakunnan jäsen Tapani Mäntysaari, joka oli em. lautakunnan ja lastensuojelulautakunnan yhteinen jäsen, mainitsi kirjeessään kaupunginhallitukselle, että lastentarhain lautakunnan ylimääräinen kokous oli kutsuttu koolle samanaikaisesti lastensuojelutoimen kokouksen kanssa. Kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että asianomaiselle lähetettiin jäljennös lastentarhain lautakunnan puheenjohtajan selityksestä ja lastentarhain toimiston lausunto. Kaupunginhallitus kehotti samalla huoltolautakunnan, lastensuojelulautakunnan ja lastentarhain lautakunnan puheenjohtajia toimimaan lautakuntien kokouksia koolle kutsuessaan siten, että mainittujen lautakuntien tai niiden alaisten jaostojen kokoukset eivät estä lautakuntien yhteisten jäsenten osallistumista koolle kutsuttavaan kokoukseen (12.6. 1792 §, 19.6. 1875 §, 26.6. 1976 §).

Viranhaltijat. Lastentarhain toimiston 24. pl:aan kuuluvaan apulaistarkastajan virkaan valittiin kasvatustiet. maist., lastentarhanopettaja Outi Laukkanen (6.11. 3124 §).

Lastentarhain lautakunta oikeutettiin palkkaamaan lastentarhanjohtajien osastotyöstä vapauttamista varten ajaksi 23.8.—31.12. neljä tilapäistä lastentarhanopettajaa 17. pl:n mukaisin palkkaeduin. Tarkoitusta varten myönnettiin 21 640 mk (7.8. 2077 §).

Lautakunta ja asianomaisten laitosten johtajat oikeutettiin ottamaan 1.1.1973 lukien seuraaviin virkoihin niitä haettaviksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet viranhaltijat: kaksi 8. pl:aan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa, yksi 12. pl:aan ja yksi 10. pl:aan kuuluva leikinohjaajan virka ja kolme 6.

pl:aan kuuluvaa apulaisleikinohjaajan virkaa (27.12. 3681 §).

Lautakunnalle myönnettiin 28 550 mk seuraavan tilapäisen henkilökunnan palkkaamista varten lastentarhain toimistoon ajaksi 1.5.—31.12.: apulaiskirjanpitäjä ja kanslisti (11. pl.) sekä toimistoapulainen (9. pl.) (24.4. 1251 §).

Työsopimussuhteisen pesijä-siivoojan palkkaamiseksi Meripirtin lastenseimeen ajaksi 1.2.—30.6. myönnettiin 4 100 mk (31.1. 373 §).

40-tuntiseen työviikkoon siirtymisen johdosta aikana 23.8.—31.12. lastentarhoissa ja -seimissä tarvittavan työsuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamista varten myönnettiin 139 515 mk (19.6. 1872 §).

Hellevi Kailalle myönnettiin ero lastentarhain apulaistarkastajan virasta 1.8.1972 lukien ja Kirsti Pajuselle puistoleikkitoiminnan tarkastajan virasta 1.1.1973 lukien (8.5. 1394 §, 9.10. 2808 §).

Kaupunginhallitus esitti kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle, että kesäaikana toimivan lastentarhan osastotyötä tekevälle johtajalle saataisiin edelleen suorittaa johtajanpalkkiona kolmelta kuukaudelta yhteensä 160 mk ja tätä lyhyemmältä ajalta suhteellinen osa siitä. Kunnallinen sopimusvaltuuskunta päätti täydentää ko. virkaehtosopimusta kaupunginhallituksen esittämällä tavalla (19.6. 1877 §, 18.9. 2589 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota lastentarhain tarkastajan 10.7. ja 11.7. tekemät päätökset siltä osin kuin ne koskivat palkkaetujen myöntämistä eräille viranhaltijoille asunnon muuton perusteella yhden päivän ajaksi myönnettyjen virkavapauksien tai työlomien ajalta. Virkasäännön 43 §:n mukaan virkavapauden myöntäminen kuului ko. tapauksessa tarkastajan toimivaltaan, mutta palkkaetujen myöntäminen riippuu 42 §:n mukaan palkkalautakunnan harkinnasta, jos asia saatetaan sen käsiteltäväksi (28.8. 2331 §).

Vallinneen lastentarhanopettajien puutteen vuoksi kaupunginhallitus päätti esittää sosiaalihallitukselle, että kansakoulunopettajan, sosiaalikasvattajan tai lastenhoitajan pätevyyden omaava henkilö hyväksyttäisiin toimimaan lastentarhan puolipäiväosaston opettajan viransijaisena siten, että tällaiselle sijaiselle maksettavalle lastentarhanopettajan palkkaa kaksi palkkaluokkaa pienemmälle palkalle saataisiin valtionapu. Sosiaalihallitus ilmoitti 22.3. hyväksyvänsä toistaiseksi edellä tarkoitetun pätevyyden omaavan henkilön lastentarhojen puolipäiväosastojen opettajien sairauslomasijaiseksi, mikäli pätevän sijaisen saaminen ei ollut mahdollista sekä palkkauksen korkeintaan valtion A 14 pl:n mukaisena.

Helsingin Lastentarhanopettajayhdistyksen puh.joht. Anja Roos, HKVT:n Lastentarhanopettajien alaosaston puh.joht. Marja Ahtiainen ja lastentarhanopettajien edustaja lastentarhain lautakunnassa Kaarina Vuoristo kiinnittivät kirjeessään huomiota siihen, että pätevän työvoimareservin täydellinen puuttuminen oli pakottanut laitokset käyttämään jatkuvasti epäpäteviä sijaisia. Jos käytäntö laajenisi koskemaan muita pitkäaikaisia viransijaisuuksia, jopa lastentarhain puolipäiväosastoilla, johtaisi menettely laitosten toiminnan tason laskuun ja vakinaisen henkilökunnan kohtuuttomaan rasitukseen. Kirjeessä todettiin myös, että lastentarhanopettajien koulutuksen lisääminen vaatisi nopeita toimenpiteitä. Kaupunginhallitus päätti kehottaa lastentarhain toimistoa huolehtimaan siitä, että ko. viransijaisia käytettäisiin vain sellaisissa tapauksissa, joissa pätevien sijaisten saaminen oli osoittautunut ylivoimaiseksi, ja että kysymykseen tulivat vain lyhytaikaiset sijaisuudet (13.3. 836 §, 10.4. 1122 §).

Tilanteen vaikeuduttua siinä määrin, ettei avoimiinkaan virkoihin saatu riittävästi päteviä hakijoita, kaupunginhallitus päätti esittää sosiaalihallitukselle sen 10.9.1971 ja 22.3. 1972 tekemiä päätöksiä muutettavaksi siten, että kansakoulunopettajan, sosiaalikasvatta-

jan ja lastenhoitajan pätevyyden omaavat henkilöt hyväksyttäisiin toimimaan lastentarhanopettajien viransijaisina kaikissa niissä tapauksissa, joissa muodollisesti pätevien sijaisten saaminen osoittautui ylivoimaiseksi, sekä että tällaisille sijaisille kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 43 §:n 1 mom:n mukaan maksettava K 16. pl:n mukainen palkka hyväksyttäisiin valtionapuun oikeuttavaksi (4.9. 2408 §).

Sosiaalihallitus hyväksyi 16.11. esityksen muutoin, paitsi valtionapuun oikeuttavan ko. sijaisten palkkauksen A 15 pl:n mukaisena. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen ja kehotti lastentarhain toimistoa huolehtimaan siitä, että päätöksessä tarkoitettuja viransijaisia käytettiin lähinnä lyhytaikaisten viransijaisuuksien ollessa kysymyksessä (4.12. 3427 §).

Suomen Lastenhoitajaliitto kiinnitti huomiota siihen, että kaupungin palveluksessa olevien lastenhoitajien työaika oli järjestetty kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaan siten, että se oli kahdeksan tuntia päivässä ja 40 tuntia viikossa. Tämä työaikajärjestely johti siihen, ettei työvuoroja voitu järjestää yhtäjaksoisiksi. Liitto ehdotti, että lastenseimien palveluksessa olevien lastenhoitajien päivittäinen työaika olisi keskimäärin kahdeksan tuntia, kuitenkin korkeintaan yhdeksän tuntia ja viikottainen säännöllinen työaika tasoittuisi 40 tunniksi viikossa enintään kolmen viikon pituisena jaksona ennakolta hyvissä ajoin laaditun työtuntijärjestelmän mukaan. Kaupunginhallitus päätti, että lastenseimien henkilökunnan vuorokautista säännöllistä työaikaa saatiin pidentää pysyväisluonteisesti enintään yhdellä tunnilla ja että muutoin noudatetaan kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 2 §:n 2 momentin mukaista työaikajärjestelyä (17.1. 242 §).

Kirjanpidon uusiminen. Lastentarhain lautakunnalle myönnettiin lautakunnan, sen toimiston, lastentarhojen ja -seimien sekä leikkikenttätoiminnan kirjanpidon muuttamisesta automaattisen tietojenkäsittelyn avulla hoidettavaksi ja ATK-palveluista v. 1973 aiheutuvien kustannusten suorittamista varten 14 000 mk (20.11. 3278 §).

Ennakkokassat. Yleisjaosto päätti, että seuraaville uusille päivähoitolaitoksille saatiin perustaa ennakkokassa 1.1.1973 alkaen: 1) Erilliset laitokset (kassa 50 mk): Jotuni, Haavikko, Koskelanrinne, Rintinpolku ja Suursuon päiväkoti 2) Yhdistetyt laitokset (100 mk): Aulanko, Kuusikko, Lapinmäki, Pakkala, Pirjo, Pohjois-Jakomäki, Sakara, Siltamäki, Tapaninvainio ja Veräjämäki. Kertomusvuonna yhdistetyksi laitokseksi muuttuneen Tapanilan lastentarhan ennakkokassa saatiin muuttaa 50 mk:sta 100 mk:aan. Vesalan leikkikentälle saatiin perustaa 30 mk:n suuruinen ennakkokassa (yjsto 27.12. 7155 §, 12.7. 6211 §).

Valtionapu. Kaupunginhallitus päätti, tyytyen sosiaalihallituksen päätökseen lastentarhain v:n 1971 valtionavusta, merkitä päätöksen tiedoksi (20.11. 3285 §).

Esikoulukokeilun jatkaminen ja soveltavan esikoulukokeilun aloittaminen. Sosiaalihallitus hyväksyi valtuuston 14.6. tekemässä päätöksessä tarkoitetun esikoulukokeilun jatkamisen Munkkivuoren lastentarhassa ja soveltavan esikoulukokeilun aloittamisen Roihuvuoren, Siilitien ja Kontulan lastentarhoissa sekä mainituissa koululasten päiväkodeissa. Samoin sosiaalihallitus hyväksyi soveltavan esikoulukokeilun aloittamisen Bertha-Mariahemmet -nimisessä ruotsinkielisessä lastentarhassa. Kaupunginhallitus oli omalta osaltaan hyväksynyt vm. esikoulukokeilun suorittamisen ja myöntänyt aikaisemmin myönnetyn lisäksi tarvittavaa erityismateriaalia varten 1 250 mk. Sosiaalihallituksen kirjeen mukaan kokeilu oli suunniteltava kuitenkin siten, että sillä ei heikennetty alle 6-vuotiaiden ikäluokkien mahdollisuuksia päästä osalliseksi laitoksissa annetusta päivähoidosta ja esiopetuksesta. Kokeilua koskevat suunnitelmat ja selvitykset oli lähetettävä tiedoksi sosiaalihallitukselle (7.8. 2078 §, 28.8. 2337 §, 30.10. 3039 §).

Lastentarhat. Sosiaalihallitus ilmoitti vahvistaneensa 21.7. lastentarha ja -seimi Ebeneserin lastentarhapaikkaluvuksi 125 sen jälkeen, kun osa lastentarhan ja -seimen pinta-alasta oli jouduttu luovuttamaan lastentarhaseminaarin käyttöön. Seimen paikkaluku pysyi entisellään (7.8. 2079 §).

Lastentarhain lautakunnalle myönnettiin yhteensä 51 676 mk käytettäväksi Kontulan, Naapurin, Kontula-Sakaran, Kuusikon ja Meritähden lastentarhojen iltapäiväosastojen perustamista ja aikana 23.8.—31.12. tapahtunutta toimintaa sekä mainituksi ajaksi palkattujen viiden tp. lastentarhanopettajan (17. pl.) sekä viiden 30 tuntia viikossa työskentelevän ts. harjoittelijan palkkoja varten. Sosiaalihallitus hyväksyi 10.5. ko. osastojen toiminnan aloittamisen (24.4. 1253 §, 23.5. 1562 §).

Leppäsuon lastentarhan ja -seimen huonetilojen korjaus- ja kunnostustöitä varten myönnettiin 95 000 mk. Lautakunnan esitys tilapäisten viipalerakennusten pystyttämisestä laitosta varten ei antanut aihetta toimenpiteisiin. Samalla kaupunginhallitus peruutti 14.2. tekemänsä päätöksen, jolla myönnettiin 6 000 mk ko. laitokseen otettujen lasten kuljettamista varten Kotikallion päivähoitolaitokseen kevätlukukauden 1972 aikana (14.2. 540 §, 17.4. 1174 §).

V:n 1971 talousarvion määrärahoista myönnettiin seuraavat summat:

95 000 mk lastentarha ja -seimi Sakaran perustamiskustannuksia varten (21.2. 605 §),

109 186 mk lastentarha Koskelanrinteen perustamista ja toimintaa aikana 1.2.—31.12. sekä 3. pl:n ts. apulaisen ja 40 t. viikossa työskentelevän harjoittelijan palkkaamista varten (21.2. 604 §),

40 100 mk lastenseimi Haavikon perustamista varten; 88 500 mk lastentarha ja -seimi Pihlajisto I:n perustamista varten; 364 000 mk Lapinmäen lastentarhan ja -seimen perustamista ja aikana 2.5.—31.12. tapahtunutta toimintaa ja po. aikana tarvitun seuraavan henkilökunnan palkkaamista varten: tp. lastentarhanopettaja (17. pl.) ja tp. lastenhoitaja (9. pl.) sekä ts. keittäjä (7. pl.), kaksi ts. lastentarha-apulaista (5. pl.), pesijä-siivooja (4. pl.), ts. keittiöapulainen (3. pl.) ja neljä ts. apulaista (1. pl.) sekä kaksi harjoittelijaa (40 t. viikossa); 129 331 mk lastentarha ja -seimi Pirjon perustamista ja aikana 1.6.—31.12. tapahtunutta toimintaa sekä po. ajaksi palkatun lastentarhanjohtajan (18. pl.) ja muualta siirretyn 17. pl:aan kuuluvan lastentarhanopettajan viran mukaisen palkan välisen erotuksen maksamista sekä seuraavan työsuhteisen henkilökunnan palkkaamista varten: keittäjä (7. pl.), yksi apul. (3. pl.) ja yksi apul. (1. pl.) sekä yksi harjoittelija (40 t. viikossa) (2.5. 1315 §),

313 611 mk lastentarha ja -seimi Siltamäen perustamista sekä aikana 1.6.—31.12. tapahtunutta toimintaa ja ko. aikana tarvitun seuraavan työsuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamista varten: keittäjä (7. pl.), kaksi lastentarha-apul. (5. pl.), pesijä-siivooja (4. pl.), keittiöapul. (3. pl.) ja kolme apul. (1. pl.) sekä kaksi harjoittelijaa (40 t. viikossa). Vm. lastentarhan ja -seimen huoneistoon oikeuttavien osakkeiden merkintähinnan loppuosan suorittamista varten myönnettiin 450 000 mk (5.6. 1706 §, 26.6. 1975 §).

Kertomusvuoden talousarvion määrärahoista myönnettiin seuraavat summat:

203 762 mk Tapanilan lastentarhan ja -seimen perustamista sekä aikana 15.7.—31.12. tapahtunutta toimintaa ja ko. aikana tarvitun tp. lastentarhanopettajan (17. pl.) ja seuraavan työsuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamista varten: kaksi lastentarha-apul. (5. pl.), pesijä-siivooja (4. pl.), keittiöapul. (3. pl.) ja kaksi apul. (1. pl.) sekä kaksi harjoittelijaa (40 t. viikossa); 210 208 mk Tapaninvainion lastentarhan ja -seimen perustamista sekä aikana 15.7.—31.12. tapahtunutta toimintaa ja ko. aikana tarvitun samanlaisen henkilökunnan palkkaamista varten (26.6. 1972 §);

447 200 mk Pakkalan lastentarhan ja -seimen perustamista sekä aikana 1.11.1972—

31.12.1973 tapahtunutta toimintaa sekä seuraavan henkilökunnan palkkaamista varten: 1) ajaksi 1.11.—31.12.1972 lastentarhaan ts. apul. (3. pl.) ja lastenseimeen tp. lastenseimenop. (15. pl.) sekä 2) ajaksi 1.1.—31.12. 1973 lastentarhaan tp. lastentarhanop. (18. pl.), 2 tp. lastentarhanop. (17. pl.), ts. keittäjä (7. pl.), ts. apul. (3. pl.) ja ts. harjoittelija (40 t. viikossa) sekä lastenseimeen tp. lastenseimenop. (15. pl.), 3 tp. lastenhoit. (A 11 pl.), ts. pesijä-siivooja (4. pl.), ts. keittiöapul. (3. pl.), ts. apul. (1. pl.) ja ts. harjoittelija (40 t. viikossa) (13.11. 3196 §).

Puotilan lastentarhan yhteydessä aloitetun kuulovammaisten lasten erityisopetuksen antamiseen tarvittujen ryhmäkuulolaitteiden sekä opetus- ja terapialaitteiden hankkimista varten myönnettiin 18 800 mk (6.11. 3077 §, 4.12. 3428 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvion Toisen linjan leikkikenttärakennusta varten merkityn osamäärärahan säästön 56 783 mk Vuosaaren lastentarhan viimeistelytöiden suorittamiseen (4.4. 1015 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä jäljempänä mainittujen lastentarhojen luonnos- ja pääpiirustukset:

arkkitehtien Kirsti ja Erkki Helamaan laatimat, 4.1.1971 päivätyt lastentarha ja -seimi Pirjon pääpiirustukset. Sosiaalihallitus ilmoitti 13.3. hyväksyneensä ne ja samalla vahvisti lastentarhapaikkaluvuksi 50 siten, että 25 lasta käsittävän kokopäiväosaston rinnalla toimii 25 lasta käsittävät puolipäiväosastot sekä aamu- että iltapäivisin. Lastenseimen huonetilat vahvistettiin 15 lapselle (21.2. 603 §, 27.3. 968 §),

talorakennusosaston laatimat Tahvonlahden lastentalon 29.11.1971 päivätyt pääpiirustukset. Sosiaalihallitus ilmoitti 20.4. vahvistaneensa ne sekä samalla laitoksen lastentarhahoitopaikkaluvuksi 85—115, jolloin voitiin käyttää seuraavia osastojakovaihtoehtoja: 1) kolme 20-paikkaista kokopäiväosastoa ja yksi 25-paikkainen puolipäiväosasto, yhteensä 85 paikkaa, 2) kolme 20-paikkaista kokopäiväosastoa ja yksi 25-paikkainen puolipäiväosasto siten, että aamupäiväosaston tiloissa toimii 20-paikkainen puolipäiväosasto iltapäivisin, yhteensä 105 hoitopaikkaa tai 3) kaksi 20-paikkaista kokopäiväosastoa ja kolme 25-paikkaista puolipäiväosastoa, yhteensä 115 hoitopaikkaa. Lastenseimi 30 hoitopaikkaa (10.4. 1119 §, 2.5. 1316 §);

talorakennusosaston laatimat, 20.7.1972 päivätyt Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen muutetut pääpiirustukset. Sosiaalihallitus vahvisti 7.11. piirustukset sekä lastentarhan paikkaluvuksi 100 siten, että kahden 25 lapsen kokopäiväosaston rinnalla toimi yksi 25 lapsen puolipäiväosasto ja yksi 25 lapsen erityisosasto tahi vaihtoehtoisesti yhden kokopäiväosaston ja yhden 25 lapsen erityisosaston rinnalla toimi kaksi puolipäiväosastoa aamupäivisin ja yksi iltapäivisin, jolloin 125 lasta saisi päivittäisen hoidon tarhassa. Koululasten päiväkodin huonetilat vahvistettiin 25 lapselle ja lastenseimen 15 lapselle (28.8. 2332 §, 20.11. 3277 §);

arkkitehtitoimisto Keijo Laineen laatimat, 8.8. ja 16.8. 1972 päivätyt Patolan lasten päivähoitolaitoksen luonnospiirustukset ottaen huomioon, että pääpiirustuksiin lisättäisiin WC- ja pesutiloja (20.11. 3230 §).

Sosiaalihallitus oli lisäksi vahvistanut seuraavat pääpiirustukset ja hoitopaikkaluvut:

Pihlajamäki II lastentarhan hoitopaikkaluku 100 siten, että kahden 25 lasta käsittävän kokopäiväosaston rinnalla toimii kaksi 25 lapsen puolipäiväosastoa aamupäivisin ja yksi vastaava iltapäivisin. Lastenseimen hoitopaikkaluku on 15 (17.1. 238 §).

Pohjois-Jakomäen lastentarha- ja -seimi: kaksi kokopäiväosastoa, yksi puolipäiväosasto, yhteensä 75 lapselle. Lastenseimen hoitopaikkaluku 15 (17.1. 239 §).

Koskelan lasten päivähoitolaitos, 40 hoitopaikkaa. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan Asunto Oy Juhana Herttuan tie 5 -nimiseltä yhtiöltä lastentarhaksi suun-

nitellut huonetilat enintään 10.50 mk/m²/kk suuruista vuokraa vastaan sekä luovuttamaan ne tilitysvuokraa vastaan lastentarhain lautakunnalle (24.1. 293 §).

Pohjois-Haagan päivähoitolaitos, 50 lastentarha- ja 30 lastenseimihoitopaikkaa (31.1. 380 §).

Vattuniemen lasten päivähoitolaitos, 25 lastentarha- ja 15 lastenseimipaikkaa (2.5. 1318 §).

Itä-Pasilan lastentarha ja -seimi, 40 lastentarhan hoitopaikkaa siten, että 20 lapsen kokopäiväosaston rinnalla toimii yksi 20 lapsen aamupäiväosasto ja samoin yksi 20 lapsen iltapäiväosasto. Lastenseimipaikkoja 15 (18. 12. 3597 §).

Sosiaalihallitus hyväksyi myöskin Koulutanhuan ja Leppäsuon lastenpäivähoitolaitosten luonnospiirustukset (11.9. 2444 §, 11.12. 3516 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi virastotalon Hietaniemenkatu 9 luonnospiirustukset ja lähetti ne lastentarha ja -seimitilojen osalta sosiaalihallituksen tarkastettaviksi (11.9. 2444 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Lauttasaaren Pajalahdentien varrelle sijoitettavan lasten päivähoitolaitosrakennuksen suunnittelua saatiin jatkaa siten, että rakennuksen huonetiloihin sijoitettaisiin lautakunnan esityksen mukaisesti 100—110 lastentarha- ja 30 lastenseimipaikkaa (20.3. 883 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi vs. kaupunginjohtajan asettaman työryhmän laatiman, 12.4.1972 päivätyn suunnitelman Kannelmäen lastenpäivähoitolaitoksen lopullisen suunnittelun pohjaksi (9.10. 2781 §). Samoin hyväksyttiin Itä-Pakilan lasten päivähoitolaitoksen huonetilaohjelma (11.12. 3480 §).

Perhepäivähoito. Lasten päivähoitokomitea oikeutettiin laajentamaan ohjatun perhepäivähoidon kokeilua aikaisemmin myönnettyjen määrärahojen puitteissa ajaksi 1.1.—31.8. Leppäsuon alueelle (28.2. 688 §).

Kaupunginhallitus kehotti lastentarhain lautakuntaa huolehtimaan toistaiseksi kauintaan v:n 1973 loppuun asti vakinaisluonteisen ohjatun perhepäivähoitotoiminnan järjestämisestä mainittua toimintaa koskeneen kokeilun yhteydessä kehitettyjen toimintamallien mukaisesti. Lautakunnalle myönnettiin 275 000 mk käytettäväksi aikana 1.1.—30.6.1973 ko. toiminnan toteuttamiseksi ja seuraavan työsuhteisen henkilökunnan palkkaamiseksi samaksi ajaksi: perhepäivähoidon johtaja, kaksi perhepäivähoidon johtavaa ohjaajaa ja enintään 18 perhepäivähoidon ohjaajaa ja yksi toimistoapulainen (27.12. 3686 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin osoittamaan Ensi linja 9:ssä sijaitsevan entisen Sokeainkoulun päärakennuksen I kerroksen Castréninkadun puoleisessa päässä sijaitsevat, yhteensä n. 420 m²:n suuruiset, kahdeksan huonetta, WC-tilat ja käytävätilaa käsittävät huonetilat niissä suoritettujen korjaus- ja muutostöiden valmistuttua lastentarhain lautakunnan käyttöön ohjatun perhepäivähoidon toimistotiloiksi sekä koulutus- ja ohjaustoimintaa varten voimassa olleiden perusteiden mukaisesta tilitysvuokrasta (18.12. 3598 §).

Koululasten päiväkodit. Lastentarhain lautakunta oikeutettiin siirtämään kokeilunluonteisesti syyslukukaudeksi 1972 koululasten päiväkoti Keinun aamu- ja iltapäiväosastot Rintinpolun nuorisotiloihin sekä koululasten päiväkoti Toimelan iltapäiväosasto Suursuon nuorisotiloihin. Ko. päiväkoteihin saatiin palkata ajaksi 15.8.—31.12. kaksi tp. koululasten päiväkodin johtajaa 18. pl:n mukaisin palkkaeduin ehdolla, että kaksi vakinaista 17. pl:n päiväkodin opettajan virkaa jätettiin samaksi ajaksi täyttämättä ja näin säästyneet määrärahat käytettiin mainittujen johtajien palkkaamiseen. Lautakunnan käytettäväksi myönnettiin 40 619 mk päiväkotien toiminnan aloittamista ja ylläpitoa varten em. ajaksi samoin kuin mainittujen johtajien palkkaukseen tarvitun 18. ja 17. pl:n erotusta vastaavan palkanosan suorittamista sekä seuraavan työsuhteisen henkilökunnan palkkaa-

mista varten: kaksi lastenhoitajaa (6. pl.), kaksi talousapulaista (5. pl.), kaksi siivoojaa ja yksi harjoittelija, kaikki ajaksi 15.8.—31.12. (14.8. 2170 §).

Lasten kesävirkistystoiminnan järjestäminen. Lastentarhain lautakunnalle myönnettiin 2 250 mk käytettäväksi eräiden Kantakaupungissa toimivien lastentarhojen lasten kuljettamiseksi ulkoiluolosuhteiltaan edullisiin lastentarhoihin aikana 3.7.—12.8. (yjsto 16.2. 5319 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto merkitsi tiedoksi korkeimman oikeuden päätöksen, joka koski Suursuon lastentarhassa v. 1967 loukkaantuneen Markku Mutrun vahingonkorvausta ja kehotti samalla rahatoimistoa suorittamaan Paula Mutrulle päätöksen mukaiset korvaukset sairaalakuluista 336 mk, kahdesta silmäproteesista 225 mk, lääkärintodistuksen lunastamisesta 20 mk, kotiapulaisen palkkaamisesta kolmen kuukauden ajalta 450 mk, kivusta ja särystä 3 000 mk ja pysyvästä haitasta 15 000 mk, kaikki määrärät 5%:n korkoineen 5.11.1968 lukien ja valtiolle korvauksen oikeudenkäyntikuluista 150 mk (yjsto 26.1. 5181 §). Yleisjaosto päätti vapauttaa lastentarhanopettaja Marja Juntikan suorittamasta em. tapauksen johdosta kaupungin maksettavaksi tuomittuja korvauksia sekä myönsi Suursuon lastentarhan johtajattarena toimineelle lastentarhanopettaja Anita Lepolle 1 500 mk:n korvauksen hänelle ko. jutusta aiheutuneista kustannuksista (yjsto 21.6. 6121, 6122 §).

Pelastusarmeijan lastenseimen lääkärintarkastuksen järjestäminen. Suomen Pelastusarmeijan säätiö anoi talossa Castréninkatu 24 sijaitsevan lastenseimen lääkärintarkastusten järjestämistä kaupungin toimesta. Terveydenhuoltolautakunta katsoi, että oli tarkoituksenmukaista kaupungin lastenseimien terveydenhuollon kannalta, että lastenneuvolan lääkäri terveyssisaren avustamana huolehtisi myös ko, lastenseimen terveydenhuollosta. Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitolautakunnan järjestämään ko. Pelastusarmeijan lastenseimen terveydenhuollon lautakunnan esittämällä tavalla (21.2. 613 §).

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Myllypuron osasto anoi lupaa *päivähoidon ohjaajan työskentelemiselle* Vartiokylän äitiys- ja lastenneuvolatiloissa sekä puhelimen käyttöoikeutta. Yleisjaosto päätti, hyläten anomuksen enemmälti, että ko. ohjaaja saa kokeilunluonteisesti kertomusvuoden loppuun vastikkeetta käyttää mainittuja neuvolatiloja aamupäivisin työpisteenä sillä ehdolla, että ko. toiminta ei häiritse varsinaista neuvolatyötä (yjsto 30.8. 6479 §).

Avustukset. Eri järjestöille myönnettiin avustuksia seuraavasti: Mannerheimin Lastensuojeluliiton Myllypuron osastolle 13 120 mk perhepäivähoito-ohjauksen tukemista varten (23.5. 1561 §); em. liiton Helsingin Osastolle myönnettiin 3 709 mk sen ylläpitämän Sophie Mannerheimseimen henkilökunnan palkkojen korottamisesta aiheutuneiden lisämenojen suorittamista varten (yjsto 1.11. 6845 §); Barnavårdsföreningen i Finland -nimiselle yhdistykselle 25 000 mk talossa Annankatu 26 kertomusvuonna avatun lastenseimen toimintaa varten (30.10. 3001 §); Opiskelijoiden Lastenhoitosäätiölle 13 000 mk kaupungin alueella järjestetyn ns. kolmiperhehoidon ohjaajan palkkaamisesta aikana 1.6.—31.12. aiheutuneita menoja varten sekä 11 481 mk ko. säätiön Helsingissä ylläpitämien lasten päivähoitolaitosten henkilökunnan palkkojen korottamisesta sekä Leppäsuonkadulla sijaitsevan päivähoitolaitoksen toiminnan muuttamisesta aiheutuneiden lisämenojen suorittamista varten (7.8. 2082 §, 6.11. 3125 §); Töölön Lastenseimi yhdistykselle 6 888 mk:n lisäavustus yhdistyksen ylläpitämän lastenseimen henkilökunnan palkkojen korottamisesta aiheutuneita menoja varten (23.10. 2920, 2921 §).

Kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamisesta olivat valtuutettu Airola ym. tehneet aloitteen 1970. Edellä mainitun johdosta sosiaalihallituksen kanssa käydyissä neuvotteluissa oli ilmennyt, että tällaisen oppilaitok-

sen perustaminen ja ylläpitäminen tultaisiin järjestämään valtion toimesta. Kun kävi ilmi, että tässä tarkoitettua koulutusta koskevat asiat hoidettiin kouluhallituksessa, päätti kaupunginhallitus tiedustella kouluhallitukselta, miten ja missä muodossa lastentarhanopettajien lisääntyvä koulutustarve tultaisiin valtion toimesta maassamme tyydyttämään (17.4. 1173 §).

Muut sosiaaliset tehtävät

Työllisyystoimi. 1.1.1972 tuli voimaan uusi työllisyyslaki ja tällöin loppui aikaisemmin voimassa ollut kunnan työhönsijoitusvelvollisuus, velvollisuus osallistua työvoimatoimikuntien kustannuksiin ja nimetä jäsenet työvoimatoimikuntaan, jonka toimikausi myös tällöin päättyi. Uuden lain 9 §:ssä asetettiin kunnille velvollisuus laatia vuosittain seuraavaa vuotta varten suunnitelmat työmäärärahoin toimeenpantavien töittensä samoin kuin työllisyyttä edistävien koulutustilaisuuksiensa järjestämisestä. Kuntien tuli erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että työvoiman käytön ajoitus tapahtui lain 11 §:n edellyttämissä puitteissa. Sen mukaan työmäärärahoilla palkattujen työntekijäin kokonaismäärä ei kesäkauden 1.6.—31.10. aikana saanut keskimäärin ylittää edellisen syys- ja talvikauden vastaavaa työntekijäin keskimäärää. Lain 13 §:ssä säädettiin, että mikäli kunnan työntekijäin määrä oli kesäkautena suurempi kuin 11 §:ssä oli säädetty, oli kunnan suoritettava valtiolle korvaus jokaiselta työpäivältä siten, että päiväkorvaus vastasi valtion investointiluontoisten töiden keskimääräisiä työvoimakustannuksia päivää kohti laskettuna. Korvauksen suuruuden määräsi työvoimaministeriö. Etukäteislaskelmien mukaan ylittäisi kaupungin ko. työvoimamäärä kertomusvuoden kesällä n. 250 keskimääräisellä miestyöpäivällä vertailuajan vastaavan luvun ja tästä aiheutuva korvausvelvollisuus (58 mk/keskim. miestyöpäivä) oli alustavien arvioiden mukaan n. 1.5 mmk. Tämän välttäminen ei ollut kaupungille teknillisesti mahdollista kertomusvuoden talousarvion tultua laadituksi jo puoli vuotta ennen uuden työllisyyslain voimaantuloa. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helsingin kaupungin v:n 1972 työohjelman ja lähettää sen työvoimapiirille (2.5. 1290 §). V:n 1973 alustavassa työohjelmassa, jonka kaupunginhallitus hyväksyi, oli kesätyövoiman enemmyys arvioitu n. 150 työntekijäksi. Kaupunki pyrki myös vaikuttamaan työllisyyslain kunnille mahdollisesti aiheuttamien epäkohtien tutkimista varten asetetun neuvottelukunnan toimintaan, jotta lakia olisi saatu muutetuksi kunnille edullisempaan suuntaan erityisesti opiskelija- ja harjoittelijatyövoiman joustavampaan käsittelyyn pääsemiseksi (5.6. 1678 §).

Yleisjaosto hyväksyi maksettavaksi Helsingin työvoimapiirin 286 mk:n suuruisen laskun kaupungin osuudesta työvoimatoimikunnan menoihin ajalta 1.7.—31.12.1971 (yjsto 2.2. 5193 §).

Kasvatusneuvolat. Sosiaalihallitus ilmoitti, että uuden kasvatusneuvolalain tultua voimaan 1.1.1972 oli silloin toiminnassa olleen kasvatusneuvolan alistettava mainitun lain 19 §:n 2 momentin mukaan sen 2 §:ssä tarkoitettu ohjesääntö sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettavaksi v:n 1972 loppuun mennessä (3.1. 79 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että yleinen kasvatusneuvola hyväksyttäisiin lääkäreiden erikoistumispaikaksi lastenpsykiatrian alalla ja että kasvatusneuvolalääkäri Saara Torma hyväksyttäisiin lastenspsykiatrian alan vastaavaksi kouluttajaksi yleiseen kasvatusneuvolaan (23.10. 2966 §).

Kaupunginhallitus päätti pyytää Herttoniemen virastotaloon suunniteltuihin huonetiloihin sijoitettavan kasvatusneuvolan perustamisluvan ja oikeutti kasvatusneuvolajaoston palkkaamaan ko. neuvolaan ajaksi 1.1.—31.12.1973 tilapäiseen virkasuhteeseen seuraavan henkilökunnan: yksi lastenpsyki-

atri ja kaksi kasvatusneuvolalääkäriä erikseen vahvistettavin sopimuspalkoin, yksi johtava psykologi (29. pl.), kaksi sosiaalihoitajaa (17. pl.), yksi toimistoapulainen (10. pl.) ja yksi toimistoapulaisen (8. pl.). Palkkaus- ja muita käyttömenoja varten myönnettiin 374 363 mk (4.12. 3390 §, 27.12. 3688 §).

Työsuhteisen koulupsykologin palkkaamista varten ajaksi 1.8.—31.12. suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolaan enintään 26. pl:n peruspalkkaa vastaavin palkkaeduin myönnettiin 9 800 mk (26.6. 1979 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi vm. kasvaneuvolaan tehdyn murron ja kehotti rahatoimistoa korvaamaan toim. ap. Marjatta Lehtoselta samassa yhteydessä anastetun kameran 150 mk:lla (yjsto 26.4. 5766 §).

Oikeusaputoimisto. Helsingin raastuvanoikeus ilmoitti katsovansa, että virkaholhoojan rahatoimenhoidon ja tilinpidon sekä niihin liittyvän toiminnan valvonta kuuluisivat ao. virkamiehiä koskevien säännösten nojalla revisioviraston tehtäviin sekä tiedusteli ao. viraston käsitystä asiasta. Revisiovirasto totesi, että laki oli määrännyt holhotin tilintarkastuksen yksinomaan holhouslautakunnan tehtäväksi ja koska laissa oli annettu holhotin tilintarkastuksesta melko perusteelliset ja ja yksiselitteiset määräykset, ei revisiovirastolla voine olla ilman eri valtuutusta oikeutta puuttua holhottavien tilintarkastukseen. Kaupunginhallitus päätti, ettei tiedustelu antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että raastuvanoikeudelle lähetettiin jäljennös revisioviraston kirjelmästä (18.9. 2509 §).

Oikeusaputoimistoon kuuluvan virkaholhoojantoimiston työaika määrättiin noudattamaan toistaiseksi virasto ja toimistotyössä toimivien viranhaltijain säännöllistä työaikaa (7.2. 444 §).

Oikeusaputoimistolle myönnettiin 4 110 mk käytettäväksi niiden menojen kattamiseen, jotka olivat syntyneet sen johdosta, että toimistoon virkaholhoustointa hoitamaan siirretyn henkilökunnan lisäksi huoltovirastosta oli sinne siirretty 1.4.1971 lukien vielä yksi 8. pl:n toimistoapulainen (yjsto 12.1. 5083 §).

Kaupunginhallitus oikeutti oikeusaputoimiston 1.5. lukien suorittamaan raastuvanoikeuden ja maistraatin kaupunginpalvelijoille, jotka toimivat haastemiehinä niissä oikeusaputoimiston jutuissa, joissa oli myönnetty maksuton oikeudenkäynti, kussakin jutussa 5 mk:n suuruisen korvauksen siitä, että ko. kaupunginpalvelija ilmoitti puhelimitse oikeusaputoimistoon jutun esilletulosta istuntopäivänä ja toi toimistoon jutun pöytäkirjan (4.4. 1044 §).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Opettajankoulutuslain täytäntöönpanon valmistelut. Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi valtioneuvoston antamat periaatteelliset, opettajankoulutuslain (10.12.1971) täytäntöönpanon valmistelua koskevat, pääosiltaan seuraavansisältöiset ohjeet:

I Opettajankoulutusyksiköiden järjestäminen ja mitoitus:

Helsingin yliopiston opettajankoulutusyksikkö perustetaan 1.8.1974 lukien, jolloin vastaavasti lakkautetaan Helsingin väliaikainen opettajakorkeakoulu, Helsingin normaalilyseo ja Helsingin yhteisnormaalilyseo. Lisäksi lakkautetaan Helsingin kotitalousopettajaopisto ja Helsingin käsityönopettajaosasto 1.8.1975 lukien.

II Harjoituskoulujen järjestäminen ja mitoitus:

Helsingin yliopistoon kuuluu kaksi Helsingissä sijaitsevaa, peruskoulua ja lukiota vastaavat kouluasteet käsittävää harjoittelukoulua. Toisen harjoittelukoulun ala-aste muodostetaan Snellmanin kansakoulusta sekä peruskoulun yläaste ja lukio Helsingin normaalilyseosta, toinen harjoittelukoulu vastaavasti Kylänevan kansakoulusta ja Helsingin yhteisnormaalilyseosta. Kunnat, joiden kansa- tai peruskouluja tarvitaan harjoittelukoulujen muodostamiseen, luovuttavat tai vuokraavat ko. koulutilat vastikkeetta valtiolle. Harjoittelukouluiksi muuttuvissa kouluissa siirrytään lukuvuoden 1972—1973 alusta lukien noudattamaan peruskoulun opetussuunnitelmaa.

Sekä suomenkielisten kansakoulujen johtokunta että kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesivat, että mainittujen koulutilojen luovutuksen tai vuokrauksen käytännöllisestä toteuttamisesta olisi kaupungin ja valtion kesken neuvoteltava ja laadittava sopimus (29.5. 1599 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää opetusministeriölle, että yliopiston toisen harjoittelukoulun peruskoulun ala-aste muodostettaisiin Snellmanin kansakoulun asemesta Tehtaankadun kansakoulusta (5.6. 1673 §).

Helsingin yliopiston opettajankoulutuksen työryhmän esitettyä neuvottelujen aloittamista sellaisen sopimuksen aikaansaamiseksi, jonka perusteella eräät kaupungin kansakoulut siirtyisivät 1.8.1974 lukien Helsingin yliopiston opettajankoulutusyksikön harjoittelukouluiksi, kaupunginhallitus määräsi neuvottelijoiksi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan puh.joht. Yrjö Larmolan, koulutoimen johtajan Walter Erkon, kaupunginasiamies Raimo Reivisen, virastosuunnittelija Ilkka Koskisen ja arkkit. Katri Käen (12.6. 1762 §). Helsingin yliopiston puolesta neuvottelijoina toimivat prof. Martti Ruutu, apul.prof. Johannes Alikoski, kvestori Nils Fellman, os.pääll. Toivo Vainiotalo, toim. pääll. Jussi Ilvesmäki ja ryhmän sihteerinä Anna-Kaarina Falck (7.8. 2005 §).

Koulutilojen vastainen käyttö. Valtioneuvosto oli 1970 asettanut komitean, joka otti nimekseen Helsingin yliopiston tilojen järjestelykomitea. Komitean tehtävänä oli selvittää yliopiston lisätilojen tarve keskikaupungin alueella 1971—1976 aikana, suunnitelmat ko. tilojen hankkimiseksi sekä valtion hallussa jo olevien oppilaitosten sekä myös muiden oppilaitosten tilojen käyttö yliopiston tarkoituksiin. Opetusministeriö pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa mietinnöstä.

Koulutoimen johtaja totesi kaupunginhallituksen ilmoittaneen 22.6.1971 komitealle, ettei Kaisaniemen, Kallion, Katajanokan, Oikokadun, Snellmanin, Cygnaeuksen, Kruununhaan eikä Topeliuksen kouluja voitu luovuttaa yliopiston käyttöön, koska ne tarvitaan edelleen koulukäytössä ja myös vastaisuudessa peruskoulun käytössä. Viitaten myös kouluhallituksen esittämään kannanottoon koulutoimen johtaja ilmoitti keskikaupungin alueella toimivien koulujen tulevan käytön selviävän lopullisesti vasta kaupungin koulusuunnitelman valmistuttua ja peruskouluun siirtymisen tapahduttua 1.8. 1977.

Kaupunginhallitus päätti antaa opetusministeriölle mietinnöstä koulutoimen johtajan lausunnon mukaisen lausunnon (8.5. 1363 §).

Kahdessa vuorossa toimivien kansa- ja kansalaiskoulujen työjärjestyksen laatiminen. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esityksen perusteella yleisjaosto päätti asettaa työryhmän, johon kuuluivat koulunjohtaja Verneri Ylisirniö ja kansalaiskoulun yleisaineiden opettaja Sakari Vesterinen tutkimaan ko. työjärjestysten aikataulujen laatimista. Työryhmän jäsenten palkkio suoritettiin komitean sihteerin palkkioista voimassa olleiden määräysten mukaisesti (yjsto 5.4. 5603 §).

Eräiden palkkioiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kansakouluissa 9 kk:n ajalta vuodessa kirjastosihteerille, elokuvatoiminnan johtajalle, musiikinohjaajalle, tyttöjen ja poikien käsityönohjaa-

jalle, matematiikan opetuksen ohjaajalle sekä kerho työnohjaajalle maksettavat palkkiot 1.9.1972 lukien 451 mk:ksi/kk sekä 1.6.1972 lukien koulukasvitarhojen opettajille 3½ kk:n työajalta maksettavan kuukausipalkkion 812 mk:ksi ja koulukasvitarhojen toiminnanjohtajan vuosipalkkion 2 332 mk:ksi (21.8. 2198 §, 26.6. 1917 §).

Kaupunginhallitus vahvisti kansakoulujen vahtimestareille tai heidän sijastaan määrätyille henkilöille ja siivoojille sekä talonmies-lämmittäjille korotetut palkkiot ylityöstä, jonka he arki-iltoina virallisen työaikansa jälkeen ja pyhäpäivinä joutuvat yhdistysten ym. toiminnan vuoksi tekemään. Samalla tarkistettiin eräiden ruoanjakajien jakelupalkkiot (26.6. 1920 §, kunn. as. kok. n:o 88).

Valtionapu. Kaupunginhallitus päätti, tyytyen kouluhallituksen kansakoululaitoksen v:n 1969 kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionapua koskevaan päätökseen, merkitä sen tiedoksi (4.4. 1049 §).

Kiinteistöt. Kaupunginhallitus määräsi Vilppulan kunnan Elämäntaipaleen kylässä sijaitsevan tilan Uimaranta II RN:o 269 suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon 250 mk:n suuruisesta pääomaarvosta (6.11. 3102 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle myönnettiin 44 106 mk käytettäväksi ts. apulaissihteerin ja ts. taloussihteerin palkkaamiseksi 1.4. lukien suomenkielisten kansakoulujen kansliaan sekä palkkion maksamiseksi 1.1.1972 lukien koulutoimen apulaisjohtajalle 230 mk/kk ja sihteerille 200 mk/kk aikana, jolloin he hoitivat osaa koulutoimen johtajan tehtävistä (27.3. 922 §). 1.6. lukien olivat vastaavat palkkiot 240 mk/kk ja 210 mk/kk (26.6. 1918 §).

Kaupunginhallitus oikeutti johtokunnan ottamaan 8. pl:aan kuuluvaan toimistoapulaisen virkaan sitä haettavaksi julistamatta rva Airi Immosen (31.1. 339 §); siirtämään talonmies-lämmittäjä-vahtimestari Aarne Pylvään 1.5. lukien perustettuun 13. pl:n vahtimestarin virkaan (10.4. 1084 §); jättämään kanslian 1.10. lukien avoimeksi tulleen 8. pl:n kodissakävijän viran vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi, kauintaan siihen saakka, kunnes viran tehtävien hoito järjestetään uudelleen (18.9. 2520 §) sekä jatkamaan metallipajojen kalustonhoitajan Boris Peipolan työsuhdetta 31.5.1973 saakka (27.11. 3316 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli valinnut 27. pl:aan kuuluvaan ruotsin kielen opetuksen ohjaajan virkaan 1.8. lukien fil.kand. Henna Jäntin. Ko. viran hakija fil.maist. Ulla Lehtonen valitti kaupunginhallitukselle päätöksestä, koska hänen hakemuksensa virkaan oli jätetty huomioon ottamatta sillä perusteella, että hänen olisi pitänyt liittää hakemusasiakirjoihin todistus suomen kielen täydellisestä hallitsemisesta. Hakija oli kuitenkin liittänyt mukaan työnantajansa valtion oppikoulun vt. rehtorin todistaman nimikirjan otteen, josta oli myös maininta hakijan kielitaidosta. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto piti sitä riittävänä ja katsoi, että valittajan hakemus olisi pitänyt ottaa huomioon virkaa täytettäessä. Kaupunginhallitus päättikin kumota johtokunnan vaalin ja palauttaa asian johtokunnalle uuden vaalin lainmukaista toimittamista varten. Fil.maist. Henna Jäntti valitti puolestaan tästä kaupunginhallituksen päätöksestä Uudenmaan lääninhallitukselle, joka kuitenkin hylkäsi valituksen (26.6. 1902 §, 4.9. 2364 §, 6.11. 3081 §).

Johtokunnalle myönnettiin 36 277 mk kansakoulujen rakennustoiminnan esisuunnittelua varten palkatun sihteerin palkkauksen maksamista varten kertomusvuonna (21.2. 573 §), 1 443 mk musiikkiluokille ilmoitettujen oppilaiden testauksesta ja valinnasta aiheutuneen ylityön korvaamiseksi työn suorittaneille opettajille (yjsto 26.4. 5754 §), 87 mk englannin kielen opetuksen ohjaajan sijaiselle maksettavan palkkauksen suorittamista varten (yjsto 13.9. 6551 §), 135 mk käytettäväksi opett. Onni Laukamalle tämän

virkavapausaikanaan menettämän palkkauksen maksamista varten (yjsto 21.6. 6098 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan maksamaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun määrävuosilisän sekä myös tästä maksettavan kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 §:ssä mainitun prosentuaalisen lisän johtokunnan esittämille opettajille siitä ajankohdasta lukien, josta he lain mukaan ovat sanottuun korotukseen oikeutettuja (21.2. 571 §, 5.6. 1668 §, 6.11. 3080 §, 18.12. 3550 §).

Opettaja Signe Julkusen palkkausta koskevassa asiassa merkittiin tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden hylkäävä päätös (15.5.1448 §, Kunn.hall. 1970 s. 218).

Koulutyön alkamisaikaa koskevien ilmoituskorttien postittamista varten ensimmäisten luokkien oppilaiden vanhemmille myönnettiin 1 890 mk (yjsto 17.5. 5895 §).

Kouluhallitukselta päätettiin pyytää lupa yhden sokeain erityisluokan perustamiseen 1.8. lukien (31.1. 340 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kohtuussyistä suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan suorittamaan eräiden sokeainkoulua ja lapsiinvalidien koulusäätiön koulua käyvien oppivelvollisten matkakustannukset (7.2. 405 §, 14.2. 496 §, 29.5. 1600 §, 25.9. 2629 §, 23.10. 2932 §).

Kaupunginhallitus oikeutti johtokunnan kouluterveydenhoitoviranomaisten puoltamissa tapauksissa lukuvuosittain luovuttamaan liikennelaitoksen vapaalippuja heikkonäköisten, huonokuuloisten, kuurojen ja sokeiden oppilaiden kouluun ja sieltä kotiin kuljettamista varten sekä sanotunlaisen koulun oppilaalle että hänen saattajalleen ja lisäksi tarvittavat vapaaliput saattajalle, milloin hänen on palattava saattomatkaltaan välittömästi kotiin tai lähdettävä kotoa käsin noutamaan lasta. Johtokunta oikeutettiin harkintansa mukaan niissä tapauksissa, joissa oppilasta hänen vammansa vuoksi ei suuremmitta vaikeuksitta voida kuljettaa julkisilla liikennevälineillä tai poikkeuksellisesti muissakin vaikeasti hoidettavissa tapauksissa, järjestämään oppilaan kuljetus kotoa kouluun ja takaisin joko suorittamalla kohtuullinen kuljetuskustannusten korvaus oppilaan huoltajalle hänen järjestämästään kuljetuksesta tahi muulla tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla (16.10. 2852 §).

Yleisjaosto päätti muuttaa 1970 tekemäänsä päätöstä, joka koski koulunjohtaja Olli Kohoselle asiantuntijan tehtävästä maksettavaa korvausta siten, että kahta viikkotuntia vastaava korvaus suoritettiin yhden vuoden sijasta 17 kuukaudelta (yjsto 5.1. 5013 §).

Topeliuskoulun peruskorjaustyön suunnittelussa ja rakentamisessa määrättiin asiantuntijaksi opett. Lars-Johan Jansson. Hänelle saatiin maksaa yhtä vuosiviikkoylituntia vastaava korvaus siten, että suunnitteluajaksi luettiin enintään 6 kk ja rakennusajaksi enintään 12 kk varsinaisten rakennustöiden aloittamisesta lukien (yjsto 31.5. 5990 §).

Vuosaaren kansakoulun rakennustyöhön saatiin v:n 1970 talousarvion määrärahoista käyttää sitä varten jo merkityn 3 000 000 mk:n lisäksi Kontulan kansakoulun alamomentilta 130 000 mk, Mellunmäen kansakoulun alamomentilta 275 000 mk sekä tilapäisten puukoulujen rakentamista ja siirtoa varten merkityltä alamomentilta 95 000 mk (10.1. 112 §).

Kouluhallitus vahvisti 28.12.1971 Tahvonlahden kansakoulun pääpiirustukset (24.1. 267 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi 14.4.1972 päivätyt Myllypuron ja Sepänmäen sekä 1.9.1972 päivätyt Jakomäen ja Siltamäen kansakoulujen tilapäisten koulurakennusten pääpiirustukset (5.6. 1672 §, 30.10. 3008 §).

Edelleen kaupunginhallitus hyväksyi 20.1. 1972 asetetun työryhmän laatiman, 12.4.1972 päivätyn suunnitelman Pohjois-Haagan korttelikoulun, lasten päivähoitolaitoksen ja nuorisokeskuksen lopullisen suunnittelun pohjaksi (4.9. 2365 §) sekä samana päivänä päi-

vätyn suunnitelman Kannelmäen korttelikoulun ja lasten päivähoitolaitoksen lopullisen suunnitelman pohjaksi (9.10. 2781 §). Itä-Pakilan korttelikoulun ja lasten päivähoitolaitoksen huoneohjelma hyväksyttiin (11.12. 3480 §).

Karviaistien koulun piano päätettiin myydä Hellas-Piano Oy:lle ja Kannelmäen koulun piano siirtää huoltovirastoon (yjsto 28.3. 5561 §, 20.4. 5692 §), käytöstä poistetut 116 opetustaulua myytiin NEFA-Helsinki -nimiselle yhdistykselle ja käytöstä poistetut koulukalusteet talouspäällikön esityksen mukaisesti (yjsto 5.4. 5600 §, 21.6. 6101 §).

Eräiden oppilaiden vanhemmille suoritettiin korvaus koulussa kadonneesta omaisuudesta (yjsto 9.2. 5263 §, 2.8. 6349 §, 30.8. 6464 §, 13.12. 7069 §).

Merkittiin tiedoksi talouspäällikön ilmoitukset eri kansakouluihin tehdyistä lukuisista murroista ja vahingonteoista sekä toimenpiteistä, joihin tapausten johdosta oli ryhdytty.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käytettäväksi myönnettiin seuraavat määrärahat: 10 000 mk käytettäväksi kouluhallituksen määräämien opettajien koulutuspäivien järjestämistä varten kevätlukukaudella 1972 (3.1. 51 §); 877 mk:n lisämääräraha 11.—12.11. järjestettyä opettajien koulutustilaisuutta varten (yjsto 8.11. 6868 §); 23 678 mk lukuvuoden 1972—1973 ensimmäisestä koulutuspäivästä aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi. Samalla merkittiin tiedoksi opintopäivien suunnittelu- ja järjestelytyötä suorittaneen komitean mietintö (27.11. 3313 §).

Helsingin Yhteisnormaalilyseon rehtorille maksettiin yhteensä 247 mk ns. VESO-koulutuspäivän 18.11. aiheuttamien kulujen korvaukseksi (yjsto 5.12. 7036 §).

Aluetason yhdysopettajien koulutus- ja neuvottelutilaisuuteen osallistumisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi ko. tilaisuuteen osallistuneille opettajille myönnettiin yhteensä 1 103 mk (yjsto 29.11. 6995 §).

Helsingin seudun kesäyliopiston paikallisten kouluttajien seminaariin osanottajiksi hyväksyttyjen opettajien ilmoittautumis- ja kurssimaksujen suorittamista varten myönnettiin 1 860 mk (yjsto 10.5. 5845 §).

Englannin ja ruotsin kielten opettajien sekä opetuksen ohjaajien opintoretkeä varten Raision peruskouluun 15.5. myönnettiin 440 mk (yjsto 10.5. 5846 §).

Koululiikuntaliiton 25.—26.2. järjestämien talvikisojen aiheuttamat kustannukset korvattiin Helsingin Opettajayhdistykselle 4 000 mk:lla (yjsto 16.2. 5295 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin järjestämään uuden matematiikan opetuksen ohjaus ruotsinkielisissä kansakouluissa syyslukukauden 1972 alusta lukien toistaiseksi siten, että johtokunta määräsi tähän tehtävään yhden pätevän opettajan, jonka opetusvelvollisuudesta saatiin tämän vuoksi vähentää kuusi viikkotuntia (26.6. 1905 §).

Ohjaajien kouluttamista varten ala-asteen pedagogiikassa, äidinkielessä ja musiikissa myönnettiin 905 mk (yjsto 21.6. 6099 §).

Johtokunta oikeutettiin maksamaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettu ns. määrävuosilisä sekä myös tästä maksettava, kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 §:ssä mainittu prosentuaalinen palkkauksen lisä esittämilleen opettajille siitä ajankohdasta lukien, josta he lain mukaan olivat sanottuun korvaukseen oikeutettuja (13.3. 803 §, 18.12. 3551 §).

Opettajien jatkokoulutuspäivän järjestämistä varten kevätlukukaudella 1972 myönnettiin 1 127 mk (7.2. 404 §). Edelleen kaupunginhallitus myönsi johtokunnan käytettäväksi 3 765 mk lukuvuoden 1972—1973 ensimmäisestä koulutuspäivästä aiheutuneiden kustannusten maksamiseksi ja merkitsi samalla tiedoksi ko. lukuvuoden opintopäivien suunnittelu- ja järjestelytyötä suorittaneen komitean esityksen (4.12. 3392 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi ruotsinkielisissä kansakouluissa tapahtuneet murrot,

varkaudet ja vahingonteot. Myllypuron kansakoululle suoritettiin 115 mk korvauksena varkauden johdosta (yjsto 11.4. 5639 §).

Kesäsiirtolat. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhärannan Rakennustuote Oy:n laatimat, 30.5.1972 päivätyt suomenkielisten kansalujen Vilppulan ja Hietaniemen kesäsiirtoloiden saunojen pääpiirustukset (4.12. 3398 §, 11.12. 3481 §).

Koulusuunnittelutoimikunta. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi koulusuunnittelutoimikunnan 20.3. hyväksymän Helsingin koulusuunnittelun tavoiteohjelman sekä kehotti toimikuntaa asiaa edelleen kehitellessään esittämään periaatteellista kannanottoa vaativat kysymykset tietyn aikataulun puitteissa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi kussakin tapauksessa erillisinä, lyhyesti perusteltuina täsmällisinä ehdotuksina (15.5. 1450 §, 23.5. 1531 §).

Koulusuunnittelutoimikunta totesi, että kaupungissa oli jo siirrytty noudattamaan peruskoulun opetussuunnitelmaa luokilla I ja II. Koska lopullinen siirtyminen peruskoulujärjestelmään tapahtuisi kuitenkin vasta v. 1977, olisi käytössä olleen, v. 1966 noudatettavaksi hyväksytyn varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelman perusteellinen tarkistaminen tärkeätä. Tämän vuoksi toimikunta ehdotti, että kaupunginhallitus perustaisi opetussuunnitelmatoimikunnan, jonka jäsenet nimitettäisiin opettajakunnan, Oppikoulunopettajien Keskusjärjestön Helsingin piirin ja Helsingin seudun oppikoulujen rehtorien yhdistyksen nimeämistä ehdokkaista ja jonka tehtävänä olisi käytössä olevan opetussuunnitelman tarkistaminen kiinnittäen erityistä huomiota eri koulumuotojen väliseen koordinointiin. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ilmoitti lausunnossaan, johon myös ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta yhtyi, pitävänsä toimikunnan asettamista sinänsä myönteisenä, mutta sen kokoonpanoehdotusta kaupungin kansakoulun ohjesäännön vastaisena. Koska lisäksi lääninhallitus oli 30.6. päivätyssä ryhmäkirjeessä ilmoittanut, että uusi opetussuunnitelma oli laadittava tai entinen muutettava siinä järjestyksessä kuin kansakouluasetuksen 12 §:ssä säädettiin, päätti kaupunginhallitus hylätä esityksen. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntia kehotettiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin koulujen opetussuunnitelmien tarkistamiseksi (30. 10. 3010 §).

Kaupunginhallitus päätti, että koulusuunnittelutoimikunnan kokouksessaan 3.7. tekemä, lausunnon antamista koskeva päätös, joka koski Kontulan yhteiskoulun ottamista varoineen ja velkoineen kaupungin haltuun ja muuttamista kaupungin omistamaksi yksityiseksi oppikouluksi saatiin panna täytäntöön (30.10. 3006 §, 6.11. 3085 §).

Koulusuunnittelutoimikunta oikeutettiin palkkaamaan työsuhteeseen korkeintaan 28. pl:n mukaisella palkalla päätoiminen sihteeri hoitamaan Helsingin koulutoimikunnan sihteerin tehtävät siihen asti, kunnes toimikunnan työ valmistuu, kuitenkin kauintaan v:n 1972 loppuun saakka ja myönsi tarkoitukseen yhteensä 13 708 mk (17.1. 206 §, 4.4 1005 §, 21.8. 2195 §, yjsto 5.7. 6176 §).

Toimikunnalle myönnettiin edelleen 12 986 mk työsuhteisen toimistoapulaisen palkkaamista varten ja 25 612 mk lisätoimistohenkilökunnan palkkaamista varten vuodeksi 1973 (31.1. 335 §, 27.12. 3644 §).

Kokouspalkkioita varten myönnettiin seuraavat summat: koulusuunnittelutoimikunnalle 2 252 mk v:n 1971 IV vuosineljännekseltä ja 30 000 mk palkkioiden maksamiseksi v:n 1972 aikana (19.6. 1815 §, yjsto 19.1. 5103 §); v:n 1971 IV vuosineljännekseltä pedagogiselle jaostolle 523 mk ja esikouluasteen koulutuksen suunnittelujaostolle 204 mk (yjsto 5.1. 5017, 5018 §); v:n 1972 IV vuosineljännekseltä opetussuunnitelmatoimikunnalle 342 mk (yjsto 20.12. 7120 §).

Yleisjaosto määräsi koulusuunnittelutoimiston päällikön Walter Erkon ja hänen estyneenä ollessaan lainoppineen suunnittelijan Ari Rautasen ja taloussuunnittelijan Juhani

Kauhasen hyväksymään toimiston laskut ja hankinnat (yjsto 12.1. 5066 §).

Kaupunginhallitus myönsi koulusuunnittelutoimiston käytettäväksi 6 000 mk toimistotarvikkeiden hankkimista varten ja 8 000 mk toimistotarvikkeita, painatusta sekä sidontaa varten (2.5. 1280 §, 28.8. 2276 §).

Hyväksyttiin hankintatoimiston 1 000 mk:n suuruinen lasku suoritetusta monistamisesta ja konttorivälineistön hankkimisesta sekä henkilöasiainkeskuksen yhteensä 1 043 mk:n suuruiset laskut monistamisesta (yjsto 19.1. 5100, 5101 §).

Peruskoulua koskevat asiat. Opetusministeriön ehdotusta koulujärjestelmän perusteista annetun lain mukaisiksi alueellisiksi toimeenpanosuunnitelmiksi koskevassa Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti viitata valtuuston 13.10.1971 asiassa tekemään päätökseen (10.1. 113 §).

Kaupunginhallitus päätti lausuntonaan Helsingin koulutoimikunnan I osamietinnöstä ilmoittaa opetusministeriölle yhtyvänsä koulutoimikunnan käsitykseen siinä, että Helsinkiin muuttavien, muualla peruskoulua käyneiden oppilaiden vastaanottokouluina voisivat toimia opettajanvalmistuslaitoksen harjoittelukoulut. Toimikunnan esitys vastaanottokoulun järjestämisestä kaupungin itäisiin ja koillisiin kaupunginosiin tarkoituksenmukaisen toteuttamistavan löytämiseksi tutkitaan erikseen. Koulusuunnittelutoimikuntaa kehotettiin kiireellisesti tutkimaan, mikä itäisten ja koillisten kaupunginosien siihen suostuvista oppikouluista olisi soveliain otettavaksi kaupungin omistukseen vastaanottokoulun järjestämiseksi tälle alueelle (27.3. 925 §, 4.4. 1003 §, 17.4. 1144 §).

Koulutoimikunnan II osamietinnön ostamiseksi suomenkielisten kansakoulujen kanslialle myönnettiin 2 000 mk (yjsto 22.11. 6953 §).

Lahjoitusrahastojen ylijäämän käyttö. Eräiden lahjoitusrahastojen ylijäämä päätettiin jakaa stipendeinä kansakoulujen oppilaille siten, että suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle myönnettiin yhteensä 1 569 mk, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan käytettäväksi yhteensä 1 115 mk, molempien johtokuntien käytettäväksi puoleksi kummallekin 87 mk ja molempien johtokuntien käytettäväksi oppilasluvun mukaisessa suhteessa yhteensä 2 474 mk (2.5. 1287 §, 8.5. 1358 §).

Ammattiopetustoimi

Ammattioppilaitosten johtokunta ja toimisto. Ammattioppilaitosten 28. pl:aan kuuluvaan tarkastajan virkaan valittiin maat. ja metsät.kand. Onerva Hentunen (10.4. 1093 §).

Ammattioppilaitosten johtokunta oikeutettiin maksamaan 1.1.1973 lukien ammattikoulujen ulkopuolisille kerho-ohjaajille, joita voitiin pitää tehtävään yhtä pätevinä ja sopivina kuin koulujen omia opettajia, 16.90 mk tunnilta sekä koulujen kerhotoiminnassa elokuvakoneenhoitajalle palkkiona 9.40 mk tunnilta lupakirjan edellyttämiä normaalielokuvia esitettäessä (4.12. 3391 §).

Kaupunginhallitus päätti siirtää v:n 1971 talousarvion määrärahasta 20 000 mk v. 1972 laskenta-automaatin ja digitaalivolttimittarin hankkimista varten ja anoa ammattikasvatushallituksen suostumuksen mainituille hankinnoille valtionavustuksen saamista varten (14.2. 498 §).

Johtokunnalle myönnettiin 1 251 mk uuden Olivetti Divisumma merkkisen yleislaskukoneen hankkimista varten (yjsto 5.7. 6175 §).

Ammattikurssien opettajien ja erikoisluentojen pitäjien tuntipalkkiot. Kaupunginhallitus vahvisti 1.10. voimaan tulleet ammattioppilaitoksissa toimeenpantavien ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot ammattioppilaitosten johtokunnan esityksen mukaisiksi (18.9. 2522 §, kunn. as. kok. n:o 106).

Oppisopimuslain mukaisen oppisopimuskurssin johtajaksi nimetylle henkilölle saatiin

suorittaa palkkiona johtajan tehtävistä 5% kurssilla toimivien opettajien palkoista (31.1. 337 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kunnallisten ammattioppilaitosten opettajien palvelussuhteen ehtojen tarkistamista koskevan virkaehtosopimuksen soveltamisesta saavutetun neuvottelutuloksen palkkalautakunnan esityksen mukaisena täytäntöön pantavaksi sekä lähettää palkkalautakunnan ja Suomen ammattikoulun opettajain liiton kesken asiasta käydyssä neuvottelussa tehdyn pöytäkirjan sekä kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston yleiskirjeet n:o 48/71 ja 5/72 tiedoksi ammattioppilaitoksen johtokunnalle (4.4. 1047 §).

Kaupunginhallitus päätti, että ammattioppilaitoksissa saatiin 1.2. lukien suorittaa muille kuin koulun omille opettajille erikoisluennoista palkkio seuraavasti:

1) lisensiaattitutkinnon suorittaneelle tai teknillisen tahi kauppaoppilaitoksen yliopettajan taikka muun vastaavan pätevyyden omaavalle luennoitsijalle enintään 10 luentoa käsittävästä luentosarjasta 55 mk luennolta

2) korkeakoulututkinnon suorittaneelle tai vastaavan pätevyyden omaavalle enintään 10 luentoa käsittävästä luentosarjasta 45 mk luennolta

3) korkeakoulututkinnon suorittaneelle yli 10 luentoa käsittävästä luentosarjasta 38 mk luennolta

4) muun pätevyyden omaavalle enintään 10 luentoa käsittävästä luentosarjasta 38 mk luennolta

5) viimeksi mainitulle yli 10 luentoa käsittävästä luentosarjasta 28 mk luennolta (31.1. 341 §).

Kurssianomukset. Kaupunginhallitus päätti lähettää ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi kertomusvuoden ja v:n 1973 aikana järjestettävien kurssien kurssianomukset valtionavustuksen saamiseksi sen jälkeen, kun kurssiselostukset on aikanaan lähetetty ammattikasvatushallitukselle (10.1. 117 §, 24.1. 273 §, 8.5. 1359 §, 15.5. 1453 §, 23.5. 1522, 1528 §, 26.6. 1908 §, 23.10. 2930 §, 6.11. 3087 §, 4.12. 3394, 3396 §).

Vallilan ammattikoulun sähköyliasentajalle saatiin hänen virkatehtäviinsä kuulumattomasta muuntajien hoidosta suorittaa korvausta 1.9. lukien 100 mk/kk ensimmäiseltä muuntajasta, 50 mk/kk kahdesta seuraavasta sekä kolmen ylittävältä määrältä 30 mk muuntajaa kohden (14.8. 2123 §).

Ammattikoulun radio- ja tv-opintolinjan kaluston hankintaa varten myönnettiin 47 400 mk sillä ehdolla, että ammattikasvatushallitus hyväksyy hankinnan valtionavustukseen oikeuttavaksi (5.6. 1669 §).

Kampin ammattikoulun rehtorille Liisa Kankaanrinnalle myönnettiin edelleen toistaiseksi, kauintaan kertomusvuoden loppuun asti, neljän viikkotunnin opetusvelvollisuuden huojennus Herttoniemen ammattikoulun suunnittelutyötä varten (21.2. 572 §).

Suurtalouden emännän opintolinjan opettajalle myönnettiin korvauksena työnjohdollisen harjoittelujakson aikana suoritettavien kirjallisten tehtävien ohjauksesta ja tarkastamisesta ylituntipalkkio ajalta, joka saatiin, kun laskettiin tehtävään kuluvan aikaa 10 min. oppilasta kohti harjoitteluviikolta. Palkkiota varten päätettiin anoa valtionavustusta (7.2. 402 §).

Ammattioppilaitosten johtokunta päätti 18.11.1971, että ammattiopettaja Lahja Oksaselle oli 1.11.1971 lukien maksettava hoitamansa viran mukainen pätevän opettajan palkka. Oksanen valitti tästä päätöksestä kaupunginhallitukselle, koska ammattikasvatushallitus oli ryhtynyt suorittamaan jo 9.9.1963 alkaen kaupungille valtionapua hänen kohdaltaan sillä perusteella, että hänet oli katsottava päteväksi hoitamaan ko. ammattiopettajan virkaa. Täten valittaja katsoi, että kaupunginhallituksen olisi määrättävä hänelle maksettavaksi hänelle kuuluneen ja hänelle maksetun palkan erotus siitä lähtien, jolloin hänet oli ammattikasvatushallituksessa todettu päteväksi virkaan ja ainakin 9.9.1963 lukien laillisine korkoineen. Kau-

punginkanslian lainopillisen osaston antaman lausunnon mukaisesti kaupunginhallitus jätti valituksen tutkittavaksi ottamatta liian myöhään tehtynä ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuulumattomana. Oksanen jätti Uudenmaan lääninhallitukselle vaatimuksen palkkauksensa tarkistamisesta. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto katsoi lääninhallitukselle antamassaan selityksessä, että koska aloite oli tullut ammattioppilaitosten toimiston eikä valittajan itsensä taholta, ratkaisevana olisi pidettävä päivänmäärää, jolloin hakemus oli saapunut lääninhallitukselle eli 1.1.1970. Kaupunginhallitus esitti Oksasen palkan tarkistettavaksi virkasäännön 47 §:n mukaisesti siten, että hänelle tulisi maksaa pätevän ja epäpätevän opettajan palkkauksen ero 1.1.1970 lukien korkoineen, sekä hakemuksen muilta osalta hylättäväksi (29.5. 1597, 1598 §). Korkein hallinto-oikeus oli 14.11.1963 Oksasen palkkavaatimusasiassa todennut, ettei tämä täyttänyt ko. virkaan asetettuja pätevyysvaatimuksia. Lääninhallituksen annettua hänelle tilaisuuden, Oksanen anoi edellä mainitun korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen purkamista. Korkein hallinto-oikeus totesi, että sen purettavaksi pyydetyssä päätöksessä oleva lausuma Oksasen pätevyyden näyttämisestä kohdistui aikaan 19.10.1962, jolloin asia oli lääninoikeudessa ratkaistu. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös ei niin ollen ole esteenä sille, että Oksanen hänen mainitsemastaan ajasta 9.9.1963 lukien katsotaan päteväksi puheena olevaan toimeen. Sen vuoksi ja kun Oksanen ei ole purkuhakemuksessaan väittänytkään, että hänen sanottua päivää aikaisemmasta pätevyydestään olisi saatu uutta selvitystä eikä Oksasen enempää kuin yleinenkään etu vaadi päätöksen purkamista, korkein hallinto-oikeus harkitsi oikeaksi hylätä hakemuksen. Uudenmaan lääninhallitus pyysi vastinetta kaupunginhallitukselta, joka päätti antaa 29.5. antamansa selityksen kaltaisen vastineen (11.12. 3478 §).

Ammattioppilaitosten johtokunta oikeutettiin muuttamaan 1.8. lukien yksivuotinen laivakokin opintolinja yksivuotiseksi keskikoulupohjaiseksi suurtalouden emännän opintolinjaksi edellyttäen, että ammattikasvatushallitus antaa suostumuksensa ja että opettajien mahdolliset palkkiokysymykset ratkaistaisiin erikseen. Ammattikasvatushallitukselta päätettiin anoa suostumus mainituille järjestelyille ja lähettää sille tässä mielessä suurtalouden emännän opintolinjan aine- ja tuntijakokaavio hyväksyttäväksi (17.1. 208 §).

Samoin oikeutettiin muuttamaan yksi ravintola-alan peruslinjan 2-vuotinen rinnakkaisluokka keskikoulupohjaiseksi syyslukukauden 1972 alusta lukien. Tälle järjestelylle päätettiin anoa ammattikasvatushallituksen suostumus ja lähettää sille uuden opintolinjan aine- ja viikkotuntikaavio (11.9. 2452 §, 18.9. 2525 §).

Kertomusvuoden syyslukukaudella saatiin perustaa myös yksivuotinen ompelulinjan kokeiluluokka. Järjestelylle päätettiin anoa ammattikasvatushallituksen suostumus (2.5. 1286 §).

Edelleen päätettiin anoa ammattikasvatushallitukselta, että lukuvuosiksi 1970—1972 modistin opintolinjan ensimmäisen luokan tilalle perustetun ravintola-alan peruslinjan rinnakkaisluokan toimintaa saataisiin jatkaa vielä lukuvuosina 1972—1974 (8.5. 1360 §).

Merkittiin tiedoksi Kampin ammattikouluun tehty murto (yjsto 5.7. 6175 §).

Ammattioppilaitosten johtokunta oikeutettiin käyttämään 3 055 mk suojavaatteiden hankintaa varten Kampin ammattikoulun, Kähertäjäkoulun ja Käpylän ammattikoulun 24 opettajalle (yjsto 25.10. 6790 §).

Haagan ammattikoulun avoinna ollut 16. pl:n huoltoaseman hoitajan tilapäinen virka saatiin edelleen jättää täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.12. saakka (10.1. 110 §).

Ammattikoulun laitosasentajan koulutus saatiin kertomusvuoden syyslukukauden

alusta lukien järjestää siten, että toisen kouluvuoden aikana puolet oppilaista sijoitettiin työnopetuksen ajaksi asianomaisen teollisuuslaitoksen työnjohtajan välittömän valvonnan alaisuuteen. Opintolinjan työnopettajalle varattiin oppimistapahtumien seuraamista ja yhdenmukaistamista varten neljä viikkotuntia, joista suoritettiin valtion normin mukainen korvaus. Työopetuksen opetusryhmän suuruuden jäädessä alle sallitun vähimmäismäärän tähän hankittasiin ammattikasvatushallituksen suostumus (26.6. 1910 §).

Samoin syyslukukauden alusta lukien saatiin kokeilumielessä muuttaa moottorialan perusopetuksen kaksi työnopetustuntia laboraatio-opetustunneiksi, joilla oppilasmäärä sai olla alle kymmenen edellyttäen, että ammattikasvatushallitus antaisi tähän suostumuksensa (26.6. 1909 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan käyttämään sille 1971 myöntämästään maanrakennus koneasentajan opintolinjan kalustohankintoja varten tarkoitetusta 73 560 mk:n määrärahasta 21 100 mk moottorialan perusopetuksen kokeilussa ja tutkimuksessa tarvitun työpajakaluston sekä opetusvälineiden hankintaan (9.10. 2785 §).

Rakennusviraston hallinnassa ollut telakuormaaja HKR 536301, International Drott BTD 6 saatiin siirtää Haagan ammattikoulun käyttöön opetustarkoituksia varten (yjsto 24.5. 5943 §).

Haagan ammattikoulun voimistelusali ja keittiö saatiin vuokratta luovuttaa Hakavuoren seurakunnan käyttöön 16.12. eläkeikäisten joulujuhlan järjestämistä varten (yjsto 5.12. 7037 §).

Vaatturikoulu. Yleisjaosto myönsi 3 500 mk saksankielen opetuksen antamista varten vaatturikoulussa kertomusvuonna sekä 460 mk koulun oppilaiden seurantatutkimusta varten (yjsto 1.3. 5385 §, 20.4. 5694 §).

Laboratoriokoulun kliinisen kemian ja hematologian kursseilla saatiin sairaanhoitajaopettajalle suorittaa luentopalkkiona 22 mk t. 1.7. lukien (19.6. 1813 §).

Ammattioppilaitosten johtokunta oikeutettiin vaihtamaan laboratoriokoulussa tilapäisesti kevätlukukautena 1973 kaksi peruskoulutusluokkaa jatkokoulutusluokiksi edellyttäen, että ammattikasvatushallitus antaa siihen luvan (26.6. 1915 §).

Samoin oikeutettiin johtokunta perustamaan keväällä 1973 rinnakkaisluokka laboratoriohoitajan kurssille ja tilapäisiä laboratoriohoitajaluokkia syksyllä 1973, mikäli ammattikasvatushallitus antaa siihen luvan (18.12. 3552 §).

Ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi päätettiin lähettää seuraavien laboratoriokoulussa järjestettyjen kurssien kustannusarviot valtionavustuksen saamiseksi sen jälkeen, kun kurssiselostukset oli lähetetty ammattikasvatushallitukselle: laboranttien jatkokoulutuskurssi 1.9.—21.12.1972 sekä kevätlukukaudella 1973 instrumenttien elektroniikan (ja sähköopin) kurssi, elintarvikekemian kurssi sekä tilastomatematiikan ja ATK-kurssi (8.5. 1362 §, 4.12. 3395 §).

Käpylän ammattikouluun saatiin 1.8. lukien palkata kolme ts. kurssinopettajaa oppisopimuskursseja varten siten, että opetusvelvollisuus oli 26 viikkotuntia ja että palkka maksettiin ympärivuotisena vuosiviikkotuntijärjestelmän mukaisesti, jolloin se oli kurssinormipalkkioiden mukainen korvaus kerrottuna suhteella 195/180, edellyttäen, että ammattikasvatushallitus antoi suostumuksensa (2.5. 1281 §).

Seuraavien Käpylän ammattikoulussa järjestettyjen kurssien kustannusarviot päätettiin lähettää ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi valtionavun saamiseksi sen jälkeen, kun kurssiselostukset oli lähetetty ammattikasvatushallitukselle: 18 graafisen alan oppisopimuskurssia 21.8.—23.12.; leipurin II kurssijakso sekä kondiittori II ja III kurssijaksot 21.8.—8.12.; leipurin ammattiin valmentava kurssi lukuvuonna 1972—1973 (23.5. 1521 §, 11.9. 2453 §).

Ammattikoulun kattovauriosta aiheutuneiden kustannusten maksamista varten myönnettiin 27 205 mk (26.6. 1907 §).

Kondiittori- ja leipurialan keskustoimikunnan käyttöön saatiin vuokratta luovuttaa ammattikoulun huonetilaa kondiittorin ammattitutkintoa varten 14.—15.10. ehdolla, että keskustoimikunta vastaa siivous- yms. kuluista sekä kiinteimistölle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista (yjsto 4.10. 6656 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi ilmoituksen ammattikoulusta anastetusta Black&Decker-merkkisestä sähköporakoneesta ja myönsi 280 mk käytettäväksi uuden ostoa varten (yjsto 27.12. 7166 §).

Kähertäjäkoulu. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan Urheiluopistosäätiöltä kähertäjäkoulun lisätiloiksi ajaksi 1.4. 1972—31.3.1982 talon Läntinen Brahenkatu 2 IV kerroksessa sijaitseva 150 m²:n suuruinen huoneisto n:o 24 1 800 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta, jota ei sidota indeksiin ja johon sisältyy korvaus lämmöstä sekä joka päivä annettavan lämpimän veden kulutuksesta. Tarpeellisten muutostöiden suorittamista varten myönnettiin lautakunnalle 37 000 mk sekä kehotettiin muutostöiden suorittamisen jälkeen luovuttamaan huonetilat kähertäjäkoulun käyttöön. Ammattioppilaitosten johtokunnan käytettäväksi myönnettiin 15 000 mk tarvittavan kaluston hankkimista varten ehdolla, että ammattikasvatushallitus hyväksyy kalustonhankintasuunnitelman valtionavustukseen oikeuttavaksi (4.4. 1006 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan myös Helsinginkadun Urheilutalon palloiluhallin tilat Urheiluopistosäätiöltä lisätiloiksi oppilaiden liikunnanopetusta varten kertomusvuoden syyslukukauden aikana kymmeneksi tunniksi viikossa 21 mk:n suuruisesta tuntivuokrasta (2.10. 2692 §).

Ammattioppilaitosten johtokunta oikeutettiin järjestämään kähertäjäkoulun terveydenhoito ja hammashoito samalla tavoin kuin muissakin ammattioppilaitoksissa sekä palkkaamaan tätä varten tarvittavan ts. terveyssisaren kahdeksaksi viikkotunniksi koulun toiminnan eli 40 viikon ajaksi vuodessa ja käyttämään kertomusvuoden osalta järjestelyn toteuttamiseksi v. 1971 myönnettyjä määrärahoja (10.1. 116 §).

Ammattioppilaitosten toimiston käytettäväksi myönnettiin 5 000 mk haastattelututkimuksen suorittamista varten helsinkiläisten kähertäjäliikkeiden keskuudessa sekä johtokunnan käytettäväksi 1 669 mk kähertäjäkoulun osallistumisesta Työtaito-72 loppukilpailuihin sekä Kähertäjätyönantajaliiton SM-kilpailuihin aiheutuneita kustannuksia varten (yjsto 9.2. 5262 §, 26.4. 5755 §).

Suomen Ammattikoulunopettajaliiton parturi- ja kampaajaopettajaosastolle myönnettiin vuokravapaus »kesäkurssi-72» järjestämistä varten kähertäjäkoulussa 31.7.—8.8. (yjsto 10.5. 5844 §).

Herttoniemen ammattikoulun suunnitteluun palkattiin asiantuntijaksi sähköyliasentaja Jorma Josefsson siten, että hänelle saatiin maksaa korvauksena enintään 12 kuukauden ajalta 60 mk/kk (yjsto 14.6. 6043 §).

Lahjoitusrahastojen ylijäämän käyttö. Ammattioppilaitosten johtokunnan käytettäväksi myönnettiin eri lahjoitusrahastojen ylijäämä yhteensä 971 mk jaettavaksi apurahoina ja palkintoina ammattikoulujen oppilaille sekä kirjapainokoulun rehtorille 247 mk jaettavaksi apurahoina koulun oppilaille (23.5. 1525, 1526 §).

Hammasteknikkokoulu. Kiinteistöviraston käytettäväksi myönnettiin 69 000 mk talon Alppikatu 1 — Ensi linja 11 tiilisen piharakennuksen II kerroksessa olevan, Hammasteknikkokoululle vuokratun huoneiston kunnostus- ja korjaustöitä varten (7.2. 430 §).

Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiö. Kaupunginhallitus valtuutti Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan yhteistyöjohtaja Leo Virkkusen tai hänen määräämänsä edustamaan Helsingin kaupunkia haettaessa oikeusministeriöltä vahvistusta Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiön säädekirjalle sääntöineen (16.10. 2845 §).

Muu opetustoimi

Työväenopistoissa maksettavat palkkiot. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä työväenopistossa tuntiopettajille ym. maksettavat palkkiot tulemaan voimaan 1.9. lukien (7.8. 2002, 2004 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin työväenopistojen opettajat — Lärarna vid Helsingfors stads arbetarinstituter -nimisen yhdistyksen kirje, joka koski työväenopistojen tuntiopettajien palkkioiden tarkistamista, ei antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että työväenopistojen johtokuntia kehotettiin, jos niiden toiminnassa esiintyi tuntiopetushenkilökunnan saannissa vaikeuksia silloisilla palkkaperusteilla, ottamaan tämä seikka huomioon palkkojen tarkistusesityksiä tehdessään (2.10. 2731 §, 9.10. 2811 §).

Suomenkielisen työväenopiston ts. siivoojan Aili Liposen työsuhdetta saatiin jatkaa 31.7. 1973 saakka (16.10. 2849 §).

Työväenopiston vaihtokassan suuruudeksi määrättiin vuosittain 2 500 mk aikana 25.8.—30.9. alkaen v. 1972 (yjsto 15.8. 6394 §).

V:n 1968 valtionapuasiassa oli korkein hallinto-oikeus hylännyt kaupungin valituksen niiltä osin kuin se koski kassakaapin hankintaa ja monistuskuluja. Rehtorin vuosilomakorvauksen ja ilmankostuttajan hankkimisesta aiheutuneiden menojen osalta asia palautettiin kouluhallitukselle uudelleen käsiteltäväksi (27.3. 973 §).

V:n 1969 osalta valtionapuun oikeuttaviksi menoiksi oli hyväksytty 1 106 286 mk. Valtionapuun kuulumattomia menoja kouluhallitus oli katsonut hakemukseen sisältyvän 15 818 mk. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta esitti, että kouluhallituksen päätöksestä valitettaisiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen yhteensä n. 4 550 mk:n suuruisen, vuosilomapalkoista, luennoitsijapalkkioista sekä siivous- ja monistuskustannuksista koostuvan menoerän osalta. Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta kouluhallituksen päätökseen johtokunnan esityksen mukaisesti (7.2. 458 §).

Johtokunta oikeutettiin tilaamaan Vuosaaren kesäkotiin Honkarakenne Oy:ltä 7" pyöröhirsinen saunarakennus hintaan 50 000 mk, johon eivät sisältyneet ulkoiset sähkötyöt eikä vesi- ja viemäröintityöt (23.10. 2927 §, 30.10. 3009 §).

Johtokunta oikeutettiin alentamaan Helsingin Suomenkielisen Työväenopiston Opistolaisyhdistykseltä työväenopistotalon kahvila-ravintolahuoneistosta kaupunginhallituksen 1959 tekemän päätöksen nojalla perityn vuokran 1.9. lukien 1 %:ksi kahvila-ravintolan myynnin bruttoarvosta (14.8. 2122 §).

Uudenmaan lääninhallituksen kiinnitettyä huomiota useisiin oppilaitoksiin tehtyihin murtoihin, tiedusteli suomenkielisen työväenopiston johtokunta olisiko työväenopiston opetusvälineet ja muu arvokas omaisuus, kuten kaupungin sekä Ateneumin omistamat taideteokset murtovakuutettava. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että, mikäli kaupungin ja Ateneumin taidemuseon tai muun sopijapuolen kanssa vastaisuudessa tehdään taideteosten tallettamista koskevia talletussopimuksia, talletustodistukseen merkitään myös taideteoksen arvo (17.4. 1142 §).

Työväenopiston edessä sattuneen kaatumisen aiheuttaman vamman johdosta suoritettiin eräälle henkilölle korvauksena 500 mk (yjsto 20.4. 5701 §).

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta valitsi viidellä äänellä neljää vastaan kahdeksi koevuodeksi alkaen 1.7. opiston rehtoriksi fil.maist. Märta Tikkasen. Toinen hakija fil.kand. Martin Gripenberg vaati kaupunginhallitukselle lähettämässään kirjeessä, ettei kaupunginhallitus vahvistaisi johtokunnan vaalia, vaan päättäisi itse asian ja valitsisi hakija Gripenbergin ansioituneempana. Opetustoimenjohtaja totesi, että ohjesäännön mukaan rehtorin valitsee johtokunta, jonka on alistettava vaali lääninhallituksen vahvis-

tettavaksi. Kun johtokunta oli kahdesta muodollisesti päteväksi todetusta hakijasta valinnut toisen avoimessa vaalissa, katsoi opetustoimenjohtaja, ettei kaupunginhallitus voi muuttaa johtokunnan päätöstä. Kaupunginhallitus oikeuttikin johtokunnan panemaan täytäntöön tekemänsä päätöksen ja päätti, ettei Gripenbergin kirje antanut aihetta toimenpiteisiin (5.6. 1671 §).

Ruotsinkielisen työväenopiston taloudenhoitajan ja isännöitsijän palkkiota saatiin 1.4. lukien tarkistaa 4.5 %:lla (yjsto 5.7. 6190 §).

Kaupunginhallitus oli kehottanut johtokuntaa alistamaan kaupunginhallituksen tutkittavaksi 28.12.1971 tekemänsä päätöksen ensimmäistä ikälisää vastaavan palkankorotuksen myöntämisestä työväenopiston taloudenhoitajalle Karin Eklundille. Palkkalautakunta totesi, että ko. toimi oli talousarvioon merkitty työsuhteiseksi palkkiotoimeksi, josta ei saanut kaupungin noudattaman palkkajärjestelmän mukaisesti maksaa ikälisiä vastaavia korotuksia. Kaupunginhallitus päätti kumota ko. päätöksen (3.1. 37 §, 6.3. 727 §).

Kotitalouslautakunta oikeutettiin jättämään yksi avoinna oleva 1. pl:n siivoojan virka täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan vuoden loppuun asti (10.1. 111 §) sekä jatkamaan siivooja Helmi Mäkelän työsuhdetta 31.3.1973 saakka (11.12. 3477 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi lautakunnan toimistoon tehdyn murron ja oikeutti hankintatoimiston hankkimaan toimistolle esitetyt konttorikoneet ja muut tarvikkeet (yjsto 28.3. 5562 §).

Oppikoulut. Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistys pyysi lausuntoa lukion perustamisesta sanotun koulun yhteyteen. Kaupunginhallitus päätti antaa koulusuunnittelutoimikunnan lausunnon mukaisen lausunnon, jossa esitettiin, että ratkaisu lukion perustamisesta ko. yhteiskoulun yhteyteen siirrettäisiin vuosikymmenen loppupuolelle (15.5. 1447 §).

Munkkivuoren yhteiskoulun johtokunta oli opetusministeriöltä anonut oikeutta perustaa ilta-linja ko. kouluun. Kouluhallituksen varattua johtokunnalle siihen tilaisuuden, pyysi tämä kaupunginhallituksen lausuntoa asiasta. Johtokunta esitti, että Helsingin yksityislyseon iltalinjan siirryttyä kokonaisuudessaan Espoon Kivenlahteen voisi Munkkivuoren yhteiskoulun iltalinja tyydyttää läntisien osien iltalinjan tarpeen. Koulusuunnittelutoimikunta totesi, että peruskouluun siirtymisen vaikutus iltaoppikouluun olisi erilainen keskikoulussa ja lukiossa, koska lukio säilyisi valtion tai yksityisenä iltalukiona, keskikouluasteen sijaan tulisi peruskoulu. Peruskoulua vastaavan koulutustarpeen tyydyttämiseksi työssäkäyvien aikuisten parissa tarvitaan edelleen työajan ulkopuolella tapahtuvaa opetusta. Tämän vuoksi myös iltaoppikoulussa olisi annettava peruskouluopetusta. Tällöin itsenäisen iltaoppikoulun keskikouluasteesta tulisi iltaperuskoulu lukioasteen jäädessä ennalleen. Toimikunta katsoi, ettei Munkkivuoren yhteiskoulun hakemukseen iltalinjan perustamisesta ollut koulusuunnittelun kannalta huomauttamista. Kaupunginhallitus päätti antaa asiasta koulusuunnittelutoimikunnan lausunnon mukaisen lausunnon (18.9. 2526 §).

Helsingin Raamattukoulusäätiöllä on Helsingissä Helsingin Raamattukoulu ja Helsingin Raamattukoulun iltakeskikoulu -niminen koulut. Kouluhallitus oli kehottanut iltakeskikoulun johtokuntaa sitoutumaan siihen, että se luovuttaisi koulun varoineen ja velkoineen kaupungille, jos koulu lopettaa toimintansa. Koska säätiöllä ei mielestään ollut oikeutta tehdä Raamattukoulun toimintaedellytyksiä heikentäviä sitoumuksia, anottiin lupaa valtionavun saamiseksi ilman tälläista sitoumusta. Kaupunginhallitus päätti koulusuunnittelutoimikunnan lausunnon mukaisessa lausunnossaan ilmoittaa, ettei ko. iltakeskikoulua ollut otettu huomioon Helsingin koulusuunnittelussa oppivelvollisuuskouluna (23.5. 1532 §).

Avustukset. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan Rudolf Steiner-koulun kan-

natusyhdistykselle korkojen ja kuoletusten maksamiseen myönnetyn 50 000 mk:n avustuksen välittömästi yhtenä eränä, samoin vuotuisavustuksen II erän 36 099 mk, I erän maksamisen yhteydessä sekä IV erän 12.7. tehdyn päätöksen mukaan välittömästi (yjsto 12.1. 5044 §, 12.7. 6212 §).

Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiön johtokunnalle suoritettiin toiminta-avustuksen 18 334 mk:n suuruinen IV erä samoin välittömästi (yjsto 25.7. 6302 §).

Työkeskus Toimelan Tukiyhdistykselle suoritettiin 1 200 mk korkojen maksamista varten sekä vuotuisavustuksen 7 000 mk:n suuruinen III erä välittömästi (yjsto 2.2. 5195 §, 6.6. 6012 §).

Lahjoitusrahastojen korkovarojen käyttö. Viola Lewinin testamenttirahaston v:n 1971 ylijäämästä, 6 548 mk, annettiin puolet suomenkielisen ja puolet ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnalle käytettäväksi luentojen järjestämistä varten opistoissa. C. F. Ekholms Stipendiifond ja Gustaf Pauligs donationsfond -nimisten lahjoitusrahastojen v:n 1971 ylijäämä lisättiin kokonaisuudessaan rahaston pääomaan (yjsto 2.10. 2688, 2689, 2690 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Fil.kand. Eila Wirlan erottua 30. pl:aan kuuluvasta apulaiskirjastonjohtajan virasta, valittiin siihen kirjastonjohtaja fil.kand. Elna Elonheimo. Sijaisena virkaa hoiti sivukirjastonjohtaja Aili Olamaa (15.5. 1452 §, 19.6. 1812 §, 6.11. 3084 §).

Kirjastolautakunnan lähettämä kaupunginkirjaston kirjavaraston tarkastuskertomus vuosilta 1967—1971 merkittiin tiedoksi (17.4. 1141 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kirjastolautakunnan harjoittamaan kirjastolain- ja asetuksen mukaista laitoskirjastotoimintaa kaupungin omistamissa ja kirjasto-ohjesäännössä luetelluissa sairaaloissa seuraavassa sopimusluonnoksessa mainituin ehdoin:

1 § Laitoskirjastotoiminnan päätarkoituksena on maksuttoman kirjalainauksen järjestäminen sairaaloiden potilaille osastokierroksin ja pitämällä mahdollisuuksien mukaan kirjastoa määräaikoina avoinna jalkeilla oleville potilaille. Myös sairaaloiden henkilökunnalla on oikeus saada kirjalainoja laitoskirjastosta. Sen sijaan kaupunginkirjasto ei hanki sairaaloiden ammattikirjallisuutta eikä osallistu lääketieteellisten kirjastojen hoitoon, koska tämänlaatuisesta toiminnasta johtuvia menoja ei kirjastolain ja -asetuksen mukaan katsota valtionapuun oikeuttaviksi.

2 § Kaupunginkirjasto hankkii laitoskirjastotoimintaan tarvittavan jatkuvasti kartutettavan kirjakokoelman ja henkilökunnan. Kaupunginkirjasto huolehtii myös kirjastotilojen kalustamisesta ja tarvittavien toimistotarvikkeiden hankinnasta.

3 § Sairaala luovuttaa kirjaston käyttöön tarvittavat kaupunginkirjaston hyväksymät kirjastotilat valoineen ja lämpöineen vuokratta sekä huolehtii huonetilojen siivouksesta.

4 § Sairaala oikeuttaa kirjaston henkilökunnan käyttämään korvauksetta sairaalan toimesta kirjastohuoneeseen asennettua puhelinta.

5 § Laitoskirjaston henkilökunnalla on oikeus ruokailla sairaalassa samoilla ehdoilla kuin sairaalan henkilökunnalla.

6 § Sairaala antaa laitoskirjaston henkilökunnan käyttöön tarvittavat työtakit.

7 § Sairaalan omistamat, osastoilla mahdollisesti olevat potilaiden käyttöön tarkoitetut kirjakokoelmat siirtyvät kaupunginkirjaston omistukseen (21.2. 568 §).

Kirjastolautakunta oikeutettiin edelleen v:n 1973 aikana huolehtimaan Helsingin yliopistollisen keskussairaalan polio-osaston ja IV sisätautien klinikan munuaisosaston sairaalakirjaston toiminnasta sekä palkkaamaan Auroran laitoskirjastoon näitä tehtäviä varten tuntipalkkainen kirjastoamanuenssi käyttäen tarkoitukseen v:n 1973 talousarvioon työsuhteisen henkilökunnan palkkaamista

varten merkittyä määrärahaa, kuitenkin edellyttäen, että keskussairaalaliitto sitoutuu suorittamaan kirjastoamanuenssin palkkaamisesta aiheutuneet, enintään 2 650 mk:n suuruiset kustannukset kirjastolautakunnan laskua vastaan (4.12. 3397 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä kouluhallituksen päätökseen kaupungin yleisen kirjastotoimen v:n 1970 valtionavusta (9.10. 2815 §).

Herttoniemen sivukirjaston aikaisemmasta huoneistosta saatiin myydä kalustoa kaupunginkirjaston esittämällä tavalla (yjsto 28.6. 6135 §).

Kontulan kirjasto- ja nuorisotalon rakennusohjelma hyväksyttiin ja kaupunginhallitus päätti anoa sille kouluhallituksen vahvistuksen kirjastotilojen osalta (28.2. 648 §).

Merkittiin tiedoksi, että opetusministeriö oli hyväksynyt Laajasalon sivukirjaston rakennusluvan (24.4. 1213 §).

Pihlajamäen sivukirjaston perustamis- ja käyttökustannuksia varten myönnettiin 386 891 mk. Samalla oikeutettiin kirjastolautakunta palkkaamaan 1.2. lukien sinne tp. sivukirjastonhoitaja (23. pl.), tp. kirjastoamanuenssi (17. pl.) ja kaksi tp. kirjastoapulaista (8. pl.) em. määrärahaa käyttäen ja kauintaan kertomusvuoden loppuun saakka (24.1. 270 §).

Useille henkilöille korvattiin Töölön sivukirjaston vartioidusta vaatenaulakosta anastetut päähineet ja eräälle kirjastonhoitajalle pääkirjaston vaatenaulakossa turmeltunut päällystakki (yjsto 26.1. 5157, 5158 §, 23.2. 5340, 5341, 5342 §).

Kaupunginmuseo oikeutettiin 1.2. lukien perimään pääsymaksuna aikuisilta yksi markka, alle 12-vuotiailta lapsilta, eläkeläisiltä ja varusmiehiltä 50 penniä sekä johdetuilta ryhmiltä 50 penniä osanottajalta. Samalla kaupunginmuseo oikeutettiin pitämään kokoelmansa avoinna pääsymaksutta torstaisin klo 12—20 ja myöntämään vapaa pääsy kaupungin alueella toimivien koulujen, korkeakoulujen tai vastaavien laitosten opintoryhmille sekä yksityisille, opintotarkoituksissa sinne tuleville opiskelijoille (17.1. 200 §).

Yleisjaosto vahvisti kaupunginmuseon vartiointitehtävissä toimivan henkilökunnan virkapuvun museolautakunnan esityksen mukaiseksi (yjsto 5.4. 5601 §).

Kaupunginhallitus oikeutti museolautakunnan aloittamaan Uudenmaan läänin paikallismuseoiden kokoelmien kortistointityön Suomen Museoliitolta v:lle 1972 tätä varten anotulla määrärahalla edellyttäen, ettei kaupungille aiheutuisi tästä suoranaisia kustannuksia (24.4. 1216 §).

Suomen Kultaseppien Liitto oikeutettiin järjestämään hopeanäyttely 29.9.—15.10. kaupunginmuseon tiloissa ja yhteistoiminnassa museon kanssa sillä ehdolla, että liitto korvaisi näyttelystä aiheutuneet ylimääräiset kustannukset ja vakuuttaisi näytteille panemansa esineistön (yjsto 14.3. 5484 §). Museolautakunta oikeutettiin pitämään Hakasalmen huvilan kokoelmat avoinna pääsymaksutta maanantaista perjantaihin klo 10—20 ja lauantaisin sekä sunnuntaisin klo 12—20 kaupunginmuseon ja Suomen Kultaseppien Liiton yhteisesti järjestämän »Suomalaista hopeaa kautta aikojen» näyttelyn aikana 6.—22.10. sekä järjestämään museon talonmies-varastonhoitajan ja tämän viikkoleposijaisen varallaolon samana aikana ehdolla, että ko. liitto maksaisi ylimääräisestä aukiolosta aiheutuneet vartiointikustannukset sekä em. henkilökunnan varallaolosta voimassa olleiden määräysten mukaisesti aiheutuneet kustannukset (4.9. 2368 §). Kaupunginmuseon juhlavalaistusta saatiin jatkaa aikana 12.9.—16.10. Kaupunginmuseo oikeutettiin lähettämään museonjohtaja Jarno Peltonen, museoamanuenssi Raija Järvelä ja ts. museoharjoittelija Marja-Liisa Lehto virkamatkoille valitsemaan ja noutamaan näyttelyesineistöä ko. näyttelyä varten (yjsto 13.9. 6549, 6550 §).

Suomen taideakatemian valistusosastolle lainatun viiden Magnus von Wrightin teok-

sen laina-aikaa jatkettiin 31.5. saakka (yjsto 14.3. 5481 §).

Museovirastolle lainattiin Augustin Ehrensvärdin 200-vuotismuistonäyttelyä varten Armfelt-museossa ajaksi 16.5.—4.10. seuraavat öljymaalaukset: 1) Augustin Ehrensvärd (sign. Olof Arenius, XXVIII:3); 2) Kaleeritelakkaa rakennetaan, (sign. Elias Martin, XXVII:386). Lainausehtojen mukaan lainaaja hoiti ja kustansi kuljetukset, vakuutti molemmat teokset 30 000 mk:n arvosta, varusti teokset merkinnöin, että ne kuuluvat kaupunginmuseon kokoelmiin sekä järjesti jatkuvan päivä- ja yövartioinnin. Kaupungintalon Sofiansalissa olevan Adolf Erik Geten v. 1756 piirtämän Suomenlahden merikortin lainaamiseen ko. näyttelyä varten ei yleisjaosto suostunut (yjsto 14.3. 5482, 5483 §).

Amos Andersonin taidemuseolle lainattiin näyttelyyn »Kuvia Suomesta» ajaksi 30.4.—10.9. seuraavat taideteokset: 1) Vaasankatu 15 (sign. W. Johansson, XXVII:1777); 2) Jätkäsaari (sign. W. Johansson, XXVII:1423); 3) Talvimaisema (sign. W. Johansson, XXVII:1359); 4) Kaisaniemen lammikko (sign. O.K. ff, 1881, XXVII:1788); 5) Kaisaniemen lammikko (tekijä tuntematon 1860, XXVII:473) sekä 4 kpl ikkunakaihtimia (XXXVI:288 a ja b, XXXVI:313 a ja b). Lainausehdot tavanomaiset, vakuutusarvo 1 000 mk taideteokselta ja ikkunakaihtimen 750 mk (yjsto 20.4. 5698 §).

Suomen taideakatemian valistusosastolle näyttelyä »Kuvia Suomesta» varten lainattiin 31.5.1973 saakka museon kokoelmiin kuuluva maalaus, joka esittää rakennusta Vaasankatu 15 (sign. W. Johansson, n:o XXVII: 1777) tavanomaisin ehdoin, vakuutusarvo 1 000 mk (yjsto 30.8. 6466 §).

Kaupunginmuseon kokoelmiin kuuluvan palomuseon esineitä lainattiin Vakuutusyhtiö Pohjolalle neljän kuukauden ajaksi kiertonäyttelyä varten. Ehdot kuten edellä paitsi, että esineistö vakuutettiin yhteensä 3 000 mk:n arvosta, se oli ikkunanäyttelyssä täysin eristettynä yleisöstä ja näyttelyyn liitettiin teksti, joka esitteli Haagan paloasemalla olevaa palomuseota (yjsto 30.8. 6465 §).

Kuntasuunnittelurekisteri oikeutettiin luovuttamaan esittämänsä käytöstä poistettu kalusto korvauksetta Tekniikan museon säätiölle (yjsto 23.2. 5358 §).

Kaupunginorkesterin johtajan virka päätettiin jättää edelleen vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan v:n 1973 loppuun saakka (28.8.2275 §, 20.11. 3232 §, 27.11. 3317 §). Samoin päätettiin jättää täyttämättä avoinna ollut 19. pl:aan kuuluva soittajan virka 31.12. saakka ja samaan palkkaluokkaan kuuluva soittajan (sellonsoittajan) virka 30.4.1973 saakka (9.10. 2782 §, 20.11. 3233 §).

Virkasäännön 11 §:n 2 kohdan nojalla siirrettiin kaupunginorkesterin varaäänenjohtaja Emil Silvennoinen 21. pl:aan kuuluvasta varaäänenjohtajan virasta 1.7. alkaen 19. pl:aan kuuluvaan soittajan virkaan (12.6. 1761 §).

Yleisjaosto myönsi yhteensä 581 mk Aale Lindgrenin ja Jussi Jalaksen hoitamien viransijaisuuksien maksamista varten (yjsto 5.1. 5003§).

Sellonsoittaja Marja Norakselle saatiin suorittaa 1 110 mk rahakorvauksena lomanmääräytymisvuodelta 1970—1971 pitämättä jääneistä 18 vuosilomapäivästä (5.6. 1661 §).

Viidelle kaupunginorkesterin soittajalle päätettiin suorittaa ikälisää vastaava palkankorotus (3.1. 50 §, 28.2. 644 §, 18.9. 2519 §, 13.11. 3164 §).

Kaupunginhallitus päätti, että musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimisto sijoitettaisiin Finlandia-taloon 1.8. lukien konsertti- ja kongressitalojaoston osoittamiin tiloihin (23.5. 1527 §).

Kaupunginhallitus kumosi musiikkilautakunnan 31.10. tekemän päätöksen kaupunginorkesterin oikeuttamisesta esiintymään korvauksetta Lions Club Helsinki-Herttoniemi-järjestön Itä-Helsingin musiikkiopiston toiminnan tukemiseksi järjestettävässä konsertissa (13.11. 3155 §, 18.12. 3553 §).

Musiikkilautakunta oikeutettiin myymään Luovan säveltaiteen edistämissäätiölle Leonid Bashmakovin Sinfoniettan nuottiaineisto 450 mk:n hinnasta (yjsto 20.12. 7119 §).

Finlandia-talo. Yleisjaosto esitti työneuvostolle, että järjestelyesimies Stig Mattsson, vahtimestarit Juhani Juuti ja Ismo Kareinen sekä laitosmestari Veikko Hakaluoto saataisiin määrätä tekemään ylityötä kertomusvuoden aikana ylittäen 200 tunnin määrän laissa sallitulla enimmäismäärällä (yjsto 5.7. 6173 §).

Konsertti- ja kongressitalojaosto oikeutettiin järjestämään Finlandia-talossa toimihenkilöiden työehtosopimuksen 15 §:n 2 kohdan mukaisesti teknillisen henkilökunnan varallaolopäivystys siten, että jaosto määrittelee ne puitteet, joissa varallaolija voi valita olinpaikkansa, josta hänet voidaan tarvittaessa tavoittaa, ja että tästä maksettava korvaus varallaolotuntia kohti on palkkalautakunnan asiassa tekemän päätöksen mukainen (28.2. 649 §).

Finlandia-talon toimisto oikeutettiin pitämään kerrallaan enintään 200 mk:n suuruista käteiskassaa rahti- ym. maksujen suorittamista varten (yjsto 8.3. 5419 §).

Finlandia-talon valmistumisen johdosta julistetun sävellyskilpailun ns. urkusarjan palkintojen ja palkintolautakunnan jäsenten palkkioiden suorittamista varten myönnettiin yhteensä 14 500 mk (10.4. 1088 §).

Konsertti- ja kongressitalon rakennustoimikunnalle myönnettiin 110 000 mk käytettäväksi 300 tulkintavastaanotinlaitteen ja niiden kytkentään tarvitun liitinpanelin hankintaa varten (yjsto 5.4. 5582 §).

Kaupunginhallitus päätti siirtää v:n 1971 talousarvion konsertti- ja kongressitalon tilille merkityn määrärahan käyttämättä jääneen osan käytettäväksi kertomusvuoden kalustohankintoihin (24.1. 272 §, 11.9. 2450 §).

Arkkitehtitoimisto Alvar Aallon laatimat, 23.8.1972 päivätyt Finlandia-talon lisärakennuksen pääpiirustukset hyväksyttiin edellyttäen, että palolautakunnan lausunnossaan tekemät huomautukset mm. paloteknillisen osastoinnin lisäämisestä otetaan huomioon rakennuslupahakemuksen yhteydessä (4.9. 2366 §).

Yleisjaosto päätti vapauttaa seuraavien tilaisuuksien järjestäjät maksamasta vuokraa Finlandia-talon konsertti- tai kamarimusiikkisalin käytöstä: Suomen Olympiakomitean naisvaliokunnan järjestämä kisakonsertti; Unicefin 4.12. järjestämä konsertti; Suomi-Neuvostoliitto-Seuran 15.11. järjestämä »SNTL 50 vuotta» -seminaari (yjsto 12.1. 5058 §, 1.11. 6824, 6825 §).

Esplanadikappelin soittolava. Kaupunginhallitus myönsi Helsinki-viikon Säätiön käytettäväksi 24 320 mk ko. lavalla kesäkautena 1972 muuna kuin Helsingin Juhlaviikkojen aikana pidettävien musiikki- ja muiden ohjelmaesitysten järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten (29.5. 1595 §).

Helsingin Kansankonservatorion säätiölle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään säätiön sääntöjen 3 § muuttamista vastaan säätiön ehdottamalla tavalla (10.4. 1092 §).

Hässelby-säätiölle suoritettiin kaupungin osuutena säätiön kertomusvuoden käyttökustannuksista 64 000 Skr (yjsto 9.8. 6375 §).

Helsingin seudun kesäyliopisto. Kaupunginhallitus päätti hakea korkeimmalta hallinto-oikeudelta lupaa valittaa Uudenmaan lääninhallituksen 16.8. antamista Helsingin seudun kesäyliopiston v:n 1966 ennakkoperintää ja työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevista päätöksistä (23.10. 2931 §).

Avustukset. Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitolle päätettiin suorittaa teatteripäivien 27.—30.3. aiheuttamasta tappiosta enintään 9 000 mk (20.3. 864 §).

Seuraaville teattereille, yhdistyksille ym. myönnettyjen vuotuisavustusten erät päätettiin maksaa välittömästi: Suomen Kansallisoopperan Säätiö, III ja IV erä, kumpikin 175 000 mk (yjsto 20.4. 5688 §, 13.9. 6528 §); Svenska Teatern, II, III ja IV erä, 225 000 mk

(yjsto 8.3. 5414 §, 10.5. 5842 §, 6.9. 6484 §); Lilla Teatern, jäljellä ollut 60 000 mk:n suuruinen osa (yjsto 17.5. 5885 §); Helsingin Kesäteatterin Kannatusyhdistys, IV erä 12 000 mk sekä tilapäislainan kuoletusta varten annetun määrärahan maksamatta ollut osa 22 500 mk (yjsto 9.8. 6376 §, 23.2. 5331 §); Suomen solistiyhdistys, III erä (yjsto 10.5. 5841 §); Käpylän Musiikkiopiston Kannatusyhdistys, III ja IV erä (yjsto 31.5. 5978 §); Helsingin Kansankonservatorion säätiö, III erä 100 192 mk (yjsto 14.6. 6031 §).

Helsingin teatterimuseosäätiölle myönnettiin 4 250 mk:n suuruinen lisäavustus uuden varastotilan vuokran suorittamista varten ja Helsingin Nukketeatterin kannatusyhdistykselle 4 500 mk:n suuruinen avustus Vihreän Omenan ylläpitämiseen (yjsto 16.2. 5396, 5298 §).

Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piirille myönnettiin 10 830 mk osallistumisesta VI Pohjoismaisille työväen musiikkijuhlille Tukholmassa 29.6.—2.7. aiheutuneiden kustannusten osittaiseksi peittämiseksi (18.9. 2524 §).

Työväen Näyttämöiden Liitolle myönnettiin 5 000 mk Helsingissä tapahtunutta lapsiteatteritoiminnan kokeilua varten yhteistoiminnassa Barnteaterföreningen r.f:n ja Suomen Harrastajateatteriliiton yhdistyksen kanssa (yjsto 11.10. 6703 §).

Valtuuston v. 1970 hyväksymien sääntöjen mukaan Rafael Ahlströmin rahaston varojen ylijäämästä annetaan vuosittain enintään puolet käytettäväksi a) soitannon, sävellysten ja laulutaiteen, b) maalauksen ja kuvanveiston, c) kirjallisuuden, niin suomen- kuin ruotsinkielisenkin edistämiseksi siten, että käytettävissä oleva tuotto jaetaan kolmeen yhtä suureen osaan. Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rahatoimiston jakamaan puolet varojen ylijäämästä eli 5 222 mk (23.5. 1524 §).

Yleishyödyllisten yritysten määrärahat

Määrärahojen jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus asetti 10.1. jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa, ilmoitti mietinnössään, että avustuksia oli kaupunginhallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen perusteella hakenut 110 järjestöä. Avustuksia päätettiin jakaa 139 450 mk jäljempänä mainituille 85:lle järjestölle seuraavasti:

	mk
Ylioppilasterveys	3 800
Annayhdistys	100
Folkpensionärer i Helsingfors	250
Haagan Eläkkeensaajat	220
Helsingin Eläkkeensaajat	250
Helsingin Huonokuuloiset	1 300
Helsingin Kaupungin Eläkkeennauttijain Yhdistys	250
Helsingin Kaupunkilähetys	250
Helsingin Kuurojen Yhdistys	1 500
Helsingin Liikennelaitoksen eläkeläisten kerho	250
Helsingin reumayhdistys	1 900
Helsingin Tuberkuloosiyhdistys	16 000
Helsingin Vanhainsuojeluyhdistys	6 000
Herttoniemen Eläkkeensaajien yhdistys	200
Huopalahden Eläkkeensaajat	200
Kallioniemen Kesäkodin Kannatusyhdistys	1 300
Kansan- ja Sairaseläkeläisten Tuki	200
Kelkkala-Lomakodin Kannatusyhyhdistys	500
Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor	1 200
Loma ja Virkistys	900
Lomakodin Kannatusyhdistys	1 000
Mustalaislähetys	1 600
Paavalin Siirtolayhdistys	240
Pitäjämäen Eläkkeensaajien Yhdistys	220

Pohjois-Haagan Kotien Puolesta	200
Polio Invalidit	3 000
Suomen Pelastusarmeijan Säätiö, Sosiaalinen miestyö	6 300
Suomen Poliohuolto	2 200
Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan Piiri	3 000
Suur-Helsingin Valkonauha	2 000
Svenska Hörselskadade	1 200
Tapanilan Eläkkeensaajat	250
Töölön Eläkkeensaajat	200
Vallilan Eläkkeensaajat	220
Vanhusten Turva	1 000
Au-yhdistys	1 000
Förbundet De Utvecklingsstördas Väl	800
Sokeain Opetuksen Tuki	1 000
Alppila-Seura	300
Pro Haaga	300
Helsingin Elokuvakerhojen Yhteisjärjestö	200
Helsingin Kaupunginosayhdistysten Liitto	2 300
Helsingin Työväen Shakkikerho	300
Helsingin Työväen Sivistystyö	2 200
Kalliolan Kannatusyhdistys, Työkeskus Kalliola	6 250
Karjalan Sivistysseura	2 100
Katajanokka-Seura	300
Kruununhaka-Seura	300
Käpylä-Seura	300
Laajasalo-Degerö-Seura	300
Lehtisaari-Seura	300
Malmi-Seura	300
Pohjois-Haaga Seura	300
Puotila-Seura	300
Roihuvuori-Seura	300
Suomen Pikakirjoittajayhdistys	500
Tottilan Kurssikeskuksen Kannatusyhdistys	500
Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys	12 500
Työväen Sivistysliiton Helsingin Opintojärjestö	1 400
Helsingfors Svenska Marthaförening	1 900
Helsingin Kotien Puolesta	800
Helsingin Marttayhdistys	4 000
Kuluttajat	500
Suur-Helsingin Kotiteollisuusyhdistys	1 000
Föreningen Brage, leikekokoelmaa varten	3 300
Kasvatusopillinen kirjasto- ja lukusalisäätiö	4 700
NEFA-Helsinki	1 500
Barnteaternföreningen	1 100
Collegium Artium — puhekuoron kannatusyhdistys	500
Finnish Blues Society	200
Helsingin Kitaraseura	500
Helsingin Työväen Lapsilaulajat	2 000
Svenska Upplysningsbyrån i Helsingfors	750
Helsingin Kummikuntayhdistys	2 750
Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys	2 000
Kottby-Månsas Svenska förening	400
Pojista miehiä	1 500
Suomen Kansan Ryhtiliike	3 000
Lomaliitto	7 500
Helsingin Puutarhaseura	2 000
Haagan Taideseura	800
Viipurin Taiteilijaseura	500
Helsingin Pohjola-Norden	1 400
Helsingin Vapaa-ajattelijat	500
Helsingin Kirjailijat	800
Yhteensä	139 450

Tavanomaisten ehtojen lisäksi, jotka koskivat kaikkia avustuksen saajia ja mm. avustuksen käytön valvontaa, määrättiin Suomen Poliohuolto-yhdistykselle ehdoksi, että kaupungin avustuksen turvin ylläpidettävä toiminta kohdistuu nimenomaan helsinkiläisiin, NEFA-Helsinki -yhdistykselle ehdoksi, että avustus käytettiin helsinkiläisten juhannuksenviettotapoja koskevan tutkimuksen rahoittamiseen ja Lomaliitolle myönnetyllä avustuksella oli pidettävä yhdistyksen lomakodeissa vapaapaikkoja helsinkiläisille (10.1. 115 §, 19.6. 1818 §).

Nuorisotyö

Nuorisokomitean mietinnön käsittelyn yhteydessä v. 1970 kaupunginhallitus oli pyytänyt Suomen Kaupunkiliitolta erinäisiä mietintöön liittyviä toimenpiteitä. Suomen Kaupunkiliiton hallitus ilmoitti tehneensä ko. ministeriöille ja keskusvirastoille kaupunginhallituksen tarkoittamat esitykset paitsi erityislastentarhojen opettajien koulutusta ja peruskoulun oppilashuoltoa koskevat, koska ko. asiat olivat jo käsittelyn alaisina (6.3. 763 §, ks. Kunn.hall. 1970 s. 235).

Nuorisolautakunnan asettaminen. Lääninhallitukselta päätettiin anoa vapautusta nuorisolautakunnan asettamisesta kertomusvuoden loppuun saakka vastaavia tehtäviä hoitavan nuorisotyölautakunnan sijalle (yjsto 5.7. 6192 §).

Kerhokeskukset. Kaupunginhallitus alisti tutkittavakseen ja kumosi nuorisolautakunnan 3.10. tekemän päätöksen avoimien ovien kerhojen työntekijöiden lähettämisestä Uudenmaan läänin nuorisotyölautakunnan järjestämälle viikonloppukurssille, mutta oikeutti lautakunnan lähettämään isännät Anneli Koskisen ja Eero Frimanin sekä apuisännät Vilma Paltilan ja Terttu Soukialan Uudenmaan läänin nuorisotyölautakunnan järjestämälle kaksi viikonloppua kestäneelle kurssille Kiljavalle (9.10. 2772 §).

Kaupunginhallitus päätti luopua nuorisokerhotilojen sijoitettamisesta talossa Hämeentie 10 — Kolmas linja 1 sijaitseviin kaupungin osakehuoneistoihin (24.1. 269 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin vuokraamaan Vuosaaressa sijaitsevan Nordsjön kartanon vanhan navettarakennuksen itäpää ja sen kylkirakennus, ulkovarastotilat sekä entinen viljamakasiinirakennus yhteensä 1 169 mk:n suuruisesta tilitysvuokrasta kuukaudelta nuorisolautakunnan käytettäväksi ns. moottorinuorisoa varten 1.1.1973 lukien (23.10. 2929 §, 27.11. 3314 §, 4.12. 3399 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin neuvottelemaan Vuosaaren urheilutalo Oy:n kanssa enintään 500 m²:n suuruisten huonetilojen vuokraamisesta nuorisolautakunnan käyttöön (27.12. 3642 §).

Nuorisotyölautakunnan päätös teräsbetonilaiturin tilaamisesta Vuorilahden kesäkotiin alistettiin kaupunginhallituksen tutkittavaksi (13.3. 790 §).

Raittiuslautakunta

Kunnallisen alkoholitarkastajan apulainen Kauko Salmela oikeutettiin käyttämään omaa autoa virka-ajoihin vahvistettua korvausta vastaan toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.12.1973 saakka erinäisillä ehdoilla. Tänä aikana ei Salmelalle luovuteta liikennelaitoksen vuosikorttia (yjsto 29.11. 6991).

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta

Helsinki-palkinto ja taide- ja kirjallisuusapurahat. Jakotoimikunta ilmoitti, että Helsinki-palkinto, 7 500 mk, oli päätetty antaa tekstiilitaiteilija Dora Jungille sekä jakaa 150 000 mk:n suuruinen määräraha apurahoina toimikunnan esityksen mukaisesti (5.6. 1660 §).

Säveltäjä Ossi Elokkaalle myönnettin ero taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunnan varajäsenen tehtävästä 21.3. lukien ja prof. Taneli Kuusiston henkilökohtaiseksi varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi valittiin ylitarkastaja Olavi Pesonen (20.3. 861 §).

Kuvataidetoimikunta

Taideteosten hankkiminen, sijoittaminen ja lainaaminen. Yleisjaosto päätti eräiden kaupungin omistamien taideteosten sijoittamisesta sekä uusien taideteosten hankkimisesta yhteensä 8 080 mk:n hinnasta kaupungin

kokoelmiin liitettäviksi (yjsto 5.4. 5592 §, 30.8. 6451, 6452 §, 22.11. 6939 §). Kuvaamataidetoimikunnan ilmoitus v. 1971 ostamistaan taideteoksista merkittiin tiedoksi (4.4. 1001 §).

Kaupunginhallitus myönsi 15 000 mk »Marjatan pojan ylösnousemus» -nimisen veistoksen hankkimiseksi kuvanveistäjä Heikki Virolaiselta ja sijoittamiseksi Herttoniemen sivukirjaston huonetiloihin (23.5. 1523 §), 8 000 mk Ellen Thesleffin kolmen teoksen ostamiseksi toim.joht. Erik Seliniltä (6.3. 729 §), 8 000 mk akateemikko Alvar Aallon päätä esittävän veistoksen ostamiseksi kuvanveistäjä Heikki Häiväojalta Finlandia-taloon sijoitettavaksi (10.4. 1096 §), 13 700 mk kahden Oscar Kleinehin maalauksen ostamiseksi Galerie Hörhammerilta (4.9. 2363 §), 11 000 mk kuvanveistäjä Liisa Ruusuvaaran »Lintuparvi» -nimisen veistoksen ostamiseksi (2.10. 2682 §). Kuvanveistäjä Nina Ternolta päätettiin tilata hänen kuvanveistokilpailussa II palkinnon saaneen ehdotuksensa »Karuselli» mukainen veistos yhteensä 35 000 mk:n hinnasta, josta taiteilijapalkkion osuus oli 25 000 mk. Pystytyskustannuksiin myönnettiin 5 000 mk (27.12. 3641 §).

Kaupunki päätti kiitollisena ottaa vastaan taiteilija Bruno Tuukkasen lahjoituksena hänen maalauksensa »Työhuoneen ikkunasta» sekä A. W. Finchin kuparisen ovikilven (yjsto 27.12. 7161 §, 13.12. 7064 §).

Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa koulu-, sairaala- ja huoltotoimen rakennusten suunnittelutehtäviä arkkitehdeille antaessaan harkitsemaan mahdollisia kohteita, joihin voitaisiin sijoittaa taideteoksia, sekä olemaan tässä suhteessa yhteistoiminnassa kuvataidetoimikunnan kanssa (6.3. 731 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi kuvanveistäjä Arvo Siikamäen »Lepotauko» veistoksen sijoitettavaksi Siltamäen kortteliin n:o 40005 (18.12. 3577 §, 27.12. 3664 §).

Yleisjaosto päätti eräiden taideteosten sijoittamisesta kaupungin eri laitoksiin (yjsto 10.5. 5825, 5826 §, 17.5. 5893 §, 6.6. 6017 §, 14.6. 6044 §, 27.9. 6622 §, 11.10. 6699 §, 18.10. 6745 §, 8.11. 6863 §, 15.11. 6902 §).

Yleisjaosto päätti lainata eräille taiteilijoille heidän kaupungin hallussa olevia teoksiaan näyttelyitä tai taidekilpailuun osallistumista varten (yjsto 19.1. 5092 §, 6.9. 6487 §, 18.10. 6739 §, 15.11. 6901 §).

Walter Runebergin alkuperäismallin Aleksanteri II monumentin »Vårt land» veistoksen restauriointia varten myönnettiin 200 mk (yjsto 28.6. 6136 §).

Kilpailujen järjestäminen. Kuvataidetoimikunta oikeutettiin järjestämään kutsukilpailu suihkukaivoveistoksen hankkimiseksi Myllypuron sairaskodin läheisyyteen. Veistoskilpailuun kutsuttiin kuvanveistäjät Veikko Nuutinen, Leila Hietala, Tapio Junno, Jouko Toiviainen ja Laila Pullinen. Palkintolautakunnan puheenjohtajaksi nimettiin apul.kaup.joht. Pentti Pusa sekä jäseniksi fil.tri Salme Sarajas-Korte, arkkit. Erkki Helamaa sekä kuvanveistäjät Heikki Häiväoja ja Aimo Tukiainen. Sihteerinä toimi taideasiainsihteeri virkatehtävänään. Kullekin osallistuneelle taiteilijalle saatiin maksaa palkkiona 3 000 mk, ulkopuolisille palkintolautakunnan jäsenille 1 200 mk ja palkintolautakunnan jäseninä toimineille kuvataidetoimikunnan jäsenille 600 mk. Toimikunnan käytettäväksi myönnettiin yhteensä 22 200 mk (6.3. 730 §).

Näyttelyt. Kaupungin edustajaksi kansainvälisen taidenäyttelyn ARS 1974 näyttelytoimikuntaan nimettiin taideasiainsihteeri Marja-Liisa Bell (2.10. 2691 §).

Bäcksbackan kokoelmien toinen osa, joka sisältää kokoelmien ranskalaista taidetta ja uusimpien suomalaisten taiteilijoiden teoksia, päätettiin sijoittaa näytteille kaupungintaloon toistaiseksi. Näyttelyn avajaiset pidettiin 25.8. Luettelon painatuskustannuksia ja muita kuluja varten myönnettiin 7 000 mk ja luettelon myyntihinnaksi vahvistettiin 3

mk. Taideasiainsihteeri määrättiin toimimaan näyttelyn komissaarina (26.6. 1888 §).

Kluuvin galleria. Eräille taiteilijoille ym. myönnettiin oikeus kertomusvuoden syksyllä ja v:n 1973 keväällä järjestää näyttelyjä Kluuvin galleriassa tavanomaisin ehdoin. Kaupunkisuunnitteluvirasto oikeutettiin järjestämään Pasilan suunnittelua koskeva näyttely 5.—18.4. sekä maisema- ja viheraluesuunnittelua koskeva näyttely 21.2.—6.3. 1973 (yjsto 16.2. 5289 §, 8.3. 5426, 5427 §, 22.3. 5520 §, 20.4. 5685, 5686 §, 5.7. 6170 §, 25.10. 6782 §, 8.11. 6864 §, 15.11. 6903 §).

Meilahden kartanon taidenäyttelyn avajaiset päätettiin järjestää kaupungin kustannuksella 21.6. Näyttely oli avoinna yleisölle viikottain keskiviikosta sunnuntaihin klo 12.00—18.30. Sisäänpääsymaksu oli 1 mk/h sekä 30 p/h yli 10 henkilön ryhmältä, lauantaisin oli sisäänpääsy maksuton. Myös lapsille, sotilaille, eläkeläisille, opiskelijoille, taideyhdistysten jäsenille, lehtimiehille, taiteilijoille ja kuvaamataidon opettajille oli sisäänpääsy maksuton. Kokoelmia koskevan luettelon 1 000 kpl painoksen painattamista varten myönnettiin 200 mk (yjsto 24.5. 5926 §, 28.6. 6127 §, 18.10. 6744 §).

Meilahden kartanossa tapahtuvasta suomen- ja ruotsinkielisestä opastuksesta päätettiin veloittaa 35 mk (oppaalle 30 mk) ja muunkielisestä 55 mk (oppaalle 50 mk) kerralta. Mikäli opastus tapahtuu museon ollessa suljettuna veloitettiin asianomaisilta myös vahtimestarihenkilökunnan ylityökorvaukset (yjsto 25.10. 6783 §, 13.12. 7065 §).

Suomen Teollisuuden Vartiointi Oy:n kanssa tehtiin sopimus kartanon murtohälytyslaitteiden päivystyksestä (yjsto 20.9. 6589 §).

Meilahden kartanon talonmies-vahtimestarille ja vahtimestarille sekä harkinnan mukaan Kluuvin gallerian valvojille päätettiin hankkia virkapuvut (yjsto 31.5. 5986 §).

Lahjoitusrahastojen varojen käyttö. »Ingrid Matilda Wasastjernan rahasto» ja »professori Osw. Wasastjernan rahasto» -nimisten lahjoitusrahastojen varat päätettiin toistaiseksi sijoittaa tuloa tuottavasti. Kuvataidetoimikuntaa kehotettiin aikanaan tekemään esitys kuvanveistoksen hankkimiseksi Engelaukiolle em. rahaston varoilla (18.9. 2506, 2507 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Eräiden alueiden ym. siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon. Seuraavat alueet päätettiin siirtää lautakunnan hallintoon (suluissa pääoma-arvo):

1.1.1973 lukien Vattunokankari (1 092 000 mk), Hietaniemenkarit (36 000 mk), Ouritsaarten n. 4 000 m²:n suuruinen eteläosa (80 000 mk), Sirpalesaari (454 000 mk), Liuskasaari ja Liuskaluoto (310 000 mk), Hylje (60 000 mk), Pyysaari (52 000 mk), Vasikkasaari (896 000 mk), Mustikkamaan n. 10 860 m²:n suuruinen veneveistämö- ja telakka-alue (325 000 mk) (24.4. 1236 §);

1.9. lukien Pajalahden venesatama-alueen osa, joka käsittää n. 8 000 m² maa- ja n. 34 000 m² vesialuetta (133 000 mk) (28.8. 2277 §);

1.1.1973 lukien Rajasaaren penkereellä sijaitseva Humallahden Venekerhon käyttöön aidattu n. 2 700 m²:n suuruinen alue (108 000 mk) (28.8. 2305 §);

1.5. lukien Vuosaaren urheilukenttä ympäristöineen, n. 68 600 m² (343 000 mk); Pirkkolan urheilupuiston alueella, Kaarela RN:o 8^{378}, Alkutie 105 sijaitsevat asuin- ja talousrakennukset (asuinrakennus 1 400 mk, talousrakennus arvoton) (28.2. 647 §, 2.5. 1279 §);

Espoon kaupungin Nuuksion kylässä tila Punjonmetsä II RN:o 10^{102} (24 000 mk); Vihdin kunnan Ollilan kylän tilat Saarijärvi RN:o 2^{118}, Tiemaa I RN:o 2^{54} ja Tiemaa II RN:o 2^{56} (2 215 000 mk); Sipoon kunnan Nevaksen kylän tila Grannars RN:o 2^{1} sekä Träskin kylän tilat Lilla Korpholmen 1 RN:o 1^{4}, Lilla Korpholmen 2 RN:o 1^{6}, Paviljong

RN:o 17, Korpungen RN:o 324 ja Paviljong I RN:o 326 (90 000 mk) (12.6. 1773 §, 28.8. 2304 §, 16.10. 2868 §).

Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä vuokrattu Vuosaaren kylässä tilat RN:o 135, 136, 139, 158 käsittävä alue, yhteensä n. 8.07 ha sekä yhtiön omistama osuus Vuosaaren kylän yhteisalueisiin, n. 7.55 ha määrättiin lautakunnan hoitoon siihen saakka, kunnes aluevaihdon tapahduttua alueen hallinto lopullisesti siirretään lautakunnalle (11.9. 2444 §).

Urheilu- ja ulkoiluviraston ulkoiluosaston osastopäällikölle, fil.maist. Eero Koromalle myönnettiin ero virastaan 23.12. lukien. Virka julistettiin haettavaksi 30 p:n hakuajoin (16.10. 2850 §).

Yksi avoinna ollut kenttäesimiehen virka (13. pl.) saatiin jättää täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.12.1973 saakka (5.6. 1670 §).

Kaupunginhallitus päätti, että viraston polttoainevarastoihin sai olla sidottuna kassavaroja yhteensä enintään 40 000 mk (6.3. 728 §).

Urheilukentät ja -puistot. Helsingin yliopiston tiedusteltua voimistelulaitoksen sijoittamisesta Pirkkolaan, totesi urheilu- ja ulkoiluvirasto alusta alkaen urheilupuiston kokonaisohjelmaan kuuluneen tiloja, joiden tarkoituksena oli päivisin palvella voimistelulaitosta ja iltaisin kaupunkilaisten erityistarpeita. Syksyllä 1971 voimistelulaitoksen siirryttyä Pirkkolaan todettiin toiminnan sujuneen välttävästi, mutta tyydyttävien opiskeluolosuhteiden aikaansaamiseksi oli varsinkin pienryhmien toimintatilojen lisääminen ajankohtaista. Käyttöpaineen lisäännyttyä Pirkkolassa myös kaupunkilaisten osalta tilat olivat siinäkin suhteessa käyneet riittämättömiksi. Virasto ehdotti tilanteen parantamiseksi tekojääradan kattamista kylmäksi halliksi, kuntotilan järjestämistä pukusuojan katolle ja urheilupuiston II rakennusvaiheen toteuttamista. Rakennussuunnitelmien loppuunvieminen tekisi mahdolliseksi voimistelulaitoksen toiminnan jatkumisen Pirkkolassa ja samalla lisäisi kaupunkilaisten tarvitsemia kuntotiloja. Toisaalta voimistelulaitoksen toiminnan jatkuminen Helsingissä merkitsi virastolle mahdollisuutta jatkuvasti käyttää laitoksen oppilaita tilapäisinä kuntotoiminnan ohjaajina, joita virasto vuosittain tarvitsee n. 50—60.

Kaupunginhallitus päätti viraston lausunnossa esitettyihin näkökohtiin viitaten ilmoittaa Helsingin yliopistolle suhtautuvansa edelleen periaatteessa myönteisesti voimistelulaitoksen toiminnan jatkamiseen Helsingissä ja pyrkivänsä talousarvioon vuosittain merkittävien määrärahojen puitteissa kehittämään Pirkkolan urheilupuiston toimitiloja. Ohjelman toteuttamiseen vaikuttaa kuitenkin merkittävästi se, voiko yliopisto osallistua rahoitukseen. Lisäksi kaupunginjohtaja ilmoitti suullisesti, että kysymystä tarkasteltaessa oli otettava huomioon myös kaupungin muissa osissa odottavat kiireelliset urheilulaitosten rakentamiset sekä kaupungin velvollisuudet eri alueiden väestön tasapuoliseen palvelemiseen (21.2. 564 §, 28.2. 639 §).

Kaupunginhallitus kehotti virastoa ryhtymään toimenpiteisiin ko. tekojääradan kattamisen ja tarvittavien pukusuojatilojen rakentamisen suunnittelemiseksi Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sirenin laatiman esitutkimuksen pohjalta siten, että työt saataisiin päätökseen v:n 1974 jääkiekkoilun MM-kilpailuihin mennessä (27.11. 3312 §).

Etelä-Haagan urheilukentän laidassa ollut vanha pukusuojarakennus ja Pukinmäen urheilukentällä sijainneet käymälä- ja varastoparakit päätettiin purkaa (yjsto 5.4. 5599 §, 30.8. 6467 §).

Jäähalli ja luistinradat. Suomen Jääkiekkoliiton tiedusteltua v:n 1974 jääkiekkoilun MM-kisojen järjestämismahdollisuuksista Helsingissä, ilmoitti kaupunginhallitus liitolle, että se oli omasta puolestaan valmis myötävaikuttamaan kisojen järjestämiseen Helsingissä ensimmäisenä ja samalla jakamattomana kisakaupunkina liiton kirjeessä mainituin edellytyksin huomioon ottaen, että kau-

pungin toimesta korvattaisiin Jääkenttäsäätiölle järjestelyistä syntynyt tappio enintään 400 000 mk:lla (4.4. 998 §).

Jääkenttäsäätiön kanssa jäähallin ja siihen liittyvän alueen vuokraamisesta tehtyä sopimusta päätettiin jatkaa entisin ehdoin 31.12. 1983 saakka, minkä jälkeen vuokra-aika jatkuu vuoden kerrallaan, ellei sopimusta jommalta kummalta puolelta irtisanota viimeistään kuusi kuukautta ennen vuokrakauden päättymistä (27.12. 3625 §).

Uimalat. Kaupunginhallitus päätti kumota urheilu- ja ulkoilulautakunnan kokouksessaan 21.3. tekemän päätöksen vapaakortin myöntämisestä eräille viraston palveluksessa olleille eläkeläisille (23.5. 1529 §).

Helsingin Poliisi-Voimailijoiden anomuksen perusteella myönnettiin kahdeksalle Tukholman poliisiurheilijalle vapaa sisäänpääsy 20.8. Uimastadionille (yjsto 23.8. 6436 §).

Tenniskentät. Taivallahden tenniskenttäaluetta koskeva vuokrasopimus Helsingin Verkkopallosuojat Oy:n kanssa uusittiin 31.12.1982 saakka. Vuosivuokraksi määrättiin 100 mk (17.4. 1140 §).

Yleisjaosto kehotti urheilu- ja ulkoilulautakuntaa vuokraamaan Valtionrautateiden Tennis ry:lle Metsälästä alueen tenniskenttien rakentamista varten. Kaupunginhallitus hyväksyi päätöksen, mutta päätti myöhemmin yhdistyksen anomuksesta muuttaa kuusikuukautisen irtisanomisehdon seuraavaksi: »Jos kaupunki laadittavien suunnitelmien johdosta ennen vuokra-ajan päättymistä tarvitsee aluetta tai sen osaa yleistä tarvetta varten, yhdistys sitoutuu kesken vuokrakautta luopumaan vuokraoikeudestaan alueeseen ehdolla, että kaupunki korvaa yhdistykselle kenttien ja rakennusten rakentamisesta aiheutuneiden lainojen maksamatta olevat määrät» (yjsto 12.7. 6248 §, 23.10. 2926 §).

Jalkapalloilun harjoittelukeskus. Helsingin Jalkapalloklubi pyysi saada vuokrata Tuomarinkylän kartanon eteläpuolelta maa-alueen harjoituskeskuksen rakentamista varten. Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että alueelle olisi ensimmäisessä vaiheessa laadittava maankäyttösuunnitelma, jossa otetaan huomioon mahdollisuus sijoittaa alueelle jalkapalloilun harjoituskeskus, ratsastuskeskus halleineen ja ravirata. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli merkinnyt tiedoksi Tuomarinkylän kartanon alueen maankäyttö- ja maisemasuunnitelman, joka kartanon osalta oli tehty kaavarunkotarkkuudella. Lautakunta kehotti kaupunkisuunnitteluvirastoa hankkimaan suunnitelmasta tarvittavat lausunnot. Suunnitelman mukaan jalkapalloilun harjoittelukenttäalueeksi olisi varattava n. 5.5 ha:n suuruinen alue.

Kaupunginhallitus päätti, ettei anomus siinä vaiheessa antanut aihetta muuhun, kuin että anojalle toimitettiin em. lausuntojen mukainen selvitys (27.3. 941 §).

Koiraurheilurata. Helsingin Vinttikoirakerhon anomuksen johdosta kehotettiin urheilu- ja ulkoilulautakuntaa ottamaan huomioon koiraurheiluradan sijoittaminen suunniteltaessa urheilulaitoksia Tuomarinkylän kartanon alueelle (17.4. 1143 §).

Ulkoilu- ja leirintäalueet. Urheilu- ja ulkoilulautakunta oikeutettiin suorittamaan ulkoilualueiden isäntien ja kaitsijoiden omistamien koirien koiravero, mikäli ko. koirat täyttivät vartiokoiralle asetettavat vaatimukset (yjsto 9.2. 5251 §). Samoin lautakunta oikeutettiin suorittamaan ulkoilualueiden henkilökuntaan kuuluville palveluskelpoisen koiran omistajille kuukausittain jälkikäteen 150 mk koiran elatusmaksuna edellyttäen, että urheilu- ja ulkoiluvirasto on hyväksynyt ko. koiran palvelustehtävään (2.5. 1282 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavat piirustukset: Seurasaaren siltojen uusimista koskevat piirustukset (11.12. 3508 §); Rastilan leirintäalueen huoltorakennuksen muutostöiden 12.4. päivätyt pääpiirustukset (15.5. 1451 §); Luukkaan ulkoilualueen keskuksen henkilökunnan asuinrakennusten 30.12.1971 ja 13.1.1972 päivätyt pääpiirustukset (26.6. 1916 §); Pihlajasaaren poistomuuntamon 2.12.

1969, 27.10.1970 ja 8.6.1972 päivätyt pääpiirustukset (11.9. 2451 §).

Vihdin kunnan Ollilan kylässä sijaitsevan ulkoilualueen nimeksi vahvistettiin Vaakkoin ulkoilualue — Vaakkoi friluftsområde (13.11. 3165 §).

Karjakaivon ulkoilualueella ollut Suonpään torpan tallirakennus, Salmen ulkoilualueella ollut Järvenpään tilan ns. Mansikkalan talli-vajarakennus sekä Rastilan ulkoilualueella ollut ns. Punainen huvila päätettiin purkaa, vm. kuitenkin vasta sen jälkeen, kun rakennuksessa olleille asukkaille oli osoitettu toiset asunnot (yjsto 3.5. 5786 §, 20.12. 7126 §).

Pihlajasaaren ulkoilupuiston telttailua koskevassa asiassa pyydettiin kaupunginhallitusta antamaan selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Kaupunginhallitus päätti puolestaan uudistaa asiassa aikaisemmin lausutun ja esitti valituksen hylkäämistä. Korkein hallinto-oikeus, ottaen huomioon kunnallislain 175 ja 179 §:n säännökset, hylkäsi valituksen (ks. Kunn. hall. 1971 s. 228, 24.1. 271 §, 7.8. 2001 §).

Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli 2.5. pitämässään kokouksessa päättänyt suostua siihen, että Itäinen Pihlajasaari varattaisiin leikkikenttä- ja kansakoulujen päiväkesäsiirtolatoimintaa varten muina päivinä kuin lauantaisin ja sunnuntaisin, ja että vanhuksia varten varattaisiin tilaa Läntisen Pihlajasaaren puolelta. Samalla lautakunta päätti, että telttailu kielletään sekä Itäisessä että Läntisessä Pihlajasaaressa 15.5. alkaen. Pääkaupungin Telttailijat valitti päätöksestä kaupunginhallitukselle, joka hylkäsi valituksen kunnallislain 175 ja 179 §:n nojalla (16.10. 2853 §). Yhdistys valitti kaupunginhallituksen päätöksestä Uudenmaan lääninhallitukseen ja esittäen samalla, että urheilu- ja ulkoilulautakunta määrättäisiin toimimaan siten, että Rastilan ja Tullisaaren ulkoilualueet varattaisiin ensisijaisesti helsinkiläisille ulkoilijoille ja telttailijoille. Yhdistys vaati myös kaupunkia korvaamaan yksityisten telttailijoiden omistamien teltta-alustojen, -pohjien ja -tarvikkeiden arvon. Kaupunginhallitus esitti selvityksessään, että lääninhallitus jättäisi tutkimatta vahingonkorvausvaatimuksen ja esityksen Rastilan sekä Tullisaaren ulkoilualueiden käytöstä ja hylkäisi valituksen muilta osin (18.12. 3554 §).

Verovalmistelija Toini Keinänen anoi urheilu- ja ulkoilulautakunnalta, että hänen isälleen Vilho Keinäselle myönnetty mökinpito-oikeus Varsasaaren ulkoilupuistossa siirrettäisiin hänen nimelleen isän kuoltua 1971. Lautakunnan hylättyä anomuksen Keinänen pyysi, että kaupunginhallitus kehottaisi lautakuntaa siirtämään ko. oikeuden hänelle. Lautakunta ilmoitti v. 1966 päätetyn, että vuosittain telttailusopimuksen perusteella annettava mökin omistus- ja hallintaoikeus voi siirtyä vain omistajan aviopuolisolle. Kun tästä päätöksestä poikkeaminen johtaisi siihen, että yhä useampi majan omistajan perillinen haluaisi jatkaa majanpito-oikeutta ja lisäksi tarkoituksena oli vähitellen vapauttaa viikonloppumaja-alueet majoista ja luovuttaa alueet kaikkien helsinkiläisten käyttöön, ei lautakunnan mielestä anomukseen voitu suostua. Kaupunginhallituksen hylättyä valituksen Keinänen valitti asiasta edelleen Uudenmaan lääninhallitukselle, joka puolestaan hylkäsi valituksen (27.3. 921 §, 19.6. 1811 §, 18.9. 2523 §).

Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli 29.2. päättänyt vuokrata Vasikkaluodon saaren Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Sotainvalideille ja hylkäsi Eläkeläiset r.y:n Helsingin aluejärjestön ym. asiaa koskevat anomukset. Vm. järjestö valitti asiasta kaupunginhallitukselle vedoten erityisesti siihen, että Sotainvalideillä oli jo ennestään kaupungin vuokraamana n. 3 ha:n suuruinen alue Lauttasaaressa. Lautakunta totesi pyrkineensä pitämään ulkoilualueet kaupunkilaisten yleisessä käytössä. Vanhoihin sopimuksiin perustuneiden vuokrausten lisäksi oli sota- ja punainvalideille vuokrattu kesämökkialueet, koska näillä henkilöillä oli sekä fyysisiä että

psyykisiä vaikeuksia esiintyä yhteisillä uimarannoilla. Kaupunginhallitus päätti hylätä valituksen (2.5. 1285 §).

Kaupunginhallitus antoi maanomistajana Espoon kaupungille luvan rakentaa ja pitää Tapiolan-Leppävaaran ulkoilutie valaistuksineen Espoon kaupungin Suurhuopalahden kylän tiloihin Alberga RN:o 2^{1190}, Tomt 3 kv. 20 RN:o 2^{365}, Tomt 9 kv. 20 RN:o 2^{367} sekä Laajalahden kylän tilaan Bredvik RN:o 1^{259} kuuluvalla alueella seuraavin ehdoin:

1) Lupa on voimassa toistaiseksi 6 kuukauden irtisanomisajoin.

2) Luvan saajan on sovittava ulkoilutien tarkemmasta linjauksesta ja rakennuspaikkojen rajoista maastossa kiinteistöviraston metsäosaston kanssa.

3) Puuston kaatamisesta ja varastoimisesta luvan saajan on erikseen sovittava kiinteistöviraston metsäosaston kanssa.

4) Luvan saajan on korvattava maanomistajalle haitta ja vahinko, mikä metsänkasvun rajoituksena tienpidosta aiheutuu. Korvauksen määrästä on erikseen sovittava kiinteistöviraston metsäosaston kanssa.

5) Maanomistaja ei vastaa metsän hakkuusta sähkölinjalle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista (28.2. 677 §, 29.5. 1609 §).

Veneulkoilu. Yleisjaosto merkitsi vesihallituksen suorittaman veneliikennelaskelman tutkimuksen tiedoksi sekä myönsi 1 000 mk urheilu- ja ulkoilulautakunnan käytettäväksi veneliikennelaskennan suorittamista varten (yjsto 28.6. 6137 §).

Kipparilahden venesataman rantamuurin rakentamista varten v:n 1969 talousarvioon merkityn 172 000 mk:n suuruisen määrärahan jäljellä ollut osa 43 862 mk saatiin käyttää ko. venesataman rakennustöiden loppuunsaattamiseen (3.1. 53 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Vartiokyläänlahden venesatamaan huoltorakennuksen 21.10.1971 päivätyt pääpiirustukset sekä Suomalaisen Pursi-Seuran esittämät kahden Sirpalesaareen rakennettavaksi suunnitellun varastorakennuksen piirustukset (27.3. 924 §, 13.3. 831 §).

C-messuhalli päätettiin luovuttaa Osuuskunta Suomen Messujen käytettäväksi VENE 73 ja AUTO 73 näyttelyiden järjestämistä varten ajaksi 1.2.—16.3.1973 (4.9. 2367 §).

Kevätpyöräily 72. Suomen Pyöräilyliiton anomuksen johdosta kaupunginhallitus kehotti urheilu- ja ulkoilulautakuntaa myötävaikuttamaan Kevätpyöräily 72 -nimisen pyöräilytempauksen onnistumiseen (4.4. 1008 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto myönsi yht. 5 716 mk eri leirintäalueilla, uimaloissa, venesatamissa ym. sattuneiden tavaroiden häviämisen ym. vahinkojen korvaamiseksi asianomaisille sekä 1 394 mk korvauksen Korkeasaaressa tapahtuneen loukkaantumisen johdosta (yjsto 1.3. 5387 §, 11.4. 5653 §, 26.4. 5756 §, 21.6. 6093, 6094 §, 2.8. 6348 §, 25.10. 6789 §, 20.12. 7118 §, 27.9. 6625 §).

Avustukset. Urheiluhallit Oy:lle päätettiin suorittaa kertomusvuoden talousarvioon merkitty 97 000 mk:n suuruinen avustus välittömästi yhtenä eränä ja Kuntokallio-säätiölle myönnettiin 4 150 mk avustuksena vesilaskun maksamista varten (yjsto 12.1. 5043 §, 18.10. 6762 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Kiinteistöjen hallinto. Yleisten töiden lautakunnan hallintoon siirrettiin 1.1. lukien Haagan entisen korttelin n:o 36 tontilla n:o 17 (Pajuniityntie 17) sijaitsevat asuinrakennus, pääoma-arvo 27 000 mk, ja autotalli, pääoma-arvo 4 500 mk (17.1. 227 §).

Rakennusvirasto. Vs. kaupunginarkkitehti Terho Siitonen siirrettiin virkasäännön 11

§:n nojalla I apulaiskaupunginarkkitehdin virasta talosuunnitteluosaston päällikkönä toimivan kaupunginarkkitehdin 34. pl:aan kuuluvaan virkaan 1.12. lukien. Palkkaedut pysyivät entisinä eli 4 487 mk/kk (20.11. 3239 §).

Konevarikon päällikkö Eero Puomi määrättiin edelleen hoitamaan yleisen osaston osastopäällikön virkaa (34. pl.) siksi, kunnes valtuuston 8.3. tekemässä päätöksessä edellytetyt virkajärjestelyt ja rakennusviraston uusi johtosääntö olivat tulleet voimaan, kuitenkin kauintaan 31.12. saakka (3.1. 54 §, 19.6. 1820 §).

Dipl.ins. Hans Korsbäckille myönnettiin ero katurakennuspäällikön virasta. Virka julistettiin haettavaksi 30 päivän hakuajoin siten, että hakuilmoitus saatiin julkaista erillisilmoituksin ja myös ammattialan lehdissä. Hakijat saivat esittää omat palkkavaatimuksensa (16.10. 2854 §). Samoin saatiin erillisilmoituksin julistaa haettaviksi rakennuttajapäällikön (35. pl.) ja talousosaston osastopäällikön (34. pl.) II kielitaitoluokkaan kuuluvat virat omin palkkavaatimuksin myöskin ammattialan lehdissä (2.10. 2701 §). ATK-suunnittelijan työsopimussuhteinen toimen ja hallinnollisen osaston mopolähetin toimen hakuilmoitukset saatiin julkaista erillisilmoituksina valtuuston 1969 tekemässä päätöksessä mainituissa lehdissä (yjsto 12.1. 5068 §, 14.3. 5488 §).

Katurakennusosaston avoinna ollut rakennusmestarin virka (20. pl.) saatiin jättää toistaiseksi täyttämättä (18.12. 3557 §).

Rakennusvirasto oikeutettiin suorittamaan eräiden työsopimussuhteisten insinöörien palkkojen tarkistus seuraavasti: käyttöpäällikkö Leo Helminen ja toimistopäällikkö Martti Kuikka 1.2. lähtien 3 500 mk/kk; dipl.insinöörit Rolf Johansson ja Unto Kallioniemi 1.4. lähtien 3 500 mk/kk sekä dipl. insinöörit Erkki Raimovaara ja Taisto Venermo 3 650 mk/kk 1.9. lähtien (10.1. 125 §, 4.4. 1010 §, 14.8. 2132 §).

Talorakennusosaston rakennusmestari Feliks Heikkilä oikeutettiin jatkamaan työtään eroamisiän saavutettuaan viraston palveluksessa 21.5. saakka sekä sillanhoitaja Eero Tammelin 30.11. saakka (28.2. 651 §, 16.10. 2855 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston eräiden talonmiesten seuraavan valmiuspalvelun:

Kiinteistö Hämeentie 115. Konevarikko: varallaolo alkaa maanantaina 1 ½ t ja tiistaina, keskiviikkona sekä torstaina 2 t talonmiehen työajan päättymisen jälkeen ja päättyy klo 23.00 kestäen yhteensä 17 ½ t normaaliviikossa. Sijainen työskentelee muina viikonpäivinä, myös arkipyhinä.

Kiinteistö Talttatie 6. Tiekonehalli: lauantaisin, sunnuntaisin, arkipyhinä ja sellaisina päivinä, jotka eivät ole varsinaisia työpäiviä, talonmies suorittaa varallaoloa 8 t päivässä, klo 8—16.

Varallaolo tapahtuu talonmiehen asunnossa ja siitä maksetaan 35% tuntipalkasta (26.6. 1924 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi arkkit. Kari Järvisen laatimat, 8.11.1971 päivätyt rakennusviraston läntisen tukikohdan pääpiirustukset ja antoi samalla luvan louhinta- ja täyttötöiden välittömään aloittamiseen. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvion vesiensuojelu- ja tielaboratoriota varten osoitetusta määrärahasta 1 500 000 mk läntisen tukikohdan rakennustyöhön (17.4. 1152 §, 21.8. 2201 §).

Ruokalajärjestelyjä varten talossa Sofiankatu 4 myönnettiin 473 000 mk (21.8. 2249 §).

Rakennusvirasto oikeutettiin luovuttamaan Johnson BJ-2080 lumikelkka Oy Nikolajeffille uuden kelkan kaupan yhteydessä 1 980 mk:n hyvityshinnasta sekä hankkimaan Koberg T-75 traktori kompressori Valmet Oy:ltä 5 100 mk:n hinnasta asennuksineen sekä luovuttamaan kaupan yhteydessä Valmetille käytetty Koberg 16 kompressori. Muuttaen 13.10.1971 tekemäänsä päätöstä yleisjaosto oikeutti viraston myymään

Schenck SMN 0076 merkkisen täryjuntan vapaasti tarjoushinnasta (yjsto 23.2. 5349 §, 22.11. 6957 §, 29.11. 6998 §, 5.4. 5618 §).

Kahvileipäautomaatin hankkimiseksi Munkkisaaren työtukikohdan ruokalaan myönnettiin 2 000 mk (yjsto 10.5. 5850 §).

Työturvallisuus. Koska Rakennustyöläisten Uudenmaan Aluejärjestön työturvallisuusjaoston mielestä eräät rakennusalan työnantajat rikkoivat työturvallisuusmääräyksiä, jaosto esitti, että valvonnan tehostamiseksi olisi perustettava uusia ammattientarkastajien virkoja.

Terveydenhoitolautakunta totesi työturvallisuudesta huolehtimisen kuuluvan ensisijaisesti työnantajalle. Päähuomio olisi kiinnitettävä työnjohdon ja työntekijöiden edustajista koostuviin, ja kutakin työmaata varten erikseen valittaviin turvallisuustoimikuntiin. Huomioon ottaen tapaturmista aiheutuvat kustannukset, työturvallisuudesta huolehtiminen on myös työnantajan edun mukaista. Kaupunki oli tässä suhteessa näyttänyt esimerkkiä palkkaamalla rakennusvirastoon päätoimisen turvallisuustarkastajan ja henkilöasiainkeskukseen työturvallisuustarkastajan, ja lisäksi terveydenhoitovirastossa oli viisi rakennusalaan perehtynyttä tarkastajaa. Mikäli saataisiin uusi ammattientarkastajan virka, voitaisiin yksi rakennusalaa tuntevista tarkastajista määrätä hoitamaan yksinomaan ko. tarkastustehtäviä.

Rakennusvirasto esitti, että ammattientarkastajien työt ja velvollisuudet kartoitettaisiin uudestaan, ts. lainsäädäntö uudistettaisiin siten, että opastavalle, neuvovalle ja informoivalle toiminnalle tulisi entistä suurempi osuus valvonnan rinnalla. Tämän jälkeen suoritettaisiin tarkastustoiminnassa tarvittavan lisätyövoiman arviointi. Virasto yhtyi jaoston aloitteeseen.

Työturvallisuustoimikunta mainitsi, että sosiaali- ja terveysministeriön asettamissa komiteoissa oli selvitetty ammattientarkastuksen lainsäädäntöä ja organisaatiota ja ehdotettu mm. rakennusalan ammattientarkastuksen siirtämistä valtion ammattientarkastajain suoritettavaksi. Tämä edellyttäisi myös uusien virkojen perustamista valtion ammattientarkastuksen yhteyteen. Ottaen huomioon ko. ammattientarkastajien suuremmat toimintavaltuudet, rakennustyömaiden työturvallisuuden valvonta tulisi voimakkaasti tehostumaan.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että jaostolle lähetettiin em. lausunnot (3.1. 85 §, 10.1. 154 §).

Liputuksen järjestäminen. Yleisjaosto päätti, että Aleksanterinkadulla pidetään lipputangot jatkuvasti vuosittain 1.5.—30.9. ja kehotti rakennusvirastoa huolehtimaan pystytyksestä ja kauden päätyttyä niiden poistamisesta (yjsto 10.5. 5827 §).

Helsingin juhlaviikkojen aikana 25.8.—11.9. päätettiin toimeenpanna liputus Arkadian puistikossa, Hakaniementorilla ja Finlandia-talon aidan vieressä. Kauppatorille, Havis Amandan puolelle päätettiin asettaa kolme lipputankoa (yjsto 23.8. 6433 §).

Helsingin Evankelisluterilaiselle Kansanlähetykselle luovutettiin korvauksetta lainaksi kolme Suomen lippua tankoineen ajaksi 14.—27.8. (yjsto 5.7. 6178 §).

Ulkoasiainministeriölle lainattiin 10 Suomen lippua käytettäväksi Skellefteån Pohjoismaisten Lasten Päivien juhlissa 9.—13.8. (yjsto 12.7. 6221 §).

Poikkeuslupa työllisyyslaista. Työvoimaministeriö päätti myöntää kaupungin rakennustoiminnan mittasuhteet ja työllisyyslain ensimmäisestä soveltamisvuodesta kunnille johtuvat vaikeudet huomioon ottaen työllisyyslain 12 §:n mukaisen poikkeusluvan siten, että kaupungin työmäärärahoilla rahoitetuissa töissä saa kesäkauden 1972 työntekijäin keskimäärä ylittää enintään 300 henkilöllä edellisen talvikauden vastaavan työntekijäin keskimäärän (7.8. 2014 §).

Talonrakennustoimen laatuluokkajaotuksen määritysperusteet vahvistettiin yleisten töiden

lautakunnan esityksen mukaisesti (27.12. 3646 §).

Yleisjaosto oikeutti rakennusviraston purkamaan Munkkisaaren korttelin n:o 20176 tontilla n:o 15 sijainneen vanhan autokorjaamorakennuksen itäisen osan (yjsto 16.2. 5303 §).

Kaupunginhallitus myönsi 34 000 mk As. Oy. Liisankatu 25:n tontin ja Kruununhaan ruotsinkielisen kansakoulun tontin rajalla olleen kivipengerryksen purkamista ja tukimuurin rakentamista varten (20.11. 3248 §).

Siirtomäärärahat. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja. Samaten kaupunginhallitus hyväksyi kertomusvuoden talousarvioon liikenneväyliä sekä uusia katuja ja teitä varten merkittyjen määrärahojen käyttösuunnitelmat (17.1. 211 §, 10.1. 119, 126 §).

Yleisjaosto oikeutti lautakunnan käyttämään v:ien 1969—1971 talousarvioihin yleisen kunnallishallinnon ja eräiden muiden hallintokuntien rakennusten suunnittelua ja rakentamista varten, uusia katuja ja teitä, uusia puistoja ja leikkikenttiä, uusia viemäreitä, liikenneväyliä sekä jäteveden puhdistus ja poisto järjestelyjä varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 19.1. 5113 §, 26.1. 5162—5165 §, 2.2. 5214 §, 23.2. 5343—5345 §, 5.4. 5605 §, 3.5. 5791—5792 §, 24.5. 5944 §, 6.6. 6020—6021 §, 14.6. 6052 §, 12.7. 6225—6228 §, 9.8. 6382—6383 §, 15.8. 6403 §, 6.9. 6495 §, 13.9. 6557 §, 4.10. 6665—6666 §, 25.10. 6797 §, 8.11. 6871 §, 29.11. 6997 §).

Katupiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavien kaupunginosien eräiden katujen katupiirustukset: Kamppi (2.10. 2694 §); Länsisatama (24.4. 1222 §); Koskela (17.4. 1148 §); Haaga (14.2. 500 §, 18.9. 2538 §); Munkkiniemi, Kuusisaari (17.4. 1149 §); Konala (7.8. 2006 §); Pakila (23.5. 1536 §); Pukinmäki (17.4. 1154 §); Malmi ja Tapaninkylä (7.2. 409 §); Malmi ja Pihlajisto (7.8. 2009 §); Suurmetsä (31.1. 344 §, 24.4. 1221 §); Laajasalo (7.8. 2016 §); Vuosaari (7.8. 2008 §, 14.8. 2130 §, 2.10. 2695 §).

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi varatuomari Aarne Kesäsen ja hänen vaimonsa Rakel Kesäsen valituksen Uudenmaan lääninhallituksen katupiirustusten vahvistamista koskevasta päätöksestä (ks. Kunn. hall. 1971 s. 234, 6.3. 732 §).

Asunto Oy Säästökari ja Säästöluoto valittivat Uudenmaan lääninhallitukselle Isonvillasaarentien katupiirustusten n:ot 16667 ja 16668 vahvistamista koskevassa asiassa. Yhtiöt katsoivat, että suunnitelmien mukainen katutason korottaminen vaikeuttaisi liittymien tekemistä tonteille ja autopaikat jouduttaisiin nostamaan ja uudelleen asfaltoimaan. Tämän vuoksi kaupunki olisi velvoitettava laskemaan kadun korkeutta tai korvaamaan täysimääräisenä katutason nostamisesta aiheutuneet kustannukset. Lääninhallitus katsoi päätöksessään, että kaupunginhallituksella oli oikeus vahvistaa ko. katupiirustukset. Kaupunki oli kuitenkin rakennuslain 76 §:n mukaan velvollinen korvaamaan asian johdosta syntyneen vahingon, mikäli sitä ei ollut pidettävä vähäisenä. Valittajilla oli mahdollisuus, jollei mainitusta korvauksesta sovittu, saattaa asia laillisessa järjestyksessä tutkittavaksi. Lääninhallitus hylkäsi valituksen (4.4. 1009 §).

Kadut ja tiet. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin kiirehtimään kaupunginhallituksen v. 1970 tekemässä päätöksessä tarkoitetun Lapinmäentien ja Koskelantien välisen yhdystien rakennustöiden aloittamista silmällä pitäen mm. yhdystien yhteyteen sijoitettavan Itä-Pasilan — Metsämäentien lämpökeskuksen välisen kaukolämmön siirtojohdon valmistumista, mikäli mahdollista, v:n 1974 loppuun mennessä (29.5. 1614 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä rautatiehallituksen kanssa tehtäväksi Pasilan—Metsälän yhdystietä ja Metsämäentietä (Lapinmäentien—Koskelantien yhdystien) sekä niihin liittyvien siltojen suun-

nittelua, rakentamista ja kunnossapitoa koskevat VR:n ja Helsingin kaupungin siltatoimikunnan ehdotusten mukaiset sopimukset (2.10. 2709 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Oy Vesi-Hydro Ab:n laatimien piirustusten n:o 65421 ja 65422 mukaisen Ratapihantien yleissuunnitelman välillä Rautatieläisenkatu — Metsämäentie (23.10. 2938 §).

Valtuuston hyväksyttyä 17.5. Itä-Pasilan asemakaavan kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rakennusviraston aloittamaan ko. Itä-Pasilan alueella samoin kuin Kannelmäessä sellaiset kunnallisteknilliset työt, joiden suorittaminen oli välttämätöntä asuntotuotanto-ohjelman aikataulussa pysymiselle tai kaupungin muiden sitoumusten täyttämiselle (23.5. 1519 §).

Merkittiin tiedoksi tie- ja vesirakennushallituksen päätös määrätä Laajasalon moottorikatu kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeäksi kaduksi (14.12. 3530 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin Ormusmäentien rakentamiseksi kertomusvuoden aikana kaduksi välillä Teerisuontie—Saniaistie ja Ormusmäentien päällystämiseksi tilapäisesti välillä Ampujantie—Teerisuontie (21.2. 577 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat piirustukset n:o 17702—17708, jotka koskivat ensimmäisen vaiheen tieyhteyden rakentamista Vuosaaren telakka-alueelle. Mikäli lupaa tien rakentamiseen suunnitelman 50—78 paaluvälillä ei saataisi hankkeen toteuttamisen kannalta riittävän ajoissa, järjestettäisiin tilapäinen yhteys katurakennusosaston suunnittelemalla tavalla (27.3. 926 §).

Toim.joht. Timo Laatunen, tri Osmo A. Wiio ym. kiinnittivät kirjeessään huomiota Orisaarenkadun virheelliseen rakenteeseen ja viemäröintiin. Muilta tonteilta kadulle ja sieltä edelleen Orisaarentie 4:n pihalle valunut sadevesi oli aiheuttanut jatkuvasti huomattavia vahinkoja. Etenkin 21.5. sattunut rankkasade oli vahingoittanut erityisesti Laatusen ja Wiion huoneistoja. Kirjelmän allekirjoittajat vaativat kaupunkia korvaamaan ko. vahingot sekä Asunto Oy Kotirauha ja Asunto Oy Orisaarentie 5—6 vaativat kaupunkia korjaamaan kadun virheellisyydet. Yleisten töiden lautakunta totesi, ettei kaupunki ollut aiheuttanut kiinteistölle ja sen asukkaille 21.5. sattuneita vesivahinkoja, vaan ne olivat johtuneet poikkeuksellisista luonnon olosuhteista, joiden aiheuttamille vahingoille ko. kiinteistö luonnollisen sijaintinsa vuoksi on tavallista alttiimpi. Kun kaupungin edustajat olivat kehottaneet jo talon suunnittelijoita kiinnittämään tähän seikkaan erityistä huomiota, ei kaupunkia näin ollen voida pitää korvausvelvollisena. Kaupunginhallitus päätti, että rakennusviraston katurakennusosasto rakentaisi Orisaarentie 4 E:n kohdalle kaksi sadevesikaivoa ja kaivaisi korttelin n:o 49053 yläpuolelle sopivia niskaojia sekä yhdistäisi ne sadevesiviemäriin. Maistraattia pyydettiin suorittamaan tarkastus, jotta voitaisiin todeta olivatko As. Oy Orisaarentie 5—6 sisäiset sadevesijärjestelyt tarkoitustaan vastaavassa kunnossa ottaen huomioon paikalla vallitsevat olosuhteet (26.6. 1925 §).

Helsingin—Hämeenlinnan moottoritie. Tie- ja vesirakennushallitus esitti ko. moottoritien osuutta Keimola—Hämeenlinna koskevan yleissuunnitelman. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että vaikka suunniteltu osuus sijaitsee kokonaan Helsingin ulkopuolella, suunnitelma ei saisi sulkea pois eteläisten osien muuten ehkä kysymykseen tulevia vaihtoehtoja. Yleissuunnitelma olisi käsiteltävä ja hyväksyttävä vain sellaisena, että uusi tie voitaisiin liittää nykyiseen valtatiehen esim. Riipilän liittymän kohdalla. Lautakunta huomautti, että liikenne-ennusteessa käytetty asukasluku oli ylimitoitettu. Sekä kaupunkisuunnittelulautakunta että yleisten töiden lautakunta totesivat, että tie oli suunniteltu korkealuokkaiseksi tieksi, jolla oli mahdollisuus pitää korkeaa ajonopeutta ja jolla liittymävälit olivat pitkät. Jatkettaessa

suunnittelua kohden tiheästi asuttua Helsingin seutua, olisi tien luokkaa alennettava ohjenopeuden ja liittymätiheyden suhteen (21.8. 2200 §).

Helsingin—Lahden moottoritien rakentamisen johdosta kaupungin tehtäviin ja kustannettaviin töihin myönnettiin yht. 610 000 mk v:n 1969 talousarvion Helsingin—Tuusulan moottoritien määrärahan säästöstä. Laajasalontien rakentamiseen myönnettiin tästä 1 052 000 mk:n säästöstä 500 000 mk (28.8. 2282 §, 20.11. 3242 §).

Tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut Helsingin—Lahden moottoritien I rakennusvaiheen toteuttamissuunnitelmasta välillä Arola—Mäntsälä huomauttamista edellyttäen, että kaupungille kuuluvat korvaukset käsiteltäisiin tielain 9 luvun mukaisesti sekä että kaupungin omistamalla alueella tapahtuvasta puuston kaadosta sovittaisiin erikseen kiinteistöviraston metsäosaston kanssa (11.12. 3486 §).

Helsingin—Porvoon moottoritien rakentamiseen välillä Tattariharju—Massby liittyvän täydennyssuunnitelman johdosta yleisjaosto päätti ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle, ettei kaupungilla ollut em. edellytyksin suunnitelman suhteen huomauttamista (yjsto 25.7. 6318 §).

Yleisjaosto esitti Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirille, että sen toimesta ryhdyttäisiin Helsingin—Porvoon maantien ja Vuosaareen johtavan paikallistien liittymän parannustöihin kaupungin toimesta laaditun suunnitelman mukaisesti (yjsto 25.7. 6319 §).

Paikallistiet. Yleisjaosto merkitsi tiedoksi tie- ja vesirakennushallituksen päätökset, jotka koskivat Uudenmaan läänin kuntien maksettavaksi tulevia korvauksia valtion toimesta v. 1971 rakennetuista paikallisteistä ja -tieliittymistä sekä Helsingin kaupungin suoritettavaksi tulevaa korvausta sen alueella olevien paikallisteiden valtion toimesta v. 1971 tapahtuneesta kunnossapidosta (yjsto 19.7. 6285 §, 25.7. 6320 §).

Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorin pyydettyä kaupungilta luetteloa, josta kävivät selville kaupungin käsityksen mukaan rakennettavat tai parannettavat paikallistiet kiireellisyysjärjestyksessä, yleisten töiden lautakunta esitti seuraavan luettelon:

— kaupungin alueella oleville vilkasliikenteisille paikallisteille tulisi rakentaa jalkakäytävät varsinkin, jos niillä on linja-autoliikennettä, jolloin tie olisi varustettava myös pysäkkisyvennyksillä,

— suunnitteilla olevat Tuusulantien liittymärampit Asesepäntielle tulisi rakentaa paikallisteinä aikaisemman käytännön mukaisesti,

— Espoossa Nuuksionpään ja Karjakaivon ulkoilualueille johtavaa tietä tulisi parantaa välillä Brobacka—Koivula,

— Kirkkonummella Lähteelän ulkoilualueelle johtavaa Kirkkonummi—Porkkala tietä tulisi parantaa ja tien kääntöpaikkaa leventää Porkkalassa,

— Inkoossa Elisaaren ulkoilualueelle tulisi parantaa tai rakentaa osittain uusi tieyhteys Kantatieltä 51 välillä Inkoo—Karjaa alkaen Fagervikin kautta Barölandetille,

— tulevaisuudessa olisi varauduttava rakentamaan Tuomarinkylän liittymän rampit paikallisteinä Tuusulantielle, mikäli ne osoittautuvat linja-autoliikenteen kannalta tarpeellisiksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhtyi edellisen lausunnon kannanottoihin ja korosti erityisesti Asesepäntien liittymäramppien rakentamisen kiireellisyyttä (15.5. 1455 §).

Tie- ja vesirakennushallituksen esitettyä Helsingin—Santahaminan maantien sekä osa Stansvikintietä ja osa Koirasaarentietä -nimisen paikallistien tienpidon siirtämistä kaupungille, yleisten töiden lautakunta totesi, ettei kaupunki ollut ryhtynyt minkään alueellaan olevan maantien tai paikallistien tienpitäjäksi. Tielain ja asetuksen mukaisen mo-

nimutkaisen tienpitojärjestelmän perustaminen vain yhden maantien ja paikallistien kunnossapidon takia ei olisi paras ratkaisu. Täten kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei kaupunki katsonut olevan syytä ryhtyä tienpitäjäksi esitettyjen teiden osalta, mutta että kaupungin rakennusvirasto voi ottaa käytännössä hoitoonsa ko. tiet laskutusta vastaan (31.1. 347 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Uudenmaan lääninhallituksen 20.12.1971 antamaan, Nordsjön paikallistien päätekohdan määräämistä kilometrilukemalle 0+880 koskevaan päätökseen haeta muutosta kaupungin puolesta (24.1. 275 §).

Yksityistien ottaminen kaupungin haltuun. Nordsjön Skatan tiekunnan hoitokunta anoi ko. yksityistien ottamista kaupungin hoitoon ja tiekunnan lakkauttamista. Ensimmäisen vaihtoehdon mukaan kaupungin tulisi ottaa koko tie hoitoonsa, toisen vaihtoehdon mukaan vain osa tiestä, loppuosan jäädessä huvilanomistajien hoitoon. Urheilu- ja ulkoiluvirasto piti jälkimmäistä vaihtoehtoa parempana.

Kiinteistölautakunta totesi, että tiekunnan vaikutusalue oli valtaosalta kaupungin omistamaa Uutelan ja Skatan ulkoilu- ja leirialuetta. Tie palveli myös nuorisotoimiston kurssi- ja kesäkotia sekä suomenkielisen työväenopiston kesäkotia. Yksityisiä huvilakiinteistöjä oli tien vaikutuspiirissä 10. Lautakunta ehdotti, että kaupunki ottaisi hoidettavakseen tiestä n. 1.8 km pituisen tieosuuden eikä osallistuisi tien loppuosan tienpidon kustannuksiin. Yleisten töiden lautakunta esitti, että tieosakkaat hoitaisivat tien kunnossapidon tiekunnaksi järjestäytyneinä, mutta tieyksikkömäärät tarkistettaisiin varsinkin kaupungin osalta oloja vastaaviksi ja tieosakkaiden tienpitorasitusta helpotettaisiin kaupungin taholta yksityistielain mukaisin vuosittaisin raha-avustuksin. Rakennusvirasto yhtyi yleisten töiden lautakunnan kantaan. Tielautakunta totesi, että yhdeksän vuoden aikana, jotka yksityistielaki oli ollut voimassa, kaupunki ei ollut ottanut vielä ainoatakaan yksityistietä haltuunsa, joten em. tie muodostaisi näin ollen ennakkotapauksen lukuisiin muihin kaupungin alueella oleviin vastaavanlaisiin yksityisteihin nähden. Lautakunta yhtyi vm. lausuntoihin. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että hoitokunnalle lähetettiin em. lautakuntien ja viraston lausunnot (27.3. 928 §).

Kadun kunnossapito ja talviauraus. Helsingin Pienkiinteistöyhdistysten Paikallisjärjestö anoi, että kaupunki ottaisi tehtäväkseen Kiviportintien kunnossapidon ja talviauraukseen. Kaupunginhallitus päätti lähettää yhdistykselle yleisten töiden lautakunnan lausunnon, jossa todettiin, ettei kaupunki voinut voimassa olleiden määräysten mukaan ottaa tontinomistajilta katujen kunnossa- ja puhtaanapitoa yleisenä tehtävänä hoidettavaksi. Kaupunginhallitus pyysi Kaupunkiliittoa kiirehtimään katujen kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevan lain aikaansaamista (8.5. 1365 §).

Katujen ja teiden päällystäminen. Kaupunginhallitus päätti, että Torpparinmäessä sijaitsevat Viskaalin-, Herastuomarin-, Lainlukijan- ja Asessorintie päällystettiin kaupungin toimesta niiltä osin, missä oli säännöllinen linja-autoliikenne. Päällystetyt tienosat palautuivat työn päätyttyä Torpparinmäen tiekunnan kunnossa- ja puhtaanapitoon. Tarkoitukseen myönnettiin 45 000 mk (17.1. 213 §).

Puistolan yksityistien tiekunnan anomuksesta päällystettiin Suuntimontie välillä Alankotie—Puistolantie. Tie palautui tiekunnan haltuun päällystämistyön päätyttyä. Kustannukset, 25 000 mk, suoritettiin katujen ja teiden kunnossapitoon varatusta määrärahasta (14.8. 2131 §).

Kallvikintien aikaisemmin päällystetyn osan ja Leppäniementien risteyksen välinen osuus päätettiin päällystää kaupungin toimesta ja kustannuksella ehdolla, että tiekunta osallistui puoleen päällystämiskustan-

nuksista, kuitenkin enintään 15 000 mk:lla ja että tieosan hoito päällystämisen valmistuttua palautui tiekunnalle (20.11. 3249 §).

Maistraatti oli antanut suomalaisten ja ruotsalaisten evankelislutherilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnalle määräyksen uusia tonttinsa kohdalla olevat Roihuvuorentien ja Tulisuontien ajoratapäällysteet 30.9.1971 mennessä. Kun uusimista ei suoritettu, asia saatettiin maistraatin käsiteltäväksi. Maistraatti antoi asiasta 11.4. päätöksen, jossa todettiin ko. kadunosan rajoittuvan asemakaavan mukaiseen puistoalueeseen, eikä puiston toisella puolella olevan tontin omistajaa voida velvoittaa pitämään kunnossa sanottua kadunosaa. Tästä syystä maistraatti oli rakennuslain 14 §:n 1 momentin sekä kaupungin rakennusjärjestyksen 68 ja 73 §:n nojalla verrattuna rakennusasetuksen 94 §:n 2 momenttiin, poistanut tontinomistajalle antamansa kadun kunnossapitoa koskevan määräyksen. Rakennusvirasto katsoi, että maistraatin olisi tässä tapauksessa tullut soveltaa rakennusjärjestyksen 69 pykälää ja pysyttää voimassa annettu kunnossapitomääräys. Kun ko. pykälää sovellettaessa muutenkin oli esiintynyt tulkintavaikeuksia, rakennusvirasto katsoi, että asiassa oli saatava mahdollisimman arvovaltainen oikeusasteen päätös. Kaupunginhallitus kehottikin kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan Uudenmaan lääninhallitukselta muutosta maistraatin päätökseen (24.4. 1223 §).

Lääninhallitus oli 16.2. hylännyt fil.tri Paavo Päivänsalon ja fil.maist. Marja Päivänsalon valituksen maistraatin 20.4.1971 antamasta päätöksestä, jolla heidät oli velvoitettu uudelleen päällystämään Kuusisaarentie 13 :ssa sijaitsevan tonttinsa katuosuuteen kuuluva ajorata. Asianomaiset valittivat korkeimmalle hallinto-oikeudelle, joka katsoi, että Kuusisaarentie oli tosin joutunut keskimääräistä suuremman rasituksen kohteeksi, mutta tämä ei ollut tapahtunut määrättyjen vahingon aiheuttajien toimesta, joten rakennusjärjestyksen 70 §:n 2 momentin määräystä ei voitu soveltaa tässä asiassa. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituksen (30.10. 3018 §).

Varatuom. Juhani Arppe ja hum.kand. Raija Arppe valittivat lääninhallitukselle heidän suoritettavakseen määrätystä kadun kestopäällystämisen korvauksesta vedoten siihen, ettei heidän tonttinsa kohdalla ollut mm. reunatöitä suoritettu loppuun ennen kuin korvaus erääntyi maksettavaksi. Lääninhallitus totesi kadun luovutetun yleiseen käyttöön aikaisemmin ja hylkäsi valituksen (23.5. 1534 §).

Kaupunginhallitus haki valtiolta korvausta Paciuksenkadun ja Tukholmankadun risteyksen sekä Kehätien reitti-, Viikintie ja Itäväylä -nimisten katujen osien kestopäällysteiseksi rakentamisen kustannuksista v:lta 1968 yht. 325 496 mk sekä v:lta 1970 Itäväylä, Kehätien reitti, Kustaa Vaasan tie ja Länsiväylä -nimisten katujen osien vastaavista kustannuksista yht. 257 256 mk. Tie- ja vesirakennushallitus esitti ensiksi mainitun hakemuksen johdosta korvattavaksi 258 940 mk eli 66 556 mk haettua vähemmän sekä toisen hakemuksen perusteella 240 232 mk eli 17 024 mk haettua vähemmän. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti tie- ja vesirakennushallituksen katsoneen, etteivät kaikki katuosuudet olleet kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeitä katuja, eivätkä siis oikeuta korvaukseen sekä etteivät rampit ja liittymätiet kuulu varsinaiseen ajorataan. Lautakunta piti tie- ja vesirakennushallituksen lausuntoja perusteltuina. Kaupunginhallitus päätti liikenneministeriölle annettavassa lausunnossa ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista tie- ja vesirakennushallituksen korvaushakemusten johdosta antamista lausunnoista (11.12. 3523 §).

Jäljempänä mainituille tiekunnille myönnettiin seuraavat avustukset v:n 1972 kunnossapitokustannuksiin: Paloheinän tiekunta 3 500 mk (yjsto 6.9. 6503 §); Torpparinmäen tiekunta 2 000 mk v:n 1971 kunnossapitokustannuksiin (yjsto 20.4. 5704 §); Vas-

kipellontien tiekunta 400 mk (yjsto 6.9. 6507 §); Ala-Tikkurilan tiekunta 1 200 mk ja Hannukselantien tiekunta 1 500 mk (yjsto 6.9. 6502, 6508 §); Vartioharjun tiekunta 1 000 mk sekä 1 000 mk v:n 1971 hoitokustannuksiin (yjsto 2.2. 5215 §, 6.9. 6505 §); tienhoitokunta Vartio 800 mk (yjsto 4.10. 6667 §); Vehkalahdentien ympäristön tienhoitokunta 1 400 mk v:n 1973 kunnossapitokustannuksiin (yjsto 29.11. 6999 §); Uussillantien tiekunta 900 mk ja Vesalan tiekunta 3 000 mk (yjsto 6.9. 6504, 6506 §); Pohjois-Jollaksen tiekunta 1 000 mk v:n 1971 kunnossapitokustannuksiin (yjsto 5.1. 5021 §) sekä Jokihaaran tiekunta 800 mk (yjsto 6.9. 6501 §).

Sillat ja alikäytävät. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavat siltojen ja alikäytävien yleispiirustukset: Lapinmäen—Koskelan yhdystielle rakennettavien, ratapihaalueen ylittävien siltojen n:o 3, 4 ja 5 piirustukset n:o 18033—18038 (7.8. 2020 §); Nurmijärventien rautatiealikulkusillan II vaihtoehdon mukaiset piirustukset n:o 7138-A13, 7138-A18 ja 7138-A25 (27.3. 929 §); valtatien n:o 3 (Nurmijärventie) alikäytävän S 8 piirustus n:o 17644 (17.4. 1150 §); valtatien n:o 3 yli johtavien jalankulkusillan S3, Haaga—Metsälän tien siltojen S4 ja S5 ja jalankulkusillan S6 piirustukset n:o 17765, 17767, 17769 ja 17771 (29.5. 1604 §); Pirkkolantien yli johtavan valtatien n:o 3 kaksoissillan piirustus n:o 18008 (7.8. 2022 §); Kantelettarentien sillan piirustukset n:o 17813 ja 17863 (19.6. 1823 §); Kannelmäkeen Pelimannintielle rakennettavien kolmen alikäytävän piirustukset n:o 17823—17825 (7.8. 2032 §); Mellunmäentien yli rakennettavan Siltapolun jalankulkusillan 1.6. päivätty piirustus kaupunkisuunnittelulautakunnan tekemin huomautuksin (25.9. 2636 §); Laajasalontien yli Yliskyläntien kohdalle rakennettavan jalankulkusillan piirustus n:o 17700 (12.6. 1768 §); Vuosaareen Niinisaarentien alitse rakennettavan alikäytävän piirustus n:o 18543 ja Kallvikintien alitse Merikorttitien kohdalle rakennettavan alikäytävän piirustus n:o 17395 (27.11. 3318 §, 4.4. 1013 §).

Kaupunginhallitus päätti peruuttaa 24.4. tekemänsä päätöksen siltä osin, kuin se koski luvan myöntämistä Oy Wärtsilä Ab:lle alikulkutunnelin rakentamiseen Hylkeenpyytäjänkadun katualueelle (8.5. 1370 §).

Yleisjaosto päätti erinäisin ehdoin myöntää Oy Ford Ab:lle luvan ylikäytävän rakentamiseen Hernesaaren kortt:n n:o 235 tontin n:o 12 kaakkoispuolella olevien raiteiden yli (yjsto 20.12. 7142 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Sörnäisten rantatie 33:n kohdalla olevaa jalankulkusiltaa jatketaan siten, että sillalle johtavat portaat tulevat kokonaisuudessaan kortt:n TK 283 tontin n:o 6 alueelle ja sillan pilari ajoradan reunaan pyörätien puolelle (27.12. 3662 §).

Eira Kyllönen ym. tekivät anomuksen jalankulkusillan rakentamisesta Nuijamiestentien ja Laajasuontien liittymän pohjoispuolelle. Kaupunginhallitus päätti, että Nuijamiehentien yli rakennetaan valtatien n:o 3 välillä Lapinmäentie—Pirkkolantie parantamista koskevan yleissuunnitelman mukaisesti jalankulkusillasta Nuijamiehentien ylittävä ja tulevan valtatien n:o 3 keskikaistalle ulottuva osa rakennusviraston 28.10.1970 päivätyn piirustuksen mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti myöhemmin peruuttaa tämän jalankulkusiltaa S3 koskevan päätöksensä (17.1. 226 §, 29.5. 1604 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä rautatiehallituksen kanssa tehtäväksi sopimuksen Huopalahden rautatieeritasoristeyksen ja sen rakentamiseen liittyvän ulkoilureitin alikäytävän sekä Vihdintien ylikulkusillan suunnittelemisesta, rakentamisesta ja kunnossapidosta VR:n ja kaupungin siltatoimikunnan kirjeen n:o 3/72/12.5.1972 ehdotuksen mukaisesti (12.6. 1776 §).

Rakennusviraston suunnitteluinsinööri, dipl.ins. Kauko Heininen oikeutettiin yksityisenä työnään suunnittelemaan Mellunmä-

entien yli johtava jalankulkusilta (29.5. 1603 §).

Kaupunginhallitus myönsi erinäisin ehdoin Vuosaaren Ostoskeskus Oy:lle luvan jalankulkusillan rakennuttamiseen Punakiventien yli asemakaavan osoittamalle paikalle (23.10. 2944 §).

Rakennusvirasto oikeutettiin järjestämään harjannostajaiset 1 000 viemärikilometrin valmistumisen johdosta kaikille katurakennusosaston palveluksessa oleville sekä painattamaan viemärilaitosta koskeva karttapohjainen esite jaettavaksi ko. harjannostajaistilaisuudessa ja käytettäväksi myöhemmin tiedotustarkoituksiin. Harjannostajaisten järjestämiseen myönnettiin enintään 12 000 mk ja esitteen painattamiseen enintään 5 000 mk viemäreiden rakentamista varten varatuista työmäärärahoista (yjsto 29.11. 6993 §).

Martinlaakson rata. Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä Kannelmäen alikäytävän yleissuunnitelman rautatiehallituksen sillanrakennusjaoston piirustuksen n:o 105/21/21.1.1972 mukaisena siten, että ko. piirustusta käytetään tyyppinä Martinlaakson radan kaupungin puoleisia alikäytäviä rakennettaessa kuitenkin niin, että alikäytävien leveyden tulisi vaihdella maastosta ja kevyen liikenteen reitin laadusta riippuen siten, ettei leveys missään tapauksessa saa olla pienempi kuin kuusi metriä (17.4. 1146 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Martinlaakson radan alikulkujen em. tyyppipiirustusten mukaisten suunnitelmien käsittelyssä menetellään siten, että niistä pyydetään vain kaupunkisuunnitteluviraston lausunto (7.8. 2065 §).

Kaupunginhallitus päätti puolestaan, että Martinlaakson radan rakentamisen yhteydessä toteutetaan radan itäisen raiteen paaluille 76+14, 87+97.5, 101+55, 103+60, 105+25 ja 110+90 rakennettavat kevyen liikenteen alikulut kaupunkisuunnittelulautakunnan 27.7. päivätyssä esityksessä esitetyin vapain aukoin em. tyyppipiirustuksen mukaisina kuitenkin siten, että paalulle 110+90 suunnitellun alikäytävän sijainti määritellään vasta Malminkartanon alueen kaavakilpailun päätyttyä (9.10. 2786 §).

Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä rautatiehallituksen toimesta laaditun ko. radan Kannelmäen ylikulkusillan 5.5. päivätyn yleissuunnitelman ilmoittaen samalla, että sillan jatkosuunnittelussa olisi tutkittava myös mahdollisuutta muuttaa esitetty tasonvaihtolaite Pelimannintien suuntaiseksi loivaksi rampiksi (7.8. 2015 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston laadituttaman Pohjois-Haagan asemasillan yleissuunnitelman (piir. n:o 18473 ja 18474) kaupunkisuunnittelulautakunnan huomautuksin sekä päätti pyytää suunnitelmalle rautatiehallituksen hyväksymisen (6.11. 3088 §).

Martinlaakson rautatiehen liittyvä Malminkartanon asema päätettiin sijoittaa tunneliin. Asematunneli suunnitellaan ja toteutetaan perusvaihtoehdon mukaisesti (17.4. 1147 §).

Martinlaakson radan liikenteen hoitamista suunnittelevaan työryhmään nimettiin kaupungin edustajiksi arkkit. Risto Löyskä rakennusviraston talorakennusosastolta, os. pääll. Olli Laine metrotoimistosta, os.pääll. Teuvo Riittinen liikennelaitokselta ja arkkit. Heikki Kaitera kaupunkisuunnitteluvirastosta (15.5. 1457 §).

Valtuusto päätti 10.6.1970 hyväksyä rautatiehallituksen, Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan kesken Martinlaakson radan rakentamisesta ja liikennöimisestä tehtävän sopimuksen. Oikeustiet.lis. Kerppo Kankaanranta valitti päätöksestä lääninhallitukselle (ks. v:n 1970 kert. s. 309). Lääninhallitus päätti 20.1.1972 hylätä valituksen. Korkeimmalle hallinto-oikeudelle osoitetussa valituksessaan Kankaanranta pyysi, että tämä kieltäisi valituksen alaisen päätöksen toimeenpanon ja kumoaisi valtuuston päätöksen. Lausunnossaan korkeimmalle hal-

linto-oikeudelle kaupunginhallitus esitti valituksen hylättäväksi (10.4. 1099 §).

Oikeustiet. lis. Kerppo Kankaanranta ja yliopettaja Ahti Kantanen valittivat lääninhallitukselle siitä, että valtuusto oli sisällyttänyt 7.12.1971 hyväksymäänsä v:n 1972 talousarvioon määrärahan Martinlaakson radan rakentamista varten. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan Valtionrautateiden toimesta tapahtuva radan rakentaminen edellyttää, että valtion tulo- ja menoarviossa on osoitettu määrärahoja tarkoitukseen. Valittajien ilmoituksen mukaan valtion tulo- ja menoarvioon ei ollut sisällytetty tätä koskevaa määrärahaesitystä. Valittajat pyysivät, että lääninhallitus kumoaisi valtuuston päätöksen, jolla osoitettiin määräraha Martinlaakson radan rakentamiseen sekä kieltäisi valituksen alaisen päätöksen toimeenpanon.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, että valtion v:n 1971 ja 1972 tulo- ja menoarvioissa oli osoitettu määräraha ko. radan rakentamiseen. Kun valituksessa ei muuten ollut esitetty mitään uutta asiaan vaikuttavaa, lainopillinen osasto esitti, että lääninhallitukselle annettavassa selityksessä mainitun lisäksi viitattaisiin lääninhallituksen po. rataa koskevaan 20.1.1972 antamaan päätökseen perusteluineen ja pyydettäisiin valituksen hylkäämistä. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle osaston esityksen mukaisen selityksen (10.4. 1100 §).

Lääninhallituksen hylättyä valituksen 19.6., valittivat Kankaanranta ym. tästä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Kaupunginhallitus päätti, että korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa selityksessä toistetaan lainopillisen osaston aikaisemmin antama selitys sekä esitetään valitus ja täytäntöönpanon keskeyttämistä koskeva vaatimus hylättäväksi (28.8. 2281 §).

Viemäripiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa jäljempänä mainittujen kaupunginosien eräiden katujen viemäripiirustukset ja -suunnitelmat: Ruskeasuo (6.11. 3089 §); Koskela (10.4. 1098 §); Haaga ja Pukinmäki (21.2. 579—580 §); Malmi, Pihlajisto (7.8. 2007 §); Tapaninkylä (31.1. 346 §); Suutarilan pumppaamon tuloja paineviemärit (11.9. 2454 §); Suurmetsä (31.1. 345 §, 23.5. 1535 §); Pitäjänmäki (13.3. 805 §); Mellunkylä (14.2. 501 §); Laajasalo (7.8. 2021 §); Vuosaari (19.6. 1822 §, 4.9. 2369 §). Samoin kaupunginhallitus vahvisti Tivolintie—Sturenkatu viemäritunnelin piirustukset (6.3. 736 §), Konala—Pasilan kokoojaviemärin sekä Huovitien ja Maunulan viemäriliitäntöjen piirustukset (19.6. 1824 §).

Yleisjaosto hyväksyi metrotoimiston toimesta laaditut Porthaninrinteen viemärivesipumppaamoa ja siihen liittyviä viemäreitä koskevat piirustukset sekä katurakennusosaston laatimat Porthaninkadun ja Alli Tryggin puiston välistä viemäritunnelia koskevat piirustukset (yjsto 12.7. 6252 §).

Viemärityöt. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion tilille uusia viemäreitä varten merkityn 17 000 000 mk:n määrärahan esityksen mukaisesti (17.1. 210 §). Samoin kaupunginhallitus oikeutti lautakuntaa käyttämään v:n 1971 samalle tilille merkityn Herttoniemen puhdistamon kokoojaviemäreihin ja tulvajohtoon varatun 400 000 mk kokonaisuudessaan ja kertomusvuoden talousarvion samalla tilillä samaan tarkoitukseen varatusta 700 000 mk:sta, määrärahojen keskinäistä jakoa muuttaen, 300 000 mk Vartioharjun viemäritöiden jatkamiseen (5.6. 1674 §). Kertomusvuoden talousarvion Kontulan kokoojaviemäriä varten varatusta määrärahasta säästynyt 130 000 mk saatiin myös käyttää Vartioharjun viemäritöiden jatkamiseen (11.12. 3487 §).

Yleisjaosto myönsi v:ien 1971—72 talousarvion tilin Uusia viemäreitä eräiden määrärahojen käyttöoikeuden (yjsto 10.5. 5854 §, 23.8. 6437 §, 8.11. 6872 §).

Tapanilan pientaloalueen eräiden tontinomistajien vesi- ja viemärijohtojen rakentamista koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti oikeuttaa vesilaitoksen raken-

tamaan yleisen vesipostin Yrttimaantien ja Kesantotien kulmaukseen ja kehottaa yleisten töiden lautakuntaa sisällyttämään ko. alueen viemäröintikohteet työohjelmaan heti kun siihen oli edellytyksiä (10.1. 143 §).

Yleisjaosto päätti hyväksyä Valtionrautateiden eräät ehdot vesijohdon ja viemäreiden rakentamista Kannelmäen asema-alueelle Huopalahden—Martinlaakson radalla koskevassa asiassa (yjsto 21.6. 6104 §).

Tiehoitokunta Vartio pyysi viemäri- ja vesijohtoverkon rakentamisen jatkamista sen tiehoitokuntaan kuuluvalla alueella eli Vartiokylän eteläisimmissä osissa. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiinkin jatkamaan alueen viemäritöitä niin laajalti kuin mahdollista ottaen kuitenkin huomioon välttämättömät kaavoitusnäkökohdat (30.10. 3012 §).

Vartio- ja Mellunkylän Kiinteistöyhdistyksen kirjeen johdosta terveydenhoitolautakunta oli tutkinut ko. alueen jätevesihaittoja ja todennut, että Vehkalahdentien, Liikkalantien ja Uiskotien sekä Varjakanvalkaman rajoittamalla alueella oli pohjavesi saastunutta ja alueen kaivovesi pilaantunutta. Asemakaavan puuttuessa oli alueen viemäröinti- ja vesijohtotöiden suorittaminen hankalaa, mutta yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että alueen sisäiset viemäröintityöt aloitetaan mahdollisuuksien mukaan. Vesijohtolaitos oli myös varautunut jatkamaan vesijohtojen rakentamista viemäritöiden yhteydessä siinä määrin kuin se kaavoitusnäkökohdat huomioon ottaen oli mahdollista ja tarkoituksenmukaista (7.8. 2070 §).

Uussillantien ja Uussillanrinteen tontinomistajien anomuksen johdosta kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin koko puheena olleen pientaloalueen viemäröimiseksi (7.8. 2011 §).

Eräiden Laajasalossa Svanströmintien varrella asuvien tontinomistajien vesi- ja viemärijohtojen rakentamista koskevan hakemuksen johdosta yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että rakennusvirasto ottaa ko. viemäröinnin v:n 1973 ohjelmaansa. Vesijohdon rakentaminen oli tarkoitus sisällyttää saman vuoden ohjelmaan (6.11. 3112 §).

Yksityisen vesi- ja viemärijohdon rakentamiseen myönnettiin erinäisin ehdoin seuraavat luvat:

F. W. Grönqvist Ab sai oikeuden tarkastuskaivojen rakentamiseen Kluuvin kortteli n:o 33 tontin n:o 10 kohdalle katualueelle. Myönnetystä luvasta on suoritettava kaupungille kertakaikkisena korvauksena 400 mk (yjsto 20.12. 7133 §);

Invalidiliitolle myönnettiin lupa viemärin rakentamiseen Koskelan korttelin n:o 973 tontille n:o 2 (yjsto 14.6. 6053 §);

Rakennus Oy sai luvan sade- ja jätevesiviemärin rakentamiseen Oulunkylän korttelin n:o 28014 tontille n:o 6, josta on maksettava kaupungille 200 mk:n korvaus (yjsto 14.3. 5490 §);

Keskusosuusliike Hankkija oikeutettiin rakentamaan kaupungin viemäritunneliin tonttivesijohto Oulunkylän korttelin n:o 28052 tontille n:o 4 (yjsto 14.3. 5506 §);

Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelislutherilaisten seurakuntain kirkkohallintokunnalle myönnettiin lupa vesi- ja viemärijohdon rakentamiseen Mustasaaresta Lauttasaareen (yjsto 19.1. 5117 §);

Kiinteistö Oy Melkon Liiketalo ja Asunto Oy Vattuniemenkatu 18 sai oikeuden sade- ja jätevesiviemärin rakentamiseen Vattuniemenkujan katualueelle, josta on maksettava kaupungille 500 mk:n korvaus (yjsto 13.9. 6555 §);

Taito Vesalalle annettiin lupa vesi- ja viemärijohdon rakentamiseen Tapanilan kylän tilaan Fattiggården RN:o 7^{620} kuuluvalle maalle. Luvansaajan on suoritettava kaupungille 200 mk:n korvaus (yjsto 17.5. 5897 §);

Pohjoismainen Sähkö Oy:lle myönnettiin oikeus viemärin rakentamiseen Pitäjänmäen korttelin n:o 46024 tontille n:o 4 (yjsto 25.7. 6303 §);

Helsingin Puhelinyhdistys sai oikeuden sadevesiviemärin rakentamiseen Vuosaaren

korttelin n:o 54080 tontille n:o 2. Kaupungille suoritettava korvaus oli 300 mk (yjsto 23.2. 5350 §);

Asunto-Oy Säästöperäsimelle myönnettiin lupa rakentaa saostuskaivo Vuosaaren kylässä sijaitseville tiloille RN:o 3^{249} ja 3^{250} (yjsto 3.5. 5794 §).

Rakennusvirastolle myönnettiin lupa sijoittaa talon Hietaniemenkatu 9 taloviemärin tarkastuskaivo Hietaniemenkadulle (yjsto 2.8. 6352 §).

Teollisuusjätevesien ja jätevesien johtamiseen kaupungin viemärilaitokseen myönnettiin erinäisin ehdoin lupia seuraavasti: Helsingin Yliopistolle Kruununhaan korttelin n:o 44 a tontilta n:o 3 (yjsto 5.4. 5609 §); rakennushallitukselle Kluuvin korttelin n:o 40 tontilta n:o 12 (yjsto 14.6. 6054 §); Karjakunnalle Sörnäisten korttelin n:o 282 tontilta n:o 3 (yjsto 12.1. 5072 §); sähkölaitokselle Ruskeasuon korttelin n:o 743 tontilta n:o 1 (yjsto 26.1. 5167 §); rakennushallitukselle Ruskeasuon korttelin n:o 742 tontilta n:o 1 (yjsto 13.12. 7076 §); rakennusviraston puhtaanapito-osastolle Hermannin korttelin n:o TK 676 tontilta n:o 1 (yjsto 13.12. 7078 §); Vesijohtoliike Onninen Oy:lle Vallilan korttelin n:o 693 tontilta n:o 10 (yjsto 28.6. 6139 §); Oy Kirjapaino Kvartto Ab:lle Lauttasaaren korttelin n:o 31132 tontilta n:o 1 (yjsto 17.5. 5900 §); Helsingin Turkisteollisuus Oy:lle Malmin kaupunginosassa Kirkonkyläntie 139:stä (yjsto 2.2. 5217 §); Wihuri-Yhtymä Oy:lle Tapanilan korttelin n:o 39164 tonteilta n:o 1^{49}, 10^{30} ja 12^{35} (yjsto 20.9. 6593 §); Oy Suomen Henkel Ab:lle Suutarilan korttelin n:o Böstas tontilta n:o $2^{III\ d}$ (yjsto 17.5. 5899 §); Oy Emulsio Ab:lle Pitäjänmäen korttelin n:o 46016 tontilta n:o 11 (yjsto 5.4. 5608 §); dipl.ins. T. Wesamaalle Vuosaaren kylän tiloilta RN:ot 1^{88} ja 1^{143} (yjsto 22.3. 5525 §); Asunto Oy Lehtikuuselle lupa jätevesien laskemiseksi sadevesiviemäriin Vuosaaressa, Airoparintie 13 (yjsto 13.12. 7077 §).

Yleisjaosto päätti, muuttaen 28.5.1969 tekemäänsä päätöstä, että ko. päätöksessä tarkoitettu teollisuusjätevesien johtamislupa myönnettiin Munkkisaaren Teollisuustalo Oy:lle Munkkisaaren korttelin n:o 20237 tontilta n:o 4 (yjsto 17.5. 5898 §, kunn.hall. 1969 s. 282).

Edelleen myönnettiin erinäisin ehdoin seuraavat luvat: Keskusosuusliike Hankkijalle lupa johtaa Oulunkylän korttelin n:o 28052 tontilta n:o 4 sadevedet avo-ojaa pitkin Vantaan jokeen (yjsto 16.2. 5302 §); Kiinteistö Oy Tam-Cal -nimiselle yhtiölle lupa jätevesien johtamiseen avo-ojaan Vartiokylän tilalta RN:o 1^{585} (yjsto 28.6. 6140 §); Seppo J. Saariselle lupa pesuvesien johtamiseksi maastoon Vartiokylän korttelin n:o 45404 tontilta n:o 4 sijaitsevalta tilalta RN:o 2^{964} (yjsto 27.12. 7168 §).

Yleisjaosto puolsi Vantaan kauppalalle antamassaan lausunnossa erinäisin ehdoin luvan myöntämistä teollisuusjätevesien ym. johtamiseen Vantaan kauppalan yleiseen viemärilaitokseen seuraaville yhtiöille: Oy Helsingin Autokoritehdas Ab, Valio Meijerien Keskusosuusliike, Leipomo K. Paakkinen, Osuusliike Elanto, OTK:n Vantaan lihanjalostustehdas, Kodak Oy, Oy Lyijyvalkoistehdas Grönberg Ab ja Teräsvalimo Oy John Stenberg Ab (yjsto 5.4. 5607 §, 2.8. 6353 §, 13.9. 6554 §, 1.11. 6834, 6835 §, 8.11. 6869 §, 29.11. 7000 §, 5.12. 7040 §).

Kaupungin jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevan kokonaissuunnitelman toimeenpaneminen. Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa kertomusvuoden loppuun mennessä hakemaan Länsi-Suomen vesioikeudelta lupaa kaupungin jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevan kokonaissuunnitelman toimeenpanemista varten. Lupahakemukseen oli liitettävä rakennusviraston katurakennusosaston laatimat, vesiasetuksen 3 luvun 71 §:n mukaiset selvitykset sekä maatalous- ja metsät.kand. Risto Anttilan laatima selvitys (»Helsingin edustan merialueen kalatalousselvitys 1969—1972») yleisten töiden lautakunnan selostuk-

sin varustettuna. Hakemuksessa oli myös anottava asian johdosta ilmeisesti pidettävän katselmustoimituksen suorittamista vesilain 16 luvun 5 §:n ja 24 §:n mukaisesti kahdessa vaiheessa siten, että vahinkojen selvittäminen sekä korvausten ja kompensaatioiden mahdollinen määrääminen erotettaisiin hakemisasian muusta käsittelystä. Hakemukseen liitettiin lisäksi Hanasaaren A ja B voimalaitosten sekä Suvilahden voimalaitoksen jätevesien johtamista koskeva anomus (11.12. 3483 §).

Jätevesien johtaminen Keravanjokeen. Kaupunginhallitus päätti tehdä Länsi-Suomen vesioikeudelle muistutuksen Järvenpään kaupunginhallituksen hakemuksesta biologisesti puhdistettujen jätevesien johtamiseen Keravanjokeen laskevaan Huhtimonojaan ja sitä koskevasta toimitusmiesten lausunnosta (10.4. 1103 §).

Puhdistamot. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakuntaa käyttämään v:n 1969 talousarvion Kumpulan puron ja Pirkkolan ojan putkitusmäärärahasta säästyneen 398 569 mk Kyläsaaren puhdistamon kokoojaviemärien ja pumppaamoiden rakennustöiden jatkamiseen sekä Pakilan viemäritöistä säästynyttä 50 000 mk ja Lauttasaarentien pumppaamon rakentamisesta säästynyttä 58 442 mk puhdistamon kokoojaviemäreiden rakennustöiden jatkamista varten (19.6. 1821 §, 20.11. 3241 §). V:n 1971 jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyjä varten varatusta määrärahasta saatiin käyttää 500 000 mk puhdistamon tilapäisten lietejärjestelyjen toteuttamiseen sekä muihin täydennystöihin (yjsto 11.10. 6704 §).

Yleisjaosto oikeutti rakennusviraston tekemään esisopimuksen, joka koski Kyläsaareen rakennettavaksi suunnitellusta vesiensuojelu- ja tielaboratoriosta vesihallitukselle vuokrattavia tiloja (yjsto 13.12. 7072 §).

Yleisjaosto antoi luvan Kyläsaaren vanhan jätevedenpuhdistamon vesiaseman kattoja seinärakenteiden purkamiseen (yjsto 6.9. 6496 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Arkkitehtitoimisto K.R. Lindgrenin laatimat, 17.2.1970 päivätyt ja 12.1.1972 muutetut, numeroin 1—6 varustetut Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen laajennuksen ja puhdistamon lietteenpumppaamon muutospiirustukset (8.5. 1366 §).

V:n 1971 talousarvion tilille Jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyt merkitystä määrärahasta saatiin käyttää 2 000 000 mk lietepainejohtojen ja niihin liittyvien pumppaamojen rakentamiseen välillä Munkkisaari—Kyläsaari sekä 120 000 mk Viikin puhdistamon tilapäisten lietejärjestelyjen toteuttamiseen ja muihin täydennystöihin. Kertomusvuoden vastaavasta määrärahasta saatiin käyttää 300 000 mk Munkkisaaren puhdistamon täydennystöihin (yjsto 5.7. 6180 §, 15.11. 6908 §).

Koska Munkkisaaren puhdistamolla ei ollut lietteen käsittelylaitetta, oli siellä muodostunut liete, n. 130 m³/vrk, ajettava päivittäin tankkiautolla Kyläsaaren puhdistamolle. Yleisten töiden lautakunta esitti lietteen pumppaamista putkijohtoja pitkin, koska Munkkisaareen oli jo rakennusvaiheen yhteydessä rakennettu lietepumppaamo. Kun matka Munkkisaaresta Kyläsaareen on yli 6 km tarvittiin välipumppaamo, joka sijoitettaisiin Merikannontien ja Rajasaarentien risteyksen lähellä olevalle kaupungin tontille. Esitettyjen suunnitelmien rakennuskustannukset arvioitiin seuraaviksi:

	mk
Johtolinja Munkkisaari—Rajasaari	1 020 000
Johtolinja Rajasaari—Kyläsaari	980 000
Rajasaaren yhdistetty liete- ja viemäriveden pumppaamo	860 000
Savilan ruuvipumppaamo	600 000
Yhteensä	3 460 000

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti, että yksityiskohtaisia piirustuksia laadittaessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että putkikaivannot eivät tuhoa puustoa ja että niistä ennen toteuttamistyön aloittamista pyy-

detään lautakunnan lausunto. Terveydenhoitolautakunta edellytti puolestaan, että Sibelius-puiston reunaan rakennettavan välipumppaamon poistoilmahormi sijoitetaan siten, ettei ympäristölle aiheuteta hajuhaittaa.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lietteensiirtosuunnitelman ottaen huomioon em. lautakuntien huomautukset (5.6. 1675 §).

Rajasaaren jätevesipuhdistamon vanhan hautomon ja huuhteluvesipumppaamon suojaksi rakennettavien rakennusten pääpiirustukset n:o 1334 A/1—3 hyväksyttiin (20.3. 869 §).

Jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyjä varten varatusta määrärahasta saatiin käyttää 500 000 mk Talin puhdistamon täydennystöitä varten (yjsto 24.5. 5945 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Vuosaaren puhdistamon lietteenkäsittelyrakennuksen pääpiirustukset n:o 10—15/13.1.1972 ja lähetti ne Vantaan kauppalan hyväksyttäviksi (17.4. 1151 §).

Sisäasiainministeriön väestönsuojeluasiain osastolta päätettiin anoa vapautusta Vuosaaren puhdistamon lietteenkäsittelyrakennuksen väestönsuojan rakentamisesta (yjsto 12.7. 6250 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1971 talousarvion tilille Auroran sairaalan lasten psykiatrista osastoa varten merkitystä määrärahasta 40 000 mk Helsingin kaupungin ja Sipoon kunnan yhteisen likavedenpuhdistuslaitoksen kustannuksien suorittamiseen Nikkilän sairaalan osalta (25.9. 2630 §).

Jäteveden fosforinpoiston toteuttaminen jätevedenpuhdistamoissa. Valtuuston jätevesikomitean mietinnön käsittelyn yhteydessä hyväksymän ponnen sekä Länsi-Suomen vesioikeudessa jäteveden johtamista Suomenlahteen koskevaa kaupunginhallituksen hakemusta käsiteltäessä asetetun ehdon johdosta oli rakennusvirastossa v. 1970—1971 selvitetty alustavin kokein ja laskelmin kemiallisen jätevedenpuhdistuksen mahdollisuuksia kaupungin eri puhdistamoissa. Katurakennusosasto laati jäteveden kemiallista käsittelyä koskevan kokonaismuistion. Helsingin oloihin soveltuvimmaksi kemialliseksi jäteveden käsittelymenetelmäksi osoittautui rauta-yhteissaostus (ferrosulfaatti-simultaanisaostus). Yhteissaostus voitiin suorittaa jo olemassa olevissa puhdistamoaltaissa. Syntynyt liete soveltui kuivatettavaksi ja sijoitettavaksi maanparannusaineeksi. Muistiossa ehdotettiin kaupungin eri puhdistamoilla alkutoimenpiteitä fosforinpoiston kokeilunluonteiseksi toteuttamiseksi sekä nk. vähimmäisarvio fosforinpoiston v. 1973—76 edellyttämistä varsinaisista lisäkustannuksista. Kaupunginhallitus merkitsi yleisten töiden lautakunnan esityksen tiedoksi (11.12. 3482 §).

Jäteveden puhdistusmaksu. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Suomen Kaupunkiliiton kirjeen, jossa käsiteltiin lainsäädäntötoimiin ryhtymistä jäteveden puhdistusmaksun käyttöönottamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön ehdotuksessa oli omaksuttu kanta, että jätevesimaksu saadaan kantaa sekä liittymismaksuna että käyttömaksuna. Kaupunkiliitto piti tarkoituksenmukaisena, että asianomainen kunta itse saa päättää, mitä menettelyä se käyttää (7.2. 410 §).

Lietteen käsittely. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan 5.12. 1968 asettaman lietejaoston 29.1.1971 päivätyn ensimmäisen osamietinnön sisältämät seuraavat toimenpiteet lietteen käsittelyn jatkuvan kehittämisen perustaksi:

1) Lietteen käsittelyn kehittämiseen tarvittavien johtolinjojen suunnittelu ja rakentaminen, jolloin varaudutaan myös siihen, että ravinnelietteet voidaan pumpata keskitettyyn lietteenkäsittelyyn erillään hautomolietteestä.

2) Keskitetyn lietteenkäsittelylaitoksen ensimmäisen vaiheen suunnittelu ja rakentaminen Kyläsaareen varautuen siihen, että ravinnelietteet voidaan käsitellä erillään hautomolietteestä.

3) Vuosaaren lietteenkäsittelylaitoksen ensimmäisen vaiheen suunnittelu ja rakentami-

nen varautuen siihen, että laitosta täydennetään ravinteiden poistolla.

4) Ravinnelietteiden käsittelytutkimuksen jatkaminen ja laajentaminen.

5) Lietejaoston jatkomietinnön laatiminen ravinnelietteen käsittelystä (20.3. 867 §, 4.4. 1011 §, 10.4. 1101—1102 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi lietejaoston II mietinnön (7.8. 2010 §).

Lietejaoston mietinnön I osan johdosta vt Taipale kiinnitti kirjeessään huomiota siihen, että lietteenkäsittelykeskuksen paikaksi oli valittu Kyläsaari, joka sijaitsee lähellä Hermannia, Vallilaa ja Toukolaa. Taipale edellytti, että kaupunginhallitus ottaisi riittävästi huomioon lietteenkäsittelylaitoksen lopullista paikkaa valitessaan käsittelykoneiden aiheuttamat erilaiset haitat ja että lietteen käsittely tapahtuisi asutuksen ulkopuolella riittävien suojavyöhykkeiden ympäröimänä. Yleisten töiden lautakunta perusteli käsittelylaitoksen sijoittamista Kyläsaareen seuraavasti: a) kaupunginalueelta ei löytynyt tarkoitukseen sopivaa laajaa suojavyöhykkeen ympäröimää aluetta, b) Kyläsaaressa sijaitsee kaupungin suurin jätevedenpuhdistamo ja sinne on lisäksi sijoitettu kaupungin jätteenpolttolaitos, jossa tarvittaessa voidaan lietettä sekoittaa poltettavaan kaupunkijätteeseen, c) Kyläsaaren alue kokonaisuudessaan on jo rakennettu tai varattu erilaiselle teollisuudelle ja satamatoiminnalle, eikä asutusta ole aivan sen lähiympäristössä, d) jätevedenpuhdistustoiminnan keskusvalvomo oli tarkoitus sijoittaa Kyläsaareen, joten asutuksen ulkopuolella oleva lietteenkäsittelykeskus merkitsisi uuden toimintapisteen perustamista, mikä vaikeuttaisi sekä valvontaa että yhteiskäyttöä.

Hajuhaitat alueella vähenevät oleellisesti, kun koneellisen käsittelyn toteuduttua Kyläsaaren alueelta poistetaan käytöstä n. 13 000 m^2 lietelavoja.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että Taipaleelle lähetettiin jäljennös yleisten töiden lautakunnan lausunnosta (20.3. 868 §, 4.4. 1012 §, 10.4. 1102 §).

Kaatopaikat. Kaupunginhallitus päätti, että Ison Huopalahden täyttöä jatkettiin Talin kaatopaikalla ja että tämän työn tuli tapahtua hyväksytyn yleissuunnitelman ja siihen pohjautuvan toteuttamissuunnitelman mukaan. Suunnitelmaa laatimaan ja täyttötyötä valvomaan virkatyönä asetettiin työryhmä, jossa kaupungin edustajina toimivat puhtaanapitopäällikkö Heikki Saarento ja kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehti Göran Engroos (28.2. 652 §).

Hylättyjen autojen tilapäissäilytys. Fil. maist. Veikko Lopin ym. anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa kiireellisesti tasaamaan ja aitaamaan Tattarisuolla Tattarisuontien länsipäähän n. 1 ha:n suuruisen alueen hylättyjen autojen tilapäistä varastoimista varten kiinteistöviraston kanssa lähemmin sovittavalla tavalla sekä huolehtimaan tämän alueen osalta sinne tuotavien autojen vartioinnista. Mainituista töistä aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten myönnettiin 63 000 mk (18.9. 2568 §).

Omakotialueiden siisteyden parantaminen. Valvontapäällikkö Martti Repka pyysi kirjeessään kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin omakotialueiden siisteyden lisäämiseksi sekä saasteen ja lian ympäristöön ja pohjavesiin joutumisen estämiseksi.

Kiinteistövirasto totesi kiinteistölautakunnan suorittavan keväisin ja syksyisin katselmuksia kaupungin vuokraamilla alueilla siten, että jokainen vuokra-alue tarkastetaan joka kolmas vuosi. Viraston käsityksen mukaan järjestelmä oli riittävän tehokas.

Rakennusvirasto, maistraatti ja terveydenhoitovirasto suorittavat valvontaa koko kaupungin alueella. Rakennusvirasto selosti viemäröintiä asemakaavoittamattomilla ja asemakaavoitetuilla alueilla sekä totesi, että terveydenhoitoasetuksen mukaan myös omakotitaloissa tuli olla jätesäiliöitä tai -säkkejä, jotka on tyhjennettävä riittävän usein. Puh-

taanapito-osasto kuljettaa maksua vastaan jätteet kaatopaikalle. Jätesäkkijärjestelmää käytettäessä osasto lainaa talolle jätesäkkitelineen ja vaihtaa säkit kerran viikossa. Tämä maksoi omakotitalolle kertomusvuonna 1.80 mk viikossa. Puhtaanapito-osasto huolehtii myös työmaiden jätehuollosta.

Terveydenhoitolautakunta totesi jätehuoltoa koskevien määräysten sisältyvän terveydenhoitolakiin ja -asetuksiin, joiden noudattamista valvovat terveystarkastajat kaupungin alueella. Voimassaollut laki ei antanut riittävästi mahdollisuuksia puuttua luonnon roskaantumiseen, mutta tekeillä olleen jätehuoltolain voimaantulo parantanee tilannetta.

Kaupunginhallitus päätti lähettää Repkalle kiinteistöviraston, rakennusviraston ja terveydenhoitolautakunnan lausunnot (2.10. 2712 §).

Vartiokylänlahden saneeraus. Kaupunginhallitus hyväksyi Vartiokylänlahden saneeraustoimikunnan suunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi. Rakennusvirasto sai suorittaakseen tarpeelliset perustutkimukset koeruoppauksineen. Kaupunkisuunnitteluvirastoa ja rakennusvirastoa kehotettiin laatimaan lahden kokonaissuunnitelma, joka sisältäisi myös alueen maisemanhoitosuunnitelman ja suunnitelman lahden käytöstä Itä-Helsingin virkistystarpeisiin. Rakennustoimisto oikeutettiin käyttämään tarkoitukseen v:n 1971 talousarvion tililtä »Jätevesien puhdistus- ja poistojärjestelyt» 200 000 mk. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin selvittämään mahdollisuudet saada Vartiokylänlahden yksityisessä omistuksessa olevat ranta-alueet yleiseen virkistyskäyttöön (20.11. 3250 §, 27.11. 3320 §).

Kaupunginpuutarha. Kaupunginhallitus oikeutti käyttämään v:n 1971 talousarvioon puhdistamojen puu- ja pensasistutuksia varten merkitystä määrärahasta enintään 50 000 mk kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden uusimistöihin (4.4. 1014 §).

Yleisjaosto hyväksyi kaupungintalon eteishallin varustamisen viherkasvein prof. Ruusuvuoren laatiman suunnitelman ja piirustuksen n:o 1032/23.2.1972 mukaisesti sekä oikeutti kaupunginkanslian hallinnollisen osaston tilaamaan puisto-osastolta kertomusvuodeksi kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajien ja kansliapäällikön virkahuoneiden sekä huoneen n:o 250 ja parvekkeen viherkasvien hoidon ja käyttämään tarkoitukseen 1 000 mk (yjsto 20.4. 5686 a §, 8.3. 5423 §).

Puistot ja leikkikentät. Yleisjaosto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään tilille »Uusia puistoja ja leikkikenttiä» merkittyä määrärahaa 2 700 000 mk talousarvion mukaiseen tarkoitukseen. Samalla yleisjaosto ilmoitti edellyttävänsä, että määrärahalla suoritettavissa työkohteissa pyritään työt sopeuttamaan työllisyyden kausivaihteluiden ja vuoden 1972 alusta voimaan astuneen työllisyyslain kaupungille asettamien velvoitusten mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä aikana 1.6.—31.10. ylitä kauden 1.11.—31.5. työvoimaa (yjsto 19.1. 5112 §).

Katajanokka-Seuran anomuksen johdosta kehotti kaupunginhallitus yleisten töiden lautakuntaa yhteistyössä kaupunkisuunnittelulautakunnan kanssa suunnittelemaan ja kunnostamaan Katajanokalle Laivastokadun pohjoispuolelle entiselle makasiinikorttelille n:o 145 ja sen ympärillä olevalle vesijättömaalle väliaikaisen leikkipuiston lapsille (16.10. 2864 §).

Pakilantien varustamista puu- ja pensasistutuksin ehdotti vt Pettinen kirjeessään kaupunginhallitukselle. Yleisten töiden lautakunta totesi, että Pakilan kaavarunkotyön käsittely oli vielä kesken ja Pakilantien liikenneolosuhteiden parantamissuunnitelmat kuuluivat kaupunkisuunnitteluviraston toimialaan. Vm. virasto ilmoitti Pakilantien varustamisen puu- ja pensasistutuksin olevan suunnitteilla (13.11. 3167 §).

Muistomerkit ym. Ida Aalberg-säätiön anomuksen johdosta kaupunginhallitus hyväksyi kuvanveistäjä Raimo Utriaisen laatiman Ida Aalbergin muistomerkin suunnitelmat

ja myönsi yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 16 000 mk betoniperustuksen ja ympäristötöiden suorittamisesta aiheutuneita kustannuksia varten. Kaupunginhallitus otti kiitollisuudella vastaan ko. muistomerkin kaupungin toimesta hoidettavaksi (24.4. 1238 §, 16.10. 2847 §).

Kaupunginhallitus myönsi 6 300 mk:n suuruisen lisämäärärahan »Lukusali»-nimisen veistoksen pystyttämiseksi Töölön uuden sivukirjaston pääsisäänkäynnin eteen (10.4. 1097 §, ks. Kunn. hall. 1970 s. 256).

Kaupunginhallitus hyväksyi tait. Gustaf von Numersin laatimat Kuninkaallisen Suomen Tykistörykmentin muistomerkin piirustukset (27.3. 954 §).

Yleisjaosto päätti, että Lauttasaaren Takaniemessä olevat historialliset varustukset saatetaan kaupungin toimesta ennalleen siten, että työ suoritetaan museoviraston ohjeiden mukaan, että työn valvonta tapahtuu yhteistoimin kaupungin ja museoviraston edustajien toimesta sekä että ennen työn aloittamista kaupungin toimesta laadittavat työpiirustukset saatetaan museoviraston tarkastettavaksi. Samalla määrättiin kiinteistövirasto selvittämään ko. varustusten vaurioitumiseen johtaneet syyt ja mahdollinen korvausvelvollisuus (yjsto 14.6. 6057 §).

Helsingin yliopiston anomuksen johdosta kaupunginhallitus antoi omasta puolestaan luvan kuvanveistäjä Jussi Mäntysen Hirvipatsaan sijoittamiseen kaupungin katualueelle eläintieteen laitoksen edustalle sillä ehdolla, että veistoksen lopullinen sijoituspaikka tutkitaan tarkemmin ja että sijoituspaikkaa määriteltäessä otetaan huomioon alueella olevat istutukset (19.6. 1845 §).

Puistojen ym. merkitseminen nimikilvellä Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Helsingin piirijärjestö pyysi muistomerkin ja nimikilven pystyttämistä Leninin puistoon. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että vallinneen käytännön mukaan ei kaupungin puistoihin ollut pystytetty niiden nimiä osoittavia kilpiä, vaan nimet oli merkitty kaupungin julkaisemiin osoite- ja matkailukarttoihin. Lautakunnan mielestä ei ollut syytä tehdä poikkeusta yhden puiston kohdalla. Edelleen lautakunta totesi, että Leninin muistoa oli pääkaupungissa kunnioitettu nimeämällä ko. puistikko hänen nimikkopuistokseen sekä kiinnittämällä muistotaulu kahden sellaisen talon seinään, jossa hän aikoinaan oli ollut majoittuneena. Lautakunnan mielestä ei kirje antanut aihetta toimenpiteisiin. Rakennustoimenjohtajan mielestä olisi matkailun tarpeiden ja yleisön palvelun edistämiseksi syytä merkitä eräät puistot kilvillä. Kaupunginhallitus päätti lähettää asiassa kertyneen aineiston rakennusviraston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen 7.11.1957 tekemään päätökseen viitaten ja kehotti virastoa harkitsemaan eräiden puistojen nimien merkitsemistä sopivilla kilvillä (4.9. 2372 §).

Yleisjaosto päätti hylätä kaupunginarkkitehdin esityksen nähtävyyksien merkitsemisestä informaatiolaatoin ja ilmoitti samalla rakennusvirastolle, että ko. laatoin merkitseminen tulisi tapahtua lähinnä siten, että laatta sijoitetaan kaupungin omistuksessa tai hoidossa olevien julkisten rakennusten ulkopuolelle ja että siitä näkyy vain ko. paikan nimi suomen, ruotsin ja englannin kielellä kuitenkin siten, että Lenin-puistoa osoittavaan laattaan merkitään puiston nimi myös venäjän kielellä (yjsto 8.11. 6867 §).

Kasarmitorin näyttelyhalli päätettiin, muuttaen 7.7.1971 tehtyä päätöstä, vuokrata Helsingin Nukketeatterin Kannatusyhdistykselle käytettäväksi nukketeatteria varten perjantai-, lauantai- ja sunnuntaipäiviksi aikana 1.9.—30.9. ja 1.11.—31.12.1972 sekä 1.1.—18.2., 1.3.—15.4., 1.9.—30.9. ja 1.11.—31.12. 1973 ehdolla, että vuokraajayhdistys korvaa mahdolliset ylimääräiset siivouskulut ja vahtimestarin ylityöpalkan sekä sitoutuu esittämään puolesta tai sitä huokeammasta lipun hinnasta taikka harkintansa mukaan kokonaan maksutta erikseen sovittavan määrän näytöksiä kaupungin laitoksille (yjsto 14.6. 6037 §, Kunn.hall. 1971, s. 254).

Kuorokoroke päätettiin korvauksetta luovuttaa Akademiska Sångförening -nimisen yhdistyksen 1.5. Kaisaniemessä pidettyä ulkoilmakonserttia varten. Korokkeen kuljettamisesta aiheutuneita kustannuksia varten myönnettiin 510 mk (yjsto 14.3. 5476 §).

Vahingonkorvauksia suoritettiin kertomusvuonna yht. 35 289 mk mm. liukastumisesta aiheutuneiden vahinkojen, vesi- ja viemäri-johto- sekä katurakennustöiden eräille kiinteistöille aiheuttamien vahinkojen sekä eräille autoille sattuneiden vahinkojen korvaamiseksi.

Autonkuljettaja Jorma Rantaselle ja autonapumies Erik Sundbergille suoritettiin 613 mk:n suuruinen korvaus liikennerikkomusta koskevasta oikeudenkäynnistä heille aiheutuneista kuluista (yjsto 15.8. 6406 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistölautakunnan hallintoon siirrettiin seuraavat kiinteistöt: suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallinnosta Herttoniemessä sijaitsevat koulukasvitarhaa varten varatut ns. Laborin alue ja museoalue, yhteensä n. 2 ha pääoma-arvo 100 000 mk sekä alueella sijaitsevat puinen huvilarakennus ulkorakennuksineen, pääoma-arvo 2 000 mk (17.1. 199 §); Porthaninkatu 8:ssa sijainnut vanha kansakoulurakennus, joka lautakunta oikeutettiin purattamaan (6.3. 726 §); 1.9. lukien Mellunkylässä sijaitseva Bredbackan tila RN:o 4^{114} vuokraoikeuksineen, pääoma-arvo 9 540 mk (7.8. 1999 §); 1.1. 1973 lukien poliisilaitoksen käyttöön osoitettavaksi sähkölaitoksen hallintorakennuksen maanpäälliset tilat, Pieni Roobertinkatu 1—3, kirjanpitoarvo 440 086 mk (4.9. 2360 §, 18.9. 2517 §); 1.10. lukien liikennelaitoksen entinen Rautatientorin kioski, pääoma-arvo 2 826 mk (25.9. 2656 §).

Viranhaltijat. Jakolain 50 §:n mukaiseksi kiinteistöinsinööriksi valittiin kaupunkimittausosaston katukorvausinsinööri (29. pl.), dipl.ins. Markku Pohja (27.3. 943 §).

Kaupunginhallitus myönsi metsäneuvos Paavo Harveelle eron metsäosaston kaupunginmetsänhoitajan virasta 30.6. ja päätti samalla, että ko. 32. pl:aan kuuluva virka julistettiin välittömästi haettavaksi (29.5. 1612 §). Virkaan valittiin apulaiskaupunginmetsänhoitaja Herman Frans Mikael Pitkäniemi (25.9. 2645 §).

Metsäosaston 19. pl:aan kuuluvaan tp. metsäteknikon viran tilalle valtuuston päätöksellä 1.1.1972 lukien perustettuun vakinaiseen 19. pl:n metsäteknikon virkaan saatiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa mainitun tp. viranhaltija Esko Harakka (14.2. 517 §).

Asuntoasiaintoimistoon saatiin 1.3. lähtien enintään vuoden loppuun palkata tilapäinen työsopimussuhteinen asuntoasiaintarkastaja, palkka 1 365 mk/kk ja 1.9. lähtien 1 426 mk/kk. Tarkoitukseen myönnettiin yhteensä 13 233 mk (21.2. 578 §, 18.9. 2542 §).

Asuntotuotantotoimiston ts. toimistopäällikön, dipl.ins. Matti Loukolan palkka tarkistettiin 4 500 mk:ksi kuukaudelta 1.10. lukien (23.10. 2937 §).

Kiinteistövirasto oikeutettiin maksamaan geoteknillisen toimiston työsuhteiseen kallioteknillisen suunnittelijan toimeen otetuille dipl.ins. Pentti Hintikalle 3 650 mk/kk ja dipl.ins. Reijo Järvelälle 3 500 mk/kk, geoteknisen asiantuntijan toimeen otetulle dipl. ins. Usko Anttikoskelle 4 150 mk/kk sekä geoteknikkoinsinöörin toimeen otetuille tekn. lis. Jorma Hartikaiselle ja dipl.ins. Reijo Järvelälle 3 970 mk/kk (3.1. 71 §, 10.1. 142 §, 19.6. 1839 §).

Kunnallinen sopimusvaltuuskunta oli an-

tanut suostumuksensa seuraavien palkkojen maksamiselle: kaupunkimittausosaston katukorvausinsinöörille Markku Pohjalle 1.1. 1971 alkaen 2 550 mk/kk (17.1. 221 §); saman osaston insinöörille Erkki Siikaniemelle 1.3. alkaen 3 280 mk/kk (24.4. 1241 §) ja piiri-insinööri Pertti Viitaselle 1.8. alkaen 3 135 mk/kk (4.9. 2392 §); 31.5. alkaen tonttiosaston apulaispäällikkö Kurt Schreiberille 3 700 mk/kk, piiri-insinööreille Tauno Talviolle 3 600 mk/kk, Paavo Suniselle 3 500 mk/kk ja Mauno Käyräkoskelle 3 500 mk/kk (yjsto 28.6. 6157 §).

Pysäköinninvalvontatoimiston valvonta-apulaisten esimiehelle Pentti Kadeniukselle myönnettiin lomamääräytymisvuoden 1970—1971 vuosilomasta 18 päivän osalta ja toimistonhoitaja Tarja Mobergille 10 päivän osalta rahallinen korvaus (yjsto 5.4. 5611 §).

Pysäköinninvalvontatoimistolle myönnettiin 5 000 mk pysäköintivirhemaksun maksumääräyksiä koskevien konekirjoitustöiden suorituttamista varten toimiston ulkopuolisella työvoimalla (yjsto 16.2. 5313 §).

Apulaispysäköinninvalvoja Yrjö Härmä anoi sisäasiainministeriöltä, että hänelle myönnettäisiin erivapaus pysäköintivirhemaksuasetuksen 2 §:ssä tarkoitetusta oikeustieteen kandidaatin tutkintovaatimuksesta, koska lainoppinut apulaispysäköinninvalvoja oli virasta vapaana 11.3.1972—10.1.1973. Kaupunginhallitus päätti antaa ministeriölle asiasta kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon, jossa lautakunta ilmoitti jo määränneensä oikeustiet. kand, Timo Toivion apulaispysäköinninvalvojan viransijaiseksi, mutta esitti erivapauden myöntämistä Härmälle yleensä hoitaa viransijaisena tuomarinvirkaan oikeuttavaa tutkintoa edellyttävää apulaispysäköinninvalvojan virkaa, mikäli ko. aikana pysäköinninvalvojan tehtäviä hoitaa tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanut henkilö (24.4. 1230 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin kiinteistöviraston talo-osaston silloisten 8. pl:aan kuuluneen talonmiehen viran ja 5. pl:aan kuuluneen yövartijan viran haltijan siirtämiseksi virkasäännön 11 §:n 2 kohdan nojalla perustettuun 11. pl:aan kuuluvaan talonmiehen virkaan siten, että viranhaltijalle suoritettiin henkilökohtaisena palkanlisänä kahden em. viran yhteenlasketun palkkauksen ja 11. pl:aan kuuluvan talonmiehen viran palkkauksen välinen ero (17.1. 198 §).

Yleisjaosto oikeutti julkaisemaan erilliskuulutuksin valtuuston v. 1969 tekemässä päätöksessä mainituissa lehdissä virkojen hakuilmoituksia seuraavasti:

— kiinteistövirasto: siivoojien vuosilomasijaisten hakuilmoitus enintään 4 kertaa (yjsto 21.6. 6111 §), geoteknillisen asiantuntijan ja geoteknikkoinsinöörin toimet (myös Insinööriuutisissa ja Rakennuslehdessä), geoteknillisen tston kairausmiehiä ja piirtämön päällikön tointa koskevat ilmoitukset (yjsto 16.2. 5312 §, 15.8. 6410 §); asuntotuotantotoimiston ts. tstopäällikön (myös Rakennuslehdessä), ts. rakennuspäällikön (myös Rakennusinsinöörilehdessä ja Rakennuslehdessä) sekä kahden tstoinsinöörin ts. toimet (yjsto 17.5. 5902 §, 31.5. 5994 §, 20.9. 6596 §, 29.11. 7009, 7010 §);

— kiinteistörekisterikomitea: suunnittelijan toimi, ATK-suunnittelijan ts. toimi sekä uudelleen ohjelmoijan ja ATK-suunnittelijan toimet (yjsto 5.7. 6183 §, 14.3. 5499 §, 5.4. 5612 §);

— rakentamisohjelmatoimikunta: Kampin alueen ja Itäisen aluekeskuksen projektinjohtajien toimet, myös Insinööriuutisissa ja Arkkitehtiuutisissa (yjsto 11.10. 6689 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että se ryhtyisi toimenpiteisiin naispuolisen kunnallisen valvonta-apulaisen virkapukua koskevien määräysten muuttamiseksi siten, että hameen kanssa vaihtoehtoisena asuna kylmänä vuodenaikana voitaisiin käyttää pitkiä housuja (28.8. 2301 §).

Käteiskassat. Kaupunkimittausosaston kä-

teiskassa korotettiin 200 mk:sta 500 mk:aan ja pysäköintivalvontatoimiston käteiskassan suuruudeksi vahvistettiin 300 mk (yjsto 26.4. 5742 §, 20.9. 6582 §).

Kadun ja viemärin rakentamiskorvaukset. Kaupunginhallitus päätti muuttaa 22.10.1964 vahvistamiaan katumaakorvausten perimismääräyksiä siten, että tontin omistajan ja kaupungin kesken tehtäville maksuaikasopimuksille ei vaadita vakuutta, mikäli korvausmäärä on vähemmän kuin 10 000 mk, ellei kiinteistölautakunta erityisestä syystä pidä vakuutta tarpeellisena (18.12. 3556 §).

Kaupunginhallitus päätti, että rahatoimiston 17.2. tekemään esitykseen liitetystä katuja viemärikorvausten korvausluettelosta ilmenevät ylimääräiset vuotuismaksut vahvistettiin rakennuslain 91 §:n 3 momenttiin perustuvin korotuksin perittäväksi luettelon mukaisesti korotettuna (28.2. 654 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kertomusvuonna perittävien kadun- ja viemärilaitoksen rakentamiskorvausten vuotuismaksuerien korotuksien suhteen menetellään seuraavasti:

1. vuotuismaksuun kohdistuvaa RakL 91 §:n 3 momentin mukaista korotusta ei maksuunpantu ennen 1.4. niissä rakentamiskorvaustapauksissa, joissa korvaus on määrätty ennen taloudellisen kehityksen turvaamista v. 1968—1969 annetun lain (207/68) voimaantuloa 10.4. 1968;

2. em. rakentamiskorvausten vuotuismaksueriin, joka maksuunpantiin 1.4. jälkeen, lisättiin RakL 91 §:n 3 momentin mukainen korotus, jota laskettaessa otettiin huomioon se muutos, mikä oli tapahtunut yksikköhinnassa

a) määräämisvuoden ja v:n 1968 välisenä aikana sekä lisäksi

b) v:ien 1971 ja 1972 välisenä aikana, mutta jätettiin huomioon ottamatta v:ien 1969—1971 välisenä aikana tapahtunut yksikköhintojen muutos;

3) 11.4.1968—31.12.1970 välisenä aikana määrättyjen rakentamiskorvausten vuotuismaksueriin, jotka oli maksuunpantu 1.4. jälkeen, lisättiin RakL 91 §:n 3 momentin mukainen korotus. Korotusta laskettaessa ei kuitenkaan otettu huomioon muutosta, joka oli tapahtunut yksikköhinnassa v:ien 1969 ja 1971 välisenä aikana;

4) v. 1971 ja sen jälkeen määrättyihin rakentamiskorvausten vuotuismaksueriin, jotka oli maksuunpantu 1.4. jälkeen, lisättiin RakL 91 §:n 3 momentin mukainen korotus normaalia periaatetta noudattaen vuosittain vahvistettujen yksikköhintojen mukaisesti (21.8. 2204 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 21.1. 1964 tekemäänsä päätöstä tilapäisesti kertomusvuoden osalta siten, että kadun ja viemärilaitoksen rakentamiskorvauksia koskevia päätöksiä saatiin tehdä vielä 18.9. saakka sanottu päivä mukaan luettuna eräpäivän 31.10. silti siirtymättä seuraavaksi vuodeksi (21.8. 2213 §).

Kaupunginhallitus päätti, että rakennuslain 91 §:n 3 momenttia, ottaen erityisesti huomioon 88 §:n 3 momentin viimeinen lause, on tulkittava siten, että kestopäällystekorvausten vuotuismaksuja korotetaan sorapäällysteisen kadun ja kestopäällystetyn kadun vahvistettujen rakennuskustannusten erotuksen puolikkaassa tapahtuvien muutosten perusteella (11.9. 2463 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa ja panna maksuun kertomusvuonna erääntyneet kadun ja viemärilaitoksen rakentamiskorvausten vuotuismaksujen rakennuslain 91 §:n 3 momentin mukaiset korotukset rahatoimiston 8.9. tekemän esityksen mukaisesti (25.9. 2632 §).

Eräiltä Haagan, Laajasalon, Lauttasaaren, Mellunkylän, Munkkiniemen, Tammisalon ja Vartiokylän maanomistajilta päätettiin periä rakennuslain 75 §:ssä tarkoitetut katualuekorvaukset esityksen mukaisesti ja eräiden kanssa tehtiin ko. korvauksia koskeva sopimus.

Eräiltä Haagan, Lauttasaaren, Malmin, Munkkiniemen, Oulunkylän, Pitäjänmäen,

Tammisalon, Tapanilan ja Vartiokylän tonttien omistajilta päätettiin ryhtyä perimään rakennuslain 148 §:ssä ja asemakaavalain 34 §:ssä tarkoitettuja katumaakorvauksia ja eräiden kanssa tehtiin asiaa koskeva sopimus.

Kaupunginosien n:o 28—34, 37—39, 41, 44—47 ja 49 tonttien omistajilta päätettiin periä kadun ja viemärilaitoksen rakentamisesta rakennuslain mukainen korvaus ja eräiden tonttien omistajien kanssa päätettiin tehdä sopimus em. korvausten perimisestä. Eräille tonttien omistajille myönnettiin maksuajan pidennystä ko. korvausten maksamisessa. Joissakin tapauksissa kaupunginhallitus päätti muuttaa korvauksia koskevia aikaisempia päätöksiään mm. korvauksen perimisen osalta.

Kaupunginhallitus hylkäsi erään kiinteistölautakunnan vesi- ja viemärijohtojen korvaamista koskevasta päätöksestä tehdyn valituksen (21.8. 2216 §) sekä merkitsi tiedoksi lääninhallituksen päätökset ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia sekä katumaakorvauksia koskevissa asioissa (6.3. 734 §, 13.3. 807 §, 20.3. 865, 866 §, 17.4. 1145 §, 24.4. 1218 §, 5.6. 1677 §, 14.8. 2125 §, 28.8. 2279 §, 30.10. 3019 §, 11.12. 3488 §, 18.12. 3558 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Asunto Oy Kauppalankuja 3:lta ei peritä viemärilaitoksen rakentamiskorvausta ja että tontin omistajan v. 1957 maksama 200 000 vmk:n suuruinen korvaus hyväksytään tontin lopulliseksi viemärilaitoksen rakentamiskorvaukseksi (28.8. 2291 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta raastuvanoikeuden 9.12.1971 antamiin päätöksiin Suomen Silkkikutomo Oy:n, Oy G. W. Sohlberg Ab:n, Pauligin Teollisuusosakeyhtiön ja Sorvaajankadun Kiinteistö Oy:n katumaakorvauksia koskevissa asioissa (3.1. 57 §) sekä seuraavia asioita koskeviin lääninhallituksen päätöksiin: Uusi Asunto Oy Iso Puistotie 11-nimisen yhtiön valitus kadun rakentamisen korvaamista koskevassa asiassa (28.2. 653 §); konsuli Henrik Pauligin valitus kadun rakentamisen korvaamista koskevassa asiassa (6.3. 733 §); Saksalaisen Evankelis-Luterilaisen seurakunnan valitus kadun rakentamisen korvaamista koskevassa asiassa (13.3. 809 §); Asunto Oy Puistotalon valitus kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia koskevassa asiassa (14.8. 2134 §); Asunto Oy Munkkiniemen Puistotie 6:n valitus kadun ja viemärilaitoksen korvaamista koskevassa asiassa (25.9. 2631 §) ja Otso ja Eila Pietisen valitus kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia koskevassa asiassa (4.12. 3400 §).

Uudenmaan lääninhallitukselle päätettiin antaa selitys Asunto-osakeyhtiö Perä-Kymölän kadun ja viemärin rakentamiskorvausta koskevassa valitusasiassa (16.10. 2856 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta hovioikeuden 26.1. antamaan päätökseen konst. Toivo Kiurun luovuttaman katualueen ym. korvaamista koskevassa asiassa.

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi konst. Kiurun sille tekemän valituksen lääninhallituksen kadunosien luovuttamista yleiseen käyttöön koskevista päätöksistä (7.2. 411 §, 2.10. 2699 §, ks. v:n 1970 kert. s. 300).

Tietoimitukset ym. Kaupunginhallitus ilmoitti tie- ja vesirakennushallitukselle, että toimitusmiesten 30.3. päättyneessä tietoimituksessa n:o 76203, joka koski Helsingin ja Tuusulan välisen maantien parantamista Pohjolankadun ja kaupungin rajan välillä, päättämiä tielain 9 luvun mukaisia korvauksia voitiin pitää kaupungin vastuualueen osalta hyväksyttävinä, mikäli tienpitäjä ei katso aiheelliseksi käyttää valitusoikeuttaan toimitusmiesten päättämästä Oulunkylän korttelin n:o 28174 tonttiin n:o 3 kohdistuneesta 20 000 mk:n suuruisesta haitankorvauksesta, jota kaupunginhallitus piti korkeahkona ja osittain perusteiltaan kyseenalaisena (24.4. 1220 §).

Kiinteistöviraston tehtäväksi annettiin tietoimituksen hakeminen tieoikeuden saamiseksi Hyvinkään kaupungin Nukarin kylän tilan Metsäniitty RN:o 6^{25} alueelle rakennettavaa Palopuron paikallistieltä Päijännesuunnitelmaan liittyvälle vesilaitoksen Jokelan kuilualueelle johtavaa yksityistä tietä varten (yjsto 5.7. 6195 §).

Kaupunginhallitus myönsi 19 727 mk rahatoimiston käytettäväksi Koskelantie—Viikki tieosaa koskeneessa tietoimituksessa määrättyjen korvausten suorittamiseen (4.9. 2371 §).

Espoon kaupungille annettiin lupa rakentaa ja pitää tilapäinen n. 70 m:n pituinen tie Leppävaaran seurakuntataloa varten Helsingin kaupungin omistamalla Perkkaan asemakaavaluonnoksen mukaisella katualueella, joka kuuluu Espoon Suurhuopalahden kylän tiloihin RN:o 2^{1190} ja RN:o 2^{457} (13.3. 817 §).

Kiinteistölautakunnalle myönnettiin 71 500 mk Tattarisuon teollisuusalueen nykyisten teiden kunnostamista varten (8.5. 1384 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin tekemään tilalle Koivusuo RN:o 6^{215} Tuusulan kunnan Rusutjärven kylässä suunnitellun tien rakentamista ja käyttöä koskeva sopimus maanomistaja Olavi Järvisen 26.5. antaman sitoumuksen ehtojen mukaisesti sekä suorittamaan tien rakentamis- ja käyttöoikeudesta maan omistajalle kertakaikkisena korvauksena 400 mk (9.10. 2795 §).

Yleisjaosto myönsi tarvittavat varat tiemaksun suorittamiseksi seuraaville tiekunnille: Kirkkonummen kunnassa Kalljärven tiekunta, Skruvbacka väglag i Bondarbyniminen tiekunta ja Kvisin yksityistien tiekunta (yjsto 19.1. 5109 §, 27.9. 6627 §, 2.8. 6362 §) sekä Sipoon kunnassa Bäckängsvägenin tiekunta (yjsto 2.8. 6361 §).

Kiinteistölautakunnalle myönnettiin 560 mk käytettäväksi Vartiokylän tilaa K 45125 T 3 RN:o 2^{925} rasittavan tienrakentamismaksun ja sen korkojen maksamista varten (yjsto 1.3. 5398 §).

Kartat. Yleisjaosto päätti, että kiinteistöviraston kirjeen liiteluettelossa 8.11. mainitut kartat saatiin poistaa kaupunkimittausosaston karttapalvelun kirjanpidosta. Osasto saa luovuttaa niitä tarpeen mukaan korvauksetta kaupungin virastoille ja laitoksille, kansa- ja ammattikouluille, kaupungissa toimiville nuoriso- ja liikuntajärjestöille sekä puolustusvoimille opetus- ja harjoitusmateriaaliksi (yjsto 29.11. 7012 §).

Yleisjaosto myönsi eräin ehdoin muutamille järjestöille, kustannusosakeyhtiöille, liikeyrityksille, pankeille ym. oikeuden käyttää kaupungin karttaa julkaisuissaan. Eräät luvat myönnettiin korvauksetta.

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Huoneistojen ostot. Laaturakenne Oy:ltä päätettiin ostaa Asunto Oy Pietarinkatu 6:n osakkeet n:ot 6943—7510 ja 7511—8896, jotka oikeuttavat Ullanlinnan kaupunginosan korttelissa n:o 135 sijaitsevalle tontille n:o 5 rakennettavan asuinkerrostalon yläkellarissa sijaitsevien yht. n. 1 135 m^2:n ja alakellarissa sijaitsevan n. 2 772 m^2:n suuruisten tilojen hallintaan. Yläkellari käsittää autopaikat n:o 182—233, vartijankojun sosiaalitiloineen, siivousvälinekaapin, WC:n ja lavuaaritilan ja alakellari autopaikat n:o 1—124. Kauppahinta oli 2 147 200 mk (19.6. 1858 §, yjsto 12.7. 6255 §).

Kaupunginhallitus päätti merkitä Kiinteistö Oy Haapaniemenkatu 7—9:n 2 000 000 mk:n nimellisarvoiset osakkeet 1—20 000 2 000 000 mk:n kauppahinnasta Asuntokeskuskunta Hakan tarjouksen mukaisesti ja muuten seuraavin ehdoin:

1. Tarjouksen mukaisesti varustettuna rakennuksen velaton kokonaishinta on 29 182 140 mk, josta rahoitetaan 27 182 140 mk kiinteistöyhtiölle otettavilla lainoilla.

2. Tarjouksen mukainen rakennuksen ve-

laton kokonaishinta on kiinteä, vaikka rakennustöitä ei voitaisikaan aloittaa ennen 31.12.1972.

3. Rakentamisessa noudatetaan 11.12.1972 päivättyjä pääpiirustuksia ja rakennusselostusta, ellei verotaloryhmän ja Asuntokeskuskunta Hakan välillä toisin sovita (27.12. 3630 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin suorittamaan Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:lle Siltakeskus Oy:n osakkeiden n:ot 1—1535 viimeinen, 200 000 mk:n määräinen maksuerä välittömästi (28.8. 2334 §).

Kaupungille päätettiin ostaa eräillä ehdoilla seuraavat eri vuokra-alueilla sijaitsevat rakennukset:

15. kaupunginosassa Meilahden vuokra-alueella n:o 17 ja siihen liittyvällä lisäalueella olevat rakennukset ja laitteet toim. joht. Matti Tammiselta 11 000 mk:n käteishinnasta (31.1. 358 §);

Meilahti n:o 20, Solhem-nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset ja rakennelmat kirj.vaiht. Olga Ölleriltä 60 300 mk:n käteishinnasta (11.9. 2473 §);

Meilahti n:o 30-nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset omp. Ida Valasuon perikunnan jäseniltä 16 000 mk:n käteishinnasta (10.1. 136 §);

Ruskeasuon eli 16. kaupunginosan Uusipelto n:o 46-nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset ja rakennelmat vahtimest. Sulo Ruotsalaiselta 24 500 mk:n kauppahinnasta (19.6. 1842 §);

Pasilan eli 17. kaupunginosan seuraavien korttelien vuokratonteilla olevat rakennukset ym.:

— n:o 560 tontti n:o 1 b Olga Kalininilta, Nadescha Kalininilta, Boris Kaltalalta ja Vera Koposelta 48 250 mk:n käteishinnasta (14.8. 2142 §);

— n:o 560 tontti n:o 3 Ida Veikkaselta 18 000 mk:n käteishinnasta (21.8. 2221 §);

— n:o 561 tontti n:o 9 konttoristi Mildred Broströmiltä 23 280 mk:n käteishinnasta (13.11. 3176 §);

— n:o 561 tontti n:o 10 oikeusneuvos Nils Sundbergilta, kassanhoit. Elna Sundbergilta ja Tyra Skandilta 29 000 mk:n käteishinnasta (14.8. 2144 §);

— n:o 561 tontti n:o 12 Greta Forss-Westerlundilta, Benita Tattarilta ja Johan Forssilta 18 000 mk:n käteishinnasta (14.2. 520 §);

— n:o 562 tontti n:o 5 J. E. Rosbäckin perillisiltä 33 000 mk:n käteishinnasta (20.11. 3260 §);

— n:o 562 tontti n:o 11 jaostonhoit. Pauli Pälviöltä 9 650 mk:n käteishinnasta (14.8. 2143 §);

— n:o 565 tontti n:o 5 Sanni Louhelta ja Marjatta Kankaanrannalta 8 000 mk:n käteishinnasta (2.10. 2711 §);

— n:o 565 tontti n:o 7 rak.mest. Keijo Jalavalta 47 000 mk:n kauppahinnasta (13.3. 828 §);

— n:o 566 tontti n:o 13 maanvilj. Harald Holmströmiltä 68 000 mk:n kauppahinnasta (20.3. 875 §);

— n:o 566 tontti n:o 15 sorvaaja Matti Pusalta ja vaimoltaan Katri Pusalta 18 000 mk:n käteishinnasta (6.11. 3101 §);

— n:o 567 tontti n:o 15 Asunto Oy Lempinen-nimiseltä yhtiöltä 74 200 mk:n käteishinnasta (17.4. 1164 §);

— n:o 567 tontti n:o 16 Göta Martinilta, Mildred Broströmiltä ja Tor Faleniukselta 34 000 mk:n käteishinnasta ja tontti n:o 18 samoilta henkilöiltä 90 000 mk:n käteishinnasta (19.6. 1841 §);

— n:o 568 tontti n:o 5 ja sen viereinen Valtionrautateiden omistama maa-alue työnjoht. Valto Palmulta 28 200 mk:n käteishinnasta (25.9. 2650 §);

— n:o 570 tontti n:o 3 Helvi Hellsténiltä 67 000 mk:n kauppahinnasta (6.11. 3097 §);

— n:o 570 tontti n:o 23 Frans E. Salovaaran perikunnalta 39 500 mk:n käteishinnasta (6.11. 3100 §) sekä

— n:o 571 tontti n:o 28 Elis ja Hilda Peltosen perikunnalta 16 000 mk käteishinnasta (4.12. 3410 §);

Vallilan eli 22. kaupunginosan korttelin n:o 538 tontilla n:o 1 oleva rakennus autonkulj. Veikko Holopaiselta 25 000 mk:n käteishinnasta (10.1. 141 §) ja

— korttelin n:o 550 tontilla n:o 16 olevat rakennukset Selma Heikkilältä, Alli Reinikaiselta ja Anselm Reinikaiselta 18 000 mk:n käteishinnasta (31.1. 357 §) sekä

— korttelin n:o 551 tontilla n:o 1 olevat rakennukset Fanny Nurmisen oikeudenomistajilta 43 500 mk:n käteishinnasta (20.11. 3259 §);

Kumpulan eli 24. kaupunginosan Litt R-nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset Helli Blomerukselta 5 500 mk:n käteishinnasta (19.6. 1840 §) ja

— TN:o 2 KN:o II-nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset Antti Rasin kuolinpesän osakkailta 24 000 mk:n käteishinnasta sekä

— KN:o III TN:o 8+9-nimisellä vuokra-alueella sijaitseva asuinrakennus Ab Majstad 8—9-nimiseltä yhtiöltä 9 000 mk:n käteishinnasta (6.11. 3098, 3099 §);

Oulunkylässä eli 28. kaupunginosassa sijaitsevalla Myllypelto n:o 4-nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset Betty Finneltä 18 000 mk:n käteishinnasta (29.5. 1613 §);

Haagassa eli 29. kaupunginosassa Reijola n:o 14 a-nimisellä vuokra-alueella sijaitsevat rakennukset Ester Fromilta, Märta Tokkolalta ja Gunnel Suutarilta 8 450 mk:n käteishinnasta (19.6. 1843 §);

Viikin eli 36. kaupunginosan vuokra-alueella n:o 22 olevat rakennukset Marita Bymanilta 6 000 mk:n käteishinnasta (10.1. 134 §);

Pitäjänmäen Reimarlan eli 46. kaupunginosan seuraavien kortteleiden vuokratonteilla olevat rakennukset ym.:

— n:o 17 tontti n:o 4 valaja Rurik Nyholmilta 41 380 mk:n käteishinnasta (10.1. 137 §);

— n:o 17 tontti n:o 5 Valter Ekmanin perikunnalta 46 000 mk:n kauppahinnasta (6.3. 743 §);

— n:o 17 tontti n:o 10 kontt.pääll. Åke Nybergiltä ja vaimoltaan Stina Nybergiltä 35 500 mk:n kauppahinnasta (4.4. 1024 §);

— n:o 18 tontti n:o 3 rak.mest. Leo Wilkmanilta, Raija Mölleriltä ja Hilkka Haaraselta 36 000 mk:n kauppahinnasta, tontti n:o 4 tullivartija Toivo Jääskeläiseltä, kirvesmies Arvo Jääskeläiseltä ja omp. Lahja Jääskeläiseltä 24 000 mk:n käteishinnasta, tontti n:o 6 valaja August Redligiltä 24 830 mk:n käteishinnasta (21.2. 590 §);

— n:o 21 tontti n:o 3 toim.joht. Vilho Soiniselta 52 000 mk:n käteishinnasta (18.12. 3572 §);

49. kaupunginosassa Herttoniemen kylässä sijaitsevalla Herttoniemen huvila n:o 3 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset ja rakennelmat nimismies Lasse W. Honkaselta 7 500 mk:n käteishinnasta (4.4. 1026 §).

Kiinteistöjen hankinnat. Kaupunginhallitus myönsi tarvittavat varat kiinteistölautakunnan käytettäväksi valtuuston kertomusvuoden aikana päättämien kiinteistökauppojen maksamista varten.

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan Asunto Oy Leminrannalta rasituksista vapaana 876 m²:n suuruinen määräalan tilasta Poppel-allén I RN:o 163 Lauttasaaren kylässä 22 000 mk:n kauppahinnasta (3.1. 64 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 30.10. tekemäänsä päätöstä, ettei Taka-Töölössä sijaitsevan tontin osan ostamisesta Suomen Sokeri Osakeyhtiöltä tehtäisi esitystä valtuustolle (30.10. 2990 §, 6.11. 3072 §).

Lassilassa sijaitseva Talin kylän tila Rinne-Kero RN:o 165 päätettiin ostaa rasituksista vapaana työnjoht. Bruno Johansson-Bäcksbackalta ja kontt. Pirkko Pulkkiselta 175 000 mk:n käteishinnasta ja saman kylän tila Koivumäki RN:o 164 Toivo Virtasen perikunnalta rasituksista vapaana 140 000 mk:n käteishinnasta, molemmat erinäisin ehdoin (26.6. 1936 §, 9.10. 2793 §).

Tuomarinkylän tilasta K. 12 T. 19 RN:o 1286 päätettiin ostaa Väinö Leskiseltä ja Irja

Leskiseltä n. 3 150 m²:n suuruinen määräala 31 150 mk:n käteishinnasta (21.8. 2218 §).

Pukinmäessä sijaitseva Malmin kylän tila N:o 3 RN:o 8[67] päätettiin ostaa rasituksista vapaana tait. Gustav Heleniukselta, rva Toini Hiltuselta ja rva Hildegard Suokkaalta 43 000 mk:n käteishinnasta (23.5. 1544 §).

Malmin korttelin n:o 38115 tontti n:o 8 päätettiin ostaa Alli Saariselta rasituksista vapaana 100 000 mk:n kauppahinnasta ehdolla, että kauppahintaan sisältyvät rakennuslain 71 §:n 2 momentin ja 74 §:n 1 momentin mukaiset mahdolliset korvaukset Malmin raitin katualueesta ja siltä poistetuista laitteista ja istutuksista Malmin kylän tilan RN:o 3[186] osalta (2.5. 1300 §).

Malmin kylän tila N:o 17 RN:o 3[319] päätettiin ostaa Mikael Gavriloffilta rasituksista vapaana 90 000 mk:n käteishinnasta (16.10. 2870 §).

Malmin kylän tila Koivula RN:o 3[318] päätettiin ostaa erinäisin ehdoin Helmi ja Kauko Kuhaselta rasituksista vapaana 130 000 mk:n kauppahinnasta (20.11. 3258 §).

Samoin päätettiin ostaa erinäisillä ehdoilla Malmin kylän tilat N:o 44 RN:o 3[54], N:o 135 RN:o 3[163], N:o 142 RN:o 3[177] ja N:o 143 RN:o 3[178] Kaarlo ja Kerttu Orasmaalta rasituksista vapaana 215 000 mk:n käteishinnasta (27.11. 3326 §).

Tapanilan kylän tila Omakoti RN:o 8[380] päätettiin ostaa Annie Siikavirralta ja Annie Salmelta rasituksista vapaana 36 000 mk:n kauppahinnasta erinäisin ehdoin (10.1. 133 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti ostaa seuraavat Tapanilan kylän tilat tai määräalat rasituksista vapaana, eräät niistä erinäisin ehdoin: tilasta Å 74 RN:o 5[67] n. 2 386 m²:n määräala ja tilasta Kumpula RN:o 5[197] n. 1 863 m²:n määräala Erik Jokiselta ym. 34 400 mk:n kauppahinnasta (31.1. 356 §);

— tila K 495 RN:o 7[381] John Fallströmiltä ja Ester Laineelta 45 000 mk:n kauppahinnasta (14.2. 519 §);

— tila R 429[a] RN:o 8[366] Anneli Hiidensillalta 27 000 mk:n kauppahinnasta (21.2. 586 §);

— tila Ny 235 RN:o 3[110] Oy Karl Fazer Ab:ltä 38 304 mk:n kauppahinnasta (6.3. 746 §);

— tila Mikkola RN:o 3[143] Kaarlo Mäkelän kuolinpesältä 8 250 mk:n käteishinnasta (8.5. 1376 §);

— tila T 44 RN:o 4[142] Helmi Juolasmaalta 21 000 mk:n käteishinnasta (15.5. 1469 §);

— tila R 438 RN:o 8[436] Kauko ja Maire Koivulalta 75 000 mk:n käteishinnasta (23.5. 1543 §);

— tila R 73[a] RN:o 8[199] Kyllikki Kansanaholta 15 000 mk:n käteishinnasta (5.6. 1684 §);

— tila R 433 RN:o 8[623] Lydia Tuomiselta 82 000 mk:n kauppahinnasta (7.8. 2051 §);

— tila R 286 RN:o 8[224] Anna Havulalta ja Liisa Salinilta 28 000 mk:n kauppahinnasta (14.8. 2158 §);

— tila Äyräs RN:o 5[241] tekn. Aarre Elomaalta 44 000 mk:n käteishinnasta ja tila Rannikko RN:o 7[483] Edla Etholenilta 22 000 mk:n käteishinnasta (21.8. 2223 §);

— tila Bj 4[98] RN:o 4[301] Oy Oma-Kontunimiseltä yhtiöltä 110 000 mk:n käteishinnasta (21.8. 2228 §);

— tilasta K 453 RN:o 7[211] n. 60 m²:n määräala Aleksander Stukaloffin perikunnalta 540 mk:n käteishinnasta (28.8. 2309 §);

— tilat Jaakkola RN:o 11[59] ja Bj 216[c] 2 RN:o 11[60] Martti ja Siiri Räisäseltä 70 000 mk:n kauppahinnasta (4.9. 2397 §);

— tilasta K 126 RN:o 7[24] n. 4 036 m²:n suuruinen ja tilasta K 22 RN:o 7[279] n. 153 m²:n suuruinen vahvistetussa asemakaavassa puistoksi merkityt määräalat Lempi ja Rainer Norrbergilta 33 000 mk:n käteishinnasta, ko. tilojen katualueiksi merkityistä alueista päätettiin suorittaa 22 000 mk:n korvaus (18.9. 2569 §);

— tila Bj 4100 RN:o 4[99] Tuulikki Koskiselta ja Pirkko Oksaselta 34 000 mk:n kauppahinnasta (2.10. 2716 §);

— tilasta K 25[a] RN:o 7[270] n. 10 656 m²:n kolmessa palstassa sijaitseva määräala sekä tilasta K 23 RN:o 7[274] n. 17 025 m²:n neljässä palstassa sijaitseva määräala, jotka määräalat vahvistetussa asemakaavassa on merkitty puistoiksi, Alexandra Järnmarkilta ym. 260 000 mk:n kauppahinnasta (9.10. 2797 §);

— tilasta Bj. 213 RN:o 11[64] n. 7 160 m²:n määräala puutarhuri Sven Redliniltä 75 000 mk:n käteishinnasta (20.11. 3262 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti ostaa seuraavat Laajasalon kylän tilat rasituksista vapaana:

— tilat Kallioniemi RN:o 1[248] ja Klippudden-Kallioniemi väg RN:o 2[123] hammaslääk. tiet.lis. Alli Hjelmanilta 120 000 mk:n käteishinnasta (21.8. 2222 §);

— tilasta Solstrålen RN:o 2[181] asemakaavassa puistoksi merkitty alue, n. 673 m², Hilma Blomqvistilta ym. 50 000 mk:n kauppahinnasta (28.8. 2308 §) sekä

— tila 49010/T4 RN:o 2[400] A. B. Bellbonimiseltä yhtiöltä 145 000 mk:n käteishinnasta sekä ehdolla, että luovutukseen ei sisälly korttelin n:o 49016 tonttiin n:o 3 kuuluva 109.4 m²:n määräala tonttijakokartan n:o 3511 mukaisesti, eikä korttelin n:o 49017 tonttiin n:o 2 kuuluva 268.5 m²:n määräala tonttikartan n:o 2943 mukaisesti (9.10. 2796 §).

Vuosaaren kylän tila Stenkulla RN:o 1[132] päätettiin ostaa hammaslääk. Ulla-Maija Wilska-Löfgreniltä samoin kuin hänen omistamansa osuus saman kylän Båtstrand-nimisestä tilasta RN:o 4[69] rasituksista vapaana yht. 142 500 mk:n käteishinnasta. Luovutukseen eivät sisälly tilalla RN:o 1[132] olevat rakennukset, jotka myytäisiin eri kauppakirjalla Valmet Oy:lle (7.2. 429 §, 5.6. 1692 §).

Vuosaaren kylän tila Tarula RN:o 3[111] päätettiin ostaa Aili Hinkkaselta rasituksista vapaana 37 000 mk:n kauppahinnasta (20.3. 870 §).

Vuosaaressa sijaitsevat Mellunkylän tilat Valkoinen kallio RN:o 4[27] ja Valkoinen kallio I RN:o 4[67] päätettiin ostaa rasituksista vapaina Eeva Salmenkylän perillisiltä ja dipl. ins. Kari Salmenkylältä yht. 100 000 mk:n kauppahinnasta ja mm. seuraavilla ehdoilla: myyjät pidättävät itselleen tilasta RN:o 4[27] n. 4 664 m²:n määräalan, joka valtuuston 8.3. hyväksymässä asemakaavassa n:o 6655 on merkitty korttelin n:o 54040 omakotitonteiksi n:o 2, 3 ja 4 (5.6. 1693 §).

Ala-Tikkurilan kylässä sijaitsevasta tilasta Sillankorva RN:o 3[204] päätettiin ostaa n. 1.48 ha:n määräala maanvilj. Suomi Lapilalta 210 000 mk:n käteishinnasta (8.5. 1378 §).

Suutarilan kylän tilat Uusipelto RN:o 1[18] ja Uusipelto I RN:o 1[137] ostettiin Suur-Helsingin Kiinteistövälityskeskus Oy:ltä rasituksista vapaina 220 000 mk:n käteishinnasta (21.8. 2224 §).

Puistolassa sijaitsevat Tapaninkylän tilat Suontausta RN:o 6[246] ja Suontausta RN:o 6[357] päätettiin ostaa kontt. Esteri Judenilta ja kontt. Tuulikki Koskiselta rasituksista vapaana 48 000 mk:n kauppahinnasta (13.3. 827 §) sekä tila Ullas 346 RN:o 6[203] Orvokki ja Ensio Hämäläiseltä 90 000 mk:n kauppahinnasta erinäisillä ehdoilla (27.11. 3325 §).

Myllypurossa sijaitsevat Herttoniemen kylän tila K 45101 T 1 RN:o 4[208] ostettiin Viljo ja Aini Airaksiselta rasituksista vapaana 26 000 mk:n käteishinnasta (17.1. 62 §) sekä Vartiokylän tila K 45125 T 3 RN:o 2[925] Toivo ja Natalia Uhrmanilta 30 000 mk:n kauppahinnasta (17.1. 220 §).

Mellunkylän tilat V2 RN:o 6, V1 RN:o 4[158], V3 RN:o 1[513], V4 RN:o 1[514], V5 RN:o 1[515] ja Kilen RN:o 4[223] sekä n. 127 m²:n määräala tilasta Wallmo II RN:o 1[516] ja n. 245 m²:n määräala tilasta Vallmo RN:o 4[233] päätettiin ostaa kontt.hoit. Lars Bremeriltä rasituksista vapaana 90 000 mk:n käteishinnasta (18.9. 2572 §).

Mellunkylän tila Borgvik RN:o 1[26] päätettiin ostaa Hildur Eskeliniltä ja Gunvor Koskiselta rasituksista vapaana 100 000 mk:n käteishinnasta (30.10. 3022 §).

Laajasalon kylän tila Mariebo RN:o 1^{321} päätettiin ostaa Edith, Atte ja Åke Franckilta rasituksista vapaana 110 000 mk:n kauppahinnasta. Samalla kaupunginhallitus päätti peruuttaa 20.12.1971 kaupunginkanslian lainopilliselle osastolle antamansa kehotuksen ryhtyä toimenpiteisiin raastuvanoikeuden ratkaisun saamiseksi korvauksesta, joka kaupungin on rakennuslain mukaan suoritettava ko. tilan rakennuksesta ym. (3.1. 65 §, 6.3. 745 §).

Laajasalon kylän tilasta Uppby RN:o 2^{415}, Olåker 2 RN:o 1^{49} ja Olåker 1 RN:o 1^{50} asemakaavoissa n:o 6420 ja 6569 puisto-, urheilu- ja liikennealueiksi merkityt alueet, yht. n. 12.1 ha sekä korttelin n:o 49027 tontteihin n:o 1 ja 2 kuuluva, yht. n. 5 914 m^2:n suuruinen alue ko. tilasta RN:o 2^{415} päätettiin ostaa Asunto Oy Uppby-nimiseltä yhtiöltä yht. 68 184 mk:n kauppahinnasta (10.4. 1113 §).

Espoon kaupungin Nuuksion kylässä oleva tila Punjonmetsä II RN:o 10^{102} päätettiin ostaa rasituksista vapaana John ja Raili Nymanilta 24 000 mk:n käteishinnasta (17.4. 1158 §).

Espoon kaupungin Koskenmäen yksinäistaloon kuuluva tila Fridhem RN:o 1^{4} ja samaa yksinäistaloa oleva tilaan Forsbacka RN:o 1^{8} kuuluva n. 4.4. ha:n määräala, joka käsittää Fridhemin tilan vieressä sijaitsevan erillisen palstan kokonaisuudessaan, päätettiin ostaa Imatran Voima Oy:n kanssa puoliksi Lars ja Arna Homénilta 120 000 mk:n kauppahinnasta. Imatran Voima maksaa kauppahinnasta 60 000 mk, vastaa koko ostetun alueen erottamis- ja lainhuudatustoimenpiteistä sekä niistä aiheutuvista kustannuksista ja suorittaa julkisen kaupanvahvistajan palkkion (18.12. 3571 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 18.1. 1971 200 §:n kohdalla tekemänsä, Päijännesuunnitelmaan liittyvää kauppaa koskevan päätöksen 2 kohdassa mainitut kauppaehdot näin kuuluviksi: »Myyjillä on oikeus ennen 1.6.1972 ottaa määräalalta puusto kauppaan liittyvän karttapiirroksen osoittamalla tavalla» (17.1. 233 §).

Samoin kaupunginhallitus päätti, muuttaen 29.3.1971 tekemäänsä päätöstä, ostaa Päijännesuunnitelman toteuttamista varten Lauri ja Irja Könöseltä n. 5 ha:n määräalan tilasta Kalliomäki RN:o 4^{3} Hausjärven kunnan Hikiän kylässä rasituksista vapaana ja erinäisin ehdoin 20 590 mk:n kauppahinnasta (17.4. 1161 §).

Seuraavat Sipoon kunnassa sijaitsevat tilat ym. päätettiin ostaa rasituksista vapaina:

— Hindsbyn kylän tila Landsängskärr RN:o 1^{13} Majlis Melanderilta ym. 24 000 mk:n käteishinnasta (3.1. 63 §);

— Träskin kylässä sijaitsevat tilat Lilla Korpholmen 1 RN:o 1^{4}, Lilla Korpholmen 2 RN:o 1^{6}, Paviljong RN:o 1^{7}, Korpungen RN:o 3^{24} ja Paviljong I RN:o 3^{26} sekä Nevaksen kylässä sijaitseva tila Grannars RN:o 2^{1} Mathias ja Agnes Uddin kuolinpesien osakkailta yht. 90 000 mk:n käteishinnasta (10.1. 135 §, 28.8. 2310 §);

— Hindsbyn kylän tila Bakunkärr RN:o 6^{12} Lea Schumacherilta ym. 80 000 mk:n käteishinnasta (27.12. 3665 §).

Isännöitsijä Paavo Viljander oli valittanut korkeimmalle hallinto-oikeudelle lääninhallituksen päätöksestä, joka koski katualueen haltuunottamista tilasta Oma Kontu RN:o 1^{100} Pukinmäen yksinäistaloa. Kaupunginhallitus päätti annetussa selityksessä esittää, että Viljanderin vahingonkorvausvaatimus ja rakennuksen lunastamisvaatimus jätettäisiin tutkittavaksi ottamatta ja katualueen haltuunottamista koskevalta osalta valitus hylättäisiin (31.1. 366 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan kaupungin puolesta muutosta raastuvanoikeuden 27.1. julistamaan päätökseen asiassa, joka koski isänn. Paavo Viljanderia vastaan ajettua kannetta Pukinmäen korttelin n:o 37026 tontin n:o 1 n. 243 m^2:n suuruisen osan lunastamiseksi kaupungille, mikäli Viljander omasta puolestaan haki em. päätökseen muutosta, mutta muussa tapauksessa kaupungin-

hallitus päätti tyytyä ko. päätökseen (21.2. 595 §).

Torsten ja Rainer Lindberg valittivat kiinteistölautakunnan 1.2. tekemästä päätöksestä, joka koski katualueen haltuunottoa Tapaninkylän tilasta P 297 RN:o 9[60]. Kaupunginhallitus hylkäsi valituksen (20.11. 3256 §).

Vesialueen käyttö. Eräiden Vuosaaressa sijaitsevien tilojen omistajana ja siten samassa kylässä sijaitsevan, jo osittain puretun rauhoituspiirin käsittävän vesialueen osakastilallisena kaupunki antoi suostumuksensa siihen, että Valmet Oy:lle saatiin kaupunkia enempää kuulematta myöntää vesilain mukainen pysyvä käyttöoikeus rauhoituspiirin puretulla osalla olevan alueen käyttämiseen niin, että sille voitiin siirtää yhtiön telakka-alueelta poistettua maata (24.1. 285 §).

Aluevaihdot. Yleisjaosto päätti asettaa työryhmän neuvottelemaan opetusministeriön edustajien kanssa Helsingin Yliopiston matemaattis-luonnontieteellisen osaston alueellisen sijoittamisen suunnitelmavaihtoehtoja koskevista aluevaihtokysymyksistä sekä näihin liittyvistä kustannusvertailuista ja määrätä työryhmän jäseniksi virastopääll. Pentti Lehdon, osastopääll. Kalevi Korhosen ja asemakaava-arkkit. Pirkko Vitikaisen sekä sihteeriksi apul.osastopääll. Kurt Schreiberin (yjsto 8.11. 6881 §).

Kunnallisten rajantarkistusten ja aluesiirtojen tutkiminen. Kaupunginhallitus nimesi 21.6.1971 rahoitusjoht. Erkki Linturin ja apul.osastopääll. Kurt Schreiberin arviomiehiksi inventoimaan ja arvioimaan selvitysmiehen ehdottamilla liitosalueilla olevaa omaisuutta sekä yhdessä vastaanottavan tai luovuttavan kunnan arviomiehen tai arviomiesten kanssa tekemään alustavan ehdotuksen kuntien välisestä taloudellisten olojen tasoittamisesta. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi arviomiesten ilmoituksen heille annetun tehtävän suorittamisesta. Arviomiehet olivat yksimielisiä Sipoon kunnan ja Vantaan kauppalan arviomiesten kanssa tehdystä alustavasta ehdotuksesta. Espoon kaupungin osalta apul.osastopääll. Schreiber piti sovittua kokonaiskorvausta liian korkeana. Ehdotukset olivat alustavia ja tarkoitettu selvitysmiehen työn pohjaksi. Selvitysmiehen ehdotus tulee aikanaan kuntien valtuustojen käsittelyyn lausuntoa varten (10.4. 1082 §, v:n 1971 kert. s. 270).

Sisäasiainministeriön asettama selvitysmies toim.joht. L. O. Johanson oli 24.5.1971 jättänyt ehdotuksensa Helsingin kaupungin ja sen naapurikuntien kunnallisen jaoituksen tarkistamisesta sekä siihen liittyvän ko. kuntia koskevia tietoja ja tulevaisuuden suunnitelmia sisältävän selvityksen. Lisäksi hän oli 25.4.1972 jättänyt ministeriölle ko. kuntien välisiä taloudellisia välienselvittelyjä koskevan ehdotuksensa. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoituksen Helsingin kaupungin ja sen naapurikuntien välisiä aluejärjestelyjä koskevan selvitystehtävän päättymisestä (2.5. 1278 §, v:n 1970 kert. s. 269).

Kaupunginhallitus merkitsi edelleen tiedoksi selvityksen ilmoituksen julkaisemisesta 12.12. sanomalehdissä pääkaupunkiseudun alueliitoskysymyksen johdosta ja hyväksyi kaupunginkanslian toimenpiteen ilmoituksen laatimisesta ja julkaisemisesta sekä oikeutti kaupunginkanslian hyväksymään tästä aiheutuneet laskut (11.12. 3474 §).

Pakkolunastukset. Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääninhallituksen päätökseen, joka koski kauppias Anna Lemströmin Malmilla omistamien eräiden katualueiden lunastamista kaupungille ja myönsi kiinteistöviraston käytettäväksi 83 048 mk pakkolunastuskorvauksen suorittamista varten (21.2. 596 §, 17.4. 1167 §, v:n 1971 Kunn.kert. s. 271).

Maistraatin luovutettua päätöksellään Konalan korttelissa n:o 32005 sijaitsevan tontin n:o 16 kohdalla olevan Äestäjäntie-nimisen kadun yleiseen käyttöön, kontt.pääll. Kaarlo Mansner valitti päätöksestä sillä perusteella, että tontin omistajaksi oli merkitty toinen henkilö. Koska tieto katselmuksesta oli toimitettu tälle henkilölle eikä valittajalle, oli

katselmus toimitettu virheellisesti. Lääninhallitus katsoi, ettei ko. tontin kohdalla olevaa kadunosaa olisi tullut luovuttaa yleiseen käyttöön ja kumosi maistraatin päätöksen tältä osin. Valittajalle ei myönnetty oikeutta saada korvausta oikeudenkäyntikuluistaan. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen (7.2. 441 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin hakemaan muutosta raastuvanoikeuden 28.9. julistamaan päätökseen Herttoniemen kylässä olevan tilan T 25&26 K IV RN:o 176 pakkolunastuskorvausta koskevassa asiassa, mikäli vastapuoli, dipl.ins. Niilo Anttila haki osaltaan muutosta sanottuun päätökseen, mutta muussa tapauksessa kaupunginhallitus päätti tyytyä raastuvanoikeuden päätökseen (23.10. 2959 §).

Yleisjaosto hyväksyi dipl.ins. Kalevi Korhosen yht. 2 100 mk:n määräiset laskut ja varatuom. Pekka Kaarnin yht. 2 100 mk:n määräiset laskut pakkolunastuslain 60 §:n edellyttämistä toimituksista, katselmuksista ja pöytäkirjojen laatimisista (yjsto 12.7. 6231, 6232 §).

Rakennuspiirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavat rakennuspiirustukset ja kustannusarviot:

— Arkkitehtitoimisto Reino Huhtiniemi, Matti Pohjanpelto ja Kimmo Söderholmin laatimat, 13. kaupunginosan korttelin n:o 434 tontille n:o 3 rakennettavan ylioppilastalon 10.12.1971 ja 24.1., 18.5., 24.5. ja 22.6.1972 päivätyt pääpiirustukset, kustannusarvio 10 100 000 mk (18.12. 3585 §);

— Oy Arkkitehtitoimisto E.&O. Hanssonin laatimat, 12.1. päivätyt rakennuksen Nilsiänkatu 6 muutostyön pääpiirustukset, kuitenkin siten, että sauna- ja kuntotiloja ei rakenneta (17.4. 1153 §);

— Arkkitehtitoimisto Perko & Rautamäki Ky:n laatimat, Helsingin Sihteeriopiston Oulunkylän korttelin n:o 28171 tontille n:o 13 rakennettavan opistorakennuksen 16.8. ja 24.8. päivätyt pääpiirustukset, kustannusarvio 3 120 000 mk (18.9. 2575 §);

— arkkitehti Heikki Sirenin laatimat Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun 24.12.1970 päivätyt ja eräiltä osin 20.1.1972 muutetut muutospiirustukset (24.1. 283 §);

— Arkkitehtuuritoimisto Ilmo Valjakka Ky:n laatimat, As. Oy Riihitie 15:n asuinrakennuksen 3.7., 4.8., 9.8. ja 28.8. päivätyt pääpiirustukset (18.9. 2577 §);

— rakennusviraston talorakennusosaston laatimat Pakintalon entisöimistyön 2.6. päivätyt muutetut pääpiirustukset (23.10. 2936 §);

— arkkitehti Vesa Ekholmin laatimat, Pukinmäen yhteiskoulun tilapäisen koulurakennuksen I vaiheen pääpiirustukset, sekä 17.1., 24.1. ja 31.1. päivätyt ja 9.5. korjatut muutospiirustukset, kustannusarvio 1 200 000 mk (10.4. 1114 §, 12.6. 1779 §, 11.9. 2472 §).

— Arkkitehtitoimisto Ahti Korhosen laatimat, 12.5. päivätyt Herttoniemen yhteiskoulun koulurakennuksen muutospiirustukset (19.6. 1852 §);

— rakennusviraston laatimat kiinteistön Kirvesmiehenkatu 2 käyttösuunnitelman I toteuttamisvaiheen 15.6. päivätyt pääpiirustukset (26.6. 1986 §);

— arkkitehti Reijo Ailuksen laatimat Myllypuron yhteiskoulun lisärakennuksen 4.2. päivätyt piirustukset, kustannusarvio 910 000 mk (12.6. 1784 §);

— arkkitehti H. Korppi-Tommolan laatimat Puotinharjun yhteiskoulun koulurakennuksen 26.4. päivätyt muutospiirustukset (12.6. 1778 §);

— Arkkitehtitoimisto Erik Kråkströmin laatimat Botby Svenska Samskola-nimisen koulun lisärakennuksen 15.11.1971 päivätyt pääpiirustukset. Lisärakennuksen ja sen kiinteiden kalusteiden kustannusarvio vahvistettiin 3 127 250 mk:ksi (17.1. 187 §, 20.11. 3261 §);

— Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sirenin laatimat, Espoon kaupungin Otaniemeen rakennettavien opiskelija-asuntolarakennusten 11.6. ja 7.10.1971 päivätyt pääpiirustukset, rakennusten kustannusarvio 6 783 000 mk sekä

— Keskus-Sato Oy:n arkkitehtiosaston laatimat, Vantaan kauppalan Vaaralaan rakennettavien opiskelija-asuntolarakennusten A, B ja C 28.1., 7.3. ja 15.3. päivätyt muutospiirustukset, kustannusarvio 4 821 405 mk (12.6. 1777 §);
— Arkkitehtitoimisto Arto Sipinen Ky:n laatimat, Espoon Kivenlahteen rakennettavien opiskelija-asuntolarakennusten A, B ja C 21.8. päivätyt pääpiirustukset, kustannusarvio 4 340 000 mk,
— Arkkitehtitoimisto Ruokosuo & Co:n laatimat, Pasilaan rakennettavan opiskelija-asuntolarakennuksen 11.8., 28.8. ja 7.9. päivätyt pääpiirustukset, kustannusarvio 5 090 000 mk,
— Arkkitehtitoimisto Arto Sipinen Ky:n laatimat, Vantaan Koivukylään rakennettavien numeroilla 1—3 merkittyjen opiskelija-asuntolarakennusten 19.6. päivätyt pääpiirustukset, rakennusten kustannusarvio 8 677 000 mk sekä
— Arkkitehtitoimisto Ruokosuo & Co:n laatimat, Vantaan Koivukylään rakennettavien numeroilla 20 ja 21 merkittyjen opiskelija-asuntolarakennusten 30.6. päivätyt pääpiirustukset, rakennusten kustannusarvio 2 615 000 mk sekä
— Arkkitehtitoimisto Olli Parviaisen Ky:n laatimat, Espoon Suvelaan rakennettavien numeroilla 7 ja 8 merkittyjen opiskelija-asuntolarakennusten 27.5., 2.6. ja 15.6. päivätyt pääpiirustukset, rakennusten kustannusarvio 3 776 400 mk (20.11. 3257 §).

Tonttien varaaminen. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 20.4.1970 tekemäänsä päätöstä, varata Helsingin Kaukokiito Oy:lle, Ferryroad Oy:lle ja Finnexpress Oy:lle yhteisesti Pasilan maaliikennekeskuksesta motelli- ja konttoritarkoituksia varten suunnitellun alueen, lukuun ottamatta ns. huoltoasema-aluetta, palvelukeskuksen rakentamista varten 31.12.1972 saakka (14.2. 521 §).

Kaupunginhallitus päätti varata jäljempänä mainitut Itä-Pasilaan suunniteltujen kortteleiden tontit, useimmat ehdolla, että rakennukset suunnitellaan yhteistyössä Pasilan projektiryhmän kanssa, seuraavasti:
— korttelin 17018 tontilta n:o 1 Teräsbetoni Oy:lle n. 6 000 m² kerrosalaa ja Kansallissäätiölle n. 2 000 m² kerrosalaa 31.5.1973 saakka;
— korttelin n:o 17020 tontti n:o 1 Laaturakenne Oy:lle 31.5.1973 saakka ehdolla, että tontille rakennetaan liiketilaa asemakaavan sallimaan määrään asti (19.6. 1850 §, 26.6. 1946 §);
— korttelin n:o 17019 tontti n:o 1 Eläketurvakeskukselle 31.12.1972 saakka (20.3. 872 §);
— Rakennustoimisto Matti Vuorela Oy:lle ja Kirjayhtymä Oy:lle yhteisesti korttelin n:o 17022 tontti n:o 1 ehdolla, että Suutarilan kylästä luovutetaan kaupungille yht. 3 173 ha:n suuruiset tilat RN:o 1^{18} ja 1^{137} kaupungin määräämällä hinnalla, 31.12.1973 saakka;
— Hotelli- ja ravintolaopistosäätiölle, Yliopiston farmasiakunta r.y:lle ja Helsingin opiskelijaliikuntasäätiölle yhteisesti korttelin n:o 17023 tontti n:o 1 asuntolan rakentamista varten 31.12.1973 saakka;
— rautatiehallituksen sosiaalijaostolle korttelin n:o 17024 tontti n:o 1 31.12.1973 saakka ehdolla, että Radanrakentajantien varrella oleva Valtionrautateiden asuinrakennus puretaan heti ko. tontille tulevan rakennuksen valmistuttua (19.6. 1857 §);
— kortteli n:o 17025 valtiolle taideteollisen oppilaitoksen ja Suomen teatterikoulun uudisrakennusten rakentamista varten 31.12. 1973 saakka (23.5. 1553 §, 29.5. 1615 §);
— korttelin n:o 17034 tontti n:o 2 varattiin mahdollista Asuntosäästäjien kanssa tehtävää aluevaihtoa varten 31.12.1974 saakka ehdolla, että kaupunki ei ole velvollinen saattamaan tonttia rakennuskelpoiseen kuntoon, ennenkuin katsoo voivansa tämän tehdä (21.8. 2215 §);
— Osuuskunta Suomen Messuille korttelin n:o 17040 tontti n:o 1 31.12.1974 saakka (16.10. 2857 §);

— Postipankille korttelin n:o 17026 tontti n:o 1 ja korttelin n:o 17033 tontti n:o 1 niiltä osin kuin kaupunki ne omistaa, edellytyksin, että valtion ja kaupungin kesken voidaan sopia tontin osien vaihtamisesta ja kummankin tontin luovuttamisesta Postipankille, tai että mikäli valtio myy omistamansa tontin osat Postipankille, myös kaupunki myy tahi luovuttaa vaihtamalla tonttialueensa Postipankille, samoin kuin että tonteille tulevista rakennuksista voidaan varata tilaa poliisilaitokselle, sekä ehdolla, että korttelin n:o 17026 tontilta n:o 1 varataan tila mahdollista metroasemaa varten,
— Oy Yleinen Insinööritoimisto-nimiselle yhtiölle korttelin 17030 tontti n:o 1,
— Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:lle ja Akavalle yhteisesti korttelin n:o 17031 tontti n:o 1,
— Ky Palkki Oy & Co:lle ja Palkki Oy:lle korttelin n:o 17034 tontti n:o 1 pääasiallisesti Keskustapuolueen käyttöön tulevan rakennuksen rakentamista varten,
— K. W. Rytövaaran, Seppo Konttisen, F. Petterssonin ja Pekka Kuoppalan toimesta perustettavalle kiinteistöosakeyhtiölle korttelin n:o 17028 tontti n:o 1,
— Vuokra-asuntojen tuotanto ja rahoitus Oy:lle korttelin n:o 17027 tontti n:o 1 ja korttelin n:o 17035 tontti n:o 1 ehdolla, että varauksen saajan on sovittava Suomen Autoteollisuus Oy:n, Helsingin Elintarvikekauppiaat r.y:n ja Helsingin Vähittäiskauppiasyhdistyksen kanssa huoneistojen varaamisesta yhtiön ja yhdistysten osoittamille vuokralaisille, että kaupungilla on oikeus osoittaa enintään 10% huonetiloista varattavaksi työsuhdevuokra-asunnoiksi kaupungin määräämälle yhtiölle ja että korttelin n:o 17035 tontille n:o 1 tulevaan rakennukseen varataan tilat 35-paikkaista lastentarhaa ja -seimeä varten,
— Hakalle ja Valtakunnalliselle Vuokratalo-osuuskunnalle yhteisesti korttelin n:o 17029 tontti n:o 1,
— Valtakunnalliselle Vuokratalo-osuuskunnalle, Merimieseläkekassalle, Osuuspankki Yhteistuelle ja Kustannusosakeyhtiö Yhteistyölle yhteisesti korttelin n:o 17036 tontti n:o 1 ehdolla, että kaupungilla on oikeus osoittaa enintään 10% huonetiloista varattavaksi työsuhdevuokra-asunnoiksi kaupungin määräämälle yhtiölle,
— Helsingin Sato Oy:lle ja Keskus-Sato Oy:lle yhteisesti korttelin n:o 17041 tontti n:o 1 ehdolla, että tontille tulevaan rakennukseen varataan tilat 40-paikkaista lastentarhaa varten. Kaikki varaukset 31.12.1973 saakka (6.11. 3107 §, 13.11. 3181 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti varata seuraavat tontit:
— Toukolan korttelien n:ot 681 ja 682 pohjoisosasta erotettava, n. 4 000 m^2:n suuruinen alue pysyväisluonteista, n. 200 hoitopaikkaa käsittävää miesalkoholistien ensisuojaa varten (7.8. 2083 §, 14.8. 2171 §, 21.8. 2245 §, 28.8. 2333 §, 11.9. 2482 §);
— Haagan korttelin n:o 29115 yleisten rakennusten tontti n:o 1 Hoitopedagogisen Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistykselle 31.12.1974 saakka ehdolla, että vuokra-aika alkaa aikaisintaan 1.6.1973 (28.8. 2306 §);
— Danmarks Hjemmet-nimiselle säätiölle Haagan korttelin n:o 29073 asuntotontit n:o 3 ja 4 vanhusten asuintalon rakentamista varten 31.12.1973 saakka (27.11. 3331 §);
— Pohjois-Haagan korttelin n:o 29163 tontti n:o 1 Keskus-Sato Oy:lle ja Helsingin Sato Oy:lle alustavasti ilman valtion lainaa rakennettavia osaketaloja varten 31.12.1973 saakka mm. ehdolla, että varauksensaajat järjestävät pysäköinnin tontilla pihakannen alle. Samalla peruutettiin em. yhtiöiden 12.10. 1970 saamaa Konalan korttelin n:o 32062 tontin n:o 2 varaus (19.6. 1854 §, 26.6. 1945 §);
— asuntotuotantotoimikunnalle Pohjois-Haagan asemakaavaehdotuksen mukaisen korttelin n:o 29160 tontti n:o 1 sekä Kannelmäen kaava-alue 3:n asemakaavaehdotuksen mukaisen korttelin n:o 33170 tontti n:o 2 ja

korttelin n:o 33173 tontti n:o 1 31.12.1972 saakka sekä Pohjois-Haagan osayleiskaavan mukaiset korttelit n:o 9 ja 12, Kannelmäen kaava-alue 3:n kortteli n:o 33174 samoin kuin Pihlajamäen korttelin n:o 38242 tontti n:o 1 vuokra-asuntojen rakentamista varten 31.12.1973 saakka (9.10. 2792 §);

— Salpa Oy:lle 31.12.1972 saakka Kannelmäen osayleiskaavan mukainen kortteli n:o 42 valtion talokohtaisen asuntolainan turvin rakennettavien asuintalojen rakentamista varten ehdolla, että rakentajan tulee olla kaupungin hyväksymä ja että rakentaminen aloitetaan 1.9.—30.11.1972 välisenä aikana. Ehto, että 50% kortteliin tulevista asunnoista varattaisiin kaupungin vuokrataloista tuleville osakkeenmerkitsijöille poistettiin (29.5. 1608 §, 14.8. 2163 §);

— Pihlajamäen korttelin n:o 38316 tontit n:o 1 ja 3 asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Kiinteistö Oy Pyynikintie 5:lle 31.12.1972 saakka (6.3. 747 §);

— asuntotuotantotoimikunnalle Suutarilan korttelin n:o 40010 tontit n:o 1, 2 ja 3 vuokra-asuntojen rakentamista varten 31.12.1973 saakka. Em. toimikunnan varaaman korttelin n:o 29160 tontin n:o 1 varausaikaa jatkettiin myös 31.12.1973 saakka (30.10. 3021 §);

— Rakennus Oy:lle 31.12.1973 saakka Suurmetsän korttelin n:o 41119 tontti n:o 1 ehdolla, että 30% tontille tulevista asunnoista varataan kaupungin osoittamille asunnontarvitsijoille ja että rakennustyöt aloitetaan 1.9.—30.11. välisenä aikana sekä

— Valtakunnalliselle vuokratalo-osuuskunnalle samoin 31.12.1973 saakka Kontulan korttelin n:o 47034 tontti n:o 1 valtion talokohtaisen asuntolainan turvin rakennettavien vuokratalojen rakentamista varten em. ehtojen lisäksi ehdolla, että anoja luopuu 12.10. 1970 sille varatusta korttelin n:o 32063 tontista n:o 1 (23.10. 2957 §);

— Itä-Helsingin Uimahallisäätiölle Herttoniemen suunniteltuja korttelin n:o 43213 tonttia n:o 2 ja korttelin n:o 43077 tonttia n:o 1 vastaavat n. 8 000 m²:n ja n. 2 800 m²:n suuruiset alueet uimahallia ja sitä palvelevaa pysäköintialuetta varten 31.12.1973 saakka (12.6. 1774 §);

— Tammisalon korttelin n:o 44029 tontti n:o 2 Emeritus-säätiölle vanhusten palvelutalon rakentamista varten 31.12.1972 saakka (28.2. 678 §, 15.5. 1468 §);

— Myllypuron korttelin n:o 45153 tontti n:o 2 Myyntiyhdistys Puutalolle esittelytarkoituksiin ja perustettavaa asunto-osakeyhtiötä varten 31.12.1972 saakka (24.4. 1235 §);

— Mellunkylän korttelin n:o 47301 tontti n:o 2 sekä Tuomarinkylän korttelin n:o 35020 tontti n:o 4, korttelin 35027 tontti n:o 5, korttelin n:o 35060 tontti n:o 7 ja korttelin 35066 tontti n:o 1 lastentarhain lautakunnalle lastentarhatarkoituksiin 31.12.1975 saakka (14.2. 513 §);

— Valmet Oy:lle 31.12.1972 saakka asemakaavaehdotuksen mukaisen Vuosaaren korttelin n:o 54033 tontti n:o 3 yhtiön telakan henkilökunnan työsuhdevuokra-asuntojen rakentamista varten (4.4. 1027 §);

— Vuosaaren korttelin n:o 54033 suunnitellun, n. 3 000 m²:n suuruisen liikerakennuksen tontti n:o 1 kaupp. Jouko Tarvaiselle aluemyymälän rakentamista varten 31.12.1973 saakka ehdolla, että kaupunki saa koko tontin alueen omistukseensa (24.4. 1231 §).

Talin urheilupuistosta päätettiin varata Oy Bowling Ab:lle keilahallin rakentamista varten arkkitehti Kosti Kurosen 15.5. päivättyyn piirustukseen merkitty keilahallin suuruinen rakennusala sekä Helsingin Verkkopalloseuralle tennishallin ja tenniskenttien rakentamista varten suunnilleen arkkitehti Erkki Luoman laatimaan, 3.1. päivättyyn alustavaan ohjelmaluonnokseen merkittyä aluetta vastaava alue, molemmat v:n 1974 loppuun saakka ehdolla, että alueisiin voidaan tehdä maankäyttösuunnitelman tarkistuksen edellyttämiä muutoksia (26.6. 1906 §).

Alueen varaaminen ammattikurssikeskusta varten. Työvoima- ja ammattikasvatusviranomaisten suunnitelmien mukaan pääkaupun-

kiseudulle on perustettava 1 200 oppilaan kurssikeskusverkosto. Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta ehdotti, että seudulle perustettaisiin kolme 400 oppilaan kurssikeskusta, joista yksi voisi sijaita Helsingissä, yksi Espoossa tai Kauniaisissa ja yksi Vantaalla. Yhteistyötoimikunta esitti jäsenkunnilleen, että nämä osoittaisivat alueeltaan kurssikeskukselle sopivan sijoituspaikan, joka korvauksetta luovutettaisiin kurssikeskusten käyttöön. Kaupunginhallitus päätti, ottamatta siinä vaiheessa kantaa alueen mahdollisen luovutuksen muotoon ja luovutusehtoihin, ilmoittaa yhteistyötoimikunnalle kiinteistölautakunnan lausunnon mukaisen periaatteellisen kannanoton. Lautakunta katsoi, että Suurmetsän korttelin n:o 41118 yleisen rakennuksen tontti n:o 9 sekä korttelin n:o 41123 yleisen rakennuksen tontti n:o 6 soveltuvat ammattikurssikeskuksen paikaksi (21.2. 588 §).

Kaupunginhallitus päätti jatkaa seuraavien tonttien varausaikaa 31.12.1972 saakka:
— Finnexpress Oy:n ja Ferryroad Oy:n Pasilan maaliikennekeskuksesta tavaraterminaalin rakentamista varten varaamat rakennuspaikat (3.1. 68§);
— pääkaupungin karjalaisyhdistyksille, karjalaisille ylioppilasosakunnille, karjalaisille säätiöille ja Karjalan Liitolle varattu Käpylän korttelin n:o 828 tontti n:o 1 (10.1. 140 §);
— Osuusliike Elannolle varattu Maunulan korttelin n:o 28211 tontti n:o 1 (10.1. 139 §);
— Vuokra-asuntojen tuotanto ja rahoitus Oy:lle (Vatrolle) varattu Patolan korttelin n:o 28305 tontti n:o 2 (6.3. 750 §);
— Laaturakenne Oy:lle varattu Patolan korttelin n:o 28307 tontti n:o 2 (27.3. 942 §, 8.5. 1373 §);
— Keskus-Sato Oy:n varaama Pakilan korttelin n:o 34094 tontti n:o 5 ehdolla, että tontille rakennetaan sellainen rivitalo, josta asukkaat voivat saada omistusasunnon asuntohallituksen vahvistamin hintapäätöksin ja josta ainakin kaksi asuntoa luovutetaan romaaniperheille sosiaalihallituksen myöntämien perhekohtaisten avustusten turvin (6.3. 751 §);
— Vanhainkotiyhdistys Betanialle Pihlajamäestä varattu tontti siten, että varaus koskee korttelin n:o 38039 tontin n:o 1 sijasta kaupunkisuunnitteluosaston asemakaavaosaston piirroksen n:o 6713 mukaista korttelin n:o 38053 tonttia n:o 1 (12.6. 1775 §);
— Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle Konalan pohjoisosan alueelta varatut kaksi tonttia (6.3. 749 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra- ym. nautintaoikeuttakoskevat asiat

Maanvuokrasopimusten vuokramaksujen sitominen indeksiin. Kaupunginhallitus päätti pyytää Suomen Kaupunkiliittoa kiirehtimään sellaisen lainmuutoksen aikaansaamista, jolla aikana 10.4.1968—31.12.1970 tehtyjen maanvuokrasopimusten, joihin on sovellettava maanvuokralain 5 luvun säännöksiä ja joissa on irtisanomisehto vuokra-alueen rakentamisvelvollisuuden laiminlyömisen varalta, vuokramaksu voidaan sitoa indeksiin (28.8. 2312 §).

Huoneistojen ym. vuokraaminen. Psykiatrisen huoltotoimiston käyttöön päätettiin vuokrata Helsingin Työväenyhdistykseltä Keuruuntien- Sturenkadun- Vanajantien kulmaukseen rakennettavan talon III kerroksessa sijaitsevat 154 m²:n suuruiset huonetilat käteisellä maksettavasta kuukausivuokrasta, joka on 18 mk/m² (21.8. 2246 §, 4.9. 2419 §).

Kaupunginkanslian käyttöön päätettiin edelleen vuokrata ajaksi 1.1.—31.12.1973 seuraavat autotallit tai autopaikat:
— Kiinteistö Oy Sammatintie 10:ltä autotalli, vuokra 60 mk/kk,
— Helsingin Kansanasunnot Oy:ltä talosta Osmontie 35 autotalli, vuokra 54 mk/kk,
— Asunto Oy Säästökalliolta talosta Svinhufvudintie 13 autopaikka autohallissa vuokra 50 mk/kk (yjsto 5:12. 7033 §).

Alueiden vuokraaminen kaupungille. Kaupunginhallitus päätti pyytää valtiota vuokraamaan kaupungille Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevasta tilasta Malmgård RN:o 49 kaksi määräalaa, pinta-alaltaan n. 39 580 m². Vuokra-aika alkaa 1.7.1972 ja jatkuu toistaiseksi, kunnes aluetta koskeva aluevaihto on toteutunut, kuitenkin enintään 30.9.1996 saakka. Kaupunki suorittaa alueista vuokraa 100 mk rakennettavalta huoneyksiköltä, kuitenkin vähintäin 91 714 mk vuodessa 31.12. 1972 asti. Tämän jälkeen on vuotuinen vuokra riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 43.48 mk/huoneyksikkö kuitenkin vähintään 39 875 mk vuodessa ja perusindeksinä lukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet.

Edelleen kaupunginhallitus pyysi Helsingin Yliopistoa vuokraamaan Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevasta tilasta Mikonmäki RN:o 10 pinta-alaltaan n. 1 379 m²:n suuruisen määräalan, jonka muodostaa yliopiston omistama osa Kannelmäen asemakaavaehdotuksen n:o 6754 mukaisesta korttelin n:o 33178 tontista n:o 1. Vuokra-aika alkaa 1.7.1972 ja jatkuu toistaiseksi, kunnes alue siirtyy kaupungin omistukseen, kuitenkin kauintaan 31.12.2035 saakka. Alueesta suoritetaan vuokraa 5.91 mk rakennettavalta kerrosneliömetriltä, kuitenkin vähintään 11 311 mk vuodessa 31.12.1972 asti. Tämän jälkeen on vuotuinen vuokra riippuvainen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 2.46 mk/kerrosneliömetri kuitenkin vähintään 4 713 mk vuodessa ja perusindeksinä lukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet.

Molempien alueiden vuokrasopimuksissa on lisäksi seuraavat ehdot:

— kaupungilla on oikeus edelleen vuokrata alue kolmannelle;
— kaupungilla tai kaupungin oikeuttamalla on oikeus hakea poikkeuslupa ja rakennuslupa alueelle rakennettaville rakennuksille välittömästi yliopiston hyväksyttyä tämän sopimuksen;
— vuokratulle alueelle saa rakentaa ainoastaan valtion asuntolainoittamia rakennuksia;
— sopimus purkautuu, jos vuokratulla alueella ei ole 31.12.1973 mennessä aloitettu rakennustöitä (15.5. 1470 §).

Vuokra-alueiden järjestelytoimitusten aiheuttamat toimenpiteet. Kaupunginhallitus päätti tyytyä toimitusmiesten antamiin päätöksiin, joilla oli määrätty vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa annetun lain mukaisiin järjestelytoimituksiin n:ot 70679—70683, 70685—70689, 70743, 74734, 82109—82112, 82115—82117 kuuluvien eräiden 16., 17., 22., 23., 24., 25., 26., 28., 33., 43., 46. ja 49. kaupunginosien tonttien vuosivuokrat ja muut vuokraehdot, lunastushinnat ja korvaukset. Kaupunginhallitus ilmoitti tyytymättömyyttä järjestelytoimituksessa n:o 82112 vuokramiehen Gunhild Nylundin vuokrasuhteen järjestettäväksi ottamisesta annettuun päätökseen ja päätti saattaa asian tältä osin maaoikeuden tutkittavaksi (24.1. 284 §, 6.3. 758 §, 27.3. 951 §, 2.5. 1302 §, 8.5. 1383 §, 23.5. 1545 §, 25.9. 2651 §, 23.10. 2947 §, 12.6. 1783 §).

Merkittiin tiedoksi, että järjestelytoimituksiin n:o 70683, 70725, 70732, 75380, 78399, 79179, 82109, 82110, 82116, 82117, 83146, 83193—83195, 100001, 100055, 100164, ja 100171 kuuluvien eräiden 17., 22., 23., 24., 25., 26., 28., 29., 33., 43. ja 46. kaupunginosien vuokratonttien vuosivuokria ja muita vuokraehtoja koskevat toimitusmiesten päätökset olivat saaneet lainvoiman (31.1. 355 §, 8.5. 1377 §; 26.6. 1937 §, 18.9. 2571 §, 30.10. 3023 §, 4.12. 3420 §, 18.12. 3569 §).

Kaupunginhallitus päätti valittaa Turun maanjako-oikeuden 20.12.1971 antamista järjestelytoimituksia n:o 70739 ja 75380 koske-

vista päätöksistä korkeimpaan oikeuteen siltä osin kuin maanjako-oikeus on korottanut kaupungin maksettavaksi määrättyjä lunastushintoja (31.1. 363 §).

Turun maaoikeuden istunnon kuulutuskustannuksista sanomalehdessä suoritettiin Uudenmaan lääninkonttorille 99 mk (yjsto 20.12. 7137 §).

Kaupunginhallitus päätti, että vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa annetun lain 51 §:n tarkoittamina uskottuina miehinä vuokra-alueiden järjestelytoimituksiin osallistuville maatalouslautakunnan jäsenille ja varajäsenille saatiin maksaa 1.7. alkaen 12 mk tunnilta vähennettynä valtion maksamalla päivärahalla edellyttäen, että palkkiolaskelmat toimitetaan kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksyttäviksi komiteamenoihin varatusta määrärahasta maksettaviksi (26.6. 1942 §).

Vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa uskottuina miehinä olleille kahdelle maatalouslautakunnan jäsenelle päätettiin suorittaa palkkiona yht. 1 340 mk (yjsto 5.1. 5026 §, 25.7. 6308 §, 25.10. 6799 §).

Tonttien ym. vuokraaminen. Kaupunginhallitus päätti lähettää öljy-yhtiöiltä saamansa, huolto- ja jakeluasematonttien luovutusmääräysten tarkistamista koskevan kirjeen kiinteistölautakunnalle ko. tonttien vuokrauksessa soveltuvin osin huomioon otettavaksi (10.4. 1084 §).

Konserttitalon rakennustoimikunnan määräämälle urakoitsijalle päätettiin vuokrata n. 1 600 m²:n suuruinen osa Finlandia-talon lisärakennuksen ja Karamzininkadun välisestä pysäköintialueesta työmaa-aikaiseksi varastoalueeksi. Alueen vuokra on 800 mk/kk. Vuokraajan on kunnostettava tarvittava lisäpysäköintialue kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston osoittamaan paikkaan ja sen määräämällä tavalla. Vuokrakauden päättyessä on vuokraajan siistittävä ja kunnostettava käytössään ollut alue rakennusviraston katurakennusosaston hyväksymään kuntoon (13.11. 3179 §).

Oy Renlund Ab:lle päätettiin vuokrata 20. kaupunginosassa sijaitsevasta yleisestä alueesta SZ¹ kaksi yht. 7 400 m²:n suuruista aluetta kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 16658/NA 52 mukaisesti varastoimistarkoituksiin ajaksi 1.7.1972—30.6.1982. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosineljänneksittäin on maksettava rahatoimistoon, on 31.3.1973 saakka 53 280 mk, mutta 1.4.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 22 200 mk vuodelta ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet. Siirto-oikeutta ja vuokra-alueen yksityiskohtaista käyttöoikeutta koskevien vuokraehtojen lisäksi noudatetaan soveltuvin osin kaupungin tavanomaisia teollisuus tonttien vuokraehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti määräämiä lisäehtoja.

Samalla siirrettiin ko. alue satamalautakunnan hallinnosta kiinteistölautakunnan hallintoon 18 500 mk:n suuruisesta pääomaarvosta (26.6. 1898 §).

Helsingin Kristilliselle Työväenyhdistykselle päätettiin vuokrata 25. kaupunginosan korttelin n:o 868 tontti n:o 19 ajaksi 2.6.1972—2.6.1982. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain kesäkuun kuluessa on maksettava rahatoimistoon, on 31.12.1973 saakka 2 604 mk. 1.1.1974 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 1 041 mk vuodelta ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin 1.6.1972 päättyneen vuokrasopimuksen ehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti määräämiä lisäehtoja (27.11. 3327 §).

Oy Esso Ab:lle päätettiin vuokrata jakeluasema-alueeksi Nuijamiestentien varrella

Haagan ammattikoulua vastapäätä sijaitseva n. 1 300 m²:n suuruinen alue, jonka rajat kiinteistövirasto tarkemmin määrää, ajaksi 1.3.1972—31.12.1972, jonka jälkeen vuokra-aika jatkuu kolmen kuukauden irtisanomisajoin. Vuosivuokra oli 31.12.1972 saakka 17 000 mk ja 1.1.1973 alkaen 18 000 mk. Öljytuotteiden leviäminen maaperään on estettävä vesilaitoksen toimesta hyväksyttävän suunnitelman mukaisesti sekä ajo alueelle ja sieltä pois on järjestettävä kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston toimesta hyväksyttävän suunnitelman mukaisesti. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin tavanomaisia huolto- ja jakeluasema-alueiden vuokrausehtoja (21.2. 591 §).

Oy Esso Ab:lle päätettiin vuokrata myös Puotinharjusta Vanhanlinnantien varrelta kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksesta n:o 6863 ilmenevää n. 3 000 m²:n suuruista aluetta vastaava alue ajaksi 1.12.1972—31.12.1989. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosineljänneksittäin on maksettava rahatoimistoon, on 31.3.1974 saakka 28 000 mk, mutta 1.4.1974 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 11 200 mk vuodelta ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet. Vuokrasta peritään vuokrauspäätöksen tekemisestä alkaen puolet siihen saakka, kunnes asema otetaan käyttöön, kuitenkin kauintaan yhden vuoden ajalta. Tämän jälkeen vuokra peritään täysimääräisenä.

Muut vuokraehdot koskevat mm. vuokraoikeuden siirtoa, rakentamista, rakennuksien, katuosuuksien ym. kunnossapitoa, yleisön käyttöön tarkoitetun käymälän rakentamista, ympärivuorokautista päivystystä, kaupungin opaskartan esilläpitoa, mainosten asettamista sekä keskioluen tarjoilukieltoa. Lisäksi yhtiö suostuu korvauksetta luopumaan vuokraoikeudestaan Kulosaaressa olevaan n. 1 800 m²:n suuruiseen huoltoasema-alueeseen siten, että vuokra-aika päättyy viimeistään 1.12.1972. Mikäli vuokramies rikkoo vuokrasopimuksen ehtoja, on hänen suoritettava kaupungille kiinteistölautakunnan kulloinkin määräämä, enintään 10 000 mk:n suuruinen sopimussakko. Kuitenkin on kiinteistölautakunnalla maanvuokralaissa säädetyissä tapauksissa oikeus heti irtisanoa vuokrasopimus.

Edelleen Oy Esso Ab:lle päätettiin vuokrata jakeluasema-alueeksi Kumpulasta, Kustaa Vaasan tien ja Intiankadun risteyksen pohjoispuolelta n. 3 500 m²:n suuruinen alue ajaksi 1.12.1972—31.12.1977. Vuosivuokra on 31.12.1974 saakka 16 000 mk ja 1.1.1975 alkaen 20 000 mk. Vuokrasta peritään vuokrauspäätöksen tekemisestä alkaen puolet siihen saakka, kunnes asema otetaan käyttöön, kuitenkin kauintaan puolen vuoden ajalta. Alueelle on sijoitettava vähintään neljä jakelulaitetta. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin em. Puotinharjun huoltoasema-alueen vuokrausehtoja sekä huoltoasematonttien yleisiä luovutusehtoja ja kiinteistölautakunnan mahdollisesti määräämiä lisäehtoja (21.8. 2225 §, 28.8. 2316 §, 4.9. 2402 §, 9.10. 2800 §, 20.11. 3271 §).

Oy Shell Ab:lle päätettiin vuokrata Laajasalon öljyvarastoalueelle rakennettavan kalliosäiliövaraston rakentamisen yhteydessä murskattavan sepelin varastoimista varten enintään 5.8 ha:n suuruinen alue Ison Sarvaston täytemaa-alueelta Laajasalossa enintään 5 000 m² Koirasaarentien ja ko. yhtiön vuokra-alueen väliseltä alueelta mm. seuraavin ehdoin:

— kiinteistöviraston tonttiosasto osoittaa alueiden rajat, määrää vuokrakauden alkamisajankohdan ja vuokra-alueen suuruuden;
— vuokrakausi jatkuu kuuden kuukauden irtisanomisajoin, kuitenkin siten, että Ison Sarvaston alueen on oltava tyhjennettynä viimeistään 31.12.1975;
— vuotuisena vuokrana peritään 0.15 mk/m² vuosineljänneksittäin etukäteen;

— yhtiö sitoutuu vastaamaan kaikista vahingoista, joita alueiden käyttämisestä sanottuun tarkoitukseen mahdollisesti aiheutuu sekä huolehtiman siitä, ettei varastoimisesta ja kuljetuksesta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle tai liikenteelle;
— kuljetukset on johdettava reittiä Koirasaarentie- Laajasalontie- Jollaksentie;
— alueet on tyhjennettävä ja tasattava vuokrasopimuksen päättymiseen mennessä tonttiosaston hyväksymään kuntoon 10 000 mk:n sopimussakon uhalla ja lisäksi ehdolla, että vuokrakauden päättyessä paikalle jäänyt murske siirtyy korvauksetta kaupungin omistukseen (4.9. 2398 §, 11.9. 2474 §).

Kaupunginhallitus päätti, etteivät Oy Union-Öljy Ab:n anomus Munkkivuoren kortteli n:o 30119 tonttien n:o 1 ja 2 vuokraraamisesta jakeluasemaa varten, Suomen BP Oy:n anomukset huoltoasema-alueen osoittamisesta koulutustarkoitukseen sekä tilapäisen jakeluasema-alueen vuokraamisesta Kruununhaasta, eivätkä Oy Gulf Oil Ab:n anomukset Jakomäen korttelin n:o 41220 huoltoasematontin n:o 1 vuokraamisesta ja Kampin korttelin n:o 69 a tontin n:o 12 vuokraamisesta pysäköinti- ja jakeluasema-alueeksi antanut aihetta toimenpiteisiin (18.12. 3578 §).

Kiinteistö Oy Jäänmurtaja oikeutettiin käyttämään Haagan korttelin n:o 29051 tontilla n:o 5 suoritettavissa rakennustöissä muuta kuin helsinkiläistä työvoimaa ko. tontia koskevassa vuokrasopimuksessa edellytettyä enemmän (yjsto 17.5. 5905 §).

Invalidiliitto r.y. oikeutettiin alkamaan rakennustyöt 1.7. sille vuokratulla Koskelan korttelin n:o 26973 tontilla n:o 2 (12.6. 1771 §).

Kiinteistölautakunta oli 2.6.1970 päättänyt vuokrata Oy Wärtsilä Ab:lle Arabian tehtaiden henkilökunnan ja asiakkaiden autojen pysäköintiä varten n. 2 300 m²:n suuruisen alueen tehtaiden ja kortt:n n:o 905 välissä olevasta kunnostamattomasta puistoalueesta. Asunto Oy Arabianmäen omistaman talon asukkaat valittivat päätöksestä, kaupunginhallituksen hylättyä heidän valituksensa, edelleen lääninhallitukseen. Lääninhallitukselle annetussa selvityksessä kiinteistölautakunta totesi, että aluetta oli jo pitkän aikaa käytetty paikoitusalueena, mutta kun se nyt oli yhtiön toimesta kunnostettu, se oli ulkonaisesti paremman näköinen. Yhtiö valvoi myös, ettei autoja pysäköity puistoalueen muihin osiin. Vanhojen asuinrakennusten vuoksi ei aluetta voitu vielä kunnostaa puistoksi. Lautakunta esitti, ettei valitus antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle lautakunnan lausuntoon perustuvan selityksen (14.2. 514 §).

Lääninhallitus antoi päätöksen varat. Erkki Aalto-Setälän valitukseen tontin vuokraraamista Suomen Kaupunkiliitolle koskevassa asiassa. Lääninhallitus totesi, että koska koulutuskeskuksen yhteyteen on suunniteltu myös Helsingin kaupungin, eli Kaupunkiliiton suurimman jäsenkunnan omaa koulutustoimintaa, on tontin luovuttaminen Kaupunkiliitolle koulutuskeskuksen rakennuspaikaksi näin ollen katsottava sellaiseksi kunnan yhteiseksi asiaksi, jota tarkoitetaan kunnallislain 4 §:ssä. Kun tontista maksettavan vuokran ei ole näytetty olevan epäsuhteessa vastaavanlaisista tonteista yleensä perittävään vuokraan ja kaupungin edun on katsottava siitä huolimatta, että vuokra jätetään määrätyltä ajalta perimättä, tulevan turvatuksi kaupungin ja Kaupunkiliiton kesken tehtävällä eri sopimuksella huonetilojen käyttämisestä kaupungin tarkoituksiin, lääninhallitus katsoi, ettei valtuusto ollut mennyt toimivaltaansa ulommaksi ja hylkäsi valituksen (24.1. 280 §, v:n 1971 kert. s. 68).

Rak.mest. Aulis Rautkylä ja Rakennuskylä Oy valittivat kiinteistölautakunnan 18.7. Malmin korttelin n:o 38093 tontin n:o 9 vuokraamista koskevasta päätöksestä. Kaupunginhallitus päätti kunnallislain 175 ja 179 §:n nojalla hylätä valituksen (13.11. 3177 §).

Vuokrasopimusten jatkaminen. Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan pidentämään C-messuhallin alueen vuokra-aikaa 1.1.1973 lukien 31.12.1975 saakka 8 640 mk:n suuruisesta kiinteästä vuokrasta kolmelta käyttökuukaudelta entisillä ehdoilla, kuitenkin siten, että hallirakennus on poistettava osuuskunnan toimesta paikaltaan jo ennen vuokra-ajan päättymistä, mikäli siellä tapahtuvan messutoiminnan siirtäminen uudelle messualueelle voi tapahtua ennen 31.12.1975 (2.10. 2710 §).

Käpylän korttelin n:o 868 asuntotontin n:o 11 vuokrasopimusta päätettiin jatkaa ajaksi 1.6.1972—31.5.1982 muutoin entisillä ehdoilla paitsi, että vuokramaksu on 31.12. 1973 saakka 2 054 mk ja riippuu 1.1.1974 alkaen virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 821 mk vuodelta ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena kulloinkin huomioon puolet (4.9. 2395 §).

Liikk.harj. Artturi Jaalalle vuokratun Suutarilan kylän tilan Tehdasalue RN:o 277 n. 1 900 m²:n suuruisen määräalan vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 31.12.1982 saakka entisin ehdoin ja siten, että indeksiehtoa sovelletaan eräiden pitkäaikaisten sopimusten tarkistamisesta 14.5.1971 annetun lain mukaisesti (4.9. 2396 §).

Eräät Meilahden alueen vuokramiehet pyysivät, että kaupunki vuokraisi tontit heille vielä kymmeneksi vuodeksi, jotta vuokramiehet pystyisivät paremmin kunnostamaan ja maalaamaan rakennuksensa. Kiinteistölautakunta totesi, että v. 1955 vahvistetun asemakaavan mukaan alue on varattu puistoalueeksi, jolle saadaan rakentaa yleisiä rakennuksia, kerrosalaltaan yht. 40 000 m², asemakaavakartalle merkityille paikoille. Koska osa näistä rakennuksia varten varatuista alueista tarvitaan lähitulevaisuudessa kaupungin erilaisia yleisiä tarkoituksia varten, kiinteistölautakunta katsoi, ettei yleiseen 10 vuoden vuokra-ajan pidennykseen voitu kaupungin puolelta suostua, vaan kussakin tapauksessa erikseen voidaan ottaa harkittavaksi kysymys siitä, kuinka kauan vuokrasuhde voi jatkua vaikeuttamatta kaupungin vastaisten suunnitelmien toteuttamista (9.10. 2794 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä Oy Nylund & Rahikainen Ab -nimisen yhtiön valituksen kiinteistölautakunnan 19.6.1967 tekemästä päätöksestä, joka koski yhtiölle vuokratun Vallilan korttelin n:o 532 tontin n:o 20 vuokra-ajan jatkamista (26.6. 1898 §).

Vuokria koskevat asiat. Kiinteistölautakunnan käytettäväksi myönnettiin 1 867 mk valtion ja kaupungin tekemän maanvuokrasopimuksen mukaisen vuokramaksun suorittamista varten Pihlajiston korttelin n:o 38305 tontin n:o 1 osasta ja Aulangontie-nimisestä katualueesta ajalta 1.10.—26.11.1971 (yjsto 5.1. 5031 §).

Oy Esso Ab:n ja Oy Shell Ab:n valitettua yleisjaoston 22.12.1971 tekemistä, yhtiöiden linja-autoasemalla ylläpitämien huoltoasemien tontin vuokrien alentamista koskevista päätöksistä, yleisjaosto päätti antaa lääninhallitukselle kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen (yjsto 22.3. 5540 §).

Asunto Oy Hämeentie 67, jolla on vuokralla 21. kaupunginosan korttelin n:o 650 tontti n:o 67, oli pyytänyt oikeuskansleria tutkimaan, miksei kiinteistölautakunta ollut puuttunut tontinvuokran tarkistukseen. Viimeinen korotus, joka oli kaupungin ilmoituksen mukaan mahdollinen valtalaista huolimatta, oli nostanut vuokran 12 800 mk:aan. Alueen tonttien vuokrat olivat erittäin epätasaiset, mm. Hauhontiellä olevien kiinteistöjen tonttien vuokrat olivat aivan nimellisiä.

Kiinteistölautakunta totesi lausunnossaan mm., että vuokria ei voitu siinä vaiheessa tasoittaa muulla tavoin kuin alentamalla niitä, koska kaupunki ei voinut korottaa muiden tonttien vuokria yksipuolisesti. Vuokrien alentamiseen taas ei ollut perusteltua ai-

hetta, koska korkeimmatkin kaupungin perimät maanvuokrat ko. alueella olivat kohtuullisia, eivätkä ylittäneet muilla vastaavilla alueilla perittyjä maanvuokria. Asunto Oy Hämeentie 67:n hallitseman tontin ja sen naapuritonttien vuokra-ajat päättyvät v. 2015 ja Hauhontien tonttien v. 1999.

Edelleen lautakunta totesi, että ko. vuokrankorotus perustui ennen ns. vakauttamislain voimaantuloa eli ennen 10.4.1968 tapahtuneeseen indeksin muutokseen. Tarkistus oli Suomen Kaupunkiliiton toimiston suosituksen mukainen, eikä hintavalvontaviranomaisilla ollut huomauttamista tarkistuksen johdosta.

Kaupunginhallitus päätti antaa apulaisoikeuskanslerille lautakunnan esityksen mukaisen lausunnon (8.5. 1379 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin palauttamaan Kalevi ja Verna Salomaalta Pitäjänmäen tontista n:o 3 korttelissa n:o 46126 v:lta 1971 liikaa peritty vuokra 2 013 mk (yjsto 28.6. 6142§).

Yleisjaosto päätti, ettei Asunto-Oy Rudolfintie 13:lta kohtuussyistä peritä viivästyskorkoa v:n 1972 vuokran 15 000 mk:n suuruisen erän osalta ajalta 1.7.—18.7. (yjsto 30.8. 6471§).

Yleisjaosto päätti myöntää kiinteistölautakunnan käytettäväksi 500 mk autotallin pito-oikeudesta suoritettujen korvausten v:lta 1970—1972 palauttamista varten lautakunnan kirjeessä n:o 1153/7.11.1972 mainituille.

Samalla yleisjaosto päätti, että eräiden vuokramiesten kanssa saadaan tehdä uusi autotallisopimus, jonka mukaan korvausta tallin pito-oikeudesta ei peritä siinä tapauksessa, että vuokramiehet edelleen tarvitsevat ko. väliaikaista autotallia (yjsto 22.11. 6963 §).

Lämpöjohtokanavien, jalankulku- ja laitetunneleiden ym. rakentaminen. Yleisjaosto myönsi jäljempänä mainituille yhtiöille ym. luvan erinäisin ehdoin rakentaa eri alueille erilaisia laitteita ja rakennelmia seuraavasti:

— rakennushallitukselle lupa työaikaisen patoseinän ja imeytyskaivon rakentamiseen katualueelle Kruununhaan korttelin n:o 2 kohdalle (yjsto 22.11. 6956 §);

— rakennushallitukselle lupa valtioneuvoston kalliosuojan ja 1. kaupunginosan korttelien n:o 1 ja 2 välisten kulkutunneliyhteyksien rakennus- ja kunnostustöiden suorittamiseen Hallituskadun, Snellmaninkadun, Kirkkokadun, Rauhankadun ja Snellmaninaukion yleisten alueiden kohdalla (yjsto 29.11. 7011 §);

— Oy Pukevalle lupa sulkulaatan rakentamiseen katualueelle 2. kaupunginosan korttelin n:o 37 tontin n:o 17 kohdalle, kertakaikkinen korvaus 400 mk (yjsto 22.11. 6955 §) sekä

— samalle yhtiölle lupa vitriinin ja portaiden kaiteen rakentamiseen Kaisaniemenkatu 5:n edustalle, vuosivuokra vitriinin pidosta 2 000 mk (yjsto 28.3. 5570 §);

— Oy Wärtsilä Ab:lle lupa jalankulku- ja laitetunnelin rakentamiseen Hylkeenpyytäjänkadun katualueelle korttelin n:o 20176 tontin n:o 15 ja korttelin n:o 20122 tontin n:o 16 välille yhtiön esittämien piirustusten n:o V 21-1054 F, V 21-1111 ja V 21-1107 mukaisesti, vuotuiskorvaus 500 mk (yjsto 20.4. 5732 §);

— rakennusvirastolle oikeus korttelin n:o 699 tontilla n:o 6 Nilsiänkadun varrella sijaitsevan talon vesilukko- ja rasvanerotuskaivon rakentamiseen 31.1. päivätyn piirustuksen mukaisesti (yjsto 22.3. 5524 §);

— Helsingin puhelinpiirin piirikonttorille lupa puhelinkaapelien siirtämiseen Nurmijärventien parantamistöiden takia (yjsto 11.10. 6707 §);

— Oy Huvilatontit -nimiselle yhtiölle lupa viesti- ja pienjännitekaapelien rakentamiseen Solnantien katualueelle, kertakaikkinen korvaus 300 mk (yjsto 5.1. 5032 §);

— Polar-rakennusosakeyhtiölle oikeus aidata 31. kaupunginosan korttelin n:o 31134 tontin n:o 13 katualue Vattuniemenkujalla siten, että Vattuniemenkuja on suljettuna

ajoneuvoliikenteeltä kauintaan 27.1.1973 saakka (yjsto 12.7. 6254 §);

— Niilo Myllärniemelle lupa yksityisen tukimuurin ja aidan säilyttämiseen Vartiokylän tilalla 2^{213} kortteliin n:o 45016 suunnitelluilla tonteilla n:o 13 ja 16 (yjsto 25.10. 6791 §);

— Kiinteistö Oy Vuosaaren lämpö -nimiselle yhtiölle lupa yksityisen lämpöjohdon rakentamiseen Punakiventien katualueelle (yjsto 17.5. 5906 §);

— Posti- ja lennätinhallitukselle lupa Helsinki—Porkkala välisen puhelinkaapelin kunnostustöiden suorittamiseen kaupungin alueella (yjsto 22.11. 6962 §);

— Vihdin Sähkö Osakeyhtiölle oikeus pienjännitejohdon rakentamiseen ja pitämiseen korvauksetta kaupungin Vihdin kunnan Tervalammen kylässä omistaman Eriksberg -nimisen tilan RN:o 3^{155} alueella anomukseen liittyvässä karttapiirroksessa osoitetussa paikassa (11.12. 3511 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä, että kaupungin ja Helsingin Puhelinyhdistyksen kesken 16.12.1937 tehdyn, puhelinkaapelien sijoittamista ja pitämistä katujen, yleisten paikkojen, istutusten ja teiden alla koskevan toimilupasopimuksen määräyksiä sovelletaan sopimuksen voimassaoloajan päätyttyäkin eli 1.7.1972 alkaen toistaiseksi, kunnes solmittava uusi sopimus on astunut voimaan, kuitenkin kauintaan 30.6.1973 saakka (19.6. 1859 §, 27.12. 3674 §).

T:mi Asfaltti- ja eristyspalvelu Taipale pyysi lupaa saada sijoittaa maanalainen sähkökaapeli Rauhankatuun Suomen Pankin ja setelipainon välille.

Teollisuuslaitosten lautakunta mainitsi, että setelipaino on liitetty suurjännitekuluttajana ja Suomen Pankin päärakennus normaalina pienjännitekuluttajana sähkölaitoksen verkkoon. Anojan tarkoituksena oli yhdistää em. kiinteistöt pienjännitekaapeleilla, jolloin Suomen Pankin pienjänniteliittymisjohdot jäisivät tarpeettomiksi. Anomus johtui pyrkimyksestä ostaa sähkö yhden mittauspisteen kautta. Sähkölaitos on yleensä suhtautunut kielteisesti kuluttajien yhteisostopyrkimyksiin, koska yhteisosto on vastoin tariffien laatimisperusteita ja vastoin voimassa olevia sähköverkon liittymisehtoja. Tästä yleisperiaatteesta on poikettu, jos kyseessä ovat olleet toisiinsa välittömästi rajoittuvat saman omistajan omistamat tontit, tai jos yhteisoston seurauksena sähkölaitoksen verkko on saatu tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen käyttöön. Erityisesti on pyritty välttämään kaksinkertaisten verkkojen muodostumista, mikä olisi seurauksena ko. tapauksessa. Lisäksi sähkölaitoksista 1928 annetun lain 2 §:n mukaan on tonttien välisen vahvavirtakaapelin asentamiselle katualueelle saatava valtuuston lupa. Lautakunta ei puoltanut luvan myöntämistä.

Kaupunginhallitus päätti, ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että anojalle lähetetään edellä oleva lausunto (18.9. 2579 §).

Torien jätehuolto. Kaupunginhallitus kehotti kiinteistövirastoa yhteistoiminnassa rakennusviraston ja terveydenhoitoviraston kanssa ja tarvittaessa virastojen edustajien muodostaman työryhmän avulla sekä poliisilaitoksen ja torikauppiaiden edustajia kuullen virastotyönä tutkimaan kysymystä torien jätteiden käsittelyssä ilmenneiden epäkohtien korjaamisesta (14.2. 499 §).

Sähköliesien asentaminen. Yleisjaosto oikeutti Myyntiyhdistys Puutalon asentamaan sähköliedet kaasuliesien asemesta Myllypuron korttelin n:o 45153 tontille n:o 2 rakennettaviin kahdeksaan rivitalohuoneistoon (yjsto 20.12. 7144 §).

Samoin myönnettiin Rakennustyöläisten Liitolle oikeus asentaa hallinnassaan olevaan huoneistoon sähköliesi kaasulieden tilalle (yjsto 2.8. 6367 §).

Vahingonkorvaukset. Asunto Oy Antti Korpintie 7:lle päätettiin myöntää 8 000 mk:n suuruinen vahingonkorvaus siitä, että yhtiölle ajaksi 1.7.1971—31.12.2035 vuokratulla Koskelan korttelin n:o 974 tontilla n:o 2 oli rakennustyöt mahdollista aloittaa vasta

15.10.1971. Samoin myönnettiin 3 944 mk vuokran palautusta ajalta 1.7.—15.10.1971 (yjsto 30.8. 6472 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi korkeimman oikeuden 2.12.1971 antamat päätökset, joiden mukaan Helsingin hovioikeuden 28.1. 1970 antamat, kaatuneen puun Seppo Alasuvannon sekä Matti ja Pirkko Talaslahden autoille aiheuttamien vahinkojen korvauksia koskevat tuomiot oli pysytetty sellaisinaan. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan kiinteistötoimen käyttövaroista varat. Risto Uotilalle sekä Matti ja Pirkko Talaslahdelle korvaukset auton vaurioitumisesta 5 700 mk 5%:n vuotuisine korkoineen 26.10.1967 lukien, käyttöhyödyn menettämisestä 500 mk, oikeudenkäyntikuluista raastuvanoikeudessa 900 mk ja korkeimmassa oikeudessa 300 mk. Samaa tiliä saatiin käyttää merkon. Seppo Alasuvannolle v. 1970 suoritetusta seuraavien korvauksien maksamisesta kaupungin kassavaroihin aiheutuneen vajauksen kattamiseen: auton vaurioituminen 1 000 mk 5 %:n vuotuisine korkoineen 26.10.1967 lukien, auton käyttöhyödyn menettäminen 112 mk ja oikeudenkäyntikulut 1 000 mk (yjsto 16.2. 5314 §, ks. v:n 1970 kert. s. 284).

Kiinteistölautakunnan hoidossa olevat maatilat ja metsätalous

Saarijärvi RN:o 2^{118} nimistä tilaa koskeva Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan metsävakuutus n:o 33161 saatiin siirtää kaupungin nimiin suorittaen jälellä oleva vakuutusmaksu 1 028 mk (yjsto 28.6. 6143 §).

Kaupungin metsään haudatun kolmen vainajan siirtämisestä Malmin hautausmaalle suoritettiin hautaustoimisto Mikko Mononen Oy:lle yht. 762 mk sekä lisäksi Entiset Punakaartilaiset r.y:lle 15 mk korvauksena asiaa koskevan lääninhallituksen pöytäkirjanotteen lunastusmaksusta (yjsto 5.1. 5022 §, 12.1. 5069 §, ks. v:n 1971 kert. s. 287).

Maanmittaustoimitukset

Eräiden yleisten alueiden mittausten vireille paneminen. Maistraatilta päätettiin pyytää kaavoitusalueiden jakolain 5. luvun mukaisia yleisen alueen mittaustoimituksia, joissa eräät 28., 34., 40. ja 42. kaupunginosien katuja jalankululle varatut alueet muodostetaan yleisiksi alueiksi (7.2. 414 §, 23.10. 2953 §, 20.11. 3263 §, 18.2. 3574 §).

Korkeimmalle oikeudelle annettiin selitykset seuraavien yleisten alueiden mittaustoimitusten johdosta tehdyistä valituksista: mittaustoimitus n:o 63197 Tammisalontien katualueella, n:o Y 714 Seppämestarintien katualueella, n:o Y 625 Pukinmäen aukion katualueella ja n:o 69232 Tapanilan Jäkäläpolun varrella (4.4. 1038 §, 29.5. 1617, 1618 §, 27.3. 953 §).

Lääninhallitukselle annettiin lausunto Jokipolku -nimisen katualueen muodostamiseksi toimitetun rajankäynti- ja mittaustoimituksen aiheuttaman kirjoituksen johdosta (11.9. 2471 §, 18.9. 2573 §).

Rakennuslain 61 §:n mukaisten kulujen ja palkkioiden suorittamiseksi Helsingin lunastustoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille myönnettiin yht. 7 428 mk muihin kiinteistömenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 12.1. 5074 §, 5.4. 5614 §, 21.6. 6112 §).

Kiinteistöins. Markku Pohjalle ja Jorma Pöyhiälle annettiin lupa suorittaa kaavoitusalueiden jakoasetuksen 15 §:n 1 momentissa ja yksityisistä teistä annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja maanmittaustoimituksia (yjsto 28.6. 6141 §, 22.11. 6961 §).

Rantamatalan ja aavan meren välisten eräiden rajojen käymistä koskeva asia. Kaupunginhallitus päätti 17.5.1971 hakea Turun maanjako-oikeudelta muutosta Lauttasaaren, Töölön, Laajasalon ja Santahaminan kylien sekä Liivasaaren rantamatalan ja aavan meren välistä rajaa sekä sanottujen kylien ja Liivasaaren yksinäistalon välisiä välirajoja vedessä koskevassa rajankäyntitoimitukses-

sa, 21.4.1971 annettuun päätökseen aavaa merta vastaan käydyn rajan osalta.

Vesihallitus ja puolustusministeriö hakivat valtion puolesta muutosta sanottuun päätökseen, vesihallitus siltä osin kuin siinä oli kysymys aavan meren ja kylien välisestä vesirajasta ja puolustusministeriö sen johdosta, että ministeriön vaatimusta oman vesialueen määräämisestä Suomenlinnan ja Vallisaaren saarille ei oltu otettu huomioon.

Turun maaoikeus ratkaisi 18.10. antamallaan päätöksellä valitukset katsoen, että Suomenlinna ja Vallisaari eivät ole Töölön kylään kuuluvia saaria vaan vanhastaan valtiolle kuuluvia kruununsaaria, joilla on oikeus omaan vesialueeseen sekä että kylien ja aavan meren välistä rajaa määrättäessä ei naapurikylän alueella sijaitsevien saarten sijainti olisi saanut vaikuttaa rajan paikkaan, vaan raja olisi pitänyt määrätä erikseen itsenäisesti kunkin kylän osalta. Maaoikeus kumosi toimitusmiesten päätöksen ja palautti asian heille uudelleen käsiteltäväksi. Samalla maaoikeus määräsi sen istunnosta aiheutuneet kulut 198 mk puoleksi valtion ja puoleksi kaupungin maksettaviksi.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto katsoi, että kysymys Suomenlinnan ja Vallisaaren kuulumisesta Töölön kylään oli ratkaisematta ja olisi tässä yhteydessä ratkaistava. Mm. prof. Kyösti Haataja oli asiantuntijalausunnossaan katsonut, että ko. saaret ovat Töölön kylään kuuluvia. Edelleen osaston käsityksen mukaan laista ei voi saada tukea sille maaoikeuden käsitykselle, että toisen kylän vesialueella olevia saaria ei tulisi ottaa lukuun em. lainpaikassa tarkoitettua selkää määriteltäessä.

Kaupunginhallitus päätti kehottaa lainopillista osastoa hakemaan korkeimmalta oikeudelta muutosta rantamatalan ja aavan meren välistä rajaa koskevaan maaoikeuden päätökseen siltä osin kuin maaoikeus oli katsonut, että Suomenlinna ja Vallisaaren saarille kuuluu oma vesialue sekä antanut määräyksen, jonka mukaan kaupungin alueella olevien kylien ja aavan meren välistä rajaa määrättäessä ei naapurikylän alueella olevien saarten sijainti saa vaikuttaa rajan paikkaan. Kaupungin maksettavaksi määrättyjen kulujen osalta kaupunginhallitus päätti tyytyä ko. päätökseen (13.11. 3178 §, ks. v:n 1971 kert. s. 288).

Kaupungin edustus eri toimituksissa. Yleisjaosto valtuutti kaup.geod. Erkki Heikkisen tai hänen määräämänsä valvomaan kaupungin etua v:n 1972 ja 1973 aikana suoritettavissa sellaisissa katselmustoimituksissa, joissa katuja luovutetaan yleiseen käyttöön sekä kaikissa maanmittaustoimituksissa sekä tontin mittausta, yleisten alueiden mittausta ja rasitteita koskevissa toimituksissa oikeuksin hyväksyä toimitukset kaupungin puolesta (yjsto 5.1. 5028, 5029 §, 27.12. 7173, 7174 §).

Asuntorakennustoiminta

Asuntotuotantotoimisto. Dipl.ins. Matti Loukolan palkaksi hyväksyttiin 4 290 mk/kk hänen hoitaessaan asuntotuotantotoimiston päällikön työsuhteista tointa (28.8. 2292 §).

Asuntotuotantotoimisto oikeutettiin suorittamaan asuntotuotantotoimikunnan ja sen teknillisen jaoston v:n 1972 I-neljänneksen kokouspalkkiot, yht. 1 892 mk (yjsto 20.4. 5708 §).

Asuntotuotantolain muuttaminen. Hallituksen esityksestä laiksi asuntotuotantolain muuttamisesta kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle rakentamisohjelmatoimikunnan esittämän mukaisen lausunnon kiinnittäen erityisesti huomiota lakiesityksessä seuraavaan:

1. peruskorjauslainoituksen soveltamisalaa tulisi laajentaa koskemaan myös asunto-osakeyhtiötaloja;

2. lainamääriä ja laina-aikoja tulisi enemmän yhdenmukaistaa siten, etteivät omakotitalot olisi epäedullisemmassa asemassa vuokrataloihin ja asunto-osaketaloihin verrattuna (5.6. 1679 §).

Eräiden asuntorakennustöiden rahoittaminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä maanhankintalain 157 a §:ssä tarkoitettujen asunto-osakeyhtiöiden yhtiöjärjestysten muuttamisen asunto-osakeyhtiöiden osakkeen lunastusoikeuden lakkaamisesta eräissä tapauksissa 27.1.1971 annetussa valtioneuvoston päätöksessä edellytetyllä tavalla ehdolla, että yhtiöt sitoutuvat velkakirjaehtojen mukaisten lyhennysten lisäksi maksamaan takaisin kaupungilta saamaansa rakennuslainaa samoja periaatteita noudattaen kuin mitä yhtiöt maksavat ylimääräisesti takaisin valtiolta saamaansa asunto-osakeyhtiölainaa.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa rahatoimistoa laatimaan ja velkakirjoihin merkitsemään kaupungin lainojen huoneistokohtaista lyhentämistä tarkoittavat lisäsitoumukset noudattaen soveltuvilta osin kaupunginhallituksen 30.11.1970 kaupungin lainoittamien Arava-asunto-osakeyhtiöiden yhtiöjärjestysten ja velkakirjaehtojen muuttamisesta tekemän päätöksen yhteydessä käytettyjä periaatteita (13.3. 793 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen aikaisempia päätöksiään, oikeuttaa asuntotuotantotoimikunnan käyttämään Kiinteistö-oy Salpausseläntie 14:n hankintakustannusten peittämiseksi yhtiölle kaupungin varoista myönnettävien lainojen rahoitukseen sekä myös ko. yhtiön rakennusaikaisena luottona seuraavat summat: v:n 1969 talousarvion tileiltä Kiinteistö-oy Rusthollarin osalta 203 500 mk ja Kiinteistö-oy Tuukkalantie 5:n osalta 1 331 897 mk; v:n 1970 talousarvion tileiltä Kiinteistö-oy Metsäpurontie 12:n osalta 368 000 mk, Kiinteistö-oy Metsäpurontie 13:n osalta 216 455 mk, Kiinteistö-oy Koivikkotie 5:n osalta 362 000 mk, Kiinteistö-oy Kontulankaari 14:n osalta 1 817 779 mk, Asunto-oy Metsäpurontie 9:n osalta 101 601 mk sekä Asunto-oy Metsäpurontie 12:n osalta 246 000 mk eli yhteensä 4 665 232 mk (4.12. 3403 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä perustettavaksi suunnitellun Kiinteistö-oy Pyynikintie 5 -nimisen yhtiön toteutettavaksi pääosaltaan osakkeenmerkitsijöiden itsensä rahoittamana Asunto-oy Pyynikintie 5:nä, jonka huoneistot varataan asunnontarvitsijoille myöhemmin määrättävällä tavalla. Yhtiön rakennusaikaiseen rahoitukseen saadaan käyttää asuntotuotantoon varattuja määrärahoja aikaisemmin vahvistetuin perustein. Asuntohallituksen kanssa käydyissä hintaneuvotteluissa alennettu rakennusten varustetaso saadaan nostaa alkuperäisen suunnitelman mukaiseksi, vaikka rakennuskustannukset näistä lisäyksistä nousevat n. 50 mk/m^2. Samalla kaupunginhallitus päätti hyväksyä yhtiön rakennuskustannusten rahoituksen: kiinnelainojen osuus on n. 25%, josta raha- ja vakuutuslaitoksilta n. 17% ja kaupungilta n. 8% sekä osakepääoma n. 75% (27.11. 3321 §).

Kaupunginhallitus myönsi kertomusvuoden talousarvion asuntorakennusmäärärahoista 25 200 000 mk ja kansakoulurakennusten suunnittelu- ja rakentamismäärärahoista valtuuston 29.11. tekemään päätökseen perustuen 1 200 000 mk asuntotuotantotoimikunnan käytettäväksi asuntorakennustoimintaa varten seuraavasti:

1. kaupungin merkitsemien osakkeiden rahoitukseen:

Kiinteistö-oy Hirsipadontie 2:n osalta 799 800 mk, Kiinteistö-oy Sähköttäjänkatu 1:n osalta 974 800 mk ja Kiinteistö-oy Pelimannintie 15:n osalta 1 589 800 mk, yht. 3 364 400 mk;

2. hankintakustannusten rahoitusta varten myönnettävien lainojen rahoitukseen:

Kiinteistö-oy Hirsipadontie 2:lle 2 775 000 mk, Kiinteistö-oy Sähköttäjänkatu 1:lle 8 135 000 mk, Kiinteistö-oy Pelimannintie 15:lle 10 189 800 mk, Asunto-oy Kirjurintie 4:lle 590 000 mk, Asunto-oy Juhana Herttuan tie 12:lle 601 000 mk ja Asunto-oy Pyynikintie 5:lle 744 800 mk, yht. 26 400 000 mk.

Toimikunta oikeutettiin käyttämään edellä mainitut varat rakennusaikaisena luottona ja

laatimaan sen jälkeen kun yhtiöiden lopulliset hankintakustannukset on vahvistettu, kaupungin puolesta velkakirjat valtuuston ja kaupunginhallituksen aikaisemmin vahvistamin kuoletus- ja korkoehdoin (18.12. 3560 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa asuntohallitukselle, että kaupunki sitoutuu huolehtimaan kaupungin varoista myönnettävien omien varojen ja ensisijaisten luottojen lisäksi myös niistä rakennusaikaisista sekä ensisijaisista luotoista, joita seuraavat perustettavat yhtiöt mahdollisesti eivät saa raha- ja vakuutuslaitoksilta: Kiinteistö-oy Hirsipadontie 2, Kiinteistö-oy Pyynikintie 5, Asunto-oy Kirjurintie 4, Asunto-oy Juhana Herttuan tie 12, Kiinteistö-oy Näyttelijäntie 15, Kiinteistö-oy Pelimannintie 15, Kiinteistö-oy Sähköttäjänkatu 1 ja Kiinteistö-oy Kasöörinkatu 2.

Sitoumus on neljän viimeksi mainitun yhtiön osalta kuitenkin voimassa ehdolla, että asuntohallitus myöntää näille yhtiöille asuntolainaa (2.5. 1289 §). Samoin päätettiin ilmoittaa asuntohallitukselle, että kaupunki tulee huolehtimaan myös Kiinteistö-oy Roihuvuorentie 3:n vastaavista lainoista (yjsto 25.7. 6317).

Asunto-oy Juhana Herttuan tie 5 -nimiselle yhtiölle päätettiin kohtuussyistä suorittaa 10 000 mk korvauksena virheellisen korkeuskiintopistemerkinnän johdosta suoritettujen lisälouhinnan, kanavalouhinnan ja pihamaalouhinnan aiheuttamista lisäkustannuksista (yjsto 12.1. 5073 §).

Asuntotuotantotoimistolle myönnettiin 4 260 mk Koskelan korttelin n:o 26976 tontin n:o 3 itäpuolella olevalla metsäalueella sijaitsevan kalliojyrkänteen aitaamista varten (yjsto 22.11. 6965 §).

Rakennuspiirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Asunto-oy Kirjurintie 4:n ja Asunto-oy Juhana Herttuan tie 12:n pääpiirustukset sekä Arkkitehtitoimisto Erkki Karvisen laatimat Kiinteistö-oy Sähköttäjänkatu 1:n 31.5. päivätyt pääpiirustukset (7.8. 2033, 2034 §, 18.9. 2539 §). Asuntotuotantotoimisto oikeutettiin aloittamaan vm. yhtiön rakennustöiden edellyttämät louhintatyöt ja käyttämään 250 000 mk asuntotuotantomäärärahoista louhintatöihin ennen kuin rakennuskohteelle oli saatu asuntohallituksen aloittamislupa ehdolla, että louhintakustannukset peritään tontin vuokraajalta, mikäli valtion asuntolainaa ei ko. kiinteistöä varten saada (4.9. 2387 §).

Asuntojen jakaminen. Asunnonjakotoimikunta oikeutettiin kuuluttamaan v:n 1971 rakennusohjelmaan kuuluvat asunnot haettaviksi ja jaettaviksi kaupunginhallituksen ja asuntohallituksen voimassa olevien asukkaiden valitsemista koskevien ohjeiden mukaisesti ja samassa yhteydessä ilmoittamaan myös erillisen hakemuksen perusteella mahdollisesti saatavissa olevista asunto-osakkeista, joihin kaupungilla on etuosto-oikeus. Tämä koski seuraavia asuntoja: Maunulassa Kiinteistö-oy Kuusikkotie 4:n 148 asuntoa ja Kiinteistö-oy Maunulantie 19:n 160 asuntoa, Koskelassa Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7:n ja 11:n 138 asuntoa, Pohjois-Haagassa Kiinteistö-oy Pakkalantien 233 asuntoa sekä Pihlajamäessä Kiinteistö-oy Salpausseläntie 14:n 267 asuntoa (3.1. 56 §).

Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin osoittamaan Oy Helsingin Kansanasunnot -nimisen yhtiön nimeämille 50 perheelle asunnot rakennusten saneerauksen ajaksi (13.3. 810 §).

Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin kiinteistölautakunnan 22.2. tekemän päätöksen mukaisten kauppaehtojen 1 kohdan edellyttämien, huoneen ja keittokomeron hallintaan oikeuttavien Asunto Oy Teuvo Pakkalantie 12 -nimisen yhtiön osakkeiden osoittamiseksi Eemil ja Aune Hoville (27.3. 939 §).

Edelleen toimikuntaa kehotettiin osoittamaan Marian sairaalan sivutoimiselle talonmiehelle Tatu Hytöselle ja Lauttasaaren yhteiskoulun keittäjälle Hilkka Aaprolle vuokra-asunnot (yjsto 31.5. 6009 §).

Samoin toimikuntaa kehotettiin varaa-

maan Pasilan korttelin n:o 17007 tontille n:o 1 suunnitellusta Kiinteistö Oy Kasöörinkatu 2:n huonetiloista n. 360—380 m² huoltotoimistoa varten (23.10. 2969 §).

Mustalaisten asunto-olojen parantaminen. Kiinteistölautakunnan esityksen perusteella kaupunginhallitus päätti kehottaa asunnonjakotoimikuntaa yhteistoiminnassa huoltoviraston ja lastensuojeluviraston kanssa sijoittamaan pääasiassa kaupungin omistamista puutaloista 10 mustalaisruokakuntaa Pihlajistoon, Maunulaan, Pohjois-Haagaan ja Koskelaan v. 1972 ja v:n 1973 alkupuoliskolla valmistuviin kaupungin uusiin vuokra-asuntoihin. Vapautuneisiin asuntoihin sijoitettaisiin ensisijaisessa asunnontarpeessa olevia mustalaisperheitä. Asunnonjakotoimikunta valitsee yhdessä huolto-, lastensuojelu- ja kiinteistöviraston kanssa mustalaisille tarkoitetut huoneistot ko. asunnoista.

Kiinteistövirastoa kehotettiin huolehtimaan 31.10. mennessä avustuksen hausta valtion v:n 1972 talousarvioon varatusta määrärahasta mustalaisten asunto-olojen parantamiseksi ko. asuntojen hankkimiseksi mustalaisperheille sekä harkitsemaan avustuksen hakua kiinteistökaupoissa kaupungille tulevien rakennusten osoittamiseksi mustalaisten asunnoiksi. Kiinteistövirastoa ja asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin edelleen jatkamaan toimenpiteitä kaupungin asuntojen osoittamiseksi mustalaisille.

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle päätettiin esittää, että se ryhtyisi toimenpiteisiin mustalaisten asuntokysymyksen järjestämiseksi pääkaupunkiseudulla pitkällä tähtäyksellä (18.9. 2527 §).

Palvelutalon rakentaminen nuorille pareille. Väestöliiton perhepoliittinen työryhmä ehdotti, että otettaisiin harkittavaksi palvelutalon tai palvelutaloryhmän rakentaminen nuorille pareille. Asuntotuotantotoimikunta kannatti työryhmän ehdotusta, mutta totesi, että ehdotettu palvelutaloratkaisu edellyttää, että talolla on välittömässä läheisyydessään riittävän suuri käyttäjäpiiri, johon kuuluu lähinnä vanhuksia, opiskelijoita ja nuoria pareja. Palvelutalojen sijoittaminen normaalille asuntoalueelle samoin kuin niihin asuntorakennuskohteisiin, joiden rakentaminen toteutetaan asuntotuotantotoimikunnan puolesta, ei toimikunnan mielestä ollut mielekästä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhtyi edelliseen lausuntoon ja totesi mm., että eräs palvelutaloihin liittyvä ongelma on se, että lasten kasvaessa näille varatut tilat jäävät kokonaan käyttämättä. Tällaista tilannetta varten tulisi talot suunnitella siten, että vapautuvat tilat voidaan joustavasti osoittaa muuhun käyttöön.

Kaupunginhallitus päätti lähettää työryhmälle edellä mainitut lausunnot (14.8. 2155 §).

Aravahuoneistojen ostamista, myymistä ym. koskevat asiat. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät v:n 1972 aikana joukon päätöksiä, jotka koskivat eräiden myytäväksi ilmoitettujen aravahuoneistojen myymistä edelleen asunnonjakotoimikunnan sopiviksi katsomille henkilöille toimikunnan määräämillä ehdoilla ja yhtiöiden lunastuslaskelmien mukaisilla hinnoilla. Mikäli huoneistot myytiin henkilöille, jotka voitiin hyväksyä kulloinkin kysymyksessä olevassa tapauksessa, kaupunki ei käyttänyt etuosto-oikeuttaan. Eräissä tapauksissa kaupunki antoi suostumuksensa huoneistojen vaihtamiseen.

Kaupunginhallituksen kehotuksesta asiamiestoimisto oli ryhtynyt v. 1967 toimenpiteisiin joht. Jaakko Leppäluodon omistamien Asunto-oy Klaavuntie 14:n osakkeiden n:o 2368—2756 lunastushinnan määräämiseksi ja osakkeiden lunastamiseksi kaupungille myytäviksi edelleen asunnonjakotoimikunnan osoittamalle ostajalle. Korkein oikeus määräsi lunastushinnaksi 31 385 mk. Leppäluodon kieltäydyttyä luovuttamasta osakkeita kaupungille, haastoi lainopillinen osasto hänet raastuvanoikeuteen. Tämä määräsi Leppäluodon luovuttamaan em. osakkeet korkeimman oikeuden määräämää lunastus-

hintaa vastaan sekä korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut 1 300 mk:lla. Leppäluodon valitettua päätöksestä, ilmoitti lainopillinen osasto valvovansa asian aikanaan hovioikeudessa (28.2. 656 §).

Ns. rintamamiesosakkeita rajoittavat määräykset. Vt Georg C. Ehrnrooth mainitsi kirjeessään kaupunginhallitukselle, että ns. rintamamiesyhtiöissä eli maanhankintalain mukaisesti perustetuissa asunto-osakeyhtiöissä on vielä monessa tapauksessa voimassa osakkaan omistusoikeutta rajoittavia määräyksiä, jotka ilmenevät varsinkin siinä, että yhtiöjärjestys asettaa esteen omistajan oikeudelle myydä osakkeensa. Tästä johtuen on aikoinaan asunto-osakkeen valinnut rintamamies joutunut huonompaan asemaan, kuin ne rintamamiehet, jotka valitsivat asuntotontin tai maatilan. Vastaavat rajoitukset koskevat vain sellaisia tiloja, joita rasittaa valtion kauppahintasaaminen. Maakäyttölain mukaan tila voidaan hakemuksesta vapauttaa ennen määräaikaa kaikista rajoituksista, jotka muutenkin on tarkoitus kokonaan poistaa lähiaikoina. Ehrnrooth katsoi, että kaupungin olisi huolehdittava siitä, että ko. asunto-osakeyhtiöiden yhtiöjärjestyksissä olevat osakkaan omistusoikeutta rajoittavat määräykset poistetaan.

Maatalouslautakunta totesi, että osakkeiden omistajat olivat jokseenkin säännöllisesti hankkineet etukäteen ennen kaupan tekemistä kaupungin suostumuksen siihen, että osakkeet saatiin myydä määrätylle henkilölle. Tällöin oli myyjä välttynyt riskiltä, että kaupunki mahdollisesti lunastaisi myynnin tapahduttua osakkeet yhtiöjärjestyksessä määrätystä lunastushinnasta, joka on käypää hintaa huomattavasti pienempi. Kaupungin etuosto-oikeutta ei oltu edellisen kuuden vuoden aikana käytetty yhtään kertaa. Kaupungin taholta ei puututtu osakkeiden kauppahintaan ja ne olivat yleensä vastanneet ns. vapaiden osakkeiden hintoja.

Valtioneuvoston annettua päätöksen 27.1. 1971 asunto-osakeyhtiön osakkeen lunastusoikeuden lakkaamisesta eräissä tapauksissa, on rintamamiestalojen osakkaille myönnetty mahdollisuus maksaa takaisin osakkeelle laskettu osuus asunto-osakeyhtiölle myönnetystä lainasta ja osakkeen hankkimiseen myönnetty asunto-osakelaina, jolloin osakkeet vapautuvat niitä koskevista rajoituksista. Tämä edellyttää yhtiöjärjestyksen muutosta. Rahatoimisto on esittänyt, että kaupunki puolestaan myöntäisi luvan yhtiöjärjestyksen muuttamiseen edellytyksin, että myös kaupungin myöntämistä lainoista maksetaan osakkeelle laskettava osuus. Maatalouslautakunta puolsi esitystä. Rintamamies-asunto-osakeyhtiöt eivät yleensä kuitenkaan ole pitäneet yhtiöjärjestyksen muuttamista aiheellisena, koska voimassa olevista rajoituksista ei useimmille osakkeen omistajille ole ollut haittaa.

Kaupunginhallitus päätti lähettää Ehrnroothille jäljennöksen maatalouslautakunnan lausunnosta (27.3. 938 §).

Pysyvään asuntonäyttelyyn osallistuminen. Valtuusto teki 26.5.1971 päätöksen kaupungin osallistumisesta Osuuskunta Asuntomessut—Andelslaget Bostadsmässan -nimisen osuuskunnan toimesta järjestettävään pysyvään asuntonäyttelyyn. Vuositilintarkastajat kiinnittivät kaupunginhallitukselle lähettämässään kirjeessä huomiota näyttelyn taloudellisiin ja hallinnollisiin epäkohtiin. Kaupunginhallitus päätti kehottaa asuntotuotantotoimikuntaa ja kaupunginreviisoria toimimaan kaupunginhallituksen 22.11.1971 tekemässä päätöksessä edellytettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi (31.1. 325 §, v:n 1971 kert. s. 294).

Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa anomuksesta poiketen suorittamaan Osuuskunta Asuntomessuille kaupungin osuutena asuntonäyttelyn kustannuksiin 100 000 mk (yjsto 9.2. 5254 §). Myöhemmin yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan Osuuskunta Asuntomessuille 98 650 mk ilmoituksin, että anojan on ennen seuraavan erän maksamista annettava selvitys siitä, että myös muut jä-

senkunnat ovat kokonaan suorittaneet maksuosuutensa ko. osuuskunnalle (yjsto 3.5. 5775 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Tilitysvuokraperusteiden määrääminen. Kaupunginhallitus päätti, poiketen 7.8.1960 tekemästään tilitysvuokraperusteiden indeksisidonnaisuutta koskevasta päätöksestä, ettei tilitysvuokraperusteita tarkisteta ainakaan ennen 1.1.1974 (17.4. 1163 §).

Siivouskorvausperusteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupungin neuvottelijoiden sekä Helsingin KTV yhteisjärjestön kesken saavutetun neuvottelutuloksen ja vahvistaa kaupungin virasto- ja poliisitalojen ns. pinta-alasiivoojien palkkausperusteet sekä nuorisotyölautakunnan kerhokeskusten siivouksesta ja valvonnasta maksettavien palkkioiden perusteet palkkalautakunnan kirjeestä n:o 411 ilmenevän mukaisiksi (7.8. 2081 §).

Talo-osaston asuntoasiaintoimiston aukioloajaksi ja sen henkilökunnan virantoimitusajaksi määrättiin 1.9. alkaen toistaiseksi klo 10—18 huomioon ottaen, että tähän sisältyy henkilökunnalle kuuluva puolen tunnin pituinen ruokailutauko (14.8. 2145 §).

Talonmiehen varallaolo. Talossa Mäkelänkatu 86—96 saatiin järjestää valtuuston 1972 vahvistamien talonmiesten työaikamääräysten 6 §:ssä tarkoitettu talonmiehen varallaolo 1.2. alkaen arkisin maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja torstaina klo 18—21 (2.5. 1301 §).

Virastojen ja laitosten sijoittaminen. Talojen Pohjoisesplanadi 15 ja 17 saneeraustöiden valmistuttua päätettiin suorittaa seuraavat virastojen ja laitosten sijoittamista koskevat järjestelyt:

— rahatoimisto saa käyttöönsä talot Pohjoisesplanadi 15 ja 17 lukuun ottamatta kolmatta kerrosta ja liikehuoneistoja;

— kaupunginkanslia saa käyttöönsä em. talojen kolmannen kerroksen;

— revisiovirasto saa käyttöönsä Kallion virastotalon yhdeksännessä kerroksessa huoneet n:o 901A—907 ja 933B—938B eli yhdeksäntoista huonetta sekä arkistohuoneen n:o 944;

— terveydenhoitovirasto saa käyttöönsä Kallion virastotalossa osassa V sillä aikaisemmin olevien huonetilojen lisäksi toisesta kerroksesta huoneet n:o 201—237 ja 240A—250 eli 38 huonetta sekä arkistohuoneet n:o 257 ja 266 ja kolmannesta kerroksesta huoneet n:o 301—321 ja 339—349, 351 eli 31 huonetta sekä arkistohuoneen n:o 361;

— ulosottovirasto saa käyttöönsä talon Vironkatu 2 kolmannessa kerroksessa neljä lisähuonetta ja neljännen kerroksen kokonaan eli yht. 25 huonetta;

— terveydenhoitovirasto luovuttaa Kallion virastotalon kahdeksannessa kerroksessa olevat huoneet n:o 831—838 myöhemmin osoitettavaan käyttöön;

— talon Vironkatu 2 viides kerros sekä terveydenhoitovirastolta vapautuvat arkisto- ja varastotilat kellarikerroksessa varataan myöhemmin osoitettavaan käyttöön (29.5. 1589 §).

Kaupungintalo. Kaupungin henkilökuntaan kuulumattomille oppaille saadaan suorittaa Kaupungintalossa tapahtuvasta opastuksesta 1.1.1973 lukien 17 mk ensimmäiseltä tunnilta ja 12 mk seuraavalta tunnilta tai sen osalta. Kaupungin henkilökuntaan kuuluville oppaille saadaan suorittaa samansuuruiset palkkiot virka-ajan ulkopuolella tapahtuvasta opastuksesta (yjsto 27.9. 6623 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston suorittamaan Kaupungintalon sisustuksen lisäsuunnittelutyöstä aiheutuneet 22 468 mk:n suuruiset kustannukset käyttäen v:n 1970 »Rahatoimiston korttelin saneeraus» -nimisellä tilillä olevaa määrärahaa. Edelleen rahatoimisto oikeutettiin käyttämään em. tilillä jäljellä olevaa määrärahaa Kaupungintalon käytössä vielä tarpeellisiksi osoittautu-

viin sisustukseen ja korjaukseen liittyviin tehtäviin (3.1. 46 §).

Rakennusvirastoa kehotettiin tilaamaan Kaupungintalon henkilökuntaruokalaan Mattotalo Oy Wuorio & Co Ab:n tarjouksen mukainen neulahuopamatto kiinnityksineen hintaan n. 9 555 mk sekä huolehtimaan po. työn toteuttamisesta kiireellisesti. Edelleen virastoa kehotettiin huolehtimaan Kaupungintalon varastossa olevien valaisimien asentamisesta ja viherkasvien hankkimisesta ja sijoittamisesta ehdotuksen mukaisesti (26.6. 1901 §).

Kallion virastotalo. Apul.joht. Pekka Rantalainen vapautettin virastotalon suojelujohtajan tehtävistä. Yleisjaosto kehotti huoltotoimen toimitusjohtajaa määräämään uuden suojelujohtajan virastostaan (yjsto 18.10. 6728 §).

Kiinteistölautakunnan käytettäväksi myönnettiin 29 700 mk virastotalossa sijaitsevan hankintatoimiston painosalin ilmanvaihdon parantamista varten sekä 85 000 mk huoneiden n:o 911, 917 A ja 918 parannustöitä varten (17.1. 224, 234 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin suorittamaan virastotalossa lautakunnan kirjeessä n:o 312/21.3.1972 tarkoitetut huoltopoliisin luentohuonetta koskevat muutostyöt (yjsto 28.3. 5579 §).

Talorakennusosaston 7.7. päivättyjen piirustusten mukaisten muutostöiden suorittamisesta virastotalon III osan 2. kerroksessa aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten myönnettiin 137 000 mk.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että koulusuunnittelutoimistolle varataan talosta kolme huonetta (27.12. 3627 §).

Kluuvin virastotalon ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevien kaupunginkanslian matkailutoimiston yleisönpalvelu- ja toimistotilojen ilmastoinnin parantamiseksi myönnettiin 24 000 mk (7.8. 1996 §).

Herttoniemen virastotalo päätettiin hyväksyä Kettutie 8:ssa sijaitsevan rakennuksen nimeksi (15.5. 1485 §).

Meilahden kartano. Kaupunginhallitus päätti, että Meilahden kartanon vanha puinen päärakennus pidetään edelleen suljettuna ja säilytetään toistaiseksi. Yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi annettiin tutkia perusteellisesti em. puutalon säilyttämis- ja käyttömahdollisuuksia. Kartanon kivirakennuksen lopullisen käyttösuunnitelman hahmotuttua lautakunnan tuli laatia kaupunginhallitukselle yhteistoiminnassa kaupungin muiden ao. viranomaisten kanssa tehtyihin suunnitelmiin ja kustannusarvioihin perustuva esitys rakennuksen lopullisesta kohtalosta (25.9. 2648 §).

Korjaustöihin myönnettiin määrärahoja seuraavasti:

— 156 000 mk talossa Hämeentie 10—Kolmas linja 1 olevien kaupungin omistamien osakehuoneistojen muutos- ja korjaustöiden suorittamista varten (21.2. 592 §);

— 109 000 mk kiinteistön Meilahti 12 korjaus- ja kunnostustöitä varten (27.3. 966 §).

Talon Pieni Roobertinkatu 1—3 korjaus- ja muutostöiden suunnittelusta päätettiin seuraavaa:

— taloon rakennetaan yksi sauna;

— taloon rakennetaan koneellinen ilmanvaihto vain siinä laajuudessa kuin se on ehdottoman välttämätöntä;

— talon 3.—5. kerroksissa suoritetaan vain sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka eivät edellytä rakennuslupaa;

— hissien ja katon sekä pihamaan korjaustyöt suoritetaan v:n 1974 aikana;

— sähkölaitosta kehotettiin laatimaan tarkistettu suunnitelma ja kustannusarvio em. näkökohdat huomioon ottaen ja maksamaan talon suunnittelupalkkiot käyttäen v:n 1973 »Muut kiinteistöt» -nimistä tiliä (11.12. 3495 §, 27.12. 3628 §).

Huonetilojen luovuttaminen eri tarkoituksiin. Kaupungintalon juhlasali, Valkoinen sali ja Jugendsali vuokrattiin eräillä ehdoilla seuraavia tilaisuuksia varten: Akademiska Sångförening kuoron kevätkonsertti (yjsto 19.1. 5094 §); Sällskapet M. M. yhdistyksen

konsertti, Polyteknikkojen Orkesterin 50-vuotisjuhlakonsertti (yjsto 26.1. 5152, 5153 §); radion kamarikonsertti (yjsto 23.2. 5330 §, 14.3. 5474 §); Vantaan tuomiokunnan oikeudenkäynnit (yjsto 1.3. 5381 §, 3.5. 5783 §); Zontakerho I:n järjestämä konsertti, Göta Blombergin konsertti (yjsto 5.4. 5596, 5597 §); Suomen Kamarimusiikkiseuran konsertti; DDR-kulturzentrumin konsertti (yjsto 11.4. 5633, 5634 §); Radion Kamarikuoron konsertti (yjsto 26.4. 5746 §); ympäristönsuojelua käsittelevä näyttely (yjsto 5.7. 6169 §).

Em. huonetilat luovutettiin korvauksetta useita tilaisuuksia varten. Joidenkin tilaisuuksien osanottajille tarjottiin kahvit, lounas, tms. kaupungin kustannuksella. Kertomusvuonna järjestettiin seuraavat tilaisuudet: Kunnalliset mittausvirkailijat r.y:n luentopäivät, kahvitilaisuus 200 henkilölle 25-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä (yjsto 12.1. 5057 §); Maitohygienialiiton vuosikokous, kahvitarjoilu n. 100 hengelle (yjsto 19.1. 5093 §); Helsinki-Seuran esitelmätilaisuudet ja vuosikokous (yjsto 26.1. 5155 §, 1.3. 5382 §); Stadion-säätiön edustajiston kokous; Suomen Kriminaaliyhdistyksen ja Kruunuhakaseuran järjestämä keskustelutilaisuus (yjsto 2.2. 5189, 5190 §); Uudenmaan maakuntaliiton kokoukset, kahvitarjoilu kolmena päivänä n. 100 henkilölle (yjsto 28.3. 5558 §, 20.9. 6587 §); kaupunkisuunnitteluviraston tulokaskurssi; Kunnallinen Terveydenhoitoyhdistys r.y:n vuosikokous, kahvitarjoilu n. 60 henkilölle (yjsto 5.4. 5593, 5595 §); Helsingin Nuorkauppakamarin järjestämän vesiensuojelu-kampanjan avaustilaisuus, kahvitarjoilu n. 150 henkilölle (yjsto 10.5. 5822 §); Uudenmaan läänin taidetoimikunnan ns. taideasiamiespäivä, aamukahvit n. 60 henkilölle; Seutusuunnittelun Keskusliiton edustajakokous, lounas osanottajille (yjsto 30.8. 6460, 6461 §); Suomen kaupunkien ja kauppalain sihteerien yhdistyksen vuosikokous, kahvitarjoilu, illallinen ja kiertoajelu n. 150—160 henkilölle (11.9. 2449 §); Helsingin kaupunginosayhdistysten liiton järjestämä keskustelutilaisuus; Helsingin Matkailuyhdistyksen esitelmätilaisuus (yjsto 13.9. 6545, 6546 §); Kunnallistieteen yhdistyksen luentopäivät, kahvitarjoilu osanottajille (yjsto 20.9. 6588 §); Bukarestin kaupunkinäyttely, Bukarestin valtuuskunnan vierailusta ja näyttelyn avajaisista aiheutuneet kulut samoin kuin työvoiman hankinta näyttelyn pystytys- ja purkamistöihin sekä valvontatehtäviin saatiin suorittaa kaupungin kustannuksella (9.10. 2779 §, 16.10. 2846 §); Helsingin Torvisoittokunnan kaupungin viran- ja toimenhaltijoille järjestämä viihdekonsertti (yjsto 18.10. 6738 §); Helsingin Väestönsuojeluyhdistyksen syyskokous, kahvitarjoilu n. 20 henkilölle (yjsto 1.11. 6822 §); Suomen Satamaliiton 50-vuotistilaisuus, päivällinen n. 120 henkilölle (18.12. 3546 §).

Kaupunkisuunnitteluviraston anomuksen johdosta yleisjaosto ilmoitti, ettei Valkoista salia voitu luovuttaa sen käyttöön, koska sitä ensisijaisesti käytetään valtuuston isuntosalina. Vastaavat tilaisuudet olisi pyrittävä järjestämään joko rakennusvirastossa tai Kallion virastotalossa (yjsto 24.5. 5928 §).

Rakennusten purkaminen. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto myönsivät tarvittavat määrärahat jäljempänä mainittujen rakennusten purkamiseen: Köydenpunojankatu 9—11 sijaitsevat rakennukset (28.8. 2311 §); teollisuus- ja varastorakennukset 10. kaup. osan kortt:n n:o 292 tontista n:o 6 Sörnäisten rantatien leventämiseen tarvitulla alueella (2.10. 2718 §); rakennukset 12. kaup.osan kortt:n n:o 360 tontilla n:o 17, asuinrakennukset Tapanilan kylän tilalla Us 322 RN:o 6^{179} ja Turkismiehentie 16:ssa, tulipalossa vaurioitunut asuinrakennus ja asuin-saunarakennus Kuoppatie 16:ssa, asuinrakennus Pakilan kortt:n 34083 tontilla n:o 7, talousrakennus Isonpellontie 14:ssä sekä asuinrakennus Laajasalon kylän tilalla Ängshyddan RN:o 1^{186} (17.1. 230 §); asuintalo talousrakennuksineen Meilahti 26:ssa ja rakennukset Hämeentie 82:ssa Vallilan kansakoulun piha-

alueeksi varatulla alueella (17.4. 1156 §); rakennukset Meilahti 17:ssä, Meilahti 30:ssä, Notkotie 4—6:ssa ja Lohkaretie 18:ssa, asukkaista vapautunut toinen asuinrakennus talousrakennuksineen Vartiokyläntie 47:ssä sekä kansakoulurakennus Porthaninkatu 8:ssa (12.6. 1780 §); verstasrakennus ja muut rakennukset ja laitteet Kytösuontie 17:n kohdalla kaupungin omistamalla maalla, rakennukset ja rakennelmat Mikontie 5:ssä, Vanha Porvoontie 137:ssä ja Laajasalossa tilalla Mariebo RN:o 1^{321}, pienempi asuinrakennus Raakelinkatu 6:ssa sekä neljä asuinrakennusta ja kaksi talousrakennusta Koskelan kortt:n n:o 974 tontilla n:o 1 (14.8. 2151 §); Herttoniemen huvila n:o 38 talousrakennuksineen, asuinrakennus Magdaleenankatu 1:ssä ja Puistolantie 95:ssä (yjsto 1.11. 6837 §); asuinrakennukset Maistraatinkatu 5:ssä, asuinparakki talousrakennuksineen Voudintie 1:ssä, asuin-talousrakennus Kyllikinkatu 11:ssä, rakennukset Kylätie 25:ssä ja Isonpellontie 14:ssä sekä entisen kasvihuoneen lämpökeskusrakennus ja vajarakennus Solakalliontie 9—11:ssä (18.12. 3573 §); asuinrakennukset talousrakennuksineen Päijänteentie 13:ssa, Kirkonkyläntie 28 b:ssä ja Ormustie 5:ssä, Rajasaaren huvila n:o 2 a rakennukset sekä rakennukset Laajasalon kylän tilalla P. T. N:o 9 RN:o 1^{667} (24.1. 278 §); asuinrakennus Hollolantie 4:ssä ja Huopalahdentie 60:ssä, Tallbackan huvilan saunarakennus, leikkimökki ja lauturi Laajasalon Stansvikin alueella sekä talousrakennus Kunnantie 3:ssa (27. 12. 3663 §); rakennukset Koskelan kortt:n n:o 976 tontilla n:o 5 (yjsto 6.9. 6511 §); asuinrakennukset Torivoudintie 33:ssa ja Immolantie 9:ssä, työhuonerakennus Maistraatinkatu 4—6:ssa, talli- ja saunarakennus Etupellontie 4:ssä, rakennukset Martankatu 4:ssä sekä kesämökkirakennus Keravanjoen varrella Rauhanlehto-nimisellä alueella (4.4. 1025 §); Villas-nimisen huvilan rakennukset Haagan kylän tilalla RN:o 1^{142} ja asuinrakennus talousrakennuksineen Oulunkylässä Myllypelto 6 -nimisellä entisellä vuokra-alueella (21.8. 2217 §); puinen asuinrakennus ja ulkorakennus Etelä-Kaarelassa tilalla RN:o 8^{378} (yjsto 17.5. 5904 §); talousrakennus Latokartanontie 13:ssa, asuinrakennukset Vanha Porvoontie 24:ssä ja Vartiokyläntie 9 b:ssä sekä rakennukset Vuotien katualueella Vuosaaren kylän tilalla Saseka I RN:o 1^{215} (13.3. 823 §); asuinrakennus Armas Lindgrenin tie 2:ssa (yjsto 18.10. 6759 §); rakennukset tilalla RN:o 2^{730} Sauramatien ja Vartiokyläntien risteyksessä (yjsto 4.10. 6670 §); talli- ja puuvajarakennus (rakennus n:o 3) Espoon Nuuksion kylässä sijaitsevalla tilalla Högbacka RN:o 9^{120} (yjsto 6.9. 6510 §).

Vahingonkorvaukset. Kaatumisen ja liukastumisen sekä erään huoneistovahingon johdosta maksettiin seuraaville henkilöille jäljempänä mainitut määrät: Tyyne Sundström 744 mk, Klaus Ispo 786 mk, Kerttu Rantanen 451 mk sekä Taisto Hujala 826 mk (yjsto 10.5. 5856 §, 15.11. 6917 §, 24.5. 5952, 5953 §, 18.10. 6760 §).

Ateneum-rakennuksen vastainen käyttö. Opetusministeriö pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa Ateneum-rakennuksen vastaista käyttöä ja Suomen taideakatemian taidemuseokysymystä käsitelleen työryhmän mietinnöstä. Ateneum-rakennus oli Suomen taideakatemian säätiön ja Taideteollisen oppilaitoksen käytössä. Työryhmä totesi, että rakennuksen peruskorjaustöiden aloittamisen edellytyksenä on Taideteollisen oppilaitoksen siirtäminen muualle. Rakennukseen olisi keskitettävä Suomen Taideakatemian säätiön toiminta, joka käsittää Ateneumin taidemuseon ja Sinebrychoffin kokoelmat sekä säätiön valistusosaston, koulun ja hallinnon. Tontille, jonka kaupunki osoittaisi ja luovuttaisi, rakennettaisiin uusi keskusmuseo, johon sijoitettaisiin säätiön modernin taiteen kokoelma, Suomen taideteollisuusyhdistyksen museokokoelmat ja Suomen rakennustaiteen museo. Työryhmä piti Töölönlahden rannalla sijaitsevaa tonttia, jota säätiö oli useaan otteeseen anonut, ihanteellisena keskusmuseon sijoituspaikkana.

Kiinteistölautakunta ilmoitti kaupunginhallituksen asettaman taidekeskuskomitean esittäneen 27.1.1972 valmistuneessa mietinnössään, että Meilahden alueen eteläosasta varattaisiin Seurasaarentien eteläpuolella oleva n. 12 ha:n suuruinen alue taidekeskusta varten. Mikäli Helsingin taidehallin säätiön kanssa päästään sopimukseen taidehallin alueen luovuttamisesta valtiolle eduskunnan laajennustarpeita varten, voidaan em. alueelta varata tarpeellinen alue taidehallia varten. Meilahden taidekeskuksesta muodostuisi huomattava taidetoimintojen ja -tapahtumien keskus, mikäli Ateneum-rakennuksen peruskorjauksen jälkeen rakennettavat uudet näyttelytilat sijoitettaisiin myös Meilahteen. Meilahdesta alueen luovuttamisessa voitaisiin kaupungin puolesta pyrkiä mahdollisimman lieviin ehtoihin, mutta alueen saaminen esim. Töölönlahden rannalta voinee käydä päinsä vain valtion kanssa suoritettavin aluevaihdoin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhtyi työryhmän kantaan Ateneum-rakennuksen säilyttämisestä näyttely- ja museotarkoituksiin sekä totesi, että korjaus- ja lisärakennustoimenpiteitä suoritettaessa lähtökohtana tulee olla rakennuksen rakennustaiteellisten arvojen ja rakennuksen luonteen sekä mm. pääportaikon interiöörin säilyttäminen. Lautakunnan mielestä ei keskusmuseorakennuksen sijoittamiseen Töölönlahden ranta-alueelle voida ottaa kantaa ennen kaupunginhallituksen 22.11.1971 asettaman komitean valvoman työn valmistumista. Komitea asetettiin valvomaan Töölönlahden-Terassitorin alueen kaavarunkotyöhön liittyvän miljööteknillisen konsulttitehtävän suorittamista ja laatimaan selvitystä mahdollisuuksista osoittaa Kantakaupungin keskeisistä osista sijoituspaikkoja julkisille rakennuksille.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen johtaja katsoi, että valtion olisi lopullisten tavoitteiden ja ratkaisuperiaatteiden selvittämiseksi syytä turvautua arkkitehtikilpailuun tai asiantuntijakonsulttiin. Samalla hän ilmoitti, että Itä-Pasilan alueelle suunniteltu kortt. n:o 17025 oli varattu valtiolle taideteollisen oppilaitoksen ja Suomen teatterikoulun uudisrakennusta varten.

Kaupunginhallitus päätti antaa työryhmän mietinnöstä opetusministeriölle kiinteistölautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan sekä esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon (19.6. 1856 §).

Armfeltintie 10:n käyttötarkoituksen muuttaminen. Valtion omistamalla tontilla on kolmikerroksinen lähetystörakennus, jonka kerrospinta-ala on n. 900 m² ja jota oli käytetty lähinnä Neuvostoliiton lähetystöhenkilökunnan lasten koulu- ja lastentarhatiloina. Valtion tarkoituksena oli muuttaa rakennus toimitiloiksi opetusministeriön alaiselle Neuvostoinstituutille, jonka pääasiallisena tehtävänä on tieteellisen kirjaston ylläpitäminen. Koska alueella oli rakennuskielto, rakennushallitus pyysi periaatteellista kannanottoa asian vaatimista muutostöistä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi tontin sijaitsevan alueella, jossa vyöhykesuunnitelman mukaan liike-, toimisto-, teollisuus- ja varastorakennusten rakentaminen sekä asuntojen muuttaminen liike- tai toimistotiloiksi on kielletty. Koska anotussa käyttötarkoituksen muutoksessa ei ollut kysymys em. tapaisesta muutoksesta, lautakunta katsoi, ettei sille ollut estettä (23.5. 1552 §).

Siirtolapuutarhat

Kaupunginhallitus päätti myöntää 20 000 mk ryhmäpuutarha-alueen suunnittelua varten Salmen ulkoilualueelle (10.4. 1107 §).

Kaupunkisuunnittelu

Viranhaltijat. Kaupunkisuunnitteluvirastolle myönnettiin 4 800 mk tutkijan palkkaamiseksi tekemään henkikirjoituslomakkeiden perusteella selvitystä asuinhuoneistojen käyt-

tötarkoituksen muuttumisesta Kantakaupungissa aikana 1.1.1971—1.1.1972 viraston antamien ohjeiden mukaisesti ja sen valvonnassa (yjsto 20.9. 6605 §).

Kaupunginhallitus päätti, että yleiskaavaosaston yleisen toimiston ts. toimistopäällikön toimeen otetulle arkkit. Risto Skogströmille saatiin maksaa 3 650 mk/kk, saman osaston ts. II yleiskaava-arkkitehdin toimeen otetulle arkkit. Juha Vikkulalle 3 635 mk/kk, liikennesuunnitteluosaston toimistopäällikön toimeen otetulle dipl.ins. Paavo Suhoselle 3 500 mk/kk, saman osaston ts. II apul. os.pääll. toimessa olevalle dipl.ins. Seppo Sanaksenaholle ja asemakaavaosaston II asemakaava-arkkitehdin ts. toimessa olevalle arkkit. Jyrki Lehikoiselle 3 600 mk/kk 1.1. 1972 lukien (20.11. 3264 §, 31.1. 360 §, 26.6. 1935 §, 31.1. 361 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunta oikeutettiin jättämään täyttämättä liikennesuunnitteluosaston 26. pl:n insinöörin virka ja 14. pl:n kirjanpitäjän virka toistaiseksi sekä asemakaavaosaston 26. pl:n insinöörin virka kauintaan 31.12.1973 saakka (28.2. 670 §, 19.6. 1836 §).

Yleisjaosto päätti, että asemakaavaosaston virkasuhteisen insinöörin käyttämättä olevan virkamieslipun käyttöoikeus saatiin antaa piirtäjä Pirjo Oikurille (yjsto 5.4. 5613 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ylimääräinen kokous saatiin pitää Tammisaaressa 5.—6.5. ja kokouksen järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten myönnettiin 3 500 mk (yjsto 20.4. 5718 §).

Kaupunginhallitus myönsi kiinteistörekisterikomitealle kuntasuunnittelurekisteriä varten merkityn määrärahan käyttöoikeuden ko. rekisterin kehittämisestä ja toiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin (10.1. 103 §).

Kaupungin yleiskaavan 1970 hyväksyminen. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä yleiskaavan 29.11. kaupunginhallitus päätti

todeta, että hyväksytty yleiskaava osoittaa kaupungin alueen käyttämisen pääpiirteet sekä kaavarunko- ja asemakaavasuunnittelua varten että maankäyttöön samoin kuin nykyisen maankäytön ja ympäristön olennaiseen muuttumiseen liittyviä päätöksiä ja rakentamista varten,

kehottaa ao. lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia luomaan edellytykset keskusta-alueiden ajoitusvaihtoehdossa 6 vuosille 1972—1975 esitetyn kerrosalaneliömetrimäärän rakentamiselle Kampin, Pasilan, Haaga—Vantaan, Malmin ja Puotinharjun keskusalueille. Kampin alueella on kuitenkin vielä tutkittava riittävän perusteellisesti kaupunkisuunnittelulautakunnan ja taloussuunnittelutoimikunnan työvaliokunnan suosituksen mukaista Kampin rakentamisen aikataulua sekä Pasilan alueella Länsi-Pasilan työpaikkakerrosalan supistamista ja muuttamista asuntokerrosalaksi,

kehottaa ao. lautakuntia ryhtymään toimenpiteisiin laajojen viheralueiden toteuttamiseksi maarakenteiden ja kaluston osalta perusvaihtoehdon 1 sekä kasvillisuuden osalta vaihtoehdon 3 mukaisesti sekä

kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa huolehtimaan yleiskaavatasoisen suunnittelun jatkamisesta siten, että seuraavaa tarkistettua yleiskaavaa koskeva ehdotus voidaan saada kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi niin hyvissä ajoin, että se tarvittaessa voitaisiin hyväksyä noudatettavaksi 1.1.1976 lukien (4.12. 3390 §).

Keskuspuiston yleiskaavakysymys. Sisäasiainministeriö oli Laakson kortt:n n:o 627 asemakaavan vahvistamisen yhteydessä saanut kaupungilta keskuspuiston osayleiskaavan väliraportin selvitykseksi em. asemakaavan liittymisestä ympäristöönsä. Koska keskuspuistolla on suuri merkitys pääkaupungin virkistysalueena, ministeriössä oli harkittu kaupungin velvoittamista, alueen maanomistusolosuhteet huomioon ottaen, laatimaan ja hyväksymään alueelle yleiskaava v. 1968 annetun rakennuslain 143 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Kun yleiskaavan oikeusvaikutusten puuttuminen saattaa aiheuttaa huomattavaa haittaa kaavoituksen

toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestelylle, ministeriössä oli harkittu myös, olisiko kaupunki em. lainkohdassa tarkoitetulla tavalla velvoitettava alistamaan aluetta tai sen osaa koskeva yleiskaava vahvistettavaksi. Ministeriö pyysi kaupungin vastinetta asiasta.

Kaupunginhallitus katsoi antamassaan, kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaisessa selityksessään kaupungin huolehtineen keskuspuistonkin osalta riittävässä määrin yleiskaavatasoisesta suunnittelusta, jota koskeva materiaali toimitettiin ministeriölle vastineen mukana. Lautakunnan mielestä ei yleiskaavan oikeusvaikutuksen puute voinut siinä vaiheessa aiheuttaa huomattavaa haittaa kaavoituksen toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Valtuuston mahdollisesti hyväksymä yleiskaava koko kaupunkialueelle sitoo yksityiskohtaista maankäytön suunnittelua. Keskuspuistoon rajoittuvilla alueilla asunto- ja työpaikka-alueiden kaavoitus oli jo suurelta osin suoritettu. Puiston rajaus oli epäselvä vain eteläosassa sijaitsevan Valtionrautateiden alueen kohdalla.

Kaupungin toimesta oli menossa yleiskaavan 1972 laatimistyö. Tämän tuloksena saataisiin laadituksi mm. aluevarauksia ja eri toimintojen sijoittumista ajatellen yleiskaavaa yksityiskohtaisempi suunnitelma. Lautakunta katsoi kaupungin huolehtineen rakennuslain 28 §:n mukaisesta yleiskaavan laatimisvelvollisuudesta ja totesi kantanaan, että siinä vaiheessa tuskin voitiin katsoa olleen edellytyksiä rakennuslain 143 §:n 3 momentin mukaisen alistamismääräyksen antamiseen (17.4. 1162 §).

Katajanokan aatekilpailussa toiselle sijalle tulleen arkkit.yliopp. Tapani Kajasteen kilpailuehdotus saatiin esittää diplomityönä hyväksyttäväksi Teknillisessä korkeakoulussa ehdolla, että ehdotus jää kilpailun järjestäjien omaisuudeksi (yjsto 5.7. 6182 §).

Malminkartanon suunnittelu ja järjestäminen. Kaupungin edustajiksi Malminkartanon suunnittelukilpailua valmistelevaan työryhmään nimettiin virastopäälliköt Lars Hedman ja Pentti Lehto sekä arkkitehdit Heikki Kaitera ja Pirkko Vitikainen (14.2. 525 §).

Malminkartanon suunnittelukilpailun järjestämisestä kaupunginhallitus päätti seuraavaa:

— kilpailussa noudatetaan Suomen Arkkitehtiliiton r.y:n julkaisemia arkkitehtuurikilpailujen sääntöjä;

— kilpailun toimeenpanemista varten asetetaan palkintolautakunta, jonka puheenjohtajaksi nimetään virastopääll. Lars Hedman ja jäseniksi hallitusneuvos Antero Kivi, hallitusneuvos Lauri Kärävä, yli-ins. Pertti Tuominen, virastopääll. Pentti Lehto ja arkkit. Heikki Kaitera sekä yksi Suomen Arkkitehtiliiton r.y:n toimesta nimettävä henkilö;

— palkintolautakunta oikeutetaan määräämään kilpailun palkintojen ja lunastusten suuruudet siten, että niiden yhteismäärä on enintään 60 000 mk sekä ottamaan itselleen sihteeri ja kuulemaan asiantuntijoita;

— Arkkitehtiliiton nimeämälle palkintolautakunnan jäsenelle suoritetaan palkkio arkkitehtuurikilpailujen sääntöjen perusteiden mukaisesti;

— puheenjohtajalle ja muille jäsenille suoritetaan puolet arkkitehtuurikilpailujen sääntöjen perusteella lasketusta palkkiosta;

— palkintolautakunta oikeutettiin päättämään kilpailuaikataulusta;

— puolet kilpailun järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista suoritetaan kaupungin varoista valtion suorittaessa niistä toisen puolen (2.10. 2720 §).

Maa- ja metsätalousministeriö asetti v. 1971 toimikunnan selvittämään, millä tavoin ja minkä ajan kuluessa Helsingin kaupungin Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevan Malmgård RN:o 49 ja Espoon kaupungin Mäkkylän kylässä sijaitsevan Mäkkylä RN:o 1^{198} -nimisten sotilasvirkatalojen siirtäminen valtiovarainministeriön hallintaan olisi suoritettava. Toimikunta esitti, että opetus- ja tutkimustoiminta Malminkartanon tilalla hoide-

taan siten, että tilan alueet tarvittaessa ovat käytettävissä muihin tarkoituksiin viimeistään v:n 1975 loppuun mennessä. Laadittavasta asemakaavasta ja toteutustavasta riippuen voi olla mahdollista, että osia tilan alueesta ja joitakin rakennuksia voidaan käyttää v:n 1975 jälkeenkin.

Toimikunta ehdottaa, että opetusministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö siirtävät hallinnassaan olevat Malminkartanon tilan alueet valtiovarainministeriön hallintaan v:n 1975 aikana. Mäkkylän tilan etelä- ja keskiosan alueita voitaisiin käyttää vaihtoalueina hankittaessa valtiolle rakennusmaata Helsingistä tai Espoosta. Toimikunta ehdotti, että opetusministeriö ja liikenneministeriö siirtäisivät mahdollisimman nopeasti valtiovarainministeriön hallintaan kaikki tilan vesialueet sekä maa-alueet, lukuun ottamatta yhdeksää vuokra-aluetta, Televan käytössä olevaa aluetta, näkövammaisten ammattikoulukodin aluetta, tie- ja vesirakennushallituksen hallinnassa olevia alueita sekä Pensaskertunpolun jatkeen pohjoispuolella olevaa aluetta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että asuntotuotanto-ohjelman mukaan aloituskorttelien asuinrakennukset valmistuisivat v. 1976. Näin ollen olisi toimikunnan ehdotuksesta poiketen ainakin aloituskortteleiden edellyttämän kunnallistekniikan rakentamiseen tarvittavat alueet voitava vapauttaa näihin tarkoituksiin jo v:n 1975 alussa ja aloituskorttelit saman vuoden syksyyn mennessä. Aloituskortteleiden ja kunnallistekniikan tarvitsemien alueiden hallinnon siirto valtiovarainministeriölle olisi suoritettava ennen kuin kortteleita varataan rakentajille ja kunnallistekniikkaa ryhdytään rakentamaan. Koska asuntorakentaminen aloitettaneen valtion asuntolainojen turvin ja laina-anomukset on siis jätettävä vuotta aikaisemmin, olisi siirron tapahduttava toimikunnan ehdotuksesta poiketen jo v:n 1974 alkupuolella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhtyi järjestelytoimikunnan käsitykseen Mäkkylän tilan eteläosan sopivuudesta vaihtoalueeksi hankittaessa valtiolle rakennusmaata Helsingistä.

Kiinteistölautakunta yhtyi kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksiin Malminkartanoa ja Mäkkylän tilaa koskevissa asioissa. Eräänä mahdollisuutena opetus- ja koetilaksi lautakunta piti kaupungin omistamaa Tervalammen maatilaa Vihdin kunnassa, n. 42 km:n päässä Helsingistä.

Kaupunginhallitus päätti antaa maa- ja metsätalousministeriölle em. lautakuntien esitysten mukaisen lausunnon (23.10. 2956 §).

Näköalatornin rakentaminen. Valtuusto oikeutti v. 1964 kiinteistölautakunnan vuokraamaan Alppilan kortt:n n:o 397 tontin n:o 1 Oy Yleisradio Ab:lle televisiotornia varten. Sisäasiainministeriö vahvisti samana vuonna asemakaavan muutoksen, jonka mukaan näköalatornin rakentaminen ko. tontille on mahdollista. Yleisradion luovuttua hankkeesta oli Lasten Päivän Säätiö yhteistoiminnassa Yhtyneet Ravintolat Oy:n, Mainos-Televisio Oy:n ja kaupungin edustajien kanssa suunnitellut erityisen yhtiön perustamista näköalatornin rakentamista ja ylläpitämistä varten. Kaupunginhallitus käsitteli kesällä 1971 kysymystä tontin vuokraamisesta Lasten Päivän Säätiön toimesta perustettavalle yhtiölle, jonka jäseneksi mm. kaupunkia pyydettiin. Keskustan virkistyskomitealta pyydetyssä lausunnossa todettiin näköalatornin olevan tarpeellinen lisä kaupungin virkistys- ja matkailukohteisiin, mutta tonttia pidettiin liikenteellisesti sopimattomana ja ahtaana. Komitean asiantuntijaryhmä laati yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston kanssa selvityksen Helsinkitornin sijoitusmahdollisuuksista vertaillen kolmea vaihtoehtoista sijoitusaluetta: A) Alppilan alue Linnanmäen pohjoispuolella, B) Itä-Pasila messualueen länsi- ja pohjoispuolella ja C) Länsi-Pasila Yleisradion alueen kohdalla keskuspuiston vieressä.

Komitea katsoi kaupungin osallistumisen näköalatornin aikaansaamiseen olevan tar-

koituksenmukaista ainoastaan edellyttäen, että tornista tulee taloudellisesti kannattava. Tässä suhteessa kaksi komitean jäsentä piti A-vaihtoehtoa ja yksi jäsen B-vaihtoehtoa parempana. Myös asiantuntijaryhmän lausuntoon liittyi jäsen Hedmanin eriävä mielipide, jonka mukaan vaihtoehto B olisi parempi, mikäli se olisi taloudellisesti toteutettavissa, koska täten edistettäisiin kaupunkisuunnittelun pyrkimystä siirtää toiminnan painopiste Niemeltä pohjoiseen päin eli Pasilaan. Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen johtaja piti komitean enemmistön kannan mukaisesti vaihtoehtoa A parhaimpana sekä totesi, ettei kukaan osakkaiksi ilmoittautuneista ollut halukas yhteistyöhön muiden vaihtoehtojen pohjalta.

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin näköalatorni sijoitetaan Alppilan alueelle vaihtoehdon A mukaisesti. Kaupunki osallistuu tornin rakentamista ja ylläpitoa varten perustettavaan yhtiöön enintään 60%:lla yhtiön enintään 1 000 000 mk:aan nousevasta osakepääomasta edellyttäen, että osakepääoman lisäksi rakentamiseen tarvittava pääoma hankitaan yhtiölle ulkopuolisin lainoin.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa kiireellisesti tekemään tarvittavan asemakaavamuutosesityksen ja kaupunginkanslian lainopillista osastoa neuvottelemaan Lasten Päivän Säätiön ja Mainos-Televisio sekä muiden mahdollisten halukkaiden kanssa po. yhtiön perustamisesta ja laatimaan ehdotuksen yhtiöjärjestykseksi (31.1. 328 §).

Valtion virastojen sijoittaminen. Valtiovarainministeriö pyysi kaupunginhallitukselta periaatteellista kannanottoa mahdollisuuksista sellaisen asemakaavamuutoksen aikaansaamiseksi, jossa Kampin kortt:n n:o 86 tontit n:o 7, 9, 14 ja 16 yhdistettäisiin yleisen rakennuksen tontiksi ja tälle uudelle tontille osoitettaisiin sillä olevan koulurakennuksen lisäksi Uudenmaankadun puolelta uudisrakennusoikeutta n. 5 000—5 500 m² kerrosalaa valtion virastotalolle. Kaupunginhallitus päätti vastata ministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaisesti, ettei työvoimaministeriön sijoittumista ko. tontille voitu puoltaa mm. syystä, että kortteli kuuluu vyöhykesuunnitelman mukaan asuntoalueeseen. Lautakunta ehdotti vielä tutkittavaksi aikaisemmin tarjottua mahdollisuutta käyttää Unioninkatu 43:ssa sijaitsevaa tonttia po. tarkoitukseen (21.2. 593 §).

Valtion alueneuvottelukunta tiedusteli, voidaanko valtion omistamia 1. kaup.osan kortt:n n:o 7 tontteja n:ot 10 ja 7 (Mariankatu 11 ja Kirkkokatu 6) sekä tonttia n:o 3 (Meritullinkatu 8), jonka saamisesta valtion omistukseen oli käyty neuvotteluja Helsingin yliopiston kanssa, yhdessä käyttää virastotalon rakentamiseksi ministeriöitä varten ja kuinka suuri olisi rakennusoikeus. Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti käsityksensä mukaan tämän olevan mahdollista, edellyttäen kuitenkin, että Kruununhaan keskikoulun rakennus tontilla n:o 10 säilytetään pihoineen ja että kadun tasossa varataan tiloista 2—10% liikkeitä tai muita iltaisin tapahtuvia toimintoja varten. Tonttien yhteenlaskettu rakennusoikeus on 10 856 m² ja kun tästä vähennetään em. keskikoulun rakennuksen kerrosala 2 112 m², saadaan rakennettavaksi jäännökseksi 8 744 m² kerrosalaa.

Kaupunginhallitus päätti antaa neuvottelukunnalle lautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (28.2. 676 §).

Eräiden katujen ym. nimien vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti kumota 19.4.1956 tekemänsä päätöksen nimen Messukenttä — Mässfältet antamisesta 14. kaup. osassa olevalle alueelle sekä vahvisti Itä-Pasilan asemakaavaehdotukseen sisältyvän kortt:n n:o 17040 nimeksi Messukeskus — Mässcentrum (7.8. 2053 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa asemakaavaosaston piirustuksesta n:o 6737 ilmenevälle Vanhan Porvoontien osalle nimet

Tattariharjuntie — Tattaråsvägen ja Tattaritie — Tattarvägen sekä näiden katujen poikkikatujen uudet nimet tilapäisesti seuraaviksi:

Nykyisin käytössä oleva nimi	Uusi tilapäinen nimi
Alppitie — Alpvägen	Alppikyläntie — Alpbyvägen
Alppikuja — Alpgränden	Alppikylänkuja — Alpbygränden
Kirstintie — Kerstinvägen	Repputie — Ränselvägen
Kotipolku — Hemstigen	Säkkitie — Säckvägen
Kotkantie — Örnvägen	Haukkatie — Falkvägen.

Puistolan 6.4.1971 vahvistetussa asemakaavassa puistoksi merkitylle alueelle jäävälle Maamiehentien jatkeelle vahvistettiin tilapäisesti nimeksi Maamiehenpolku — Lantmannastigen (13.3. 819, 820, 821 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavat kadun nimet ym.: 45. kaup. osassa Vartiokylän teollisuusalue — Botby industriområde -nimisen osa-alueen nimeksi toistaiseksi Roihupellon teollisuusalue — Kasåkers industriområde (26.6. 1934 §); Mellunkylässä kaavoittamattomalla alueella asemakaavaosaston piirustusten n:o 6810 ja 6811 mukaisesti sijaitsevien rakentamattomien teiden nimiksi Tuukkalankuja — Tuukkalagränden ja Suonlaita — Kärrlaggen (19.6. 1849 §); Laajasalossa olevan Rantalaivurintien sivutien nimeksi toistaiseksi Rantalaivurinpolku — Kustskepparstigen (28.8. 2303 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä fil.maist. Yrjö Hämeen-Anttilan ja Asunto Oy Alakiventien 1 -nimisen yhtiön anomuksen Yläkiventien erään osan nimen vahvistamisesta Alakiventieksi (27.3. 947 §).

Edelleen kaupunginhallitus hylkäsi nimistötoimikunnan esityksestä dipl.ins. F. G. Sirénin ehdotuksen Uotinmäentie — Uotinmäkivägen -nimisen tien muuttamisesta Korkalontie — Korkalovägen -nimiseksi. Mikäli nimi pidetään Uotinmäentienä, ehdotti Sirén ruotsinkieliseksi vastineeksi nimeä Olsbackavägen (18.12. 3576 §).

Eräiden tonttien osoitenumeroinnin vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 25., 41., 45. ja 47. kaupunginosien eräiden tonttien uudet osoitenumeroinnit (3.1. 59, 60 §, 13.3. 818 §, 4.9. 2394 §, 6.11. 3105 §).

Asemakaavamuutokset. Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavan muutokset, ks. kunn. as. kok. s. 517—520.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Eläintarhantien ja Eläintarhanlahden välissä sijaitsevan puistoalueen nimeä koskevan asemakaavan muuttamisen. Kaupunginhallitus oli 4.11.1968 vahvistanut ko. puistoalueen nimeksi Tokoinranta — Tokoistranden (28.2. 658 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa sisäasiainministeriölle peruuttavansa valtuuston tekemät seuraavat asemakaavan muutosta tai hyväksymistä koskevat päätökset: 17.6. 1970 tehty päätös Konalan kortteleiden n:o 32061—32078 sekä eräiden katu- ja puistoalueiden osalta, 8.3.1972 tehty päätös Pitäjänmäen kortteleiden n:o 46121, 46139 kortt:n n:o 46120 tontin n:o 1 sekä kortt:n n:o 46138 tonttien n:o 2—6 ja 8 osalta (26.6. 1939 §); 13.11.1963 tehty päätös Vartioharjun kaakkoisosan asemakaavan (n:o 5363) hyväksymisestä, 9.2.1966 tehty päätös Pihlajamäen koillisosan ja pohjoista hautausmaata koskevan asemakaavan n:o 5626 hyväksymisestä (24.1. 281 §); 22.2.1967 tehty päätös Kontulan eteläosaa ja siihen rajoittuvaa Vartiokylän osaa koskevan asemakaavan hyväksymisestä (13.3. 825 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon ja esittelijän ehdotuksen mukaisen selvityksen jäljempänä mainittujen

kortteleiden asemakaavan muuttamisen johdosta alustavassa käsittelyssä tehdyistä huomautuksista: Taka-Töölön korttelit n:o 468 ja 469 sekä katualue (26.6. 1948 §); Lauttasaaren korttelit n:o 31112, 31114, 31119—31121, 31125, 31126, 31129, 31131—31133 ja 31135—31138, kortt:n n:o 31134 tontit n:o 1, 2 ja 6—9 sekä katu-, liikenne-, puisto-, urheilu- ja vesialueet (3.1. 70 §); Viikin korttelit n:o 36001—36003 sekä puisto- ja liikennealueet (7.8. 2054 §); Vuosaaren korttelit n:o 54150 ja 54151 sekä niihin liittyvät katu-, puisto-, venesatama- ja vesialueet (28.8. 2319 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää sisäasiainministeriölle annettavissa lausunnoissaan, etteivät jäljempänä mainittujen kortteleiden ym. alueiden asemakaavan hyväksymistä tai muuttamista vastaan tehdyt valitukset antaisi aihetta asemakaavan muuttamiseen: Lauttasaaressa Takaniemenpuisto ja katualue (16.10. 2871 §, 30.10. 3027 §); Kaskisaari ja Mustasaari sekä kortteli n:o 31057, kortt:n n:o 31060 tontti n:o 4 sekä puisto- ja vesialueet, Munkkiniemen kaup. osassa oleva Lehtisaaren retkeily- ja loma-alue (14.2. 508 §); Tuomarinkylä ja Paloheinä (26.6. 1944 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon Bostads Ab Aura -nimisen yhtiön ym. valitusten, lääninhallituksen lausunnon ja ministeriön alustavassa käsittelyssä tekemän huomautuksen johdosta asiassa, joka koski Etu-Töölön korttelin n:o 436 tontin n:o 11 asemakaavan muutosta (14.2. 526 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa ilmansuojelun ja meluntorjunnan neuvottelukunnan tekemien huomautusten johdosta sisäasiainministeriölle sähkölaitoksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen, Ruskeasuon korttelin n:o 743 ja viereisen puistoalueen asemakaavan muutosta koskevan lausunnon.

Kaupunginhallitus ilmoitti sitoutuvansa käyttämään kaikissa kaupungin huippu- ja varalämpökeskuksissa polttoaineena alle 1 % rikkiä sisältävää raskasta polttoöljyä aina kun sitä on saatavissa. Vaikeimpien inversiotapausten esiintyessä siirrytään käyttämään kevyttä polttoöljyä, kun siihen on saatu impulssi perustettavalta Helsingin ilmantarkkailujärjestelmältä (10.4. 1115 §).

Valtuusto hyväksyi 18.2.1970 Laakson korttelia n:o 627 sekä puisto- ja katualuetta (Sairaanhoitajakoulun ja Syöpäsäätiön tontteja) koskevan asemakaavan muutoksen. Sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen 7.12. 1971. Kuusi asunto-osakeyhtiötä ja eräät yksityiset henkilöt valittivat ministeriön päätöksestä yhteisesti korkeimpaan hallinto-oikeuteen esittäen valituksensa perusteina asunto-olosuhteiden huononemisen lähinnä liikenteen aiheuttaman melun ja ilman saastumisen takia Mannerheimintiellä. Samoin korostettiin keskuspuiston kulumista rakennusvaiheen aikana ja viitattiin keskeneräiseen yleiskaavatyöhön.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, ettei sairaanhoitajakoulun ja syöpäsairaalan aiheuttama liikenne, joka on arvioitu n. 500—600 ajoneuvomatkaksi vuorokaudessa, muuttaisi liikenteen painetta olennaisesti Mannerheimintiellä, jonka kokonaisliikennemäärä oli po. katuosuudella n. 40 000 moottoriajoneuvoa vuorokaudessa. Lautakunta katsoi tontin soveltuvan hyvin sairaanhoitajakoululle, koska koulu liittyy toiminnallisesti opetussairaalana edelleen toimivaan Laakson sairaalaan, ja lisäksi julkiset liikenneyhteydet kaupungin muihin sairaaloihin ovat hyvät. Myös syöpäsairaalan tulisi sijaita lähellä Meilahden sairaalaa ja alueella, josta on hyvät yhteydet kaupungin eri puolille. Vaatimus säteilyä aiheuttavien laitteiden sijoittamisesta kallioon louhittuun tilaan johti esitetyn tontin valintaan, koska kallio on mainitulla kohdalla maanpinnassa.

Esittelijä totesi, ettei lähistöltä löytynyt ko. maastokohtaa parempaa sijaintipaikkaa sädehoitolaitokselle. Kaupunginhallitus päättikin antaa asiasta korkeimmalle hallinto-

oikeudelle lautakunnan ja esittelijän ehdotuksen mukaisen selityksen sekä esittää, että ko. asemakaavaa koskeva valitus hylättäisiin (20.11. 3272 §).

Asunto Oy Perustie 36—40 oli Munkkiniemen asemakaavan muutosta koskevassa, eduskunnan oikeusasiamiehelle jättämässään kirjelmässään ilmoittanut, että kaupunkisuunnittelulautakunta oli asian käsittelyn yhteydessä sisäasiainministeriölle antamassaan lausunnossa 10.12.1970 maininnut mm., ettei se katsonut naapurikiinteistöjen omistajien kuulemista asemakaavamuutoksen yhteydessä tarpeelliseksi, koska suunnitellun toimistotalon ja sen ympärillä sijaitsevien asuintalojen väliin jää n. 90—100 m, lukuun ottamatta taloa Perustie 34, joka on vain 70 m:n etäisyydellä. Yhtiö mainitsi, että sen omistaman talon ulkoseinä on vain 55 m päässä suunnitellusta rakennuksesta ja katsoi lautakunnan antaneen ministeriölle harhaanjohtavan tiedon. Edelleen yhtiö valitti siitä, että rakennustyöt tontilla oli aloitettu, vaikka Kone Oy:lle myönnetystä rakennusluvasta oli valitettu, eikä päätös siten ollut saanut lainvoimaa. Yhtiön mielestä asemakaavan muutosprosessin yhteydessä oli kartettu julkisuutta. Muutospäätöksen jälkeen oli jatkettu tontiksi muutetun puistoalueen kunnostamista ja sijoitettu siihen kaupungin varoja.

Kaupunginhallitus päätti lähettää eduskunnan oikeusasiamiehelle kaupunkisuunnittelulautakunnan ja rakennusviraston antamat lausunnot liitteineen sekä omana lausuntonaan ilmoittaa yhtyvänsä sanottuihin lausuntoihin. Kaupunkisuunnittelulautakunta selvitti lausunnossaan ko. asemakaavan muutosprosessia ja rakennusvirasto puistoalueen kunnostusvaiheita (5.6. 1686 §).

Pohjois-Haaga Seura ym. pyysivät valituskirjassaan, että sisäasiainministeriö kumoaisi valtuuston 29.9.1971 Pohjois-Haagan ja Kannelmäen eräiden alueiden osayleiskaavaa koskevat päätökset, koska ne olisi pitänyt alistaa ministeriön vahvistettavaksi. Uudenmaan lääninhallitukselle osoittamassaan valituskirjassa valittajat toistivat ministeriölle esittämänsä ja pyysivät, että valtuuston valituksenalaiset päätökset kumottaisiin lainvastaisina. Kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle ja lääninhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaiset selitykset. Lausunnossaan lautakunta selvitti rakennuslain kunnalle antamia valintamahdollisuuksia yleiskaavan käsittelyjärjestyksessä, ko. osayleiskaavan suunnitteluun liittynyttä informointia sekä alueella jo tapahtuneeseen rakentamiseen liittyviä päätöksiä (7.2. 425 §, v:n 1970 kert. s. 299, v:n 1971 kert. s. 305). Lääninhallitus hylkäsi 19.4. valituksen (23.5. 1546 §).

Seuran valitettua asiasta edelleen korkeimmalle hallinto-oikeudelle, yleisjaosto kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa po. oikeudelle annettavassa selityksessä esittämään, että valitus hylättäisiin kaupunkisuunnitteluviraston ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston antamien lausuntojen perusteella (yjsto 25.7. 6327 §).

Valtuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Kannelmäen osayleiskaava-alueen erästä osaa koskevan yhteistoimintasopimuksen Helsingin Yliopiston kanssa. Asunto Oy Adolf Lindforsintie 2, asianajaja K. K. Kankaanranta ja yliopettaja Ahti Kantanen valittivat asiasta lääninhallitukselle (ks. v:n 1971 kert. s. 73 ja 306). Lääninoikeus päätti 3.1. antamallaan päätöksellä hylätä valituksen, koska valituksenalainen päätös sisälsi ainoastaan kaupungin ja yliopiston välillä tehtävän yhteistoimintasopimuksen Mikonmäki-nimisen tilan RN:o 10 alueen kaavoittamisesta, rakentamisesta ja kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta ja ao. viranomaisilla oli oikeus tämän yhteistoimintasopimuksen esteenä olematta vapaasti harkintansa mukaan päättää ko. alueen kaavoituksesta. Vaatimus sopimuksen alistamisesta sisäasiainministeriön vahvistettavaksi oli lakiin perustamaton.

Kaupunginhallitus päätti merkitä päätöksen tiedoksi ja tyytyä siihen (31.1. 364 §).

Valittaessaan edelleen lääninhallituksen päätöksestä korkeimmalle hallinto-oikeudelle valittajat toistivat valituskirjassaan lääninhallitukselle esittämänsä sekä vaativat, että korkein hallinto-oikeus kieltäisi valituksen alaisen päätöksen toimeenpanon. Saatuaan kaupunginhallitukselta kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen korkein hallinto-oikeus ratkaisi asian 6.6. ja katsoi, ettei ollut syytä muuttaa valituksenalaista päätöstä. Hakemus valtuuston päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä taas ei antanut aihetta toimenpiteisiin korkeimman hallinto-oikeuden taholta, koska korkein hallinto-oikeus oli ratkaissut sanotusta päätöksestä tehdyn valituksen (6.3. 759 §, 4.9. 2391 §).

Vartio- ja Mellunkylän Kiinteistöyhdistys valitti Vartiokylän ja Mellunkylän kaavoituksesta lääninhallitukselle pyytäen kiirehtimään omakotialueiden kaavoituksen loppuun saattamista sekä antamaan kaupungille ohjeen näiden alueiden kaavoittamisesta olemassa olevia olosuhteita vastaaviksi. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen perusteella lääninhallitukselle annetussa lausunnossa kaupunginhallitus totesi, että laajemman kaupunkikokonaisuuden osan muodostavien Vartiokylän ja Mellunkylän omakotialueiden asemakaavojen laatiminen riippuu itäisen aluekeskuksen sijoituksen ja Vesalan metrohaaran linjauksen suhteen tehtävistä ratkaisuista sekä näiden perusteella laadittavan asemakaavan valmistumisesta (13.3. 826 §).

Rva Lempi Lagerkrans valitti sisäasiainministeriölle valtuuston 9.2. hyväksymän Malmin, Tapanilan, Pukinmäen ja Puistolan eräitä alueita käsittävän yleisosakaavan johdosta, johon hänen Suutarilan kylässä sijaitsevan tilansa RN:o 1^{131} läpi oli merkitty kulkevaksi tie. Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että kaavarunkotyö alkaa aikaisintaan v. 1973, jolloin tarkemmin selvitetään alueen sisäinen katuverkko sekä ehdotti valituksen hylättäväksi. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, että valitus olisi tullut osoittaa lääninhallitukselle, mutta mikäli ministeriö katsoi voivansa ottaa sen käsiteltäväksi, ehdotti osasto sen hylättäväksi, koska kunnallisvalitus ei ole mahdollinen tarkoituksenmukaisuusperusteella. Kaupunginhallitus päätti antaa ministeriölle em. lausuntojen mukaisen selityksen (23.10. 2945 §). Sisäasiainministeriö päätti jättää valituksen tutkimatta, koska se koski sellaista yleiskaavaa, jota ei alisteta ministeriön vahvistettavaksi (11.12. 3500 §).

Ins. Ilmari Kajander, joka omistaa Kulosaaren kortt:n n:o 42002 tontin n:o 1 väitti oikeuskanslerille osoitetussa kirjeessään, että valtuuston 8.12.1971 hyväksymän Kulosaaren itä- ja eteläosia koskevan asemakaavaehdotuksen mukaan hänen omistamastaan tontista on n. 700 m^2:n suuruinen alue merkitty naapuritonttiin n:o 2 kuuluvaksi, mikä Kajanderin mukaan vähentäisi tontin rakennusoikeutta n. 300 m^2. Kajander väitti lisäksi, ettei hänelle ollut lain mukaisesti ilmoitettu asemakaavan muutosehdotuksesta. Apulaisoikeuskansleri pyysi tämän johdosta selvityksen erityisesti siitä, oliko Kajanderia kuultu asemakaavan muutosta valmisteltaessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan selvityksen mukaan ko. kerrosala vähenisi vain 83 m^2. Lautakunta ilmoitti olevansa valmis puoltamaan sellaista asemakaavan muutosanomusta, jossa seurataan Kajanderin omistaman alueen rajoja. Edelleen lautakunta selvitti asemakaavaehdotuksen julkistamiseen liittynyttä informatiota. Kaupunginhallitus päätti antaa apulaisoikeuskanslerille lautakunnan lausunnon mukaisen selvityksen (24.4. 1234 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa Espoon kaupunginhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kiinteistölautakunnan ehdotusten mukaisen lausunnon seuraavista Espoon kaupungin asemakaavaehdotuksista tai -luonnoksista: 16. ja 26. kaup.osien kort-

telit n:o 16001—16023 ja 26031—26040 (Tapiolan pohjoinen) (24.1. 279 §); 50. kaup. osan korttelit n:o 50001—50044, 50047—50075 ja 50078—50096 (Lintuvaara) (19.6. 1835 §); Perkkaan II alue (14.8. 2159 §).

Vantaan kauppalanhallitukselle päätettiin antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaiset lausunnot seuraavien alueiden asemakaavaehdotuksista: Silvolan teollisuusalue (14.2. 515 §); Puutarhatie (15.5. 1465 §); 12. kauppalanosan korttelit n:o 12200—12203 (Koivuvaaran teollisuusalue) (7.8. 2059 §); Kaivokselan korttelit n:o 16100—16107 ja 16122—16136 (4.9. 2399 §); Myyrmäki-7 (18.12. 3579 §) ja Kuusikko (27.12. 3669 §).

Tonttijaot ja niiden muutokset. Kaupunginhallitus hyväksyi kertomusvuoden aikana joukon tonttijakoja ja niiden muutoksia (ks. kunn. as. kok. s. 526—528).

Karttojen laatimispalkkioiden ja kuulutuskustannusten periminen. Rahatoimiston tehtäväksi annettiin periä eräiltä asunto-osakeyhtiöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä asemakaava- ja tonttijakoasioita koskevien karttojen laatimispalkkiot ja kuulutuskustannukset.

Korkeuslukujen vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti seuraavien korttelien ja tonttien korkeusluvt ja niiden muutokset: Kluuvin kortt. n:o 95^a ja 95^b (7.2. 413 §): Meilahden kortt. n:o 526 (11.12. 3494 §); Länsisataman kortt. n:o 122 (24.4. 1228 §); Konalan kortt. n:o 32002, 32004—32007, 32008, 32009, 32011, 32012, 32014, 32018—32020, 32022—32024, 32033—32038, 32039—32041 sekä kortt. 32042 tontit n:o 5—8 ja 10 (31.1. 350, 351 §, 6.3. 741 §, 2.5. 1294, 1295 §); Tammisalon kortt. n:o 44001 tontti n:o 21, n:o 44002 tontti n:o 4 ja n:o 44006 tontti n:o 8 sekä kortt. n:o 44003 tontit n:o 16 ja 17 (28.2. 663 §, 19.6. 1833 §).

Rakennuslupia koskevat asiat. Sisäasiainministeriöltä päätettiin anoa poikkeuslupia seuraavasti: asuntotuotantotoimistolle asuntokerrostalojen rakentamiseen Pasilan kortt:n n:o 17011 tontille n:o 1 ja kortt:n n:o 17014 tontille n:o 1, lastentarha-koulurakennuksen rakentamiseen Haagan kortt:n n:o 29161 tontille n:o 1, neljän asuntokerrostalon rakentamiseen Haagan kortt:n n:o 29160 tontille n:o 1, neljän asuntokerrostalon ja yhden talousrakennuksen rakentamiseen Etelä-Kaarelan kortt:n 33173 tontille n:o 1 sekä viiden asuntokerrostalon rakentamiseen saman kaup. osan kortt:n n:o 33170 tontille n:o 2 (12.6. 1782 §, 5.6. 1683, 1688, 1694, 1695 §); satamalaitokselle varastorakennus L 7 A:n rakentamiseen Länsisataman Jätkäsaaressa olevalle ns. Valtamerenlaiturille (yjsto 2.8. 6373 §); vesilaitokselle lisärakennuksen rakentamiseen Herttoniemen kylän tilan n:o RN:o 4^{227} sille osalle, joka asemakaavassa n:o 5444 muodostaa kortt:n n:o 45190 tontin n:o 4 (11.9. 2475 §); teurastamolaitokselle varastoja, pikatukkuhallin ja toimistotiloja sisältävän rakennuksen rakentamiseen paikalle, joka käsittää osan Sörnäisten kortt:sta n:o 271 ja osan Koskelan kylän tilaa RN:o 1 (27.3. 945 §).

Edelleen päätettiin anoa ministeriöltä poikkeuslupia rakennusten pitämiseen paikoillaan seuraavasti: kiinteistöviraston talo-osasto: Etu-Töölön yleisellä alueella Ik^1 Temppelikadun alla sijaitseva tilapäinen liikennevalojen keskusvalvomorakennus kauintaan 31.12.1976 saakka (27.3. 946 §); sähkölaitos: Vähä-Meilahden kylän tilan RN:o 1^2 alueella oleva tilapäinen autosuoja- ja varastorakennus 31.12.1974 saakka (27.3. 950 §); teurastamolaitos: Sörnäisten kortt:n n:o 274 tontilla n:o 2 oleva tehdashallirakennus kauintaan 27.7.1977 saakka (17.4. 1160 §).

Sisäasiainministeriölle annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus tai sen yleisjaosto puolsi 189 tapauksessa rakentamista koskevan poikkeusluvan myöntämistä ja vastusti 17 tapauksessa luvan myöntämistä.

Kaupunginhallitus päätti puoltaa poikkeusluvan myöntämistä rakennushallitukselle Kruununhaan kortt:iin n:o 2 rakennettavan

valtioneuvoston arkistoluolan rakentamiseksi enintään tasoon —6.00 m (27.11. 3332 §).

Yleisjaosto ilmoitti Oy Wärtsilä Ab:lle, ettei sillä ollut omasta puolestaan huomauttamista Länsisataman kortt:n n:o 122 tontille n:o 16 rakennettavan rakennuksen eräiden väestönsuojatilojen ulottamisesta rakennusjärjestyksen 31 §:n määräämää enimmäissyvyyttä syvemmälle, mikäli maistraatti myöntää siihen asianmukaisen luvan, kuitenkin enintään seuraaviin tasoihin:

1) väestönsuoja: lattian sisäkorkeudet —1.75 ja —1.95 sekä lattiarakenteen alapinnat —2.25 ja —.25,

2) väestönsuojan vesipumppu- ja öljysäiliötilat: sisäkorkeus —4.45 ja pohjan alapinta —4.70,

3) väestönsuojan jäähdytysvesiallas (uimaallas): alin sisäkorkeus —3.70 ja pohjarakenteen alapinnan alin kohta —3.95 (yjsto 5.7. 6194 §).

Yleisjaosto ilmoitti Hotellikiinteistö Oy:lle puoltavansa luvan myöntämistä Hotelli Hesperian helikopterikentän pitämiseen ehdolla, että ilmailuhallitus lupaa myöntäessään rajoittaa kentän käytön vain hätätilanteisiin ja sellaisiin harvoihin erityistapauksiin, joihin poliisilaitos kulloinkin erikseen myöntää pyydettäessä luvan (yjsto 5.7. 6193 §).

Yleisjaosto päätti Vantaan kauppalanhallitukselle antamassaan lausunnossa puoltaa poikkeusluvan myöntämistä autoilija Erik Öhbergille kerrostalon rakentamiseen Vantaan kauppalan Pohjois-Kaarelan kylässä olevalle tilalle RN:o 2^{2} ehdolla, että pääsymahdollisuudet tiloilta RN:o 2^{25}, 2^{40}, 2^{42} ja 2^{48} Vanhalle Kaarelantielle voidaan ratkaista sekä Roto Oy:lle tehdasrakennuksen rakentamiseen Silvolan kylässä olevalle tilalle RN:o 1^{31} ehdolla, että väriaineita ja myrkyllisiä yhdisteitä sisältävät jätevedet käsitellään asianmukaisesti ennen pois johtamista ja varmistetaan, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle erityisesti Helsingin kaupungin alueella (yjsto 5.7. 6197 §, 12.7. 6257 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Vantaan kauppalanhallitukselle, ettei ekon. Väinö Louhivaaran poikkeuslupa-anomuksessa tarkoitettu rivitalon rakentaminen Länsisalmen kylän tilalle RN:o 7^{65} tuota haittaa kaupungin alueen kaavoitukselle (16.10. 2869 §).

Maistraatti oli 12.4.1966 myöntänyt ins. Kimmo Jäämaalle rakennusluvan omakotitalon rakentamista varten Laajasalon kylässä olevalle tilalle RN:o 1^{1005} ja jatkanut sen voimassaoloaikaa v. 1968 siten, että rakentaminen oli aloitettava viimeistään 12.4.1971 ja saatettava loppuun viimeistään 12.4.1973. Kesäkuussa 1971 rakennustarkastusvirasto oli kirjallisesti ilmoittanut Jäämaalle, että koska rakennuslupa jatkoajankin huomioon ottaen oli vanhentunut rakentamisen aloittamiseen nähden, ei rakennustyötä saanut aloittaa ja suorittaa ennen kuin oli myönnetty uusi lupa. Rakennustarkastusviraston vaadittua keskeyttämismääräyksen vahvistamista, maistraatti oli Jäämaata kuultuaan todennut päätöksessään annetun keskeyttämismääräyksen raukeavan, koska po. rakennustyömaalla siihen mennessä suoritetut työt eivät olleet sen laatuisia, että niitä olisi pidettävä rakentamista koskevien säännösten tarkoittamina uudisrakennustöinä.

Kun tontilla kuitenkin jo oli suoritettu huomattava ja kustannuksia vaatinut, tammikuun alusta maaliskuun puoliväliin 1971 kestänyt louhintatyö, Jäämaa valitti maistraatin päätöksestä lääninhallitukselle vaatien maistraatin kiellon kumoamista ja lupaa rakennustöiden jatkamiseen.

Sosiaalitointa johtava kaupunginjohtaja totesi lääninhallitukselle annetussa vastineessaan, että koska rakennustarkastajan yleisohjeiden ja rakennuslainsäädännön määrittely siitä, milloin rakennustyö on katsottava aloitetuksi näyttävät olevan ristiriidassa keskenään, on ylemmän asteista, eli rakennusasetuksen säännöstä pidettävä ensisijaisena. Rakennusasetuksen 150 §:n säännöksestä omaksutun tulkinnan mukaan louhimistyötä

oli tässä tapauksessa sen poikkeuksellisen laajuuden vuoksi pidettävä jo rakennustyön aloittamisena, joka näin ollen oli tapahtunut jo ennen rakennusluvassa edellytettyä päivämäärää, joten esittelijän mielestä oli katsottava valittajan saaman rakennusluvan olleen edelleen voimassa. Kaupunginhallitus yhtyi esittelijän kantaan.

Lääninhallitus katsoi, ettei Jäämaan vaatimus maistraatin kiellon kumoamisesta antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin, koska maistraatin valituksen alaisessa päätöksessä ei sellaista kieltoa määrätty. Muilta osin lääninoikeus oli tutkinut asian ja katsonut, että ko. louhimisella oli aikaansaatu perusta suunnitellulle rakennukselle ja että louhimista oli tässä tapauksessa pidettävä rakennustyönä ja että rakennuslupa näin ollen oli voimassa 12.4.1973 saakka (21.2. 606 §, 24.4. 1249 §).

Rakennuskiellot. Kaupunginhallitus päätti pyytää sisäasiainministeriötä jatkamaan 1.—8. sekä 13. ja 14. kaup.osaa samoin kuin 12. kaup.osan kortt:a n:o 358 koskevaa 11.10. päättyvää rakennuskieltoa kahdella vuodella niiltä osin, joille ei ole 11.10.1961 jälkeen vahvistettu asemakaavan muutosta sekä 46. kaup.osan kortt:a n:o 46119, 46122, 46140—46158 ja 46160 sekä puisto- ja katualueita koskevaa asemakaavaosaston piirustuksessa n:o 6912/30.11.1972 osoitettua aluetta tarkoittavaa 10.12. päättyvää rakennuskieltoa yhdellä vuodella (9.10. 2801 §, 4.12. 3422 §).

Yleisjaosto päätti esittää sisäasiainministeriölle, että ministeriön 16.6. antamalla päätöksellä, jolla on jätetty vahvistamatta valtuuston 15.9.1971 tekemä päätös 13. kaup. osan kortt:n n:o 436 tontin n:o 11 asemakaavan muuttamisesta, sanotulle vahvistamatta jääneelle asemakaava-alueelle 30.5. 1974 saakka määrätty rakennuskielto kumottaisiin (yjsto 5.7. 6196 §).

Rakennusten suojeleminen. Helsingin seudun arkkitehdit — Suomen Arkkitehtiliitto, Teollisuustaiteen Liitto Ornamo, Sisustusarkkitehdit ja Helsinki-Seura tekivät esityksen lääninhallitukselle Kampin kortt:n n:o 68 tontilla n:o 5 sijaitsevan rakennuksen (ns. Marinadin talon) suojelemiseksi kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta 27.11.1964 annetun lain nojalla. Lääninhallitus oli sanotun lain nojalla kieltänyt rakennuksen omistajaa ryhtymästä rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja vaarantaviin toimenpiteisiin. Kielto on voimassa siksi, kunnes rakennuksen po. arvo on selvitetty, kuitenkin kauintaan kuusi kuukautta. Mikäli erityiset syyt sitä vaativat, voidaan kiellon voimassaoloaikaa pidentää kuudella kuukaudella.

Rakennuksen omistaja Kiinteistö Oy Annankatu 27 oli vastineessaan lääninhallitukselle esittänyt hakemuksen hylkäämistä perusteettomana sekä rakennuksen väliaikaista suojelua koskevan päätöksen peruuttamista.

Kaupunginhallitus päätti esittää lausunnossaan lääninhallitukselle, että väliaikaista suojelua koskevan päätöksen voimassaoloaikaa pidennettäisiin siihen saakka, kunnes mainittua tonttia koskeva asemakaavan muutos n:o 6820 on saavuttanut lain voiman, kuitenkin kauintaan 27.1.1973 saakka (29.5. 1610 §).

Lääninhallitus määräsi 8.9. antamassaan päätöksessä po. rakennuksen, pihasiipeä lukuun ottamatta, erittäin huomattavan kulttuurihistoriallisen arvonsa vuoksi suojeltavaksi ja antoi seuraavat suojelumääräykset:

1) rakennuksen kadunpuoleisiin julkisivuihin ja vesikattoihin saa tehdä vain niiden entistämiseen tähtääviä muutoksia,

2) rakennuksen sisätiloissa on säilytettävä alkuperäiset porrashuoneet,

3) kaikki rakennusta koskevat muutos- ja korjaustoimenpiteet on saatettava museoviraston hyväksyttäviksi,

4) rakennuksen käytön tulee olla sopusoinnussa sen kulttuurihistoriallisen arvon ja alueen asemakaavallisen tilanteen kanssa,

5) rakennusta on hoidettava siten, ettei sen kulttuurihistoriallinen arvo vähene.

Kaupunginhallitus merkitsi suojelupäätöksen tiedoksi ja tyytyi siihen (16.10. 2873 §).

Katajanokka-Seura ym. esittivät lääninhallitukselle, että Katajanokan kortt:ssa n:o 138 olevilla tonteilla n:o 12, 13 ja 18 sijaitsevat makasiinirakennukset määrättäisiin suojeltaviksi em. lain nojalla. Oy Stockmann Ab esitti lausunnossaan hakemuksen hylättäväksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi liikenne- ja pysäköintiselvitysten osoittaneen, ettei liikenteen johdosta ole tarvetta po. makasiinien purkamiseen. Niiden säilyttämistä puoltaa ennen kaikkea se, että ne kuuluvat olennaisena osana siihen Katajanokan pohjoisrannan ja kanavaseudun kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen, jonka keskeisenä rakennuksena on Uspenskin katedraali.

Esittelijä yhtyi lautakunnan lausuntoon todeten kuitenkin, että mikäli po. makasiinirakennukset katsotaan kulttuurihistoriallisesti erittäin huomattaviksi, ne kuuluvat voimassa olevien säädösten perusteella valtion toimesta ja kustannuksella suojeltaviin kohteisiin.

Kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle annetussa lausunnossaan kaupunkisuunnittelulautakunnan ja esittelijän mainitsemin perustein puoltaa hakemusta (18.12. 3583 §).

Muinaistieteellinen toimikunta oli pyytänyt, että Munkkiniemen kortt:ssa n:o 30039 olevalla tontilla n:o 1 sijaitseva Munkkiniemen kartanon päärakennus ympäristöineen määrättäisiin suojeltavaksi. Lääninoikeus oli harkinnut oikeaksi määrätä rakennuksen suojeltavaksi ja sen ympärillä olevan alueen Kartanonpuistoineen pidettäväksi sellaisena kuin rakennuksen kulttuurihistoriallinen merkitys edellyttää. Lisäksi lääninoikeus antoi tarkemmat rakennusta ja puistoa koskevat suojelumääräykset.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen johtaja mainitsi valtuuston todenneen lausunnossaan, että suojelumääräysten antaminen Kartanonpuistolle tuntui joustamattomalta ja voi osoittautua haitalliseksi puiston nykyistä tehtävää ja käyttöä ajatellen. Kun lisäksi vahvistettu asemakaava varmistaa alueen säilymisen puistona, suojelumääräysten antaminen ei näyttänyt aiheelliselta. Valtuuston vastustettua suojelumääräysten antamista esittelijä kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta ko. päätökseen valtioneuvostolta. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä esittelijän toimenpiteen (18.9. 2576 §).

Jalankulkijain turvallisuuden parantaminen. Liikennepoliittinen Yhdistys Enemmistö ry pyysi oikeuskansleria ryhtymään pikaisiin ja tiukkoihin toimenpiteisiin tieliikennelainsäädäntöön sisältyvien jalankulkijain turvallisuutta varmistamaan tarkoitettujen säännösten noudattamiseksi, lainrikkojien saamiseksi asianmukaisesti syytteeseen ja liikennesuunnittelusta vastaavien viranomaisten velvoittamiseksi paremmin huolehtimaan jalankulkijain turvallisuudesta liikennejärjestelyjä toteutettaessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, etteivät liikennejärjestelyt yksin tuota toivottua tulosta, koska onnettomuustapauksiin vaikuttavat niin monet muut tekijät. Käytettävissä olevilla resursseilla ei aina myöskään voida toteuttaa ratkaisuja, joiden ennakolta odotettaisiin vaikuttavan liikenneturvallisuuteen positiivisesti, kuten esim. eri liikennemuotojen erottelu eritasoratkaisuineen. Edelleen lautakunta selvitti kesällä 1971 toteutettua Mannerheimintien liikenteen uudelleen järjestelyä, jossa pääpaino oli pantu julkisen liikenteen parantamiseen. Muun ajoneuvoliikenteen osalta suurin parannus lautakunnan mielestä olisi onnettomuuksien määrän aleneminen liikennevirtojen tultua yhtenäisemmiksi yhteenkytkettyjen liikennevalojen, vasemmalle kääntymisen rajoittamisen ja riittävien ryhmityskaistojen ansiosta.

Kaupunginhallitus päätti antaa oikeuskanslerille kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (28.2. 669 §).

Liikenneturvallisuuden parantaminen Mannerheimintiellä. V:n 1971 lokakuun loppuun mennessä oli Mannerheimintiellä tapahtunut

10 kuolemaan johtanutta liikenneonnettomuutta, joissa onnettomuuden uhrina oli suojatiellä kulkenut jalankulkija.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti esittäneensä kertomusvuoden talousarvioon vähintään 1.4 milj. mk liikennevalojen rakentamiseksi Mannerheimintien kriitillisimpiin kohtiin. Talousarvioon hyväksyttiin kuitenkin vain 950 000 mk:n suuruinen määräraha.

Valtuutettu Pettinen ehdotti, että tien poikki johtavat suojatiet varustettaisiin puisilla korokkeilla ja korokkeiden päihin rakennettaisiin värikkäät suojakaiteet. Poliisilaitos puolsi ehdotusta. Edelleen Pettinen ehdotti kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä Mannerheimintien alittavan jalankulkureitin aikaansaamiseksi Hesperiankatujen ja uusien hotellien väliselle osuudelle. Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että eritasoisen jalankulkuyhteyden rakentaminen ko. paikkaan oli jo otettu huomioon jalankulku- ja polkupyöräverkon rakentamisen viisivuotissuunnitelmassa. Suunnittelu ja rakentaminen vie kuitenkin niin paljon aikaa, että lautakunta piti liikennevalojen asentamista siinä vaiheessa nopeimmin jalankulkijan liikenneturvallisuutta parantavana ratkaisuna.

Valtuutetut Kalliala ja Paavola ehdottivat, että Mannerheimintien liikenneturvallisuutta lisättäisiin mm. katuvalaistusta lisäämällä etenkin suojateiden kohdalla, suojatiemerkintöjä selventämällä, kadun hiekoitusta suojateiden läheisyydessä lisäämällä, liikennevaloja asentamalla ja nopeustarkkailua lisäämällä.

Kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin liikennevalojen asentamiseksi Mannerheimintielle ja tarvittaessa myös sen välittömässä läheisyydessä oleville sivukaduille käyttäen tarkoitukseen enintään 1 000 000 mk. Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille ajonopeuden muuttamista 50 km:stä tunnissa 30 km:iin siksi kunnes liikennevalot olisi asetettu. Teollisuuslaitosten lautakuntaa kehotettiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin valaistusolosuhteiden parantamiseksi erityisesti suojateiden kohdalla ja poliisilaitosta päätettiin pyytää lisäämään liikenteen nopeus- ja ajotapavalvontaa sekä ohjausta Mannerheimintiellä kaikkina vuorokaudenaikoina (14.2. 516 §, 21.2. 594 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksesta päätti kaupunginhallitus kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa yhteistyössä yleisten töiden lautakunnan ja poliisilaitoksen kanssa asettamaan työryhmän ohjeiden laatimiseksi *rakennustyön aikaisia liikennejärjestelyjä* varten (23.10. 2946 §).

Lausunnon antaminen tieliikenneasetuksen luonnoksesta. Kaupunginhallitus päätti pyytää liikenneministeriön suostumusta siihen, ettei kaupungin vielä tarvitsisi antaa ministeriön pyytämää lausuntoa tieliikenneasetuksen luonnoksesta, koska tieliikennelainsäädännön uudistamista valmistelemaan mahdollisesti asetetaan parlamenttaarinen komitea (23.10. 2955 §, 30.10. 3029 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi v. 1969 asettamansa *Helsingin seudun joukkokuljetustoimikunnan mietinnön* sekä lähetti sen tiedoksi myös liikennelaitoksen lautakunnalle, kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja metrotoimikunnalle. Samalla kaupunginhallitus päätti esittää pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle, että sen toimesta ryhdyttäisiin mietintöön sisältyvien selvitysten ja ehdotusten pohjalta neuvottelemaan pääkaupunkiseudun kuntien, ao. valtion viranomaisten sekä rautatiehallituksen ja muiden seudun joukkoliikenteenharjoittajien kanssa yhteisen joukkoliikenteen hoito-organisaation perustamisesta, sen toiminnan kustannusten jakamisesta ja yhteisen seudullisen lippulajin käyttöön ottamisesta. Edelleen perustettavan hoito-organisaation ja liikenteenharjoittajien olisi neuvoteltava seudun joukkoliikenteen yhteisestä suunnittelusta ja yhteislippujen käyttöön ottamisesta tehtävästä sopimuksesta niin, että yhteistyötoimikunta

antaisi neuvottelujen tuloksen mukaisen suosituksen kaikille osapuolille.

Kaupunginhallitus lähetti mietinnön tiedoksi Espoon ja Kauniaisten kaupunginhallituksille, Vantaan kauppalanhallitukselle, liikenneministeriölle, rautatiehallitukselle, tie- ja vesirakennushallitukselle, maistraatille ja Linja-autoliitolle ilmoituksin, että pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan toimesta ryhdyttäneen neuvottelemaan mietintöön sisältyvien selvitysten ja ehdotusten pohjalta kaupunkiseudun joukkoliikenteen hoito-organisaation perustamisesta (7.8. 2072 §, 14.8. 2164 §, 21.8. 2240 §, ks. v:n 1969 kert. s. 170).

Aleksanterinkadun kävelykatukokeilu. Korkein hallinto-oikeus oli käsitellyt Hakaniemen Kenkäaitta Oy:n ym. valituksen kävelykatukokeilun jatkamisesta Aleksanterinkadulla ja todennut, että kokeilun jatkaminen oli huomioon ottaen kunnallislain 7 §:n 1 momentin säännökset kaupunginvaltuuston ratkaistava asia. Täten kaupunginhallitus oli päättäessään jatkaa kokeilua ylittänyt toimivaltansa. Koska kävelykatukokeilu oli jo päättynyt, enemmän lausunnon antaminen asiasta raukesi (2.5. 1307 §, ks. v:n 1970 kert. s. 307 ja v:n 1971 kert. s. 312).

Ilmatyynyaluksen käyttäminen Vuosaaren liikenteessä. Vt Paavola esitti ilmatyynyaluksen käyttämismahdollisuuksien tutkimista Kantakaupungin ja Vuosaaren välisessä liikenteessä. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että ilmatyynyalus on verrattain kallis, sen yhteydessä olisi järjestettävä keräilyliikennettä ja kuitenkin muiden itäisten kaupunginosien liikenne olisi hoidettava jotakin muuta julkisen liikenteen muotoa käyttäen. Lautakunta ei siinä vaiheessa pitänyt joukkokuljetusliikenteen järjestämistä vesitse Vuosaaresta Helsingin niemelle tarkoituksenmukaisena, mutta totesi, että yleiskaavatyöskentelyssä tarkastellaan eräiden uusien kuljetusvälineiden, kuten juuri ilmatyynyaluksen, helikopterin ja nopean raidekulkuneuvon vaikutusta suunnittelutyöhön.

Kaupunginhallitus päätti, ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin yleiskaavasuunnitelmia laadittaessa ottamaan huomioon myös ilmatyynyaluksen käyttömahdollisuudet julkisen liikenteen hoitamisessa (7.8. 2052 §).

Kampin linja-autoaseman paikan määrääminen. Kaupunginhallitus päätti, että Kampin alueen jatkosuunnittelussa lähiliikenteen linja-autoasema sijoitetaan Fredrikinkadun itäpuolella olevalle alueelle, jota rajoittavat Salomonkatu ja Kampinkatu. Kaupunginhallitus kehotti rakentamisohjelmatoimikuntaa yhteistyössä kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan, liikennelaitoksen lautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja metrotoimikunnan kanssa ryhtymään aseman yksityiskohtaisen suunnittelun aloittamiseen ja Kampin alueen toteuttamisorganisaation luomiseen tähtääviin toimenpiteisiin (14.8. 2156 §, 21.8. 2235 §).

Liikennejärjestelyjä päätettiin suorittaa seuraavasti: Hämeentiellä välillä Siltasaarenkatu—Mäkelänkatu (14.8. 2157 §); Hakaniemenrannan, Hakaniemenkadun ja Hakaniemenrannan liittymän ja sen länsipuolisen osan järjestelyt (15.5. 1464 §, 23.5. 1554 §, 14.8. 2146 §); Kytösuontien liikennejärjestelyt (28.8. 2314 §); Pasilankadun ja Suokadun liikenteen uudelleen järjestely (2.5. 1306 §); Käskynhaltijantien jalankulku- ja pyöräliikenteen järjestely (28.8. 2313 §); Eliel Saarisen tiellä välillä Isonnevankuja—Aino Acktén tie sekä välillä Vihdintie—Isonnevankuja ja Aino Acktén tie—Nurmijärventie (21.8. 2226 §, 16.10. 2865 §); Vihdintien ja Kaupintien liittymässä liikenne- ja liikennevalojärjestelyt (24.4. 1232 §); Vihdintiellä välillä liikenneympyrä—rantarata (2.10. 2719 §); Kuusisaarentiellä, Pikkuniementiellä, Ramsaynrannassa ja Kärkitiellä liikenne- ja liikennevalojärjestelyt (3.1. 66 §, 24.1. 286 §); Kehätien ja Kantelettarentien liittymän alueella (17.1. 232 §); Tuusulantien ja Asesepäntien liittymässä (14.8. 2149 §, 21.8. 2234 §); Kehätiellä välillä Tuusulantie—Yhdyskunnantie

(16.10. 2866 §); Kirkonkyläntiellä välillä Kunnantie—Laulurastaantie ja Vanha Tapanilantie—Tapanilantie (28.8. 2299 §, 25.9. 2649 §); Seppämestarintien pohjoispuolelle rautatien ja Latokartanontien väliselle osuudelle jalankulku- ja pyörätie (31.1. 354 §); Kulosaaren puistotien ja Kipparlahden silmukan liikennejärjestelyt (7.2. 427 §); Linnanrakentajantiellä välillä Laajasalontie —Abraham Wetterin tie, aukon jättäminen Linnanrakentajantien keskikorokkeeseen Kaivolahdenkatuun liittymistä varten (7.8. 2050 §); Pitäjänmäentiellä Pajamäentien ja Valimontien välillä (20.3. 871 §); Kyläkirkontiellä ja Knuutintiellä tilapäiset järjestelyt (11.12. 3501 §); Itäväylän—Mellunmäentien —Niinisaarentien liittymän järjestelyt (4.12. 3402 §); Kallvikintien jalankulkuliikenteen järjestelyt (31.1. 362 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Hiihtäjäntien metroaseman lähiympäristön liikennejärjestelyt lukuun ottamatta Itäväylältä idästä päin Herttoniemeen nousevaa ramppia, jonka osalta kehotettiin tutkimaan ko. liikennejärjestelyä ottamalla huomioon jalankulkumahdollisuuksien parantaminen myös Itäväylän eteläpuolelta metroasemalle.

Kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin Kulosaaren asematunnelin ja Svinhufvudintien välisten jalankulku- ja polkupyöräväylien toteuttamiseksi sekä Kulosaaren puistotien leventämiseksi välillä jalankulkutunneli—Tupasaaren silta (5.6. 1664 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa posti- ja lennätinlaitokselle, että Tähtitorninmäen laitossuojan huoltoliikenne voidaan ohjata kaupungin väestönsuojan läpi Laivasillankadulle yhteisen ajoaukon kautta. Ullanpuiston ajoaukkoa saadaan käyttää ainoastaan louhinta- ja rakennustöiden aikana siksi kunnes normaaliaikainen liikenne voidaan hoitaa suojatilojen kautta. Ajoaukko on aikanaan suljettava ja peitettävä sekä saatettava puistoistutukset alkuperäiseen kuntoon. Rakennustöiden aikana on erityisesti huolehdittava puuston säilymisestä vahingoittumattomana.

Henkilökäynti laitesuojaan tapahtuu Ullanpuistoon sijoitettavan 1.5 m:n levyisen portaan kautta (17.1. 252 §).

Kalle Anttila Oy oikeutettiin erinäisin ehdoin rakentamaan Puotilaan tulevaan tavarataloon väliaikainen tie jalkakäytävineen Kissankellontieltä (30.10. 3028 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti rautatiehallitukselle puoltavansa sen esittämää suunnitelmaa Strömbergin seisakkeen siirtämisestä, kuitenkin niin että kävelytiejärjestelyt toteutetaan kaupunkisuunnitteluviraston suunnitelmien mukaisesti (24.1. 282 §).

Kaupunginhallitus päätti, hyläten toim. joht. Kalervo Paasosen ym. pyynnön Katajaharjun liittymän säilyttämisestä, että Lauttasaaren ja Hanasaaren välinen tieyhteys toteutetaan kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 336/A/ 6.4.1972 mukaisesti ja että Lauttasaarentien ja Lemissaarentien liittymässä suoritetaan saman osaston piirustuksen n:o 595/6.4.1972 mukaiset liikenne- ja liikennevalojärjestelyt (8.5. 1368 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunnan toimesta oli laadittu ehdotus Paciuksenkadun jatkamiseksi Sibeliuksen puiston länsipuolitse Mechelininkadulle, jolloin Kantakaupungin länsireunaan muodostuisi verrattain korkealuokkainen liikenneväylä. Kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että lautakuntaa kehotettiin Töölön suunnan liikenteen järjestelyn edelleen kehittämisessä pyrkimään asumisviihtyisyyden kannalta mahdollisimman otolliseen ratkaisuun (21.8. 2227 §, 28.8. 2317 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä rva Virve Voipion valituksen, joka koski raitiovaunukaistan järjestämisestä Caloniuksenkadulle aiheuttamaa jalkakäytävien kavennusta (27. 11. 3334 §).

Eräiden asunto-osakeyhtiöiden, yksityisten ym. liikennejärjestelyjä koskevien anomusten

johdosta kaupunginhallitus päätti antaa kaupunkisuunnitteluviraston lausunnon mukaisen selvityksen (28.2. 664, 665 §, 6.3. 757 §, 13.3. 816 §, 27.11. 3333 §, 18.12. 3575 §).

Liikennevalot. Aikaisemmin mainittujen lisäksi päätettiin asentaa liikennevalot Mannerheimintien ja Runeberginkadun risteykseen (8.5. 1375 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 25.5. tilata liikennevaloja ohjaavan Vallilan alakeskuksen ensimmäisen rakennusvaiheen laitteet Suomen Siemens Oy:ltä. Päätös tehtiin äänestyksen jälkeen 5 äänellä 3 ääntä vastaan vähemmistön kannattaessa laitteiden tilaamista Oy Fiskars Ab:ltä.

Tekn. Kaarlo Lindvall valitti lautakunnan päätöksestä kaupunginhallitukselle todeten, että Fiskarsin tarjous oli selvästi Siemensin tarjousta edullisempi. Lisäksi Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 1967 rahasto (SITRA) oli sitoutunut 550 000 mk:lla takaamaan Fiskarsin projektin. Valittaja piti todennäköisenä, ettei vm. seikkaa oltu liikennesuunnitteluosaston taholta selvitetty kaupunkisuunnittelulautakunnalle asiaa esiteltäessä.

Kaupunginhallitus päätti hylätä valituksen, mutta päätti samalla kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa harkitsemaan sopivaa aluetta, jonka liikennevalojärjestelmän rakentamisessa voitaisiin käyttää kotimaisia hankkijoita. Kaupunginhallituksen mielestä eräänä sellaisena alueena saattaisi tulla kysymykseen Ruoholahti (28.8. 2318 §, 4.9. 2403 §, 18.9. 2574 §, 2.10. 2717 §).

Uudenmaan lääninhallitukselle osoitetussa valituksessaan Lindvall mainitsi, että kaupunginhallituksen kokouksessa päätöstä tehtäessä ei oltu otettu huomioon jäsenten Leppäsen ja Airolan ehdotusta kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa hankkimaan uudet tarjouspyynnöt.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että SITRAN takuu oli myönnetty Fiskarsille eikä kaupungille. Se ei myöskään kata laitteiden käyttöönoton viivästymistä eikä korvaa uusia laitteita, jos laitteet joudutaan poistamaan käytöstä tietokonejärjestelmän ohjelmoinnin epäonnistuttua. Lautakunta piti Fiskarsin tarjousta kehitysprojektitarjouksena ja katsoi, että valitus siltä osin kun se koski lautakunnan 25.5. tekemää päätöstä olisi hylättävä.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto katsoi, että kaupunginhallituksen päätöstä ei oltu tehty laista poikkeavassa järjestyksessä eikä se ollut muutoinkaan lain ja asetuksen vastainen ja ehdotti valituksen hylättäväksi.

Lääninhallitukselle annetussa selityksessään kaupunginhallitus esitti valituksen kaupunginkanslian lainopillisen osaston ja kaupunkisuunnittelulautakunnan mainitsemin perustein hylättäväksi (20.11. 3270 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti läntisten alueiden liikennevalojärjestelmän suunnittelun ja ensimmäisen rakennusvaiheen toteuttamisen antamista Oy Fiskars Ab:lle, jonka liikennevalojärjestelmä oli kehitetty SITRAN määrärahan turvin. Kaupunginhallitus oikeuttikin lautakunnan poikkeamaan hankintaohjeiden 35 §:n mukaisesta hankkijoiden välisenä kilpailuna tapahtuvasta hankinnasta ko. tapauksessa (27.12. 3667 §).

Liikennemerkit ja opasteet. Etuajo-oikeutettua risteystä osoittava liikennemerkki päätettiin asettaa Kanavarannan luoteisreunaan ennen Kanavakadun risteystä, Mikonkadun molempien katutasojen länsireunaan ennen Vilhonkadun risteystä, maaliikennekeskuksesta johtavan ajotien itäreunaan ennen Metsäläntien risteystä, Ulappasaarentien länsireunaan ennen Vuosaarentien risteystä sekä Rautatieaseman edustalla pysäköimiseen ja pysähtymiseen varatulta alueelta Keskuskadulle johtavan ajoaukon molemmille reunoille ennen Keskuskatua (27.11. 3335 §).

Piirisiht. Aulis Leppänen ym. esittivät, että Sysimiehentie merkittäisiin etuajo-oikeutetuksi välillä Muurimestarintie—Paloheinäntie. Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti, ettei asia antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin, koska Sysimetsäntien ja Elontien ris-

teykseen asetettujen risteysvaroitusmerkkien ansiosta oli liikenneonnettomuuksien määrä laskenut ja Nurmijärventien parannustöiden yhteydessä tapahtuvat liikennejärjestelyt todennäköisesti vähentävät ko. risteyksen liikennemääriä. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin seuraamaan liikenteen määrän kehitystä Sysimetsäntiellä ja tarpeen vaatiessa ryhtymään toimenpiteisiin sen määräämiseksi etuajo-oikeutetuksi tieksi (21.8. 2219 §).

Dipl.ins. Carl Gustav Londen ja toimittaja E. J. Paavola pyysivät, että Ehrenströmintiellä kiellettäisiin kaikki läpikulkuliikenne lauantaisin ja pyhien aattoina klo 12.00—24.00 sekä kaikkina pyhäpäivinä. Kaupunginhallitus päättikin, täydentäen v. 1971 tekemäänsä kuorma-autojen ja moottoripyörien ajokieltoa koskevaa päätöstä, kokeilutarkoituksessa kieltää moottoriajoneuvojen läpiajoliikenteen Ehrenströmintiellä 12.6. alkaen kauintaan 31.12. saakka lauantaisin ja pyhien aattoina sekä sunnuntaisin ja muina pyhäpäivinä mikäli poliisilaitos antaa suostumuksensa tarvittavien liikennemerkkien pystyttämiseen (27.3. 940 §).

Moottoriajoneuvoliikenteeltä päätettiin toistaiseksi kieltää kautta-ajo Pajalahdentiellä ja Pohjoiskaarella Meripuistotien ja Lauttasaarentien välisellä osuudella siten, että kielto koskee Meripuistontieltä Lauttasaarentien suuntaan ajavaa liikennettä (3.1. 61 §).

Kaupunginhallitus päätti, että läpiajo kielletään Bulevardilla kokeilutarkoituksessa kauintaan 31.12.1973 saakka. Samalla kaupunginhallitus päätti, että Erottajalla suoritetaan uudelleen järjestely liikennesuunnitteluosaston suunnitelmien mukaisesti (20.11. 3255 §, 27.11. 3336 §, 4.12. 3421 §).

A. Mäkinen ym. anoivat, että läpikulkuliikenne Elontiellä Pakilantien ja Kaarelantien välisellä katuosuudella kiellettäisiin. Pakila Seura ehdotti läpikulkuliikenteen kieltämistä kokonaan Elontiellä Pakilantien risteyksestä länteen ja ajonopeuden määräämistä 30 km/t.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä Muurimestarintien eritasoliittymän valmistuminen elo—syyskuussa ja suoran liittymän Nurmijärventielle poisjääminen Kannelmäen eritasoliittymän valmistuttua vähentävät läpikulkuliikennettä Elontiellä. Lautakunnan mielestä tilanne olisi arvioitava uudelleen liittymien valmistuttua. Lautakunta ilmoitti myös, että nopeusrajoitusten tarkoituksenmukaisuudesta annetaan kokonaisselvitys kertomusvuoden aikana.

Kaupunginhallitus päätti lähettää anojille kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon jäljennöksen (14.8. 2147 §, 21.8. 2232 §).

Etelärannan liikenne päätettiin kokeilutarkoituksessa yksisuuntaistaa kauintaan 30.6. 1973 saakka etelästä pohjoiseen liikennöitäväksi Eteläesplanadin ja Pohjoisen Makasiinikadun välillä ja pohjoisesta etelään liikennöitäväksi Eteläisen Makasiinikadun ja Bernhardinkadun välillä (25.9. 2646 §, 2.10. 2721 §).

Liikenne päätettiin yksisuuntaistaa Adolfinkadulla, Franzeninkadulla, Agricolankujan ja Pengerkadun välisellä osuudella, Agricolankujalla, Torkkelinkujalla sekä Torkkelin puiston ja Torkkelinkadun tonttien välisellä ajoväylällä siten, että ajo Adolfinkadulla on sallittua Franzeninkadulta Pengerkadulle, Franzeninkadun po. osuudella Agricolankujalta Pengerkadulle päin, Agricolankujalla Franzeninkadulta Torkkelinkadulle päin, Torkkelinkujalla Torkkelinkadun ja Torkkelinkujan eteläisestä risteyksestä pohjoiseen päin sekä Torkkelin puiston ja Torkkelinkadun tonttien välisellä ajoväylällä lounaasta koilliseen. Pysäköiminen kiellettiin Franzeninkadulla, Franzeninkujalla, Torkkelinkujalla ja Torkkelin puistoa sivuavalla väylällä. V. 1964 määrätty pysäköimiskielto Adolfinkadun pohjoisreunalla poistettiin (28.8. 2302 §).

Ajoyhteys Pääskylänkadun itäpäästä Sör-

näisten rantatietä pitkin Vilhonvuorenkadulle päin päätettiin sulkea ajoneuvoliikenteeltä lukuun ottamatta polkupyöräliikennettä (24. 4. 1233 §).

Verkkosaaren kohdalla olevan itäisen järjestelyryhmän raiteet ylittävä katuyhteys Kaasutehtaankadun—Työpajankadun kulman ja Kyläsaarenkadun välillä suljettiin satamaradan rakennustöiden takia ja liikenne johdettiin kulkemaan pitkin reittiä Työpajankatu—Säiliökatu—Työpajankadun jatke —Kyläsaarenkatu (5.6. 1691 §).

Kansallis-Osake-Pankki oikeutettiin aitaamaan 22. kaup. osan kortt:n n:o 367 tontin n:o 4 kohdalla oleva Pääskylänkadun katualue siten, että ko. katuosuus oli suljettuna liikenteeltä kauintaan 9.6.1973 saakka (yjsto 12.7. 6253 §).

Rakennustoimisto Mattinen & Niemelä Oy:lle myönnettiin erinäisin ehdoin lupa sulkea ajoneuvoliikenteeltä Tursontie Kimmontien ja Turjantien välisellä osuudella kauintaan 26.6.1973 saakka (2.5. 1308 §).

Tie- ja vesirakennushallituksen Uudenmaan piirikonttori pyysi esitystä eräille yleisiin teihin liittyville yksityisteille pystytettävistä liikennemerkeistä. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoi, että kaupunkiolosuhteissa ei sen, onko kysymyksessä yleinen tie, katu tai yksityinen tie, tulisi olla merkitsevä seikka etuajo-oikeutetussa risteyksessä koskevan liikennemerkin käyttämisen osalta, vaan merkkejä tulisi käyttää liikenneturvallisuuden kannalta tarkoituksenmukaisissa paikoissa. Kaupunginhallitus päätti antaa piirikonttorille lautakunnan lausunnon mukaisen selvityksen ja samalla esittää, että ko. liikennemerkit pystytetään vain Suutarinkyläntielle kaikkiin kysymykseen tuleviin risteyksiin (17.1. 229 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti tie- ja vesirakennushallitukselle puoltavansa tilapäisten musta-keltaisten Turku ja Porvoo -viittojen asettamista kaupungin hallinnassa olevalle Kehätielle (Kehä I) edellyttäen, että niiden pystyttäminen tapahtuu rakentajan kustannuksella sekä niin, että viittoihin selvästi merkitään, että vain raskas liikenne ohjataan kaupungin kautta (20.11. 3247 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi Oy Maan Auto Ab:n valituksen kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksestä, joka koski Särkiniementiellä sijaitsevan pysäköintikieltomerkin poistamisanomusta (10.4. 1112 §, 17.4. 1166 §, 24.4. 1240 §).

Liikennemerkkejä koskevan liikenneministeriön päätöksen luonnoksesta kaupunginhallitus päätti antaa kaupunkisuunnitteluviraston ehdotuksen mukaisen lausunnon (2.5. 1299 §).

Farm.kand. Trorolf Nylund pyysi kirjeessään, että haitat jotka olivat aiheutuneet linja-autopysäkin siirtämisestä hänen omistamansa tontin Vilppulantie 2 kohdalle ja ryhmittymiskaistajärjestelyistä johtuneen keltaisen suojaviivan maalaaminen ko. tontin sisäänajotien kohdalle poistettaisiin. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että asianomaiselle lähetetiin kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukainen selvitys (6.3. 754 §).

Nopeusrajoitukset. Suurimman sallitun ajonopeuden noudattamisen valvonnan tehostamiseksi kaupunginhallitus kehotti kaupunkisuunnitteluvirastoa ryhtymään toimenpiteisiin kuvanauhurijärjestelmän ja liikennetutkan hankkimiseksi ja niiden luovuttamiseksi poliisilaitoksen käyttöön ehdolla, että poliisilaitos luovuttaa ne tarvittaessa viraston käytettäväksi.

Samalla kaupunginhallitus kiinnitti poliisilaitoksen huomiota lisääntyvään nopeusrajoitusten rikkomiseen ja pyysi poliisilaitosta tehostamaan nopeustarkkailua (4.4. 1035 §, 26.6. 1953 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi maistraatin ja liikenneministeriön päätökset siitä, että Mustikkamaan sillan Kulosaaren puoleiseen päähän saadaan asettaa 30 km/t nopeusrajoitusta osoittava liikennemerkki varustettuna lisäkilvellä »Ulkoilualue — Friluftsområde» ja samanlainen liikennemerkki-

yhdistelmä saaren pysäköintipaikalta alkavan tien kohdalle siten, että merkin vaikutusalue päättyy sillan Kulosaaren puoleisessa päässä (13.3. 802 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille, että moottoriajoneuvojen suurin sallittu ajonopeus Itäväylällä Kulosaaren ja Herttoniemen kohdalla määrättäisiin 50 km:ksi/t metron rakentamistöiden vuoksi kauintaan 1.10.1976 saakka siten, että nopeusrajoitusta siirretään kulloinkin rakennustöiden edistymisen mukaan työkohteittain (26.6. 1957 §).

Kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavassa lausunnossaan puoltaa tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorin anomusta suurimman sallitun ajonopeuden määräämisestä 50 km:ksi/t Helsingin ohikulkutiellä kaupungin rajan ja Puistolan rautatiesillan välisellä osuudella 31.12.1973 saakka (7.2. 426 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille lastentarhain lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan antamiin ehdotuksiin perustuvan lausunnon asiasta, joka koski Matti Huusarin ym. anomusta suurimman sallitun ajonopeuden määräämistä 30 km:ksi/t Sepänkadulla. Molemmissa lausunnoissa puollettiin ko. ajonopeutta (4.4. 1036 §).

Pysäköintialueet. Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitus esitti, että Vähä-Meilahden alueelta varattaisiin keskussairaalan käyttöön kiitolinja-asemana ollut kaupungin omistama alue n. 400 auton pysäköintipaikaksi, koska sairaala-alueella sijaitsevalle pysäköintipaikalle on tarkoitus rakentaa uusi klinikkarakennus.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä alue on liian kaukana palvellakseen vieraita tai henkilökuntaa pysäköintialueena. Yli hehtaarin suuruisen alueen varaaminen aiheuttaisi myös rajoituksia Pikku-Huopalahden alueen vastaiselle suunnittelulle ja käytölle. Lautakunta katsoi, että uuden klinikkarakennuksen suunnittelun yhteydessä olisi suunniteltava myös tarvittavat autopaikat joko rakennuksen yhteyteen maanalaisina tai maanpäällisinä paikkoina tai erillisenä pysäköintitalona.

Kaupunginhallitus päätti lähettää liittohallitukselle jäljennöksen lautakunnan lausunnosta (14.8. 2152 §).

Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin Siilitien aseman viereen esitettyjen pysäköintialueiden toteuttamiseksi sekä aseman lähiympäristön suunnittelemiseksi liikenne- ja palvelualueeksi tarpeellisine metroaseman paikoitustilan lisäämismahdollisuuksineen (5.6. 1664 §).

Linjaliikennettä koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti, että liikennelaitoksen kanssa yhteistoiminnassa olevien yksityisten liikenteenharjoittajien käyttämät linja-autopysäkit saadaan varustaa kaupungin vaakunakuvalla. Samalla kaupunginhallitus päätti esittää liikenneministeriölle, että paikallisliikenteessä käytettävään pysäkkimerkkiin saataisiin liittää kaupungin vaakunakuvan lisäksi pysäkin nimi, tariffiin liittyvä tunnus, linjojen numerotunnukset, linjojen päätepisteiden nimet ja liikenteenharjoittajaryhmän tunnus (6.3. 752 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa eräiden linja-autojen reitit (17.1. 228 §); puoltaa maistraatille erään reitin osittaista muuttamista (16.10. 2874 §); eräiden liikennelupien myöntämistä (2.10. 2726, 2727 §, 9.10. 2805, 2806 §); eräiden liikennelupien osittaista muuttamista (19.6. 1860 §, 7.8. 2068 §); eräiden liikennelupien uudistamista (21.2. 600 §, 23.5. 1556, 1557 §, 26.6. 1961 §, 18.12. 3592 §, yjsto 28.6. 6164 §) sekä erään tilausliikenneluvan myöntämistä (14.2. 528 §).

Kaupunginhallitus vastusti erään liikenneluvan ja tilausliikenneluvan myöntämistä (2.10. 2725 §, 15.5. 1471 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti puoltavansa Suomen Turistiauto Oy:n anomusta linjan Hakaniemi—Munkkiniemi (linja 51) osittaista muuttamista niiltä osin, kuin se koskee päiväliikennettä arkisin ja lauantaisin reitillä Hakaniemi—Pitäjänmäki, mutta vastustavansa liikennöimistä iltaisin ja sunnuntaisin

reitillä Hakaniemi—Munkkiniemi. Samoin kaupunginhallitus ilmoitti puoltavansa Helsinki—Maaseutuliikenne Oy:n linjan Maunula—Pitäjänmäki—Herttoniemi jatkamista Pohjois-Haagaan ja tungosaikana Pitäjänmäkeen niiltä osin, kuin se koskee liikennöintiä arkisin klo 6.00—18.00 välisenä aikana, mutta vastustavansa liikennöintiä lauantaisin (24.1. 290, 291 §, 7.2. 433, 434 §).

V. J. Huttunen Oy ym. valittivat lääninhallitukselle päätöksestä, jonka kaupunginhallitus oli tehnyt 16.10. käsitellessään Rautatientorin liikennejärjestelyjä ja linja-autoliikennepalvelun parantamista. Päätöksellä määrättiin eräät Lähilinjat Oy:n ja V. J. Huttunen Oy:n linjat, joiden päätepiste oli ollut Rautatientorilla, liikennöimään linja-autoasemalta Töölön kautta Hämeentielle. Lääninhallitukselle annetussa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausuntojen perusteella esittää valituksen hylkäämistä (11.12. 3504 §).

Helsingin Vesibussit -yhdistys oikeutettiin harjoittamaan purjehduskautena 1972 moottoriveneillä henkilöliikennettä Hakaniemenrannassa olevasta entisestä hiekkasatamalaiturista Korkeasaareen ja Mustikkamaalle sekä linjalla Hakaniemi—Korkeasaari—Suomenlinna muuten entisin ehdoin paitsi, että Korkeasaaren ja Mustikkamaan liikenteessä peritään aikuisen yhteen suuntaan tapahtuvasta matkasta 75 p ja lapsen vastaavasta matkasta 30 p sekä välillä Hakaniemi—Korkeasaari—Suomenlinna lippujen hinnat ovat vastaavasti 1.50 mk ja 60 p (29.5. 1623 §, ks. v:n 1971 kert. s. 317).

Henkilövuokra-autojen taksan korottaminen. Helsingin Taksi autoilijat -yhdistys oli kustannusten nousun vuoksi anonut maistraatin v. 1971 vahvistaman henkilövuokra-autojen taksan korottamista. Korotus pyrittäisiin toteuttamaan nostamalla perusmaksu 2.30 mk:sta 2.60 mk:aan ja ns. lyöntiväliä muutettavaksi. Lisäksi esitettiin yö- ja pyhälisämaksujärjestelmää muutettavaksi sekä anottiin muutoksia tavarankuljetusmaksuihin. Sekä poliisilaitos että kaupunkisuunnitteluvirasto pitivät korotusesitystä liian suurena ja puolsivat taksan korottamista todellista kustannustason nousua vastaavasti. Lautakunta esitti asiasta hankittavaksi sosiaali- ja terveysministeriön lausunnon. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille lautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (4.9. 2400 §).

Taksikomitea 71:n työn valmistumista varten määrätty aika pidennettiin 31.10.1971 saakka (15.5. 1466 §, ks. v:n 1971 kert. s. 141).

Kuorma- ja pakettiautotaksan korottaminen. Helsingin Kuorma-autoliikennöitsijät r.y. oli maistraatilta anonut korotusta v. 1971 vahvistettuun taksaan. Kustannusmuutosten perusteella esitettiin tuntitaksaa korotettavaksi 17.22%:lla, kilometrimaksutaksaa 14.72%:lla ja aikakorvaustaksaa 19.88%:lla. Maistraatille annetussa, kaupunkisuunnittelulautakunnan liikennejaoston ehdotuksen mukaisessa lausunnossa esitettiin, että kuorma- ja pakettiautojen taksan mahdollisessa korottamisessa todellista kustannustason nousua vastaavaksi noudatettaisiin sosiaali- ja terveysministeriön hinta- ja palkkaneuvoston asiasta tekemää päätöstä tai sen antamaa suositusta (14.2. 524 §).

Sama yhdistys anoi edelleen maistraatin 16.3.1972 vahvistamiin taksoihin korotusta lähinnä palkka- ja sosiaalimenojen nousun johdosta. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että Suomen Kuorma-autoliiton vastaava anomus oli sosiaali- ja terveysministeriön hintaosastolla käsiteltävänä, joten oli tarkoituksenmukaista hankkia asiasta ministeriön lausunto. Maistraatille annetussa, kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisessa lausunnossa puollettiin kustannustason nousun mukaista korotusta (28.8. 2300 §).

Kaupunkia edustaviksi Välikehätien yleissuunnittelun yhdysmiehiksi nimettiin liikennesuunn.päällk. Heikki Salmivaara ja yleis-

kaavapääll. Jaakko Kaikkonen (yjsto 23.2. 5347 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto teki kertomusvuonna 48 päätöstä, jotka koskivat yhteenajosta ym. aiheutuneista vahingoista maksettavia korvauksia.

Helsingin seudun liikennesuunnittelun koordinointitoimisto (Helko). Yleisjaosto oikeutti apul.kaup.siht. Tauno Lehtisen ja hänen estyneenä ollessaan dipl.ins. Veli Himasen hyväksymään Helkon toiminnasta aiheutuvat laskut v:n 1972—1973 aikana (yjsto 19.7. 6273 §, 27.12. 7167 §).

Yleisjaosto oikeutti toimiston pitämään kerrallaan enintään 100 mk:n suuruista käteiskassaa postimerkkien ostoa ja muita päivittäisiä menoja varten (yjsto 10.5. 5830 §).

Yleisjaosto päätti hyväksyä *Helsingin seutukaavaliiton* 7 718 mk:n suuruisen lisälaskun v:n 1971 jäsenmaksuosuudesta (yjsto 25.10. 6776 §).

Metrotoimikunta

Metrotoimisto. Kaupunginhallitus päätti suostua siihen, että tekn.tri Eino Immosen ja kirjastonhoit. Toivo Kivilahden työsuhde saa jatkua 31.12.1972 saakka (23.10. 2933, 2934 §).

Yleisjaosto oikeutti metrotoimiston julkaisemaan jaospäällikön, kolmen diplomi-insinöörin, ohjelmointi-insinöörin, opistoinsinöörin ja kahden rakennusmestarin hakukuulutukset erillisilmoituksena valtuuston v. 1969 tekemässä päätöksessä mainituissa lehdissä sekä Insinööriuutiset ja Rakennuslehti -nimisissä lehdissä (yjsto 26.1. 5166 §, 3.5. 5790 §).

Metrotoimisto oikeutettiin julkaisemaan erillisilmoituksena varoitus metron koeradan vaarallisuudesta Itäinen Helsinki, Pääkaupunki ja Helsinkiläinen -nimisissä paikallislehdissä (yjsto 12.1. 5070 §).

Metrotoimisto oikeutettiin yhteistoiminnassa hankintatoimiston kanssa hankkimaan telexkirjoitin kokeiltavaksi yhden vuoden ajaksi ehdolla, että kirjoittimella hoidetaan myös kaupungin muiden virastojen ja laitosten telexliikenne ja että liikennetunnus otetaan sitä silmällä pitäen. Tarkoitukseen saatiin käyttää metron rakentamiseen myönnettyjä määrärahoja (yjsto 14.6. 6032 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä talon Toinen linja 7 nimeksi *Metrotalo* (27.3. 927 §).

Metron suunnittelu, rakentaminen ym. Kaupunginhallitus päätti lisäyksenä 20.12.1971 tekemäänsä päätökseen todeta, ettei metroasemien luonnos- ja pääpiirustusten vahvistamisen yhteydessä ole tarkoitus vahvistaa piirustusten käsittelyn yhteydessä esitettyjä pintaliikenne- ja jalankulkujärjestelysuunnitelmia, vaan että mainitut liikennejärjestelysuunnitelmat esitetään metroasemien luonnos- ja pääpiirustusten yhteydessä sen osoittamiseksi, miten metroasemat liittyvät niitä välittömästi ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Samalla kaupunginhallitus kehotti metrotoimikuntaa asettamaan Kampin, Kaivokadun, Kluuvin, Hakaniemen ja Sörnäisten metroasemien suunnittelua varten projektiryhmät, joiden tehtävänä on em. päätöksen ja tämän lisäyksen edellyttämällä tavalla tehdä metrotoimikunnalle laadittavan esityksen valmistelussa tarvittavat suunnitelmat ja selvitykset asemien liittymisestä niitä välittömästi ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Tähän sisältyvät myös asemien ympäristön pintaliikenne- ja jalankulkujärjestelyt sekä tekniset liiketilaselvitykset. Projektiryhmien päälliköt nimeää metrotoimisto ja ryhmissä jäseninä olevat muiden virastojen ja laitosten edustajat asianomainen virasto ja laitos. Ryhmissä on oltava edustaja ainakin kaupunkisuunnitteluviraston asemakaava- ja liikennesuunnitteluosastolta, rakennusvirastosta, liikennelaitoksesta, kiinteistövirastosta sekä Valtionrautateiltä (28.2. 657 §, ks. v:n 1971 kert. s. 320).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavat yleispiirustukset:

— Hopeasalmentien uuden sillan ja Hopeasalmentien metrotunnelin piirustukset n:o 17217 (7.2. 407 §);
— Kulosaaren jalankulkutunnelin piirustukset n:o 1/163 ja 2/163,
— Kulosaaren asematunnelin piirustukset n:o 1/167, 2/167 ja 3/167,
— Tupasaaren metrosillan piirustukset n:o 1/155 ja 2/155,
— Kipparlahden metrosillan piirustukset n:o 1/172 ja 2/172 ja
— Naurissalmen metro- ja katusiltojen piirustukset n:o 1a/154 ja 2a/154. Samalla kehotettiin metrotoimikuntaa huolehtimaan siitä, että Tupasaaren metrosillan rakentamisen yhteydessä rakennetaan portaaton kulkuyhteys Itäväylän bussipysäkiltä Tupasaarentielle (7.2. 408 §);
— Kulosaaren metrosillan yhdyssiteen osalta muutettu yleispiirustus n:o 1a/140/15.2.1971 (12.6. 1766 §);
— Kampin työtunnelin piirustukset n:o 5606, 5762, 5609 ja 5610 kehotuksin ottaa huomioon kaupunkisuunnittelulautakunnan, väestönsuojelulautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnoissa esitetyt näkökohdat (26.6. 1928 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi metrotoimiston piirustuksessa n:o 4544 esitetyt Hakaniemen metroaseman eteläisen lippuhallin rakentamiseen liittyvät johtosiirtosuunnitelmat sekä oikeutti toimiston suorittamaan näiden mukaiset työt ennen Hakaniemen metroaseman luonnossuunnitelman ja pääpiirustusten käsittelyä (26.6. 1926 §).

Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi seuraavat linjaukset ja korkeusasemat:
— Hakaniemen työtunnelin korkeusaseman muutospiirustuksen n:o 3982 mukaan (10.1. 124 §);
— Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n piirustuksissa n:o 2/1—5 ja 2/2—8 osoitetun metron ulkoalueen Hiihtäjäntien asemaan liittyvän rataosuuden linjaus ja korkeusasema paaluvälillä 121+00—128+00;
— piirustuksissa n:o 5417, 5418, 5419, 5420a ja 5421a osoitetun metron Siltavuoresta Hakaniemeen ulottuvan rataosuuden linjaus ja korkeusasema paaluvälillä 65+40—68+60 (26.6. 1923, 1927 §).

Länsi-Suomen vesioikeus myönsi 30.3. antamallaan päätöksellä kaupungille luvan metrosillan ja katusillan rakentamiseen Naurissalmen yli (15.5. 1454 §).

Metroasemia ja -tunneleita varten tarvittavien maanalaisten tilojen hankkiminen kaupungin haltuun. Pakkolunastuksen vireillepanon johdosta ja vapaaehtoisten sopimusten aikaansaamiseen tähtäävien neuvottelujen aloittamiseksi metrotoimisto järjesti yhteistoiminnassa kaupunginkanslian lainopillisen osaston ja kiinteistöviraston kanssa v:n 1971 elokuussa tiedotustilaisuuden asianomaisten kiinteistöjen ja Suomen Kiinteistöliiton edustajille. Tässä tilaisuudessa esiin tulleen ehdotuksen mukaisesti ryhdyttiin kaupungin ja em. liiton jäseninä olevien Helsingin Kiinteistöyhdistyksen, Helsingin Asuntoyhtiöiden Yhdistyksen ja Helsingfors Svenska fastighetsföreningenin kanssa neuvotteluihin sellaisen sopimusmallin aikaansaamiseksi, jonka ehdot olisivat mainittujen yhdistysten hyväksymät ja johon perustuvan sopimuksen solmimisesta yhdistykset voisivat antaa suosituksen jäsenilleen.

Neuvotteluissa aikaansaadun sopimusmallin mukaan kaupunki saa korvauksetta käyttöoikeuden metron rakentamista ja metroliikenteen harjoittamista varten tarvittaviin maanalaisiin tiloihin tonttikohtaisesti määriteltävällä syvyydellä. Toisaalta kaupunki sitoutuu vastaamaan ensisijaisesti kaikesta yleisten vahingonkorvausperiaatteiden mukaisesti kaupungin korvattavasta välittömästä ja välillisestä vahingosta, mikä metron rakennustyöstä ja käytöstä luovuttajalle, kiinteistön osakkaalle tai vuokralaiselle aiheutuu. Samoin kaupunki vastaa metron käytöstä luovuttajalle mahdollisesti aiheutuvan vahingon korvaamisesta. Tästä edellytetään sovittavaksi erikseen sen jälkeen, kun metro-

liikenne on aloitettu. Kiinteistön omistajalla on lisäksi mahdollisuus saada ennakkokorvausta metron rakennustyöstä kiinteistölle aiheutuneesta vahingosta, mikäli korvauksen peruste on riidaton ja vahinko sitä suuruusluokkaa, että se voi aiheuttaa vahingon kärsineelle maksuvaikeuksia.

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa metrotoimiston tekemään em. sopimusmallin mukaiset sopimukset Hakaniementori—Junatie välisen metron tunneliosuuden rakentamista ja metroliikenteen harjoittamista varten tarvittavien maanalaisten tilojen saamiseksi kaupungin haltuun (8.5. 1367 §, ks. v:n 1971 kert. s. 321).

Kiinteistövirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa metrotoimiston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin metron tunneliosuuden Hakaniementori—Siltavuori metrotunneleita ja metroasemien laituritasoja varten asemakaavassa varattujen maanalaisten tilojen hankkimiseksi kaupungin hallintaan kiinteistönomistajien kanssa tehtävin sopimuksin. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin rinnan em. toimenpiteiden kanssa sekä yhteistoiminnassa metrotoimiston ja kiinteistöviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin pakkolunastuslain mukaisen luvan hankkimiseksi valtioneuvostolta ko. tilojen pakkolunastamiseen (yjsto 12.7. 6249 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. Satamalautakunta oikeutettiin julistamaan haettavaksi satamalaitoksen satamarakennusosaston työpäällikön (32. pl.) ja suunnittelupäällikön (32. pl.) virat siten, että hakijat voivat esittää omat palkkavaatimuksensa (27.3. 959 §, 30.10. 3032 §) sekä suorittamaan dipl.ins. Juha Komsille hänen oman toimensa ohella tapahtuneesta em. työpäällikön tehtävien hoidosta 520 mk/kk ajalta 8.3.—8.9.1972 ja 543 mk/kk kauintaan vuoden loppuun ja dipl.ins. Eljas Muuriselle 1.12.1972 alkaen 310 mk/kk vastaavasti suunnittelupäällikön tehtävien hoidosta kauintaan 31.1.1973 saakka (28.2. 680 §, 28.8. 2324 §, 18.12. 3588 §).

Varastorakennus L7:n rakentamiseen liittyvien tehtävien hoitamista ja rakennustöiden valvontaa varten palkattiin työsopimussuhteeseen dipl.ins. Arvo Ranki 3 600 mk:n kuukausipalkalla (10.1. 144 §).

Kaupunginhallitus päätti jatkaa varast. hoit. Olavi Näkin työsuhdetta yli hänen eroamisikänsä, kuitenkin kauintaan 31.3.1973 saakka. Varastoimis- ja laiturihuolto-osastolla saatiin jättää vakinaisesti täyttämättä kaksi 17. pl:n varastorakennusten apulaisisännöitsijän virkaa (13.11. 3184, 3185 §).

Satamalautakunnan virkojen täyttämistä koskevista päätöksistä tehtiin kaksi valitusta: Seppo Paukkunen valitti satamavalvojan viran täyttämistä koskevassa asiassa ja rak. mest. Erik Forsberg suunnitteluteknikon viran täyttämistä koskevassa asiassa. Kaupunginhallitus päätti hylätä molemmat valitukset kunnallislain 175 ja 179 §:n nojalla (7.8. 2073 §, 27.12. 3675 §).

Korkein hallinto-oikeus oli apul.satamakamr. Mainio Kauppalan palkkausta koskevan valituksen johdosta 15.12.1971 tekemällään päätöksellä todennut, että Helsingin kaupungin virkojen palkkaluokkien sijoittelua ja viranhaltijoitten ym. palkkojen tarkistusta koskevan virkaehtosopimuksen merkitseminen tiedoksi ei sisällä sellaista ratkaisua, johon valittamalla voidaan hakea muutosta. Korkein hallinto-oikeus jätti lääninoikeuden päätöksen lopputuloksen pysyväksi (31.1. 375 §, ks. v:n 1971 kert. s. 323).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisjaoston päättämään niistä satamalaitoksen eräiden

viranhaltijain työajan muutoksista, jotka johtuivat siitä, että tulliviranomaiset työskentelivät lauantaina 22.4. ja pitivät vastaavasti vapaapäivän lauantaina 27.5. (17.4. 1178 §).

Yleisjaoston päätöksen mukaisesti tullikamareiden yhteydessä toimivat toimistot pidettiin suljettuina 27.5. ja tehtiin täysi työpäivä 22.4. (yjsto 20.4. 5728 §).

Satamalaitos oikeutettiin päättämään matkustusmääräyksen antamisesta laitoksen henkilökuntaan kuuluvalle silloin, kun laitoksen hoidettavana oleva tehtävä edellyttää kaupungin alueen ulkopuolella kotimaassa tapahtuvaa tehtävän suorittamista (yjsto 30.8. 6457 §).

Satamarakennusosaston työllisyystilanne. Satamalautakunta selvitti kertomusvuoden työllisyysarviota ja esitti määrärahatilanteeseen ja työllisyyslain säädöksiin viitaten, että kaupunginhallitus kehottaisi muita hallintokuntia tilaamaan töitä satamarakennusosastolta.

Kaupunginhallitus päättikin kehottaa yleisten töiden lautakuntaa, teollisuuslaitosten lautakuntaa ja metrotoimikuntaa mahdollisuuksien mukaan tilaamaan töitä satamarakennusosastolta. Edelleen kaupunginhallitus kehotti satamalautakuntaa pyrkimään siihen, että satamalaitoksen työntekijäin työllisyys hoidetaan talousarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa (28.8. 2323 §).

Käteiskassa. Satamalaitoksen käteiskassan enimmäismääräksi vahvistettiin 1.3. lukien 10 000 mk (yjsto 28.3. 5553 §).

Satama- ja liikennemaksut. Kaupunginhallitus ilmoitti Suomen Satamaliiton hallitukselle periaatteessa kannattavansa satama- ja liikennemaksujen vahvistamisen siirtämistä liikenneministeriölle sekä esittävänsä, että satamamaksun uudeksi nimeksi esitettäisiin »sataman alusmaksu» ja liikennemaksun uudeksi nimeksi »sataman tavaramaksu» (12.6. 1788 §).

Suomen Satamaliiton hallitus pyysi jäsenkaupunkiensa lausuntoa valtiovarainministeriön kunnallisten maksujen kantasopimusten yhdenmukaistamista koskevasta esityksestä, jolla oli tarkoitus 1.7. muuttaa tullilaitoksen hoitamia liikennemaksuja ja tuulaakin perimiskorvauksia sekä siirtää liikennemaksujen jako-osuuden sekä tuulaakin lähettämisen tullilaitokselta kaupunkien itsensä keskenään hoidettaviksi. Kaupunginhallitus päätti antaa Satamaliiton hallitukselle satamalautakunnan esittämän mukaisen lausunnon. Lautakunta totesi, että tullilaitos peri kaupungin puolesta tuulaakia ja liikennemaksuja vain Helsingin II tullikamarissa eli ns. postitullissa, mistä perinnästä kaupunki oli maksanut korvauksena 100 mk/kk. Lautakunta piti kohtuullisena korvauksena II tullikamarin satamalaitokselle tekemästä työstä viisi penniä tilitetyltä ilmoituskirjalta (27.3. 960 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä tehtäväksi valtiovarainministeriön kanssa sen ehdottaman sopimuksen ulkomaanliikenteessä olevasta tavarasta perittävien kunnallisten maksujen kantamisesta tullilaitoksen toimesta. Voimassa ollut vastaava sopimus päätettiin irtisanoa ja oikeuttaa satamalaitos tekemään tullihallituksen kanssa esitetyn mukainen sopimus (13.11. 3186 §).

Avomeri Oy esitti kirjeissään vientiliikennemaksujen alentamista Naantalin kaupungin perimien maksujen tasolle sekä alennuksen myöntämistä säännöllisessä linjaliikenteessä oleville lastiautoille.

Arvioidun suuren tulovähennyksen huomioon ottaen satamalautakunta ei katsonut voivansa puoltaa 40%:n palautusta satamamaksuista lastiautoille. Samoin lautakunta katsoi, että liikennemaksujen erikoisalennuksista olisi satamien yhteisellä päätöksellä päästävä eroon.

Kaupunginhallitus päätti, etteivät kirjeet antaneet aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että Avomeri Oy:lle lähetettiin jäljennös lautakunnan lausunnosta (8.5. 1386 §).

Avomeri Oy:n aloitteesta Helsingin kauppakamari kiinnitti kirjeessään huomiota au-

tokuormina meritse kuljetettavan vientitavaran liikennemaksun enimmäismäärään pitäen valitettavana, että Helsingin satamalaitos perii tällaisesta vientitavarasta korkeampaa vientiliikennemaksua kuin muut satamat. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kauppakamarille lähetettiin tiedoksi satamalautakunnan asiasta antama lausunto. Lausunnossaan lautakunta viittasi aikaisempaan lausuntoonsa Avomeri Oy:n kirjeen johdosta sekä selvitti liikennemaksujen kehitystä (11. 12. 3506 §).

Käyttöomaisuus. Jätkäsaaren sähköverkko siirrettiin 1.1.1972 lukien satamalaitoksen käyttöomaisuuteen 84 520 mk:n suuruisesta pääoma-arvosta (28.2. 679 §).

Satamalautakunta oikeutettiin myymään satamajäänmurtaja Otso joko laivameklarin välityksellä tai romuksi. Henkilöasiainkeskusta kehotettiin sijoittamaan Otson ensimmäinen konemestari Karl Hellbom, jolla on höyry-ylikonemestarinkirja, kaupungin jonkin muun laitoksen palvelukseen palkkaetuja kuitenkaan alentamatta (yjsto 8.11. 6888 §).

Satamalautakunta oikeutettiin poistamaan käytöstä ja myymään eniten tarjoavalle kaksi v. 1952 ja kaksi v. 1939 valmistettua nosturia (yjsto 20.4. 5733 §).

Yleisjaosto oikeutti satamalaitoksen poistamaan käyttöomaisuudesta ja myymään eniten tarjoavalle lautakunnan kirjeessä n:o 398/5.6.1972 tarkoitetut työkoneet (yjsto 14. 6. 6064 §).

Länsisataman kortt:ssa n:o 20254 sijainnut puurakenteinen varastorakennus P saatiin purkaa ja sen kirjanpitoarvo 1 270 mk poistaa käyttöomaisuudesta (yjsto 8.11. 6889 §).

Hernesaaren kortt:ssa n:o 20176 tontilla n:o 15 sijainnut työpajarakennus, joka oli siirtynyt K. A. Wigg Oy:ltä kaupungin omistukseen, saatiin purkaa (yjsto 10.5. 5877 §).

Merisataman rantasuunnitelma. Kaupunginhallitukselle esiteltiin satamalautakunnan esitys Merisataman rantasuunnitelmaksi, urheilu- ja ulkoilulautakunnan toimeksiannosta arkkitehtitoimisto Juutilainen-Kairamo-Pantzarin laatima Merisataman rannan ja saarten käyttöä koskeva kokonaissuunnitelma sekä teollisuustointa johtavan apul.kaupunginjohtajan asettaman Merisataman työryhmän laatima uusittu ja korjattu Merisataman rantasuunnitelma. Pääperiaatteena oli luoda lähellä vettä kulkeva yhtäjaksoinen jalankulkureitti, järjestää yksityisveneliikenteelle vastapäätä Sirpalesaarta tuleva veneliikenneasema sekä järjestää lautta- tai siltayhteys Sirpalesaareen ja Uunisaareen, jotta saataisiin myöskin saaret yleisön käyttöön.

Arkkitehtitoimiston suunnitelmassa esitettiin lauttavaihtoehtoa, jota myös työryhmä kannatti tutkittuaan tarkemmin eri vaihtoehtoja. Esittelijä piti kuitenkin siltavaihtoehtoa parempana ja kaupunginhallitus päättikin hyväksyä Merisataman työryhmän tarkistaman Merisataman käyttösuunnitelman yksityiskohtaisen jatkosuunnittelun pohjaksi, lukuun ottamatta Merikadun ja Merisatamanrannan eteläreunan välistä aluetta kuitenkin siten, että mantereen ja Uunisaaren välille rakennetaan avattava jalankulkusilta (14.2. 527 §, 6.3. 760 §, 13.3. 829 §).

Herttoniemen teollisuussataman yleissuunnitelma hyväksyttiin satamarakennusosaston 3.10. päivätyn piirustuksen n:o 13001 XI 324[3] mukaisesti ranta- ja laituriviivan osalta sekä myös alueen jaon käyttötarkoituksen suhteen teollisuus-, rakennusaine-, kemikalio- ja öljysatama-alueisiin sekä rakentamattomiin suojavyöhykkeisiin ja katualueisiin nykyisiä vuokra-aikoja vastaaviksi ajoiksi kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksessa n:o 6857/15.6.1972 ilmenevin tarkistuksin ja niin, että satama-alueiden sisäinen tiestö ja raiteisto satamarakennusosaston mainitun piirustuksen mukaisesti hyväksytään ohjeluontoisesti (4.12. 3424 §, 11.12. 3509 §).

Sillat ja laiturit. Kaupunginhallitus kehotti yleisten töiden lautakuntaa alistamaan kaupunginhallituksen tutkittavaksi kokoukses-

saan 10.2. tekemänsä päätöksen Korkeasaaren sillan urakan antamisesta toiseksi halvimman tarjouksen tehneelle Perusyhtymä Oy:lle. Halvimman tarjouksen oli tehnyt satamalaitoksen satamarakennusosasto. Koska satamarakennusosasto kaupungin laitoksena ei voinut antaa sitovaa tarjousta eikä korvata mahdollisesta myöhästymisestä aiheutuvaa vahinkoa, katsoi katurakennusosasto, että työ olisi annettava Perusyhtymä Oy:lle, koska hintaero oli vain n. 1.6%. Kaupunginhallitus päätti kumota lautakunnan päätöksen sekä kehottaa lautakuntaa pyytämään uudet urakkatarjoukset siten, että sekä satamarakennusosastolla että alan liikkeillä olisi mahdollisuus antaa tarjouksensa vaihtoehtoisesti myös muullakin kuin katurakennusosaston esittämällä tavalla tehtynä ja vielä siten, että tarjouksiin sisällytettäisiin myös siltarakenteen muutoksesta aiheutuvat lisäkustannukset sekä urakoitsijan ehdotuksen aiheuttamat siltarakenteen suunnitelmamuutokset (21.2. 557 §, 7.8. 2035 §, 14.8. 2133 §).

Korkeasaaren ja Hylkysaaren välisen sillan rakentamisesta merenkulkuhallituksen kanssa käytäviin neuvotteluihin nimettiin kaupungin edustajiksi satamarak.pääll. Veli Rahikainen ja Korkeasaaren intendentti Ilkka Koivisto (21.2. 575 §).

Tutkittuaan, olisiko edullisempaa rakentaa salmen yli silta vaiko salmeen kaksi pengertä, neuvottelijoiden muodostama työryhmä piti pengervaihtoehtoa parempana, koska se olisi huomattavasti halvempi, antaisi eläintarhalle lisää tilaa, sopeutuisi paremmin maisemaan ja olisi hoitokustannuksiltaan edullisempi. Kaupunginhallitus päättikin, että saarien välinen maayhteys rakennetaan pengervaihtoehdon mukaisesti. Samalla kehotettiin kaupunginkanslian lainopillista osastoa huolehtimaan Länsi-Suomen vesioikeuden luvan hankkimisesta rakennushankkeen toteuttamista varten. Merenkulkuhallitukselle päätettiin esittää, että valtio osallistuisi ko. rakennustyöhön vähintään 100 000 mk:lla (20. 11. 3234 §).

Varat. Lars Nystenin ym. haettua Länsi-Suomen vesioikeudelta lupaa saada rakentaa ponttoonisilta Laajasalosta Vartiosaareen, vesioikeus pyysi asiasta kaupungin lausuntoa. Kaupunkisuunnittelulautakunta, kiinteistölautakunta, urheilu- ja ulkoilulautakunta sekä yleisten töiden lautakunta vastustivat sillan rakentamista. Satamalautakunta katsoi, ettei silta haittaisi moottoriveneliikennettä, mikäli lupaehtoihin otettaisiin lautakunnan esittämät näkökohdat. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa vesioikeudelle vastutavansa ko. ponttoonisillan rakentamista (4.12. 3426 §).

Lauttasaaren rakennusainesataman laiturin nimi muutettiin nimeksi Lauttasaaren laivalaituri — Drumsö kaj (7.8. 2067 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä satamalaitoksen satamarakennusosaston piirustuksesta n:o 12767 VI 1981[7] ilmenevän matkustajalaiturin ja Ehrenströmintien liikennejärjestelysuunnitelman siltä osin kuin ehdotus koski laiturialueen pysäköintijärjestelyjä sekä hyväksyi po. liikennejärjestelyt suoritettaviksi muilta osin kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksessa n:o 608 esitetyllä tavalla (7.8. 2071 §).

Vt Loppi ym. ehdottivat, että kaupunginhallitus sallisi pysäköinnin Eteläsatamassa Suomen Meripelastusseuran pelastusaluksille pelastustyöhön hälytetylle henkilökunnalle sekä alusten huoltoajoa suorittaville autoille. Kaupunginhallitus päätti, ettei ehdotus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että ehdottajille lähetettiin jäljennös satamalautakunnan lausunnosta. Lausunnossaan lautakunta totesi, ettei se voinut myöntää poikkeuslupia alueella pysäköintiin saattamatta ketään erikoisasemaan sekä vaarantamatta järjestystä, joka v:n 1971 pysäköintikiellolla oli saatu laiturilla tyydyttäväksi. Mikäli syntyisi tilanteita, jolloin pelastusalusten henkilökunnan olisi pakko pysäköidä autonsa satama-alueelle, ja tästä aiheutuisi pysäköintivirhemaksu, olisi satamaliikenneosasto val-

mis selvittämään tilanteen virhemaksun peruuttamiseksi (18.9. 2594 §).

Piirustusten hyväksyminen ym. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä jäljempänä mainitut piirustukset: arkkitehtitoimisto Jaakko ja Kaarina Laapotin laatimat varastorakennuksen L7B 20.12.1971 päivätyt pääpiirustukset (4.4. 1040 §) sekä satamarakennusosastolla laaditun Herttoniemen öljynerotusaltaan 2.12.1971 päivätyn piirustuksen n:o 13029/XI/396[1] (13.3. 830 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi uuden peräporttipaikan rakennettavaksi Sompasaaren Parrulaituriin satamarakennusosaston piirustuksen n:o VIII/1962[7] mukaisesti (16.10. 2875 §).

Valassaaren aallonmurtajasuunnitelma hyväksyttiin satamarakennusosaston piirustuksen n:o 11961 XI/381[2] mukaisesti ja satamalaitos oikeutettiin ryhtymään aallonmurtajan täyttötöihin piirroksessa n:o 13101 XI/381[4] esitetyn periaatteen mukaisesti (27.3. 961 §).

Satamalautakunta oikeutettiin suorittamaan arkkit. Aarne Timoselle varastorakennus L7:n luonnospiirustusten vaihtoehdon laatimisesta kertakaikkisena korvauksena 2 000 mk (8.5. 1385 §).

Öljysatamat. Kaupunginhallitus kehotti satamalautakuntaa kunnostamaan Herttoniemen öljysatama-alueelle säiliöautojen pysäköintipaikan kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 637 mukaisesti sekä satamalaitosta huolehtimaan asianmukaisten liikennemerkkien pystyttämisestä alueelle (18.12. 3586 §).

Helsingin luotsiaseman luotsit esittivät Herttoniemen öljysatamaan johtavan väylän valaisemista. Satamalautakunta totesi, että väylä oli tarkoitettu vain päiväkäyttöön, eivätkä olosuhteet olleet muuttuneet sellaisiksi, että olisi syytä muutoksiin. Sitäpaitsi luotsilla on oikeus kieltäytyä luotsauksesta, mikäli hän katsoo olosuhteet sellaisiksi, että matkan jatkaminen on laivalle vaaraksi. Kaupunginhallitus päätti lähettää asianomaisille jäljennöksen lautakunnan lausunnosta (23.5. 1560 §).

Kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä meriveden saastumista koskevaa muistiota Suomen Satamaliitolta, sen hallitus lähetti laatimansa muistion kaupunginhallitukselle lausuntoa varten. Koska muistiossa oli erityisesti kiinnitetty huomiota satamien mahdollisuuteen vastaanottaa laivojen öljyjätteet, kaupunginhallitus päätti antaa rakennusviraston lausunnon mukaisen selvityksen öljypitoisten seosten vastaanottolaitteista Helsingissä. Samalla kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa tiedottamaan Va-Ho Oy:n laitteista sekä käytettävissä olevista loka-autoista Suomen Laivanvarustajain yhdistykselle, Ålans Redarföreningenille ja Suomen laivanselvittäjä- ja Laivameklariliitolle (28.8. 2325 §).

Alueiden ym. vuokraaminen. Finnexpress Oy:lle päätettiin erinäisin ehdoin vuokrata Kyläsaaren alueelta sille 20.1.1969 päivätyllä sopimuksella ajaksi 1.2.1969—31.1.1974 vuokrattu alue sekä siihen liittyvä n. 2 800 m²:n suuruinen lisäalue ajaksi 1.2.1972—31.1.1982. Sopimusehtoihin tehtiin myöhemmin joitakin muutoksia, mm. myönnettiin vapaa siirto-oikeus (28.8. 681 §, 9.10. 2804 §).

Oy Algol Ab:lle päätettiin vuokrata ajaksi 1.7.1972—30.6.1982 Koirasaarentien itäpuolelle jäävältä entiseltä putkivyöhykkeeltä yhtiön anomuksen mukainen 30 m:n levyinen ja n. 250 m:n pituinen alue sekä Koirasaarentien länsipuolelle jäävältä entiseltä putkivyöhykkeeltä n. 7 000 m²:n suuruinen alue siten, että alueen länsiraja merkitään n. 60 m:n päähän rantaviivasta ja että Neste Oy:n alueelle johtava tie jää alueen ulkopuolelle, jolloin vuokrattavan alueen pinta-alaksi tulee n. 14 500 m².

Sopimukseen sisältyi mm. seuraavia asioita koskevia ehtoja:

— vuokramaksu, sen indeksisidonnaisuus ja maksutapa

— vuokraoikeuden siirron kieltäminen

— vuokralaisen velvollisuus sallia putkijohtojen sijoittaminen alueelle
— alueen käyttö ainoastaan petrokemiallisten tuotteiden varastoimiseen ja käsittelemiseen
— rautatien rakentaminen alueen kautta
— vesien suojelu (19.6. 1866 §).

Oy Teboil Ab:lle päätettiin vuokrata Herttoniemen öljysatama-alueelta sopimusten n:o 1370, 1371, 1192 ja 1392 tarkoittamat varastoalueet 1.4.1977 lukien kymmeneksi vuodeksi. Sopimus tehtiin vuokramaksua, sen indeksisidonnaisuutta, vesien suojelua, alueen käyttöä ja kunnossapitoa ym. koskevilla ehdoilla. Vuokralaisella on myös vuokraoikeuden siirto-oikeus (26.6. 1962 §).

Oy Åkerman Ab:lle satamalautakunnan sopimuksella n:o 1447 vuokrattu maa-alue päätettiin vuokrata yhtiölle 1.4.1974 lukien kymmeneksi vuodeksi mm. seuraavia asioita koskevilla ehdoilla:
— vuokramaksu, sen indeksisidonnaisuus ja maksutapa
— vuokraoikeuden siirto
— alueen käyttö ja kunnossapito
— palavien nesteiden ja räjähdysaineiden säilytyskielto.

Vuokraoikeuden siirto-oikeutta koskevaa kohtaa päätettiin soveltaa 7.8. alkaen voimassa olevaan vuokrasuhteeseen (7.8. 2069 §).

Yleisjaosto oikeutti Oy Keskusvartiointi Ab:n sijoittamaan radiopuhelinantennin Sörnäisissä sijaitsevaan valonheitinmastoon sekä asentamaan mastojen ja rakennusten välille tarvittavat kaapelit ehdoilla, jotka koskivat mm. kaapelien ja valonheittimien asennusta ja sen valvontaa sekä niiden mahdollisesti aiheuttamien vahinkojen korvausta. Pito-oikeudesta perittiin kertakaikkisena korvauksena 200 mk (yjsto 20.12. 7143 §).

Pistoraiteiden rakentaminen ja vuokraaminen. Kaupunginhallitus kehotti satamalautakuntaa ja kiinteistölautakuntaa irtisanomaan kolmen kuukauden irtisanomisajoin tehdyt raiteenpito-oikeutta koskevat sopimukset päättyviksi 31.3.1973 vuosivuokran tarkistamista varten ja jatkamaan po. sopimuksia 1.4.1973 alkaen muuten entisin ehdoin paitsi, että vuosivuokrat tulevat kiinteiksi ja suuruudeltaan virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 250 vastaaviksi (18.12. 3593 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rautatiehallituksen ilmoituksen Pitäjänmäen pohjoiselle teollisuusalueelle johtavan pistoraiteen rakentamisesta ja pitämisestä 4.3.1959 tehdyn sopimuksen irtisanomisesta päättyväksi 30.9. 1972. Satamalaitosta kehotettiin purkamaan ko. raidekujalla olevat kiskot ja kaupunkisuunnittelulautakuntaa harkitsemaan mahdollisuuksia maa-alueen käyttämisestä muihin tarkoituksiin (4.12. 3419 §).

Rautatiehallituksen rataosasto esitti, että kaupunki rakentaisi kustannuksellaan Herttoniemen asemalle lisäraiteen lisääntyneen kappaletavaran kuljetuksen vuoksi. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei kaupunki ainakaan siinä vaiheessa katsonut mahdolliseksi po. lisäraiteen rakentamista kustannuksellaan (27.3. 957 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto päätti, viitaten 7.7.1971 tekemäänsä päätökseen, kehottaa satamalaitosta suorittamaan Suomen Merivakuutusyhdistys -nimiselle vakuutusyhtiölle yhteensä 80 257 mk korvauksena yhtiön toimesta ahtaaja Teuvo Räsäselle satama-alueella tapahtuneen loukkaantumisen nojalla suoritetuista, kaupungin lopullisesti korvattaviksi tuomituista vahingonkorvauksista. Samalla satamalaitosta kehotettiin korvaamaan neljännesvuosittain po. vakuutusyhtiölle sen Räsäselle vakuutussopimuksen nojalla kulloinkin suorittamat vahingonkorvaukset (yjsto 14.6. 6065 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta hovioikeuden 19.1. antamaan tuomioon asiassa, joka koskee Mäntsälä Oy:n kaupungilta vaatimaa korvausta (7.2. 438 §, v:n 1969 kert. s. 353).

Moottorialuksen käyttäminen majoitukseen. Kaupunginhallitus päätti, että lääninhallitukselle osoitettavassa vastineessa esitetään

Rauni Vännin valitus m/a Eilan käyttämistä majoitustarkoitukseen koskevassa asiassa hylättäväksi (6.3. 763 §).

Satamapäivän järjestäminen. Kaupunginhallitus oikeutti satamalaitoksen järjestämään yhteistoiminnassa Helsingin kauppakamarin ja kaupunginkanslian tiedotustoimiston kanssa kertomusvuoden syksyllä satamapäivän. Sen ohjelmaa valmistelemaan asetettiin neuvottelukunta, jonka puheenjohtajaksi nimettiin satamajoht. Keijo Tarnanen ja jäseniksi tiedotuspääll. Mirja Lappi-Seppälä sekä kauppakamarin toimesta nimettävä henkilö. Satamapäivä päätettiin järjestää 3.10. em. neuvottelukunnan esityksen mukaisesti ja satamalautakuntaa kehotettiin käyttämään tarkoitukseen 6 000 mk käyttövaroistaan. Satamapäivän yhteydessä päätettiin järjestää osanottajille kaupungin vastaanotto myöhemmin erikseen sovittavassa paikassa (21.2. 599 §, 5.6. 1698 §).

Merisataman Venekerho pyysi saada käyttää Merenkulkijain muistomerkin ideaa kerhon tunnuksena. Yleisjaosto ilmoitti, ettei kaupungilla ole mitään sitä vastaan (yjsto 11.4. 5635 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Teollisuuslaitosten lautakunta

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen lautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus päätti määrätä jäljempänä mainitut alueet teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon:

— Asikkalan kunnan Pulkkilan kylässä sijaitsevasta tilasta Taiminkallio RN:o 14^{16} ostettu, n. 2 150 m²:n suuruinen määräala 24 000 mk:n suuruisesta pääoma-arvosta (7. 2. 424 §);

— Hausjärven kunnan Hikiän kylässä sijaitsevasta tilasta Kalliomäki RN:o 4^{3} ostettu, n. 5 ha:n suuruinen määräala 20 590 mk:n suuruisesta pääoma-arvosta (12.6. 1772 §);

— Riihimäen kaupungin Kytöjärven kylässä sijaitseva tila Pato RN:o 1^{110} ja Hyvinkään kaupungin Kytäjärven kylässä tila Säännöstelypalat RN:o 52^{47}, pääoma-arvo 27 mk; (14.2. 518 §);

— Kosken Hl. kunnan Padonmaan kylässä sijaitsevasta tilasta Kuiru RN:o 3^{1} n. 4.5 ha:n suuruinen määräala 10 000 mk:n pääoma-arvosta sekä saman kylän tilasta Lautamies RN:o 2^{29} n. 1 ha:n suuruinen määräala 2 100 mk:n pääoma-arvosta (6.3. 744 §).

Viranhaltijat. Teollisuuslaitosten asiamiehen virasta myönnettin ero oikeustiet.lis. Rauno Kerviselle 1.1.1973 lukien ja virkaan valittiin varat., ins. Leo Luontila (9.10. 2803 §, 4.12. 3425 §).

Sähkölaitos

Sähkön erikoistariffien korottaminen. Kaupunginhallitus päätti korottaa sähkölaitoksen erikoistariffit siten, että korotettuja maksuja sovelletaan tililaskutuksen piiriin kuuluvien kuluttajien osalta kulutusarvion perusteella päätöstä seuraavan kuukauden 1 päivästä lukien ja muiden kuluttajien osalta saman päivän jälkeen ensiksi suoritetusta mittarinluvusta alkavaan kulutukseen (27.3. 964 §, kunn. as. kok. n:o 39).

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti, että uudisrakennusosaston osastopäällikön virka (35. pl.) julistettiin haettavaksi 30 pv:n hakuajoin pätevyysvaatimuksena virkaan soveltuvan diplomi-insinöörin tutkinto ja kielitaistosäännön II luokan mukainen kielitaito siten, että virkaan soveltuvaksi tutkinnoksi katsotaan teknillisen korkeakoulun sähköteknillisellä osastolla tai koneinsinööriosas-

ton koneenrakennuksen opintosuunnalla suoritettu tahi niitä vastaava yliopistossa suoritettu diplomi-insinöörin tutkinto. Viranhakijoilla oli tilaisuus esittää myös oma palkkavaatimuksensa. 18.1.1971 päättyneen hakuajan kuluessa jätetyt hakemukset otettiin huomioon ilman uutta hakemusta. Vm. hakijoilla oli tilaisuus esittämiensä palkkavaatimusten tarkistamiseen (7.2. 435 §).

Dipl.ins. Martti Aho määrättiin hoitamaan em. virkaa sijaisena 1.4. alkaen sopimuspalkkana 4 335 mk/kk sekä edelleen 1.7. alkaen siihen saakka kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin enintään 31.3.1973 saakka, sopimuspalkkana 4 530 mk/kk (27.3. 965 §, 26.6. 1965 §, 25.9. 2654 §).

Sähkölaitoksen työturvallisuusteknikon virka (23. pl.), sähkömestarin virka (20. pl.), kaksi rahastajan virkaa (11. pl.) sekä seitsemän toimistoapulaisen virkaa (8. pl.) päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä (11.12. 3507 §, 3.1. 74 §, 19.6. 1863 §).

Sähkölaitos oikeutettiin maksamaan työsuhteeseen palkatulle tekn.tri Olli Tiaiselle 3 800 mk:n kuukausipalkkaa 1.8. alkaen (7.8. 2074 §) sekä tarkistamaan laitoksen palveluksessa olevien alla mainittujen diplomi-insinöörien palkat 1.2.1972 lukien seuraaviksi: Martti Aho 4 050 mk/kk, Risto Vartia 3 700 mk/kk, Hannu Sirola ja Lauri Oksanen 3 650 mk/kk, Jouko Mikola ja Erling Gustafsson 3 450 mk/kk sekä Heimo Hiidenpalo 3 400 mk/kk (31.1. 368 §, 7.2. 437 §).

Eräät sähkölaitoksen viranhakuilmoitukset saatiin julkaista erilliskuulutuksina valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä sekä Insinööriuutisissa.

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi kaupunginreviisorin kirjeen, joka koski sähkölaitoksen v:n 1972 eräiden *pääomamenojen käsittelyä talousarvion ulkopuolella* ennakkomenoina (yjsto 11.4. 5630 §).

Hankinnat. Sähkölaitos oikeutettiin hankkimaan sähkötaloon kahdeksan televisiokameraa ja seitsemän monitoria (yjsto 17.5. 5914 §).

Sähköasemat. Kaupunginhallitus hyväksyi Arkkitehtitoimisto Kimmo Söderholmin laatimat 26.9. päivätyt Viikinmäen sähköaseman pääpiirustukset ja oikeutti sähkölaitoksen aloittamaan sen louhintatyöt. Teollisuuslaitosten lautakunnan esittämä osa 36. kaup. osan kortt:n n:o 36003 kunnallisteknillisten rakennusten ja laitosten tontista n:o 13 siirrettiin sähkölaitoksen hallintoon 580 000 mk:n pääoma-arvosta 1.1.1973 lukien (18.12. 3589 §).

Voimalaitokset. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa maistraatille lisäyksenä 7.12.1971 tekemäänsä päätökseen, että kaupunginhallitus sitoutuu noudattamaan sisäasiainministeriön 8.11.1971 tekemässä päätöksessä määrättyjä Hanasaari B-voimalaitoksen rakentamislupaehtoja (3.1. 76 §).

Kaupunginhallitus oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan poikkeamaan Hanasaari B-voimalaitoksen turbogeneraattorin n:o 2 sekä toisen höyrykattilan hankinnan yhteydessä kaupungin hankintaohjeiden 35 §:n tarjousten pyytämistä koskevista velvoittavista määräyksistä (19.6. 1862 §, 2.10. 2729 §).

Insinööritoimisto Oy Vesi-Pekka ilmoitti saattavansa sähkölaitoksen kanssa Salmisaaren voimalaitoksen kalliosäiliöiden louhinnasta tekemästään urakkasopimuksesta johtuvat erimielisyydet välimiesoikeuden ratkaistaviksi ja kehotti kaupunkia nimeämään välimiehen. Yleisjaosto kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa ilmoittamaan yhtiölle, että urakkasuhteesta johtuvat erimielisyydet saatetaan Helsingin raastuvanoikeuden ratkaistaviksi, koska po. sopimuksen määräyksen mukaan siitä johtuvat erimielisyydet on ratkaistava raastuvanoikeudessa, jos jompikumpi asiapuoli niin vaatii. Välimiehen nimeäminen oli näin ollen tarpeetonta (yjsto 5.1. 5036 §).

Voimajohdot. Kaupunkisuunnitteluvirasto oikeutettiin tilaamaan Imatran Voima Oy:ltä Tammiston ja Virkkalan välisen voimajohdon siirtoa koskeva suunnitelma ja kustannusarvio. Samalla kaupunginhallitus ke-

hotti sähkölaitosta yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston kanssa ryhtymään saadun kustannusarvion pohjalta po. johdon siirtoa ja siitä aiheutuvien kustannusten jakamista koskeviin neuvotteluihin Imatran Voiman ja valtion asianomaisten viranomaisten kanssa (17.1. 231 §).

Yleisjaosto antoi ennakkosuostumuksen Imatran Voimalle suurjännitteisen voimajohdon siirtämiseen ja pitämiseen myöhemmin mahdollisesti tapahtuvista omistajanvaihdoksista huolimatta Etelä-Kaarelan kylän tilasta Storkens VII RN:o 7[249] kaupungille ostetulla määräalalla (yjsto 2.8. 6366 §).

Eräiden Itä-Pasilan katujen varustaminen katulämmityksellä. Kaupunginhallitus päätti, että Itä-Pasilassa rakennetaan yleisten töiden lautakunnan 27.7. päivätyssä esityksessä ehdotettu katujen lämmitysjärjestelmä vaihtoehdon III mukaisena, jolloin kaikki kadut lukuun ottamatta pää- ja kokoojakatuja tulevat lämmitetyiksi. Kiinteistövirastoa kehotettiin tekemään kaupunginkanslian lainopillisen osaston 22.9. päivätyssä lausunnossa tarkoitettu esitys valtuustolle katulämmitysjärjestelmän käyttökustannusten määräämisestä vuokramiesten vastattavaksi ja tarpeelliseksi ehkä osoittautuvasta muutoksesta Itä-Pasilan tonttien luovutusehtoja koskevaan valtuuston päätökseen (11.9. 2457 §, 2.10. 2700 §).

Jalankulkutien valaiseminen Laajasalossa. Birger Wasström anoi Laajasalontieltä Laajasalon puistoalueelle johtavan tien huonosti valaistun osan valaisemista. Sähkölaitos katsoi mainitun työn tarpeelliseksi, mutta ulkovalaistusmäärärahojen niukkuudesta johtuen työtä ei voitu kertomusvuonna suorittaa (18. 9. 2578 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto päätti myöntää Aulis Granlundille 300 mk:n, Söderholmin Kauppapuutarha Oy:lle 347 mk:n ja Yrittäjäin vakuutus -nimiselle keskinäiselle yhtiölle 1 340 mk:n suuruiset korvaukset sähkölaitoksen muuntamon n:o 2017 räjähdyksestä aiheutuneista vahingoista (yjsto 15. 8. 6414 §).

Vesilaitos

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus vahvisti valtuuston 8.3. suorittaman tekn.tri Seppo Prihan valinnan vesilaitoksen toimitusjohtajan virkaan. Toim.joht. Priha ryhtyi hoitamaan virkaansa 28.3. (27.3. 962 §).

Vesilaitoksen osastopäällikön virkaan (34. pl.) valittiin dipl.ins. Matti Kolpo. Kaupunginhallitus päätti, että hänelle saatiin maksaa 4 565 mk/kk ehdolla, että valtuusto vahvistaa palkkauksen ja kunnallinen sopimusvaltuuskunta antaa siihen suostumuksensa. Dipl.ins. Kolpo hoiti virkaa kertomusvuoden alusta lukien viransijaisena (17.4. 1169 §, 24.4. 1243 §, 23.10. 2961 §, 30.10. 3033 §).

Vesilaitoksen asennustarkastajan virka (22. pl.) ja alikonemestarin virka (16. pl.) saatiin jättää toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä (2.5. 1311 §).

Vesilaitos oikeutettiin tarkistamaan palveluksessaan olevien alla mainittujen diplomi-insinöörien palkat 1.2. lukien seuraaviksi: Matti Kolpo, Erkki Käenmäki ja Vilho Saari 3 800 mk/kk, Kalevi Eronen ja Seppo Heiniö 3 700 mk/kk sekä Seppo Rajakari 3 550 mk/kk (7.2. 437 §).

Alikonemest. Erkki Mäkiselle saatiin ajalta 24.5.—7.6.1971 työskentelystä vuoromestarin virkaan kuuluvissa tehtävissä maksaa 16. pl:n ja neljän ikälisän mukaisen palkan sekä 22. pl:n ja neljän ikälisän mukaisen palkan välinen erotus huomioon ottaen myös sunnuntai-, ilta- ja yötyölisät (17.1. 236 §).

Kahdelle 17. pl:aan kuuluvalle erikoistehtävissä toimineelle alikonemestarille saatiin maksaa kummallekin nykyiseen virkapalkkatasoon sidottuna lisäpalkkiona 50 mk/kk 1.4. alkaen, kuitenkin enintään siihen saakka, kunnes päätös po. virkojen korottamisesta 18. pl:aan tulee voimaan sekä ehdolla, että

kunnallinen sopimusvaltuuskunta antaa suostumuksen lisäpalkkion maksamiseen (27. 11. 3340 §).

Vesilaitoksen avoimiksi tulleet eräät virat saatiin julistaa haettaviksi valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä.

Vesijohtojen rakentaminen. Yleisjaosto päätti, muuttaen 16.6.1971 tekemäänsä runkovesijohtoa välillä Pitkäkoski—Tikkurila koskevaa päätöstä, että po. päätöksessä tarkoitetun luvan myöntämisehdoista poistetaan ehtojen 5) kohta, joka kuuluu seuraavasti: »Lupa on voimassa kolmen vuoden irtisanomisajoin» (yjsto 6.6. 6025 §, v:n 1971 kert. s. 338).

Kaupunginhallitus päätti urheilu- ja ulkoilulautakunnan esityksestä hakea Länsi-Suomen vesioikeuden luvan Hernesaaresta Pihlajasaareen rakennettavaa vesijohtoa varten vesilaitoksen piirustusten n:o 5 JS 3 Ka 88A ja —89 A mukaisesti (16.10. 2851 §).

Asunto-osakeyhtiö Kuusiniementie 16 -nimiselle yhtiölle myönnettiin erinäisin ehdoin lupa yksityisen vesijohdon rakentamiseen katualueelle 30. kaup.osan (Munkkiniemi, Kuusisaari) kortt:ssa n:o 30077 sijaitsevan tontin n:o 14 kohdalle (yjsto 15.11. 6912 §).

Helle Virtasen anottua, että Puistolan Heikinlaakson tielle rakennettaisiin vesijohto, päätti kaupunginhallitus lähettää anojalle teollisuuslaitosten lautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan asiasta antamat lausunnot. Teollisuuslaitosten lautakunta ilmoitti, että varsinaisten vesijohtojen rakentaminen tapahtuu vasta viemäritöiden yhteydessä, mutta kesävesijohtoa oli tarkoitus kuluvana vuonna jatkaa n. 150 m. Yleisten töiden lautakunta puolestaan ilmoitti, että viemäröintityö valmistunee lopullisesti vasta vuosikymmenen jälkipuoliskolla (21.8. 2236 §).

Ins. Ragnar Cabell oli kirjeessään kaupunginhallitukselle ilmoittanut, ettei Prikiväylä -nimistä tietä ollut saatettu vesijohtotöiden jälkeen kestävään kuntoon. Kaupunginhallitus katsoi, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että Cabellille lähetettiin jäljennös kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnosta, jossa todettiin, että esitetyn perusteella tien huonokuntoisuus ei johtunut vesijohtotyön suorittamisesta, vaan luonnollisesta tien kulumisesta. Kaupungilla ei ollut velvollisuutta laittaa yksityistietä vesijohtotöiden jälkeen parempaan kuntoon, kuin mitä se oli ollut ennen työn alkamista (27.12. 3676 §).

Tilapäiset vesijohdot- ja postit. Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen asentamaan kertomusvuoden kesäkaudeksi tilapäisiä vesijohtoja yht. 13 175 jm ja vesiposteja 89 kpl Konalaan, Oulunkylään, Pukinmäkeen, Malmi- Tapaninkylään, Suutarilaan, Puistola-Heikinlaaksoon, Mellunkylään, Vartiokylään ja Laajasaloon. Lisäksi saatiin asentaa tilapäisiä vesijohtoja vesiposteineen enintään 1 000 m (15.5. 1473 §).

Suutarilan Omakotiyhdistyksen kesävesijohtoja koskevan anomuksen johdosta teollisuuslaitosten lautakunta ilmoitti, että kesävesijohtoa oli edelliseen vuoteen verrattuna lisätty n. 800 m, joten Kehätien eteläpuolisten alueiden kiinteistöille tulee vesiposti alle 300 m:n etäisyydelle. Kehätien pohjoispuolella olivat varsinaiset vesijohdon ja viemärin rakennustyöt jo käynnistyneet, joten sinne ei ollut enää tarkoituksenmukaista asentaa tilapäisjohtoja (15.5. 1472 §).

Pentti Ojasen ym. anomuksen johdosta, joka koski vesipostin rakentamista Uiskotien ja Uiskokujan risteykseen, teollisuuslaitosten lautakunta katsoi Uiskotielle asennettavat kolme kesävesijohtoa riittäviksi, varsinkin kun varsinaiset viemäröintityöt Vartioharjun kaakkoisosassa oli jo aloitettu ja myös Uiskotie kuului niiden piiriin (29.5. 1619 §).

Teollisuuslaitosten lautakunta oikeutettiin poistamaan seuraavat vapaapostit:

— Paloheinäntie—Tervastien risteys,
— Kyläkunnantie 4,
— Paloheinäntien—Pakilantien risteys,
— Myllypurontien—Rihlakujan kulma,
— Kirkonkyläntien—Haapatien kulma,
— Pitäjänmäentien—Korsutien risteys,

— Pyörökiventien—Leppisaarentien risteys ja
— Pakilantie 144 (yjsto 23.2. 5363 §, 20.4. 5731 §).

Suomen Pesuteollisuusliitto r.y. pyysi kaupunginhallitusta kiinnittämään huomiota *käyttöveden hinnoitteluun,* joka on sama sekä suurkuluttajille, että pienkuluttajille, vaikka jakelukustannuksissa on huomattava ero. Teollisuuslaitosten lautakunta piti kohtuullista suurkuluttaja-alennusta perusteltuna, mutta katsoi, ettei sillä hetkellä ollut mahdollisuuksia tariffijärjestelmän muuttamiseen lähinnä hintasäännöstelyn takia. Liitolle päätettiin lähettää jäljennös lautakunnan lausunnosta (28.8. 2322 §).

Raakaveden hankinta. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Kymijoen vesivoimakorvauksia koskevan sopimuksen yhteissopimuksena muiden kolmisopimuskuntien kanssa (21.2. 598 §).

Kolmisopimustoimikunta ilmoitti Päijänne-hankkeen tilanteesta ja suoritettavista jatkotoimenpiteistä mm. seuraavaa:

22.6. mennessä olivat Helsinki, Espoo, Tuusula, Kerava, Järvenpää, Hyvinkää, Kauniainen, Nurmijärvi, Sipoo ja Oy Alko Ab tehneet liittymispäätöksen. Asian käsittely oli kesken Vantaalla ja Mustijoen vesilaitos Oy:ssä, joiden päätökset toivotaan saatavan kesäkuun aikana. Kirkkonummella asian käsittely jäänee elokuuhun.

Vedenhankintayhtiön perustamisasiakirjat allekirjoitetaan heinäkuun alkupäivinä. Perustajaosakkaiksi kutsutaan ne osakkaat, jotka ovat tehneet liittymispäätöksen kesäkuun loppuun mennessä.

Vahvistuksen hakeminen yhtiöjärjestykselle kauppa- ja teollisuusministeriöstä on suoritettava osakkaiden toimesta siten, että ne antavat tehtävän hoitamisen yhteisesti valtuuttamalleen asiamiehelle. Kolmisopimustoimikunnan ja sopijakuntien johtajatason kesken on päätetty esittää osakkaille, että po. asiamiehenä toimisi Helsingin vs. kaupunginlakimies, varat. Jarl-Erik Kuhlefelt.

Vedenhankintayhtiön perustava yhtiökokous pidetään sen jälkeen kun yhtiöjärjestys on vahvistettu. Toimikunnan ja johtajatason kesken on edelleen sovittu, että johdonmukaisena seurauksena yhtiöjärjestyksen vahvistamiseen liittyvien tehtävien hoidosta Kuhlefelt tulisi valmistelemaan ja kutsumaan koolle yhtiökokouksen.

Kolmisopimustoimikunta esitti, että kaupunginhallitus päättäisi päätösehdotuksen mukaisista toimenpiteistä.

Kaupunginhallitus päätti valtuuttaa varat. Kuhlefeltin hakemaan vahvistuksen vedenhankintayhtiön yhtiöjärjestykselle kauppa- ja teollisuusministeriöstä. Edelleen kaupunginhallitus päätti varautua nimeämään edustajansa perustavaan yhtiökokoukseen ja hänen välityksellään valitsemaan vedenhankintayhtiön hallintoneuvoston ja tilintarkastajat ottaen huomioon erityisesti yhtiöjärjestyksen 6, 7 ja 12 §:ät sekä yhtiön perustamiseen liittyvän sopimuksen 20 §:än (26.6. 1966 §).

Toimitusmiesten annettua lausuntonsa Päijännehanketta koskevan hakemuksen johdosta, lähettivät Länsi-Suomen vesioikeus ja Itä-Suomen vesioikeus kaupungille lausuntoa vastaan tehdyt muistutuskirjelmät ja pyysivät hakijakuntia antamaan niiden johdosta selityksensä. Länsi-Suomen vesioikeudelle oli jätetty 22 muistutuskirjelmää ja Itä-Suomen vesioikeudelle 36. Kaupunginhallitus päätti, että vesioikeuksille annetaan kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaiset selvitykset, joissa muistutukset oli käsitelty yksityiskohtaisesti ryhmiteltynä asiasisältönsä mukaisesti (20.3. 879 §).

Piirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkit. Simo Lumpeen laatimat, 26.9. päivätyt Roihuvuoren vesisäiliön pääpiirustukset, kuitenkin siten muutettuina, että säiliöön ei rakenneta hissiä vaan moottorikäyttöisellä vaunulla varustettu kiskonosturi (27.11. 3337 §).

Teknillisen museon toimitilojen peruskorjaustöihin saatiin käyttää 200 000 mk. Yleisjaosto edellytti, että ko. määrärahalla suori-

tettavat työt pyritään teettämään työllisyyden kausivaihtelujen ja työllisyyslain kaupungille asettamien velvoitusten mukaisesti (yjsto 21.6. 6117 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto päätti myöntää vesijohtojen halkeamisesta ym. johtuneista vuodoista syntyneiden vesivahinkojen korvauksina yhteensä 40 197 mk (yjsto 21.6. 6116 §, 28.6. 6149 §, 5.7. 6184 §, 15.8. 6415 §) sekä vesipostien ym. autoille aiheuttamista vahingoista korvauksena yhteensä 2 992 mk (yjsto 19.1. 5119 §, 24.5. 5961 §, 14.6. 6051 §).

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Dipl.ins. Veikko Komille myönnettiin ero kaasulaitoksen osastopäällikön virasta (33. pl.) 1.8. lukien ja virka julistettiin haettavaksi. Dipl.ins. Mauri Vainio määrättiin hoitamaan ko. virkaa sijaisena 1.6. alkaen siihen saakka, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin enintään 28.2. 1973 saakka, sopimuspalkkana 4 200 mk/kk (14.8. 2165, 2166 §, 4.9. 2404 §, 18.12. 3590 §).

Kaupunginhallitus oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan jättämään toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä laitoksella 1.6. avoimeksi tulleen kemistin viran (31. pl.) sekä määräsi ko. virkaa sekä sen ohessa kaasunvalmistustoimiston ja öljynkaasutustoimiston päällikön tehtäviä hoitamaan fil.kand. Aleksanteri Keisalon toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 30.4.1973 saakka siten, että hänelle saatiin maksaa sopimuspalkkana 4 000 mk/kk vähennettynä hänelle myönnetyn eläkkeen määrällä (23.5. 1558 §, 4.9. 2404 §, 9.10. 2802 §, 18.12. 3591 §).

Kaasulaitoksen 1.9. avoimeksi tullut asennusmestarin virka (24. pl.) sekä 1.10. ja 9.12. avoimiksi tulleet toimistoapulaisen virat (10. pl.) saatiin jättää toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä (28.8. 2321 §, 23.10. 2962 §, 27.12. 3677 §).

Kaasulaitos oikeutettiin tarkistamaan dipl.ins. Mauri Vainion palkka 3 850 mk:ksi/kk sekä dipl.ins. Pertti Lehtisen palkka 3 550 mk:ksi/kk 1.2. lukien (7.2. 437 §).

Ylikaasumestari Aarne Raita määrättiin suostumuksensa mukaisesti tekemään kertomusvuoden aikana ylityötä työaikamääräysten IX kohdan 1 momentissa vahvistetun 200 tunnin vuotuisen vuorokautisen ylituntimäärän lisäksi enintään 100 tuntia sekä saman kohdan 2 momentissa vahvistetun 120 tunnin vuotuisen viikkoylityön lisäksi enintään 60 tuntia (yjsto 25.7. 6311 §).

Kaasulaitos oikeutettiin julkaisemaan erillisilmoituksena valtuuston 1969 päättämissä lehdissä kahta asentajan tointa, tuntipalkkaista henkilökuntaa ja väliaikaisia saksankielen tulkkeja koskevat hakuilmoitukset (yjsto 23.2. 5366 §, 25.7. 6312 §, 30.8. 6478 §).

Liikennelaitos

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus päätti hylätä ehdotuksen esityksen tekemisestä valtuustolle liikennelaitoksen johtosäännön 13 §:n muuttamiseksi sekä päätti, että ryhdytään toimenpiteisiin selvityksen laatimiseksi liikennelaitoksen toimitusjohtajan ja muiden vastaavanlaisten virkojen muuttamisesta sopimuspalkkaisiksi ja määräaikaisiksi. Päätös tehtiin seitsemällä äänellä kuutta vastaan. Vähemmistöön jääneen ehdotuksen mukaan olisi valtuustolle tullut tehdä seuraava esitys: Kaupunginvaltuusto päättänee muuttaa liikennelaitoksen johtosäännön 13 §:n 1 momentin seuraavaksi: »Liikennelaitoksen toimitusjohtajan valitsee kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa». Samalla kaupunginvaltuusto päättänee, että liikennelaitoksen toimitusjohtajan virka kuuluu 16.12.1972 alkaen 38. palkkaluokkaan (16.10. 2839 §).

Kaupunginhallitus päätti, että liikennelaitoksen määräaikainen ja sopimuspalkkainen toimitusjohtajan virka julistetaan haetta-

vaksi 14 päivän hakuajoin siten, että toimitusjohtaja valitaan 10 vuodeksi viran nykyisen haltijan palkkaeduin. Virka saatiin julistaa haettavaksi erilliskuulutusta käyttäen. Yhden äänen vähemmistö kannatti toimitusjohtajan valitsemista viideksi vuodeksi (23.10. 2964 §).

Liikennelaitoksen I-lääkärin tilapäisen viran viransijaisuus saatiin julistaa haettavaksi hakijoiden omin palkkavaatimuksin (2.5. 1310 §).

Liikennelaitoksen III-lääkärille Heikki Miettiselle saatiin suorittaa siltä ajalta, jolloin hän hoiti oman virkansa ohella myös I-lääkärin virkaan kuuluvat työhöntulo-, nimitys-, työhönsijoitus- ja eläketarkastukset lisäpalkkiona 10 mk tarkastuskerralta mainitunlaatuisista tarkastuksista toistaiseksi ja siksi kunnes I-lääkärin virkaan määrätään viranhoitaja (14.8. 2167 §).

Kaupunginhallitus päätti, että liikenneosaston työasiaintoimistoon 1.1. lukien merkittyjen kahden uuden tp. 10. pl:aan kuuluvan koulutusrahastajan viran palkkaluokka muutettiin voimassa olleen käytännön mukaisesti 11. palkkaluokaksi (17.1. 189 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston kirjeen, joka koski M/s Korkeasaaren laivanpäällystön palkkauksen tarkistamista ns. devalvaatiomääräyksen perusteella (25.9. 2662 §).

Liikennelaitos oikeutettiin palkkaamaan 1.9. lukien tilapäiseen virkasuhteeseen nykyisten linja-autonkuljettajien lisäksi 24 linja-autonkuljettajaa 14. pl:n mukaisin palkkaeduin siten, että samasta ajankohdasta lukien lopetetaan 30 tilapäisen 8. pl:aan kuuluvan rahastajan palkkaaminen (10.4. 1118 §).

Eräät liikennelaitoksen virkoja ja toimia koskevat hakuilmoitukset saatiin julkaista erilliskuulutuksina valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä sekä Auto- ja kuljetusala -nimisessä lehdessä.

Kaupunginhallitus hylkäsi eräiden autonkuljettajien valitukset, jotka koskivat liikennelaitoksen lautakunnan kurinpidollisia ja tehtävän siirtoa koskevia päätöksiä sekä kumosi erästä rahastajaa koskevan kurinpidollisen päätöksen (17.4. 1171 §, 29.5. 1625 §, 27.12. 3679 §, 11.9. 2476 §).

Liikennelaitoksen ammattikoulun väliaikaisen johtokunnan puheenjohtajaksi nimettiin toim.joht. Matti Laamanen ja jäseniksi teknillisen osaston os.pääll. Helge Henrikson, liikenneosaston os.pääll. Teuvo Riittinen, autonasent. Pauli Merenvalta ja linja-autonkulj. Olavi Vesterinen (kaksi viimeksi mainittua Helsingin kaupungin liikennelaitoksen Yhteisjärjestön nimeäminä), kaikki kertomusvuoden loppuun.

Johtokunta oikeutettiin välittömästi suorittamaan ammattioppilaitoksista annetussa laissa ja asetuksessa määrätyt ammattioppilaitoksen toimintaan liittyvät tehtävät ja huolehtimaan opetusministeriölle tehtävistä tiedotuksista ja esityksistä (26.6. 1964 §).

Liikennelaitoksen puhelinneuvonnan aukioloaika ja siellä työskentelevien työajan järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti tehdä kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle esityksen liikennelaitoksen esittämästä työaikajärjestelystä sekä päättää puhelinneuvonnan aukioloajasta saatuaan valtuuskunnan suostumuksen työaikajärjestelyille (19.6. 1861 §).

Kaupunginhallitus päätti ko. asiasta seuraavaa:

Sen estämättä, mitä kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 2 §:ssä on työajoista määrätty, noudatetaan liikennelaitoksen puhelinneuvonnassa virasto- ja toimistotyössä olevien viranhaltijoiden työaikojen suhteen järjestelyä, jonka mukaan viikottainen säännöllinen työaika tasoittuu enintään kolmen viikon pituisen ajanjakson kuluessa 35.5. tunniksi viikossa. Työtä varten laaditaan ja asianmukaisella tavalla tiedoksi annetaan työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka kuluessa viikottainen säännöllinen työaika tasoittuu edellä mainittuun keskimäärään.

Sen estämättä, mitä kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 28 §:ssä on määrätty,

voidaan viranhaltijoille antaa tilaisuus 15—20 min. kestävään ateriointiin työnaikana työpaikalla.

Muulta kuin edellä mainittujen järjestelyjen osalta noudatetaan po. virkaehtosopimuksen määräyksiä.

Liikennelaitoksen puhelinneuvonnan aukioloajaksi vahvistetaan maanantaista perjantaihin klo 7—21 ja lauantaista sunnuntaihin klo 11—20.

Puhelinneuvonnan työsopimussuhteessa olevan toimistoapulaisen työaikajärjestelyistä virkaehtosopimuksen mukaisesti on erikseen sovittava (27.11. 3341 §).

Lausunto tieliikenteen työolokomitean mietinnöstä. Sosiaali- ja terveysministeriö oli pyytänyt kunnallisen sopimusvaltuuskunnan lausuntoa tieliikenteen työolokomitean mietinnöstä. Sopimusvaltuuskunta päätti ennen oman lausuntonsa antamista pyytää lausunnot niiltä kunnilta, joissa on kunnallinen liikennelaitos. Liikennelaitoksen lautakunta totesi, että komitean jäsenenä tai asiantuntijana ei ollut yhtään kunnallisen liikennelaitoksen edustajaa, joten kaupunkien, erityisesti Helsingin joukkoliikenteen erityisolosuhteen eivät tulleet riittävässä määrin huomioon otetuiksi. Palvelutason säilyttämisen sekä joustavan kehittämismahdollisuuden kannalta olisi tärkeätä, että ainakin kunnallisella alalla olisi sopimusvapaus komitean ehdottamien uusien pykälien kohdalla (24.1. 287 §).

Liikennelinjojen kannattavuusselvityksen lopettaminen. Kaupunginhallitus päätti, ettei liikennelaitoksen lautakunnan enää tarvinnut esittää kaupunginhallituksen 1957 päättämää liikennelaitoksen linjojen kannattavuusselvitystä. Samalla lautakuntaa kehotettiin antamaan aikanaan kaupunginhallitukselle selvitys liikennelaitoksessa valmisteltavana olevasta suoritteisiin perustuvasta tarkkailumenetelmästä ja sen perusteella kaupunginhallitukselle annettavista vuotuisista selvityksistä (14.2. 530 §).

Rakennukset, kuljetuskalusto ym. Yleisjaosto oikeutti liikennelaitoksen käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja. Näillä suoritettavat työt olisi pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työvoiman määrää (yjsto 2.2. 5234 §).

Suomenlinnan lauttapaviljonki siirrettiin 1.1.1973 lukien liikennelaitoksen käyttöomaisuuteen 4 400 mk:n arvoisena (yjsto 14.6. 6063 §).

Liikennelaitoksen pelastusautoksi muutettu Mercedes Benz L-319 merkkinen auto, kirjanpitoarvoltaan 10 mk, siirrettiin palolaitokselle pelastusautoksi siten, että se jäi edelleen liikennelaitoksen hallintaan (yjsto 3.5. 5805 §).

Vt Paavola ym. jättivät kaupunginhallitukselle kirjeen, jossa he huomauttivat valtuuston kehottaneen kaupunginhallitusta sisällyttämään v:n 1972 talousarvioon määrärahan viiden johdinauton hankkimiseksi. Kaupunginhallitus oli kuitenkin poistanut talousarviosta liikennelaitoksen lautakunnan ehdottaman määrärahan. Kirjeessä käsiteltiin myös johdinautojen kannattavuutta taloudellisessa ja ympäristönsuojelumielessä. Kaupunginhallitus päätti tehdä valtuustolle esityksen johdinautojen tilaamisesta liikennelaitokselle (23.5. 1555 §).

Liikennelaitoksen lautakunta päätti 20.6., että liikennelaitokselle saadaan tilata v:n 1973 talousarvion määrärahoilla 44 kpl linja-auton alustoja mallia Sisu BT 69 Oy Suomen Autoteollisuus Ab:ltä sekä lisäksi vuoden lopulla em. alustoja 10 kpl, mikäli hyväksytyt talousmäärärahat antavat tähän mahdollisuuden. Kaupunginhallitus päätti, alistettuaan lautakunnan ko. päätöksen tutkittavakseen, kumota sen siltä osin kuin se koski 10 linja-auton alustan tilaamista kuluvan vuoden lopulla Oy Suomen Autoteollisuus Ab:ltä (26.6. 1886 §, 11.9. 2479 §).

Terminaalien rakentaminen. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen neuvottelemaan yksityisten liikenteenharjottajien

kanssa terminaalien rakentamisesta siten,
— että liikennelaitos teettää piirustukset ja hakee rakennusluvat,
— että liikennelaitos valitsee tarjouskyselyn perusteella terminaalien rakennuttajan, joka suorittaa rakennuskustannukset,
— että terminaalirakennukset tulevat heti valmistuttuaan kaupungin omaisuudeksi,
— että rakennuttaja saa määräaikaisen vuokravapauden terminaalissa oleviin myyntitiloihin ja täten korvauksen suorittamistaan kustannuksista sekä
— että mainitun määräajan päätyttyä liikennelaitoksella on oikeus vuokrata tarjousten perusteella myyntitilat edullisimman tarjouksen antaneelle (29.5. 1621 §).

Linja-autopysäkkien sadekatosten rakentaminen. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen menettelemään seuraavasti liikennelaitoksen pysäkkien sadekatoksia rakennettaessa:
1) Liikennelaitos laatii selvityksen sadekatosten yleisistä teknisistä vaatimuksista, joiden perusteella mainostajat tekevät oman esityksensä.
2) Liikennelaitos valitsee tarjouskyselyn perusteella katosten rakennuttajan ja hyväksyy ehdotetun mallin.
3) Rakennuttaja suorittaa rakennuskustannukset ja saa niiden vastikkeeksi katoksiin sisältyvät mainospaikat määräajaksi käyttöönsä korvauksetta.
4) Määräajan päätyttyä on liikennelaitoksella oikeus vuokrata tarjousten perusteella mainospaikat edullisimman tarjouksen antaneelle.
5) Katokset tulevat kaupungin omaisuudeksi välittömästi sen jälkeen, kun ne on asetettu paikoilleen.
6) Katosten sijoituspaikat osoittaa liikennelaitos.
7) Viranomaisilta tarvittavat luvat hankkii liikennelaitos.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että liikennelaitoksen on pyydettävä sadekatoksien malleista ja niiden sijaintipaikoista kaupunkisuunnitteluviraston lausunto ja huolehdittava siitä, että sadekatoksiin asennettavat mainokset sijoitetaan siten ja ovat laadultaan sellaisia, että ne eivät estä joukkoliikennettä koskevien asioiden tiedottamista (6.11. 3111 §).

Valtuutettu Pentti Ukkola ym. mainitsivat kaupunginhallitukselle osoitetussa kirjeessään, että koillis-Helsingin alueella, jossa yksityiset liikenteenharjoittajat hoitavat joukkoliikennettä, puuttuvat sadekatokset melkein kokonaan ja ehdottivat, että ryhdyttäisiin kiireellisiin toimenpiteisiin po. pysäkkien varustamiseksi sadekatoksilla. Kaupunginhallitus päätti lähettää asianomaisille jäljennöksen liikennelaitoksen lautakunnan lausunnosta, jossa mainittiin neuvotteluista, joita lautakunta oli käynyt mainostajien kanssa katoksien rakentamisesta. Samalla kaupunginhallitus ilmoitti 6.11. tekemästään pysäkkien sadekatoksien rakentamista koskevasta päätöksestä (20.11. 3274 §).

Tariffin uusiminen. Kaupunginhallituksessa suoritettiin useita äänestyksiä valtuustolle tehtävästä tariffien uusimista koskevasta esityksestä. Valtuuston päätettyä 29.11. tariffin uusimisesta, kaupunginhallitus kehotti liikennelaitoksen lautakuntaa:

— tekemään esityksen uusien tariffimääräysten voimaantuloajankohdasta,

— tekemään esityksen liikennelaitoksen ja rautatiehallituksen kesken tehtävästä sopimuksesta liikennelaitoksen ja Valtionrautateiden lippujen kelpoisuudesta niiden välisessä liikenteessä sekä

— tekemään esityksen niistä oppilaitoksista, joiden oppilaille myydään uusien tariffimääräysten mukaisia kuukausilippuja ja vuosilippuja sekä myös lippujen myyntiperusteista (20.11. 3219 §, 4.12. 3390 §).

Yksityisille liikenteenharjoittajille maksetut korvaukset ym. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä pyysi kaupunginhallitukselta selvitystä yksityisille liikenteenharjoittajille maksetuista korvauksista uuden järjestelmän

voimassaoloaikana sekä liikennelaitoksen jatkuvasta henkilökuntapulasta.

Selvityksessään liikennelaitoksen lautakunta totesi, että yksityisten ajamat linjakilometrimäärät olivat lisääntyneet n. 2.7 milj. kilometrillä arvion pohjana olleen v:n 1969 määrästä. Syynä oli mm. itäisen suunnan liikenteen tehostaminen, Lehtisaaren liikenteen aloittaminen ja eräät muut pienehköt liikennejärjestelyt. Koululais- ja invalidilippujen sekä kuukausilippujen tulojen muuttuminen siten, että ne kirjataan yksinomaan liikennelaitoksen tuloiksi, aiheutti yksityisten lipputulojen pienentymisen. Näin ollen maksettavat korvaukset olivat tulleet arvioituja suuremmiksi.

Henkilökuntapulaa lautakunta mainitsi ilmenevän ainoastaan linja-autonkuljettajien kohdalla. Linja-autonkuljettajien saantia liikennelaitokselle vaikeutti lautakunnan mielestä mm. se, että uuden kuljettajan on vaikea saada linjanvalintajärjestelmään liittyvästä palveluaikaperiaatteesta johtuen sellaista vuoroa, jossa olisi sunnuntaityökorvauksia. Yksityisellä liikenteenharjoittajalla uusikin kuljettaja voi tehdä ylitöitä ja ansiotaso muodostuu paremmaksi. Haittana on edelleen epämukavat työajat ja useimpien vuorojen kaksijakoisuus. Useat liikennelaitokselta lähteneet kuljettajat olivat pitäneet kokonaisliikenteen sujumattomuuden, pyrkimyksen noudattaa aikatauluja sekä matkustavan yleisön suhtautumisen olevan stressiä aiheuttavia tekijöitä (7.2. 436 §).

Invalidilippujen myöntämisperusteet. Kaupunginhallitus päätti, kumoten 5.12.1962 vahvistamansa invalidilippujen myöntämisperusteet, vahvistaa uudet perusteet, joita on noudatettava liikennelaitoksen vapaa- tai alennuslippuja invaliditeetin perusteella myönnettäessä, seuraaviksi:

Yleisperusteet:

Vapaa- ja alennuslippuja myönnetään vain

a. Helsingin kaupungissa vakinaisesti asuville invalideille,
b. invalideille, joiden invaliditeetti on pysyväisluontoinen.

Sotainvalideille myönnettävät vapaa- ja alennusliput:

1. Vuosivapaakortit

— alaraajainvalideille, joiden haitta-aste on vähintään 40%,
— yläraajainvalideille, joiden haitta-aste on vähintään 50% kuitenkin niin, että sormiamputaatiosta johtuvaa haitta-astetta ei oteta huomioon,
— yleisvammaisille invalideille, joiden haitta-aste on vähintään 60%.

2. Vapaaliput (enintään 100 kpl/kk)

— yleisvammaisille invalideille, joiden haitta-aste on vähintään 30% ja joilla on liikkumis- ja taloudellisia vaikeuksia.

3. Alennusliput (enintään 100 kpl/kk)

— alaraajainvalideille, joiden haitta-aste on vähintään 20%,
— yleisvammaisille invalideille, joiden haitta-aste on vähintään 20% ja jotka vammansa ja ammattinsa vuoksi joutuvat käyttämään paljon joukkokulkuvälineitä ja joiden taloudellinen asema on sellainen, että heidän on katsottava olevan alennuslipun tarpeessa.

Siviili-invalideille myönnettävät vapaa- ja alennusliput:

1. Vapaaliput (enintään 100 kpl/kk)

— sokeille ja heidän saattajilleen.

2. Alennusliput (enintään 100 kpl/kk)

— henkilölle, jonka alaraajan tai selän pysyvän sairauden tai viallisuuden takia on käytettävä joukkoliikennevälineitä sellaisellakin matkalla, jonka häneen muuten verrattava terve henkilö kulkisi yleensä kävellen,
— heikkonäköiselle, jonka paremman silmän näkötarkkuus on laseilla korjattuna korkeintaan 0.1 tai hänellä on muu vastaavan haitan tuottava näkövika,
— henkilölle, joka sairaudesta, viasta tai huonosta yleistilasta johtuvan pysyvän hengästyvyyden tai väsyvyyden tai muun esteen takia ei kykene kävelemään tavallista tahtia häneen muuten verrattavan terveen henkilön rinnalla tasaisella, mutta kykenee kulkemaan

omaa hitaampaa vauhtiaan pysähtymättä enintään n. yhden kilometrin verran.

Huomattavimmat muutokset koskivat siviili-invalideille myönnettäviä vapaa- ja alennuslippuja sekä sokeiden saattajia, joille uusien määräysten perusteella voidaan myöntää vapaalippu.

Samalla kaupunginhallitus päätti

1) hyväksyä komitean esittämät uusien perusteiden mukaisen menettelyn myöntämisperusteita koskevat siirtymäsäännökset, myöntämismenettelyn kuitenkin liikennelaitoksen lautakunnan esittämän tarkistuksen mukaisena,

2) kehottaa liikennelaitosta

— hoitamaan uusien myöntämisperusteiden aiheuttamat käytännölliset järjestelyt omassa organisaatiossaan,

— huolehtimaan uusien myöntämisperusteiden tiedottamisesta sekä painattamaan tarvittavat lomakkeet, joista ilmenevät uudet myöntämisperusteet ja joita voidaan käyttää lääkärintodistuslomakkeina sekä

— pitämään tarpeellisia tilastoja invalidilippujen käytöstä,

3) että nyt hyväksytyt uudet myöntämisperusteet ja niihin liittyvä myöntämismenettely sekä siirtymäsäännökset tulevat voimaan 1.3. lukien (30.10. 3035 §, 6.11. 3118 §, 13.11. 3191 §).

Helsingin Invalidiyhdistys moitti invalidilippukomitean mietinnön johdosta kaupunginhallitukselle jättämässään kirjeessä lähinnä prosenttiperusteisen haitta-asteluokituksen pois jättämistä. Kaupunginhallitus päätti lähettää yhdistykselle jäljennöksen liikennelaitoksen lautakunnan lausunnosta ja ilmoittaa sille em. uusista invalidilippujen myöntämisperusteista (30.10. 3036 §, 6.11. 3119 §, 13.11. 3192 §).

Helsingin Sokeat -yhdistyksen samaa asiaa koskevan kirjeen johdosta lähetettiin sille jäljennös liikennelaitoksen lautakunnan lausunnosta ja ilmoitus kaupunginhallituksen päättämistä uusista myöntämisperusteista (30.10. 3037 §, 6.11. 3120 §, 13.11. 3193 §).

Muut alennus ja vapaaliput. Kansaneläkeläisten alennuslippukomitean mietintö esitettiin kaupunginhallitukselle ja se päätti, että liikennelaitoksen alennuslippuja myönnetään sellaisille Helsingin kaupungissa vakinaisesti asuville 60 v täyttäneille kansaneläkkeen saajille, joiden kansaneläkkeisiin sisältyy tukilisä ja/tai asumistuki. Alennuslippuja myönnetään enintään 60 kpl kuukaudessa.

Liikennelaitosta kehotettiin pitämään yhteistä tilastoa invalideille ja koululaisille sekä kansaneläkkeen saajille myytyjen alennuslippujen määristä ja erillisiä tilastoja kullekin ryhmälle myönnettyjen kantakorttien määristä (30.10. 3034 §, 6.11. 3117 §, 13.11. 3190 §, 20.11. 3276 §).

Liikennelaitos oikeutettiin luovuttamaan Oy Primula Ab:lle yhtiön henkilökunnan matkoja varten 85 kausialennuslippua käytettäväksi Korkeasaaren lautalla kertomusvuoden kesäliikenteen aikana. Yhtiö suoritti liikennelaitokselle korvauksena 4 250 mk (10.4. 1117 §).

Yleisjaosto teki kertomusvuonna eräitä päätöksiä, jotka koskivat virkamieslipun myöntämistä eräille kaupungin viranhaltijoille (yjsto 26.1. 5180 §, 2.2. 5204 §, 1.3. 5409 §).

Liikennelaitoksen linja-autojen reittejä ym. koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille seuraavien uusien liikennelaitoksen linjojen perustamista:

— n:o 52, Arabia—Suursuo—Munkkiniemi (24.1. 289 §, 7.2. 432 §);

— n:o 54, Vuosaari—Kehätie—Pitäjänmäen teollisuusalue,

— n:o 54V, Vuosaari (Valmet)—Kehätie—Pitäjänmäen teollisuusalue (2.10. 2724 §);

— n:o 76V Hakaniementori—Heikinlaakso (13.11. 3187 §);

— n:o 80S, (ruuhka-ajan linja) Kasarmitori —Länsi Herttoniemi (20.11. 3273 §);

— n:o 502, (koululaiskuljetus) Myllypuro—Sörnäinen—Pitäjänmäen teollisuusalue,

— n:o 503, (koululaiskuljetus) Vuosaari—

Sörnäinen—Pitäjänmäen teollisuusalue (6.3. 762 §);
— n:o 504, (koululaiskuljetus) Eira—Vuosaari (16.10. 2876 §).

Samoin kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille, että linja-autolinjat n:o 13, Kauppatori—Etu-Töölö ja n:o 13S, Kauppatori—Etu-Töölö—Hietaniemi lopetettaisiin (21.8. 2238 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille eräiden liikennelaitoksen linja-autolinjojen reittien jatkamista ja muuttamista, liikennelupien uudistamista, liikenteen uudelleen järjestämistä, liikennetiheyksien muuttamista sekä erään linjan nimen muuttamista.

Kaupunginhallitus päätti, että liikennelaitoksen lautakuntaa kehotetaan tekemään kaupunginhallitukselle tarpeelliset esitykset seuraavien liikennelaitoksen linja-autolinjojen eräiden ruuhkavuorojen aikataulujen, päätepysäkkien ja reittien muuttamisesta siten, että vuorojen päätepysäkit siirretään Rautatientorilta Kasarmitorille sekä että vuoroja liikennöidään osittain muutettua reittiä Pitkäsilta—Unioninkatu—Pohjoinen Makasiinikatu—Kasarmitori sekä Kasarmitori—Fabianinkatu — Kirkkokatu — Unioninkatu —Pitkäsilta:

64A Rautatientori—Oulunkylä (Patola),
66A Rautatientori—Suursuo,
80 Rautatientori—Länsi-Herttoniemi,
86 Rautatientori—Santahamina.

Samalla kaupunginhallitus kehotti liikennelaitoksen lautakuntaa neuvottelemaan Helsinki—Maaseutu-Liikenne Oy:n edustajien kanssa siitä, että yhtiö anoisi liikennöimänsä linjan n:o 71 (Rautatientori—Pihlajamäki) eräiden ruuhkavuorojen päätepysäkin ja reitin muuttamista siten, että vuorojen päätepysäkki siirrettäisiin Kasarmitorille sekä Oy Liikenne Ab:n edustajien kanssa siitä, että linjojen n:o 94 (Rautatientori—Mellunmäki) ja 96V (96S) (Rautatientori—Vuosaari) eräiden ruuhkavuorojen päätepysäkit siirretään Kruununhakaan (16.10. 2872 §).

Valtuutettu Veikko Aalto ym. esittivät Kustaa Vaasan tien avaamista yleiselle raitiovaunuliikenteelle ja linjojen 8:n ja 9:n liikennöimistä Koskelan halleille.

Kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että liikennelaitoksen lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntojen jäljennökset lähetettiin asianomaisille. Molemmat lautakunnat kannattivat periaatteessa hanketta, mutta pitivät parempana ensin tutkia laajemmalti ko. alueen liikennetarvetta (18.9. 2580 §, 2.10. 2722 §).

Vt Ilkka Taipale kiinnitti kirjeessään huomiota Etelä-Haagan länsiosan ja Konalan joukkoliikenteen tehostamiseen, erityisesti linjan n:o 39 vuorojen riittämättömyyteen, linjan n:o 32 kuormittumisen vähentymiseen sekä sunnuntaiaamujen varhaisliikenteeseen. Lausunnossaan liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti, että linjalta n:o 32 oli kaksi ruuhkavuoroa siirretty palvelemaan Konalan suuntaa. Vasta Martinlaakson radan ja Haaga-Vantaan alueen suunnitelmien toteuduttua voidaan tehdä huomattavampia muutoksia ko. seudun liikenteessä. Lautakunta ilmoitti myös, että matkustajat voivat käyttää ennen varsinaisen liikennöintiajan alkamista liikennöitäviä henkilökuntavuoroja, mikäli he ovat ostaneet ennakkoon näissä vuoroissa kelpaavan lipun. Ko. vuorot liikennöivät sunnuntaisin klo 5—7 välisenä aikana (20.11. 3275 §).

Vt Laurila ja kuusi muuta valtuutettua, eräät Jakomäessä toimivat yhdistykset ja joukko Jakomäen asukkaita valittivat kirjeissään mm. sitä, että Oy Liikenne Ab oli jättänyt vuoroja ajamatta, ajetut vuorot olivat myöhässä sekä kalusto oli vanhaa. Liikennelaitoksen lautakunta totesi ko. yhtiöltä saamansa selvityksen perusteella, että keväinen kuljettajalakko ja sen yhteydessä n. 60 kuljettajan eroaminen ko. yhtiöstä oli aiheuttanut vuorojen poisjäämisiä ja myöhästymisiä, mutta sen jälkeen tilanne oli parantunut. Kaluston lautakunta totesi olevan sa-

man ikäistä ja nuorempaakin kuin liikennelaitoksella. Jakomäen joukkoliikenteen palvelu oli eräistä teknisistä järjestelyistä johtuen yhteistoimintasopimuksen voimaantullessa jäänyt jälkeen hyväksyttävästä palvelutavoitteesta, mutta lautakunta ilmoitti, että liikennettä tullaan lisäämään tihentämällä vuoroja.

Kaupunginhallitus kehotti liikennelaitosta tehostamaan yhteistariffin piiriin kuuluvan ajokaluston valvontaa ja ilmoitti edellyttävänsä, että liikennöitsijät asettavat eri linjoilleen kalustoa tasapuolisesti (11.9. 2477 §, 18.9. 2581 §, 2.10. 2723 §).

Korkeasaaren liikenne. Kaupunginhallitus kumosi 1968 tekemänsä Korkeasaaren linjan lippujen hintoja koskevan päätöksensä sekä vahvisti lippujen hinnat seuraaviksi:

	lipun hinta mk	urheilu- ja ulkoiluviraston osuus lipun hinnasta mk	liikennelaitoksen osuus lipun hinnasta mk
meno ja paluu:			
aikuiset	3.00	1.50	1.50
lapset 4—11 v. ja invalidit sekä helsinkiläisten koululaisryhmien jäsenet iästä riippumatta	1.00	0.50	0.50
paluu:			
aikuiset	0.75	—	0.75
lapset 4—11 v. ja invalidit sekä helsinkiläisten koululaisryhmien jäsenet iästä riippumatta	0.30	—	0.30

(24.4. 1246 §, v:n 1968 kertomus s. 310).

Santahaminan liikenne. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen tekemään sopimuksen Santahaminan ja Eteläsataman välisen liikenteen hoitamisesta lautakunnan 16.5. päivätyn esityksen mukaisesti (5.6. 1701 §).

Laitureiden ja vesireittien suunnittelusta sekä laitureiden rakentamisesta, huollosta ja hallinnasta kaupunginhallitus päätti mm. seuraavaa:

— satamalaitoksen alaisuuteen liittyvän kauppamerenkulun käytössä olevat satamalaiturit kuuluvat yksinomaan satamalaitoksen hoitoon ja hallintaan;

— yksityisveneilyn ja veneyhteisöjen käytössä olevat kaupungin laiturit alueineen ja laitteineen kuuluvat urheilu- ja ulkoiluviraston hallintaan;

— kaupungin kokonaan tai osittain hallussa pitämän tai yksityisten liikennöitsijöiden toimesta suoritettavan julkisen liikenteen kuin myös sightseeing-liikenteen kaupungin maalla tai vesialueella sijaitsevat laiturit laitteineen ja terminaaleineen kuuluvat liikennelaitoksen hallintaan;

— liikennelaitos toimii vm. laitureiden rakentamisen ja huollon sekä uusien laitureiden tarpeellisuuden tutkimisen koordinoivana elimenä yhteistoiminnassa urheilu- ja ulkoiluviraston, matkailutoimiston, satamalaitoksen sekä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa; näiden laitureiden huolto-, korjaus- ja rakennustyöt samoin kuin vesireittien kulkukelpoisuuden tutkiminen sekä väylien parannustyöt suorittaa satamalaitos liikennelaitoksen tekemien esitysten perusteella;

— liikennelaitos huolehtii uusien julkisen liikenteen vesireittien tarpeellisuuden tutkimisesta yhteistoiminnassa urheilu- ja ulkoilu-

viraston, matkailutoimiston sekä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa;
— liikennelaitoksen velvollisuutena on seurata alalla tapahtuvaa kehitystä yhdessä satamalaitoksen kanssa ja saada siltä asiantuntija-apua;
— liikennelaitos hoitaa yhteydet vesireiteillä liikennöiviin veneliikennöitsijöihin (6.3. 761 §).

Liikennelaitos oikeutettiin korvauksetta luovuttamaan yksi *raitiovaunu Liikennepoliittinen yhdistys Enemmistö ry:n käyttöön* 15.5. (yjsto 10.5. 5874 §).

Raitiovaunujen ja linja-autojen mainostilojen käyttö. Helsingin vapaa-ajattelijat valittivat kaupunginhallitukselle liikennelaitoksen lautakunnan päätöksestä poistaa yhdistyksen mainokset raitiovaunuista ja linja-autoista. Kaupunginhallitus hylkäsi valituksen. Yhdistys valitti edelleen Uudenmaan lääninhallitukselle, jolle annetussa selityksessä kaupunginhallitus ehdotti valituksen hylättäväksi. Liikennelaitoksen ja Oy Merkonomi-Mainos Ab:n, joka edelleen oli vuokrannut ko. mainostilat Vapaa-ajattelijoille, välisen sopimuksen mukaan hyvien tapojen vastaisia mainosjulisteita ei saa liikennevälineissä käyttää, joten liikennelaitoksen johtajalla oli lainopillisen osaston käsityksen mukaan ollut oikeus määrätä po. julisteet poistettaviksi (12.6. 1786 §, 19.6. 1865 §, 25.9. 2653 §, 2.10. 2728 §).

Vahingonkorvaukset. Jatkokorvauksia päätettiin suorittaa seuraavasti: omp. Helvi Lepänjuurelle yhteensä 447 mk sekä Kalevi Vainiolle 592 mk v:n 1971 korvauksina (yjsto 19.1. 5118 §, 26.4. 5763 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä S. ja A. Mattilan raitiovaunun heidän autolleen aiheuttaman vahingon korvausta koskevan valituksen, koska liikennevahinko oli sen jälkeen lainvoimaisesti ratkaistu. Liikennelaitos oikeutettiin suorittamaan lisäkorvauksena seisonta-ajan tappiosta 42 mk sekä oikeudenkäyntikorvauksena Sakari, Angelita, Kirsti ja Ritva Mattilalle kullekin 40 mk (5.6. 1697 §).

Asiantuntijavaihdon järjestäminen Budapestin liikennelaitoksen kanssa. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen sopimaan Budapestin liikennelaitoksen kanssa asiantuntijavaihdosta siten, että Budapestin liikennelaitokselta tulee neljä henkilöä tutustumaan Helsingin liikennelaitoksen toimintaan 10 p:n ajaksi liikennelaitoksen suorittaessa heidän hotellikustannuksensa ja päivärahansa (29.5. 1620 §).

Puutavarakeskus

Toimihenkilöt. Yleisjaosto merkitsi tiedoksi puutavarajaoston tekemän päätöksen puutavarakeskuksen palveluksessa oleville henkilöille suoritettavista oman moottoriajoneuvon käytön kilometrikorvauksista (yjsto 15.8. 6412 §, 20.12. 7146 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Toimihenkilöt. Teurastamolaitos oikeutettiin julkaisemaan tarkastuseläinlääkärin apulaisen virkaa koskeva hakuilmoitus erilliskuulutuksin valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä sekä Maaseudun Tulevaisuudessa (yjsto 31.5. 6004 §).

Syväjäädyttämö. Teurastamolaitoksen lautakunta oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin syväjäädyttämön laajentamiseen merkittyä siirtomäärärahaa (yjsto 27.9. 6642 §).

Jäsenmaksut. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan teurastamolaitoksen jäsenmaksuna Suomen Kylmäyhdistykselle 200

mk ja Suomen Kunnallisten Teurastamoiden Yhdistykselle 1 346 mk (yjsto 24.5. 5957 §, 31.5. 6005 §).

Elintarvikekeskus

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus oikeutti elintarvikekeskuksen lautakunnan jättämään toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä avoinna olleet autonkuljettajan (12. pl.), pääkoulukeittäjän (10. pl.) ja keittiöapulaisen (5. pl.) virat (21.2. 597 §, 4.9. 2406 §).

Kaupunginhallitus oikeutti elintarvikekeskuksen toimitusjohtajan Risto Hovin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1973 loppuun saakka (17.1. 235 §).

Käyttöomaisuus. Hydraulisella nostolaitteella varustettu lavavaunu saatiin korvauksetta siirtää Suursuon vanhainkodista elintarvikekeskukselle (yjsto 8.3. 5465 §).

Kaupunginhallitus kehotti elintarvikekeskusta huolehtimaan *talon Nilsiänkatu 6 ruokalanpidon järjestämisestä* (4.12. 3411 §).

Keskuspesula

Toimihenkilöt. Kaupunginhallitus oikeutti keskuspesulajaoston tarkistamaan keskuspesulan johtajan, dipl.ins. Raili Hämäläisen palkkauksen 1.9. lukien 3 900 mk:ksi kuukaudelta (30.10. 3031 §).

Keskuspesula oikeutettiin julkaisemaan kesälomasijaisia koskevat hakuilmoitukset erilliskuulutuksin valtuuston 1969 päättämissä lehdissä (yjsto 22.3. 5523 §, 10.5. 5875 §).

Käyttöomaisuus ym. Elintarvikekeskus oikeutettiin siirtämään Wascomat-12-2 E-merkkinen pesukone keskuspesulaan (yjsto 26.1. 5178 §, 5.12. 7054 §).

Keskuspesula oikeutettiin pitämään talousarvion ulkopuolisella varastotilillä omistuksessaan olevien vaatenimikkeiden kaltaista liinavaatteistoa vähintään 300 000 mk:n ja enintään 400 000 mk:n arvosta oikeuksin käyttää varaston hankintaan kaupungin kassavaroja sekä täydentää varastoa sitä mukaa kuin liinavaatteistoa siirretään keskuspesulan käyttövarastoon (7.2. 431 §).

Eräiden laitosten kirjanpidosta poistetut vaate-erät, yhteensä 7 024 kpl liinavaatteita ja 110 paria sukkia, päätettiin siirtää keskuspesulan kantaomaisuuden kirjanpitoon 31. 12., yhteensä 80 023 mk:n arvoisina (6.11. 3108 §).

Yleisjaosto päätti, että keskuspesulan käytöstä poistettujen liinavaatteiden käsittelyssä saadaan noudattaa seuraavaa menettelytapaa:

— keskuspesula varaa vaatekorjaamon tarvitseman paikkausmateriaalin,
— asiakaslaitoksille luovutetaan korvauksetta sidetarpeiksi ja räsyiksi tarvittavat erät,
— kaupungin muille laitoksille luovutetaan poistettua materiaalia korvauksetta ja HYKS :lle kohtuullista korvausta vastaan (valkoisen trasselin hinta),
— loput myydään ulkopuolisille laitoksille (esim. kirjapainot) käyvän hinnan mukaan (yjsto 20.12. 7145 §).

Tietojenkäsittelykeskus

Tietojenkäsittelykeskuksen ja kuntasuunnittelurekisteritoimiston yhdistäminen. Kaupunginhallitus päätti kumota 1960 tekemänsä päätöksen tietojenkäsittelykeskuksen sijoittamisesta tilapäisesti rahatoimiston kaupunginkamreerin alaisuuteen ja 1971 tekemänsä päätöksen kuntasuunnittelurekisteritoimiston sijoittamisesta väliaikaisesti kaupunkisuunnitteluvirastoon sekä perustaa 1.1.1973 lukien tietokeskus-nimisen tilapäisen palveluyksikön, johon sekä tietojenkäsittelykeskus että kuntasuunnittelurekisteritoimisto siirretään. Tietokeskuksen yleisenä tehtävänä on avustaa kaupungin virastoja ja laitoksia suorittamalla näille tietojenhankintaan ja käsittelyyn liittyviä palvelutehtäviä. Tietokeskuk-

sen lautakuntana toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto (18.9. 2512 §).

Automaattisen tietojenkäsittelyn toimintaperiaatteet. Tietojenkäsittelyneuvottelukunnan esityksestä kaupunginhallitus päätti täydentää 1971 vahvistamiaan automaattisen tietojenkäsittelyn toimintaperiaatteita seuraavasti siten, että taloudellishallinnollisten tietojenkäsittelytehtävien suorittamiseen tarvittavat tietokonelaitteistot asetetaan keskitetyn tietojenkäsittelyorganisaation hallintaan, ellei kaupunginhallituksen yleisjaosto erikoistapauksissa toisin päätä (18.9. 2511 §, v:n 1971 kert. s. 347 §).

Toimihenkilöt. Tietokeskuksen toimitusjohtajaksi valittiin fil.kand. Juhani Luukkonen. Kaupunginhallitus vahvisti hänelle tästä työsuhteisesta toimesta maksettavan kuukausipalkan suuruudeksi 5 100 mk (13.11. 3158 §, yjsto 20.9. 6580 §, 25.10. 6777 §, 20.12. 7099 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston ilmoituksen pysyvän koneellisen palkanlaskennan asiantuntijatyöryhmän asettamisesta ja suunnitteluryhmän esimiehen Veijo Niemen kutsumisesta jäseneksi työryhmään (yjsto 2.2. 5243 §).

Suunnittelijan tointa koskeva hakuilmoitus saatiin julkaista erilliskuulutuksin valtuuston 1969 päättämissä lehdissä (yjsto 17.5. 5889 §).

Yleisjaosto merkitsi tiedoksi rahatoimiston ilmoituksen tietojenkäsittelykeskuksessa kertomusvuoden III vuosineljänneksen aikana tehdyistä lisä- ja ylitöistä (yjsto 20.12. 7109 §).

Yleisjaosto hylkäsi tietojenkäsittelykeskuksen esityksen kaupunginkamreerin oikeuttamisesta toistaiseksi päättämään keskuksen toimihenkilöiden osallistumisesta kotimaassa järjestettäviin koulutustilaisuuksiin. Samalla yleisjaosto päätti hyväksyä toimenpiteet, joilla tietojenkäsittelykeskus oli lähettänyt seuraavat henkilöt jäljempänä mainitulle kurssille tai virkamatkalle:

— Kari Ylinen ja Lars-Erik Selenius Tietojenkäsittelyliiton toimesta 1.2. Helsingissä järjestetylle moniajotietokoneen ajoitusta koskeneelle kurssille,
— Jorma Reuna ja Erik Sahlstedt 26.—28.1. ATK-instituutin toimesta Nurmijärvellä järjestettyyn ATK-teknisen ratkaisun kuvausseminaariin,
— Keijo Loisti 2.—4.2. ATK-instituutin toimesta Nurmijärvellä järjestettyyn ohjelmiston testausseminaariin,
— Erkki Mikkola ATK-instituutin 14.—18.2. Nurmijärvellä järjestetylle ohjelmistosuunnittelukurssille sekä
— Timo Yrjölä Tietojenkäsittelyneuvonta Oy:n toimesta Nurmijärvellä 23.—25.2. järjestetylle ATK-esimieskurssille.

Edellä mainittujen henkilöiden matkalaskuissa saatiin ottaa huomioon tilaisuuksiin osallistumisesta aiheutuneet todelliset matkakustannukset.

Edelleen yleisjaosto oikeutti tietojenkäsittelykeskuksen suorittamaan osallistumis- ja täysihoitomaksuina ATK-instituutin Kannatusyhdistykselle yhteensä 1 769 mk, Tietojenkäsittelyneuvonta Oy:lle 439 mk ja Tietojenkäsittelyliitolle 300 mk (yjsto 22.2. 5522 §).

Tietojenkäsittelypalvelusten veloitushinnat vahvistettiin kertomusvuoden osalta seuraaviksi:

— suunnittelu	240 mk/pv
— ohjelmointi	175 mk/pv
— tietokone D 22	600 mk/t
— lävistys- ja tarkastus lävistyskoneet	22 mk/t
— magneettinauhakirjoitin	28 mk/t
— reikänauhan lävistyskone	22 mk/t
— reikäkorttikoneet ja lomakkeiden käsittelykoneet	48 mk/t
— manuaalinen työ	22 mk/t.

Jos laitos- ja tehtäväkohtainen kuukausikäyttö on
— suunnittelun ja ohjelmoinnin osalta vähemmän kuin 1/10 päivää, lasketaan käytetyksi ajaksi 1/10 päivää,

— jonkin koneen osalta vähemmän kuin 1/10 tuntia, lasketaan käytetyksi ajaksi 1/10 tuntia.

Ohjelmointityötä suoritettaessa tarvittava koneaika veloitetaan erikseen. Veloituksen perustuessa suoritteisiin, määrää tietojenkäsittelykeskus yksikköhinnan, joka on laskettu käyttäen edellä lueteltuja aikaan perustuvia hintoja. Virastolle tai laitokselle suoritettavien tehtävien kuukausiveloituksen jäädessä pienemmäksi kuin 10 mk, veloitetaan tämä summa (yjsto 26.1. 5139 §).

Tietokoneen vuokraaminen. Kaupunginhallitus päätti, että tietokeskukselle vuokrataan »On-Line-tietokoneen sopimusneuvottelutyöryhmän» raportissa esitetyin sopimusehdoin koneenvuokrasopimusehdotuksen mukainen IBM S/370—135 tietokonelaitteisto sekä siihen liittyvät IBM-ohjelmatuotteiden lisenssisopimusehdotuksen mukaiset ohjelmatuotteet helmikuussa 1975 alkavin vuokrakausin. Opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja valtuutettiin allekirjoittamaan koneenvuokrasopimus ja IBM-ohjelmatuotteiden lisenssisopimus. Yleisjaosto oikeutettiin suorittamaan toimitusaikana mahdollisesti tarkoituksenmukaisiksi osoittautuvat tarkistukset konekokoonpanoon, asennusajankohtaan sekä vuokrakausiin sekä vuokrakausien päättyessä tarvittaessa jatkamaan niitä ja suorittamaan tietojenkäsittelytarpeen kasvamisen aiheuttamat laajennukset konekokoonpanoon tarvittaessa (18.12. 3555 §, 27.12. 3645 §).

Vahingonkorvaus. SKS Suomalainen Kone Osakeyhtiölle suoritettiin yhteensä 1 600 mk korvauksena siitä vahingosta, joka yhtiölle oli aiheutunut tarvikeluetteloiden turmeltumisesta tietojenkäsittelykeskuksen huoneiston laitteissa 29.1. sattuneen vesivuodon johdosta (yjsto 14.6. 6058 §).

Kuntien ATK-yhtiö. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Suomen Kaupunkiliitolle, että kaupunki on valmis osallistumaan perustettavaksi suunniteltuun kuntien ATK-yhtiöön ja merkitsemään sen osakkeita 157 000 mk:lla, jolloin kaupungin osuus yhtiön osakepääomasta vastaa 30 penniä henkikirjoitettua asukasta kohti (19.6. 1804 §).

Helsingin tietojenkäsittely-yhdistykseen nimettiin kaupunkia edustavaksi henkilöjäseneksi oikeustiet.kand. Erkki Niiniskorpi v:n 1972 loppuun (9.10. 2776 §).

Jäsenmaksut. ATK-instituutin Kannatusyhdistykselle suoritettiin kertomusvuoden jäsenmaksuna 3 064 mk (yjsto 14.3. 5470 §).

Kuntasuunnittelurekisteritoimisto

Toimihenkilöt. Toimiston työsuhteiselle toimistopäällikölle saatiin 1.7. lukien maksaa 3 700 mk:n suuruista kuukausipalkkaa. Tarkistukseen sisältyi 1.4. voimaan tullut palkkojen yleistarkistus (19.6. 1834 §).

Kuntasuunnittelurekisterin käyttökorvausperusteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti, että rekisteriin sisältyviä tietoja käytettäessä sovelletaan seuraavia käyttökorvausperusteita:

— Rekisteriin sisältyvien tietojen käyttämisestä perittävä maksu on tilauksen toimittamiseen liittyvien palkka-, tietokone- ja muiden kustannusten sekä tiedon hinnan yhteismäärä;

— palkkakustannukset lasketaan ottamalla huomioon tilauksen toimittamiseen käytettyjen työtuntien määrä ja tuntipalkka (työtunnin hinta saadaan jakamalla kuukausipalkka lisättynä sosiaalikustannuksilla luvulla 152 ja korottamalla näin saatu määrä sadalla prosentilla);

— tilauksen hyväksi käytetyt tietokone- ja muut kustannukset veloitetaan tilaajalta täysimääräisinä;

— kuntasuunnittelurekisteriin kuuluvan tiedon hinta määrätään siten, että siinä otetaan huomioon perustamiskustannusten poisto ja korko sekä edellisenä vuonna ylläpitoon käytetty rahamäärä;

— näitä käyttökorvausperusteita sovelletaan myös kaupungin ulkopuolisiin käyttäjiin (20. 3. 873 §).

Kaupunginhallitus myönsi 15 000 mk rakennusohjelmatoimikunnan käytettäväksi v:n 1972 asuntotuotantosuunnittelua varten tarvittavien tietojen tilaamiseksi kuntasuunnittelurekisteriltä (20.3. 876 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Pitkäaikaisen lainan ottaminen. Kaupunginhallitus oikeutti kaup.joht. Teuvo Auran yksityiskohtaisesti päättämään valtuuston 3.5. pitkäaikaisen lainan ottamisesta tekemän päätöksen rajoissa otettavien lainojen lopullisista lainaehdoista ja suorittamaan kaikki toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä tällaisten lainojen saamiseksi tai liittyvät niihin. Auran estyneenä ollessa oikeutettiin rahoitusjoht. Erkki Linturi ja kaup.kamr. Raimo Kaarlehto, kumpainenkin erikseen, toimimaan tässä asiassa hänen sijaisenaan mainitussa järjestyksessä edellä mainituin oikeuksin ja velvollisuuksin (15.5. 1436 §).

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi ja hyväksyä toimenpiteen, että kaupunginjohtaja oli em. valtuuston päätöksen perusteella allekirjoittanut 21.7. Luxemburgissa kaupungin puolesta Kredietbank S. A. Luxembourgeoise-nimisen pankin välittämän 800 000 000 B.fr:n suuruisen velkakirjalainan, jossa laina-aika on 12 vuotta ja korko 7¾% (7.8. 1998 §).

Yleisjaosto myönsi ylipormest. Teuvo Auran käyttöön 2 000 mk edustuskustannuksiin Luxemburgissa käytyjen lainaneuvottelujen yhteydessä, oikeutti Auran, rahoit.joht. Erkki Linturin ja taloussuunn. Ilkka Eskolan tekemään kolme päivää kestävän virkamatkan Luxemburgiin lainaneuvotteluja varten sekä hyväksyi heidän tilityksensä myönnettyjen edustusvarojen käytöstä (yjsto 19.7. 6266, 6282 §, 23.8. 6425 §).

Osavelkakirjalainan ottaminen. Valtuuston päätettyä ottaa v:n 1972 ja 1973 talousarvioissa liikelaitosten inventointeihin ja metron rakentamiseen merkittyjen määrärahojen kattamista varten kaupungin lahjoitusrahastoilta, kaupungin leski- ja orpoeläkekassalta sekä eräiltä muilta rahatoimiston hyväksymiltä lainan antajilta yht. 1 000 000 mk:n määräisen osavelkakirjalainan 7.5%:n vuotuisella korolla, kaupunginhallitus päätti hyväksyä lainanehdot. Laina otettiin 1.3. alkaen lainanantajien tarjoamina erinä, jotka kaikki erääntyvät maksettavaksi takaisin 1.3.1977 (20.3. 857 §).

Kaupungin perimien korkojen määrääminen. Kaupunginhallitus päätti määrätä jäljempänä luetellut korot perittäviksi 1.1.1972 lukien seuraavan suuruisina:

1) antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on oleva sama kuin liike- tai säästöpankkien talletuskorko tai Helsingin säästöpankkien korkein 6 kk:n talletuksista maksama korko, samoin kuin antolainan korko, joka on määräsuhteessa edellä mainittuihin korkoihin, peritään 4.75%:n suuruisena tai velkakirjojen mukaisissa suhteissa tähän korkoon;

2) kaupungin myöntämien asuntolainojen korko, joka velkakirjan mukaan korkeintaan 2.5%:lla ylittää sen koron, jonka säästöpankit kulloinkin maksavat 6 kk:n irtisanomisen varassa oleville talletuksille, peritään 7.25%:n määräisenä;

3) laskutunnuksilla Lt 1532 ja Lt 1577 merkittyjen lainojen korko peritään 8.5%:n määräisenä (7.2. 400 §).

Tililuotot. Kaupunginhallitus päätti jatkaa Kotiapukeskukselle Helsingin Kotiaputoimiston käyttöön myönnettyä 80 000 mk:n tililuottoa 1.11. lukien kauintaan 31.10.1975

asti. Tililuotosta veloitetaan edelleen 8.5%:n vuotuinen korko (9.10. 2774 §).

Lainojen myöntäminen. Kaupunginhallitus päätti myöntää Suomen Pelastusarmeijan Säätiölle 25 000 mk:n suuruisen lainan iäkkäille miesalkoholisteille tarkoitetun hoitokodin rakennuskustannusten rahoittamista varten. Laina on maksettava takaisin vuosina 1972—1981 ja sen vuotuinen korko on 5.5%. Lainaehdoissa edellytetään mm., että lainansaaja sitoutuu järjestämään hoitokotiin vähintään 21 hoitopaikkaa ja käyttämään sitä ikääntyneiden miesten hoitokotina, johon otetaan vain Helsingin kaupungissa henkikirjoitettuja asunnontarpeessa olevia miehiä ja sellaisia asunnontarpeessa olevia miehiä, joista kaupunki asuinkuntana on huoltoapulain tai muiden lakien säännösten nojalla velvollinen huolehtimaan (3.1. 44 §).

Tapanilan Urheilutalosäätiölle myönnettiin 120 000 mk:n suuruinen laina koneiden hankkimiseksi keilahalliin. Laina on maksettava takaisin vuosina 1972—1986 ja sen korko on 5.5% (31.1. 331 §).

Väinö Tannerin Säätiölle myönnettiin opiskelija-asuntoloiden rakentamisesta johtuneiden lyhytaikaisten velkojen maksamista varten 150 000 mk:n suuruinen laina, joka on maksettava takaisin vuosina 1974—1981 ja jonka korko on 5,5%. Lainaehdoissa edellytetään mm., että säätiö sitoutuu varaamaan etuoikeuden saada asuntolasta asunto sellaiselle määrälle hensinkiläisiä opiskelijoita, mikä vastaa kaupungin rahoitusosuutta (31.1. 334 §).

Helsingin Soutuklubille myönnettiin 15 000 mk:n suuruinen laina venehuoneen peruskorjausta varten. Laina on maksettava takaisin vuosina 1973—1981 ja sen korko on 5.5% (6.3. 712 §).

Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland -nimiselle yhdistykselle myönnettiin 248 000 mk:n suuruinen laina yhdistyksen omistaman lastenkodin yhden osaston muuttamista varten 12 hoitopaikkaa käsittäväksi CP-lasten hoito- ja päivähoito-osastoksi. Laina on maksettava takaisin vuosina 1973—1986 ja sen korko on 5.5%. Lainaehdoissa edellytetään mm., että ko. CP-lasten osaston paikat varataan lastensuojelulautakunnan käyttöön siksi ajaksi, kun laina on kaupungille maksamatta. Lainan kuoletus- ja korkoerät saadaan sisällyttää lautakunnalta perittävään hoitomaksuun. Yhdistys sai samoilla ehdoilla vielä 44 000 mk:n suuruisen lisälainan (6.3. 719 §, 4.12. 3389 §).

Ylioppilasterveys — Studenthälsan -nimiselle yhdistykselle myönnettiin 350 000 mk:n suuruinen laina Ylioppilaiden terveystalon rakentamisen rahoittamista varten. Laina on maksettava takaisin vuosina 1977—1986 ja sen korko on 5.5% (27.3. 916 §).

Lauttasaaren vanhustentalosäätiölle myönnettiin vanhusten asuntolan rakentamista varten 725 000 mk:n suuruinen laina, joka on maksettava takaisin vuosina 1973—1992 ja jonka korko on 4.75%. Lainaehtojen mukaan kaupungilla on oikeus nimetä yksi säätiön hallituksen jäsenistä. Lainansaaja sitoutuu ottamaan vuokralaisiksi ainoastaan sellaisia 65 vuotta täyttäneitä vanhuksia tai 60 vuotta täyttäneitä yksinäisiä naishenkilöitä, jotka ovat ennen asuntolaan muuttamista asuneet yhtäjaksoisesti ainakin viimeksi kuluneet 10 vuotta Helsingissä (17.4. 1135 §).

Helsingin Ateljeetalosäätiölle myönnettiin ateljeetaloryhmän rakentamista varten 600 000 mk:n suuruinen laina, joka on maksettava takaisin 1973—1993 ja jonka korko on 5.5%. Kaupungilla on oikeus nimetä yksi säätiön hallituksen jäsenistä. Lainansaaja sitoutuu ottamaan asukkaiksi ainoastaan helsinkiläisiä kuvataiteilijoita ja pitämään asuntojen vuokrat kohtullisina (2.5. 1277 §).

Eräälle kaupunginorkesterin soittajalle myönnettiin soitinhankintaa varten 2 250 mk:n suuruinen laina, joka on maksettava takaisin vuosina 1972—1975 ja jonka korko on 4.5% (26.6. 1887 §).

Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets Ab -nimiselle yhtiölle myönnettiin 1 000 000

mk:n suuruinen laina ylioppilastalon rakentamista varten. Laina on maksettava takaisin vuosina 1977—1991 ja sen korko on 5.5%. Lainaehdoissa edellytetään mm., että ylioppilastalo on rakennettava kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten ja kustannusarvion mukaisesti (4.9. 2355 §).

Suomenlinnan Liikenne Oy:lle myönnettiin v:n 1972 ja 1973 käyttökustannusten rahoittamista varten 370 000 mk:n suuruinen laina 8.5%:n vuotuisella korolla siten, että lainapääoma korkoineen on maksettava takaisin viimeistään 31.12.1973 (16.10. 2841 §).

Helsingin Kansanasunnot Oy:lle päätettiin myöntää rakennusaikaista luottoa 800 000 mk 4.5%:n korolla toistaiseksi ja kauintaan siksi kunnes talousarvioon merkitty pitkäaikainen laina on nostettavissa ilman vakuuksia (yjsto 19.7. 6283 §). Myöhemmin kaupunginhallitus myönsi yhtiölle kertomusvuoden talousarvion määrärahasta 800 000 mk Puu-Käpylän kortt:n n:o 811 saneerausta varten. Laina on maksettava takaisin vuosina 1973—2008 ja sen korko on 4.5%.

Samalla kaupunginhallitus päätti, ettei kaupunki ollessaan lainanantajana vaadi kiinnitettyä vakuutta sellaisilta kiinteistöosakeyhtiöiltä, joiden osake-enemmistö on kaupungin omistuksessa, ellei rahatoimisto erityisistä syistä katso sen olevan tarpeen (30.10. 3002 §).

Stiftelsen Trygga Åldringsbostäder -nimiselle säätiölle myönnettiin vanhainkodin rakentamista varten 80 000 mk:n suuruinen laina, joka on maksettava takaisin vuosina 1973—1988 ja jonka korko on 5.5%. Lainaehdoissa edellytetään säätiön ottavan vanhainkotiin ainoastaan 65 v täyttäneitä helsinkiläisiä sekä lisäksi sellaisia hoidon tarpeessa olevia vanhuksia, joista kaupunki huoltoapulain mukaan asuinkuntana on velvollinen huolehtimaan. Hoitoon ottaminen tapahtuu yhteistoiminnassa huoltolautakunnan kanssa. Hoitomaksut on pidettävä kohtuullisina (4.12. 3387 §).

Suomen Kaupunkiliitolle myönnettiin 750 000 mk:n suuruinen koroton laina koulutuskeskuksen rakantamista varten seuraavilla ehdoilla:

1) Helsingin kaupungilla on oikeus varata koulutuskeskuksen tiloja sen normaaleja käyttö- ja ylläpitokustannuksia vastaavasta velotushinnasta vuosittain enintään 20 kurssiviikkoa varten. Kunkin vuoden kurssivaraukset tulee tehdä riittävän ajoissa, mikäli mahdollista ennen edellisen vuoden lokakuun loppua.

2) Lainasummasta on puolet nostettavissa, kun koulutuskeskuksen rakennustyöt on aloitettu ja loppuosa, kun rakennukset ovat vesikattovaiheessa. Lainansaajan on ennen kummankin lainaerän nostamista osoitettava Helsingin kaupungin kiinteistöviraston talo-osaston antamalla todistuksella, että asianomaisen rakennusvaihe on saavutettu.

3) Koulutuskeskuksen pääpiirustukset, työselitykset ja kustannusarvio on alistettava Helsingin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

4) Lainansaaja on velvollinen pitämään koulutuskeskuksen rakennukset palovakuutettuina niiden täydestä arvosta sinä aikana, jolloin laina on kaupungille maksamatta.

5) Helsingin kaupungin revisiovirastolla on oikeus tarkastaa lainansaajan tilejä sinä aikana, jolloin laina on kaupungille maksamatta.

6) Jos lainansaaja ei noudata tämän velkakirjan ehtoja, on lainanantajalla oikeus irtisanoa laina takaisin maksettavaksi kolmen (3) kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

7) Jos lainansaaja laiminlyö erääntyneen lainapääoman maksamisen, on lainansaaja velvollinen maksamaan erääntymispäivästä maksupäivään asti kaupunginhallituksen erikseen hyväksymien rahasaatavien laskutus- ja perimisohjeiden mukaiset ja kaupunginhallituksen kulloinkin suuruudeltaan määräämät viivästyskorot ja perimispalkkiot (18. 12..3543 §).

Kalliolan Kannatusyhdistykselle myönnettiin 150 000 mk:n suuruinen laina lyhytaikaisten velkojen vakauttamista varten. Lai-

na on maksettava takaisin vuosina 1973—1981 ja sen korko on 5.5% (18.12. 3544 §).

Helsingin Verkkopallosuojat Oy:lle myönnettiin uuden kentän rakennuskustannuksia varten 55 000 mk:n suuruinen laina, joka on maksettava takaisin vuosina 1973—1987 ja jonka korko on 5.5% (27.12. 3638 §).

Työkeskus Toimela Tukiyhdistykselle myönnettiin 60 000 mk:n suuruinen laina lyhytaikaisten velkojen vakauttamista varten. Laina on maksettava takaisin vuosina 1974—1981 ja sen korko on 5.5% (24.4. 1209 §).

Lainojen takaaminen. Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupungin omavelkaisen takauksen Kansaneläkelaitoksen Pakilan sairas- ja vanhainkotisäätiölle vanhusten sairaskodin rakentamista varten myöntämän, pääomamäärältään enintään 150 000 mk:aan nousevan lainan vakuudeksi. Taattavien lainojen vakuudeksi yhdistys luovuttaa Pakilassa olevan tontin vuokraoikeuteen ja rakennuksiin kiinnitetyt velkakirjat (14.2. 481 §).

Kaupungin omavelkainen takaus myönnettiin Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön rakennuslainojen takaamiseksi seuraavasti:

— enintään 225 000 mk:aan nousevien, säätiön omarahoitusosuutta vastaavien ja säätiön Otaniemi-projektin toista vaihetta varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta,

— enintään 2 000 000 mk:aan nousevien, ns. Vaaralan alueelle rakennettavan HOAS 3 -projektia varten tarvittavien rakennusaikaisten lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta,

— enintään 540 000 mk:aan nousevien, Vaaralan projektin omaa pääomaa vastaavien lainojen ja niiden korkojen maksamisesta.

Takaukset annettiin mm. ehdolla, ettei kaupungin osuus seudun kuntien takausten yhteismäärästä nouse yli 75%:n (12.6. 1759 §, 27.12. 3640 §).

Lainojen maksujärjestelyt ym. Osakeyhtiö Mankala Aktiebolag -niminen yhtiö vapautettiin suorittamasta viivästyskorkoa 30.12. 1971 erääntyneelle 132 179 mk:n suuruiselle teoslainan korolle (27.3. 915 §).

Kaupunginhallitus teki kertomusvuonna eräitä päätöksiä, jotka koskivat lainaehtojen muuttamista (14.2. 485 §, 6.11. 3074 §); haltijavelkakirjojen vaihtamista (13.3. 794 §); haltijavelkakirjojen jättämistä uudelleen kiinnittämättä (17.1. 186 §, 13.3. 791 §, 18.12. 3542 §) sekä ylivakuutena olevien haltijavelkakirjojen luovuttamista takaisin lainanottajalle (8.5. 1347 §, 13.11. 3156, 3161 §).

Mannerheimin Lastensuojeluliiton vuonna 1956 saama laina siirrettiin lainaehtoja muuttamatta Terveyskeskuksen rakennuslainaksi ja Grännas-nimiseen tilaan kiinnitetyt haltijavelkakirjat vaihdettiin Terveyskeskuksen ensisijaisiin haltijavelkakirjoihin (4.9. 2361 §).

Maunulan Pienasunnot Oy:n lainojen ja niiden korkojen kaupungin vastattaviksi siirtämistä varten myönnettiin yhteensä 466 824 mk yhtiön selvittelytilin kattamista varten (17.1. 183 §).

Lainojen myöntäminen yksityisille oppikouluille ym. Kaupunginhallitus päätti, että yksityisiä oppikouluja ylläpitäville yhteisöille ennen 6.3. myönnettyjen lainojen korko määräytyy kolmen suurimman helsinkiläisen säästöpankin 12 kuukauden irtisanomisajan varassa oleville talletuksille hyvittämän koron mukaisesti. Korko peritään 30.11.1971 lukien 5.25%:n suuruisena (4.4. 995 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää kertomusvuoden ao. määrärahoista yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamista varten seuraavat lainat:

	mk
Direktionen för Brändö Svenska Samskola	75 000
Etelä-Kaarelan oppikouluyhdistys	50 000
Helsingin Uusi yhteiskoulu Osakeyhtiö	150 000
Oy Helsingin Yhteiskoulu- ja Reallukio (Herttoniemen Yhteiskoulu)	50 000

Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistys	250 000
Kallion yhteiskoulu Osakeyhtiö	50 000
Kontulan Oppikouluyhdistys	250 000
Kulosaaren Yhteiskoulun Osakeyhtiö	75 000
Lauttasaaren Yhteiskoulun Kannatusyhdistys	100 000
Maanviljelyslyseon osakeyhtiö	250 000
Mannerheimintien yhteiskoulun kannatusosakeyhtiö	100 000
Meilahden yhteiskoulu Oy	100 000
Myllypuron Oppikouluyhdistys	250 000
Pohjois-Helsingin yhteiskoulun kannatusyhdistys	200 000
Puotinharjun Oppikouluyhdistys	250 000
Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys	150 000
Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö	250 000
Svensk Förening i Åggelby	100 000
Vartiokylän Oppikouluyhdistys	50 000
Vuosaaren Oppikouluyhdistys	250 000

Lainojen korko on 5.25%. Lainojen vakuudeksi on annettava koulukiinteistöön kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 100 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuna koulurakennuksen hankintahinnasta, rahatoimiston hyväksymä pankkitakaus tai muu reaalivakuus (6.3. 718 §).

Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle päätettiin myöntää 500 000 mk:n, 200 000 mk:n ja 300 000 mk:n suuruiset lainat, Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle 75 000 mk:n suuruinen laina ja Suomalaisen yhteiskoulun osakeyhtiölle 350 000 mk:n suuruinen laina oppikoulutilojen rakentamista varten. Suomalaisen yhteiskoulun osakeyhtiölle myönnettiin vielä 350 000 mk:n suuruinen laina urheilutalon rakentamisen rahoittamista varten. Vm.laina on maksettava takaisin vuosina 1977—1991 ja sen korko on 5.5%. Lainaehdoissa edellytetään mm., että lainansaaja sitoutuu pitämään urheilutalon yleisön käytettävissä kohtuullisessa määrin urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa sovittavina aikoina sekä pitämään yleisömaksut kohtuullisina (10.1. 104, 107 §, 28.2. 636 §, 24.4. 1208 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Stiftelsen Botby Svenska Samskola -nimisen säätiön toimesta rakennettavan koulun lisärakennuksen 15.11.1971 päivätyt pääpiirustukset sekä vahvisti 500 000 mk:n suuruisen rakennuslainan lainaehdot (17.1. 187 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää erinäisin ehdoin omavelkaisen takauksen seuraavien yhteisöjen jäljempänä mainittujen lainasummien ja niiden korkojen takaisin maksamisesta:

	mk
Myllypuron Oppikouluyhdistys	435 600
Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy	2 660 000
Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistys	4 860 000
Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö	1 500 000
Pukinmäen yhteiskoulun tuki	1 200 000
Helsingin Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistys	2 800 000

(6.3. 713 §, 20.3. 859 §, 15.5. 1439 §, 30.10. 3000 §, 6.11. 3075 §, 18.12. 3538 §, 27.12. 3635 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät kertomusvuonna eräitä päätöksiä, jotka koskivat jäljempänä mainittujen yhteisöjen koulurakennusten rakentamiseen saamien lainojen lainaehtojen muuttamista, vakuuksien järjestelyjä, ylivakuuksien käyttämistä tai palauttamista sekä korkojen ja lyhennyserien maksujärjestelyitä:

— Ada Äijälän Koulu O/Y (21.2. 558 §);
— Drumsö svenska skolförening (4.12. 3386 §);
— Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy (6.3. 714 §, 10.4. 1086 §);
— Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistys (28.8. 2270 §, 18.9. 2514 §);

— Kontulan Oppikouluyhdistys (31.1. 332 §, 29.5. 1593 §, 4.9. 2362 §);
— Kulosaaren yhteiskoulun osakeyhtiö (yjsto 8.11. 6857 §);
— Käpylän Yhteiskoulun Talo Oy (3.1. 41 §);
— Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys (23.5. 1515 §);
— Maanviljelyslyseon osakeyhtiö (17.1. 188 §, 20.11. 3228 §, yjsto 12.1. 5052 §);
— Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy (3.1. 43 §, 27.3. 917 §, 25.9. 2618 §);
— Pohjois-Helsingin yhteiskoulun kannatusyhdistys (23.5. 1517 §, 20.11. 3226 §);
— Puotinharjun Oppikouluyhdistys (3.1. 42 §, 4.4. 997 §);
— Roihuvuoren Oppikouluyhdistys (31.1. 327 §);
— Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys (9.10. 2775 §);
— Stiftelsen Botby svenska samskola (27.12. 3639 §).

Kuntien ja kuntainliittojen valtionosuudet ja -avustukset. Lausunnossaan hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista kaupunginhallitus totesi mm., että uudistuksen toteuduttuakin säilyy valtionapujärjestelmässä Helsingin kannalta monia epäedullisia seikkoja. Näitä on mm. kantokykyluokitusjärjestelmä suurine valtionosuusvaihteluineen ja erityisesti valtionosuuksien saanti aina alimman prosenttiluvun mukaisesti, epäedulliset ns. harkinnanvaraiset valtionavustukset, valtionavun maksattamisen viivästymisestä aiheutuvat korkomenetykset ja valtionosuuksien perusteina käytettävien prosenttilukujen jääminen erilaisiksi toisiaan lähellä olevilla toiminnan aloilla. Valtionapusäännöstöön sisältyvällä laajenevalla tarkoituksenmukaisuusharkinnalla ei tulisi rajoittaa kuntien itsemääräämisoikeutta. Kauttaaltaan olisi otettava huomioon, että Helsingin palvelujen mitoitus- ja järjestelyperusteiksi eivät sovellu keskiarvoperiaatteet, vaan todellisiin resursseihin suhteutettu todellinen tarve (11.12. 3469 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoituksen *yleisistä rahoitusavustuksista vaikeassa taloudellisessa asemassa oleville kunnille* (28.2. 689 §).

Kaupunkiliiton toimiston kirjeet *taloudellisen kasvun turvaamista koskevan lain voimassaoloajan pidentämisestä* ja lakiin tehdyistä muutoksista sekä *hintavalvontaa koskevasta valtioneuvoston päätöksestä* merkittiin tiedoksi (29.5. 1591 §, 26.6. 1896 §).

Palauttamatta jääneiden ennakkojen ja veronpalautusten osittainen tulouttaminen kunnille. Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että se tekisi esityksen valtiovarainministeriölle ohjeen antamiseksi siitä, että verotuslain perusteella palautettavista ennakoista ja palautettaviksi määrätyistä veroista, joita ei ole saatu toimitetuiksi verovelvollisille, tilitettäisiin kunnille niille kuuluva osa.

Edelleen kaupunginhallitus päätti esittää, että Kaupunkiliitto ryhtyisi toimenpiteisiin verotuslain muuttamiseksi siten, että kunnallisvero aina tilitettäisiin täysimääräisenä tai ainakin 99.5%:na, jolloin veroista tehtävät tilitykset veron saajille jäisivät kokonaan pois. Mikäli em. muutosta ei ole mahdollista saada aikaan, olisi ainakin välisuoritusmäärä korotettava 2.5%:sta 3%:iin (13.3. 798 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginhallitus vahvisti veroäyrin hinnaksi v:n 1971 tuloista 14 p (28.8. 2271 §, 4.9. 2357 §).

Merkittiin tiedoksi veroviraston ilmoitus, että v:lta 1970 toimitetussa verotuksessa määrättiin kaupungille yht. 4 953 178 238 veroäyriä, jotka jakautuivat seuraavasti:

Äyriryhmä	Äyrien lukumäärä	Osuus koko äyrimäärästä
Kiinteistötulot	159 247 796	3.21%
Liike- ja ammattitulot	812 705 468	16.41 »
Henkilökohtaiset tulot	3 973 039 876	80.21 »
Veronkorotus	8 185 098	0.17 »
Yhteensä	4 953 178 238	100.00%

(10.1. 105 §).

Kaupungin v:n 1971 tilinpäätös. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rahatoimiston laatiman kaupungin v:n 1971 tilinpäätöksen (10.4. 1085 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa *talousarvion noudattamista koskevan kehotuksen* kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille (14.2. 484 §).

Vuoden 1973 talousarvioehdotuksen laatimista koskeva kiertokirje päätettiin lähettää kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille (21.2. 559 §).

Talousarvioehdotuksen käsittelyjärjestystä koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi (21. 8. 2192 §, 4.9. 2354 §, 9.10. 2778 §).

Vuoden 1973 painettu talousarvioesitys liitteineen hyväksyttiin äänestysten jälkeen (11.10. 2821 §, 30.10. 2985 §, 20.11. 3205 §).

Talousarvion ja tilisäännön noudattamista koskeva kiertokirje päätettiin lähettää kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille (27.12. 3631 §).

Rahoitustasetta ja talousarvion toteutumista koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi.

Suomen Kaupunkiliitolle suoritettiin ylimääräisenä *jäsenmaksuna* v:lta 1970 ja 1971 yhteensä 156 376 mk (yjsto 15.8. 6397 §).

12. Muut asiat

Helsingin sotilaspiiriin kutsuntalautakuntaan valittiin kertomusvuoden asevelvollisuuskutsuntoja varten kaupungin edustajaksi ajaksi 1.—21.9. huoltoviraston PAVI-huoltotoimiston huoltotark. Ossi Heiskanen ja hänen varamiehekseen huoltotark. Max Nyberg sekä ajaksi 22.9.—12.10. lastensuojeluviraston johtava huoltotark. Aarno Huhtala ja hänen varamiehekseen vs. huoltotark. Tapani Rissanen. Virastoja kehotettiin myöntämään mainituille henkilöille virkavapautta vastaavaksi ajaksi ja palkkalautakuntaa myöntämään heille täydet palkkaedut virkavapauden ajaksi. Lastensuojelu- ja huoltovirasto oikeutettiin tarpeen vaatiessa palkkaamaan sijaiset ko. henkilöille (8.5. 1392 §, 28.8. 2335 §).

Kansalaisuusoikeudet. Kaupunginhallitus antoi kertomusvuonna lausuntonsa 67 kansalaisuushakemuksesta, jotka koskivat 2 Algerian, 6 Amerikan Yhdysvaltain, 1 Bulgarian, 1 Egyptin, 1 Filippiinien, 1 Hollannin, 4 Iso-Britannian, 2 Italian, 1 Jamaikan, 2 Japanin, 2 Kanadan, 11 kansalaisuutta vailla, 4 Neuvostoliiton, 2 Norsunluurannikon, 1 Palestiinan, 3 Portugalin, 1 Puolan, 1 Saksan Demokraattisen Tasavallan, 8 Saksan Liittotasavallan, 2 Sveitsin, 1 Tanskan, 3 Tsekkoslovakian, 2 Turkin, 2 Unkarin ja 1 ent. Venäjän kansalaista (3.1. 45 §, 24.1. 261 §, 31.1. 329 §, 7.2. 398 §, 21.2. 561 §, 13.3. 792 §, 20.3. 858 §, 4.4. 999 §, 8.5. 1351 §, 19.6. 1810 §, 28.8. 2272 §, 11.9. 2443 §, 16.10. 2843 §, 13.11. 3160 §, 27.11. 3306 §, 11.12. 3472 §, 18.12. 3539 §).

Jäsenten valitseminen eri yhdistysten, säätiöiden, laitosten ym. hallintoelimiin. Kaupunginhallitus valitsi kaupunkia edustavat jäsenet ja tilintarkastajat sellaisten yhdistysten, säätiöiden ja laitosten ym. johtokuntiin, joiden hallintoelimiin lain, asetusten ja sääntöjen perusteella on valittava kaupungin edustaja (Ks. kunnalliskalenteri).

Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiön valtuuskunnan v:n 1972 lopussa päättyväksi toimikaudeksi valittiin seuraavat kuusi jäsentä: toim.joht. Pentti Katajamäki varamiehenään varanot. Salme Katajavuori, painaja Toive Suominen, leikkaaja Valma Mäkinen, maist. Elina Hytönen varamiehenään piiriasiamies Eino Kaajakari, varatuom. Gustaf Laurent varamiehenään valt.kand. Annette Liljeström ja os.joht. Arvi Arvisto varamiehenään tekn. Jouko Rytkönen (13.11. 3169 §).

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen vuosikokoukseen valittiin kaupungin edustajiksi apul.kaup.joht. Gunnar Smeds, vs. toim.joht. Seppo Priha, os.pääll. Kauko Tammela, katurak.pääll. Hans Korsbäck sekä kaup.hygieenikko Oleg Gorbatow (21.2. 601 §).

Kårkulla Centralanstalt Kommunalförbund -nimisen kuntainliiton asettamaan Keski-Uudenmaan toimikuntaan nimettiin kaupungin edustajaksi kertomusvuodeksi vajaamielishuoltaja Lea Pitkänen (14.2. 532 §).

Invalidisäätiön isännistön jäseneksi 3-vuotiskaudeksi 1973—1975 nimettiin apul.kaup. joht. Aarne K. Leskinen (18.9. 2510 §).

Vuosaaren Urheilutalo Oy:n hallituksen jäseniksi v:ksi 1972 nimettiin valtiot.maist. Erkki Kokkonen ja lakit.lis. Pentti Mäkelä sekä tilintarkastajaksi reviisori Vesa Ikäheimo ja hänen varamiehekseen apul.reviisori Sirkka Lehmus (17.1. 207 §).

Asuntomessujen näyttelytoimikuntaan kaupungin edustajaksi toim.pääll. Pekka Löyttyniemen tilalle valittiin dipl.ins. Matti Loukola (28.8. 2293 §).

Asuntotuotantotoimiston rakennusohjelmiin kuuluvien jäljempänä mainittujen yhtiöiden rakennusaikaisiksi tilintarkastajiksi määrättiin seuraavat henkilöt:

— Kiinteistö-oy Kuusikkotie 4, reviisori Mauri Nystén ja apul.reviisori Meri Niemi, varalla apul.reviisori Urpo Vainionpää;

— Kiinteistö-oy Maunulantie 19, samat kuin edellä;

— Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7 ja 11, apul.reviisorit Meri Niemi ja Sirkka Lehmus, varalla reviisori Hemmo Arjanne;

— Kiinteistö-oy Pakkalantie, reviisorit Olavi Wickstrand ja Sirkka Keskitalo, varalla apul.reviisori Toini Kekkonen;

— Asunto-oy Teuvo Pakkalantie 12, apul. reviisorit Ulla Haaparinne ja Urpo Vainionpää;

— Kiinteistö-oy Hirsipadontie 2, apul.reviisorit Meri Niemi ja Urpo Vainionpää, varalla reviisori Hemmo Arjanne ja apul.reviisori Ulla Haaparinne;

— Asunto-oy Juhana Herttuan tie 12, apul. reviisori Ulla Haaparinne ja reviisori Vesa Ikäheimo, varalla apul.reviisori Sirkka Lehmus;

— Asunto-oy Kirjurintie 4, samat kuin edellä (yjsto 19.1. 5114 §, 30.8. 6469 §).

Malmin Liiketalo Oy:n yhtiökokoukseen määrättiin kaupunkia edustamaan kaupunginkanslian lainopillinen osasto sekä Takaniemi Oy:n yhtiökokoukseen opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja (yjsto 22.3. 5527 §, 8.11. 6853 §).

Kokouspalkkioiden suorittamista varten eräille kaupungin viranhaltijoille kaupungin edustajana toimimisesta eri yhtiökokouksissa myönnettiin yht. 1 763 mk (yjsto 26.1. 5147 §, 2.2. 5222 §, 17.5. 5892, 5903 §, 24.5. 5930 §, 31.5. 6001 §, 14.6. 6059 §, 25.7. 6307 §).

Yhtiöjärjestyksen muutosehdotuksesta annettiin lausunto Kemijoki Oy:lle (20.3. 877 §).

Väkijuomamyymälät. Oy Alko Ab:lle esitettiin, että se harkitsisi toisenkin alkoholimyymälän avaamista rautatieaseman läheisyydessä Hallituskatu 15 sijoitettavan myymälän lisäksi, jotta asematunnelissa oleva myymälä voitaisiin kokonaan sulkea. Kau-

punginhallitus ilmoitti, ettei sillä ollut huomauttamista alkoholimyymälän sijoittamista vastaan taloon Hallituskatu 15 (14.2. 495, 497 §).

Anniskeluravintoloiden sijoituspaikkojen hyväksyminen ym. Kaupunginhallitus ilmoitti Alko Oy:lle, ettei sillä ollut huomauttamista anniskeluravintolan sijoittamisesta jäljempänä mainittuihin taloihin:

— Mannerheimintie 48—50 (Hotelli Hesperia) (17.1. 205 §),
— Eerikinkatu 4 (Ravintola Marinad) (10.4. 1091 §),
— Etelärannan Matkustajapaviljonki,
— Hallituskatu 15 (19.6. 1816, 1817 §),
— Aleksanterinkatu 13,
— Kantelettarentien varrelle Eka-Market tavaratalo,
— Vanhaistentie 1, Kannelmäen ostoskeskus (26.6. 1912, 1913, 1914 §),
— Kastelholmantie 2 (25.9. 2626 §),
— Suomen Kansallisoopperan lämpiö (2.10. 2687 §),
— Töölöntorinkatu 7,
— Lapinlahdenkatu 1 (23.10. 2924, 2925 §),
— Ruusulankatu 10 (20.11. 3238 §) ja
— Jousimiehentie 3 (27.11. 3310 §).

Edelleen kaupunginhallitus antoi myöntävän lausunnon talossa Ruoholahdenkatu 4 sijaitsevan anniskeluravintolan laajentamisesta sekä tilapäisten anniskeluoikeuksien myöntämisestä ajaksi 12.—13.5. Suomen Kansanterveysyhdistys Folkhälsoföreningen i Finland r.y:lle Potilashotelli Kantereessa talossa Ruusulankatu 10 järjestettyjä tilaisuuksia varten (26.6. 1911 §, 4.4. 1007 §, 2.5. 1288 §).

Kaupunginhallitus päätti puoltaa kaupunginkanslian anomusta Kaupunginkellari-nimisen ravintolan ravintolaoikeuksien laajentamisesta tilapäisesti Kaupungintalon juhlasaliin ja siihen samassa tasossa liittyviin tiloihin (23.5. 1533 §).

Ulkomaalaisen oikeus saada harjoittaa elinkeinoa. Kaupunginhallitus antoi myönteisen lausunnon ulkomaalaisen yhtiön anomuksesta saada perustaa haaraliike Helsinkiin (20.11. 3229 §).

Ulkomaalaisen oikeudesta saada omistaa kiinteää omaisuutta kaupunginhallitus antoi kahdessa tapauksessa myöntävän lausunnon (28.8. 2315 §, 18.12. 3581 §).

Kulkukaupan harjoittamisesta Turun ja Porin läänin maalaiskunnissa kaupunginhallitus antoi eräässä tapauksessa myöntävän lausunnon Turun ja Porin lääninhallitukselle (8.5. 1352 §).

Ampumatarvikkeiden kauppa. Kaupunginhallitus päätti puoltaa Alfa Markkinointi Oy:n anomusta saada harjoittaa ampumatarvikkeiden kauppaa (2.10. 2681 §).

Helsingin väkiluku. Merkittiin tiedoksi tilastollisen päätoimiston ilmoitus, että kaupungin henkikirjoitettu väkiluku oli 1.1.1972 yht. 520 042 henkilöä, joista ulkomaiden kansalaisia 3 391 henkilöä (25.9. 2616 §).

3. Palkkalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Vuonna 1972 toimi palkkalautakunnan puh. johtajana edelleen varat. Rolf Widén ja jäseninä edelleen dipl.ins. Juhani Junnila, yhteiskuntatiet.maist. Seppo Perttula, kaupall. neuvos Paavo Aarnio, palkka-asiainsiht. Olavi Dahl ja hovioik.ausk. Kauko Aaltonen sekä uusina jäseninä valtiotiet.tri Erkki Pihkala, jaostosiht. Esko Nieminen ja autonkulj. Pentti Stenman (kvsto 12.1.). Varapuheenjohtajaksi valittiin kaupall.neuvos Paavo Aarnio ja sihteerinä toimi varat. Eero Haapanen. Kaupunginhallituksen edustajana oli edelleen apul.kaup.joht. Pentti Pusa.

Kaupungin neuvottelijoiksi v:ksi 1972 valittiin edelleen lautakunnan puhj.joht. Rolf Widén, tstopääll. Erkki Salmio, apul.tstopääll. Juha Keso ja palkkausins. Kyösti Suikkanen (2.2. 299 §).

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana keskiviikkoisin yhteensä 49 kertaa. Pöytäkirjoihin merkittiin kaikkiaan 2 599 pykälää. Pöytäkirjat ja toimistopäällikön päätösluettelot olivat yleisön nähtävänä palkkalautakunnan toimistossa kutakin lautakunnan kokousta seuraavan viikon torstaina (19.1. 160 §).

Virka- ja työehtosopimuksia ja niihin liittyviä palkkaratkaisuja tehtiin kertomusvuonna kaupunkien osalta seuraavasti:

— viranhaltijoita koskeva kunnallinen yleinen virkaehtosopimus 28.4., voimassa-oloaika 1.5.1972—31.3.1973;

— toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus 28.4., voimassa 1.4.1972—31.3.1973 sekä

— työntekijöitä koskeva työehtosopimus 14.4., voimassa 1.4.1972—31.3.1973.

Sopimusten *soveltamisesta,* työntekijäin työehtosopimuksen osalta myös täydentämisestä, käytiin paikallisneuvotteluja erikoisolosuhteiden selvittämiseksi. Palkkalautakunta päätti, liittäen mukaan sopimuksia koskevat sovellutusohjeet, esittää kaupunginhallitukselle v:n 1972 virka- ja työehtosopimuksia koskevan täytäntöönpanopäätöksen antamista ao. kaupungin elimille sopimusten mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi (24.5. 1107 §).

Palkkalautakunta päätti lähettää virastoille ja laitoksille tiedoksi ja sovellettavaksi kaupunginhallituksen päätöksen (29.5. 1630 §) mukaisesti kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen sekä kaupungin toimihenkilöiden työehtosopimuksen sovellutusohjeet (7.6. 1236 §). Tuntipalkkaisia työntekijöitä koskevat vastaavat ohjeet palkkalautakunta lähetti virastojen ja laitosten tiedoksi kirjelmillä n:ot 243, 245 ja 325/1972.

Kaupunkien ja kauppalain tuntipalkkaisten työntekijäin palkkaryhmiin sijoittamista koskevat muutokset ja kiinteistöviraston maatalousosaston työntekijäin työehtosopimus. Tuntipalkkaisia työntekijöitä koskevan työehtosopimustekstin tultua kaupungin neuvottelijain tietoon ryhdyttiin käymään KTV:n Helsingin yhteisjärjestö r.y:n kanssa työehtosopi-

muksen paikallisia soveltamisneuvotteluja. Palkkalautakunta päätti hyväksyä omasta puolestaan sekä palkkaryhmiin sijoittelua koskevan että kiinteistöviraston maatalousosaston työntekijäin työehtosopimusta ja palkkahinnoittelua koskevan 29.5. saavutetun neuvottelutuloksen ja esittää ne edelleen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi (31.5. 1195 §).

Kunnallisten ammattioppilaitosten opettajien palvelussuhteen ehtojen tarkistamista koskevan virkaehtosopimuksen soveltamisesta neuvoteltiin järjestöjen kesken ja sopimus täytäntöönpanosta tehtiin 14.2. Palkkalautakunta hyväksyi omasta puolestaan neuvottelutuloksen esittäen, että päätös liitteineen saatettaisiin ammattioppilaitosten johtokunnalle tiedoksi (8.3. 570 §).

Satamajäänmurtajien laivapäällystön, konepäällystön ja miehistön ym. työehtosopimusten täytäntöönpanoa koskeva esitys tehtiin kaupunginhallitukselle (23.8. 1754 §).

Taloussuunnitelma. Palkkalautakunta päätti hyväksyä lautakunnalle ja sen toimistolle v:ksi 1974—1983 laaditun taloussuunnitelman (26.4. 924 §).

Esitykset ja aloitteet.

Palkkalautakunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:

Vuosilomasääntöä koskeva muutosesitys. Vuosilomalain (n:o 345/5.5.1972) ja työsopimusten uusien määräysten aiheuttamien vuosilomaoikeutta ja palvelusvuosien laskemista koskevien muutosten tekeminen kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien vuosilomasäännön pykäliin 2, 3 ja 5 (19.7. 1480 §).

Ehdotus henkilökortiston pitoa koskeviksi uusiksi yleisohjeiksi, joiden perusteella voitaisiin jatkuvasti kehittää kortistonhoitotyötä sekä lisätä kortistojen luotettavuutta. Uudet yleisohjeet henkilökorttien täyttämisestä ja toimihenkilöiden palkkatietojen ilmoittamismenettelystä oli määrä saattaa voimaan v:n 1973 alussa (20.12. 2565 §).

Konekirjoituslisäjärjestelmän tarkistamisesitys. Palkkalautakunta esitti, että kaupunginvaltuuston 11.1.1967 tekemää päätöstä tarkistettaisiin konekirjoituslisäjärjestelmää koskevilta osilta siten, että pääasiallisesti konekirjoitustyötä tekeville kaupungin viranhaltijoille maksettaisiin konekirjoituslisää, jonka suuruus määräytyisi toisaalta konekirjoitusnopeuteen perustuvan palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen), toisaalta viranhaltijan hoitaman viran palkkaluokan (peruspalkka ikälisineen) sekä mahdollisen henkilökohtaisen palkanlisän välisen erotuksen suuruisena seuraavasti:

Hyväksytty konekirjoitusnopeus lyöntiä ½ tunnissa		Konekirjoitusnopeuteen perustuva palkkaluokka
uusi ehdotus	v. 1967	
7 000	7 000	7.
7 500	7 750	8.
8 000	8 500	9.
8 500	9 250	10.
9 500	10 000	11.
10 500	10 750	12.
11 500 tai enemmän	11 500	13.

Päätös esitettiin saatettavaksi edelleen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi sekä esitettiin vahvistettavaksi myös uudet konekirjoituslisää koskevat ohjeet, jotka oli määrä ottaa käytäntöön lopullista täytäntöönpanopäätöstä seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien (19.7. 1479 §).

Ammattikouluissa toimivien tuntiopettajien aseman määrittely siirryttäessä viisipäiväiseen työviikkoon. Palkkalautakunta ehdotti kaupunginvaltuuston päätöksen 17.2.1969 asian n:o 7 kohtien 2 ja 3 muuttamista sisällöltään uuden virkaehtosopimuksen mukaiseksi siten, että 5 §:ssä mainittu 16 tunnin tuntimäärä otetaan huomioon myös työsuhteessa olevien tuntiopettajien osalta aikaisemman 20 luokkatunnin sijaan, mikäli lukuvuoden 1972—1973 alusta siirrytään pysyvästi viisipäiväiseen työviikkoon (14.6. 1246 §).

Lausunnot.

Palkkalautakunta antoi kertomusvuonna lausuntoja mm. seuraavista asioista:

Varallaolojärjestelyjen toteuttaminen eräissä virastoissa ja laitoksissa. Palkkalautakunta päätti puoltaa huoltolaitosten johtokunnan esitystä Roihuvuoren, Riistavuoren ja Suursuon vanhainkotien talonmiesten varallaolojärjestelyiksi, jotka oli toteutettu kaupunginvaltuuston 12.1.1972 asian n:o 38 kohdalla vahvistamien talonmiesten työaikamääräysten 6 §:n 2. momentin mukaisesti (15.3. 638 §, 7.6. 1210 §, 16.2. 444 §).

Lisäksi lautakunta antoi lausunnot myös mm. rakennusviraston eräiden talonmiesten sekä Finlandia-talon varallaolojärjestelyistä (7.6. 1210 §, 16.2. 444 §).

Luottamusmiehille suoritettavat päivärahat ja matkakustannusten korvaukset. Helsingissä omaksuttuun käytäntöön nojautuen palkkalautakunta totesi Kaupunkiliiton suosituksesta antamassaan lausunnossa, että virkaehtosopimuksen virkamatkoja koskevia korvaus- ym. määräyksiä tulisi soveltaa edelleen myös kaupungin luottamushenkilöihin (12.1. 109 §).

Röntgenhoitajien säteilysuojauslomasta antamassaan lausunnossa palkkalautakunta katsoi, että koska terveydenhoitoviraston aluelääkärin vastaanotoilla toimivien kuuden röntgenhoitajan pidennettyä vuosilomaa koskevassa anomuksessa mainittujen tutkimuslaitteiden säteilymääristä ei ole riittävää selvitystä, voidaan vuosiloman pidennys myöntää ao. röntgenhoitajille v:n 1972 osalta anomuksen mukaisena säteilysuojalomana (15.3. 673 §).

Sotainvalidien eläkerajan alentaminen. Palkkalautakunta totesi Sotainvalidien Veljesliiton tekemästä esityksestä antamassaan lausunnossa mm., että koska valtaosa kaupungin palveluksessa olevasta henkilökunnasta kuuluu yhtenäisen valtakunnallisen eläkejärjestelmän, kunnallisen viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain sekä siihen liittyvän kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön alaisuuteen, on sotainvalidien eläkekysymystä pidettävä valtakunnallisena eikä paikallisena kysymyksenä, joten vasta sen jälkeen kun asia on ratkaistu valtakunnallisella tasolla, olisi ratkaisusta mahdollisesti aiheutuvat kaupungin oman eläkejärjestelmän tarkistukset otettava käsiteltäviksi (19.7. 1478 §).

Työntekijäin sosiaalitiloissa ilmenneitä puutteellisuuksia koskevan tuntipalkkaisten työntekijäin pääluottamusmiesten kirjelmästä antamassaan lausunnossa palkkalautakunta totesi mm., että sosiaalitiloja koskevat kysymykset liittyvät ensi sijassa työturvallisuuslain määräyksiin ja työsuojeluviranomaisten antamiin sovellutusohjeisiin, mutta kytkeytyvät kuitenkin osittain myös työmarkkinakysymyksiin. Tämän vuoksi palkkalautakunta piti tärkeänä, että osoitetaan riittävästi varoja sellaisten puutteiden poistamiseen, joihin sosiaalitilojen kunnosta ja varusteista tehdyt selvitykset antavat aihetta. Virastoissa ja laitoksissa olisi myös jatkuvasti kiinnitettävä huomiota sosiaalitiloja koskevien määräysten noudattamiseen sekä muutenkin niiden kunnon ja viihtyisyyden parantamiseen. Lisäksi palkkalautakunta päätti kehottaa työehtosopimuksen määräysten perusteella vielä erillisellä kirjelmällä (n:o 619) ao. virastoja ja laitoksia ryhtymään toimenpiteisiin kaupungin työntekijäin sosiaalitiloissa ilmenevien epäkohtien korjaamiseksi (29.11. 2428 §).

Työmatkoilla sattuneiden pahoinpitelyjen korvaaminen. Teollisuuslaitosten lautakunta esitti, että 20.8.1948 annettu tapaturmavakuutuslaki olisi lisäsopimuksin laajennettava käsittämään myös työmatkoilla tapahtuneet ulkopuolisten suorittamat pahoinpitelyt. Palkkalautakunta totesi esityksestä antamassaan lausunnossa mm., että teollisuuslaitosten lisäksi kaupungilla on myös mm. sairaaloissa, huoltolaitoksissa ja lastensuojelulaitoksissa ilta- ja vuorotyötä suorittavaa henkilökuntaa, joka voi työmatkoillaan joutua pahoinpitelyn kohteeksi. Täten lautakunta katsoi, ettei esityksen asian yleisluontoisuuden vuoksi, ja ottaen lisäksi huo-

mioon, että kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaan työmatkapahoinpitelyjen liittäminen lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin on jo vireillä, tulisi tässä vaiheessa antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin (23.8. 1697 §).

Kaupungin henkilökunnan toimipaikkaruokailu. Kaupunginhallituksen henkilöasiainjaoksen valtuustoaloitteen perusteella tehtyä esitystä koskevassa lausunnossaan palkkalautakunta totesi mm., ettei toimipaikkaruokailua koskevia kaupunkia velvoittavia määräyksiä ja säädöksiä ole olemassa, mutta kaupungilla on mahdollisuus päättää, missä määrin ja millä tavoin sen järjestäminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Lautakunnan mielestä mahdollisuus työpaikkaruokailuun tulisi järjestää mahdollisimman suurelle osalle kaupungin henkilökuntaa ja järjestelyn tulisi lisäksi olla tarkoituksenmukaista ja taloudellista. Koska kaupunki tukee varsin tuntuvasti työpaikkaruokailuja ja siten sen laajentaminen merkitsisi melkoista taloudellista lisärasitusta, lautakunta korosti, että olisi tarkoin tutkittava kaikki käytettävissä olevat mahdollisuudet, kuten esim. henkilökunnan perustamat osuusruokalat, yksityiset työmaaruokalat, ulkopuoliset ravintolat yms. Lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota myös henkilöasiainkeskuksen selvityksestä ilmeneviin pyrkimyksiin aterioiden koostumuksen suhteen ja ruokaloiden toiminnan rationalisoimiseksi. Hinnoittelun uudistaminen tulisi palkkalautakunnan mielestä suorittaa pitkällä tähtäyksellä ja ottamalla huomioon ns. käyvän hinnan periaate. Lautakunta puolsi esittäminsä varauksin toimikunnan tekemiä ehdotuksia (15.11. 2313, 2314 §).

Sairaalahenkilökunnan terveydenhuollon järjestämistä koskevasta suunnitelmasta antamassaan lausunnossa palkkalautakunta totesi mm., että asiaa on viime vuosina käsitelty varsin keskeisenä työmarkkinakysymyksenä ja sitä koskevia määräyksiä on otettu mm. molempiin tähän mennessä tehtyihin virkaehtosopimuksiin. Odotettavissa olevan, koko kunnallishallintoa koskevan henkilökunnan terveydenhuollon uudelleen järjestelyn vuoksi ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista ryhtyä järjestämään sairaalahenkilökunnan terveydenhuoltoa erillisenä toimenpiteenä. Uuden vaiheen henkilökunnan terveydenhuollon järjestelyihin on tuonut myös kansanterveyslain voimaantulo. Palkkalautakunnan mielestä olisi lähinnä ennakolta ehkäisevään terveydenhuoltoon kohdistuvan kokeilun avulla mahdollista hankkia tarpeellista kokemusta terveydenhuollon vastaista järjestelyä varten ilman, että kokeilusta aiheutuisi vaikeuksia vielä avoinna olevien henkilökunnan terveydenhuoltoa koskevien keskeisten kysymysten ratkaisulle (29.11. 2430 §).

Henkilökunta-asunnoissa asumista koskevan vt Taipaleen kirjelmän johdosta, viitaten sairaalaviraston ja huoltolaitoksen siitä antamiin lausuntoihin, palkkalautakunta totesi, etteivät ko. kirjelmässä mainitut avioliiton solmiminen tai au-lapsen saaminen ole olleet ehdoton peruste asunnon menettämiseen kaupungin laitosten henkilökunnan asunnoissa asuville. Asunnot on tarkoitettu kaupungin palveluksessa olevien käyttöön ja eräiden asuntolatyyppisten asuntojen osalta jo käytännön järjestelyt sosiaali- ym. tiloineen asettavat esteen perheellisten asumiselle ja eräissä tapauksissa myös vieraiden pitämiselle näissä asunnoissa. Palkkalautakunta katsoi, ettei kirjelmässä esitetty, eikä sen perusteella voitu todeta sellaisia epäkohtia, joihin olisi ollut syytä tässä vaiheessa puuttua, joten kirjelmän ei katsottu antavan aihetta enempiin toimenpiteisiin (8.3. 561 §).

Lastensuojeluviraston konekirjanpitoa hoitavien viranhaltijoiden työaikaa koskevassa lausunnossaan palkkalautakunta katsoi, että elatusaputoimistossa konekirjanpidossa työskentelevien työaika voitaisiin alkaa päivittäin klo 7.00—14.00 välisenä aikana, jolloin olisi noudatettava 35.5 tunnin viikkotyöperiaatetta siten, että päivittäinen työaika on viikon yhtenä työpäivänä 7.5 tuntia sekä

muina viikon työpäivinä 7 tuntia, minkä lisäksi olisi otettava huomioon myös muut kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen työaikaa koskevat määräykset. Vastaavanlainen työaikajärjestely on kaupunginhallituksen päätöksellä (8.11.1971 2969 §) myös samanmerkkisiä kirjanpitokoneita käyttävässä kaupungin rahatoimistossa (14.6. 1293 §).

Kertomusvuoden aikana palkkalautakunta antoi lausunnot myös mm. seuraavista asioista:

— ammattikoulun yksivuotisen laivakokin opintolinjan muuttaminen yksivuotiseksi suurtalouden emännän opintolinjaksi (19.1. 224 §);
— puheterapeuttien pätevyysvaatimukset ja palkkaus (1.3. 530 §);
— Akava r.y:n esitys toimintaterapeuttikysymystä selvittävästä työryhmästä (8.3. 554 §);
— koulusuunnittelutoimiston perustamisesta aiheutuvat järjestelyt suomenkielisten kansakoulujen kansliassa sekä lisähenkilökunnan palkkaaminen (8.3. 568 §);
— Itäisen lääkäriaseman v. 1972 tarvitsemat virat ja toimet (8.3. 572 §);
— Kustaankartanon vanhainkodin kanttiinitoiminnan ulkopuoliselle siirtämisestä aiheutuvat virkajärjestelyt (15.3. 635 §);
— maistraatin vahvistaman kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksan vahvistaminen käytettäväksi kaupungin töissä (22.3. 712 §);
— ulkoilualueiden henkilökuntaan kuuluville maksettava palveluskoirien ruokaraha (12.4. 832 §);
— terveydenhoitolautakunnan esitys maidontarkastamon pitämisestä suljettuna lauantaisin (19.4. 871 §);
— vappuviikon työaikajärjestelyt (19.4. 882 §);
— liikennelaitoksen puhelinneuvonnan aukioloajan pidentäminen sekä puhelinneuvonnassa työskentelevien työaikajärjestelyt (31.5. 1158 §, 15.11. 2316 §);
— matematiikan opetuksen ohjauksen järjestäminen ruotsinkielisissä kansakouluissa (31.5. 1161 §);
— terveydenhoitohenkilöstön takuupalkkajärjestelmän soveltamisessa noudatettavat valtion palkkausjärjestelmän mukaiset palkkaukset (31.5. 1176 §);
— kirjastoissa työskentelevien tuntipalkkaisten toimihenkilöiden työaika (7.6. 1214 §);
— koulukuraattorityön kehittäminen (7.6. 1215 §);
— kaupunginorkesterin jäsenten soitin- ja pukukorvausten korottaminen (7.6. 1216 §);
— henkilökuntaruokaloiden myyntihintojen tarkistaminen (7.6. 1234 §);
— Hesperian sairaalan B-tornitalon vuodeosaston henkilökunnan pukuasia (28.6. 1339 §);
— rakennusviraston uuden organisaation vaatimat virkajärjestelyt (28.6. 1410 §);
— ilman tarkkailun järjestäminen Helsingissä ja tähän liittyvä esitys uuden viran perustamisesta (28.6. 1430 §);
— ns. lista-autojen ajotaksan tarkistaminen (19.7. 1474 §, 1.11. 2245 §);
— Alkoholitutkimussäätiön ja Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen esitys kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden päihdyttävien aineiden väärinkäytöstä aiheutuvien ongelmien käsittelemiseksi (19.7. 1549 §);
— ensiapu- ja sairaankuljetusten tehostaminen ja uusien toimintojen koordinointi palolaitoksessa (26.7. 1575 §);
— ateriavastikkeiden tarkistaminen (2.8. 1594 §);
— kodinhoitajille maksettavan ateriakorvauksen vahvistaminen (2.8. 1595 §);
— kyyhkysten hävittämiseen liittyvät järjestelyt (27.9. 1968 §);
— terveyskeskuksen lääkäreiden virkamatkoista aiheutuvien kulujen korvaaminen (27. 9. 1984 §);
— vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen johtosääntöjen 11 §:n muuttaminen (15.11. 2312 §);
— suunnitelma uudelleensijoitustoiminnan ja virastojen ja laitosten välisten työvoimasiirtojen järjestelyksi (15.11. 2315 §);
— terveydenhoitajien eläkeikää koskevat esitykset (29.11. 2412 §);

— kunnallisen eläkelaitoksen lausuntopyyntö Tampereen kaupungin vuorotyötä suorittavien eläkeikää koskevasta esityksestä (29. 11. 2413 §);
— sairaalassa työskentelevien lääketieteen kanditaattien palkkausperusteet (13.12. 2481 §);
— useiden lautakuntien, virastojen ja laitosten teknistä, yleensä teknistä korkeakoulututkintoa edellyttävien, osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkojen ja toimien palkkaus (27.12. 2597 §) sekä
— ammattioppilaitosten terveyssisarten virkojen siirtäminen terveyskeskukseen (27.12. 2599 §).

Lisäksi palkkalautakunta antoi lukuisia mm. kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden palkkoja, palkkioita ja muita palvelussuhteen ehtoja, sivutoimilupia, virkajärjestelyjä ym. koskevia lausuntoja.

4. Kiinteistölautakunta

Kiinteistölautakunnan kokoonpano. Lautakunnan jäsenet olivat v. 1972 samat kuin edellisenä vuonna.

Lautakunnan jaostojen, jotka olivat tonttijaosto, maatalous- ja metsäjaosto sekä talojaosto, kokoonpano ilmenee kertomusvuoden kunnalliskalenterista.

Lautakunnan ja jaostojen kokoukset. Lautakunta päätti, että sen varsinaiset kokoukset pidetään kertomusvuoden aikana tiistaisin klo 9 ja ylimääräisiä kokouksia tarvittaessa. Jos tiistai on pyhä- tai juhlapäivä, kokous pidetään, ellei toisin päätetä, seuraavana arkipäivänä. Jaostot saivat itse päättää omien kokoustensa ajoista (18.1. 95 §).

Lautakunnalla oli vuoden aikana 50 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 2 321. Tonttijaosto kokoontui 31 kertaa ja pöytäkirjojen pykäliä oli 703; maatalous- ja metsäjaoston vastaavat luvut olivat 2 ja 8 sekä talojaoston 7 ja 20.

Lautakunnan käyttövaroista päätettiin myöntää 2 580 mk viranhaltijain kursseihin, neuvottelupäiviin ym. osallistumisista aiheutuneisiin maksuihin (4.1. 35 §, 25.1. 180 §, 1.2. 197 §, 29.2. 370 §, 28.3. 555 §, 9.5. 854 §, 6.6. 998 §, 7.11. 1982 §); sekä muihin maksuihin yhteensä 309 mk (2.5. 769 §, 30.5. 987 §, 12.12. 2219 §).

Vahingonkorvaukset. Lautakunnan käyttövaroista päätettiin suorittaa korvauksena autojen vahingoittumisesta Esa Törmälle ja poliisilaitokselle yht. 965 mk (18.4. 655, 691 §). Edelleen lautakunta päätti suorittaa korvauksena työssä särkyneistä silmälaseista 134 mk sekä Hakaniemen hallin kattovalaisimien kuvun putoamisen aiheuttamasta vahingosta kahdelle henkilölle yhteensä 1 307 mk (11.1. 81 §, 22.8. 1497 §).

Alueiden ja rakennusten hallinto. Lautakunnan hallintoon määrätyistä määräaloista, tonteista ja rakennuksista päätettiin määrätä tonttiosaston hoitoon: *Katajanokalla* vaihtamalla saatu n. 2.9 ha:n suuruinen maa-alue ja n. 4.5 ha:n suuruinen vesialue korttelissa n:o 141 (21.3. 492 §); *Sörnäisissä* katu- ja puistoalueeksi merkitty n. 11 600 m²:n suuruinen määräala teollisuustontista n:o 6/292 (1.8. 1253 §); *Kalliossa* vaihtamalla saatu n. 965 m²:n suuruinen määräala tontilla n:o 1/304 (28.3. 552 §); *Haagassa* vaihtamalla saatu asuintontti n:o 3/29030 (23.5. 936 §, 5.9. 1558 §); *Munkkiniemessä* n. 1 158 m²:n suuruinen määräala tilasta Pirkanrinne RN:o 1^{1204} (17.10. 1841 §); *Lauttasaaressa* n. 876.9 m²:n suuruinen määräala tilasta Poppelallén I RN:o 1^{63} (7.11. 1978 §); *Konalassa* vaihtamalla saatu n. 166 m²:n suuruinen määräala tilasta S 30 RN:o 3^{101} (14.11. 2026 §); *Etelä-Kaarelassa* n. 29 410 m²:n suuruinen määräala tilasta Storkens VII RN:o 7^{249} (23.5. 907 §); *Tuomarinkylässä* n. 1 422 m²:n suuruinen määräala tilasta K. 27 T. 1 RN:o 1^{380} (26. 9. 1705 §) sekä n. 3 150 m²:n määrä-

ala tilasta K. 12 T. 19 RN:o 1^{286} (6.6. 1013 §, 10.10. 1789 §); *Malmilla* vaihtamalla saatu, tonttiin n:o 5/38118 kuuluva, n. 22 m²:n suuruinen määräala (4.1. 3 §), vaihtamalla saatu n. 706 m²:n suuruinen määräala tilasta Huvila n:o 151 RN:o 2^{55} (2.5. 791 §, 22.8. 1445 §), n. 91 m²:n suuruinen määräala tilasta Rinne RN:o 1^{20} (8.8. 1328 §), vaihtamalla saatu n. 1.4 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 6/38105 (12.9. 1623 §), vaihtamalla saatu n. 30 m²:n suuruinen määräala tilasta N:o 33 RN:o 5^{107} (24.10. 1890 §), vaihtamalla saatu n. 334 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 10/38105 (27.12. 2314 §) sekä n. 57 m²:n suuruinen tila N:o 100 RN:o 3^{123} (27.12. 2316 §); *Tapanilassa* tila P 312 RN:o 9^{68} (8.2. 233 §), n. 302 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 10/39139 (8.2. 238 §), n. 20 m²:n suuruinen määräala tilasta Å 5^{e} RN:o 5^{402} (15.2. 277 §); n. 4 965 m²:n suuruinen määräala tilasta P 313 RN:o 9^{109} (15.2. 281 §), vaihtamalla saatu n. 66 m²:n suuruinen määräala tilasta T 49 RN:o 4^{147} (29.2. 371 §), n. 2 386 m²:n suuruinen määräala tilasta Å 74 RN:o 5^{67} ja n. 1 863 m²:n suuruinen määräala tilasta Kumpula RN:o 5^{197} (7.3. 402 §), tila Åkernäs RN:o 6^{510} (28.3. 553 §), n. 131 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 11/39139 (11.4. 607 §), n. 350 m²:n suuruinen määräala tilasta Väinölä RN:o 8^{628} (18.4. 645 §), tila Suontausta RN:o 6^{357} (1.2. 203 §, 25.4. 714 §), vaihtamalla saatu tontti n:o 24/39096 (28.3. 568 §, 6.6. 996 §), tila Ny 235 RN:o 3^{110} (25.1. 148 §, 1.8. 1252 §), n. 260 m²:n suuruinen määräala tilasta Us 352 RN:o 6^{232} (3.10. 1754 §), n. 60 m²:n suuruinen määräala tilasta K 453 RN:o 7^{211} (8.8. 1347 §, 24.10. 1895 §), tila Bj^{4} 98 RN:o 4^{301} (13.6. 1063 §, 31.10. 1931 §), n. 4 036 m²:n suuruinen määräala tilasta K 126 RN:o 7^{24} ja n. 153 m²:n suuruinen määräala tilasta K 22 RN:o 7^{279} (29.8. 1510 §, 7.11. 1976 §), n. 101 m²:n suuruinen määräala tilasta Marjula RN:o 9^{304} ja n. 565 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 12/39139 (14.11. 2030 §) sekä n. 10 656 m²:n suuruinen määräala tilasta K 25^{a} RN:o 7^{270} ja n. 17 025 m²:n suuruinen määräala tilasta K 23 RN:o 7^{274} (12.9. 1631 §, 28.11. 2120 §); *Suutarilassa* n. 1.48 ha:n suuruinen määräala tilasta Sillankorva RN:o 3^{204} (11.4. 633 §, 8.8. 1329 §), vaihtamalla saadut tilat Betox II RN:o 2^{133} ja Terbe III RN:o 2^{134} (31.10. 1930 §) sekä korvauksetta saatu 29.5 ha:n suuruinen määräala tilasta Siltamäki RN:o 1^{27} (14.11. 2028 §); *Herttoniemessä* tila K. 45101 T 1 RN:o 4^{208} (15.2. 278 §) sekä n. 2 ha:n suuruinen koulukasvitarhaa varten varattu ns. Laborin alue ja museoalue (25.4. 713 §); *Tammisalossa* vaihtamalla saatu n. 198 m²:n suuruinen määräala Rajaveräjäpolun katualueeseen merkitystä tontista n:o 7/44020 (25.1. 141 §); *Vartiokylässä* tila K 45125 T 3 RN:o 2^{925} (22.2. 324 §), n. 390 m²:n suuruinen määräala tilasta Torp RN:o 2^{310} (9.5. 817 §) sekä 2/3 tilasta R.T. 3—4—5 RN:o 2^{190} ja 2/9 tilasta Rajakallio RN:o 2^{187} (6.6. 995 §); *Reimarlassa* tontti n:o 11/46014 rakennelmineen (1.8. 1262 §); *Mellunkylässä* tila Ribacken II RN:o 4^{135} (18.1. 101 §), vaihtamalla saatu n. 1 071 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 3/47205 (7.3. 404 §), n. 1 397 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 2/47205 (7.3. 405 §), vaihtamalla saatu n. 2 133 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 4/47205 (7.3. 406 §), tila Alba RN:o 1^{195} (7.3. 409 §), n. 68 m²:n suuruinen määräala tilasta Ojala RN:o 4^{40} (18.4. 644 §), tilat Valkoinen Kallio RN:o 4^{27} ja Valkoinen Kallio I RN:o 4^{67} (16.5. 877 §, 27.6. 1136 §), n. 245 m²:n suuruinen määräala tilasta Leppäkunnas RN:o 1^{409} (1.8. 1263 §), tilat V 2 RN:o 6, V 1 RN:o 4^{158}, V 3 RN:o 1^{513}, V 4 RN:o 1^{514}, V 5 RN:o 1^{515} ja Kilen RN:o 4^{223} sekä n. 127 m²:n suuruinen määräala tilasta Wallmo II RN:o 1^{516} ja n. 245 m²:n suuruinen määräala tilasta Vallmo RN:o 4^{233} (5.9. 1578 §, 24.10. 1889 §); *Laajasalossa* n. 22 m²:n suuruinen määräala tilasta Tuuli RN:o 2^{409} (5.9. 1553 §), n. 12.1 ha:n suuruiset puisto-, urheilu- ja liikennealueiksi merkityt alueet tiloista Uppby RN:o 2^{415}, Olåker 2 RN:o 1^{49} ja Olåker 1 RN:o 1^{50} sekä n. 5 914 m²:n suuruinen tontteihin

n:o 1 ja 2/49027 kuuluva alue tilasta Uppby RN:o 2^{415} (22.2. 347 §, 9.5. 824 §, 5.9. 1554 §) sekä tila Klippudden-Kallioniemi väg RN:o 2^{123} (27.6. 1142 §, 26.9. 1700 §); *Vuosaaressa* tila Stenkulla RN:o 1^{132} ja osuus tilasta Båtstrand RN:o 4^{69} (18.1. 128 §, 16.5. 892 §, 27.6. 1134 §), vaihtamalla saatu n. 192 m²:n suuruinen määräala tilasta Postlars RN:o 2^{147} (5.9. 1555 §) sekä vaihtamalla saatu n. 1 242.9 m²:n suuruinen määräala tilasta Postlars RN:o 2^{147} (5.12. 2176 §).

Metsäosaston hoitoon määrättiin: *Tapanilassa* tila R. 438 RN:o 8^{436} rakennuksineen (18.4. 669 §, 27.6. 1135 §); *Suutarilassa* vaihtamalla saatu tila Hannusas RN:o 4^{174} (15.2. 312 §, 13.6. 1053 §); Vantaan kauppalan *Sotungin* kylässä vaihtamalla saatu tila Bisaträsk RN:o 4^{9} (1.2. 192 §) sekä Sipoon kunnan *Hindsbyn* kylässä tila Landsängskärr RN:o 1^{13} (8.2. 232 §).

Maatalousosaston hoitoon määrättiin: *Tapanilassa* n. 7 160 m²:n suuruinen määräala tilasta Bj. 213 RN:o 11^{64} (31.10. 1946 §, 19.12. 2254 §) sekä *Suutarilassa* tilat Uusipelto RN:o 1^{18} ja Uusipelto I RN:o 1^{137} (6.6. 1029 §, 21.11. 2071 §).

Talo-osaston hoitoon määrättiin: *Kaartinkaupungissa* Kiinteistö Pieni Roobertinkatu 1—3:ssa sijaitsevat sähkölaitoksen varsinaisen hallintorakennuksen maanpäälliset tilat (17.10. 1843 §); *Sörnäisissä* tontilla n:o 6/292 olevat kaksi teollisuus- ja varastorakennusta (1.8. 1253 §); *Kalliossa* Porthaninkatu 8:ssa sijaitseva vanha kansakoulurakennus (28.3. 554 §); *Meilahdessa* Meilahti 30 -vuokra-alue rakennuksineen (22.2. 326 §) ja vuokra-alue n:o 17 rakennuksineen (22.2. 330 §); *Ruskeasuolla* Uusipelto n:o 46 -niminen vuokra-alue rakennuksineen (16.5. 871 §, 1.8. 1259 §); *Pasilassa* vuokratontilla n:o 4/566 olevat rakennukset (11.1. 41 §), vuokratontti n:o 12/561 rakennuksineen (4.1. 18 §, 11.4. 608 §), vuokratontilla n:o 7/565 olevat rakennukset (22.2. 336 §, 9.5. 818 §), vuokratontilla n:o 13/566 olevat rakennukset (29.2. 383 §, 9.5. 820 §), vuokratontilla n:o 15/567 olevat rakennukset ja rakennelmat (21.3. 507 §, 13.6. 1052 §), tontit n:o 16 ja 17/567 rakennuksineen ja rakennelmineen (9.5. 841 §, 8.8. 1325 §), tontti n:o 11/562 rakennuksineen ja vuokra-alueineen (13.6. 1061 §, 19.9. 1659 §), tontilla n:o 10/561 olevat rakennukset (20.6. 1101 §, 19.9. 1660 §), vuokratontti n:o 3/560 rakennuksineen ja vuokra-alueineen (20.6. 1099 §, 26.9. 1706 §), tontti n:o 5/565 rakennuksineen ja vuokra-alueineen (15.8. 1398 §, 31.10. 1932 §), tontti n:o 1 b/560 rakennuksineen (13.6. 1059 §, 28.11. 2123 §), asuintontti n:o 23/570 rakennuksineen (5.9. 1575 §, 5.12. 2177 §), vuokratontti n:o 3/570 rakennuksineen (29.8. 1511 §, 5.12. 2178 §), vuokratontti n:o 5/568 rakennuksineen (1.8. 1285 §, 5.12. 2179 §) sekä vuokratontti n:o 5/562 rakennuksineen (24.10. 1901 §, 19.12. 2252 §); *Vallilassa* tontilla n:o 1/538 oleva rakennus (8.2. 234 §), vuokratontti n:o 16/550 rakennuksineen (7.3. 407 §), tontti n:o 1/551 rakennuksineen (17.10. 1846 §, 12.12. 2216 §) sekä tontti n:o 13/692 rakennuksineen (12.12. 2218 §, 19.12. 2257 §); *Kumpulassa* Lill R. -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset (2.5. 798 §, 1.8. 1255 §) sekä TN:o 2 KN:o II -vuokra-alue rakennuksineen (12.9. 1640 §, 28.11. 2122 §); *Oulunkylässä* asuintontti n:o 1/28052 rakennuksineen (8.2. 237 §), asuintontti n:o 7/28064 rakennuksineen (15.2. 280 §), Myllypelto n:o 8 -niminen vuokra-alue rakennuksineen (22.2. 331 §), asuin- ja liiketalotontti n:o 2/28053 uudistaloineen (2.5. 764 §), asuin- ja liiketalotontti n:o 1/28053 rakennuksineen (2.5. 765 §), Myllypelto 9 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset (23.5. 905 §) sekä Myllypelto 4 -niminen vuokra-alue rakennuksineen (28.3. 585 §, 1.8. 1260 §); *Kivihaassa* Reijola 14 a -niminen vuokra-alue rakennuksineen (30.5. 963 §, 26.9. 1701 §); *Lauttasaaressa* tilat Alholmen jämte vattenområde RN:o 1^{289} ja Björkudden RN:o 1^{357} (27.6. 1155 §, 24.10. 1888 §); *Viikinmäessä* vuokra-alue n:o 22 rakennuksineen (22.2. 329 §); *Malmilla* tontti n:o 8/38115 (21.3. 527 §,

23.5. 909 §), tila n:o 3 RN:o 8^{67} rakennuksineen (2.5. 785 §, 5.9. 1557 §), tila n:o 17 RN:o 3^{319} rakennuksineen (26.9. 1727 §, 7.11. 1977 §) sekä tilat N:o 44 RN:o 3^{54}, N:o 135 RN:o 3^{163}, N:o 142 RN:o 3^{177} ja N:o 143 RN:o 3^{178} rakennuksineen (31.10. 1958 §, 19.12. 2251 §); *Tapanilassa* tila Paavola RN:o 4^{212} (1.2. 191 §), tila Omakoti RN:o 8^{380} rakennuksineen (22.2. 325 §), tila K 495 RN:o 7^{381} rakennuksineen (4.1. 16 §, 7.3. 403 §), tila Kauniala RN:o 4^{211} rakennuksineen (21.3. 493 §), tila R 429^{a} RN:o 8^{366} rakennuksineen (18.1. 108 §, 11.4. 606 §), tila Suontausta RN:o 6^{246} rakennuksineen (1.2. 203 §, 25.4. 714 §), tila T 44 RN:o 4^{142} rakennuksineen (18.4. 667 §, 27.6. 1133 §), 1/4 tilasta U 362 RN:o 6^{294} (4.7. 1166 §), 1/2 tilasta U 362 RN:o 6^{294} (22.8. 1444 §), n. 320 m^2:n suuruinen tila R. 73^{a} RN:o 8^{199} (9.5. 833 §, 22.8. 1447 §), tila R 433 RN:o 8^{623} rakennuksineen (6.6. 1005 §, 12.9. 1622 §), tila Äyräs RN:o 5^{241} rakennuksineen (13.6. 1062 §, 19.9. 1661 §), tila Rannikko RN:o 7^{483} rakennuksineen (13.6. 1062 §, 19.9. 1662 §), tila R 286 RN:o 8^{224} rakennuksineen (1.8. 1276 §, 3.10. 1751 §), tila Bj^{4} 100 RN:o 4^{99} rakennuksineen (12.9. 1632 §, 24.10. 1891 §) sekä tila Us 346 RN:o 6^{203} rakennuksineen (7.11. 2003 §, 27.12. 2315 §); *Herttoniemessä* huvilarakennus ns. Laborin alueella ja museoalueella (25.4. 713 §) sekä huvila-alue n:o 3 rakennuksineen (22.2. 354 §, 2.5. 766 §); *Vartiokylässä* tila Granbacka RN:o 5^{495} rakennuksineen (11.4. 605 §) sekä tilat Huvila 1 RN:o 2^{730} ja Huvila 4 RN:o 2^{733} rakennuksineen (16.5. 859 §); *Pitäjänmäellä* entisellä tontilla n:o 4/17 olevat rakennukset (14.3. 448 §), ent. tontilla n:o 9/17 olevat rakennukset ja rakennelmat (14.3. 449 §), ent. vuokratontilla n:o 3/18 olevat rakennukset (1.2. 209 §, 21.3. 494 §), ent. vuokratontilla n:o 4/18 olevat rakennukset (1.2. 209 §, 21.3. 495 §), ent. vuokratontilla n:o 6/18 olevat rakennukset (1.2. 209 §, 21.3. 496 §), ent. vuokratontilla n:o 3/17 olevat rakennukset (21.3. 497 §), vaihtamalla saatu teollisuustontti n:o 2/46018 rakennuksineen (11.4. 609 §), ent. tontilla n:o 10/17 olevat rakennukset (14.3. 465 §, 9.5. 819 §) sekä *Talissa* tila Rinne-Kero RN:o 1^{65} rakennuksineen (23.5. 937 §, 22.8. 1446 §) ja tila Koivumäki RN:o 1^{64} rakennuksineen (19.9. 1681 §, 14.11. 2027 §); *Mellunkylässä* tila Bredbackan RN:o 4^{114} rakennuksineen (17.10. 1842 §) sekä tila Borgvik RN:o 1^{26} rakennuksineen (10.10. 1810 §, 5.12. 2175 §); *Laajasalossa* tila Mariebo RN:o 1^{321} rakennuksineen (23.5. 910 §), vaihtamalla saatu tila Katrina RN:o 1^{659} rakennuksineen (7.3. 426 §, 16.5. 863 §, 6.6. 993 §), tilalla Mäntylä RN:o 1^{843} olevat rakennukset (2.5. 790 §, 1.8. 1254 §), tilojen Uppby RN:o 2^{415}, Olåker RN:o 1^{49} ja Olåker 1 RN:o 1^{50} puistoalueella olevat rakennukset (22.2. 347 §, 5.9. 1554 §), tila Klippudden-Kallioniemi RN:o 1^{248} rakennuksineen (27.6. 1142 §, 26.9. 1700 §), n. 673 m^2:n suuruinen määräala tilasta Solstrålen RN:o 2^{181} rakennuksineen (20.6. 1102 §, 3.10. 1752 §), tila 49010/T 4 RN:o 2^{400} rakennuksineen (12.9. 1626 §, 28.11. 2121 §) sekä vaihtamalla saatu tila Lepola RN:o 1^{711} rakennuksineen (5.9. 1577 §, 12.12. 2215 §); *Vuosaaressa* tila Tarula RN:o 3^{111} rakennuksineen (8.2. 253 §, 18.4. 650 §), Vuotien katualueella tilalla Saseka I RN:o 1^{215} olevat rakennukset (13.6. 1054 §) sekä tilat Sjökulla RN:o 4^{28} ja Sjökulla I RN:o 4^{67} (2.5. 805 §, 8.8. 1324 §).

Muista kertomusvuonna käsitellyistä asioista mainittakoon seuraavat:

Kiinteistöviraston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Ratkaisemattomien asioiden luettelo. Luettelo lautakunnan diaariin ennen 1.7.1971 merkityistä, 31.1.1972 ratkaisemattomista asioista tarkastettiin. Lautakunta päätti hyväksyen esitetyt perustelut merkitä asian tiedoksi (8.2. 239 §).

Vakuusasiakirjojen tarkastus. Lautakunta suoritti kiinteistöviraston hallussa olevien, myytyjen tonttien maksamatonta kauppahintaa ja rakentamisvelvollisuutta koskevien velkakirjojen tarkastuksen (27.12. 2320 §).

Kaupunginhallituksen tekemät päätökset, jotka koskivat mm. vanhusten asuintalon rakentamista Pasilaan (25.1. 144 §), työturvallisuustoiminnan uusien toimintaohjeiden ja vaalijärjestyksen vahvistamista (21.3. 500 §), itäisen aluekeskuksen sijaintipaikan määräämistä (21.3. 502 §), lasten päivähoitolaitoksen perustamista Lauttasaareen ja Itä-Pasilaan (21.3. 502 §, 30.5. 949 §), talon Toinen linja 7 nimen hyväksymistä Metrotaloksi (18.4. 647 §), Kettutie 8:ssa sijaitsevan rakennuksen nimen hyväksymistä Herttoniemen virastotaloksi (6.6. 999 §), moottoriajoneuvojen käyttämistä virkatehtävissä (27.6. 1139 §), Lauttasaaren rakennusainesataman laiturin nimen muuttamista Lauttasaaren laivalaituriksi (5. 9. 1562 §), kiinteistön Pieni Roobertinkatu 1—3 tulevaa käyttöä (3.10. 1753 §) sekä mustalaisten asunto-olojen parantamista (17. 10. 1844 §), merkittiin tiedoksi.

Esisopimuksen tekeminen valtion kanssa aluevaihdosta siten, että kaupunki sitoutuu luovuttamaan valtiolle Kumpulan kylän Kumpula-Gumtäckt RN:o 2 -nimisestä tilasta n. 1.08 ha:n suuruisen määräalan karttapiirroksen n:o 16186/NA 51 mukaisesti ja valtio sitoutuu luovuttamaan kaupungille em. kylän tiloista Sörnäisten sivurata-alue RN:o 2^2, Valtion rautateiden alueet RN:o 2^7 ja 2^8 ja Statsjärnvägarnas område RN:o 2^{10} n. 2.86 ha:n suuruisen määräalan karttapiirroksen n:o 16186/NA 51 mukaisesti sekä Eteläinen Kaarelan kylässä sijaitsevasta tilasta Malmgård RN:o 4^9 n. 63.2 ha:n suuruiset määräalat eräin ehdoin karttapiirroksen n:o 16187/NA 51 mukaisesti (21.3. 505 §).

Aluevaihdon suorittaminen. Johtaja Ole Askolinin kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto siten, että Askolin luovuttaa kaupungille tilan Hannusas RN:o 4^{174} Suutarilasta ja kaupunki luovuttaa Askolinille perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Munkkiniemestä asuntokerrostalotontin n:o 3/30019 eräin ehdoin (23.5. 912 §).

Tontin myyminen Kiinteistö Oy Lauttasalmelle. Lautakunta päätti myydä Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto -yhdistyksen toimesta perustetulle Kiinteistö Oy Lauttasalmelle Lauttasaaren tontin n:o 1/31011 855 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta ym. ehdoin (7.3. 412 §).

Huoneisto-osakkeiden ostaminen Lauttasaaresta. Lautakunta päätti ostaa Keskus-Sato Oy:ltä ja Polar-rakennusosakeyhtiöltä Asunto Oy Melkontornin osakkeet, jotka oikeuttavat hallitsemaan Lauttasaaren tontille n:o 11/31134 valmistuvaan asuintaloon rakennettavaa lastentarha- ja lastenseimihuoneistoa eräin ehdoin (8.8. 1333 §).

Vuokrauksen alkamisajankohdan määrääminen. Lautakunta päätti määrätä Marimekko Oy:lle 31.12.2011 saakka vuokrattavan Herttoniemen tontin n:o 2/43062 vuokrauksen alkamisajankohdaksi 1.7.1972 (1.2. 219 §, 2.5. 768 §).

Aluevaihtosopimuksen kumoaminen. Lautakunta päätti kumota 16.6.1970 tekemänsä päätöksen Tapanilassa sijaitsevien määräalojen vaihtamisesta uuttaja Leo Paleniuksen kanssa (4.1. 5 §).

Vuokrasopimuksen raukeaminen. Oy Metallitoimen vuokrasopimus, joka koski tonttiin n:o 3/38172 kuuluvaa n. 4 m^2:n suuruista aluetta Malmin kylän tilasta Pehrs RN:o 1^{59} sekä n. 336 m^2:n suuruista aluetta yleisestä maantiealueesta, todettiin rauenneeksi 10.2. 1972 (15.2. 288 §).

Vuokrasopimuksen purkaminen. Lautakunta päätti purkaa irtisanomispäivänä lakkaavaksi Riitta Pätiälä-Saarisalon 22.12.1969 Helsingistä olevan Poliisi-Erämiehet -yhdistyksen kanssa tekemän, Vihdin kunnan Ollilan kylän tilaa Saarijärvi RN:o 2^{118} rasittavan metsästys- ja kalastusoikeutta koskevan vuokrasopimuksen (6.6. 1000 §).

Kaupungin vuokra-asunnoissa asuvien tulorajan vahvistaminen. Lautakunta päätti vah-

vistaa kaupungin vuokra-asunnoissa asuvien tulorajaa koskevan ohjeen kaupunginhallituksen 22.11.1971 tekemän päätöksen perusteella (15.2. 283 §).

Katselmusten suorittaminen. Lautakunta päätti suorittaa kiinteistöä Kuortaneenkatu 5 — Kumpulantie 9, Suomenlinnaa sekä Pietarinkatu 9:ssä sijaitsevia autotallitiloja koskevat katselmukset (15.8. 1381 §, 29.8. 1550 §, 27.12. 2321 §).

Jaoston asettaminen. Lautakunta päätti perustaa tilapäisen jaoston käsittelemään PTS-suunnitelmaa siltä osin, kuin se ei tule kiinteistöviraston jaostojen käsiteltäväksi (18.1. 100 §).

Talousarvioehdotuksen ym. hyväksyminen. Lautakunta päätti hyväksyä talousarvioehdotuksen v:lle 1973 varsinaisten sekä pääomamenojen ja -tulojen osalta ja lähettää sen kaupunginhallitukselle (9.5. 821 §, 23.5. 908 §, 8.8. 1327 §).

Edelleen lautakunta päätti hyväksyä vuosien 1974—1983 taloussuunnitelman alustavan tavoiteasettelun (8.2. 241 §) sekä erilaisten laskujen ja maksumääräyksien hyväksymisoikeuden myöntämisen (18.4. 649 §, 20.6. 1089 §, 27.6. 1138 §, 27.12. 2317 §).

Sanomalehtiä ja aikakauskirjoja päätettiin *tilata* kiinteistöviraston eri osastoille v:ksi 1973 (26.9. 1704 §). Lisäksi päätettiin *hankkia henkilöauto* käytettävissä olevilla varoilla (25.1. 146 §).

Lisäksi käsiteltiin velkakirjojen luovuttamista, vakuuksien ja takauksien palauttamista ym. koskevia asioita.

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: tilojen ja määräalojen määräämistä teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon Asikkalan, Riihimäen, Hyvinkään, Kosken Hl.:n ja Hausjärven kunnissa (4.1. 2 §, 18.1. 98 §, 8.2. 235, 236 §, 21.3. 537 §, 23.5. 906 §), suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon Vilppulan kunnassa (7.3. 411 §, 24.10. 1892 §), urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon Espoon, Vihdin ja Sipoon kunnissa (14.3. 476 §, 21.3. 536 §, 30.5. 948 §, 6.6. 994 §, 26.9. 1707 §) sekä huoneiston määräämistä talo-osaston hoitoon Lauttasaaressa (26.9. 1702 §); kahden Päijänne-hankkeeseen liittyvän kauppakirjan ehtojen muuttamista (11.1. 48 §); määrärahojen siirtämistä, ylittämistä ja myöntämistä (18.1. 102 §, 25.1. 143 §, 15.2. 289 §, 22.2. 334 §, 17.10. 1845 §, 7.11. 1983 §, 14.11. 2033 §, 27.12. 2319 §); virkamatkoille ja kursseille lähettämistä (1.2. 194 §, 15.2. 282 §, 22.2. 327 §, 29.2. 372 §, 18.7. 1203 §, 5.9. 1561 §); tilan ostamista Laajasalosta ja tontin ostamista Konalasta (15.2. 286 §, 22.8. 1451 §); ansiomerkkien myöntämistä (22.2. 328 §); kiinteistöviraston v:n 1971 toimintakertomuksen lähettämistä kaupunginhallitukselle (18.4. 646 §); autotallitilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostamista Eirasta (13.6. 1056 §); Oy Siltakeskuksen osakkeiden IV:n maksuerän suorittamista (15.8. 1383 §); valtionavustuksen anomista mustalaisten asuntoolojen parantamiseksi (29.8. 1503 §); Raisiontien Lämpö Oy:n osakkeiden ostamisen hylkäämistä (7.11. 1984 §) sekä joulukuusien pystyttämistä Katajanokalle ja Ruskeasuolle (14.11. 2031 §).

Lisäksi *tehtiin Helsingin Lähiympäristön Omakotiyhdistykselle ilmoitus* vuokra-alueiden järjestelylain mukaisissa järjestelytoimituksissa määrättyjen vuokramaksujen sitomisesta indeksiin (30.5. 950 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: kaupungin hallinnassa olevien huonetilojen käyttämistä eri yhteisöjen kokous- ja kokoontumistarkoituksiin koskevaa kokoontumistilakomitean mietintöä (29.2. 369 §); opintomatka-apurahan myöntämistä eräälle kiinteistöviraston viranhaltijalle (11.4. 612 §); Ateneum-rakennuksen vastaista käyttöä ja Suomen taideakatemian taidemuseokysymystä käsitelleen työryhmän mietintöä (16.5. 860 §); kiinteän omaisuuden tarkastajien sekä vuositilintarkastajien kertomuksia v:lta 1971 (1.8. 1261 §, 8.8. 1326 §, 15.8. 1380 §); eräiden kaavoitustointa käsittelevien säännösten uusimista koskevaa Hel-

singin kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean osamietintöä (22.8. 1448 §); yleiskaavaehdotusta 1970 (22.8. 1449 §); Suomenlinnan vastaista käyttöä koskevaa Suomenlinnakomitean mietintöä ja Suomenlinnan liikennetutkimusta (22.8. 1450 §, 28.11. 2126 §) sekä kaupunginvaltuustolle esiteltävien tärkeiden ja suurten asioiden valmistelun tarkoituksenmukaista ajoittamista (5.9. 1560 §).

Kiinteistöviraston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat

Kiinteistöjä koskevien kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpano. Kaupunginvaltuuston tekemät päätökset, jotka koskivat aluevaihtoja, kiinteistöjen ostamista, myyntiä ja vuokrausta, pantiin täytäntöön.

Aluevaihdot. Lautakunta päätti suorittaa seuraavien määräalojen vaihdot: Glorial Oy luovuttaa kaupungille Pitäjänmäen teollisuustontin n:o 2/46018 ja kaupunki luovuttaa yhtiölle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Reimarlan asuntokerrostalotontin n:o 12/46117; yhtiö suorittaa kaupungille välirahana 350 000 mk (21.3. 525 §);

Rainer ja Vieno Jokinen luovuttavat kaupungille n. 1.4 m²:n suuruisen määräalan Malmin tontista n:o 6/38105 asemakaavan muutoksen mukaista Markkinatietä varten ja kaupunki luovuttaa Rainer ja Vieno Jokiselle tonttiin n:o 12/38105 sisältyvän n. 18.1 m²:n suuruisen määräalan yleisestä alueesta 38 K 14^{1}; Rainer ja Vieno Jokinen maksavat kaupungille välirahaa 335 mk (27.6. 1147 §);

joht. Sakari Arola luovuttaa perustettavan yhtiön tai perustettavien yhtiöiden puolesta kaupungille n. 166 m²:n suuruisen, puistoksi merkityn määräalan Konalan kylän tilasta S30 RN:o 3^{101} ja kaupunki luovuttaa Sakari Arolalle perustettavan yhtiön tai perustettavien yhtiöiden lukuun Konalan kylän tilasta Skyttas RN:o 3^{243} n. 100 m²:n suuruisen määräalan sekä Talin kylän tilasta Reimars-Öfvergård RN:o 3^{1} n. 77 m²:n suuruisen määräalan, jotka molemmat määräalat kuuluvat tonttiin n:o 5/46131; Arola suorittaa kaupungille vaihdossa välirahaa 22 000 mk (8.8. 1351 §);

As. Oy Vihreä Kulta luovuttaa kaupungille n. 334 m²:n suuruisen määräalan Malmin tontista n:o 10/38105 vahvistetun asemakaavan muutoksen mukaista Markkinatietä varten ja kaupunki luovuttaa As. Oy Vihreälle Kullalle tonttiin n:o 14/38105 sisältyvän n. 141 m²:n suuruisen määräalan yleisestä alueesta 38 K 14^{1}; kaupunki maksaa As. Oy Vihreälle Kullalle välirahaa 4 260 mk (15.8. 1393 §);

Toivo Mäkinen luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Malmin kylän tilasta N:o 33 RN:o 5^{107} sen n. 30 m²:n suuruisen määräalan, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu tonttiin n:o 8/37021 ja kaupunki luovuttaa Toivo Mäkiselle Malmin kylän tilasta Sonaby RN:o 5^{157} tonttiin n:o 9/37021 kuuluvan n. 30 m²:n suuruisen määräalan; vaihdossa ei suoriteta välirahaa (3.10. 1773 §) sekä

Sylvi Uusitalo luovuttaa kaupungille Tapanilan kylän tilasta Uusitalo RN:o 9^{265} sen n. 187 m²:n suuruisen määräalan, joka vahvistetussa asemakaavan muutoksessa on merkitty kuulumaan Tilhipolku-nimiseen katualueeseen ja kaupunki luovuttaa Sylvi Uusitalolle Tapanilan kylän tontista n:o 4/39137 sen n. 260 m²:n suuruisen alueen, joka vahvistetussa asemakaavan muutoksessa on merkitty kuuluvaksi tonttiin n:o 38/39137; Sylvi Uusitalo maksaa vaihdossa kaupungille välirahaa 1 000 mk (5.12. 2187 §).

Kaikkien em. vaihtojen paitsi ensiksi mainitun vaihdon ehtoihin kuului, että kaupunki on oikeutettu myöhemmin perimään tonttien omistajilta rakennuslain mukaisen kor-

vauksen kadun ja viemärin rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista luovutetun tontinosan osalta.

Aluevaihtoehtojen tarkistaminen. Lautakunta päätti muuttaa 19.10.1971 tekemäänsä esitykseen perustuvaa aluevaihtopäätöstä, joka koski Vuosaaressa sijaitsevien määräalojen vaihtamista Vuosaaren Liikekeskus Oy:n kanssa, siten että välirahaksi määrättiin 7 100 mk ja että vaihtokirjan allekirjoittamista varten asetettua määräaikaa jatkettiin 31.12. 1972 saakka (26.9. 1731 §).

Katu- ja puistoalueiden hankkiminen. Kertomusvuonna päätettiin ostaa seuraavat määräalat:

Kaupungin-osa	Määräala m²	Tilasta tai alueesta	Karttapiirros	Myyjä	Hinta	Päätös
Malmi	57	N:o 100 RN:o 3^{123}	18103/NA51	As. Oy Anianpellontie 7	500	24.10. 1907 §
Tapanila	4 965	P 313 RN:o 9^{109}	16406/NA51	Wendt, Ernst	30 000	4. 1. 17 §
»	20	Å 5^{e} RN:o 5^{402}	16411/NA51	Henriksson, Evert ja Helmi	100	11. 1. 62 §
»	302	tontti n:o 10/39139	16448/NA51	Lindberg, Esko	2 200	18. 1. 109 §
»	131	tontti n:o 11/39139	16464/NA51	Lintunen, Lotta ja Ketonen, Helka	1 300	25. 1. 156 §
»	101	Marjula RN:o 9^{304}	18094/NA51	Wilkman, Vilho	13 000	17.10. 1852 §
»	565	tontti n:o 12/39139		»		»
Vartiokylä	245	Leppäkunnas RN:o 1^{409}	16942/NA51	Helin, Laura	2 500	20. 6. 1103 §
Laajasalo	22	Tuuli RN:o 2^{409}	16515/NA51	Asunto Oy Ilomäenranta	2	22. 2. 347 §

Lisäksi ostettiin seuraavat määräalat: Anni ja Viljo Mattilalta Kuusisaarentien katualueeseen sekä Munkkiniemen kylän tiloihin RN:ot 1^{1229}, 1^{1164}, 1^{1163} ja 1^{1221} rajoittuva, n. 1 158 m²:n suuruinen määräala Munkkiniemen kylän tilasta Pirkanrinne RN:o 1^{1204} rasituksista vapaana 20 000 mk:n suuruisesta käteiskauppahinnasta (23.5. 928 §);

Atte ja Lempi Hedbergiltä Tuomarinkylän tilasta K 27 T 1 RN:o 1^{380} n. 1 422 m²:n suuruinen määräala, joka kuuluu tonttiin n:o 5/35027, 30 000 mk:n kauppahinnasta karttapiirroksen n:o 16990/NA51 mukaisesti (1.8. 1275 §);

Erik ja Svea Mattssonilta n. 91 m²:n suuruinen määräala Malmin kylän tilasta Rinne RN:o 1^{20} karttapiirroksen n:o 16992/NA51 mukaisesti 1 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (4.7. 1175 §);

Arvo Raskilta urheilualueeksi merkitty tila Åkernäs RN:o 6^{510} Tapanilan kylässä rasituksista vapaana 22 000 mk:n kauppahinnasta (29.2. 378 §);

Elvi Seppälältä ja Sylvi Sedigiltä neljäsosa, Elsa Heiskaselta neljäsosa, Lilja Rinteeltä neljäsosa sekä Alma Suoriolta neljäsosa Tapanilan kylän tilasta U 362 RN:o 6^{294} rasituksista vapaana, kukin osa 5 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (16.5. 879 §);

Emil ja Aune Hovilta Tapanilan kylän tila Kauniala RN:o 4^{211} Puistolassa 22 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (22.2. 350 §);

Klaudia Hosainoffilta rasituksista vapaana n. 260 m²:n suuruinen määräala Tapanilan kylän tilasta Us 352 RN:o 6^{232} Puistolassa karttapiirroksen n:o 17154/NA51 mukaisesti 2 900 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (12.9. 1633 §);

Kaj ja Edith Arnold-Larsen'in perillisiltä liikennealueeksi ja puistoksi merkitty n. 390 m²:n suuruinen määräala tilasta Torp RN:o 2^{310} Vartiokylässä 5 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta karttapiirroksen n:o 16619/NA51 mukaisesti (28.3. 565 §);

piirimies Gustaf Stålhandskelta rasituksista vapaana 2/3 tilasta R.T. 3—4—5 RN:o 2^{190} Vartiokylässä 9 875 mk:n kauppahinnasta ja 2/9 tilasta Rajakallio RN:o 2^{187} Vartiokylässä 740 mk:n kauppahinnasta (2.5. 784 §) sekä

apul.os.pääll. Åke Wihtolilta urheilualueeksi merkitty tila Alba RN:o 1[195] Mellunkylässä rasituksista vapaana 19 500 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (25.1. 155 §).

Katumaasta maksettavat korvaukset. Maanomistajille päätettiin suorittaa rakennuslain 71 §:n 2 mom:n mukaisesti eräitä korvauksia niistä katumaaksi ym. tarvittavista alueista, jotka siirtyivät kaupungin omistukseen: Konalassa 1 290 mk (22.8. 1471 §), Pukinmäessä 1 500 mk (22.8. 1471 §), Malmilla 825 mk (10.10. 1807 §, 14.11. 2043 §), Tapanilassa 2 690 mk (11.1. 62 §, 27.6. 1140 §, 12.12. 2239 §), Suurmetsässä 14 220 mk (25.4. 728 §, 16.5. 874 §, 1.8. 1273 §, 22.8. 1471 §), Vartiokylässä 8 500 mk (28.3. 565 §) sekä Vuosaaressa 5 910 mk (3.10. 1760 §) eli yht. 34 935 mk.

Kaupungin hankkimilla katu- ym. alueilla sijainneiden istutusten ja laitteiden korvaaminen. Puista, pensaista, istutuksista, aidoista ym. laitteista, jotka sijaitsivat kaupungin omistukseen siirtyneillä katu- ja puistoalueilla jäljempänä mainituissa kaupunginosissa, päätettiin suorittaa ao. maanomistajille rakennuslain 74 §:n 1 mom:n mukaisia korvauksia vuoden aikana yht. 52 470 mk: Konalassa 1 100 mk (25.1. 154 §, 26.9. 1729 §), Pukinmäessä 1 550 mk (21.3. 522 §, 27.6. 1141 §), Malmilla 3 690 mk (21.3. 522 §, 25.4. 729 §, 16.5. 872 §, 14.11. 2044 §), Tapanilassa 5 840 mk (25.1. 154 §, 21.3. 522 §, 25.4. 729 §, 27.6. 1141 §), Suurmetsässä 29 980 mk (25.1. 154 §, 15.2. 297 §, 25.4. 729 §, 16.5. 872 §, 1.8. 1281 §, 12.9. 1627 §, 26.9. 1729 §, 17.10. 1851 §, 14.11. 2044 §), Kulosaaressa 4 500 mk (21.3. 510 §), Tammisalossa 300 mk (14.11. 2044 §), Vartiokylässä 500 mk (15.2. 297 §), Mellunkylässä 700 mk (25.1. 154 §, 15.2. 297 §) sekä Vuosaaressa 4 310 mk (1.8. 1281 §, 12.9. 1627 §).

Ilmoitukset katualueen ottamisesta kaupungin haltuun. Lautakunta päätti ilmoittaa maanomistajille Tapanilassa Punatulkuntiehen ja Saarnitiehen sekä Suurmetsässä Puistolantiehen ja Sepeteuksentiehen kuuluvien määräalojen ottamisesta kaupungin haltuun (1.2. 201 §, 22.2. 352 §, 7.3. 418 §, 16.5. 870 §, 6.6. 1014 §, 1.8. 1265 §, 19.9. 1673 §).

Myydyt tontinosat. Kertomusvuonna päätettiin myydä seuraavat tontinosat:

Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Ostaja	Tonttijako-kartta tai karttapiirros	Myynti-hinta mk	Päätös
10/03050	1.8	Kansallis-Osake-Pankki	3367	4 000	14. 3. 466 §
13/29145	33	As. Oy Maiju Lassilan tie 2	3361	500	10.10. 1803 §
15/31017	153	Asunto Oy Masse	1803	13 000	14. 3. 460 §
14/34005	306	Asunto Oy Kansantie 37	3448	9 200	22. 8. 1464 §
10/34034	22	Miettinen, Uuno	2762	700	26. 9. 1728 §
10/37021	69.8	Malinen, Tyyne	3406	2 500	8. 2. 254 §
8/38165	93	Jansson, Sten	2432	2 000	18. 1. 110 §
5/39018	182	Sundström, Johan ja Fanny	832	3 700	29. 2. 374 §
26/39055	61	Liimatainen, Matti ja Terttu	1899	3 500	18. 4. 676 §
9/39102	84	Salo, Pauli	3436	1 500	22. 2. 345 §
7/39120	165	Harju, Erkki	70046	3 200	28.11. 2137 §
					23. 5. 921 §
9/39134	105	Heinola, Seppo ja Lea	1271	2 000	26. 9. 1708 §
					14.11. 2034 §
7/41059	15	Patanen, Helena	71239	300	15. 2. 298 §
18/41166	398	Lavisto, Eino	3518	7 200	12.12. 2227 §
11/45012	103	Castrén Anja, Eero-Pekka ja Aaro-Matti	3462	2 060	9. 5. 831 §
1/54077	1 466	Asunto Oy Säästösaari	18024/NA51	9 500	26. 9. 1734 §

Luettelossa olevien tontinosien, kahta ensiksi mainittua lukuun ottamatta, myyntiehtoihin kuului, että kaupungilla oli oikeus myöhemmin periä rakennuslain mukainen korvaus kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista.

Asunto Oy Risto Rytin tie 7:lle päätettiin myydä tilasta Bredvik RN:o 1^{259} Espoon kaupungin Laajalahden yksinäistaloa n. 6 m²:n suuruinen määräala, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu Espoon kaupungin 17. kaupunginosan tonttiin n:o 3/17027, 200 mk:n käteiskauppahinnasta tonttijakokartan n:o 17027 mukaisesti ehdolla, että kauppa on tehtävä 30.6.1973 mennessä (19.12. 2264 §).

Sotainvalidien Veljesliitolle Laalalahden tilasta Bredvik RN:o 1^{199} myydyn n. 3 193 m²:n suuruisen määräalan rakentamisvelvollisuuden määräaikaa päätettiin jatkaa yhdellä vuodella 11.5. alkaen (3.10. 1766 §).

Vuokralle annetut asunto- ja autopaikkatontit. Kertomusvuoden aikana päätettiin vuokrata seuraavat tontit:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Rakentamisoikeus, huoneyksikköä	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokrakausi päättyy	Alkuvuosivuokra mk	Indeksiin sidottu perusvuosivuokra mk	Päätös
Asuntotontit:								
Koskela	2/26973	74	2 600	Invalidiliitto	31.12.2035	17 760	7 400	16. 5. 869 §
»	1/26974	294	10 300	Asunto Oy Juhana Herttuantie 12	»	73 500	29 400	5. 9. 1581 §
»	6/26976	124	4 350	Asunto Oy Kirjurintie 4	»	31 000	12 400	»
Patola	1/28309	383	13 400	Kiinteistö Oy Hirsipadontie 2	»	95 750	38 300	»
»	2/28309	107	3 750	Kiinteistö Oy Hirsipadontie 2	»	26 750	10 700	»
Pihlajisto	1/38304	—	—	Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14	31.12.2030	90 720	37 800	11. 1. 68 §
»	1/38305	—	—	Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14	»	15 120	6 300	»
»	2/38305	—	—	Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14	»	2 520	1 050	»
»	1/38306	—	—	Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14	»	51 660	21 525	»
»	1/38316	379	13 250	Asunto Oy Pyynikintie 5	31.12.2035	93 613	36 005	25. 1. 170 §
»	3/38316	3	100	Asunto Oy Pyynikintie 5	»	741	285	5.12. 2202 §
Suurmetsä	1/41097	28	965	Kiinteistö Oy Tulenmaantie 1	»	6 650	2 660	23. 5. 918 § 12. 9. 1628 §
Jakomäki	1/41224	580	20 300	Asunto Oy Jakolehto	»	87 000	36 250	16. 5. 868 § 20. 6. 1122 §
Autopaikkatontit:								
Patola	1/28310	—	1 176	Kiinteistö Oy Hirsipadontie 2	»	882	353	5. 9. 1581 §
»	2/28310	—	1 070	Kiinteistö Oy Hirsipadontie 2	»	803	321	»

Keskus-Sato Oy:lle päätettiin vuokrata Koskelan asuntokerrostalotontti n:o 6/26979 rakennustöiden aloittamista varten ajaksi 1.9.—31.12.1972 2 850 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (29.8. 1506 §);

Rakennus- ja insinööritoimisto Teräsbetoni Oy:lle perustettavan kiinteistöyhtiön lukuun päätettiin vuokrata Munkkiniemen asuintontti n:o 11/30009 ajaksi 16.8.1972—16.8.1973 em. tarkoitukseen 1 925 mk:n kuu-

kausivuokrasta ym. ehdoin (18.7. 1228 §, 8.8. 1346 §);

Asunto Oy Salpa Kanteleelle päätettiin vuokrata Kannelmäestä em. tarkoitukseen asuintontti n:o 2/33176 ajaksi 1.9.1972—28.2.1973 4 100 mk:n kuukausivuokrasta sekä autopaikkatontti n:o 1/33176 ajaksi 1.12.1972—31.5.1973 263 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (30.5. 974 §, 26.9. 1723 §, 5.12. 2197 §).

Asunto- ja autopaikkatonttien vuokrasopimusten muuttaminen, jatkaminen ym. Lautakunta päätti muuttaa Kiinteistö Oy Kunnalliskodintie 6:n kanssa tehtyä, Koskelan tonttia n:o 3/26979 koskevaa vuokrasopimusta siten, että em. tontti tulee koskemaan asuntokerrostalotonttia n:o 1/26978 ja autopaikkatonttia n:o 1/26977 vuokraehtojen jäädessä ennalleen (15.2. 303 §).

Koskelan tonttien n:o 3 ja 5/26976 vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että tonttien uudeksi vuokramieheksi tulee Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7 ja 11 -niminen yhtiö (9.5. 826 §).

Lautakunta päätti jatkaa Haagan tontteja n:o 1—4/29144 ja tontteja n:o 2—5/29145 koskevaa Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan vuokrasopimusta ajaksi 1.1.1972—31.12.1973, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes alueet siirtyvät Hakan tai sen toimesta perustettavan yhtiön tai yhtiöiden omistukseen, entisin ehdoin. Edelleen lautakunta päätti lisätä tonttia n:o 2/29145 koskevaan vuokrasopimukseen ehdon, että vuokramies sallii tonttia n:o 6/29145 palvelevan jätevesi- ja sadevesijohdon korvauksetta kulkevan tontin n:o 2/29145 kautta (2.5. 796, 797 §).

Keskus-Sato Oy:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön vuokrasopimusta, joka koski Pihlajiston tonttia n:o 2/38316, päätettiin jatkaa ajaksi 2.9.1972—31.12.1973, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes tontista tehdään lopullinen aluevaihtosopimus, siten että kuukausivuokra on 286 mk ja muutoin entisin ehdoin (31.10. 1954 §).

Pihlajiston tontteja n:o 2 ja 3/38310 koskeviin Keskus-Sato Oy:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön vuokrasopimuksiin päätettiin lisätä paikoitusalueen kansirakennelmaa koskeva ehto (8.2. 261 §).

Lautakunta päätti lisätä Pihlajiston tontteja n:o 1 ja 3/38308 sekä tonttia n:o 1/38309 koskeviin vuokrasopimuksiin ehdot, jotka koskivat autopaikkojen myöntämistä niiden valmistuttua Asunto Oy Salpausseläntie 13:lle (7.3. 427 §).

Lautakunta päätti lisätä Pihlajiston tonttia n:o 3/38308 koskevaan Keskus-Sato Oy:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön vuokrasopimukseen ehdon, jonka mukaan varsinaiset rakennustyöt em. tontilla saa aloittaa 26.4.1972 (25.4. 738 §).

Asunto Oy Jakoahteen kanssa 1.6.1971 tehtyä Jakomäen tonttia n:o 2/41221 koskevaa vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että sopimus tulee koskemaan em. tontin asemesta tonttia n:o 3/41221 ja että uudeksi perusvuosivuokraksi 1.5. lukien tulee 24 200 mk ym. ehtoja (25.4. 723 §).

Tonttien ja alueiden vuokraaminen rakennusten rakentamista varten. Lautakunta päätti vuokrata eri yrityksille ja yhteisöille ym. tontteja ja alueita pääasiallisesti seuraavin ehdoin:

Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets Ab:lle Etu-Töölön korttelin n:o 434 huvi-, viihde- ja opintotarkoituksia palvelevien rakennusten tontin ajaksi 1.4.1972—31.12.2035 osakuntatalon rakentamista varten (21.3. 533 §);

Asunto Oy Voudintie 4:lle Koskelasta pinta-alaltaan 5 950 m²:n suuruinen asuntokerrostalotontti n:o 6/26979 asuintalojen rakentamista varten ajaksi 1.1.1973—31.12.2035, alkuvuosivuokran ollessa 42 750 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 17 100 mk (29.8. 1506 §);

Sokeain Ystävät -yhdistykselle Oulunkylästä yleisen rakennuksen tontti n:o 4/28226 sokeille tarkoitettujen suojatyöpaikkojen rakentamista varten ajaksi 1.4.1972—31.12.2001 (28.3. 572 §);

Helsingin Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistykselle Oulunkylän tontti n:o 13/28171 opistotalon rakentamista varten ajaksi 1.10.1972—31.12.2030, alkuvuosivuokran ollessa 18 000 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 7 500 mk (25.4. 732 §).

Vuokra-asuntojen tuotanto ja rahoitus Oy:n toimesta perustettavalle Kiinteistö Oy Maapadontie 3:lle Patolasta asuntokerrostalotontti n:o 2/28305 ajaksi 1.10.1972—31.12.2035 vuokratalojen rakentamista varten, alkuvuosivuokran ollessa 30 000 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 12 000 mk (12.9. 1629 §, 3.10. 1769 §);

Huolintakeskus Oy:lle Oulunkylästä Metsälän osa-alueelta ns. Pasilan maaliikennekeskuksen alueelta rakennuspaikka tavaraterminaalin rakentamista varten ajaksi 1.10. —31.12.1972 12 187 mk:n suuruisesta vuokrasta ym. ehdoin (19.9. 1672 §);

Johtaja Ole Askolinin toimesta perustettavalle kiinteistöosakeyhtiölle Haagasta kerrostalotontti n:o 2/29057 vuokratalon rakentamista varten ajaksi 15.7.1972—31.12.2035 (15.2. 312 §, 30.5. 988 §);

Sähkölaitokselle siirrettävää lämpökeskusta varten Pohjois-Haagasta Eliel Saarisen tien ja Maiju Lassilan tien väliseltä kunnostamattomalta puistoalueelta n. 135 m²:n suuruinen lisäalue 1 440 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta (6.6. 1011 §) ja Lauttasaaresta n. 275 m²:n suuruinen alue tontin n:o 15/31119 edustalla olevalta pysäköintialueelta ajaksi 1.7.1972—31.12.1974 1 100 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta sekä tilapäistä lämpökeskusta varten n. 150 m²:n suuruinen alue tontin n:o 2/31010 ja Pohjoiskaaren välisestä puistoalueesta 600 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 1.10.1972—31.12. 1974 (4.7. 1184 §, tonttij. 1.8. 366 §);

Vanhusten ja lasten tuki -säätiölle päätettiin vuokrata Munkkiniemestä asuntokerrostalotontti n:o 4/30032 vanhusten asuintalojen rakentamista varten ajaksi 1.10.1972—31.12. 2035. Alkuvuosivuokra oli 52 000 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 20 800 mk (19.9. 1666 §);

Yhtyneet Ravintolat Oy:lle päätettiin vuokrata n. 12 000 m²:n suuruinen suunniteltu Munkkiniemen tontti n:o 2/30003 hotellin rakentamista varten ajaksi 1.12.1972—31.12.2025. Alkuvuosivuokra oli 128 500 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 53 542 mk (21.11. 2099 §);

Kiinteistö Oy Herttoniemen nuorisohotelliasuntolalle Herttoniemen tontti n:o 1/43171 valtion asuntolainan turvin rakennettavan nuorisohotellin rakentamista varten ajaksi 1.4.1972—31.12.2035, alkuvuosivuokran ollessa 46 920 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 19 550 mk (4.1. 25 §, 11.1. 69 §, 11.4. 631 §);

Kiinteistö Oy Hiihtäjäntie 2:lle valtion lainoitettavaa vuokrataloa varten Herttoniemen tontti n:o 3/43139 ajaksi 1.9.1972—31.12.2035, alkuvuosivuokra 18 500 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 7 400 mk (15.8. 1395 §);

Emeritus-säätiölle Tammisalon yleisen rakennuksen tontti n:o 2/44029 ajaksi 1.10. 1972—31.12.2035 vanhusten palvelutalon rakentamista varten (25.1. 165 §, 9.5. 843 §, 1.8. 1287 §, 10.10. 1808 §);

Helsingin ateljeetalosäätiölle Helsingin taiteilijaseuran ateljeetaloa varten Myllypurosta tontti n:o 3/45154 ajaksi 1.7.1972—31.12. 2025, alkuvuosivuokran ollessa 27 912 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 11 633 mk (20.6. 1098 §, 4.7.1174 §, 22.8. 1463 §);

Myyntiyhdistys Puu-talon toimesta perustettavalle asunto-osakeyhtiölle Myllypurosta tontti n:o 2/45153 rakennustöiden aloittamista varten ajaksi 1.9.1972—28.2.1973 sekä asuintalojen rakentamista varten ajaksi 1.3. 1973—31.12.2025, alkuvuosivuokra 6 756 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 2 702 mk (15.2. 310 §, 8.8. 1355 §).

Valmet Oy:n Eläkesäätiön Asunnot Oy:lle Vuosaaresta tontti n:o 3/54033 työsuhdevuokra-asuntojen rakentamista varten ajaksi 1.12.1972—31.5.1973, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes tonttia koskeva pitkä-

aikainen vuokrasopimus tulee voimaan, 5 121 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (8.2. 258 §, 28.11. 2143 §).

Lautakunta päätti vuokrata Helsingin suomalaisilta ja ruotsalaisilta evankelisluterilaisilta seurakunnilta n. 190 m²:n suuruisen alueen tilasta Malmin hautausmaa RN:o 9 Pihlajamäen jätevedenpumppaamon rakentamista varten 1.2. alkaen toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, 100 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin (8.2. 255 §).

Rakennusten rakentamista varten vuokrattujen tonttien vuokrasopimusten jatkaminen, muuttaminen ja päättyminen ym. Lautakunta päätti irtisanoa Suomen valtiolle sokeainkoulua varten Kalliosta vuokratun, tonttia n:o 1/302 koskevan vuokrasopimuksen päättyväksi 31.7. (25.1. 177 §).

Kovaosaisten Ystävät -yhdistyksen majoituspaikan pitämistä varten vuokraamien tonttien vuokrasopimusta Pasilankatu 36:ssa, 38:ssa ja 40:ssä päätettiin jatkaa 1.1.1973 lukien, irtisanomisaika 6 kk, entisin vuokraehdoin (12.12. 2222 §).

Helsingin uudet asuntolat Oy:n Kumpulasta väliaikaisen asuntolan rakentamista varten vuokraamaa tonttia koskevaan sopimukseen päätettiin lisätä ehto, jonka mukaan vuokramiehellä on vapaa siirto-oikeus. Lautakunta päätti tarkistaa em. vuokrasopimusta siten, että sopimus koskee n. 5 000 m²:n suuruista Kumpulan kylän tilaan Wiksberg RN:o 1 kuuluvaa aluetta (29.2. 382 §, 18.4. 674 §).

Lautakunta päätti jatkaa Käpylästä seuratalon rakentamista varten Oy Käpylän Vuoritalolle vuokrattua tonttia n:o 1/802 koskevaa vuokrasopimusta 6.7. alkaen toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk, 33.90 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (1.8. 1292 §).

Lauttasaaren vanhustentalosäätiölle Lauttasaaresta vuokrattavaan, tonttia n:o 3/31002 koskevaan vuokrasopimukseen päätettiin lisätä muuntamotilojen käyttämistä koskeva ehto sekä tontin vuokra-aika siirrettiin alkavaksi 1.8.1973 (7.11. 2005 §, 19.12. 2275 §).

Stiftelsen Botby svenska samskola -nimiselle säätiölle Vartiokylästä vuokratun tontin n:o 2/45090 vuokrasopimus päätettiin muuttaa koskemaan em. tontin asemesta tonttia n:o 3/45090 ja uudeksi perusvuosivuokraksi tulee 1.4. lukien 10 055 mk ym. ehtoja (21.3. 534 §).

Tonttien ja alueiden vuokraaminen rakennustöiden aloittamista varten. Proteesisäätiölle päätettiin vuokrata Ruskeasuon tontti n:o 10/729 proteesipajan rakennustöiden aloittamista varten 2 458 mk:n suuruisesta kertakaikkisesta vuokrasta ajaksi 1.9.—31.12.1972 ym. ehdoin (1.8. 1294 §).

Union-Öljy Oy:lle, Suomen Taksiliitolle ja Suomen Kuorma-autoliitolle päätettiin vuokrata Pohjois-Haagan tonttia n:o 6/29104 vastaava alue ajaksi 1.3.—31.8. rakennustöitä varten 62 448 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin. Em. sopimusta päätettiin jatkaa 31.12. saakka ja kertakaikkisena maanvuokrana ajalta 1.9.—31.12. päätettiin periä 43 367 mk (4.1. 24 §, 29.8. 1512 §).

Lautakunta päätti vuokrata Helsingin suomalaisille ja ruotsalaisille evankelisluterilaisille seurakunnille Siltamäen yleisen rakennuksen tontin n:o 6/40005 seurakuntatalon rakennustöiden aloittamista varten 125 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ajaksi 16.5. 1972—15.12.1975 ym. ehdoin (16.5. 891 §).

Valmet Oy:lle päätettiin vuokrata telakan rakennustöiden aloittamista varten Vuosaaresta n. 6.3 ha:n suuruinen, asemakaavaluonnoksessa telakkakorttelialueeksi merkitty määräala tilasta Niinisaari II RN:o 1^{188} 50 400 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta ajaksi 1.3.1972—31.12.1973 ym. ehdoin (29.2. 381 §) sekä

tilat Länsirinne RN:o 1^{134}, Metsänreuna RN:o 1^{135} ja Vaahtera RN:o 1^{146} sekä n. 1 500 m²:n suuruinen määräala tilasta Tammela RN:o 1^{137} rakennuksineen 10 000 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta ajaksi 1.6.1972—31.12.1973 ym. ehdoin (20.6. 1111 §).

Alueiden ja tonttien vuokraaminen liikerakennusten rakentamista varten. Lautakunta

päätti vuokrata Osuusliike Elannolle myymälän rakentamista varten Koskelan tontista ta n:o 1/26975 muodostettavaa n. 1 200 m²:n suuruista tonttia vastaavan alueen ajaksi 1.4. 1973—31.12.2025. Alkuvuosivuokra oli 14 375 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 5 750 mk ym. ehtoja (22.8. 1468 §).

Osuusliike Elannolle päätettiin vuokrata Maunulasta liiketalotontti n:o 1/28211 liiketalon rakennustöiden aloittamista varten 1 083 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ajaksi 1.10.1972—31.3.1973 ym. ehdoin sekä liiketalon rakentamista varten ajaksi 1.4. 1973—31.12.2035 (15.8. 1410 §, 28.11. 2128 §).

Osuusliike Elannolle ja Tukkukauppojen Oy:lle päätettiin vuokrata yhteisesti Laajasalosta liikerakennusten tontti n:o 1/49080 ajaksi 1.1.—30.6.1973, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes tonttia koskeva pitkäaikainen vuokrasopimus tulee voimaan, liikerakennuksen rakennustöiden aloittamista varten 444 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (15.8. 1412 §).

Kiinteistö Oy Salpausseläntie 11 -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata Pihlajistosta liikerakennusten tontti n:o 1/38309 ajaksi 1.5. 1972—31.12.2035. Alkuvuosivuokra oli 18 204 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 7 585 mk ym. ehtoja (25.1. 174 §, 29.2. 384 §, 2.5. 795 §).

Liiketonttien vuokrasopimusten muuttaminen ja irtisanominen. Lautakunta päätti irtisanoa Helsingin Moottoriliikkeen Taka-Töölön tontista n:o 63/473 vuokrattua n. 100 m²:n suuruista aluetta koskevan vuokrasopimuksen 1.12.1972 alkaen (21.11. 2086 §).

Osuusliike Elannon oikeus Koskelan tontilla n:o 1/26974 olevan myymäläparakin pitämiseen merkittiin päättyväksi 16.8. alkaen ja Osuusliike Elannolle päätettiin palauttaa liikaa peritty maanvuokra (1.8. 1291 §).

Suursuon Ostoskeskus Oy:n kanssa tehtyä vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että uudeksi vuokra-alueeksi tulee n. 4 840 m²:n suuruinen liiketontti n:o 11/28320 entisen tontin n:o 6/28320 sijaan ja että uudeksi perusvuosivuokraksi tulee 9 758 mk entisen 9 800 mk:n sijasta (19.12. 2267 §).

Asuntotonttien ym. vuokrat. Rahatoimistolle ilmoitettiin perimistä varten kertomusvuonna erääntyvät kultaklausuuliehtoiset maanvuokrat (1.2. 214 §, 2.5. 770 §).

Lautakunta tarkisti seuraavat vuokramaksut: Rakennus Oy:lle vuokratun Jakomäen asuintontin n:o 2/41224 (4.1. 19 §), Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle vuokratun Domus Academican D-talon asuntojen (21.3. 535 §), Kiinteistö Oy Hämeentie 122:lle vuokratun Toukolan asuntotontin n:o 1/23906 ja Kiinteistö Oy Hämeentie 128:lle vuokratun Toukolan asuntotontin n:o 1/23907 (28.3. 587 §), Kiinteistö Oy Sunilantie 9:n asuinhuoneistojen (18.4. 677 §), Sibelius Akatemian Opiskelijain Asuntolasäätiön asuntolahuoneistojen (25.4. 734 §), Asunto Oy Kajaaninlinnantie 5:lle vuokratun Puotila II:n tontin n:o 2/45065 ja Bostads Ab Kajaneborg -yhtiölle vuokratun Puotila II:n tontin n:o 1/45066 (2.5. 801 §), Kiinteistö Oy Kirkonkyläntie 16:n asuinhuoneistojen (16.5. 878 §), Fastighets Ab Hertig Johansväg 3:n asuntolahuoneistojen (23.5. 932 §), Kiinteistö Oy Ulappasaarentie 6:n asuinhuoneistojen (6.6. 1017 §), Kiinteistö Oy Svanströminkuja 5—7 :lle vuokratun Laajasalon tontin n:o 4/49080 (27.6. 1148 §), Pakilan sairas- ja vanhainkotisäätiön huoneistojen (29.8. 1516 §), talon Kontulankaari 4 huoneistojen (10.10. 1800 §), Fastighets Ab Babordin huoneistojen (24.10. 1914 §) sekä opiskelija-asuntola Medioma II:n huoneistojen (19.12. 2284 §) vuokramaksut.

Lautakunta päätti oikeuttaa tonttiosaston päällikön irtisanomaan 3 kk:n tai sitä lyhyemmin irtisanomisajoin tehdyt, alunperin indeksiin sidotut vuokrasopimukset 30.6. 1972 päättyviksi ja vastaavasti 6 kk:n irtisanomisajoin tehdyt sopimukset 31.12.1972 päättyviksi vuokraehtojen tarkistamista varten ja ryhtymään toimenpiteisiin ko. sopimusten jatkamiseksi vastaavasti 1.7.1972 ja 1.1.

1973 lukien muissa suhteissa entisin ehdoin paitsi, että vuosivuokra tulee kiinteäksi ja suuruudeltaan indeksilukua 240 vastaavaksi (29.2. 391 §).

Lautakunta myönsi maksulykkäyksiä eräiden tonttien vuokriin (11.1. 58, 59 §, 25.1. 163, 164 §, 15.2. 302 §, 20.6. 1104—1108, 1110 §, 4.7. 1169 §, 18.7. 1208, 1215 §, 8.8. 1337 §, 15.8. 1401 §, 5.9. 1568 §).

Lautakunta päätti veloittaa eräitä yhtiöitä alueiden ym. käytöstä (11.1. 53 §, 18.1. 103 §, 15.2. 308 §, 28.3. 564 §, 2.5. 804 §, 16.5. 887 §, 4.7. 1172 §, 22.8. 1459 §, 17.10. 1859 §, 7.11. 1985 §, 28.11. 2139 §).

Maanvuokrasopimusten rakentamisvelvollisuutta koskevan ehdon muuttaminen. Lautakunta päätti muuttaa vahvistamiinsa yleisiin vuokrasopimusehtoihin sisältyvän rakentamisvelvollisuutta koskevan ehdon muiden kuin asuntoalueiden osalta (29.8. 1523 §).

Poikkeusluvan hakeminen tonttien rakentamiseksi. Lautakunta päätti oikeuttaa Salpa Oy:n tai sen toimesta perustettavan yhtiön tai yhtiöiden hakemaan poikkeuslupaa Kannelmäen kaava-alue 3:n hyväksytyn asemakaavan mukaisten tonttien n:o 1 ja 2/33176 sekä tontin n:o 1/33178 rakentamiseksi (30.5. 974 §).

Rasitesopimusten tekeminen. Lautakunta päätti hyväksyä Kirjateollisuusasioimiston ehdottaman, Herttoniemen tontteja n:o 2 ja 5/43066 koskevan rasitesopimuksen eräillä lisäehdoilla sekä määrätä em. tontin n:o 5/43066 vuokrakauden alkamisajankohdaksi 18.1.1972 (18.1. 124 §).

Lautakunta päätti tehdä Asunto Oy Jakoahteen kanssa Jakomäen tontteja n:o 3 ja 4/41221 koskevan rasitesopimuksen eräillä ehdoilla (25.4. 724 §).

Lautakunta päätti suostua Helsingin kaupungin Mellunkylän kylässä omistaman tilan Vuorela RN:o 4^{116} osalta sopimukseen, jonka mukaan tilaa koskeva rasiteoikeus tontin n:o 1/47222 alueella poistetaan ilman eri korvausta, mikäli em. oikeuden sijaan perustetaan väliaikainen oikeus tilan Keskirinne RN:o 4^{140} sekä tonttia n:o 2/47222 varten, mikä oikeus on voimassa kertomusvuoden loppuun asti ja senkin jälkeen, kunnes Helsingin kaupunki on rakentanut asemakaavan mukaisen Huhtakivenkujan katualueelle kulkukelpoisessa kunnossa olevan tien (25.1. 157 §).

Vuokra-alueen suurentaminen. Jaosto päätti laajentaa Autorex Oy:n vuokra-aluetta Etelä-Haagan tontin n:o 4/29073 pohjoisreunassa n. 500 m²:llä 1.1.1973 lukien 300 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta entisen 150 mk:n asemesta, irtisanomisaika 1 kk, muuten entisin ehdoin (tonttij. 20.12. 681 §).

Vuokrauspäätösten peruuttaminen. Lautakunta päätti peruuttaa 19.10.1971 tekemänsä päätöksen Tattarisuon suunnitellun tontin n:o 15/41014 vuokraamisesta Rakennus- ja elementtiliike Pistetyö Oy:lle (25.1. 152 §);

14.12.1971 tekemänsä päätöksen Vartiokylän pienteollisuusalueen tonttien n:o 3 ja 4/45191 vuokraamisesta I.P. Produkter Oy:lle (1.2. 204 §);

2.11.1971 tekemänsä päätöksen Laajasalosta väliaikaista apteekkirakennusta varten varatun alueen vuokraamisesta apteekkari R. Kairalle (1.2. 213 §);

16.11.1971 tekemänsä päätöksen Malmin tontin n:o 5/38096 vuokraamisesta Konepaja K. A. Wigg Oy:lle (8.2. 260 §) sekä

14.12.1971 tekemänsä päätöksen Vartiokylän tonttien n:o 17 ja 18/45191 vuokraamisesta Elfving Oy:lle (25.4. 719 §).

Kertomusvuoden aikana tehdyt vuokraoikeuden siirrot merkittiin (18.4. 671 §, 22.8. 1458 §, tonttij. 8.3.113 §, 26.4. 186, 188 §, 31.5. 267 §, 25.10. 580 §, 20.12. 703 §).

Tilojen ja rakennusten luovuttaminen kaupungille. Lautakunta päätti ottaa vastaan ins. Einar Carlborgilta hänen omistamansa Oulunkylän Myllypelto 9 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset välittömästi eräin ehdoin. Samalla todettiin vuokra-alueen siirtyneen kaupungin hallintaan 1.4.1972 lukien (18.4. 657 §).

Edelleen lautakunta päätti ottaa vastaan

korvauksetta ja rasituksista vapaina tilat Albertsro RN:o 11[18] ja Albertsro II RN:o 11[68] Siltakylässä Asunto Oy Siltakatajalta sekä em. kylän tilan Sandbacka RN:o 11[67] Asunto Oy Siltalepältä (10.10. 1804 §).

Kaupungin vuokratonteille rakennettavien asuintalojen huoneistojen luovutuksen valvonta. Lautakunta myönsi osakkeenomistajille eräitä lupia huoneistojensa antamiseen vuokralle määräajaksi sekä oikeutti eräät yhtiöt ym. pitämään alivuokralaisia.

Alueiden luovuttaminen metrotoimiston käyttöön. Lautakunta päätti luovuttaa metrotoimiston käyttöön Naurissalmen metro- ja katusiltojen rakentamista varten katutyö- ja tukialueen 1.9.1972 lukien sekä Kampin työtunnelin rakentamista varten työtunnelin rakennus- ja tukialueen 1.10. lukien (22.8. 1474 §, 19.9. 1665 §, tonttij. 1.11. 594 §).

Vuokrasopimusten siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnalle. Lautakunta päätti siirtää em. lautakunnalle eräiden pursiseurojen ym. vuokrasopimukset, jotka koskivat Vattunokankareja, Hietaniemenkareja, Ouratsaaria, Sirpalesaarta, Liuskasaarta, Liuskaluotoja, Hyljesaarta, Pyysaarta, Vasikkasaarta sekä Mustikkamaan koillisosassa olevaa telakka-aluetta (21.11. 2078 §) sekä

Kesäsauna Oy:n vuokrasopimuksen, joka koski Herttoniemen kesäsauna-aluetta (tonttij. 20.12. 701 §).

Alueen luovuttaminen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon. Lautakunta päätti luovuttaa Vallilan tontin n:o 9/542 Vallilan kansakoulutonttiin n:o 1/579 kuuluvan osan em. johtokunnan hallintaan (19. 12. 2260 §).

Asuntojen ja autopaikkojen varaaminen. Lautakunta päätti varata Etola Oy:lle yht. viisi työsuhdeasuntoa Itä-Pasilan tonteilta n:o 1/17027 ja/tai 1/17035 (31.10. 1936 §, 21.11. 2098 §),

urheilu- ja ulkoiluvirastolle autopaikkoja Annankadun entisen kansakoulun kentältä (tonttij. 9.2. 55 §) sekä

Valtion Painatuskeskuksen Autokerholle 50 autopaikkaa Kampin tontilta n:o 4/179 (tonttij. 8.3. 105 §).

Lautakunta päätti jatkaa Itä-Pasilan tonttien n:o 1/17001, 1/17003, 1/17004, 1/17005, 1/17006, 1/17007, 1/17008, 1/17010, 1/17011, 1/17012, 1/17013, 1/17014 ja 1/17039 varausaikaa 31.12.1972 saakka (6.6. 1016 §).

Lautakunta käsitteli vuoden aikana useita *asunto- ja lisälainoja koskevia asioita,* kuten niiden myöntämistä, peruuttamista ja hylkäämistä, vakuuksien hyväksymistä ja vaihtamista, väliaikaisten takaussitoumusten palauttamista, panttioikeuksien myöntämistä lisälainojen vakuudeksi, velkakirjojen palauttamista ja vaihtamista ym.

Lisäksi lautakunta hyväksyi talokohtaisten ten asuntolainahakemusten etuoikeusjärjestyksen (21.11. 2096 §) sekä Haaga—Vantaa -alueen vuokrasopimuskaavakkeen (10.10. 1796 §).

Työmaa-alueiden vuokraaminen ym. Otto Wuorio Oy:lle päätettiin vuokrata n. 1 500 m²:n suuruinen alue Kluuvista Kaisaniemenpuistosta Mikonkadun pohjoispäästä tilapäistä työmaaparakkia varten 1 500 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta 1.7.1972 alkaen, irtisanomisaika kaksi viikkoa, kuitenkin kauintaan 31.10.1973 saakka eräin ehdoin (20.6. 1112 §).

Lemminkäinen Oy:lle päätettiin vuokrata Tähtitornin vuoren puistosta Fabianinkadun päästä kaksi yht. n. 600 m²:n suuruista aluetta työmaatarkoituksiin ja em. yhtiö oikeutettiin rakentamaan ja pitämään paikalla em. työalueelta johdettu maanpäällinen paineilmajohto Vuorimiehenkadulle Ullan puistikon kohdalle tehtävään työaukkoon sekä samoin Laivasillankadulle tehtävään työaukkoon 15.9. lukien 600 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta, irtisanomisaika yksi kuukausi ym. ehdoin (26.9. 1721 §).

Sähkölaitokselle päätettiin vuokrata Hanasaaren voimalaitostyömaan erikoisammattimiesten tilapäismajoituksen järjestämistä varten n. 3 000 m²:n suuruinen alue Kyläsaarenkadun ja rautatieraiteiden välistä ajaksi 1.3.

1972—1.6.1974 500 mk:n kuukausitilitysvuokrasta ym. ehdoin (14.3. 477 §).

Ky Rakennusliike R. Launiemelle päätettiin vuokrata n. 5 250 m²:n suuruinen alue Hesperian puistosta Taka-Töölöstä korttelin n:o 472 pohjois- ja itäpuolelta tontin n:o 1/472 lisärakennuksen työmaavarastoalueeksi 16.12.1972 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk, 5 250 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (12.12. 2235 §).

Polar-rakennusosakeyhtiölle päätettiin vuokrata n. 1 187 m²:n suuruinen alue Vallilan korttelista n:o 690 tilapäistä työmaan huoltorakennuksen pystyttämistä varten 1. 12.1972 alkaen, irtisanomisaika kaksi viikkoa, kuitenkin kauintaan 31.8.1974 saakka 356 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (28.11. 2149 §).

Teräsbetoni Oy:lle päätettiin vuokrata n. 130 m²:n suuruinen alue Munkkiniemestä Kaartintorpantien varrelta Härkähaasta tilapäistä työmaan huoltorakennuksen pystyttämistä varten 1.12.1972 alkaen, irtisanomisaika kaksi viikkoa, 40 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (5.12. 2195 §).

TVL:n Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirille päätettiin vuokrata Viikistä Lahden moottoritien pohjoispuolelta ja Pihlajamäentien länsipuolelta Wika-nimisestä tilasta n. 1 ha:n suuruinen alue Lahden moottoritien rakennustyömaan huoltotarkoitusta varten 27.11.1971 alkaen, irtisanomisaika 3 kk ym. ehdoin (21.3. 528 §).

Rakennusviraston katurakennusosastolle päätettiin vuokrata Vuosaaren puhdistamon Vesto Oy:n työmaan työntekijäin tilapäistä majoittamista varten n. 300 m²:n suuruinen alue Vuosaaren puhdistamon eteläisen portin vierestä ajaksi 1.10.1972—31.10.1973 50 mk:n kuukausitilitysvuokrasta ym. ehdoin (19.9. 1682 §, 3.10. 1763 §).

Eräiden vuokrasopimusten jatkaminen, muuttaminen ja irtisanominen ym. Polar-rakennusosakeyhtiön vuokraoikeutta Punavuoressa Punavuorenkadun varrella olleeseen n. 300 m²:n suuruiseen tilapäisvuokra-alueeseen päätettiin jatkaa 1.8.1972 alkaen entisin ehdoin kauintaan 31.7.1973 saakka (tonttij. 30.8. 419 §).

Lautakunta päätti pidentää Otto Wuorio Oy:lle Sörnäisistä Katri Valan puistosta tilapäistä työmaaparakin pitämistä varten vuokratun n. 200 m²:n suuruisen alueen vuokraaikaa ja ylikulkusillan pitämistä paikalla 29.2. 1972 lukien, irtisanomisaika kaksi viikkoa, kuitenkin kauintaan 30.4.1972 saakka 200 mk:n kuukausivuokrasta ja muutoin entisin ehdoin (22.2. 340 §).

Ems Oy:n vuokraoikeutta, joka koski Kalliosta Porthaninkadun ja Toisen linjan kulmatontilta n:o 5/305 vuokrattua aluetta, päätettiin muuttaa siten, että em. alue käsittää 1.12.1972 lukien n. 660 m² entisen n. 1 230 m²:n suuruisen alueen asemasta ja kuukausivuokraksi tulee 380 mk entisen 700 mk:n asemasta ja irtisanomisajaksi yksi kuukausi entisten ehtojen jäädessä voimaan (tonttij. 5.12. 668 §).

Lautakunta päätti muuttaa Renlund Oy:n kanssa tehtyä vuokrasopimusta, joka koski kahta yht. n. 7 400 m²:n suuruista aluetta Ruoholahden yleisestä alueesta SZ¹, siten että siitä poistetaan aidan rakentamisvelvollisuutta koskeva ehto (1.8. 1288 §).

Rakennusliike Osmo Saarinen Oy:n vuokraoikeus Lapinlahden puiston n. 165 m²:n suuruiseen alueeseen merkittiin päättyväksi 17.5. (tonttij. 10.5. 207 §).

A. W. Liljeberg Osakeyhtiön vuokraoikeutta n. 4 250 m²:n suuruiseen alueeseen n:o 2 Kyläsaaren korttelissa n:o 678 päätettiin jatkaa ajaksi 1.1.—30.6.1972 entisin ehdoin (8.2. 264 §) sekä

Toukolan korttelissa n:o 678 olevaan n. 4 250 m²:n suuruiseen alueeseen ajaksi 1.7. 1972—30.6.1973 entisin ehdoin (29.8. 1513 §, 21.11. 2082 §).

Lautakunta päätti merkitä T:mi V. Kauton vuokraoikeuden Kyläsaaren lastauslaiturin läheisyydessä sijaitsevaan 500 m²:n suuruiseen alueeseen päättyväksi 29.2. (15.2. 308 §).

Lautakunta päätti irtisanoa yht. 12 eri vuokrasopimusta Vallilan metsä- ja Vallilan varasto -nimiseltä varastoalueelta päättyviksi 31.7.1972 (1.2. 218 §, 8.2. 247 §, 6.6. 1032 §).

T:mi Hakaniemen Romun omistajan Albin Malisen vuokraoikeutta Toukolan suunniteltua tonttia n:o 7/679 vastaavaan n. 5 742.5 m²:n suuruiseen alueeseen päätettiin jatkaa vapaalla siirto-oikeudella 31.12.1995 saakka (18.1. 118 §).

Sähkölaitoksen vuokraoikeus Patolassa, Kivipadontien ja Hirsipadontien kulmauksessa olevaan n. 300 m²:n suuruiseen alueeseen merkittiin päättyneeksi 31.12.1971 (16.5. 876 §).

Oulunkylän Sos.dem. työväenyhdistyksen vuokrasuhde Oulunkylän n. 2 000 m²:n suuruiseen vuokra-alueeseen todettiin päättyneeksi 31.12.1971 (30.5. 962 §).

Sokeain Ystävät -yhdistykselle luovutetun Pirkkolan yleisen rakennuksen tontin n:o 4/28226 vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että vuokrasta peritään 62.5% nykyisen 25%:n sijasta 1.12. lukien (28.11.2133 §).

Lautakunta päätti muuttaa rva Margareta Backmanin ja liikk.harj. Gunnel Nybergin vuokrasopimusta Viikinmäen vuokra-alueeseen N:o 1/II siten, että se 1.5. lukien koskee Viikinmäen vuokra-alueita 1 ja 2/II, että vuokra-alueen suuruus on 2 730 m² entisen n. 1 404 m²:n sijasta ja että vastaavasti perusvuokraksi tulee 2 730 mk entisen 1 404 mk:n asemesta ja vuosivuokraksi 5 733 mk ajalta 1.5.1972—31.3.1973 entisen 2 948 mk:n sijasta. Samalla lautakunta merkitsi rva Margareta Backmanin ja Gunnel Nybergin vuokrasopimuksen Viikinmäen vuokra-alueeseen N:o 2/II päättyneeksi 30.4. (25.4. 726 §, 2.5. 807 §).

Raittiusyhdistys Koiton vuokraoikeutta Lammassaareen päätettiin pidentää viidellä vuodella entisin ehdoin (5.9. 1570 §).

Raiteenpitosopimuksen muuttaminen. Lautakunta päätti muuttaa Wärtsilä-yhtymä Oy Helsingin Tehtaan kanssa 11.12.1965 tehtyä raiteenpitosopimusta siten, että sopimus käsittää 1.11.1972 lukien ainoastaan tontille n:o 5/294 johtavan raiteen (26.9. 1724 §).

Alueiden luovuttaminen maankaivuu-, louhinta- ja rakennustöiden aloittamista varten. Lautakunta päätti vuokrata Huhtamäki-yhtymä Oy:lle ja Polar-rakennusosakeyhtiölle Pasilan suunniteltua tonttia n:o 1/17015 vastaavan alueen 34 906 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta ajaksi 25.5.—31.7.1972 sekä edelleen 77 292 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta ajaksi 1.8.—31.12.1972 ja 33 534 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta ajaksi 1.1.—28.2. 1973 (21.3. 526 §, 18.4. 672 §, 23.5. 919 §, 1.8. 1279 §, 19.12. 2285 §).

Asunto Oy Sato-Pasilalle päätettiin vuokrata Itä-Pasilan tonttia n:o 1/17010 vastaava alue ajaksi 1.11.—31.12.1972, kertakaikkinen vuokra 12 850 mk sekä edelleen ajaksi 1.1.—30.4.1973, kertakaikkinen vuokra 29 908 mk (26.9. 1726 §, 19.12. 2285 §).

Lautakunta päätti vuokrata ajaksi 16.11.—31.12.1972 Arvo Westerlund Oy:lle Itä-Pasilan tonttia n:o 1/17001 vastaavan alueen, kertakausivuokra 10 386 mk, Helsingin-Sato Oy:lle tonttia n:o 1/17003 ja tonttia n:o 1/17006 vastaavat alueet, vuokra 9 897 ja 11 320 mk, Laaturakenne Oy:lle tonttia n:o 1/17008 vastaavan alueen, vuokra 9 177 mk sekä Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle tonttia n:o 1/17012 ja tonttia n:o 1/17013 vastaavat alueet, vuokra 6 930 ja 7 784 mk. Em. tontit päätettiin vuokrata edelleen ajaksi 1.1.—30.4.1973, kertakausivuokrat olivat vastaavasti 30 380 mk, 27 447 mk, 31 394 mk, 25 451 mk, 7 392 mk ja 21 588 mk (24.10. 1915 §, 7.11. 2008 §, 19.12. 2285 §).

Lautakunta päätti vuokrata Kiinteistö Oy Sähköttäjänkatu 1:lle ajaksi 16.11.—31.12. 1972 Itä-Pasilan tonttia n:o 1/17011 vastaavan alueen, kertakausivuokra 8 121 mk ja tonttia n:o 1/17014 vastaavan alueen, vuokra 6 523 mk. Em. alueet vuokrattiin edelleen ajaksi 1.1.—30.4.1973 kertakausivuokrien ollessa vastaavasti 22 500 mk ja 18 074 mk. Lisäksi lautakunta päätti vuokrata ajaksi 16.11.—31.12.1972 Helsingin seudun opis-

kelija-asuntosäätiölle tonttia n:o 1/17017 vastaavan alueen, kertakausivuokra 5 673 mk ja edelleen ajaksi 1.1.—28.2.1973 kertakausivuokran ollessa 7 346 mk (14.11. 2048 §, 19.12. 2285 §).

Kiinteistö Oy Karjalaisten Heimotalolle päätettiin vuokrata Käpylästä yleisen rakennuksen tontti n:o 1/828 750 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ajaksi 23.11.1972—1.3. 1973 ym. ehdoin (21.11. 2100 §).

Kiinteistö-Oy Pelimannintie 15:lle päätettiin vuokrata ajaksi 16.11.1972—31.3.1973 Kannelmäen tontti n:o 1/33173 4 850 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ja tontti n:o 2/33170 6 716 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (30.5. 974 §, 5.9. 1587 §, 14.11. 2047 §).

Asunto Oy Pyynikintie 1 -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata Pihlajiston tontti n:o 1/38315 ajaksi 1.11.1972—31.12.1973 3 790 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (31.10. 1955 §).

Viljelys- ja laidunmaat ym. Lautakunta päätti myöntää lisäaikaa Talin siirtolapuutarhan eräillä palstoilla olevien rakennusten korjaamiseen (20.6. 1095 §, 26.9. 1736 §).

Jaosto päätti vuokrata kesäkaudeksi 1972 puutarhuri W. Brettschneiderille n. 7 000 m²:n suuruisen alueen Tapanilasta RN:ot 3^{27} ja 3^{48} käytettäväksi juurikasmaana 150 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 21.6. 323 §) sekä

kauppapuutarhuri Axel Johanssonille n. 5 000 m²:n suuruisen alueen Jollaksen tilasta RN:o 1^{1009} Rantalaivurintien varrelta 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta käytettäväksi juurikasviljelymaana (tonttij. 22.3. 120 §). Em. alueet vuokrattiin ehdolla, että anoja huolehtii alueen siistimisestä käytön aikana ja ennalleen kunnostamisesta viljelykauden päätyttyä.

Johtaja W. Anderssonin vuokraoikeus Kumpulan koulukasvitarha-alueella olevaan 12 920 m²:n suuruiseen vuokra-alueeseen merkittiin päättyväksi 31.8. (tonttij. 1.8. 372 §).

Lautakunnan v. 1951 hyväksymiä siirtolapuutarhamajojen varastolisäkkeiden mittoja suurempia varastolisäkkeitä koskeva muutospiirustus hyväksyttiin (19.9. 1674 §).

Kunnostustyöt, käyttöoikeudet, rakennelmien ym. paikallaan pitäminen ym. Dipl.ins. Jukka Kleemola oikeutettiin suorittamaan Franki-paalujen koekuormituksia n. 1 000 m²:n suuruisella alueella Raaseporintien ja Itäväylän välisessä maastossa aikana 1.2.—31.8. 100 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (11.1. 56 §);

Asunto Oy Lumivaarantie 21:lle myönnettiin oikeus Espoon kaupungin 17. kaupunginosan tontille n:o 2/17013 suunnitellun uudisrakennuksen sijoittamiseen 3 m:n etäisyydelle tontin pohjoisrajasta (18.1. 107 §);

S. W. Paasivaara-Yhtymä Oy:lle myönnettiin oikeus rautatievaunujen siirtolaitteiden pitämiseen Herttoniemen raidekujalla n:o 11 korttelin n:o 43011 ja raiteen välissä 1.4. lukien 100 mk:n vuotuisesta korvauksesta (8.2. 251 §);

Geotek Oy:lle myönnettiin lupa kairaustöiden suorittamiseen kaupungin yleisillä ja muilla alueilla aikana 1.3.—31.12. (29.2. 375 §);

TVL:n Uudenmaan piirikonttori oikeutettiin läjittämään korvauksetta Koskelantie—Lahti -moottoritien eritasoliittymän rakennustöistä tulevia maamassoja Koskelassa tilan Koskela RN:o 1 alueella 12.5. alkaen eräin ehdoin (11.4. 632 §);

Helsingfors Segelklubb -yhdistykselle myönnettiin oikeus mastonosturin pystyttämiseen ja sijoittamiseen ilman eri korvausta Vattuniemenkarin pohjoisen aallonmurtajan kärkeen toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk (18.4. 666 §);

Arsenal Oy:lle myönnettiin lupa kahden soratien asfaltoimiseen Toivo Kuulan puistossa (9.5. 842 §);

Työmaahuolto Oy:lle myönnettiin lupa tilapäisen ruokalan pitämiseen n. 1 450 m²:n suuruisella alueella Tattarisuontien varrella 3 700 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta ym.

ehdoin 1.7. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk (16.5. 882 §);

Humallahden Venekerho oikeutettiin rakentamaan ja pitämään kerhorakennusta Rajasaaren penkereellä 1.7. lukien, irtisanomisaika 3 kk (30.5. 983 §);

Rakennusviraston katurakennusosasto oikeutettiin sijoittamaan Itä-Pasilan kaivuumassat Sofianlehtoon Mäkelänkadun itäpuolelle Mäkelänrinteen yhteiskoulun ja Unionin huoltoaseman väliselle osalle 15.6. alkaen toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, ym. ehdoin (13.6. 1067 §);

Sillanrakennus Oy oikeutettiin rakentamaan ja ylläpitämään lentopallokenttää Pitäjänmäen tontin n:o 4/46039 takana olevalla kunnostamattomalla, n. 500 m²:n suuruisella puistoalueella 1.7. alkaen, irtisanomisaika 1 kk (20.6. 1121 §) sekä

Maan-Auto Oy oikeutettiin pitämään ylipainehallia n. 5 500 m²:n suuruisella varastoalueella Lauttasaaressa toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk, kuitenkin kauintaan 31.12.1974 saakka (3.10. 1171 §).

Ajoteiden käyttöoikeudet ym. Lopunajan Herätys -yhdistys oikeutettiin käyttämään Vartiokylässä Vartiokyläntien ja Itäväylän välisellä liikennealueella olevaa kiinteistöä RN:o 2733 rakennuksineen väliaikaisesti 10 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (25.1. 167 §);

Asunto Oy Lauttakallio oikeutettiin käyttämään Lauttasaaren tontin n:o 14/31039 itäpuolella olevaa puistokaistaa tilapäisenä ajotienä tontille 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk (21.3. 506 §);

Keskusosuusliike Hankkija oikeutettiin kunnostamaan ja käyttämään tiealueena Oulunkylän toimistotalotonttiin n:o 3/28052 kuuluvaa n. 1 800 m²:n suuruista aluetta, irtisanomisaika 3 kk, kuitenkin kauintaan 1.7.1976 saakka 500 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (28.3. 570 §);

Rakennusviraston puhtaanapito-osasto oikeutettiin käyttämään lumenkaato- ja sulatuspaikkana Viikin puhdistamon ja varastoalueen välistä aluetta toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk ym. ehdoin (30.5. 973 §);

Varatuomari Henry Brunberg oikeutettiin käyttämään tilapäisenä työmaatienä Kulosaaren suunniteltua tonttia n:o 8/42003 1.7. alkaen, irtisanomisaika kaksi viikkoa, kuitenkin kauintaan 31.12. saakka 200 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (20.6. 1096 §);

Eine Helke-Viljanen, Martta Reiman ja Pentti Viljanen oikeutettiin yhteisesti käyttämään kesäaikana n. 8 000 m²:n suuruista aluetta Auroran sairaala-alueen pohjoispuolella kesäteatterin pitämistä varten 50 mk:n kesäkausivuokrasta ym. ehdoin (20.6. 1097 §);

Rakennusliike P. Kuronen Oy oikeutettiin käyttämään n. 500 m²:n suuruista aluetta Pihlajamäen korttelien n:o 38018 ja 38019 väliseltä kunnostamattomalta puistoalueelta tilapäistä työmaaparakkia ja rakennustarvikkeiden varastoimista varten 15.7.1972 alkaen, irtisanomisaika kaksi viikkoa, kuitenkin kauintaan 31.1.1973 saakka 150 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (18.7. 1223 §);

Rakennus Oy oikeutettiin rakentamaan ja käyttämään n. 50 m:n pituista tilapäistä työmaatietä Suurmetsän korttelin n:o 41224 luoteispuolella 16.11. alkaen, irtisanomisaika 1 kk, 50 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (14.11. 2052 §);

Rakennusliike J. Manninen oikeutettiin käyttämään n. 70 m²:n suuruista aluetta Pakilasta Alkutie 42:n ja 44:n väliseltä kunnostamattomalta puistoalueelta tilapäistä työmaaparakkia ja rakennustarvikkeiden varastoimista varten 1.7.1972 alkaen, irtisanomisaika kaksi viikkoa, kuitenkin kauintaan 30.6. 1973 saakka 21 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (tonttij. 18.7. 354 §);

Rakennus-Salonen ky oikeutettiin käyttämään tilapäisenä työmaatienä Laajasalon tontin n:o 2/49080 etelä- ja itäsivuun rajoittuvaa puistoaluetta 1.10. lukien 100 mk:n

suuruisesta kuukausivuokrasta, muuten entisin ehdoin (tonttij. 27.9. 478 §) sekä

Rakennusliike Ky Matti Lampinen oikeutettiin käyttämään työmaatienä Myllypurossa Myllysiipi-nimisen katualueen eteläpäästä tontin n:o 2/45153 taakse johtavaa ulkoilutietä 15.12.1972 alkaen, irtisanomisaika kaksi viikkoa, kuitenkin kauintaan 15.2.1973 saakka 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 5.12. 663 §).

Moottoriajoneuvojen huoltoasemat, polttoaineen jakeluasemat ja -laitteet. Helsingfors Segelsällskap -yhdistys oikeutettiin pitämään Liuskaluodolla olevalla vuokra-alueella enintään neljää moottoripolttoaineiden jakelupylvästä 534 mk:n vuotuisesta vuokrasta 1.5. 1972 lukien ja muutoin entisin ehdoin (28.3. 582 §).

Helsingin KTK -yhdistys oikeutettiin pitämään Toukolan tontilla n:o 1/679 viittä polttoaineiden jakelulaitetta neljän sijasta 1.10. alkaen 3 240 mk:n vuotuisesta korvauksesta ja muutoin entisin ehdoin (19.9. 1678 §).

Liikkeenharjoittaja Å. V. Sjöman oikeutettiin pitämään hänelle hinaus- ja nosturiliikettä varten vuokratulla Toukolan tontilla n:o 5/679 kahta polttoaineen jakelulaitetta säiliöineen pelkästään liikkeen omaa käyttöä varten 1 544.40 mk:n vuosikorvauksesta ym. ehdoin 1.1.1973 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (5.12. 2193 §).

Esso Oy oikeutettiin pitämään Haagassa Nuijamiestentien ja Pajuniityntien risteyksessä sijaitsevan huoltoasema-alueen Nuijamiestentien itäpuolella olevalla entisellä lisäalueella jakeluasemaa laitteineen 1 183 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta 31.1.1972 saakka (11.1. 49 §).

Maritim Oy oikeutettiin pitämään Lauttasaaren telakkatontin n:o 7/31129 edustalla olevalla, n. 1 600 m²:n suuruisella alueella polttoaineen jakelulaitetta säiliöineen aikana 1.7.1972—31.12.1973 ja sen jälkeen kolmen kuukauden irtisanomisajalla 5 000 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta (20.6. 1113 §).

Lautakunta päätti merkitä Parviaisen Liiketalo Oy:n oikeuden pitää jakelulaitetta säiliöineen Kaarelan tontilla n:o 16/33039 päättyväksi 31.12. (5.12. 2185 §).

Sirolan Liikenne Oy oikeutettiin pitämään yhtiölle vuokratulla Pakilan tontilla n:o 1/34103 yhtä polttoaineen jakelulaitetta säiliöineen pelkästään vuokramiehen omaa käyttöä varten 936 mk:n suuruisesta vuosikorvauksesta ym. ehdoin 1.1.1973 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (5.12. 2193 §).

Lautakunta päätti merkitä kaupungin ja Viikinmäen Autokorjaamo ja Maalaamo Oy:n välillä Viikinmäen varastoalueen tontilla N:o 2/II olevasta jakelulaitteesta tehdyn sopimuksen päättyneeksi 31.3. vuokramiehen toimittaman irtisanomisen johdosta (11. 4. 626 §).

Liikenne Oy oikeutettiin pitämään yhtiölle vuokratulla alueella, joka käsittää Viikin varastoalueen suunnitellut tontit N:o 1 ja 2/II, yhtä polttoaineen jakelulaitetta säiliöineen pelkästään vuokramiehen omaa tarvetta varten 900 mk:n suuruisesta vuosikorvauksesta ym. ehdoin 16.10.1972 lukien, irtisanomisaika 3 kk, kuitenkin kauintaan 31.12.1976 saakka (17.10. 1855 §).

Lautakunta päätti muuttaa kaupungin ja Union-Öljy Oy:n välillä 22.5.1956 tehtyä ja 20.12.1965 jatkettua vuokrasopimusta huoltoasema-alueesta Malmin tilan Karls RN:o 1[58] maalla vuokra-alueen suuruutta koskevalta osalta (1.8. 1283 §).

Jäätelö-Yhtymä Oy:n oikeus pitää jakelulaitetta säiliöineen Herttoniemen tontilla n:o 15/43072 merkittiin päättyväksi 31.12. (7.11. 1998 §).

Helsingin Kiitokuljetus Oy oikeutettiin pitämään yhtiölle vuokratulla Herttoniemen tontilla n:o 1/43065 yhtä polttoaineen jakelulaitetta säiliöineen yksinomaan yhtiön omaa käyttöä varten 1.1.1973 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk. Vuosikorvaus on 30.6. 1973 saakka 600 mk ja 1.7.1973 lukien 750 mk ym. ehtoja (5.12. 2196 §).

Lautakunta päätti sisällyttää Esso Oy:lle

Puotinharjusta Vanhanlinnantien varrelta vuokrattavasta vaihtoasema-alueesta tehtävään vuokrasopimukseen linja-auton kääntöympyrää koskevan lisäehdon (18.7. 1224 §, 19.12. 2286 §).

Lisäksi vuokrattiin huutokaupalla seuraavat huolto- ja jakeluasematontit: Suomen BP Oy:lle Munkkiniemestä tontit n:o 1 ja 2/30119 ajaksi 6.9.1972—5.9.1982 alkuvuosivuokran ollessa 25 000 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 10 000 mk ym. ehdoin,

Kesoil Oy:lle Malmilta tontti n:o 1/38307 ajaksi 6.9.1972—5.9.1997 alkuvuosivuokran ollessa 15 000 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 6 000 mk ym. ehdoin,

Teboil Oy:lle Tattarisuolta tontti n:o 1/41220 em. ajaksi alkuvuosivuokran ollessa 21 000 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 8 400 mk ym. ehdoin sekä

E-Öljyt Oy:lle Kontulasta tontti n:o 1/47029 em. ajaksi alkuvuosivuokran ollessa 26 000 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 10 400 mk ym. ehdoin (12.9. 1630 §, 3.10. 1765 §).

Lisäksi järjestettiin huolto- ja jakeluasematonttien huutokauppoja (7.3. 425 §, 23.5. 927 §, 8.8. 1344 §).

Puhelinkaapelien jakokaappien rakentamisluvat ym. Helsingin Puhelinyhdistykselle myönnettiin lupia puhelinkaapelien jakokaappien rakentamiseen eri puolelle kaupunkia (18.1. 105 §, 21.3. 517 §, 20.6. 1094 §, 15.8. 1404 §, 17.10. 1849 §, 21.11. 2090, 2091 §) sekä lupia puhelinmaakaapelien ja puhelinjohtojen välivahvistinkaappien rakentamiseen (18.1. 104 §, 22.2. 355 §, 18.4. 652 §).

Edelleen lautakunta myönsi eräitä lupia myös maakaapelien, avojohtolinjojen, pistoraiteiden sekä väliaikaisen ilmasähköjohdon rakentamiseen (1.2. 210 §, 16.5. 881 §, 22.8. 1459 §, 24.10. 1916 §, 31.10. 1957 §, 21.11. 2088 §, 5.12. 2199 §).

Erilaisten rakennelmien rakentaminen. Lautakunta myönsi lupia erilaisten rakennelmien ym. rakentamiseen eri puolille kaupunkia (1.2. 212 §, 18.4. 651 §, 6.6. 1003 §, 20.6. 1117 §, 4.7. 1179 §, 15.8. 1403 §, tonttij. 10.5. 212 §).

Lautakunta päätti pidentää Geodeettisen laitoksen Naulakalliolla olevan tähtikolmiomittauslaitteen pito-oikeutta 31.12.1973 saakka 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ja muuten entisin ehdoin (31.10. 1948 §).

Tilapäiset tiet, vesijohdot ym. Lupia tilapäisten teiden, vesijohtojen, viemäreiden tms. rakentamiseen ja pitämiseen kaupungin maalla myönnettiin eräissä tapauksissa (16.5. 888 §, 4.7. 1178 §, 22.8. 1473 §, 3.10. 1770 §, 10.10. 1805 §, 7.11. 2006 §).

Espoossa ja Haagassa sijaitsevien *kenttien ym. rakentamiseen,* kunnostamiseen ja pitämiseen myönnettiin lupia kertomusvuonna (5.9. 1579 §, tonttij. 21.6. 316 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraaminen. Kertomusvuoden aikana annettiin vuokralle mm. seuraavat varasto- ja pienteollisuusalueet:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokra-kausi päättyy	Alku-vuosi-vuokra mk	Indeksiin sidottu perus-vuosi-vuokra-mk	Päätös
Sörnäinen	1/10280	3 498	Tukkukauppojen Oy	30. 6.1977	48 096	—	1. 8. 1284 § 9. 5. 827 §
Vallila	20/22532	1 452	Kiinteistö Oy Päijänteentie 20	31.12.2002	17 422	7 259	23. 5. 913 § 12.12. 2236 § 19.12. 2270 §
Malmi	2/38093	8 028	Ferd. Alfthan Oy	31.12.1995	20 070	8 028	17.10. 1856 §
»	3 ja 4/38094	12 316	Insinööritoimisto Oy Vesi Pekka	31.12.2002	30 790	12 316	29. 8. 1517 § 21.11. 2083 §
»	5/38096	2 625	Tynnyrikeskus Oy	31.12.1982	6 563	2 625	22. 8. 1466 §
»	8/38096	2 100	Hitsauspalvelu Oy	31.12.1995	5 040	2 100	23. 5. 930 § 19.12. 2273 §
»	9/38171	4 173	Nordator Osakeyhtiö	31.12.1982	11 016	4 590	15. 8. 1408 §
»	1/38173	2 567	»	31.12.1977	6 675	»	28.11. 2135 §
»	1/38174	11 000	Martor Oy	15. 6.1977	33 000	»	13. 6. 1064 §
Tattarisuo	6/41008	1 500	Kallion Pelti ja Kaide Oy	31.12.1982	2 160	900	23. 5. 930 §
»	1/41010	1 250	Fröman, Martti	»	1 800	750	»
»	2/41010	»	Romun Keruu Oy	»	»	»	»
»	3/41010	»	Auto Hugi Oy	»	»	»	13. 6. 1068 §
»	4/41010	»	Haukijärvi, Eino	»	1 875	»	22. 8. 1466 §
»	5/41010	»	T:mi Asfaltti- ja Eristyspalvelu Taipale	»	»	»	»
»	6/41010	»	T:mi Mini-Cari	»	»	»	»
»	7/41010	»	Ahlsten, Eero	»	»	»	»
»	8/41010	1 500	Putkiryhmä Ky Joki & Kumpp.	»	2 250	900	»
»	3/41011	2 000	Rauta- ja Putkirakenne, Olavi Saavalainen	»	2 880	1 200	23. 5. 930 §
»	4/41011	»	Asikainen, Leila ym.	»	»	»	13. 6. 1068 §
»	7/41012	1 500	Veikko Nyström Oy	»	2 438	975	19.12. 2274 §
»	2/41013	2 100	Tammisalon Maansiirto Oy	30. 4.1983	3 150	1 260	10.10. 1817 §
»	3/41014	1 750	Rakennustoimisto Klaus Groth Oy	30. 9.1982	2 625	1 050	5. 9. 1582 §
»	7 ja 15/41014	3 250	Asfaltti Oy Wilekotrading Ab	31.12.1982	4 680	1 950	23. 5. 930 §
»	16/41014	1 250	Jyväskivi Oy	»	1 800	750	»
»	17/41014	»	Kivi- ja Marmorijalostamo Martti Saarinen	»	»	»	»
»	1/41020	1 750	Koneyhtymä Kainulainen ja Pasanen	30. 5.1982	2 520	1 050	25. 4. 727 §
»	12/41020	1 500	T:mi AS Metalli	30. 4.1983	2 250	900	10.10. 1817 §
»	13/41020	»	Jankkari, Samuli	»	»	»	»
Vartiokylä	3/45191	1 280	Carlo Casagrande Oy	31.12.1982	3 840	1 536	14.11. 2041 §
»	18/45191	»	Liemola, Lasse	»	»	»	3.10. 1767 §
»	4/45192	1 120	Maalaamo Pauli Hietanen Ky	»	3 360	1 344	»
»	11/45192	2 350	Textil Oy	30. 9.1982	7 050	2 820	5. 9. 1580 §
»	13/45192	1 120	Syla Oy	31.12.1982	3 360	1 344	24.10. 1912 §
»	16/45192	1 280	Pentti Oinosen ja Erkki Järvisen toimesta perustettava yhtiö	»	3 840	1 536	15. 8. 1384 §

Edellä lueteltujen varasto- ja pienteollisuustonttien vuokraehdoista mainittakoon seuraavaa: Sörnäisten tontti on aidattava 31.12.1973 mennessä;

Malmin tontin n:o 2/38093 kohdalla olevan kadun tultua kestopäällystetyksi lautakunnalla on oikeus perusvuosivuokran korottamiseen. Edelleen tontit n:o 8/38096 ja 1/38174 on aidattava panssariverkkoaidalla 31.12.1973 mennessä sekä tontti n:o 5/38096 31.12.1974 mennessä;

Tattarisuon tontit n:o 4—8/41010, 7/41012, 2/41013 sekä 12 ja 13/41020 on aidattava panssariverkkoaidalla 31.12.1974 mennessä sekä muut tontit Tattarisuolla 31.12.1973 mennessä;

Vartiokylän tontteja vuokrattaessa määrättiin samalla kullekin tontille kuuluva osuus yhteisen väestönsuojan rakentamiskustannuksista maksettavaksi kaupungille vuokramaksun yhteydessä ensimmäisten viiden vuoden aikana.

Edelleen lautakunta päätti vuokrata seuraavat varastoalueet: Åke Sjömanille yht. n. 2 995.2 m²:n suuruinen Sörnäisten tontteja n:o 8 ja 10/277 vastaava alue rakennuksineen ja rakennelmineen väliaikaista nosturi- ja kuljetuslaitteiden huoltokorjaamoa varten 17 970 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 1.7.1972—30.6.1973 (30.5. 970 §);

Valtion hankintakeskukselle sen käytössä ollut, n. 600 m²:n suuruinen alue Lautatarhankadun varrelta Sörnäisistä 636 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 1.1.1973—31.12.1975 (14.11. 2039 §);

Tukkukauppojen Oy:lle Sörnäisten tontin n:o 1/280 eteläpuolelta n. 10 m²:n suuruinen alue liikennealueesta tontille rakennettavan tilapäisen varastorakennuksen ulottamista varten tonttirajan ulkopuolelle 140 mk:n vuotuisesta lisävuokrasta 1.1.1973 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk (tonttij. 20.12. 683 §);

Rakennusviraston katurakennusosastolle n. 570 m²:n suuruinen alue Kallion tontilta n:o 5/305 1.12.1972 lukien 320 mk:n kuukausitilitysvuokrasta, irtisanomisaika 1 kk, ym. ehdoin (tonttij. 5.12. 668 §);

Konserttitalon rakennustoimikunnalle n. 1 600 m²:n suuruinen alue Etu-Töölöstä Finlandia-talon lisärakennuksen työmaa-aikaiseksi varasto- ja toimistoalueeksi 800 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin 16.12.1972 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (24.10. 1908 §, 19.12. 2269 §);

Perusyhtymä Oy:lle n. 2 200 m²:n suuruinen alue Etu-Töölön tontilta n:o 2/434 Hietaniemenkadun varrelta tilapäistä varastoimista varten 1 100 mk:n kuukausivuokrasta ajaksi 1.8.—15.12.1972, irtisanomisaika kaksi viikkoa, ym. ehdolla (tonttij. 13.9. 447 §);

Sähkölaitokselle n. 11 000 m²:n suuruinen alue Meilahden täytemaalta kaukolämpöosaston tilapäistä putkivarastoa varten 10 000 mk:n vuotuisesta tilitysvuokrasta ym. ehdoin 16.5.1972 lukien, irtisanomisaika 3 kk (16.5. 887 §);

T:mi Rilken omistajalle fil.tri I. Liikkaselle n. 8 000 m²:n suuruinen alue Pasilasta Esterinkadun eteläpuolella olevalta kalliolta kiven ja kivimurskeen varastoimista varten 12 000 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 1.12. alkaen, irtisanomisaika 3 kk (21.11. 2089 §);

Paperinkeräys Oy:lle n. 420 m²:n suuruinen alue Toukolan tontin n:o 2/685 pohjoispuolelta tilapäisenä varastoalueena käytettäväksi 126 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 1.9. lukien, irtisanomisaika 3 kk (tonttij. 1.8. 380 §);

Rakennustoimisto Mattinen & Niemelä Oy:lle n. 1 500 m²:n suuruinen alue Käpylästä Koskelantien länsipäästä tilapäisenä varastoalueena käytettäväksi 300 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 15.4.1972—15.7.1973, irtisanomisaika 1 kk (18.4. 658 §);

Oy Wärtsilä Ab:n Arabian tehtaille n. 7 500 m²:n suuruinen lisäalue Vanhankaupunginlahden Arabian tehtaitten edustalla olevalta ranta-alueelta varastoimista varten 7 500 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin (10. 10. 1816 §);

Koneteollisuus Oy:lle n. 1 500 m²:n suuruinen alue Oulunkylän Niittylän tontin n:o 4/28296 takaa väliaikaisena varastoalueena käytettäväksi 4 500 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin 16.10. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (10.10. 1802 §);

Y.P. Auto Oy:lle n. 1 900 m²:n suuruinen varastoalue N:o 2/IV Viikistä varastoimis- ja verstastarkoituksiin 4 650 mk:n vuosivuokrasta ajaksi 1.5.1972—31.12.1976 (2.5. 804 §);

Suomenlahden Kone Oy:lle Tattarisuon suunniteltuja tontteja n:o 14 ja 15/41020 vastaava n. 3 812 m²:n suuruinen alue varastoja verstastarkoituksiin 5 489 mk:n suuruisesta alkuvuosivuokrasta ajaksi 1.7.1972—30.6. 1982 sekä 2 287 mk:n suuruisesta indek-

siin sidotusta perusvuosivuokrasta. Vuokra-alue on aidattava panssariverkkoaidalla 31. 12.1973 mennessä ym. ehtoja (25.1. 153 §);

Veikos Oy:lle n. 500 m²:n suuruinen lisäalue liitettäväksi eteläpuolelta Tattarisuon suunniteltuun tonttiin n:o 1/41008 tontin pituisena tasalevyisenä kaistaleena, muuttaen tonttia koskevaa vuokrasopimusta 1.7. alkaen siten, että tontin pinta-ala on 1 900 m²:n sijasta 2 400 m², että perusvuosivuokra on 1 140 mk:n sijasta 1 440 mk ja nykyvuosivuokra 2 394 mk:n sijasta 3 024 mk (13.6. 1060 §);

Liikkeenharjoittaja Tauno Lehdolle Tattarisuon tontteja n:o 8 ja 9/41021 vastaava n. 3 000 m²:n suuruinen alue 4 500 mk:n vuosivuokrasta sekä Aines ja Romu Oy:lle tonttia n:o 10/41021 vastaava n. 1 500 m²:n suuruinen alue 2 250 mk:n vuosivuokrasta, kumpikin 1.9. alkaen, irtisanomisaika 3 kk, romukauppatoimintaa varten. Vuokra-alueet on aidattava panssariverkkoaidalla 31.12. 1972 mennessä ym. ehtoja (1.8. 1269 §);

Urheilu- ja ulkoilulautakunnalle n. 2 ha:n suuruinen alue Tattarisuolta suunniteltujen Akkutien ja Tuulilasintien välistä urheilulaitteiden ja -kalusteiden huoltokorjaamoa ja varastoimista varten 1.1.1973 lukien toistaiseksi 30 000 mk:n tilitysvuosivuokrasta ym. ehdoin (5.9. 1586 §);

Thomeko Oy:lle Vartiokylän tontteja n:o 7 ja 27/45191 vastaava n. 2 560 m²:n suuruinen alue yhtiön varasto-, huoltokorjaamo- ja konttoritarkoituksiin ajaksi 1.9.1972—31.12. 1982 alkuvuosivuokran ollessa 7 680 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 3 072 mk ym. ehdoin (8.8. 1353 §);

Koruteollisuus Tillander Oy:lle Roihupellon pienteollisuusalueen entistä tonttia n:o 2/45191 vastaava, n. 1 120 m²:n suuruinen osa tontista n:o 21 ajaksi 1.10.1972—30.9. 1982 alkuvuosivuokran ollessa 3 360 mk ja indeksiin sidotun perusvuosivuokran 1 344 mk ym. ehdoin (5.9. 1585 §) sekä

Shell Oy:lle n. 5 000 m²:n suuruinen alue Laajasalosta öljyvarastoalueen ja Koirasaarentien välissä olevasta täyttöalueesta 1.1. 1973 lukien, irtisanomisaika 6 kk, kuitenkin kauintaan 31.12.1975 saakka 750 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin (8.8. 1342 §, 10.10. 1801 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraoikeuksien siirrot kertomusvuoden aikana merkittiin (18.7. 1232 §, 15.8. 1406 §, 5.9. 1572 §, 12.12. 2233 §, tonttij. 8.3. 110—112 §, 1.8. 369 §, 11.10. 525 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokrasopimusten muuttaminen, vuokraehtojen tarkistaminen ym. Lautakunta päätti muuttaa Kiinteistö-Oy Tinasepäntie 15:n Niittylän tonttia n:o 3/28297 koskevaa vuokrasopimusta siten, että tonttia saadaan käyttää valimo- ja verstastarkoituksen lisäksi elintarviketeollisuuden harjoittamiseen, ei kuitenkaan myyntitoimintaan (14.11. 2037 §).

Lautakunta päätti muuttaa Keskusosuusliike Hankkijan Oulunkylän teollisuus- ja varastorakennusten tonttia n:o 4/28052 koskevaa vuokrasopimusta siten, että vuokramiehellä on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeus toiselle (12.12. 2221 §).

Lautakunta päätti peruuttaa 14.12.1971 tekemänsä ja 15.2.1972 jatkamansa vuokrasopimuksen, joka koski n. 4 173 m²:n suuruisen Malmin tontin n:o 9/38171 vuokraamista Valtameri Oy:lle ajaksi 1.1.1972—31.12.1995 (15.2. 301 §, 7.3. 422 §).

Lautakunta päätti muuttaa 2.11.1971 tekemäänsä päätöstä siten, että Hitsausmiehet Oy:lle vuokrataan Tattarisuon suunniteltuja tontteja n:o 2 ja 10/41020 vastaava alue tonttien n:o 1 ja 9/41020 sijasta ja että Kaivuu- ja Kuljetusyhtiö Caj & Leif Snellmanille vuokrataan suunniteltuja tontteja n:o 1 ja 9/41020 vastaava alue tonttien n:o 2 ja 10/41020 sijasta. Edelleen lautakunta päätti muuttaa Kaivuu- ja Kuljetusyhtiö Caj & Leif Snellmanin em. vuokrasopimusta siten, että se koskee 1.4.1972 lukien vain n. 1 500 m²:n suuruista suunniteltua tonttia n:o 9/41020 eikä yhteensä tontteja n:o 1 ja 9/41020 ja että perusvuokraksi tulee 900 mk entisen

1 950 mk:n asemesta ja alkuvuokraksi 2 070 mk entisen 4 485 mk:n sijasta (25.1. 151 §, 25.4. 727 §).

Lautakunta päätti muuttaa 19.10.1971 tekemäänsä päätöstä, jolla HEAT-ON Oy:lle vuokrattiin Tattarisuon suunnitellut tontit n:o 5 ja 13/41014 siten, että vuokraoikeus käsittää em. tonttien sijasta n. 1 500 m²:n suuruisen tontin n:o 13/41014 ja että perusvuosivuokra on 1 950 mk:n sijasta 900 mk ja alkuvuosivuokra 4 485 mk:n sijasta 2 070 mk (16.5. 875 §).

Lautakunta päätti täydentää Vartiokylän tonttien n:o 5 ja 23/45192 vuokrasopimusta siten, että Sitehold Oy siinä tapauksessa, että alueen vuokrasopimus siirtyy yhtiön nimiin, on oikeutettu luovuttamaan alueen sillä olevine rakennuksineen edelleen vuokralle Cyklop Oy:lle, kuitenkin kauintaan 20 vuoden ajaksi ja ehdolla, että em. yhtiöt vastaavat yhteisvastuullisesti vuokrasopimusehtojen noudattamisesta alivuokralaisen osalta (12. 12. 2234 §).

Lautakunta kehotti ryhtymään toimenpiteisiin Teknos-Maalit Oy:lle vuokrattujen Pitäjänmäen teollisuustonttien n:o 7 ja 8/46023 yhdistämiseksi (19.9. 1675 §, 3.10. 1778 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraoikeuksien jatkaminen. Sörnäisten tontin n:o 4/278 vuokraoikeutta päätettiin jatkaa 30.9. 1976 saakka (5.9. 1571 §).

Malmin tonttien vuokra-aikoja jatkettiin seuraavasti: 31.5.1974 saakka tontin n:o 4/39124 (16.5. 889 §) sekä 31.12.1995 saakka tonttien n:o 6 ja 10/38093 sekä 5—8, 11 ja 12/38171 (1.2. 206 §, 22.2. 339 §, 7.3. 419, 429 §, 27.6. 1150 §, 3.10. 1768 §, 14.11. 2050 §, 21.11. 2101 §).

Tapanilan tonttien n:o 3—5/39123 sekä 1 ja 5/39124 vuokraoikeuksia jatkettiin 31.5. 1977 saakka (25.4. 746 §).

Tattarisuon tonttien vuokra-aikoja jatkettiin seuraavasti: 30.6.1977 saakka tonttien n:o 10 ja 11/41015 (13.6. 1074 §); 31.12.1977 saakka tontin n:o 15/41008 (1.2. 207 §) sekä 31.12.1995 saakka tonttien n:o 9/41006, 7/41008, 2, 3 ja 8/41012, 14/41014 sekä 2, 3 ja 24/41015 (1.2. 208 §, 30.5. 982 §, 6.6. 1027 §, 18.7. 1214, 1216 §, 8.8. 1336 §, 21.11. 2102 §, 12.12. 2238 §).

Herttoniemen tontin n:o 5/43061 vuokraoikeutta jatkettiin 31.3.1977 saakka (1.8. 1274 §) sekä tontin n:o 2/43076 vuokraoikeutta 31.12.1995 saakka (15.8. 1385 §).

Vartiokylän tontin n:o 2/45192 vuokraoikeutta jatkettiin 30.6.1977 saakka (6.6. 1015 §) sekä tonttien n:o 5, 10 ja 23/45192 vuokraoikeuksia 31.12.2000 saakka (17.10. 1862 §, 31.10. 1961 §).

Rengasala Oy:n vuokraoikeutta n. 3 900 m²:n suuruiseen Tattarisuon suunniteltuja tontteja n:o 1 ja 9/41014 vastaavaan alueeseen päätettiin jatkaa 31.12.1995 saakka ja em. vuokraoikeuteen myönnettiin vapaa siirto-oikeus (26.9. 1725 §).

Paraisten Kalkki Oy:n vuokraoikeutta betoniasemaa varten vuokrattuun n. 7 600 m²:n suuruiseen teollisuusalueeseen Herttoniemessä päätettiin jatkaa 31.8.1977 saakka 19 000 mk:n vuosivuokrasta ja muissa suhteissa entisin ehdoin (1.8. 1293 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokrasopimusten päättyminen. Kertomusvuonna merkittiin päättyviksi seuraavat sopimukset:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokra-aika päättyy	Päätös
Haaga	5/29081	1 338	Väinö Korpinen Oy	31.12.1971	25.4. 720 §
Ormuspelto	2/38093	8 028	Firestone Oy	»	18.1. 121 §
Vartiokylä	11/45192	2 350	Martor Oy	15. 6.1972	13.6. 1064 §
»	13/45192	1 120	Textil Oy	30. 9.1972	5.9. 1580 §
Reimarla	11/46130	3 000	Arne Zimmerman Oy	31. 7.1972	18.7. 1226 §

Lautakunta päätti merkitä päättyviksi 30.6. Kontino Oy:n vuokraoikeuden Sörnäistenniemen tontteihin n:o 6, 8 ja 10/277, oikeuteen pitää traverssilaitteita katumaalla ja raidealueella tontin n:o 10/277 kohdalla sekä vuokraoikeuden n. 900 m²:n suuruiseen tilapäisvarastoalueeseen korttelissa n:o 275 (30. 5. 970 §).

Mäkelän varastoalueen vuokrasopimukset, jotka koskivat n. 500—4 700 m²:n suuruisia vuokra-alueita n:o T4 ja T5KI, T4KII, T1-T3KIII, T1-T3KIX, KIX, T1 ja T4KX, T1-T3KXII sekä T1 ja T3KXIII, merkittiin päättyviksi 28.2.1973 (15.8. 1390 §).

Lautakunta päätti merkitä Rakennustoimisto Mattila & Niemelä Oy:n vuokraoikeuden n. 1 500 m²:n suuruiseen, Käpylässä Koskelantien länsipäässä sijaitsevaan alueeseen päättyväksi 4.10. (29.8. 1514 §).

Oulunkylän Sos.dem. työväenyhdistyksen vuokrasuhde Oulunkylän n. 2 000 m²:n suuruiseen vuokra-alueeseen todettiin päättyneeksi 31.12.1971 (30.5. 962 §).

Autoilija Toivo Syrjäsen vuokraoikeus Pukinmäessä Isonkaivontien ja Puroniityntien kulmauksessa olevaan n. 300 m²:n suuruiseen tilapäisvarastoalueeseen merkittiin päättyväksi 30.6. (tonttij. 24.5. 246 §).

Lautakunta päätti merkitä T:men Helsingin Moottoriliike omistajan Eva Id-Sarlinin vuokraoikeuden Ormuspellon tontteja n:o 1, 2 ja 3/38096 vastaavaan alueeseen päättyneeksi 31.3. (2.5. 803 §).

Työmaahuolto Oy:n vuokraoikeus Tattarisuolla Tattarisuon- ja Kytkintien kulmauksessa olevaan n. 2 892 m²:n suuruiseen alueeseen merkittiin päättyväksi 30.6. (16.5. 882 §).

T:mi Asfaltti- ja Eristyspalvelun omistajan Auli Taipaleen vuokrasopimus 200 m²:n suuruiseen tilapäisalueeseen sekä Kurt Ingmanin vuokrasopimus n. 500 m²:n suuruiseen tilapäisalueeseen Tattarisuolla merkittiin irtisanotuksi 31.12.1972 (22.8. 1466 §).

Lisäksi lautakunta päätti *periä* Tattarisuon varastoalueen *teiden kuntoonpano- ja kunnossapitokustannukset* vuokralaisilta (28.11. 2142 §).

Lentopallokentän vuokraoikeuden irtisanominen. Sorvaajankadun Kiinteistö Oy:n sopimus pitää korvauksetta ja kahden viikon irtisanomisajoin Herttoniemen teollisuuskorttelin n:o 43062 eteläpäässä lentopallokenttää merkittiin irtisanomisajan kuluttua päättyväksi ja em. yhtiölle ilmoitettiin, että pelilaitteet saadaan pitää paikalla edelleen, kunnes alue otetaan muuhun käyttöön (tonttij. 9.2. 58 §).

Pienoisgolfkentät. Lautakunta myönsi 8 yhdistykselle luvan pienoisgolfkenttien pitämiseen toiminnassa kertomusvuoden kesäkautena, kullekin 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoilla (28.3. 576 §, 18.4. 665 §, 2.5. 783 §, 16.5. 886 §).

Kesäkahvilat ja ulkotarjoilualueet. Lupa ulkotarjoilun harjoittamiseen kaupungin omistamalla katu- tai puistoalueella myönnettiin kertomusvuoden kesän ajaksi seuraaville: Ravintola Orso Oy:lle, Arkadiankatu 4—6, 150 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta; Ravintola Elite Oy:lle, Etel. Hesperiankatu 22, 250 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta; Tit-Bit Oy:lle, Toivonkatu 1—3, 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta sekä Ravintola Tokyolle, Tykistökatu 11, 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (18.4. 661 §, 9.5. 844 §).

Johtaja Viljo Tikkanen oikeutettiin aloittamaan tarjoilutoiminta Arkadian kesäkahvila-alueella kertomusvuonna poikkeuksellisesti 25.3. entisen 1.5. sijasta ilman lisäkorvausta, koska anoja ei ehtinyt edellisenä kesänä aloittaa toimintaansa ollenkaan ja vuokra on peritty 1.7.1971 lukien (21.3. 532 §).

Joht. Tikkanen oikeutettiin harkintansa mukaan pitämään em. kahvilaa avoinna myös lokakuun alusta huhtikuun loppuun ehdolla, että vuokramies huolehtii alueen katuosuuden puhtaanapidosta myös tähän aikaan kohdistuvana toimintakautena (7.11. 2001 §).

Keskuspuiston Kesäteatteri oikeutettiin sijoittamaan pyörillä varustettu makkaragrilli Laaksoon Auroran sairaalan pohjoispuolella olevalle kalliolle 1.7. alkaen 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (tonttij. 4.7. 330 §).

Lisäksi lautakunta *myönsi lupia mm. tonttien aitaamiseen,* väestönsuojan sisäänkäynnin rakentamiseen, mattojen pesun suorittamiseen, metsänpuhdistus- ja siivoustalkoiden sekä ranta-alueen valaistuksen järjestämiseen.

Vuokra- ym. alueiden katselmukset. Vuokra-alueiden vuosikatselmukset päätettiin kertomusvuonna suorittaa ns. pohjoisella alueella aikoina 10.4.—8.6. sekä 4.9.—15.11 sekä valittiin sitä varten lautakunnan edustajat (21.3. 514 §, 22.8. 1470 §).

Lisäksi suoritettiin katselmukset Vuosaaressa, Esson huoltoasema-alueella Malmilla sekä Sipoon kunnassa (25.4. 762 §, tonttij. 13.9. 469 §, 19.9. 472 §).

Asunto Oy Männikkötie 5:lle, Helsingin suomalaiselle ja ruotsalaiselle evankelisluterilaiselle seurakunnalle sekä Työmaahuolto Oy:n eläkesäätiölle myönnettiin pidennystä, kuitenkin kauintaan 30.9.1973 saakka, em. yhtiöiden vuokra-alueilla pidetyissä katselmuksissa annettujen korjausmääräysten täyttämistä varten (31.10. 1959 §).

Autojen paikoitusalueet. Lautakunta päätti vuokrata Flavia Oy:lle tilapäistä autopaikoitusta varten n. 900 m²:n suuruisen alueen Kampin korttelin n:o 173 tyhjältä tontilta 450 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 1.11. lukien, irtisanomisaika 1 kk (31.10. 1956 §).

Suomen Messut Osuuskunnalle päätettiin vuokrata Töölön sokeritehtaan entinen piha autojen paikoitusta varten ajaksi 15.—24.9. eräin ehdoin (11.4. 619 §).

Kuljetusliike A. Stenholm Oy:lle päätettiin vuokrata n. 360 m²:n suuruinen alue Hermannista Kiiskinkatu 5:n vastakkaiselta puolelta olevalta kunnostamattomalta puistoalueelta autojen paikoitusta varten 126 mk:n kuukausivuokrasta, irtisanomisaika 1 kk, eräin ehdoin (6.6. 1006 §).

SKS Suomalainen Kone Osakeyhtiölle päätettiin vuokrata n. 500 m²:n suuruinen alue Vallilasta Nokiantie 2:n vastapäätä olevalta puistoalueelta 150 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 1.12. lukien, irtisanomisaika 1 kk (21.11. 2092 §).

Polar-rakennusosakeyhtiö oikeutettiin järjestämään tilapäinen paikoitusalue n. 250 m²:n suuruiselle alueelle Munkkiniemen puistotien varrelle korttelin n:o 30093 itäpuolella olevalle hiekkakentälle 50 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 1.3.—31. 12., irtisanomisaika kaksi viikkoa (21.3. 508 §).

Aro-Yhtymä Oy:lle päätettiin vuokrata henkilöautojen tilapäistä varastoimista varten Konalasta Vihdintien ja korttelin n:o 32035 väliseltä alueelta n. 1 500 m²:n suuruinen alue 16.1. lukien 300 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (tonttij. 26.1. 26 §).

Liikenne Oy:lle päätettiin vuokrata Viikin varastoalueeseen N:o 1—2/II kaakkois- ja lounaispuolelta rajoittuva n. 2 500 m²:n suuruinen alue linja-autojen paikoittamista varten 500 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 1.12. alkaen, irtisanomisaika 1 kk (28.11. 2138 §).

Keskus-Sato Oy:lle ja Polar-rakennusosakeyhtiölle päätettiin vuokrata Pihlajiston tontin n:o 3/38310 rajanaapurina olevasta puistoalueesta n. 2 m²:n suuruinen alue, jolla tontin n:o 3 maanvarainen päällystetty paikoitusosa sekä saman paikoitusalueen kansirakennelma osittain sijaitsevat, 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta 1.2. lukien, irtisanomisaika 6 kk (8.2. 261 §).

Helsinki—Maaseutu-Liikenne Oy:lle päätettiin vuokrata Tapanilan tilasta RN:o 3¹ Mäenalus-nimisen tien varrelta n. 6 000 m²:n suuruinen alue linja-autojen paikoittamista varten, 1 200 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 1.12. lukien, irtisanomisaika 1 kk (28.11. 2150 §).

Viidentalo Oy:lle päätettiin vuokrata Pi-

täjänmäeltä n. 2 000 m²:n suuruinen alue em. yhtiön vuokratontin n:o 5/46024 ja Vihdintien välistä autojen tilapäiseksi paikoituspaikaksi 400 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 15.6. lukien, irtisanomisaika kaksi viikkoa, (30.5. 985 §).

Niilo Tammilehto Oy:lle päätettiin vuokrata Pitäjänmäeltä n. 700 m²:n suuruinen alue Pitäjänmäentien ja Valimontien risteyksestä tontin n:o 5/46012 eteläpuoleiselta kunnostamattomalta puistokaistalta autojen tilapäistä paikoitusta varten, 210 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin 1.1.1973 lukien, irtisanomisaika 1 kk (tonttij. 20.12. 682 §).

Laajalahdessa Valkjärventien ja Hagalundintien kulmassa olevaa taksiautojen sivuasemaa koskeva Leppävaaran Taksiautoilijain vuokrasopimus hyväksyttiin irtisanotuksi 1.1.1973 lukien (26.9. 1712 §).

Lisäksi lautakunta myönsi eräitä lupia autojen paikoittamiseen kahden viikon irtisanomisajalla (14.3. 467 §, tonttij. 2.2. 52 §) ja päiväksi tai pariksi eri puolille kaupunkia (25.1. 159 §, 30.5. 977 §, 22.8. 1478 §, tonttij. 31.5. 273 §, 30.8. 430 §).

Purjehdusseuroille yms. vuokratut alueet. Dipl.ins. Pertti Puranen oikeutettiin ankkuroimaan omistamansa purjevene Lauttasaaren Riihilahteen ajaksi 15.6.—30.9. 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (13.6. 1073 §).

Maritim Oy:lle päätettiin vuokrata Lauttasaaren telakkatontin n:o 7/31129 edustalla oleva, n. 1 600 m²:n suuruinen aallonmurtaja-alue käytettäväksi venelaiturina aikana 1.7.1972—1.7.1977 800 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin (20.6. 1113 §).

Waltic Oy:lle päätettiin vuokrata Lauttasaaren tontin n:o 1/31129 ja Vattuniemen puistotien väliseltä alueelta kunnostamaton alue veneiden talvitelakoimista varten 500 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin ajaksi 1.10.1972—31.5.1973 (tonttij. 13. 9. 449 §).

Helsingin Työväen Pursiseuran vuokraoikeutta Pyysaareen päätettiin jatkaa väliaikaisesti ajaksi 1.11.1971—31.12.1972 entisin ehdoin (30.5. 984 §).

Ulkonäyttelyalueet ja myyntipaikat. Suomen Messut Osuuskunnalle päätettiin vuokrata LVI 72 -näyttelyä varten n. 5 500 m²:n suuruinen alue Messukentästä ajaksi 24.4.—12.5. ja Kansainvälisiä Kulutustavaramessuja varten n. 3 500 m²:n suuruinen alue Messukentästä viidelle kevythallille ajaksi 15.7.—15.10. sekä n. 5 500 m²:n suuruinen alue Messukentästä ja n. 3 000 m²:n alue Messukolmiosta ja puistikosta ulkotilavarauksia varten ajaksi 1.—30.9. yht. 3 455 mk:n vuokrasta ym. ehdoin (11.4. 619 §).

Veneiden ja venetarvikkeiden myynti- ja esittelypaikkoja vuokrattiin tarkemmin määrätyiltä paikoilta kaupungin ranta-alueilta. Korvaukset kesäkaudelta vaihtelivat 200 mk :sta 300 mk:aan (21.3. 518 §, 11.4. 617 §, 2.5. 782 §, tonttij. 24.5. 231 §).

Kertomusvuoden aikana myönnettiin myös enimmäkseen lyhytaikaisia lupia telttojen, autojen, perävaunujen, puutarhakalusteiden yms. esittelyä varten ulkosalla kaupungin alueella. Lisäksi järjestettiin kaupungin alueella kuvanveisto- ja koiranäyttelyitä sekä metsätyökoneiden ym. näyttelytilaisuuksia.

Urheilukilpailujen, ulkoilmajuhlien ym. pitämiseen luovutetut alueet. Kertomusvuonna myönnettiin entisillä ehdoilla lupia erilaisten ulkona pidettävien tilaisuuksien järjestämiseen lautakunnan hallinnassa olevilla katuja puistoalueilla. Näistä tilaisuuksista mainittakoon erilaiset huvi- ja puhetilaisuudet, hengelliset ulkoilmakokoukset, mielenosoituskulkueet ja -kokoukset, vaalitilaisuudet, laskiais- ja vappujuhlat, liikenne-, juoksu- ym. kilpailut, erilaiset konsertit, koiravaljakko- ym. ajelut jne.

Tonttiosaston päällikkö oikeutettiin edelleen myöntämään luvat juhannuskokon polttamiseen tai ilotulituksen järjestämiseen kaupungin maalla (6.6. 1021 §).

Helsingin Työväen Moottoripyöräilijät -yhdistys oikeutettiin ylläpitämään autojen ja

moottoripyörien harjoitus- ja kilpailurataa Vartiokylänlahdella lähellä Vuosaaren siltaa sekä kulkemaan lahden jäälle Vartiokylänlahden venesatama-alueen kautta aikana 15.1.—15.4. samoin kuin Vanhankaupunginselällä Kyläsaaren ja Kivinokan välisellä jäällä sekä kulkemaan selän jäälle Kotisaarenkadun päästä aikana 1.12.1972—15.4.1973, kumpikin 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (11.1. 65 §, 7.11. 1990 §).

Matti Nevalainen oikeutettiin ylläpitämään mikroautojen harjoitusrataa Marjaniemen eteläpuolella olevalla jäällä Syvännesaaren ja Harjakarin välisellä osalla aikana 23.2.—31.3. 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 23.2. 80 §).

Suomen Bokseriyhdistys oikeutettiin käyttämään koirien koulutuskenttänä Paciuksenkadun ja Tilkan sillan välistä täytemaa-aluetta tiistaisin ja torstaisin aikana 18.4.—15.10., irtisanomisaika kaksi viikkoa, 30 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (28.3. 579 §).

Suomen Kennelliitto oikeutettiin käyttämään n. 4 500 m^2:n suuruista aluetta Messukentän eteläpäästä näyttelykoirien jaloittelemiseen aikana 7.—10.4. 200 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (28.3. 580 §, 31.10. 1944 §).

Helsingin Vetokoirakerho oikeutettiin järjestämään palveluskoirakokeet Reijolan entisen kasvitarhan takana olevalla Vähä-Huopalahden täyttöalueella 15.10. eräin ehdoin (tonttij. 11.10. 522 §).

Suomen Latu -yhdistys oikeutettiin järjestämään lasten hiihtokoulun opetuspaikka Kannelmäen Vanhaistenpuistossa aikana 12.2.—15.4. 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (tonttij. 2.2. 53 §).

Lautakunta *hyväksyi* vuoden aikana useita rakennusten ym. *piirustuksia*.

Esitykset. Vuoden aikana kaupunginhallitukselle tehdyistä esityksistä mainittakoon: eräiden tiehoitomaksujen suorittaminen (11.1. 50 §, 18.7. 1210, 1211 §, 19.9. 1667 §); Tapiolasta Leppävaaraan suuntautuvan ulkoilureitin rakentaminen (11.1. 66 §, 2.5. 773 §); Pakilan sairas- ja vanhainkotisäätiön kiinteistön hankinta-arvon sekä Suomalainen Yhteiskoulu Oy:n rakennuttaman koulutalon hankintakustannusten vahvistaminen (11.1. 67 §, 11.4. 625 §); määrärahojen myöntäminen vuokriin ym. (11.1. 72 §, 8.2. 255 §, 14.3. 473 §, 2.5. 774 §, 13.6. 1066 §, 3.10. 1764 §, 5.12. 2189 §) sekä määrärahan ylittäminen (18.1. 123 §, 17.10. 1857 §); katujen tai yleisten alueiden mittaustoimitusten vireillepaneminen (18.1. 106 §, 10.10. 1799 §, 7.11. 2002 §, 5.12. 2186 §); eräiden vuokraoikeuksien ja varausaikojen jatkaminen, muuttaminen tai peruuttaminen (18.1. 111, 125 §, 25.1. 171 §, 28.3. 563 §, 2.5. 771 §, 9.5. 835 §, 20.6. 1115 §, 1.8. 1270 §, 5.9. 1590 §, 19.12. 2292 §); tonttien ja alueiden varaaminen Pasilasta (22.2. 341 §, 9.5. 838 §, 6.6. 1026 §, 1.8. 1272 §, 26.9. 1719 §, 31.10. 1936 §, tonttij. 1.3. 95 §, 8.3. 115 §, 31.5. 255 §, 25.10. 585 §), Käpylästä (8.2. 249 §, tonttij. 2.2. 44 §), Haagasta (9.5. 835 §, 13.6. 1070 §, 5.9. 1587 §, 10.10. 1809 §, 7.11. 1995 §, tonttij. 2.2. 45 §), Kannelmäestä (5.9. 1587 §), Pihlajamäestä (5.9. 1587 §), Suutarilasta (10.10. 1809 §), Suurmetsästä (10.10. 1814 §), Herttoniemestä (2.5. 788 §), Vartiokylästä (4.7. 1186 §) sekä Kontulasta (10.10. 1814 §); asunto-osakkeiden myyminen Asunto Oy Teuvo Pakkalan tie 12 -nimisestä yhtiöstä (22.2. 350 §, 9.5. 833 §, 8.8. 1356 §); maksulykkäyksen myöntäminen vuokriin (29.2. 386 §); kalliosuojakorvausten periminen vakuutusyhtiö Suomi-Salamalta (7.3. 415 §); naispuolisten kunnallisten valvonta-apulaisten virkapukuohjesäännön muuttaminen (7.3. 431 §); Markkinointi-instituutin kannatusyhdistykselle Meilahdesta vuokratun tontin vuokran korottaminen (14.3. 470 §); korvausvaatimukset tontteihin kuuluvaksi merkittyjen yhteisten teiden osalta (14.3. 475 §); alueiden ja rakennusten myyminen Vallilasta (28.3. 571 §), Haagasta (11.4. 615 §), Pihlajistosta (18.4. 679 §), Vartiokylästä (18.4. 668 §) sekä Mellunkylästä (1.8. 1290 §); lainan anominen

valtiolta kunnan vastuulla ja välityksellä myönnettäviä asuntolainoja varten (28.3. 588 §); sopimuksen tekeminen Salpa Oy:n kanssa kahden Pukinmäen korttelin rakentamisesta (18.4. 656 §); asemakaavamääräysten mukaisten palvelutilojen hinnoitteluperiaatteet asuintontteja vuokrattaessa (2.5. 772 §); katumaakorvausten suorittaminen (2.5. 790 §, 29.8. 1510 §); Talin kylässä sijaitsevien tilojen kaavoitusta, rakentamista, kunnallisteknillistöiden suorittamista ja kiinteistöjen luovuttamista koskevan yhteistoimintasopimuksen tekeminen kaupungin ja Elkon välillä (2.5. 806 §, tonttij. 26.4. 187 §); rakennustöiden aloittaminen Invalidiliitolle varatulla Koskelan tontilla (16.5. 869 §); esisopimuksen tekeminen Sipoon kunnassa sijaitsevien tilojen ostamisesta (23.5. 935 §); Rajasaaren penkereellä olevan alueen sekä Pajalahden venesatama-alueen siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (30.5. 983 §, 8.8. 1341 §); tietoimituksen hakeminen Hyvinkään kaupungin Nukarin kylässä (6.6. 1004 §); Pitäjänmäen erääseen tonttiin kuuluvien alueiden vaihtamisehdon muuttaminen (20.6. 1114 §); liikaa perityn vuokran palauttaminen (20.6. 1116 §); Vuosaaressa sijaitsevien tilojen vuokraaminen Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä ulkoilualueena käytettäväksi (27.6. 1157 §); Esso Oy:n ja kaupungin välisen, Kulosaaressa sijaitsevaa huoltoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen purkaminen (18.7. 1224 §); kaupungin vuokra-alueilla olevien rakennusten ostaminen ja ko. vuokraoikeuden purkaminen Meilahdessa (1.8. 1266 §), Pasilassa (9.5. 841 §, 5.9. 1567 §, 26.9. 1717 §, 7.11. 1996 §, 19.12. 2272 §), Kumpulassa (12.9. 1625 §) sekä Reimarlassa (8.2. 263 §, 31.10. 1951 §); tonttien ja alueiden vuokraaminen Ruskeasuolta (1.8. 1294 §), Pasilasta (25.1. 166 §), Toukolasta (19.12. 2262 §), Kumpulasta (18.7. 1224 §), Käpylästä (7.11. 1992 §, 21.11. 2100 §, 19.12. 2282 §), Haagasta (11.1. 49 §, 22.2. 344 §), Lauttasaaresta (8.8. 1356 a §), Etelä-Kaarelasta (30.5. 974 §), Siltamäestä (16.5. 891 §), Jakomäestä (4.1. 19 §), Herttoniemestä (17.10. 1858 §, 31.10. 1940 §), Pitäjänmäeltä (22.2. 346 §), Laajasalosta (15.8. 1412 §) sekä Vuosaaresta (28.11. 2143 §); vahingonkorvauksen ja vuokrapalautuksen suorittaminen Asunto Oy Antti Korpin tie 7:lle (8.8. 1359 §); käteiskassan sijoittaminen pysäköinninvalvontatoimistoon (15.8. 1396 §); määrärahan anominen hylättyjen autojen tilapäisvaraston aitaamista ja kunnostamista varten (22.8. 1469 §); Asunto Oy Rudolfintie 13:n anomus viivästyskoron perimisestä (22.8. 1476 §); pysäköinninvalvontatoimiston poistoehdotusluettelo n:o 1 liitteineen (29.8. 1522 §); sopimuksen tekeminen tien rakentamisesta ja käytöstä Päijänne-tunnelin kuilualueella Tuusulassa (5.9. 1573 §); lokakuussa erääntyvien kultaklausuulivuokrien suuruus (5.9. 1576 §); pysäköinninvalvontatoimistosta varastetun omaisuuden poistaminen kaupungin varoista (31.10. 1938 §); tilojen ja määräalojen ostaminen Malmilta (31.10. 1945 §), Tapanilasta (11.4. 614 §), Suurmetsästä (8.8. 1356 §, 12.12. 2226 §), Espoon kaupungin Koskenmäen kylästä (21.11. 2104 §) sekä Sipoon kunnan Hindsbyn kylästä (5.12. 2203 §) ja Granön kylästä (19.12. 2288 §); kaupungin ja Puhelinyhdistyksen välisen toimilupasopimuksen uudistaminen (31.10. 1950 §); poistoluettelossa mainittujen saatavien poistaminen luettelosta (7.11. 1994 §, 5.12. 2194 §); aluevaihtojen suorittaminen Munkkiniemessä (14.11. 2040 §), Lauttasaaressa (30.5. 971 §), Konalassa (10.10. 1797 §), Tapanilassa (28.11. 2136 §), Suutarilassa (28.3. 573 §, 5.12. 2191 §), Herttoniemessä (3.10. 1759 §, 14.11. 2042 §), Espoon kaupungin Iso-Huopalahden kylässä (21.11. 2084 §), Vantaan kauppalan Hakunilan kylässä (18.4. 769 §) sekä Sipoon kunnan Immersbyn kylässä (14.11. 2057 §, tonttij. 8.11. 618 §); eräiden pysäköintivirhemaksujen saatavien poistaminen (14.11. 2056 §); Herttoniemen erästä tonttia koskevan väestönsuojamaksun palauttaminen Martor Oy:lle (21.11. 2077 §); etumaksun vastaanottaminen Alko Oy:lle myytävästä Ruoho-

lahden tontista (28.11. 2156 §); Suutarilan kylän erään tilan alueen kaavoittamista ja rakentamista koskevan aluerakentamissopimuksen tekeminen (5.12. 2204 §); Perkkaan alueen kunnallistekniikkaan kuuluvien rakenteiden ja laitteiden pito-oikeuden myöntäminen Espoon kaupungille (12.12. 2225 §) sekä siirtolapuutarhatoimiston tilin ylittäminen (19.12. 2266 §).

Lisäksi tehtiin asuntohallitukselle useita asunto- ja lisälainojen myöntämistä ym. koskevia esityksiä.

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle vuoden aikana annetuista lausunnoista mainittakoon: Espoon kaupungin Tapiolan pohjois-osan asemakaavaluonnos (4.1. 20 §); Itä-Pasilan alueen kaavaehdotus (18.1. 113 §); kiinteän omaisuuden omistaminen ja hallitseminen Suomessa (25.1. 149 §, 25.4. 725 §, 9.5. 840 §, 30.5. 986 §, 12.12. 2240 §, 19.12. 2281 §); Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan esitys alueen osoittamiseksi kurssikeskusta varten (25.1. 158 §); erään Meilahdessa sijaitsevan vuokra-alueen sekä C-Messuhallin alueen vuokra-aikojen jatkaminen (25.1. 160 §, 16.5. 873 §); Asunto Oy Arabian rivitalon asukkaiden tekemä valitus tilapäisestä paikoitusalueesta (25.1. 161 §); Tapanilan alueen kaavoitusta sekä vaihtotontin luovuttamista koskeva kirjelmä (1.2. 202 §); Kontulan kirjasto- ja nuorisotalon rakennusohjelma (8.2. 262 §); alueiden siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnan sekä teollisuuslaitosten lautakunnan hallintaan (15.2. 290 §, 28.11. 2130 §); metron ulkoalueen Hiihtäjäntien asemaan liittyvän rataosuuden sekä metrotunneliosuuden Siltavuori—Hakaniemi raidetunnelien linjausten ja korkeusasemien hyväksyminen (15.2. 293 §, 13.6. 1058 §); Hiihtäjäntien, Kulosaaren ja Siilitien metroasemien luonnospiirustusten ja asemien liikennejärjestelyiden toteuttaminen (15. 2. 294, 295, 304 §); Sirpalesaaressa sijaitsevan kahden varastorakennuksen piirustusten sekä Kallion paloaseman uudisrakennus- ja saneerauspiirustusten hyväksyminen (15.2. 307 §, 14.3. 456 §); Laajasalon sivukirjastolle varatun tontin omistussuhteiden selvittämistä koskeva kirjastolautakunnan anomus (22.2. 348 §); Yliskylän tilan päärakennuksen säilyttämistä koskeva Laajasalo-seuran kirjelmä (22.2. 349 §); Helsingfors Segelklubb -yhdistyksen anomus pursiseuran vuokra-alueeseen rajoittuvan vesialueen ruoppaamiseksi (29.2. 376 §); Helsingin viemärilaitoksen lietteen käsittelyä ja sijoitusmahdollisuuksia koskeva yleisten töiden lautakunnan lietejaoston mietintö I (29.2. 379 §); Helsingin Kansanasunnot Oy:n talojen saneerausta Puu-Käpylässä koskeva kirje (7.3. 421 §); lainan myöntäminen Maanviljelyslyseon Osakeyhtiölle (14.3. 455 §); asemakaavojen muuttaminen Malmilla, Pakilassa, Yliskylässä, Pitäjänmäellä, Reimarlassa ja Konalassa (14.3. 468 §, 8.8. 1350, 1360 §, 28.11. 2151, 2158 §); Tattarisuon moottorikeskussuunnitelma (14.3. 471 §); määräalojen myyminen Salmisaaresta ja Lauttasaaresta (21.3. 523 §, 18.7. 1217 §); avustusten myöntäminen Helsingin Puutarhaseura -yhdistyksen asemapuutarhajaostolle sekä eräille yhtiöille (21.3. 529 §, 8.8. 1354 §); tontin ostaminen Pitäjänmäeltä (21.3. 538 §); Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien tontinvuokrausanomus (28.3. 583 §); Asunto Oy Hämeentie 67:n oikeuskanslerille osoittama kirjelmä (11.4. 622 §); Sörnäisten ja Hakaniemen metroasemien luonnospiirustusten sekä Kampin työtunnelin yleispiirustusten hyväksyminen (11.4. 628, 629 §, 13.6. 1065 §); Kannelmäen ja Pohjois-Haagan väestönsuojien rakentaminen (18.4. 678 §); aluevaihdon suorittaminen Sörnäisissä (25.4. 721 §); metron maanalaisten tilojen käyttöönsaamista koskeva sopimusmalli (25.4. 733 §); huonetilojen varaaminen Pasilasta terveydenhoidollisiin tarpeisiin sekä lastenseimeä varten (25.4. 735, 736 §); Free Lance Näyttelijäyhdistyksen anomus alueen vuokraamisesta Keskuspuistosta kesäteatteritoimintaa varten (25.4. 747 §); Helsingin kaupungin alueen joukkoliikennettä palvelevan vesiliikenteen kehittämistä

ja suunnittelua koskeva vesiliikennetyöryhmän ehdotus (9.5. 837 §); alueiden ja tonttien vuokraaminen Pasilasta (9.5. 839 §), Ruoholahdesta (21.3. 538 §), Käpylästä (12.9. 1637 §), Munkkiniemestä (23.5. 920 §), Laajasalosta (15.8. 1412 §) sekä Vuosaaresta (1.2. 215 §); Ruskeasuon siirtolapuutarhan säilyttäminen (23.5. 914 §); vesi- ja viemärijohtojen korvaamista koskeva valitus (23.5. 917 §); Helsingin seudun opiskelija-asuntolasäätiön anomus rakennuslainojen takaamiseksi (30.5. 967, 968 §); Espoon Perkkaa II -nimistä aluetta sekä Mellunkylän eräitä kortteleita koskevat asemakaavaehdotukset (20.6. 1100 §, 18.7. 1234 §); romuajoneuvojen tilapäinen säilyttäminen (20.6. 1118 §); Helsinki—Porvoo -moottoritien rakentamiseen välillä Tattariharju—Massby liittyvä täydennyssuunnitelma (18.7. 1230 §); Kampin kaavarunkotyöhön liittyvät toimenpiteet (1.8. 1267 §); eräiden yksityisten oppikoulujen kustannusarvioiden vahvistamista koskevat anomukset (1.8. 1289 §, 31.10. 1952 §); katualueen haltuunotosta tehdyn valituksen hylkääminen (8.8. 1340 §); Osuusliike Elannon vaihtotonttianomuksen hylkääminen (15.8. 1389 §); Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Malminkartanon asemien luonnosvaiheen suunnittelua koskevat tilaohjelmat (22.8. 1452 §); Helsinki—Lahti -moottoritien I rakennusvaiheen moottoriliikennetietä välillä Arola—Mäntsälä E koskeva tiesuunnitelma (29.8. 1515 §); takauksen myöntäminen Helsingin Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistykselle (5.9. 1566 §); Koneteollisuus Oy:lle vuokratun Oulunkylän erään tontin suurentaminen (12.9. 1636 §); matemaattis-luonnontieteellisen osaston sijaintipaikkaa koskeva Helsingin yliopiston suunnitteluneuvottelukunnan I osamietintö (12.9. 1638 §); Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisointia koskevat tarkistetut perussuunnitelmat (26.9. 1720 §); leikkikentän rakentaminen Katajanokalle (26.9. 1732 §); raiteenpitooikeutta koskevien sopimusten vuokran tarkistaminen (26.9. 1733 §); Pukinmäen Savelan alueen kaavoitus (10.10.1792—1794 §); Laajasalon ja Vartiosaaren välinen siltahanke (10.10. 1795 §); eräiden tilojen hallintoa koskeva Malminkartanon järjestelytoimikunnan mietintö (10.10. 1812 §); Kallion eräiden tonttien rakentamista koskeva asia (10.10. 1815 §); Helsingin seudun opiskelija-asuntolasäätiön toimesta rakennettavan opiskelija-asuntolan sekä Lauttasaaren vanhusten asuintalon piirustusten hyväksyminen ja kustannusarvioiden vahvistaminen (31.10. 1953 §, 12.12. 2237 §); Helsingin asuntotuotantoohjelma v:ksi 1973—1977 (31.10. 1962 §); tonttien ym. varaaminen Töölöstä (7.11. 1987—1989 §, 14.11. 2046 §) sekä Pasilasta (4.1. 9 §, 2.5. 787 §, 19.12. 2283 §): Sinebrychoffin alueella sijaitsevan liiketalotontin osan hankkiminen kaupungin omistukseen käytettäväksi puistoalueena (7.11. 2009 §); uuden tiiviisti rakennettavan pientaloalueen rakentaminen (21.11. 2079 §); luottamusmieselimen asettaminen valvomaan koillisten esikaupunkialueiden kehittämistoimenpiteitä (28.11. 2134 §); Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets'ille vuokratun Etu-Töölön tontin piirustusten puoltaminen (5.12. 2198 §); jakeluasematontin vuokraamista koskeva Asunto Oy Ulvilantie 11 a -nimisen yhtiön valituskirjelmä (12.12. 2224 §); Saunatarvike Oy:n esittelysaunaa koskeva hanke (12.12. 2228 §) sekä kaupungin asuntotuotannon muotoja selvittelevän toimikunnan perustaminen (19.12. 2280 §).

Kiinteistöviraston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat

Viljelyssuunnitelma. Vuoden viljelyssuunnitelma päätettiin hyväksyä toteutettavaksi ja maatalousosasto oikeutettiin tekemään siihen myöhemmin mahdollisesti tarpeelliseksi havaittavat muutokset. Osaston omassa hoidossa olivat edelleen Fallkullan, Haltialan, Pukinmäen ja Tuomarinkylän tilat. Omassa viljelyksessä oli peltoalueita kaikkiaan 747 ha (maat.- ja metsäj. 9.5. 7 §).

Talousarvioehdotuksen hyväksyminen. Jaosto päätti hyväksyä kiinteistölautakunnalle esitettäväksi maatalousosaston varsinaisia menoja ja tuloja koskevan v:n 1973 talousarvioehdotuksen (maat.- ja metsäj. 9.5. 6 §).

Vuosien 1974—1983 *taloussuunnitelman alustava tavoiteasettelu* päätettiin hyväksyä kiinteistölautakunnalle esitettäväksi (maat.- ja metsäj. 2.2. 2 §).

Viljelysmaiden vuokrasopimukset. Maanvilj. Vilho Saarisalmen sopimus Turun radan ja Pirkkolantien välistä Nuijamiestentien itäpuolella olevasta peltoalueesta vuokrattuun n. 8 ha:n suuruiseen alueeseen merkittiin päättyväksi 31.12. (10.10. 1821 §).

Lautakunta päätti merkitä maanvilj. Gösta Öhrenbergin Vantaan ja Pihlajamäen välimaastossa olevia n. 3 ha:n suuruisia peltoalueita koskevan vuokrasopimuksen päättyväksi 31.12. (10.10. 1822 §).

Lautakunta päätti merkitä maanvilj.neuvos N. G. Borgströmille Vuosaaresta vuokrattujen peltojen yhteispinta-alaksi 1.1. alkaen 32.20 ha sekä vahvistaa kertomusvuoden vuokraksi 4 200 mk ja perusvuokraksi 1 680 mk (10.10. 1823 §).

Maatalouskoneiden Tutkimussäätiölle vuokrattujen, Etelä-Kaarelassa sijaitsevan Kaarelan tilan maiden pinta-alaksi kertomusvuonna päätettiin merkitä 47.53 ha peltoa ja 1.07 ha tonttimaata eli yhteensä 48.60 ha maa-alueita. Kertomusvuoden vuokramaksuksi vahvistettiin 11 000 mk. Samalla lautakunta päätti todeta em. vuokrasopimuksen päättyvän 31.12. sekä myöntää vuokramiehelle luvan käyttää Kaarelan tilan talousrakennusta tuotteiden varastointia ja rakenteellisten laitteiden purkamista varten 30.6. 1973 saakka 1 000 mk:n vuokrasta. Edelleen lautakunta päätti siirtää Kaarelan tilan rakennukset talo-osaston hoitoon, asuinrakennuksen ja vajan 1.1.1973 lukien ja talousrakennuksen 1.7.1973 lukien (10.10. 1824 §).

Maa-alueen vuokraaminen. Ratsastusopistolle päätettiin vuokrata n. 1.5 ha:n suuruinen maa-alue Tuomarinkylän tilasta RN:o 1645 käytettäväksi ratsastustarkoitukseen 375 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin 1.1.1973 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk (19.9. 1683 §).

Ulkoilmatilaisuuden järjestäminen. Lautakunta päätti myöntää Tuomarinkylän Ratsastajat -yhdistykselle luvan ulkoilmatilaisuuden järjestämiseen Tuomarinkylän kartanon talouspiha-alueella 17.9. 30 mk:n korvauksesta eräin ehdoin (22.8. 1482 §).

Maatalousosaston tilinpäätös v:lta 1971 *merkittiin tiedoksi* (maat.- ja metsäj. 2.2. 3 §).

Esitys kaupunginhallitukselle koski rakennusten purattamista Etelä-Kaarelassa (9.5. 845 §).

Kiinteistöviraston metsäosaston toimialaan kuuluvat asiat

Lautakunta päätti oikeuttaa kaupunginmetsänhoitajan harkintansa mukaan suorittamaan *riistanhoidon ja metsästyksen järjestelyn* kaupungin omistamilla mailla Helsingissä ja lähialueilla 1.9.1973 saakka annettujen ohjeiden ja noudatetun käytännön mukaisesti (29.8. 1526 §).

Mainittakoon, että talvikaudeksi 1971/72

oli myönnettyjen lupien perusteella ammuttu n. 200 varista sekä siirtolapuutarhoista 27 rusakkoa.

Ulkoilualueiden metsäluonnon hoidosta laadittu toimenpideohje päätettiin vahvistaa ja lähettää urheilu- ja ulkoilulautakunnalle tiedoksi sekä mahdollisten lisänäkökohtien esittämistä varten. Toimenpideohjeen myyntihinnaksi vahvistettiin 10 mk/kpl (18.4. 685 §).

Graniittikallion louhiminen Laajalahdessa. Lautakunta päätti myöntää Keijo Aholle oikeuden louhia 100 m^3 graniittikalliota entiseltä louhintapaikalta Laajalahden alueella 31.5.1973 mennessä 6.50 mk/m^3:n hinnasta (21.3. 540 §).

Metsäpalovakuutusmaksun suorittaminen. Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalle päätettiin suorittaa tilan Saarijärvi RN:o 2^{118} 997.60 mk:n suuruinen metsäpalovakuutusmaksu (29.8. 1524 §).

Metsäosaston v:n 1973 *talousarvioehdotus päätettiin hyväksyä* kiinteistölautakunnalle esitettäväksi (maat.- ja metsäj. 9.5. 8 §).

Metsäosastoa koskeva vuosien 1974—1983 *taloussuunnitelman alustava tavoiteasettelu* päätettiin hyväksyä kiinteistölautakunnalle esitettäväksi (maat.- ja metsäj. 2.2. 4 §).

Merkittiin tiedoksi selvitys toimenpiteisiin ryhtymisestä Helsingin havupuiden kuolemisen estämiseksi (20.6. 1124 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: talousarvion eräille tileille merkittyjen määrärahojen ylittämistä (11.1. 73 §, 17.10. 1866 §); virkaan valitsemista (11.1. 75 §); korvauksen suorittamista veneen vahingoittumisesta (21.3. 539 §); Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan tilaa Saarijärvi RN:o 2^{118} koskevan metsäpalovakuutuksen siirtämistä kaupungin nimiin (20.6. 1125 §) sekä rakennuksen purattamista Espoon Nuuksiossa (29.8. 1525 §). Edelleen lautakunta päätti ilmoittaa Suomen Eläinsuojeluyhdistykselle Helsingissä talvehtivia sorsia koskevat tutkimustulokset ja kaupungin toimenpiteet (14.3. 479 §) sekä Östersundomin Urheilukalastajat -yhdistykselle kalastuksen järjestämistoimenpiteet kunnan alueella (11.4. 637 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat eräiden osien Kallahdenharjusta ja Kirkkonummen tilasta Gillobacka RN:o 1^5 sekä Matalaharan ja Nuottakarin muodostamista luonnonsuojelualueiksi (25.1. 178, 179 §, 28.3. 590 §).

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston toimialaan kuuluvat asiat

Tonttijakokartat. Kaupunginhallitukselle esitettiin eräitä kortteleita koskevien tonttijakokarttojen hyväksymistä (ks. kunn. as. kok. n:o 194).

Tilastotietoja katukorvausasioista. Merkittiin tiedoksi kaupunkimittausosastossa katukorvauksiin liittyvistä asioista laaditut tilastot joista ilmenivät vuoden 1971 kadun ja viemärin rakentamiskorvausten perittäväksi esitetyt, maksuunpannut ja maksetut korvausmäärät, korvaustapaukset, korvausten aiheuttamat huomautukset ja valitukset toimenpiteineen sekä samalta vuodelta katumaa- ja katualuekorvausten korvausmäärät, korvaustapaukset sekä tehdyt valitukset (29. 2. 397 §).

Lautakunta päätti, että Vartiokylän tontin n:o 4/45017 viemärilaitoksen rakentamiskorvauksen maksamatta olevista vuotuismaksuista tehtävällä sopimuksella lykättävän *korvauksen vakuudeksi* voidaan *hyväksyä* väliaikaisesti *jälkipanttaus* eräällä ehdolla (31.10. 1966 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat vapautusta autovaurion korvauslaskun suorittamisesta (7.3. 438 §); osaston käteiskassan perusrahan korottamista (21.3. 544 §); osanottajan lähettämistä kursseille ja kurssi-

maksun suorittamista (28.3. 595 §); uskottujen miesten ja maaoikeuden lautamiesten valitsemista (17.10. 1869 §) sekä kaupunginhallituksen vahvistamien katumaakorvausten perimismääräysten muuttamista (14.11. 2059 §).

Lisäksi tehtiin useita esityksiä rakennuslain mukaisten korvausten perimiseksi tonttien omistajilta kadun ja viemärin rakentamisesta sekä katumaasta ja esitettiin sopimusten tekemistä näiden korvausten perimisestä ja maksuajan pidentämisestä tai päätöksen muuttamista ja kumoamista niiden edellytysten muututtua.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin mm.: kadun ja viemärilaitoksen keskimääräisten rakentamiskustannusten vahvistamisesta (11.1. 78 §, 14.11. 2061 §); rakennuslain mukaisia korvauksia koskevista kirjeistä ym. (11.1. 83 §, 8.8. 1367 §, 19.9. 1685 §, 10.10. 1825 §, 24.10. 1882 §) sekä vapautuksen saamisesta kadun ja viemärilaitoksen rakentamiskorvauksista (21.11. 2108 §).

Kiinteistöviraston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat

Kaupungin virastoille ja laitoksille luovutetut huonetilat. Lautakunta päätti osoittaa Julius Tallberg Oy:ltä talon Aleksanterinkatu 21 A-portaan IV kerroksesta musiikkilautakunnan käyttöön vuokratusta 163 m²:n suuruisesta toimistohuoneistosta tilapäisesti vapautuneen 80 m²:n suuruisen nuottivarastohuoneen Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan käyttöön toimistohuoneeksi 468 mk/kk:n suuruisesta käteisvuokrasta ajaksi 1.1.—1.6.1972 (25.1. 186 §).

Lautakunta päätti osoittaa Kalliosta talossa Hämeentie 10—Kolmas linja 1 olevat I kerroksen huoneistot n:o 1 ja 3, yhteensä 476 m² sekä huoneistoon n:o 1 liittyvän 43 m²:n suuruisen kellarivaraston asuntoasiaintoimiston käyttöön tilitysvuokrasta (1.2. 226 §).

Lautakunta päätti osoittaa em. talon 56 m²:n suuruisen varaston 16.2. lukien yleisten töiden lautakunnan käyttöön rakennusviraston puhtaanapito-osaston katupuhtaanapitotukikohtaa varten 364 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (15.2. 319 §).

Edelleen lautakunta päätti osoittaa Urheiluopistosäätiöltä Kalliosta vuokratun, talon Läntinen Brahenkatu 2 IV kerroksessa sijaitsevan 150 m²:n suuruisen huoneiston ammattioppilaitosten johtokunnan käyttöön kähertäjäkoulun lisätilaksi 1 800 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 1.4.1972—31.3.1982 (18.4. 705 §).

Lautakunta päätti osoittaa Hanna Rotmanin ja Elisabet Alanderin Laitokset -nimiseltä säätiöltä Kalliosta vuokratun, talossa Helsinginkatu 3—5 sijaitsevan 780.8 m²:n suuruisen lastentarha- ja seimihuoneiston lastentarhain lautakunnan käyttöön 3 693 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 1.6. 1972—31.5.1978 (15.8. 1441 §).

Lautakunta päätti vuokrata Kiinteistö-oy Ruusulankatu 7:ltä 1.6. lukien lastensuojelulautakunnan käyttöön työsuhdeasunnoksi Töölöstä talon Ruusulankatu 7—9 B-portaan I kerroksesta 45.5 m²:n suuruisen huoneiston 218.40 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (10.10. 1834 §).

Lautakunta päätti vuokrata Helsingin Työväenyhdistykseltä sairaalalautakunnan käyttöön psykiatrisen huoltotoimiston aluetoimistoa varten Vallilan työväentalosta n. 154 m²:n suuruisen kulmahuoneiston, kuukausivuokra 18 mk/m², ym. ehtoja (17.10. 1876 §).

Lautakunta päätti osoittaa lastentarhain lautakunnan käyttöön Asunto Oy Juhana Herttuantie 5:ltä vuokratun, talossa Juhana Herttuan tie 5 Koskelassa olevan n. 223 m²:n

suuruisen lastentarhahuoneiston, kuukausivuokra 10.50 mk/m². Huoneisto luovutetaan lautakunnalle sen valmistuttua, ym. ehtoja (15.2. 321 §).

Edelleen lautakunta päätti osoittaa lastensuojelulautakunnan käyttöön Koskelasta Kiinteistö-Oy Juhana Herttuan tie 7 ja 11:ltä vuokratun, talossa Juhana Herttuan tie 7 F-portaassa sijaitsevan n. 343.4 m²:n suuruisen nuorisokotihuoneiston 3 063.12 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta. Huoneisto luovutetaan sen valmistuttua, ym. ehtoja (5.9. 1617 §).

Lautakunta päätti vuokrata lastensuojelulautakunnan käyttöön Maunulasta talossa Kuusikkotie 4 sijaitsevan 58.2 m²:n suuruisen asuinhuoneiston Kiinteistö-Oy Kuusikkotie 4:ltä virka-asunnoksi 16.8. lähtien 400.41 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (10.10. 1835 §).

Edelleen lautakunta päätti vuokrata em. talosta 443 m²:n suuruisen nuorisokotihuoneiston lastensuojelulautakunnan nuorisokotia varten 16.8. lähtien 3 047.84 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (10.10. 1839 §).

Lautakunta päätti osoittaa 159 m²:n suuruisen äitiys- ja lastenneuvolahuoneiston terveydenhoitolautakunnan käyttöön ja 371 m²:n suuruisen lastenseimihuoneiston lastentarhain lautakunnan käyttöön Kiinteistö-Oy Metsäpurontie 13:lta Maunulasta vuokratusta siipirakennuksesta 1.4. lukien. Vuokran suuruus äitiys- ja lastenneuvolan osalta oli 1 399.20 mk/kk ja lastenseimihuoneiston osalta 3 264.80 mk/kk ym. ehtoja (14.11. 2065 §).

Lautakunta päätti osoittaa lastentarhain lautakunnan käyttöön Maunulasta Kiinteistö-oy Maunulantie 19:ltä vuokratun, talon Maunulantie 19 pohjakerroksesta 443 m²:n suuruisen lastentarha- ja seimihuoneiston 1.7. alkaen 4 452.15 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (5.12. 2210 §).

Lautakunta päätti osoittaa lastentarhain lautakunnan käyttöön Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalta vuokratun, Etelä-Haagan tontille n:o 6/29068 rakennetun 1 233 m²:n suuruisen lastentarhahuoneiston ajaksi 15.4.1972—31.5.1982, kuukausivuokra 9 mk/m² ym. ehtoja (2.5. 813 §).

Lautakunta päätti osoittaa Kiinteistö-oy Pakkalantieltä Pohjois-Haagasta Teuvo Pakkalan tie 14:stä vuokratut, 850.5 m²:n suuruiset lastentarha-, seimi- ym. huonetilat lastentarhain lautakunnan käyttöön sekä 277.5 m²:n suuruiset alakoulun tilat suomenkielisten kansakoulujen käyttöön, kummatkin 1. 11. lukien 13.64 mk/m²:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (24.10. 1919 §).

Lautakunta päätti osoittaa nuorisotyölautakunnan käyttöön Pihlajistosta Kiinteistöoy Salpausseläntie 14:ltä vuokratun, talon Salpausseläntie 14 pohja- ja kellarikerroksessa sijaitsevan 269.5 m²:n suuruisen nuorisokerhohuoneiston 21.12. lukien 2 290.75 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (28.11. 2163 §).

Lautakunta päätti osoittaa terveydenhoitolautakunnan käyttöön em. yhtiöltä vuokratun, talon Salpausseläntie 18 pohjakerroksesta 398 m²:n suuruisen aluelääkärien vastaanotto- ja sairaanhoitoasemahuoneiston 11.9. lukien 3 980 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (28.11. 2164 §).

Edelleen lautakunta päätti osoittaa lastentarhain lautakunnan käyttöön em. yhtiöltä vuokratun, talossa Salpausseläntie 12 sijaitsevan 562.2 m²:n suuruisen lastentarha- ja seimihuoneiston 16.6. lukien 6 431.57 mk:n kuukausivuokrasta, irtisanomisaika 3 kk ym. ehtoja (28.11. 2165 §).

Lautakunta päätti osoittaa lastensuojelulautakunnan käyttöön Mellunkylän Naulakalliontien varrella sijaitsevasta hiihtomajasta, V- ja U-seura Puotinkylän Valtti -yhdistykseltä vuokratun n. 70 m²:n suuruisen huoneiston Naulakallion vastaanottokodin koulutilaksi lukuvuodeksi 15.8.1972—15.6. 1973, vuosivuokra huoneistosta on 2 000 mk ym. ehtoja (12.9. 1657 §).

Lautakunta päätti osoittaa lastensuojelulautakunnan käyttöön Kontulan perheryh-

mäkotia varten Kiinteistö-oy Kontulankaari 14:ltä vuokratun, talon Kontulankaari 14 I kerroksessa sijaitsevan 194.7 m²:n suuruisen huoneiston. Huoneisto luovutetaan sen valmistuttua 1 376.53 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (4.1. 34 §).

Kertomusvuonna *päättyivät* seuraavat *huoneistojen vuokrasopimukset:* rouva Helmi Castrénin kanssa 10.2.1964 tehty, talon Erottajankatu 1—3 II kerroksesta asuntoasiaintoimiston käyttöön vuokrattuja 215 m²:n suuruisia toimistohuoneistoja n:o 1 ja 2 koskeva vuokrasopimus 31.5. lukien (8.2. 269 §);

Julius Tallberg Oy:n kanssa 22.6.1960 tehty, talon Aleksanterinkatu 21 A IV kerroksessa sijaitsevaa, musiikkilautakunnan ja Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan yhteisessä käytössä olevaa 163 m²:n suuruista toimistohuoneistoa koskeva vuokrasopimus 31.5. lukien (29.2. 399 §);

Hanna Rotmanin ja Elisabet Alanderin Laitokset nimisen säätiön kanssa 14.8.1962 tehty, talosta Helsinginkatu 3—5 vuokrattua 1 040 m²:n suuruista lastentarha- ja seimihuoneistoa koskeva vuokrasopimus 31.5. lukien (15.8. 1441 §);

Kiinteistö-Oy Maunulan Kirkkomäki 1—3:n kanssa 4.1.1966 tehty, Rajametsäntie 32:ssa sijaitsevaa äitiysneuvolahuoneistoa koskeva vuokrasopimus 1.5. lukien (18.4. 707 §);

Lauttasaaren Säätiön kanssa 16.8.1951 tehty, Tallbergin Puistotie 14:ssä olevaa lastentarha Leppäkerttua koskeva vuokrasopimus 1.6. lukien (18.1. 135 §);

muurari Viljo Salon kanssa 22.10.1958 tehty, Itä-Pakilassa talon Koulumestarintie 4 I kerroksessa olevaa olevaa 70 m²:n suuruista äitiys- ja lastenneuvolahuoneistoa koskeva vuokrasopimus 1.6. lukien (14.3. 485 §) sekä

Kiinteistö Oy Siilitie 9:n kanssa 16.9.1958 tehty, Herttoniemessä kiinteistön Siilitie 9:n rakennuksen n:o 2 I kerroksessa sijaitsevaa 128 m²:n suuruista nuorisokerhohuoneistoa koskeva vuokrasopimus 1.6. lukien (29.2. 400 §).

Varasto- ja autotallitilat. Lautakunta päätti muuttaa Asunto Oy Ahjokuja 2:n kanssa 10.8.1961 tehtyä, Haagassa talosta Vanha Turunmaantie 13 vuokrattua 54 m²:n suuruista autotallia koskevaa vuokrasopimusta siten, että autotallin uudeksi vuokraksi 1.4. lukien tulee 307 mk/kk (21.3. 547 §).

Lautakunta päätti muuttaa Asunto Oy Isokaari 46:n kanssa 9.2.1959 tehtyä huoneenvuokrasopimusta siten, että Lauttasaaresta talosta Isokaari 46 vuokratun autotallin n:o 1 uudeksi vuokraksi 1.2. lukien tulee 230 mk/kk (1.2. 225 §).

Lautakunta päätti vuokrata Asunto-oy Säästökalliolta sen omistamasta talosta Svinhufvudintie 13 Kulosaaresta yhden auton tallin 1.11. lukien vuosisopimuksella 50 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta kaupunginkanslian yhtä henkilöautoa varten (31.10. 1971 §).

Kiinteistö-oy Yläkiven kanssa 17.1.1968 tehty, rakennusviraston puhtaanapito-osaston käytössä Myllypurossa olevia autopaikkoja koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyväksi 30.11. (28.11. 2170 §).

Kaupungin vuokralle antamat eräät huoneistot. Lautakunta päätti kehottaa taloosastoa vuokraamaan Saunasoppi-Saunashop, Kommandiittiyhtiö Iharvaara & Rasille Lasipalatsin I kerroksessa sijaitsevan 24 m²:n suuruisen huonetilan saunatarvikkeiden erikoismyymäläksi 650 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta (22.8. 1499 §).

Toinen linja 8:ssa sijaitsevat yht. 256.88 m²:n suuruiset huonetilat päätettiin vuokrata Mannerheimin Lastensuojeluliitolle 1.8. lukien 594 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta edellyttäen, että liitto osoittaa osan tiloista Aina Maria -kodin nuorten käyttöön sopivaksi katsomallaan tavalla (1.8. 1312 §).

Lautakunta päätti vuokrata Osuusmeijerien Eläkekassalta sen toimesta ja kustannuksella Laajasalon tontille n:o 6/49018 rakennettavasta Laajasalon Liikekeskus Oy:n

liiketalosta n. 750 m²:n suuruisen alueläkärien vastaanottohuoneiston 12.75 mk/m²:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (30.5. 959 §, 22.8. 1494 §).

Eräiden tilojen ja rakennusten vuokraaminen. Lautakunta päätti vuokrata Tuutinki Oy:lle Vartiokylän tontilla n:o 1/45213 sijaitsevan Puotinkylän kartanon päärakennuksen siihen liittyvine piha-alueineen ajaksi 1.5.1972—30.4.1982. Perusvuokra on 30.4. 1977 saakka 730 mk kuukaudessa ja 1.5.1977 lähtien vuokrakauden loppuun 1 120 mk kuukaudessa ym. ehtoja (30.5. 960 §, 29.8. 1549 §). Lautakunta myönsi pidennystä Tuutinki Oy:n toimesta em. rakennuksessa suoritettavien muutos- ja korjaustöiden sopimuksen mukaiseen valmistumisaikaan (18.1. 133 §).

Lautakunta päätti kehottaa talo-osastoa vuokraamaan:

Helsingin Kotien Puolesta -nimiselle yhdistykselle vanhusten kesävirkistystoimintaa varten Laajasalossa Axel Lindbergin tien päässä olevan tilan RN:o 2^{415} aitaamattomalla puistoalueella olevan Laajasalon rantahuvilan 200 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta;

Helsingin ja Uudenmaan Työläislasten Tuki-yhdistykselle lasten kesävirkistystoimintaa varten Laajasalon Jollaksessa olevan tilan RN:o 1^{1009} n. 12 400 m²:n suuruisella paaluttamattomalla alueella olevan Laajasalon urheilumajan 180 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta sekä

Helsingin ja Uudenmaan Työläisten Tuki -yhdistykselle lasten kesävirkistystoimintaa varten Laajasalon Jollaksessa olevan tilan RN:o 1^{1009} n. 12 400 m²:n suuruisella paaluttamattomalla alueella olevan Laajasalon urheilumajan 180 mk:n suuruissta vuosivuokrasta sekä

Käpylän Seudun Rintamamiesveteraanit -yhdistykselle virkistys- ja kuntouttamistoimintaa varten Vuosaaressa tiloilla Soldis A RN:o 3^{128} ja Soldis B RN:o 3^{268} sijaitsevan Soldis-nimisen kesähuvilan 200 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta.

Kaikki em. rakennukset vuokrattiin 1.6. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk ym. ehdoin (16.5. 902 §).

Edelleen lautakunta päätti kehottaa taloosastoa vuokraamaan Helsingin Insinöörit -yhdistykselle virkistys- ja kurssitoimintaa varten Vuosaaressa Halkaisijantie 8:ssa sijaitsevalla tilalla Tallmo RN:o 4^{89} olevan 147 m²:n suuruisen asuinrakennuksen 200 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta sekä

Helsingin Raittiit Automiehet -yhdistykselle ja Helsingin Raittiuspiirijärjestöjen Yhteistoimikunnalle yhteisesti em. tilalla sijaitsevan 178 m²:n suuruisen hirsirakennuksen 400 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta. Molemmat rakennukset vuokrattiin 1.6. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk ym. ehdoin (23.5. 945 §).

Eräiden vuokrasopimusten jatkaminen, muuttaminen ym. Kalle Anttila Oy:n Tennistalossa hallitsemia huonetiloja koskevia vuokrasopimuksia päätettiin jatkaa ajaksi 1.4.1972—31.3.1973 eräin ehdoin (18.4. 709 §);

Eirassa talon Jääkärinkatu 8 kellarikerroksesta museolautakunnan käyttöön vuokrattua 1 040 m²:n suuruista varastohuoneistoa koskevaa huoneenvuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että vuokrasuhteen irtisanomisaika on yksi vuosi (22.2. 365 §);

Kiinteistö-oy Ruusulankatu 7:n vuokraamien asuinhuoneistojen ja Töölön nuorisokotihuoneiston vuokria päätettiin korottaa 1.4. lukien (14.3. 488 §);

Helsingin katsastuskonttoria varten vuokrattuja, Hernesaarenkatu 10—14:ssä sijaitsevia konttorirakennusta ja katsastuskatosta koskevaa vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 1.7.1972 lukien siihen saakka, kunnes uusi katsastusasema on valmistunut eräin ehdoin (4.7. 1195 §) sekä

suunnittelija Paul Kirjosen vuokrasuhdetta hallitsemiinsa huonetiloihin Malmilla talossa

Ormustie 13 päätettiin pidentää 30.9.1973 saakka (19.12. 2303 §).

Lisäksi lautakunta myönsi maksulykkäyksiä eräiden vuokrien suorituksiin (15.2. 322 §, 1.8. 1316 §).

Esplanadikappeli. Yleisradio Oy:lle päätettiin myöntää lupa Puhemylly -nimisen ohjelman nauhoitukseen kappelissa 150 mk:n korvauksesta 20.5. tavallisin ehdoin (30.5. 951 §).

Vaalimainonta. Lautakunta päätti hyväksyä v:n 1972 kunnallisvaalien mainontaan yleisillä paikoilla käytettäviksi 182 mainontapaikkaa eri puolilla kaupunkia eräin ehdoin (5.9. 1615 §).

Henkikirjoitusilmoitusten vastaanottopaikat. Ilmoitusten vastaanottoa varten v:n 1972 alussa vuokrattiin 20 kerho- ym. huoneistoa eri puolilta esikaupunkialuetta päivän tai parin ajaksi. Vuokra oli 27.50 mk/pv eli kaikkiaan 880 mk. Samoin vuokrattiin v:n 1973 alussa tapahtuvaa henkikirjoitusilmoitusten vastaanottamista varten myös 20 kerho- ym. huonetta eri puolilta esikaupunkialuetta päivän tai parin ajaksi. Vuokra on tällöin 30 mk/pv, osalta 27.50 mk/pv, eli kaikkiaan 932.50 mk (4.1. 36 §, 19.12. 2307 §).

Kauppahallit. Kaupungin kauppahallien elintarvikemyymälöissä myytäviksi sallittuja tarvikkeita koskevat määräykset tarkistettiin (18.1. 134 §).

Hakaniemen hallista annettiin vuokralle vuoden aikana 43 myymälää (18.1. 137 §, 8.2. 274 §, 7.3. 441 §, 25.4. 759 §, 16.5. 901 §, 30.5. 956 §, 13.6. 1083 §, 20.6. 1130 §, 18.7. 1250 §, 1.8. 1317 §, 15.8. 1440 §, 29.8. 1547 §, 5.9. 1616 §, 12.9. 1656 §, 19.9. 1693 §, 26.9. 1746 §, 3.10. 1785 §, 31.10. 1972 §, 7.11. 2022 §), Kauppatorin hallista 7 myymälää (22.2. 364 §, 7.3. 440 §, 25.4. 758 §, 23.5. 943 §) sekä Hietalahden hallista 13 myymälää (14.3. 487 §, 25.4. 757 §, 20.6. 1129 §, 18.7. 1249 §, 1.8. 1318 §, 29.8. 1548 §).

Torikauppa. Kauppatorien paperituotteiden myyntipaikoilla saatiin pitää kaupan myös muovituotteita sillä ehdolla, ettei myyntipaikkojen tähänastista tavaravalikoimaa supisteta (4.1. 37 §).

Grillaamo Herkku-Vartaalle myönnettiin 250 mk:n korvauksesta lupa broiler-kananpoikien ja hot dog -sämpylöiden grillaukseen ja myyntiin grilliautostaan Kauppatorin alueella aikana 30.4.—1.5. klo 12—18 (18.4. 701 §).

Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Pekka Kokkosen Puutarha Oy:lle puutarhatuotteiden myyntipaikka Töölöntorilta toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk, 110 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta (25.4. 756 §).

Virvoitusjuomakioskit. Lautakunta päätti oikeuttaa talo-osastoa vapauttamaan Anna Kuusisen Hietalahdentorin virvoitusjuomakioskia ja Ester Orjavuonon Hämeentien ja Kaikukadun risteyksessä olevaa virvoitusjuomakioskia koskevista vuokrasopimuksista. Hietalahdentorin virvoitusjuomakioski päätettiin vuokrata Leena Budianskylle 2 000 mk:n suuruisesta myyntikausivuokrasta sekä Hämeentien ja Kaikukadun risteyksessä oleva virvoitusjuomakioski Liisa Käpysalolle 600 mk:n suuruisesta myyntikausivuokrasta, kumpikin v:n 1972 myyntikaudeksi (28.3. 600 §, 18.4. 710 §, 16.5. 903 §).

Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Annankadun ja Salomonkadun kulmassa sijaitseva virvoitusjuomakioski Pirkko Tuomiselle ajaksi 1.1.1973—31.12.1974 1 000 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (19.12. 2312 §).

Jäätelönmyyntipaikat. Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Maanviljelijäin Maitokeskus Oy:lle jäätelönmyyntipaikka Mikonkadun ja Kaivokadun kulmasta v:n 1972 myyntikaudeksi edellisvuonna noudatetuin vuokraehdoin (18.4. 698 §).

Edelleen talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piiri -yhdistykselle ja Helsingin Invalidien yhdistykselle yhteisesti jäätelönmyyntipaikka Eränkävijäntorilta, Tehtaankadun ja Kapteeninkadun risteyksestä sekä Mannerheimintien ja Runeberginkadun risteyksestä sekä

Helsingin Jäätelötehdas B. Magille paikka Liisankadun ja Pohjoisrannan risteyksestä, kaikki myyntipaikat v:n 1972 myyntikaudeksi 440 mk:n suuruisesta myyntikausivuokrasta ym. ehdoin (18.4. 711 §).

Kukkien myyntipaikat. Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Lapinlahdenkadulla sijaitseva kukkien myyntipaikka Vieno Hyvöselle 75 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta (2.5. 814 §).

Makkaroiden myyntipaikat. Lautakunta päätti, että sen toimesta vuokratuilla makkaranmyyntipaikoilla saadaan eräin ehdoin pitää kaupan myös keitettyjä kananmunia. Edelleen lautakunta päätti, että Töölöntorin kioskirakennuksen makkarakioskissa saadaan muilla lautakunnan toimesta vuokratuilla makkaranmyyntipaikoilla sallittujen tuotteiden lisäksi pitää eräin ehdoin myös grillattua kanaa ja kananjalkoja (11.1. 84 §).

Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan vuosiksi 1973 ja 1974 nykyisin käytössä olevat, eri puolilla kaupunkia sijaitsevat 68 makkaranmyyntipaikkaa nykyisille haltijoilleen, Rautatientorin myyntipaikka kuitenkin vain 30.6.1973 saakka, sekä lisäksi 11 eri puolilla kaupunkia sijaitsevaa uutta myyntipaikkaa niitä anoneille. Myyntipaikkojen kuukausivuokrat vaihtelivat 100 mk:sta 2 900 mk:aan (12.12. 2247 §, taloj. 30.11. 14 §, 11.12. 20 §).

Töölöntorin kioskirakennuksen makkarakioski päätettiin vuokrata edelleen Heimo Haapaselle 740 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin ajaksi 1.1.1973—31.12. 1974 (12.12. 2249 §).

Lautakunta päätti antaa ulkoasiainministeriölle vastauksen ministeriön kirjelmästä, joka koski nakkikioskien pysyttämistä paikallaan Katajanokalla talon Satamakatu 4 edustalla (4.1. 38 §).

Arpojen myyntiluvat. Eräitä lupia kaupungin omistamalla alueella tapahtuvaan arpojen myyntiin myönnettiin yhdistyksille ym. (7.3. 443 §, 28.3. 602 §, 18.4. 704 §, 16.5. 900 §, 13.6. 1081 §, 1.8.1313 §, 22.8. 1498 §, 28.11. 2173 §).

Erilaisten myyntitilaisuuksien ym. järjestäminen. Lautakunta myönsi Tauno Olanderille oikeuden harjoittaa Suomen Sydäntautiliiton toimeenpanemaan rahankeräykseen kuuluvien kirjeensulkijamerkkien myyntiä Kauppatorilla, Hakaniementorilla ja Töölöntorilla eräin ehdoin (15.8. 1437 §).

Lautakunta päätti myöntää Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Sotainvalidit -yhdistyksen naisjaostolle luvan suorittaa sotainvalidien huoltotyön hyväksi toimeenpantuun rahankeräykseen kuuluvaa itsenäisyyspäiväkynttilöiden ja joulukorttien myyntiä Kallion virastotalossa aikana 27.11.—5.12. (14.11. 2067 §).

Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirille myönnettiin oikeus suorittaa SPR:n Hyväntahdon joulukampanjaan liittyvää myyntiä liiketalojen Kaivokatu 6 ja 8 yleiselle jalankululle varatussa tunnelikerroksen osassa 1.—23.12. eräin ehdoin (14.11. 2068 §).

Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland -nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa myydä ravintola Royalin terassilla 13.12. järjestettävissä myyjäisissä kaupan pidettävää tavaraa myös terassin ulkopuolella puistoon asetettavilta pöydiltä eräin ehdoin (12.12. 2246 §).

Lehtien myyntipaikat. Lautakunta päätti myöntää Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle luvan Teekkarihirnu-kirjan myyntiin sekä Tampereen Teekkareille luvan vappujulkaisunsa Gulliverin myyntiin yleisillä paikoilla aikana 28.4.—1.5., kumpikin 60 mk:n korvauksesta ym. ehdoin (18.4. 695 §).

Helsingin NMKY:n hoitoon päätettiin luovuttaa 57 lehdenmyyntipaikkaa v:ksi 1973 lehdenmyyntipaikoille vahvistetuin luovutusehdoin (19.12. 2306 §).

Kengänkiillotuspaikat. Lautakunta päätti kokeilumielessä oikeuttaa Berner Osakeyh-

tiön harjoittamaan yleisön kenkien ilmaista kiillotusta kaduilla kierrellen aikana 1.8.—30.9. 500 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta eräin ehdoin (1.8. 1319 §).

Joulukuusien ja joulukoristeiden myyntipaikat. Joulukuusien yksinmyyntipaikoiksi hyväksyttiin 19 paikkaa eri puolilta kaupunkialuetta käytettäviksi aikana 19.—24.12. Myyntipaikat päätettiin vuokrata huutokaupalla eräin ehdoin (21.11. 2115 §).

Joulukuusien yhteismyyntipaikoiksi hyväksyttiin 89 paikkaa eri puolilta kaupunkialuetta käytettäviksi aikana 19.—24.12. Yhteismyyntipaikkojen vuokraksi vahvistettiin 10 mk päivältä ja kuusenjalkojen myyntiluvista perittäväksi korvaukseksi 7 mk em. myyntikaudelta, ym. ehtoja (21.11. 2116 §).

Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan kukkakauppias Lydia Wallinille Kolmen sepän aukiolta kaksi joulupöydän koristeiden myyntipaikkaa 200 mk:n suuruisesta yhteisvuokrasta ajaksi 17.—24.12. eräin ehdoin (taloj. 30.11. 16 §).

Joulukadut ja luvat jouluaiheiseen koristeluun. Aleksanterinkatu-nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa joulukatunsa järjestämiseen Aleksanterinkadun Mannerheimintien ja Unioninkadun väliselle osalle ajaksi 2.12.1972—1.1.1973 5 000 mk:n korvauksesta ym. ehdoin (28.11. 2168 §).

Kaisaniemen Kauppakadut -nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa joulukadun järjestämiseen ajaksi 2.—26.12. samalla katualueella kuin aikaisemminkin 5 000 mk:n korvauksesta ym. ehdoin (28.11. 2172 §).

Lautakunta päätti hyväksyä Kaisaniemen joulukadun uuden koristelu- ja valaistussuunnitelman noudatettavaksi toistaiseksi (10.10. 1837 §).

Fastighets Ab Forum Henrici -nimiselle yhtiölle myönnettiin lupa joulukoristelun järjestämiseen liiketalo Forumin sekä talojen Mannerheimintie 16 ja 18 jalkakäytäväosuuksien yläpuolelle ajaksi 2.12.1972—6.1.1973 900 mk:n korvauksesta eräin ehdoin (28.11. 2167 §).

Aleksanterinkatu-yhdistys oikeutettiin yhteistoiminnassa posti- ja lennätinlaitoksen kanssa sijoittamaan postilaatikko jouluterveh dysten lähettämistä varten Kolmen sepän aukiolle ajaksi 2.12.—23.12. ehdoin, että luvan saaja sopii postilaatikon tarkemmasta sijoituspaikasta poliisilaitoksen ja halli- ja torikaupan valvojan kanssa sekä ettei postilaatikon yhteyteen sijoiteta yleisöä sen tarkoituksesta informoivan kilven lisäksi mainoksia (14.11. 2069 §).

Keräysluvat. Suomen Pelatusarmeijan Säätiölle myönnettiin tavanomaiset luvat määrättyjen keräyspaikkojen käyttämiseen varojen saamiseksi varattomien kotien lasten kesäsiirtolatoimintaa varten (18.4. 692 §), sosiaalista ja evankelioimistyötä varten (18.4. 696 §) sekä joulupatojen asettamiseen ulkosalle eri puolille kaupungin aluetta (7.11. 2023 §).

Akateemiset Reservinupseerit -yhdistys oikeutettiin pitämään toimeenpanemassaan rahankeräyksessä myytäviä tulitikkulaatikoita kaupan 4.—6.5. eräin ehdoin (25.4. 760 §).

Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle myönnettiin lupa käyttää Merenneito (Havis Amanda) -patsasta Toiveidenlähde-keräyksensä järjestämiseen 1.5. (2.5. 812 §).

Mainontaa ym. koskevat asiat. Lautakunta päätti vuokrata Julisterengas Oy:lle ja Ulkomainos Oy:lle niiden nykyisin hallitsemat mainontapaikat sopimusten mukaisista vuokrista ajaksi 1.1.1973—31.12.1975 siten kun yhtiöt ovat asettaneet sopimusehtojen mukaiset vakuudet ym. ehdoin. Edelleen lautakunta päätti kiinnittää yhtiöiden huomiota eräiden esitettyjen periaatteiden noudattamiseen mahdollisessa ehkäisyvälinemainonnassa lautakunnan yhtiöille vuokraamilla em. mainontapaikoilla (13.6. 1085 §, 8.8.1376 §, 17.10. 1877 §, taloj. 25.5. 10 §).

Lautakunta päätti, että sen 20.10. 1958 tekemän päätöksen mukaisesti laskettava tilapäisistä ulkomainontaluvista perittävä viikkokorvaus korotetaan 1.1.1973 alkaen 80 mk:ksi (19.12. 2305 §).

Lautakunta päätti antaa Teboil Oy:lle luvan Tennistalossa olevaa huoltamoaan koskevien valomainoskilpien sijoittamiseen toistaiseksi ehdoin, että yhtiö suorittaa korvauksena tontin ulkopuolelle, Eteläisen Rautatiekadun ja Fredrikinkadun risteykseen pystytettävän valomainospylvään paikan käytöstä 100 mk/kk 1.3.1972 lukien (8.2. 271 §).

Maxim-Filmi Oy:n mainoskuvakaapin pitämisestä talon Mikonkatu 8 kohdalla katumaalla perittävä korvaus päätettiin korottaa 1.12. alkaen 760 mk:ksi vuodelta (29.8. 1544 §).

Adams Filmi Oy:lle myönnettiin lupa elokuvateatterin porraskuilun suojakaiteen ja sen yhteyteen tulevan mainoskuvakaapin rakentamiseen talon Lauttasaarentie 10 kohdalle toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk, 300 mk:n suuruisesta vuosikorvauksesta ym. ehdoin (26.9. 1745 §).

Lions Club Helsinki/Pakila -yhdistykselle myönnettiin lupa viihdetilaisuuden järjestämiseen Tuomarinkylän kartanon piha-alueella helatorstaina 11.5. 30 mk:n suuruisesta korvauksesta (18.4. 697 §).

Lautakunta päätti antaa satamalautakunnalle suostumuksensa kioskin perustamiseksi Keisarinluodonlaiturilla sijaitsevaan Suomenlinnan lautan matkustajapaviljonkiin (1.2. 229 §).

Lautakunta päätti tehdä Helsingin Puhelinyhdistyksen kanssa sopimukset, joilla sille vuokrataan kaksiosaisen puhelinkioskin pystyttämistä varten paikka Töölöntorin kohdalla olevalta Topeliuksenkadun jalkakäytävältä Topeliuksenkatu 2:ssa sijaitsevan koulutontin tukimuurin vierestä sekä

yksiosaisen puhelinkioskin pystyttämistä varten paikka Sakara 1:ssä sijaitsevan Kontulan lastentalon tontilta Sakara-nimisen kadun varrelta (15.8. 1439 §).

Weilin+Göös Oy:lle myönnettiin lupa yhtiön 100-vuotisjuhlaliputuksen järjestämiseen talon Mannerheimintie 40 edustalle 200 mk:n suuruisesta korvauksesta ym. ehdoin ajaksi 18.—24.9. (15.8. 1438 §).

Mainos-TV Oy:lle myönnettiin lupa suorittaa televisionäytelmän tekoon kuuluvia filmauksia kaupungin kiinteistöillä Päijänteentie 11 ja 37 (11.1. 86 §).

Lautakunta päätti myöntää Yleisradio Oy:n yhteiskunnallisellé toimitukselle luvan suorittaa televisioelokuvaan tulevien kohtausten filmaamista raastuvanoikeuden tiloissa 3. ja 4.3. sekä 10. ja 17.3., kumpikin 300 mk:n suuruisesta korvauksesta sekä ruotsinkieliselle tv-ohjelmatoimitukselle luvan suorittaa televisionauhoitus raastuvanoikeuden tiloissa 28.2. 150 mk:n korvauksesta (22.2. 362 §, 29.2. 398 §, 14.3. 490 §).

Crea-Filmi/Varesvuo/Haataja/Oy oikeutettiin suorittamaan mainoselokuvan filmaus Hietalahden hallissa 500 mk:n suuruisesta korvauksesta ym. ehdoin (7.3. 444 §).

Lisäksi pystytettiin erilaisia tilaisuuksia osoittavia mainostauluja ja -torneja eri puolille kaupunkia.

Lautakunta päätti *hyväksyä* v:ien 1974—83 *taloussuunnitelman alustavan tavoiteasettelun* sekä v:n 1973 *talousarvioehdotuksen* käyttömenojen ja -tulojen osalta (taloj. 4.2. 2 §, 12.5. 4 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: määrärahojen myöntämistä muutos- ja korjaustöihin ym. (25.1. 184, 185 §, 8.2. 275 §, 21.3. 548 §, 9.5. 855, 856 §, 8.8. 1375 §, 29.8. 1546 §, 12.9. 1654 §, 19.9. 1694 §, 17.10. 1878 §, 21.11. 2117 §, 28.11. 2166 §, 5.12. 2212 §, 19.12. 2304, 2308 §); määrärahojen ylittämistä (25.1. 188 §, 19.12. 2310 §); eräiden rakennusten purkamista (8.2. 270 §, 21.3. 545 §, 18.4. 699 §, 9.5. 853 §, 4.7. 1196 §, 19.9. 1692 §, 26.9. 1747 §, 10.10. 1838 §); talonmiehen varallaolon järjestämistä talossa Mäkelänkatu 86—96 (22.2. 366 §); korvauksen suorittamista (14.3. 489 §, 23.5. 944 §, 19.9. 1697 §); viranhaltijain osallistumista kursseille (21. 3. 546 §, 17.10. 1879 §); Meilahden kartanon vanhan puisen päärakennuksen käyttöä (21.3. 549 §); tilitysvuokraperusteiden tarkistamista talousarviovuotta 1973 varten (28.3. 599 §); lainopillisen osaston poistoehdotusluetteloa

(6.6. 1043 §, 14.11. 2066 §); asuntoasiaintoimiston aukioloaikojen muuttamista (13.6. 1084 §); I linja 9:ssä sijaitsevan entisen sokeainkoulun päärakennuksen eräiden tilojen osoittamista raastuvanoikeuden ja lastentarhain lautakunnan käyttöön (7.11. 2020, 2021 §); Vanhassakaupungissa sijaitsevien eräiden rakennusten ja niihin liittyvien alueiden vuokraamista Tekniikan museon säätiölle (28.11. 2171 §) sekä väliaikaisen ts. asuntoasiaintarkastajan palkkaamista asuntoasiaintoimistoon (19.12. 2311 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm.: osakkeiden ostamista As Oy Melkontornilta (18.1. 139 §); Munkkiniemessä sijaitsevan talon luovuttamista huoltolautakunnan käyttöön PAV-asuntolaksi (14.3. 484 §); Länt. Brahenkatu 2:ssa sijaitsevan huoneiston sekä Helsinginkadun Urheilutalon palloiluhallin tilojen vuokraamista kähertäjäkoulun käyttöön (21.3. 550 §, 19.9. 1696 §); määrärahojen myöntämistä Töölön virastotalon aluelääkärien yhteisvastaanottotilojen laajentamiseksi sekä kunnostustöiden suorittamiseksi Leppäsuon lastentarhan ja -seimen huonetiloissa (28.3. 597, 598 §); tilalla Kaarela RN:o 8^{378} sijaitsevan asuin- ja talousrakennuksen siirtämistä urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (18.4. 689 §); korvauksen suorittamista liukastumistapaturman johdosta (2.5. 815 §); Hietaniemenkatu 9:ään rakennettavan virastotalon luonnospiirustusten hyväksymistä (23.5. 942 §); Ebeneser-kodin kiinteistössä Helsinginkatu 3—5 toimivan lastentarhan ja -seimen huonetilojen osittaista luovuttamista lastentarhaseminaarille (30.5. 957 §); sähkölaitoksen kiinteistön P. Roobertinkatu 1—3 tulevaa käyttöä koskevaa esitystä (6.6. 1047 §); Alko Oy:n keskustan myymälähuoneistoja koskevaa tiedustelua (13.6. 1080 §); Vuosaaressa sijaitsevan Nordsjön kartanon navettarakennuksen itäpään osoittamista nuorisotyölautakunnan käyttöön liikkuvaa moottorinuorisoa varten (4.7. 1199 §); Osuusliike Elannon Siltasaarenkatu 6:ssa sijaitsevaa nuorisokahvilahuoneistoa koskevaa vuokraustarjousta (4.7. 1200 §); Mellunkylässä sijaitsevan Bredbackan kiinteistön siirtämistä lautakunnan hallintoon (18.7. 1246 §); osakehuoneistojen ostamista vuokrattaviksi naimattomille äideille (1.8. 1310 §); Kallion nuorisokodin Wallininkatu 4:ssä sijaitsevien huoneistotilojen käyttöä (1.8. 1311 §); Suomen Elokuva-arkistolle elokuvateatterin vuokraamista varten merkittyä määrärahaa sekä yhdistyksen avustusanomusta koskevia valtuustoaloitteita (29.8. 1541, 1542 §); Ravintola Esplanadikappelin tulevan toiminnan järjestelyä koskevaa Osuusliike Elannon ehdotusta (5.9. 1618 §); Rautatientorilta poistetun liikennekioskirakennuksen siirtämistä lautakunnan hallintoon (12.9. 1655 §); Bertha Maria Tallbergin lahjoitusrahaston varojen käyttöä (19. 9. 1690 §); Tiilimäen kalliosuojasta maksettavaa tilitysvuokraa (19.9. 1691 §); talossa Toinen linja 10 sijaitsevan asuinhuoneiston luovuttamista psykiatrisen huoltotoimiston asuntolakäyttöön (31.10. 1973 §); Aarikkakoru Ky:n kerhotilatarjousta (21.11. 2114 §); huoneiston vuokraamista Pohjois-Haagasta ja sen osoittamista lastentarhain lautakunnan käyttöön (5.12. 2211 §); nuorisolautakunnan esitystä huonetilan tai maa-alueen varaamiseksi Vuosaaresta (5.12. 2213 §); Rautatientorin Mikonkadun puoleisessa osassa sijaitsevan virvoitusjuomakioskin tulevaa käyttöä (12.12. 2248 §, taloj. 30.11. 15 §) sekä nuorisokerhohuoneiston hankkimista Mellunkylästä ja määrärahan myöntämistä tarkoitukseen (19.12. 2300 §).

5. Kaupunkisuunnittelulautakunta

Lautakunnan ja sen liikennejaoston kokoonpano, kokoukset ym. Vuonna 1972 lautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen pääjoht. Ylermi Runko ja kokoonpano oli muuten sama kuin edellisenä vuonna paitsi että päätoimitt. Pauli Burmanin ja dipl.ins. Antero Aarvalan tilalle tulivat os.pääll. Antti Viinikka ja arkkit. Tauno Salo (13.1. 30 §, 20.4. 527 §). Varapuheenjohtajaksi valittiin eversti evp., valtiotiet.maist. Jorma Korvenheimo ja sihteerinä toimi oik.tiet.kand. Heikki Aho (13.1. 31 §).

Liikennejaoston kokoonpano oli myös sama kuin edellisenä vuonna paitsi että dipl.ins. Aarvalan tilalle määrättiin arkkit. Salo ja puheenjohtajaksi kauppatiet.maist. Carl Johan Adolfsson (13.1. 32 §, 20.4. 527 §).

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa ja liikennejaostossa toimi apul. kaup.joht. Aatto Väyrynen (Khs 17.1. 191 §).

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 61 ja liikennejaostolla 22 kokousta. Lautakunnan pöytäkirjoihin tuli yhteensä 1 702 ja liikennejaoston pöytäkirjoihin 96 pykälää. Lautakunnalle saapui 2 865 kirjettä ja se lähetti 780.

Yleiskaavatyön jatkamista valvova tilapäinen jaosto toimi edelleen kertomusvuonna siten, että siihen kuuluivat lautakunnan jäsenet Salo ja Viinikka ja puhetta johti lautakunnan varapuh.joht. Korvenheimo (20.1. 102 §, 20.4. 527 §).

Viraston päällikön ja kanslian toimialaan kuuluvat asiat.

Ratkaisemattomien asioiden luettelo. Luettelot lautakunnan diaariin ennen 1.7.1971 merkityistä, 27.1.1972 ratkaisematta olleista asioista tarkastettiin (27.1. 128 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat mm.: kaupunkisuunnitteluviraston edustajien lähettämistä kuntasuunnittelun jatkokurssille (13.1. 65 §); kaupunkisuunnitteluviraston ja lautakunnan edustajien lähettämistä virkamatkoille kotimaahan ja ulkomaille (21 esitystä); Malminkartanon aseman sijoittamista (2.3. 268 §); opintomatka-apurahan myöntämistä kaupunkisuunnitteluviraston eräille toimihenkilöille (23.3. 403 §); lautakunnan ylimääräisen kokouksen pitämistä Tammisaaressa (13.4. 513 §) sekä kaupunginhallituksen toimesta tapahtuvaa mahdollisuuksien selvittämistä asukastoimikuntien valintaa, toimintaa ja toiminta-aluetta koskevan säännöstön luomiseksi (29.12. 1663 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: keskuspuiston kaavoittamista (23.3. 380 §); liikenneonnettomuuksista aiheutuvien kustannusten tutkimista (23.3. 382 §); taidekeskuskomitean mietintöä (27.4. 566 §); Matkustajalaiturin satamanosan ja Ehrenströmintien pysäköintijärjestelyjä (10.5. 643 §); Helsingin yliopiston

suunnittelun neuvottelukunnan I osamietintöä matemaattis-luonnontieteellisen osaston sijoituspaikasta (27.7. 962 §); vuositilintarkastajien kertomusta v:lta 1971 (10.8. 1014 §); suositusta väestön vuotuiskasvuksi pääkaupunkiseudulla (19.10. 1315 §) sekä Suomenlinnan ja Kantakaupungin välisen liikenteen tutkimusta (26.10. 1347 §).

Lisäksi annettiin lausuntoja seuraavia asioita koskevista valtuustoaloitteista: Senaatintorin ympäristössä olevien vanhojen talojen käyttö (13.1. 42 §); luottamusmieselimen asettaminen valvomaan koillisten Esikaupunkien kehittämistoimenpiteitä (2.3. 267 §); Pukinmäen Savelan alueen kaavoitus (23.3. 383—385 §); eräät autoparkkeerauskysymykset (30.3. 420 §); vuoropysäköinnin järjestäminen (27.4. 567 §); lähimyymäläverkon harventumisesta vanhuksille ja invalideille aiheutuvat vaikeudet (4.5. 608 §); rautateiden hyväksikäyttö julkisessa liikenteessä (1.6. 739 §); joidenkin yksityisautoilusta täysin vapaiden uusien kaupunginosien toteuttaminen (15.6. 805 §); toimikunnan asettaminen selvittämään Herttoniemen ja erityisesti Laajasalon ranta-alueiden tulevaa käyttöä (6.7. 883 §); Vanhankaupungin lahden läntisen ranta-alueen suunnittelu (20.7. 916 §); kanavan avaaminen Vartiokylän lahdesta Porvarinlahdelle (20.7. 918 §); eräiden kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintojen sijoittaminen Pasilaan (20.7. 920 §); Viikinmäen alueen tuleva käyttö (10.8. 1015 §); Tapanilan pientaloalueen saattaminen kaupungin viemäri- ja vesijohtoverkoston piiriin (5.10. 1243 §); Helsingin liittyminen Uudenmaan saaristosäätiöön (12.10. 1279 §); v:n 1972 Helsinkipäivänä järjestetyn jalankulkualuekokeilun aiheuttamat kustannukset (12.10. 1280 §); sokeainkoululta vapautuvien tilojen varaaminen lasten päivähoitotoimintaan päivähoitajien koulutusta tai muuta lasten ja nuorison palveluun liittyvää toimintaa varten (12.10. 1281 §); Hesperian puiston rauhoittaminen puistoalueeksi ja kävelytien rakentaminen Finlandia-talolta pitkin Töölönlahden etelä- ja itärantaa (19.10. 1323 §); alueiden suunnittelu ja varaaminen talous- ja rakennusjätteiden kaatopaikoiksi (2.11. 1386 §); asuntokatujen liikenneturvallisuuden parantaminen (9.11. 1419 §) sekä katualueiden vehreyden lisääminen ja puuston istuttaminen katujen varsille (30.11. 1528 §).

Määrärahoja koskevia esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavasti: käyttämättä jääneiden määrärahojen osien siirtämisestä käytettäväksi v. 1972 (5.1. 13 §, 13.1. 66 §) ja eräiden projektien toteuttamiseksi (13.1. 40 §) sekä lautakunnan oikeuttamiseksi ylittämään määrärahoja (19.10. 1329 §, 30.11. 1545 §).

Käyttövaroista päätettiin suorittaa mm. lautakunnan ja kaupunkisuunnitteluviraston edustajien osallistumismaksuina erilaisille kursseille ja neuvottelupäiville yht. 4 450 mk (17.2. 218 §, 2.3. 286 §, 17.3. 356 §, 23.3. 399 §, 13.4. 510 §, 10.8. 1027 §, 21.9. 1185 §, 28.9. 1223 §, 26.10. 1360, 1363 §, 7.12. 1581 §).

Asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat. *Asemakaavan muutokset.* Kaupunginhallitukselle annettavissa lausunnoissa puollettiin lukuisia asemakaavan muutoksia.

Asemakaavaehdotukset. Kaupunginhallitukselle päätettiin lähettää eräiden kaupunginosien tai niiden osa-alueiden asemakaavaehdotukset sekä puoltaa niiden hyväksymistä.

Kortteleiden korkeussuhteet. Kaupunginhallitukselle esitettiin vahvistettavaksi useita kortteleiden korkeustasoehdotuksia ja niiden muutoksia asemakaavaosaston laatimien piirustusten mukaisesti.

Kadun- ja paikannimet. Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys tai annettiin lausunto seuraavien nimien vahvistamisesta: Tuukkalankuja-Tuukkalagränden ja Suonlaita-Kärrlaggen Mellunkylässä sekä Messukeskus-Mässcentrum Itä-Pasilassa (30.3. 462 §, 13.4. 518 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm.: määrärahojen siirtä-

mistä ja ylittämistä (13.1. 76 §, 30.3. 456 §); eräiden kaupunginosien kortteleiden korkeustasojen vahvistamista (20.1. 110 §, 2.3. 289 §, 9.3. 339 §, 4.5. 624 §, 29.12. 1683 §); asemakaavojen ja asemakaavaehdotusten muuttamista (27.1. 145 §, 17.2. 212 §, 13.4. 499, 500, 502 §); työvoimaministeriön sijoittumista Uudenmaankatu 19—21:ssä sijaitsevalle tontille (3.2. 150 §); Kampille sijoitettavan lähiliikenteen linja-autoaseman rakennussuunnittelua ym. (14.2. 203 §); katujen ja jalkakäytävien päällystystöitä (24.2. 242 §); satama-alueen sisäisten ajoväylien sekä raiteiden ja rakennusten sijoitussuunnitelmaa (10.5. 638 §); kerrosalan varaamista terveysasemaa varten (10.5. 656 §); rakennuskieltojen jatkamista (18.5. 695 §, 7.9. 1125 §, 14.9. 1141 §, 30.11. 1562 §); tyyppipiirustuksia (18. 5. 698 §); kemikaliosataman täyttämistä rakennusainesatamaksi (15.6. 824 §); Vartiokylänlahden saneeraustoimikunnan suunnitelman hyväksymistä jatkosuunnittelun pohjaksi (19.10. 1319 §); historiallisesti ja arkkitehtonisesti arvokkaiden rakennusten purkamisen luvanvaraistamista (9.11. 1434 §); Leninin puiston aidan poistamista ja Vesilinnankadun puiston kadunreunan ajoesteen rakentamista (16.11. 1462 §); Malmin aseman siirtoa (23.11. 1492 §); Vuosaaren ratahankkeen tutkimista (23.11. 1513 §) sekä erään tontin kaavoittamista vanhusten asuintalon ja palvelukeskuksen tarpeisiin (14.12. 1627 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: asemakaavojen muuttamista ja niistä tehtyjä huomautuksia sekä asemakaavoitukseen liittyviä maankäyttövaihtoehtoja (5.1. 25 §, 9.3. 331 §, 25.5. 708 §, 30.11. 1558 §); Haagan katupiirustusten vahvistamista (5.1. 26 §); Kallion korttelin n:o 308 tonttien n:o 2 ja 6 muuttamista viheralueeksi (13.1. 50 §); Malmin kortteleiden n:o 38068—38071 säilyttämistä pientaloalueena (13.1. 52 §); pienempien huoneistokokojen huomioon ottamista rivitaloalueita kaavoitettaessa (27.1. 125 §); toimintarakennuksen, leikkipuiston, Parrulaiturin peräporttipaikan, toimistotalon ja ponttoonisillan rakentamista (10.2. 188 §, 24.8. 1067 §, 28.9. 1220 §, 2.11. 1398 §, 2.11. 1413 §); Vartiokylän ja Mellunkylän omakotialueiden kaavoittamista (17.2. 213 §); nupukivetyksen säilyttämistä Pohjoisesplanadilla, Mariankadulla ja Aleksanterinkadulla (24.2. 242 §); Kampin linja-autoaseman paikkaa (9.3. 312 §); Leppäsuon lastentarhan ja -seimen sijoitusta (17.3. 367 §); lietteensiirtojärjestelyä Munkkisaaren puhdistamolta Kyläsaaren puhdistamolle (30.3. 457 §); rakennusten säilyttämistä, purkamisen estämistä, käyttötarkoituksen muuttamista ja suojelua (13.4. 496, 497 §, 27.4. 590, 597 §, 5.10. 1258 §); pysäköintilaitoksen sijoittamista Johanneksen kentän alle (20.4. 534 §); Itäisen sairaalan toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (20.4. 536 §); huomautusta Länsiväylän liikennealueella sijaitsevan tuntemattoman sotilaan haudasta (10.5. 658 §); Ateneumin peruskorjausta ja laajentamista tutkimaan asetetun työryhmän mietintöä (1.6. 746 §); metron Siltavuoresta Hakaniemeen ulottuvan rataosuuden linjauksen ja korkeusaseman hyväksymistä (8.6. 794 §); Mercantile Yhtiön vuokra-ajan pidentämistä Ruoholahdessa (20.7. 957 §); Herttoniemen sataman yleissuunnitelmaa (27.7. 977 §); pääpoliisitalon sijoittamista (3.8. 991 §); Laakson sairaalan laajentamista varten käytettävissä olevan maa-alueen laajuutta (3.8. 993 §); nimikilven pystyttämistä Leninin puistoon (10.8. 1038 §); valitusta Lauttasaaressa olevan Takaniemen puiston ja katualueen asemakaavan muutoksesta (31.8. 1080 §); muutoksen saamista kaupunginvaltuuston tekemään päätökseen osayleiskaavasta (14.9.1158 §); alueen vuokraamista Talin urheilupuiston alueelta keilahallin rakentamista varten (21.9. 1200 §); Lauttasaaren Veijarivuoren puiston osan muuttamista purjevenesatamaksi (5.10. 1247 §); Pakilantien varustamista puu- ja pensasistutuksilla (19.10. 1339 §); Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisoinnin tarkistettua perustamissuunnitelmaa ja sairaa-

loiden tonttialueen riittävyyttä (19.10. 1340 §); Herttoniemen sataman yleissuunnitelmaa (9.11. 1433 §); arkkitehtonisesti ja historiallisesti arvokkaiden rakennusten luetteloa (9.11. 1434 §); Seurasaaren siltojen uusimista (16.11. 1459 §); mahdollista Vuosaaren radan käyttöä henkilöliikenteeseen (23.11. 1513 §) sekä tontin varaamista Töölöstä vanhusten asuintalon ja palvelukeskuksen rakentamiseksi (14.12. 1627 §).

Lisäksi laadittiin korttelisuunnitelmia ja annettiin lausuntoja maantiesiltojen ja puhdistus- ym. laitosten piirustuksista sekä katupiirustusten ja viemärisuunnitelmien vahvistamisesta.

Yleiskaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat. *Esitykset.* Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat mm.: Iso-Huopalahden täyttöalueen käyttöä, työryhmän nimeämistä sekä määrärahan myöntämistä alueen yleissuunnitelman tarkistusta varten (13.1. 47 §, 17.3. 348 §); asuntoalueiden palvelutilojen suunnitteluohjeiden käyttämistä (29.6. 861 §); Iso-Huopalahden täyttöalueen teknillistä ja maisemallista suunnittelua sekä vesienparannusselvityksen laatimista kiireellisesti, Talin urheilupuiston työryhmän kehottamista jatkamaan työtään siten, että alueelle voidaan laatia vahvistamiskelpoinen asemakaava (12.10. 1282 §) sekä neuvottelujen aloittamista puolustusvoimien hallussa olevien alueiden Santahaminan ja Villingin saamiseksi virkistyskäyttöön (19.10. 1322 §)'

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm.: eräiden alueiden asemakaavaehdotuksia (13.1. 48 §, 20.4. 539 §, 25.5. 710, 711 §, 20.7. 931 §, 10.8. 1023 §, 30.11. 1529 §, 7.12. 1577 §); Vuosaaren—Talosaaren käyttösuunnitelman laatimista (2.3. 275 §); asemakaavamääräysten mukaisten palvelutilojen hinnoitteluperiaatteita asuntotontteja vuokrattaessa (22.6. 840 §); yleiskaavaehdotus 1970:n johdosta annettuja lausuntoja (6.7. 886 §, 3.8. 994 §, 7.9. 1106 §); virkistysaluetoimikunnan välimuistiota (26.10. 1370 §) sekä Vuosaaren itärannan maankäyttöä (7.12. 1576 §).

Liikennesuunnitteluosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat mm.: Karvaamokujalta Vihdintielle rakennettavan tieyhteyden ja siihen liittyvien liikennejärjestelyjen toteuttamista (13.1. 55 §); kokeilumielessä Etelärannan yksisuuntaistamista välillä Eteläesplanadi—Pohj. Makasiinikatu siten, että sallittu ajosuunta olisi pohjoiseen päin (13.1. 56 §); liikenne- ja liikennevalojärjestelyjä seuraavissa paikoissa: Hämeentiellä välillä Siltasaarenkatu—Mäkelänkatu (20.1. 97 §), Linnanrakentajantiellä välillä Laajasalontie—Abraham Wetterin tie (2.3. 278 §), Vihdintien ja Kaupintien liittymässä (9.3. 329 §), Kytösuontiellä (20.4. 533 §), Eliel Saarisen tiellä (27.4. 571 §), Kirkonkyläntiellä välillä Kunnantie—Laulurastaantie (4.5. 614 §), Unioninkadun, Fabianinkadun, Kirkkokadun ja Kasarmitorin ympäristössä (1.6. 743 §), Kehätien I rakennusvaiheen toteuttamista välillä Tuusulantie—Yhdyskunnantie (3.8. 997 §), Itäväylän—Mellunmäentien—Niinisaarentien liittymässä (7.9. 1109 §) sekä Kyläkirkontiellä ja Knuutintiellä (16.11. 1473 §); jalankulku- ja polkupyöräliikenteen järjestelyjä seuraavissa paikoissa: Käskynhaltijantiellä (17.3. 352 §), Tenholantien ja Pasilankadun risteyksessä (7.12. 1595 §), tunnelin rakentamista Kirkonkyläntien alitse sairaalan liittymän kohdalle (4.5. 614 §), sillan rakentamista Punakiventien yli (20.7. 950 §), väliaikaisen jalkakäytävän rakentamista Malmin raitille (31.8. 1093 §) ja sillan jatkamista Sörnäisten rantatie 33:n kohdalla (12.10. 1294 §); Mannerheimintie/Runeberginkatu liikenteeltä vapautuvan tilan uudelleen järjestelyä (13.4. 505 §); alikulkujärjestelmän toteuttamista Kehätiellä (27.4. 572 §); liikenneturvallisuuspoliittisen ohjelman hyväksymistä (4.5. 615 §); kaupunkiseudun kulkutapatutkimuksen suorittamista (18.5. 668 §);

Vihdintien leventämisen suorittamista välillä liikenneympyrä-rantarata (18.5. 669 §); liittymän Hakaniemenkatu—Hakaniemenranta ja sen länsipuoleisen osan järjestämistä (22.6. 834 §); Kirkonkyläntien parantamista välillä Vanha Tapanilantie—Tapanilantie (20.7. 924 §); kevyen liikenteen alikulkujen toteuttamista vapain aukoin Martinlaakson radan yhteydessä (27.7. 969 §); moottoriajoneuvoliikenteen kieltämistä Hietapellontiellä tontille ajoa lukuun ottamatta (31.8. 1093 §); kokeiluluontoisen läpiajokiellon toteuttamista Bulevardilla (14.9. 1147 §); toimenpiteisiin ryhtymistä valtatien n:o 3 parantamistyöhön liittyvän yksityisten teiden liittymäsuunnitelman välillä Pirkkolantie—Kaivoksela muuttamiseksi (19.10. 1318 §); kääntöpaikan rakentamista linjalle n:o 94 Mellunmäentielle Itäväylän liittymän läheisyyteen (2.11. 1410 §); läpiajokieltokokeilun vahvistamista pysyväksi järjestelyksi linja-autoasemalla (21.12. 1638 §); kuorma-autojen kautta-ajon kieltämistä toistaiseksi Kiskontiellä Tenholantien risteyksen pohjoispuolella olevalla osalla sekä Metsämäentiellä Kivihaantien risteyksen itäpuolella olevalla osalla (21.12. 1650 §) sekä kevyen liikenteen väylän rakentamista Kaisaniemen puistosta Helsinginkadulle (21.12. 1654 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: Maan Auto Oy:n tekemää valitusta pysäköintikiellon asettamisesta (5.1. 20 §); liikennejärjestelyitä seuraavissa paikoissa: Etelärannassa, Unioninkadulla ja Laivasillankadulla (13.1. 56 §), Hakaniemenrannassa (17.3. 366 §), Hanasaaressa (6.4. 473 §), Verkkosaaren raideryhmien kohdalla (20.4. 546 §), Punakiventiellä (20.7. 950 §), Muurimestarintien ja Yhdyskunnantien risteyksessä (2.11. 1407 §) ja Rautatientorilla (23.11. 1512 §); tilapäisen yhteyden rakentamista Metsäläntieltä Tenholantielle (13. 1. 78 §); paikallisia liikennemääräyksiä (13.1. 79 §); ajonopeuden rajoittamista 50 ja 30 km/t seuraavissa paikoissa: Helsingin ohikulkutiellä välillä kaupungin raja-Puistolan rautatiesilta (13.1. 83 §), Sepänkadulla (9.3. 328 §), Suomenlinnan alueella, Lauri Mikonpojan tien tiehoitokunnan hoidossa olevilla teillä, Savelan alueella sekä sillä Leppäsuonkadun osuudella, joka rajoittuu Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan kiinteistöihin että Ritokalliontiellä (29.12. 1697—1699, 1701, 1702 §); linja-autoaseman alueen läpiajokieltoa (20.1. 99 §); liikenneturvallisuutta (20.1. 101 §); taksi-, linja-autolinjojen- ja tilausliikennelupien saamista, muuttamista ym. (20.1. 112, 117 §, 9.3. 324, 325 §, 27.4. 586—588 §, 25.5. 729 §, 15.6. 813, 821 §, 27.7. 983 §, 31.8. 1090—1092 §, 28.9. 1227, 1228, 1231 §, 2.11. 1410 §); jalankulkujärjestelyjä Mannerheimintie 42—48 kohdalla (20.1. 115 §); pysäköintitilan varaamista Amerikan Yhdysvaltain suurlähetystön CD-autoille (10.2. 199 §); viiden linja-autolinjan perustamista ja yhden jatkamista (17.2. 221 §, 3.8. 1010 §, 31.8. 1089 §, 14.9. 1162 §, 12.10. 1299 §); yhdystien rakentamisen kiirehtämistä Lapinmäentieltä Koskelantielle (24.2. 236 §); Kaivolahdenkadun liittymän poistamista Linnanrakentajantiellä (2.3. 278 §); maaliikennekeskuksen liikenneyhteyksiä Tuusulantielle (17.3. 351 §); jäällä tapahtuvan ilkivaltaisen moottoriajoneuvoliikenteen vähentämistä (17.3. 365 §); Kontulan, Vesalan ja Mellunmäen liikenteen parantamista (30.3. 448 §); liikennelaitoksen linja-autoliikenteen ulottamista Tapaninkylän, Siltamäen ja Malmin alueille (30.3. 449 §); liikennemerkkipäätöksen muuttamista sekä taksipysäkkiä (6.4. 487 §); autolinjojen 42N (Asema-aukio—Kannelmäki—Kaarela) ja 63N (Asema-aukio—Suursuo) yöliikenteen järjestämistä matkustajatarpeen mukaisesti (13.4. 521 §); autottoman vapun järjestämistä keskustaan (13.4. 524 §); linja-autoasemien sijoittamista (20.4. 544 §); autolinjan 65 (Rautatientori—Oulunkylä Veräjämäki) liikennetiheyksien muuttamista (20.4. 547 §); autolinjan 91 (Rautatientori —Puotila) päivä-, ilta- ja pyhäpäiväliikenteen supistamista (20.4. 548 §); paikallisteiden rakentamista ja parantamista Uuden-

maan läänin alueella (27.4. 585 §); johdinautoliikenteen säilyttämistä ja laajentamista (4.5. 616 §); Matkustajalaiturin satamaosan ja Ehrenströmintien pysäköintijärjestelyitä (10.5. 643 §); autolinjojen 55 (Marian sairaala—Koskela), 55A (Kampintori—Koskela) ja 55S (Jätkäsaari—Koskela) reitin pidentämistä Koskelassa (10.5. 646 §, 5.10. 1265 §); Kustaa Vaasan tien avaamista yleiselle raitiovaunuliikenteelle ja raitiolinjan 8 ja 9 tai molempien ulottamista Koskelan vaunuhalleille saakka (10.5. 647 §); Rautatientorin liikennepaineen keventämistä ja ja linja-autoliikennepalvelun parantamista Kruununhaan ja Kaartinkaupungin alueella (1.6. 743 §); liikenteen yksisuuntaistamista ja pysäköimisen kieltämistä eräillä Kallion kaupunginosan kaduilla (1.6. 757 §); Wärtsilä Oy:n erikoiskuljetusten reittiä välillä Järvenpää—Hanasaari (8.6. 785 §); Helsingin seudun ulkopuolella liikennöivien linja-autolinjojen päätepysäkkien siirtämistä pois Rautatientorilta (8.6. 788 §); Kuusisaarentien—Pikkuniementien—Ramsaynrannan merkitsemistä etuajo-oikeutetuksi tieksi, varsinkin suunnitelman liikenneturvallisuuden osalta (15.6. 812 §); Pääskylänkadun tilapäistä sulkemista (29.6. 866 §); Liikennepoliittisen Yhdistyksen Enemmistö ry:n avustusanomusta (6.7. 889 §); Paloheinän alueen suunnittelua (20.7. 938 §); suojateiden näkyvyyden tehostamista hämärän ja pimeän aikana (20.7. 945 §); Elontien liikennettä (20.7. 946 §); autolinjojen 42N (Asema-aukio—Kannelmäki—Kaarela) ja 63N (Asema-aukio—Suursuo) reittien muuttamista keskustassa (20.7. 948 §); autolinjan 18 (Kruununhaka—Meilahden klinikat) reitin muuttamista Arkadiankadun ja Kaivokadun välillä (20.7. 949 §); liikennevaloja ohjaavan Vallilan alakeskuksen hankintaa (27.7. 971 §, 24.8. 1071 §, 9.11. 1425 §); kuorma- ja pakettiautojen taksan korottamista (3.8. 998 §); katualueen alentamista Mikonkatu 25 kohdalla (3.8. 1005 §); autolinjojen 13 (Kauppatori—Etu-Töölö) ja 13S (Kauppatori—Etu-Töölö—Hietaniemi) liikenteen lopettamista (3.8. 1009 §); henkilövuokra-autojen taksan korottamista (10.8. 1020 §); Helsingin—Lahden moottoritien parantamiseen liittyvän Hernepellon yksityistien järjestelysuunnitelman muuttamista (10. 8. 1033 §); pitkäntähtäimen liikenneturvallisuussuunnitelman ja liikennetapaturmien ehkäisysuunnitelman aikaansaamista (17.8. 1043 §); Mannerheimintien valaistusta (7.9. 1108 §); säiliöautojen pysäköintiä Herttoniemen satama-alueella (21.9. 1195 §); Vuosaaren uuden kansakoulun koululaisten turvallisuutta koulumatkoilla ja välitunneilla (5.10. 1254 §); Etelä-Haagan länsiosan ja Konalan joukkokuljetuksen tehostamista (5.10. 1271 §); valitusta Caloniuksenkadun liikennejärjestelystä (5.10. 1274 §); viisi ruuhka-ajan linja-autolinjojen perustamista (12.10. 1296, 1297 §, 26.10. 1376 §, 2.11. 1410 §, 29.12. 1694 §); Helsingin—Lahden moottoritien I-rakennusvaiheen toteuttamista moottoriliikennetienä välillä Arola—Mäntsälä (19.10. 1334 §); jalankulkusillan rakentamista Keravanjoen yli Siltamäen kohdalla (26.10. 1371 §); Caloniuksenkadun jalkakäytävien kaventamista (23.11. 1501 §); autolinjan 86 (Rautatientori—Santahamina) päätepysäkin siirtämistä ruuhka-aikoina Rautatientorilta Kasarmitorille sekä autolinjan 86A (Rautatientori—Laajasalo (Reiherintie)) tunnusnumeron ja reitin muuttamista Laajasalossa (23.11. 1510 §); Vihdintien ylikulkusillan uusimista ja rantaradan kevyen liikenteen alikulkusillan rakentamista (30.11. 1531 §); liikennevalojen asentamista jalankulkijoita varten Mechelininkadulle Lapinlahdenkadun risteyksen läheisyyteen (30.11. 1532 §); Muurimestarintien aiheuttaman melu- ja tärinähaitan poistamista (7.12. 1587 §); autolinjan 24 (Erottaja—Seurasaari) reitin muuttamista Etu-Töölössä (7.12. 1591 §); autolinjojen 50 ja 50A reitin muuttamista Alppilassa (7.12. 1594 §); autolinjan 75 (Rautatientori—Puistola) reitin jatkamista Puistolassa (14.12. 1605 §); liikennemerkkien sijoittamistapaa (14.12. 1606 §); liikennettä Kiskontiellä Tenholantien ja Ka-

runantien välillä (21.12. 1650 §); pysäkkilevennysten varaamista Niinisaarentieltä (29. 12. 1689 §); liikenneyhteyksiä 54. kaupunginosaan (Vuosaari) kortteliin n:o 54054 (29.12. 1690 §) sekä kautta-ajon kieltämistä Lauri Mikonpojan tiellä (29.12. 1698 §).

Lisäksi *päätettiin* mm. lukuisista pienistä liikennejärjestelyistä, liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta lisäävistä ohjaustoimenpiteistä ja tilapäisistä liikennerajoituksista.

Liikennejaosto valmisteli toimintaohjeidensa ja lautakunnan johtosäännön mukaisesti lautakunnassa käsiteltyjä liikenneasioita sekä antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja yksityistä linja-autoliikennettä koskevista aikataulu-, taksa- ym. asioista.

6. Maatalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Vuonna 1972 lautakunnan kokoonpano oli sama kuin edellisenä vuonna: puheenjohtajana toimi maatal.neuvos Uuno Heikkilä, varapuheenjohtajana toimits. Unto Ailio sekä jäseninä olivat ekon. Raimo Haavikko, varat. Armas Herkola ja toimits. Uuno Kuutti sekä varajäseninä varat. Tarmo Järvinen, valtiotiet.maist. Olavi Schalin, tarkast. Lauri Suoranta ja tarkast. Tenho Vuorisalo. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli toiminnanjoht. Aarne Laurila ja sihteerinä toimi edelleen varat. Lauri Kotiniemi.

Maatalouslautakunnan toimiston toimistonhoitajana toimi Maria Kumpula. Toimisto sijaitsi Katariinankatu 3:ssa ja oli avoinna viitenä päivänä viikossa.

Toiminta. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 14 kertaa ja käsitteli 182 hakemusta. Saapuneita kirjeitä oli 545 ja lähetettyjä 637.

Lautakunta antoi erilaisia hakemuksia koskevia *lausuntoja* seuraavasti:

— maanhankintalain mukaisista maansaantihakemuksista 4,
— valtion ja rahalaitosten saamisten siirtämistä koskevista hakemuksista 6,
— maataloustukihakemuksista 12 sekä
— muista hakemuksista 160 lausuntoa.

Lautakunnan muusta toiminnasta kertomusvuoden aikana mainittakoon, että se

— käsitteli maanhankintalain 157 a §:n mukaisesti perustettuja asunto-osakeyhtiöitä koskevia asioita 76,
— peruutti vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa 9.3.1962 annetun lain mukaisia ilmoituksia 31,
— käsitteli maatalouden vakaannuttamisesta 14.7.1969 annetussa laissa (475/69) tarkoitettuja v:n 1972 pinta-alalisähakemuksia 55, joista 5 oli Helsingin maatalouslautakunnan maksettavia ja 50 lähetettiin Helsingistä hankittuine verotietoineen ao. maatalouslautakuntien käsiteltäviksi sekä
— hankki muiden maatalouslautakuntien pyynnöstä Helsingin verovirastolta verotustiedot 99 hakemukseen ja lähetti ne edelleen ao. lautakunnille.

Lautakunnan puheenjohtaja suoritti kertomusvuoden aikana tiloilla yhden *tarkastuksen.*

Lautakunnan menot olivat 32 804 mk ja tulot 783 mk.

7. Vesilautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan kokoonpano oli v. 1972 sama kuin edellisenä vuonna: puheenjohtajana toimi lainsäädäntöneuvos Kalevi Airaksinen ja varapuheenjohtajana kansanterveystyön johtava lääkäri Olavi Kilpiö sekä jäseninä olivat kaup.ins. Martti Anttila, kaup.geodeetti Erkki Heikkinen ja dipl.ins. Eino Kajaste sekä varajäseninä kaup.hygieenikko Oleg Gorbatow, apul.katurak.pääll. Risto Nurmisalo, kiinteistöviraston tonttiosaston apul.pääll. Kurt Schreiber ja vesilaitoksen käyttöosaston pääll. Kauko Tammela. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul. kaup.joht. Gunnar Smeds ja sihteerinä toimi varat. Orjo Marttila.

Toiminta. Lautakunnalla oli kertomusvuoden aikana 11 (ed. v. 12) kokousta. Pöytäkirjoihin kertyi yhteensä 146 (125) pykälää. Lautakunnalle saapui 129 (121) kirjettä ja niitä lähetettiin 35 (39).

Lautakunta suoritti Helsingin vesialueilla tarkastuksia, joiden tarkoituksena oli kaupungin lähivesien tilan selvittäminen sekä havaintojen tekeminen vesistöjen pilaantumisen aiheuttajista.

Sihteeriä lukuun ottamatta lautakunnalla ei ollut palveluksessaan varsinaista henkilökuntaa. Toimistotyöt suoritettiin laskutustyönä.

Lautakunnan menot olivat 5 892:01 mk (6 285:36 mk), tuloja ei kertomusvuonna ollut.

8. Tielautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Vuosi 1972 oli tielautakunnan kymmenes toimintavuosi. Lautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen dipl.ins. Maiju Pettinen, varapuheenjohtajana ins. Bengt Nybergh ja jäseninä mittaustekn. Aarne Anttila, ins. Usko Nikkilä sekä uusina jäseninä varat. Yrjö Hovi ja sorvaaja Allan Heiman. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli toiminnanjoht. Aarne Laurila ja sihteerinä toimi edelleen apul.kaup.siht. Tauno Lehtinen.

Kaupunginvaltuusto päätti 20.12. hyväksyä tielautakunnan johtosäännön. Sen mukaan tielautakuntaan kuuluu kuusi kahdeksi vuodeksi valittavaa jäsentä sekä samoin kuusi henkilökohtaista varajäsentä.

Toiminta. Lautakunta piti vuoden aikana yhden yksityisistä teistä annetun lain edellyttämän tietoimituskokouksen. Tämän lisäksi lautakunnalla oli vuoden aikana neljä kokousta, joissa käsiteltiin valmistelevasti myöhemmin toimituskokouksessa käsiteltyä asiaa sekä päätettiin mm. ehdotuksesta talousarvioksi. Lautakunnan hallinnollisten kokousten pöytäkirjapykälien lukumäärä oli 40.

Lautakunnan kirjaamistehtävistä huolehti rakennusviraston kirjaamo ja käsiteltyjen asioiden valmistelusta sihteeri rakennusviraston avustuksella. Sihteeri suoritti myös esittelyn lautakunnan kokouksissa. Hänen tehtäviinsä kuului niin ikään ohjeiden ja neuvojen antaminen tiekuntien edustajille ja yksityisille tieosakkaille.

Lautakunnan menot olivat 6 005 mk ja toimituskustannusten korvauksista saadut tulot 193 mk.

9. Palolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Palolautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen rak.mest. Onni Vanhala eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana oli edelleen apul.kaup.joht. Aarne Leskinen ja lautakunnan sihteerinä ekon. Olli Alho.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana 26 kertaa ja kokouspöytäkirjoihin tuli 355 pykälää. Saapuneita kirjeitä oli 460 ja lähetettyjä 127.

Palolaitoksen diaariin merkittiin 718 saapunutta ja 956 lähtenyttä kirjettä.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon kalustonhankintamäärärahojen jaon ja käytön hyväksyminen sekä kaluston hankkiminen vapaaehtoisille palokunnille (11.1. 6 §, 9.5. 158 §, 12.12. 345, 353 §); hankintavaltuuksien vahvistaminen kertomusvuodeksi ja v:ksi 1973 (11.1. 7 §, 12.12. 339 §); vuosikorjausmäärärahojen jako ja rahasumman varaaminen arvaamattomia korjauksia varten (11.1. 8 §); eräiden viranhaltijain oikeuttaminen asumaan kaupungin ulkopuolella (11.1. 9 §, 31.10. 289 §); rekrytointityöryhmän mietinnön käyttöön ottaminen eräin täsmennyksin (18.1. 16 §); opintomatka-apurahan myöntäminen Gösta Waseniuksen rahaston ja Helsingin kaupungin palokunnan rahaston varoista eräille palolaitoksen viranhaltijoille sekä erään matkakertomuksen hyväksyminen (1.2. 23, 24 §, 13.6. 178 §); vuosilomasijaisten palkkaaminen määrärahojen puitteissa sekä palo- ja apul.palopäällikön vuosiloman määrääminen (1.2. 25 §, 23.5. 172 §); eräiden v:n 1971 ja kertomusvuoden määrärahojen käyttötarkoituksien muuttaminen (1.2. 30 §, 15.2. 46, 56—59 §, 29.2. 70 §, 5.9. 222, 228 §, 12.12. 338, 354 §); laskujen, avustusten ym. maksaminen palokunnan rahaston varoista (1.2. 31 §, 29.2. 84 §, 28.3. 113 §, 13.6. 179, 180 §, 5.9. 224, 225 §, 12.12. 348 §); kunniapalkkion myöntäminen 25-vuotisesta palveluksesta palolaitoksen henkilöstöön kuuluville (15.2. 44 §, 3.10. 255 §); palkattomien virkavapauksien myöntäminen (15.2. 47 §, 14.3. 90 §, 25.4. 143 §, 20.6. 195 §, 5.9. 214 §, 17.10. 274, 275 §); hankintaohjeiden tarjousten avaajien nimeäminen (15.2. 55 §); avustusten maksaminen vapaaehtoisille palokunnille ja Suomen Meripelastusseuralle (29.2. 72 §, 9.5. 150 §, 5.9. 233 §, 19.9. 243 §, 12.12. 331 §); Helsingin kaupungin palokunnan rahaston ja ja Gösta Waseniuksen rahaston pääomien kartuttaminen, sekä niiden käyttö v. 1971 ym. (29.2. 79, 80 §, 9.5. 154 §); palolaitoksen stipendirahaston varojen käyttö v. 1971 (29.2. 81 §); kaluston, tarvikkeiden ym. tilaaminen (29.2. 82, 85 §, 23.5. 173 §, 20.6. 200 §, 5.9. 234 §, 12.12. 353 §); talousarvion laatiminen v. 1973 ja sen hyväksyminen (14.3. 91 §, 18.4. 132 §, 25.4. 144 §, 23.5. 170 §); laskujen ja maksumääräysten hyväksyminen sekä arvopostin kuittaaminen ym. (14.3. 98 §, 23.5. 172 §, 12.12. 340 §); työturvallisuustoiminnan

organisaation toteuttaminen (28.3. 103 §); palontorjuntaviikon viettäminen (28.3. 105 §); nuohoustaksaa ym. koskevat asiat sekä etumiehen hyväksyminen VII nuohouspiiriin ja nuohoussopimusmallin hyväksyminen (28. 3. 109 §, 25.4. 136 §, 13.6. 188 §); hallintovalitusosoituksen antaminen (28.3. 110 §); vuositilintarkastajien ym. kutsuminen palolaitoksen toimesta järjestettäviin tilaisuuksiin (11.4. 121 §); vuoden 1971 vuosikertomuksen sekä talous- ja toimintasuunnitelman hyväksyminen vv. 1974—1983 (25.4. 139, 145 §, 21.11. 308 §); matkakertomusten sekä nuohouspiirien v:n 1971 toimintakertomusten hyväksyminen (9.5. 149, 157 §, 5.9. 231 §); eräiden avustusanomuksien hylkääminen sekä erään nuohoojan toimiluvan peruuttaminen (9.5. 155 §, 23.5. 168 §, 19.9. 244 §, 3.10. 259 §); satama-alueiden paloturvallisuuden parantamisesta käydyt neuvottelut (9.5. 160 §); kulontorjuntasuunnitelman hyväksyminen (13.6. 183 §); lisätutkimuksien suorittaminen sairaankuljetuksen laskutus-ja perimistoimen siirtämisestä ATK-järjestelmään (20.6. 197 §, 5.9. 223 §); viranhaltijain oikeuttaminen käyttämään omaa ajoneuvoa virka-ajoihin (5.9. 232 §, 3.10. 254 §); yleisen palotarkastuksen suorittaminen v. 1972 ja 1973 (5.9. 237 §, 12.12. 343 §); eräiden palolaitoksen viranhaltijain nimeäminen oppilaiksi Valtion palo-opistossa järjestettäville paloesimiesluokille eräin ehdoin ym. (5.9. 239 §, 17.10. 283 §, 12.12. 350 §); Valtion palo-opiston palomestari- ja paloesimiesluokalle komennettavien viranhaltijain uusien pätevyysvaatimusten vahvistaminen ja entisten kumoaminen (19.9. 246 §); asukkaan irtisanominen virkaan sidotusta vuokra-asunnosta sekä eräiden autopaikkojen vuokran vahvistaminen (19.9. 245 §, 3.10. 258 §); päivä- ja ammattilehtien tilaaminen v:ksi 1973 (19.9. 247 §); eräiden piirinuohoojain vapauttaminen tehtävästään sekä nuohoussopimuksen hyväksyminen (3.10. 256 §, 31.10. 290 §, 14.11. 304 §); palkkaa ja päivystysoikeutta koskeva Kuntien Palopäällystön kirjelmä (3.10. 266 §); palolaitoksen tilapäiseen koulutuskeskukseen tutustuminen ym. (8.11. 294, 295 §); hätäpuhelinkeskuksen siirtäminen ja siirtotyön tilaaminen 1.2. 29 §, 28.11. 314 §); eräiden nuohouspiirien uudelleen järjestäminen (12.12. 334 §) sekä perusteellisen suursiivouksen toimittaminen Erottajan paloasemalla ym. (12.12. 351 §).

Esitykset. Lautakunta teki esityksiä kaupungin muille elimille asioista, jotka mm. koskivat Haagan paloaseman virvokekioskin vuokraamista Helsingin palokunnan urheilijat -yhdistykselle (11.1. 12 §); lisämäärärahoja, tilien ylitysoikeutta, määrärahojen siirtämistä ja niiden käyttötarkoituksen muuttamista (11.1. 13 §, 11.4. 125 §, 9.5. 153 §, 5.9. 221, 230 §, 3.10. 257, 269 §, 17.10. 276, 277 §, 14.11. 302, 306 §, 12.12. 349 §); palolaitoksen määräämistä koulutuspalokunnaksi (1.2. 27 §); määrärahojen ja kulujen ottamista v:n 1973 talousarvioon (1.2. 28 §, 20.6. 197 §); ansiomerkkien myöntämistä eräille palolaitoksen viranhaltijoille (15.2. 42, 43 §); avustuksen myöntämistä Helsingin palolaitoksen esimiehet -yhdistykselle ja Helsingin Palomiesyhdistykselle edustajien lähettämiseksi palomiesten pohjoismaisille opintopäiville (15.2. 48 §, 29.2. 75 §); eräiden viranhaltijain lähettämistä virkamatkalle Länsi-Saksaan ym. (15.2. 65 §, 28.3. 117 §); irtaimen omaisuuden poistamista (29.2. 83 §, 11.4. 123, 124 §, 23.5. 165 §); paloauton luovuttamista Nikkilän sairaalalle (14.3. 93 §); tonttien varaamista paloasemia varten (14.3. 95 §); opintomatka-apurahan myöntämistä eräille viranhaltijoille (14.3. 96 §); avustuksen myöntämistä Helsingin Palokunnan Urheilijat -yhdistykselle (14.3. 97 §); nuohoustoiminnan järjestelyjä (28.3. 112 §); ensiapu- ja sairaankuljetuspalvelusten tehostamista ym. (1.2. 20 §, 28.3. 114 §); palotoimen v:n 1971 vuosikertomuksen lähettämistä Uudenmaan lääninhallitukselle (11.4. 128 §); palkattoman virkavapauden myöntämistä toisen viran hoitamista varten (25.4. 141 §, 20.6. 196 §, 3.10. 253 §, 12.12. 326 §); ehdotusta palotoimen v:n 1973 talous-

arvioksi sekä pitkän tähtäyksen talous- ja toimintasuunnitelmaksi vv. 1974—1983 (25.4. 144, 145 §, 23.5. 170 §, 28.11. 313 §); palolaitoksen viranhaltijain vapauttamista maksamasta autojen yhteenajon johdosta tuomittuja korvauksia (23.5. 164 §, 17.10. 278 §); kapellimestarin palkan tarkistamista (5.9. 219 §); tarvittavan määrärahan myöntämistä lääkäriambulanssitoiminnan aloittamiseen (5.9. 221 §); palotarkastuksessa rikkoutuneen puhelimen sekä sammutustyössä rikkoutuneiden rannekellojen korvaamisia (5.9. 229 §, 12.12. 332, 333 §); Kvston kertomusvuoden syysistuntokaudella käsiteltäviä asioita (5.9. 236 §); Järvenpään palolaitoksen paloauton saamista Helsingin palomuseoon sekä kolmen sairasauton ja yhden pakettiauton poistamista liikenteestä (3.10. 260, 261 §, 12.12. 342 §); satamajäänmurtajaan hankittavan palokaluston tilausoikeutta ym. (14.11. 303 §) sekä valtionavun anomista palolaitoksen koulutustoiminnan menojen peittämiseksi (28.11. 317 §).

Lausunnot. Lautakunnan kertomusvuonna kaupungin muille elimille antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: Kallion paloaseman pääpiirustusten hyväksymistä (1.2. 36 §); katastrofitoimikunnan perussuunnitelmaa (15.2. 49 §); rakennusjärjestyksen muutosta (15.2. 54 §); poikkeuslupa-anomusta eräälle vesikattorakenteelle (15.2. 61 §); Suomalaisen yhteiskoulu Oy:n sprinklerlaitoksen tarpeellisuutta ja muutospiirustuksia (15.2. 62 §, 28.11. 315 §); toimikunnan asettamista tutkimaan öljyvahinkojen torjumista (28.3. 115 §); Kaarlenkadun kalliosuojan siirtämistä väestönsuojelulautakunnan hallinnosta palolautakunnan hallintoon (11.4. 126 §); kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomusta v:lta 1971 (9.5. 148 §); valitusta nuohouksen laiminlyönnistä ja nuohouskertojen vähentämisestä ym. (9.5. 151 §, 13.6. 186 §); eräiden palolaitoksen viranhaltijain hakuasiakirjoja paloesimiesluokalle pääsystä (23.5. 174 §); Helsingin vapaaehtoisen palokunnan avustusanomuksen pienentämistä (13.6. 184 §); Itäisen sairaalan toiminnallista suunnitelmaa ja huonetiloja (13.6. 185 §); satamajäänmurtajan palontorjuntalaitteita (3.10. 262 §); palokersantin palkan järjestelyä (3.10. 264 §); ensiapukoulutuksen tehostamistoimenpiteitä (3.10. 267 §); Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean osamietintöä I ja II (12.12. 336 §) sekä Tähtitorninmäelle rakennettavan maanalaisen laitesuojan pääpiirustuksia (12.12. 337 §).

Lisäksi lautakunta antoi 22 lausuntoa asemakaavan ja tonttijaon vahvistamis- ja muutosehdotuksista.

10. Väestönsuojelulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Väestönsuojelulautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen dipl.ekon. Nils Elfving, eikä kokoonpanossa v. 1972 tapahtunut muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen toim.joht. Raimo Ilaskivi ja sihteerinä hallinnoll. siht. Paavo Yliluoma.

Lautakunnalla oli vuoden aikana 23 kokousta ja pöytäkirjoihin tuli yhteensä 319 pykälää. Lautakunnalle saapui 257 kirjettä ja lähetettiin 130. Pöytäkirjan otteita lähetettiin 9.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: yleisen väestönsuojelun toimeenpano-organisaation materiaalilaskelman tarkastelu ja hankintaohjelman periaatteellinen hyväksyminen (18.1. 25 §); suojaväistösuunnitelman hyväksyminen (22.8. 214 §); kaupungin alueella olevien virastojen ja laitosten ym. väestönsuojasuunnitelmien tarkistustilannekatsaus ja huomautusten anto sekä laitoksille eräissä tapauksissa myönnettävä lykkäys (7.3. 70 §, 12.9. 227 §, 24.10. 259 §); eräitä suojia käsittävän tutkimuksen vastaanotto ym. (30.5. 156 §, 7.11. 277 §); Erottajan kalliosuojan autopaikoitustilan vuokrasopimuksen voimaantulo (18. 4. 112 §); Tiilimäen kalliosuojan vuokraaminen Helsingin sotilaspiirin esikunnalle (30.5. 152 §); väestönsuojelunäyttelyn ja yleisötilaisuuden järjestäminen Strömbergintien kalliosuojassa (4.4. 98 §); kalliosuojien vuokraustilanne (12.9. 225 §); Valpurinpuiston ja Kulosaaren kalliosuojissa sekä Arhotien että Gunillanpolun laitesuojissa suoritettavien töiden urakkatarjoukset (8.2. 41 §, 21.3. 82 §); Laajasalon suurtehohälyttimen terästornin sekä erään paineilmakäyttöisen suurtehohälyttimen koneiston hankinnat (28.6. 182 §, 21.11. 286 §, 5.12. 307 §); lääkintämateriaalin täydennyshankinta ensiapujoukkueille (19. 12. 318 §); luvan myöntäminen kaupungin ulkopuolella asumiseen (8.2. 40 §); eron myöntäminen suojarakenteiden valvojalle (7. 11. 270 §); määrärahan sisäisen jaon muuttaminen (24.10. 258 §, 5.12. 304 §, 19.12. 317 §) sekä kalliosuojien hoitohenkilöstön työolosuhteiden tutkiminen (13.6. 164 §).

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle ja eräille muille hallintoelimille esityksiä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: ehdotus Helsingin uudeksi väestönsuojelujärjestykseksi, väestönsuojelulautakunnan ohjesäännöksi ja -toimiston johtosäännöksi (18.4. 116 §); Kaarlenkadun kalliosuojan siirtäminen palolautakunnan hallintoon sekä Tähtitorninvuoren vanhan kalliosuojan siirtäminen rakennusviraston hallintoon ja suojan saneeraus (21.3. 83 §, 4.4. 99 §); Erottajan kalliosuojan Korkeavuorenkadun puoleisen suojanosan vuokrasopimuksen muutos (16.5. 143 §); suurtehohälytintä varten tarvittavan tontin osan hankkiminen Malmilta (21.11. 289 §); suunnitteluryhmän nimeäminen Kunnantien ensiapuasemaa varten (21.11. 290 §);

lautakunnan jäsenen osallistuminen väestönsuojelukurssille (8.2. 39 §); suojarakenteiden valvojan viran uudelleen järjestely (21.3. 80 §); korvauksen maksaminen sähköyliasentajalle lautakunnan hallinnossa olevien kalliosuojien muuntamoiden hoidosta (21.11. 285 §); eräiden viranhaltijain lähettäminen virkamatkalle Ruotsiin ja Sveitsiin (21.3. 84 §, 4.4. 102 §); määrärahojen ylitysoikeus (12.9. 226 §, 21.11. 287 §) sekä esitys palolautakunnalle talokohtaisten väestönsuojien kunnossapitotarkastusten tehostamisesta (10.10. 241 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle ja muille hallintoelimille antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: perussuunnitelmaa suuronnettomuuksien ja katastrofien varalta (22.2. 55 §); vuositilintarkastajien v:n 1971 kertomuksen johdosta annettua selvitystä (8.8. 201 §); Pohjois-Haagan ja Kannelmäen asuntoalueiden sekä Kivelän, Hesperian ja Laakson sairaaloiden väestönsuojia (22.2. 56 §, 26.9. 235 §, 10.10. 244 §); väestönsuojakorvausten perimistä yhteiskalliosuojien kerääntymisalueen piiriin kuuluvien yhtiöiden osalta (2.5. 127 §); v:n 1970 yleiskaavaehdotusta (13.6. 170 §); Sörnäisten ja Hakaniemen metroaseman luonnospiirustuksia sekä Kampin metroaseman yleispiirustuksia väestönsuojarakentamisen osalta (18.4. 114, 115 §, 13.6. 166 §); virastotalon Hietaniemenkatu 9 sekä posti- ja lennätinhallituksen Tähtitorninvuoren laitesuojarakennuksen luonnospiirustuksia (21.3. 85 §, 4.4. 100 §); Tähtitorninvuoren yleisen kalliosuojan luonnospiirustuksia, pääpiirustuksia ja kerääntymisaluetta (2.5. 129 §, 8.8. 204 §); Laakson sairaalan laajennuksen toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (10.10. 244 §); metron vaikutusta Roihupellon pienteollisuusalueen väestönsuojan mitoitukseen (16.5. 144 §) sekä selvitystä Tiilimäen kalliosuojan käytöstä ja ympäristölle aiheutetusta haitasta (30.5. 153 §).

Lisäksi annettiin rakennustarkastusvirastolle talokohtaisista väestönsuojista 56 lausuntoa. Niistä 30 koski asuintaloja, joista taas 17 oli yksityisten asunto-osakeyhtiöiden, 4 säätiöiden tai muiden yhteisöjen, 5 kiinteistöviraston asuntotuotantotoimiston ja 4 Helsingin yliopiston rakennushanketta. Loput, eli 26 lausuntoa, koskivat rakennushankkeita, joista 16 oli yksityisen teollisuuden tai liikeyritysten varasto-, teollisuus-, konttori- ja myymälärakennuksia, 6 kaupungin virastoja ja laitoksia sekä 4 valtion virastoja.

11. Terveyslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Terveydenhoitolautakunnan (9 jäsentä) lopetettua toimintansa 1.4.1972 kaupunginvaltuusto asetti samasta päivästä lukien vuoden loppuun saakka 11-jäsenisen terveyslautakunnan ja määräsi sen toimimaan jakautuneena yleiseen osastoon ja valvontaosastoon. Lautakunnan puheenjohtajana toimi valtiotiet.maist. Maija Saari ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että uusiksi jäseniksi tulivat yliassist. Olli Ojala ja kaupp. Tuomas Kuivanen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen apul.kaup.joht. Aarne Leskinen ja sihteerinä varat. Erik Wirén.

Lautakunnan työmäärää kertomusvuonna kuvaavat mm. seuraavat luvut:

	kokouksia	pöytäkirjojen lukumäärä	pykälien numerointi
— terveydenhoitolautakunta	8	429	1— 429
— terveyslautakunta	25	662	1— 662
» , yleinen osasto	19	149	1001—1149
» , valvontaosasto	19	553	1501—2053
Yhteensä	71	1 793	

Kirjeitä lähetettiin kertomusvuonna 686.

Terveyskeskus

Avosairaanhoidon alaan kuuluvat asiat. Lautakunta *päätti* kertomusvuonna mm. jakautumisestaan terveydenhuolto- ja valvontajaostoiksi v:n 1973 talousarvioehdotuksen yksityiskohtaista käsittelyä varten (8.3. 297 §), kansanterveyslain voimaantulosta aiheutuvista toimenpiteistä (30.3. 428 §), terveyskeskuslääkärien päivystys- ja varallaolovelvollisuudesta (6.9. 1082 §), avosairaanhoidon avustavan henkilökunnan velvoittamisesta osallistumaan toistaiseksi vastaanotto- ja varallaolopäivystykseen (13.9. 1091 §), kansanterveystyön toimintasuunnitelman hyväksymisestä viisivuotiskaudelle 1973—1977 (27.9. 367 §) sekä Kallion virastotalon päivystysvastaanoton toiminnallisen suunnitelman hyväksymisestä (27.9. 1098 §).

Kaupunginhallitukselle tehdyt *esitykset* koskivat mm. seuraavia asioita: yleislääkäritasoisen avosairaanhoidon päivystystoiminnan järjestämistä (9.2. 179 §), Töölön virastotalon aluelääkärien yhteisvastaanottotilojen laajentamista (23.2. 256 §), tilojen varaamista Konalaan rakennettavasta talosta nel-

jän alueläkärin yhteisvastaanottoa, sairaanhoitoasemaa ja laboratoriota varten (8.3. 328 §), toimintasuunnitelmaa v:lle 1972 ja viisivuotiskaudelle 1973—1977, ohjesääntöä (6.9. 322 §) sekä ulkopuolisten lääkäreiden palkkaamista terveyskeskukseen kotikäyntejä suorittamaan (8.11. 1121 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin *lausunto* mm. aikuisväestön terveystarkastustoiminnan aloittamisesta v. 1973 (11.10. 1106 §).

Terveysneuvonnan toimintaa koskeneista lautakunnan *päätöksistä* mainittakoon seuraavat: terveydenhoitoviraston palveluksessa olevien kätilöiden velvoittaminen suorittamaan kotikäyntejä sellaisten potilaiden luona, joille on tehty raskauden keskeytys (9.2. 173 §); kartoittavan äitiysneuvolatutkimuksen suorittaminen odottavien äitien hampaiston kunnon ja hoidon tarpeen selvittämiseksi (8.3. 336 §); ehkäisyneuvontakokeilun toteuttaminen Kantakaupungissa (13.12. 557 §) sekä runko-ohjelman hyväksyminen ja henkilöasiainkeskuksen koulutusosaston toimipaikkakoulutuksen järjestäminen terveydenhoitoviraston alaiselle henkilökunnalle (20.12. 605 §).

Kouluterveydenhuollon toimintaa koskevista lautakunnan *päätöksistä* mainittakoon terveydenhoitoviraston oikeuttaminen suorittamaan alueläkäreiden tutkimuksiin lähetettyjen koulutapaturman uhriksi joutuneiden oppilaiden tutkimus- ja hoitokustannukset (8.3. 341 §); ammattioppilaitosten terveydenhoitajien virkojen siirtäminen terveyskeskukseen (8.11. 1125 §) sekä kansakoulujen silmä-, korva- ja foniatrisen poliklinikan toiminnan jatkaminen valtionapuun oikeutettuna v. 1973 (13.12. 597 §).

Kaupunginhallitukselle tehtiin *esitys* mm. kouluterveydenhoidon ja -hammashoidon rationalisointitutkimukseen tarvittavan määrärahan varaamisesta (23.2. 261 §).

Hammashuolto. Lautakunta teki *päätöksen* mm. kouluhammashoitolaitoksen liittämisestä terveydenhoitoviraston terveyskeskuksen osatoimintaan v:sta 1973 alkaen (13.12. 558 §).

Kaupunginhallitukselle tehtiin mm. seuraavia asioita koskevat *esitykset*: kouluhammashoitolaitoksen henkilöstön työajan muuttaminen (23.2. 212 §) ja hammasharjojen hankkiminen kansakoulujen ensimmäisten ja toisten luokkien oppilaille (6.9. 1086 §).

Terveysolojen valvonta

Terveysolojen valvonnan alaan liittyvät lautakunnan *päätökset* koskivat mm. Hanasaaren ympäristön teollisuusalueen melu- ja ilmansaastumisongelmaa (12.1. 23 §), Helsingin yliopiston teollisuusjätevesien johtamista kaupungin yleiseen viemärilaitokseen (22.3. 372 §), ammattientarkastustoimiston määräämistä ryhtymään toimenpiteisiin tanssiravintoloiden henkilökunnan ja muusikkojen saattamiseksi lääkärintarkastuksiin (20.9. 1842 §), ikkunattomien työhuoneiden rakentamista vain tarpeen vaatiessa (18.10. 1901 §) sekä yleisen rottien hävittämisen toimeenpanemista (4.10. 398 §).

Kaupunginhallitukselle tehtiin mm. myrkyllisten jätteiden hävittämistä ja jätehuoltokysymystä koskeva *esitys* (14.6. 1668 §).

Tartunnantorjunnan toimintaa koskevista lautakunnan *päätöksistä* mainittakoon terveydenhoitoviraston v:n 1973 rokotussuunnitelman hyväksyminen ja sen lähettäminen edelleen Uudenmaan lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosastolle vahvistettavaksi (27.9. 379 §).

Sukupuolitautien poliklinikan toimintaa koskevista lautakunnan *päätöksistä* mainittakoon vastaanottoaikojen muuttaminen (23.2. 214 §).

Elintarvikkeiden valvonta

Elintarvikkeiden valvontaan liittyvistä lautakunnan *päätöksistä* mainittakoon kukkien,

kukkamullan ja kukkalannoitteiden myynnin ja pakkaamisen määrääminen suoritettavaksi elintarvikeliikkeissä riittävästi erillään elintarvikkeista (8.11. 511 §).

Kaupunginhallitukselle tehdyt *esitykset* koskivat mm. toimikunnan asettamista selvittämään torien jätteenkuljetusta (26.1. 105 §) ja sopimuksen tekemistä Eläinlääketieteellisen korkeakoulun kanssa pieneläinsairauksien hoidosta, eläinlääkäripäivystyksestä sekä talteenotettujen pieneläinten hoidosta (23.8. 1799 §).

12. Sairaalalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Sairaalalautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen lääk.kir.tri Ilkka Väänänen ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että pääluott. mies Kerttu Oran tilalle tuli lääninkätilö Leena Valvanne. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen apul.kaup.joht. Aarne Leskinen ja sihteerinä siht. Ahti Laitinen.

Lautakunnan pöytäkirjojen pykäläluku oli kertomusvuonna 1 188 ja kokouksia oli kaikkiaan 23. Hallintojaoston pöytäkirjojen pykälien luku oli 2 244 ja kokouksia oli 42.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavien hoitopaikkoja ja -maksuja ym. koskevien sopimusten tekeminen: Reumaliiton kanssa tukimaksun suorittamisesta Kangasalan kuntouttamislaitoksessa hoidettavista helsinkiläispotilaista (15.2. 125 §), Vanhainsuojelun keskusliiton kanssa vanhusten poliklinikan ylläpidosta (15.2. 126 §), laitoskirjastotoiminnan harjoittamisesta sairaaloissa (11.4. 368 §), Virkamiesliiton kanssa Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä (28.12. 1115 §), eräiden sairaalalääkärien kanssa yksityisvastaanottojen järjestämisestä sairaaloissa (29.2. 191 §, 14.3. 263 §). Lisäksi lautakunta päätti suostua siihen, että eräitä ulkokuntalaisia potilaita saadaan ottaa hoidettaviksi kaupungin sairaaloihin (18.1. 10 §, 1.2. 92, 111 §, 15.2. 129, 133 §, 14.3. 257, 261, 269 §, 11.4. 362, 369 §, 23.5. 486 §, 8.8. 704, 728 §, 22.8. 765 §, 5.9. 792 §, 3.10. 863 §, 17.10. 906 §, 14.11. 994 §, 28.11. 1028 §, 12.12. 1072 §, 28.12. 1105, 1106, 1116 §). Vielä päätettiin kaupungin sairaalain eräiden osastojen pitämisestä suljettuina muutamien viikkojen aikana kesäkuukausina (29.2. 224 §, 14.3. 264 §, 9.5. 465 §, 23.5. 509 §, 5.6. 551 §, 8.8. 674 §, 19.9. 837 §).

Lautakunta päätti oikeuttaa eräät oppilaitokset sijoittamaan sairaaloihin oppilaita käytännölliseen harjoitteluun ym. (29.2. 209 §, 3.10. 858 §) sekä palkkaamaan Auroran sairaalan lastenpsykiatriselle osastolle psykologiharjoittelijoita (14.3. 258 §).

Muista päätöksistä mainittakoon sairaalalautakunnan ja sen alaisten laitosten v:n 1973 talousarvioehdotusta käsittelevän jaoston asettaminen (14.3. 255 §, 9.5. 467 §), tilapäisen jaoston asettaminen valmistelemaan kysymystä apteekkitavarain hankintapaikkojen vahvistamisesta v:ksi 1973 (28.11. 1027 §, 28.12. 1125 §), kertomusvuoden hankintaohjeiden ja kalustonhankintarajojen hyväksyminen noudatettaviksi (18.1. 11 §), sairaalaviraston oikeuttaminen järjestämään »Sairaalan tiedotuspäivä 72» -nimisen tilaisuuden (15.2. 136 §) sekä huonetilojen vuokraaminen seuraavasti: Marian sairaalan kahvikioski Wiener Café Oy:lle (25.4. 425 §), Auroran sairaalan portinvartijarakennuksessa sijaitseva kukkienmyyntipaikka rva Maija Helmiselle (20.6. 609 §), Hesperian sairaalan B-tornitalon kahvio rva Elli Kantoselle (20.6.

623 §), Laakson sairaalan läntisessä potilasrakennuksessa olevat kanttiinitilat Helsingin Tuberkuloosiyhdistykselle (20.6. 627 §), Laakson sairaalan itäisen potilasrakennuksen kahvio Wiener Café Oy:lle (20.6. 628 §), Laakson sairaalan kukkakioski kukkakauppias Arvi Häiväaholle (19.9. 837 §) ja Kivelän sairaalan kukkienmyyntipaikka kukkakauppias Arvi Häiväaholle (14.11. 997 §).

Lautakunta päätti vahvistaa Samfundet Folkhälsanille pienoisröntgenkuvista suoritettavan korvauksen (18.1. 34 §), Nikkilän sairaalan ylilääkärien työnjaon (18.1. 49 §), hyväksyä suunnitelman sairaalahenkilökunnan terveydenhuollon järjestämisestä (1.2. 93 §), myöntää Hesperian sairaalan tp. apul. ylilääkärille oikeuden hoitaa potilaita erikoismaksuluokassa (29.2. 210 §), muuttaa tuberkuloositoimiston poliklinikan vastaanottoaikaa (14.3. 259 §), kehottaa sairaaloita huolehtimaan asiapapereita arkistoitaessa käytettyjen muovitaskujen vaihtamisesta arkistointikelpoisiin materiaaleihin (14.3. 266 §), ilmoittaa Auroran sairaalalle, ettei ole mahdollista tehostaa urologista toimintaa (23.5. 495 §) kehottaa tutkimaan mahdollisuuksia Nikkilän sairaalan henkilökunnan asuntotilanteen helpottamiseksi (20.6. 620 §), hyväksyä tuberkuloositoimiston poliklinikan vastaanottoajan pysyväksi järjestelyksi (28.8. 776 §), hyväksyä sairaanhoito-oppilaitoksen sairaanhoitajan tutkintoon johtavan opetussuunnitelman (14.11. 981 §), merkitä tiedoksi kaupungin sairaalain poikkeusolojen sairaalasuunnitelmien valmistumisen (28.11. 1040 §), todeta Lauttasaaren osaston liittymistä kansanterveyslain kokonaisjärjestelmään selvitettävän v:n 1973 aikana (28.11. 1042 §), oikeuttaa Marian sairaalan järjestämään sokeritautipotilaiden opetuskurssin (28.12. 1108 §), vahvistaa Nikkilän sairaalan ylilääkärien tehtävät ja vastuualueet (28.12. 1118 §), oikeuttaa Itäisen lääkäriaseman tekemään sopimuksen Suomen Teollisuusvartiointi Oy:n kanssa vartioinnin järjestämisestä (28.12. 1136 §), kevytaterian tarjoamisesta Kivelä-Hesperian sairaaloissa (28.12. 1145 §) sekä hoitajien varallaolojärjestelmän käytäntöön ottamisesta Auroran sairaalan laboratoriossa (28.12. 1156 §).

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset: Hesperian sairaalan sairaansijaluvun vahvistaminen 628:ksi ja puoliavoimien hoitopaikkojen 186:ksi (18.1. 22 §), Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaiden hoidosta suoritettavien maksujen korottaminen (18.1. 12 §), Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osaston sekä Malmin sairaalan sisätautien osaston hyväksyminen erikoistumissairaaloiksi (1.2. 91 §), ulkopuolisten päivystäjien palkkaaminen Malmin sairaalan kirurgian ja sisätautien osastoille sekä Auroran ja Marian sairaaloiden kirurgian osastoille (11. 4. 376 §, 14.11. 1000 §). Hesperian sairaalan hyväksyminen opetussairaalaksi lastenpsykiatrian alalla (11.4. 377 §), tilojen varaaminen psykiatrisen huoltotoimiston käyttöön (9.5. 457 §), lääkäriambulanssitoiminnan järjestäminen (9.5. 460 §), Itäisen lääkäriaseman siirtäminen sairaalaviraston alaiseksi ja Marian sairaalan toimiminen sen tukisairaalana (23.5. 507 §), sopimuksen tekeminen Suomen Mielenterveysseuran kanssa Helsingin mielisairaanhuoltopiirin psykiatristen potilaiden lyhytaikaisesta hoidosta Veikkolan parantolassa ja työklinikassa (28.8. 775 §), Hesperian sairaalan sairaansijamäärän vahvistaminen 604:ksi ja puoliavoimien hoitopaikkojen 228:ksi (19.9. 836 §), sopimuksen uusiminen Virkamiesliiton kanssa Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä kaupungin sairaaloiden toipilaskotina (17.10. 893 §), Toipilaskoti-Betesdan kanssa solmitun sopimuksen eräiden kohtien muuttaminen (31.10. 955 §), Nikkilän sairaalan perhehoidosta suoritettavien maksujen korottaminen (12.12. 1073 §), sairaalatoimen ennalta ehkäisevän terveydenhuollon kokeilun järjestäminen (28.12. 1121 §).

Valtionapua koskevat esitykset ym. toimenpiteet: Marian sairaalan itäisen erikois-

poliklinikan perustamiskustannusten ottaminen valtionavustusten suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan (28.12. 1134 §); valtionapua silmälläpitäen ennakkoilmoitusten lähettäminen lääkintöhallitukselle kaupungin sairaaloissa v. 1973 suoritettavista uudisrakennus- ja peruskorjaustöistä sekä irtaimiston perushankinnoista (18.1. 38 §); valtionavun ennakon anominen kertomusvuoden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin eräille sairaaloille (18.1. 18—20 §, 28.3. 351 §, 25.4. 429 §, 5.6. 537 §, 8.8. 708 §, 5.9. 789 §, 17.10. 885 §, 14.11. 978 §); valtionavun anominen kertomusvuoden aikana v:n 1971 lopullisiin kustannuksiin eräiden sairaalain osalta (28.3. 316, 317, 329, 330 §, 11.4. 354 §, 5.6. 532, 533, 553—555, 565 §, 20.6. 608, 610 §).

Rakennusasioita koskevat esitykset: Kammion sairaalan tontin varaaminen sairaalatoimen käyttöön sairaskodin rakentamista varten (1.2. 98 §), Pukinmäen hoitokodin tontin merkitseminen sairaskodin tontiksi (1.2. 99 §) ja Auroran sairaalan pesulan tilojen muuttaminen kaukolämmön jakelukeskukseksi (28. 3. 315 §).

Muista esityksistä mainittakoon Laakson sairaalan hallinnollisen kirjanpidon siirtäminen kokeilunluonteisesti tietojenkäsittelykeskukselle (1.2. 90 §), Itäisen lääkäriaseman henkilökuntaruokailun ja kahviautomaattitoiminnan järjestelyn antaminen elintarvikekeskuksen hoidettavaksi (29.2. 218 §), toimikunnan asettaminen sairaankuljettajien koulutuksen suunnittelua varten (29.2. 213 §), asuntojen vuokraaminen hoitohenkilökunnan vuosilomasijaisille (28.3. 309 §), toimikunnan asettaminen tutkimaan mahdollisuutta hankkia asuntoja psykiatrisille potilaille heidän poistamisekseen sairaalasta (28. 3. 313 §), lääkärinvälityksen lääkinnällisen valvonnan ja vastuun siirtäminen terveyslautakunnan alaisen kansanterveystyön johtavan lääkärin alaisuuteen (11.4. 380 §, 23.5. 497 §), Herttoniemen virastotalon, Itäisen lääkäriaseman ja Itäisen mielenterveystoimiston nimien vahvistaminen (25.4. 420 §), tp. hallintolääkärin palkkaaminen sairaalakeskuksen johtavan lääkärin tilalle (5.6. 544 §), sairaalain teknisen huollon ja siihen liittyvän organisaation tutkiminen (20.6. 595 §), Hesperian sairaalan henkilökunnan pukuasia (31.10. 944 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: Mannerheimin Lastensuojeluliiton kuntoutuskodin käyttöä (18.1. 28 §); lääkärien kotikäyntipäivystyksen järjestämistä (1.2. 102 §); erikoislääkärijohtoisen yleissairaalan poliklinikkaa (1.2. 106 §); Keinomunuaispotilaat ry:n huoneiston vuokraamista kaupungin kiinteistöistä koskevaa kirjelmää (1.2. 112 §); eräiden sairaaloiden pysyttämistä toistaiseksi kunnallisista yleissairaaloista annetun lain tarkoittamina sairaaloina kansanterveyslain voimaanpanon yhteydessä (29.2. 223 §); Meltolan parantolan eräiden hoitopaikkojen myymistä (14.3. 268 §); Mannerheimin Lastensuojeluliiton tiedustelua Helsingistä kotoisin olevan potilaan kuntoutuskustannusten korvaamisesta (28.3. 299 §), Nikkilän sairaalan potilaiden asuntoongelmia käsittelevää kirjelmää (28.3. 314 §); poliklinikkapotilaiden kotihoidon tehostamista (25.4. 421 §); yleislääkäripäivystystoiminnan järjestämistä (9.5. 466 §), Lääkintöhallituksen asettaman tuberkuloosin vastustamistyön ja hoidon järjestelyä pohtineen suunnitteluryhmän mietintöä (23.5. 490 §), aloitetta »Kuulokojepankin» tms. toimintamuodon järjestämiseksi helsinkiläisiä kuulovammaisia varten (23.5. 491 §), valtuustoaloitetta kotisairaanhoidon tehostamisesta (23.5. 505 §), itäisen sairaalan rakennushanketta, pitkäaikaisesti sairaiden hoidon järjestämistä ja avohoidon kehittämistä koskevaa Roihuvuoren sosiaalidemokraatit r.y:n kirjelmää (5.6. 543 §), aikuisväestön terveystarkastuskomitean mietintöä (5.6. 547 §), kokeiluselviämisaseman perustamista (20.6. 625 §), sairaalain toimintasuunnitelmatoimikunnan mietintöä (8.8. 719 §), toimikunnan asetta-

mista suunnittelemaan kouluterveydenhuoltoon kuuluvien oppilaiden erikoistutkimuksen ja poliklinikkapalvelujen järjestämisiä (8.8. 723 §), Kätilöopiston myyntiä (5.9. 799 §); Mannerheimin Lastensuojeluliiton tiedustelua olisiko kaupunki halukas vuokraamaan lasten lääkäri- ja kuntoutusasemalta aamupäivisin erikoislääkäritasoista palvelua (28.11. 1035 §), luopumista kaupungin sairaaloiden yksityispotilasjärjestelmästä ja sen yhteydessä olevasta erikoismaksuluokkajärjestelmästä (12.12. 1080 §), Mannerheimin Lastensuojeluliiton kirjelmää, jossa irtisanotaan kaupungin kanssa tehty sopimus pitkäaikaisesti sairaiden lasten hoidosta Lasten kuntoutuskodissa ja esitetään uuden sopimuksen tekemistä (12.12. 1086 §) sekä vajaamielisten hammashoidon järjestämistä (28.12. 1130 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin lisäksi lausuntoja mm. seuraavista rakentamiseen liittyvistä asioista: Nikkilän sairaalan ja Sipoon kunnan yhteisen jäteveden puhdistamon rakennushanke (14.3. 254 §), yleiskaavaehdotus v. 1970 (9.5. 459 §), Marian sairaalan Lauttasaaren osaston pääpiirustusten hyväksyminen (23.5. 499 §), Laakson sairaalan laajentamisen toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (20.6. 606 §), Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 10 peruskorjauksen luonnospiirustusten hyväksyminen (8.8. 726 §), Kätilöopiston ja Kätilöopiston sairaalan huonetilojen vaihto (28.8. 768 §), Kivelän ja Hesperian sairaalain modernisointia koskeva tarkistettu perustamissuunnitelma ja sairaalain tonttialueen riittävyys (17.10. 899 §) sekä kirjelmä alustavasta keskustelusta Espoon, Helsingin, Vantaan ja Helsingin Yliopistollisen Keskussairaalan yhteisen pesulan aikaansaamiseksi (17.10. 908 §).

Edelleen annettiin lausunnot seuraavien yhdistysten ym. avustusanomuksista: Suomen Mielenterveysseuran Veikkolan parantola, Ylioppilasterveys-yhdistys, Allergialiitto, Samfundet Folkhälsan-yhdistys, Suomen Mielenterveysseura, Suomen Sydäntautiliitto, Reumaliitto, Vanhainsuojelun Keskusliitto, Psykiatrian Tutkimussäätiö, Syöpäsäätiö, Helsingin Diakonissalaitos, Epilepsiayhdistys, Helsingin Munuaistautiyhdistys ja Reumaliitto (18.1. 27 §, 28.3. 325 §, 11.4. 374 §, 8.8. 675—682 §, 31.10. 942, 948, 957, 959 §).

Muita lausuntoja annettiin mm. seuraavista asioista: sairaalaruokakomitean mietintö (18.1. 44 §), kirjastolautakunnan ja sairaalalautakunnan välisen sopimuksen aikaansaaminen laitoskirjastotoiminnan harjoittamisesta sairaaloissa (1.2. 95 §), lääkinnällisen kuntoutuksen kehittäminen (1.2. 101 §), katastrofitoimikunnan laatima perussuunnitelma suuronnettomuuksien ja katastrofien varalta (15.2. 132 §), kokoontumistilakomitean mietintö (29.2. 198 §), mielisairaanhoitajakoulutuksen opetussuunnitelmaehdotus (9.5. 455 §), palotoiminnan ensiapu- ja sairaankuljetusten tehostaminen (9.5. 463 §), kuulohuoltajan viran perustaminen (23.5. 492 §), Suomen Vastaanottoavustajat -yhdistyksen esitys lääkärin vastaanottoapulaisten nimittämisestä vastaanottohoitajiksi sekä virkojen perustaminen (23.5. 493 §), sähkölaitteiden huollon tehostamisen tarpeellisuus (20.6. 597 §), sairaalain teknillisen huollon järjestäminen (20.6. 598 §), kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomukset v:lta 1971 (20.6. 613, 614 §), ateriavastikkeiden perimisjärjestelmän uusiminen huolto-, sairaala- ja lastensuojelualan laitoksissa (20.6. 617 §), vuositilintarkastajien kertomus v. 1971 (8.8. 713 §), toimistotietokoneen hankkiminen Kivelä-Hesperian sairaaloille (28.8. 773 §), halpojen matkojen järjestäminen kaupungin alueen ulkopuolella sijaitseviin sairaaloihin, joissa hoidetaan helsinkiläisiä potilaita (3.10. 859 §) sekä hallintolääkärin palkkaaminen sairaalavirastoon (17.10. 892 §).

Sairaalalautakunnan hallintojaosto päätti määrätä eräät viranhaltijat osallistumaan alan kursseille ja opintopäiville.

13. Huoltolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Huoltolautakunnan puheenjohtajan toimi v. 1972 edelleen fil.maist., lähetystöneuvos Reino Kuusi ja kokoonpano oli muutenkin sama kuin edellisenä vuonna. Lautakuntaan kuului 11 jäsentä ja 11 lisäjäsentä sekä vastaavat määrät varajäseniä ja lisävarajäseniä.

Kaupunginhallituksen edustajana huoltolautakunnassa oli edelleen apul.kaup.joht. Pentti Pusa.

Jaostot ja huoltolaitosten johtokunnat. Sosiaaliohjesäännön mukaisesti huoltolautakunta asetti kertomusvuodeksi seuraavat 14 jaostoa: hallintojaosto, omaisuus- ja holhousjaosto, 10 huoltojaostoa, päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaishuoltojaosto (PAVI) sekä työhuoltojaosto.

Huoltolautakunnan, jaostojen ja johtokuntien *toimintaa* kertomusvuonna kuvaavat seuraavat luvut:

Kokousten ja pykälien luku

	kokousten lukumäärä	pöytäkirjojen pykälien lukumäärä
Huoltolautakunta	18	461
Hallintojaosto	11	134
Huoltolaitosten johtokunta	16	787
Tervalammen työlaitoksen johtokunta	11	115
Tervalammen työlaitoksen huoltoasiain johtokunta	7	69
Työtupien johtokunta	11	177
1. huoltojaosto	36	666
2. »	27	422
3. »	25	410
4. »	50	837
5. »	28	480
6. »	50	459
7. »	25	459
8. »	43	743
9. »	36	579
Laitoshuoltojaosto	23	344
PAVI-huoltojaosto	48	2 170
Päihdyttävien aineiden toimikunta	3	6
Omaisuus- ja holhousjaosto	11	67
Työhuoltojaosto	22	193
Yhteensä	501	9 578

Huoltojaostojen sekä omaisuus- ja holhousjaoston pykäliin sisältyy samanaikaisesti useaa huollettavaa koskevia ratkaisuja.

Päätökset. Tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavien laitosten ym. tukeminen:

Yksityiset vanhainkodit. Talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä

ao. määrärahasta huoltolautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 47 vanhain- tai hoivakodin ja 12 asuntolatyyppisen vanhustenkodin ylläpitomenoihin helsinkiläisten vanhusten hoitopäivien osalta 1 463 736 mk. Näissä yksityisissä vanhain- ja hoivakodeissa oli yhteensä 1 979 hoitopaikkaa ja vanhustenasuntoloissa yhteensä 306 paikkaa eli kaikkiaan 2 285 paikkaa. Niissä hoidettujen helsinkiläisten vanhusten hoitopäiväluku oli v. 1971 vanhain- ja hoivakodeissa yht. 619 943 ja vanhustenasuntoloissa yht. 108 585 eli kaikkiaan 728 528. Avustukset myönnettiin näiden hoitopäivien perusteella (8.5. 183 §, 18.12. 442 §).

Äiti- ja lapsikodit. Huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta antoi avustuksina kahdelle Helsingissä toimivalle ja helsinkiläisten tarvetta palvelevalle äiti- ja lapsikodille yht. 33 777 mk (8.5. 193 §).

Vanhusten virkistystoiminta. Talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä ao. määrärahasta jaettiin avustuksina 41:lle vanhusten lomanvietto- ja kesävirkistystoimintaa harjoittavalle järjestölle yht. 30 000 mk (19.6. 235 §).

Yksityiset kotiaputoimistot. Huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta annettiin avustuksina Kotiapukeskus r.y:lle 349 000 mk (14.2. 82 §).

Invalidijärjestöt. Talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 20 invalidijärjestölle 336 000 mk helsinkiläisten invalidien omatoimisuuden ja itse-elatuskykyisyyden edistämiseen tähtäävään toimintaan käytettäväksi (29.5. 219 §).

Vapaaehtoista alkoholistihuoltotyötä harjoittavien järjestöjen tukemiseen varatuista määrärahoista huoltolautakunta jakoi avustuksina 9 järjestölle yht. 415 315 mk (10.1. 37 §, 14.2. 81 §, 27.3. 143 §, 8.5. 189 §, 23.10. 369 §, 18.12. 439 §) sekä A-klinikkasäätiölle 110 000 mk (10.1. 17 §, 19.6. 250 §).

Edellisten lisäksi huoltolautakunta jakoi talousarvioon merkitystä määrärahasta avustuksia viidelle järjestölle yht. 159 514 mk (14.2. 82 §).

Muista päätöksistä mainittakoon: Kotkankatu 14—16:ssa sijaitsevan Hyvösen lastenkodin käytöstä vapautuneiden huonetilojen vuokraaminen Suoja-Pirtti r.y:lle (10.1. 18 §); huoltotoimistojen piirirajojen tarkistaminen (28.2. 97 §); tontilla Mikkolantie 11 olevien rakennusten vuokrasopimuksen irtisanominen (28.2. 106 §); korvauksen periminen kunnallisesta kodinhoitoavusta (8.5. 197 §); huoltolautakunnan alaisten vanhusten asuintalojen asunnoista perittävien maksujen tarkistaminen (8.5. 198 §); perhekohtaisten perusavustusten tarkistaminen (8.5. 199 §, 23.10. 370 §); huollonsaajan omaisuudesta hänen vastaiseen hautaukseensa varattavan määrän korottaminen (7.8. 275 §); kunnalliset opintoavustukset ja valtion opintotukijärjestelmään tulleet muutokset (28.8. 314 §); kansaneläkkeiden korotus 1.9.1972 lukien (28.8. 320 §); huoltoavun kotiavustuksensaajain ja laitoshoidossa olevien lisäkäyttövarat joulukuussa 1972 sekä laitoshoidossa olevien eläkkeensaajien käyttövarat (23.10. 366, 367 §, 13.11. 381 §) ja Toukolan hoitokodin hoitovuorokausimaksun korottaminen (4.12. 424 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle ym. tehtiin esityksiä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: Riistavuoren vanhainkodin 11-paikkaisen lisäosaston merkitsemistä laitossairaalaluetteloon (10.1. 38 §); järjestöjen avustusten maksattamisehtojen tarkistamista (28.2. 98 §); kiinteistöviraston hallinnassa olevan kiinteistön Solnantie 44 luovuttamista huoltolautakunnan hallintaan vuokrattavaksi edelleen Suoja-Pirtti r.y:lle (28.2. 105 §); Porkkalankatu 1:ssä sijaitsevaa ensisuojaa koskevan sopimuksen voimassaoloajan jatkamista (27.3. 117 §); hoitokoti Sillanpirtin vuokrasopimuksen jatkamista (27.3. 118 §); talossa Ensi linja 11—Alppikatu 1 sijaitsevaa

Pelatusarmeijan suojakotia koskevan sopimuksen voimassaolon jatkamista (27.3. 148 §); Koskelan sairaskodin hoitopaikkaluvun muuttumista (24.4. 165 §); maanviljelytoiminnan lopettamista Tervalammen maatilalla (19.6. 256 §); Kustaankartanon vanhainkodin hoitopaikkamäärän tarkistamista (19.6. 259 §); Töölön kaupunginosan tontin (ent. Kammion sairaalan tontti) varaamista vanhusten asuintalon ja vanhusten palvelukeskuksen rakentamista varten (7.8. 273 §); osallistumista Vanhusten Viikon näyttelyyn (7.8. 274 §); valtioneuvoston perintökaaren 5 luvun 2 §:n nojalla Helsingin kaupungille luovuttamien kuolinpesien varojen käyttämistä yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien tukemiseen (28.8. 307 §); Kotkankatu 14—16:ssa sijaitsevan miesten hoitokodin vuokravastikkeen ja muiden vuokraehtojen tarkistamista (28.8. 310 §); tilapäismajoitustoimintaa ohjaavan majoituskeskustoiminnan aloittamista talvikaudeksi 1972—1973 (28.8. 316 §); työryhmän perustamista tutkimaan hoitohenkilökunnan mitoitusta huoltoviraston alaisissa vanhustenhuoltolaitoksissa (2.10. 342 §); huoltolautakunnan alaisten laitosten ja vanhusten asuintalojen asukkaiden puhelinpalvelujen parantamista (2.10. 346 §); Yliskylän tilan päärakennuksen järjestämistä vanhusten päiväkoti- ja virkistystoimintaa varten (13.11. 385 §); huonetilavarausta vanhusten päiväkoti-palvelukeskusta varten Kantakaupungin eteläisen osan terveys- ja sosiaaliaseman yhteyteen (13.11. 386 §); mustalaisten huoltoavun kustannusten täysimääräistä korvaamista kunnille (13.11. 396 §) sekä poliisilaitoksen passitoimiston tilojen osittaista luovuttamista työtupien käyttöön (18.12. 437 §).

Sosiaalihallitukselle päätettiin esittää, että perittäessä korvausta kunnallisesta kodinhoitoavusta saataisiin käyttää kaupungin omaa maksutaulukkoa (16.12. 445 §).

Lausunnot. Vuoden kuluessa annettiin eri viranomaisille lukuisia lausuntoja. Kaupunginhallitukselle ym. annetut tärkeimmät lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: kansaneläkeläisten liikennelaitosalennuslipputoimikunnan mietintöä (10.1. 9 §); liikennelaitoksen invalidilippukomitean mietintöä (10.1. 10 §); asunnottomien alkoholistien huoltoa (10.1. 19 §); Koskelan sairaskodin modernisointia koskevaa perustamissuunnitelmaa (10.1. 28 §); sairaaloiden asiakaskorttia koskevaa valtuustoaloitetta (10.1. 32 §); Tervalammen työlaitoksen henkilökunnan asuinrakennuksen luonnospiirustuksia (31.1. 56 §); lääkinnällistä kuntoutusta suunnittelevan työryhmän muistiota (31.1. 63 §); revisioviraston aloitetta ateriavastikkeiden perimisjärjestelmän uusimiseksi mm. huoltoalan laitoksissa (14.2. 71 §); Koskelan vanhusten asuintalon perustamissuunnitelmaa (14.2. 75 §); valtuustoaloitetta kansaneläkkeen suorittamisesta ennakkona kaupungin varoista kansaneläkelaitoksen päätöstä odotettaessa (14.2. 78 §); raittiuslautakunnan ehdotusta miesten asuntolapaikkojen lisäämiseksi (14.2. 91 §); tonttien varaamista huoltokodin ja hoitokodin rakentamista varten Talosaareen (14.2. 92 §); kiinteistön Meilahti 12 korjaustöiden kustannuksia (8.3. 109 §); kaupungin palveluksessa olevien alkoholiongelmaisten hoitoonohjaussopimusesitystä (27.3. 116 §); Helsingin kaupungin kokoontumistilakomitean mietintöä (27.3. 128 §); valtuustoaloitetta terveydenhoitolautakunnan alaisen kotisairaanhoitotoiminnan hoitoapulais- (kotiavustaja) tarpeen tyydyttämiseksi (27.3. 129 §); ruokailupalvelun järjestämistä vanhuksille kansakoulujen yhteydessä (27.3. 146 §); valtuustoaloitetta kuljetusten järjestämiseksi kaupungin joukkokuljetusvälineillä kesäaikana Salmen ja Luukkaan ulkoilualueille (27.3. 147 §); Ensikodin yhteydessä olevia vanhusten asuntoja koskevaa AU-Yhdistys r.y:n kirjelmää (24.4. 158 §); Helsingin Sotaveteraanit r.y:n rintamasotilaiden asuntoasiaa koskevaa kirjelmää (24.4. 159 §); Sairaus- ja Tapaturmainvalidit r.y:n kunto-

liikuntaa koskevaa kirjelmää (24.4. 166 §); Huoltaja-Säätiön anomusta ilmoittamisesta Huoltaja-lehdessä kaupungin avoinna olevien huoltoalan virkojen osalta (8.5. 184 §); valtuustoaloitetta kuulonhuollon tehostamiseksi (8.5. 188 §); Helsingin kaupungin yleiskaavaa 1970 koskevaa ehdotusta (8.5. 200 §); Kontulan vanhustenhuollon keskuksen pääpiirustuksia (29.5. 212 §); Miesten vanhainkodin lahjoitusrahaston ylijäämän jakamista (19.6. 239 §); PAV-hoitokodeista kuntoutuneina siirtyvien asuntokysymystä (19.6. 251 §); asunnottomien alkoholistien aiheuttamia haittoja (19.6. 252, 254 §); yleisen turvallisuuden ylläpitoa ja päihtyneitten säilöönottoa kaupungin keskustan alueella (19.6. 253 §); A-klinikkasäätiön kaupunginvaltuustolle osoittamaa kirjelmää säätiön tilisaatavan suorittamisesta ym. (19.6. 258 §); valtionavustusta mustalaisten asunto-olojen parantamiseksi (7.8. 269 §); valtuustoaloitetta maksujen poistamiseksi vanhuksille annettavista kotisairaanhoitopalveluksista (7.8. 277 §); Helsingin entisen Merimieshuoneen rahasto sekä Klara Wilhelmiina Törmälän rahasto nimisten lahjoitusrahastojen ylijäämien käyttämistä (7.8. 278, 279 §); kodinhoitajien määrän kaksinkertaistamista koskevaa valtuustoaloitetta (7.8. 282 §); Laakson sairaalan laajentamista koskevaa toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (7.8. 283 §); valtuustoaloitetta ruokailun järjestämiseksi Riistavuoren vanhusten asuintalojen asukkaille päiväkodin tiloissa (7.8. 288 §); Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen muutospiirustuksia (7.8. 289 §); terveyslautakunnan alaisen kylvetystoiminnan siirtämistä väliaikaisesti Suursuon vanhainkodin ja Pihlajamäen vanhusten asuintalon tiloihin (7.8. 290 §); vaikeavammaisten erityishuollon suunnittelua (7.8. 291 §); Suomen vastaanottoavustajat r.y:n kirjelmää lääkärin vastaanottoapulaisen nimikkeen muuttamisesta vastaanottohoitajaksi (28.8. 309 §); Pasilan vanhusten asuintalon pääpiirustuksia (28.8. 319 §); Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisointia koskevaa perustamissuunnitelmaa (2.10. 345 §); vanhusten asuintalojen ja vanhainkotien rakentamista varten Kansaneläkelaitokselta anottavia lainoja koskevaa valtuustoryhmän aloitetta (2.10. 347 §); valtuustoaloitetta puhelimien hankkimiseksi vähävaraisten huonokuntoisten eläkeläisten käyttöön (2.10. 348 §); kansakoululaisten oppilasavustusten jakomenettelyä (13.11. 379 §); Kontulan vanhustenhuollon keskuksen henkilökunnan määrää ja rakennetta koskevaa selvitystä (13.11. 380 §); työtilaisuuksien järjestämistä alkoholisteille Helsingin kaupungin toimesta suojatyötoimintana (4.12. 410 §); Alko Oy:n voittovarojen käyttämisestä rappioalkoholistien hoitokotien rakentamiseen ja ylläpitoon koskevaa valtuustoaloitetta (4.12. 411 §); halpojen matkojen järjestämistä kaupungin ulkopuolella sijaitseviin sairaaloihin koskevaa kirjelmää (4.12. 413 §); kaupunginvaltuuston 25.6.1969 hyväksymää sairaskotipaikkojen rakentamista koskevaa toivomuspontta (4.12.416 §); Lönnrotinkatu 12:n asuntolan ja sen lähiympäristön olosuhteita koskevia kirjelmiä (4.12. 419 §); tutkimuksen suorittamista kunnallisten kodinhoitajien ja kotiavustajien tarpeesta (18.12. 446 §); vanhusten huoltolaitosten ohjesääntöä (21.12. 458 §); asunnottomien alkoholistien huoltotoimikunnan mietintöä (21.12. 459 §) sekä seuraavien vapaiden huoltojärjestöjen toimintansa tukemiseksi anomia avustuksia, halpakorkoisia lainoja yms.: Lauttasaaren vanhustentalosäätiö (31.1. 51 §); Svenska Bostadsstiftelse-säätiö (14.2. 85 §); Vanhusten- ja Lasten Tuki-Säätiö (28.2.101 §, 19.6. 242 §); Danmarks Hjemmet -säätiö (24.4. 164 §); Emeritus-Säätiö (29.5. 205 §); Vanhojen Huolto r.y. (29.5. 218 §); Invalidiliitto r.y. (29.5. 220 §, 7.8. 297 §); Mustalaislähetys r.y. (19.6. 236 §); Helsingin Kuurojen Urheiluseura Hero r.y. (7.8. 287 §); A-klinikkasäätiö, Helsingin Sokeaintalo-Säätiö, Kodit-

tomien Tuki - Hemlösas Stöd r.y., Kotiapukeskus r.y., Kovaosaisten Ystävät r.y., Kriminaalihuolto r.y., Kuntokallio-Säätiö ja Suomen Pelatusarmeijan Säätiö (7.8. 297, 299 §, 4.12. 418 §); Sairaus- ja Tapaturmainvalidit r.y., Helsingin Sokeat r.y. (13.11. 389, 390 §) sekä Helsingin Epilepsiayhdistys (4.12. 415 §).

Lisäksi annettiin lausunto 40 eri järjestön anomuksesta apurahojen saamiseksi yleishyödyllisten yritysten ja laitosten tukemiseen varatusta määrärahasta (24.4. 171 §).

14. Lastensuojelulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lastensuojelulautakunnan puheenjohtajana toimi v. 1972 edelleen valtiotiet.kand. Erkki Tuomioja ja kokoonpano oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että varajäsen ekon. Panu Haapalan tilalle tuli päätoim. Raija Riihinen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen apul.kaup. joht. Pentti Pusa.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 15 kokousta ja niiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 432.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita: Taivallahden nuorisokodin asuntolatilojen käyttö vajaamielisten nuorten asuntolana (16.2. 70 §), viraston koulutustoiminta v. 1972 (15.3. 112 §), toimenpiteet Nuorten työkodin työtoiminnan käynnistämiseksi (15.3. 121 §), suojelukasvatustoimiston ja -laitosten kevätseminaarin järjestäminen (12.4. 141 §), taloussuunnitelman hyväksyminen v. 1974—1983 (25.4. 150 §), lastensuojelutoimen osuus päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon tehostamisessa (2.5. 152 §), Maunulan, Pohjois-Haagan ja Koskelan nuorisokodin toiminnan aloittaminen ja luonnospiirustusten hyväksyminen (10.5. 161, 163 §, 6.6. 212 §), luku- ja kirjoitushäiriöisten ja puhevikaisten oppilaiden opettaminen Oppilaskoti Toivolan koulussa (10.5. 172 §), kasvatusneuvolan ohjesäännön hyväksyminen (6.6. 202 §), Helsingin Diakonissalaitoksen Pitäjänmäen lastenkodin vauvaosaston käyttö (23.8. 266 §), viraston henkilökunnan koulutusseminaarin ohjelman hyväksyminen (23.8. 285 §), perhehoidon tehostaminen (13.9. 301 §), Pasilan kehitysvammaisten asuntolan huoneohjelman vahvistaminen (22.11. 369 §), Pasilan päivähuoltolan perustamissuunnitelman hyväksyminen (22.11. 385 §), pitkän tähtäyksen suunnitelman v. 1974—1983 tasapainoitus (28.12. 403 §), tiedotusseminaarin järjestäminen lastensuojelulautakunnan jäsenille, julkisen sanan edustajille ja lastensuojeluviraston johtaville työntekijöille (28.12. 404 §) sekä asumuserosovittelijain määrääminen (28.12. 421 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: sijaisvanhempien koulutus- ja tiedotustilaisuuden järjestäminen (19.1. 39, 51 §, 23.8. 277 §, 28.12. 428 §), sosiaalilääkärintoimiston määrääminen koulutuskasvatusneuvolaksi (16.2. 68 §), koulukuraattorityön kehittäminen (16.2. 79 §), perhehoidon tehostaminen (16.2. 81 §), Sofianlehdon vastaanottokodin osasto 8:n muuttaminen vajaamielisosastoksi ja Oulunkylän erityislastenkodin käyttö (15.3. 104 §, 6.6. 255 §), Helsingin Diakonissalaitoksen Pitäjänmäen lastenkodin tyhjäksi jääneen vauvaosaston vastainen käyttö (15.3. 105 §), vajaamielislaitosten valtionavun anominen Sofianlehdon vastaanottokodin vajaamielisosastoille ja vastaanottokodin II-rakennuksen vastainen käyttö (12.4. 138 §),

henkilökuntatutkimuksen raporttien II ja III painatus (12.4. 142 §), Oulunkylän erityislastenkodin huonetilaohjelma ja muutospiirustukset (2.5. 153 §), lautakunnan 50-vuotistoiminnan juhlajärjestelyt (24.5. 196 §), työnohjauksen järjestäminen virastossa syyskaudella 1972 (23.8. 278 §), vajaamielisten keskuslaitoksen perustaminen ja siitä johtuvat toimenpiteet (13.9. 300 §), lautakunnan huostassa olevien huollettavien tapaturmavakuutus ja vastuuvakuutus (25.10. 334 §), lastensuojelutoimen alaisten laitoskoulujen siirtämistä koulutoimen alaisuuteen (25.10. 344 §), Kallion nuorisokodin Wallininkatu 4:ssä sijaitsevien huoneistotilojen käyttö sosiaalisia sopeutumisvaikeuksia osoittaneiden kouluikäisten lasten päivätukitoimintaan (25.10. 348 §), lasten päivähoitopalvelujen lisääminen Kontulassa ja Maunulassa (25.10. 350 §), perustamissuunnitelma Pohjois-Haagan nuorisokodin toiminnan aloittamiseksi (25.10. 352 §), Laajasalon nuorisokodin tilojen käyttö vajaamielisten hoito- ja asuinpaikaksi (22. 11. 375 §), viraston organisaation kehittämistä (28.12. 413 §), lisäksi annettiin esitys taloussuunnittelutoimikunnalle v. 1974—1983 pitkän tähtäyksen taloussuunnitelman alustavasta tavoiteasettelusta sekä taloussuunnitelman laatimisesta vastaavien vastuuja yhteyshenkilöiden nimeämisestä (19.1. 49 §) sekä kaupunginvaltuustolle Kallion nuorisokodin toiminnan lopettamisesta (13.9. 287 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavien toimenpiteiden toteuttamista tms. varten tehtyjä avustusanomuksia: »Ihminen puhtaaksi — aineet pois» -päätoimikunnan kampanja (19.1. 4 §), yleishyödyllisten yhdistysten toiminta (10.5. 162 §), A-klinikkasäätiön nuorisoaseman ja hoitokodin ylläpito v. 1973 (16.8. 243 §), vapaan kokeilukoulun kannatusyhdistyksen toiminnan tukeminen (23.8. 262 §), Vihreä Keidas -yhdistyksen toiminnan tehostaminen (23.8. 275 §), Suomen Kuntoutusliiton kerhotoiminnan järjestäminen (23.8. 276 §) ja Suomen Valkonauhaliiton neuvonta-asematoiminta (25.10. 336 §).

Lisäksi annettiin lausuntoja, jotka mm. koskivat Koskelan nuorisokodin pääpiirustuksia (19.1. 18 §), yleisöpalvelumusiikin hankkimista lastensuojeluvirastoon (19.1. 26 §), Killinmäen keskuslaitoksen muutettuja luonnospiirustuksia (15.3. 103 §), Kehitysvammatuki 57 — Stöd för utvecklingshämmade -r.y:n lainahakemusta (23.8. 270 §), Samfundet Folkhälsan i svenska Finland -yhdistyksen lisälaina-anomusta (25.10. 314 §), nuorisoaseman lisätilojen varaamista (23.8. 274 §), lastensuojelutoimen opettajien määrävuosilisää koskevaa hakemusta (25.10. 315 §), yksityisten päivähoitolaitosten asemaa tutkineen työryhmän mietintöä (22.11. 364 §) sekä kasvatusneuvolaohjesääntöluonnosta (22.11. 383 §).

Vielä annettiin lausuntoja sosiaalihallitukselle seuraavista avustusanomuksista: vajaamielisten avohuolto (19.1. 42 §), hoitopedagogisen Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistyksen koulumuotoisen päivähuoltolan perustaminen (16.8. 236 §) sekä Helsingin seurakuntien diakoniakeskuksen v:n 1973 avohuolto (28.12. 391 §).

15. Lastentarhain lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lastentarhain lautakunnan puheenjohtajana toimi v. 1972 edelleen notaari Liisa Vasama ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna paitsi että varajäsen kauppatekn. Liisa Oksasen tilalle tuli tstosiht. Elsa Stenroos ja sair.hoit. Catharina Fabriciuksen nimi muuttui Virolaiseksi. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen apul.kaup.joht. Pentti Pusa ja sihteerinä siht. Marja Kaarmo.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana 18 kertaa ja käsitteli 670 asiaa.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

— virkojen täyttäminen: lastenseimen- ja lastentarhanopettajien virat (13.1. 6, 7, 21 §, 3.2. 47 §, 23.3. 165, 185 §, 18.5. 294 §, 5.6. 329, 330, 343 §, 17.8. 414—417 §, 28.9. 491, 492, 498 §, 19.10. 518 §, 9.11. 575 §, 14.12. 640, 641 §), eräisiin lastentarhoihin laitoksineen ja lasten leikkikenttätoimintaan perustettujen uusien virkojen täyttäminen niitä haettavaksi julistamatta (24.2. 110 §), leikinohjaajien ja apul.leikinohjaajien virat (13.1. 8 §, 4.5. 268 §, 7.9. 469 §, 30.11. 619 §), toimistoapulaisen, kanslistin ja apul.kirjanpitäjän virat (23.3. 164 §, 4.5. 259 §, 9.11. 572—574 §);

— toiminnan aloittaminen: lastentarha- ja -seimi Meritähti, Veräjämäen lastentarha ja -seimi, lastentarha ja päiväkoti Kotikallio, lastentarha ja -seimi Kuusikko, uudet lastentarhat ja -seimet (13.1. 13 §, 24.2. 111, 112 §, 2.3. 147 §, 28.9. 504 §), kesäleikkitoiminnan ja yhden uuden kokovuotisen leikkikentän toiminnan alkaminen (13.4. 233 §);

— kesä- ja lauantaitoiminta lastentarhoissa ja -seimissä sekä koululaisten päiväkodeissa v. 1972 (3.2. 52 §, 23.3. 192 §) sekä päivähoitolaitosten lauantaitoiminta (3.2. 80 §, 14.12. 644 §);

— laitosten toiminnan muutokset syyslukukauden 1972 alusta lukien (5.6. 351 §, 17.8. 424 §);

— Leppäsuon lasten sijoittaminen (3.2. 45 b §);

— valtionavun anominen lastentarhoille ja -seimille, päiväkodeille sekä esikoulukokeilua varten (3.2. 90 §, 5.6. 321 §, 17.8. 402 §, 30.11. 630 §);

— taloussuunnitelman laatimisohjeitten mukaisten vastuu- ja yhteyshenkilöiden asettaminen sekä alustava tavoitesuunnittelu ja ehdotus lautakunnan taloussuunnitelmaksi v:ksi 1974—1983 (13.1. 39 §, 3.2. 87 §, 18.5. 292 §);

— v:n 1973 talousarvioehdotuksen hyväksyminen, perusteiden määrääminen sen laatimista varten sekä siihen merkittävät eräät määrärahat (23.3. 190 §, 18.5. 309 §, 5.6. 340 §);

— edustajien nimeäminen taloudellisemman rakentamisen aikaansaamiseksi asetettavaan neuvotteluryhmään (4.5. 261 §);

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin kertomusvuonna esitys mm. seuraavista asioista:

— virkojen perustaminen, täyttäminen ym.: uusien vakinaisten virkojen perustaminen v. 1973 valmistuviin päivähoitolaitoksiin ja v. 1973 talousarvioon ehdotettava henkilökunta (18.5. 303, 310 §), lastentarhanopettajien viransijaisia koskevien sosiaalihallituksen päätösten laajentaminen (17.8. 406 §), eräitten uusien virkojen täyttäminen lastentarhaintoimistossa, lastentarhoissa laitoksineen ja lasten leikkikenttätoiminnassa niitä haettavaksi julistamatta (30.11. 631 §);

— määrärahaesitykset lasten kesävirkistystoiminnan järjestämistä varten (3.2. 82 §), osakehuoneistojen ostamiseksi lastentarhatarkoitukseen v. 1973 (2.3. 151 §), seuraavien lastenseimien ja -tarhojen perustamista ja/tai toiminnan jatkamista varten: Sakara, Koskelanrinne, Pirjo, Pihlajisto I, Haavikko, Lapinmäki, Siltamäki, Tapanila, Tapaninvainio ja Pakkala (3.2. 69, 76 §, 13.4. 237 §, 18.5. 313 §, 15.6. 377 §, 19.10. 536 §); Puotilan lastentarhaan perustettavan erityisosaston välineistön hankkimista varten (9.11. 588 §), lisätyövoimaa varten lastentarhoissa laitoksineen aikana 23.8.—31.12.72 (5.6. 331 §), lastentarha ja -seimilasten sairastuvuustutkimuksen jatkamista ja loppuunsaattamista varten (14.12. 646 §);

— uusien päivähoitolaitosten ym. perustaminen ja toiminnan jatkaminen: uusien päivähoitolaitoshuoneistojen huonetilojen hyväksyminen ja toiminnan perustaminen, Lauttasaaren Kotkankallion lastentarhalle rakennettavaan huoneistoon perustettava lisätoiminta, uusien iltapäiväosastojen perustaminen (24.2. 107 §, 3.2. 75 §, 23.3. 193 §), kahden uuden kokovuotisen leikkikenttätoiminnan perustaminen (23.3. 191 §), lasten päivähoitolaitoksen perustaminen Kannelmäkeen ja Itä-Pasila IV:ään (5.6. 328 §, 30.11. 620 §), Koululasten päiväkodin perustaminen ja toiminnan jatkaminen Rintinpolun ja Suursuon nuorisotiloissa sekä Jakomäessä (15.6. 389 §, 30.11. 618 §, 14.12. 666 §);

— huoneistot, rakentaminen, korjaustyöt, tontit ym.: Leppäsuon lastentarhan korjaustöiden aloittaminen kiireellisesti ja huoneistokysymyksen ratkaiseminen (3.2. 45b §, 17.2. 98 §), lastentarha ja -seimi huoneistojen hankkiminen Lauttasaaresta ja lisätilojen hankkiminen lastentarha Marjalan käyttöön (7.9. 462 §, 28.9. 497 §), tonttien saaminen lastentarhatarkoitukseen ja Etelä-Haagan tontin valmistaminen päivähoitolaitoksen rakentamista varten sekä Konalan tonttien varauksen jatkaminen (24.2. 101 §, 23.3. 162 §, 13.4. 224 §);

— toiminnalliset suunnitelmat: Kannelmäen ja Pohjois-Haagan alueiden korttelikoulut, lastentarhat ja nuorisokeskus (18.5. 300, 301 §);

— muut asiat mm.: soveltavan esikoulukokeilun aloittaminen syksyllä 1972 (18.5. 304 §, 17.8. 418 §), lastentarha Aulangon ulkoilutilan lisääminen (17.8. 401 §), Kampin alueen kaavarungon leikkikenttäalueiden suunnittelu (7.9. 453 §), anomus kiinteistölautakunnalle kahden viipalerakenteisen lastentarha- ja -seimirakennuksen pystyttämisestä Lapinlahdenkatu 6:n tontille sekä esitys yleisten töiden lautakunnalle v. 1973 talousarvioon tarkoitetuista lastentarhain uudisrakennustöistä (13.1. 33 §, 3.2. 63 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita:

— virat: toimistohenkilökunnan lisäämistä lastentarhain toimistossa koskeva aloite (2.3. 146 §), lastentarhain apulaistarkastajan viran hakijat (19.10. 521 §);

— lasten päivähoitolaitosten ym. huonetilat, rakennukset, tontit ym.: lastentarhojen ja -seimien Pirjo (Maunula), Tahvonlahti, Itä-Pasila I, Roihuvuoren lasten päivähoitolaitoksen ja vanhusten asuintalon sekä Patolan lasten päivähoitolaitoksen pääpiirustukset (3.2. 91 §, 23.3. 167 §, 17.8. 428, 404 §, 14.12. 659 §), lastentarhojen ja -seimien Itä-Pasila I, ja Leppäsuo sekä Koulutanhuan ja

Patolan lasten päivähoitolaitoksen luonnospiirustukset (23.3. 161, 174 §, 15.6. 376 §, 28.9. 503 §), Ebeneserkodin kiinteistössä toimivan kaupungin lastentarhan ja -seimen huonetilojen osittainen luovuttaminen lastentarhaseminaarille (13.4. 240 §), Helsingin Diakonissalaitoksen esitys Pitäjänmäen lastenkodin tyhjäksi jääneen vauvaosaston käytöstä (2.3. 150 §), Hakan tarjous päivähoitolaitoshuoneiston rakentamisesta Pohjois-Haagaan (4.5. 270 §), ehdotus Roihuvuoren toisen lastentarhan ja -seimen rakentamisesta (9.11. 589 §), Barnavårdsföreningen i Finland-yhdistyksen tarjous tilojen vuokraamisesta kaupungille mm. lasten päivähoitolaitosta varten (30.11. 606 §), Lauttasaaren lastentarhatontit (24.2. 101 §);

— päivähoitolaitosten ym. perustaminen: lasten päivähoitolaitoksen perustaminen Itä-Pakilaan ja Pohjois-Haagaan (19.10. 520 §, 30.11. 608 § ja 7.9. 460 §), lasten päivähoitolaitoksen, korttelikoulun ja vanhusten asuintalon perustaminen Koskelaan (28.9. 488 §) sekä koululaisten päiväkodin perustamista ja leikkikenttätilannetta Kontulassa koskevat aloitteet (7.9. 451, 452 §);

— erityislastentarhat: kolmannen kuulovammaisten erityisosaston ja kotiohjaajan toimen perustamista koskevat Kuulovammaisten Lasten Tuki-yhdistyksen aloitteet sekä aloite Solhällan lastentarhan säilyttämisestä erityislastentarhana ja erityisopettajan viran perustamisesta (5.6. 345, 346, 349 §);

— ohjattu perhepäivähoito: päivähoitokomitean aloite kokeilun laajentamisesta Kampin alueelle sekä ohjattua perhepäivähoitoa koskeva suunnitelma ja tarvittavat määrärahat (3.2. 45a §, 7.9. 445 §);

— päivähoitopaikkojen lisääminen: puolipäiväosastojen lisääminen Lauttasaaressa, kokopäiväpaikkojen määrää ja budjetin määrärahoja koskeva valtuustoaloite (lastentarhojen lautakunnan 10-vuotissuunnitelma) sekä selvitys, miksi lastentarha ja -seimi sekä koululasten päivähoitopaikkojen lisäys ei ole toteutunut pitkän tähtäyksen taloussuunnitelmien mukaisesti (7.9. 458 §, 19.10. 545, 546 §);

— leikkipuistot: sadesuojia sekä leikkikenttien ja -puistojen valaistusta koskevat valtuustoaloitteet (23.3. 179, 195 §);

— esikoulun kehittäminen: koulusuunnittelutoimikunnan esitys vastuuorganisaatiokysymyksen järjestämiseksi, esikoulua koskeva selvitys (18.5. 305 §, 9.11. 583 §);

— avustukset: Mannerheimin Lastensuojeluliiton Myllypuron osaston avustusanomus (23.3. 206 §);

— ehdotus tutkimuksen suorittamiseksi »kuulokojepankin» perustamista varten (2.3. 152 §);

— tarkastukset: vuositilintarkastajien kertomus v. 1971 lastentarhojen osalta sekä kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v. 1971 (17.8. 403 §, 7.9. 450 §).

Lisäksi annettiin lausunto Kaarina Vuoristolle, Helsingin Lastentarhanopettajayhdistyksen puheenjohtajalle Anja Roos'ille ja Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt ry:n Lastentarhanopettajien alaosaston puheenjohtajalle Marja Ahtiaiselle heidän epäpätevän työvoiman käyttöä lastentarhain opettajien viransijaisina koskevasta kirjelmästään (13.4. 236 §), kiinteistölautakunnalle lausunto lasten päivähoitolaitoksen perustamisesta Saariseläntie 4:ään Palkki Oy:n tekemän tarjouksen pohjalta (28.9. 510 §) sekä rakentamisohjelmatoimikunnalle lausunto Helsingin asuntotuotanto-ohjelmasta 1973—1977 (9.11. 576 §).

16. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan puheenjohtajana toimi apul.os.pääll. Yrjö Larmola ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että apul.joht. Rauno Kosken ja fil.maist. Erkki Äärysen tilalle tulivat apul.os.pääll. Yrjö Larmola ja myyntipääll. Mikko Katajisto. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli edelleen apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta ja sihteerinä fil.maist. Heikki Helle.

Johtokunnalla oli vuoden aikana 17 kokousta ja niiden pöytäkirjojen pykälien luku oli 1144.

Päätökset. Johtokunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat:

— opetustoimintaa koskevat asiat: kansalaiskoulun VII luokkien muodostaminen ja sijoittaminen lukuvuosiksi 1972/73 ja 1973/74 (19.1. 31 §, 14.12. 1090 §); koulutarvikkeiden ja oppikirjojen hankkiminen lukuvuonna 1972/73 (22.3. 229 §), eräiden uusien oppikirjojen hyväksyminen (22.3. 248 §, 12.4. 287 §, 3.5. 355 §, 24.5. 455, 473 §, 30.8. 743 §, 13.9. 810—811 §, 22.11. 1055 §), Puotinharjun kansakoulun 3. vuosiluokan oppilaiden koulunkäynnin järjestäminen (3.5. 374 §), koulujen lukuvuoden 1971/72 vuosikertomusten yhdistelmän hyväksyminen (14.6. 524 §), eri koulumuotojen uusien viikkotuntijakojen hyväksyminen (14.6. 549 §, 16.8. 632 §), ammatinvalinnanohjauksen piiritoimiston laatima ammatinvalintaopin periodiopetusohjelman hyväksyminen (16.8. 623 §), kielten opetuksen ohjaajien lukuvuonna 1972/73 hoidettavien opetustuntien määrän vahvistaminen (16.8. 633 §), lukuvuoden 1972/73 joululoman ajankohdan määrääminen (16.8. 668 §), Helsingin Poliisilaitoksen laatiman lailllisuuskasvatuksen ja huumausainevalistuksen opetusohjelman merkitseminen tiedoksi (13.9. 764 §), koulujen lukuvuoden 1972/73 opetussuunnitelmien vuositarkisteiden hyväksyminen (13.9. 770 §), tupakan ja huumeiden haittavaikutuksia selvittelevän valistustyön luvan myöntäminen 25:lle lääketieteen kandidaatille kansakouluissa (11.10. 892 §) sekä kuuden opettajan määrääminen valmistamaan johtokunnalle ehdotusta varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelman tarkistamiseksi (8.11. 972 §);

— oppivelvollisuudesta vapauttamista määräajaksi tai kokonaan sekä oppilaiden siirtämistä apu-, tarkkailu- ja muille erityisluokille koskevia päätöksiä tehtiin kaikissa kokouksissa;

— virkoja ja palkkoja koskevat asiat: valtakirjojen antaminen eräille opettajille (19.1. 33 §, 14.6. 552 §, 16.8. 669 §, 30.8. 744 §, 25.10. 923 §, 22.11. 1018 §), opettajien valitseminen avoinna olleisiin virkoihin (1.3. 179 §, 14.6. 548 §, 16.8. 620 §), kesäsiirtoloiden johtajien ja apul.johtajien määrääminen kesäksi 1972 sekä uusien johtajien valitseminen eräisiin kouluihin (12.4. 288, 306 §, 3.5. 365—367, 369 §, 24.5. 478 §, 30.8. 725 §, 22.11. 1057 §),

89 opettajan nimeäminen aluetason yhdysopettajiksi Helsingin koulutusalueelle (22.11. 1056), elokuvatoiminnan johtajan määrääminen syyslukukaudeksi 1972 (14.6. 551 §); palkkojen ja palkkioiden maksaminen kesäsiirtoloiden johtajille ja muulle henkilökunnalle toimikaudella 1972 (14.6. 537 §), ruotsin kielen opetuksen ohjaajan sijaisen määrääminen (14.6. 555 §), eräiden opettajien siirtäminen kaupungin suomenkielisten kansakoulujen opettajanvirkoihin (16.8. 619 §) sekä eräiden opettajien virkojen vaihtaminen (16. 8. 627 §);

— kiinteistöjä koskevat asiat: eräiden koulujen ulkopuolisten maalaustöiden suorittaminen (14.6. 559 §);

— apurahoja ja avustuksia koskevat asiat: matka-avustusten jakaminen VIII luokkien oppilasretkeilyihin (22.3. 230 §), oppilaille jaettavien stipendien jakaminen (3.5. 356 §) sekä oppilaiden vaate- ja jalkineavustusten, silmälasien sekä jalkatukien uusien jakoperusteiden vahvistaminen (14.12. 1118 §);

— muut asiat: jaoston asettaminen koulujen rakennustoiminnan esisuunnitteluun (19.1. 23 §), musiikinohjaajan työohjeiden tarkistaminen (9.2. 112 §), suomenkielisten kansakoulujen alustava tavoiteohjelma kaupungin vv. 1974—1983 taloussuunnitelmaksi (9.2. 119 §), kansakoulujen ruokalistan hyväksyminen lukuvuosiksi 1972/73 ja 1973/74 (1.3. 172 §), Konalan koulun liittäminen hallinnollisesti Pitäjänmäen kouluun (1.3. 191 §), puheenjohtajan ja opettajajäsenien nimeäminen audio-visuaalisen opetuksen kehittämistä varten asetettuun toimikuntaan (22.3. 215 §), opettajankoulutuslain täytäntöönpanon valmisteleminen Kylänevan ja Snellmanin koulujen osalta (3.5. 375 §), Helsingin Opettajayhdistyksen Kesävirkistystoimikunnan laatima suunnitelma oppilaiden kesäsiirtolatoimintaa varten kesäksi 1972 (24.5. 440 §), kansakoulujen omasta käytöstä iltaisin vapaina olevien liikuntatilojen vuokraaminen urheilu- ja ulkoiluvirastolle (24.5. 442 §), suomenkielisten kansakoulujen vv. 1974—1983 taloussuunnitelman hyväksyminen (24. 5. 451 §), toiminnanjohtaja Erkki Hännisen laatima koulukasvitarhojen toimintasuunnitelma v:ksi 1972 (14.6. 533 §), johtokunnan kokousajat syyskaudella 1972 (16.8. 629 §), valtionavun anominen kansakoululaitoksen kustannuksiin v:lta 1971 (16.8. 664 §), v:n 1973 talousarvion hyväksyminen (27.9. 836 §), kouluylilääkärin laatima tilasto kansakouluissa lukuvuonna 1971/72 sattuneista oppilastapaturmista (25.10. 941 §), suomenkielisten kansakoulujen opettajien oppikirjatoimikunnan uusi ohjesääntö (8.11. 986 §), koulutuspäiväkomitean laatiman lukuvuoden 1972/73 ensimmäisen koulutuspäivän ohjelman vahvistaminen (8.11. 1002 §) sekä vv. 1974—1983 tarkistetun taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen (14.12. 1107 §).

Esitykset. Kertomusvuonna tehtiin esityksiä mm. seuraavista asioista:

— virat ja palkat: sokeain opettajan viran perustaminen (19.1. 46 §), koulukuraattorin saaminen Puotinharjun kouluun (8.11. 985 §) sekä eräiden opettajanvirkojen perustaminen ja eräiden lakkauttaminen (8.11. 988 §);

— kiinteistöt: Porthaninkadun koulun purkaminen (9.2. 107 §), viipalekoulujen rakentaminen Myllypuroon, Sepänmäkeen, Siltamäkeen, Jakomäen koulun pihalle ja Metsolan koulun tontille (9.2. 109 §, 1.3. 176 §, 24.5. 474, 475 §, 14.12. 1121 §), pääomamenoihin kuuluvien määrärahojen sisällyttäminen v:n 1973 talousarvioon (22.3. 223 §), yliopiston opettajainvalmistuslaitoksen harjoituskouluista tehdyn valtioneuvoston periaatepäätöksen muuttaminen (24.5. 439 §), Pitäjänmäen kansakoulun piha-alueen laajentaminen (24.5. 453 §), kahden kansakoulun siirtymistä Helsingin yliopiston opettajankoulutusyksikön harjoituskouluiksi koskevien neuvottelujen aloittaminen (24.5. 492 §), Mellunkylän Bredbackan kiinteistön siirtäminen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallinnosta kiinteistölautakunnnan hallintoon (14.6. 541 §), Oikokadun kansakoulun terveydellisten olosuhteiden paranta-

minen (16.8. 667 §), määrärahojen varaaminen v:n 1973 talousarvioon kansakoulujen alle 150 000 mk:n suuruisten perusparannusluonteisten töiden suorittamiseksi (13.9. 775 §), uuden korttelikoulun rakentaminen Itä-Pakilaan (13.9. 796 §), Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Koskelan korttelikoulujen suunnittelu- ja rakennustöiden aloittaminen (13.9. 797 §), Pihlajiston koulun perustaminen ja sen ala-asteen koulurakennuksen rakentaminen (27.9. 835 §), tulipalossa tuhoutuneen Metsolan kansakoulun jäännösten purkaminen (22. 11. 1049 §) sekä Jakomäen koulutilojen lisääminen (14.12. 1106 §);

— apurahat ja avustukset: liikennelaitoksen vapaalippujen antaminen sekä kuljetuskustannusten korvaaminen eräille heikkonäköisten, huonokuuloisten, kuurojen ja sokeiden luokkien oppilaille sekä heidän saattajilleen (27.9. 831 §);

— muut asiat: Helsinki-mitalin ja Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntäminen (1.3. 171 §), matka-apurahojen myöntäminen eräille opettajille ulkomaisia opintomatkoja varten (22.3. 246 §), opettajien jatkokoulutustilaisuuksien järjestäminen yhteistoimin kaupungin henkilöasiainkeskuksen kanssa (14.6. 528 §), komitean asettaminen suorittamaan opettajien VESO-koulutuspäivien suunnittelu- ja järjestelytöitä (14.6. 529 §), VESO-suunnittelupäivän järjestäminen kouluissa (16.8. 674 §), opetusalan pääluottamusmiehen työn järjestelyt lukuvuonna 1972/73 (13. 9. 776 §), kouluviraston vastaisen huonetilatarpeen huomioon ottaminen (13.9. 784 §), eräiden koulujen oppilaiden koulutien turvaaminen (13.9. 802, 803 §, 27.9. 838, 858 §), kansakoululaitoksen valtionapuhakemuksen täydentäminen (27.9. 854 §) sekä saunojen rakentaminen Hietaniemen ja Vilppulan kesäsiirtoloihin (25.10. 944 §).

Lausunnot. Johtokunnan antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat:

— opetustoimintaa koskevat asiat: vuoroluvun poistaminen eräistä itäisten kaupunginosien kansakouluista (14.6. 531 §), luku-, kirjoitus- ja laskuhäiriöisten lasten erityisopetuksen järjestäminen (14.6. 532 §), kansakoululain 38 §:ssä tarkoitetun sairaalaopetuksen järjestäminen (16.8. 655 §), kouluhallinnon alaisen esikoulukokeilun järjestäminen (13.9. 769 §), peruskoulun opetussuunnitelman ottaminen käyttöön (13.9. 771 §, 22.11. 1026 §), eräiden kansakoulujen päivittäisen koulutyön varhainen alkamisajankohta (8.11. 974 §);

— virkoja ja palkkoja koskevat asiat: kansakoulujen kasvatusneuvolan koulupsykologien aloite lisätyövoiman palkkaamiseksi koulukypsyystutkimusten suorittamista varten (12.4. 291 §) sekä lastenhuoltolaitosten koulujen opettajien määrävuosikorotushakemukset (13.9. 798 §);

— kiinteistöjä koskevat asiat: opettajankoulutuslain täytäntöönpanon valmistelu (12.4. 308 §), Pohjois-Haagan ja Kannelmäen korttelikoulujen rakennusohjelmat (24.5. 425, 426 §), Kaisaniemen kansakoulurakennuksen luovuttamista raastuvanoikeuden käyttöön koskeva tiedustelu (14.6. 525 §), Siltamäen kansakoulutilojen lisääminen (14.6. 530 §), Myllypuron ja Sepänmäen viipalekoulutalojen pääpiirustukset (14.6. 542 §), v:n 1970 yleiskaavaehdotus (14.6. 550 §), kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus (16.8. 666 §), nuorisotilojen rakentaminen Lehtisaaren koulun viereen (30.8. 723 §), Koskelan korttelikoulun perustamissuunnitelma (27.9. 857 §) sekä Helsingin yliopiston opettajainvalmistuslaitoksen harjoituskouluvaihtoehdot (14.12. 1105 §);

— muut asiat: koulutoimikunnan I osamietintö (1.3. 173 §), Botby Svenska Samskolanin lisärakennuksen rahoittaminen osittain kaupungin kansakoulujen rakennusmäärärahoilla (3.5. 348 §), Helsingin Poliisilaitoksen esittämä, v:n 1972 talousarvion käyttösuunnitelmaa koskeva vahvistuspyyntö (3.5. 364 §), opetussuunnitelmatoimikunnan asettaminen (24.5. 429 §), veistoksen pystyttäminen Yliskylän koulun alueelle (14.6. 526 §), terveyskeskuksen kouluterveydenhuoltoa koskevan

suunnitelman toteuttaminen (16.8. 662 §), vastuukysymyksen järjestäminen esikoulun kehittämisessä (13.9. 772 §), Jakomäen eräiden kansakoululaisten koulumatkajärjestelyt (8.11. 978 §), Helsingin asuntotuotanto-ohjelma vv. 1973—1977 (8.11. 989 §), ilkivallan vähentäminen Roihuvuoren kansakoulun piha-alueella (22.11. 1028 §), Helsingin Poliisilaitoksen anomus saada korvauksetta käyttää kansakoulujen voimistelusaleja (22.11. 1029 §), laitoskoulujen siirtäminen kansakoululaitoksen kouluiksi (14.12. 1091 §) sekä kouluSuunnittelutoimikunnan alustava piirijakoluonnos (14.12. 1112 §).

17. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan puheenjohtajana toimi edelleen teolg.tri Sigtrygg Serenius eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli edelleen pank.joht. Erik Witting ja sihteerinä fil.maist. Henry Backman.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa ja kokousten pöytäkirjat sisälsivät 336 pykälää. Saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 957 ja lähetettyjen 2 060.

Päätökset. Johtokunnan tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat:

— opetusta koskevat asiat: kevätlukukauden lukuaikojen muuttaminen (25.1. 18 §), opetussuunnitelmaan kuuluvien vuositarkisteiden täydentäminen (17.2. 56 §, 12.10. 264 §, 29.11. 280 §), oppikirjojen ja koulutarvikkeiden hankkiminen lukuvuodeksi 1972/73 (28. 3. 71 §), uusien oppikirjojen hyväksyminen (27.4. 98 §, 29.8. 210 §, 29.11. 279 §), oppilaan ottaminen kouluun vieraasta kunnasta (27.4. 106 §), ala-asteen pedagogiikan, äidinkielen ja musiikin ohjaajien kouluttaminen (15.6. 146 §), varsinaisen kansakoulun, kansalaiskoulun ja apukoulun uusien viikkotuntimäärien hyväksyminen (15.6. 167 §), varsinaisen kansakoulun, kansalaiskoulun ja apukoulun lukuvuoden 1971/72 toimintakertomuksen hyväksyminen (22.6. 174 §), joululoman vahvistaminen (29.8. 196 §), opetusvälineiden pysyvän näyttelyn järjestäminen (29.8. 198 §), liikunnanneuvojien luokkaopetuksen vähentäminen (29.8. 213 §), uskonnonopetuksesta vapauttaminen (29.8. 214 §), koulujen vuosisuunnitelmien hyväksyminen lukuvuodeksi 1972/73 (5.9. 220 §), oppivelvollisuudesta vapauttaminen sekä oppilaiden siirtäminen apukouluun, tarkkailuluokalle tai muille erityisluokille (kaikissa kokouksissa);

— virkoja ja palkkoja koskevat asiat: vakinaisten opettajanvirkojen avoimeksi julistaminen ja täyttäminen (28.3. 83 §, 15.5. 121 §), väliaikaisten opettajanvirkojen täyttäminen (15.5. 122 §, 15.6. 152 §), kanslistinviran avoimeksi julistaminen ja täyttäminen (12.10. 248), eron myöntäminen opettajille eläkeiän saavuttamisen perusteella (27.4. 99, 100, 101, 107 §, 15.6. 155, 166 §, 12.10. 247 §, 18.12. 314 §), poikien liikunnanneuvojan viran avoimeksi julistaminen ja täyttäminen (27.4. 107 §, 22.6. 175 §, 29.8. 201 §), taloudenhoitajasihteerin viran avoimeksi julistaminen ja täyttäminen (29.11. 285 §, 18.12. 313 §), koulunjohtajien vaali (15.5. 132 §, 22.6. 177 §, 29.8. 203 §), kesäsiirtoloiden johtajien ja apulaisjohtajien määrääminen (15.6. 153 §), virkavaltakirjan antaminen opettajille (29.8. 205 §, 12.10. 249 §), uuden matematiikan opetuksen ohjaajan nimittäminen (29.8. 212 §), koulukirjastonhoitajien valitseminen (12.10. 262 §);

— kiinteistöjä koskevat asiat: määrärahan ottaminen v:n 1973 talousarvioon koulukiinteistöjen perusparannustöitä varten (29.8. 199 §), terveydenhoitolautakunnan esitys lisä-

tilojen järjestämisestä Kruununhaan kansakoulussa sijaitsevalle korvapoliklinikalle (15. 6. 165 §), koulutilojen vuokraaminen yhdistyksille ja yhteisöille (kaikissa kokouksissa);
— apurahoja ja avustuksia koskevat asiat: apurahojen jakaminen opettajille (28.3. 75 §, 15.6. 154 §), oppilasapurahojen jakaminen (15.5. 127 §), päätös lahjoitusrahastojen hoidon tarkastamisesta (5.9. 224 §), varattomille oppilaille annettavien vaatteiden, kenkien ym. jakoperusteiden tarkistaminen (28. 12. 327 §),
— muut asiat: koulujen ruokalistojen hyväksyminen lukuvuosiksi 1972/73 ja 1973/74 (28. 3. 72 §), ruotsinkielisen jäsenen valitseminen audiovisuaalisen opetusvälineistön hankintaa ja jakelua suunnittelevaan komiteaan (28.3.74), taloussuunnitelman hyväksyminen vuosiksi 1974—83 (27.4. 96 §), v:n 1973 talousarvioehdotuksen hyväksyminen (5.9. 222 §), luvan myöntäminen Suomen kansan ryhtiliike -yhdistykselle (Föreningen för Pli och Hyfs) järjestää yhdessä luokkaopettajien kanssa ainekirjoitusta, piirustusta ym. sisältävä kilpailu (29.11. 300 §), kouluterveydenhoidon henkilökunnan ruotsin kielen taidon kartoittaminen (18.12. 321 §), kodin ja koulun yhteistyö (18.12. 322 §), oikeuden myöntäminen laskujen hyväksymiseen ja arvopostin kuittaamiseen (28.12. 329 §), talouspäällikön hankintavaltuuksien vahvistaminen (28.12. 330 §).

Esitykset. Johtokunnan tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:
— opetus: anomus määrärahan myöntämiseksi opettajien kevätlukukauden koulutuspäivää varten (25.1. 22 §), matematiikan ohjaajaa koskeva esitys (27.4. 97 §);
— virat ja palkat: vapaina olevien virkojen täyttämättä jättäminen (5.9. 225 §), kahden opettajan anomus määrävuosilisän myöntämiseksi (17.2. 51 §, 12.10. 250 §);
— kiinteistöt: määrärahojen myöntäminen perusparannustöitä varten (25.1. 35 §, 17.2. 48 §, 28.3. 73 §, 29.8. 199 §);
— apurahat ja avustukset: matka-apurahan myöntäminen Vartiokylän kansakoulun johtajalle Oslon matkaa varten (25.1. 34 §);
— muut asiat: ehdotus kaupunkiliiton ansiomerkkien jakamisesta (17.2. 50 §), anomus luvan myöntämiseksi määrärahan ylittämiseen (12.10. 261 §), komitean asettaminen suunnittelemaan opettajien koulutuspäiviä (15.6. 168 §) sekä liikunnanneuvojien anomus oikeuden myöntämiseksi tehdä virkamatka Tukholmaan (29.11. 287 §).

Lausunnot. Johtokunta antoi lausunnon mm. seuraavista asioista:
— opetusta koskevat asiat: opetussuunnitelmakomitean asettaminen (15.5. 119 §), esikoululuokkien kokeilutoimintaa koskeva aloite (12.10. 244 §); pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan suositus peruskoulun opetussuunnitelmaan siirtymiseksi (12.10. 259 §);
— virkoja ja palkkoja koskevat asiat: opettajien ikälisät ja virkavapaudet (kaikissa kokouksissa);
— muut asiat: kustannukset, mikäli jo nyt sovellettaisiin peruskoulun sosiaalisia etuja oppikoulujen vastaavilla vuosiluokilla (25.1. 17 §), Vuosaaren kouluolot (17.2. 47 §), kiinteän omaisuuden tarkastajien v:n 1971 kertomus (15.5. 120 §), mahdollisuudet luopua Puotilan kansakoulusta (15.6. 148 §), Helsingfors lärare- och lärarinneförening -yhdistyksen anomus saada lisämäärärahaa kesäsiirtolatoimintaa varten (12.10. 245 §), koulusuunnittelutoimikunnan suunnittelema suomenkielisen peruskoulun piirijaoksi (18. 12. 311 §), sekä ruotsinkielisten kesäsiirtoloiden kirjanpito ja hoito (18.12. 312).

18. Ammattioppilaitosten johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ammattioppilaitosten johtokunnan puheenjohtajana toimi edelleen toimitusjoht. Ingvar Blomqvist, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana oli edelleen apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta ja sihteerinä talouspääll. Karl Andersson.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 733 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 1 612 ja lähetettyjä 841.

Päätökset. Johtokunnan tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: Vallilan, Kampin ja Haagan ammattikoulujen rehtorintuntien aiheiden hyväksyminen kevätlukukaudeksi (3.2. 59—60 §, 23.3. 178 §), em. ammattikoulujen sekä Käpylän ammattikoulun että laboratoriokoulun kerhotoimintaohjelmien hyväksyminen kevät- ja syyslukukaudeksi (3.2. 61 §, 24.2. 89—91 §, 23.3. 165 §, 19.10. 571—573, 586—587 §), Herttoniemen ammattikoulun luonnospiirustusten käsittelyn aikataulun merkitseminen tiedoksi (24.2. 95 §), v. 1974—1983 taloussuunnittelun jatkaminen esitettyjen alustavien tavoitteiden perusteella (23.3. 177 §), kansalaiskoululaisiin kohdistuvan ammatinvalinta- ja sukupuoliroolit -kampanjan järjestäminen huhtikuun viimeisellä viikolla (20.4. 229 §), oppilaitten työpukujen jakelun ja huollon järjestely sekä oppilaiden suojavaatetuksen järjestäminen sekä selvittelyn jatkaminen (4.5. 269 §, 19.10. 590 §), ammattikoulujen oppilaille myönnettävien lahjoitusrahastojen varojen jakaminen koulujen kesken (25.5. 317 §), rakennusalan neuvottelukunnan asettaminen Vallilan ammattikouluun (8.6. 364 §), oppilaiden välipalatarjoilun järjestämistä selvittelevän työryhmän asettaminen ja jäsenien valitseminen edellyttäen, että työryhmän työ on valmis tammikuun 1973 ensimmäiseen johtokunnan kokoukseen mennessä (19.10. 588 §) sekä koulutilojen vuokrauslupien myöntäminen (useissa johtokunnan kokouksissa).

Esitykset. Johtokunta teki esityksiä asioista, jotka koskivat mm.: kähertäjäkoulun nimen muuttamista 1.1.1973 lukien Helsingin kaupungin kauneudenhoitoalojen ammattikouluksi (3.2. 58 §), lisätilan vuokraamista kähertäjäkoulua varten Urheiluhallit Oy:n talosta (24.2. 114 §), Kampin ammattikoulun 1-vuotisen ompelulinjan kokeiluluokan aloittamista (23.3. 155 §), kirjapainoalan opetuksen järjestelyä (23.3. 158 §), Kampin ammattikoulun ravintola-alan peruslinjan yhden tilapäisen rinnakkaisluokan perustamista lukuvuosiksi 1972—1974 ja 2-vuotisen rinnakkaisluokan muuttamista keskikoulupohjaiseksi (23.3. 164 §, 24.8. 509 §), Haagan ammattikoulun keskikoulupohjaisen laitosasentajan opintolinjan oppilaiden koulutuksen järjestelyä lukuvuonna 1972—1973 (8.6. 351 §), jatkokoulutusluokan opetuksen järjestämistä laboratoriokoulussa kevätlukukaudella 1973 (8.6. 352 §), Haagan ammattikou-

lun laboraatio-opetuksen mukaanottamista moottorialan perusopetusta koskevaan kokeiluun ja tutkimukseen (8.6. 380 §), kuraattorin palkkaamista Vallilan ammattikouluun (21.9. 537 §), Käpylän ammattikoulun instrumenttiasentajan opintolinjan ja kemian teollisuuden peruslinjan II luokkien jakamista ryhmiin laboraatiossa ja valokuvauslaborantin opintolinjan jakamista ryhmiin laboratoriotyöskentelyä varten sekä tekstinvalmistajan opintolinjan jakamista kahteen luokkaan (21.9. 540, 547 §, 14.12. 713 §), opettajien velvoittamista käyttämään suojavaatetusta Kampin ammattikoulun ravintotalousosastolla, kähertäjäkoulussa ja Käpylän ammattikoulun leipuriosastolla sekä terveyssisaria ammattikoulujen terveydenhoitotehtävissä (21.9. 548 §), kähertäjäkoulun äidinkielen opetusohjelman muuttamista (16.11. 640 §) sekä ammattikoulujen eräiden opintolinjojen opetussuunnitelmien ja viikkotuntikaavioiden tarkistuksia (eri kokouksissa).

Lausunnot. Johtokunta antoi lausuntoja asioista, jotka koskivat mm. oppisopimusoppilaiden koulutusta (23.3. 162 §), Tapanilaan rakennettavan perheryhmäkodin soveltuvuutta oppilastyöksi (23.3. 163 §), laitosasentajalinjan koulutusta Haagan ammattikoulussa (20.4. 226 §), Herttoniemen ammattikoulun luonnospiirustuksia ja kustannusarvioita (25.5. 308 §, 8.6. 381 §), Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiön perustamista (25.5. 309 §), työturvallisuustoimikunnan ehdotusta työturvallisuusorganisaatioksi ammatillisissa oppilaitoksissa (10.8. 444 §), Suomalaisen kosmetologiopiston kannatusyhdistyksen ammattikoulun perustamissuunnitelmaa (24.8. 501 §), ammattioppilaitosten terveyssisarten virkojen siirtämistä terveyskeskukseen ko. viranhaltijoiden ansiotasoa alentamatta (14.12. 697 §) sekä kaupungin avustusta nauttivien koulujen 18:aa avustusanomusta v:n 1973 toiminnan tukemista varten (10.8. 418—435 §).

19. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan puheenjohtajana toimi edelleen opetusneuvos Kerttu Vainikainen, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli päätoimittaja Pentti Poukka ja sihteerinä edelleen vs. opettaja Maire Selonen.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 179 pykälää.

Päätökset. Johtokunnan tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita: v:n 1972 talousarvion määrärahojen käytön vastuuhenkilöt sekä v:n 1973 talousarvioehdotuksen laatimisesta vastuussa olevat henkilöt (27.1. 5 §, 23.3. 36 §), taloussuunnitelma v:ksi 1974—1983 ja vastaavat henkilöt (27.1. 7 §, 20.4. 46 §, 7.12. 172 §), v. 1971 ja 1972 talousarvioiden tileillä tehdyt sisäiset siirrot (27.1. 9 §, 26.10. 138 §, 7.12. 177 §), tilapäisen toimistoapulaisen viran täyttäminen (27.1. 12 §), rehtorin vuosiloma (24.5. 71 §), eron myöntäminen kirjastonhoitajalle vakinaisesta virasta ja viran täyttäminen (21.6. 86 §, 23.8. 104 §), tuntikorvauksen maksaminen ehtolaiskuulustelujen järjestämisestä (21.6. 93 §), eron myöntäminen kesäkodin aluevalvojan toimesta ja toimen täyttäminen (23.8. 118—119 §, 28.9. 124 §, 7.12. 179 §), v:n 1972 valtionavun I ja II erän maksamisen tiedoksi saaminen (23.3. 27 §), opintoapurahojen myöntäminen (20.4. 48 §), opintomaksujen vahvistaminen työkaudelle 1972—1973 (20.4. 57 §), edustajien lähettäminen Tampereen työväenopistossa järjestettäville neuvottelupäiville »Aikuiskoulutuspolitiikka -70-luvulla», av-välineiden kursseille Lahteen, kansalais- ja työväenopistojen liiton neuvottelupäiville Kunnallisopistoon, aikuisopetuksen menetelmäseminaariin ruotsinkieliseen työväenopistoon sekä rehtoreiden joululomaseminaariin E-instituuttiin (20.4. 58 §, 23.8. 109, 120 §, 26.10. 141 §, 28.11. 160 §), saunan tilaaminen opiston kesäkodille Honkarakenne Oy:ltä (20.4. 59 §, 28.11. 161 §), työkauden 1972—1973 alkaminen ja päättäminen (24.5. 74 §), sivuosastojen johtajien toimien täyttäminen työkaudeksi 1972—1973 (24.5. 77 §), kielistudion antaminen keskikouluosaston opiskelijoiden käyttöön (24.5. 79 §), kesän 1972 aikana suoritettavien vuosikorjaustöiden tilaaminen (24.5. 80 §), työkauden 1971—1972 toimintakertomuksen hyväksyminen (21.6. 85 §), konekirjoituksen opetuksen järjestäminen työkautena 1972—1973 Itäisessä osastossa (21.6. 90 §), määrärahan myöntämättä jättäminen keskikouluosastossa järjestettävää tukiopetusta varten kesällä (21.6. 91 §), ATK-peruskurssin perustamatta jättäminen keskikouluosastoa varten (21.6. 92 §), laskujen ja maksuosoitusten hyväksyminen (21.6. 98 §), työkauden 1972—1973 opetussuunnitelman hyväksyminen, syys- ja kevätlukukauden yleisluento-ohjelma sekä opetusohjelman muutokset ja lisäykset

(21.6. 99 §, 23.8. 115 §, 28.11. 162 §), lukusaliin ja kirjastoon v:ksi 1973 tilattavat sanoma- ja aikakausilehdet (23.8. 106 §), Helsingin Työväenopiston Opistolaisyhdistyksen kanssa tehtävän vuokrasopimuksen hyväksyminen (28.9. 122 §), kansalais- ja työväenopistojen liiton ansiomerkkien anominen johtokunnan jäsenille ja opiston opettajille (26.10. 142 §), rehtorin v. 1973 omalla vastuulla suoritettavien hankintojen ja urakkasopimusten enimmäisarvo (7.12. 169 §), laskujen hyväksyminen ja arvopostin kuittaaminen (7.12. 170 §) sekä Helsingin Työväenopiston Opistolaisyhdistyksen kerhoravintolan tilintarkastajien valitseminen (7.12. 171 §).

Suomenkielisen työväenopiston juhlasalia, Viipurinsalia, kerhohuoneita ym. huonetiloja luovutettiin 50 eri vuokraajalle kokousten, juhlien, kurssien, näytäntöjen ym. tilaisuuksien järjestämistä varten vuokran, henkilökunnalle aiheutuneen ylimääräisen työn sekä valaistus- ym. kulujen korvaamista koskevin ehdoin.

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä, jotka koskivat mm. v:n 1969 valtionavun loppuerän määräämistä koskevista päätöksistä valittamista KHO:een sekä v. 1971 valtionavun perusavustuksen ja sen loppuerän anomista (27.1. 14 §, 23.8. 103 §), tp. toimistoapulaisen palkkauksen tarkastamista (23.3. 34 §), tuntiopettajien opetustuntipalkkioiden sekä tilapäisten avustajien palkkioiden korottamista (24.5. 68, 73 §, 28.11. 166 §), matka-avustusten saamista edustajien osallistumista varten seuraaviin kokouksiin, kursseihin ym: Porvoon kulttuuripäiville (23. 3. 35 §), »Kuopio tanssii ja soi» (20.4. 51 §), jatkokoulutusseminaariin (20.4. 54 §), Oriveden opistossa pidettäville aikuispedagogisille kursseille (21.6. 101 §) ja näyttämötyön ohjaajien ja vieraiden kielten opettajien kursseille (23.8. 110 §), Opistolaisyhdistyksen kerhoravintolan vuokran alentamista (20.4. 60 §), v. 1973 talousarvioehdotusta (24.5. 62 §), toimenpiteisiin ryhtymistä opistotalon omien huoneistojen uuden vuokra-arvon määräämiseksi (24.5. 78 §), määrärahan myöntämistä v. 1973 talousarvioon uusien toimintapisteiden perustamiseksi työkauden 1973—1974 alusta Laajasaloon ja Kontulaan (21.6. 88 §), v. 1973 talousarvioon tarkoitettuja perusparannustöitä (23.8. 114 §), Helsingin kaupungin iltaoppikoulun perustamisen kiirehtämistä (28.11. 153 §) sekä oikeutta ylittää v. 1972 talousarvion tiliä (7.12. 176 §).

Yleisten töiden lautakunnalle tehtiin esitys v. 1973 talousarvioon tarkoitetuista perusparannustöistä (27.1. 18 §) ja v. 1974 talousarvioon tarkoitetuista muutostyöhankkeista (7.12. 175 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto mm. seuraavista asioista: taidejaoston taideopetustilat (27.1. 23 §), yleishyödyllisten yritysten ja laitosten (23.3. 28 §) sekä Alppila-Seuran, Helsingin Raamattukoulusäätiön, Itä-Helsingin Kansalaisopiston Kannatusyhdistyksen, Kalliolan Kannatusyhdistyksen, Laajasalon Opiston Säätiön ja Toimelan Vapaaopiston avustusanomukset (20.4. 47 §, 23.8. 107 §), vapaa-ajan keskuksen suunnittelu (23.3. 37 §), Lauttasaaren osaston johtajan opintomatka-apuraha-anomus (23. 3. 38 §), työväenopistotoiminnan aloittaminen Laajasalossa (24.5. 69 §) sekä kirjastonhoitajan viransijaisen nimitysasia (26.10. 139 §).

Palkkalautakunnalle annettiin lausunto Helsingin kaupungin työväenopistojen opettajat — Lärarna vid Helsingfors stads arbetarinstitut ry:n palkkauksen tarkistamisanomuksesta (24.5. 67 §).

Lisäksi annettiin lausunto kaupunkisuunnittelulautakunnalle Puistolan asemanseudun kaavarungosta (23.8. 116 §).

Malmi—Tapanila—Pukinmäki—Puistola projektille annettiin lausunto alustavasta rakentamisohjelmasta (23.8. 117 §).

20. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan puheenjohtajana toimi edelleen ohjelmajoht. Christoffer Schildt, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli edelleen pankinjoht. Erik Witting ja sihteerinä apul.rehtori Martin Gripenberg.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 200 asiaa.

Päätökset. Johtokunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat:

— opetustoimintaa koskevat asiat: jazz-baletin lisäkurssin järjestäminen (25.1. 25 §), jatkolukukauden aloittamis- ja lopettamispäivämäärät sekä luento-ohjelman vahvistaminen (11.4. 56—57 §), virkojen lisääntymisen ja piirien lukumäärän huomioon ottaminen pitkän tähtäyksen suunnitelmassa (11.4. 60 §), v:n 1973 sivuosastotoiminnan yksityiskohtainen suunnitelma (25.5. 94 §), lukukausien kestoaika (4.7. 101 §), rehtorin näkökannan esittäminen vuoden luennoitsijoista (4.7. 103 §), lukuvuoden 1972/73 ohjelmalehtisen painattaminen (4.7. 104 §), palkkioiden maksaminen taiteilijoille ym. (22.8. 119—120, 127—128 §), toiminta- ja opetussuunnitelman hyväksyminen lukuvuodeksi 1972/73 (22.8. 126 §), yleisen opettajakokouksen järjestäminen (22.8. 135 §) sekä kevätlukukauden 1973 luento- ja kurssiohjelman hyväksyminen (18.12. 189—190 §);

— virkoja ja palkkausta koskevat asiat: eron myöntäminen rehtorille ja tämän viran haettavaksi julistaminen ja täyttäminen (25.1. 22—23 §, 21.3. 45 §, 2.5. 69 §), selvitys rehtorin vaalia koskevasta päätöksestä (23.5. 77—78, 25.5. 83 §), virkailijoiden palkkatason vertailu suomenkielisen opiston ja muiden vastaavien laitosten virkailijoiden palkkatasoon (25.5. 95 §, 4.7. 107 §), vararehtorin eron myöntäminen, viran avoimeksi julistaminen ja ilmoittaminen siihen liittyvästä isännöitsijän virasta (22.8. 116—117 §), isännöitsijän sekä vakinaisen, vararehtorin viransijaisena toimivan opettajan valitseminen (22.8. 118 §, 10.10. 143 §), suomen kielen tyydyttävän suullisen taidon sisällyttäminen vakinaisen opettajan ja vararehtorin viran pätevyysvaatimuksiin (10.10. 142 §) sekä vararehtorin valitseminen Malmi—Tapaninkylä—Pukinmäki—Puistola-projektiin (18.12. 181 §);

— kiinteistöjä koskevat asiat: opistossa tehtävät muutokset ja muutosehdotukset (21.3. 46 §, 11.4. 62 §, 25.5. 86 §), vahtimestarin asunnon vuokran tarkistaminen (25.5. 88 §), vararehtorin valitseminen kiinteistön isännöitsijäksi (11.7. 106 §, 18.12. 180 §), huoneiden uudelleen kalustaminen (22.8. 133 §) sekä määräraha uusien lukkojen hankkimiseen (10.10. 148 §);

— avustuksia koskevat asiat: oppilasapurahojen jakaminen (11.4. 58—59 §, 25.5. 87 §, 18.12. 188 §);

— muut asiat: johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitseminen v:ksi

1972 (25.1. 2—3 §), kokousten pöytäkirjojen hyväksyjät (25.1. 4 §), talousarvioesitys v:lle 1973 (25.5. 85 §), toiminta- ja taloussuunnitelma v. 1974—1983 (25.5. 90 §), lukuvuoden 1972/73 maksujen pysyttäminen ennallaan toverikunnan saadessa 50% kirjoittautumismaksusta toimintaansa varten (4.7. 102 §), valtuuksien myöntäminen rehtorille laskujen hyväksymiseen ja maksattamiseen (4.7. 105 §), liikennelaitoksen linjojen vapaalipun anominen vahtimestarille (22.8. 132 §), teatteripiirin ohjaaman lastenjuhlan järjestäminen oppilaiden lapsille ja lastenlapsille (10.10. 150 §), rehtorin vastuulla suoritettavien hankintojen ja urakkasopimusten arvon ylärajan vahvistaminen (18.12. 174 §), valtuuksien myöntäminen rehtorille ja taloudenhoitajalle v:n 1973 maksujen suorittamiseen (18.12. 175, 182 §), tilien ylittämisoikeus ja sisäinen tilinsiirto (18.12. 183, 198 §) sekä johtokunnan kokoontuminen v. 1973 tarvittaessa ja pöytäkirjojen esillä pitäminen entiseen tapaan (18.12. 195 §).

Esitykset. Johtokunta teki kaupunginhallitukselle esityksiä, jotka koskivat mm. voimistelunopettajan tilapäisen viran perustamisen anomista (21.3. 39 §), tuntiopettajien palkkojen tarkistamista ja korottamista (11.4. 61 §, 25.5. 91 §), elokuva- ja kuultokuvalaitteiden hoitajien sekä järjestysmiehen ym. tuntipalkkioiden korottamista (25.5. 92 §) sekä palkan maksamista kunnallisen palkkaluokan mukaan toimistoapulaiselle, kirjastonhoitajalle, taloudenhoitajalle sekä hallivahdille (22.8. 123 §).

21. Ammattioppilaslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ammattioppilaslautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen dipl.ins. Veikko Liukko, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta ja sihteerinä koulutustark. Jouko Toivonen.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 7 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 114 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 539 ja lähetettyjä 163.

Kertomusvuoden päättyessä oli voimassa 613 oppisopimusta, jotka kaikki olivat uuden oppisopimuslain mukaisia. Uusia oppisopimuksia rekisteröitiin 261 ja rekisteristä poistettiin 292 oppisopimusta seuraavista syistä: oppitodistuksen sai 217, opin keskeytti 59 ja vanhan lain mukaisen ammattitutkinnon suoritti 16.

Lautakunnan koko toimiaikana on rekisteröity uuden oppisopimuslain mukaisia oppisopimuksia kaikkiaan 1 614.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: 37 työnantajan hyväksyminen oppisopimusoppilaiden kouluttajiksi (24.1. 12 §, 13.3. 28 §, 8.5. 47 §, 12.6. 58 §, 28.8. 76, 81 §, 30.10. 89 §, 11.12. 108 §), suostuminen 12 työnopettajan vaihtoon (24.1. 6 §, 13.3. 29 §, 28.8. 77—78 §, 30.10. 91, 93—95 §, 11.12. 105—106 §), oppiajan muutoksen hyväksyminen 322 tapauksessa (24.1. 15 §, 13.3. 30 §, 8.5. 48 §, 12.6. 59—60 §, 28.8. 71, 79 §, 30.10. 90 §, 11.12. 109 §) sekä 21 oppilaan oppisopimuskoulutuksen siirtäminen toisen ammattioppilaslautakunnan valvontaan eräiden työnantajien siirryttyä Helsingin hallinnollisten rajojen ulkopuolelle (12.6. 63—64 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä seuraavista asioista: v. 1974—1983 taloussuunnitelma (13.3. 27 §) ja v. 1973 talousarvio (8.5. 43 §).

Lisäksi tehtiin ammattikasvatushallitukselle esitys koulutustarkastajan viran aiheuttamista valtionapuanomuksista (24.1. 11 §, 28.8. 73 §).

Lausunnot. Kaupungin ammattientarkastustoimistolle annettiin lausunto työsuhdetta koskevassa asiassa (12.6. 62 §) sekä ammattikasvatushallitukselle työnantajien koulutuskorvausanomuksesta (8.5. 44 §, 30.10. 88, 97 §).

22. Kotitalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kotitalouslautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen kirjaaja Taina Kangas ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäsenten rva Maire Tähkän, kotital.op. Vuokko Savolaisen ja yht. kand. Helvi Saarisen tilalle tulivat maat. ja metsät.kand. Ritva Vuokila, fil.kand. Inger Harmaja ja toimitt. Eero Ollikainen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen jaostosiht. Pentti Kauhanen ja sihteerinä ekon. Jorma Salonen.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 127 asiaa.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: käsityöneuvojan viransijaisuuden ja viran täyttäminen (25.5. 68 §, 24.8. 83—84 §, 14.12. 123 §), siivoojan viran täyttäminen (26.10. 105 §), Koskelantie 27:ssä sijaitsevan opetuskeittiön vuokraaminen työkeskus Kalliolalle kahvilakeittäjäkurssin järjestämiseksi (24.8. 77 §), Hiihtäjäntien kansakoulun oikeuttaminen käyttämään Hiihtäjäntie 1:ssä sijaitsevaa kotitalouslautakunnan opetuskeittiötä lukuvuonna 1972/73 (21.9. 91 §), Helsinginkatu 26:ssa sijaitsevan opetuskeittiön vuokraaminen Lihavuuden vastustamisyhdistykselle yhdeksi illaksi viikossa (23.11. 117 §) sekä kotitalousneuvonnan tarkastajan osallistuminen Helsingin yliopiston tiedotusopin ja täydennyskoulutuksen keskuksen kurssille »Kotitalous ja tiedottaminen» (23.11. 119 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys siivoojan työsuhteen jatkamisesta (26. 10. 108 §) ja esitys yleisjaostolle kahden talousopettajan lähettämisestä virkamatkalle Tukholmaan (27.4. 56 §).

Lisäksi tehtiin esitys terveyslautakunnalle neuvottelujen aloittamisesta vanhusten ravintoneuvonnan järjestämiseksi (23.11. 116 §).

Lausunnot. Lausunnoissaan kaupunginhallitukselle lautakunta päätti puoltaa anomuksia avustusten myöntämiseksi kotitalouslautakunnan valvonnan alaisille yleishyödyllisille laitoksille ja yrityksille (23.3. 41 §) sekä Helsingin Marttayhdistykselle Kotitaloudellisen neuvontatoimiston toimintaa ja Helsingfors svenska Marthaförening -yhdistykselle neuvonta- ja valistustyötä varten v:ksi 1973 (24.8. 85—86 §).

23. Kirjastolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kirjastolautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen fil.kand. Maija Savutie-Myrsky ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäsen fil.lis. Aarne Laurilan tilalle tuli kirjailija Arvo Salo. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli 1.1.—31.1.1972 varat. Erkki Hara ja 1.2.—31.12.1972 päätoimitt. Pentti Poukka ja sihteerinä toimi edelleen kaupunginkanslian talousarviopääll. Erkki Kokkonen.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 291 asiaa.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon mm. hankintarajojen määrääminen kaupunginkirjaston hankintoja suorittaville viranhaltijoille (25.1. 18 §), kirjahankintaperusteiden määrääminen v:ksi 1972 (25.1. 23 §), Herttoniemen ja Pihlajamäen sivukirjastojen kalustojen tilaaminen (25.1. 43 §, 7.3. 75 §), kirjastotoiminnan lopettaminen poliisilaitoksen keskusosaston huoneistossa Sofiankatu 4:ssä (25.4. 116 §), kirjastoautojen aikataulun muuttaminen (25. 4. 119 §), pidennetyn laina-ajan myöntäminen kesäajaksi (25.4. 134 §) sekä Töölön sivukirjastossa sijaitsevan kahvion vuokraaminen (19.12. 290 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat mm. kirjasto-ohjesäännön muuttamista ja täydentämistä (21.3. 99 §), kouluhallituksen hyväksymisen hankkimista Pihlajamäen sivukirjaston ja eräille laitoskirjaston huoneistoille (21.3. 109 §, 19.9. 221 §), pitkän tähtäimen taloussuunnitelmaa v. 1974—1983 (25.4. 135 §), Pihlajamäen sivukirjastona käytettävän osakehuoneiston hankinta-arvon määräämistä (17.10. 241 §), laitoskirjastotoiminnan jatkamista Helsingin Yliopistollisessa Keskussairaalassa (14.11. 258 §) sekä rakennuslupien saamista Puotinharjun ja Herttoniemen uuden sivukirjaston huoneiston rakennustöitä varten (14.11. 259 §, 263 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausuntoja asioista, jotka koskivat mm. kirjastolautakunnan valvonnan alaisten yleishyödyllisten laitosten ja yritysten avustusanomuksia v:lle 1972 sekä v:n 1971 avustusmäärärahojen käytön valvontaa (21.3. 105—106 §), tuntipalkkaisten kirjastossa työskentelevien toimihenkilöiden työaikaa (25.4. 136 §), Kiinteistö Kirvesmiehenkatu 2:n käyttösuunnitelmaa pääpiirustuksineen sekä ensimmäisen toteuttamisvaiheen pääpiirustuksia (22.8. 204 §), kirjastopalvelun kehittämistä yksityisissä vanhainkodeissa (19.9. 218 §), kirjojen kotiinkuljettamista kotihoidossa oleville liikuntaesteisille vanhuksille (19.9. 219 §) sekä Kontulan Palvelutalo Oy:n kirjasto- ja nuorisotilahuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden merkitsemistä koskevaa esitystä (3.10. 225 §).

Lisäksi puollettiin anomuksia avustusten myöntämiseksi v:ksi 1973 kirjastolautakunnan valvonnan alaisille Kirjoja Sokeille -yhdistykselle ja Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan Kirjastolle (22.8. 202—203 §).

24. Museolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Museolautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen fil.maist. Anni Voipio, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana oli edelleen rva Hellä Meltti ja sihteerinä museonjohtaja Jarno Peltonen.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 215 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 455 ja lähetettyjä 384.

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: toimenpiteisiin ryhtyminen talon Eerikinkatu 3 purkamisen estämiseksi (25.1. 17 §), apul. museonjohtajan viran perustaminen (29.2. 36 §), museoassistentin viran lakkauttaminen ja korvaaminen uudella museoamanuenssin viralla (29.2. 37 §), paikallismuseoitten keskuskortistointityön aloittaminen Uudenmaan läänin alueella (29.2. 41 §), vartiointitehtävissä olevan henkilökunnan yhdenmukaiset työasut (29.2. 46 §), toimenpiteisiin ryhtyminen Meilahden kartanon puisen päärakennuksen säilyttämiseksi (28.3. 71 §) sekä erillisen toimitilan saaminen kuva-arkiston käyttöön (14.8. 120 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle ja muille kaupungin viranomaisille koskivat seuraavia asioita: Helsingin Golfklubi -yhdistyksen rakennushanke Talin kartanon alueella (29.2. 43 §), kongressikeskuksen rakentaminen Finlandia-talon lisärakennuksena (29.2. 27 §), eräät Lauttasaaren asemakaavan muutosehdotukset (28.3. 58 §), kulttuuripolitiikkaa tutkivan komitean mietintö (28.3. 66 §), Vantaanjoen-Keravanjoen sekä Tuomarinkylän kartanon alueen suunnitelma (25.4. 83 §), vuositilintarkastajien kaupunginmuseon toimitilojen vähyyttä koskeva huomautus (14.8. 120 §), Pakintalon entisöintityön muutospiirustukset (14.8. 133 §), anomus viini- ja olutoikeuksien saamiseksi Tuomarinkylän kartanon lisärakennuksessa toimivaan kahvilahuoneistoon (14.11. 168 §), Oppilaskoti Toivolan alueella olevien vanhojen aittojen siirto (19.12. 193 §) sekä Taidekeskuskomitean mietintö (19.12. 205 §).

Tämän lisäksi puollettiin seuraavien säätiöiden ja yhdistysten avustusanomuksia: NEFA-Helsinki -yhdistys ja Suomen Valokuvataiteen Museon Säätiö v:ksi 1972 (28.3. 54—55 §) sekä Akseli Gallen-Kallelan Museosäätiö, Helsingin Taidehallin Säätiö, Helsingin Teatterimuseosäätiö, Helsinki-Seura -yhdistys, Mannerheim-Säätiö, Suomen rakennustaiteen museosäätiö ja Tekniikan Museon Säätiön v:ksi 1973 (14.8. 121—127 §).

25. Musiikkilautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Musiikkilautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen fil.maist. Veikko Loppi, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen valtiot.maist. Aarne Välikangas ja sihteerinä fil.lis. Seppo Heikinheimo.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 389 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 431 ja lähetttyjä 224.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita: jäsenten valitseminen ohjelma- ja koesoittotoimikuntaan (25.1. 4—5 §), jaoston asettaminen laatimaan taloussuunnitelmaa v:ksi 1974—1983 (25.1. 20 §), edustajien osallistuminen Suomen Sinfoniaorkesterit -yhdistyksen orkesteripäiville ja yhdistyksen vuosikokoukseen (25.1. 21 §), valtionavustus kaupunginorkesterin toimintaa varten (25.1. 26 §), avustuksien maksaminen musiikkikouluille ja -opistoille, ammatti- ja amatööriteattereille sekä kuoroille ja orkestereille (22.2. 68 §, 21.3. 96—97 §, 25.4. 127, 129 §, 30.5. 164, 182 §, 27.6. 198 §, 5.9. 244 §, 26.9. 280 §), avustusten jakaminen v:lle 1973 (7.8. 232 §), ylimääräisten avustusanomuksien käsitteleminen (25.4. 131 §, 30.5. 163, 170 §, 27.6. 195, 201, 204 §, 5.9. 241, 245 §, 31.10. 296, 301, 303 §), harjoitushuoneen luovuttaminen Helsingin Torvisoittokunnalle (21.3. 101 §), korvauksen maksaminen Teostolle esitetyistä sävellyksistä (30.5. 173 §), intendentin matka Länsi-Berliiniin (7.8. 231 §), johtosäännön uudistamista valmistelevan jaoston työn jatkaminen (26.9. 288 §), kaupunginorkesterin konserttien radioiminen ja suhdetoimintamiehen tehtävien hoitaminen (31.10. 317, 318 §, 1.12. 354 §) sekä intendentin laatimat ohjelmaselostukset ja ensimmäisen vappumatinean televisiointi.

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemistä esityksistä mainittakoon tutkimuksen suorittaminen kaupunkilaisten musiikin harrastuksesta (7.8. 288 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa lautakunta mm. puolsi yleishyödyllisiin tarkoituksiin varatuista varoista avustuksen myöntämistä kuudelle järjestölle (5.4. 116 §).

Lautakunta puolsi palkkalautakunnalle eräiden orkesterin jäsenten anomuksia saada hoitaa sivutoimisia opettajan virkoja Sibelius-Akatemiassa, koska tätä pidettiin välttämättömänä muusikkokunnan jälkikasvun turvaamiseksi (31.10. 316 §).

26. Nuorisolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kaupunginvaltuusto päätti 6.9.1972 muuttaa nuorisotyölautakunnan nimeksi nuorisolautakunta.

Lautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen fil.kand. Yrjö Larmola ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäsenten dipl.ekon. Barbro Appelqvistin, merkon. Pentti Hyvärisen, toimitt. Arjo Söderblomin, opisk. Jarmo Forsbergin ja merkon. Pertti Rintalan tilalle tulivat valtiot.maist. Annette Liljeström, valtiot. maist. Vuokko Juhola, valtiot.yo. Juha Pesonen, tiedotussiht. Ilkka Saulo ja toimitt. Reijo Ollikainen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen dipl. ins. Kari Rahkamo ja sihteerinä valtiot. maist. Tytti Sillanpää.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 17 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 189 asiaa.

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuonna mm. seuraavista asioista: varojen myöntäminen Helsingin nuorisotyötoimikunnalle »Ihminen puhtaaksi — aineet pois» kampanjaa varten, Laajasaloprojektia varten, Helsingfors Svenska Ungdomsråd'ille ruotsinkielistä kenttätyötä varten, Kontulan nuorisotoiminnan aktivoimiseen (25.1. 11 §, 15.2. 26 §, 20.6. 101, 105 §), tp. toimistoapulaisen viran täyttäminen (25.1. 12 §), v:n 1972 kevätkauden kurssiohjelman ja syyskauden aikana nuorisotoimiston esittämien kurssien toimeenpaneminen (25.1. 13 §, 9.5. 78 §), Maunulan raporttia tutkineen jaoston mietintö (15.2. 27 §), Intiankadun tilojen vuokrasopimuksen irtisanominen (7.3. 35 §), lautakunnan edustajan valitseminen Helsingin Nuorisotyötoimikunnan hallitukseen (28.3. 44 §), v:n 1972 nuorisomäärärahojen jakaminen (6.4. 56 §), taloussuunnitelman hyväksyminen v:ksi 1974—1983 (18.4. 66 §, 21.12. 185 §), edustajien lähettäminen kursseille ja neuvottelupäiville (9.5. 80 §, 3.10. 139 §, 31.10. 165 §), nuorisotoimintaa ym. koskevan kirjoituskilpailun järjestäminen kansalais- ja keskikoulujen ylimpien luokkien oppilaille (3.10. 142 §) sekä valtionavun anominen rakenteilla olevia Teuvo Pakkalan tien ja Pihlajiston kerhokeskuksia varten (24.10. 160 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: lautakunnan ja sen toimiston edustajien lähettäminen virkamatkoille Norjaan, Hollantiin ja Moskovaan (7.3. 34 §, 30.5. 95 §, 3.10. 136 §), kerhotilojen ym. hankkiminen, vuokraaminen ja perustaminen Merihaassa, Mellunmäessä, Kannelmäessä, Nokiantiellä ja Lauttasaaressa (7.3. 36 §, 28.3. 45 §, 20.6. 102 §, 3.10. 138 §, 24.10. 149 §), navetta-, viljamakasiini- ja viljatilojen vuokraaminen Nordsjön kartanon alueelta (18.4. 69 §), toimentajan viran perustaminen (18.4. 71 §) sekä anomus Helsingin Työvoimapiirille nuorisotyöntekijäin ammattikurssin järjestämisestä (3.10. 143 §).

Lisäksi annettiin esityksiä yleisten töiden lautakunnalle mm. seuraavista asioista: mää-

rärahojen merkitseminen v:n 1973 talousarvioon Yliskylän kerho- ja Tattarisuon moottorikeskuksen uudisrakennustöitä varten (15.2. 24 §) sekä Bengtsårin saunan rakentamisen kiirehtiminen ja vanhan navettarakennuksen muuttaminen leirikäyttöön (21.12. 187 §) sekä esitys kiinteistövirastolle Siilitien kerhotilojen vuokrasopimuksen irtisanomisesta (15.2. 25 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. avustuksia Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys ry:lle, Helsingin Nuorisotyötoimikunnalle, Helsingfors Svenska Ungdomsråd rf:lle ja Suomen Kuntoutusliitolle (28.3. 46 §, 22.8. 114 §, 3.10. 140 §), ruotsinkielistä nuoriso-ohjaajaa (28.3. 48 §), kerhonhoitajien ja siivoojien opintomatka-apuraha-anomusta (28.3. 54 §), Hietaniemenkatu 9:n virastotalon luonnospiirustuksia ja Bengtsårin saunan piirustuksia (18.4. 63 §, 30.5. 97 §), kulttuuripolitiikkaa tutkivan komitean mietintöä (9.5. 76 §), Kaski-, Kuusi- ja Lehtisaaren sekä Nordsjön kartanon ja Koskelan nuorisotiloja (20.6. 103 §, 12.9. 127 §, 24.10. 148 §), sosiaalisissa vaikeuksissa olevien nuorten kokoontumis- ja yöpymistiloja sekä nuorisotilan varaamista Barnavårdsföreningen i Finland -yhdistyksen talosta (31. 10. 164 §, 14.11. 171 §), kiinteän omaisuuden ja vuositilintarkastajien kertomuksia v:lta 1971 (20.6. 104 §, 22.8. 115 §), Maunulan nuorisoasioita (20.6. 106 §), yhdyskuntatyökokeilun suorittamisen puoltamista (12.9. 122 §), valitusta Kumianpään kerhokeskuksen kesäajan nuorisotoiminnasta (3.10. 137 §), Kontulan kirjasto- ja nuorisotalohankkeen toteuttamista sekä rakennuspiirustusten ja rakennustapaselostuksen hyväksymistä nuorisotilojen osalta (3.10. 141 §), Helsingin asuntotuotanto-ohjelmaa v:ille 1973—1977 (31.10. 163 §), nuorten palvelukodin perustamista ja Tanhulavan rakentamista Kontula—Myllypuro väliselle suoalueelle (14.11. 172 §, 21.12. 183 §) sekä lautakunnan johtosääntöä (21.12. 188 §).

27. Raittiuslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Raittiuslautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen rovasti Martti Voipio, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli rva Hellä Meltti ja sihteerinä edelleen toimistosiht. Mauno Merilinna.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 15 kertaa ja käsitteli yhteensä 161 asiaa.

Päätökset. Lautakunta teki kertomusvuonna päätöksiä mm. seuraavista asioista: lautakunnan ja sen toimiston v:n 1972 valistustoiminnan työohjelman sekä kurssiohjelman hyväksyminen (11.1. 8 §, 1.2. 24 §), kouluttajaseminaarin järjestäminen »Ihminen puhtaaksi — aineet pois»-kampanjan päätoimikunnan kanssa (11.1. 12 §), raittiusoppituntien toimeenpaneminen kansa- ja oppikouluissa kevätlukukaudella (15.2. 38 §), raittiustyön tukemiseen varatun määrärahan jakaminen avustuksina 73:lle raittiustyötä tekevälle yhdistykselle (11.4. 55 §), huomion kiinnittäminen alkoholittomien juomien anniskeluohjeisiin (23.5. 80 §), v:n 1972 raittiusviikkotoimintaa koskevien suunnitelmien hyväksyminen ja avustusmäärärahan myöntäminen (22.8. 103 §) sekä raittius-, alkoholi-, tupakka- ja päihdekysymyksiä koskevan bibliografian teettäminen yhteistyönä maan muiden yliopisto- ja korkeakoulukaupunkien raittiuslautakuntien kanssa (12.9. 113 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: viranhaltijain palkkojen korottaminen (11.1. 11 §), lautakunnan toimiston raittiustyönohjaajan tilapäisen viran muuttaminen vakinaiseksi (23.5. 78 §), lautakunnan ja sen toimiston johtosääntöjen muutokset, yhden uuden viran perustaminen ja virkanimikkeiden muutokset (28.12. 154 §) sekä lautakunnan ja sen toimiston talousarvioehdotus v:ksi 1973 (23.5. 77 §).

Lisäksi tehtiin esitys taloussuunnittelutoimikunnalle lautakunnan ja sen toimiston v:ien 1974—1983 taloussuunnitelmaksi (2.5. 68 §) sekä Alko Oy:lle toimenpiteisiin ryhtymistä eau de colognen myynnin lopettamisesta väärinkäyttötarkoituksiin sekä myynnin valvonnan tehostamista (23.5. 84 §, 14.11. 140 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: alkoholimyymälän avaaminen tai siirtäminen (1.2. 26 §, 28.12. 155 §), anniskeluoikeuksien siirtäminen (14.3. 45 §, 23.5. 82 §), Suomen Kansan Ryhtiliike -yhdistyksen avustusanomus (11.4. 54 §), 9 anniskeluoikeuden myöntäminen huomautuksitta ja 3:n vastustaminen (2.5. 67 §, 23.5. 76 §, 13.6. 89—90 §, 22.8. 102 §, 12.9. 110 §, 3.10. 119—120 §, 24.10. 127 §, 14.11. 137 §, 28.12. 156—157 §) sekä anniskelualueiden laajentaminen (13.6. 91 §, 5.12. 146 §).

28. Urheilu- ja ulkoilulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen sosiaalineuvos Väinö Soininen ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että dipl.ins. Sven Wikin tilalle tuli toimittaja Stig Häggblom. Kaupunginhallituksen edustajana oli edelleen apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta ja sihteerinä varat. Pentti Mäkelä.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden aikana 28 (ed. v. 25) kertaa ja käsitteli kaikkiaan 700 (648) asiaa. Lähetettyjä kirjeitä oli 187 (154).

Päätökset. Lautakunnan tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

— avustusten jako: kertomusvuoden talousarvioon lautakunnan käytettäväksi merkityt erilaiset avustusmäärärahat, yht. 667 000 mk, jaettiin seuraavasti: 1) Urheiluhallit Oy:lle 97 000 mk, 2) urheilun ja muun liikuntatoiminnan tukemiseen 560 000 mk, josta 224 perusjärjestöä (hakemuksia 231) sai yht. 460 000 mk, avustussummien vaihdellessa 80—10 000 mk:aan, 3) urheilun piirijärjestöille 70 000 mk, joka jaettiin avustusta hakeneen 7 piirijärjestön kesken siten, että avustuserät olivat 1400—20 500 mk:n suuruisia, 4) kaupungin virastojen ja laitosten henkilökunnan urheilutyön tukemiseen 10 000 mk, josta myönnettiin 39 työntekijäin ja viranhaltijain yhteenliittymälle (hakijoita 41) 50—825 mk:n suuruisia avustuseriä, 5) urheilu- ja muuta liikuntatoimintaa harjoittavien nuorten leiritoiminnan tukemiseen merkitystä 15 000 mk:sta myönnettiin avustusta 20 seuralle ja 4 piirijärjestölle (hakijoita yhteensä 30) siten, että avustusmääräraha oli keskimäärin 16.27 mk leiriläistä kohden, 6) kansainvälisten kaupunkiotteluiden ja näytösten järjestäjien tukemiseen varatusta 15 000 mk:n määrärahasta myönnettiin avustusta 5 helsinkiläiselle urheilun piirijärjestölle (21.3. 173 ja 13.6. 378 §, 2.5. 257 §, 16.5. 303, 304 § ja 10.10. 558 §, 25.5. 329 §);

— alueiden vuokraukset: ev.lut.seurakuntien kirkkohallintokunnan kanssa tehdyn, eräitä Mustasaaren alueita koskevan vuokrasopimuksen jatkaminen v:n 1992 loppuun (18.1. 36 §), Vasikkasaaren vuokraaminen rakennuksineen Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Sotainvalidit r.y:lle ajaksi 1.3.1972—31.12.1974, minkä jälkeen sopimus jatkuu vuoden kerrallaan (29.2. 127 §), Munkkiniemessä Sigurd Steniuksen puistossa sijaitsevan alueen vuokraaminen Lawn-Tennis Club 33 r.f:lle tenniskenttäalueeksi edelleen viideksi vuodeksi (21.3. 181 §), oikeuden vuokraaminen Kyösti Nevalaiselle ulkoiluratsastuksen järjestämistä varten Luukkaan ulkoilualueella vuosittain aikana 15.5.—31.12, sopimuksen ollessa voimassa toistaiseksi vuoden kerrallaan (18.4. 241 §), Rastilan ulkoilualueelta n. 1 ha:n alueen vuokraaminen pienoisgolfrataa varten Pallo Salamat Vuosaari r.y:lle 30.4.1974 saakka sekä sen jälkeen vuodeksi kerrallaan (18.4. 243 §), Luukkaan ulkoilualueella olevan Halkolammen vuokraaminen

Suomen Matkailukalastus Ky:lle lohikalojen ongintapaikaksi 30.4.1973 saakka ja sen jälkeen vuodeksi kerrallaan (2.5. 284 §), Talin urheilupuistossa sijaitsevan maa-alueen vuokraaminen Oy Bowling Ab:lle keilahallin rakentamista varten ajaksi 16.8.1972—15.8. 1977 sekä vuokrasopimuksen tekeminen em. yhtiön tai sen toimesta perustettavan yhtiön kanssa ajaksi 1.1.1973—31.12.2022 (15.8. 439 §, 11.12. 680 §), Metsälän urheilualueen osan vuokraaminen Valtionrautateiden Tennisyhdistykselle tenniskenttien rakentamista varten ajaksi 1.8.1972—31.7.1982 (29.8. 486 §, 7.11. 610 §), Rajasaaren penkereellä sijaitsevan n. 2 700 m²:n suuruisen alueen vuokraaminen Humallahden venekerho r.y:lle ajaksi 1.1.1973—31.12.1977 (19.12. 697 §);

— huonetilojen ym. vuokraaminen: Stadionin retkeilymajan tilojen vuokraaminen edelleen viideksi vuodeksi Suomen Retkeilymajajärjestölle (18.1. 37 §, 29.2. 135 §), Auto- ja Tennistalon tennishallitiloja koskevan sopimuksen jatkaminen Helsingin Verkkopallosuojat Oy:n kanssa edelleen viideksi vuodeksi (29.2. 122 §), Ouratsaaressa sijaitsevan asuin- ja saunarakennuksen vuokraaminen Talviuimarikerho r.y:lle 15.3.1972 alkaen, toistaiseksi vuoden kerrallaan jatkuvaksi vuokrakaudeksi (7.3. 151 §), Ruskeasuon urheiluhallin 2. kerroksessa sijaitsevan palloilusalin vuokraamista koskevan sopimuksen jatkaminen Suomen Pöytätennisliitto r.y:n kanssa ajaksi 1.9.1972—31.5.1973 (15.8. 444 §);

— kahviloiden, kioskien, ravintoloiden ym. vuokraaminen: Pirkkolan urheilupuiston kioskioikeuksien vuokraaminen ajaksi 1.3.—31.12.1972 hovimest. Eva Ekille ja tarjoilija Kristiina Lemmetille sekä ajaksi 1.1.1973—31.12.1977 rva Leila Orpanalle (18.1. 30 §, 20.11. 636 §), Pihlajasaaren ravintolaa ja kioskia koskevan vuokrasopimuksen jatkaminen rva Enna Sagathin kanssa v:n 1974 loppuun (1.2. 83 §), Lauttasaaren Kasinon uimarannan virvokekioskin vuokraaminen rva Sinikka Nousiaiselle kesäkausiksi 1972—1973 (21.3. 179 §), Kumpulan uimalan kahvilakioskin vuokraaminen ravintolanhoit. Anja Pihlströmille v:ien 1972—1974 kesäkausiksi (18.4. 235 §), Rastilan ulkoilumajan ja saunan vuokraaminen kahvilatoimintaa varten 14.5. 1973 saakka Hespa Oy:lle ja vuokrasopimuksen siirtäminen 1.9.1972 lukien rva Eila Sipilälle (29.8. 490 §), Laajasalon Reposalmen uimarannan kioskin vuokraaminen Margit Gröhnille kesäkausiksi 1972—1974 (25.5. 332 §), Herttoniemen urheilukentän pukusuojarakennuksen kioskin vuokrasopimuksen jatkaminen rva Sinikka Nousiaisen kanssa ajaksi 16.9.1972—15.9.1974 (15.8. 457 §), Kontulan urheilukentän pukusuojarakennuksen kioskin vuokrasopimuksen jatkaminen rva Ritva Koskisen kanssa ajaksi 16.9.1972—15.9. 1974 (29.8. 483 §), Uimastadionin kafeterian vuokraaminen edelleen hovimest. Eva Ekille ja tarjoilija Kristiina Lemmetille yhteisesti ajaksi 1.5.1973—30.9.1977 (26.9. 540 §), Töölön pallokentällä olevan kahvilakioskin vuokrasopimuksen jatkaminen liikkeenharj. Meeri Siiran kanssa v:n 1975 loppuun (7.11. 607 §) sekä Etelä-Haagan urheilukentän pukusuojarakennuksen kioskin vuokraaminen Urheiluseura Helsingin Toverit r.y:lle v:ksi 1973 vuokrasopimuksen jatkuessa tämän jälkeen toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin (20.11. 635 §);

— muut vuokraukset, luvat ym.: Helsingin Kesäteatterin Kannatusyhdistys r.y:n oikeuttaminen järjestämään teatterinäytäntöjä Mustikkamaan ulkoilupuistossa kesällä 1972 ja sen jälkeen luvan voimassaolon jatkuminen vuoden kerrallaan (2.5. 285 §), Espoon Sähkö Oy:n oikeuttaminen rakentamaan avojohtolinjan Nuuksionpään ulkoilualueelle sekä Helsingin Puhelinyhdistyksen oikeuttaminen asentamaan puhelinkioskin Salmen ulkoilualueen keskustaan (2.5. 286 §, 26.9. 543 §), julistemainostilan vuokraaminen Skopa Ky:lle ajaksi 1.1.1973—31.12.1975 Pirkkolan urheilupuiston uima- ja palloiluhalleista (10. 10. 563 §), oikeuden vuokraaminen Kampaamo- ja kauneushoitola El Marien omistajalle Ani Kiviselle kuntoutushieronnan har-

joittamista varten Yrjönkadun uimahallikiinteistössä v:ksi 1973 (19.12. 691 §).

Lisäksi lautakunta teki päätöksiä mm. seuraavista asioista:

— taloussuunnitelmaa vuosiksi 1974—1983 laadittaessa noudatettavien periaatteiden vahvistaminen (25.1. 67 §);

— piirustusten hyväksyminen: Strömsinlahden venesataman asema- ja rakennuspiirustukset, Naurissalmen venesataman T-laiturin ja Merisataman väliaikaisen ponttonilaiturin pääpiirustukset sekä Helsingin Golfklubi r.y:n Talin kartanon alueelle suunnitteleman toimintarakennuksen ja Käpylän raviradan totohallin piirustukset (7.3. 157 §, 4.4. 213, 214 §, 29.8. 482 §, 12.9. 511 §);

— suostuminen Itäisen Pihlajasaaren varaamiseen leikkikenttä- ja kansakoulujen päiväkesäsiirtolatoimintaa varten, tilan varaamiseen Läntisestä Pihlajasaaresta vanhuksia varten sekä telttailun kieltämiseen molemmissa saarissa 15.5.1972 alkaen (2.5. 279 §) sekä Myllypuron urheilupuiston tila- ja toteuttamissuunnitelman hyväksyminen (26.9. 550 §, 5.12. 659 §);

— ohjaustoimiston kurssi- ja kausipalveluista perittävien maksujen vahvistaminen (30.5. 342 §), helsinkiläisten yhdistysten järjestämiä juhlatilaisuuksia varten vuokrattavan esiintymislavan vuokran vahvistaminen 50 mk:ksi ja penkkien vuokran 50 p:ksi vrk:lta (12.9. 502 §);

— vapaa- ja pääsyliput, urheilu- ja ulkoilupalveluista perittävät maksut ym.: Töölön pallokentälle oikeuttavien invalidien vapaalippujen poistaminen siten että viimeiset myönnetään v. 1976 sekä kausittain 120 vapaalipun myöntäminen toistaiseksi em. kentällä pelattaviin otteluihin Pyttykerho r.y:lle (18.1. 29 §, 2.5. 265 §), korotettujen uimahallimaksujen periminen 16.3.1972 lukien (7.3. 152 §), urheilu- ja ulkoiluviraston henkilökunnan oikeuttaminen edelleen pääsemään lautakunnan hallinnossa ja hoidossa oleviin laitoksiin ja alueille henkilökuntakorttia näyttämällä (21.3. 170 §), leirintäalueilla leirintäkauden alusta lukien perittävien henkilömaksujen vahvistaminen aikuisilta 3 mk:ksi ja lapsilta 1 mk:ksi/vrk sekä leirintämajojen vuokraajilta neljän hengen majasta 30 mk:ksi ja kahden hengen majasta 20 mk:ksi/vrk (15.8. 464 §), Korkeasaaressa myytävien postikorttien hintojen sekä käymälöiden pääsymaksun vahvistaminen (16.5. 321 §, 21.3. 203 §), ulkoilualueiden saunapyyhe- ja saippuamaksun vahvistaminen, itsepalvelusaunan käyttömaksun määrääminen 10 mk:ksi ryhmältä 2 tunnin käyttökerralta, Nuuksionpään ulkoilualueella olevan Kattilan savusaunan käytöstä perittävän maksun ja käyttöehtojen vahvistaminen (30.5. 349 §, 29.8. 491 §, 5.12. 663 §), Elisaaren ulkoilualueen ns. Maurin majan käyttömaksujen ja -ehtojen vahvistaminen (19.12. 696 §), veneulkoiluun liittyvien maksujen, kuten veneiden säilytys- ja heitteillejätettyjen veneiden kuljetusmaksujen, poijukiinnityspaikkojen vuokran, kaksoisperäpaalutusmaksun ym. vahvistaminen (15.2. 104 §);

— muut asiat: Merimelojat r.y:n Humalluodolla sijaitsevan majan peruskorjaussuunnitelman hyväksyminen (1.2. 79 §), luvan myöntäminen Helsingin ratsastajat r.y:lle mainosten kiinnittämiseen Ruskeasuon ratsastushallin sisäseiniin kilpailujen ajaksi (15. 2. 98 §), maa- ja metsätalousministeriön Korkeasaaren pitämistä eläintarhana v. 1976 loppuun koskevan päätöksen tiedoksi merkitseminen (29.2. 139 §), ilmaisen loman myöntäminen 160 perheenäidille ja näiden 178 lapselle (2.5. 280 §), yhteensä 75 ulkoilmakonsertin tilaaminen eri yhtyeiltä (2.5. 282 §) sekä maapohjaisen paineilmahallin ja elementtirakenteisen viipalepukusuojan suunnitteleminen rakennettavaksi Talin urheilupuistoon (23.10. 584 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:

— piirustusten hyväksyminen: Luukkaan ulkoilualueen henkilökunnan asuntorakennuksen sekä Elisaaren isännän asuinrakennuksen pääpiirustusten hyväksyminen (18.1.

56 §, 20.11. 642 §), Vartiokylänlahden venesatamaan rakennettavan huoltorakennuksen sekä Pihlajasaaren poistomuuntamon piirustusten hyväksyminen (29.2. 137 §, 15.8. 467 §), Rastilan leirintäalueen huoltorakennuksen muutospiirustusten hyväksyminen (18.4. 247 §);

— asemakaavan muuttaminen Kontulassa siten, että Tanhuantien kaakkoispuolella oleva puistoalue muutetaan urheilualueeksi, Oulunkylän urheilukentän ja sen lähiympäristön asemakaavan muuttaminen sekä Lauttasaaren itärantaa koskevan asemakaavan tarkistaminen (2.5. 271 §, 19.12. 692 §, 12.9. 515 §);

— hallintosuhteen muuttaminen: Pajalahden venesatama-alueen sekä Vasikkasaaren siirtäminen urheilu- ja ulkoiluviraston hallintoon (21.3. 188 §, 20.11. 638 §) sekä eräiden laitureiden hallintosuhteiden muuttaminen (26.9. 544 §, 7.11. 612 §);

— muut asiat: Kaunissaaren ulkoilualueen yleissuunnitelman hyväksyminen (4.4. 211 §), Myllypuron rakennusten suunnittelu vaiheittain, uuden sopimuksen tekeminen arkkit. Risto Sammalkorven kanssa (16.5. 305 §), maa-alueiden varaaminen eräille Talin urheilupuistoon suunnitelluille yksityisille urheilulaitoksille (13.6. 379 §), rahaston perustaminen urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottamiseksi sekä rahaston sääntöjen hyväksyminen (4.7. 419 §), lisätilojen saaminen Yrjönkadun uimahallikiinteistöstä (12.9. 509 §), toimenpiteisiin ryhtyminen Pirkkolan urheilupuiston tekojääradan kattamiseksi sekä tarvittavien pukusuojatilojen rakentamiseksi v. 1974 jääkiekkoilun MM-kisojen järjestämisajankohtaan mennessä (23. 10. 585 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin kertomusvuonna lausunto mm. seuraavista asioista:

— vesiliikennettä ja -yhteyksiä, siltoja ym. koskevat asiat: vesiliikennetyöryhmän esitys vesiliikenneasioiden organisoimisesta sekä työryhmän toista osatehtävää koskeva esitys (18.1. 34 §, 16.5. 315 §), Helsingin Työväen pursiseura r.y:n anomus pysäköintialueen ja veneiden vesillelaskuluiskan rakentamisesta Kulosaareen Bomanssonintien päähän (12.9. 518 §), Korkeasaaren ja Hylkysaaren välisen yhteyden rakentaminen (26.9. 548 §), Vartiosaaren asukkaiden anomus ponttonisillan rakentamisesta (23.10. 589 §), Uunisaaren ja Kaivopuiston välistä kulkuyhteyttä koskeva aloite sekä Seurasaaren siltapiirustukset (23. 10. 590, 591 §);

— mietinnöt: Kulttuuripolitiikkaa tutkineen komitean, Suomenlinnakomitean 1969 sekä Helsingin aikuisväestön terveystarkastuskomitean mietinnöt (20.11. 627, 639 ja 21.3. 168 §);

— muut asiat: Helsingin Golfklubi r.y:n rakennushanke Talin kartanon alueella, anomus hiihtomajan rakentamisesta kilpahiihtäjille (18.1. 25, 26 §), Iso-Huopalahden yleissuunnitelma sekä Helsingin yleiskaavaehdotus 1970 (15.2. 101 §, 16.5. 313 §), kirje eläkeläisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksien kehittämisestä (29.2, 130 §), Lauttasaaren eräiden puisto- ja liikennealueiden asemakaavan muutosehdotus historiallisten muistomerkkien suojaamiseksi (30.5. 347 §), Helsingin ja Espoon kaupunkien sekä Vantaan kauppalan kalastusalueiden yhteiskäyttö, avustuksen myöntäminen Kulosaaren Talviuimarit r.y:lle, määrärahan myöntäminen Myllypuron urheilupuiston rakentamista varten, keinojääradan rakentaminen Käpylän urheilupuistoon (30.5. 348 §, 15.8. 459, 460 §, 26.9. 539 §), Tammisalolaiset r.y:n esitys Loppilahden ruoppaamisesta (12.9. 517 §), Maunulan nuoriso-ongelmaa koskeva kirje (10.10. 560 §), vesijohdon rakentaminen Puotilaan Meripellontien eteläpuolella olevalle alueelle (7.11. 613 §), Melkin saaren saaminen pääkaupunkilaisten virkistysalueeksi sekä Jääkenttäsäätiön anomus Jäähallin vuokrasopimuksen jatkamisesta vuosiksi 1974—1984 sekä valtion luonnonsuojeluvalvojan esitys Nuottakarin ja Matalaharan luonnon suojelemisesta (20.11. 641 §, 5.12. 658 §, 19.12. 695 §).

29. Yleisten töiden lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Yleisten töiden lautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen dipl.ins. Terttu Raveala, eikä kokoonpanossa v. 1972 tapahtunut muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana oli edelleen apul.kaup.joht. Veikko Järvinen ja sihteerinä toimi varat. Aimo Himberg.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 57 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 2 136 asiaa. Lähetettyjä kirjeitä oli 511.

Lautakunta asetti kertomusvuonna keskuudestaan viisi jaostoa lisätutkimuksia edellyttäneiden asioiden valmistelua varten.

Yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston uudet johtosäännöt tulivat voimaan 1.10.1972 lukien. Lautakunnan johtosäännön 7 §:n mukaan lautakunta asettaa kunkin kalenterivuoden alussa keskuudestaan viisijäsenisen talonrakennusjaoston ja määrää sille puheenjohtajan. Kertomusvuonna tämä tapahtui ensimmäisen kerran.

Kaupunginsinöörin toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti hyväksyä Tähtitorninvuoren kalliosuojan louhintaurakan antamisen Lemminkäinen Oy:n tehtäväksi (27.7. 1241 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin kertomusvuonna lausuntoja mm. seuraavista asioista:

— kaavoitusasiat: asemakaava- tai asemakaavan muutosehdotukset: Haaga ja Pohjois-Haaga, Etelä-Kaarela ja Kannelmäki; Vuosaari, Kulosaari, Malmi ja Pihlajamäki, Kivikko, Pasila, Pukinmäki, Laajasalo: Yliskylä sekä Pitäjänmäki: Reimarla ja Konala (17.2. 333 ja 334, 335, 336 §, 2.3. 416 §, 17.3. 497—500 §, 6.4. 612 §, 28.9. 1574 §, 18.5. 843 §, 8.6. 964 §, 31.8. 1408 §, 7.12. 1988 §), Helsingin kaupungin kaavarunkotyöhön liittyvät toimenpiteet sekä yleiskaavaa 1970 koskevan ehdotuksen osa 3 ja yhteenveto (27.4. 732 §, 18.5. 845 §);

— mietinnöt ja ehdotukset: vesiliikennetyöryhmän ehdotus vesiliikenneasioiden hoidon organisoinnista (3.2. 222 §), Kuljetuskomitean mietintö (17.3. 495 §);

— valtuustoaloitteet: luonnonsuojelualueen perustaminen Espoon kaupungissa olevan Laajalahden pohjoisosaan sekä samanlaista asiaa koskevat valtion luonnonsuojeluvalvojan ja Suomen Lintutieteellinen Yhdistys r.y:n kirjeet (23.3. 541 §), katulämmitystä koskeva aloite (10.8. 1300 §), kaupungin työntekijöiden ja viranhaltijoiden sosiaalitilojen parantaminen (5.10. 1622 §);

— muut asiat: Iso-Huopalahden yleissuunnitelma (6.4. 613 §), kaupunkisuunnitteluviraston kirjelmä liikenneturvallisuuspolitiikasta (24.8. 1356 §), asuntotuotanto-ohjelma vuodeksi 1973—1977 (2.11. 1761 §).

Esitykset. Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle v. 1973 talousarvioehdo-

tuksen ja toimintasuunnitelman sekä asettamansa jaoston laatiman ehdotuksen viranomaisen päätäntävallan nostamisesta (25.5. 878 §, 29.12. 2102 §) ja taloussuunnittelutoimikunnalle rakennusviraston ehdotuksen taloussuunnitelmaksi v:ksi 1974—1983 (19.12. 2042 §).

Talousosaston toimialaan kuuluvat asiat (ent. Yleinen osasto)

Päätökset. Lautakunta päätti tilata kertomusvuonna koneita ja laitteita seuraavasti: Bedford EJM 2+Norba KB yhdistelmä — jätteenkuljetusvaunu Insinööritoimisto O. Wikströmiltä (17.2. 347 §), 4 kpl Valmet 700 MK II yleistraktoreita Valtra-Vilske etukuormaimin varustettuina sekä 6 kpl Valmet 700 MK II traktoreita Valtra-Vilske 1600 etukuormaimin varustettuina ja 4 kpl Valtra-Vilske 740 pyöräkuormaajia Valmet Oy:ltä (24.2. 394 §, 30.3. 597 §), Commer Yorkshire yhdistelmä Wihuri-Yhtymä Oy Autoalalta ja Kontio-Sisu-yhdistelmä Suomen Autoteollisuus Oy:ltä ja ylärakenteena Kanal-Müller malli S 5000 Oy Machine Tool Co:lta (30.3. 599 §), 4 kpl auraus- ja hiekoitusautoja lisävarusteineen, alustana Kontio-Sisu L-139 CV/4400 N Suomen Autoteollisuus Oy:ltä (30.3. 600 §), Wärtsilä-Weitz GT 1289 S 3 n:o 153/70 torninosturi Oy Soffco Ab:ltä (15.6. 1027 §), yhdistelmä Bedford ERV 7C+Leach Sanicruisier Oy Auto-Bil Ab:ltä ja yhdistelmä Fargo FK 1050/6+Heil Mark V Oy Berner Ab:ltä (22.6. 1085 §), lakaisukoneet Elgin Pelican III Oy Rolac Ab:ltä ja LMV Super G4 Oy Soffco Ab:ltä (22.6. 1086 §), International 125 B telakuormaaja Rotator Oy:ltä (12.10. 1664 §) sekä 2 kpl Vammas JU 14 HD tiehöyliä puskulevyineen Kone-Tukku Oy:ltä (23.11. 1927 §).

Lisäksi lautakunta päätti tilata puhtaanapito-osaston käyttöön katuhiekkaa n. 20 500 tn Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudukselta ja n. 21 500 tn Soraliike Tauno Valolta (29.6. 1141 §) sekä bensiiniä ajaksi 1.8.1972—31.7. 1973 Oy Teboil Ab:ltä (27.7. 1243 §).

Talosuunnittelu- ja talorakennusosastojen toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuonna tilata rakennus- ym. työt seuraavasti:
— rakennus- ja rakennustekniset työt: suorittaa omana työnä Kallion paloseman ja HKR:n läntisen tukikohdan (17.2. 344, 349 §), Tahvonlahden lastentarha- ja seimirakennuksen, Nilsiänkatu 6:n (24.2. 392 §, 2.3. 427 §), Pihlajamäki II:n lastentarhan (9.3. 482 §) ja Marian sairaalan ensiapupoliklinikan laajennuksen (27.4. 738 §), Marian sairaalan Lauttasaaren hoito-osaston ja Kontulan vanhustenhuollon keskuksen (18.5. 855, 856 §) rakennustyöt sekä tilata Tervalammen työlaitoksen kasvihuonerakennustyöt Rakennusliike Veljekset Laaksolta (28.9. 1599 §), Marian sairaalan ensiapupoliklinikan laajennuksen rakennustekniset työt Erottaja-Rakenne Oy:ltä (2.11. 1806 §) sekä Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen rakennustekniset työt Silta- ja Satama Oy:ltä sekä Finlandia-talon rakennustekniset työt Arvo Westerlund Oy:ltä (30. 11. 1958, 1962 §);
— ilmanvaihtolaitteiden asennus: tilata Tahvonlahden kansakoulun työt Ilmateollisuus Oy:ltä (13.1. 128 §), Myllypuron kalliosuojan laitteet asennustöineen ja Nilsiänkatu 6:n työt Ilmatekniikka Oy:ltä (27.1. 199 §, 25.5. 898 §), Kallion paloaseman kalliosuojan, Lauttasaaren hoito-osaston, Kontulan vanhustenhuollon keskuksen ja Kirvesmiehenkatu 2:n (+TA-merkkinen automatiikka) työt Oy Areator Ab:ltä (22.6. 1093 §, 19.10. 1719 §, 2.11. 1807 §, 21.12. 2078 §) sekä Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen työt Oy Huber Ab:ltä (30. 11. 1961 §);

— sähkötyöt: tilata Auroran sairaalan alamuuntamon Sähkötyöt Oy Strömber Ab:ltä (27.1. 198 §), Tahvonlahden kansakoulun ja Lauttasaaren hoito-osaston työt Sähkösisu Oy:ltä (27.1. 200 §, 26.10. 1756 §), Myllypuron kalliosuojan ja elintarvikkeiden säteilytutkimuslaboratorion työt M. A. Kohtasen Sähköliike Oy:ltä (23.3. 560 §), toimitalo Nilsiänkatu 6:n työt puhelinjohdotuksineen Sähkösiirto Oy:ltä (8.6. 994 §), Kallion paloaseman I rakennusvaiheen ja HKR:n läntisen tukikohdan työt Keskusosuusliike Hankkijalta (29.6. 1144 §, 26.10. 1757 §), Kontulan vanhustenhuollon keskuksen työt Issi Ky V. Koskelalta (2.11. 1808 §), Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen työt Helsingin Talosähkö Oy:ltä (30.11. 1959 §) sekä Kirvesmiehenkatu 2:n työt Töölön Sähköhuolto Oy:ltä (14.12. 2039 §);
— putkiasennukset: tilata Tahvonlahden kansakoulun työt Termo Oy:ltä (13.1. 129 §), Nilsiänkatu 6:n, KHR:n läntisen tukikohdan, Lauttasaaren hoito-osaston sekä Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen työt Oy Huber Ab:ltä (25.5. 899 §, 12.10. 1670 §, 19.10. 1720 §, 30.11. 1960 §), Kallion paloaseman työt Oy Starchjohann & Co Ab/Putkityöltä (22.6. 1094 §), Kontulan vanhustenhuollon keskuksen työt Keskusosuusliike Hankkijalta (2.11. 1805 §) sekä Kirvesmiehenkatu 2:n I-vaiheen työt Kruunuhaan Putki Oy:ltä (21.12. 2077 §);
— louhinta-, purkamis-, perustamis- ym. työt: tilata Kallion paloaseman kalliosuojan purkamis- ja louhintatyöt Manose H. O. Sorjonen Ky:ltä (10.2. 310 §), Kontulan vanhustenhuollon keskuksen maarakennus- ja paalutustyöt sekä Kallion paloasema II- rakennusvaiheen maankaivu- ja louhintatyöt Louhintaliike Aalto Oy:ltä (18.5. 860 §, 17.8. 1350 §), Läntisen tukikohdan louhinta- ja maarakennustyöt Toiminimi Rilkkeeltä (17. 8. 1349 §) sekä Siltamäen ja Jakomäen tilapäisten kansakoulujen perustamistyöt Oy Rakennuspartiolta (2.11. 1803 §);
— suunnittelutyöt: tilata Kontulan vanhustenhuollon keskuksen sähköteknisen suunnittelun Insinööritoimisto Sarpanen & Nymanilta (10.2. 307 §), Herttoniemen ammattikoulun LVI-suunnittelun, reikäpiirustukset ja asennustyön teknisen valvonnan LVI-insinööritoimisto Oy:ltä sekä luonnospiirustukset arkkitehtitoimisto Timo ja Tuomo Suomalaiselta (13.4. 670 §, 8.6. 984 §);
— tilata muita töitä seuraavasti: Auroran sairaalan varavoimakoneurakka Scan-Auto Oy:ltä (10.2. 306 §), Itäisen lääkäriaseman alaslaskettujen kattojen asennustyöt Ikas Oy:ltä ja lattiapäällystetyöt Mattoala Oy:ltä (10.2. 308, 309 §), Nilsiänkatu 6:n maalaustyöt Vilén & Syrjänen Oy:ltä (17.8. 1348 §) sekä Kontulan vanhustenhuollon keskuksen hissityöt Kone Oy:ltä (2.11. 1804 §);
— suorittaa seuraavat hankinnat: tilata Itäisen lääkäriaseman ja Tahvonlahden kansakoulun kiintokalustot Oulun Puukalusteelta (2.3. 433 §, 8.6. 995 §), Myllypuron kalliosuojan jäähdytyslaitteet asennustöineen Kesko Oy:ltä (17.2. 352 §), 6 kpl viipalerakenteisia kansakoulurakennuksia Myyntiyhdistys Puutalolta (6.4. 628 §, 12.10. 1671 §), ulkoseinäelementtejä Kontulan vanhustenhuollon keskukseen Lohjan Kalkki Oy Lahden Betonilta (24.8. 1375 §).

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle seuraavia asioita koskevat esitykset: toimikunnan asettaminen taloudellisemman rakentamisen aikaansaamiseksi (12.5. 818 §), Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Malminkartanon (TRO 1417, 1418 ja 1419) asemien tilaohjelmien hyväksyminen luonnosvaiheen suunnittelun pohjaksi, Malminkartanon eteläisen lippuhallin ja tunnelin välisen avolouhintaosuuden kattaminen, kahden hissin käyttäminen asemilla lippuhallien ja laitureiden välisessä tasonvaihdossa kumpaakin laituria kohden, lumenpoistojärjestelmän käyttäminen pienillä alueilla, luiskissa ja portaissa, sähkölämmityksen ja laituritasoilla mekaanisen lumenpoiston käyttäminen (1.6.

939 §), kaupungin talonrakennustoimen laatuluokkajaoituksen uudistaminen (7.12. 1997 §).

Lausunnot. Lautakunta päätti lähettää seuraavat piirustukset kaupunginhallitukselle puoltaen niiden hyväksymistä:

— luonnospiirustukset: Virastotalo Hietaniemenkatu 9 sekä Siilitien, Hiihtäjäntien, Kulosaaren, Sörnäisten ja Hakaniemen metroasemat (10.2. 294, 296—298 §, 12.5. 822, 823 §), Tähtitorninvuoren yleinen kalliosuoja (6.4. 625 §), Kirvesmiehenkatu 2 (myös käyttösuunnitelma ja I-vaiheen pääpiirustukset) (13.4. 665 §), Finlandia-talon lisärakennus (27.4. 730 §), Koulutanhuan lasten päivähoitolaitosrakennukset (25.5. 890 §), Nikkilän sairaalan rakennus n:o 10:n peruskorjaukset (29.6. 1129 §), Roihuvuoren vesisäiliö ja Viikinmäen sähköasemarakennus (3.8. 1283, 1284 §), Oulunkylän urheilupuiston 1. rakennusvaihe (23.11. 1926 §), Kyläsaaren vesiensuojelu- ja tielaboratoriorakennus sekä Herttoniemen ammattikoulu (14.12. 2037, 2038 §). Pohjois-Haagan ja Malminkartanon asemat (29.12. 2111, 2112 §);

— pääpiirustukset: Kallion paloasema ja HKR:n läntinen tukikohta (17.2. 344, 345 §), varastorakennus L 7 B, Tahvonlahden lastentarha- ja -seimirakennus (24.2. 388, 392 §), Marian sairaalan ensiapupoliklinikan laajennus ja Lauttasaaren hoito-osasto sekä Kontulan vanhustenhuollon keskus (20.4. 705 §, 18.5. 855, 856 §), tilapäinen koulurakennus (25.5. 889 §), Tervalammen työlaitoksen uusi kasvihuonerakennus ym. ja Sompasaaren väestönsuoja (1.6. 937, 940 §), Tähtitorninvuoren yleinen kalliosuoja (29.6. 1127 §), Finlandia-talon lisärakennus eräin lisähuomautuksin (24.8. 1372 §), Jakomäen ja Siltamäen koulurakennukset (12.10. 1663 §), virastotalo Hietaniemenkatu 9 (26.10. 1746 §), Roihuvuoren vesisäiliö (9.11. 1850 §), tulipalossa osittain tuhoutuneen Herttoniemen asemarakennuksen kunnostamistyöt (16.11. 1881 §) sekä Viikinmäen sähköasema (30.11. 1956 §);

— muutospiirustukset: Sofiankatu 4, Nilsiänkatu 6, Oulunkylän erityislastenkoti sekä Roihuvuoren vanhusten asuintalo ja lasten päivähoitolaitos (24.2. 391 §, 2.3. 427 §, 12.5. 817 §, 27.7. 1238 §) sekä Pakintalon entisöintityöt (31.8. 1422 §).

Lisäksi lautakunta antoi kertomusvuonna lausunnon mm. seuraavista asioista: Lastentarhalautakunnan esitys Pajalahdentie 10:een rakennettavasta lasten päivähoitolaitoksesta (2.3. 426 §), Sofianlehdon vastaanottokodin os. 8:n muuttaminen vajaamielisten hoito-osastoksi (8.6. 982 §), eri hallintokuntien v:n 1973 talousarvioon esittämät enintään 150 000 mk:n suuruiset perusparannusluontoiset työt (22.6. 1083 §), Vartiokylän teollisuusalueen väestönsuoja sekä urheilu- ja ulkoilulautakunnan v:n 1973 talousarvioon esittämät uudisrakennus- ja yli 150 000 mk:n peruskorjaustyöt (27.7. 1237, 1239 §), Hietalahden hallin perusparannustyöt (24.8. 1373 §), huoltolautakunnan esitys Koskelan vanhusten asuintalon perustamissuunnitelmasta (31.8. 1424 §), tullihallituksen esitys tullilaboratorion tilakysymyksestä (19.10. 1716 §), urheilu- ja ulkoilulautakunnan esitys Myllypuron urheilupuiston rakennusten uudelleen suunnittelusta vaiheittain tapahtuvaa toteutusta varten (19.10. 1715 §), Laakson sairaalan laajentamista koskeva hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan ehdotus ja huonetilaohjelma (9.11. 1848 §), huoltolautakunnan esitys Kustaankartanon vanhainkodin hoitopaikkamäärän tarkistamisesta (16.11. 1880 §), Itä-Pakilan lasten päivähoitolaitoksen perustamispäätöksen muutos (23.11. 1925 §) sekä uusien tp. kansakoulurakennusten hankinta (12.10. 1663 §).

Katurakennusosaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuonna

— suorittaa hankintoja eri liikkeiltä seuraa-

vasti: kaksi lietteenkuivaamon laitteistoa asennuksineen Oy Slamex Ab:ltä, Pukinmäen ja Suutarilan pumppaamoiden koneisto asennuksineen Oy Huber Ab:ltä ja paineputket Oy Algol Ab:ltä sekä 20 000 kg ajoratamerkintämassaa Oy Max Aue Ab:ltä (20.1. 161 §, 27.1. 203 §, 1.6. 942 §, 26.10. 1758 §);

— tilata Haaga—Vantaan projektin Kannelmäen kaava-alueen 3 asunto-, jalankulku- ja polkupyöräkatujen suunnitelmat Maa- ja Vesi Oy:ltä sekä Itä-Pasilan eteläosan jalankulkutasojen ja siltojen yleissuunnittelun Insinööritoimisto E. Juva Ky:ltä (20.1. 162 §, 3.2. 236 §);

— tilata louhinta-, maanrakennus ym. työt seuraavasti: Kannelmäen louhintatyöurakka T:mi Rilkeltä (13.4. 667 §), Sisäkehäntien ja Pelimannintien louhintaurakat Vieskama Oy:ltä (29.6. 1149, 1150 §), Itä-Pasilan maarakennusurakka I ja II Tiefundamentti Oy:ltä ja louheen murskausurakka Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudukselta (1.6. 944 §, 2.11. 1800, 1801 §);

— tilata alikäytävä- ja sillanrakennustöitä seuraavasti: antaa urakalla rakennettavaksi Nurmijärventien rautatiealikulkusilta, Laajasalon—Yliskyläntien jalankulkusilta lukuun ottamatta omana työnä tehtäviä perustuksia, Lapinmäentien—Koskelantien yhdystien sillat n:ot 3, 4 ja 5, Valtatie n:o 3:n (Nurmijärventie) sillat S3, S4, S5 ja S6 sekä Niinisaarentien alikäytävä (20.1. 159 §, 17.3. 509 §, 12.5. 809 §, 6.4. 619 §, 5.10. 1632 §) ja suorittaa Kallvikintien alikäytävän rakentaminen omana työnä (27.1. 193 §, 2.3. 425 §) sekä tilata Junatien sillan rakennusurakka A. W. Liljeberg Oy:ltä ja Korkeasaaren sillan rakennusurakka Perusyhtymä Oy:ltä ja sen tukirakennetyöt satamarakennusosastolta sekä kansirakenteet Sinkama Oy:ltä (10.2. 304, 305 §, 9.11. 1853 §), Kantelettarentien siltaurakka Erector Oy:ltä (12.5. 810 §, 29.6. 1148 §), Pelimannintien kolmen alikäytävän sekä Hopeasalmentien uuden sillan ja metroradan pl 100+50...103+00 ja Itäväylän pl 86+10 eteläisen jatkeen urakkatyöt Lemminkäinen Oy:ltä (12.5. 811 §, 21.9. 1557 §, 16.11. 1884 §);

— tilata jäteveden ja lietteen käsittelyyn liittyviä rakennus- ym. töitä seuraavasti: Vuosaaren puhdistamon lietteenkäsittelyrakennuksen rakennusurakka Insinööritoimisto Vesto Oy:ltä ja ilmanvaihtotyöt Oy Aerator Ab:ltä (3.2. 232 §, 17.8. 1346 §, 28.9. 1597 §), Pukinmäen ja Suutarilan pumppaamoiden instrumentointi Elektro-Dynamo Oy:ltä (27. 4. 749 §) sekä Kyläsaaren lietteenkäsittely- ja laboratorioalueen I täyttövaiheen jatkaminen satamalaitokselta sekä lietepainejohtojen asennustyöt välillä Saarenkatu—Tivolintie Insinööritoimisto Vesto Oy:ltä (7.9. 1468, 1470 §);

— tilata viemäröintiin liittyviä töitä seuraavasti: Kontulan itäisen kokoojaviemärin rakentamisurakka Perusyhtymä Oy:ltä ja Tivolintie—Sturenkatu viemäritunnelin rakennusurakka Insinööritoimisto Oy Vestolta (27. 1. 204 194, 3.2. 238 §), Hakaniemen metroaseman rakentamisen takia tehtävät viemärijärjestelyt sekä Porthaninkadun ja Alli Tryggin puiston välinen viemäritunneli Perusyhtymä Oy:ltä (23.3. 554 §, 2.11. 1802 §), Porthaninrinteen viemärivedenpumppaamon ja siihen liittyvien viemärien rakennusurakka Oy Yleiseltä Insinööritoimistolta (29.6. 1147 §), Konala—Pasila viemäritunneleiden ja putkiviemäreiden työosuudet I—III ja V Insinööritoimisto Oy Vestolta ja työosuus IV Oy Yleiseltä Insinööritoimistolta (27.7. 1246 §);

— tilata muita töitä seuraavasti: Itäväylän siirron takia tehtävä meripenkereen ruoppaus satamalaitoksen satamarakennusosastolta sekä raitiotieraiteiden siirtotyö liikennelaitokselta (3.8. 1287 §, 21.12. 2079 §).

Lisäksi lautakunta päätti

— että katurakennusosasto oikeutetaan tilaamaan jalkakäytävien päällystystyöt, kestopäällystystyöt ja ns. suuret asfalttityöt kunkin työn alimman tarjouksen tehneeltä liikkeeltä, edellyttäen että liikkeen suorittaman työn odotetaan täyttävän esitetyt laatuvaati-

mukset ja että kaupungille pidätetään oikeus suorittaa työt suotuisimmaksi katsomanaan ajankohtana, muutoin katurakennusosastolla on oikeus tilata työ seuraavaksi alimman tarjouksen antaneelta liikkeeltä (27.4. 750 §, 12.5. 826 §, 18.5. 858 §);
— että sen jälkeen kun urakkasopimus on allekirjoitettu ilmoitetaan kaikille tarjouksen antaneille liikkeille urakan saanut toiminimi ja tämän suostumuksella myös urakkahinnat (13.4. 667 §);
— hyväksyä katurakennusosaston laatiman selvityksen »Jäteveden kemiallinen käsittely Helsingissä» kokeilunluonteiseksi runko-ohjelmaksi fosforinpoiston toteuttamiseksi kaupungin jätevesipuhdistamoilla (23.11. 1918 §).

Esitykset. Lautakunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle seuraavia asioita koskevat esitykset: lietteen pumppaussiirto Munkkisaaren puhdistamolta Kyläsaaren puhdistamolle (27.1. 196 §), tieyhteyden järjestäminen Vuosaarentelakka-alueelle (9.3. 479 §), Laajasalon moottorikadun liittymineen määrääminen kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeäksi sekä rakennuslain 93 §:n 1. momentissa tarkoitettujen korvausten hakeminen valtiolta (20.4. 704 §), Itä-Pasilan pääjalankulkukatujen, jyrkkien luiskien, portaiden, jalankulku-ulokkeiden ja -siltojen varustaminen katulämmityksellä (27.7. 1230 §), kadun ja viemärin keskimääräisten rakentamiskustannusten vahvistaminen vuodelle 1973 (26.10. 1752 §) sekä hakemuksen tekeminen v:n 1972 loppuun mennessä Länsi-Suomen vesioikeudelle Helsingin kaupungin jätevesien käsittelyä ja johtamista koskevan kokonaissuunnitelman toimeenpanemista varten (23.11. 1923 §).

Lausunnot. Lautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle seuraavat piirustukset ja suunnitelmat puoltaen niiden hyväksymistä:
— katu- ja viemäripiirustukset: Munkkiniemi, Kuusisaari ja Koskela 20.1. 156 ja 155, 157 §), Vuosaari (10.2. 288—291 §, 12.5. 807, 808 §, 8.6. 976, 977 §), Malmi, Pihlajisto (2.3. 423, 424 §), Laajasalo (17.3. 510, 511 §, 29.12. 2127 ,2128 §) sekä viemäritunnelisuunnitelmien piirustukset Tivolintie—Sturenkatu ja Konala—Pasila (27.1. 194 §, 24.2. 387 §);
— alikäytävien ja siltojen yleispiirustukset ja suunnitelmat: Kallvikintien, Valtatie n:o 3:n, Pelimannintien ja Niinisaarentien alikäytävien yleispiirustukset ja Martinlaakson radan alikäytävien tyyppipiirustukset (27.1. 193 §, 24.2. 386 §, 12.5. 811 §, 5.10. 1632 § ja 17.3. 513 §), Nurmijärventien rautatiealikulkusillan, yleispiirustukset vaihtoehdon II mukaisesti (20.1. 159 §), Laajasalontien—Yliskyläntien jalankulkusillan sekä Haagan rautatiesilta—Pirkkolan risteys välisten Nurmijärventien siltojen S4 ja S5 sekä jalankulkusiltojen S3 ja S6 yleispiirustukset (17.3. 509 §, 6.4. 619 §), Lapinmäentien—Koskelantien yhdystien siltojen ja Kantelettarentien sillan sekä Pirkkolantien ylikäytävän valtatie n:o 3:n (Nurmijärventie) sillan yleispiirustukset (12.5. 809, 810 §, 8.6. 978 §), Suokadun jatkeen ylikulkusillan ja Veturitunnelin yleissuunnitelmat (21.12. 2074 §), Itä-Pasilan Asemapäällikönkadun ylittävien jalankulkusiltojen ja niiden eteläpuolisten jalankulkukatujen kansien yleispiirustukset varauksin, että kaidetyyppi päätetään lopullisesti KSV:n laatiman korttelisuunnitelman yhteydessä (3. 8. 1279 §), Huopalahti—Martinlaakson rautatien yli rakennettavan Kannelmäen ylikulkusillan ja eritasoristeyksen rakentamiseen liittyvät Vihdintien ylikulkusillan ja rantaradan alikäytävän sekä Pohjois-Haagan asemasillan yleissuunnitelmat (1.6. 936 §, 7.12. 1993 §, 14.9. 1500 §);
— viemäri- sekä jäteveden ja lietteen käsittelylaitosten ym. piirustukset ja suunnitelmat: Vuosaaren puhdistamon lietteenkäsittelyrakennuksen pääpiirustukset (3.2. 232 §), Hakaniemen metroaseman rakentamisen johdosta laaditut viemärijärjestelmäsuunnitelmat sekä Porthaninkadun ja Alli Tryggin puiston välisen viemäritunnelin piirustukset (23.3. 554 §), Suutarilan pumppaamon tulo- ja paineviemärisuunnitelmat (15.6. 1022 §), Ala-

Tikkurilan pumppaamon pääpiirustukset (9. 11. 1842 §), Herttoniemen jätevedenpuhdistamon uuden esikäsittelyaseman ja Rajasaaren lietepumppaamon luonnospiirustukset (17.3. 512, 16.11. 1876 §) sekä lietepainejohtolinjan Munkkisaari—Rajasaari piirustukset (26.10. 1749 §);

— Martinlaakson radan maisemasuunnitteluun liittyvät yleissuunnitelmat sekä metrotunneliosuuden Siltavuori—Hakaniemen tori yleissuunnitelma (17.3. 508 §, 1.6. 935 §).

Lisäksi lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja mm. seuraavista asioista:

— katujen ja teiden rakentaminen, parantaminen ym.: Tie- ja vesirakennushallituksen Uudenmaan piirin piirikonttorin kirje paikallisteiden rakentamisesta ja parantamisesta Uudenmaan läänin alueella (6.4. 618 §), vt. Pettisen kirjelmä Pakilantien varustamisesta puu- ja pensasistutuksin (27.7. 1226 §), Tiehoitokunta Vartion anomus Puotilantien päällystämisestä ja yleisen vesi- ja viemäriverkon rakentamisesta Vartiokylään (12.10. 1662 §), Itäväylän parantamissuunnitelma (2.11. 1785 §), Helsingin—Lahden moottoritien I rakennusvaiheen toteuttaminen moottoriliikennetienä välillä Arola—Mäntsälä E yleisten teiden järjestelyineen (23.11. 1922 §);

— muut asiat: Aleksanterinkadun kävelykatukokeilun jatkaminen (10.2. 293 §), Huopalahti—Martinlaakso rautatielle rakennettavan Malminkartanon aseman sijoittaminen tunneliin (30.3. 593 §), alistus Korkeasaaren sillan urakka-asiassa (15.6. 1030 §), eräiden henkilöiden ja järjestöjen anomukset Tapaninkylän kunnallisteknisten töiden suorittamisesta sekä vt. Tuomiojan aloite Tapanilan pientaloalueen saattamisesta kaupungin viemäri- ja vesijohtoverkoston piiriin (29.6. 1137, 1138 §), eräiden Vartiosaaren asukkaiden anomus Länsi-Suomen vesioikeudelle saada rakentaa ponttoonisilta Laajasalosta Vartiosaareen (28.9. 1592 §), vt Pakarisen ym. aloite kanavan rakentamiseksi Vartiokylänlahdesta Porvarinlahteen (7.12. 1994 §) sekä Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan laatima selvitys pääkaupunkiseudun viemärilietteen sijoittamisesta (21.12. 2070 §).

Puhtaanapito-osaston toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti tilata Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen nosturikoneiston Kone Oy:ltä (27.7. 1244 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon mm. Helsingin puhtaanapitolaitoksen ammattiosaston kirjeestä, joka käsitteli sosiaalitiloja sekä vt Gyllenbergin aloitetta siisteyden ylläpitämiseksi yleisökäymälöissä ja julkisilla paikoilla (22.6. 1075, 1076 §).

30. Satamalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Satamalautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen oikeustiet. kand. Sven Erik Sjögren, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul.kaup.joht. Gunnar Smeds ja sihteerinä valtiot. maist. Sampsa Järvelä.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 32 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 843, kanslian diaariin merkittyjen asioiden luku 1 787 ja lähetettyjen kirjeiden luku 960. Pöytäkirjanotteita annettiin 1 812. Satamajohtajan päätösluettelon pykäläluku oli 114 ja otteita annettiin 631.

Lautakunnan kokousten pöytäkirjojen pykälien ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärät v. 1968—1972 ilmenevät seuraavasta taulukosta:

	1968	1969	1970	1971	1972
Lautakunnan kokousten lukumäärä ..	25	29	28	28	32
Pöytäkirjan pykälien lukumäärä	708	801	796	820	843
Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä	720	722	860	980	960

Päätökset. Kertomusvuonna tehdyistä päätöksistä mainittakoon: varastorakennus L7B:tä koskevien suunnittelusopimusten tekeminen, satamarakennusosaston omalla työvoimalla tehtävät em. rakennuksen eräät osatyöt sekä alaurakoiden ja hankintojen tilaaminen (17.1. 57 §, 13.3. 172 §, 8.5. 324 §); uuden satamajäänmurtajan tilaaminen Wärtsilä Oy:ltä ja hankintasopimuksen hyväksyminen (14.2. 109 §, 28.2. 151 §); Herttoniemen sataman yleissuunnitelman hyväksyminen (10.4. 239 §); matkustajalaiturin järjestelyjä tutkivan työryhmän muistion hyväksyminen (13.3. 170 §) sekä vuosien 1974—1983 taloussuunnitelman hyväksyminen toimintasuunnitelman ja pääomamenojen osalta ja käyttösuunnitelman hyväksyminen (14.4. 256 §, 26.4. 296 §).

Vuokra-asioita. Maan Auto Oy:lle vuokrattiin Lauttasaaren ns. rakennusainelaituri-alueelta alue, pinta-alaltaan 7 045 m², vuokrakaudeksi 1.5.1972—30.4.1977 tavanomaisin ehdoin (13.3. 174 §).

Åkerman Oy:lle vuokrattiin Sompasaaresta alue, pinta-alaltaan n. 6 000 m², vuokrakaudeksi 1.6.1972—31.5.1977 tavanomaisin ehdoin (24.4. 278 §) sekä maa-alue Sörnäisten satamasta 10 vuodeksi kaupunginhallituksen määräämin ehdoin (28.8. 516 §).

Teboil Oy:n vuokraoikeus eräisiin Herttoniemen öljysataman alueisiin päätettiin pidentää 31.3.1987 saakka kaupunginhallituksen päättämin ehdoin (7.8. 476 §).

Finnexpress Oy:lle vuokrattiin Kyläsaaren alueelta n. 2 800 m²:n suuruinen lisäalue vuokrakaudeksi 1.2.1972—31.1.1982 kaupunginhallituksen päättämin ehdoin (14.8. 503 §).

Valtameri Oy:lle vuokrattiin Munkkisaa-

ren korttelin n:o 20181 tontti n:o 3, pinta-alaltaan 15 284 m², vuokrakaudeksi 1.7.1972—31.12.2000 kaupunginvaltuuston päättämin ehdoin (28.8. 530 §).

Algol Oy:lle vuokrattiin Laajasalosta öljysatama-alue, pinta-alaltaan n. 14 500 m², vuokrakaudeksi 1.7.1972—30.6.1982 kaupunginhallituksen päättämin ehdoin (11.9. 561 §).

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista, jotka koskivat: varastorakennuksen L7B pääpiirustuksia (31.1. 89 §); varojen myöntämistä uuden satamajäänmurtajan hankkimiseen (14.2. 109 §); eräiden rautatieraiteiden poistamista Eteläsataman Matkustajalaiturin puoleiselta osalta ja neljän nosturin poistamista käytöstä Matkustajalaiturilta (13.3. 170, 171 §); Valtameri Oy:n vuokra-alueen muuttamista asemakaavaa vastaavaksi ja vuokra-ajan pidentämistä (13.3. 175 §); Suomenlinnan lauttapaviljongin siirtämistä liikennelaitoksen käyttöomaisuuteen (10.4. 238 §); Mercantile Oy:n anomusta Ruoholahden korttelin n:o 784 tontin n:o 6 vuokra-ajan jatkamiseksi (24.4. 279 §); Sompasaaren väestönsuojan pääpiirustusten hyväksymistä (8.5. 318 §); raiteenpito-oikeutta koskevien vuokra-sopimusten irtisanomista vuosivuokran tarkistusta varten (11.9. 566 §); Seurasaaren siltojen pääpiirustusten hyväksymistä (9.10. 626 §); satamajäänmurtaja Otson myymistä (9.10. 634 §) sekä varastorakennuksen L7A rakentamista Länsisatamaan (16.10. 645 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin mm. seuraavat lausunnot asioista, jotka koskivat: satamapäivän järjestämistä (31.1. 67 §); Korkeasaaren ja Hylkysaaren välille rakennettavaa siltaa (31.1. 74, 7.8. 472 §); Vesiliikennetyöryhmän ehdotusta (31.1. 86 §), valtuustoaloitetta toimikunnan asettamiseksi tutkimaan öljyvahinkojen torjumista (28.2. 140 §); Helsingin sataman historian laatimista (27.3. 223 §); Herttoniemen sataman yleissuunnitelmaa (10.4. 239 §, 9.10. 625 §); piensäiliöalueen ja rakennusainesataman vuokraamista Herttoniemen teollisuussatamasta (10.4. 240 §); toisen peräporttipaikan rakentamista Parrukadulle (24.4. 273 §); Kaunissaaren ulkoilualueen yleissuunnitelmaa (8.5. 317 §); Helsingin kaupungin yleiskaavaa (23.5. 349 §); satamajärjestyksen sekä satama- ja liikennemaksujen vahvistamisen siirtämistä sisäasiainministeriöltä liikenneministeriölle (25.5. 370 §); elokuvan valmistamista Helsingin sataman PR-toiminnasta (5.6. 389 §); Merisataman rannan ja Uunisaaren välistä siltaa (7.8. 473 §); Mustikkamaan ja Korkeasaaren välistä siltaa (28.8. 522 §); ulkomaan tuonti- ja vientitavarain liikennemaksutaksan uusimista (28.8. 534 §); Merisataman saarten ja niiden lähialueiden järjestelyjä (25.9. 601 §); Telko Oy:n Herttoniemessä sijaitsevaa varastoaluetta koskevan vuokraoikeuden jatkamista ja vuokraehtojen muuttamista (23.10. 667 §); kunnallisten maksujen kantosopimusten yhdenmukaistamista (23.10. 681 §); eräiden laitureiden hallintasuhteiden muuttamista (6.11. 699 §); Suomenlinnan ja Kantakaupungin välistä liikennettä koskevaa tutkimusta (4.12. 771 §) sekä rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean osamietintöä n:o 1 (4.12. 773 §).

Taksojen ja maksujen muutokset ja korotukset. Koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksa ja sähkövirran kytkentämaksut tarkistettiin tuleviksi voimaan 1.6. (25.5. 356, 357 §).

Maksut laivojen luotsauksesta sekä kiinnittämisestä, irroittamisesta ym. tarkistettiin matkakorvauksia koskevilta kohdiltaan (19. 6. 416 §).

Laiturihuollon taksa vahvistettiin tulevaksi voimaan 21.6. alkaen (20.6. 437 §).

31. Teollisuuslaitosten lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Teollisuuslautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen dipl.ins. Aarne Helle ja kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että dipl.ins. Pauli Virtasen tilalle tuli taloudenhoit. Armas Vinberg. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen dipl.ins. Gunnar Smeds ja sihteerinä vs. asiamies Leo Luontila.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 28 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 2 121 asiaa. Diaariin merkittiin 1 080 saapunutta asiaa. Kirjeitä lähetettiin 299 ja otteita 593.

Kertomusvuoden aikana toimi neljä lautakunnan asettamaa jaostoa, joilla oli yhteensä 17 kokousta.

Vesilaitoksen toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuonna mm. seuraavista urakoista ja hankinnoista: lietteen ajo Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta (7.3. 189 §), kolmisopimuskuntien yhteisen syöttöjohdon Honkatie—Konala maanrakennustöiden osaurakat I, II ja III (6.6. 456 §, 29.8. 698 §), Pitkäkosken I-hallin sähkötyöt (12.9. 733 §), Roihuvuoren vesisäiliön vesijohtotunnelin louhintatyöt (24.10. 866 §), otsonointikoelaitteisto (19.12. 1061 §).

Lisäksi lautakunta päätti jaoston asettamisesta Päijänne-hankkeen edistymisen seuraamista varten (11.1. 19 §), tunnusomaisten indikaattorien valitsemisesta kuvaamaan vesilaitoksen toimintaa ja tuottavuuden kehitystä (23.5. 419 §) sekä hyväksyi Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen ilmanvaihtokonehuoneen luonnospiirustukset (19.12. 1066 §).

Esitykset. Lautakunta teki esityksen kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista: sopiminen Kymijoen vesivoimakorvauksista, jotka liittyvät veden johtamiseen Päijänteestä (8.2. 117 §), selvityksen antaminen veden hinnan muodostumisesta (8.2. 118 §), Päijännehanketta koskevan teknillisen suunnitelman, vesivaraus- ja kustannustenjako- sekä organisaatioehdotuksen hyväksyminen ja 6.10. 1965 tehdyn raakaveden hankintaa koskevan kolmisopimuksen uusiminen (2.5. 368 §), vesilaitoksen 100-vuotishistoriikin teettäminen (6.6. 453 §), Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen varavoima-aseman rakentaminen (13.6. 506 §), Roihuvuoren vesisäiliön luonnospiirustusten ja pääpiirustusten hyväksyminen (20.6. 552 §, 10.10. 815 §), Päijänne-hankkeen investointien poistosuunnitelma (21.11. 957 §) sekä Espoon ja Kirkkonummen välisen vedenmyyntisopimuksen hyväksyminen (19.12. 1071 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin kertomusvuoden aikana lausunto mm. seuraavista asioista: Pitkäkoski—Tikkurila runkovesijohdon rakentamisluvan lupaehtojen tarkistaminen (11.1. 20 §), Helsingin Kiin-

teistöyhdistys r.y:n ym. veden hinnan korotusta vastustava sekä Suomen Pesuteollisuusliitto r.y:n hinnan porrastusta koskeva kirje (21.3. 242 §, 15.8. 663 §), Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan Päijänne-hankkeen organisaatiota koskeva suositus (10.5. 406 §) sekä aloitteet vesijohtojen ja viemärien rakentamiseksi Länsi-Vesalaan ja Tapanilan pientaloalueelle (29.8. 697 §, 19.12. 1067 §).

Kaasulaitoksen toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti mm. kaasulaitoksen siltanostureiden ja hiilenkäsittelylaitteiden purkamisesta (8.2. 120 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys mm. kaasulaitoksen jäteveden johtamisesta mereen v. 1973 (24.10. 871 §).

Sähkölaitoksen toimialaan kuuluvat asiat

Päätökset. Lautakunta päätti mm. seuraavista hankinnoista ja urakoista: Hanasaari B-voimalaitoksen lämmönvaihtimet ja terästasot (25.1. 80 §, 90 §), Pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen rakennustyöt ja öljysäiliöt (25.1. 92 §, 22.2. 156 §), kivihiilen 10-vuotishankintasopimus (1.2. 105 §), Hanasaari B-voimalaitoksen kaukolämpökiertovesipumppujen sähkötyöt ja kattilalaitoksen sähkösuodinrakennuksen ja savukanavien verhoilu sekä hissityöt ja omakäyttösuurjännitekytkinlaitokset (7.3. 206, 207, 212 §, 21.3. 262 §), 1. rakennusvaiheen kattilalaitoksen lukitusjärjestelmä ja pienjännitekeskukset sekä savupiipun rakennusteknilliset työt ja teräsrakenteet (18.4. 353, 355 §, 23.5. 426 §, 6.6. 481 §), turbogeneraattori n:o 2, varavoimakoneisto ja jäähdytysvesiputkisto (6.6. 490 §, 20.6. 568 §, 15.8. 680 §), turbogeneraattorin n:o 1 vaurioituneen induktorin korjaus, toinen höyrykattila, varmennetun sähköverkon laitteistot ja I koneiston prosessilaskimet (8.8. 653 §, 26.9. 789 §, 10.10. 832 §, 21.11. 982 §) ja 1. rakennusvaiheen kaapelointi (19.12. 1100 §), Salmisaaren voimalaitoksen öljyvaraston maanpäällisten putkijohtojen eristystyöt sekä louhintaurakoiden taloudellista loppuselvitystä koskeva sopimus (18.4. 347 §, 2.5. 395 §), Pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen savupiiput (2.5. 392 §), siirrettävät lämpökeskukset (20.6. 575 §) sekä Hanasaaren A-voimalaitoksen 2. koneiston suurjännitekojeisto (24.10. 886 §).

Lautakunta päätti lisäksi mm. aluelämmityksestä sovellettavan lämmön erikoishinnasta Koskelan uudisrakennusalueella (8.2. 123 §), sähkön hintojen korottamisesta sähkölämmityksen erikoishinnan osalta (22.2. 160 §), sähkölaitoksen toimintaa ja tuottavuuden kehitystä kuvaavien tunnusomaisten indikaattoreiden sekä sopivien vertailukohdelaitosten valitsemisesta (23.5. 424 §), aluelämmityksessä sovellettavan lämmön erikoishinnan tarkistuksesta (13.6. 521 §), kaukolämpöverkkojen ulkopuolella sijaitseville suurkuluttajille myytävän lämmön erikoishinnasta (20.6. 569 §) ja aluelämmityksessä sovellettavan lämmön erikoishinnasta Pihlajiston Huolto Oy:n ym. kirjelmän johdosta (24.10. 874 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys mm. seuraavista asioista: Metsämäentien ja Koskelantien yhdystien rakentaminen (11.1. 31 §), kiinteistön Pieni Roobertinkatu 1—3 tuleva käyttö (11.1. 35 §), Jätkäsaaren sähköverkoston siirtäminen satamalaitoksen käyttöomaisuuteen (11.1. 36 §), sähkön hintojen korottaminen (22.2. 160 §), Viikinmäen sähköasemarakennuksen luonnospiirustusten ja pääpiirustusten hyväksyminen (18.4. 345 §, 7.11. 921 §), Hanasaaren voimalaitokseen liittyviä ilmansuojelukysymyksiä koskeva selvitys (1.8. 631 §), Hanasaaren ja Suvilahden voimalaitosten jätevesien johtaminen Pohjoissataman merialueelle (5.12. 1039 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin kertomusvuonna lausunto mm. seuraa-

vista asioista: Kemijoki Oy:n yhtiösopimuksen ja yhtiöjärjestyksen muutosehdotukset (7.3. 211 §), Itä-Pasilan katujen varustaminen katulämmityksellä (29.8. 712 §), ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkakysymystä koskeva valtuustoaloite (10.10. 830 §), kaupungin ja Helsingin Puhelinyhdistyksen välillä solmittava puhelinlaitteiden sijoittamista katu- ym. yleisille alueille koskeva sopimus (19.12. 1079 §).

Teollisuuslaitosten yhteiset asiat

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen johtosääntöjen 11 §:n muuttamisesta (24.10. 861 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto mm. seuraavista asioista: Kulosaaren, Siilitien ja Hiihtäjäntien metroaseman luonnospiirustukset (25.1. 96, 97, 98 §), Hiihtäjäntien asemaan liittyvän metrorata-osuuden linjaus ja korkeusasema (25.1. 99 §), Itä-Pasilan asemakaava (25.1. 102 §), Hakaniemen ja Sörnäisten metroaseman luonnospiirustukset (2.5. 400, 401 §), Helsingin kaupungin v:n 1970 yleiskaavaehdotus (2.5. 403 §), Aleksanterinkadun kävelykatukokeilun jatkotoimenpiteet (23.5. 435 §), Ilmalan alueen asemakaavaehdotus (6.6. 488 §), Kampin työtunnelin yleispiirustukset (13.6. 524 §), Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean osamietintö I (26.9. 795 §), aluerakennusprojektin toimintasääntö (10.10. 840 §).

32. Liikennelaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Liikennelaitoksen lautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen toimitusjoht. Carl-Gustaf Londen, eikä kokoonpanossa tapahtunut v. 1972 muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen dipl.ins. Gunnar Smeds ja sihteerinä asiamies Orvo Koskinen.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 28 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 668 asiaa.

Päätökset. Lautakunta päätti kertomusvuoden aikana mm. seuraavista asioista:

— hankinnat: 58 linja-auton korin tilaaminen (4.1. 12, 14 §, 3.10. 486 §), Lokomo AH 160 tiehöylän, raitiotiekiskojen ja vaihteiden (4.1. 15 §, 25.1. 44, 45 §) sekä 140 radiopuhelin- ja kaiutinlaitteen hankkiminen (22.2. 103 §, 3.10. 487 §);

— linja-autolinjan n:o 52 Arabia—Suursuo—Munkkiniemi sekä linjan n:o 34 Siltasaari—Lehtisaari liikennöiminen (4.4. 182 §, 3.10. 483 §);

— muut asiat: liikennelaitosta esittelevän elokuvan teettäminen, liikemerkin hankkiminen liikennelaitokselle, Koskelan autohallin vesikaton korjaustyön suorittaminen ja Porvoonkadun terminaalin rakennussuunnitelman hyväksyminen (18.4. 211, 212 §, 2.5. 244 §, 19.9. 465 §).

Lisäksi lautakunta päätti Helsingin kaupungin ympäristönsuojelutoimikunnan laatimien meluntorjuntaohjeiden ja kaupunginhallituksen asiasta antaman päätöksen soveltamisesta liikennelaitoksen toimintaan, sadekatosten rakentamisesta yksityisten yrittäjien toimesta sekä liikennelaitoksen vuosien 1974—1983 taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksymisestä taloussuunnittelutoimikunnalle lähetettäväksi (14.11. 575 §, 28.11. 598 §, 27.12. 644 §).

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle esityksen mm. seuraavista asioista:

— hankinnat: kymmenen linja-autonkorin tilaaminen liikennelaitokselle etukäteen maksettavaksi v:n 1973 määrärahoilla sekä 54 täydellisen linja-auton ja kymmenen linja-auton korin tilaaminen v:n 1972 aikana v:n 1973 talousarviomäärärahoilla (4.1. 11 §, 25.1. 39 §);

— linja-autolinjoja koskevat asiat: linjojen 502 Myllypuro—Sörnäinen—Pitäjänmäen teollisuusalue ja 503 Vuosaari—Sörnäinen—Pitäjänmäen teollisuusalue (lähinnä koululaiskuljetuksia varten) sekä kehätielle poikittaislinjan Vuosaari—Pitäjänmäen teollisuusalue, linjojen Hakaniementori—Heikinlaakso, 504 Eira—Vuosaari, 64S Kasarmitori—Oulunkylä, 66S Kasarmitori—Suursuo ja 80S Kasarmitori—Länsi-Herttoniemi perustaminen (25.1. 33 §, 18.4. 205 §, 13.6. 322 §, 22.8. 389 §, 19.9. 460, 461 §, 3.10. 478 §), linjojen 42N Asema-aukio—Kannelmäki—Kaarela ja 63N Asema-aukio—Suursuo yöliikenteen järjestäminen matkustajatarpeen mukaisesti (7.3. 131 §), johdinautoliikenteen säilyttäminen ja laajentaminen (28.3. 168 §), linjojen

55 Marian sairaala—Koskela, 55A Kampintori—Koskela ja 55S Jätkäsaari—Koskela reitin muutokset Koskelassa ja linjan 55 liikenteen jatkaminen lauantaisin ja pyhäpäivisin (4.4. 176 §, 22.8. 382 §, 30.5. 293 §), linjojen 13 ja 13S liikenteen lopettaminen (30.5. 292 §), linja-autolinjan 86 päätepysäkin siirtäminen ruuhka-aikoina Kasarmitorille ja linjan 86A linjatunnuksen muuttaminen 84:ksi (31.10. 542 §) sekä linjan 24 Erottaja—Seurasaari reitin muuttaminen Etu-Töölössä (14.11. 570 §);
— lippujen myynti, hinnat, vapaaliput ym.: invalideille ja koululaisille myönnettäviä vapaa- ja alennuslippuja koskevien määräysten muuttaminen sekä koululaislippujen myöntämisperusteiden tarkistaminen (2.6. 312 §, 3.10. 476 §, 27.12. 646 §), liikennelaitoksen uusi tariffi ja siihen liittyvät järjestelyt (3.10. 475 §), kaupungin virastoille ja laitoksille sekä eräille valtion virastoille myönnettävien vuosilippujen hintojen tarkistaminen sekä ehdotus Helsingissä sijaitsevista oppilaitoksista, joiden oppilaille myydään kausi- ja vuosilippuja liikennelaitoksen uuden tariffin mukaan (14.11. 572 §, 27.12. 647 §);
— terminaalit, laiturit: terminaalin rakentaminen liikennelaitoksen käyttöön, uuden tulolaiturin järjestäminen Rautatientorille aamuruuhkaliikennettä varten sekä laiturien hallintasuhteiden muuttaminen (2.5. 236, 237 §, 3.10. 489 §);
— vesiliikennettä koskevat asiat: vesibussiliikenteen hoitaminen Santahaminan ja Eteläsataman välillä ja aikaansaatava lisäys em. liikenteeseen, Korkeasaaren linjan lippujen hintojen tarkistaminen, vyöhykerajat vesiliikenteessä sekä Suomenlinnan Liikenne Oy:n osakkeiden hankkiminen kaupungin omistukseen (4.4. 177, 178 §, 16.5. 269 §, 2.6. 314 §, 22.8. 381 §);
— virat, työaika: 30 rahastajan tp. viran lakkauttaminen ja 24 linja-autonkuljettajan tp. viran perustaminen (25.1. 34 §), liikennelaitoksen nykyinen kuljettajatilanne (20.6. 356 §), puhelinneuvonnan aukioloajan pidentäminen ja siellä työskentelevien työajan järjestäminen sekä liukuvan työajan käytäntöön ottaminen (21.3. 155 §, 17.10. 508 §);
— muut asiat: tontin varaaminen Ruskeasuon varikon henkilökuntaa varten, sadekatosten rakentaminen yksityisten liikenteenharjoittajien toimesta, kioskikaupan harjoittaminen liikennelaitoksen Koskelan liikennekioskin myyntitiloissa (25.1. 35 §, 5.9. 434 §, 14.11. 571 §).

Lisäksi lautakunta teki kaupunginhallitukselle seuraavia asioita koskevat esitykset: Helsingin kaupungin liikennelaitoksen ammattikoulun johtokunnan määrääminen ja ohjesäännön vahvistaminen (13.6. 326 §, 27. 12. 664 §, 5.9. 433 §), liikennelaitoksen johtosäännön 13 §:n muuttaminen, raitiovaunujen ulkopuolisia valaistuslaitteita koskevan tieliikenneasetuksen 22 §:n muuttaminen sekä Helsingin kaupungin raitiovaunusäännön muuttaminen (3.10. 496 §, 1.12. 618 §, 27.12. 645 §).

Lausunnot. Liikennelaitoksen lautakunta antoi kaupunginhallitukselle puoltavan lausunnon mm. seuraavista asioista:
— metrotoimikunnan esitykset Kulosaaren, Siilitien ja Hiihtäjäntien (8.2. 72, 73, 74 §) sekä Hakaniemen ja Sörnäisten metroaseman luonnospiirustusten hyväksymisestä (2.5. 228, 229 §);
— vesiliikennetyöryhmän tehtävän I osa, joka käsitti ehdotuksen vesiliikenneasioiden hoidon organisoimisesta sekä työryhmän 2. vaiheen mukaisen ehdotuksen vesiliikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta (8.2. 75 §, 16.5. 262 §);
— Etelärannan—Unioninkadun ja Laivasillankadun kokeilunluonteiset liikennejärjestelyt (7.3. 125 §);
— julkinen liikenne: johdinautokannan uusimista koskeva valtuustoaloite, julkisen pintaliikenteen parantaminen Hämeentiellä välillä Siltasaarenkatu—Mäkelänkatu (28.3. 169 §, 2.5. 227 §), kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Rautatientorin liikennepaineen keventämisestä ja linja-autoliikennepalvelun parantamisesta Kruununhakaan ja Kasarmitorille

(19.9. 459 §), Oy Liikenne Ab:n ruuhka-ajan autolinjan 97S Senaatintori—Kontula—Mellunmäki sekä Helsinki—Maaseutu-Liikenne Oy:n ruuhka-ajan linjan 71S Kasarmitori—Pihlajamäki perustamisanomukset (28.11.595 §, 27.12. 649 §);
— satamalautakunnan esitys Suomenlinnan lauttapaviljongin siirtämisestä liikennelaitoksen käyttöomaisuudeksi, Suomenlinnakomitean v:n 1969 mietintö, urheilu- ja ulkoilulautakunnan esitys eräiden laitureiden hallintasuhteiden muuttamisesta (2.5. 231 §, 14.11. 566, 568 §) sekä liikennelaitoksen liikennehenkilökuntaa edustavien ammattiyhdistysten ehdotus virkapaitojen ja solmioiden hankkimisesta (28.11. 593 §).

Lisäksi lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon mm. seuraavista asioista:
— ehdotus Kustaa Vaasan tien avaamiseksi yleiselle raitioliikenteelle ja raitiolinjojen 8 tai 9 ulottamisesta liikennöimään Koskelan vaunuhalleille sekä Aleksanterinkadun muodostaminen pysyväksi raitiotieliikenne- ja kävelykaduksi (4.1. 5 §, 3.10. 477 §);
— liikennelaitoksen invalidilippukomitean sekä tieliikenteen työolokomitean mietintö (4.1. 6, 9 §);
— kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Karhusuontie — Pukinmäenkaari — Katajamäentie liittymäjärjestelyistä sekä Linja-autoliiton Helsingin osasto r.y:n valitus Lauttasaaren Katajaharjun liittymän sulkemispäätöksestä (25.. 31 §, 28.11. 596 §);
— kaupunkisuunnittelulautakunnan esitykset Rautatientorin liikennejärjestelyistä ja linja-autoliikennepalvelusten parantamisesta Kruununhaan ja Kaartinkaupungin alueilla, Kantakaupungin julkisen pintaliikenteen parantamisesta Bulevardilla sekä ehdotus Etelä-Haagan länsiosien ja Konalan joukkokuljetuksen tehostamisesta (7.3. 123 §, 18.4. 200 §, 31.10. 541 §, 20.6. 350 §);
— Helsingin yleiskaavaehdotus 1970 (16.5. 266 §);
— Oy Liikenne Ab:n Heikinlaakson liikennettä koskeva kirjelmä sekä eräiden Jakomäessä toimivien yhdistysten ym. Jakomäen liikennettä koskevat valitukset (22.8. 393, 394 §);
— Helsingin kaupungin ja Suomenlinnakomitean 1969 teettämä Suomenlinnan liikenteen tutkimus (31.10. 540 §);
— palolautakunnan ehdotus ensiapu- sairaankuljetusten tehostamisesta (14.11. 569 §);
— liikennelaitoksen toimitusjohtajan viran täyttäminen (14.11. 582 §).

33. Teurastamolaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano ja kokoukset. Lautakunnan puheenjohtajana toimi edelleen isännöitsijä Juho Mehto ja jäseninä olivat toimitusjoht. Heikki Aaltonen, tarkast. Esko Ilkka, toimitusjoht. Pentti Katajamäki, kauppias R. F. Nyberg, liik.harj. Martti Ollila, kenttäpääll. Heikki Pakarinen, tarkast. Tauno Sademies ja kauppaneuvos Kaarle Sorkio.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli edelleen apul.kaup.joht. Gunnar Smeds ja sihteerinä toimi varat. H. E. Quick.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa ja käsitteli kaikkiaan 174 asiaa. Lähetettyjä kirjeitä oli 11.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita:

— lautakunnan varapuheenjohtajan valitseminen sekä kokoontumisajat kevät- ja syyskaudella (28.1. 3, 4 §, 19.5. 87 §), ylimmän hankintarajan vahvistaminen, kassantarkastajien valitseminen sekä laskujen ja maksuasiakirjojen allekirjoittaminen ja hyväksyminen (28.1. 5, 6, 7 §);

— vihannestukkutorin ja kalasataman neuvottelukunnan sekä korjausjaoston asettaminen (28.1. 23 §, 18.3. 50 §, 21.4. 73 §);

— kukkatukkuhallin vuokraaminen T:mi Pekan Asulle (18.2. 32 §), Karjakunnan vuokrasopimuksen käyttötarkoituksen muuttaminen, Helsingin Kauppiaat Oy:n vuokrasopimuksen siirtäminen Kesko Oy:lle 21.4. 76 §, 18.8. 114 §) sekä maa-alueen vuokraaminen Veikko Laine Oy:lle (16.6. 101 §);

— kalapäivien järjestäminen kalatukkukeskuksessa (16.6. 97 §);

— edustajan osallistuminen Yliopiston Lihateknologian luentopäiville (18.2. 34 §), toimitusjohtajan vuosiloma (19.5. 84 §);

— Teurastamon Ravintola Oy:n muuttaminen työmaaruokalaksi ja sen liikevaihtoveroasia (18.2. 35 §, 19.5. 90 §);

— vuosien 1974—1983 pitkän tähtäyksen suunnitelman alustava tavoitteiden asettelu sekä vastuu- ja yhteyshenkilön nimeäminen (18.2. 36 §);

— veden, sähkön ja höyryn hintojen korotus (18.2. 38 §, 21.4. 69 §) ja vihannestukkutorin toripaikkojen vuokran korottaminen (21.4. 75 §);

— Kuorma-auton ja muuntajan hankkiminen (28.1. 24 §, 15.9. 126 §);

— korvauksen maksaminen autolle aiheutetuista vahingoista (19.5. 89 §);

— työturvallisuusorganisaation luominen (18.8. 115 §);

— asfalttitöiden urakkatarjouksen hyväksyminen, jaoston asettaminen syväjäädyttämön urakkatarjousten avaamiseksi sekä lisärakennuksen urakkatarjoukset ja työn ylivalvonta (16.6. 103 §, 15.9. 127 §, 20.10. 141 §, 17.11. 158 §);

— rasvan kuivauslaitteen rakentaminen teurastomolaitoksen alueelle sekä Siemenliike Hortus Oy:n rakennuslupa-anomus uuden rakennuksen rakentamista varten ns. vanhan navetan tilalle (20.10. 142 §, 15.12. 173 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita:

— ansiomerkkien myöntäminen ja äänivaltaisen jäsenen nimeäminen Suomen Kunnallisten teurastamoiden Yhdistyksen vuosikokoukseeen (18.2. 31, 33 §);

— opintomatka-apuraha-anomukset ja kahden viranhaltijan opintomatka Tanskaan sekä eläinlääkärien osallistuminen jatkokoulutuspäiville Kuopiossa (18.3. 49 §, 20.10. 135, 138 §);

— v:n 1971 toimintakertomuksen hyväksyminen (18.3. 51 §);

— taloussuunnitelma v:iksi 1974—1983 ja sen tarkistus, talousarvioehdotus v:lle 1973 sekä pääomamenot v. 1973 (21.4. 74 §, 15.12. 169 §, 19.5. 88 §, 18.8. 118 §);

— kalatukkukeskuksen laatikkovaraston pysyttäminen paikallaan (20.10. 143 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto mm. Karjakunnan vanhan jäätehtaan ja siipikarjateurastamon muutospiirustuksista (16.6. 104 §).

34. Elintarvikekeskuksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Elintarvikekeskuksen lautakunnan puheenjohtajana toimi dipl.ins. Loa Karjalainen ja lautakunnan kokoonpano oli v. 1972 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että puh.joht. fil.maist. Pirkko Aron tilalle tuli dipl.ins. Loa Karjalainen. Kaupunginhallituksen edustajana oli lautakunnassa edelleen dipl.ins. Gunnar Smeds ja sihteerinä ekon. Kalevi Sorsa.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 15 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 149 asiaa.

Päätökset. Lautakunnan kertomusvuonna tekemät tärkeimmät päätökset koskivat mm. seuraavia asioita: ammattikoulujen einesruokahankintasopimusten jatkaminen (26.1. 10 §) ja elintarvikkeiden yhteishankintojen hyväksyminen (24.3. 31, 32 §, 27.4. 49 §, 19.5. 62, 63, 25.5. 75 §, 18.8. 81, 82 §, 22.9. 97 §, 20.10. 109 §, 17.11. 119 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: elintarvikelautakunnan ja -keskuksen johtosäännöt sekä apulaisjohtajan viran perustaminen (28.4. 56 §), esitys elintarvikekeskuksen v:n 1973 talousarvioksi (19.5. 68 §), toimintaohjeita valmistelevan jaoston kokoontuminen enemmän kuin kolme kertaa ja asiantuntija-avun käyttäminen (19.5. 69 §), määrärahan käyttötarkoituksen osittainen muuttaminen (20.10. 110 §), työryhmän asettaminen elintarvikekeskuksen ruokatehtaan ennakkosuunnittelua varten (1.12. 131 §) sekä v:n 1971 toimintakertomukset (7.4. 44 §).

Lisäksi tehtiin muille hallintoelimille esityksiä seuraavasti: yleisten töiden lautakunnalle esitys määrärahan varaamisesta v:n 1973 perusparannustöihin (16.2. 24 §), hankintatoimistolle esitys elintarvikkeiden yhteishankintojen seuraamismenettelyn kehittämisestä (24.3. 30 §), palkkalautakunnalle esitys ruokaloiden annoshintojen tarkistamisesta (24.3. 37 §, 17.11. 127 §) sekä taloussuunnittelutoimikunnalle elintarvikekeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotus v:iksi 1974—1983 (27.4. 51 §, 15.12. 138 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnot mm. seuraavista asioista: itäisen sairaalan keittiön suunnittelu, v:n 1972 talousarvion mukainen hinnoittelu sekä kaupungin henkilökunnan toimipaikkaruokailua koskeva selvitys (24.3. 36, 39 §, 20.10. 112 §) ja kaupunkisuunnitteluviraston esitys kiinteistön Nilsiänkatu 6 toimipaikkaruokalan hoitamisesta (17.11. 125 §).

35. Metrotoimikunta

Toimikunnan kokoonpano, kokoukset ym. Metrotoimikunta toimi kertomusvuoden ajan edelleen kaupunginhallituksen v. 1967 määräämässä kokoonpanossa.

Toimikunta kokoontui vuoden aikana 43 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 473 asiaa.

Esittelijänä oli toimikunnassa toimitusjoht. Unto Valtanen ja sihteerinä varat. Martti Palmén.

Päätökset. Metrotoimikunnan kertomusvuonna tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon, että se oikeutti toimiston

— tilaamaan töitä seuraavasti: metron ns. ulkoalueen rataosan II A rakennustyö, Hakaniemen metroseman eteläpään rakentamiseen liittyvät johtosiirtotyöt sekä Porthaninrinteen viemärivesien pumppaamon ja siihen liittyvien viemärijohtojen rakentaminen kaupungin rakennusvirastolta (14.1. 11 §, 28.6. 258, 259 §), Siilitien puurakenteisen laiturin laajennustyö satamalaitokselta (28.3. 137 §), metroasemien yhteyteen tulevia palvelutiloja koskeva selvitystyö Insinööritoimisto Viatek, Hakala & Kaijala & Co Kommandiittiyhtiöltä (1.3. 88 §), metrotunneliosuuden Siltasalmi—Junatie asiantuntijavalvontaa koskeva työ insinööritoimistojen Suora Oy, Pohjatekniikka, H. ja T. Särkijärvi sekä Bertel Ekengren Ky ja Lämpöteknillisen Insinööritoimiston muodostamalta suunnittelijaryhmältä (14.6. 227 §), selvitykset Kaivokadun metroaseman mahdollisen itäisen lippuhallin rakentamisen toiminnallisista rakennusteknisistä edellytyksistä sekä Kaivokadun ja Kluuvin asemien lähiympäristön jalankulkuliikenteen ratkaisujen perusteista Kaivokadun ja Kluuvin asemien luonnossuunnittelua suorittavilta suunnitteluryhmiltä (6.9. 331 §) sekä metron länsisektorin esisuunnittelutyön vaatimat pohjatutkimukset kaupungin geotekniliseltä toimistolta (1.11. 406 §);

— tekemään seuraavat urakka- ym. työsopimukset: rataosuus Kulosaari II B:n rakentamista koskeva sopimus A. W. Liljeberg Oy:n kanssa sekä po. urakkaosuudella tarvittavia mittaus- ja laadunvalvontatehtäviä koskeva mittaussopimus yhteisvastuullisesti toimivien Insinööritoimisto Viatek, Hakala & Kaijala & Co Kommandiittiyhtiön ja Geotek Oy:n kanssa (17.5. 200 §), Hakaniemi—Karhupuisto ratatunnelin louhintatyösopimus Insinööritoimisto Oy Veston kanssa sekä Junatie—Karhupuisto ratatunnelien louhinta- ja vahvistustöiden urakkasopimus Louhintaliike Karppinen Oy:n kanssa (24.5. 206 §, 11.10. 371 §, 20.9. 346 §), Kulosaaren ja Junatien (ratapengertöineen) metrosiltojen rakentamissopimukset Perusyhtymä Oy:n kanssa (31.5. 214, 215 §), Naurissalmen metro- ja katusiltoja koskevat sopimukset seuraavasti: urakkasopimus kaupungin satamalaitoksen kanssa, mittaus- ja laadunvalvontatyösopimus yhteisvastuullisesti toimivien Insinööritoimisto Viatek, Hakala & Kaijala & Co:n ja Oy Geotekin kanssa, varsinaisten siltarakenteiden asiantuntijavalvontaa ja

mahdollisia työnaikaisia lisä- ja muutostöitä koskeva sopimus Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan kanssa sekä maanrakennustöiden ja siltojen perustöiden asiantuntijavalvontaa ja mahdollisia työnaikaisia lisä- ja muutostöitä koskeva sopimus Insinööritoimisto Maa- ja Vesi Oy:n kanssa (30.8. 318, 319 §) ja Kampin työtunnelin rakentamissopimus Louhintaliike Aalto Oy:n kanssa (18.10. 381 §);

— tekemään konsulttisopimuksia seuraavasti: sopimus Hakaniemi—Junatie ratatunnelien geodeettisista mittauksista Kaavakartta Oy:n kanssa, Hakaniemi—Karhupuisto ratatunneleiden ja Kampin työtunnelin louhinnan tärinämittauksista Oy Finnrock Ab:n kanssa sekä Junatie—Karhupuisto tärinämittauksista yhteisvastuullisesti toimivien Geotek Oy:n ja Insinööritoimisto Maa- ja Vesi Oy:n kanssa (24.5. 207 §, 18.10. 382 §), sopimus Puotinharjun metroaseman esiluonnosvaiheen suunnittelusta sekä metro-osuuden Puotinharju—Vesala yleissuunnittelutyöstä Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:n, Arkkitehtitoimisto O. Parviaisen, Insinööritoimisto Viatek, Hakala & Kaijala & Co:n, Insinööritoimisto Pentti Polvinen Ky:n, Projektikonsultit Oy:n ja Insinööritoimisto Erkki Juva Ky:n muodostaman konsulttiryhmän kanssa (14.6. 225 §), sopimus metron rakennustyömaiden tarkistusmittauksista Karttakonsultit Oy:n kanssa sekä samalla toimiston velvoittaminen tekemään kertomusvuoden aikana perusteltu esitys vastaisesta tarkistusmittauskäytännöstä (29.9. 358 §);

— tekemään seuraavat asiantuntija-apua koskevat sopimukset: ulkoalueen rataosan II (Kulosaari) asiantuntijavalvontaa ja lisäsuunnittelua sekä Kulosaaren ja Junatien metrolinjojen asiantuntijavalvontaa koskevat sopimukset Insinööritoimisto Maa- ja Vesi Oy:n ja Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan kanssa (22.3. 122 §, 31.5. 216 §), sopimus metroasemien sähkösuunnittelun koordinoinnin ja sähköistyksen standardisoinnin asiantuntijatehtävien suorittamisesta Oy Strömberg Ab:n kanssa (28.3. 136 §), sopimus asiantuntija-avun saamisesta Helsingin metron rakentamista koskevassa suunnittelutyössä Yleisliittolaisen vienti- ja tuontiryhmä Technoexport'in kanssa (14.6. 229 §), neuvottelujen jatkaminen London Transportin ja Gesellschaft für Verkehrsberatung und Verfahrenstechniken mbH:n edustajien kanssa vaunukaluston teknisen erittelyn kehittämistyöstä sekä erillisten asiantuntijasopimusten tekeminen tästä em. yhtiöiden kanssa (28.6. 257 §) sekä Kluuvin ruhjeen alueella tehtävän koepumppausohjelman suorittamiseksi tarvittavat sopimukset toimiston kunkin ohjelman osatehtävää suorittamaan parhaaksi katsoman asiantuntijan kanssa po. tehtävään parhaiten soveltuvaa palkkioperustetta noudattaen (15.11. 424 §);

— solmimaan tutkimussopimuksia seuraavasti: sopimus metron U-linjan ja sektoritutkimuksen suorittamisesta osuudella Kamppi—Pasila Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:n kanssa (29.9. 359 §), v:n 1972 aikana suoritettavia geoteknisiä tutkimuksia sekä Kluuvin ruhjeen alueen sydännäytekairausten suorittamista koskeva tutkimussopimus Kallio- ja maaperätutkimus Geotek Oy:n kanssa (16.2. 69 §, 15.11. 424 §), sopimus koejunissa suoritettavista ergonomisista tutkimuksista Työterveyslaitoksen kanssa (28.3. 137 §);

— solmimaan mm. seuraavat suunnitelmien laatimista ym. koskevat sopimukset: Töölön sektorin esisuunnitelman laatimissopimus Insinööritoimisto Oy Vesi-Hydro Ab:n ja Kaupunkisuunnittelu Oy:n kanssa (9.2. 55 §), sopimus Insinööritoimisto Suora Oy:n kanssa suunnitelman laatimisesta geodeettista runkomittausta varten metrotunneliosuudelle Siltasalmi—Junatie (22.3. 124 §), sopimus metron varikon ja siihen liittyvän Roihupellon—Puotinharjun välisen rataosan yleissuunnittelusta Arkkitehtuuritoimisto Osmo Solansuu Ky:n, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan ja Insinööritoimisto Maa- ja vesi Oy:n muodostaman konsulttiryhmän kanssa (14.6. 226 §), sopimus metro-

asemien sisustus- ja muotoilutehtäviin liittyvän tarveanalyysin ja alustavien ratkaisumallien tekemisestä Sisustustoimisto Yrjö Kukkapuron ja Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:n kanssa (28.6. 256 §), sopimus Kulosaaren, Hiihtäjäntien ja Siilitien metroasemien alustavien työpiirustusten ja pääpiirustusten, Hiihtäjäntien ympäristösuunnitelmien ja rataosan III B työpiirustusten laatimisesta yhteisvastuullisesti toimivan Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:n, Liikennetekniikka Oy:n, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan ja Insinööritoimisto Maa- ja Vesi Oy:n muodostaman suunnitteluryhmän kanssa (9.8. 298 §), sopimus »Raideliikenteen perusverkko 1971» edellyttämän läntisen ns. Espoon sektorin esisuunnitelman laatimisesta insinööritoimistojen Oy Vesi-Hydro Ab, Kimmo Kaitila ja Pohjatutkimus Oy sekä Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:n kanssa (25.8. 311 §) sekä v. 1971 Viisio Oy -nimisen osakeyhtiön kanssa Hakaniemen metroaseman pääpiirustus- ja urakkavaiheiden suunnittelusta tehdyn sopimuksen muuttaminen ja täydentäminen (20.9. 347 §);

— hankkimaan sopiviksi katsomiltaan toimittajilta koejunaan tarvittavia varaosia sekä Insinööritoimisto Saalastilta metroradan rakentamiseen ja kunnossapitoon tarvittavan ratatyövaunun asianmukaisine laitteineen (22.3. 123 §, 9.8. 303 §).

Lisäksi metrotoimikunta päätti

— muuttaa 1.12. tekemäänsä Kaivokadun metroaseman vaihtoehtoisia sijoitusmahdollisuuksia sekä niiden toiminnallista ja teknistä vertailua koskevan investointityön suorittamisesta tekemäänsä päätöstä siten, että työ suoritetaan Kaivokadun metroaseman luonnosvaihesuunnittelutyön yhteydessä ja tilataan yhteisvastuullisesti toimivalta suunnitteluryhmältä, jonka muodostavat Insinööritoimisto Kimmo Kaitila, Arkkitehtuuritoimisto Pentti Ahola ja Kumpp., Liikennetekniikka Oy, Pohjatutkimus Oy, Hagconsult Ab, Ekono Oy, Insinööritoimisto Pentti Polvinen Ky sekä Insinööritoimisto Risto Mäenpää (20.12. 465 §);

— antaa toimistolle Kampin, Kaivokadun ja Kluuvin metroasemien jatkosuunnitteluohjeet ja linjauksen (9.2. 54, 58 §, 13.3. 104, 9.8. 301 §) sekä ohjeet taloussuunnitelman laatimisesta v:iksi 1974—1983 (3.2. 43 §);

— kehottaa toimistoa jatkamaan selvitystyötä täysperäporausmenetelmän käyttömahdollisuuksista metrotunnelin rakentamisessa sekä metron käyttäjäorganisaation ja metroliikenteen hoitamista koskevasta selvittelytyöstä annettavien lausuntojen valmistelua (18.8. 307 §, 25.8. 310 §);

— velvoittaa toimiston keskustan tunneliasemien (Kamppi, Kaivokatu, Kluuvi, Hakaniemi ja Sörnäinen) jatkosuunnittelussa ottamaan huomioon yht. 2000—2500 m²:n tilan varaamisen lippuhallien yhteyteen sijoitettavia kioski- ja pienmyymälätyyppisiä palvelupisteitä varten (30.8. 317 §);

— oikeuttaa toimiston käyttämään tunneliosuuden Siltasalmi—Junatie ja siihen liittyvän Hakaniemen työtunnelin suunnittelutehtävään lisämäärärahan sekä Junatien tunneliliittymän töiden loppuunsaattamiseksi määrärahan (14.6. 228 §, 22.6. 244 §) sekä myöntää Linjasuunnittelu Oy:n kanssa solmitun Kamppi—Siltasalmi tunneliprojektin suunnittelusopimuksen kustannuksiin lisämäärärahan (25.10. 394 §);

— kehottaa toimistoa jatkamaan varikon yleissuunnittelua vaihtoehdon A pohjalta kuitenkin niin, että varikon syöttöä itäänpäin parannetaan (11.10. 370 §);

— kehottaa toimistoa tarkistamaan metron rakentamis- ja sijoittamismahdollisuudet taloussuunnittelutoimikunnan antamien vaihtoehtojen A ja B mukaisesti ja valmistelemaan mainittuihin vaihtoehtoihin perustuvat tarkistetut taloussuunnitelmaehdotukset (8. 11. 418 §);

— merkitä tiedoksi metron 1. vaiheen rahastus- ja tarkastusjärjestelmän tutkimus- ja suunnittelutyön loppuraportit sekä kehottaa toimistoa metroasemien jatkosuunnittelussa

soveltamaan rahastus- ja tarkastusmenetelmänä ns. vapaata tarkastusjärjestelmää kuitenkin samalla mahdollisuuksien mukaan varautuen myös ns. suljetun tarkastusjärjestelmän käyttöön ottamiseen, mikäli vapaan järjestelmän soveltamiselle ilmenee ulkonaisia esteitä (22.6. 242 §);
— merkitä tiedoksi v:n 1972 toiminta- ja käyttösuunnitelman ja oikeuttaa toimiston siirtämään osan pääomakustannusten osamäärärahasta muiden hallintomenojen osamäärärahaan (22.3. 121 §);
— hyväksyä metrotunnuksen käyttöohjelman sekä oikeuttaa toimiston ryhtymään toimenpiteisiin tunnuksen käyttöön ottamiseksi käyttöohjelman mukaisesti sekä huolehtimaan, että metrotunnusta käytetään toimikunnan ja toimiston suunnittelu-, rakentamis-, hallinto- ja tiedotustoiminnassa ainoastaan hyväksytyn käyttöohjelman mukaisesti (16.2. 68 §);
— hyväksyä metrotoimiston uuden hallintoorganisaation noudatettavaksi 1.1.1973 alkaen (28.4. 173 §, 22.11. 435 §).

Esitykset. Metrotoimikunta teki kaupunginhallitukselle kertomusvuonna mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:
— kaupunginhallituksen, metrotoimikunnan ja -toimiston 20.12.1971 tekemän metroasemien suunnittelutehtäviä koskevan päätöksen selventäminen ja täydentäminen (23.2. 79 §);
— Hakaniemen ja Sörnäisten metroasemien luonnospiirustusten sekä Kampin työtunnelin yleispiirustusten hyväksyminen (9.3. 96, 97 §, 17.5. 199 §);
— sopimuksen tekeminen Hakaniementori—Junatie välisen tunneliosuuden rakentamisesta sekä tarvittavien maanalaisten tilojen hankkiminen kaupungin käyttöön myös muita metrotunneleita varten sekä sopimusten mukaisten rasitteiden perustaminen (22.3. 119 §);
— metrotunneliosuuden Siltavuori—Hakaniemi linjauksen ja korkeusaseman sekä Siltasalmi—Junatie varrella olevan ilmastointikuilun sijainnin ja korkeusaseman hyväksyminen ja metrotunneliosuuden Hakaniementori—Siltavuori rakennuspaikkojen saaminen kaupungin käyttöön (10.5. 187 §, 9.8. 296 §, 14.6. 233 §);
— metrotoimikunnan talousarvio v:lle 1973 (9.8. 291 §) ja metrotalon jatkaminen (20.9. 345 §).

Lisäksi metrotoimikunta esitti taloussuunnittelutoimikunnalle taloussuunnitelmansa v:iksi 1974—1983 (10.5. 189 §).

Lausunnot. Toimikunta antoi kaupunginhallitukselle lausunnon mm. seuraavista asioista:
— Kulosaaren luoteis- ja pohjoisosan asemakaavaehdotukset, Iso-Huopalahden yleissuunnitelma, Itäväylän asemakaavan muutosehdotus sekä v:n 1970 yleiskaavaehdotus (14.1. 7 §, 23.3. 117, 118 §, 14.6. 224 §);
— Itäväylän parantamissuunnitelma ja suunnitelmaehdotus väliä Kuusistonlinnantie—Riskutie varten (16.2. 67 §, 20.9. 344 §);
— Hopeasalmentien uuden sillan ja metrotunnelin yleispiirustukset, metroasemille sijoitettavia palvelutiloja koskeva kirje, jalankulkutunneleiden rakentaminen keskusta-alueelle, Kamppi—Puotinharjun metroradan jatkaminen Vesalaan (14.1. 8 §, 30.8. 316 §, 8.11. 416 §, 15.11. 425 §), Martinlaakson radan liikennettä suunnitteleva työryhmä (22.3. 116 §), Itäisen sairaalan toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (12.4. 148 §), vuositilintarkastajien kertomus v:n 1971 tilintarkastuksesta (12.9. 334 §) sekä Helsingin kaupungin asuntotuotanto-ohjelma v:iksi 1973—1977 (1.11. 408 §).

Lisäksi metrotoimikunta antoi rakentamisohjelmatoimikunnalle lausunnon metron rakenneratkaisuista Pasilassa (22.6. 243 §) ja julkaisusta »Helsingin aluerakennuskohteiden projektiorganisaatio» (29.9. 357 §).

HAKEMISTO

Ada Äijälän koulu, lainan maksujärjestelyt ... 326
Ahtelan toipilaskoti ... 19, 400
Aikuisväestön terveystarkastuskomitea, mietintö ... 144, 158
Airamin alikulkukäytävä ... 49
Aitaaminen, katualueet, kalliojyrkänteet, tontit ym. ... 264, 269, 294, 359, 364
Ajoneuvoliikenne, liikenteen sulkeminen eräillä kaduilla ... 294
Ajonopeuden rajoittaminen ... 293, 294
Ajoteiden käyttöoikeudet ... 356
Akademiska Sångföreningen, kuorokorokkeen lainaaminen ... 243
A-klinikka-säätiö, Merimiehenkadun nuorisoklinikka, avustus ym. ... 23, 28, 182, 404, 406, 409
Alakerta- ja kellaritilojen käyttö pienliike- ja palvelutiloina ... 75
Ala-Tikkurila, määräalan ostaminen ... 251
Aleksanterinkatu, kävelykatukokeilu ... 290
Alennus- ja vapaaliput, liikennelaitos ... 314, 315
Algol Oy, Alueen vuokraaminen ... 303, 445
Alikäytävät, sillat ja laiturit ... 49, 50, 233, 301
Alko Oy, myymälän avaaminen, anniskeluravintolan sijoitus ym. ... 329, 330, 432
» » voittovarojen käyttö ... 406
Alkoholistihuolto, asunnottomat alkoholistit, ensisuojat ... 182, 256, 406
» kaup.viranhaltijain hoitoonohjaus, suositus ... 177, 335, 405
» suojatyökokeilu ... 177, 406
Alkoholistityö, vapaaehtoinen ... 404
Alkoholitarkastajat ... 126
Alkoholitutkimussäätiö ... 177, 335
Aloite apurahan myöntämiseksi Kulosaaren talviuimareiden toimintaa varten ... 115
» asuntotonttien luovutus- ja vuokraehtojen sekä asemakaavamääräysten muuttamiseksi ... 75
» eläke-ennakon maksamiseksi eläkkeelle siirtyneille ennen kansaneläkkeen myöntämistä ... 9
» esikoulukokeilun aloittamiseksi kansakouluissa v. 1973 syksyllä ... 115
» Hesperian puiston säilyttämiseksi puistoalueena ja kävelytien rakentamiseksi ... 90
» huokeahintaisten kuljetusten järjestämiseksi Salmen ja Luukkaan ulkoilualueille ... 43
» huoneistojen koon pienentämiseksi rivitaloalueita kaavoitettaessa ... 90
» Itäisen esikaupunkialueen sairaalaa, metrolinjausta ja urheilupuistoa koskevien päätösten tarkistamiseksi ... 87
» jalankulkukokeilun aiheuttamien kustannusten selvittämiseksi ... 93
» kansakoululaisten turvallisuuden parantamiseksi koulumatkoilla ... 50
» kansaneläkeasioiden käsittelyn jouduttamiseksi ... 143
» kansaneläkelaitokselta anottavien lainojen saamiseksi helsinkiläisille vanhuksille ja eläkeläisille rakennettavaa palvelutaloa ja asuintaloa varten ... 118
» Kasavuoren urheilu- ja virkistysalueen toteuttamiseksi ... 43
» kaupungin asuntotonttien vuokrien korottamiseksi ... 76
» » huonetilojen luovuttamiseksi laulu- ja soittotaiteilijoille konsertteja varten ... 40
» » liittymiseksi Nylands Skärgårdsstiftelse-nimiseen säätiöön ... 117
» » palveluksessa olevien henkilöiden palkkasumman jakautumisen selvittämiseksi ... 118
» » puistoalueiden saattamiseksi kiireellisesti asianmukaiseen kuntoon Vuosaaressa ... 116
» kaupunginkirjaston lainaustoiminnan harjoittamiseksi yksit. vanhainkodeissa ym. sekä toiminnan tehostamiseksi kaupungin omissa vanhusten asuintaloissa ... 38
» kaupunkisuunnitteluviraston työskentelyn tehostamiseksi ... 82
» kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamiseksi ... 31
» kuulohuollon tehostamiseksi ... 406

Aloite linja-autolinjan 33 liikennöimisestä ... 104
» » » 13 yhteyksien parantamiseksi ... 104
» Malmin ampumaradan siirtämiseksi ... 4
» Marinadin talon purkamisen estämiseksi ... 92
» määrärahan merkitsemiseksi (vähint. 40 mmk) kaupungin toimesta rakennettavia vuokra-asuntoja varten ... 117
» » myöntämiseksi Myllypuron urheilupuiston rakentamista varten ... 115
» » ottamiseksi talousarvioon vähint. 1500 lasten päivähoitopaikkaa varten ... 114
» » varaamiseksi itäisen sairaalan rakennusrahastoon arkkitehtikilpailua ja alustavia töitä varten ... 113
» » » Kom- ja Ryhmä-teatteria ja Praesens-ryhmää varten ... 115
» » » kunnallisten kodinhoitajien määrän kaksinkertaistamiseksi ... 113
» » » Merisataman edustalla olevan saariryhmän ja ranta-alueen parannuksia koskevien järjestelytöiden aloittamiseksi ... 117
» » » ruotsinkiel. nuoriso-ohjaajien palkkaamista varten ... 115
» » » sosiaalitilojen rakentamista varten rakennusviraston alaisille työmaille 116
» » » Suomen elokuva-arkistolle elokuvateatterin vuokraamista varten ... 115
» » » Vallilan virastotalon ja siihen tulevan lääkäriaseman ja kirjaston rakentamista varten ... 116
» » » vesijohdon ja viemärin rakentamiseksi Länsi-Vesalan alueelle ... 116
» » » yhteistariffiin kuuluvien linja-autoyhtiöiden v. 1973 aikana päättyvien linjalupien HKL:n hallintaan ottamista varten ... 118
» nuorisotilojen käytön tehostamiseksi ... 41
» paikan varaamiseksi kolariauton näytteillepanoa varten ... 92
» puhelimien kustantamiseksi pääasiall. kansaneläkkeen varassa eläville vanhuksille, invalideille ja avohoidossa oleville sairaille ... 114
» Pukinmäen Savelan alueen asemakaavalliseksi ratkaisuksi ... 89
» päihdeneuvottelukunnan asettamiseksi ... 28
» ranta- ja vesialueen muodostamiseksi luonnonsuojelualueeksi Laajalahdessa ... 78
» Riistavuoren vanhainkodin määrärahan lisäämiseksi vanhustentalojen asukkaiden aterioinnin järjestämistä varten ... 114
» Savelan alueen asemakaavan laatimiseksi ... 89, 90
» selvityksen antamiseksi valtuustolle kaupungin johdon kuulumisesta yksityisten liikeyritysten johtokuntiin ... 6
» siisteyden ylläpitämiseksi yleisissä käymälöissä ym. yleisissä paikoissa ... 116, 443
» sivukirjaston perustamiseksi Pihlajamäen-Pihlajiston alueelle ... 39
» Sokeainkoulun tilojen varaamiseksi lasten päivähoitotoimintaa varten ... 114
» Solhällan lastentarhan muuttamiseksi erityislastentarhaksi ... 114
» tekojään rakentamiseksi pikaluistelua varten Käpylän urheilupuistoon ... 45
» tutkimuksen ja kokeilun suorittamiseksi lumensulatusmenetelmistä, joissa käytetään kaukolämmityksen paluuveden lämpöenergiaa lumen sulattamiseen kaduilta ... 116
» tutkimuksen suorittamiseksi ns. tasamaksujärjestelmän soveltamisesta erityisesti nuorten avioparien omistusasuntohankintojen helpottamiseksi ... 117
» uimahallin suunnittelemiseksi Pukinmäen-Malmin urheilupuistoon ... 45
» Vartiosaaren hankkimiseksi kaupungin omistukseen lähinnä eläkeläisten virkistysalueeksi ... 117
» Vuosaaren asemakaavan ja maankäytön selvittämisen kiirehtimiseksi ... 88
» Yrjönkadun uimahallin ison altaan luovuttamiseksi entistä enemmän naisten käyttöön ... 45
» ystävyyskaupunkisuhteiden solmimiseksi Helsingin ja Hanoin kesken sekä kaupungin osallistumiseksi Hanoin jälleenrakentamiseen ... 10
» äänestyskoneiden hankkimiseksi valtuustolle ... 113
Aloitetoimikunta ... 136
Aloitteet, keskeneräiset ... 3
Alueet, määräalat, tilat, tontit ym., ks. Kiinteistöt.
Alueiden hankintaa, luovutusta, vuokrausta ym. koskevat kvston päätökset ... 51—76, 90
» » » » » » khn päätökset 223, 224, 247—252, 258—260, 345—351, 370, 375, 376
» » » » » » kiinteistöltk:n päätökset ... 341, 343—365
» ja rakennusten hallinto ... 337
» siirtäminen kiinteistölautakunnan hallintoon ... 202, 205, 243, 260, 305
» » liikennelaitoksen hallintoon ... 317
» » satamalautakunnan hallintoon ... 317
» » suom.kansakoulujen johtokunnan hallintoon ... 202, 352
» » teollisuuslautakunnan hallintoon ... 305
» » urheilu- ja ulkoiluviraston hallintoon ... 221, 222, 317, 352, 436
» » yleisten töiden lautakunnan hallintoon ... 225
» vaihdot ... 52—59, 253, 341, 343, 344
» vuokra- ja järjestelytoimitusten aiheuttamat toimenpiteet ... 259
» vuokra- ja luovutusehtojen ym. tarkistaminen ... 64, 75, 260, 361

Aluelääkärit, vastaanotot, huoneistot ym. ... 161
Aluesiirrot, Helsingin ja naapurikuntien väliset ... 84, 85, 253
Alustava ja soveltava esikoulukokeilu ... 30
Ammattientarkastus ... 14, 160
Ammattikoulut, Haaga ... 208, 209, 419, 420
» Hammasteknikkokoulu ... 210
» Herttoniemi ... 210, 419, 420
» Kamppi ... 207, 208, 419, 420
» Kähertäjäkoulu ... 34, 208, 210
» Käpylä ... 109, 208, 209, 420
» Laboratoriokoulu ... 209
» Liikennelaitoksen ammattikoulu ... 105, 311, 450
» Vaatturikoulu ... 209
» Vallila ... 207, 420
Ammattikurssikeskus, alueen varaaminen ... 257
Ammattikurssit, palkat, palkkiot, kurssianomukset ... 206, 207
Ammattiopetustoimi ... 34, 206
Ammattioppilaitokset, ks. myös ao. koulun kohdalta ja Ammattikoulut.
» erikoisalan ammattikoulun perustaminen liikennelaitokseen ... 105
» johtokunta, kokoonpano, kokoukset ... 206, 207, 419
» » tsto, virat, palkat, apurahat ym. ... 206—210
» opettajien palvelussuhteen virkaehdot ... 207, 332
» pääkaupunkiseudun ruotsinkiel.ammattikoulun perustaminen ... 37
» ravinto- ja ompelualan, modistin sekä laivakokin opintolinjojen järjestelyt 208, 335
» terveyssisarten virkojen siirtäminen terveyskeskukseen ... 336, 420
» tuntiopettajien epäpätevyysvähennys ja asema siirryttäessä 5-päiväiseen työviikkoon ... 34, 332
Ammattioppilaslautakunta, kokoonpano, kokoukset ... 425
Amos Anderssonin taidemuseo, taideteosten lainaaminen ... 215
Ampumatarvikkeiden myynti ... 330
Anestesialääkäripäivystyksen järjestäminen ... 164
Anniskeluravintoloiden sijoituspaikat ... 330
Ansiomerkit, huomionosoitukset ... 144, 151, 415, 418, 453
Antolainan korkojen määrääminen, kaupungin antamat lainat ... 322
Anttila, Kalle Oy, Puotilan tavaratalo ... 291
Apuhoitajat, täydennyskoulutus ja palkkaus ... 138, 165
Apurahat, ks. myös Avustukset ja Opintomatkarahat.
» kansakoulujen oppilaille ... 414, 415, 418
» taide ja kirjallisuus ... 219
» yleishyödyllisten yritysten ja laitosten apurahojen jakoehdotuksen laatiminen ... 146, 148
Aravahuoneistot, lunastusoikeus, rahoitus, ostaminen, myynti ym. ... 268, 270
» pienasuntojen lunastaminen kaupungille vanhusten asunnoiksi ... 174
» vuokralaisten enimmäistulorajan muuttaminen ... 80
Aravalainan saantiin oikeuttavat tulorajat, takaisinmaksu ... 81, 82
Arkkitehtikilpailu, Itäinen sairaala ... 87, 113
Armfeltintie 10, lähetystörakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen ... 276
Arpojenmyyntiluvat ... 377
ARS 1974-näyttelyn kustannukset ... 42
Arvopapereiden ja vakuutusten tarkastus ... 125
Arvopostin kuittaaminen ... 126, 127
Asemakaavaosasto ... 382
Asemakaavat, hyväksyminen, ehdotukset, laatiminen, muutokset, valitukset 83, 87, 281—285, 382, 436, 437
Asesepäntie, liittymäramppien rakentaminen ... 230
Asiakirjojen säilyttäminen ja hävittäminen ... 7
Asiantuntijapalkkiot ... 203
Asiantuntijavaihdot, Budapestin liikennelaitos ... 318
Asuintalot, alakerta- ja kellaritilojen käyttö pienliike- ym. tarkoituksiin ... 75
» ja palvelutalot, vanhusten ... 108, 109, 118, 145, 173, 180
Asukaslukuennuste ... 83
Asukkaiden osallistuminen kaupungin perustamien kiinteistöosakeyhtiöiden hallintoon ... 146
Asunnonjakotoimikunta, asuntojen osoittaminen, hakemusten hylkääminen ... 174, 269
» vanhusten asuntohakemukset, pienasuntojen lunastus ... 145, 174
Asunnottomien alkoholistien huoltotoimikunta ym. ... 406
Asunto Oy Björkholmen, aluevaihto kaupungin kanssa ... 53
» » Hämeentie 67, tontin vuokran tarkistus ... 263
» » Kanavalaituri, rakennuspoikkeuslupa ... 91
» » Kauppalantie 3, viemärin rakennuskustannukset ... 246
» » Juhana Herttuantie, virheelliset korkeuskiintopistemerkinnät ... 269

Asunto Oy Kotirauha, vesivahinkojen korvaaminen ... 229
» » Kuusiniementie 16, vesijohdon rakentamislupa ... 308
» » Liisankatu 25, kivipengerryksen purkaminen ym. ... 228
» » Orisaarentie 5—6, vesivahinkojen korvaaminen ... 229
» » Perustie 36—40, asemakaavan muutos ... 283
» » » 35, tonttien vaihto kaupungin kanssa ... 53
» » Riihitie 15, pääpiirustukset ... 254
» » Pyynikintie 5, varaaminen asunnontarvitsijoille ... 268
» » Säästökaari ... 180
» » Säästökari ja Säästöluoto ... 228
» » Säästöperäsin, saostuskaivon rakentaminen ... 237
» » Tiilimäki, väestönsuojan kulkutie ... 156
Asuntoasiaintoimisto, kiinteistöviraston talo-osasto, aukioloaika ... 272
Asuntohakemukset, vanhusten hakemukset, hylkääminen ym. ... 145, 176
Asunto- ja lisälainat ... 352
Asuntojen ja autopaikkojen varaaminen ... 352
Asuntokysymys, vanhukset, naimattomat äidit ... 173, 174, 183, 184, 405
Asuntolainat, maksaminen valtiolle, saantiin oikeuttavat tulorajat, korko ... 62, 81, 322
Asuntomessujen näyttelytoimikunta ... 329
Asuntonäyttely, pysyvä, kaupungin osallistuminen ... 271
Asunto-ohjelmatoimikunta, rakentamisohjelmatoimikunta ... 79
Asunto-olosuhteet Mannerheimintiellä, valitus ... 282
Asuntorakennustoimintaa koskevat asiat, rahoitus ym. ... 79, 80, 267, 268
Asuntotontit, luovutus- ja vuokraehtojen sekä asemakaavamääräysten muuttaminen, aloite ... 75, 76
» myynti, vuokrasopimukset, vuokrat ym. ... 59, 62, 72, 74, 346, 347, 350
Asuntotuotannon kohdistuminen Helsingin naapurikuntiin ... 83
Asuntotuotantolain muutos, aravalainojen takaisinmaksu ... 62, 79, 267
Asuntotuotanto-ohjelma, Helsingin kaupunki, ennuste ym. ... 79—84, 279
» HOAS suunnitelma 1973—1977 ... 81
Asuntotuotantotoimikunta ... 82, 256, 268
Asuntotuotantotoimisto, virat, palkat, tilintarkastajat ym. ... 267, 269, 329
Ateneum-rakennuksen tuleva käyttö ... 275, 276
Ateriapalvelun järjestäminen vanhuksille ... 114, 173
Ateriavastikkeet, periminen ym. eri laitoksissa ... 139, 165, 174—176, 335, 402, 405
ATK-instituutin Kannatusyhdistys, kaupungin jäsenmaksu ... 321
August Ehrensvärdin 200-vuotismuistonäyttely ... 215
Auroran sairaala ... 16, 17, 162—166, 213, 399—401
Autojen paikoitusalueet, vuokraaminen ym. ... 92, 257, 262, 295, 364
Automaattinen tietojenkäsittely, toimintaperiaatteet, veloitushinnat ym. ... 319, 321
Autopaikkatonttien myynti, vuokraaminen ... 59, 72, 346, 347
Autopalvelupisteiden rakentaminen keskustan ulkopuolelle ... 64
Autoradioaseman hankkiminen kiinteistövirastolle ... 131
Autorex Oy, vuokra-alueen suurentaminen Etelä-Haagassa ... 351
Autot, hankkiminen virastoille ja laitoksille, myynti ym. ... 131, 342
» hylättyjen autojen tilapäissäilytys ... 240
» kolmen minuutin joutokäyttörajoitus, suositus kaup.autoille ... 158
» oman auton (moottoriajoneuvon) käyttö virkatehtävissä ... 8, 129, 144, 219, 318
» vahingonkorvaukset ... 266, 310, 318, 337, 452
» vuokra-auton käyttöoikeus, viranhaltijat ... 160
Autotallit, autotallisopimus, pito-oikeudesta suoritetut korvaukset ... 264
» kiinteistöltk:n katselmukset ... 342
» vuokraaminen virka-autoille, vuokrasopimukset ... 126, 258, 374
Autovero, vapautuksen anominen pienoisbussille ... 131
Avioliiton ulkopuolella synt. lasten oloja koskeva tutkimus ... 132, 183
Avohoito, psykiatrisen avohoidon kehittäminen ... 170
Avomeri Oy, vientiliikennemaksuja koskeva kirje ... 300, 301
Avosairaanhoito ... 396
Avustukset, alkoholistityötä tekeville järjestöille ... 404
» järjestöjen avustusten maksattamisehtojen tarkistus ... 404
» invalidijärjestöille ... 404
» kansakoulujen oppilaille ... 414, 415, 418
» lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt ... 192
» lastenhoito- ja suojelujärjestöille ... 198, 412
» nuorisojärjestöille ... 431
» säätiöille, yhdistyksille ym. ... 172, 183, 212, 213
» teattereille, orkestereille ym. ... 216, 217
» tiekunnille ... 232, 233
» urheiluseuroille ym. ... 225, 433

Avustukset, vanhainkodeille ... 403, 404
» vapaille huoltojärjestöille ... 406, 407
» yksityisille oppikouluille ... 213, 420
» yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille ... 146
Avustusanomukset, halpakorkoiset lainat yms. ... 406, 407, 409
Avustusmäärärahat, maksaminen, jakokomitea ... 134, 148
» yhteisöille myönnettävät, yleisohje ... 182

Barnateaterföreningen, avustus lapsiteatterikokeilua varten ... 217
Barnavårdsföreningen i Finland, avustuksen myöntäminen ym. ... 192, 412
Bertha-hemmet, soveltavan esikoulukokeilun aloittaminen ... 194
Betesda, toipilaskotisäätiö ... 19
Boijen sairaala ... 172
Botby Svenska Samskola ... 415
Bowling Oy, alueen vuokraaminen Talin urheilupuistosta ... 46, 257
Bredbackan kiinteistön siirtäminen kiinteistöltk:n hallintoon ... 414
Brändö svenska samskola ... 325
Bulevardi, läpiajon kieltäminen ... 293
Bäcksbackan taidekokoelman lahjoittaminen kaupungille ... 42, 220

Caloniuksenkatu, jalkakäytävän kaventaminen ... 291

Desinfioimislaitos ... 162
Drumsö svenska skolförening, laina ... 326

Ebeneser, lastentarhaseminaari ja lastentarha ... 30, 31, 194, 412
Eduskunnan oikeusasiamies, tarkastuksen suorittaminen ... 154
Eduskuntavaalit, äänestysalueet ... 12
Edustajat, kaupungin edustajan osallistuminen neuvottelu- ym. tilaisuuksiin ... 150
» » » määrääminen eri hallintoelimiin ... 124
» » » valitseminen komiteoihin, toimikuntiin ym. ... 147, 148, 158
» » » » yhdistysten, säätiöiden, laitosten ym. hallintoelimiin, tilintarkastajiksi ym. ... 329
Edustuskustannukset ... 322
Edustustilaisuudet, kaupungin järjestämät ... 150, 274
Ehkäisevä terveydenhuolto ... 169
Ehrenströmintie, liikennesuunnitelma ... 302
Ehrensvärd-seura ... 128, 215
Ekholms Stipendiifond, C.F. ... 213
Elanto, ks. Osuusliike Elanto.
Elinkeinoluvat, ulkomaalaisten hakemukset ... 330
Elinkeinopolitiikan kehittäminen, komitea ... 146
Elintarvikekeskuksen lautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 454
Elintarvikekeskus ... 105, 148, 169, 319
Elintarvikkeiden valvontaosasto, valvonta ... 14, 397
Eläinlääkintäpalvelun tehostaminen, kaupungin ja Eläinlääketieteellisen korkeakoulun sopimus ... 14, 15
Eläinlääkärit, päivystyssopimus, virat ym. ... 14, 162
Eläke-ennakon maksaminen ennen kansaneläkkeelle siirtymistä ... 9
Eläkeikä, poikkeuksellinen eläkeikä, esitykset ... 142, 333, 336
Eläkelainsäädännön yhtenäistäminen ... 9, 141
Eläkeläiset, virkistys- ym. toiminta ... 117
Eläketoimikunnat, kansaneläkelain mukaiset ... 121
Eläkkeitä koskevat asiat ... 4, 9, 141—143
Emeritus-säätiö, tontin vuokraaminen Tammisalosta ... 73, 257
Emmauksen Lumpunkerääjien Kannatusyhdistys, huonetilojen vuokraaminen ... 190
Emmy ja David Skogsmans minnefond, avustuksen myöntäminen ... 192
Engel-aukio, veistoksen hankkiminen ... 221
Ennakkokassat ... 162, 194
Ennakkoveron pidätys takautuvasta palkankorotuksesta, palautukset ... 137, 327
Ennakkoveroäyrin hinta v. 1973 ... 112
Ensiapu- ja sairaankuljetuskomitea, mietintö ym. ... 155, 163, 335
Ensiapupoliklinikan laajentaminen Marian sairaalassa ... 167
Ensikoti, yksiöiden luovuttaminen au-äitien käyttöön ym. ... 183, 405
Ensisuoja Porkkalankatu 1, Toukola ... 182, 256, 404, 405
Entiset Punakaartilaiset r.y., vainajien siirto Malmin hautausmaalle ... 266
Erikoiskaluston hankkiminen vaikeavammaisten kuljetuksiin ... 167
Erikoisluentojen pitäjien palkkiot ... 207
Erikoistumissairaalaoikeudet ... 165

Erilaisten rakennelmien rakentaminen ... 358
Erityiskoulut ja -lastentarhat ... 114, 190
Erityislastenkoti, Oulunkylä ... 187, 408, 409
Erityislastentarhat ... 114, 412
Erivapaus, myöntäminen sijaisuuden hoitamista varten ... 244
Erottajan kalliosuoja, suojatilan vuokraaminen ... 11
Esikoulukokeilu lastentarhoissa ja kansakouluissa ym. ... 30, 115, 194, 411, 412, 418
Esitykset, ammattioppilaitosten johtokunta ... 419
» ammattioppilaslautakunta ... 425
» elintarvikekeskuksen lautakunta ... 454
» huoltolautakunta ... 404
» kaupunkisuunnittelulautakunta ... 381, 382, 384
» kiinteistölautakunta ... 342, 366, 370, 371, 379
» kirjastolautakunta ... 427
» kotitalouslautakunta ... 426
» lastensuojelulautakunta ... 408
» lastentarhain lautakunta ... 411
» liikennelaitoksen lautakunta ... 449
» metrotoimikunta ... 458
» museolautakunta ... 428
» musiikkilautakunta ... 429
» nuorisotyölautakunta ... 430
» palkkalautakunta ... 332
» palolautakunta ... 392
» raittiuslautakunta ... 432
» ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta ... 424
» ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta ... 418
» sairaalalautakunta ... 400
» satamalautakunta ... 445
» suomenkielisen työväenopiston johtokunta ... 422
» suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ... 414
» teollisuuslaitosten lautakunta ... 446, 447, 448
» terveyslautakunta ... 396, 398
» teurastamolaitoksen lautakunta ... 452
» urheilu- ja ulkoilulautakunta ... 435
» väestönsuojelulautakunta ... 394
» yleisten töiden lautakunta ... 437, 439, 442
Esplanadikappeli ... 77, 216, 376
Espoo, asemakaavaehdotuksia ja -luonnoksia koskevat lausunnot ... 284
» Mäkkylä-niminen sotilasvirkatalo ... 278
» Otaniemi ja Suvela, opiskelija-asuntoloiden pääpiirustukset ... 254, 255
» sairaansijojen saaminen HYKS:stä ... 164
» tilan ja määräalan ostaminen Helsingin kaupungille ... 252
» tilapäisen tien rakentaminen Leppävaarassa ... 247
Esso Oy, Ab ... 260, 261, 263
Etelä-Haaga, kerrostalotintin vuokraaminen ... 70
» » länsiosan joukkoliikenteen tehostaminen ... 316
» » urheilukentän pukusuojarakennuksen purkaminen ... 222
» » vuokra-alueen laajentaminen, Autorex Oy ... 351
Etelä-Kaarela, alueiden vuokraaminen valtiolta, tonttien vuokraaminen rakennuttajille, sopimus ... 62, 259
» » Malmgård- niminen sotilasvirkatalo ... 62, 278
» » määräalan siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 337
Etelä-Kaarelan oppikouluyhdistys, rakennuslaina ... 325
Eteläsatama, liikennejärjestelyt, pysäköinti ... 302
Etola Oy, liiketalotontin vuokraaminen Herttoniemestä ... 73
Etuajo-oikeus, risteykset ja kadut ... 292
Etu-Lassila, kaupungin ja kiinteistönomistajien (Elko) yhteistyösopimus ... 56
»Eurooppa-päivän» ja »Eurooppa-viikon» viettäminen ... 150, 151

»Find the Finns»- toiminnan lopettaminen ... 128
Finlandia-talo ... 40, 131, 152, 215, 216, 220, 260
Finnexpress, alueen vuokraaminen ... 303, 444
Ford Oy, ylikäytävän rakentaminen ... 233
Fosfaattipitoisten tai runsaasti NTA:ta sisältävien pesuaineiden välttäminen ... 162
Fosforinpoiston toteuttaminen jätevesipuhdistamoissa ... 239

Graniittikallion louhiminen Laajalahdessa ... 371
Grönqvist, F. W. Ab, tarkastuskaivon rakentamislupa ... 236

Gunillanpolun laitesuoja ... 157
Gustav Pauligs donationsfond, ylijäämän lisääminen pääomaan ... 213

Haaga, ammattikoulu ... 208, 209, 419, 420
» asuintontin määrääminen tonttiosaston hoitoon ... 337
» jakeluasema-alueen vuokraaminen ... 260, 261
» katupiirustukset, katualue- ja katumaakorvaukset ... 228, 245
» paloasema, virvokekioski, palomuseo ... 155, 215
» rakennuksen ostaminen vuokra-alueelta ... 249
» tontin varaaminen Steiner-koululle ja Danmarks Hjemmet säätiölle ... 256
Haastemiehinä kaup.kanslian lainopillisella osastolla toimivien vahtimestareiden palkkiot ... 127
Haavikko lastenseimen perustaminen ... 195, 411
Hakaniemen ja Sörnäisten metroasemat ... 148
» kauppahalli ... 376
Hakasalmen museo ... 214
Hakkila-Alppikylä, maantien päätekohdan määrääminen ... 50
Hakunila, eräiden asunto-osakeyhtiöiden ja kaupungin aluevaihto ... 59, 60
Hallintoelimille annetut ilmoitukset, määräykset, ohjeet ym.:
— kaupunginhallituksen edustajien määrääminen eri hallintoelimiin ... 124
» ja eri hallintoelinten yhteistyö ... 125
— meluntorjuntaohjeet ... 157
— ohjeet pöytäkirjojen laatimisesta ja nähtävänä pitämisestä ... 125
— tilintarkastajien huomautukset ... 123
— valtuustolle esiteltävien merkitykseltään tärkeiden tai sisällöltään laajamittaisten asioiden luettelon laatiminen ... 122
— virkamatkoja, matkalaskuja ym. koskevat määräykset ... 139
— vuositilintarkastajien jakautuminen jaostoihin ... 123
Hammashuolto, koululaisten hampaiden ilmaishoito ... 16, 161
Hammasteknikkokoulu ... 210
Hanasaaren voimalaitos ... 238, 306
Hankintatoimisto ... 7, 128, 130
Hankkija, keskusosuusliike ... 236
Harjoituskoulut, mitoitus ja järjestelyt ... 200, 201
Harkintaverotusoikeuden käyttämättä jättäminen, esitys ... 135
Hausjärvi, määräalan ostaminen Päijännesuunnitelmaa varten ... 252
Havupuiden kuolemisen estämistoimenpiteet Helsingissä ... 371
Helikopterilentopaikat, Kallion paloasema, Hotelli Hesperia ... 155, 286
Helko, laskujen hyväksyminen ... 297
Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse, laina ... 111
Helsingin asemakaavahistoriallinen kartasto ... 151
» asuntotuotanto-ohjelma ja asuntotuotanto ... 79—81
» ateljeetalosäätiö, laina ... 323
» Diakonissalaitos, Pitäjänmäen lastenkoti ... 408, 412
» Evankelisluterilainen Kansanlähetys, lippujen lainaaminen ... 227
» ev.lut.seurakunnat, vesi- ja viemärijohtojen rakentaminen Mustasaareen ... 236
» ilmantarkkailujärjestelmä ... 282
» Invalidiyhdistys ... 236, 315
» jalkapalloklubi, alueen vuokraaminen ... 223
» Kansanasunnot, laina ym. ... 269, 324
» Kansankonservatorion säätiö, sääntöjen muutos, avustus ... 216, 217
» Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistys, lainat ... 110, 326
» kaupungin asuntotuotanto-ohjelma ... 79—81
» » hallinnollisen rajan tarkistukset ... 84
» » historiateoksen lahjoittaminen ... 151
» » ja lähikuntien erinäisten yhteisten töiden järjestelyt ... 94
» » kansakoulun ohjesäännön muuttaminen ... 33
» » kasvatusneuvola, ohjesääntö ... 33
» » kirjasto-ohjesäännön muuttaminen ... 38
» » kokoontumistilakomitean mietintö ... 405
» » kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön muuttaminen ... 16
» » liikennemaksutaksa ... 95
» » 400-vuotissäätiö ... 173, 180
» » rakennusjärjestyksen uudistamiskomitea, mietintö ... 448
» » sairaalatoimi, ohjesääntö ... 16
» » siltatoimikunta ... 148
» » tielautakunta, johtosääntö ym. ... 11, 390
» » vakuutuskomitea, mietintö ... 141
» » verotuspohjan kaventuminen ... 85

Helsingin kaupungin väestönsuojelujärjestys, johto- ja ohjesääntö ... 11
» kesäteatterin kannatusyhdistys ... 217
» kirkkojen aukioloaikojen yhtenäistäminen ... 128
» kotiaputoimisto, tililuoton jatkaminen ... 322
» koulutoimikunta, I osamietintö ... 206
» Lastentarhaopettajayhdistys, epäpätevien sijaisten käyttö ... 193
» lunastustoimikunta, kulut ja palkkiot ... 266
» lähiympäristön omakotiyhdistys, vuokran sitominen indeksiin ... 342
» matkailutoimen kehittäminen, tutkimuksen suorittaminen ... 128
» Matkailuyhdistys ... 128
» normaalilyseo ja Hgin yhteisnormaalilyseo ... 200, 204
» Nukketeatterin Kannatusyhdistys ... 217, 242
» Nuorisohotellit Oy, tonttien vuokraaminen ... 73
» ohikulkutien parantaminen ... 49
» Opettajayhdistys ... 34, 204
» Ortodoksinen seurakunta ... 128
» palokunnan urheilijat, kioskin vuokraaminen ... 155
» poliisivoimalijat ... 223
» Puhelinyhdistys, tontin vuokraus, kaapelit, kioskit ym. ... 69, 131, 236, 265, 358, 379
» Raamattukoulu, valtionapu, asema Hgin koulusuunnittelussa ... 212
» seudun asemakaavojen vahvistaminen ... 83
» » joukkokuljetustoimikunta, mietintö ... 289
» » kesäyliopisto ... 204, 216
» » liikennesuunnittelun koordinointitsto (Helko) ... 297
» » opiskelija-asuntosäätiö (HOAS) ... 81, 112, 325
» » seutukaavaliitto, kaupungin jäsenmaksu ... 297
» » tieneuvottelukunta ... 147
» » yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunta ... 132
» Sihteeriopisto, rakennuspiirustukset ... 254
» Sokeat-yhdistys ... 315
» Sotainvalidit, Vasikkaluodon vuokraaminen ... 224
» Sotaveteraanit, rintamamiesten asuntokysymys ... 174, 405
» sotilaspiiri, kutsuntalautakunta ... 328
» Soutuklubi, laina ... 323
» Suomalainen Yhteiskoulu, johtokunta, rakennuslainat ... 110, 213, 254, 326
» teatterimuseosäätiö, lisäavustuksen saaminen ... 217
» tietojenkäsittely-yhdistys, kaupungin jäsenyys ja edustus ... 105, 321
» Uusi yhteiskoulu Osakeyhtiö, rakennuslaina ... 325, 326
» Verkkopalloseura ja Verkkopallosuojat Oy, alue, laina ym. ... 257, 325
» verovirasto, kaupungin osuus kustannuksista ... 135
» vesibussit, Korkeasaaren ja Mustikkamaan liikenne ... 296
» Vinttikoirakerho, anomus ... 223
» väestökoostumus, väkiluku ... 83, 85, 330
» Yhteiskoulu- ja Realilukio (Herttoniemen yhteiskoulu), laina ... 325
» yhteisnormaalilyseo ... 200, 201
» yliopistollinen keskussairaala ja -liitto ... 21, 164, 171, 295
» yliopiston ja sen laitosten sijoittaminen, aluevaihtoja ym. käsittelevä työryhmä ... 147, 222, 253
» » opettajakoulutus ... 201, 415
» » suunnittelun neuvottelukunta, I-osamietintö ... 147
Helsinki—Hämeenlinna, moottoritien yleissuunnitelma ... 229
» juhlaviikot, liputus ym. ... 150, 151, 227
» kiertoajelut, liikenneluvat ... 128
» Lahti, moottoritie ... 230
» Maaseutu-Liikenne Oy ... 316
» mitalin jakaminen ... 144, 415
» näyttelytoimikunta, toiminnan päättyminen ... 151
» oppaat, palkkiot ... 128
» palkinto sekä taide- ja kirjallisuusapurahat ... 219
» Porkkala, puhelinkaapelin kunnostaminen ... 265
» Porvoo moottoritie ja Vuosaareen johtavat paikallistiet ... 230
» päivä, järjestelyt, ohjelmatoimikunnan lakkauttaminen ... 146, 152, 153
» Santahamina-maantien pidon siirtäminen kaupungille ... 230
» Tuusula-maantien parantaminen ... 246
» viikon Säätiö, säännöt ym. ... 146, 151, 153, 216
Helsinkiläisille vanhuksille rakennettavat asuin- ja palvelutalot, laina ... 109
Henkikirjoitusilmoitusten vastaanottopaikat ... 376
Henkilöasiainkeskus, virat ym. ... 135, 140
Henkilöhakulaitteet, hankkiminen Kustaankartanoon ... 131

Henkilökortistoa koskevat uudet yleisohjeet ... 332
Henkilökuljetukset, ks. kaupungin sisäiset ...
Henkilökuntapula, liikennelaitos ... 314
Henkilökuntaruokalat, Itäinen Lääkäriasema ... 169
» kustannukset, myyntihinnat ... 105, 335
Henkilökuntatutkimus, lastensuojeluvirasto ... 186
Henkilövuokra-autojen taksan korottaminen ... 296
Hernepellontie, muutossuunnitelma ... 49
Hernesaari—Pihlajasaari, vesijohdon rakentaminen ... 308
» työpajarakennuksen purkaminen ... 301
Herttoniemen asema, lisäraiteen rakentaminen ... 304
» teollisuussataman yleissuunnitelma ... 301
Herttoniemi, alueiden siirtäminen tontti- ja talo-osaston hoitoon ... 338, 340
» ammattikoulu ... 210, 419, 420
» jätevesipuhdistamon esikäsittelyasema ... 50
» kirjastoauto-osasto, sivukirjasto ... 61, 214, 220
» metroasemat, Hiihtäjäntie, Siilitie ... 94
» poliisivartioasema, luonnospiirustukset ... 61
» rakennusten ostaminen vuokra-alueelta ... 249
» rasitesopimus ... 351
» tilan pakkolunastuskorvaus ... 254
» tonttien vuokraaminen, varaaminen ... 73, 74, 257
» virastotalo, kasvatusneuvola ym. ... 33, 131, 199, 273
» yhteiskoulu, muutospiirustukset, rakennuslaina ... 254, 325
» öljysatama, varastoalueen vuokraaminen ym. ... 303, 304
Hesperian puiston säilyttäminen ja kävelytien rakentaminen, aloite ... 90
» sairaala ... 16, 169, 335, 400, 401
Hietaniemen virastotalo, luonnospiirustukset, lastentarha- ja seimitilat ... 82, 197
Hietaniemenkatu 9, taloviemärin tarkastuskaivo ... 237
Hiidenvesisuunnitelmat ... 102, 103
Hiihtäjäntien metroasema ... 94
Hintasäännöstely, eräiden vuokrien ja maksujen vapauttaminen ... 76
Hintavalvonta, päätös ... 327
Hirvihaaran vanhainkoti ... 180
Historiallisten varustusten kunnostaminen Lauttasaaren Takaniemessä ... 242
HOAS, ks. Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö.
Hoitokodit, asuntolat Sillanpirtti, Teinilä ... 17, 181, 187, 189, 404
Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta ... 170, 172
Hoitomaksut lasten ja nuorten hoitolaitoksissa ... 184
Hotelli Hesperia, helikopterikentän pitäminen ... 286
Hotellikorvausten perusteiden vahvistaminen, kaup. luottamusmiehet ... 8
Huhtamäki-yhtymä Oy, tontin vuokraaminen Pasilasta ... 69
Hotellitontin vuokraaminen, Yhtyneet Ravintolat Oy ... 70
Huippu- ja varalämpökeskukset ... 282
Humallahden Venekerho, kerhorakennuksen rakentaminen ... 356
Huolto- ja jakeluasemat, tonttien ja alueiden vuokraukset ym. ... 64, 260—263, 357
Huoltolaitokset, johtokunta ... 174
» ateriavastikkeiden periminen ym. ... 139, 174, 175, 178, 335, 402, 405
Huoltolautakunta, alkoholistien suojatyökokeilu, esitys ... 177, 406
» kokoonpano, kokoukset ym. ... 403
» Koskelan sairaskoti, johtajan viran täyttäminen ... 175
» vanhusten asuintalon rakentaminen, ateriapalvelun järjestäminen ym. ... 114, 173, 174
Huoltotoimi ... 22, 173
Huoltovirasto, huonetilojen varaaminen Pasilasta ... 270
» työtuvat, tilapäismajoitustoiminta ... 22, 177, 178
» virat, viranhaltijat, palkkaus ym. ... 22, 175
Huomionosoitukset, eri henkilöihin, yhdistyksiin ym. kohdistuneet ... 123, 150, 151
Huoneistojen koon pienentäminen rivitaloalueita kaavoitettaessa, aloite ... 90
Huoneistot, korjaus- ja muutostyöt, määrärahat ... 273
» ostaminen ... 29, 247, 341
» vuokrausta koskevat asiat ... 258, 374
Huonetilaohjelmat ... 170, 187, 191, 409
Huonetilat, luovuttaminen eril. tilaisuuksia varten ... 273, 422
» » kaup. virastoille ja laitoksille ... 372—374, 177
» » laulu- ja soittotaiteilijoille konsertteja varten, aloite ... 40, 273
» varaaminen Munkkiniemestä nuorison vapaa-ajan toimintaa varten ... 53
» » tilapäismajoitustoimintaa varten ... 177
» vuokraaminen eri tarkoituksiin ... 190, 219, 242, 434

Huopalahden—Martinlaakson rata ... 236
Huumekoirat ja väestönsuojelun pelastuskoirat, koiraveron maksaminen ... 157
Huvilatontit Oy, viesti- ja pienjännitekaapelin rakentaminen ... 264
Hylättyjen autojen tilapäissäilytys, alueen varaaminen ... 240
Hyppyrimäen sijoittaminen pääkaupunkiseudulle ... 43, 148
Hyvösen lastenkoti ... 187
Hälytyskeskus, Kallion paloasema ... 155
Hämeentie 10—Kolmas linja 1, korjaus- ja muutostyöt ... 273
Hämeentien julkisen pintaliikenteen parantaminen ... 82
Hässelby-säätiö, kaupungin osuus kustannuksista ... 216

IES- jatkosuunnittelun periaatteet ... 87, 88, 89
»Ihminen puhtaaksi — aineet pois»-kampanja ... 192, 409, 430, 432
Ilmansuojelun ja meluntorjunnan neuvottelukunta ... 282
Ilmantarkkailun järjestäminen Helsingissä, viran perustaminen ... 335
Ilmatyynyaluksen käyttäminen Vuosaaren liikenteessä ... 290
Imatran Voima Oy, voimajohdon siirtäminen ... 306
Indeksiehdot, maan- ja tontinvuokrasopimukset ... 76, 258
Insinööritoimisto Jaakko Pöyry & Co, tontin vuokraaminen Pohjois-Haagasta ... 70
» Oy Vesi-Pekka, tontin vuokraaminen, urakkasopimus ... 71, 306
International Hospital Federation, kaupungin jäsenmaksu ... 172
Invalidijärjestöt, avustukset ... 404
Invalidiliitto, viemärin rakentaminen Koskelassa ... 236, 262
Invalidilippujen myöntämisperusteet, liikennelaitos ... 104, 314
Invalidisäätiön isännistö ... 329
Irtaimen omaisuuden tarkastus ... 4, 5, 123, 124
Irtaimistoluettelonpidon uusiminen, esitys ... 123, 124, 134
Irtaimiston poistaminen, myyminen ... 131, 155
Iso-Huopalahden täyttäminen ym. yleissuunnitelma ... 240, 437
Itä-Helsingin musiikkiopisto, konsertin järjestäminen ... 215
» » uimahallisäätiö ... 257
Itä-Pakila, asemakaavan muutokset ... 87, 88
» » lasten päivähoitolaitos, perustaminen ... 411
» » väestönsuojan rakentaminen, lastenpäivähoitolaitos ... 55, 197
Itä-Pasila, katu- ja kaukolämmitys, väestönsuojan rakentaminen ym. ... 55, 116, 156, 307, 437
» » lastentarhan ja -seimen perustaminen ... 29, 197
» » liikenteen järjestelyt ... 88
» » tonttien varaaminen ... 255
Itäinen keskusurheilupuisto ... 87
» lääkäriasema ... 168, 169, 335, 400—401
» Pihlajasaari, varaaminen leikkikenttä- ym. toimintaa varten ... 224, 435
» sairaala, sijoitusalue, määräraha-aloite arkkitehtikilpailua varten ... 87, 113
» » ylimitoitusta koskeva kirje ... 169
Itäisen suunnan liikenteen tehostaminen ... 314
Itäiset esikaupunkialueet (IES), päätösten tarkistaminen, aloite, sairaalan, keskusurheilupuiston ja metron sijoittaminen ... 86, 87, 88
Itä-Suomen Vesioikeus ... 309

Jakelu- ja huoltoasematonttien ja -alueiden vuokraukset ... 64, 260—263, 357
Jakomäen—Mellunkylän paikallistien päätekohdan määrääminen ... 50
» yhteiskoulun kannatusyhdistys, lainat ... 111, 326
» » lukion perustaminen ... 212
Jakomäki, autopaikkatonttien vuokraaminen ... 72
» joukkoliikenteen palvelut ... 316, 317
» kansakoulun pääpiirustukset ... 203
» koulumatkojen järjestelyt ... 416
» nuorisokoti, äänieristyksen parantaminen ... 188
» rasitesopimukset ... 351
» tontin varaaminen Kiinteistö Oy Jakolaaksolle ... 72
Jalankulkijain turvallisuuden parantaminen ... 288
Jalankulku- ja ajoneuvoliikenteen erottaminen, Itä-Pasila ... 88
Jalankulkukokeilu, kustannusten selvittäminen, aloite ... 93
Jalankulkuteiden valaiseminen Laajasalossa ... 307
Jalkapalloilun harjoittelukeskus, alueen vuokraaminen ... 223
Johdinautokannan uusiminen, aloite ... 450
Johtosääntö, kaasulaitos, muuttaminen ... 103, 335, 448
» kaupunginarkisto, muuttaminen ... 7
» kaupunginhallitus, 11 §:n kumoaminen ... 33

Johtosääntö, kouluhammashoitolaitos, muuttaminen ... 16
» liikennelaitos ... 450
» musiikkilautakunta, valmistelu ... 148
» nuorisotyölautakunta ... 41
» raittiuslautakunnan toimisto, muuttaminen ... 41
» raittiuslautakunta, vahvistaminen ... 4
» rakennusvirasto, tarkistaminen ... 48
» sähkölaitos, muuttaminen ... 102, 335, 448
» tielautakunta, ehdotus ... 11
» vesilaitos, muuttaminen ... 102, 335, 448
» virkaholhoustoimi, vahvistaminen ... 33
» väestönsuojelukeskus ja -toimisto ... 11
» yleisten töiden lautakunta, tarkistaminen ... 48
Jokelan toipilaskoti, paikkojen varaaminen helsinkiläisille, sopimus ... 19
Jokipolku-nimisen katualueen muodostaminen, lausunto ... 266
Joukkoliikenne, hoito-organisaation perustaminen ... 289, 290
» invalidien ja vanhusten pääsyn helpottaminen liikennevälineisiin ... 167
» tehostaminen Haagassa, Konalassa, Jakomäessä ... 316, 317
» yhteyksien perustaminen eräille ulkoilualueille ... 43, 44, 45
Joulukadut, -koristeet, joulukuusien ja -koristeiden myyntipaikat ... 378
Joutokäyttöajan rajoittaminen kaupungin autoille, suositus ... 158
Julkisen pintaliikenteen parantaminen Hämeentiellä ... 82
Jäkäläpolku, Tapanila, mittaustoimitusta koskeva valitus ... 266
Jännitejohtojen ja -kaapelien rakentaminen ... 264, 265
Jäsenmaksut ATK-instituutin Kannatusyhdistykselle ... 321
» Helsingin seutukaavaliitolle ... 297
» International Hospital Federation'ille ... 172
» Paikallissairaalain liitolle ... 172
» Suomen Kaupunkiliitolle ... 328
» Teurastamoalan liitoille ... 318, 319
» Tuberkuloosipiirien Liitolle ... 172
Jätehuolto, omakotialueet, torit ym. ... 78, 241, 265
Jätevesien johtaminen ja puhdistus ... 26
» » kaupungin viemäriin, myönnetyt luvat ... 237, 238
» » vesistöihin ... 237
» käsittelyä ja johtamista koskeva kokonaissuunnitelma ... 237
» puhdistusmaksu ... 238, 239
Jätevesihaitat, jätevesikomitea ... 236, 239
Jätevesipuhdistamot ja pumppaamot ... 50, 190, 238, 239, 349
Jäähalli ja luistinradat ... 222
Jääkiekkoilun MM-kisojen järjestäminen Helsingissä ... 222
Jääkenttäsäätiö, vuokrasopimuksen jatkaminen ym. ... 223
Jäänmurtajat, tilaaminen, henkilökunnan työehtosopimus ym. ... 102, 138, 332
Jäätelönmyyntipaikat ... 376

Kaarlenkadun kalliosuoja, siirtäminen paloltk:n hallintoon ... 155
Kaartinkaupunki, sähkölaitoksenhallintorakennuksen siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 339
Kaasulaitos, johtosäännön muuttaminen, viranhaltijat ym. ... 103, 310, 335, 447
Kaatopaikat ... 78, 240
Kaavoitus- ja rakennusohjelman sopeutuminen yhdyskuntien kehittämisedellytyksiin, selvitys ... 83
Kaavoitustilanne ... 83
Kadun- ja paikannimet ... 382
Kadun ja viemärin rakentamiskorvaukset, yksikköhinnat ym. ... 49, 245, 246, 371
Kadut ja tiet,
» » » Helsingin ohikulkutien parantaminen ... 49
» » » Hernepellontien muutossuunnitelma ... 49
» » » Kantelettarentien ja Sisäkehätien rakennustyöt ... 49
» » » liikenteen järjestelyä koskevat asiat ... 88, 92, 93, 291, 296, 302
» » » päällystäminen ... 231
» » » päätekohtien määrääminen ... 50
» » » rakennettavat ja parannettavat paikallistiet, kiireellisyysjärjestys ... 230
» » » talviauraus ja kunnossapito ... 231
» » » tilapäistien rakentaminen Leppävaarassa ... 247
» » » yleissuunnitelmat ... 228, 229, 232
Kahdessa vuorossa toimivien kansa- ja kansalaiskoulujen työjärjestyksen laatiminen ... 201
Kahvikioskit, kanttiinit, kukkienmyyntipaikat, vuokraaminen sairaaloissa ... 399, 400
Kahvilat, ravintolat ym., ulkotarjoilualueiden vuokraus ja pitoluvat ... 434
Kallahden harjun muodostaminen luonnonsuojelualueeksi ... 77

Kallahden ulkoilualueen liikenne ... 44, 45
Kalle Anttila Oy, Puotilan tavaratalo, tennishalli ... 291, 375
Kalleusluokitustoimikunta, yleinen kalleusluokitus ... 132
Kallio, määräalan siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 337
» nuorisokoti, toiminnan lopettaminen ... 25, 188, 409
» paloasema, hälytyskeskus, helikopteripaikka, pääpiirustukset ... 155
» rakennuksen siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 399
» terveysasema, lääkäripäivystyskokeilu ym. ... 160, 161
» virastotalo ... 191, 273
» yhteiskoulu, laina ... 326
Kalliolan Kannatusyhdistys, laina ... 324
Kalliosuojat, ks. Väestönsuojat.
Kalustokirjanpidon järjestäminen ... 134
Kaluston hankintamäärät virastoille ja laitoksille ... 130
» korjaukset, hankintatoimiston määräraha ... 131
Kamppi, ammattikoulu ... 207, 208, 419, 420
» katupiirustusten vahvistaminen, linja-autoaseman paikka ... 228, 290
» leikkikenttäalue, lastentarha- ja -seimirakennus ... 411
» Marinadin talon säilyttäminen, aloite ... 92, 287
Kannelmäki, asema-alueen vesi- ja viemäriverkon rakentaminen ... 236
» korttelikoulu, lastentarha, nuorisokeskus, koulul.päiväkoti ... 204, 411, 415
» korttelin varaaminen Salpa Oy:lle asuintaloja varten ... 257
» kunnallisteknisten töiden aloittaminen ... 229
» lasten päivähoitolaitoksen suunnittelu ... 197
» osayleiskaavaa koskeva valitus ... 283
Kansainvälinen kulttuurinäyttelyiden neuvottelukunta ... 147
» tilastoinstituutti ... 132
Kansakoulujen johtokunnat, ruotsinkiel., kokoonpano, kokoukset ym. ... 417
» » suomenkiel., » » » ... 202, 413
» opettajien oppikirjatoimikunta, ohjesääntö ... 414
Kansakoululaisten oppilasavustusten jakomenettely ... 406
» turvallisuuden parantaminen koulumatkoilla, aloite ... 50, 416
Kansakoulurakennusten suunnittelu- ja rakentamismäärärahat ... 268
Kansakoulut, audiovisuaalinen opetus, erityisopetus, tarkkailuluokat ... 34, 145, 203, 418
» esikoulukokeilun aloittaminen, aloite ym. ... 30, 115, 194, 411, 418
» kadonneen omaisuuden korvaaminen ... 204
» kaksivuoroluku, työjärjestys ... 201
» kasvatusneuvoloita koskevat asiat ... 32, 33, 136, 199, 200
» kesäsiirtola- ja -virkistystoimikunta ... 34, 205, 224, 414
» kiinteistön siirtäminen suomenkiel. kansak. johtokunnan hallintoon ... 202
» korttelikoulut, työryhmän suunnitelmat ... 203, 204
» koululaisten talvikisat, retket ym. ... 204, 414
koulumatkat, turvallisuus, kuljetukset, invalidien ym. matkakustannukset 50, 203, 415, 416
» koulusuunnittelutoimikunta ja -toimisto, suomenkiel. ... 205, 212, 335
» koulutoimikunta, osamietintö ... 206
» lahjoitukset ... 34
» lahjoitusrahastojen ylijäämän jakaminen stipendeinä ... 206
» liikuntatilojen vuokraaminen ... 414
» matematiikan ohjauksen järjestäminen, ruotsinkiel. ... 335
» ohjesäännön muutosten vahvistaminen ... 33
» opettajien jatkokoulutus, Veso ym. ... 204, 415
» oppilasavustusten jakomenettely ym. ... 406, 414
» palkkojen tarkistukset ym. ... 136, 201
» peruskoulua koskevat asiat ... 33, 145, 204, 205, 206, 418
» rakennusten pääpiirustukset ... 203
» Sokeainkoulun siirtäminen Kuopiosta Jyväskylään ... 33, 34
» suunnittelu-, rakennus-, korjaus- ja viimeistelytyöt ... 34, 203
» valtionapu ... 202, 414, 415
» virat, palkat, palkkiot, kunnossapito- ja käyttökustannukset ... 33, 34, 201—203, 414—418
Kansalaisuushakemukset, lausunnot ... 328
Kansanedustajien vaalit, äänestysalueet ... 12
Kansaneläkeasioiden käsittelyn jouduttaminen, aloite ... 143
Kansaneläkelaitos, lainat vanhusten asuin- ja palvelutaloille ... 108, 118
» työterveydenhuollon korvausperusteet ... 143
Kansaneläkelaki, eläketoimikunnat ... 121
Kansaneläkeläisten alennuslippukomitea, mietintö ... 315
Kansaneläkkeen suorittaminen ennakkona kaupungin varoista, aloite ... 405
Kansanterveyslaki, toimintasuunnitelma ym. ... 12, 158, 159

Kansanterveystyö, toimintasuunnitelma, maksut, virat ... 13, 14, 158, 159
Kansi- ja konepäällystön ym. työehtosopimukset, kaupungin alukset ... 138, 311
Kantelettarentien rakennustöiden jatkaminen ... 49
Karjakaivon ulkoilualue ... 224
Kartat, kaupungin karttojen käyttö yksityisissä julkaisuissa ... 247
» laatimispalkkiot ym. ... 285
Kasarmitorin näyttelyhalli ... 217, 242
Kasavuoren hiihtokeskus, yhteistyötoimikunta ... 43, 148
» urheilu- ja virkistyskeskuksen toteuttaminen, aloite ... 43
Kassantarkastukset, rahatston ja revisioviraston ilmoitukset ... 123, 134
Kasvatusneuvolat, koulutuskasvatusneuvola ... 408
» toimintaohjesääntö, laki ym. ... 32, 33, 136, 137, 199, 200
Katajaharjun liittymän säilyttäminen ... 291
Katajanokka, aatekilpailu ... 278
» leikkipuiston kunnostaminen, aloite ... 241
» maa-alueen siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 337
» makasiinirakennuksen suojaaminen ... 288
» satamalaitoksen rakennusten liittäminen kaukolämpöverkkoon ... 96
Katastrofitoimikunta, suunnitelmat pääkaupunkiseutua, sairaaloita ym. varten ... 147, 157, 163
Katselmukset, kaupungin edustajien osallistuminen maanmittaus- ym. toimituksiin ... 267
» kiinteistöviraston autotallikatselmukset ... 342
» vuokra- ym. alueilla suoritetut ... 364
Katualueiden aitaaminen ... 264, 269, 294
» ja puistoalueiden hankkiminen, ottaminen kaup. haltuun ym. ... 252, 344, 345
» muodostaminen ... 266
Katujen nimien vahvistaminen ... 280
» yksisuuntaistaminen, sulkeminen liikenteeltä ... 293
Katukorvausasiat ... 76, 245, 371
Katulämmityksen rakentaminen Itä-Pasilaan ym. ... 55, 116, 307, 437
Katumaakorvaukset, istutusten ja laitteiden korvaaminen ... 245, 246, 288, 345
Katupiirustukset, vahvistaminen ym. ... 228
Katurakennusosasto, rakennusvirasto ... 440
Katutyöt, Kantelettarentien ja Sisäkehätien rakentaminen ... 49
Kaukolämmitys, rakennusten liittäminen verkostoon, paluuveden lämpöenergian käyttö, aloite ym. 55, 96, 116, 401
Kauppahallit ... 376
Kaupungin autojen joutokäyttörajoitus, suositus ... 158
» aravarakennustoiminta 1973—1977 ... 79
» edustus katselmus- ja maanmittaustoimituksissa ... 267
» hallinnollisen alueen määrääminen, rajankäynti ... 127, 266, 267
» henkilökunnan toimipaikkaruokailu ... 334
» ja kauppaloiden tuntipalkkaiset työntekijät, työehtosopimus ... 137
» jätevesien käsittely ja johtaminen, kokonaissuunnitelma ... 237
» käyttöomaisuuden poistosuunnitelma ... 108
» luottamusmiehet, hotellikorvausten perusteet, palkkio-, päiväraha- ja matkustussääntö, oman auton käyttö ... 7, 8, 333
» oikeudenhoidosta huolehtivien elinten yhteistoiminta ... 153
» omistamien asuntotonttien vuokran korottaminen, aloite ... 76
» » huonetilojen luovuttaminen laulu- ja soittotaiteilijoille konsertteja varten, aloite ... 40
» palveluksessa olevien lukumäärä, palkkasumman jakautuminen ... 113, 118
» » » vuosilomasäännön muuttaminen ... 8
» puistoalueen saattaminen kuntoon Vuosaaressa, aloite ... 116
» pöytästandaarin luovuttaminen ... 151
» sairaaloiden pysyminen paikallissairaaloina ... 163
» sisäiset henkilökuljetukset, tilastotoimiston selvitys ... 132
» tilinpäätös ... 328
» vaakunan käyttöoikeus, tilaaminen ... 153
» viranhaltijain ja työntekijäin alkoholiongelmat ... 177, 335, 405
» » » » sosiaalitilojen parantaminen ... 437
» virastoille ja laitoksille luovutetut huonetilat ... 372, 374
» vuokra-asunnoissa asuvien tulorajan vahvistaminen ... 341
» vuokra-asuntotuotannon lisääminen, aloite ... 117
» vuokratonteille rakennettavien asuintalojen huoneistojen luovutuksen valvonta ... 352
» yleinen kirjastotoimi, valtionapu ... 214
» yleiskaavan hyväksyminen 1970 ... 277
Kaupunginarkisto, asiakirjojen säilyttäminen ja hävittäminen ... 7
» henkilökunta-asiat ym. ... 130, 131, 150

Kaupungineläinlääkärin viran täyttäminen ... 14
Kaupunginhallitus, edustajien määrääminen eri hallintoelimiin ... 124
» eläkelainsäädännön yhtenäistäminen, esitys ... 141
» ja välittömästi sen alaiset virastot ... 6
» kokoonpano, kokoukset ym. ... 122, 124
» ohjeet pöytäkirjan laatimista ja nähtävänä pitämistä varten ... 125
» selvityksen tekeminen kaupungin johdon kuulumisesta yksit. liikeyritysten johtokuntiin, aloite ... 6
» viranhaltijain ja työntekijäin alkoholiongelmat ... 177, 335
» vuosijäsenet ... 6
» yhteistyö eri hallintokuntien kanssa ... 125
» yleisistä käyttövaroista myönnetyt avustukset ... 149
Kaupunginjohtajat, vuosilomat, viransijaiset, osallistuminen maanpuolustuskursseille ... 125
Kaupunginkanslia, autotallien vuokraus, radiopuhelimen hankkiminen ... 6, 126, 131
» irtaimistoluettelon uudistaminen, tutkimus ... 124
» organisaatio, virat ym. ... 122, 125—127
Kaupunginkellari, ravintolaoikeudet ... 330
Kaupunginkirjasto ... 38, 213, 214, 220, 242, 427
» kirjastoauto-osasto, sivukirjastot ... 61
Kaupunginlakimiehen viran täyttäminen ... 6, 127
Kaupunginmuseo ... 39, 214, 215
Kaupunginorkesteri, puku- ja soitin korvaukset, soittajien lainat, virat ym. ... 39, 215, 216, 323, 335
Kaupunginpuutarha ... 50, 241
Kaupungintalo ... 272
Kaupunginvaltuusto, esitettävien asioiden valmistelu ... 1, 3, 4, 122, 123
» keskeneräiset aloitteet ... 3, 4
» kokoonpano ja kokoukset ... 1—3
» puheenjohtajan muotokuvan maalauttaminen ... 123
» äänestyskoneiden hankkiminen, aloite ... 113
Kaupunginviskaalinvirasto ... 154
Kaupunkien ja kauppaloiden tuntipalkkaiset työntekijat, työehtosopimus ... 137, 331, 332
Kaupunkiliitto, »Eurooppa-päivän» ja »Eurooppa-viikon» vietto ... 150, 151
Kaupunkimittausosasto, kiinteistövirasto ... 371
Kaupunkisuunnittelua koskevat asiat ... 276
Kaupunkisuunnittelulautakunta ja liikennejaosto, kokoonpano, kokoukset ... 277, 381
» käyttövarat, määrärahat ... 382
» ratkaisemattomat asiat, luettelo ... 381
Kaupunkisuunnitteluvirasto, virat ym. ... 82, 276
» näyttelyt Kluuvin galleriassa ... 221
» työskentelyn tehostaminen, aloite ... 82
Kaupunkitilastomiesten kansainvälisen yhdistyksen tilastopäivät ... 132
Kehitysvammahuollon kokonaissuunnittelu ja kehitysvammapoliklinikan perustaminen ... 191
Kehätie I, tilapäisten Turku- ja Porvoo-viittojen asettaminen ... 294
Kellari- ja alakertatilojen käyttö pienliike- ja palvelutarkoituksiin ... 75
Kellokosken sairaala, sairaansijojen myynti ... 172
Kemijoki Oy, yhtiöjärjestyksen muuttaminen ... 329, 448
Kengänkiillotuspaikat ... 377
Kenttien ym. rakentaminen Espoossa ja Haagassa ... 358
Keravanjoki, jätevesien johtaminen ... 238
Kerhokeskukset ... 219
Kertahankinnat, hankintatoimisto ... 130
Keräysluvat, raha- ym. keräykset ... 378
Keskeneräiset aloitteet ... 3
Keskuslaitos, Killinmäki ... 26, 188, 191, 409
Keskusmuseorakennuksen sijoittaminen ... 276
Keskusosuusliike Hankkija ... 236
Keskuspesula, infektiopyykin peseminen, virat, käyttöomaisuus ym. ... 166, 319
Keskuspuisto, yleiskaavakysymys ym. ... 277, 278, 282
Keskustan virkistyskomitea ... 279
Keskusvaalilautakunta, kokoonpano v. 1972 ... 9
Keskusvartiointi Oy, Ab, radiopuh. antennin sijoittaminen ... 304
Kesäkahvilat ja ulkotarjoilualueet, pitämisluvat ym. ... 363
Kesäsiirtolat (kansakoulujen) ... 34, 205, 224, 414
Kesävesijohdot, rakentamisluvat ... 308
Kesävirkistystoiminta, lastentarhainlautakunta ... 198
Kesäyliopisto, Helsingin seudun ... 204, 216
Kevätpyöräily 72, pyöräilytempaus ... 225
Kiinteistö Oy Annankatu 27 ... 92, 287

Kiinteistö Oy Casa Academica, tontin vuokraaminen kaupungilta, lainan takausehdot 68, 112, 323, 369
» » Jakolaakso, tontin vuokraaminen ... 72, 347
» » Jäänmurtaja ... 262
» » Kasöörinkatu 2, Pasila, tilojen varaaminen huoltotstolle ... 270
» » Lauttasalmi, tontin myyminen ... 341
» » Melkon Liiketalo ja Asunto Oy Vattuniemenkatu 18 ... 236
» » Merihaka, osakkeiden merkitseminen verovirastolle ... 7
» » Ole Askolin, kerrostalotontin vuokraaminen ... 70
» » Salpausseläntie 11, tontin vuokraaminen ... 71
» » Salpausseläntie 14, lainat ... 268
Kiinteistöjä koskevien kvston päätösten toimeenpano ... 343
Kiinteistölautakunta, auton hankkiminen, talousarvioehdotus, lehtien tilaaminen, PTS-suunnitelma ... 342
» Bredbackan kiinteistön siirtäminen ltkn hallintoon ... 414
» kokoonpano, kokoukset, käyttövarat ... 337
» maa- ja metsätalous ... 77, 266
» ratkaisemattomien asioiden luettelo ... 340
» tonttien vuokralleanto ... 341
Kiinteistöosakeyhtiöt, kaupungin toimesta perustetut, asukkaiden osallistuminen hallintoon ... 146
Kiinteistörekisterikomitea ... 244, 277
Kiinteistöt, ks. myös Alueet, Rakennukset, Tilat, Tontit.
» hallinto, alueet ja rakennukset ... 337—340
» katselmukset, vuokra-alueet ym. ... 364
» luovuttaminen kaupungille, tilat, rakennukset ... 351
» » luovutusmääräysten tarkistaminen, huolto- ja jakeluasematontit ... 64
» » metrotston käyttöön, alueet ... 352
» » urheilukilpailuja, ulkoilmajuhlia ym. varten ... 365
» myynti ... 58—61, 341, 345, 346
» ostaminen, katu- ja puistoalueet ... 344
» » rakennukset ... 247—249
» » tilat, tontit ym. ... 51, 52, 249—253
» pakkolunastukset ... 253, 254
» siirtäminen kiinteistöltk:n hallintoon ... 202, 205, 243, 260, 305
» » suomenkiel. kansak. johtokunnan hallintoon ... 202, 352
» » teollisuuslaitosten ltk:n hallintoon ... 305
» » urheilu- ja ulkoilultk:n hallintoon ... 221, 222, 317, 352, 436
» » yleisten töiden ltk:n hallintoon ... 225
» suojeleminen, alueet, rakennukset ... 92, 287, 288
» vaihtaminen, alueet, tontit ym. ... 52—60, 253, 341, 343, 344
» varaaminen, varausajan jatkaminen ym., tontit jne. ... 255—258, 260
» vuokraaminen kaupungille ... 62—64, 258, 259, 346, 349
» vuokra- ja järjestelytoimitusten aiheuttamat toimenpiteet ... 259
» » » luovutusehtojen ym. tarkistus ... 64, 75, 260, 361
» vuokralleanto, alueet, jakeluasemia varten ... 260—262, 363
» » » pysäköintialueeksi ... 262, 346, 347, 364, 365
» » » satamalautakunnan alueet ... 100—104
» » » työmaa-aikaista käyttöä varten ... 260, 352, 353
» » » urheilu- ym. tarkoitukseen ... 46, 222—224, 303, 304, 365
» » » varasto- ja pienteollisuusalueiksi ... 358—363
» » » tilat ja rakennukset ... 251, 375
» » tontit ym., asunto- ja autopaikkatontit ... 64, 346—347
» » » » eri tarkoituksiin ... 65—68
» » » » rakennusten rakentamista varten ym. ... 62—74, 347—350
» » » » säätiöille, yhtiöille ym. ... 68, 70, 74
» » viljelysmaat ... 370
» vuokrasopimusten muuttaminen, jatkaminen, irtisanominen ym. 74, 100, 263, 353, 354, 433
» » » » asunto- ja autopaikkatontit ... 347
» » » » liiketontit ... 350
» » » » rakentamista varten varatut tontit ... 349
» » » » varasto- ja pienteollisuusalueet ... 361—363
» » siirtäminen urheilu- ja ulkoilultk:lle ... 352
» » » varasto- ja pienteoll.alueet ... 361, 362
» vuokria koskevat asiat, asuntotontit ... 350—351
» » » » kaup. alueiden ja tonttien vuokrien korotus, tarkistus ... 76, 263
» yleisten alueiden mittaustoimitukset ... 268
Kiinteistövirasto, eri osastojen toimialaan kuuluvat asiat ... 131, 340
» maatalousosaston tuntipalkkaiset työntekijät, työehtosopimus ... 137, 331
» viranhaltijat, käteiskassat ... 51, 243, 244
Kiinteän omaisuuden tarkastus, hankinta, luovutus ... 5, 51—56, 124, 247

Kiinteän omaisuuden vuokra- ym. nautintaoikeus ... 258
Killinmäen keskuslaitos ... 26, 188, 191, 409
» luonnonsuojelualueen muodostaminen ... 77
Kilpailut, Katajanokan aatekilpailu ... 278
» Itäisen sairaalan arkkitehtikilpailu ... 87, 113
» kutsukilpailun järjestäminen suihkukaivoveistoksen hankkimiseksi ... 220
» Malminkartanon suunnittelukilpailu ... 278
» piirustus- ja maalauskilpailun järjestäminen lasten- ja nuorisokodeissa oleville ym. ... 185
» sävellyskilpailu ... 216
Kipparilahden venesatama ... 225
Kioskit, vuokraaminen ... 155, 434
» perustaminen Suomenlinnan lautan matkustajapaviljonkiin ... 379
Kirjanpidon uudistaminen ATK:ta varten, lastensuojelultk ... 194
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto.
Kirjasto- ja nuorisotalot, luonnospiirustukset, rakennusohjelma ... 38, 214
Kirjastoauto-osasto, Herttoniemi ... 61
Kirjastolautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 213, 427
Kirjasto-ohjesäännön muuttaminen ... 38, 427
Kirjastotoimi, valtionapu, tuntipalkkaisten työaika ... 213, 214, 335
Kirjateollisuustoimisto Oy, teollisuustontin vuokra-aika ... 74
Kirkkojen aukioloaikojen yhtenäistäminen ... 128
Kirkkonummi, Killinmäen keskuslaitoksen vedenhankinta ja jäteveden puhdistaminen, lisäsopimus ... 26
» Killinmäen luonnonsuojelualueen muodostaminen ... 77
Kirvesmiehenkatu 2, pääpiirustukset ... 254
Kivelä-Hesperia ... 16, 166, 167, 400, 406
Kivelän sairaala, henkilökunta, valtionapu ym. ... 16, 19, 163, 166, 167
Kivihaka, vuokra-alueen ja rakennusten siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 339
Kluuvi, tarkastuskaivojen rakentaminen ... 236
Kluuvin galleria, näyttelyjen järjestäminen ... 221
» virastotalo ... 273
Kodinhoitajien määrän kaksinkertaistaminen, aloite ... 113, 406
Kodinhoitotoiminta, henkilökunta, ateriankorvaukset ym. kodinhoitajat, ohjesääntö ... 23, 175, 176, 335
Koiraurheiluradan sijoittaminen Tuomarinkylän kartanon alueelle ... 223
Koiravero, huumekoirat ja väestönsuojelun palvelukoirat ... 157
Kokoontumistilakomitea, mietintö ... 405
Kokoukset, kaupunginhallitus ja sen jaostot ... 124
Kokouspalkkiosäännön muuttaminen, viranhaltijat, kaupungin edustajat ... 7, 267
Kokouspalkkiot ... 205, 329
Kokoustilojen luovuttaminen ... 273, 274, 422
Kolariauton asettaminen näytteille, paikan varaaminen, aloite ... 92
Kolmisopimus raakaveden hankkimiseksi, Helsinki, Espoo, Vantaa ... 102, 103
Kolmisopimustoimikunta ... 147, 309
Komiteat ja toimikunnat, asettaminen, lopettaminen ym. ... 136, 144—148
» » » menot v. 1972 ... 148
Kom- ja Ryhmäteatterin sekä Praesens-ryhmän avustaminen, aloite ... 115
Konala, asemakaava muutosten peruuttaminen ... 281
» joukkoliikenteen tehostaminen ... 316
» katupiirustukset, kadun ottaminen yleiseen käyttöön ... 228, 252, 253
» määräalan siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 337
» tonttivarauksen peruuttaminen, jatkaminen ... 256, 258
Kone Oy, rakennuslupa Munkkiniemessä ... 283
Konehankintajaosto, yleisten töiden lautakunta ... 148
Konekirjanpito, työn vaativuusasteen selvittäminen ... 140
Konekirjoitus-, -kirjanpito- ja pikakirjoitusjärjestelmän muuttaminen ... 8, 140, 332
Konferenssilaitteiden hankkiminen Finlandia-taloon ... 131
Kongressit ja konferenssit, kaupungin edustus ... 150
Konsertit ... 151, 152, 216, 273, 274
Konsertti- ja kongressitalo ks. myös Finlandia-talo ... 148, 216
Konserttitalon rakennustoimikunta ... 260
Konsultaatiopalkkioiden järjestely, huoltolaitosten johtokunta ... 174
Kontula, kirjasto- ja nuorisotalon rakentaminen ... 214
» lastentarha, soveltavan esikoulukokeilun aloittaminen, iltapäiväosaston perustaminen 12, 30, 194, 195
» perhekoti, kalustohankinnat ym. lastentarha Sakara, päivähoito ... 188, 195, 409
» tontin varaaminen ... 257
» vanhustenhuollon keskus, piirustukset, laina ... 23, 179, 406
» yhteiskoulun ottaminen kaupungin haltuun ... 205
Kontulan Oppikouluyhdistys, lainat ... 326, 327

Korjaustyöt, määrärahat ... 273
Korkeasaaren—Hyljesaaren silta ... 302
Korkeasaari ms., laivapäällystön työehtosopimus ... 138, 311
» » liikenteen kausiliput, lippujen hinnat ... 315, 317
Kortteleiden ja tonttien korkeusluvut, korkeussuhteet ... 269, 285, 382
Korttelikoulut ... 180, 203, 204, 411, 412, 415
Korttelipalvelupisteet ja lähipalvelukeskukset ... 75
Korvauksen periminen lastensuojelulaitoksissa olevien nuorten ansiotuloista ... 184
Korvaukset, ks. Vahingonkorvaukset.
Koskela, katupiirustusten vahvistaminen ... 228
» korttelikoulun perustaminen ... 412, 415
» lastenpäivähoitolaitos, vanhusten asuintalo ja korttelikoulu, perustamissuunnitelma, huonetilaohjelma ym. ... 180, 196, 412, 415
» myymälä- ja työhuonetilat, v. 1970 asemakaava ... 75
» nuorisokoti, hoitopaikkaluku, toiminnan aloittaminen ym. ... 409, 190, 408
» tontin vuokraaminen Invalidiliitto r.y:lle ... 262
» viemärin rakentamisluvan myöntäminen ... 236, 262
Koskelan sairaskoti ... 22, 23, 131, 138, 175, 178, 405
» vanhusten asuintalo, perustamissuunnitelma ym. ... 180, 405
Koskelanrinne, lastentarhan ja -seimen perustaminen ... 195, 411
Koskelantie—Viikintie, tieosan tietoimituskorvaukset ... 247
Kotiaputoimistot (yksityiset), avustukset ... 404
Kotiavustajien määrän lisääminen ... 113
Kotiavustustoiminta, terveyssisarien palkkaaminen ... 159
Kotikallion lastentarha ja koululaisten päiväkoti ... 30, 410
Kotisairaanhoito ... 161, 170
Kotitalouslautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 426
» virat, ym. ... 212, 426
Kotkankatu 14—16, miesten hoitokodin huonetiloja koskeva sopimus ... 181
Kouluhammashoitolaitos, työaikojen muuttaminen, hoitokapasiteetin lisääminen, ilmaishoito ... 16, 161
Kouluikäisten lasten ja nuorten vastaanottokodin perustaminen ... 25
Koulujärjestelmän perusteet, lain 15 §:ssä tarkoitetut toimeenpanosuunnitelmat ... 33
Koulukuraattorityön kehittäminen ... 335
Koululaisille myytävät liikennelaitoksen alennusliput ... 104, 315
Koululaisten päiväkodit, henkilökunta-asiat, kokeilu nuorisotiloissa ... 197, 410
» talvikisojen kustannukset ... 204
Koulusuunnittelutoimikunta, tavoiteohjelma peruskouluun siirtymiseksi ... 205, 212, 416
Koulusuunnittelutoimisto ... 131, 205, 206, 335
Koulutanhuan lastenpäivähoitolaitos, luonnospiirustukset ... 29, 197
Kouluterveydenhoito, komitea ym. ... 144, 162
Kouluterveydenhuolto-rationalisointitutkimus ... 162
Koulutilojen vastainen käyttö ... 201
Koulutoimi, kansakoulut ... 200—206
Koulutoimikunta, I ja II osamietintö ... 206, 415
Koulutuspäivät kansa- ja oppikoulujen opettajille ... 145, 146, 200, 204, 415
Koulutyön alkamisilmoituksen postittaminen I-luokkalaisten vanhemmille ... 203
Kriminaalihuolto r.y., avustuksen myöntäminen ... 155
Kruununhaan keskikoulu ... 280
Kruununhaka, kivipengerryksen purkaminen ym. ... 228
» rakennushallitus, paloseinän ym. rakennuslupa ... 264
Kukkien myyntipaikat ... 377
Kuljetuskomitea, mietintö ... 437
Kuljetusten järjestäminen Salmen- ja Luukkaan ulkoilualueille, aloite ... 405
Kulkukaupan harjoittaminen ... 330
Kulosaaren asemakaavaehdotusta koskeva kirje ... 284
» metroaseman luonnospiirustukset ... 94
» talviuimarit, apurahaesitys, aloite ... 115
» Yhteiskoulun Osakeyhtiö, lainat ... 326, 327
Kultaklausuuliehdon soveltaminen vuokrasopimuksiin ... 61
Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelu (ks. myös Rakennukset), Marinadintalon säilyttäminen, aloite ym. ... 92
Kumpula, aluevaihto valtion kanssa ... 341
» asemakaavat, katualueen hyväksyminen ... 87
» jakeluasema-alueen vuokraaminen Oy Esso Ab:lle ... 261
» rakennusten ostaminen vuokra-alueelta ... 249
» » siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 339
Kunnallinen eläkelaitos, kaupungin maksuosuus ... 143
» » säännösten muutosesitys ... 141, 142

Kunnallinen eläkelaitos, Tampereen kaupungin esittämä eläkeikää koskeva lausuntopyyntö 336
» kodinhoitoapu, korvauksen periminen 404
» sopimusvaltuuskunta ja sen toimisto ..... 8, 136—138, 192, 193, 308, 311
» yleinen virkaehtosopimus 138, 139, 144
Kunnallisen jaoituksen muuttaminen (laki), tarkistaminen 84, 253
» lastentarhaseminaarin perustaminen, aloite 30, 198
Kunnalliset alkoholitarkastajat, ravintolalaskujen korvaaminen 126
» aluesiirrot, rajantarkistukset, lausunto 84, 85, 253
» ammattioppilaitokset, opettajien palvelussuhteen ehdot 332
» kodinhoitajat, määrän kaksinkertaistaminen, tarve 113, 406
» opintoavustukset ja valtion opintotukijärjestelmä 404
Kunnallishallintokomitean mietintö 147
Kunnallisneuvosmiehen vaali 11
Kunnallisteknisten töiden suorittaminen 229
Kunnallisten lastentarhaseminaarien perustaminen, aloite 30, 198
» rajantarkistusten ja aluesiirtojen tarkistaminen 253
Kunnallisvaalit, keskusvaalilautakunnat, vaalitoimikunnat ja -tulokset 9, 10
Kunnallisverotus, ennakkoveroäyrin hinta, äyrimäärän jakautuminen 112, 327, 328
Kunnanasiamiehet, tehtävien jako, palkkaus 135
Kunnostustyöt, rakennelmien ym. paikallaan pitäminen ym. 335
Kuntasuunnittelurekisteri, organisaatio, toimisto, henkilökunta, käyttökorvausperusteet 215, 277, 319, 321
Kuntien ja kuntainliittojen valtionosuudet ja -avustukset 327
Kuntien ATK-yhtiö, Helsingin jäsenyys 321
» ja kuntainliittojen valtionosuudet ja -avustukset 327
» väliset aluesiirrot 84, 85, 253
» välisten taloudellisten erojen tasoittaminen 253
» yleinen kalleusluokitus 132
Kuntokallio, avustuksen myöntäminen 225
Kuntoutuksen kehittäminen, mietintö, psykiatristen potilaiden kuntoutus 164, 172
Kuolinpesät, luovutus kaupungille, varojen käyttö ym. 24, 168, 182, 405
Kuorma- ja pakettiautotaksan korottaminen 296, 335
Kuorokorokkeen vuokraaminen ulkoilmakonserttia varten 243
Kustaa Vaasan tie, avaaminen raitiotieliikenteelle 316, 451
Kustaankartanon vanhainkoti, virat, henkilökuntaruokailu ym. 22, 131, 179, 335, 405
Kutsukilpailun järjestäminen suihkukaivoveistoksen hankkimiseksi 220
Kutsuntalautakunta, Helsingin sotilaspiiri 328
Kuulohuolto, »Kuulokojepankin» perustaminen 406, 412
Kuulovammaisten Lasten Tuki-yhdistys, erityislastentarhat 412
Kuulutuskustannukset, asemakaava- ja tonttijakoasiat 285
Kuusikon lastentarha, iltapäiväosaston perustaminen 228
Kuusisaari, katupiirustusten vahvistaminen 228
Kuvaamataidetoimikunta, kilpailujen järjestäminen ym. 185, 219, 220
Kuvataidetoimikunta, veistoksen hankkiminen Engel-aukiolle 221
»Kuvia Suomesta»-näyttely 215
Kylänevan kansakoulu 201
Kyläsaari, alueen vuokraaminen Finnexpress Oy:lle 303
» puhdistamo, lietteenkäsittelykeskus 238, 240
Kymijoen vesivoimakorvaussopimus 309
Kyyhkysten hävittäminen, vahingonkorvaus, sopimus Oy Rentokil Ab:n kanssa 160, 335
Kårkulla Centralanstalt Kommunalförbund 329
Kårkullan vajaamielislaitos, kaupungin rahoitusosuus ym. 191
Kähertäjäkoulu 34, 208, 210
Kähertäjäkoulukomitea 148
Käpylä, ammattikoulun laina-anomus ym. 109, 208, 209, 420
» tonttien vuokraus ja varaaminen 69, 74, 258, 263
» urheilupuisto, tekojääradan rakentaminen, aloite sekä menetetyn alueen korvaaminen 45, 87, 88
Käpylän Musiikkiopiston Kannatusyhdistys, avustus 217
» Yhteiskoulun talo, lainat 327
Käteiskassat 244, 300
Kätilöopisto, huonetilojen vaihto, siirto kaupungin omistukseen 171
Kävelykatukokeilu Aleksanterinkadulla 290
Käymälät ym. yleiset paikat, kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtyminen siisteyden ylläpitämiseksi, aloite .. 116
Käyttövaratilien käyttäminen, rahatoimiston ilmoitus 134
Käyttöveden hinnoittelu 309

Laajalahti, erään ranta- ja vesialueen muodostaminen luonnonsuojelualueeksi, aloite 78, 437
» graniittikallion louhiminen 371
» kirjasto- ja nuorisotalon luonnospiirustukset 38

Laajasalo, aluelääkärin vastaanottohuoneiston vuokraaminen ... 161
» jalankulkutien valaiseminen ... 307
» katupiirustusten vahvistaminen, katualuekorvaukset ... 228, 245
» moottoriteiden merkitseminen kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi ... 229
» määräalojen siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 338
» nuorisokoti ... 188, 409
» rakennuspoikkeusluvan myöntäminen ... 91, 92
» sivukirjasto ... 214
» tilojen ostaminen, vuokraaminen ... 74, 251, 252
» » rakennuksineen siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 340
» täytemaa-alueen vuokraaminen Oy Shell Ab:lle ... 261
» vanhusten asuintalo ... 108, 174, 180
» vesi- ja viemärijohtojen rakentaminen ... 236
Laakson sairaala ... 16, 170, 401, 402, 406
» puisto- ja katualueen asemakaavan muutos ... 282
Laboratoriokoulu ... 209, 311, 450
Lahjat ja lahjoitukset, kaupungin saamat ja antamat ... 21—23, 30, 34, 42, 151, 171, 220
Lahjoitusrahastot, korko- ja ylijäämävarojen käyttö ... 183, 192, 206, 210, 213, 217, 221, 406
» käteisvarojen sijoittaminen ... 134
Lainat, asuntolainoja koskevat asiat ... 268, 269, 322
» kaupungin ottamat ja anomat lainat ... 4, 108, 109, 118, 322
» säätiöille, yhdistyksille ym. myönnetyt ... 323, 324
» takaukset ja maksujärjestelyt ... 325
» vanhainkodeille ja opiskelija-asuntoloille myönnetyt ... 111, 112, 179
» vapaille huoltojärjestöille anotut ... 406, 407
» yksityisille laitoksille ja oppikouluille myönnetyt ... 109—111, 325—327
Lainopillinen osasto, kaupunginkanslia, virat ym. ... 6, 127
Laitoskirjastotoiminta, kaupungin kirjastolain alainen ... 213
Laivapäällystön työehtosopimus, ms Korkeasaari ... 138, 311
Laki kunnallisen jaoituksen muuttamisesta ... 84
» pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta ... 93
Lapinmäen lastentarha ja -seimi ... 195, 411
Lapinmäentien ja Koskelantien yhdystien rakentaminen ... 228
Lapsiteatterikokeilun avustaminen ... 217
Lassila, kiinteistön ostaminen ... 249
Lasten kesänviettotutkimus, tilastotoimisto ... 132
» kesävirkistystoiminnan järjestäminen ... 198, 411
» Kuntoutuskodissa suoritetun kuntoutuksen korvaaminen ... 20, 166
» päivähoitokomitea, perhepäivähoitokokeilun laajentaminen ... 197
» päivähoitolaitokset, uusien perustaminen ym. ... 29, 180, 197, 411
» päivähoito-oppilaitokset, tarvetta tutkiva työryhmä ... 32, 145
Lastenhoitajat, työaikajärjestelyt ... 194
Lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten hoitomaksut ... 25, 184
Lastenkodit ... 26, 131, 187, 190
Lastenlinnan Kuntainliitto, opettajien eläkeikärajan alentamisesitys ... 142
Lastenpsykiatrian opetussairaalat ja sairaalatyön lisääminen ... 113, 166, 169
Lastensuojelulaitokset, aterianvastikkeet, korvauksen periminen ansiotyössä käyviltä nuorilta 25, 139, 184, 335, 402, 405
Lastensuojelulautakunta, kokoukset, päätökset ym. ... 408
» 50-vuotisjuhlallisuudet ... 185, 409
Lastensuojelutoimi ... 25, 183
Lastensuojeluvirasto, henkilökunta-asiat, palkkaus, työaika ym. ... 25, 185, 186, 334
» "Ihminen puhtaaksi — aineet pois"-kampanja ... 192
» kehitysvammahuollon kokonaissuunnitelma ... 191
» lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt avustukset ... 192
» luonnospiirustukset, pääpiirustukset ... 187
» perhesijoitustoiminnan tehostuskampanja ... 186
» sijaisvanhempien virkistys- ja neuvottelutilaisuudet ... 186
» toimiston työtä selostavan esitteen teettäminen ... 186
» vajaamielishuollon toimintatilat ym. ... 190, 191
Lastentarha Haavikko ja Meritähti ... 195
» Vanamo ... 30
Lastentarha ja -seimi Hietaniemen virastotalo, luonnospiirustukset ... 197
» » » Lauttasaari, huoneiston ostaminen ... 341
» » » Pihlajisto I, Pirjo, Sakara, Siltamäki ... 195, 196
» » » Tapanila, Puotila, Vuosaari ym. ... 30, 195, 196, 411
Lastentarhain lautakunta, kokoukset, päätökset ym. ... 192, 410
» » kirjanpidon uusiminen ATK:ta varten ... 194

Lastentarhain lautakunta, toimisto, virat, palkkaus ... 29, 148, 192, 194, 410, 411
» » työaikajärjestelyt ... 193, 194
» » uusien päivähoitolaitosten ennakkokassat ... 194
Lastentarhanopettajat, epäpätevän työvoiman käyttö opettajien sijaisina ... 193, 412
» koulutuksen lisääminen, kunnallisen lastentarhaseminaarin perustaminen, aloite ... 30—32, 193, 196, 198
Lastentarhat, avustukset eri lastenhoito- ja suojelualan järjestöille ... 198, 412
» iltapäiväosastojen perustaminen ... 196
» koululaisten päiväkodit, kokeilutoiminta ... 197
» kunnallisen lastentarhaseminaarin perustaminen ... 31, 198
» lasten kesävirkistystoiminnan järjestäminen ... 198
» perhepäivähoito, vakinaisen, ohjatun toiminnan järjestäminen ... 197
» soveltavan esikoulukokeilun aloittaminen ... 30, 194, 411, 412, 418
» talousarvion määrärahat lastentarhoille ja -seimille ... 195
» vahingonkorvaukset ... 198
» valtionapu ... 194
Lastentarhoja ja -seimiä koskevat asiat ... 82, 192—195, 410—412
Lausunnot, kvston ja khn antamat seuraavissa asioissa:
eräiden alueiden asemakaavaehdotukset (Vantaan khlle) ... 285
Helsingin kaupungin ja lähikuntien erinäisten yhteisten tehtävien hoidon järjestäminen 94
Helsingin koulutoimikunnan I osamietintö ... 206
Helsingin Raamattukoulun iltakeskikoulu ... 212
Helsingin Yliopiston suunnitteluneuvottelukunnan I osamietintö ... 147
Ilmansuojelun ja meluntorjunnan neuvottelukunnan huomautukset ... 282
jalankulkijain turvallisuutta varmistavien säännösten noudattamista koskevien toimenpiteiden tiukentaminen ... 288
Jokipolku-nimisen katualueen muodostaminen ... 266
Kallahden harjun muodostaminen luonnonsuojelualueeksi ... 77
kiinteistöjen tontinvuokrien tarkistus ... 264
Kunnallishallintokomitean I mietinnön luonnos ... 147
lukion perustaminen Jakomäen yhteiskouluun ... 212
Munkkivuoren yhteiskoulun iltalinjan perustaminen ... 212
peruskoulujärjestelmän alueellinen toimeenpanosuunnitelma ... 206
pääkaupunkiseudun yhteistyövaliokuntaa koskeva lakiluonnos ... 93
suurimman sallitun ajonopeuden määrääminen 50 km:ksi/t Helsingin ohikulkutiellä kaup.rajan ja Puistolan rautatiesillan välisellä osuudella ... 295
suurimman sallitun ajonopeuden määrääminen 30 km:ksi/t Sepänkadulla ... 295
Takaniemen puisto- ja katualueen asemakaavan muutosta koskevat valitukset ... 282
tie- ja vesirakennushallituksen korvaushakemuksia koskevat lausunnot ... 232
tieliikenneasetuksen luonnos ... 289
tieliikenteen työolokomiten mietintö ... 312
tuberkuloosin vastustamistyön ja hoidon uudelleen järjestämiskomitean mietintö ... 170
työterveyshuollon uudet korvausperusteet ... 143
virastotalon rakentaminen ministeriötä varten 1. kaup.osaan ... 280
voimalaitoksella vuorotyössä työskentelevien eläkeiän alentaminen ... 142
yksityisen kansakoulun opettajien eläkeikärajan alentaminen ... 142
Lausunnot, seuraavien lauta- ja johtokuntien antamat:
ammattioppilaitosten johtokunta ... 420
ammattioppilaslautakunta ... 425
elintarvikekeskuksen lautakunta ... 454
huoltolautakunta ... 405
kaupunkisuunnittelulautakunta ... 381, 383—385
kiinteistölautakunta ... 342, 368, 371, 372, 380
kirjastolautakunta ... 427
kotitalouslautakunta ... 426
lastensuojelulautakunta ... 409
lastentarhain lautakunta ... 411
liikennelaitoksen lautakunta ... 450
maatalouslautakunta ... 388
metrotoimikunta ... 458
museolautakunta ... 428
musiikkilautakunta ... 429
nuorisolautakunta ... 431
palkkalautakunta ... 333—336
palolautakunta ... 393
raittiuslautakunta ... 432
ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta ... 418
sairaalalautakunta ... 401

satamalautakunta ... 445
suomenkielisen työväenopiston johtokunta ... 422
suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ... 415
teollisuuslaitosten lautakunta ... 446, 447, 448
terveyslautakunta ... 397
teurastamolaitoksen lautakunta ... 453
urheilu- ja ulkoilulautakunta ... 436
väestönsuojelulautakunta ... 395
yleisten töiden lautakunta ... 437, 440, 442, 443
Lauta- ja johtokunnat, ks. myös Hallintoelimet ja ko. lautakunnan nimen kohdalta.
» » » jäsenten valitseminen ... 121
» » » luettelon laatiminen kvstoon tulevista tärkeistä ja sisällöltään laajamittaisista asioista ... 122, 123
» » » yhteistyö kaupunginhallituksen kanssa ... 125
Lauttasaari, alueenvaihto, Asunto Oy Björkholmen ... 53
» asemakaavamuutokset ... 282
» katualue- ja katumaakorvaukset ... 245
» kiinteistöjen vuokraaminen, ostaminen ... 51, 71, 249
» laivalaituri ... 302
» lasten päivähoito, huoneiston ostaminen, tontti ym. ... 29, 197, 341, 412
» määräalojen siirtäminen tontti- ja talo-osaston hoitoon ... 337, 339
» Takaniemen historilliset varustukset ... 242
» vanhustentalosäätiö, tontin vuokraaminen, laina ym. ... 71, 111, 180, 323
» Yhteiskoulun Kannatusyhdistys, lainat ... 167, 326, 327
» » kiinteistön muuttaminen Marian sairaalan hoito-osastoksi ... 17
Lehtien myyntipaikat ... 377
» tilaaminen virastoille ja laitoksille ... 131, 342
Lehtisaari, liikenne, nuorisotilat ... 314, 415
Leikkikenttätoiminta, -kentät ja -puistot ... 30, 224, 241, 412
Leirintäalueet ... 223, 224
Lemmilän vastaanottokoti ... 187
Leninin puiston merkitseminen nimikilvellä ... 242
Lentopallokenttä, vuokraoikeuden irtisanominen ... 363
Lentotapaturmavakuutukset, ryhmävakuutus ... 141
Leppäsuo, lastentarha ja -seimi, ohjattu perhepäivähoito ... 82, 195, 197
Lewin, Viola, testamenttirahasto ... 213
Lietteen käsittely ... 239, 240
Liikelaitoksia koskevat asiat ... 305
Liikenne Oy, Ab ... 316
Liikennejaosto, kaupunkisuunnittelulautakunta ... 389
Liikennejärjestelyt ... 290, 291, 296
» Eteläsatamassa ... 302
» Helsingin museon pysäköintialueella ... 92
» Itä-Pasilassa, jalankulku- ja ajoneuvoliikenne ... 88
» julkisen pintaliikenteen parantaminen Hämeentiellä ... 92
» Mannerheimintie, osuuden Runeberginkatu—Reijolankatu järjestelyt ... 93
» rautatientorilla ... 296
Liikennelaitoksen lautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 449
Liikennelaitos, alennus- ja vapaaliput, tariffien uudistus, ilmaisliput (viranhaltijain) 95, 103—105, 150, 313, 315, 449
» alkoholistien suojatyökokeilu ... 177
» ammattikoulu ... 105, 311, 450
» henkilökuntapula ... 314
» invalidilippujen myöntämisperusteet ... 104, 314
» invalidilippukomitea ... 451
» itäsuunnan liikenteen tehostaminen ... 314
» johtosäännön muuttaminen ... 450
» koululaisten alennusliput ... 104, 315
» liikennekaluston hankkiminen, rakennukset ym. ... 312, 449
» liikennelinjojen kannattavuusselvitykset ... 312
» linja-autolinjoja koskevat asiat, aloitteet ym. ... 104
» lippujen hinnat ... 95, 103, 104, 313, 450
» Ms. Korkeasaaren laivapäällystön palkkaus ... 311, 138
» puhelinneuvonta, työaikajärjestelyt ... 311, 335
» sadekatosten ja terminaalien rakentaminen ... 312, 313, 450
» vesiliikennettä koskevat asiat ... 450
» viranhaltijat, työaika, kurinpitopäätös, ym. ... 310—312, 450
Liikenneluvat, myöntäminen, muuttaminen ym. ... 295

Liikennemaksut ... 95, 103, 104, 313, 450
Liikennemerkit ja opasteet ... 292
Liikennepoliittinen Yhdistys Enemmistö ry. ... 288, 318
Liikennepoliittisen päivän viettäminen ... 152
Liikennesuunnitteluosasto, kaupunkisuunnitteluvirasto ... 384
Liikenneturvallisuuden parantaminen ... 288
Liikennevaloja koskevat asiat ... 292
Liikenne- ym. valistustoiminnan järjestäminen, esitys ... 155
Liikerakennukset, alueiden ja tonttien myynti, vuokraaminen ... 60, 69—71, 73, 74, 173, 349, 350
Lilla teatern, avustus ... 217
Linja-autoasema, sijoituspaikka Kampissa ... 290
Linja-autojen hankkiminen liikennelaitokselle ... 104
» » mainostilojen käyttö ... 318
Linja-autoliikenne, liikenneluvat ... 295, 316
» » pysäkkien siirtäminen, merkitseminen ... 294, 395
» » reittien lopettaminen, jatkaminen ym. ... 295, 296, 315, 316, 449
» » yhteistariffiin kuuluvien linja-autolinjojen ottaminen kaupungin hallintoon ... 118
» » yksityinen, sadekatokset, korvaukset ... 313
Linja-autolinjan 13 yhteyksien parantaminen, aloite ... 104
» » 33 liikenöiminen, aloite ... 104
Lions Club, konsertin järjestäminen ... 215, 379
Liputuksen järjestäminen ... 227
Lista-autojen ajotaksan tarkistaminen ... 335
Lohjan Kalkkitehdas Oy, tilojen vuokraaminen kaupungille ... 64
Luento- ja opetuspalkkiot ... 207
Luistinradat ja jäähalli, alueen vuokrasopimuksen jatkaminen ... 222, 223
Luonnonsuojelualueet, Kallahdenharju, Killinmäki ... 77
» Laajalahden alue, aloite ... 78, 437
Luottamusmiehet, ks. myös Kaupungin luottamusmiehet.
» valtuus tutkia apua pyytäneen työntekijän työehtosopimusta ... 140
Luovan säveltaiteen edistämissäätiö, nuottien ostaminen ... 216
Luukkaan ulkoilualue ... 43, 223
Lähetystörakennus Armfeltintie 10, käyttötarkoituksen muuttaminen ... 276
Lähipalvelukeskukset ja korttelipalvelupisteet ... 75
Lähivuosien kaavoitus- ja rakennusohjelmien sopeutuminen yhdyskuntien kehittämisedellytyksiin, selvitys ... 83
Lämpöjohdot, yksityisten johtojen rakentaminen ... 265
Lämpöjohtokanavat, jalankulku- ja laitetunnelit ym. ... 264
Länsi-Pakila, asemakaavamuutosten hyväksyminen ... 87
Länsi-Suomen vesioikeus ... 309
Länsisatama, varastorakennuksen rakentaminen, ym. katupiirustukset ... 96, 228, 301
Länsi-Vesala, vesijohtojen ja viemärien rakentaminen, aloite ... 116
Läntinen Pihlajasaari, tilan varaaminen vanhuksia varten ... 224, 435
Läpikulkuliikenteen kieltäminen ... 293
Lääketieteellinen kirjasto, palvelutason parantamista tutkiva jaosto ... 148
Lääkinnällinen kuntoutus ja sen kehittäminen, muistio ... 164
Lääkintäpalvelusten käyttötutkimus, Maailman terveysjärjestö ... 163
Lääkäriambulanssitoiminta, sopimus, lahjoittaminen kaupungille ym. ... 21, 22, 155, 171, 400
Lääkärintodistukset, esittäminen ... 139
Lääkärinvälitys, tehtävien siirtäminen terveyskeskukseen ... 14
Lääkäripäivystysautot ... 156
Lääkäripäivystykset, anesteesialääkäripäivystys, ulkopuolisten lääkärien palkkaaminen sairaalaan päivystystehtäviin ... 164
» yleislääkäripäivystyskokeilu Kallion terveysasemalla ... 160, 161
Lääkärit terveyskeskuksissa, virkamatkakustannusten korvaaminen ... 161, 335
» yksit.vastaanoton järjestäminen sairaaloissa, erikoistumispaikat ... 164, 199

Maailman terveysjärjestö, lääkintäpalvelusten käytön tutkiminen ... 163
Maa- ja metsätalous, kiinteistöltk:n hoidossa oleva ... 77
Maan-Auto Oy ... 294, 356
Maan- ja tontin vuokrasopimukset, indeksiehdot, vuokranmaksu ... 76, 258, 263
» » » » rakentamisvelvollisuutta koskevan ehdon muuttaminen ... 351
Maanjako-oikeus, kaupungin hallinnollisen rajan määrääminen ... 127, 266, 267
Maanmittaustoimitukset ... 79, 266, 267
Maanpuolustuskurssit, apulaiskaupunginjohtajien osallistuminen ... 125
Maanviljelyslyseon osakeyhtiö, rakennuslainat ... 326, 327
Maaoikeus, lautamiesten ja uskottujen miesten valitseminen ... 79
Maatalouslautakunta, tehtävät, kokoonpano, kokoukset ... 271, 388

Maatalousosasto, kiinteistövirasto ... 137, 331, 370
» määräalojen ja tilojen siirtäminen osaston hoitoon ... 339
Maidontarkastamo, virat, valtionapu, tarkastussopimus, aukioloaika ... 14, 162, 335
Mainontaa koskevat asiat ... 313, 318, 378, 379, 434
Mainos-TV Oy, filmauslupa kaupungin kiinteistöissä ... 379
Maisema- ja viheraluesuunnitelmat, näyttely ... 221
Maistraatti, viranhaltijat ym. ... 153, 200
Majoituskeskustoiminnan aloittaminen ... 405
Makkaroiden myyntipaikat ... 377
Maksu- ja taksakomitean mietintö ... 106
Maksumääräysten antamisoikeus, rahatoimisto ... 134
Maksut, taksat, tariffit, jäteveden puhdistusmaksut ... 239
» » » kunnallinen kodinhoitoapu ... 404
» » » kuorma- ja pakettiautot ... 296, 335
» » » lasten päivähoitolaitokset, ruoka- ja hoitomaksut ... 25
» » » liikennelaitoksen tariffit ... 95, 103, 104, 313, 450
» » » ns. lista-autojen ajotaksan tarkistaminen ... 335
» » » pysäköintimaksut, säännöstelystä vapautuminen ... 76
» » » satamamaksutaksat, täydentäminen ym. ... 95, 300, 445
» » » sähkön hinnankorotus ... 102, 305, 447
» » » taksimaksujen korottaminen ... 296, 335
» » » vesi- ja sähkömaksut ... 102, 305, 447
» » » vientiliikennemaksut ... 300, 301
Malmgård, sotilasvirkatalo ... 278
Malmi, ampumaradan siirtäminen, aloite ... 4
» katupiirustukset, katumaakorvaukset, pakkolunastukset ... 228, 245, 253
» kiinteistöjen hankinta, vuokraus ... 71, 250, 262
» määräalojen siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 338
» osayleiskaavan hyväksyminen ... 86, 90
» tontin rakennuksineen siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 339
Malmin Kaupalliset oppilaitokset Oy, rakennuslainojen takaus ... 111, 327
» lastenkoti, henkilökunta, huonetilojen vuokraus ym. ... 26, 190
» Liiketalo Oy, kaupungin edustus yhtiökokouksessa ... 329
» perheryhmäkoti ... 26
» sairaala, virat, lääkäripäivystys, katastrofivalmius ym. ... 16, 164, 168
Malminkartanon suunnittelukilpailu ... 278, 279
Malmi—Tapanila—Pukinmäki—Puistola (MATaPuPu), osayleiskaava ... 284
Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Lasten Kuntoutuskoti, laina, avustusanomus 20, 166, 198, 325, 401, 402, 412
Mannerheimintien liikenteen järjestely ... 288
» yhteiskoulu, rakennuslaina ... 326
Marian sairaala ... 16, 17, 31, 163, 164, 167, 168
» » Sokeritautipotilaiden opetuskurssi, Lauttasaaren os:n pääpiirustukset ... 400, 402
Marimekko Oy, tontin vuokraaminen Herttoniemestä ... 73
Marinadin talon purkamisen estäminen, aloite ym. ... 92, 287
Markkinointi-instituutti, vuokran korottaminen ... 74
Martinlaakson radan rakentamiseen liittyvät asiat ... 93, 234, 236
MaTaPuPu -alueen viihtyisyys ja terveellisyys ... 86
Matka-apurahat, kaupungin myöntämät ... 149, 217, 418, 422, 453
Matkailutoimisto, opaskartat ym. ... 64, 128
Matkailuyhdistys, Helsingin matkailutoimen kehittäminen ... 128
Matkakertomukset, matka-apurahan saaneet ... 149
Matkakustannusten suorittaminen näkö- ja kuulovammaisille ym. oppivelvollisille ... 203
Matkalaskut ... 139, 143
Matkustussääntö, luottamusmiehet, viranhaltijat ... 8, 186
Maunula, lastenpäivähoito ... 409
» liiketontin vuokraaminen Elannolle ... 70
» nuorisokoti, toiminnan aloittaminen ... 188, 189, 408
» tontin varausajan jatkaminen ... 258
Maunulan Pienasunnot Oy, lainan järjestelyt ... 325
Meilahden alue, eräiden vuokra-aikojen jatkaminen ... 263
» kartano ... 82, 131, 221, 273
» sairaala, päivystyspoliklinikka ... 171
» taidekeskus ... 276
» virkistyskeskus ... 181
» yhteiskoulu, rakennuslaina ... 326
Meilahti 12, korjaus- ja kunnostustyöt ... 273
» Bredbackan kiinteistön siirtäminen kiinteistöltk:n hallintoon ... 414

Meilahti rakennusten ostaminen vuokra-alueelta ... 248
» vuokra-alueen siirtäminen rakennuksineen talo-osaston hoitoon ... 339
Mellunkylä, määräalojen siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 338
» rasitesopimus ... 351
» tilojen ostaminen, katualuekorvaukset, tonttien varaaminen ... 245, 251, 257
» » ja rakennusten siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 340
Mellunmäki, vajaamielisten päivähoitolan perustaminen ... 26, 190
Meltolan sairaala, sairassijojen myynti ... 172
Meluntorjunta, ohjeet ym. ... 157, 282, 449
Menot, yhdistelmä talousarvion menoista ja tuloista ... 119
Mercantile Oy, vuokrasopimuksen jatkaminen ... 102
Merimiehenkadun nuorisoasema ... 23, 28, 182
Merisataman edustalla olevan saariryhmän ja ranta-alueen parantaminen matkailuliikennettä ja viihtyvyyttä silmälläpitäen, aloite ... 117
Merisataman käyttösuunnitelma, työryhmä ... 301
» venekerho ... 305
Meritähti, lastentarha, iltapäiväosaston perustaminen ... 195, 410
Meriveden saastuminen, Suomen Satamaliiton muistio ... 303
Merkonomi-Mainos Oy, Ab ... 318
Messuhalli, C-messuhallin alueen vuokra-ajan jatkaminen ... 263
Metroa koskevat asiat, toimisto, toimikunta ... 87, 94, 148, 152, 297—299
Metron suunnittelu, rakentaminen ym ... 297
Metrotoimikunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 455
Metsolan kansakoulu ... 190
Metsäosasto, kiinteistövirasto, tilansiirtäminen rakennuksineen osaston hoitoon ym. ... 266, 339, 370
Metsäpalovakuutus ... 371
Miesalkoholistien ensisuojat ... 182, 256, 405, 406
Miesten hoitokodit ja asuntolat ... 181, 182
Moniongelmaperheitä koskeva tutkimus, tilastotoimisto ... 132
Moottoriajoneuvojen huolto- ja jakeluasemat sekä -laitteet ... 357
Moottorialuksen käyttäminen majoitukseen ... 304
Moottoritiet ... 229, 230
Muinaistieteellinen toimikunta, Munkkiniemen kartanon suojelu ... 288
Muistomerkit ... 241
Munkkiniemen kartanon suojeleminen ... 288
» yhteiskoulun lainat ym. ... 111, 326
Munkkiniemi, asemakaavan muutos Perustie 36—40 ... 283
» huonetilojen varaaminen nuorisotoimintaa varten ... 53
» katualue- ja katumaakorvaukset ... 245
» katupiirustusten vahvistaminen ... 228
» määräalan siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 337
» rakennuslupa, Kone Oy ... 283
» tonttien vaihto, vuokraus ... 53, 70, 71
Munkkisaari, autokorjaamorakennuksen purkaminen ... 228
» vuokrasopimuksen jatkaminen ... 101
Munkkivuori, lastentarha, esikoulukokeilu ... 30, 194
» yhteiskoulu ... 212
Muotokuvan maalauttaminen kaupunginvaltuuston puheenjohtajasta ... 123
Murtohälytyslaitteiden hankkiminen Meilahden kartanoon, päivystys ... 131, 221
Murtovakuutukset ... 211
Museolautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 214, 428
Musiikkilautakunta, johtosäännönuudistaminen, kokoonpano, kokoukset ja kaupunginorkesteria koskevat asiat ... 148, 429
Mustalaislähetys, erityisavustusanomus ... 183
Mustalaisten asunto-olojen parantaminen, valtionapu, huoltoapu ... 270, 405, 406
Mustasaari, vesi- ja viemärijohdon rakentaminen ... 236
Mustikkamaa, vesibussiliikenne ... 296
Myllypuro, kansakoulurakennuksen pääpiirustukset ... 203
» kiinteistön hankkiminen ... 251
» oppikoulun lisärakennus, kaupungin täytetakaus ... 110
» sairaskoti ... 22, 179, 220
» terveyskeskuslääkärin vastaanoton järjestäminen ... 161
» tilojen ostaminen, tontin varaaminen ... 251, 257
» vanhusten asuntola ... 180
» urheilupuiston rakentaminen, aloite ... 115
Myllypuron yhteiskoulu, piirustukset, rakennuslaina ... 254, 326
Myymälä- ja työhuonetilat ... 75
Myyntipaikat, jäätelö, kukat, makkarat, lehdet, joulukuuset ym. ... 365, 376, 377

Myyntitilaisuuksien ym. järjestäminen ... 377
Mäkelänkatu 86—96, talonmiehen varallaolo ... 272
Mäkkylä- niminen sotilasvirkatalo ... 278
Mäntsälän kunta, esitys toisen kunnan asukkaalle annettavien terveyspalvelujen korvaamisesta ... 161
Määräaikaistarkastusten suorittaminen Työterveyslaitoksessa ... 140
Määrärahojen jakaminen eri yhteisöille ym. ... 217
» myöntäminen lastentarhojen ja -seimien perustamiseen ym. ... 195
Määrävuosilisät ... 138, 203, 204

Naapurin lastentarha, iltapäiväosaston perustaminen ... 195
Naimattomien äitien ja heidän lastensa asuntokysymys ... 183, 184, 405
» » » » » oloja koskeva tutkimus ... 132, 183
Naulakallion vastaanottokoti, henkilökunta, ym. ... 25, 187
Neuvostoinstituutti ... 276
Nikkilän sairaala ... 16, 17, 169, 239, 400—402
Nilsiänkatu 6:n muuttaminen virastotaloksi, rakennuspiirustukset ym. ... 254, 264
» » ruokailun järjestäminen ... 319
Ninhydraattitutkimushuoneen järjestäminen poliisilaitoksen tekniseen toimistoon ... 155
NMKY ... 218
Nokia Oy, alueen vuokraaminen Salmisaaressa ... 100
Nopeusrajoitukset ... 293, 294
Nordsjön kartano, nuorisokerhotilojen vuokraaminen ... 219
» paikallistien päätekohta ... 231
Nukarin lastenkoti ... 26
Nukketeatteri ... 242
Nuohoustoimi, määräyksen muuttaminen ym. ... 11, 156
Nuorisoasemat, Merimiehenkatu ... 23, 182, 404, 406, 409
Nuorisojärjestöjen avustukset ... 431
Nuorisokerhot, huonetilojen hankkiminen, kerhokeskukset ... 219, 430
Nuorisokodit, maksu- tai säästösopimuksen tekeminen työssä käyvien nuorten kanssa ... 184
» perustaminen ym. nuorisokoteja koskevat asiat ... 25, 188—190, 408, 409
Nuorisokomitea, mietintö ... 219
Nuorisolautakunta, asettaminen ... 219
» kokoonpano, määrärahojen käyttö, kurssit ym. ... 40, 41, 219, 430
Nuorison vapaa-ajan harrastustoiminta, tontin tai huonetilojen varaaminen Munkkiniemestä ... 53
Nuoriso-ohjaajan (ruotsinkiel.) palkkaaminen, aloite ... 115
Nuorisotalot, Laajasalo, Kontula ... 38, 214
Nuorisotilojen hankkiminen ja käytön tehostaminen, aloite ... 41, 197, 219, 415
Nuorisotoiminta ... 115, 219
Nuorisotyölautakunta ... 41
Nuorisotyötoimikunta, "Ihminen puhtaaksi — aineet pois"-kampanja ... 192
Nuorten työkoti, työtoiminnan käynnistäminen, ym. ... 25, 189, 408
Nurmijärventien parannustyöt ... 264
Nylands Skärgårdsstiftelsen, kaupungin liittyminen säätiöön Uudenmaan saaristoalueen kehittämiseksi, aloite ... 117
Näköalatornin rakentaminen Alppilaan ... 279, 280
Näyttely, ARS 1974 ... 42
» asuntonäyttely, pysyvä ... 271
» August Ehrensvärdin 200-vuotismuistonäyttely ... 215
» Bäcksbackan kokoelmat, kaupungintalo ... 220
» esineiden, piirrosten, taideteosten ym. lainaaminen ... 153, 214, 215, 220
» järjestäminen Kluuvin galleriaan ... 221
» "Kuvia Suomesta"-näyttely ... 215
» Meilahden kartano, taidenäyttely ... 221
» Pasila suunnitelma sekä maisema- ja viheraluesuunnitelmat ... 221
» "Suomalaista hopeaa kautta aikojen", kaupunginmuseo ... 214
» vanhusten viikon näyttely ... 181, 405
» VENE 73 ja AUTO 73- näyttelyt, C-messuhalli ... 225
» ympäristönsuojelunäyttely ... 152, 274

Obduktiopalkkiot ... 165
Ohjaajien kouluttaminen ala-asteen pedagogiikkaa, äidinkieltä ja musiikkia varten ... 204
Ohjattu perhepäivähoito ... 197, 412
Ohjesäännöt, kansakoulutoimi, muutosten vahvistaminen ... 33
» kasvatusneuvola, vahvistaminen ... 33
» kirjasto-ohjesäännön muuttaminen ... 38
» liikennelaitoksen ammattikoulu ... 450
» sairaalatoimi ... 16

Ohjesäännöt, väestönsuojelulautakunta, vahvistaminen 11, 156
Oikeudenhoito- ja järjestystehtävät 11
Oikeusaputoimisto 33, 200
Omakotialueita koskevat asiat 240, 284
Oman auton (moottoriajoneuvon) käytöstä virkatehtävissä maksettava korvaus 8, 129, 144, 219, 318
Omistajaa vailla tavattujen pieneläinten hoito 162
Omistusasunnot, hankkimisen helpottaminen, toivomusponsi 79, 80
» tutkimuksen tekeminen nuorten avioparien asunnon hankkimisen helpottamiseksi ns. tasamaksujärjestelmää soveltaen, aloite 117
Opaskarttojen asettaminen huoltoasemille 64
Opastus- ja matkailupalvelut, avustusanomukset ym., -palkkiot 128, 221
Opettajakoulutus, jatkokoulutus, opintopäivät 145, 146, 200, 204, 415
Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat 200
Opetussairaalat, Hesperian sairaalan hyväksyminen 169, 400
Opetussuunnitelmatoimikunnan perustaminen 205
Opintomatkastipendien myöntäminen viranhaltijoille 149
Opiskelija-asuntolat, kaupungin myöntämät lainat ja takaukset 111, 112, 323
» » pääpiirustukset:Otaniemi, Vaarala, Kivenlahti, Koivukylä,Pasila.Suvela 254, 255
Opistoinsinöörit, pätevyyden huomioon ottaminen 146
Oppikoulut, eräiden koulujen sijoituskysymystä, opintouudistusta ym. koskevat asiat 146
» kaupungin myöntämät lainat, takaukset, avustukset 109, 110, 212, 213
» vanhempainneuvostot 121
» yksityiset, lainojen myöntäminen 325, 326
Oppilaskoti Toivola, henkilökunta, tilojen käyttö ym. 25, 189, 408
Orisaarenkatu, virheellisen viemäröinnin aiheuttamat vesivahingot 229
Ormusmäentien rakentaminen kaduksi 229
Osavelkakirjalainan ottaminen 322
Osayleiskaavat Malmi, Tapanila, Pukinmäki, Puistola, Kannelmäki 86, 90, 283, 284
Osoite- ja matkailukartat, kaupungin julkaisemat 242, 247
Osoitenumeroiden vahvistaminen 281
Osuuskunta Asuntomessut 271
Osuusliike Elanto, Esplanadikappelin vuokraaminen ym. 77
» » tonttien ja tilan vuokraaminen, varaaminen 70, 74, 350, 369
Otaniemi, opiskelija-asuntoloiden pääpiirustukset 254
Oulunkylä, erityislastenkoti 187, 408, 409
» katumaakorvaukset 245, 246
» kouluikäisten lasten ja nuorten vastaanottokodin perustaminen 25
» rakennusten ostaminen vuokra-alueelta 249
» tontin rakennuksineen siirtäminen talo-osaston hoitoon 339
» vanhusten palvelu- ja asuintalon rakentaminen, aloite 118
» vesijohtojen ja viemärien rakentamisluvat 236
Outamon vastaanottokoti, vilja-aitan muuttaminen työpajaksi 187

Paciuksenkadun jatkaminen 291
Pahoinpitelyt, työmatkoilla tapahtuneet 333
Paikallissairaalain Liitto, kaupungin jäsenmaksu 172
Paikallissairaalat, Auroran, Kivelän, Marian ja Malmin sairaaloiden säilyttäminen paikallissairaaloina 163
Paikallistiet, päätekohdan määrääminen ym. 50, 230
Pajalahden venesatama 436
Paketti- ja kuorma-autotaksan korottaminen 296
Pakila, katupiirustusten vahvistaminen 228
» Pakintalon vuokraaminen kansalais- ja seuratoimintaa varten, pääpiirustukset 39, 254
» tontin vuokrausajan jatkaminen 258
Pakila-seura, Pakintalon vuokraaminen 39
Pakilan Naisvoimistelijat, voimistelusalin vuokraaminen 190
» sairas- ja vanhainkotisäätiö, rakennuslainojen takausehdot 112, 325
Pakilantien varustaminen puu- ja pensasistutuksilla 241
Pakintalon entistämissuunnitelma, korjaustyöt 39, 254
Pakkalan lastentarha ja -seimi 195, 411
Pakkolunastukset 253, 254
Palkat, palkkojen tarkistukset ja niiden sovellutusohjeet ..... 136—138
» tekn.korkeakoulututkintoa edellyttävien osasto- ja tstopäälliköiden palkkaus 336
» veropidätys takautuvista palkanpidätyksistä 137
Palkkalautakunnan toimisto, henkilökunta-asiat ym. ..... 136—139
Palkkalautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. 331
Palkkausperusteet, sairaalassa työskentelevät lääk.kandidaatit 336
Palkkiosäännön uusiminen, kaupungin luottamusmiehet 7
Paloasemat 155

Paloauton siirtäminen Nikkilän sairaalalle ... 169
Palolaitos, ensiapu- ja sairaankuljetusten tehostaminen ym. ... 155, 163, 335
» erikoiskaluston hankkiminen vaikeavammaisten kuljetuksiin ... 167
» virat, kurssit, nuohousmääräykset, hätäkeskus ym. ... 11, 155, 169
Palolautakunta, kokoukset, kokoonpano ym. ... 391
Palomuseo, Haagan paloasema ... 215
Palvelukoirat, ulkoilualueiden henkilökunnalle maksettava koirien ruokaraha ... 335
Palvelutalot, rakentaminen nuorille pareille ... 270
Palvelutasoselvitys ... 83
Palveluverkko, v. 1970 yleiskaavaehdotus ... 75
Paraisten Kalkki Oy, vuokrasopimuksen jatkaminen Sörnäisissä ... 101
Pasila, asemakaavan hyväksyminen ... 87
» huonetilojen varaaminen huoltovirastolle ... 270
» lasten päivähoitolan perustaminen ... 191
» opiskelija-asuntorakennuksen pääpiirustukset ... 255
» rakennusten ostaminen vuokra-alueelta ... 248
» terveyskeskus ... 161
» tontin vuokraaminen, varaaminen ... 69, 88, 255, 258
» vanhusten asuintalo, pääpiirustukset ... 406
» vuokratontin siirtäminen rakennuksineen talo-osaston hoitoon ... 339
Patola, lastentarhan perustaminen, luonnonpiirustukset ... 29, 196, 412
» tonttien varausajan jatkaminen ... 258
Paulig, Gustaf donationsfond ... 213
PAV-hoitokoti, kuntoutettujen asuntokysymys ... 406
Pelastusarmeijan lastenseimi ... 198
» suojakoti Alppikatu 1 ... 181, 405
Perhekasvatusneuvola, Herttoniemen virastotalo ... 131
Perhepäivähoito, ohjattu ... 197
Perheryhmäkoti, Tapanila, Malmi ... 26, 190
Perhesijoitustoiminnan tehostamiskampanja ... 186
Peruskoulua koskevat asiat ... 33, 145, 204—206, 418
Pesuaineet, runsaasti fosfaattia tai NTA:ta sisältävien välttäminen ... 162
Pienasuntojen lunastaminen vanhusten asunnoiksi ... 174
Pieneläinklinikka ... 15
Pieneläinsairauksien hoitoa ja eläinlääkärien päivystystä koskeva sopimus ... 14, 15, 162
Pieni Robertinkatu 1—3, korjaus- ja kunnostutyöt ... 273
Pienliike- ja palvelutilat ... 75
Pienoisgolfkentät ... 363
Pienoisröntgen ym. laitteet, säteilymäärä ... 159
Pientaloalueet, yhteisväestönsuojat, viemäröinti ym. ... 86, 156, 236
Pienteollisuus- ja varastoalueet, tontit, vuokraaminen ym. ... 358, 359, 361
Pihlajamäki, alueen vuokraaminen jäteveden pumppaamoa varten ... 349
» asemakaavamuutoksen peruuttaminen ... 281
» —Pihlajisto, lastentarhan ja -seimen perustaminen ... 195, 196, 411
» » sivukirjaston perustaminen ... 39, 214
» » terveysasema ... 161
» » tontin vuokraaminen, varaaminen ... 257, 258
Pihlajasaaren ulkoilupuisto ... 223, 224
Pihlajasaari—Hernesaari, vesijohdon rakentaminen ... 308
Pihlajisto, alueen vaihdot ... 60
» katupiirustukset, katualueen vuokra ... 228, 263
» koulun perustaminen ym. ... 415
» lastentarhan ja -seimen perustaminen ... 195
» liiketontin vuokraaminen ... 71
» terveysasema ... 161
Piirrosten luovuttaminen näyttelyyn ... 153
Piirustukset, hyväksyminen ym. ... 103, 105, 303, 309, 366, 435, 440, 442, 445
Piirustus- ja maalauskilpailun järjestäminen lasten- ja nuorisokodeissa oleville ym. ... 185
Pikakirjoitus-, konekirjoitus- ja konekirjanpitojärjestelmän muuttaminen ... 140
Piritan sairaala ... 170
Pirjo, lastentarha ja -seimi ... 196, 411
Pirkkolan urheilupuisto ... 148, 222, 436
Pistoraiteiden rakentaminen ja vuokraaminen ... 304
Pitkäaikaisen lainan ottaminen ... 322
Pitkäaikaissairaiden hoitopaikkavaraus, toivomusponsi ... 113
» lasten kuntouttamissopimus ... 20
Pitkäkoski—Tikkurila, runkovesijohto ... 308
Pitäjänmäki, asemakaavamuutosten peruuttaminen ... 281

Pitäjänmäki, katumaakorvaukset ... 245, 246
» lentopallokentän rakentaminen ... 356
» rakennusten osto vuokra-alueelta, tontin vuokraus ... 74, 249
» teollisuusalueen pistoraiteen rakentaminen ... 304
» tontin vuokra, liikaa perityn palauttaminen ... 264
» tonttien siirtäminen rakennuksineen talo-osaston hoitoon ... 340
» viemärin rakentaminen ... 236
Pohjois-Haaga, korttelikoulu, lastentarha, nuorisokeskus ... 203, 204, 411, 412, 415
» » nuorisokodin ja lasten päivähoitolan perustaminen ... 25, 197
» » osayleiskaavaa koskeva valitus ... 283
» » tontin vuokraus, varaaminen ... 70, 256, 257
Pohjois-Haagan ja Kannelmäen eräiden alueiden osayleiskaavat ... 283
» Helsingin yhteiskoulu, laina ... 326, 327
» Jakomäki, lastentarha ja -seimi ... 196
Pohjoismaiden pääkaupunkien pitkän tähtäyksen suunnittelua koskeva kongressi, kaupungin edustus 150
Pohjoismainen Sähkö Oy, viemärin rakentaminen Pitäjänmäellä ... 236
» tilastokokous ... 132
Poikkeuslupa hakemus tonttien rakentamista varten ... 351
» rakennuskiellosta ks. rakennuskielto ... 285
» työllisyyslaista, työntekijämäärä kesäaikana ... 227
Poikkeusolojen sairaalasuunnitelmat ... 163
Polar-rakennusosakeyhtiö, aitaaminen Vattuniemenkujalla ... 264
Poliisilaitos, esitys liikenne- ym. valistustoiminnan järjestämisestä ... 154, 155
» Herttoniemi, uusi poliisivartioasema, luonnospiirustukset ... 61
» kaupungin osuus ylläpitokustannuksista ... 154
» passitoimiston tilojen luovuttaminen työtupien käyttöön ... 405
» toiminnan rationalisointi ym. ... 153, 154, 155
Postipankki, kaupungin anomat lainat ... 109
Praesens-ryhmän sekä Kom- ja Ryhmäteatterin avustaminen, aloite ... 115
Prikiväylä-nimisen tien kunnostaminen vesijohtotöiden jälkeen ... 308
Primula Oy, henkilökunnan Korkeasaaren liikenteen kausiliput, anomus ... 315
» » tontin vuokraaminen Vallilassa ... 69
Proteesisäätiö, tontin vuokraaminen Ruskeasuolta ... 69
Psykiatrinen huoltotoimisto, huoneiston vuokraaminen ... 17, 258
Psykiatrisen avohuollon kehittäminen, potilaiden kuntoutus ... 170
Puhelimen kustantaminen vanhuksille ja invalideille ym., aloite ... 114, 406
Puhelinkaapelit, kunnostaminen, sijoittaminen, jakokaappien rakentam. ym. ... 265, 358
Puhelinosuuksien hankkiminen kaupungille ym. ... 131
Puheterapeutit, sairaaloissa, palkkaaminen vanhusten huoltolaitoksiin, pätevyysvaatimukset ja palkkaus ... 164, 174, 335
Puhtaanapito-osasto, rakennusvirasto ... 443
Puistoalueet, ks. myös Katu- ja puistoalueet.
» asemakaavan muutos Ruskeasuolla ja Laaksossa ... 282
» kunnostaminen Vuosaaressa, aloite ... 116
Puistot ja leikkikentät ... 241
» merkitseminen nimikilvillä ... 242
Pukeva Oy ... 264
Pukinmäen aukio, mittaustoimitusta koskeva valitus ... 266
Pukinmäki, katualueen haltuunotto, katupiirustukset ... 228, 252
» kiinteistöjen osto, rakennusten purkaminen ... 222, 250
» osayleiskaava ... 86, 90
» Savelan alueen asemakaavallinen ratkaisu, aloite ... 89
» vanhusten asuntola ... 180
» yhteiskoulu, pääpiirustukset, laina ... 254, 326
Punakiventie, yksityisen lämpöjohdon rakentaminen ... 265
Puotila, alueen vuokraaminen Oy Esso Ab:lle ... 261
» lastentarha, opetus-, terapia- ym. laitteiden hankkiminen ... 29, 196, 411
» tavaratalon rakentaminen ym. ... 291
Puotinharjun yhteiskoulu, muutospiirustukset, lainat ... 254, 326, 327
Purjehdusseuroille ym. vuokratut alueet ... 365
Puutavarakeskus, oman moottoriajoneuvon käyttö ... 318
Pysyvä asuntonäyttely, kaupungin osallistuminen ... 271
Pysäköinninvalvontatoimisto ... 244
Pysäköintialueet, varaaminen ym. ... 92, 257, 295, 364
Pysäköintimaksut, hintasäännöstelystä vapautuminen ... 76
Pysäköintimerkit, -kiellot, ym. -järjestelyt Eteläsatamassa ... 294, 302
Pyöräilytempaus "Kevätpyöräily 72" ... 225
Päihdehuollon ongelmien kartoittamistyöryhmä ... 28

Päihdeneuvottelukunnan asettaminen, aloite ... 28
Päihdyttäviä aineita väärin käyttävien miesten asuntola ... 181
Päijänne-hanke, raakaveden hankintasopimuksen uusiminen ym. ... 102, 103, 148, 247, 309, 446
» » tilan ostaminen Hausjärveltä ym. ... 252
Päivähoitokomitea ... 412
Päivähoitopaikat ... 170
Päivähuoltola Tyynelä, Vantaala ... 25, 190
Päivölän lastenkoti ... 25, 26, 190
Pääkaupungin matkailututkimuksen suorittaminen, esitys ... 128
» telttailijat ... 224
Pääkaupunkiseudun alueliitoskysymys ... 253
» ammattikurssisäätiö ... 34, 35, 37, 38, 210, 257, 258, 329
» ruotsinkielisen ammattikoulun perustaminen ... 37
» yhteistyötoimikunta, hyppyrimäen sijoittaminen ym. 43, 78, 94, 147, 148, 258, 270, 289, 290
» yhteistyövaltuuskunta, lakiluonnos ... 93
Pääomamenot, käsittely ... 306
Pääradan asemien järjestelyt, VR:n ja kaupungin siltatoimikunta ... 147

Raakaveden hankintasopimuksen uusiminen ... 102, 103, 309
Raastuvanoikeus, virat, palkat, eduskunnan oikeusasiamiehen suorittama tarkastus, matka-avustus 11, 131, 154, 149
» äänentoisto- ja -talletuslaitteiden hankkiminen ... 131
Radanvarsitie, selvitys tarpeellisuudesta ... 86
Radiopuhelimien hankkiminen henkilöautoihin, antennin sijoittaminen ... 131, 304
Radium-kodin myyminen Yliopistolliselle Keskussairaalaliitolle ... 171
Rafael Ahlströmin rahasto, ylijäämän jakaminen ... 217
Rahankeräykset ym. ... 377
Rahastot, urheilu- ja ulkoilurahaston perustaminen ... 42, 46
» vakuutusrahaston perustaminen ... 107
Rahatoimisto, henkilökunta-asiat, varainhoidon valvonta ym. ... 133, 134
» pienoistietokoneen vuokraaminen ... 131
» varainhoidon valvonta ... 125
Rahatointa koskevat asiat, maksu- ja taksapolitiikka ... 106—119, 322—327
Rahoitustasetta ja talousarvion toteutumista koskevat ilmoitukset ... 328
Raiteen poistosopimus, Wärtsilä Oy ... 354
Raitioliikenne, aloittaminen Kustaa Vaasan tiellä, mainokset vaunuissa ... 316, 318, 451
Raittiuslautakunta ja toimisto, johtosäännön uudistaminen ym. ... 41, 219
» kokoonpano, kokoukset ym. ... 432
Rajankäyntitoimitukset, hallinnollisen rajan määrääminen ... 127, 253, 266, 267
Rajasaaren jätevesipuhdistamo ... 239
Rakennukset, korjaus- ja muutostyöt, purkaminen ... 222, 273, 274, 301
» luovuttaminen kaupungille ... 351
» ostaminen ... 247—249
» siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 339
» suojeleminen, kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ym. ... 92, 287, 288
» varastorakennusten rakentaminen Länsisatamaan ... 96
Rakennus Oy, sade- ja jätevesiviemärin rakentamislupa ... 236
Rakennusasioita koskevat esitykset ... 401
Rakennushallitus, paloseinien ym. rakentamislupa ... 264
Rakennuskielto, poikkeuslupa-anomukset ... 86, 91, 92, 287
Rakennuslupia koskevat asiat ... 285, 286
Rakennuspiirustukset, hyväksyminen, ks. myös ko. koulun, sairaalan ym. kohdalta 105, 303, 309, 366, 435, 440
» asuintalot ... 269
» koulut, opiskelija-asuntolat ym. ... 254, 255
Rakennustarkastusvirasto, virat, palkat ym. ... 11, 136, 154
Rakennusten ja huoneistojen ostot, ym. ... 248, 249
Rakennustöiden aikaiset liikennejärjestelyt, ohjeita laativa työryhmä ... 289
Rakennusvirasto, johtosääntö, organisaation kehittäminen ... 48, 49, 335
» virat, palkat ... 49, 225—243
Rakentamisluvat, tilapäiset tiet, vesijohdot ym. ... 358
Rakentamisohjelmatoimikunta, tehtävät ym. ... 79, 80, 84, 244
Rantamatalan ja aavan meren välinen rajankäynti ... 266
Rappioalkoholistit, hoitokotien rakentaminen ... 406
Rasitesopimusten tekeminen ... 351
Rastilan leirintä- ja ulkoilualue ... 223, 224, 436
Ratapihantien yleissuunnitelma ... 229

Rationalisointitutkimus, kouluterveydenhoito ... 162
Ratkaisuvallan siirtämiskomitea ... 11, 32
Ratsastusopisto, maa-alueen vuokraaminen ... 370
Rautatientori, liikennejärjestelyt ... 296
Ravintolaoikeudet, kaupunginkellari ... 330
Reimarla, rakennusten osto vuokra-alueelta ... 249
» tontin rakennuksineen siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 338
Renlund Oy, Ab, alueen vuokraaminen ... 260
Rentokil Oy, Ab, kyyhkysten hävittämissopimus ... 160
Reumaliitto, Kangasalan kuntouttamislaitos ... 399
Revisiolaitos, virat ym., vuositilintarkastajat, kassantarkastukset ... 4, 123, 272
Ridasjärven saastumisen estäminen ... 187
Riihenkulman lastenkoti ... 131
Riistanhoidon ja metsästyksen järjestely kaupungin mailla ... 370
Riistavuoren vanhainkoti ja vanhusten asuintalo, virat ym. ... 22, 179, 333, 404
» vanhustentalon asukkaiden aterioinnin järjestäminen, aloite ... 114, 406
Rinne-koti, laajentamiskustannukset ... 191
Rintamamiesosakkeet ... 268, 271
Rintamamiesten asettaminen etusijalle vanhusten asuntoja jaettaessa ym. ... 174, 405
Rintamamiestunnuksen omaavien helsinkiläisten terveystutkimukset ... 158
Rintinpolun nuorisotilat, koululaisten päiväkotikokeilu ... 197
Roihuvuoren oppikouluyhdistys, laina ... 327
Roihuvuori, lasten päivähoitolaitos (esikoulukokeilu) ja vanhusten asuintalo ... 180, 194, 196, 412
» soveltava esikoulukokeilu lastentarhassa ... 30, 194
» terveyskeskuslääkärin vastaanoton järjestäminen ... 161
» vanhainkoti, talonmiesten varallaolo ... 333
» vanhusten asuintalo ja lasten päivähoitolaitos, muutos piirustukset ... 180, 406
» vesisäiliön piirustukset ... 309
Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys, lainat ym. ... 212, 213, 256, 326, 327, 409
Ruoholahti, Mercantile Oy:n vuokrasopimuksen jatkaminen ... 102
Ruokailupalvelusten järjestäminen vanhuksille ... 173
Ruotsinkielinen työväenopisto, ks. Työväenopisto.
Ruotsinkielisen ammattikouluopetuksen järjestäminen ... 37
Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta, ks. kansakoulut.
Ruskeasuo, puistoalueen asemakaavan muutos ... 282
» rakennusten osto vuokra-alueelta ... 248
» tontin vuokraaminen Proteesisäätiölle ... 69
» vuokra-alueen siirtäminen rakennuksineen talo-osaston hoitoon ... 338
Rusutjärven kylään suunniteltu rakennus, käyttöä koskeva sopimus ... 247
Röntgenhoitajien säteilysuojausloma ... 333
Röykän sairaala, huonetilaohjelma, peruskorjaus ym. ... 16, 17, 170

Sadekatokset, rakentaminen yksit. linja-autolinjoille ... 313
Sairaalakeskuksen tehtävät ... 16
Sairaalakomitean mietintö ... 164
Sairaalalautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 399
» poikkeusolojen sairaalasuunnitelmat ... 157, 163
"Sairaalan tiedotuspäivä 72"-tilaisuuden järjestäminen ... 399
Sairaalaruokakomitea ... 164
Sairaalat, ks. myös ko. sairaalan nimen kohdalta ... 163
» apuhoitajien täydennyskoulutus ... 165
» asiakas korttia koskeva aloite ... 405
» ateriavastikkeiden periminen ... 139, 402, 405
» henkilökunnan terveydenhuollon järjestäminen ... 334, 400
» henkilökunta-asunnot, asumista koskeva kirje ... 334
» hoitopaikkoja ja -maksuja koskevat sopimukset ... 399
» itäisen sairaalan sijoitusalue ... 87
» katastrofisuunnitelmat, lääkärijohtoinen ensiapuryhmä ... 157, 163
» kaupungin sairaalain eräiden osastojen sulkeminen kesällä ... 399
» lääketieteen kandidaattien palkkausperusteet ... 336
» lääkärien erikoistuminen, erikoistumissairaalaoikeudet ... 165, 199
» » yksityisvastaanotot ... 164, 399
» lääkäripäivystys, anestesialääkärit, ulkopuolisten palkkaaminen päivystäjiksi ... 164
» obduktiopalkkiot ... 165
» opetussairaalat ... 169, 400
» oppilaiden sijoittaminen käytännölliseen harjoitteluun ... 399
» potilasjonoja koskeva tutkimus ... 164
» röntgenhoitajien säteilysuojaloma ... 333

Sairaalat, sairaskertomusten luovuttaminen potilaalle ... 167
» tekninen organisaatio ... 164
» ulkokuntalaisten potilaiden hoito ... 399
» valtioavut ... 170, 400
» virat, palkkaus, tilapäisten virkojen vakinaistaminen ... 16, 17, 164
Sairaalatoimi, ohjesääntö ... 16
Sairaalavirasto ... 16, 165
Sairaanhoitolaitosten toimintavalmiussuunnitelmat suuronnettomuuksien varalta ... 163
Sairaanhoito-oppilaitos, opetussuunnitelma ym. ... 17, 400
Sairaankuljetukset, sairaankuljettajien koulutus, laskutukset ... 144, 155
Sairaansijojen myyminen, vuokraaminen ... 172
Sairastuvuus ja lääkintäpalvelujen käyttö pääkaupunkiseudulla v. 1968 ja 1969 ... 163
Sakara, lastentarhan ja -seimen perustamiskustannukset ... 195
Salmen ulkoilualue ... 43, 224, 276
Salmisaari, alueen vuokraaminen Nokia Oy:lle ... 100, 101
» voimalaitos ... 306
Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland, laina ... 323, 377, 400
Sanomalehtien tilaaminen v:ksi 1973 ... 131
Santahaminan liikenne ... 317
Satama- ja liikennemaksut, uusiminen ... 95, 300, 445
Satamajärjestyksen muuttaminen ... 95
Satamajäänmurtajat, alusten tilaaminen Wärtsilä Oy:ltä ... 102, 444, 445
» henkilökunnan työehtosopimukset ym. ... 138, 301, 332
Satamalaitos, Katajanokan rakennusten liittäminen kaukolämpöverkostoon, Sompasaaren lauttapaikka ... 96
» käyttöomaisuuden myynti, vahingonkorvaukset ... 301, 304
» rakennusten purkaminen Länsisatamassa ja Hernesaaressa ... 301
» satamamaksutaksan täydentäminen, vahvistaminen ... 95, 300
» vientiliikennemaksut ... 300, 301
» viranhaltijat, palkkaus, työllisyystilanne ym. ... 95, 299, 300
» vuokraukset ... 100
Satamalautakunta, kiinteistöjen siirtäminen ltk:n hallintoon ... 317
» » vuokrausta koskevat asiat ... 444
» kokoonpano, kokoukset ym. ... 444
» käyttöomaisuus ... 301
» virkojen täyttäminen, työajat ... 299
Satamapäivän järjestäminen ... 305
Satamaoloja koskevat asiat ... 299
Satamarakennusosasto, työllisyystilanne ym. ... 300
Satamat, Herttoniemen teollisuussatama ... 301
Satamavarastot Oy, kaupungin liittyminen osakkaaksi ... 96—100
Saunat, Vilppulan ja Hietaniemen kesäsiirtola, pääpiirustukset ... 205
Savelan alueen asemakaavan laatiminen ja kunnallistekn. työt, aloite ... 89, 90
Senatorska Julie Thilén fond- rahasto, avustuksen myöntäminen ... 192
Seppämestarintien katualue, mittaustoimitusta koskeva valitus ... 266
Sepänmäki, tp. kansakoulun pääpiirustukset ... 203, 415
Seurasaari, siltojen uusiminen, piirustukset ... 223
Shell Oy, Ab, alueen vuokraaminen ... 261
Sibeliuspuisto, jäteveden välipumppaamon rakentaminen ... 239
Siilitien lastentarha, soveltava esikoulukokeilu ... 30, 194
» metroasema, luonnospiirustukset ... 94
» » pysäköintialue ... 295
Siirtolapuutarhat ... 276
Siivoustyöt, ohjaajien palkkaus sairaaloissa ... 165
» pinta-alasiivoojien palkkausperusteet ... 272
Sillanpirtin hoitokoti ... 181, 404
Sillanrakennus Oy ... 356
Sillat, alikäytävät ja laiturit ... 49, 50, 233, 301
» Korkeasaari—Hylkysaari, rakentaminen ... 301—303
» Lauttasaaren laituri ... 302
Silmä- ja kudospankkisäätiön ym. lahjoitukset kansakouluille ... 34
Siltakeskus Oy, tontin vuokraaminen ... 72
Siltamäki, lastentarhan ja -seimen perustaminen ... 195, 411
» tontin vuokraaminen Siltakeskus Oy:lle ... 72
» tp. kansakoulun pääpiirustukset, koulutilojen lisääminen ... 203, 415
» veistoksen sijoittaminen ... 220
Siltatoimikunta, VR ja Helsingin kaupunki ... 147, 229
Sinebrychoffin kokoelmat ... 275

Sipoo, Brobölen myllypadon käyttäminen, sopimus ... 17
» tilojen ostaminen ... 51, 52, 252
Sirpalesaari, varastorakennukset, lautta- tai siltayhteyden järjestäminen ... 301
Sisäkehäntie, rakennustyön jatkaminen ... 49
Sivistystoimi ... 38, 213
Skellefteån Pohjoismaisten Lasten päivät, Suomen lipun käyttö ... 227
Snellmanin kansakoulu ... 201
Sofianlehdon vastaanottokoti ... 25, 26, 186, 187, 408
Sokeain erityiskoulun perustaminen ... 203
» Ystävät, tontin vuokraaminen Oulunkylästä ... 347
Sokeainkoulu, ent. päärakennuksen varaaminen perhepäivähoidon toimitiloiksi, aloite ... 114, 197
» siirtyminen Kuopiosta Jyväskylään ... 33, 34
Solakallion erityiskoulu ... 8, 9, 25, 26, 190
Solhällan lastentarhan muuttaminen erityislastentarhaksi, aloite ... 114, 412
Solnantie 44:n vuokraaminen päihdyttäviä aineita väärinkäyttävien miesten asuntolaksi ... 181
» » viesti- ja pienjännitekaapelin rakentaminen ... 264
Sompasaari, parrulaiturin lauttapaikka, väestönsuoja, vuokraoikeus ... 96, 156, 444
Sosiaalilääkärin toimisto ... 32, 408
Sosiaaliset tehtävät ... 22, 173
Sosiaalitilojen rakentaminen rak.viraston työmaille, aloite ym. ... 116, 333
» puutteellisuus ... 333
Sotainvalidien eläkerajan alentaminen, ehdotus ... 141, 142, 333
Sotakorkeakoulun maanpuolustuskurssit ... 125
Sotilasavustukset ... 176
Sotilasvirkatalojen siirtäminen valtiovarainministeriön hallintoon ... 278
Soveltavan esikoulukokeilun aloittaminen lastentarhoissa ... 30, 115, 194, 411, 412, 418
Steiner-koulu, ks. Rudolf Steiner-koulu.
Stiftelsen Botby svenska samskola-säätiö, lainat ... 110, 326, 327
» » » » tontin vuokrasopimuksen muuttaminen ... 75
» Trygga Åldringsbostäder, rakennuslaina ... 324
Stipendien jakaminen lahjoitusvaroista kansakoululaisille ... 206
Stockman Oy, Ab, Katajanokan makasiinit ... 288
Strömbergin seisakkeen siirtäminen ... 291
Sukupuolitautien poliklinikka ... 162, 397
Suoja-Pirtti r.y., Hyvösen lastenkodin vapautuvien huonetilojen vuokraus ... 404
» Porkkalankatu 1:n vuokrasopimus ... 181
Suojatyötoiminta, -kokeilu ... 170, 177, 406
Suojavaatteet, hankkiminen, vuokraaminen, huolto ... 177
Suojelutointa koskevat asiat ... 11, 155
"Suomalaista hopeaa kautta aikojen"- näyttely ... 214
Suomen ammattikouluopettajaliitto ... 210
» Apuhoitajat r.y., täydennyskoulutus, esitys ... 165
» Elokuva-arkisto, määrärahan varaaminen elokuvateatterin vuokraamista varten, aloite ... 115
» Hammashoitajat r.y:n esitys kesätyön järjestämisestä ... 161
» Harrastelijateatteriliitto, avustusanomus ... 217
» Jääkiekkoliitto, MM-kisat ... 222
» Kansallisoopperan säätiö, avustus ... 216, 217
» Kaupunkiliitto, ansiomerkit, kaupungin jäsenmaksu ... 144, 151, 328, 415
» » koulutuskeskus, tontin vuokraus ja rak.laina ... 262, 324
» » tapaturmavakuutuslaki, muutokset ... 141
» Kaupunkituomarien yhdistys, matka-apuraha ... 149
» Kirkon Sisälähetysseura, avustusanomus ... 183
» Kultaseppien Liitto, hopeanäyttely ... 214
» Kunnallisteknillinen Yhdistys, matka-apuraha ... 149
» Kunnallisten Teurastamoiden Yhdistys, jäsenmaksu ... 319
» Kylmäyhdistys, jäsenmaksu ... 318
» Lastenhoitajaliitto, työaikajärjestelyt ... 194
» lipun käyttäminen, lainaaminen, liputukset ... 227
» Mielenterveysseura,Veikkolan parantolan potilaiden jälkihoito ... 172
» Museoliitto ... 214
» Olympiakomitean naisvaliokunta, Finlandia-talon käyttö ... 216
» Pankin ja setelipainon välinen sähkökaapeli ... 265
» Pankkiyhdistys, vekseliprotestitietojen antaminen ... 134
» Pelastusarmeijan Säätiö, avustukset ym. ... 183, 192, 198, 323, 378
» Pesuteollisuusliitto r.y., käyttöveden hinnoittelu ... 309
» Punainen Risti ... 377
» Pyöräilyliitto, "Kevätpyöräily 72"-tempaus ... 225
» Rakennustaiteen museo, Eliel Saarisen piirustusten luovuttaminen ... 153, 275

Suomen Satamaliitto, kunnallisten maksujen yhdenmukaistaminen 300
» » muistio meriveden saastumisesta 303
» Solistiyhdistys, avustus 217
» Sydäntautiliitto, pelastusambulanssitoiminnan jatkaminen 21, 22
» » sydänambulanssin lahjoittaminen kaupungille 22, 171
» Taideakatemia, "ARS 1974"-näyttely, taideteosten lainaaminen 42, 215, 275
» Taideteollisuusyhdistys 275
» Teatterijärjestöjen keskusliitto, teatteripäivät, avustus 216
» Teatterikoulu 276
» Teollisuuden Vartiointi Oy, murtohälytyslaitteiden päivystys 221, 400
» Turistiauto Oy 295
» Työväen Musiikkiliitto, matka-avustus 217
Suomenkielinen työväenopisto, ks. Työväenopisto.
Suomenkieliset kansakoulut, ks. Kansakoulut.
Suomenlahti, jätevesien johtaminen 239
Suomenlahtitoimikunta 147
Suomenlinna, Ehrensvärd-seuran opastus- ja matkailupalvelut 128
» paloasema, rakennuksen muutospiirustukset 155
» vesialue, vesibussiliikenne 267, 296
Suomenlinnan Liikenne Oy, laina ym. 324, 450
» » » kioskin perustaminen matkustajapaviljonkiin 379
Suomi-Neuvostoliittoseura, seminaarin järjestäminen Finlandia-talossa 216
Suuntimontie, päällystys 231
Suurmetsä, katupiirustukset, rivitalotontin vuokraaminen, tontin varaaminen 72, 228, 257
Suurmetsäntien alikulkusilta 50
Suuronnettomuuksien varalta tehtävät suunnitteluohjeet 157, 163
Suursuo, nuorisotilat, koululaisten päiväkotikokeilu 197
» talonmiehen varallaolo 333
» vanhainkoti, lastentarha 22, 197
Suutarila, osayleiskaavaa koskeva valitus 284
» tilojen osto, siirtäminen tontti-, metsä- ja maatal.osaston hoitoon 251, 338, 339
» tontin varaaminen, vuokra-ajan jatkaminen, alueen vaihto 257, 263, 341
Suutarilan omakotiyhdistys, kesävesijohdot 308
Suvilahden voimalaitos, jäteveden johtaminen 238
Svanströmintie, vesi- ja viemärijohtojen rakentaminen 236
Svenska Förening i Åggelby, lainat 111, 326
Svenska Teatern, avustuksen saaminen 216
Sydänambulanssitoiminta, ambulanssin lahjoittaminen kaupungille 22, 171
Syväjäädyttämö, teurastuslaitos 318
Syöpäsäätiö, Radium -kodin myyminen 171
Sädehoitolaitoksen sijoituspaikka 282
Sähköasemat, Viikinmäki, luonnospiirustukset 102, 306
Sähkökaapelin sijoittaminen 265
Sähkölaitos, johtosääntö, virat, hankinnat ym. 102, 305, 306, 335, 447
» Pieni Robertinkatu 1—3 hallintorakennuksen siirtäminen talo-osaston hoitoon 339
Sähköliesien asentaminen kaasuliesien tilalle 265
Sähkön hinnan korottaminen 102, 305, 447
Sävellyskilpailu 216
Säätiö Stiftelsen Latokartano, poikkeusluvan myöntäminen Viikissä 91
Sörnäinen, määräalan siirtäminen tonttiosaston hoitoon 337
» Paraisten Kalkki Oy, vuokrasopimuksen jatkaminen 101
» radiopuh.antennin sijoittaminen valonheitinmastoon 304
» rakennuksen siirtäminen talo-osaston hoitoon 399
Sörnäisten metroasema 148
» rantatie, jatkon rakentaminen 86

Tahvonlahti, kansakoulun ja lastentarhan pääpiirustukset ym. 30, 196, 203
Taide- ja kirjallisuusapurahat, jakotoimikunta 219
Taidekeskuskomitea, mietintö, taidekeskus 276
Taidenäyttelyt, ks. Näyttelyt.
Taideteollinen oppilaitos 276
Taideteosten hankkiminen, sijoittaminen, lainaaminen 215, 219, 220, 242
» lahjoittaminen kaupungille ym. 34, 42, 151, 171, 220
Taivallahden nuorisokoti, tenniskentän vuokrasopimus ym. 25, 189, 223, 408
Takaniemen historiallisten varustusten saattaminen ennalleen 242
Taka-Töölö, tontin ostaminen, asemakaava muutokset 249, 282
Takaukset, kaupungin takaukset 325
Takautuvat palkankorotukset, ennakkoveronpidätys 137

Taksat, ks. Maksut, taksat, tariffit.
Taksikomitea 71:n määräajan jatkaminen ... 148, 296
Taksimaksujen korottaminen ... 296, 335
Taksojen ja maksujen muutokset, satamalautakunta ... 445
Tali, jätevesipuhdistamo, kaatopaikka ... 239
» kiinteistöjen ostaminen ... 249
» tilan ja rakennusten siirtäminen talo-osaston hoitoon ... 340
» » ostaminen ... 249
» urheilupuisto, alueen vuokraaminen Bowling Oy:lle ym. ... 46, 257, 435
Taloja ja huoneistoja koskevat asiat ... 272
Talokohtaiset asuntolainahakemukset ... 352
Talonmiesten työaikajärjestelyt, varallaolo ... 8, 272, 333
Talonrakennustoimen laatuluokkajaoituksen määritysperusteet ... 227
Talo-osasto, asuntoasiaintoimisto, kiinteistövirasto ... 244, 272, 372
» » rakennusten, tonttien ja tilojen siirtäminen os:n hoitoon ... 339
Taloudellisen kasvun turvaaminen, lait ... 76, 327
Talousarvion toteutuminen, hyväksyminen, noudattaminen ym. ... 112, 113, 119, 120, 328
Taloussuunnitelma vv. 1974—1983 ... 332
Taloussuunnittelu- ja talorakennusosasto, kiinteistövirasto ... 438
Taloviemärien rakentaminen ... 237
Tammisalo, katualue- ja katumaakorvaukset ... 245, 246
» määräalan siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 338
» Tammisalontie, mittaustoimitusta koskeva valitus ... 266
» tontin varaaminen, vuokraaminen ... 73, 257
Tammisalontie, mittaustoimitusta koskeva valitus ... 266
Tampereen kvsto, lausunto pyyntö eläkeiän alentamisesta ... 142
Tapanila, Jäkäläpolun mittaustoimitus ... 266
» katumaakorvaukset ... 245, 246
» lastentarha, perheryhmäkoti ... 26, 30, 190, 195, 411
» osayleiskaavan hyväksyminen ... 86, 90
» pientaloalue ... 235, 236
» tilojen ja määräalojen ostaminen ... 250, 251
» » rakennuksineen siirtäminen metsäosaston hoitoon ... 339
» » » » talo-os:n hoitoon ... 340
» tonttien ym. siirtäminen tontti-, metsä- ja maatalousos:n hoitoon ... 338, 339
» vesijohdon ja viemärin rakentamisluvat ... 236
Tapanilan urheilusäätiö, laina ... 323
Tapaninkylä, katupiirustusten vahvistaminen ... 228
Tapaninvainio, lastentarha ja -seimi ... 411
Tapaturmavakuutukset, ks. Vakuutukset.
» lain muutosten valmistelutyön kiirehtiminen ... 141
Tapaturmavakuutusyhtiö Kullervo, kaupungin vakuutusmaksut ... 140
» » uuden sopimuksen tekeminen ... 141
Tapiola—Leppävaara, ulkoilutien valaiseminen ... 225
Tariffit, ks. Maksut, taksat.
Tartunnantorjuntatoiminta, terveyslautakunta ... 397
Tartuntavaarallisiin tauteihin sairastuneille maksettavat korvaukset ... 160
Tattarisuo, alueen varaaminen hyljättyjen autojen säilytystä varten ... 240
» teollisuusalueen teiden kunnostaminen ... 247
Tavoiteohjelma peruskouluun siirtymiseksi ... 205
Teattereille, oopperalle, orkestereille ym. myönnetyt avustukset ... 216, 217
Teatterien ym. taideyhteisöjen kaupungin tuen järjestäminen, toimikunta ... 146
» » » » määrärahan varaaminen Kom- ja Ryhmä-teatterille sekä Praesens-ryhmälle, aloite ... 115
Teboil Oy, varastoalueen vuokraaminen ... 304, 444
Teinilän hoitokoti ... 187, 189
Teknillinen museo, toimitilojen peruskorjaustyöt ... 309
Tekniikan museon säätiö, kaupungin käytöstä poistetun kaluston saaminen ... 215
Teknisten laitteiden työt ja hankinnat, hankintatoimisto ... 131
Teknos-Maalit Oy, tontin vuokraaminen Pitäjänmäeltä ... 74
Tekojääradan kattaminen ym. Pirkkolassa ... 436
» rakentaminen Käpylän urheilupuistoon, aloite ... 45
Teleteknisten töiden työt ja hankinnat, hankintatoimisto ... 131
Telttailualueet ... 224
Temet Oy, teollisuustontin vuokraaminen Herttoniemestä ... 73
Tenniskentät, vuokraukset ... 223
Teollisuuden harjoittajien liitto, esitys harkintaverotuksen käyttämättä jättämisestä ... 135
Teollisuusjätevesien johtaminen kaupungin viemäriin ... 237

Teollisuuslaitosten lautakunta, kanslia, kokoonpano, kokoukset ym. ... 446, 448
» » kiinteistöjen siirtäminen sen hallintoon ... 305
Teollisuustontit, vuokraaminen ... 73, 74
Terminaalien rakentaminen, liikennelaitos ... 312
Tervalammen työlaitos ... 23, 181, 405
Terveydellisten tutkimusten laboratorio ... 162
Terveyden- ja sairaanhoito sairaaloiden ulkopuolella ym. ... 12, 136, 158
» » sosiaalihuollon työryhmä, kaupungin edustus ... 158
Terveydenhoitohenkilöstö, määrävuosilisät, takuupalkkajärjestelmä, eläkeikä, ym. ... 138, 335
Terveydenhoitolaki, korvauksen maksaminen tartuntavaaralliseen tautin sairastuneille ... 160
Terveydenhoitolautakunnan alaisen Kotisairaanhoitotoiminnan hoitoapulaistarpeen tyydyttäminen, aloite ... 405
Terveydenhoitovirasto, virat, palkat, kotiavustustoiminta ym. ... 13, 14, 136, 159, 160, 272
Terveydenhuolto, (ehkäisevä) sairaalahenkilökunta ... 169, 334
Terveydenhuoltohallinnon seminaari ... 158
Terveysasemat, Kallio, Pasila, Pihlajisto ... 160, 161
» läntisen kaupunginosan suurpiiri, huonetilat ... 159
Terveyskeskus, ammattioppilaitosten terveyssisarten virkojen siirtäminen ... 336, 396, 420
» koululaisten ilmaishammashoidon ulkopuolelle jäävät ... 161
» lääkärien virkamatkakulujen korvaaminen ... 335
» lääkäripäivystyksen tehtävien hoitaminen ... 14
» tehtävät, virat ... 13, 14, 160
Terveyskeskuslääkärien vastaanotot, järjestäminen Roihuvuoressa ja Myllypurossa ... 161
» » Myllypuron ja Vartiokylän yhteinen peruspalvelupiiri ... 161
Terveyskeskuspalvelut, toisen kunnan asukkaille annetun palvelun korvaaminen, Mäntsälän esitys ... 161
Terveyslautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 12, 13, 396
» kyyhkysten hävittäminen ... 160, 162
Terveysneuvonta ... 397
Terveysolojen tarkastustoimisto, valvonta ... 160, 397
Terveyspalvelujen korvaaminen, vieraskuntalaisille annetut palvelut ... 161
Terveystarkastustoiminta ... 158
Terveystutkimukset, rintamasotilastunnuksen omaavat helsinkiläiset ... 158
Teräs Oy ... 153
Teräsmyynti Oy, tontin vuokraaminen Vallilasta ... 69
Testamenttilahjoitukset ja rahastot ... 17, 168, 213
Teurastamolaitoksen lautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 452
Teurastamolaitos, syväjäädyttämön lisärakennuksen piirustukset ym. ... 105
» viranhaltijat, jäsenmaksut ym. ... 318, 319
Tiedotustoimisto, kaupunginhallitus ... 122, 126
Tiehoitokunta Vartio ... 236
Tiekunnat, v. 1972 kunnossapitokustannukset, avustukset, maksut ... 232, 233, 247
Tielautakunnan perustaminen yksityistielain piiriin kuuluvia asioita varten ... 11
Tielautakunta, johtosääntö, kokoonpano, kokoukset ym. ... 11, 390
Tieliikenneasetuksen luonnos ... 289
Tieliikenteen työolokomitea, mietintö ... 312, 451
Tienpidon siirtäminen kaupungille ... 230
Tie- ja vesirakennushallituksen korvaushakemukset, kh:n lausunto ... 232
Tierakennusmaksujen suorittaminen eräille tiekunnille ... 247
Tiet, ks. Kadut ja tiet.
Tietoimitukset ym., korvaukset ... 246, 247
Tietojenkäsittelykeskus, liittyminen Helsingin tietojenkäsittely-yhdistyksen jäseneksi ym. ... 105
» organisaatio, viranhaltijat ym. ... 319, 321
» palvelusten veloitushinnat ... 320
Tietokoneet, koneiden vuokraaminen ... 131, 321
Tiilimäki, väestönsuojan kulkutie ... 156
Tilapäiset kansakoulurakennukset, Myllypuro, Sepänmäki, Siltamäki ... 203
» tiet, vesijohdot ym. rakennus- ym. luvat ... 247, 358
» vesijohdot ja postit ... 308
Tilapäismajoitustoiminta ... 177, 405
Tilastotoimisto ... 132
Tilat, ks. Alueet, Kiinteistöt.
Tilauksen peruuttamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen ... 162
Tilausliikenneluvat ... 295
Tililuotot, myöntäminen ... 322
Tilinpäätös ... 328
Tilintarkastajat, tilintarkastus ja tilinpäätös ... 4, 5
Tilitysvuokraperusteiden määrääminen ... 272
Tilojen ja rakennusten luovuttaminen kaupungille ... 351

Tilojen ja rakennusten ostaminen ... 249—253
» » » vuokraaminen ... 64, 74, 375
» siirtäminen metsä- ja tonttiosaston hoitoon ... 337, 339
Toimela, koululaisten päiväkoti ... 197
Toimihenkilöt, kk-palkkaisia koskevan tiedotekokoelman painatus ... 136
Toimikunnat, asettaminen v. 1972 ... 144
» Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistyötoimikunta ... 148
» urheilupuistotoimikunta ... 148
Toimintavalmiussuunnitelmat sairaanhoitolaitoksissa suuronnettomuuksien varalta ... 163
Toimipaikkaruokailu ... 319, 334
Toipilaskoti Ahtela, Jokela ja Betesda, hoitopaikkoja koskeva sopimus ym. ... 19, 20, 172, 400
Toipilasrahat, anomuksen hylkääminen ... 176
Toivo Kuulan puisto, sorateiden asfaltoiminen ... 355
Toivomusponnet
» asuntoasioita koskevat
— aravatalojen vuokralaisten enimmäistulorajojen muuttaminen ... 80
— omistusasunnon saaminen pienellä omalla rahoituksella ... 79, 80
— valtion asuntolainan saantiin oikeuttavien tulorajojen nostaminen ... 81
» huolto- ja jakeluasemia koskevat
— alueiden varaaminen pääväylien varsille keskustan ulkopuolelle rakennettavia autopalvelupisteitä varten ... 64
— keskioluen tarjoilun kieltäminen Helsingin huoltoasemilla ym. ... 64, 65
— ympäristön rakennusten erikoisluonteen (lastentarhat ja -seimet ym.) huomioonottaminen vuokrattaessa alueita huolto- ja jakeluasemia varten ... 64
» kasvatusneuvolan ohjesäännön soveltaminen siten, että suomen- ja ruotsinkieliset saavat tasapuolisesti palveluja omalla kielellään ... 33
» kaupungin palveluksessa olevaa henkilökuntaa koskevat
— henkilökunnan määrän lisääminen v. 1973 ... 113
— opistoinsinöörien pätevyyden huomioon ottaminen kaupungin viroissa, luottamusmieskomitean asettaminen ... 49
— uuden konekirjoituslisäjärjestelmän soveltaminen ts. viranhaltijain osalta ... 8
» kirjojen lainaustoiminnan järjestäminen vanhusten asuin- ja hoitolaitoksissa kirjakaappi- tai kirjavaunujärjestelmää käyttäen ... 39
» kotiavustajien määrän lisääminen vuosittain väh. 15:llä ... 113
» koulusuunnittelua ja -kokeilua koskevat
— esikoulukokeilun järjestäminen yhdessä ruotsinkielisessä lastentarhassa ... 30
— kaupungin koulusuunnittelun nykyvaiheen ja valittavana olevien vaihtoehtojen selvittäminen valtuustolle ... 33
» lastentarhain opettajakoulutuksen lisäämismahdollisuuksien selvittäminen ... 32
» nuorten harrastustoimintaa koskevat
— tontin tai huonetilojen varaaminen Munkkiniemestä ... 53
» osayleiskaavoja koskevat
— MaTaPuPu- alueen osayleiskaava ... 86
— Vuosaaren osayleiskaava-asioita käsiteltäessä valtuustolle esitettävä alueen yksityiskohtainen kartta ... 88
» Sörnäisten rantatien jatketta rakennettaessa huomioonotettavat näkökohdat ... 86
» terveyden- ja sairaanhoitoalaa koskevat
— lastenpsykiatrisen sairaalatyön pikainen lisääminen ... 113
— pitkäaikaissairaiden hoitopaikkavaraukset ... 113
— päivystävien sair.hoitajien työolosuhteet ja virkanimikkeen muuttaminen ... 14
— sydänambulanssin käyttö ... 22
— terveydenhoitajien (uusien) virkojen säilyttäminen 18. pl:n virkoina sekä nykyisen markkamääräisen ansiotason takaaminen 273 terveydenhoitajalle ... 14
Tontin ja maan vuokrat, asuntotonttien vuokraehtoihin sisällytetyt ... 75
» » » » » vuokrien korotus, aloite, indeksiehto ... 74, 76
» » » » kultaklausuuliehto ... 61
» » » » maksaminen, liikaa perityn maksun palautus ym. ... 263, 264
» » » » muiden kuin asuntotalotonttien vuokran säännöstelystä vapautuminen ... 76
» » » » tarkistaminen, määräämisperusteet ym. ... 61, 263
» » » » vuokrasopimusten indeksiehdot ... 61, 76
» » » » vuosivuokrat ym. vuokrausehdot ... 259
Tontit, ks. Kiinteistöt.
Tonttien aitaaminen, lupien myöntäminen ... 359, 364
» korkeuslukujen vahvistaminen ... 285
» osoitenumeroiden vahvistaminen ... 281
Tonttijaot ja niiden muutokset ... 285
Tonttikartat ... 371
Tonttiosasto, kiinteistövirasto, toimialaan kuuluvat asiat ... 343

Tonttiosasto, määräalojen, tonttien ym. siirtäminen os:n hoitoon ... 337—340, 345
Torikauppa ... 376
Torit, jätehuolto ... 265
Toukolan hoitokoti, hoitomaksun korottaminen ... 404
Troopisten tautien tutkimus ja hoito ... 166
Tuberkuloosin vastustamistyön ja hoidon uudelleen järjestäminen, komitean mietintö ... 170
Tuberkuloosipiirien Liitto, kaupungin jäsenmaksu ... 172
Tuberkuloositoimisto ... 16, 17
Tullisaaren ulkoilualue ... 224
Tulot, yhdistelmä talousarvion tuloista ja menoista ... 119, 120
Tuntipalkkaiset työntekijät, työehtosopimus ... 137
Tuomarinkylä, määräalan ostaminen, siirtäminen tonttiosaston hoitoon ... 249, 337
Tuomarinkylän kartano, alueiden vuokraaminen urheilutoimintoja varten ... 223
» » ulkoilma- ja viihdetilaisuuksien järjestäminen ... 370, 379
Tuotantokomiteatoiminta yritysdemokratia -konferenssi, kaup.edustajat ... 150
Turkisteollisuus Oy, poikkeuslupa-anomus ... 86
Turun maanjako-oikeus, järjestelytoimituksia koskevat päätökset ... 259, 260, 266
Tutkija- ja verolautakunta, kokoonpano ... 7
Tutkimukset, avioliiton ulkopuolella synnyttäneiden äitien ja heidän lastensa olosuhteita ym. koskeva tutkimus ... 132, 183, 184
» kaupungin sisäiset henkilökuljetukset, selvitys ... 132
» kouluterveydenhoidon ja -hammashoidon rationalisointi ... 162
» kunnallisten kodinhoitajien ja kotiavustajien tarve ... 406
» lasten kesänviettotutkimus ... 132
» lumensulatusmenetelmistä kaduilla kaukolämmityksen paluulämpöenergiaa käyttäen tehtävä tutkimus, aloite ... 116
» lääkintäpalvelusten käyttö, maailman terveysjärjestö ... 163
» moniongelmaperheitä ja niiden tarvitsemaa huoltoa koskeva tutkimus ... 132
» sairastuvuus ja lääkintäpalvelujen käyttö pääkaupunkiseudulla 1968 ja 1969 ... 163
» väestönsuojia koskevan teknillis-taloudellisen tutkimuksen seminaarin järjestäminen ... 156
» väestösuojelututkimus ... 156
Tutkinta-asema, lastensuojeluvirasto ... 25
Tuusulantie ... 246, 247
Tyynelän A-koti, avustusanomus ... 183
Tyyppipalvelut; kansakoulut, äitiys- ja lastenneuvolat, kerhotilat, lasten päivähoitolaitokset ... 84
Työaikajärjestelyt, kirjastojen tuntipalkkaiset toimihenkilöt ... 335
» kouluhammashoitolaitoksen henkilökunta ... 16
» lastensuojeluvirasto ja lastentarhat ... 185, 186, 193—195, 334
» liikennelaitos, puhelinneuvonta ... 311, 335
» satamalaitos ... 300
» talonmiehet ... 8, 272, 333
» vappuviikon työaika ... 138, 335
» virkaholhoojatoimisto ... 200
Työehtosopimukset, kaupunkien ja kauppalain tuntipalkkaiset työntekijät ... 137, 331, 332
Työhygieeniset mittaukset ... 143
Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys, vuotuisavustus, laina ... 213, 325
Työllisyyslaki, kunnille mahdollisesti aiheutuvien epäkohtien tutkimista varten asetettu neuvottelukunta 199
» poikkeuslupa ... 227
Työllisyystoimi ... 199
Työmaa-alueiden vuokraaminen ym. ... 352
Työmaahuolto Oy, tp.ruokalan pitäminen Tattarisuolla ... 355
Työmatkoilla tapahtuneiden pahoinpitelyjen korvaaminen ... 333
Työmäärärahoilla palkattu työvoima kesäaikana ... 199
Työntekijäin sosiaalitilat ... 333
Työntekijät ja viranhaltijat, alkoholiongelmaisten hoitoonohjaus, suositus ... 177
» tuntipalkkaiset, työehtosopimukset ... 137
» työnohjaus, lastensuojeluvirasto ... 186
Työpalkkatilasto, ammattinimikkeistö ... 136
Työpukukorvaukset ... 165
Työryhmät, toimikunnat, komiteat asettaminen ym. v. 1972 ... 144—148
Työsopimuslomakkeen uusiminen ... 139
Työterveydenhuolto, ehkäisevän työterveydenhuollon aloittaminen Hesperian saaraalassa ... 169
» uudet korvausperusteet, Kansaneläkelaitoksen ilmoitus ... 143
Työterveyslaitos, kaupungin henkilökunnan määräaikaistarkastukset ... 140
Työtuomioistuin, terveydenhoitohenkilöstön määrävuosilisät ... 138
Työturvallisuuslaki, määräaikaistarkastukset ... 140
Työturvallisuustoimikunta, lausunto ... 135, 147, 227, 420
Työtuvat, huoltovirasto ... 22, 177, 178

Työvoiman siirrot, virastojen ja laitosten keskeiset ... 335
Työväen Näyttämöiden Liitto, lapsiteatterikokeilu, avustusanomus ... 217
Työväenopistot, huonetilojen luovuttaminen kokousten ym. järjestämistä varten ... 422
» ruotsinkiel., johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. ... 211, 212, 423
» suomenkiel., » » » » ... 211, 421, 422
» tuntiopettajat, palkkojen tarkistus ... 211
» Viola Lewinin testamenttirahasto, avustus luentojen järjestämistä varten ... 213
Tähtitornivuoren kalliosuoja ... 12, 156, 291
Täydennyskoulutus, apuhoitajat ... 165
Töölön nuorisokoti ... 189
» sivukirjasto ... 214, 242
Töölönlahden ranta-alue, keskusmuseorakennuksen sijoittaminen ... 276

Uimahallit ja uimalat, tontin varaaminen Herttoniemessä ... 257
» » » uimahallin suunnitteleminen Pukinmäen-Malmin urheilupuistoon, aloite ... 45
» » » uimastadion ... 223
» » » vapaalippujen myöntäminen ... 223
» » » Yrjönkadun uimahalli, ison altaan käyttö, aloite ... 45, 436
Uimalatutkimus ... 46
Ulkoilmajuhlat, konserttien ym. tilaisuuksien järjestäminen ... 243, 370, 379
Ulkoilu- ja leirintäalueet, henkilökunnan palvelukoirien ruokaraha ... 335
» » » huokeahintaisten kuljetusten järjestäminen Salmen ja Luukkaan alueille, työryhmä ... 43, 44
» » » Kallahti ja Mustikkamaa, joukkoliikenteen parantaminen ... 44
» » » Luukkaa, Salmi, Karjakaivo, Varsasaari ... 43—45, 223, 224, 276
» » » metsäluonnon hoito, toimenpideohjelma ... 371
» » » Pihlajasaari, Rastila ... 223, 224, 436
» » » Vaakkoin alue (Vihti), Vasikkasaari, Tullisaari ... 224
» » » Vasikkasaaren siirtäminen urheilu- ja ulkoiluvirasto hallintoon ... 436
» » » Vuosaari, tilojen vuokraaminen ... 64
Ulkoilutien valaiseminen, Tapiola—Leppävaara ... 225
Ulkokuntalaisten potilaiden hoito sairaaloissa ... 399
Ulkomaalaisten oikeus harjoittaa elinkeinoa ... 330
» » omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta ... 121, 330
Ulkomaiset lainat, kaupungille otettavat ... 108
Ulkonäyttelyalueet ja myyntipaikat ... 365
Ulkosuojavaatteet, hankkiminen, vuokraaminen, huolto ... 177, 178
Ulkotarjoilualueet, kesäkahvilat ym. lupien myöntäminen ... 363
Ulosottovirasto ... 154, 272
Unicefin järjestämä konsertti Finlandia-talossa ... 216
Urakkaneuvottelukunta ... 148
Urakkasopimusten ehtojen muuttaminen ... 123
Urheiluhallit Oy, avustuksen myöntäminen ... 225
Urheilu- ja ulkoilulautakunta, alueiden vuokrasopimukset, luvat ym. ... 433, 434
» » » avustusten jakaminen ... 225, 433
» » » kahviloiden, kioskien ym. vuokraus ... 434
» » » kiinteistöjen siirtäminen ltk:n hallintoon ... 221, 222, 352, 436
» » » kokoonpano, kokoukset ym. ... 433
» » » liikuntatilojen vuokraaminen kansakouluilta ... 414
» » » piirustusten hyväksyminen ... 435
» » » pääsyliput, vapaaliput, maksut ... 435
» » ulkoilurahaston perustaminen ... 42, 46
» » ulkoilutoimi ... 221
» » ulkoiluvirasto ... 222
Urheilukentät ja -puistot ... 222
Urheilukilpailut, ulkoilmajuhlat, alueiden luovuttaminen ym. ... 365, 370, 379
Urheiluopistosäätiö ... 210
Urheilupuistot, itäinen keskusurheilupuisto ... 87
» Käpylä, tekojääradan rakentaminen ym. ... 45, 87, 88
» Myllypuro, urheilupuiston rakentaminen, aloite ... 115
» Pirkkola, voimistelulaitoksen sijoittaminen ... 148, 222, 436
» Tali, alueen vuokraaminen Bowling Oy:lle ... 46, 257, 435
Urheilupuistotoimikunta ... 148
Urheilutalon ja Nordsjön kartanon tilojen vuokraaminen nuorisotoimintaa varten ... 219
Uskottujen miesten ja maaoikeuden lautamiesten valitseminen, palkkiot ... 79, 260
Usvatien nuorisokoti, virat ... 25
Uudelleen sijoitustoiminta, virastojen ja laitosten keskeiset henkilökuntasiirrot ... 335
Uuden matematiikan ohjauksen järjestäminen ... 204

Uudenmaan läänin nuorisotyölautakunta ... 219
» » saaristoalueen kehittäminen, kaupungin liittyminen Nylands Skärgårdsstiftelse-säätiöön, aloite ... 117
» » vajaamielishoitopiiri ... 191
Uunisaari, jalankulkusillan rakentaminen ... 301
Uussillantien ja Uussillanniemen pientaloalueiden viemäröinti ... 236
Uutelan niemen säilyttäminen virkistysalueena ... 88

Vaakkoin ulkoilualue, Vihdin Ollila ... 224
Vaalimainonta ... 376
Vaalit, kunnallisvaaleja koskevat asiat ... 9, 10
Vaatturikoulu ... 209
Vahingonkorvaukset, autoille sattuneet vahingot ... 162, 266, 310, 318, 337, 452
» huoneistovahinko ... 275
» kadonnut ja anastettu omaisuus ... 165, 225
» katurakennustöiden kiinteistöille aiheuttamat vahingot ... 243
» liikennevahingot ... 243, 297, 318
» pahoinpitelyt työmatkalla ... 333
» tapaturmat, kaatuminen, liukastuminen ym. ... 198, 211, 243, 275, 304
» työpaikoissa sattuneet vahingot, katoamiset ym. 160, 161, 165, 188, 204, 307, 337
» vahingonteon korvaaminen kaupungille ... 188
» vesivahingot, vesi- ja viemäritöiden aiheuttamat ym. ... 229, 243, 310, 321
» virheellisten korkeuskiintopistemerkintöjen aiheuttamat vahingot ... 269
» vuokratontin rakennustöiden viivästymisen aiheuttamat vahingot ... 265
» yhteenajon aiheuttamat vahingot ... 297
Vaihetyökeskus ... 26
Vaikeavammaisten erityishuollon suunnittelu ... 406
» kuljetus, erikoiskaluston hankkiminen ... 167
Vajaamielishuolto, asuntolat ym. ... 26, 186—191
Vajaamielisten keskuslaitos, perustaminen ... 26, 409
» päivähuoltolan perustaminen Mellunmäkeen ... 26, 190
Vakiorakenne Oy, rivitalotontin vuokraaminen Suurmetsästä ... 72
Vakuusasiakirjat, kiinteistöviraston hallussa olevat, tarkastus ... 341
» rahatoimiston » » » ... 125
Vakuutukset, vakuutuskomitean mietintö ym. ... 140, 141
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola ... 141, 215, 266
Vakuutusrahaston perustaminen ja säännöt ... 107
Valkoinen sali ... 274
Vallila, ammattikoulu ... 207, 420
» asemakaavan hyväksyminen, rakennusten ostaminen ... 87, 249
» tontin siirtäminen rakennuksineen talo-osaston hoitoon ... 339
» » vuokraaminen, vuokra-ajan jatkaminen, valitus ... 69, 263
» virastotalo, lääkäriaseman ja kirjaston rakentaminen, aloite ... 116, 254
Vallisaari, vesialue ... 267
Valmet, telakka-alueen kaavaesitys ... 88
» Vuosaari, vesialueen käyttöoikeus, tontinvaraus ... 253, 257
Valtameri Oy, vuokrasopimuksen muuttaminen Munkkisaaressa ... 101
Valtio, aluevaihdot kaupungin kanssa ... 279, 341
» kaupungille myönnettävät asuntolainat ... 80, 81
Valtion alueneuvottelukunta, virastojen sijoittaminen ... 280
Valtion asuntolainan saantiin oikeuttavat tulorajat ... 81
» virastojen sijoittaminen ... 280
Valtionapujärjestelmä ... 327
Valtionavut, ks. myös koulujen, sairaaloiden ym. laitosten nimien kohdalta.
» ammattioppilaitokset ... 207—210
» kansakoulut ... 202, 212, 415
» kaupunginkirjastot ... 214
» lastenkodit ... 187, 190
» lastentarhat ja -seimet ... 187, 194
» maidontarkastamo ... 162
» mustalaisten asunto-olojen parantamiseksi ... 406
» oppikoulut ... 212
» palolaitos ... 155
» sairaalat ... 170, 400
» Sofianlehdon vajaamielisosasto ... 186
» työlaitokset ... 181
» työväenopistot ... 421
» yleinen kirjastotoimi ... 214

Valtionosuudet ja avustukset kunnille ja kuntainliitoille ... 327
Valtionrautateiden Tennis r.y., tenniskentän vuokraaminen Metsälästä ... 223
Valtuusto, ks. Kaupunginvaltuusto.
Valtuustoaloitteet, keskeneräiset ... 4
Vanhainkodit, kaupungin ... 131, 178, 179, 180, 333
» yksityiset ... 111, 403
Vanhainkotiyhdistys Betania ... 258
Vanhainsuojelun keskusliitto, poliklinikan ylläpito ... 399
Vanhojen esikaupunkialueiden ym. kunnallistekniset työt ... 113
Vanhusten asuintalot, palvelutalot ... 108, 109, 118, 145, 173, 180, 405, 406
» asuntokomitea, asuntohakemukset ... 145, 173, 174, 176
» ateriapalvelun järjestäminen ... 114, 173, 405
» ja lasten tukisäätiö, tontin varaaminen ... 71
» » vammaisten pääsyn helpottaminen joukkoliikennevälineisiin ... 167
» kesävirkistystoiminta, mietintö ym. ... 181
» kodinhoitotoiminta ... 23
» kotisairaanhoitopalvelut, maksujen poistaminen, aloite ... 406
» kunto- ja virkistystoiminnan koordinointi ... 44
» liikennelaitoksen alennusliput ... 315
» Meilahden virkistyskeskus, Pihlajasaari ... 181, 224
» palvelukeskus, tontin varaaminen ... 405
» puhelimen kustantaminen ... 114
» päiväkoti- ja virkistystoiminta ... 404, 405
» Viikon näyttely ... 181, 405
» vuokrien alentamisesitys ... 173
Vanhustenhuoltolaitokset, ohjesääntö ym. ... 22, 23, 145, 174, 178—180, 405, 406
Vantaan kauppala, asemakaavaehdotukset, Hgin khn lausunto ... 285
» » poikkeusluvan myöntäminen, Hgin khn lausunto ... 286
» » teollisuusjätevesien johtaminen yleiseen viemärilaitokseen ... 237
Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ... 329
Vantaanjoenlaakson tulvasuojelu ... 90
Vapaa-ajan tapaturmavakuutukset ... 141
Vapaaehtoinen alkoholistihuoltotyö ... 404
Vapaapostit, poistaminen ym. ... 308
Vapaat huoltojärjestöt, avustukset, lainat ym. ... 406, 407
Vapaavaraston laajentaminen ... 95
Vapunviikon työaikajärjestelyt ... 138, 335
Varainhoidon valvonta, rahatoimisto ... 125
Varallaolojärjestelmä virastoissa ja laitoksissa ... 333
Varasto- ja autotallitilat, vuokrasopimus ... 374
Varasto- ja pienteollisuusalueet, vuokraukset ym. ... 260, 358, 359, 361
Varastojen puolivuotistarkastus, hankintatoimisto ... 129
Varastorakennukset ja alueet ... 225, 260, 299, 301
Varsasaaren ulkoilupuisto ... 224
Vartioharju, asemakaavamuutoksen peruuttaminen ... 281
Vartio- ja Mellunkylän Kiinteistöyhdistys, jätevesihaitat, omakotialueiden kaavoitus ... 236, 284
Vartiokylä, katualue- ja katumaakorvaukset ... 245, 246
» —Mellunkylä, yhteinen terveyskeskussuunnitelma ... 161
» määräalojen siirtäminen tonttios:n hoitoon ... 338
» tilan siirtäminen rakennuksineen talo-osaston hoitoon ... 340
» tontin vuokrasopimuksen muuttaminen ... 75
» viemäri- ja vesijohtoverkon rakentaminen eteläosaan ... 236
» yksityisen tukimuurin ja aidan säilyttäminen ... 265
Vartiokylän Oppikouluyhdistys, rakennuslaina ... 326
» pienteollisuusalue, yhteiskalliosuoja ... 156
Vartiokylänlahden saneeraustoimikunta ... 241
» venesatama ... 225, 436
Vartiosaaren hankkiminen kaupungille eläkeläisten virkistysalueeksi, aloite ... 117
Vasikkasaaren siirtäminen urheilu- ja ulkoilultk:n hallintoon ... 436
» vuokraaminen Helsingin Sotainvalideille ... 224
Vastaanottokodit ... 25, 187
Vattuniemen lasten päivähoitolaitos ... 197
Vattuniemenkuja, katualueen aitaaminen ... 264
Veden hankinta, raakavesi, hankintayhtiön perustaminen, hinnoittelu ym. ... 309
» hinnan korottaminen ... 102
Vedenpuhdistuslaitokset ... 50, 238, 239, 349
Veikkolan parantola ja työkoti ... 172, 400
Weilin & Göös, 100-vuotisjuhlaliputus ... 379

Veistokset, hankkiminen, sijoittaminen ... 220, 221, 242
Vekseliprotestitietojen antaminen, sopimuksen jatkaminen ... 134
Veneiden ja venetarvikkeiden myynti- ja esittelypaikat, vuokraus ... 365
Venelaiturit, venepaikat ja -liikenneasemat, veneulkoilu ym. ... 225, 301, 317, 318, 436
Verolautakunta ja tutkijalautakunta ... 7
Veronpalautukset, palauttamatta jääneet ennakot ... 327
Verotuslaki, muuttaminen ... 327
Verotuspohjan kaventuminen Helsingissä ... 85
Verotusta koskevat asiat ... 7, 15, 85, 135, 327, 328
Verovirasto, toimitilojen varaaminen, kunnanasiamiehet ym. ... 7, 135
Veroäyrin hinta ja äyrimäärä ... 327, 328
Veräjämäki, lastentarha ... 30, 410
Vesialueen käyttö Vuosaaressa, Valmet Oy ... 253
Vesibussiliikenne Mustikkamaa—Korkeasaari ... 296
Vesijohdot ja -postit, tilapäiset ... 308, 236
» rakentaminen Hernesaari—Pihlajasaari ... 308
Vesijohto- ja viemärityöt, eri alueilla suoritetut ... 236, 336
» » » metroaseman rakentamisen aiheuttamat järjestelyt ... 50
» » » runkovesijohdon rakentaminen ... 308
» » » töiden aiheuttamien vahinkojen korvaaminen ... 229
» » » yksityiset, työlupien myöntäminen ym. ... 236, 308
Vesilaitos, viranhaltijat ym., johtosäännön muuttaminen ym. ... 102, 103, 307, 335, 446
Vesilautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 389
Vesiliikennetyöryhmä, ym. ... 436, 437, 450
Vesipostit ja tilapäiset vesijohdot ... 236, 308
Vesireitit, suunnittelu, rakentaminen, huolto ... 317
Vesisäiliöt ... 309
VESO-koulutuspäivät ... 204, 415
Viemärin ja kadun rakennuskustannusten vahvistaminen, rakentamiskorvaukset ... 49, 245, 246, 371
Viemäripiirustukset, vahvistaminen ... 235
Vientiliikennemaksut ... 300, 301
Vierailukutsut, kaupungin lähettämät ja saamat ... 150
Viesti- ja pienjännitekaapelin rakentaminen ... 264, 265
Viheraluesuunnitelmat, näyttely ... 221
Vihti, pienjännitejohdon rakentaminen ... 265
Viikinmäki, sähköasemarakennuksen luonnospiirustukset ... 102
» vuokra-alueen siirtäminen rakennuksineen talo-osaston hoitoon ... 339
Viikki, asemakaavamuutokset ... 282
» rakennuspoikkeusluvan myöntäminen ... 91
» rakennusten osto vuokra-alueelta ... 249
Viipalekoulut ... 414, 415
Viljelysmaat, laidunmaat, vuokrasopimukset, maatalousosin viljelyssuunnitelma ... 355, 370
Vilppulan kesäsiirtola, saunan pääpiirustukset ... 205
Viola Lewinin testamenttirahasto ... 213
Viranhaltijat, alkoholiongelmaisten hoitoon ohjaussuositus ... 177, 335
» eläkeasiat ... 4, 9, 141—143
» oman auton käyttö virkatehtävissä ... 8, 129, 144, 219, 318
» työaikajärjestelyt ... 138, 185, 186, 193—195, 311, 333—335
» virka- ja työehtosopimukset, palkkojen tarkistukset ... 7, 8, 136, 137
» virkamatkat, matka-apurahat, opintomatkastipendit ym. ... 139, 143, 144, 148—150, 161
» virkavapaudet, palkkaedut ym. ... 123, 125, 168, 176
» vuokra-autojen käyttöoikeus ... 160
Virastot ja laitokset, hankintatoimiston hankinnat ja kunnossapitokustannukset virastoa tai laitosta kohden kuukaudessa ... 129
» » » huonetilojen luovutus, vuokrasopimukset ... 372, 374
» » » kalustonhankinta- ja korjausmäärärahat ... 130, 131
» » » kiinteän omaisuuden tarkastukset ... 124
» » » lääkärintodistusten esittäminen ... 139
» » » meluntorjuntaohjeet ym. ... 157, 282, 449
» » » määräaikaistarkastuksen suorittaminen Työterveyslaitoksella ... 140
» » » opintomatka-apurahat, -stipendit ym. ... 149—150
» » » palkkojen tarkistuksen aiheuttamat toimenpiteet ja määrärahatarve ... 136, 137
» » » sanomalehtien tilaaminen v. 1973 ... 131, 342
» » » sijoittaminen ... 272
» » » tilintarkastajien huomautukset ... 123
» » » uudelleen sijoitustoiminta, henkilökunta ... 335
» » » vakuutuskomitean mietinnön mukaiset toimenpiteet ... 141
» » » vapunviikon työaikajärjestelyt ... 138, 139

Virastot ja laitokset, virkamatkoja ja matkalaskuja- ja kertomuksia ym. koskevat määräykset 139, 143, 144, 148
Virastotalon rakentaminen ministeriötä varten ... 280
Virastotalot ... 33, 82, 131, 191, 197, 199, 254, 272, 273
Virat, hakuilmoitukset ym. ... 306, 311
» perustaminen ilmantarkkailua varten ... 335
» vakinaistaminen sairaaloissa ... 16, 17
Virka-autot, tallien vuokraaminen, radiopuhelimien hankkiminen ym. ... 126, 131, 342
Virkaholhoustoimen järjestely ... 200
Virka- ja työehtosopimukset, palkkaratkaisut ... 136, 331, 332
Virkamatkat ja matkakertomukset, kongressit ym. ... 139, 143, 148, 150, 214, 322
Virkamiesliput, liikennelaitos ... 315
Virkapuvut ... 126
Virkavapaudet, palkkaedut ym. ... 123, 125, 168, 176
Virkistysalueet ... 88, 117, 224
Virkistysaluetoimikunta ... 46, 148
Virvoitusjuomakioskit ... 376
Voimajohdot ... 306
Voimalaitokset, sähkölaitos, jätevesien johtaminen ... 102, 238, 306
Vuokra-alueet, ks. Kiinteistöt.
Vuokra-alueiden järjestelytoimitukset, uskotut miehet ym. ... 259, 260
» » ym. katselmukset ... 364
Vuokra-asunnot, kaupungin oma tuotanto ... 80, 117
» » » asukkaiden tulorajan vahvistaminen ... 341
Vuokra-auton käyttöoikeus, viranhaltijat ... 160
Vuokraoikeuksien siirrot urheilu- ja ulkoilulautakunnalle ... 352
» » varasto- ja pientaloalueet ... 361, 362
Vuokrapäätösten peruuttaminen ... 351
Vuokrasopimukset, jatkaminen, muuttaminen, irtisanominen ym.
— alueet, tontit ym. 61, 62, 64, 68, 69, 74, 100—102, 263, 264, 341, 349, 353
— asunto- ja autopaikkatontit ... 347
— huoneistot ... 258, 374
— kultaklausuuliehdon soveltaminen ... 61
— liiketontit ... 350
— varasto- ja pienteollisuustontit ... 359—363
» kahvilat, kioskit, ulkotarjoilualueet ym. ... 155, 376, 434
» purkaminen, raukeaminen ... 341
» rakennusvelvollisuutta koskevat ehdot ... 351
» viljelys- ja laidunmaat ... 355, 370
» vuokra-alueen suurentaminen ... 351
Vuokrat, asuntotonttien vuokrat ... 62, 350
» korottaminen, kaupungin alueet ja tontit ... 76
» määräämisperusteiden tarkistaminen, tonttien vuosivuokrat ... 61, 62
» maanvuokrasopimusten vuokramaksujen sitominen indeksiin ... 76, 258
» palautukset ym. ... 264
» sitominen indeksiin ... 258
» tontit ym. ... 263
» vapauttaminen hintasäännöstelystä ... 76
Vuorilahden kesäkoti ... 219
Vuosaaren Oppikouluyhdistys ... 326
» Urheilutalo Oy ... 329
Vuosaari, asemakaavamuutokset ... 282
» asemakaavan kiirehtiminen ja maankäytön selvittäminen, aloite ... 88
» ilmatyynyaluksen käyttäminen liikenteessä ... 290
» jätevesiä koskevat asiat ... 237, 239
» Kallahdenharjun muodostaminen luonnonsuojelualueeksi ... 77
» kansakoulu, rakennus- ja viimeistelytyöt ... 34, 203
» katupiirustukset, vahvistaminen ... 228
» koululaisten turvallisuuden parantaminen koulumatkoilla, aloite ... 50
» lastentarha, viimeistelytyö ... 196
» luonnonsuojelu-, ulkoilu- ja virkistysalueet ... 64, 77, 88
» Nordsjön kartano ... 219
» puhelinkioskit ja -kaapelit ... 236
» puistoalueen saattaminen asianmukaiseen kuntoon, aloite ... 116
» saostuskaivon rakentaminen, As. Oy Säästöperäsin ... 237
» telakka-alue, tieyhteyden rakentaminen ... 88, 229
» tilojen, rakennusten ym. siirtäminen tontti- ja talo-os:n hoitoon ... 339, 340
» » vuokraaminen, ostaminen, tonttien varaaminen ... 64, 251, 257

Vuosaari, Valmet Oy, telakka-alue, vesialueen käyttöoikeus ... 64, 88, 251, 253, 257
Vuosikertomukset, pieneläintautiklinikka ... 15
Vuosilomakorvaukset ... 244
Vuosilomasijaiset sairaaloissa ... 165
Vuosilomasäännön muuttaminen, ts. viranhaltijat ... 8, 332
Vuositilintarkastajat ... 4, 5, 123, 271
Väestön kehitys, ennuste, väestön koostumus ... 83
Väestönsuojelu, ohjesääntö, päätökset ja tutkimus ym. ... 11, 156, 157
Väestönsuojelulautakunta, ohjesääntö, kokoonpano, kokoukset ym. ... 11, 156, 157, 394
Väestönsuojia koskevat asiat ... 11, 12, 55, 155, 156, 239, 286
Vähä-Meilahti, pysäköintialueen varaaminen ... 295
Väinö Tannerin Säätiö, laina ... 323
Väkijuomamyymälät ... 329, 432
Väkiluku, Helsingin ennuste ym. ... 83, 85, 330
Väliaikaisen vajaamielisten keskuslaitoksen perustaminen ... 26, 409
Välikehätie, tarpeellisuuden selvittäminen ... 86
» yleissuunnittelu, kaupungin yhdysmiehet ... 296
Wärtsilä Oy, Arabian tehdas, autopaikat ... 262
» » Helsingin telakka, satama, jäänmurtajien toimittaminen ... 102
» » jalankulku- ja laitetunnelin ym. rakentaminen ... 233, 264
» » raiteen poistosopimuksen muuttaminen ... 354
» » väestönsuojelutilat ... 286

Yhteishankintasopimus v:ksi 1973, hankintatoimisto ... 130
Yhteistariffiin kuuluvien linja-autoyhtiöiden linjalupien ottaminen HKL:lle, aloite ... 118
Yhteistoimintasopimus Etu-Lassilan kiinteistöjen omistajien (ELKO) kanssa, kaavoitus, rakentaminen ym. ... 56
Yhteistyötoimikunta, ks. Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta.
Yhteisväestönsuojien rakentaminen ... 156
Yhteisöille myönnettävät avustukset, yleisohjeen muuttaminen ... 182
Yhtiöjärjestysten muuttaminen, asunto-osakeyhtiöt, Kemijoki Oy ... 268, 329, 448
Yhtiökokoukset, kaupungin edustajat ... 329
Yhtiösopimukset, Satamavarastot Oy, kaupungin liittyminen osakkaaksi ... 96—100
Yhtyneet ravintolat Oy, hotellitontin vuokraaminen ... 7
Yksisuuntainen liikenne ... 293
Yksityiset kotiaputoimistot ... 404
» liikenteenharjoittajat, kaupungin maksamat korvaukset ym. ... 313
» tiet, ottaminen kaup. haltuun, liikennemerkit ym. ... 49, 231, 294
» » tielautakunnan perustaminen, teiden parantaminen päällystys ym. ... 11, 49, 231
» vanhainkodit ... 111, 403
» vesijohdot ja viemärit, rakentamisluvat ym. ... 236, 308
Yksityisille laitoksille myönnettävät lainat ym. ... 109—112
Yksityisten liikkeenharjoittajien ja kaupungin välinen sopimus, toimikunta ... 146
» oppikoulujen asemaan ym. liittyvät kysymykset, lainat ym. ... 109, 146, 325—327
Yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa ... 164, 399
Yleinen kirjastotoimi, valtionapu ... 214
» kunnallishallinto ... 3, 122
Yleisen hätäkeskuksen sijoittaminen ... 155
» järjestyssäännön tarkistaminen, komitea ... 144
» kasvatusneuvolan hyväksyminen lääkärien erikoistumispaikaksi ... 199
Yleiset tiet, päätekohtien määrääminen ... 50
Yleishyödylliset yritykset ja laitokset, apurahojen jakoehdotuksen laatiminen ... 146, 148
» » määrärahat ... 217
Yleisiä töitä koskevat asiat, siirtomäärärahat ym. ... 225, 228
Yleiskaavaehdotus 1970—1972, palveluverkko ym. ... 75, 85, 277, 278, 406
Yleiskaavaosasto, kaupunkisuunnitteluvirasto ... 384
Yleisradio Oy, Ab, televisiotornin rakentaminen, filmauslupa ym. ... 379
Yleisten alueiden maanmittaustoimitukset ... 266, 267
» töiden lautakunta, johtosäännön tarkistaminen ym. ... 48, 148
» » » kiinteistöjen siirtäminen ltkn hallintoon ... 225
» » » kokoukset, kokoonpano ym. ... 437
Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat ... 3
Yleisökäymälät, siisteyden ylläpitäminen, aloite ... 116, 443
Yliopistollinen keskussairaalaliitto, ks. Helsingin yliopistollinen ...
Ylioppilasterveys—Studenthälsan, laina ... 323
Ylityökorvaukset ym. ... 126, 138, 139, 202
Ympäristönsuojelutoimikunta, tehtäväkenttä, meluntorjuntaohjeet ... 147, 148, 151, 157, 282, 449
Yritysdemokratia kunnallisessa toiminnassa, konferenssi ... 150

Yrjönkadun uimahalli, ison altaan käyttöä koskeva aloite 45, 436
Ystävyyskaupunkisuhteiden solmiminen Helsingin ja Hanoin kesken ym., aloite 10

Åkerman Oy, Ab, alueen vuokraaminen 304

Äiti- ja lapsikodit 404
Äitiys- ja lastenneuvolatoiminta 160
Äänentoisto- ja talletuslaitteiden hankkiminen raastuvanoikeudelle 131
Äänestysaluejako, kansanedustajien vaalit 12
Äänestyskoneiden hankkiminen valtuustolle, aloite 113
Äänieristyksen parantaminen, Jakomäen nuorisokoti 188

Öljysatamat, Herttoniemi, väylän valaiseminen 303, 304
» öljypitoisten seosten vastaanottolaitteet 303
Öljyvahinkojen torjuminen, toimikunta 147, 445
Öljy-yhtiöt, huolto- ja jakelutonttien luovutusmääräysten tarkistaminen 260

Viimeksi ilmestyneet julkaisut

(Helsingin kaupungin tilastotoimisto julkaisee muut paitsi A V)

A. **Helsingin kaupungin tilasto.**

I **Terveyden- ja sairaanhoito.** Suomenkielinen teksti, taulukot myös ruotsiksi ja englanniksi.
58. 1973
Jälkimmäinen osa (tilastollinen katsaus).
55—56. 1970—71.

II—III **Ulkomaan kauppa ja merenkulku.** Suomenkielinen teksti, taulukot myös ruotsiksi ja englanniksi.
33. 1972.

V **Kaupungin tilinpäätös.** Helsingin kaupungin rahatoimiston julkaisema.
1. osa. Taseet, taseiden liitteet, graafisia esityksiä ja vertailutaulukoita. Suomen- ja ruotsinkielinen.
2. osa. Menot ja tulot. Suomenkielinen.
3. osa. Liitteitä. Suomenkielinen.
58. 1973.

VI **Opetuslaitokset.** Suomen- ja ruotsinkielinen, otsikot, taulukot ja tiivistelmät myös englanniksi.
40. 1972.

VII **Erikoistutkimukset.** 6. Otantaväestölaskenta Helsingissä vuonna 1965. Suomen- ja ruotsinkielinen, englanninkieliset yhteenvedot.
7. Vuoden 1964 liikeyrityslaskenta Helsingissä. Suomen- ja ruotsinkielinen, englanninkielinen tiivistelmä.
8. Yleinen väestölaskenta Helsingissä vuonna 1970 (irtolehtikokoelma). Suomen- ja ruotsinkielinen.

B. **Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja.** Suomen- ja ruotsinkielinen, otsikot ja sisällysluettelo myös englanniksi.
62. 1973.

C. **Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä.** Suomen- ja ruotsinkielinen teksti, englanninkieliset tiivistelmät.
26. 1975, 7.

D. **Helsingin kaupungin tilastollisia selvityksiä.**
A. Terveydenhuolto. Suomenkielinen. Ruotsin- ja englanninkieliset tiivistelmät.
1. 1972.

E. **Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.** Suomenkielinen.
84. 1971.

F. **Helsingin kaupungin virastot ja laitokset.** Suomenkielinen.
7. 1971.

G. **Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri.** Suomen- ja ruotsinkieliset laitokset.
46. 1974.

H. **Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten asiahakemisto.** Suomenkielinen.
Irtolehtijärjestelmä.

I. **Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkieliset laitokset.
51. 1973.

J. **Helsingin kaupungin säädöskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkieliset laitokset.
Irtolehtijärjestelmä.